

Σχόλια σὺν θεῶ εἰς τοὺς ῥηματικούς κανόνες ἀπὸ φωνῆς Γεωργίου τοῦ Χοιροβοσκοῦ.

Ἐπειδὴ ἐν συντόμῳ παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Θεοδόσιος τοὺς προκειμένους κανόνες, φημὶ δὴ τὴν τῶν ῥημάτων διδασκαλίαν, μάθωμεν καὶ ἡμεῖς ἐν συντόμῳ τὰ προλεγόμενα τοῦ παρόντος συγγράμματος. Σκοπὸν ἔχει ὁ τεχνικὸς περὶ κλίσεως ῥημάτων διαλαβεῖν· τὸ δὲ εἰδέναι τὴν κλίσιν τῶν ῥημάτων χρήσιμον εἰς τὸ μῆτε βαρβαρίζειν μῆτε σολοι κίζειν, οἷον ἵνα μὴ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τέτυφας εἴπωμεν τέτυφες, καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐτύψαμεν ἐτύψατε εἴπωμεν ἐτύψομεν ἐτύψετε, καὶ ἵνα μὴ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἦλθομεν ἦλθετε καὶ ἐλάβομεν ἐλάβετε καὶ ἐφάγομεν ἐφάγετε καὶ ἐδράμομεν ἐδράματε εἴπωμεν διὰ τοῦ ᾠα, ὥς τινες λέγουσιν ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἐφάγαμεν ἐφάγατε καὶ ἦλθαμεν ἦλθατε καὶ ἐδράμαμεν ἐδράματε καὶ ἐλάβαμεν ἐλάβετε. Ἰστέον δὲ ὅτι, ὥς καὶ ἐν τοῖς προ λαβοῦσιν ἐμάθομεν, ἄλλο βαρβαρίζειν καὶ ἄλλο σολοικίζειν· βαρβαρίζειν γὰρ ἐστὶ τὸ ἀμαρτάνειν περὶ μίαν λέξιν, εἴτε περὶ τόνον, ὥς ἐάν τις ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἄνθρωπος προπαροξυτόνως εἴπῃ ἀνθρωπός ὀξυτόνως, εἴτε περὶ κλίσιν, ὥς ἐάν τις ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν Δημοσθένους εἴπῃ Δημοσθένους, εἴτε περὶ γραφήν, ὥς ἐάν τις τὸ γράφω ἢ λέγω γράψῃ διὰ τοῦ ᾠο, εἴτε περὶ πνεῦμα, ὥς ἐάν τις τὴν ὑπὸ πρό θεσιν ψιλῶσιν ὀφείλουσαν δασυνθῆναι, εἴτε περὶ χρόνον, ὥς ὅταν τις τοῦ θόας τὸ ᾠα ᾠα συστείλῃ· σολοικίζειν δὲ τὸ ἀμαρτάνειν περὶ τὴν σύνταξιν καὶ τὴν φράσιν, τουτέστιν ὥς ὅταν ἐκάστη λέξις καθ' ἑαυτὴν κειμένη 2 καλῶς ἔχῃ, ἐν δὲ τῇ συντάξει καὶ τῇ φράσει ἀτάκτως καὶ ἀνακολούθως παραλαμβάνηται, οἷον ἐγὼ περιπατῶν ὁ τοῖχος ἔπεςεν ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ περιπατοῦντος ὁ τοῖχος ἔπεςεν· ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα ἐκάστη λέξις καθ' ἑαυτὴν οὕσα καλῶς ἔχει, καὶ γὰρ τὸ ἐγὼ καὶ τὸ περιπατῶν καὶ τὸ ὁ τοῖχος καὶ τὸ ἔπεςεν καλῶς ἔχει, ἀλλ' ἐν τῇ συντάξει καὶ τῇ φράσει ἀτάκτως καὶ ἀνακολούθως παραλαμβάνονται· ὅθεν καὶ σολοι κισμός λέγεται, οἷον εἰ σώου λόγου αἰκισμός, τουτέστιν ὕβρις τοῦ ὅλο κλήρου λόγου. Καὶ κατ' ἄλλον δὲ λόγον χρήσιμον <τὸ εἰδέναι> τὴν κλίσιν τῶν ῥημάτων, ἐπειδὴ οὐδέποτε τέλειος λόγος εὐρίσκεται χωρὶς ἐνὸς τῶν τριῶν τούτων ῥημάτων, τουτέστιν ὀριστικοῦ προστακτικοῦ εὐκτικοῦ, ἢ λεγομένου ἢ νοουμένου· λεγομένου μὲν ὀριστικοῦ, ὥς ἐπὶ τοῦ <ex. gr. A 84> τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς, ἔχει γὰρ τὸ προσέφη ὀριστικόν· προστακτικοῦ δέ, ὥς ἐπὶ τοῦ <α 1> ἄνδρα μοι ἔννεπε, ἔχει γὰρ τὸ ἔννεπε προστακτικόν, καὶ πάλιν <A 1> μῆνιν ἄειδε, θεά, ἔχει γὰρ τὸ ἄειδε προστακτικόν· εὐκτι κοῦ δέ, ὥς ἐπὶ τοῦ <A 420> τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα, ἔχει γὰρ τὸ τίσειαν εὐκτικόν, καὶ πάλιν <Γ 407> μηκέτι σοῖσι πόδεςσιν ὑποστρέψῃς Ὀλύμπῳ, ἔχει γὰρ τὸ ὑποστρέψῃς εὐκτικόν· νοουμένου δὲ ὀριστικοῦ, ὥς ἐπὶ τοῦ <M 243> εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, νοεῖται γὰρ τὸ ἔστιν, καὶ πάλιν <B 4> οὐκ ἀγαθὸν πολυ κοιρανίη, νοεῖται γὰρ τὸ ἔστιν, οἷον οὐκ ἀγαθὸν ἐστὶν ἢ πολυκοιρανίη. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἐμάθομεν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι ὁκτώ εἰσι τὰ μέρη τοῦ λόγου, ὄνομα ῥῆμα μετοχή ἄρθρον ἀντωνυμία πρόθεσις ἐπίρρημα σύνδεσμος, καὶ ὅτι προτέτακται τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος, καθὸ τὸ μὲν ὄνομα οὐσίας ἐστὶ σημαντικόν, τὸ δὲ ῥῆμα συμβεβηκότος, αἱ δὲ οὐσῖαι προτερεύουσι τῶν συμβεβηκότων· καὶ γὰρ ὁ Σωκράτης προτερεύει τοῦ γράφειν αὐτὸν καὶ τοῦ τύπτειν· εἰκότως οὖν καὶ τὸ ὄνομα ὡς σημαντικὸν ὃν τῆς οὐσίας προτερεύει τοῦ ῥήματος σημαντικοῦ ὄντος τοῦ συμβεβηκότος.

Κατὰ δεύτερον δὲ λόγον προτερεῦει τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος, ὅτι τὸ μὲν ὄνομα συναναιρεῖται, τὸ δὲ ῥήμα συναναιρεῖται· καὶ γὰρ ἀναιρουμένου Σωκράτους συναναιρεῖται καὶ τὸ γράφειν αὐτὸν καὶ τὸ τύπτειν· τὰ δὲ συναναιρουῖντα προτερεῖται τῶν συναναιρουμένων· οἷον τὸ καθόλου φυτὸν προτερεῖται τῆς ἐλαίας, ἐπειδὴ ἀναιρουμένου τοῦ φυτοῦ συναναιρεῖται καὶ ἡ ἐλαία, μὴ ὄντος γὰρ καθόλου φυτοῦ οὔτε ἡ ἐλαία ἔστιν, τῆς δὲ ἐλαίας ἀναιρουμένης 3 οὐκ ἀναιρεῖται τὸ καθόλου φυτόν, οὐ γὰρ μόνη ἡ ἐλαία φυτόν, ἀλλὰ καὶ ἄμπελος καὶ συκὴ καὶ ἄλλα τινά· οὕτως οὖν καὶ τῆς οὐσίας ἀναιρουμένης συναναιρεῖται καὶ τὰ συμβεβηκότα καὶ γὰρ ἀναιρουμένου Σωκράτους συναναιρεῖται καὶ τὸ γράφειν αὐτὸν καὶ τὸ τύπτειν τῶν δὲ συμβεβηκότων ἀναιρουμένων οὐ συναναιρεῖται καὶ ἡ οὐσία· δύναται γὰρ ὁ Σωκράτης ἡρεμεῖν καὶ μὴτε γράφειν μὴτε τύπτειν.

Κατὰ τρίτον δὲ λόγον προτερεῖται τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος, ὅτι τὸ μὲν ὄνομα συνεισφέρεται, τὸ δὲ ῥήμα συνεισφέρει· καὶ γὰρ ἐάν τις εἴπῃ τύπτει ἢ γράφει, πάντως συνεισφέρει καὶ τὴν οὐσίαν, ἡγουν τὸν τύπτοντα καὶ τὸν γράφοντα· τὰ δὲ συνεισφερόμενα προτερεῖται τῶν συνεισφερόντων, οἷον τὸ καθόλου φυτὸν προτερεῖται τῆς ἐλαίας, ἐπειδὴ συνεισφέρεται καὶ γὰρ ἐάν τις εἴπῃ ἐλαίαν, πάντως συνεισφέρει καὶ τὸ φυτόν, ἢ γὰρ ἐλαία φυτόν, ἐάν τις εἴπῃ φυτόν, οὐ πάντως συνεισφέρει καὶ τὴν ἐλαίαν· οὐδὲ γὰρ μόνη ἡ ἐλαία φυτόν, ἀλλὰ καὶ ἄμπελος καὶ συκὴ καὶ ἄλλα τινά· τὸ δὲ συνεισφέρεται δεῖ νοεῖν ἀντὶ τοῦ συννοεῖται. Περὶ δὲ τῆς <τάξεως πάντων> τῶν μερῶν τοῦ λόγου, ἔτι δὲ καὶ περὶ τῆς αἰτίας τῆς ὀνομασίας αὐτῶν, τουτέστι διατὶ οὕτως ὠνομάσθησαν, οἷον διατὶ τὸ ὄνομα λέγεται ὄνομα καὶ τὸ ῥήμα ῥήμα καὶ τὰ ἄλλα μέρη ὁμοίως, ἐν τοῖς προλεγομένοις τοῦ Ὀνομαστικοῦ Ἡρωδιανοῦ, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἐπειδὴ δὲ πᾶσα διδασκαλία ἐξ ὅρου καὶ παρεπομένων θέλει λαμβάνεσθαι, διαληπτέον πρῶτον περὶ τοῦ ὅρου τοῦ ῥήματος. Ῥήμα τοίνυν ἐστὶ μέρος λόγου ἁπλωτον ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς διαφόρους χρόνους δηλοῦν μετ' ἐνεργείας ἢ πάθους ἢ οὐδετέρου τούτων, προσώπων σημαντικόν, ὅτε καὶ τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις δηλοῖ. Μέρος λόγου πρόσκειται, ἐπειδὴ ἔχομεν <ὅτι ὀκτῶ> μέρη τοῦ λόγου, τὸ δὲ ῥήμα ἐν ἑστὶν ἐκ τῶν ὀκτῶ μερῶν τοῦ λόγου· ἁπλωτον δὲ πρόσκειται πρὸς ἀντιδιαστολήν τῶν μετοχῶν· αἱ μὲν γὰρ μετοχαὶ πτωτικά, τὰ δὲ ῥήματα ἁπλωτα, οὐδὲ γὰρ ἐπιδέχονται πτώσεις τὰ ῥήματα. Ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς διαφόρους χρόνους δηλοῦν πρόσκειται διὰ τὰ χρονικά τῶν ἐπιρρημάτων, οἷον διὰ τὸ χθές σήμερον αὔριον· ἰδοὺ γὰρ καὶ ταῦτα χρόνου σημαντικά εἰσι καὶ διαφόρους χρόνους δηλοῦσιν, ἀλλ' ἐν ἀλλοτρίαις φωναῖς καὶ οὐκ ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς, τουτέστιν οὐκ ἐν ἰδίῳ μεταλλαγαῖς· οὐδὲν γὰρ μετέχει κατὰ τὴν φωνὴν τὸ χθές τοῦ σήμερον καὶ τοῦ αὔριον, ἀλλὰ τελεία μεταλλαγή τῆς φωνῆς <ἐγένετο>· τὰ μέντοι ῥήματα ἐν ἰδίῳ φωναῖς διαφόρους χρόνους δηλοῦσιν· καὶ γὰρ τύπτω ὁ ἐνεστώς, ἔτυπον ὁ παρατατικός, τέτυφα ὁ παρακείμενος, 4 ἐτετύφειν ὁ ὑπερσυντέλικος, ἔτυψα ὁ ἀόριστος, τύψω ὁ μέλλων, καὶ ἰδοὺ διαφόρους χρόνους δηλοῦσιν, οὐκ ἐν ἀλλοτρίαις δὲ φωναῖς ἀλλ' ἐν ἰδίῳ μεταλλαγαῖς τῶν λέξεων· μετέχει γὰρ ἐκάστη λέξις τούτων ἐκάστης λέξεως καὶ οὐ τελείως παρετράπησαν. Μετ' ἐνεργείας ἢ πάθους πρόσκειται, ἐπειδὴ τῶν ῥημάτων τὰ μὲν ἐνέργειαν τὰ δὲ πάθος σημαίνουσιν· τὰ μὲν γὰρ ἐνεργητικά, οἷον τύπτω, τὰ δὲ παθητικά, οἷον τύπτομαι· τὸ δὲ οὐδετέρου πρόσκειται διὰ τὴν ἀκρίβειαν, ἐπειδὴ εἰσὶ τινὰ ῥήματα μὴτε ἐνέργειαν μὴτε πάθος σημαίνοντα, ὥς ἐπὶ τοῦ ζῶ πλουτῶ ὑπάρχω ὑγιαίνω· ταῦτα γὰρ οὔτε ἐνέργειαν οὔτε πάθος δηλοῦσιν. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα <κακία ὅρου ἐστὶ τὸ ἐλλείπειν καὶ πλεονάζειν, τί δήποτε τριῶν διαθέσεων οὐσῶν>, ἐνεργείας φημι καὶ πάθους καὶ μεσότητος, ἐν τῷ ὄρω τῆς ἐνεργείας μόνον ἐμνημόνευσε καὶ τοῦ πάθους <ὁ τὸν ὅρον ὀρισάμενος>, καὶ οὐχὶ καὶ τῆς μεσότητος. Καὶ λέγομεν, ὅτι μνημονεύσας τῆς ἐνεργείας καὶ τοῦ πάθους

καὶ τὴν μεσότητα συμπεριέλαβεν· καὶ γὰρ ἡ μεσότης ἢ ἐνέργειαν ἢ πάθος, ἕτερον δὲ οὐδὲν σημαίνει· ἐνέργειαν μὲν, οἷον τέτυπα καὶ ἐγραψάμην ἀντὶ τοῦ τέτυφα καὶ ἔγραψα, πάθος δέ, οἷον τέτηκα καὶ ἐλουσάμην ἀντὶ τοῦ ἐτάκην καὶ ἐλούσθην. Προσώπων δὲ σημαντικόν πρόσκειται, ἐπειδὴ τὰ ῥήματα πρόσωπα σημαίνουν· πρόσκειται δὲ ὅτε καὶ τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις δηλοῖ, ἐπειδὴ τῶν ῥημάτων τὰ μὲν ἔχουσι <πρόσωπα, ὡς τὰ> ὀριστικὰ προστακτικὰ εὐκτικὰ ὑποτακτικά, ἅτινα καὶ διάθεσιν ψυχῆς ἔχουσιν, τουτέστι προαίρεσιν, τὰ δὲ οὐχί, ὡς περ τὰ ἀπαρέμφοτα, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι διάθεσιν ψυχῆς, τουτέστι προαίρεσιν, οὔτε πρόσωπα ἔχουσιν· καλῶς οὖν πρόσκειται τῷ προσώπων σημαντικὰ τὰ ῥήματα τὸ ὅτε καὶ ψυχῆς προαίρεσιν ἔχουσιν, ὅτε γὰρ <μὴ ἔχουσι> θέλημα ψυχῆς, οὔτε πρόσωπα <ἔχουσιν>. Τοσαῦτα περὶ τοῦ ὅρου τοῦ ῥήματος ἐν συντόμῳ ἔχομεν εἰπεῖν. Παρέπονται δὲ τῷ ῥήματι ὅκτω, ἐγκλίσεις διαθέσεις εἶδη σχήματα ἀριθμοὶ πρόσωπα χρόνοι καὶ συζυγίαι. Ἐγκλίσεις μὲν οὖν εἰσι πέντε, ὀριστική ἀπαρέμφοτος εὐκτική προστακτική ὑποτακτική· οὕτω γὰρ δοκεῖ τῷ Ἀπολλωνίῳ περὶ τῆς τάξεως αὐτῶν διαλαβεῖν. Ἐγκλίσεις δὲ πέντε οὐ κυρίως ἀλλὰ καταχρηστικῶς· ὡς γὰρ ἡ εὐθεῖα οὐ κυρίως καλεῖται πτώσις ἀλλὰ καταχρηστικῶς, οὕτω καὶ ἡ ἀπαρέμφοτος οὐ κυρίως καλεῖται ἔγκλις ἀλλὰ καταχρηστικῶς· οὐδὲ γὰρ ἔχει διάθεσιν 5 ψυχῆς, τουτέστι προαίρεσιν, ὅπερ ἴδιον ἐγκλίσεως· ἔγκλις γὰρ ἡ ψυχικὴ προαίρεσις, τουτέστι καθ' ὃ ἐγκλίνεται ἡ ψυχὴ, ἡγουν εἰς ὃ ῥέπει ἡ ψυχὴ· ἐγκλίνει γὰρ καὶ ῥέπει ἢ εἰς τὸ ὀρίσαι ἢ εἰς τὸ προστάξαι ἢ εἰς τὸ εὐξασθαι ἢ <εἰς τὸ> διστάξαι. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰς ἐγκλίσεις οἱ παλαιοὶ καὶ τὰς διαθέσεις κοινῶς ἐκάλουν διαθέσεις, καὶ λοιπὸν ὕστερον διεμέρισαν, καὶ τὰς μὲν ψυχικὰς ἐκάλεσαν ἐγκλίσεις, τὰς δὲ σωματικὰς διαθέσεις, οἷον τὸ μὲν ἐνθυμηθῆναι τύψαι ἔγκλινιν καλοῦσιν, εἰς ὃ ἐγκλίνει ἡ ψυχὴ, τὸ δὲ ἐνεργῆσαι καὶ τύψαι διάθεσιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι πρώτη ἡ ὀριστική, καίτοι ὀφειλούσης τῆς ἀπαρεμφάτου πρώτην ἔχειν τάξιν, ἐπειδὴ ἐξ αὐτῆς γίνονται πᾶσαι αἱ ἐγκλίσεις καὶ εἰς αὐτὴν ἀναλύονται· ὡς περ γὰρ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων τὰ ἡμέτερα σώματα συνίστανται καὶ εἰς αὐτὰ πάλιν ἀναλύονται, οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς ἀπαρεμφάτου συνίστανται αἱ ἄλλαι ἐγκλίσεις καὶ εἰς αὐτὴν ἀναλύονται· ἐκ γὰρ τοῦ τύπτειν λαμβάνω καὶ λέγω τύπτω καὶ τύπτε καὶ τύπτωμι καὶ ἐὰν τύπτω, καὶ ἰδοὺ ἐξ αὐτῆς συνίστανται. Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν ἀναλύονται· ἐὰν γὰρ λέγω τύπτω καὶ ἐρωτηθῶ τί ὠρισάμην, λέγω τὸ τύπτειν, καὶ πάλιν <ἐὰν εἴπω τύπτε καὶ ἐρωτηθῶ τί προσέταξα, λέγω τὸ τύπτειν, καὶ πάλιν> ἐὰν εἴπω τύπτωμι καὶ ἐρωτηθῶ τί ἡξάμην, λέγω τὸ τύπτειν, καὶ πάλιν ἐὰν εἴπω ἐὰν τύπτω καὶ ἐρωτηθῶ τί ἐδίστασα, λέγω τὸ τύπτειν. Ὡς εἴπομεν οὖν, ἐκ τῶν ἀπαρεμφάτων γίνονται αἱ ἄλλαι ἐγκλίσεις καὶ εἰς αὐτὴν πάλιν ἀναλύονται· ὅτι γὰρ ἐκ τῶν ἀπαρεμφάτων γίνονται αἱ ἄλλαι ἐγκλίσεις, δηλον, εἴγε καὶ εἰς αὐτὴν ἀναλύονται, ὡς ἐδείξαμεν· ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων σωμάτων ἔστιν· ταῦτα δὲ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων γίνονται, πυρὸς ὕδατος ἀέρος καὶ γῆς, καὶ εἰς αὐτὰ ἀναλύονται, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς ἐδήλωσεν εἰπὼν <Η 99> ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ἀπαρέμφοτα ἀμφιβάλλονται εἰ ἄρα ῥήματά εἰσιν ἢ ἄρα οὐχί, οὐ δεῖ δὲ τὰς ἀρχὰς ποιεῖσθαι ἀπὸ τῶν ἀμφιβόλων, τούτου χάριν οὐ προετάγησαν τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων· πῶς δὲ ἀμφιβάλλονται, μετ' ὀλίγον εἰσόμεθα. Προτέτακται δὲ ἡ ὀριστικὴ κατὰ τρόπους τοιούτους, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει συνεζευγμένους τοὺς χρόνους ἀλλὰ πάντας διακεχωρισμένους, τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων μὴ ἔχουσιν διακεχωρισμένους πάντας τοὺς χρόνους. Ἔχομεν δὲ ἐν τοῖς ὀριστικοῖς ἐνεστώτα ἰδία, οἷον τύπτω, καὶ παρατατικὸν ἰδία, οἷον ἔτυπτον, καὶ παρακείμενον ἰδία, οἷον τέτυφα, καὶ ὑπερσυντέλικον ἰδία, οἷον ἐτετύφειν, καὶ ἀόριστον ἰδία, οἷον ἔτυψα, καὶ μέλλοντα ἰδία, οἷον τύψω· αἱ δὲ ἄλλαι ἐγκλίσεις συνημμένους ἔχουσι τοὺς χρόνους, εἰ 6 καὶ μὴ πάντας, ἀλλὰ τινὰς ἐξ αὐτῶν· ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἀπαρεμφάτοις καὶ τοῖς εὐκτικοῖς

ἐνεστῶτα καὶ παρατατικὸν ὁμοῦ φαμεν, οἷον τύπτειν τύπτοιμι, καὶ παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον ὁμοῦ, οἷον τετυφέναι τετύφοιμι, ἀόριστον δὲ ἰδίᾳ καὶ μέλλοντα ἰδίᾳ, οἷον τύψαι τύψειν, τύψαιμι τύψοιμι· ἐν δὲ τοῖς προστακτικοῖς καὶ ὑποτακτικοῖς πάντες οἱ χρόνοι συνημμένοι εἰσὶν· ἐνεστῶτα γὰρ καὶ παρατατικὸν ὁμοῦ φαμεν, οἷον τύπτε ἂν τύπτω, καὶ παρακείμενον καὶ ὑπερσυντέλικον ὁμοῦ, οἷον τέτυφε ἂν τετύφω, καὶ ἀόριστον καὶ μέλλοντα ὁμοῦ, οἷον τύψον ἂν τύψω. Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν, ὡς ἔχουσα ἡ ὀριστική πάντας τοὺς χρόνους διακεχωρισμένους, προτέτακται τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων. Κατὰ δεύτερον δὲ λόγον, ὅτι πᾶσα παραγωγή καὶ πᾶσα σύνθεσις ἀπὸ ῥημάτων γινομένη ἐκ τῶν ὀριστικῶν γίνεται, καὶ οὐκ ἐκ τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων, οἷον πατροτύπτης ἀπὸ τοῦ τύπτω, Ἀριστοφάνης ἀπὸ τοῦ φαίνω, Διοπέιθης ἀπὸ τοῦ πείθω, Διομήδης ἀπὸ τοῦ μήδω (σημαίνει δὲ τὸ βουλευομαι), γράμμα ἀπὸ τοῦ γέγραμμαι, ψάλτης ἀπὸ τοῦ ἔψαλται, δότης ἀπὸ τοῦ δέδοται, θύτης ἀπὸ τοῦ τέθυται. Κατὰ τρίτον δὲ λόγον, ὅτι καὶ αἱ ἄλλαι ἐγκλίσεις σκοπὸν ἔχουσι προκόψαι εἰς τὴν ὀριστικὴν καὶ ἴσασι προϋπάρχουσιν αὐτήν· ὁ γὰρ λέγων τινὶ τύπτε ἢ γράφε διὰ τοῦτο λέγει, ἵνα εἴπῃ ἐκεῖνος γράφω ἢ ἔγραψα καὶ τύπτω ἢ ἔτυψα· καὶ ὁ λέγων ὑγιαίνοιμι διὰ τοῦτο εὐχεται, ἵνα ἔλθῃ εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ εἴπῃ ὑγιαίνω· καὶ ὁ λέγων ἂν ὑγιάνω διὰ τοῦτο διστάζει, ἵνα ἔλθῃ εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ εἴπῃ ὑγιαίνω ἢ ὑγιάνω. Εἰκότως οὖν προτέτακται ἡ ὀριστική τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων. Δευτέρα ἡ ἀπαρέμφατος, καὶ τοῦτο εὐλόγως, εἶγε, ὡς εἴρηται, ὥφειλε καὶ πρώτη εἶναι· ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς εἵπομεν, ἀμφιβάλλεται εἴτε ῥῆμά ἐστιν εἴτε οὐ, οὐ δεῖ δὲ τὰς ἀρχὰς ἐκ τῶν ἀμφιβαλλομένων ποιεῖσθαι, διὰ τοῦτο οὐ προτέτακται. Ἐλθωμεν δὲ καὶ εἴπωμεν, πῶς ἀμφιβάλλεται ἡ ἀπαρέμφατος εἰ ῥῆμά ἐστιν ἢ οὐ. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι πᾶν ῥῆμα θέλει ἔχειν πρόσωπα, θέλει ἔχειν θέλημα ψυχῆς, θέλει ἔχειν ἀριθμούς· τὰ δὲ ἀπαρέμφατα οὐδὲν ἐκ τούτων ἔχουσιν, οὔτε γὰρ πρόσωπα ἔχουσιν οὔτε θέλημα ψυχῆς οὔτε ἀριθμούς· ἐντεῦθεν οὐκ ἄρα ῥήματά εἰσιν. Ἄλλως τε δὲ οὐδέποτε δύο ῥήματα ἄνευ συνδέσμου παραλαμβάνονται τέλειον λόγον ἀποτελοῦσιν, οὐδεὶς γὰρ λέγει τύπτω ἀνάγνωθι ἢ τύπτω ἀναγινώσκω, ἀλλὰ μετὰ συνδέσμου, οἷον τύπτω καὶ ἀνάγνωθι, τύπτω καὶ γράφω, γράφω καὶ ἀναγινώσκω, ἂν λούσωμαι ὑγιαίνω· τὰ μέντοι ἀπαρέμφατα παραλαμβάνονται ἄνευ συνδέσμου μετὰ 7 ῥημάτων καὶ ἀποτελοῦσι τέλειον λόγον, ὡς τὸ βούλομαι ἀναγινώσκω, προαιροῦμαι φιλοσοφεῖν, θέλω γράφειν· οὐκ ἄρα οὖν ῥήματα τὰ ἀπαρέμφατα. Καὶ πάλιν δεόν εἰπεῖν ῥήματα τὰ ἀπαρέμφατα· καὶ γὰρ τὰ ῥήματα ἔχουσιν ἐνέργειαν πάθος μεσότητα, οἷον τύπτω τύπτομαι τέτυπα, ἔχουσι διαφόρους χρόνους ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς, ἡγουν ἐν ἰδίᾳ μεταλλαγαῖς τῶν λέξεων, οἷον τύπτω ἔτυπτον τέτυπα τέτυπα ἐτετύφειν ἐτετύπειν ἔτυψα ἔτυπον τύψω τυπῶ· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἀπαρέμφατα ἔχουσιν ἐνέργειαν πάθος μεσότητα, ἔχουσι δὲ καὶ διαφόρους χρόνους ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς, οἷον τύπτειν τετυφέναι τετυπέναι τύψαι τύψειν τυπεῖν τύπτεσθαι· <ἄρα οὖν ῥήματα> τὰ ἀπαρέμφατα.

Περὶ δὲ τοῦ μὴ ἔχειν τὰ ἀπαρέμφατα μήτε πρόσωπα μήτε ἀριθμούς μήτε θέλημα ψυχῆς λέγομεν, ὅτι τὰ ἀπαρέμφατα ὀνόματά εἰσι τῶν πραγμάτων· ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ὁ περίπατος λέγω τὸ περιπατεῖν, καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἡ φιλοσοφία λέγω τὸ φιλοσοφεῖν· τὸ δὲ πρᾶγμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ νοούμενον οὐ θεωρεῖται ἐν τινι, ὥσπερ ἡ λευκότης· αὐτὴ γὰρ καθ' ἑαυτήν οὐσα οὐ θεωρεῖται ἐν τινι· τῷ αὐτῷ οὖν τρόπῳ καὶ τὰ ἀπαρέμφατα ὡς ὀνόματα ὄντα τῶν πραγμάτων αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα οὐκ ἐγένοντο ἐν τινι, μὴ γενόμενα δὲ ἐν τινι εἰκότως οὐδὲ <πρόσωπα> ἔχουσιν· τούτου χάριν οὐκ ἔχουσι τὰ ἀπαρέμφατα πρόσωπα. Προσώπων δὲ μὴ ὄντων εἰκότως οὐδὲ θέλημα ψυχῆς δύναται εἶναι· πῶς γὰρ δύναται εἶναι θέλημα ψυχῆς ἄνευ προσώπων; τὸ γὰρ μὴ ὄν πῶς ἔχει θελῆσαι; εἰκότως οὖν οὔτε θέλημα ψυχῆς ἔχουσι τὰ ἀπαρέμφατα. Ἄλλ' οὔτε δὲ ἀριθμὸς δύναται εἶναι προσώπων μὴ ὄντων· ἐκ γὰρ τῶν

διαφόρων προσώπων τίκτεται καὶ ὁ διάφορος ἀριθμός, οἷον ἐκ τοῦ ἐνὸς προσώπου γίνεται ὁ ἐνικὸς ἀριθμός, καὶ ἐκ τῶν δύο γίνεται ὁ δυϊκός, καὶ ἐκ τῶν πλειόνων γίνεται ὁ πληθυντικός· τούτου χάριν οὔτε ἀριθμοὺς ἔχουσι τὰ ἀπαρέμματα· εἰκότως οὖν τὰ ἀπαρέμματα οὔτε πρόσωπα ἔχουσιν οὔτε ἀριθμοὺς οὔτε θέλημα ψυχῆς. Περὶ δὲ τῆς συντάξεως, ὅτι ἄνευ συνδέσμου παραλαμβανόμενα τὰ ἀπαρέμματα μετὰ ῥημάτων ἀποτελοῦσι τέλειον λόγον, οἷον θέλω γράφειν, βούλομαι φιλοσοφεῖν, ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐ μετὰ πάντων τῶν ῥημάτων συνταττόμενα τὰ ἀπαρέμματα τέλειον λόγον ποιοῦσιν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν τύπτω ἀναγινώσκειν ἢ περιπατῶ διαλέγεσθαι ἀλλὰ μετὰ μόνων τῶν προαιρετικῶν, φημὶ δὴ τοῦ θέλω καὶ βούλομαι καὶ προαιροῦμαι, ὃ καὶ τῶν ἐφετικῶν ἐφετικὰ δὲ λέγονται τὰ ἐπιθυμίας δηλωτικά, ἐφίεσθαι γὰρ τὸ ἐπιθυμεῖν οἷον θέλω γράφειν, ἐπιθυμῶ φιλοσοφεῖν, θέλω ἀναγινώσκειν, βούλομαι φιλοσοφεῖν, προαιροῦμαι ἐξηγεῖσθαι, καὶ τῶν εὐκτικῶν, οἷον εὐχομαι ὑγιαίνειν, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν μετὰ τῶν σημαινόντων ἔλλειψιν πράγματος, ὡς ἐπὶ τοῦ χρή γράφειν, δεῖ διαλέγεσθαι, χρεωστῶ παιδεύειν, ὀφείλω εὐεργετεῖν. Δεύτερον δὲ διὰ τοῦτο τὰ ἀπαρέμματα μετὰ τούτων συνταττόμενα τέλειον λόγον ἀποτελοῦσιν, ἐπειδὴ ταῦτα, λέγω δὴ τὸ θέλω καὶ βούλομαι καὶ προαιροῦμαι καὶ προθυμοῦμαι καὶ τὰ ὅμοια, ἔχουσι θέλημα ψυχῆς, ἔχουσι πρόσωπα, ἔχουσιν ἀριθμούς, πράγματι δὲ μόνω ἐλλείπουσιν· οὐ γὰρ βουλόμενος ἢ θέλων ποιῆσαι τι ὡς λείπον τὸ πρᾶγμα θέλει ποιῆσαι αὐτό· τὰ δὲ ἀπαρέμματα ἐκ τοῦ ἐναντίου πραγμάτων μόνων δηλωτικά εἰσιν, μὴ ἔχοντα μήτε πρόσωπα μήτε ἀριθμούς μήτε θέλημα ψυχῆς· εἴ τι οὖν λείπει τοῖς ἀπαρεμμάτοις, ἀναπληροῦται διὰ τούτων, καὶ εἴ τι λείπει τούτοις, ἀναπληροῦται διὰ τῶν ἀπαρεμμάτων, καὶ ὡς ἔστιν εἰπεῖν, ἐκάτερον δι' ἐκάτερου ἀναπληροῦται· τούτου χάριν τὰ ἀπαρέμματα μετὰ τούτων συνταττόμενα ἀποτελοῦσι τέλειον λόγον. Ἐχομεν οὖν καὶ τὰ περὶ τῆς ἀπαρεμμάτου. Τρίτη δὲ ἡ εὐκτική κατὰ Ἀπολλώνιον, ἐπειδὴ τελείας ἔχει φωνὰς ὡς πρὸς τὴν προστακτικήν· ἔχει γὰρ καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον, τῆς προστακτικῆς δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον μόνον ἐχούσης· τὰ γὰρ προστακτικὰ πρῶτα πρόσωπα οὐκ ἔχουσιν, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἑαυτῷ προσταττέται. Πρόσκειται κατὰ Ἀπολλώνιον, ἐπειδὴ ὁ Θεοδόσιος καὶ ὁ Διονύσιος <p. 47, 3 Uhl.> τὴν προστακτικὴν προτάττουσι τῆς εὐκτικῆς, ὡς, εἰ θεῶ φίλον, ἐκεῖσε γενόμενοι μαθησόμεθα. Ἡ δὲ προστακτικὴ προτέτακται τῆς ὑποτακτικῆς, ἐπειδὴ ἡ προστακτικὴ ἀποτελεῖ τέλειον λόγον, ἡ δὲ ὑποτακτικὴ οὐκ ἀποτελεῖ τέλειον λόγον· ἔχομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι οὐδέποτε τέλειος λόγος γίνεται χωρὶς ἐνὸς τῶν τριῶν ῥημάτων τούτων, τούτεστιν ὀριστικοῦ προστακτικοῦ εὐκτικοῦ, ἢ λεγομένου ἢ νοουμένου· λεγομένου μὲν ὀριστικοῦ, ὡς ἐπὶ τοῦ <A 84> τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς, <ἔχει γὰρ τὸ> προσέφη ὀριστικόν· εὐκτικοῦ δέ, ὡς ἐπὶ τοῦ <A 42> τίσιεν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν, ἔχει γὰρ τὸ τίσιεν εὐκτικόν· νοουμένου δέ, ὡς ἐπὶ τοῦ <M 243> εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, νοεῖται γὰρ τὸ ἔστιν, καὶ 9 ὡς ἐπὶ τοῦ <B 4> οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, νοεῖται γὰρ τὸ ἔστιν, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀγαθὸν ἔστιν ἢ πολυκοιρανία. Τοσαῦτα περὶ τῶν ἐγκλίσεων ἔχομεν εἰπεῖν.

Διαθέσεις δὲ εἰσι τρεῖς, ἐνέργεια πάθος μεσότης· ἐνέργεια μὲν, οἷον τύπτω, πάθος δέ, οἷον τύπτομαι, μεσότης δέ, ἥτις ποτὲ μὲν ἐνέργειαν ποτὲ δὲ πάθος παρίστησιν, ὡς ἐπὶ τοῦ τέτυπα καὶ τέτηκα· τὸ μὲν γὰρ τέτυπα ἐνέργειαν δηλοῖ ἀντὶ τοῦ ἔτυπα, τὸ δὲ τέτηκα πάθος, ἀντὶ τοῦ ἐτάκην· καὶ πάλιν ἐγραψάμην καὶ ἐλουσάμην· τὸ μὲν γὰρ ἐγραψάμην ἐνέργειαν δηλοῖ ἀντὶ τοῦ ἔγραψα, τὸ δὲ ἐλουσάμην πάθος παρίστησιν ἀντὶ τοῦ ἐλούσθην. Καὶ ἀποροῦσιν τινες λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν <ταῦτα>, φημὶ δὴ τὰ λεγόμενα μέσα, μὴ ἐκ τοῦ σημαινομένου ἐκλήθησαν, ἵνα ὅταν μὲν σημαίνωσιν ἐνέργειαν λέγωνται ἐνεργητικά, ὡς ἐπὶ τοῦ τέτυπα καὶ ἐγραψάμην, ὅταν δὲ σημαίνωσι πάθος λέγωνται παθητικά, ὡς ἐπὶ τοῦ

τέτηκα καὶ ἐλουσάμην. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ὁ χαρακτήρ, ἡγουν ὁ τύπος, τῆς φωνῆς ἐπεκράτησεν ἐπὶ τούτων· ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς ὀνόμασι πολλάκις τοῦ σημαινομένου ἐπικρατεῖ ὁ χαρακτήρ ἰδού γὰρ τὸ παιδίον, εἰ καὶ ἄρρεν καὶ θῆλυ δηλοῖ, ὅμως οὔτε ἄρσε νικὸν οὔτε θηλυκὸν λέγεται ἀλλ' οὐδέτερον πρὸς τὸν χαρακτήρα τῆς φωνῆς, ἐπειδὴ οὔτε ἄρσενικὸν χαρακτήρα ἔχει οὔτε θηλυκόντὸν αὐτὸν οὖν τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς μέσης διαθέσεως ὁ χαρακτήρ τῆς φωνῆς ἐπεκράτησε τοῦ σημαινομένου. Διατί δὲ καλεῖται διάθεσις, προϊόντες, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Εἶδη δὲ εἰσι δύο, πρωτότυπον καὶ παράγωγον· καὶ πρωτότυπον μὲν, οἶον ἄρδω, παράγωγον δέ, οἶον ἀρδεύω. Τινὲς δὲ ἐθέλησαν λέγειν μὴ ἔχειν τὰ ῥήματα εἶδη, λέγοντες ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἐναλλαγὴν τοῦ σημαινομένου· τὸ αὐτὸ γὰρ σημαίνει καὶ τὸ τιθῶ καὶ τὸ τίθημι, ὁμοίως τὸ αὐτὸ σημαίνει τὸ ἰστῶ καὶ ἴστημι καὶ τὸ διδῶ καὶ δίδωμι· ἐν δὲ τοῖς εἶδεσι τῶν ὀνομάτων ἐναλλαγὴ γίνεται σημαινομένου, οἶον πατρωνυμικοῖς κτητικοῖς συγκριτικοῖς ὑπερθετικοῖς ὑποκοριστικοῖς παρὰ νύμοις ῥηματικοῖς. Ἔστι δὲ εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ μὴ γίνεται ἐναλλαγὴ σημαινομένων, ἀλλ' οὖν ἐναλλαγὴ φωνῆς <γίνεται>, ὡς ἐν τῷ <ἄρχω ἀρχεύω, ἄρδω ἀρδεύω>, τιθῶ τίθημι, ἰστῶ ἴστημι· ἄλλως τε δὲ πολὺ λάκεις καὶ ἐναλλαγὴ σημαινομένων γίνεται· καὶ ἀπὸ ὀνομάτων γίνονται παράγωγα ῥήματα καὶ ἐναλλάσσουν τὸ σημαινόμενον, οἶον πόλεμος πολεμίζω, Ἀντίγονος ἀντιγονίζω, Φίλιππος φιλιππίζω, Μῆδος μηδίζω· ἰδού ταῦτα ἀπὸ ὀνομάτων παραχθέντα ἐναλλαγὴν ἐποίησαντο τοῦ σημαινομένου· τὸ μὲν γὰρ πόλεμος τὸν πόλεμον σημαίνει, τὸ δὲ πολεμίζω τὰ τοῦ πολέμου φρονῶ· καὶ πάλιν τὸ μὲν Ἀντίγονος τὸν Ἀντίγονον 10 σημαίνει, τὸ δὲ ἀντιγονίζω τὰ τοῦ Ἀντιγόνου φρονῶ· καὶ πάλιν τὸ μὲν Φίλιππος τὸν Φίλιππον σημαίνει, τὸ δὲ φιλιππίζω τὰ τοῦ Φιλίππου φρονῶ· καὶ πάλιν τὸ μὲν Μῆδος τὸν Μῆδον δηλοῖ, τὸ δὲ μηδίζω τὰ τῶν Μῆδων φρονῶ. Καὶ ἀπὸ ῥημάτων δὲ γίνονται ὁμοίως παρὰ γωγα ῥήματα καὶ ἐναλλάσσουν τὸ σημαινόμενον, οἶον βρώσω βρωσεῖω· τὸ μὲν γὰρ βρώσω τὸ μέλλω φαγεῖν δηλοῖ, τὸ δὲ βρωσεῖω τὸ ἐπιθυμῶ μίαν ἔχω τῆς βρώσεως· καὶ πάλιν πολεμήσω πολεμησεῖω· τὸ μὲν γὰρ πολεμήσω τὸ μέλλω πολεμῆσαι δηλοῖ, τὸ δὲ πολεμησεῖω τὸ ἐπιθυμῶ ἔχω τοῦ πολέμου· καὶ πάλιν ὄψω ὀψείω· τὸ μὲν γὰρ ὄψω τὸ μέλλω θεωρῆσαι δηλοῖ, τὸ δὲ ὀψείω τὸ ἐπιθυμῶ ἔχω τοῦ θεωρῆσαι· καὶ πάλιν πλεύσω πλευσεῖω· τὸ μὲν γὰρ πλεύσω τὸ μέλλω πλεῦσαι δηλοῖ, τὸ δὲ πλευσεῖω τὸ ἐπιθυμῶ ἔχω τοῦ πλεῦσαι· καὶ ταῦτα μὲν ἀπὸ μέλλοντος παραγόμενα ἐνεστώτος χρόνου γίνονται. Σχήματα δὲ εἰσι τρία, ἀπλοῦν σύνθετον παρασύνθετον· ἀπλοῦν μὲν, οἶον φρονῶ, σύνθετον δέ, οἶον καταφρονῶ, παρασύνθετον δὲ τὸ ἀπὸ συνθέτου παραγόμενον, ὡς ἀπὸ τοῦ Ἀντίγονος συνθέτου γίνεται τὸ ἀντιγονίζω παρασύνθετον, τουτέστι τὰ τοῦ Ἀντιγόνου φρονῶ· καὶ ἀπλῶς ὅσα ἀπὸ συνθέτου παράγονται, παρασύνθετα καλοῦμεν, εἴτε ἀπὸ ὀνομάτων παράγονται εἴτε ἀπὸ ῥημάτων. Ἀριθμοὶ δὲ εἰσι τρεῖς, ἐνικὸς δυνικὸς πληθυντικός· ἐνικὸς μὲν, οἶον τύπτω, δυνικὸς δέ, οἶον τύπτετον, πληθυντικός δέ, οἶον τύπτομεν. Πρόσωπα δὲ εἰσι τρία, πρῶτον δεύτερον τρίτον.

Καὶ λέγει ὁ Διονύσιος <p. 51, 4 Uhl> 14 τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ δευτέρου συμφώνου τοῦ γ ἐκφέρεται, καὶ ἐπειδὴ μέσον ἐστὶ τὸ γ τοῦ κ καὶ χ, ἐκφέρεται ἡ δευτέρα συζυγία τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ γ ἢ κ ἢ χ, οἶον λέγω πλέκω τρέχω· ἐπειδὴ δὲ πάλιν ἐκ τριῶν συμφώνων οὐ δύναται συνίστασθαι συζυγία, τούτου χάριν προσλαμβάνει τὸ τ ἐκ τῆς τρίτης συζυγίας καὶ πλεονάζει τὸ κ, καὶ λοιπὸν εὐρίσκεται ἐκφερομένη διὰ τοῦ γ ἢ κ ἢ χ ἢ κτ, οἶον λέγω πλέκω τρέχω τίκτω. <Ἡ δὲ> τρίτη συζυγία τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ τρίτου συμφώνου τοῦ δ ἐκφέρεται, καὶ ἐπειδὴ μέσον ἐστὶ τὸ δ τοῦ θ καὶ τοῦ τ, τούτου χάριν ἐκφέρεται ἡ τρίτη συζυγία τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ δ ἢ θ ἢ τ, οἶον ἄδω πλήθω ἀνύτω· ἐπειδὴ δὲ ἐνταῦθα οὐχ εὐρίσκομεν παραπεφυλαγμένον τὸ ἰδίωμα τῆς συζυγίας, ἀπὸ γὰρ τῶν

τριῶν συμφώνων πρόσκειται, ὅπερ οὐκ ἔστιν ἴδιον συζυγίας συζυγία γάρ, ὡς εἴρηται, κυρίως λέγεται παρὰ τὸ δύο ἄγεινδιὰ τοῦτο οἱ ὄνο ματοθέται πρὸς ἀκρίβειαν ἐξετάσαντες ἐποίησαν τὴν τρίτην συζυγίαν τῶν βαρυτόνων ἐλλείπειν τὸ ᾠτ καὶ ἐκφέρεσθαι διὰ μόνου τοῦ ᾠδ καὶ ᾠθ, οἷον ἄδω πλήθω· τὸ γὰρ ἀνύτω ἀνύω λέγουσι καὶ τὸ πράττω <πράσσω· σπανίως> δὲ εὑρηται καὶ τὸ ᾠτ χαρακτηριστικὸν τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, ὡς ἐπὶ τοῦ πέτω πέτομαι καὶ λίτω λίτομαι. Ἡ δὲ τετάρτη συζυγία τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ τετάρτου συμφώνου τοῦ ᾠζ ἐκφέρεται καὶ ἐπειδὴ τὸ ᾠζ οὐκ ἔσχεν ἄλλο τί ποτε πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἰδιώματος τῆς συζυγίας, μὴ δυνάμενον ἄλλο σύμφωνον δέξασθαι διὰ τὸ προληφθῆναι τὰ μὲν ἐν τῇ πρώτῃ συζυγίᾳ, τὰ δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ, τὰ δὲ ἐν τῇ τρίτῃ, τὰ δὲ ἀμετάβολα ἐν τῇ πέμπτῃ, μὴ δυνάμενον προσ λαβεῖν μήτε τὸ ᾠζ μήτε τὸ ᾠψ, διὰ τὰ ταῦτα χαρακτηριστικὰ εἶναι βαρυτόνου μέλλοντος, τὸ μὲν ᾠψ τῆς πρώτης συζυγίας, οἷον λείβω λείψω, γράφω γράψω, τὸ δὲ ᾠζ τῆς δευτέρας, οἷον λέγω λέξω, πλέκω πλέξω, καὶ ἐνίων τῆς τετάρτης, οἷον πλήσσω πλήξω, σφάζω σφάξω, οὐ δύνανται δὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ βαρυτόνου μέλλοντος χαρακτηριστικὰ εἶναι καὶ βαρυτόνου ἐνεστώτος· οἷον τὸ ᾠς χαρακτηριστικὸν ὃν βαρυτόνου μέλλοντος, ὡς ἐπὶ τοῦ νοήσω, οὐκ ἔστι καὶ χαρακτηριστικὸν βαρυτόνου ἐνεστώτος ἀλλὰ περισπωμένου, ὡς ἐπὶ τοῦ φουσῶ νοσῶ· πρόσκειται βαρυτόνου μέλλοντος διὰ τὸ κείρω κερῶ· ἰδοὺ γὰρ τὸ ᾠρ χαρακτηρικὸν ὃν τοῦ μέλλοντος χαρακτηριστικὸν ἔστι καὶ βαρυτόνου ἐνεστώτος, ἀλλ' οὐκ ἔστι χαρακτηριστικὸν βαρυτόνου μέλλοντος ἀλλὰ περισπωμένου· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ μέλλοντος ἢ τετάρτη συζυγία τῶν βαρυτόνων τρόπον τινὰ δανείζεται τὸ ᾠς καὶ διπλασιάζει αὐτό, καὶ λοιπὸν ἐκφέρεται ἢ τετάρτη συζυγία τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ ᾠζ ἢ δύο ᾠς-σ, οἷον 15 φράζω ὀρύσσω, καὶ κυρίως φυλάττεται ἢ ἀκολουθία τῆς συζυγίας· ἔχει γὰρ τὸ ᾠζ διπλοῦν καὶ τὸ ᾠς διπλασιαζόμενον καὶ ἰσοδυναμοῦν τῷ ᾠζ. Διὰ τοῦτο δὲ διπλασιάζεται τὸ ᾠς, πρῶτον μὲν ἵνα ἰσοδυναμήσῃ τῷ ᾠζ διπλῶ ὄντι, δεύτερον δὲ ὅτι, ὡς εἴρηται, τὸ ᾠς χαρακτηριστικὸν ὃν βαρυτόνου μέλλοντος οὐ δύναται χαρακτηριστικὸν εἶναι καὶ βαρυτόνου ἐνεστώτος. Ἡ δὲ πέμπτη συζυγία τῶν βαρυτόνων διὰ τῶν τεσσάρων ἀμεταβόλων ἐκφέρεται, τουτέστι διὰ τοῦ ᾠλ ᾠμ ᾠν ᾠρ, οἷον πέλω νέμω κρίνω σπείρω. Ἡ δὲ ἕκτη διὰ καθαροῦ τοῦ ᾠω, οἷον ἱππεύω πλέω βασιλεύω· δαπανηθέντων γὰρ τῶν ιζ' συμφώνων, τῶν μὲν ἐν τῷ ἐνεστώτι, τῶν δὲ ἐν τῷ μέλλοντι, εὐλόγως ἢ ἕκτη συζυγία καθαριεῖται καὶ ὃ εἶχε διὰ συμφῶνου χαρακτηρίζεσθαι, διὰ τῶν φωνηέντων ἐν τῇ παραληγοῦσῃ διαφόρων ὄντων χαρακτηρίζεται. Καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες, εἰ ἄρα αἱ συζυγίαι ἐκ διαφορῶν ὄντων στοιχείων θέλουσι χαρακτηρίζεσθαι, ὡς εἴρηται, πῶς τὴν ἕκτην συζυγίαν διὰ καθαροῦ μόνου τοῦ ᾠω λέγομεν χαρακτηρίζεσθαι. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, εἰ καὶ διὰ καθαροῦ τοῦ ᾠω λέγομεν αὐτὴν ἐκφέρεσθαι, ἀλλ' οὐ τοῦτο δηλοῦμεν, ὅτι τὸ ᾠω ἐστὶ χαρακτηριστικὸν τῆς ἕκτης συζυγίας, ἀλλ' ὅτι διὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ φωνηέντων διαφορῶν ὄντων χαρακτηρίζεται, οἷον ἱππεύω κρούω πλέω μηνύω. Τινὲς δὲ καὶ ἐβδόμην συζυγίαν προστιθέασιν διὰ τοῦ ᾠξ καὶ ᾠψ, οἷον ἀλέξω ἔψω αὖξω· ἀλλὰ λέγομεν, ὅτι ταῦτα περισπῶνται, ἀλεξῶ γὰρ καὶ αὖξω καὶ ἔψω φαμέν περισπωμένως· οἱ μέντοι Ἀθηναῖοι βαρύνουσιν αὐτά, ἀλέξω καὶ ἔψω καὶ αὖξω βαρυτόνως λέγοντες αὐτά· ὅτι γὰρ περι σπῶνται ταῦτα, δηλοῖ ὁ μέλλων ἀλεξήσω καὶ ἐψήσω καὶ αὖξήσω ὡν περιττοσύλλαβος, ὥσπερ ποιῶ ποιήσω, νοῶ νοήσω, φιλῶ φιλήσω· ὁ γὰρ μέλλων ἀπὸ μὲν βαρυτόνων ὑπάρχων θεμάτων ἰσοσυλλαβεῖ τῷ ἐνεστώτι, οἷον τύπτω τύψω, λέγω λέξω, πλέκω πλέξω, κείρω κερῶ, φθείρω φθερῶ, ἀπὸ δὲ περισπωμένων θεμάτων ὑπάρχων μιᾷ συλλαβῇ περιττεύει ὁ μέλλων τοῦ ἐνεστώτος, οἷον ποιῶ ποιήσω, νοῶ νοήσω, βοῶ βοήσω, χρυσῶ χρυσώσω, καὶ ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἐν ᾠλ, κᾶν τε βαρὺ τονά εἰσι κᾶν τε περισπώμενα, ὁμοίως μιᾷ συλλαβῇ περιττεύει ὁ μέλλων τοῦ ἐνεστώτος, οἷον θέλω θελήσω, μέλω μελήσω, ὠφελῶ

ὠφελήσω· εἰ ἄρα οὖν ἐπὶ τοῦ ἀλεξῶ ἐψῶ αὐξῶ μιᾷ συλλαβῇ περιττεύει ὁ μέλλων τοῦ ἐνεστῶτος, οἷον ἀλεξήσω αὐξήσω ἐψήσω, καὶ οὐκ ἐκφέρεται δι' ἐνὸς τοῦ ᾠ ὅ ἐνεστῶς, δηλονότι περισπᾶται καὶ ὁ ἐνεστῶς. Ἄλλως τε δὲ οὐ δύνανται ταῦτα βαρύνεσθαι, ἐπειδὴ τὸ ᾠ καὶ τὸ ᾠ ἔχουσιν· ἐμὰ θομεν γάρ, ὅτι τὰ χαρακτηριστικά τοῦ βαρυτόνου μέλλοντος οὐ δύνανται 16 εἶναι χαρακτηριστικά τοῦ βαρυτόνου ἐνεστῶτος, οἷον τὸ ᾠ χαρακτηρικὸν ὄν τοῦ βαρυτόνου μέλλοντος, ὡς ἐπὶ τοῦ ποιήσω νοήσω, οὐκ ἔστι χαρακτηριστικὸν τοῦ βαρυτόνου ἐνεστῶτος ἀλλὰ περισπωμένου, ὡς ἐπὶ τοῦ φυσῶ νοσῶ· εἰ ἄρα οὖν τὸ ᾠ καὶ τὸ ᾠ χαρακτηριστικά εἰσι βαρυτόνου μέλλοντος, ὡς ἐπὶ τοῦ τύψω λέξω, δηλονότι οὐ δύνανται χαρακτηριστικά εἶναι καὶ βαρυτόνου ἐνεστῶτος. Ταῦτα μὲν περὶ τῶν συζυγιῶν τῶν εἰς ᾠ βαρυτόνων ῥημάτων. Τῶν δὲ περισπωμένων ῥημάτων συζυγίαι εἰσὶ τρεῖς· καὶ ἐπειδὴ διὰ συμφώνων οὐ δυνάμεθα χαρακτηρίσαι ταύτας τὰς συζυγίας, διὰ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου χαρακτηρίζομεν αὐτάς. Ἡ μὲν γὰρ πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων ἐκφέρεται ἐπὶ <τοῦ> δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου, οἷον νοῶ νοεῖς νοεῖ, ποιῶ ποιεῖς ποιεῖ· ἡ δὲ δευτέρα διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου, προσγραφομένου μὲν τοῦ ᾠ μὴ συνεκφωνουμένου δέ, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾷ, γελῶ γελᾷς γελᾷ· ἡ δὲ τρίτη διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου, οἷον χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ, στεφανῶ στεφανοῖς στεφανοῖ. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, εἰ ἄρα προτερεύει τὸ ᾠ τοῦ ᾠ, πῶς ἡ μὲν δευτέρα συζυγία κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον τὴν ᾠ δίφθογγον ἔχει, ἡ δὲ πρώτη τὴν ᾠ δίφθογγον. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐν τοῖς ῥήμασι τιμιωτέρα ἡ ᾠ δίφθογγος, καὶ διὰ τοῦτο τὴν πρῶτην ἔσχε τάξιν· πᾶν γὰρ ῥῆμα βαρύτονον εἰς ᾠ λήγον ὀριστικὸν διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου ἔχει τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον ἐκφερόμενον, οἷον τύπτω τύπτεις τύπτει, λέγω λέγεις λέγει, πλέκω πλέκεις πλέκει· πρόσκειται βαρύτονον διὰ τὸ βοῶ βοᾷς βοᾷ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ· ὀριστικὸν δὲ πρόσκειται διὰ τὰ ὑποτακτικά, οἷον ἔαν τύπτω ἔαν τύπτῃς ἔαν τύπτῃ· τοῦτο γὰρ διὰ τοῦ ᾠ καὶ ᾠ ἐκφέρεται κατὰ τὸ δεῦτερον καὶ τρίτον πρόσωπον. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἄλλην ἀπολογία τοιαύτην· ἡ ἐντέλεια τῶν περισπωμένων τὴν ᾠ δίφθογγον ἔχει, καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ἐξ αὐτῆς συνίστανται αἱ τρεῖς συζυγίαι τῶν περισπωμένων· συναιρουμένη γὰρ ἡ ᾠ δίφθογγος μετὰ τοῦ προηγουμένου φωνήεντος ἀποτελεῖ τὰς τρεῖς συζυγίας τῶν περισπωμένων, οἷον ποιεῖς ποιεῖς, βοάεις βοᾷς, χρυσόεις χρυσοῖς· εἰκότως οὖν ὡς ἀποτελοῦσα τὰς τρεῖς συζυγίας τῶν περισπωμένων ἡ ᾠ δίφθογγος τὴν πρώτην συζυγίαν ἐκκληρώσατο· τὸ γὰρ ἀποτελοῦν τοῦ ἀποτελουμένου προτερεύει, οἷον ὁ τέκτων ἀποτελῶν τὸν θρόνον προτερεύει τοῦ θρόνου τοῦ ἐξ αὐτοῦ ἀποτελουμένου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, τίνας χάριν τὰ μὲν δευτέρα πρόσωπα τῶν περισπωμένων συναιρούμενα διαφωνοῦσιν, οἷον ποιεῖς ποιεῖς, βοάεις βοᾷς, χρυσόεις χρυσοῖς, τὰ δὲ πρῶτα συναιρούμενα οὐ διαφωνοῦσιν, οἷον ποιέω ποιῶ, βοᾶω βοῶ, χρυσῶω χρυσῶ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἡ συναίρεσις ἐστὶν ἡ αἰτία· ἐν μὲν γὰρ τῷ πρώτῳ προσώπῳ τὰ 17 προηγούμενα φωνήεντα συναιρούμενα μετὰ τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠ συναιροῦνται, καὶ τούτου χάριν οὐ διαφωνοῦσιν· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ προσώπῳ διαφόρως γίνεται ἡ συναίρεσις τῶν προηγουμένων φωνηέντων μετὰ τῶν ἐπιφερομένων φωνηέντων, ὡς σὺν θεῷ ἐν τῷ κειμένῳ μαθησόμεθα, καὶ τούτου χάριν διαφωνοῦσιν. Καὶ ἀποροῦσι πάλιν λέγοντες, διατί γὰρ μὴ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ ἐπὶ τῶν περισπωμένων κῶσις παρακολουθεῖ τοῦ προηγουμένου φωνήεντος μετὰ τῆς ᾠ διφθόγγου εἰς τὴν ᾠ δίφθογγον, οἷον ποιεῖς ποιεῖς, βοάεις βοεῖς, χρυσόεις χρυσεῖς. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι εἰ ἐγένετο τοῦτο, σύγχυσις ἐγένετο τῶν συζυγιῶν, καὶ οὐκ ἐμέλλομεν γινώσκειν ποῖα εἰσι πρώτης συζυγίας, καὶ ποῖα δευτέρας, καὶ ποῖα τρίτης· ἐν γὰρ τῷ πρώτῳ προσώπῳ εἰ καὶ ὅλα εἰς τὸ ᾠ συναιροῦνται, ἀλλ' οὖν οὐ γίνεται σύγχυσις, ἐπειδὴ, ὡς μεμαθήκαμεν, τὰ περισπώμενα οὐ χαρακτηρίζεται ἀπὸ

τοῦ πρώτου προ σώπου, ἀλλὰ διὰ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου. Ταῦτα μὲν περὶ τῶν συζυγιῶν τῶν περισπωμένων. Τέσσαρες δὲ εἰσι συζυγίαι τῶν εἰς ᾧ, ὧν ἡ μὲν πρώτη παράγεται ἀπὸ τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, ὡς ἀπὸ τοῦ τιθῶ τιθεῖς γέγονε τίθημι, ἰὼ ἰεῖς ἴημι (ἐπὶ τοῦ πέμπω), ἡ δὲ δευτέρα ἀπὸ τῆς δευτέρας τῶν περισπωμένων, ὡς ἀπὸ τοῦ κιχρῶ κιχρᾶς γίνεται κίχρημι, ἰσῶ ἰσᾶς ἴστημι, ἡ δὲ τρίτη ἀπὸ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, ὡς ἀπὸ τοῦ διδῶ διδοῖς δίδωμι (ἐπὶ τοῦ <παρέχειν>, τὸ γὰρ ἐπὶ τοῦ δεσμεύειν πρώτης συζυγίας, οἷον διδεῖς δίδημι, ἀντὶ τοῦ δεσμεύω). ἡ δὲ τετάρτη συζυγία τῶν εἰς ᾧ μὴ ἔχουσα τετάρτην συζυγίαν τῶν περισπωμένων εἰκότως ἀπὸ τῆς ἑκτῆς συζυγίας τῶν βαρυτόνων παράγεται, οἷον ἀπὸ τοῦ πηγνύω πήγνυμι, ὀμνύω ὀμνυμι, δεικνύω δείκνυμι. Καὶ γὰρ αἱ συζυγίαι τῶν περισπωμένων ὅσον κατὰ τὴν ἐντέλειαν ἀπὸ τῆς ἑκτῆς συζυγίας τῶν βαρυτόνων εἰσίν· τὸ γὰρ τιθῶ ἀπὸ τοῦ τιθέω, καὶ τὸ ἰσῶ ἀπὸ τοῦ ἰστάω, καὶ τὸ διδῶ ἀπὸ τοῦ διδόω, τὸ δὲ τιθέω καὶ ἰστάω καὶ διδόω τῆς ἑκτῆς συζυγίας τῶν βαρυτόνων εἰσίν· ἀκριβέστερον δὲ καὶ περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν εἰς ᾧ ἐν ἰδίῳ τόπῳ αὐτῶν μαθησόμεθα. Τοσαῦτα ἔστιν εἰπεῖν περὶ τῶν παρεπομένων τῷ ῥήματι.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ κλίσεως ῥημάτων διαλαβεῖν δεῖ, οὐκ ἐπὶ παντὸς δὲ ῥήματος γίνεται κλίσις, μάθωμεν κατὰ πόσους τρόπους ἐπιλιμπάνουσιν αἱ φωναί. Ἰστέον ὅτι κατὰ τέσσαρας τρόπους ἐπιλιμπάνουσιν αἱ φωναί, ἢ γὰρ διὰ σημασίαν, ἢ δι' ἀσυνταξίαν, ἢ κατὰ τὸ φορτικόν, ἢ κατὰ τύχην, ὅπερ καὶ ἀτριβὲς καλεῖται. Καὶ διὰ σημασίαν μὲν ἐπὶ λιμπάνουσιν αἱ φωναί, ὡς ὅταν λέγωμεν τοῦ εἰς ἐνός μὴ εἶναι δυϊκὰ ἢ πληθυντικά· τὸ γὰρ σημαίνονμενον κωλύει· ὥσπερ καὶ τοῦ τέσσαρες 18 καὶ τοῦ πέντε καὶ τοῦ <ἕξ> οὐκ εἰσὶν οὔτε ἐνικά οὔτε δυϊκὰ, αὐτὴ γὰρ ἡ φύσις κωλύει καὶ ἡ σημασία· καὶ πάλιν πᾶσα μετοχὴ θέλει εἶναι τρι γενῆς, οἷον ὁ γράψας ἢ γράψασα τὸ γράψαν, ὁ τύπτων ἢ τύπτουσα τὸ τύπτον· τοῦ μέντοι ἐκτρώσασα θηλυκοῦ τὸ ἀρσενικὸν οὐκ ἔστι· τὸ γὰρ σημαίνονμενον κωλύει, οὐ παρέπεται γὰρ τοῖς ἀνδράσι τὸ ἐκτροῦν. Δι' ἀσυνταξίαν δέ, ὡς ὅταν λέγωμεν, ὅτι τῆς Μόψοπος γενικῆς ἡ εὐθεῖα ἐπιλιμπάνει διὰ τὸ ἀσύντακτον· ἤμελλε γὰρ εἶναι ἡ εὐθεῖα ὁ Μόψοψ, ὅπερ ἐστὶν ἀσύντακτον, τουτέστιν οὐκ ἔχον <χαρακτήρα> Ἑλληνικόν· οὐδέποτε <γὰρ> <ἐν> ἀπλῇ λέξει κατὰ συνέχειαν συλλαβῶν τὸ αὐτὸ διπλοῦν εὐρίσκεται· πρόσκειται ἐν ἀπλῇ λέξει διὰ τὸ ἐξάξει· ἐνταῦθα γὰρ τὸ αὐτὸ διπλοῦν <ἐστι καὶ κατὰ συνέχειαν> συλλαβῶν, τουτέστι μετὰ τὴν συλλαβὴν τὴν ἔχουσαν τὸ διπλοῦν εὐθέως ἑτέρα συλλαβὴ ἐπάγεται ἔχουσα τὸ αὐτὸ διπλοῦν· ἀλλ' οὐκ <ἔστιν> ἀπλ-ῇ λέξις, ἀλλὰ <σύνθετος>, ἀπὸ γὰρ τῆς ἕξ προθέσεως σύγκεται καὶ τοῦ ἄξει ῥήματος· πρόσκειται δὲ κατὰ συνέχειαν συλλαβῶν διὰ τὸ ζευγίζω (σημαίνει δὲ τὸ ζεύγη κρατῶ)· ἐνταῦθα γὰρ τὸ αὐτὸ διπλοῦν <ἐστι καὶ> ἐν ἀπλῇ λέξει, ἀλλ' οὐ κατὰ συνέχειαν συλλαβῶν, οὐδὲ γὰρ μετὰ τὴν συλλαβὴν τὴν ἔχουσαν τὸ διπλοῦν εὐθέως ἐπι<φέρεται> ἡ ἑτέρα συλλαβὴ ἢ ἔχουσα τὸ αὐτὸ διπλοῦν, ἀλλὰ μετὰ τῶν συλλαβῶν τῶν ἔχουσων τὸ διπλοῦν ἐστὶν ἑτέρα συλλαβὴ· τὸ αὐτὸ δὲ διπλοῦν πρόσκειται διὰ τὸ ζεύξαι· ἐνταῦθα γὰρ ἐν ἀπλῇ λέξει καὶ κατὰ συνέχειαν συλλαβῶν ἐστὶν διπλοῦν· μετὰ γὰρ τὴν συλλαβὴν τὴν ἔχουσαν τὸ διπλοῦν εὐθέως ἐπιφέρεται ἑτέρα συλλαβὴ ἔχουσα διπλοῦν, ἀλλ' οὐκ ἔστι τὸ αὐτὸ διπλοῦν· διὰ τοῦτο τὸ Ξέρξης βάρβαρον εἶναι λέγομεν, ὡς ἔχον ἐν ἀπλῇ λέξει κατὰ συνέχειαν συλλαβῶν τὸ αὐτὸ διπλοῦν· τῆς οὖν Μόψοπος γενικῆς εἰ ἐλέγετο ἡ εὐθεῖα, ἤμελλεν εἶναι Μόψοψ, καὶ λοι πὸν ἠύρισκετο ἐν τῇ αὐτῇ συλλαβῇ καὶ ἐν ἀπλῇ λέξει τὸ αὐτὸ διπλοῦν, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Κατὰ τὸ φορτικόν δέ, ὡς ὅταν λέγωμεν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ξέω προσερχομένου τοῦ ᾧ πρὸ τοῦ ᾧ γίνεται ὁ μέλλων ξέσω, καὶ ἀπὸ τοῦ ἵππεύω ἵππεύσω ὁμοίως, ἀπὸ δὲ τοῦ χέω οὐ γίνεται ὁ μέλλων προσθέσει τοῦ ᾧ χέσω διὰ τὸ μὴ συνεμπεσεῖν τῷ κακοφώνῳ τῷ ἀπὸ τοῦ χέζω, ἀλλὰ χεύσω γίνεται ὁ μέλλων, καὶ τοῦ ᾧ πρὸ τοῦ ᾧ προσελθόντος· οὗτος δὲ ὁ τρόπος, φημὶ δὴ ὁ κατὰ τὸ φορτικόν, τοῖς σώφοροις τῶν ἀνδρῶν

ἐπιλιμπάνει, ἐπειδὴ καὶ οἱ κωμικοὶ ἐπιτηδεύουσι λέγειν τὰ κακόφωνα ταῦτα παιγνίου χάριν. Κατὰ τύχην δέ, ὡς ὅταν εἴπωμεν, ὅτι τοῦ γυνή ἢ γενική οὐκ ἔστιν, λέγω δὴ ἢ γυνῆς, οὐδὲ τοῦ ὕδωρ ἢ γενική ἔστιν, λέγω δὴ ἢ ὕδωρος· ἢ γὰρ γυναικός γενική καὶ ἢ 19 ὕδατος ἐτερόκλητά εἰσιν ὡς ἀπὸ τοῦ γύναιξ καὶ ὕδας· ταῦτα δέ, φημί δὴ ἢ γυνῆς γενική καὶ ἢ ὕδωρος, οὔτε διὰ σημασίαν οὔτε δι' ἄσυντα ξίαν οὔτε κατὰ τὸ φορτικὸν ἐπιλιμπάνουσιν, ἀλλὰ κατὰ τύχην. Ἐλθωμεν οὖν καὶ εἰς τὸ ῥῆμα καὶ εἴπωμεν, πῶς καὶ αὐτὰ τὰ ῥήματα ἐπιλιμπάνουσιν. Ἰστέον ὅτι διὰ σημασίαν ἐπιλιμπάνουσιν ῥήματα, ὡς ὅτε λέγομεν, ὅτι τὰ προστακτικὰ οὐκ ἔχουσι πρῶτα πρόσωπα· τὸ γὰρ σημαίνονμενον κωλύει, οὐδεὶς γὰρ ἑαυτῷ προστάσσει· καὶ πάλιν τῶν ῥημάτων τὰ μὲν καὶ φωνῇ καὶ σημασίᾳ εἰσὶν ἐνεργητικά, ὡς τὸ τύπτω λακτίζω ὑβρίζω δέρω φονεύω· ταῦτα γὰρ καὶ σημασίαν ἔχουσιν ἐνεργητικὴν καὶ φωνήν, καθὸ εἰς ᾧ λήγουσιν· τὰ δὲ πάλιν καὶ φωνῇ καὶ σημασίᾳ εἰσὶ παθητικά, ὡς τὸ ὑβρίζομαι λακτίζομαι δέρομαι φονεύομαι τύπτομαι· ταῦτα γὰρ σημασίαν ἔχουσι παθητικὴν καὶ φωνήν ὡσαύτως παθητικὴν, καθὸ εἰς ᾧ μᾶι λήγουσιν. Τὰ δὲ τῇ φωνῇ μὲν εἰσιν ἐνεργητικά, τῷ δὲ σημαίνονμένῳ παθητικά, ὡς τὸ θνήσκω πίπτω ὀφθαλμιῶ πυρέσσω ῥιγῶ φρίσσω τρέμω χαίρω· ταῦτα γὰρ τῇ φωνῇ μὲν εἰσιν ἐνεργητικά, καθὸ εἰς ᾧ λήγουσιν, τῷ δὲ σημαίνονμένῳ παθητικά, πάθος γὰρ σημαίνουσιν· διὸ καὶ αὐτοπαθῆ καλοῦνται, ἐπειδὴ οἴκοθεν ἔχουσι τὸ πάθος· τούτων παθητικὴ φωνὴ οὐχ εὐρίσκεται· οὐδεὶς γὰρ λέγει χαίρομαι ἢ τρέμομαι ἢ ῥιγῶμαι ἢ πυρέσσομαι ἢ φρίσσομαι ἢ θνήσκομαι ἢ πίπτομαι ἢ ὀφθαλμιούμαι, ἐπειδὴ καὶ τῷ σημαίνονμένῳ κωλύονται ταῦτα εἶναι παθητικά, τῆς παθητικῆς σημασίας προαναπληρωθείσης ἐν τῇ ἐνεργητικῇ φωνῇ. Τὰ δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου φωνὴν μὲν ἔχουσι παθητικὴν, σημασίαν δὲ ἐνεργητικὴν, ὡς τὸ ἔρχομαι εὐχομαι δέχομαι ὀρχοῦμαι πέτομαι· ταῦτα γὰρ φωνὴν μὲν ἔχουσι παθητικὴν, καθὸ εἰς ᾧ μᾶι λήγουσιν, σημαί νομενον δὲ ἐνεργητικόν, ἐνέργειαν γὰρ σημαίνουσιν· διὸ καὶ αὐτοενεργητικὰ καλοῦνται, ἐπειδὴ οἴκοθεν ἔχουσι τὴν ἐνέργειαν· τούτων ἐνεργητικὴ φωνὴ οὐχ εὐρίσκεται· οὐδεὶς γὰρ λέγει ἔρχω ἢ εὐχω ἢ πέτω ἢ δέχω ἢ ὀρχῶ καὶ τὰ λοιπὰ, ἐπειδὴ τὸ σημαίνονμενον κωλύει· προανε πληρώθη γὰρ τὸ σημαίνονμενον αὐτῶν διὰ τῆς παθητικῆς φωνῆς. Κατὰ δὲ τὴν ἄσυνταξίαν ἐπιλιμπάνουσιν ῥήματα ὡς τὰ τοιαῦτα· ἐπὶ τοῦ ἴστα ται δίδοται πεποιήται πρὸ τοῦ τᾶι προσέρχεται τὸ ν, καὶ ἀποτελεῖται τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἴστανται δίδονται πεποιήνται· ἐπὶ δὲ τοῦ τέτυπται καὶ νένυκται καὶ κέκαρται ἐπειδὴ πρὸ τοῦ τᾶι ἐστὶ σύμφωνον, προσερχομένου τοῦ ν ἄσυνταξία γίνεται· εὐρίσκεται γὰρ πᾶντ καὶ κᾶντ καὶ ῥᾶντ, καὶ τούτου χάριν διὰ τὴν ἄσυνταξίαν ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν καὶ διὰ μετοχῆς ἀνα πληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον τετυμμένοι εἰσὶ καὶ κεκαρμένοι εἰσὶ καὶ νενυγμένοι εἰσιν. Κατὰ δὲ τὸ φορτικὸν ἔχομεν τὸ ἐπὶ τοῦ χέω χέσω, γίνεται γὰρ χεύσω. Κατὰ τύχην δὲ πολλὰ εὐρίσκομεν ῥήματα ἐπιλιμπάνοντα, οἷον τοῦ ἔλαβον, τοῦ ἔμαθον, τοῦ ἔφαγον, τοῦ ἔδακον, τοῦ ἔπεσον, τοῦ ἔχεσον οὐχ εὐρίσκεται ὁ ἐνεστὼς [ἐν αὐτοῖς] ἐν χρήσει, ἀλλ' ἐπιλιμπάνει κατὰ τύχην, οὐδὲ γὰρ ἐστὶν ὁ λήβω ἐνεστὼς ἐν χρήσει, οὔτε ὁ μήθω, οὔτε ὁ φήγω, οὔτε ὁ δήκω, οὔτε ὁ χέσω, οὔτε ὁ πέσω· καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα πολλὰ ῥήματα κατὰ τύχην ἐπιλιμπάνοντα· οἷον τὰ διὰ τοῦ ᾶνω βαρύτονα ἄχρι τοῦ παρατατικοῦ κλίνονται [καὶ τὰ διὰ τοῦ ᾶθω ὕθω ἑθω, καὶ τὰ εἰς βῶ βαρύτονα ἔχοντα πρὸ τοῦ β σύμφωνον, καὶ τὰ διὰ τοῦ ἑσῶ βαρύτονα ἄχρι τοῦ παρατατικοῦ μόνου κλίνονται], λαμβάνω μανθάνω κιχάνω λανθάνω ἐρυγγάνω (τὸ ἐρεύγομαι)· πρόσκειται βαρύτονα διὰ τὰ περισπώμενα, οἷον διὰ τὸ στεφανῶ στεφανώσω. Πάλιν τὰ διὰ τοῦ ᾶθω καὶ τὰ διὰ τοῦ ἑθω καὶ τὰ διὰ τοῦ ὕθω ἄχρι τοῦ παρατατικοῦ μόνου κλίνονται, οἷον κιάθω (σημαίνει δὲ τὸ πορεύομαι) ἀμυνάθω (σημαίνει δὲ τὸ βοηθῶ) φλεγέθω (σημαίνει δὲ τὸ φλέγω) ἐρέθω (σημαίνει

δὲ τὸ ἐρεθίζω) μινύθω (σημαίνει δὲ τὸ ἐλαττώ) φθινύθω (σημαίνει δὲ τὸ φθείρω)· πάλιν δὲ τὰ εἰς ᾗ-ω βαρύτονα ἔχοντα πρὸ τοῦ ᾗ σύμφωνον ἢ τὸ ᾗ μόνον ἄχρι τοῦ παρατατικοῦ κλίνονται, οἷον σέβω φέρβω (τὸ τρέφω) ἀτέμβω (τὸ στερίσκω) ῥέμβω· <διὰ τοῦτο ἀμαρτάνουσιν οἱ λέγοντες> ἐρρέμφθην· ὡς γὰρ εἴρηται, ἕως τοῦ παρατατικοῦ μόνου κλίνονται· σημειούμεθα παρὰ Σοφοκλεῖ <Daed. fr. 167 N2> καὶ παρὰ Πλάτωνι <MPhaedr. p. 254b> τὸ ἐσέφθην καὶ τὸ σεφθεῖσα· οὗτοι γὰρ τὸ σέβω καὶ εἰς τὸν ἀόριστον ἔκλιναν· πρόσκειται βαρὺ τοῖς διὰ τὸ ἀσεβῶ ἀσεβήσω, πρόσκειται δὲ ἢ τὸ ᾗ μόνον διὰ τὸ λείβω λείψω, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχει τὸ ᾗ μόνον ἀλλὰ μετὰ τοῦ ᾗ. Καὶ τὰ διὰ τοῦ ᾗ-κ-ω ῥήματα βαρύτονα ἄχρι τοῦ παρατατικοῦ μόνου κλίνονται, οἷον ἀρέσκω πιφάσκω (τὸ φανερῶ) μεθύσκω στερίσκω πιπράσκω, χωρὶς τοῦ θνήσκω θνήξω καὶ ἀλύσκω ἀλύξω· τὸ γὰρ διδάξω οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ διδάσκω ἀλλ' ἀπὸ τοῦ διδάχω, ἐξ οὗ καὶ τὸ διδάχη· πρόσκειται βαρὺ τοῖς διὰ τὸ ἀσκῶ ἀσκήσω. <Πάλιν τὰ διὰ τοῦ ᾗ-ι-ν-ω ὑπὲρ δύο συλλαβὰς> βαρύτονα ἄχρι τοῦ παρατατικοῦ μόνου κλίνονται, οἷον <ἐρεεῖνω> φαεῖνω ἀλεεῖνω (τὸ ἐκκλίνω)· πρόσκειται ὑπὲρ δύο συλλαβὰς διὰ <τὸ τείνω τενῶ>· πρόσκειται βαρὺ τοῖς διὰ τὸ ταπεινῶ 21 ταπεινώσω. Καὶ τὰ διὰ τοῦ ᾗ-ι-ω, λέγω δὴ διὰ τῆς ᾗ-ι διφθόγγου, παρὰ γωγα ἀπὸ ἐνεστώτος ἢ ἀπὸ μέλλοντος <ἕως τοῦ παρατατικοῦ> μόνου κλίνονται· ἀπὸ μὲν ἐνεστώτος, οἷον κιχῶ κιχείω, ὀλῶ ὀλείω, τελῶ τελείω, ἀπὸ δὲ μελλόντων, οἷον βρώσω βρωσεῖω, πολεμήσω πολεμησεῖω, ὄψω ὀψείω, γαμήσω γαμησεῖω· ταῦτα δέ, φημί δὴ τὰ ἀπὸ μελόντων γινόμενα, ἐπιθυμίαν τινὸς σημαίνουσιν, οἷον τὸ βρωσεῖω τὸ ἐπιθυμίαν ἔχω τῆς βρώσεως σημαίνει, καὶ τὸ ὀψείω τὸ ἐπιθυμίαν ἔχω τοῦ θεωρῆσαι, καὶ τὸ πολεμησεῖω τὸ ἐπιθυμίαν ἔχω τοῦ πολεμῆσαι· τὰ δὲ ἀπὸ ἐνεστώτος γινόμενα τὸ αὐτὸ σημαίνον φιλᾶντο· τὸ γὰρ κιχῶ κιχείω τὸ αὐτὸ σημαίνον φιλᾶντο, καὶ τὸ ὀλῶ ὀλείω ὁμοίως, καὶ τὸ τελῶ τελείω. Καὶ τὰ διὰ τοῦ ᾗ-υ-ω δὲ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ποιοῦντα παράγωγα εἰς ᾗ-μ-ι, καὶ τὰ ἀπὸ τούτων παραγόμενα εἰς ᾗ-μ-ι ἄχρι τοῦ παρατατικοῦ μόνου κλίνονται, οἷον πηγνύω πήγνυμι, ὀμνύω ὀμνυμι, ὀλλύω ὀλλυμι, δεικνύω δείκνυμι, ῥηγνύω ῥήγνυμι, ὀρνύω ὀρνυμι· πρόσκειται δὲ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς διὰ τὸ κλύω (σημαίνει δὲ τὸ ἀκούω) κλύμι κλύσω ἔκλυον, ἐξ οὗ καὶ τὸ κλύθι, καὶ διὰ τὸ δύω δῦμι δύσω <ἔδυν>, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἔδυ καὶ ὑπέδυ· πρόσκειται ποιοῦντα παράγωγα εἰς ᾗ-μ-ι διὰ τὸ μηνύω μηνύσω, ἐρύω ἐρύσω, ἐλκύω ἐλκύσω· ταῦτα γὰρ κλίβονται καὶ μετὰ τὸν παρατατικόν, ἀλλ' οὐ ποιοῦσι παράγωγα εἰς ᾗ-μ-ι.

Τοσαῦτα ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τῆς προεξηγήσεως τοῦ κειμένου· ἐφεξῆς δὲ ἀρχόμεθα καὶ αὐτοῦ τοῦ κειμένου.

Σχόλια τοῦ κειμένου. Τύπτω. Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ θεοῦ ἀρχόμεθα τοῦ κειμένου τοῦ ῥήματος· ἔχει δὲ οὕτω τὸ κείμενον· τῶν ἐν τοῖς ὀριστικοῖς ῥήμασιν ἐνεστώτων ἐνεργητικῶν δύο εἰσὶ καταλήξεις, ἢ τε εἰς ᾗ-ω καὶ παράγωγος ἢ εἰς ᾗ-μ-ι. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾗ-ω λήγοντα ῥήματα ἢ πρωτότυπα εἰσιν ἢ παρὰ γωγα· πρωτότυπα μὲν, οἷον τύπτω γράφω ἄρχω ἄρδω, παράγωγα δέ, οἷον ἀρδεύω ἀρχεύω· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἄρδω καὶ ἄρχω παρήχθησαν· τὰ δὲ εἰς ᾗ-μ-ι πάντα παράγωγα εἰσι καὶ οὐδέποτε πρωτότυπα· ἀπὸ γὰρ τοῦ τιθῶ 22 γίνεται τίθημι, καὶ ἀπὸ τοῦ ἰσθῶ γέγονεν ἴστημι, καὶ ἀπὸ τοῦ διδῶ δίδωμι, καὶ ἀπὸ τοῦ ζευγνύω ζεύγνυμι. Ὡς περὶ δὲ διαλαμβάνοντες περὶ τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων ἐλέγομεν εἶναι αὐτῶν τελικὰ πέντε, ᾗ-ν ᾗ-ξ ᾗ-ρ ᾗ-ς ᾗ-ψ, καὶ προσετίθεμεν προσδιορισμούς τινας, λέγοντες ὅτι τελικὰ ἀρσενικῶν ὀνομάτων ἀνεπεκτάτων κοινῶν κατ' εὐθείαν καὶ ἐνικήν πτώσιν εἰσι πέντε, ᾗ-ν ᾗ-ξ ᾗ-ρ ᾗ-ς ᾗ-ψ, οἷον Δίων Φοῖνιξ Νέστωρ Πάρις Πέλοψ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα δεῖ ἡμᾶς μετὰ πάσης ἀκριβείας ἐξετάσαι τὸ κείμενον. Λέγει ὁ τεχνικός, ὅτι δύο εἰσὶν αἱ καταλήξεις τῶν ῥημάτων, ἢ τε εἰς ᾗ-ω καὶ παράγωγος ἢ εἰς ᾗ-μ-ι, προσέθηκε δὲ ἐν τοῖς ὀριστικοῖς ῥήμασιν· καὶ

δήλον ὅτι εἰπὼν ὀριστικοῖς πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν λοιπῶν ἐγκλίσεων εἶπεν, ἐνεστώτων δὲ διὰ τοὺς ἄλλους χρόνους, ἐνεργητικῶν δὲ διὰ τὰ παθητικά καὶ μέσα· δέον δὲ ἡμᾶς προσθεῖναι πρώτων προσώπων ἐνικῶν· καὶ πρώτων μὲν διὰ τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα, οἷον τύπτεις τύπτει, ἐνικῶν δὲ διὰ τὰ δυϊκὰ καὶ πληθυντικά, οἷον τύπτετον τύπτομεν. Ζητοῦμεν δὲ διατί προσέθηκεν ἐν τοῖς ὀριστικοῖς· <δοκεῖ γὰρ περιττῶς> αὐτὸ τὸ ὃν σημαίνει καὶ μὴ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρου τινὸς παραλαμβάνεσθαι ἐνταῦθα· εἰ γὰρ εἴποι τις, ὅτι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀπαρεμφάτων πρόσκειται ἐνταῦθα τὸ ὀριστικοῖς, λέγομεν ὅτι τὰ ἀπαρέμφата πρόσωπα οὐκ ἔχουσιν οὔτε ἀριθμούς, περὶ δὲ πρώτου προσώπου καὶ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ἐστὶν αὐτῷ ἐνταῦθα ὁ λόγος· εἰ δέ τις εἴποι, ὅτι διὰ τὰ προστακτικά πρόσκειται τὸ ὀριστικοῖς, λέγομεν ὅτι τὰ προστακτικά πρώτα πρόσωπα οὐκ ἔχουσιν, περὶ δὲ τοῦ πρώτου προσώπου, ὡς εἴρηται, ἐστὶν αὐτῷ ὁ λόγος. Ἄλλ' ἴσως ἔρεῖ τις, ὅτι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ὑποτακτικῶν πρόσκειται τὸ ὀριστικοῖς· ἀλλὰ λέγομεν ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ ὑποτακτικά εἰς ᾧ λήγουσιν, οἷον ἐὰν τύπτω, ἐὰν τύψω· ἐὰν δὲ εἴπῃ τις, ὅτι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν εὐκτικῶν πρόσκειται τὸ ὀριστικοῖς, λέγομεν ὅτι καὶ τὰ εὐκτικά εἰς ᾧ λήγουσιν, οἷον τύπτοιμι τύψαιμι. Τί οὖν ἔχομεν εἰπεῖν; Λέγομεν ὅτι <δυνατὸν> πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν εὐκτικῶν νοῆσαι τὸ ἐν τοῖς ὀριστικοῖς· τὰ γὰρ εὐκτικά εἰς ᾧ λήγοντα οὐκ ἔχουσι τὴν κατάληξιν ταύτην ἀπὸ παραγωγῆς ἄλλ' ἀπὸ κλίσεως, οἷον τύπτω τύπτοιμι, ἔτυψα τύψαιμι, τὰ δὲ ὀριστικά ἀπὸ παραγωγῆς ἔχουσι τὴν εἰς ᾧ κατάληξιν καὶ οὐκ ἀπὸ κλίσεως, οἷον τιθῶ τίθημι, ἰσθῶ ἴσθημι, διδῶ δίδωμι, πηγνύω πήγνυμι· ἄλλο δὲ ἐστὶ τὸ ἀπὸ παραγωγῆς καὶ ἄλλο τὸ ἀπὸ κλίσεως· οἷον τὸ μὲν Πάρις Πάριδος ἀπὸ 23 κλίσεως ἔχει τὸ -δ καὶ οὐκ ἀπὸ παραγωγῆς, τὸ δὲ Πηλεὺς Πηλεΐδης οὐκ ἀπὸ κλίσεως ἔχει τὸ -δ ἀλλ' ἀπὸ παραγωγῆς· οὕτως οὖν τὰ μὲν ὀριστικά, <τουτέστι τὸ> τιθῶ τίθημι, ἰσθῶ ἴσθημι, ζευγνύω ζεύγνυμι, ἀπὸ παραγωγῆς ἔχουσι τὴν εἰς ᾧ κατάληξιν καὶ οὐκ ἀπὸ κλίσεως, τὰ δὲ εὐκτικά, φημι δὴ τὸ τύπτοιμι καὶ λέγοιμι, οὐκ εἰσὶν ἀπὸ παραγωγῆς ἔχοντα τὴν εἰς ᾧ κατάληξιν ἀλλ' ἀπὸ κλίσεως· εἴρηκε δὲ καὶ παράγωγος ἢ εἰς ᾧ· <εἰπὼν> οὖν παράγωγος ἀνεῖλε τὰ εὐκτικά μὴ ἔχοντα ἀπὸ παραγωγῆς τὴν εἰς ᾧ κατάληξιν. Ἔτι δὲ δυνάμεθα λέγειν, ὅτι τὸ ἐν τοῖς ὀριστικοῖς προσέθηκεν οὐ μόνον πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν εὐκτικῶν, ἀλλὰ <καὶ> πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ὑποτακτικῶν· τὰ γὰρ εὐκτικά ἔχοντα κατάληξιν τὴν εἰς ᾧ οὐκέτι ἔχουσι καὶ τὴν εἰς ᾧ, <καὶ τὰ ὑποτακτικά> πάλιν τὴν εἰς ᾧ κατάληξιν ἔχοντα οὐκέτι καὶ τὴν εἰς ᾧ ἔχουσιν· ἐν δὲ τοῖς ὀριστικοῖς ἔφη δύο εἶναι καταλήξεις, τὴν εἰς ᾧ καὶ τὴν εἰς ᾧ ἀπὸ <παραγωγῆς>. Λέγει δὲ ὁ τεχνικός, ὅτι εἰπόντες πρῶτον περὶ τῶν εἰς ᾧ ῥημάτων ὕστερον καὶ περὶ τῶν εἰς ᾧ διαληψόμεθα· καὶ εὐλόγως περὶ τῶν εἰς ᾧ ῥημάτων πρῶτον διαλαμβάνει καὶ τελευταῖον περὶ τῶν εἰς ᾧ, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾧ ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ παράγονται ἀπὸ γὰρ τοῦ τιθῶ γέγονε <τὸ> τίθημι, καὶ ἀπὸ τοῦ ἰσθῶ τὸ ἴσθημι, καὶ ἀπὸ τοῦ διδῶ τὸ δίδωμι, καὶ ἀπὸ τοῦ ζευγνύω τὸ ζεύγνυμι, καὶ ἀπὸ τοῦ πηγνύω τὸ πήγνυμι· ἐν οἷς καὶ ἡ πρᾶξις. Πᾶν τοίνυν ῥῆμα εἰς ᾧ λήγον βαρύνεται, οἷον λέγω φέρω ὅσα δὲ περισπᾶσθαι, ταῦτα ἀπὸ βαρυτόνων συνηρέθη, οἷον ποιέω ποιῶ, βοάω βοῶ, χρυσόω χρυσῶ. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾧ λήγοντα ῥήματα ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν εἰς ᾧ θηλυκῶν ὀνομάτων· πολλὰ γὰρ εὐρίσκομεν ῥήματα καὶ ὀνόματα θηλυκὰ εἰς ᾧ λήγοντα, ἅτινα διὰ τοῦ τόνου διαστέλλονται· τὰ γὰρ εἰς ᾧ λήγοντα θηλυκὰ <ὀνόματα> ὀξύνονται, τῶν ῥημάτων μὴ ὀξυνομένων, οἷον κλείω Κλειῶ, καλύψω Καλυψῶ, πείθω πειθῶ, εἴκω εἰκῶ· εἴκω μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ ὁμοῖω, εἰκῶ δὲ ἢ εἰκῶν, <Arist. Nub. 559> τὰς εἰκόνας τῶν ἐγγέλων, οἷον τὰς εἰκόνας καὶ ὁμοιώσεις. Τὰ οὖν εἰς ᾧ λήγοντα ῥήματα εὐλόγως ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν πρὸς ἀντιδιαστολὴν, ὡς εἴρηται, τῶν εἰς ᾧ θηλυκῶν ὀνομάτων· εἰκότως τοίνυν καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν κλινόμενα

καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παραγόμενα ῥήματα ἀποστρέφονται τὴν ὀξεϊαν τάσιν, οἷον τύπτω τύπτεις τύπτει, λέγω λέγεις λέγει, τιθῶ τίθημι, ἰστῶ ἴστημι, 24 διδῶ δίδωμι· καὶ καθόλου λέγομεν, ὅτι πάντα τὰ ῥήματα ἀπο στρέφονται τὴν ὀξεϊαν τάσιν καὶ πάντα βαρύνονται ἢ δυνάμει ἢ ἐνερ γεία, ἐνεργεία μὲν, οἷον λέγω γράφω τύπτω, δυνάμει δέ, ὡς πάντα τὰ περισπώμενα, οἷον ποιῶ βοῶ νοῶ χρυσῶ, ταῦτα γὰρ δυνάμει βαρύνονται εἰσιν. Καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες, εἰ ἄρα ἡ περισπωμένη ἐξ ὀξεϊας καὶ βαρείας σύγκειται, διατί μὴ λέγομεν τὰ περισπώμενα δυνάμει ὀξύτονα, ἀλλὰ δυνάμει βαρύτονα. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τοὺς τόνους ἐκ τοῦ τέλους κανονίζομεν· ὀξύτονον γὰρ λέγομεν τὸ ἐπὶ τέλους ἔχον τὴν ὀξεϊαν, οἷον καλὸς σοφός, καὶ παροξύτονον τὸ πρὸ μιᾶς τοῦ τέλους ἔχον τὴν ὀξεϊαν, οἷον νέος φίλος, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῆς ὁμοίως· καὶ ἐπειδὴ ἡ περισπωμένη ἐν τῷ τέλει ἔχει τὴν βαρεῖαν, τούτου χάριν τὰ περισπώμενα ὡς πρὸς τὸ τέλος ἀφορῶντες δυνάμει καλοῦμεν βαρύνοντα· καθόλου οὖν, ὡς εἴρηται, πάντα τὰ ῥήματα ἀποστρέφονται τὴν ὀξεϊαν τάσιν χωρὶς ὀλίγων. Εἰσὶ δὲ τὰ ὀξύτονα ἄχρι τῶν λβ', καὶ μὴ νομίσωμεν ταῦτα τὰ λβ' πολλὰ εἶναι πρὸς τέσσαρας χιλιάδας ἢ τέσσεσας μυριάδας μὴ ὀξυτονουμένας. Εἰσὶ δὲ τὰ ὀξυτονούμενα ταῦτα, δὸς θεός, σχέος (τὸ κώλυσον) σπές (τὸ ἀκολουθήσον καὶ εἰπέ) φρές (τὸ φέρε) ἔς (τὸ ἀπόλυσον)· ταῦτα δὲ μονοσύλλαβα ὄντα καὶ βραχυκατὰ ληκτα ἐξ ἀνάγκης ὀξύνονται, περισπασθῆναι μὴ δυνάμενα διὰ τὴν βραχεϊαν· ἡ γὰρ περισπωμένη οὐ τίθεται ἐπάνω βραχεϊας ἀλλ' ἐπάνω φύσει μακρᾶς, οἷον Ἑρμῆς παῖς βοῦς· βαρύνεσθαι δὲ μὴ δυνάμενα διὰ τὴν μονοσυλλαβίαν, ἐπειδὴ πᾶσα λέξις μονοσύλλαβος ἢ ὀξύνεται ἢ περισπᾶται, οὐ μὴν βαρύνεται, οἷον Κρῆς Τρώς Ζεύς Φρύξ νύξ <θρίξ νοῦς βοῦς παῖς>, εὐλόγως ταῦτα ὀξύνονται. Ταῦτα δὲ ἐν τῇ συνθέσει ὑπερβαίνοντα τὴν μονοσυλλαβίαν βαρύνονται, καὶ τὸ σπές δέ, ὡς ἐν τῷ ἐνίσπεσ καὶ ἐπίσπεσ, καὶ τὸ σχέος, ὡς ἐν τῷ ἐπίσχεσ καὶ κατάσχεσ, τὸ δὲ φρές (σημαίνει <δὲ> τὸ φέρε), ὡς ἐν τῷ εἴσφρες, τὸ δὲ ἔς (σημαίνει δὲ τὸ ἀπόλυσον), ὡς ἐν τῷ ἄφρες, <A 127> <ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν> τήνδε θεῶ πρόες, οἷονεὶ πρόπεμψον, τὸ δὲ δός, ὡς ἐν τῷ σύνδος παράδος, τὸ δὲ θέος, ὡς ἐν τῷ ἐπίθεος παράθεος. <Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις>. Ἔστι δὲ καὶ τὸ χρή ὀξυτονούμενον, οἷον <B 24> οὐ χρή παν νύχιον εὔδειν βουλευφόρον ἄνδρα· γέγονε δὲ τοῦτον τὸν τρόπον· <ἔστι> χρήμι χρής χρήσι, καὶ κατὰ ἀποκοπὴν γίνεται χρή ὀξύτο νούμενον. Ὀξύνεται δὲ καὶ τὸ ἐλθέ καὶ εἰπέ καὶ εὔρέ, περὶ ὧν ἐν τοῖς προστακτικοῖς, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα· καὶ τὸ εἰμί τὸ σημαῖνον τὸ 25 ὑπάρχω, καὶ τὸ φημί τὸ σημαῖνον τὸ λέγω, καὶ τὸ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾤφ γινόμενον, λέγω δὴ τὸ ἡμί τὸ σημαῖνον τὸ λέγω ὁμοίως τῷ φημί, παῖ, ἡμί Ἀριστοφάνης ἐν Βατράχοις <37>, ἐξ οὗ ἐστὶ τὸ ἡ τὸ σημαῖνον τὸ εἶπεν, οἷον <A 528> ἡ καὶ κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων, καὶ τὸ <Δ 419> ἡ ῥα καὶ ἐξ ὀχέων, ἀντὶ τοῦ εἶπε δὴ. Ἐγένετο δὲ τὸ ἡ τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν ἡμί τὸ σημαῖνον τὸ λέγω, ὅπερ, ὡς εἴρηται, ἐκ τοῦ φημί γέγονε κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾤφ, τούτου ὁ μέλλων ἦσω, ὁ δεύτερος ἀόριστος ἦν, καὶ τὸ δεύτερον πρόσωπον ἦς, καὶ τὸ τρίτον ἦ, ἀντὶ τοῦ εἶπε. Καὶ διατί δὲ τὸ εἰμί καὶ τὸ φημί καὶ τὸ ἡμί ὀξύνονται, ἐν τοῖς εἰς ᾤμ-ι, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Τὰ δὲ λοιπὰ ὀξυνόμενα ἀπὸ κλίσεως εἰσι τούτων τῶν δύο, λέγω δὴ τοῦ φημί καὶ τοῦ εἰμί· τὸ γὰρ ἡμί τὸ ἐπὶ τοῦ λέγω οὐ <φαίνεται> κλινόμενον κατὰ τὸν ἐνεστώτα· πρόσκειται κατὰ τὸν ἐνεστώτα διὰ τὸ <A 528> ἡ καὶ κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσι ἀορίστου δευτέρου ὑπάρχον, ὡς εἴρηται· ἀπὸ δὲ τοῦ εἰμί γίνεται εἷς, οἷον <δ 611> αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις, καὶ ἐσσί, <A 176> ἔχθιστος δέ μοι ἐσσι, καὶ ἐστί καὶ ἐστόν καὶ ἐσμέν καὶ ἐστέ καὶ εἰσίν· ἀπὸ δὲ τοῦ φημί γίνεται φῆς φησί καὶ κατὰ ἀποκοπὴν φή, <αναξρ. fr. 41 B4> σὲ γάρ φη Ταργήλιος (τὸ δὲ Ταργήλιος ὄνομά ἐστι δαίμονος), φατόν φαμέν φατέ φασί· καὶ τὸ φαθὶ δὲ προστακτικὸν ὀξύνουσιν, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει <Eq. 22> ἐξόπισθε νῦν Αὐτὸ φαθὶ τοῦ μόλωμεν, ἀντὶ τοῦ εἰπέ. Τὸ δὲ λαβέ καὶ ἰδέ παρ' ἡμῖν βαρύνεται, οἷον λάβε ἴδε, <παρὰ δὲ τοῖς Ἀττικοῖς> ὀξύνεται,

λαβέ γάρ καὶ ἰδέ λέγουσιν ὀξύτωνος. Τὰ δὲ κατὰ διάλεκτον οὐ θέλομεν συναριθμεῖν, ἐπειδὴ πολλὰ εὐρίσκομεν, καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Δωριεῦσι, κατὰ πάθος ὀξυνόμενα· τὸ γὰρ δασμο φορεῖν ἀποβάλλει τὸ ῥι παρὰ τοῖς Δωριεῦσι καὶ γίνεται ἐν ὀξείᾳ τάσει δασμοφορέν· δασμοφορεῖν δὲ ἐστὶ <τὸ φέρειν> τὰ δημόσια· τοιοῦτοι δὲ εἰσιν οἱ Δωριεῖς, λέγω δὴ πολλάκις εὐρίσκονται ἀποβάλλοντες τῆς ῥεῖ διφθόγγου τὸ ῥι, οἷον συρίζεις συρίσδες, ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ <1, 2> ἀδὺ δὲ καὶ τύ Συρίσδες. Τύπτεις. Λέγει ὅτι πᾶν πρῶτον πρόσωπον εἰς ῥω λήγον ἀμοιβῇ ἤγουν τροπῇ τοῦ ῥω εἰς ῥεῖ τς τὸ δεύτερον πρόσωπον 26 ποιεῖ, οἷον κόπτω κόπτεις, λέγω λέγεις, γράφω γράφεις, αἰίδω αἰεῖδεις· ὁ δὲ λόγος δηλονότι περὶ τῶν ὀριστικῶν, περὶ ὧν ὁ τεχνικὸς σκοπὸν ἔχει διαλαβεῖν· τοῦτο δὲ εἴρηται διὰ τὰ ὑποτακτικά· ἰδοὺ γὰρ ἐστὶν ἔαν κόπτω ἔαν κόπτης, ἔαν λέγω ἔαν λέγης· ἰδοὺ τούτων τὰ δεύτερα διὰ τοῦ ῥη καὶ ῥι ἐκφέρονται, καὶ οὐ διὰ τῆς ῥεῖ διφθόγγου τῆς διὰ τοῦ ῥε καὶ ῥι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ῥω λήγοντα ῥήματα καὶ τὰ εἰς ῥμι θέλουσιν ἔχειν τὸ δεύτερον πρόσωπον εἰς ῥς καταλήγον· καὶ τὰ μὲν εἰς ῥω ἔχουσιν ἰσοσύλλαβον τὸ δεύτερον πρόσωπον τῷ ἰδίῳ πρώτῳ προσώπῳ καὶ διὰ τῆς ῥεῖ διφθόγγου ἐκφερόμενον τὸ δεύτερον πρόσωπον ἐν τοῖς ὀριστικοῖς· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπόμενων ἐν τῷ ἐνεστώτι διὰ τῆς ῥα διφθόγγου ἐκφέρεται τὸ δεύτερον πρόσωπον, προσγεγραμμένου μὲν τοῦ ῥι μὴ συνεκφωνουμένου δέ, οἷον γελῶ γελᾷς γελᾶ, ὀρῶ ὀρᾷς ὀρᾶ, νικῶ νικᾷς νικᾶ· πρόσκειται ἐν τῷ ἐνεστώτι διὰ τὸν μέλλοντα, βοήσω γὰρ βοήσεις καὶ γελάσω γελάσεις διὰ τῆς ῥεῖ διφθόγγου καὶ οὐ διὰ τῆς ῥα. Ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπόμενων διὰ τῆς ῥοῖ διφθόγγου ἐκφέρεται τὸ δεύτερον πρόσωπον ἐν τῷ ἐνεστώτι, οἷον χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ, ὀρθῶ ὀρθοῖς ὀρθοῖ, στεφανῶ στεφανοῖς στεφανοῖ, γυψῶ γυψοῖς γυψοῖ· πρόσκειται ἐν τῷ ἐνεστώτι διὰ τὸν μέλλοντα, χρυσῶσω γὰρ χρυσώσεις διὰ τῆς ῥεῖ διφθόγγου καὶ οὐ διὰ τῆς ῥοῖ. Ἐπὶ μέντοι τῶν ἄλλων περισπώμενων, τουτέστι τῶν ἄλλου χρόνου ὄντων, λέγω δὴ τοῦ μέλλοντος χρόνου, διὰ τῆς ῥεῖ διφθόγγου ἐκφέρεται τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον κερῶ κερεῖς, τελῶ τελεῖς, ῥανῶ ῥανεῖς, τυπῶ τυπεῖς. Τὰ μέντοι ὑποτακτικά διὰ τοῦ ῥη καὶ ῥι ἔχουσι τὸ δεύτερον πρόσωπον ἐκφερόμενον, οἷον ἔαν τύπτω ἔαν τύπτης, ἔαν λέγω ἔαν λέγης, ἔαν νοῶ ἔαν νοῆς, χωρὶς τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπόμενων· ἐκεῖναι γὰρ ὁμοφῶ νοῦσι τοῖς ἰδίῳις ὀριστικοῖς κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾶ, ἔαν βοῶ ἔαν βοᾷς ἔαν βοᾶ, <γελῶ γελᾷς γελᾶ>, ἔαν γελῶ ἔαν γελᾷς ἔαν γελᾶ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ, ἔαν χρυσῶ ἔαν χρυσοῖς ἔαν χρυσοῖ, ὀρθῶ ὀρθοῖς ὀρθοῖ, <ἔαν ὀρθῶ ἔαν ὀρθοῖς ἔαν ὀρθοῖ>. Οἱ μέντοι Δωριεῖς καὶ οἱ Αἰολεῖς τρέπουσι τὴν ῥεῖ δίφθογον γον εἰς ῥη, οἷον λέγεις λέγης, οἱ δὲ Δωριεῖς ἔστιν ὅτε τὸ ῥι ἀποβάλλουσιν ἐκ τῆς ῥεῖ διφθόγγου, οἷον συρίζεις συρίσδες, ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ <1, 2> ἀδὺ δὲ καὶ τύ Συρίσδες. Τὰ μέντοι εἰς ῥμι καὶ αὐτὰ ἔχοντα τὸ δεύτερον πρόσωπον εἰς ῥς καταλήγον, οἷον τίθημι τίθης, ἔχουσι διαφορὰν τοιαύτην πρὸς τὰ εἰς ῥω, ὅτι ἐνδέον ἔχουσι τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ πρώτου προσώπου μιᾷ συλλαβῇ, καὶ ὅτι δι' 27 ἐνὸς φωνήεντος ἐκφερόμενον ἔχουσι τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον τίθημι τίθης, ἴστημι ἴσθης, δίδωμι δίδως, ζεύγνυμι ζεύγνυς. Διὰ τοῦτο σημειούμεθα τὸ φῆς ἔχον τὸ ῥι προσγεγραμμένον, ἀπὸ γὰρ τοῦ φημί γέγονε τροπῇ τῆς ῥμι εἰς ῥς· ὥφειλε οὖν χωρὶς τοῦ ῥι εἶναι, ἀλλ' ἢ παράδοσις βούλεται ἔχειν αὐτὸ τὸ ῥι προσγεγραμμένον. Τὸ δὲ εἶς τὸ σημαῖνον τὸ ὑπάρχεις καὶ τὸ εἶς τὸ σημαῖνον τὸ πορεύη ἀπὸ τοῦ πρώτου προσώπου ἔχει τὴν ῥεῖ δίφθογον· ἔστι γὰρ πρῶτον πρόσωπον τὸ εἰμί τὸ ὑπάρχω, <1 19> εἰμί δ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης· τοῦτο κατὰ τροπὴν τῆς ῥμι εἰς ῥς ποιεῖ τὸ δεύτερον πρόσωπον εἶς, οἷον <δ 611> αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἱ ἀγορεύεις, ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις, καὶ λοιπὸν ἐκεῖθεν ἔσχε τὴν ῥεῖ δίφθογον· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ εἶμι τὸ σημαῖνον τὸ πορεύομαι βαρυτονούμενον, <β 318> εἶμι μὲν, οὐδ' ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται, κατὰ τροπὴν τῆς ῥμι εἰς ῥς τὸ δεύτερον ποιεῖ

πρόσωπον εἷς, <Hes. Opp. 8> τῇδ' εἷς, ἥ σ' ἂν ἐγὼ περ ἄγω καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν, ἀντὶ τοῦ πορεύῃ· καὶ λοιπὸν ἐκεῖθεν ἔσχε τὴν ἑ-ι δίφθογγον. Καὶ τὰ εἰς ῶ καὶ τὰ εἰς ῶ-ι ἔχουσι τὸ δεύτερον πρόσωπον εἰς ῥ καταλήγον, καὶ καθολικώτερον δὲ τοῦτ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πᾶν πρῶτον πρόσωπον εἰς ῥ λήγον μὴ ἔχον τὸ ῥ κλιτικὸν πάντως ἔχει τὸ δεύτερον πρόσωπον εἰς ῥ καταλήγον, οἷον δήποτε χρόνου οἴας δήποτε ἐγκλίσεως οἴας δήποτε διαθέσεως, οἷον ἔτυπτον ἔτυπτες, ἔλεγον ἔλεγες, ἐτύφθην ἐτύφθης, τυφθεῖν τυφθείης, δαρεῖν δαρείης· πρόσκειται μὴ ἔχον τὸ ῥ κλιτικὸν διὰ τὸ ἐτυπτόμην· τοῦτο γὰρ εἰς ῥ λήγει καὶ οὐκ ἔχει τὸ δεύτερον πρόσωπον εἰς ῥ καταλήγον, ἐτύπτου γάρ, ἐπειδὴ ἔχει τὸ ῥ κλιτικὸν τουτέστιν ἀπὸ κλίσεως· τύπτω γάρ ἐστι τὸ θέμα καὶ οὐκ ἔχει αὐτό. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Λέγει δὲ ὁ τεχνικός ὅτι τὰ περισπώμενα πρὸς τὴν συναίρεσιν ποιοῦνται τὴν γραφὴν, οἷον ἐστι ποιέω καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἑ καὶ ῶ εἰς ῶ γίνεται ποιῶ· τούτου τὸ δεύτερον πρόσωπον ποιέεις, καὶ λοιπὸν τὸ ἑ καὶ ἡ ἑ-ι δίφθογγος εἰς τὴν ἑ-ι δίφθογγον κινᾶται, καὶ γίνεται ποιεῖς· καὶ πάλιν ἐστὶ βοάω καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἁ καὶ ῶ εἰς ῶ γίνεται βοῶ· τούτου τὸ δεύτερον πρόσωπον βοάεις, τὸ δὲ ἁ καὶ ἑ εἰς ἁ μακρὸν κινᾶται παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον τὰ ἐμά τᾶμά· οὕτως οὖν καὶ βοάεις βοᾷς κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἁ καὶ ἑ εἰς ἁ μακρὸν, καὶ μένει τὸ ῖ προσγεγραμμένον· καὶ παρὰ μὲν τοῖς Δωριεῦσιν εἰς ῆ κινᾶται τὸ ἁ καὶ ἑ, οἷον τὰ ἐμά τῆμά· ὁμοίως οὖν καὶ ἐν τῷ ὀράεις ποιοῦσι τὸ ἁ καὶ ἑ εἰς ῆ κατὰ κρᾶσιν καὶ λέγουσιν 28 ὀρῆς, καὶ πάλιν διψάεις διψῆς, πεινάεις πεινῆς, καὶ μένει τὸ ῖ προσγεγραμμένον· κέχρηται δὲ τούτοις ἀπὸ Δωρίδος διαλέκτου οὔσι καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, φημὶ δὴ τῷ πεινῆς καὶ διψῆς. Μὴ νομίσωμεν δὲ ὅτι τὸ παρ' ἡμῖν ἁ, φημὶ δὴ ὡς ἐν τῷ πεινᾶς καὶ διψᾶς καὶ ὀρᾶς, ἐτράπη παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν εἰς ῆ ἐν τῷ πεινῆς καὶ διψῆς καὶ ὀρῆς· οὐδέ ποτε γὰρ τὸ παρ' ἡμῖν ἁ, εἴτε μακρὸν εὐρεθῇ εἴτε βραχύ, τρέπεται εἰς ῆ παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν· τούναντίον γὰρ τὸ ῆ εἰς ἁ μακρὸν τρέπουσιν, οἷον ἡδύ ἄδύ <τηοξρ. 1, 1> ἄδύ τι τὸ ψιθύρισμα, ἀλλ', ὡς εἴρηται, κρᾶσις Δωρικῆς <ἐγένετο> τοῦ ἁ καὶ ἑ εἰς ῆ. Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἐν τῇ κοινῇ διαλέκτῳ ἐπικρατήσαν, λέγω δὴ τὸ ζῆς· ἔστι γὰρ ἄω τὸ σημαῖνον τὸ πνέω, τοῦτο κατὰ ἐπίτασιν τοῦ ῥ-α ἐπιτατικοῦ <μορίου> γίνεται ζῶω, οἷον ἐπὶ πάνυ πνέω, ὥσπερ πλούτος ζάπλουτος (ὁ πάνυ πλούσιος)· καὶ ἀπὸ οὗν τοῦ ζῶω γίνεται κατὰ κρᾶσιν ζῶ, τούτου τὸ δεύτερον πρόσωπον ζάεις, καὶ λοιπὸν κατὰ κρᾶσιν Δωρικὴν τοῦ ἁ καὶ ἑ εἰς ῆ γίνεται ζῆς, καὶ μένει τὸ ῖ προσγεγραμμένον, ὥσπερ πεινάεις πεινῆς· τοῦτο δέ, φημὶ δὴ τὸ ζῆς, οὕτως ἐπεκράτησε καὶ παρ' ἡμῖν λέγεσθαι. Πάλιν ἐστὶ χρυσόω, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ὁ καὶ ῶ εἰς ῶ γίνεται χρυσῶ, τούτου τὸ δεύτερον πρόσωπον χρυσόεις, καὶ ὥφειλε κατὰ κρᾶσιν τοῦ ὁ καὶ ἑ εἰς τὴν ὁ-υ δίφθογγον γίνεσθαι χρυσοῖς· τὸ γὰρ ὁ καὶ ἑ εἰς τὴν ὁ-υ δίφθογγον κινᾶται, οἷον τὸ ἐμόν τούμόν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡμέλλον τρία φωνήεντα εἶναι ἐν μιᾷ συλλαβῇ, φημὶ δὴ τὸ ὁ καὶ ῥ καὶ ῖ, οὐδέποτε δὲ ἐν μιᾷ συλλαβῇ τρία φωνήεντα εὐρίσκονται, ἀνάγκη ἔχει ἐν ἐκ τούτων τῶν τριῶν φωνηέντων ἀποβληθῆναι. Καὶ τὸ μὲν ῖ οὐ δύναται ἀποβληθῆναι, ἐπειδὴ τὰ εἰς ῶ λήγοντα ῥήματα θέλουσιν ἔχειν ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ προσώπῳ δίφθογγον τὴν μετὰ τοῦ ῖ, οἷον τύπτω τύπτεις τύπτει, βοῶ βοᾷς βοᾷ· τὸ δὲ ὁ οὐκ ἡδύνατο ἀποβληθῆναι, ἐπειδὴ ἡμέλλεν εἶναι <μετὰ τὴν ῥ-ι> δίφθογγον ἐπιφερόμενον σύμφωνον τὸ ῥ, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· οὐδέποτε γὰρ μετὰ τὴν ῥ-ι δίφθογγον σύμφωνον εὐρίσκεται ἐπιφερόμενον, οἷον μυῖα ἄρπυια υἱός· μὴ δυνάμενον οὖν μήτε τὸ ῖ ἀποβάλλειν, διὰ τὸ ἔχειν τὸ πρῶτον πρόσωπον εἰς ῶ καταλήγον, μήτε τὸ ὁ, διὰ τὸ μηδέ ποτε <μετὰ> τὴν ῥ-ι δίφθογγον εὐρίσκεσθαι σύμφωνον ἐπιφερόμενον, ἐξ ἀνάγκης ἀπέβαλε τὸ ῥ, καὶ ἐγένετο χρυσοῖς διὰ τῆς ὁ-ι διφθόγγου, ἥ, ὡς ἔχουσί τινα τῶν ἀντιγράφων, ἀπέβαλε τὸ ἑ τοῦ χρυσόεις ἐντελοῦς, καὶ ἔμεινεν ἡ ὁ-ι δίφθογγος, καὶ ἐγένετο χρυσοῖς. Τύπτει. Λέγει ὅτι πᾶν δεύτερον πρόσωπον εἰς ῥ λήγον ἀποβληθῆναι τοῦ ῥ

ποιεῖ τὸ τρίτον πρόσωπον, οἷον τύπτεις τύπτει, 29 λέγεις λέγει, ἐτύφθης ἐτύφθη, ποιεῖς ποιεῖ, βοᾷς βοᾷ, χρυσοῖς χρυσοῖ, ἔλεγες ἔλεγε, ἔτυπτες ἔτυπτε, ἔλαβες ἔλαβε, ἔμαθες ἔμαθε, χωρὶς τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ᾤ. Καὶ χωρὶς μὲν τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ πρώτου ἀορίστου πρόσκειται, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων οὐ μόνον τὸ ᾤ ἀποβάλλεται, ἀλλὰ καὶ τροπὴ παρακολουθεῖ τοῦ ᾤ εἰς τὸ ἔ, οἷον τέτυφας τέτυφε, πεποιήκας πεποιήκε, ἔτυψας ἔτυψε· χωρὶς δὲ τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ᾤ πρόσκειται, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων κατὰ τὸν ἐνεστώτα, παρ' οἷς τὸ ᾤ οὐκ ἀποβάλλεται, καὶ τὸ ᾤ προσέρχεται, οἷον τίθημι τίθης τίθῃσι, ἴστημι ἴσθης ἴσθῃσι, δίδωμι δίδως δίδωσι, ζεύγνυμι ζεύγνυς ζεύγνυσι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ μὲν ῥήματα προσωπικῶς κινούμενα κατὰ τὸ τέλος κινοῦνται, οἷον τύπτω τύπτεις τύπτει, γράφω γράφει, πρόσκειται προσωπικῶς διὰ τὸ ἔτυπτον καὶ ἔγραφον, ταῦτα γὰρ κατὰ τὴν ἀρχὴν κινήθηκα χρονικῶς ἐκινήθησαν καὶ οὐ προσωπικῶς· αἱ δὲ ἀντωνυμίαι προσωπικῶς κινούμεναι κατὰ τὸ ἄρχον κινοῦνται, οἷον ἐμοῦ σοῦ οὗ, ἐμοί σοί οἱ, ἐμέ σε ἔ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον μὲν ἄλλο μέρος λόγου ἐστὶ τὸ ῥήμα καὶ ἄλλο ἢ ἀντωνυμία, καὶ οὐκ ἀνάγκη τὰ αὐτὰ παρακολουθεῖν τῷ ῥήματι καὶ τῇ ἀντωνυμίᾳ· ἄλλως τε δὲ τὰ μὲν ῥήματα πρόσωπα μόνον ἔχουσιν, οὐ μὴν καὶ πτώσεις, αἱ δὲ ἀντωνυμίαι καὶ πρόσωπα ἔχουσι καὶ πτώσεις, πρόσωπα μὲν, οἷον ἐμοῦ σοῦ οὗ, πτώσεις δέ, οἷον ἐμός ἐμοῦ <ἐμῶ> ἐμόν· καὶ λοιπὸν ὡς ἔχουσαι αἱ ἀντωνυμίαι καὶ πτώσεις καὶ πρόσωπα, καὶ μὴ δυνάμεναι ἐν ἐνὶ τόπῳ τὰς δύο κινήσεις ἀναδέξασθαι διὰ τὸ μὴ γίνεσθαι σύγχυσιν, τούτου χάριν πτωτικῶς μὲν κινούμεναι κατὰ τὸ τέλος κινοῦνται, οἷον ἐμός ἐμοῦ ἐμῶ ἐμόν, προσωπικῶς δὲ κατὰ τὴν ἄρχουσαν, οἷον ἐμοῦ σοῦ οὗ· διατὶ δὲ μὴ ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐκινήθησαν, τουτέστι πτωτικῶς μὲν κατὰ τὴν ἄρχουσαν, προσωπικῶς δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἐν τῷ προοιμίῳ τοῦ δευτέρου λόγου τοῦ Ῥηματικοῦ Ἀπολλωνίου, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Δυϊκά. Τύπτετον, τύπτετον. Λέγει ὅτι δύο ζητοῦμεν ἐν τοῖς δυϊκοῖς ζητήμασι· καὶ πρῶτον μὲν ἐστὶ ζήτημα, διατὶ ἐπὶ λείπει τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν, δεύτερον δὲ ἐστὶ ζήτημα, διατὶ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον ὁμοφωνοῦσιν ἀλλήλοις. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὡς λέγει ὁ τεχνικός, ὅτι ὅταν εὑρεθῇ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τὸ ᾤ ἔχον ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ, ἐπιλιμπάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν, οἷον τετύφαμεν τετύφατον τετύφατον, ἐτύψαμεν ἐτύψατον ἐτυψάτην, καὶ λοιπὸν ἐξ ἀνάγκης δύο ὑπολιμπάνονται, δεύτερον καὶ τρίτον. Περὶ δὲ τῆς συνεμπτώσεως 30 λέγει, <ὅτι> ὅταν εὑρεθῇ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν εἰς ᾤ ἢ εἰς ᾤ-α ἢ λῆγον, ὁμοφωνοῦσι τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν δυϊκῶν, ὡς ἔχομεν ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος, παρακειμένου καὶ μέλλοντος· ἐν τούτοις γὰρ ὁμοφωνοῦσι τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν δυϊκῶν, οἷον τύπτουσι τύπτετον τύπτετον, τύπτονται τύπτεσθον τύπτεσθον, πεποιήκασιν πεποιήκατον πεποιήκατον, πεποιήνται πεποιήσθον πεποιήσθον, ποιήσουσι ποιήσετον ποιήσετον, ποιήσονται ποιήσεσθον ποιήσεσθον· ἡνίκα δὲ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν μήτε εἰς ᾤ ἢ μήτε εἰς ᾤ-α ἢ λῆγει, οὐχ ὁμοφωνοῦσι τὰ τρίτα τῶν δυϊκῶν τοῖς ἰδίῳις δευτέροις ἀλλὰ διαλλάττουσι, καὶ τροπὴ τοῦ ᾤ εἰς ᾤ-η γίνεται, ὡς ἐπὶ παρατατικοῦ, ὑπερσυντελικῶ καὶ ἀορίστου, οἷον ἔτυπτον ἐτύπτετον ἐτυπτέτην, ἐτύπτοντο ἐτύπτεσθον ἐτυπτέσθην, ἐτετύφεισαν ἐτετύφειτον ἐτετυφείτην, ἐπεποιήντο ἐπεποιήσθον ἐπεποιήσθην, ἔτυψαν ἐτύψατον ἐτυψάτην, ἐποιήσαντο ἐποιήσασθον ἐποιήσασθην.

Γέγονε δὲ ἐνταῦθα τὸ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τοῦ ἔ εἰς ᾤ-ν, οἷον τύπτετε τύπτετον· καθόλου γὰρ πᾶν δεύτερον πληθυντικὸν τροπῇ τοῦ ἔ εἰς ᾤ-ν τὸ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ποιεῖ, οἷον τετύφατε τετύφατον, ἐτύψατε ἐτύψατον, τύπτεσθε τύπτεσθον, ἐτύψασθε ἐτύψασθον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ὁμοφωνεῖ ἐνταῦθα τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, οἷον τύπτετον τύπτε

τον, ἐπειδὴ εἰς ᾧ λήγει τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, τύπτουσι γάρ. Τούτων οὕτως ἐχόντων ζητοῦμεν, κατὰ ποῖον τρόπον ἐπιλιμπάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν ἐνταῦθα· ἔχομεν γὰρ ἐν τοῖς προ λαβοῦσιν, ὅτι κατὰ τέσσαρας τρόπους ἐπιλιμπάνουσιν αἱ φωναί· ἢ γὰρ διὰ σημασίαν, ἢ δι' ἀσυνταξίαν, ἢ κατὰ τὸ φορτικόν, ἢ κατὰ τύχην· καὶ ὅτι δὲ οὐ διὰ σημασίαν ἐπιλιμπάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν, ὥσπερ ἐν τοῖς προστακτικοῖς, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ τὰ ἐνικά καὶ τὰ πληθυντικά ἔχειν πρῶτον πρόσωπον· εἰ γὰρ διὰ σημασίαν ἐπελίμπανε τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν, καὶ ἐν τοῖς ἐνικοῖς καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς ἔμελλεν ἐπιλιμπάνειν τὸ πρῶτον πρόσωπον· ἰδοὺ γὰρ ἐν τοῖς προστακτικοῖς διὰ σημασίαν ἐπιλιμπάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐαυτῷ προστάσσει, καὶ πανταχοῦ ἐπιλιμπάνει, τουτέστιν ἐν τοῖς ἐνικοῖς καὶ δυϊκοῖς καὶ πληθυντικοῖς. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τὴν ἀσυνταξίαν ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν· ἀσυνταξίαν γὰρ λέγομεν τὸ μὴ ἔχειν χαρακτήρα Ἑλληνικόν· ἔστι γὰρ κανὼν τοιοῦτος· πᾶν δυϊκὸν ῥῆμα θέλει χαρακτηρίζεσθαι ἢ διὰ τοῦ ᾧ ἢ διὰ τοῦ ᾧ, οἷον τύπτετον τυπτόμεθον· ἔστι δὲ καὶ ἄλλος κανὼν λέγων, ὅτι πᾶν μέρος λόγου ἐπιδεχόμενον ἀριθμούς θέλει 31 χαρακτηρίζεσθαι δι' ἐκείνου τοῦ στοιχείου ἐν τοῖς δυϊκοῖς, δι' οὗ καὶ τὸ πληθυντικὸν χαρακτηρίζεται, χωρὶς τῶν πρωτοτύπων ἀντωνυμιῶν· αὗται γὰρ θεματικά εἰσι καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀκολουθίαν πρὸς ἀλλήλας· ἔστι γὰρ ἡμεῖς τὸ πληθυντικὸν διὰ τοῦ ᾧ, καὶ τὸ δυϊκὸν νῶϊ, καὶ οὐκ ἔχει τὸ ᾧ. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· τὸ Αἶαντες ἔχει τὸ ᾧ καὶ τὸ ᾧ, ἀλλὰ καὶ τὸ Αἶαντε ἔχει τὸ ᾧ-τ· τὸ Πάριδες ἔχει τὸ ᾧ, ἀλλὰ καὶ τὸ Πάριδε ἔχει τὸ ᾧ· πάλιν ἐν τῷ γυναικες καὶ ἐν τῷ γυναικε ἐφυλάχθη τὸ ᾧ, καὶ ἐν τῷ μεγάλοι καὶ ἐν τῷ μεγάλῳ τὸ ᾧ, ἀλλὰ καὶ τὸ ὕδατα καὶ τὸ ὕδατε τὸ αὐτὸ ᾧ ἐφύλαξαν· διὰ τοῦτο οἱ Δωριεῖς ἀναλογώτεροί εἰσι τὰ πληθυντικά ἄρθρα λέγοντες μετὰ τοῦ ᾧ, οἷον τοῖ ποιμένες καὶ ταῖ Μοῦσαι, ἵνα τὸ αὐτὸ φυλαχθῇ καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς καὶ ἐν τοῖς δυϊκοῖς· τὰ γὰρ δυϊκὰ τῷ καὶ τῷ, οἷον τῷ Αἶαντε, τὰ Μούσαι· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ῥήμασι τυπτόμεθα ἐστὶ τὸ πληθυντικὸν διὰ τοῦ ᾧ, καὶ τυπτόμεθον τὸ δυϊκὸν διὰ τοῦ ᾧ. Ἔχομεν οὖν τοὺς δύο κανόνες· ἔχομεν γὰρ ὅτι τὸ δυϊκὸν ῥῆμα ἢ διὰ τοῦ ᾧ χαρακτηρίζεται ἢ διὰ τοῦ ᾧ, καὶ ὅτι τὸ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς σύμφωνον φυλάττεσθαι θέλει καὶ ἐν τοῖς δυϊκοῖς· ἐπεὶ οὖν τύπτομεν τὸ πληθυντικὸν καὶ ἔχει τὸ ᾧ ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ, ἀναγκάζεται δὲ τοῦτο τὸ ᾧ φυλαχθῆναι καὶ ἐν τοῖς δυϊκοῖς, ἔδει γενέσθαι τύπτομον τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν τροπῇ τῆς ᾧ-ε-ᾧ εἰς ᾧ-ο-ᾧ, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ τυπτόμεθα γίνεται τυπτόμεθον τροπῇ τῆς ᾧ-α εἰς ᾧ-ο-ᾧ· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν δυϊκῶν ῥημάτων, λέγω δὴ τὸ ᾧ ἢ τὸ ᾧ, οὐκ ἡδύνατο γενέσθαι τύπτομον· ἀλλ' οὔτε δὲ τύπτοθον ἢ τύπτοτον, ἐπειδὴ οὐ φυλάττει τὸ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς σύμφωνον, λέγω δὴ τὸ ᾧ· ἀναγκαζόμενον οὖν ἢ τὸ ᾧ φυλάττειν ἢ τὸ ᾧ χαρακτηριστικὸν τῶν δυϊκῶν ῥημάτων, οὐκ ἡδύνατο ἐξενεχθῆναι διὰ τοῦ ᾧ, ἀναγκαζόμενον δὲ φυλάττειν τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν πληθυντικῶν τὸ ᾧ, οὐκ ἡδύνατο ἐξενεχθῆναι οὔτε διὰ τοῦ ᾧ οὔτε διὰ τοῦ ᾧ· τῶν οὖν δύο κανόνων μαχομένων, καὶ τοῦ μὲν ἐνὸς ἀπαιτοῦντος τὸ ᾧ ἢ τὸ ᾧ χαρακτηριστικὸν τῶν δυϊκῶν ῥημάτων, τοῦ δὲ ἐτέρου ἀπαιτοῦντος τὸ ᾧ τὸ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, ἐξ ἀνάγκης ἐπιλιμπάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν, ἡνίκα τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τὸ ᾧ ἔχει ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀπολλώνιος. Τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ Ἡρωδιανοῦ λεγόμενα ταῦτα, ὅτι τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν ἐνταῦθα ἀναγκάζεται ἔχειν τὸ ᾧ ἢ τὸ ᾧ, τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ δυϊκοῦ ῥήματος, καὶ τὸ ᾧ τοῦ πληθυντικοῦ, καὶ λοιπὸν ἀναγκάζεται γενέσθαι τύπτομθον ἢ τύπτομτον, ἀδύνατον δὲ τὸ 32 ᾧ πρὸ <τοῦ ᾧ ἢ> τοῦ <τ>· οὐ συνίσταται γὰρ οὔτε κατὰ σύλληψιν οὔτε κατὰ διάστασιν· κατὰ σύλληψιν μὲν, ὅτι τὰ ὑποτασσόμενά τινι ἐν συλ λήψει ἐὰν ἀντιπροηγῶνται ἐν διαστάσει

ἀντιπροηγούνται, οἷον ἐν τῷ πρῶτος τὸ ῥ ὑποτέτακται τοῦ ᾠ κατὰ σύλληψιν, ἐὰν δὲ ἀντιπροηγῇ σῆται τὸ ῥ τοῦ ᾠ, κατὰ διάστασιν αὐτοῦ <ἀντι>προηγείται, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔρπω· καὶ πάλιν ἐν τῷ κλέος τὸ ᾠ ὑποτέτακται τοῦ ᾠ κατὰ σύλληψιν, ἀντιπροηγούμενον δὲ τὸ ᾠ τοῦ ᾠ, <ὡς> ἐν τῷ ἔλκω, κατὰ διάστασιν αὐτοῦ ἀντιπροηγείται· πάλιν ἐν τῷ θνήσκω τὸ ᾠ ὑποτέτακται τοῦ ᾠ κατὰ σύλληψιν, ἀντιπροηγούμενον δὲ τὸ ᾠ τοῦ ᾠ, ὡς ἐν τῷ ἄνθος, κατὰ διάστασιν αὐτοῦ ἀντιπροηγῆσατο· πάλιν ἐν τῷ γράφω τὸ ῥ ὑποτέτακται τοῦ ᾠ κατὰ σύλληψιν, ἀντιπροηγῆσάμενον δὲ τὸ ῥ τοῦ ᾠ, ὡς ἐν τῷ ἔργον, κατὰ διάστασιν αὐτοῦ ἀντιπροηγῆσατο. ἐπεὶ οὖν τὸ ᾠ ὑποτέτακται τοῦ ᾠ καὶ τοῦ ᾠ κατὰ σύλληψιν, ὡς ἐν τῷ τμήμα καὶ Ἀθμονίς (σημαίνει δὲ δῆμον Ἀττικόν), δηλονότι ἐὰν ἀντιπροηγῇσῃται <τοῦ ᾠ ᾠ> τοῦ ᾠ τὸ ᾠ, οὐ δύναται αὐτῶν ἀντιπροηγῆσασθαι κατὰ σύλληψιν, ἀλλὰ κατὰ διάστασιν. Ἄλλ' οὐτε δὲ πάλιν κατὰ διάστασιν δύναται ἀντιπροηγῆσασθαι τὸ ᾠ τούτων, φημὶ δὲ τοῦ ᾠ καὶ τοῦ ᾠ, ἐπεὶ πᾶσα συλλαβὴ καταλήγουσα εἰς τὸ ᾠ θέλει ἔχειν τὴν ἐξῆς συλλαβὴν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ ᾠ ᾠ ἀπὸ τοῦ ᾠ ᾠ ἀπὸ τοῦ ᾠ ᾠ ἀπὸ τοῦ ᾠ ᾠ, οἷον σύμβουλος σύμπονος σύμφωνος σύμψηφος συμμέτοχος· ἐπεὶ οὖν οὕτε κατὰ σύλληψιν οὕτε κατὰ διάστασιν ἡδύνατο τὸ ᾠ προηγῆσασθαι τοῦ ᾠ ᾠ τοῦ ᾠ, ἐξ ἀνάγκης ἐπιλιμπάνει τὸ πρῶτον τὸν πρόσωπον τῶν δυϊκῶν, ἡνίκα τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τῶν ᾠ ᾠ ᾠ ᾠ ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ. Τινὲς δὲ πρὸς ταύτην τὴν ἀπολογίαν ἀντιλέγοντες, ὡς δῆθεν κακῶς εἰπόντος τοῦ Ἡρωδιανοῦ, κέχρηται τοιούτῳ λόγῳ, ὅτι εἰ θέλει ἔχειν ἐνταῦθα τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν τὸ ᾠ τοῦ πληθυντικοῦ καὶ τὸ ᾠ ᾠ τὸ ᾠ τοῦ δυϊκοῦ, μὴ εἴπωμεν τύπτοθμον ᾠ τύπτοθμον, ἵνα μὴ γένηται ἀσυνταξία, ἀλλ' ὑπερβιβάσωμεν τὰ σύμφωνα, ὥστε γενέσθαι τύπτοθμον ᾠ τύπτοθμον, καὶ ἔχει λοιπὸν ᾠ τὸ ᾠ ᾠ τὸ ᾠ τοῦ δυϊκοῦ καὶ τὸ ᾠ τοῦ πληθυντικοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ἀσυνταξία· εὐρίσκομεν γὰρ καὶ τὸ ᾠ καὶ τὸ ᾠ πρὸ τοῦ ᾠ, ὡς ἐν τῷ τμήμα καὶ Ἀθμονίς. Ἡμεῖς δὲ ἀντιλέγομεν πρὸς αὐτοὺς κακῶς λέγοντας, καὶ ἀπολογούμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἡρωδιανοῦ καλῶς εἰρηκότος, ὅτι, ὃν τρόπον ἔχομεν γινῶναι ἐν τῷ 33 παρακειμένῳ, ὡς τὸ κείρω γενόμενον κέκαρκα ἐφύλαξε καὶ τὸ ἀμετά βολον καὶ τὸ χαρακτηριστικὸν ᾠ τοῦ παρακειμένου, καὶ δεύτερον ἐπέχει τὸ ᾠ τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνα, τὸ δὲ ῥ πρῶτον, τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τὸ τύπτοθμον ᾠ τύπτοθμον οὐκ ἡδύνατο συστήναι, ἐπεὶ τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνα τῶν δυϊκῶν οὐκ ἔχει τὴν δευτέραν τάξιν ἐνταῦθα, τουτέστιν ᾠ τὸ ᾠ ᾠ, ἀλλὰ τὸ ᾠ τὸ ἔχον τὴν δευτέραν τάξιν, καὶ λοιπὸν ἐνομιζέτο τοῦτο τὸ ᾠ χαρακτηριστικὸν εἶναι τοῦ δυϊκοῦ ῥήματος, καὶ οὐκέτι τὸ ᾠ ᾠ τὸ ᾠ ᾠ ὥστε οὖν οὐ δύνανται ὑπερβιβασθῆναι τὰ σύμφωνα ἐπὶ τούτων καὶ γενέσθαι τύπτοθμον ᾠ τύπτοθμον, ἀλλ' εἰ ὅλως ἀναγκαζόμεθα φυλάττειν τὰ δύο, τουτέστι καὶ τὸ ᾠ τοῦ πληθυντικοῦ καὶ τὸ ᾠ ᾠ τὸ ᾠ τοῦ δυϊκοῦ, ἀναγκαζόμεθα φυλάξαι τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ δυϊκοῦ δευτέραν ἐπέχον τάξιν, τὸ ᾠ ᾠ τὸ ᾠ, τὸ δὲ ᾠ πρῶτην. Τοσαῦτα περὶ τοῦ πρώτου προσώπου τῶν δυϊκῶν ἔχομεν εἰπεῖν.

<Περὶ δὲ τοῦ ὁμοφωνεῖν τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν ἔχομεν εἰπεῖν>, ὅτι πεφύκασι τὰ δυϊκὰ πολλάκις δέχεσθαι ὁμοφωνίαν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων λέγομεν ὀρθῆς καὶ αἰτιατικῆς, γενικῆς καὶ δοτικῆς, καὶ ἐπὶ <τῶν> μετοχῶν καὶ ἀντωνυμιῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄρθρων· εἰκότως οὖν καὶ ἐν τοῖς ῥήμασι τὸ αὐτὸ νενόηται, καὶ πολλάκις ὁμοφωνοῦσιν ἀλλήλοις τὰ δυϊκὰ· ἰστέον δὲ ὅτι καὶ πολλὰκις ὁμοφωνοῦσιν ἀλλήλοις τὰ δυϊκὰ ἐν τοῖς ῥήμασιν, ἀλλ' οὖν οὐκ ἔχουσιν συνεζευγμένα τὰ πρόσωπα, ὥσπερ τὰ πτωτικά πτώσεις ἔχουσι συνεζευγμένας. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, διατί τὸ τρίτον πρόσωπον λέγομεν ἐν τοῖς δυϊκοῖς· ὁ γὰρ τρεῖς ἀριθμὸς ἀρχὴ πλήθους ἐστὶ καὶ οὐκ ἔστιν ἴδιον δυϊκοῦ

ἀριθμοῦ. Πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ τρία πρόσωπα λέγομεν ἐν τοῖς δυϊκοῖς, ἀλλ' οὖν ἕκαστον αὐτῶν δύο πρόσωπα σημαίνει, ἐπεὶ κατὰ τὸν λόγον ὕμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐνικοῖς ἐν μόνον πρόσωπον ὀφείλεν εἶναι καὶ οὐ τρία, ἀλλ' εἰ καὶ τρία εἰσὶ τὰκεῖ πρόσωπα, ἀλλ' οὖν ἕκαστον αὐτῶν ἐν πρόσωπον σημαίνει. Πάλιν ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, τίνος χάριν ἀπὸ τῶν πληθυντικῶν κανονίζονται τὰ δυϊκὰ ἐν τοῖς ῥήμασιν· δοκεῖ γὰρ τοῦτο ἀτάκτως ἔχειν, οὐδεὶς γὰρ τὰ πρῶτα ἐκ τῶν ὑστέρων κανονίζει. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πολλάκις χάριν σαφηνείας καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων κανονίζομεν τὰ πρῶτα, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν φυσικῶν πραγμάτων πολλάκις ἐκ τῶν ὑστέρων γινώσκουμεν τὰ πρῶτα· καὶ γὰρ βλέποντες καπνὸν λέγομεν ὅτι ἐκεῖ πῦρ, καὶ στοχαζόμεθα ἐκ τοῦ καπνοῦ ὑστέρου ὄντος· καὶ ἄλιν λέγομεν περὶ γυναικὸς ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη τέτο κεν· πόθεν δῆλον; ἐπειδὴ γάλα ἔχει· καὶ ἰδοὺ ἀπὸ τῶν ὑστέρων τὰ 34 πρῶτα κανονίζομεν, μετὰ γὰρ τὸ τεκεῖν ἔχει γάλα· οὕτως οὖν καὶ ἐν τοῖς ῥήμασι χάριν σαφηνείας τὰ δυϊκὰ ἐκ τῶν πληθυντικῶν κανονίζομεν· τοσοῦτον γὰρ σαφέστερά εἰσι τῶν δυϊκῶν τὰ πληθυντικά, ὅτι καὶ οἱ ἰδιῶται γινώσκουσιν αὐτά, τὰ μέντοι δυϊκὰ οὐ γινώσκουσιν. Ἄλλως τε δέ, ὃ καὶ ἀληθέστερόν ἐστι καὶ ἀναγκαιότερον, διὰ τοῦτο κανονίζομεν τὰ δυϊκὰ ἐκ τῶν πληθυντικῶν, ὥς λέγει ὁ Φιλόπονος, ἐπειδὴ τὰ δυϊκὰ ὑστερογενῆ εἰσιν· ὕστερον γὰρ ἐπενοήθησαν τὰ δυϊκὰ· ὅθεν οὐδὲ πᾶσα διάλεκτος κέχρηται τῷ δυϊκῷ ἀριθμῷ· οἱ γὰρ Αἰολεῖς παντελῶς δυϊκὰ οὐκ ἔχουσιν, ὥσπερ οἱ Ῥωμαῖοι ἀποικοὶ ὄντες τῶν Αἰολέων· ἀλλ' οὔτε δὲ <ἡ κοινή> διάλεκτος ἔχει δυϊκὰ, ἀλλ' εἰς πάντα τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ κέχρηται ἀντὶ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ, μὴ ἔχουσα δυϊκὰ· εἰκότως οὖν, ἐπειδὴ τελευταῖον ἐπενοήθησαν τὰ δυϊκὰ, ἐκ τῶν πληθυντικῶν κανονίζονται προτερεινόντων αὐτῶν. Πληθυντικά. Τύπτομεν. Τὰ εἰς ᾧ λήγοντα ῥήματα προσθέσει τῆς ᾧ-εν τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιοῦσι, καὶ ἡ φυλάττουσι τὸ ᾧ, ἡ τρέπουσιν αὐτὸ εἰς ᾧ ἢ εἰς τὴν ᾧ-ου δίφθογγον· καὶ καθόλου ἐπὶ πάντων τῶν ὑποτακτικῶν καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων ἐν τῷ ἐνεστώτι φυλάττουσι τὸ ᾧ, οἷον [ἐὰν λέγω] ἐὰν λέγωμεν, ἐὰν γράφωμεν, ἐὰν τύπτωμεν, ἐὰν ποιῶμεν, ἐὰν χρυσῶμεν, ἐὰν τύψωμεν, ἐὰν γράψωμεν, ἐὰν λέξωμεν, ἐὰν ποιήσωμεν· πρόσκειται ἐν τῷ ἐνεστώτι διὰ τὸ βοήσομεν γελάσομεν περάσομεν· ταῦτα γὰρ δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων τρέπεται τὸ ᾧ εἰς ᾧ κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἐνεστώτος χρόνου ἀλλὰ μέλλοντος· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων περισπωμένων εἰς τὴν ᾧ-ου δίφθογγον τρέπεται τὸ ᾧ ἐπὶ τε τοῦ ἐνεστώτος χρόνου καὶ τοῦ μέλλοντος, περισπωμένου δηλονότι ὀριστικοῦ, οἷον ποιῶ ποιοῦμεν, νοῶ νοοῦμεν, χρυσῶ χρυσοῦμεν, στεφανῶ στεφανοῦμεν· ἐπὶ μέντοι τῶν ἄλλων βαρυτόνων, τουτέστι μὴ ὄντων ὑποτακτικῶν, ἐὰν τε ἐνεστώτων ἐὰν τε μελόντων ὥσι, τρέπεται τὸ ᾧ εἰς ᾧ, οἷον τύπτω τύπτομεν, λέγω λέγομεν, γράφω γράφομεν, τύψω τύψομεν, ποιήσω ποιήσομεν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ τεχνικὸς τῷ ἀπὸ τῆς μετοχῆς κανόνι ἐχρήσατο, λέγων ὅτι τῶν ἐνεστώτων καὶ μελλόντων ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς ἀποβάλλουσα τὴν ᾧ-ου καὶ πρὸ τοῦ ᾧ λαμβάνουσα τὸ ᾧ καὶ ᾧ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ἐστι τύπτων τύπτοντος, καὶ ἰδοὺ τοῦτο ἀποβάλλει τὴν ᾧ-ου καὶ λαμβάνει πρὸ τοῦ ᾧ τὸ ᾧ καὶ ᾧ καὶ γίνεται τύπτομεν· καὶ πάλιν ἐστὶ τύψων τύψοντος, καὶ ἀποβάλλει ὁμοίως τὴν ᾧ-ου καὶ πρὸ τοῦ ᾧ λαμβάνει τὸ ᾧ καὶ ᾧ καὶ γίνεται τύψομεν· ὡσαύτως λέγων λέγοντος λέγομεν, λέξων λέξοντος λέξομεν· καὶ λοιπὸν οἷα ἐστὶν ἡ παραλήγουσα τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς, τοιαύτη ἐστὶ καὶ ἡ παραλήγουσα τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν. Ἡ δὲ παραλήγουσα τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς τοιαύτη· αἱ γενικαὶ τῶν μετοχῶν αἱ ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ βαρυτόνων τῷ ᾧ παραλήγονται, οἷον ὁ γράφων τοῦ γράφοντος, ὁ τρέχων τοῦ τρέχοντος, ὁ λέγων τοῦ λέγοντος, ὁ γράψων τοῦ γράψοντος, ὁ λέξων τοῦ λέξοντος· αἱ δὲ ἀπὸ περισπωμένων τῆς πρώτης συζυγίας καὶ

τῆς τρίτης τῇ ὁ-υ διφθόγγῳ παραλήγονται, οἷον ὁ ποιῶν τοῦ ποιῶντος, ὁ νοῶν τοῦ νοοῦντος, ὁ τελῶν τοῦ τελοῦντος, ὁ στεφανῶν τοῦ στεφανοῦντος· ἡ δὲ γενικὴ τῆς μετοχῆς τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων τῷ ῶ παραλήγεται, οἷον βοῶν βοῶντος, γελῶν γελῶντος, περῶν περῶντος. Καὶ εὐλόγως ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων τῇ ὁ-υ διφθόγγῳ παραλήγεται ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς, ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας τῷ ῶ· ἡ γὰρ συναίρεσις ἐστὶν ἡ αἰτία· καὶ γὰρ ποιέων ποιέοντος, καὶ κατὰ κῤῃσιν τοῦ ῥε καὶ ὁ εἰς τὴν ὁ-υ δίφθογγον γίνεται ποιῶντος, ὥσπερ Δημοσθένεος Δημοσθένους, καὶ πάλιν χρυσόων χρυσοῦντος, καὶ κατὰ κῤῃσιν τῶν δύο ὁ-ο εἰς τὴν ὁ-υ δίφθογγον γίνεται χρυσοῦντος, ὥσπερ νόος νοῦς· καὶ πάλιν ἐστὶ βοάων βοάοντος, καὶ κατὰ κῤῃσιν τοῦ ῥα καὶ ὁ εἰς ῶ γίνεται βοῶντος, ὥσπερ ἐτύψαο ἐτύψω, ἐλούσαο ἐλούσω. Ἐπὶ δὲ τῶν περισπωμένων τῶν ὄντων μέλλοντος χρόνου ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς τῇ ὁ-υ διφθόγγῳ παραλήγεται, οἷον κερῶν κεροῦντος, τιλῶν τιλοῦντος, μιανῶν μιανοῦντος, ὁμοίως τῇ πρώτῃ συζυγίᾳ τῶν περισπωμένων, ὥσπερ ποιῶν ποιῶντος, νοῶν νοοῦντος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Προστίθῃσι δὲ ὁ τεχνικός, ὅτι ὁ [δε] λόγος ἀρμόζει καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ῥμ-ι, οἷον τιθεῖς τιθέντος, καὶ ἀποβάλλει τὴν ῥτ-ο-ς συλλαβὴν καὶ πρὸ τοῦ ῥν λαμβάνει τὸ ῥμ καὶ τὸ ῥε, καὶ ποιεῖ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τίθεμεν, καὶ κιχράς κιχράντος κιχράμεν, διδούς διδόντος δίδομεν, ζευγνύς ζευγνύντος ζεύγνυμεν. Τύπτετε. Τὰ εἰς ῥμ-ε-ν πληθυντικὰ τροπῇ τῆς ῥμ-ε-ν εἰς ῥτ-ε ποιοῦσι τὸ δεύτερον πρόσωπον, καὶ ἡ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν ἢ τρέπουσιν αὐτήν· καὶ ὅσα μὲν ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ῥς, ταῦτα φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν, οἷον ἐτύψαμεν ἐτύψατε, ἐπειδὴ τύψας ἐστὶν ἡ μετοχή, ἐτύφθημεν ἐτύφθητε, ἐπειδὴ τυφθεῖς ἡ μετοχή, ἐδίδομεν ἐδίδοτε, ἐπειδὴ διδούς ἡ μετοχή· ἔστι δὲ ἐπὶ τῶν εἰς ῥω ῥημάτων, τῶν ἐχόντων τῶν δηλονότι εἰς ῥμ-ε-ν τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, ἡ μετοχή εἰς ῥς ἐπὶ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς ἐνεργητικῆς τε καὶ μέσης διαθέσεως, οἷον τετυφῶς τετυπῶς, καὶ ἐπὶ ἀορίστου πρώτου ἐνεργητικῆς κοῦ, οἷον τύψας, καὶ ἐπὶ τῶν δύο ἀορίστων τῶν παθητικῶν, τουτέστι τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου, <οἷον> τυφθεῖς τυπεῖς. Τρέπουσι δὲ τὴν 36 παραλήγουσαν, ὅσα οὐκ εἰς ῥς ἔχουσι τὴν μετοχὴν, ὡς ἐπὶ ἐνεστώτος καὶ παρατατικού, οἷον τύπτομεν τύπτετε, ἐτύπτομεν ἐτύπτετε, τύπτων γὰρ ἡ μετοχή· καὶ ἐπὶ τῶν μελλόντων, οἷον τύψομεν τύψετε, τύψων γὰρ ἡ μετοχή, τυποῦμεν τυπεῖτε, τυπῶν γὰρ ἡ μετοχή, κερῶμεν κερεῖτε, κερῶν γὰρ ἡ μετοχή, εὐφρανοῦμεν εὐφρανεῖτε, εὐφρανῶν γὰρ ἡ μετοχή· καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ, οἷον ἐλάβομεν ἐλάβετε, λαβῶν γὰρ ἡ μετοχή, ἐδράμομεν ἐδράμετε, δραμών γὰρ ἡ μετοχή. Ταῦτα δὲ εἴρηται ἐπὶ τῶν εἰς ῥω· τὰ γὰρ εἰς ῥμ-ι λήγοντα ἐπὶ μελλόντων μόνον τρέπουσι τὴν παραλήγουσαν· τούτου γὰρ μόνου, φημὶ δὴ τοῦ μέλλοντος, ἡ μετοχή οὐκ εἰς ῥς, ὡς κατὰ μέρος ἔχομεν γινῶναι τὴν κλίσιν διεξιόντες, οἷον θήσομεν θήσετε, θήσων γὰρ ἡ μετοχή. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, εἰ ἄρα ἐπὶ τοῦ χρυσοῦμεν χρυσοῦτε ἡ μετοχή οὐκ εἰς ῥς, χρυσῶν γὰρ ἡ μετοχή, διατὶ οὐκ ἐτράπη ἡ παραλήγουσα ἀλλ' ἐφυλάχθη. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἡ συναίρεσις ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ εὐρεθῆναι τὴν ὁ-υ δίφθογγον καὶ ἐν τῷ πρώτῳ <προσώπῳ> καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ· κατὰ τὴν παραλήγουσαν γὰρ χρυσοῦμεν χρυσοῦτε, τῆς παραληγουσῆς τραπέισις διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν μετοχὴν εἰς ῥς, χρυσῶν γὰρ ἡ μετοχή, καὶ λοιπὸν κατὰ κῤῃσιν τῶν δύο ὁ-ο εἰς τὴν ὁ-υ δίφθογγον γίνεται χρυσοῦμεν, ὥσπερ νόος νοῦς, καὶ πάλιν κατὰ κῤῃσιν τοῦ ῥο καὶ ῥε εἰς τὴν ὁ-υ δίφθογγον γίνεται χρυσοῦτε, ὥσπερ τὸ ἐμόν τοῦμόν· καὶ λοιπὸν ἡ κῤῃσις καὶ ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ εἰς τὴν ὁ-υ δίφθογγον γινομένη παρέσχεν ὑπόνοιαν, ὅτι ἐφυλάχθη ἡ παραλήγουσα τοῦ πρώτου προσώπου καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ· τὰ γὰρ περισπώμενα πρὸς τὴν συναίρεσιν ποιοῦνται τὴν παραλήγουσαν, οἷον βοάομεν βοάετε, βοάων γὰρ ἡ μετοχή, καὶ λοιπὸν κατὰ κῤῃσιν τοῦ ῥα καὶ ὁ εἰς ῥω

γίνεται βοῶμεν, ὥσπερ ἐλούσαο, ἐλούσω, καὶ <κατὰ κῤῥᾱσιν> τοῦ ᾠα καὶ ᾠε εἰς ᾠα μακρὸν γίνεται βοᾶτε, ὥσπερ τὰ ἐμά τὰμά· καὶ πάλιν ποιέο μεν ποιέετε, ποιέων γὰρ ἢ μετοχή, καὶ κατὰ κῤῥᾱσιν τοῦ ᾠε καὶ ᾠο εἰς τὴν ου δίφθογγον γίνεται ποιοῦμεν, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς, <καὶ κατὰ κῤῥᾱσιν τῶν δύο ᾠε εἰς τὴν ᾠεῖ δίφθογγον γίνεται ποιεῖτε, ὥσπερ πόλεες πόλεις>. Διὰ τοῦτο δὲ ἐν τῷ ποιεῖτε τὰ δύο ᾠε εἰς τὴν ᾠεῖ δίφθογγον ἐκράθησαν καὶ οὐκ εἰς τὸ ᾠη, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾠμ ᾠν καὶ εἰς ᾠτ ᾠε τὰ ἴσα φωνήεντα θέλουσιν ἔχειν κατὰ τὴν παραλήγουσαν, οἷον τύπτομεν τύπτετε, ἐτύψαμεν ἐτύψατε, βοῶμεν βοᾶτε, ἐτύφθημεν ἐτύφθητε, χρυσοῦμεν χρυσοῦτε· εἰ οὖν τὸ ποιοῦμεν διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεται κατὰ τὴν παραλήγουσαν, δηλονότι ἀναγκάζεται καὶ τὸ ποιεῖτε διὰ δύο φωνηέντων 37 των ἐκφέρεσθαι κατὰ τὴν παραλήγουσαν, καὶ δηλονότι εἰς τὴν ᾠεῖ δίφθογγον ἐγένετο ἢ κῤῥᾱσις καὶ οὐκ εἰς τὸ ᾠη. Τύπτουσιν. Κανονίζει τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν τῶν ἰδίων μετοχῶν, λέγων ὅτι τῶν ἐνεστώτων καὶ μελλόντων τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν ὁμόφωνα γίνεται τῇ δοτικῇ πληθυντικῇ τῶν ἰδίων μετοχῶν, οἷον οἱ τύπτοντες τῶν τυπτόντων τοῖς τύπτουσι τύπτομεν τύπτετε τύπτουσιν, οἱ γράφοντες τῶν γραφόντων τοῖς γράφουσι γράφομεν γράφετε γράφουσιν, οἱ τύψοντες τῶν τυψόντων τοῖς τύψουσι τύψομεν τύψετε τύψουσιν, οἱ γράψοντες τῶν γραψόντων τοῖς γράψουσι γράψομεν γράψετε γράψουσιν. Ὁ δὲ λόγος ἀρμόζει καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ᾠμᾱτῶν, οἱ τιθέντες γὰρ τῶν τιθέντων τοῖς τιθεῖσι τίθεμεν τίθετε τιθεῖσι, καὶ πάλιν οἱ κιχράντες τῶν κιχράντων τοῖς κιχῤῥᾱσι κίχραμεν κίχρατε κιχῤῥᾱσι, καὶ πάλιν οἱ διδόντες τῶν διδόντων τοῖς διδοῦσι δίδομεν δίδοτε διδοῦσι, <καὶ πάλιν οἱ ζευγνύντες τῶν ζευγνύντων τοῖς ζευγνῦσι> ζεύγνυμεν ζεύγνυτε ζευγνῦσι. Λέγει δὲ ὁ τεχνικός, ὅτι σεσημειώται τὸ φασίν, ὅτι τῆς μετοχῆς βαρυνομένης τὸ ῥῆμα ὠξυτονήθη, οἱ φάντες γὰρ τῶν φάντων τοῖς φᾶσιν ἢ μετοχῇ βαρυτόνως, τὸ δὲ ῥῆμα ὠξυτό νως λέγομεν, οἷον φαμέν φατέ φασίν· καὶ τὸ εἰσὶ δὲ ὀφείλομεν προσθεῖναι, ὅτι τῆς μετοχῆς βαρυνομένης, οἱ ἔντες γὰρ τῶν ἔντων τοῖς εἰσιν, τὸ ῥῆμα ὠξυτονήθη, ἐσμέν γὰρ ἐστέ εἰσίν. Ἐχουσι δὲ ἀπολογίαν τοιαύτην εἰπεῖν, ὅτι αἱ μετοχαὶ βαρύνονται, ἐπειδὴ πᾶσα δοτικὴ πληθυντικῶν εἰς ᾠσῖ λήγουσα δισύλλαβος ἐπ' ὀνομάτων ὀξύνεσθαι θέλει, οἷον Τρωσί βουσί χησί μησί, πλὴν τοῦ πᾶσι καὶ τοῦ σπέσσι, <α 15> ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, ὅπερ ἀπὸ τοῦ σπέεσσι γέγονε κατὰ συγκοπὴν· τὸ γὰρ τίσι καὶ τισί πρὸς διάφορον σημαίνόμενον διάφορον καὶ τὸν τόνον ἔχει· πευστικὸν μὲν γὰρ ὑπάρχον βαρύνεται, οἷον τίσι δέδωκας; ἀνταποδοτικὸν δὲ ὃν ἡγουν ἀόριστον ὀξύνεται, οἷον τισὶν ἀπήντησα· ἐπὶ δὲ μετοχῶν βαρύνεσθαι θέλει, οἷον στᾶσι δοῦσι βᾶσι θεῖσι. Τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ ὡς μετοχαὶ οὔσαι καὶ τὸ φᾶσι καὶ τὸ εἰσι βαρύνονται, τὸ δὲ ῥῆμα ὠξυτονήθη τὸ φασίν, ἔτι δὲ καὶ τὸ εἰσίν, ἐπειδὴ ταῦτα ἐγκλίνονται, οἷον ἄνθρωποι εἰσιν, ἄνθρωποι φασιν· τὰ δὲ ἐγκλιτικὰ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ θέλουσιν ἔχειν τὸν τόνον, οἷον φημί εἰμί ἐστί· πρόσκειται αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα, ἐπειδὴ 38 ἐν τῇ συντάξει ἀναπέμπουσι τὸν τόνον τὸν ἴδιον τῇ προηγουμένῃ λέξει [ἢ τῇ προηγουμένῃ συλλαβῇ], οἷον ἄνθρωπός εἰμι, αἰδεῖσθαι φημι, πρὸς τινων, βασιλείός ἐστιν, ἢ τῇ προηγουμένῃ συλλαβῇ, οἷον ἤκουσεν ἡμῶν, ἔδωκεν ἡμῖν, ἐτίμησεν ἡμᾶς· τούτου οὖν χάριν καὶ τὸ φασίν καὶ τὸ εἰσίν ὡς <ὄντα> ἐγκλιτικά, οἷον ἄνθρωποι εἰσιν, ἄνθρωποι φασιν, ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἔχουσι τὸν τόνον, ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἔχοντα τὸν τόνον εὐλόγως ὀξύνονται· περισπᾶσθαι γὰρ οὐκ ἠδύναντο, βραχυκαταληκτοῦσι γὰρ, περισπωμένη δὲ ἐπάνω βραχείας οὐ τίθεται, οὔτε ἐπάνω θέσει μακρᾶς, ἀλλ' ἐπάνω φύσει μακρᾶς, οἷον Ἑρμῆς παῖς Ἡρακλῆς. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν τῶν δύο σεσημειωμένων, φημί δὲ τοῦ φασίν καὶ τοῦ εἰσίν, τοῦ ἐνὸς μόνου ἐμνημόνευσεν ὁ τεχνικός, λέγω δὲ τοῦ φασίν, οὐκέτι δὲ καὶ τοῦ εἰσίν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· διὰ τοῦτο τοῦ εἰσίν οὐκ ἐμνημόνευσεν

ὁ τεχνικός, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν τῆς μετοχῆς τούτου ἐν χρήσει· οὐκ ἔστι γὰρ ἐν χρήσει οἱ ἔντες τῶν ἔντων τοῖς εἴσιν, καὶ λοιπὸν ὡς μὴ οὔσης τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν ἐν χρήσει τῆς ὀφειλούσης ἐλέγξει τὴν παραλογίαν, παρεσιώπησεν αὐτό. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τύπτουσι καὶ τὰ ὅμοια γίνονται ἐφελκυστικά τοῦ ᾠ, οἷον τύπτουσιν γράφουσιν· ὥσπερ γὰρ ἔχομεν μαθεῖν, ὅτι τὸ ᾠ ἐν τοῖς ῥήμασι γίνεται ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾠ, ὡς ἐν τῷ ἔτυπτε ἔτυπτεν, ἔλεγε ἔλεγεν, ἔγραφε ἔγραφεν, οὕτω καὶ τὸ ᾠ καθολικῶς λέγομεν ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾠ, ὅτε ἔχει προηγούμενον τὸ ᾠ ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ· ἐνεργείᾳ μὲν, οἷον Αἶσαι Αἶσιν, λέβησι λέβησιν, τύπτουσι τύπτουσιν, γράφουσι γράφουσιν, δυνάμει δέ, οἷον ἐστὶ ἐστίν, τὸ γὰρ ᾠ ἐνταῦθα δυνάμει, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐσθὲν γέγονε κατὰ τροπὴν τοῦ ᾠ εἰς ᾠ· καὶ πάλιν Φοῖνιξι Φοῖνιξιν, Πέλοψι Πέλοψιν· δυνάμει γὰρ ἐνταῦθα τὸ ᾠ, τὸ γὰρ ᾠ ἐκ τοῦ ᾠ καὶ ᾠ δοκεῖ συγκεῖσθαι, καὶ τὸ ᾠ ἐκ τοῦ ᾠ καὶ ᾠ· πολλάκις δὲ καὶ τοῦ ᾠ προηγούμενου γίνεται τὸ ᾠ ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾠ, οἷον ὄρεσφι ὄρεσφιν, τουτέστιν ἐκ τοῦ ὄρους. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί τὸ ᾠ, ἡνίκα ἔχει τὸ ᾠ προηγούμενον ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ, γίνεται ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾠ, ὡς προέφημεν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· τὸ στοιχεῖον τὸ ἔσχατον τῆς δοτικῆς τῶν ἐνικῶν παρέσχατόν ἐστι τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν, οἷον τῷ καλῷ τοῖς καλοῖς, τῇ Μούσῃ ταῖς Μούσαις, τῇ φοβερᾷ ταῖς φοβεραῖς· ἰδοὺ ἐν μὲν τῇ δοτικῇ τῶν ἐνικῶν 39 τὸ ᾠ ἔσχατόν ἐστιν, ἐν δὲ τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν τὸ ᾠ παρέσχατόν ἐστι, τουτέστι πλησίον τοῦ ἐσχάτου στοιχείου· ἐπειδὴ οὖν ἐν τῇ Αἶαντι καὶ Φοῖνικι καὶ Πέλοπι δοτικῇ ἐνικῇ τὸ ᾠ ἔσχατόν ἐστιν, ἐν δὲ τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν προσλαμβάνον τὸ ᾠ γίνεται Αἶσαι Φοῖνιξι Πέλοψι, τούτου χάριν προσλαμβάνει τὸ ᾠ, ἵνα εὐρεθῇ τὸ ᾠ παρέσχατον τῆς δοτικῆς τῶν πληθυντικῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τοῖς ὀνόμασι <τὸ ᾠ> ἐφελκυστικὸν ἐγένετο τοῦ ᾠ προηγούμενου τοῦ ᾠ ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ, τούτου χάριν καθολικῶς ἐπεκράτησε καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ὀνομάτων τὸ τοιοῦτον σχῆμα, φημὶ δὴ τὸ γίνεσθαι τὸ ᾠ ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾠ προηγούμενου τοῦ ᾠ ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ, οἷον ἐστὶ ἐστίν, Αἶσαι Αἶσιν, Πέλοψι Πέλοψιν, Φοῖνιξι Φοῖνιξιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Παρατατικός, ἔτυπον. Ἰστέον ὅτι πᾶς παρατατικός ἐνεργητικός ὀριστικός κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον εἰς ᾠ λήγει, καὶ πρὸ τοῦ ᾠ ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ ῥημάτων ὑπάρχων θέλει ἔχειν ἢ τὸ ᾠ ἢ τὸ ᾠ ἢ τὴν ᾠ δίφθογγον· περὶ γὰρ τῶν εἰς ᾠ ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ, εἰ θεῷ φίλον, μαθησόμεθα. Καὶ ἀπὸ μὲν βαρυτόνων ῥημάτων ὑπάρχων τὸ ᾠ ἔχει πρὸ τοῦ ᾠ, οἷον τύπτω ἔτυπον, γράφω ἔγραφον, λέγω ἔλεγον· ἀπὸ δὲ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων ὑπάρχων τὸ ᾠ ἔχει, οἷον βοῶ ἐβόων, γελῶ ἐγέλων, κοπιῶ ἐκοπίων, γηρῶ ἐγήρων· ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης συζυγίας καὶ τρίτης τῶν περισπωμένων ὑπάρχων τὴν ᾠ δίφθογγον ἔχει, οἷον ποιῶ ποιεῖς ἐποίουν, νοῶ νοεῖς ἐνόουν, ὀρθῶ ὀρθοῖς ὥρθουν, ἰδρῶ ἰδροῖς ἰδρουν· τούτων δέ, φημὶ <δὴ> τῶν περισπωμένων, ἢ συναίρεσις ἐστὶν ἡ αἰτία· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐποίεον γέγονεν ἐποίουν κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾠ καὶ ᾠ εἰς τὴν ᾠ δίφθογγον, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ ἐβόαον γέγονεν ἐβόων κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾠ καὶ ᾠ εἰς ᾠ, ὥσπερ ἐλούσαο ἐλούσω, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ ἐχρύσοον γέγονεν ἐχρύσουν κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ᾠ-ο εἰς τὴν ᾠ δίφθογγον, ὥσπερ νόος νοῦς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ὁ δὲ τεχνικός ἀπὸ τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς τοῦ ἐνεστώτος κανὸν νίζει τὸν παρατατικὸν λέγων οὕτως· ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς τοῦ ἐνεστώτος ἀποβάλλουσα τὴν τελευταίαν συλλαβὴν καὶ τὴν ἄρχουσαν αὐξουσα χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς τὸν παρατατικὸν ποιεῖ, οἷον τύπτοντος ἔτυπον, γράφοντος ἔγραφον, λέγοντος ἔλεγον, ποιοῦντος ἐποίουν, γελῶντος ἐγέλων, χρυσοῦντος ἐχρύσουν, στεφανοῦντος ἐστεφάνουν. Καὶ ἐὰν μὲν ἀπὸ συμφώνου ἄρχηται ὁ ἐνεστώτης, συλλαβικῶς μεγεθύνεται ὁ παρατατικός προσλαμβάνων κατ' ἀρχὰς 40 τὸ ᾠ, οἷον τύπτω ἔτυπον, γράφω ἔγραφον· τὸ δὲ βούλομαι ἡβουλό μην, δύναμαι ἡδυνάμην

Ἀττικά, κατὰ ἔκτασιν γὰρ Ἀττικὴν τοῦ ἔε εἰς τὸ ἦ γεγόνασιν· τὸ δὲ ἤθελον οὐ γέγονε κατ' ἔκτασιν, ἀλλὰ δύο ἔνε στῶτές εἰσιν, ὁ θέλω καὶ ὁ ἐθέλω· <καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ θέλω> γίνεται ἔθελον διὰ τοῦ ἔε, ὥσπερ τύπτω ἔτυπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐθέλω ἤθελον διὰ τοῦ ἦ, ὥσπερ ἐλέγχω ἤλεγχον. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῶν Ἰωνι κῶν καὶ τῶν ποιητικῶν· ἀπὸ γὰρ τοῦ τύπτω γίνεται τὸ τρίτον πρό σωπον τοῦ παρατατικοῦ τύπτε, τύπτε δ' ἐπιστροφάδην παρὰ τῷ ποιητῇ <Φ>, καὶ τύπτεσκεν ἰωνικῶς ἀντὶ τοῦ ἔτυπτεν· οἱ γὰρ Ἰῶνες καὶ οἱ ποιηταὶ πολλάκις συναρχομένους ποιοῦσι τοὺς παρωχημένους τοῖς ἰδίῳις ἐνεστῶσιν, εἴτε ἀπὸ συμφώνου εἴτε ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται ὁ ἐνεστῶς, οἷον τύπτω ἔτυπτον καὶ <Φ> τύπτε δ' ἐπιστροφάδην ποιητικῶς, καὶ ἰωνικῶς τύπτεσκεν, ἀντὶ τοῦ ἔτυπτεν, καὶ πάλιν ἄγω ἤγον, <καὶ> ἄγεν δὲ ἐ μοῖρα βαρεῖα ποιητικῶς καὶ ἄγεσκεν ἰωνικῶς ἀντὶ τοῦ ἤγε, καὶ πάλιν ἄπτομαι ἡπτόμην καὶ ἡψάμην καὶ <Ψ 666> ἄψατο δ' ἡμιόνων ποιητικῶς ἢ ἰωνικῶς ἀντὶ τοῦ ἡψατο. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τοῦ εἶπεσκε· τοῦτο γὰρ τὴν τῆς μετοχῆς ἄρχουσαν ἐφύλαξε τῆς εἰπὼν εἰπόντος, οὐ μὴν τοῦ ἐνεστῶτος, ἔπω γὰρ ὁ ἐνεστῶς, ἐξ οὗ τὸ ἔννεπε ἐστίν. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ λόγῳ τῷ λέγοντι, ὅτι ἐὰν ἀπὸ συμφώνου ἄρχηται ὁ ἐνεστῶς, συλλαβικῶς μεγεθύνεται ἡ ἄρχουσα τοῦ παρατατικοῦ, τουτέστι προσόδῳ τοῦ ἔε αὖξεται, καὶ χωρὶς τῶν ἀπὸ προθέσεων ἀρχομένων, οἷον καταγράφω κατέγραφον, κατα λέγω κατέλεγον, περιπατῶ περιεπάτουν· οὐδὲ γὰρ ταῦτα προσέλαβον τὸ ἔε κατὰ τὴν ἄρχουσαν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν ἐκατάγραφον ἢ ἐκατάλεγον ἢ ἐπεριπάτουν, ἀλλ' ἐνδοθε τῆς προθέσεως ἔχουσι τὸ ἔε· ἔτι δεῖ προσθεῖναι καὶ χωρὶς τοῦ δυσαρεστῶ καὶ τοῦ δυσαπιστῶ· ταῦτα γὰρ οὐ προσλαμβάνουσι τὸ ἔε κατὰ τὴν ἀρχήν, οὐδὲ γὰρ λέγομεν ἐδυσαρέστουν καὶ ἐδυσαπίστουν, ἀλλὰ δυσηρέστουν καὶ δυσηπίστουν, τουτέστιν ἠύξησαν χρονικῶς τὴν μετὰ τὴν ἔδ-υ-ς συλλαβὴν, τουτέστι τὴν ἐπιοῦσαν ἀρκτικήν συλλαβὴν τοῦ ἐνεστῶτος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν ἀπὸ τοῦ ῥ ἄρχηται τὸ θέμα ἡγουν ὁ ἐνεστῶς, καὶ ἕτερον ῥ προσλαμβάνει ὁ παρατατικός, οἷον ῥάπτω ἔρραπτον, ῥαπίζω ἔρράπιζον, ῥέω ἔρρεον· ἡ δὲ αἰτία ἐστὶν αὕτη· ἰστέον ὅτι τὸ ῥ ἐνο 41 μίσθη φωνῆεν εἶναι ἐκ τοιούτων κανόνων· τὸ ῥ μόνον ἐκ πάντων τῶν συμφώνων δέχεται καὶ δασεῖαν, οἷον ῥαπίζω ῥάπτω, δέχεται <δὲ> καὶ ψιλὴν, οἷον μέρος φέρω, ὥσπερ καὶ τὰ φωνήεντα· καὶ διὰ τοῦτο ἐπενοήθη φωνῆεν εἶναι· μόνον γὰρ τὰ φωνήεντα δέχονται δασεῖαν καὶ ψιλὴν, ψιλὴν μὲν, οἷον ἀκούω ἐλεῶ, δασεῖαν δὲ, οἷον εὗρον ὕλη ὕβρις ὥσπερ γὰρ οὐ τίθεται τόνος ἐπάνω συμφώνου, ἀλλ' ἐπάνω φωνήεντος, οἷον ἄνθρωπος δῆμος καλός, τὸν αὐτὸν τρόπον οὔτε ἐπάνω συμφώνου τίθεται πνεῦμα, ἀλλ' ἐπάνω φωνήεντος· μόνον δὲ τὸ ῥ, ὡς εἴρηται, πέφυκε καὶ δασύνεσθαι καὶ ψιλοῦσθαι, καὶ διὰ τοῦτο, ὥσπερ εἴρηται, ὑπενοήθη φωνῆεν εἶναι. Τὰ δὲ εἰς ἄλ- λήγοντα θηλυκὰ συνεσταλμένον ἔχοντα τὸ ἄ, ἐὰν μὲν ἔχῃσι πρὸ τοῦ ἄ σύμφωνον, τρέπουσι τὸ ἄ εἰς ἦ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον Μοῦσα Μούσης, δόξα δόξης, δίψα δίψης· ἐὰν δὲ φωνῆεν ἔχῃσι πρὸ τοῦ ἄ, φυλάττουσι τὸ ἄ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον μαῖα μαίας, Ἀντιόχεια Ἀντιοχείας, Ἀλεξάνδρεια Ἀλεξανδρείας· ὁμοίως δεκαὶ τὰ ἔχοντα τὸ ῥ φυλάττουσι τὸ ἄ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον σφαῖρα σφαίρας, θύρα θύρας, σώτεια σωτείρας, γενέτεια γενετείρας, Δηϊάνειρα Δηϊανείρας· δῆλον οὖν ὅτι οὐκ ἔστι σύμφωνον τὸ ῥ ἀλλὰ φωνῆεν· εἰ γὰρ ἦν σύμφωνον, οὐκ ὀφείλει τὸ ἄ φυλαχθῆναι ἐν τῇ γενικῇ, ἀλλὰ τραπῆναι εἰς τὸ ἦ. Καὶ ἐξ ἄλλου δὲ λόγου δείκνυται τὸ ῥ φωνῆεν ὑπάρχον· τὰ εἰς ὅ-ς λήγοντα ἀρσενικὰ ποιοῦντα κατ' ἰδίαν θηλυκὰ, τουτέστι μὴ ὄντα κοινὰ τῷ γένει (διὰ τὸ ὁ φιλόσοφος καὶ ἡ φιλόσοφος), εἰ μὲν ἔχουσι πρὸ τοῦ ὅ φωνῆεν, εἰς ἄ ποιοῦσι τὸ θηλυκόν, οἷον Βυζάντιος Βυζαντία, Ῥόδιος Ῥοδία, ἀλλότριος ἀλλοτρία, μέτριος μετρία· εἰ δὲ σύμφωνον ἔχουσι πρὸ τοῦ ὅ, εἰς ἦ ποιοῦσι τὸ θηλυκόν, οἷον σοφός σοφή, καλός καλή, ἀγαθός ἀγαθή· εἰ δὲ ἔχουσι πρὸ τοῦ ὅ τὸ ῥ, εἰς ἄ ποιοῦσι τὸ θηλυκόν, οἷον φοβερός φοβερά, χλιαρός

χλιαρά, καθαρός καθαρά· δηλον οὖν ὅτι οὐκ ἔστι σύμφωνον τὸ ῥ ἀλλὰ φωνῆεν· εἰ γὰρ ἦν σύμφωνον, εἰς ἡ ὥφειλε ποιῆσαι τὸ θηλυκὸν καὶ οὐκ εἰς ᾠα. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ ἔχοντα τὸ ῥ θηλυκὰ τῷ ᾠα χαίρουσιν, εἴτε μονογενῇ 42 εἰσιν εἴτε μὴ μονογενῇ, οἷον φαρέτρα φαλάκρα ποδάγρα χαράδρα σαπρά μικρά καθαρά μακρά πονηρά· καὶ σημειοῦται τινα ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ Καθόλου μὴ ἐξενεχθέντα διὰ τοῦ ᾠα ἀλλὰ διὰ τοῦ ἡ, εἰσὶ δὲ ταῦτα· Ἀσκη (πόλις Βοιωτίας) κόρη ἀθάρη (ἔστι δὲ σιτωδὲς τι ἐψητόν, ὅπερ ἐν τῇ συνηθείᾳ ἄρσανα καλοῦσι) δέρη (ὁ τράχηλος) Ἐφύρη (ὄνομα πόλεως, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <Z 152> ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῶ Ἀργεος ἵπποβότοιο, ἔστι δὲ ἡ νῦν λεγομένη Κόρινθος) Κύρη (ἔστι δὲ ὄνομα πηγῆς, ἀφ' ἧς καὶ ἡ Κυρήνη πόλις) Τερψιχόρη (Ἀττικοὶ δὲ διὰ τοῦ ᾠα φασὶ Τερψιχόρα) ἐπικόρρη (σημαίνει δὲ τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· κόρρη γὰρ ἡ κεφαλή, καὶ ἀπὸ τοῦ κόρρη τὸ κόρρη τροπῇ τοῦ ῥ εἰς ῥ, ὡς ἄρσην καὶ ἄρρην) Ὀλύκρη (πόλις) Κάτρη (καὶ αὕτη πόλις Κρητικὴ, ἀπὸ Κατρέως τινός) Ἄγρη (πόλις Λυδίας) Ἀντισάρη (πόλις, ἦν τινες Τισάρην φασὶ) καρή (σημαίνει δὲ τὴν κεφαλὴν καὶ ὀξύνεται· τὸ γὰρ κάρη τὸ βαρυτονούμενον οὐδέτερόν ἐστιν, ἀπὸ γὰρ τοῦ κάρηνον γενόμενον κατὰ ἀποκοπὴν ἐστιν) καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ Ἰρη (ἔστιν ὄνομα πόλεως, οἷον <I 150> Καρδαμύλην Ἐνόπην τε καὶ Ἰρην ποιήσσαν)· ταῦτα δὲ Ἰωνικά φασιν εἶναι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὀγδόη δοκεῖ ἀντικεῖσθαι τῷ κανόνι τῶν ἐχόντων πρὸ τοῦ ᾠο φωνῆεν, ὅτι πρὸ τοῦ ᾠο ἔχον φωνῆεν εἰς ἡ ἐποίησε τὸ θηλυκὸν καὶ οὐκ εἰς ᾠα· καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν διαίρεσιν, ἦν φησι περὶ τῶν φωνηέντων Ἀπολλώνιος ὁ τεχνικὸς ἔχουσιν οὕτως· εἰσὶ φωνήεντα τινα χαίροντα τῷ ᾠα, τινὰ δὲ τῷ ἡ, τινὰ δὲ καὶ τῷ ἡ καὶ τῷ ᾠα· καὶ τὸ μὲν ᾠα χαίρει τῷ ἡ, οἷον Δανάη, καὶ τῷ ᾠα, οἷον πρᾶα· τὸ δὲ ἡ τῷ ᾠα χαίρει, οἷον νέα· τὸ δὲ ἡ τῷ ᾠα χαίρει, οἷον ἀνία· τὸ δὲ ᾠο καὶ τῷ ἡ χαίρει καὶ τῷ ᾠα, οἷον ἀθρόα στοά πνοή ἀκοή ὀγδόη· τὸ δὲ ᾠο τῷ ἡ χαίρει, οἷον Λιβύη ἐγγύη· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ᾠω τῷ ἡ χαίρει, οἷον ζώη ἰώη (σημαίνει δὲ τὴν ἐκπεμπομένην φωνήν). Δυνατὸν δὲ ἐστὶ λέγειν, ὅτι καὶ τῷ λόγῳ τῶν τακτικῶν τὸ ὀγδόη διὰ τοῦ ἡ ἐξὶ νέχθη, ὥσπερ τὸ ἔκτη καὶ ἐβδόμη καὶ ἐνάτη καὶ δεκάτη, εἰ καὶ ταῦτα σύμφωνον ἔχουσι προηγούμενον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς Αἰολίδος διαλέκτου δείκνυται τὸ ῥ φωνῆεν· εἰώθασιν γὰρ οἱ Αἰολεῖς προστιθέναι τὸ ᾠο φωνήεντος ἐπιφερο 43 μένου, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔαδεν εὔαδεν, καὶ πάλιν τὸ ἡὼς ἁὼς λέγουσιν οἱ Δωριεῖς, οἱ δὲ Αἰολεῖς τοῦτο λέγουσιν αὔως προστιθέντες τὸ ᾠο, καὶ πάλιν <τὸ> ἀάτην αὔατην λέγουσιν οἱ Αἰολεῖς, συμφώνου δὲ ἐπιφερο μένου οὐδέποτε προστιθέασιν τὸ ᾠο οἱ Αἰολεῖς· τὸ γὰρ νόσος νοῦσος καὶ μόνος μοῦνος καὶ Ὀλυμπος Οὔλυμπος ποιητικά εἰσι καὶ οὐκ Αἰολικά· τοῦ δὲ ῥ ἐπιφερομένου πολλάκις προστιθέασιν τὸ ᾠο οἱ Αἰολεῖς, οἷον αὔρηκτος, ἄρρηκτος γάρ· δηλον οὖν ὅτι <τὸ ῥ> φωνῆέν ἐστι καὶ οὐ σύμφωνον. Οὗτοι μὲν εἰσιν οἱ λόγοι οἱ δεικνύοντες φωνῆεν εἶναι τὸ ῥ. Ἐλθωμεν οὖν καὶ δείξωμεν, ὅτι σύμφωνόν ἐστι <τὸ ῥ> καὶ <οὐ> φωνῆεν. Ἰστέον ὅτι πᾶν φωνῆεν καθ' ἑαυτὸ φωνὴν ἀποτελεῖ, οἷον ᾠα ἡ ἡ ἡ ᾠο ᾠω, ὅθεν καὶ φωνήεντα λέγονται παρὰ τὸ φωνὴν ἀφ' ἑαυτῶν ἀποτελεῖν· τὸ δὲ ῥ οὐ δύναται καθ' ἑαυτὸ φωνὴν ἀποτελεῖν, μετὰ γὰρ τοῦ ᾠω ἐκφωνεῖται· δηλον οὖν ὅτι οὐκ ἔστι φωνῆεν, ἀλλὰ σύμφωνον· ἄλλως τε δὲ οὐδέποτε ἐν μιᾷ συλλαβῇ τρία φωνήεντα εὐρίσκονται, ἀλλ' ἢ ἐν ἢ δύο φωνήεντα, ὡς ἐπὶ τῶν διφθόγγων, οἷον εὔχος οἶκος αὐλός· ἐὰν οὖν εἴπωμεν τὸ ῥ φωνῆεν εἶναι, εὐρεθήσονται ἐν τῷ ῥεῦμα καὶ ῥοῦς τρία φωνήεντα ἐν μιᾷ συλλαβῇ, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Ἐτι δὲ οὐδὲν ὄνομα ἄρσενικὸν εἰς φωνῆεν λήγει, οἷον Αἴας Πλάτων Φοῖνιξ· τὸ γὰρ <B 336> ἵπποτα Νέστωρ καὶ <A 175> μὴ τίετα Ζεὺς καὶ τὰ τοιαῦτα ποιητικά εἰσιν κατὰ μεταπλασμὸν γενόμενα, καὶ τὸ τοιουτοσί δὲ καὶ τὸ τοιόσδε ἐπεκτεταμένα εἰσίν· πῶς οὖν τὸ ῥ φωνῆεν δύναται εἶναι, ὅπου τὸ Νέστωρ ῥήτωρ καὶ τὰ τοιαῦτα εἰς ῥ λήγουσιν; εὐρεθήσεται γὰρ ἄρσενικὸν ὄνομα εἰς φωνῆεν λήγον, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἐπειδὴ δὲ ἀνωτέρω

ἐλέγομεν ὅτι τὸ ῥ πέφυκεν ἐπιδέχεσθαι καὶ δασεῖαν καὶ ψιλὴν, δεῖ γινώσκειν, ὅτι τὸ ῥ ἀρχόμενον λέξεως δασύνεσθαι θέλει, οἷον ῥώμη ῥήτωρ, χωρὶς τοῦ Ῥᾶρος (ἔστι δὲ ὄνομα κύριον) καὶ χωρὶς τῶν ἐξ αὐτοῦ, οἷον Ῥαριάς (σημαίνει δὲ τὴν Δήμητρα) καὶ Ῥάριον πεδῖον· ἐπὶ τούτων γὰρ φασι τὸ μὲν πρῶτον ῥ ψιλοῦσθαι, τὸ δὲ δεύτερον δασύνεσθαι· ὁ μὲντοι Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ εἰκοστῷ βιβλίῳ τῆς Καθόλου τὰ δύο ῥ-ρ λέγει ψιλοῦσθαι ἐπὶ τούτων καὶ κατὰ τὴν πρώτην συλλαβὴν καὶ κατὰ τὴν δευτέραν. Τούτων οὕτως ἐχόντων τὸ ῥάπτω καὶ τὸ ῥαπίζω ἄρχονται ἀπὸ δασείας, ἡγουν ἀπὸ δασυνομένου τοῦ ῥ· θέλουσι δὲ τὰ σύμφωνα καὶ πνεύματα τῆς ἀρχούσης φυλάττεσθαι 44 καὶ ἐν τοῖς παρωχημένοις. <οἷον> φιλῶ ἐφίλουν (ἰδοὺ ἐφύλαξε τὸ δασύ, φημὶ δὴ τὸ -φ) φθονῶ ἐφθόνουν, τύπτω ἔτυπτον (ἐφύλαξε τὸ ψιλόν -τ)· ἀπὸ οὖν τοῦ ῥάπτω καὶ ῥαπίζω ἐὰν γένηται ὁ παρατατικὸς προσ ὁδῷ τοῦ -ε ἔραπτον καὶ ἐράπιζον δι' ἐνὸς -ρ, ἀναγκάζεται ψιλοῦσθαι τὸ ῥ ἐν τῷ παρατατικῷ τοῦ ἐνεστώτος δασυνομένου, καὶ οὐκέτι λοιπὸν φυλάττεται τὸ πνεῦμα τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἐν τῷ παρατατικῷ· μέλλει γὰρ τοῦ ἐνεστώτος δασυνομένου ψιλοῦσθαι ὁ παρατατικός, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Ἡμελλε δὲ ψιλοῦσθαι τὸ ῥ ἐν τῷ παρατατικῷ, εἰ ἐξεφέρετο δι' ἐνὸς -ρ, ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὸ ῥ μεταξὺ δύο φωνηέντων ἐν ἀπλῇ λέξει ψιλοῦσθαι θέλει, οἷον μέρος φέρω χαίρω δέρω ἔρις Πάρις· πρόσκειται ἐν ἀπλῇ λέξει διὰ τὸ φιλορωμαῖος καὶ μισο ῥήτωρ· ἐνταῦθα γὰρ ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἀπλὴ λέξις, μένει τὸ ῥ δασυνόμενον καὶ φυλάττον τοῦ Ῥωμαῖος καὶ ῥήτωρ τὴν δασεῖαν· πρόσκειται δὲ μεταξὺ δύο φωνηέντων διὰ τὸ ἀφρός καὶ ὠχρός· ἐνταῦθα γὰρ τὸ ῥ δασύνεται, ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὸ ῥ μετὰ τῶν δασέων δασύ ἐστὶν, οἷον θρόνος χρόνος ἄφρων, μετὰ δὲ τῶν ψιλῶν ψιλόν, οἷον κάπρος ἄκρος τρόπος. Τούτου οὖν χάριν προσλαμβάνει ὁ παρα τατικός ἕτερον -ρ, οἷον ἔραπτον ἐρράπιζον, ἵνα φυλάξῃ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐνεστώτος· κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι ἐὰν εὐρεθῶσι δύο ῥ-ρ, τὸ μὲν πρῶτον ψιλοῦται, τὸ δὲ δεύτερον δασύνεται, οἷον πόρρω ἄρρωστος ἐπίρρημα ἀρραγές ὑποδηματορράφος, δηλονότι χωρὶς τῶν Αἰολικῶν· οἱ γὰρ Αἰολεῖς ψιλωτικοὶ ὄντες τὰ δύο ῥ-ρ ψιλοῦσιν, οἷον κέρρω φθέρρω· τοῦ οὖν δευτέρου -ρ δασυνομένου ἐπὶ τοῦ ἔραπτον καὶ ἐρράπιζον, φυλάττεται τὸ πνεῦμα τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἐν τῷ παρα τατικῷ, φημὶ δὴ ἡ δασεῖα τοῦ ῥάπτω καὶ ῥαπίζω. Ἰστέον δὲ ὅτι πολ λάκις οἱ ποιηταὶ διὰ τὸ μέτρον δι' ἐνὸς -ρ ἐκφέρουσι τοὺς παρωχημένους ἐπὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ῥ ἀρχομένων ῥημάτων, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν τῷ β' στοιχείῳ τῆς Ἰλιάδος <B 400> ἄλλος δ' ἄλλω ἔρεξε θεῶν, καὶ πάλιν <I 647> μνήσομαι ὡς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργεῖοι σιν ἔρεξεν. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ἡνίκα εὐρεθῶσι δύο ῥ-ρ, τὸ πρῶτον ψιλοῦται καὶ οὐ δασύνεται, οἷον ἄρρωστος ἐπίρρημα. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο, ἡνίκα εὐρεθῶσι δύο ῥ-ρ, τὸ πρῶτον ψιλοῦται καὶ οὐ δασύνεται, ἐπειδὴ οὐδέποτε οὔτε συλλαβὴ οὔτε λέξις εἰς δασύ κατα λήγει, ὅθεν <τοῦ> Ἀτθίς καὶ Σαμφώ καὶ Βάκχος τὰ πρῶτα διὰ ψιλῶν 45 γράφομεν καὶ οὐ διὰ δασέων· εἰ οὖν, ἡνίκα ὡς δύο ῥ-ρ, τὸ μὲν πρῶτον ῥ ἐδασύνετο, ἔμελλεν ἡ συλλαβὴ εἰς δασυνόμενον τὸ ῥ καταλήγειν, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· τούτου οὖν χάριν, ἡνίκα εὐρεθῶσι δύο ῥ-ρ, τὸ πρῶτον ψιλοῦται καὶ οὐ δασύνεται. Εἰ δὲ ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται ὁ ἐνεστώς, χρονικῶς αὖξεται ὁ παρατατικός, οἷον ἄγω ἡγον, ἐλέγχω ἡλεγχον, ἐλαύνω ἡλαυνον, ἐρμηνεύω ἡρμήνευον, ἐρωτῶ ἡρώτων, ἀριστῶ ἡρίστων, ὀρθῶ ὄρθουν, ὀμνύω ὀμνυον. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῶν Ἰωνικῶν καὶ τῶν ποιητικῶν· οἱ γὰρ Ἴωνες καὶ οἱ ποιηταὶ συναρχομένους πολλάκις ποιοῦσι τοὺς παρωχημένους τοῖς ἰδίους ἐνεστώσιν, οἷον ἄγω ἄγον, ἄγεν δὲ ἑ μοῖρα βαρεῖα, ἀντὶ τοῦ ἡγε, καὶ πάλιν ἄπτομαι ἀψάμην, <Ψ 666> ἄψατο δ' ἡμιόνων, ἀντὶ τοῦ ἡψατο, χωρὶς τοῦ εἶπεσκε· τοῦτο γὰρ, ὡς εἴρηται, τὴν τῆς εἰπὼν μετοχῆς ἀρχουσαν ἐφύλαξεν, οὐ μὴν τὴν τοῦ ἐνεστώτος, ἔπω γὰρ ὁ ἐνεστώς, ἐξ οὗ τὸ ἔννεπε. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι καὶ χωρὶς τῶν ἀπὸ προθέσεως ἀρχομένων διὰ τὸ ἀναγινώσκω

ἀνεγίνωσκον καὶ ἀνέρχομαι ἀνηρχόμην· οὐδὲ γὰρ ἠὺξήθη ἐπὶ τούτων χρονικῶς ἡ ἄρχουσα τοῦ παρατατικοῦ, ἡ γὰρ ἄρχουσα τοῦ ἐνεστώτος ἐφυλάχθη καὶ ἐν τῷ παρατατικῷ· ἔτι δεῖ προσθεῖναι καὶ χωρὶς τοῦ εὐαρεστῶ εὐηρέστουν καὶ εὐορκῶ εὐώρκουν· οὐτε γὰρ ἐπὶ τούτων ἠὺξήθη χρονικῶς ἡ ἄρχουσα τοῦ παρατατικοῦ· ἡ γὰρ ἄρχουσα τοῦ ἐνεστώτος ἐφυλάχθη καὶ ἐν τῷ παρατατικῷ, ἀλλ' ἔσωθεν ἐγένετο καὶ ἐπὶ τούτων ἡ κλίσις, ὡς ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτῶν τοῦ ἀνεγίνωσκον καὶ ἀνηρχόμην. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἑπτὰ δὲ ὄντων τῶν φωνηέντων, ᾠ ἔ ἠ ἰ ὀ ὑ ὦ, τέσσαρα μὲν εἰσιν ἀμετάβολα ἐν τοῖς παρωχημένοις, ἠ ὦ ἰ ὑ, οἷον ἡβῶ ἡβων, ὠθῶ ὠθουν, ἰξεύω ἰξευον, ὕδρεύω ὕδρευον· ταῦτα γὰρ οὐ τρέπονται ἐν τοῖς παρωχημένοις· ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ ἰξευον ὕδρευον τὰ δίχρονα φύσει μακρὰ γίνονται, τὸ γὰρ ἰ καὶ ὑ εἰ καὶ οὐ μεταβάλλονται ἐν τοῖς παρωχημένοις εἰς ἄλλα φωνήεντα, ἀλλ' οὖν φύσει μακρὰ γίνονται. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τινές, ὧν εἷς ἐστὶ καὶ ὁ Τρύφων, ἠθέλησαν φυσικῶς λόγῳ ἐξετάσαι καὶ εἰπεῖν, ὅτι τὸ ἠ καὶ τὸ ὦ ἐν τοῖς παρωχημένοις μεϊζονά εἰσι τοῦ ἠ καὶ τοῦ ὦ τῶν ἐν τῷ ἐνεστώτι, ἐπειδὴ αἰὲς ὁ παρωχημένος χρόνος πλέον τίποτε ἐπὶ δέχεται τοῦ ἐνεστώτος, ἢ χρόνον ἢ συλλαβὴν· συλλαβὴν μὲν, οἷον 46 τύπτω ἔτυπτον, γράφω ἔγραφον, λέγω ἔλεγον, χρόνον δέ, οἷον ἄγω ἤγον, ἐλέγχω ἤλεγχον, ὁμνύω ὤμνουν· οὐκοῦν καὶ τὸ ἠ τὸ ἐν τῷ παρατατικῷ μεϊζόν ἐστὶ τοῦ ἠ τοῦ ἐν τῷ ἐνεστώτι, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ὦ τὸ ἐν τῷ παρατατικῷ μεϊζόν ἐστὶ τοῦ ὦ τοῦ ἐν τῷ ἐνεστώτι. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο λέγει Ἀπολλώνιος ὁ τεχνικός, ὅτι ὡς περ τὰ σώματα τὸ ἴδιον μέγεθος ἀπολαβόντα ἀνεπαύξητα καθεστήκασιν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ τέλεια μεγέθη τῶν μακρῶν οὐ δύνανται πλέον μεγεθύνεσθαι, ὡς ἀπολαβόντα τὸ ἴδιον μέγεθος. Εἰ δέ τις εἴποι, καὶ διατί τὸ ᾠ φύσει μακρὸν ὑπάρχον τρέπεται κατὰ τοὺς παρωχημένους, οἷον ἀριστῶ ἡρίστων, λέγομεν, ὅτι τὸ ᾠ οὐκ ἔχει ἴδιον [μέγεθος] τὸ ἐκτείνεσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ συστέλλεσθαι· δίχρονον γὰρ ὃν οὐκέτι μόνον ἐκτείνεσθαι πέφυκεν, ἀλλὰ καὶ συστέλλεσθαι. Τρία δὲ εἰσιν ἐν τοῖς παρωχημένοις μεταβολικὰ φωνήεντα, ᾠ ἔ ὀ· ταῦτα γὰρ τρέπονται ἐν τοῖς παρωχημένοις, οἷον τὸ μὲν ᾠ εἰς ἠ τρέπεται, οἷον ἄγω ἤγον, ἄπτω ἤπτον, ἀριστῶ ἡρίστων, ἀρμενίζω ἡρμένιζον, ἀκούω ἤκουον, ἀρτύω ἤρτυον, χωρὶς τῶν Ἰωνικῶν καὶ ποιητικῶν, διὰ τὸ ἄγεν καὶ ἄψατο, καθὼς προγέγραπται, καὶ χωρὶς τῶν ἀπὸ προθέσεως, καθὼς καὶ περὶ αὐτῶν προγέγραπται. Δεῖ προσθεῖναι καὶ χωρὶς τοῦ ἀηθέσσω ἀήθεσσον, <K 493> ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν (ἀηθέσσω δὲ ἐστὶ τὸ ἀήτης ὑπάρχω) καὶ χωρὶς τοῦ ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγομένου ἀηδίζομαι ἀηδιζόμην, καὶ χωρὶς τοῦ αἴω αἴε καὶ τοῦ ἄω (τοῦ σημαίνοντος τὸ πνέω) ἄε· ταῦτα γὰρ ἐφύλαξαν τὸ ᾠ καὶ οὐκ ἔτρεψαν αὐτὸ εἰς τὸ ἠ, ἵνα μὴ εὐρεθῇ ἀλλεπάλληλον τὸ ἠ· εἰ γὰρ ἔτρεψαν αὐτὸ εἰς τὸ ἠ, ἡμελλον εἶναι κακόφωνα παραλαμβανόμενα ἐν παραλληλότητι τοῦ ἠ, οἷον ἡηδιζόμην καὶ ἡήθεσσον· τὸ δὲ ἄω (τὸ σημαῖνον τὸ πνέω) καὶ <τὸ> αἴω (τὸ σημαῖνον τὸ ἀκολουθῶ) οὐκ ἔτρεψαν τὸ ᾠ εἰς τὸ ἠ, ἵνα <μὴ> συνεμπεσῶσιν ἐτέρῳ σημαινομένῳ· τὸ γὰρ αἴω εἰ ἔτρεψε τὸ ᾠ εἰς ἠ, εἶχε συνεμπεσεῖν τῷ ἡῖε τῷ σημαίνοντι τὸ ἐπορεύετο, τὸ δὲ ἄω εἰ ἔτρεψε τὸ ᾠ εἰς ἠ, εἶχε συνεμπεσεῖν τῷ ἡῖε τῷ σημαίνοντι τὸ ὑπῆρχεν. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν τριῶν διχρόνων ὄντων, τοῦ ᾠ τοῦ ἰ καὶ τοῦ ὑ, τὸ μὲν ᾠ τρέπεται εἰς ἠ, <οἷον> ἄγω ἤγον, τὸ δὲ ἰ καὶ τὸ ὑ οὐ τρέπονται, οἷον ἰξεύω ἰξευον, ὕδρεύω ὕδρευον. καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ᾠ ἔσχεν ἀντιστοιχοῦν τὸ ἠ, τούτου χάριν ἐτράπη εἰς αὐτό· ὅτι γὰρ τὸ ἠ ἀντιστοιχοῦν ἐστὶ τῷ ᾠ, δηλόν <ἐστίν> ὅτι καὶ εἰς ᾠ τρέπεται, οἷον λήβω ἔλαβον, μήθω ἔμαθον, δήκω ἔδακον, λήθω ἔλαθον· τὸ δὲ ἰ καὶ τὸ ὑ ὡς μὴ ἔχοντα ἀντίστοιχα εἰς ἄ ὥφειλον τραπῆναι, τούτου χάριν οὐ τρέπονται ἀλλὰ μόνον ἐκτείνονται, οἷον ἰξεύω ἰξευον, ὕδρεύω ὕδρευον. Τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ ὀ ἀρχόμενα ῥήματα τὸ ὀ εἰς ὦ μεγεθύνουσιν ἐν τῷ παρατατικῷ, οἷον ὁμνύω ὤμνουν, ὁμολογῶ ὠμολόγουν, ὀρθῶ ὦρθουν, ὀρῶ ὦρων καὶ ἐν πλεονασμῷ

τοῦ ἑώρων. Τὸ δὲ ἑ ποτε μὲν εἰς ἡ τρέπεται, οἷον ἐλέγχω ἤλεγχον, ἐλαύνω ἤλαυνον, ποτε δὲ καὶ τὸ ἑ προσλαμβάνει, οἷον ἔχω εἶχον, ἔρπω εἶρπον. Κρεῖττον δὲ αὐτὰ κανονίσαι οὕτως· τὰ ἀπὸ τοῦ ἑ ἀρχόμενα ῥήματα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς τρέπουσι τὸ ἑ εἰς τὸ ἡ ἐν τῷ παρατατικῷ, οἷον ἐρμηνεύω ἡρμήνευον, ἐτοιμάζω ἡτοίμαζον, ἐρεθίζω ἡρεθίζον, ἐλαύνω ἤλαυνον, ἐρευνῶ ἡρεύνων, ἐλεῶ ἡλέουν, ἐρωτῶ ἡρώτων, χωρὶς τοῦ ἐθίζω εἶθιζον, τοῦτο γὰρ διὰ τῆς ἑ-ι διφθόγγου γράφεται, καὶ τοῦ ἐργάζομαι εἰργάζομην, ὅπερ καὶ διαφορεῖται· τινὲς μὲν γὰρ διὰ τῆς ἑ-ι διφθόγγου γράφουσιν αὐτό, τινὲς δὲ διὰ τοῦ ἡ· καὶ χωρὶς τοῦ ἐστιῶ εἰστίων (σημαίνει δὲ τὸ ἀριστοποιῶ), ὡς παρὰ Μενάνδρῳ fragm. 909 K> εἰστίων τοὺς φίλους· καὶ χωρὶς τοῦ ἐρύω εἶ ρυον (σημαίνει δὲ τὸ ἐλκύω), <Θ 226> εἴρυσαν ἡνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν παρὰ τῷ ποιητῇ, καὶ τοῦ ἐλκύω εἴλκυον καὶ εἴλκυσα, καὶ χωρὶς τοῦ ἐρπύζω εἴρπυζον (ἐρπύζω δὲ ἐστὶ τὸ βαδίζω). Τὰ δὲ δισύλλαβα εἰ μὲν περισπῶνται, καὶ αὐτὰ τρέπουσι τὸ ἑ εἰς τὸ ἡ, <οἷον> ἐρῶ ἐρᾶς ἡρων, ἐψῶ ἐψεῖς ἡψουν, ἐλῶ ἐλᾶς ἡλων (σημαίνει δὲ τὸ ἤλαυνον), ἐλκῶ ἐλκεῖς ἡλκησα, <λ 580> Λητῶ γὰρ ἡλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν, ἀντὶ τοῦ ἔσυρεν, ἐλκῶ ἐλκοῖς ἡλκωσα (ἀντὶ τοῦ ἐτραυμάτισα), χωρὶς τοῦ ἐῶ ἐᾶς εἶων· τοῦτο γὰρ διὰ τῆς ἑ-ι διφθόγγου γράφεται, καὶ τοῦ ἐρῶ ἐρεῖς εἴρουν (τοῦ σημαίνοντος τὸ λέγω), ἐξ οὗ καὶ ὁ παρακείμενος εἴρηκα· τὸ γὰρ ἕτερον σημαίνον, λέγω δὴ τὸ ἐρῶ ἐρᾶς, τουτέστι τὸ ἐρωτικῶς ἔχω, διὰ τοῦ ἡ γίνεται κατὰ τὸν παρωχημένον, οἷον ἡρων γάρ, ἡρων, ὁμολογῶ, καὶ νῦν δ' ἐρῶ παρὰ Μενάνδρῳ <φραγμ. 859 K>· καὶ χωρὶς τοῦ <Ρ 395> εἴλκεον ἀμφοτέρω· τοῦτο γὰρ διὰ τῆς ἑ-ι διφθόγγου ἐκφέρεται· ἔστι δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ ἐλκῶ ἐλκεῖς, καὶ σημαίνει τὸ ἔσυρον· τὸ δὲ κατὰ τὸν πρῶτον ἀόριστον διὰ τοῦ ἡ, οἷον <λ 580> Λητῶ γὰρ ἡλκησε, ἀντὶ τοῦ 48 ἔσυρεν. Τὰ δὲ δισύλλαβα βαρύτερα ἔχουσι διαφοράν· τινὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῶν διὰ τοῦ ἡ γίνονται, οἷον ἔρδω ἡρδον (σημαίνει δὲ τὸ πράττω), ἔλπω ἡλπον (σημαίνει δὲ τὸ ἐλπίζω), τινὰ δὲ διὰ τῆς ἑ-ι διφθόγγου, οἷον ἔχω εἶχον, ἔλκω εἴλκον. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πάντα τρέπουσι τὸ ἑ εἰς ἡ, οἷον ἔλπω ἡλπον, ἔρδω ἡρδον, ἔσθω ἡσθον, (ἐξ οὗ τὸ <Ω 476> ἔσθων καὶ πίνων παρὰ τῷ ποιητῇ), χωρὶς τινων· εἰσὶ δὲ ταῦτα, ἔχω εἶχον, ἔρπω εἶρπον (τὸ βαδίζω), ἔπω εἶπον (σημαίνει δὲ τὸ λέγω καὶ τὸ ἀκολουθῶ), ἔλω εἶλον (εἴτε ἐπὶ τοῦ λαμβάνω εἴτε ἐπὶ τοῦ φονεύω), ἔθω εἶθον (σημαίνει δὲ τὸ ἐξ ἔθους τι διαπράττομαι, οἷον <Ι 540> ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν), ὅθεν ὁ μέσος παρακείμενος γίνεται εἶθα καὶ πλεονασμῷ τοῦ ῶ εἶωθα, ὅθεν καὶ τὸ <Θ 408> γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν ὅττι νοήσω· ἔστι δὲ καὶ τὸ ἔω τὸ σημαῖνον τὸ ἐνδύομαι, ὅθεν καὶ ὁ <παθητικὸς> παρακείμενος, <Ο 308> εἰμένος ὥμοισιν νεφέλην διὰ τῆς ἑ-ι διφθόγγου. Ταῦτα δὲ εἰσι τὰ δισύλλαβα βαρύτερα τὰ γινόμενα διὰ τῆς ἑ-ι διφθόγγου. Διατί δὲ τὸ μὲν ἑ διχῶς μεγεθύνεται ἐν τοῖς παρωχημένοις· ἡ γὰρ τρέπεται εἰς τὸ ἡ, οἷον ἐλέγχω ἤλεγχον, ἐλαύνω ἤλαυνον, ἡ προσλαμβάνει τὸ ἑ, οἷον ἔχω εἶχον, ἔλκω εἴλκον· τὸ δὲ ῶ μίαν μόνην ἔκτασιν δέχεται, λέγω δὴ τὸ τρέπεσθαι εἰς τὸ ῶ, οἷον ὀμνύω ὥμνυον, ὀρθῶ ὥρθουν, ἐν τῷ Ῥηματικῷ Ἀπολλωνίου, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δέον δὲ γινώσκειν ὅτι τῶν διφθόγγων ἡ ἑ-ι καὶ ἡ ὁ-υ οὐ τρέπονται, ὡς τὸ εἰκονίζω εἰκονίζον, εἰκάζω εἵκαζον, εἵργω εἵργον, οὐρῶ οὕρουν, οὐριοδρομῶ οὐριοδρόμουν (οὐριοδρομεῖν δὲ ἐστὶ τὸ ἐπὶ τηδεῖως πλέειν)· αἱ δὲ λοιπαὶ εἰς τὰ οἰκεῖα μεγέθη μεταβάλλονται, οἷον οἶγω ὦγον, οἶχομαι ὠχόμεν, τὸ γὰρ ο εἰς τὸ ῶ τρέπεται, ὡς ἐμάθομεν, καὶ πάλιν αἰσχύνομαι ἡσχυνόμεν, αἰτῶ ἡτουν, τὸ γὰρ ῶ εἰς τὸ ἡ τρέπεται. Ἰστέον δὲ ὅτι ἰα' δίφθογγοί εἰσι· πέντε γὰρ ὄντων φωνηέντων προτακτικῶν, ῶ ἑ ἡ ὁ ῶ, δύο δὲ ὑποτακτικῶν, ἑ καὶ ῶ, εὐλόγως ἰα' ἀποτελοῦνται δίφθογγοι· προσέρχονται γὰρ ταῦτα τὰ δύο φωνήεντα τὰ ὑποτακτικὰ τοῖς πέντε προτακτικοῖς καὶ ἀποτελοῦσι δέκα διφθόγγους· οἷον τὸ ἑ καὶ ῶ τῷ ῶ προσερχόμενα ἀποτελοῦσι δύο διφθόγγους, 49 τουτέστι τὴν ῶ-ἑ καὶ τὴν ῶ-ῶ καὶ

πάλιν τὸ ἱ καὶ ὑ τῷ ἑ προσερχόμενα ἀποτελοῦσι δύο διφθόγγους, τουτέστι τὴν ἑῖ καὶ τὴν ἑῦ· καὶ πάλιν τὸ ἱ καὶ ὑ προσερχόμενα τῷ ἥ δύο ἀποτελοῦσι διφθόγγους, τὴν τε ἥ, οἷον τῇ καλῇ, καὶ τὴν ἥῦ, οἷον ἡῦλουν· καὶ πάλιν τὸ ἱ καὶ ὑ τῷ ο προσερχόμενα δύο ἀποτελοῦσι διφθόγγους, τὴν τε ὁῖ καὶ τὴν ὁῦ· καὶ πάλιν τὸ ἱ καὶ ὑ τῷ ω προσερχόμενα ἀποτελοῦσι δύο διφθόγγους, τὴν τε ὡ καὶ τὴν ὡῦ, οἷον τῷ καλῷ καὶ ὡτός, <E 396> εὔτε μιν ὡτός ἀνὴρ, ἀντὶ τοῦ ὁ αὐτός· ἰδοὺ οὖν ἐκ τῶν πέντε προτακτικῶν φωνηέντων καὶ τῶν δύο ὑποτακτικῶν δέκα ἀπετελέσθησαν δίφθογγοι, καὶ τὰ δύο δὲ ὑποτακτικὰ συμπλεκόμενα ἀλλήλοις τὴν ὑῖ δίφθογγον ἀποτελοῦσιν, οἷον υῖός, καὶ λοιπὸν εὐρίσκονται ἰα' δίφθογγοι. Δίφθογγοι δὲ λέγονται διὰ τὸ ἐκάστην αὐτῶν ἔχειν δύο φωνήεντα· φθόγγους γὰρ λέγομεν ἐνταῦθα τὰ φωνήεντα, κὰν ἐκφωνῶνται κὰν μὴ ἐκφωνῶνται, ὥστε οὖν, κὰν ἔχη τὸ ἱ ἐκφωνούμενον κὰν ἔχη αὐτὸ ἀνεκφώνητον, δίφθογγος καλεῖται παρὰ τὸ ἔχειν, ὡς εἴρηται, δύο φωνήεντα· οὐδὲ γὰρ ἡνίκα τὸ ἱ ἀνεκφώνητόν ἐστιν, ἀπώλεσε τὸ εἶναι φωνήεν καὶ ἐγένετο σύμ φωνον, ἀλλὰ καὶ τότε φωνήέν ἐστιν, ἀλλὰ διὰ τὸ μέγεθος τῶν μακρῶν φωνηέντων ἀνεκφώνητόν ἐστιν, οἷον τῷ σοφῷ, τῇ Μούσῃ, τῷ κοχλῖα. Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν ἁῖ δίφθογγον τὴν ἔχουσιν τὸ ἱ ἐκφωνούμενον, οἷον οἱ κοχλῖαι, καὶ τὴν ἁ δίφθογγον τὴν ἔχουσιν τὸ ἱ ἀνεκφώνητον, οἷον τῷ κοχλῖα, μίαν λέγομεν εἶναι δίφθογγον καὶ οὐ δύο, ἐπεὶ τὰ αὐτὰ φωνήεντα ἔχουσι, καὶ οὐδεμίαν ἔχουσι διαλλαγὴν πρὸς τὰ φωνήεντα, ἀλλὰ περὶ μόνον τὸν χρόνον τοῦ ἁ· καὶ γὰρ ἡνίκα μὲν τὸ ἁ βραχὺ ἐστὶ, τότε ἐκφωνεῖται τὸ ἱ, οἷον οἱ κοχλῖαι, ἡνίκα δὲ τὸ ἁ μακρόν ἐστι, τότε ἀνεκφώνητόν ἐστιν, οἷον τῷ κοχλῖα· ὡς οὖν εἴρηται, ἰα' εἰσὶν δίφθογγοι. Ἰστέον τοίνυν ὅτι τούτων τῶν ἰα' διφθόγγων αὗται μὲν μόναι αἱ τρεῖς τρέπονται κατὰ τοὺς παρωχημένους· καὶ ἡ μὲν ἁῖ δίφθογγος τρέπει τὸ ἁ εἰς ἥ, οἷον αἰσχύνομαι ἥσχυνόμην, αἰκίζομαι ἥκιζόμην, αἰτῶ ἥτουν· ἡ δὲ ἁῦ δίφθογγος τρέπει καὶ αὐτὴ τὸ ἁ εἰς ἥ, οἷον αὐλῶν ἥλουν, αὖξω ἥξον, αὐχῶ ἥχουν, αὐτομολῶ ἠτομόλουν, αὐδῶ ἠῶδων, <A 92> καὶ ἠῦδα μάντις ἀμύμων· καὶ ἡ ὁῖ δίφθογγος τρέπει τὸ ὁ εἰς ὡ, οἷον οἶχομαι ὠχόμην, οἶγω ὠγον, οἶκῶ 50 ὠκουν, οἰκοδομῶ ὠκοδόμουν, οἰκονομῶ ὠκονόμουν, οἶνοχοῶ ὠνοχόουν καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ ἑ ἔωνοχόουν, ἐξ οὗ γίνεται τὸ τρίτον πρόσωπον παρὰ τῷ ποιητῇ <Δ 2> μετὰ δὲ σφισι πότνια Ἥβη Νέκταρ ἔωνοχόει. Διὰ τοῦτο <ἐν> τοῖς ἀπὸ τῆς ὁῖ δίφθογγου ἀρχομένοις σημειούμεθά τινα μὴ τρέψαντα τὸ ὁ εἰς τὸ ὡ κατὰ τοὺς παρωχημένους· ἐστὶ δὲ ταῦτα, οἷον <οἶῶ> οἶώθη, ἐστὶ δὲ τὸ ἐμονώθη, <Λ 401> οἶώθη δ' Ὀδυσσεύς, <Ζ 1> Τρώων δ' οἶώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνὴ· οἶμῳ οἶμησε, <Χ 308> οἶμησεν δὲ ἀλείς, σημαίνει δὲ οἶμησε τὸ ὠρμησεν, οἶμος γὰρ ἡ ὁδός, τὸ δὲ ἀλείς τὸ συσταλείς· οἶνῳ οἶνουν <π 292. τ 11>, μὴ πως οἶνωθέντες, τουτέστι μεθυσθέντες, καὶ ἐκ τούτου παράγω γον οἶνίζω οἶνιζον, <Η 472> ἔκ τ' ἄρα οἶνίζοντο, τουτέστιν οἶνον ἐλάμβανον· ἐστὶ δὲ καὶ τὸ οἰστρῶ οἰστρησεν, οἰστρησε δὲ ἐστὶ τὸ ἐρωτικῶς ἐμάνη· ἐστὶ δὲ καὶ τὸ οἰωνίζομαι οἰωνιζόμην, καὶ τὰ παρὰ τὸ οἰωνός, οἷον οἰωνοσκοπῶ οἰωνοσκόπουν, <οἰωνοπολῶ> οἰωνοπόλουν· ἐστὶ δὲ καὶ τὸ οἰακίζω οἰακίζον οἰακιζόμην (σημαίνει δὲ τὸ κρατεῖν τὸν οἶακα) καὶ <τὰ> παρὰ τὸ οἶαξ, οἷον οἰακονομῶ οἰακονόμουν, οἰακοστροφῶ οἰακοστροφούν. Τινὲς δὲ προστιθέασιν καὶ τὸ οἰδαίνω οἰδαινον καὶ τὸ οἰκουρῶ οἰκούρουν καὶ τὸ οἰμῶζω οἰμῶζον· <κατ' ἄλλους δὲ> ὠκούρουν καὶ ὠμῶζον δεῖ λέγειν, καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Τραχινίαις <932> ἰδὼν δ' ὁ παῖς ὠμῶξε, καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ <Ο 397> ὠμῶξεν τ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὦ πεπλήγετο μηρῷ. Ταῦτα δέ, φησὶ δὴ τὰ μὴ τρέποντα τὸ ὁ εἰς τὸ ὡ κατὰ τὸν παρωχημένον, ἢ δι' εὐφωνίαν, ὡς φασὶ τινες, οὐκ ἔτρεψαν τὸ ὁ εἰς τὸ ὡ, ἢ Ἰωνικῶς ἔθει· οἱ γὰρ Ἴωνες πολλάκις συναρχομένους ποιοῦσι τοὺς παρωχημένους τοῖς ἰδίους ἐν εστῶσιν, ἢ, ὅπερ κάλλιον ἐστὶν εἰπεῖν, ταῖς ἰδίαις μετοχαῖς, οἷον τύπτω ἔτυπτον, <Φ> τύπτε δ' ἐπιστροφάδην, ἀντὶ τοῦ ἔτυπτε, καὶ πάλιν ἄγω ἦγον, ἄγεν δὲ

<ε> μοῖρα βαρεῖα, ἀντὶ τοῦ ἦγεν, καὶ πάλιν ἄπτομαι ἡπτόμην, <Ψ 666> ἄψατο δ' ἡμιόνων, ἀντὶ τοῦ ἦφατο· πρόσκειται δέ ἡ, ὅπερ κάλλιόν ἐστιν εἰπεῖν, ταῖς ἰδίαις μετοχαῖς διὰ τὸ εἶπεσκε· τοῦτο γὰρ οὐ συνάρχεται τῷ ἐνεστῶτι ἀλλὰ τῇ εἰπὼν μετοχῇ· ὁ γὰρ ἐνεστῶς ἔπω ἐστίν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἔννεπε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Αἱ δὲ ἄλλαι δίφθογγοι οὐ τρέπονται, ὡς ἐπὶ τοῦ οὐρῶ οὔρουν, οὐριοδρομῶ οὐριοδρόμουν, εἶργω εἶργον, εἰκονίζω εἰκόνιζον, εἰκάζω 51 εἵκαζον· τοῦτο τὸ εἵκαζον τρέπει τὸ -ε εἰς -η παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ φυλάττει τὸ -ι προσγεγραμμένον, οἷον ἦκαζον, φυλάττει δὲ τὸ -ι, ἐπειδὴ οἱ παρωχημένοι κατὰ τὴν ἄρχουσαν ἴσα φωνήεντα θέλουσιν ἔχειν πρὸς τὴν ἄρχουσαν τοῦ ἐνεστῶτος ἢ πλείονα, οὐδέποτε δὲ ἐλάττονα, ἴσα μὲν, οἷον ἄγω ἦγον, αἰσχύνομαι ἡσχυνόμεν, ἄρχομαι ἡρχόμεν, αἰδοῦμαι ἡδούμην, πλείονα δέ, οἷον ἔχω εἶχον, ἐρύω εἶρυον, ἐλκύω εἵλκυον· εἰ οὖν τὸ εἰκάζω δύο φωνήεντα ἔχει κατὰ τὴν ἄρχουσαν, δηλονότι καὶ τὸ ἦκαζον γινόμενον παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις διὰ τοῦ -η ἀναγκάζεται φυλάξει τὸ -ι, ἵνα εὐρεθῇ ἔχον κατὰ τὴν ἄρχουσαν ἴσα φωνήεντα τῇ ἀρχῇ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ μὴ ἐλάττονα· τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ ἦδειν τρέψαν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ -ε εἰς -η καὶ φυλάξαν τὸ -ι. Πολλάκις δὲ εὐρίσκομεν καὶ ἐν ἄλλοις τὸ -ε παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τρεπόμενον εἰς τὸ -η· ἀπὸ γὰρ τοῦ μέλλω ἔμμελλον καὶ βούλομαι ἐβουλόμεν καὶ δύναμαι ἐδυνάμην γίνεται κατ' ἐπέκτασιν Ἀττικὴν τοῦ -ε εἰς -η ἡμμελλον καὶ ἡδυνάμην καὶ ἡβουλόμεν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἔχομεν δὲ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι τὰ γνήσια μεγέθη ἀρκοῦνται τῷ ἰδίῳ μεγέθει καὶ ἀνεπαύξητα καθεστήκασιν, ὥσπερ εἰρήκαμεν ἐπὶ τοῦ -η καὶ -ω Ἐπειδὴ οὖν ἡ -ε-ι δίφθογγος ἔχει γνήσιον μέγεθος τὸ γὰρ -ε μεγεθυνόμενον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ -ι μεγεθύνεται, οἷον τυφθέντος τυφθεῖσα, δαρέντος δαρεῖσα, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ εἶ τὸ ὄνομα τοῦ στοιχείου διὰ τοῦ -ε καὶ -ι γράφεται καὶ ἐκφωνεῖται τούτου χάριν ἡ -ε-ι δίφθογγος ἄτρεπτος ἐστίν· ὁμοίως καὶ ἡ -ο-υ δίφθογγος οὐ τρέπεται ὡς ἔχουσα γνήσιον μέγεθος· τὸ γὰρ -ο μεγεθυνόμενον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ -υ μεγεθύνεται, οἷον τύπτοντος τύπτουσα, λέγοντος λέγουσα, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ οὗ τὸ ὄνομα τοῦ στοιχείου διὰ τοῦ -ο καὶ -υ γράφεται καὶ ἐκφωνεῖται, καὶ διὰ τοῦτο καὶ αὕτη ἄτρεπτος μένει. Αὗται οὖν αἱ δίφθογγοι ὡς ἔχουσαι γνήσιον μέγεθος οὐ τρέπονται, ἡ δὲ -α-ι δίφθογγος καὶ ἡ -α-υ, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι γνήσιον μέγεθος, διὰ τοῦτο τρέπονται· τὸ γὰρ -α μεγεθυνόμενον οὐ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ -ι ἢ τοῦ -υ μεγεθύνεται· ὡς γὰρ εἴρηται, τὸ μὲν -ι τοῦ -ε ἐστὶν ἴδιον, τὸ δὲ -υ τοῦ -ο, ἐπειδὴ δι' αὐτῶν γράφονται· ὁμοίως ἡ -ο-ι δίφθογγος μὴ ἔχουσα γνήσιον μέγεθος τρέπεται, τὸ γὰρ -ο μεγεθυνόμενον οὐ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ -ι μεγεθύνεται, ἀλλ', ὡς εἴρηται, διὰ τῆς προσθήκης τοῦ -υ μεγεθύνεται· τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ καὶ ἡ -ε-υ δίφθογγος ὡς μὴ ἔχουσα γνήσιον μέγεθος τὸ γὰρ -υ οὐκ ἔστι γνήσιον μέγεθος τοῦ -ε ἀλλὰ τοῦ -ο, ὡς προ 52 εἴρηται, τοῦ γὰρ -ο ἐστὶν ἴδιον τὸ ὑοφέλει τρέπειν τὸ -ε εἰς τὸ -η, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἡυφράνθην γὰρ λέγουσι καὶ ἡυχόμεν· ἀλλ' ἐπεκράτησε κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον ἡ -ε-υ δίφθογγος μὴ τρέπεσθαι, οἷον εὐχομαι εὐχόμεν, εὐφραίνομαι εὐφραϊνόμεν, εὐχαριστῶ εὐχαρίστουν, καὶ ἴσως χάριν εὐφωνίας, ὡς λέγει ὁ Ἡρωδιανός· Ἐπεκράτησεν οὖν, ὡς εἴρηται, ἡ -ε-υ δίφθογγος παρ' ἡμῖν οὐ τρέπεσθαι τὸ -ε εἰς τὸ -η κατὰ τοὺς παρωχημένους χρόνους, οἷον εὐχομαι εὐχόμεν· παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις τρέπεται αὐτὸ εἰς τὸ -η, ἡυχόμεν γὰρ καὶ ἡυφραϊνόμεν λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ διὰ τοῦ -η καὶ -υ. Τὰ μέντοι ἀπὸ προθέσεως ἀρχόμενα ῥήματα ἄτρεπτον ἔχουσι τὴν πρόθεσιν· πρόθεσις γὰρ ἐστὶν ἥς οὐδὲν θέλει προτίθεσθαι· διὰ τοῦτο καὶ ὡς ἂν τις εἴποι ἔσωθεν γίνεται ἡ κλίσις, οἷον καταγράφω κατέγραφον, ἀναγινώσκω ἀνεγίνωσκον, περιπατῶ περιεπάτουν, κατορθῶ κατώρθουν. Τὸ δὲ ἀληθέστερον κατὰ χρόνον γίνεται ἡ σύνθεσις· οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ χειρογραφῶ ἐχειρογράφουν καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ καλαμογραφῶ ἐκαλαμογράφουν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων

συνθέτων τῶν μὴ ὄντων ἀπὸ προθέσεως κλίσις ἐγένετο συνθέσεως, μετὰ γὰρ τὴν σύν θεσιν ἐγένετο ἡ κλίσις, τουτέστι πρῶτον συνετέθησαν καὶ οὕτως ἐκλίθησαν, οἷον φιλοσοφῶ ἐφιλοσόφουν, χειροκοπῶ ἐχειροκόπουν· ἐπὶ μέντοι τῶν ἀπὸ προθέσεως ἀρχομένων τὸ ἐναντίον γίνεται, σύνθεσις γὰρ γίνεται κλίσεως, τουτέστι κατὰ χρόνον γίνεται ἡ σύνθεσις, καὶ ὥς ἂν τις εἴποι πρῶτον κλίνονται καὶ οὕτω συντίθενται, οἷον ἀπὸ τοῦ γράφω γίνεται καταγράφω, καὶ ἀπὸ τοῦ ἔγραφον κατέγραφον, καὶ ἀπὸ τοῦ γέγραφα γίνεται καταγέγραφα, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐγεγράφειν γίνεται κατεγεγράφειν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἔγραψα τὸ κατέγραψα, καὶ ἀπὸ τοῦ γράψω τὸ καταγράψω· τοῦτο δὲ γίνεται, ἵνα μὴ ἐξαμαυρωθῇ ἡ πρόθεσις ἕξ ωθέν τί ποτε δεχομένη· τῆς γὰρ προθέσεως, ὥς ἐμάθομεν, οὐδὲν ἐθέλει προτίθεσθαι. Διὰ τὴν δὲ τῶν προθέσεων πασῶν τῶν εἰς φωνήεν ληγουσῶν ἐκθλιβομένων, οἷον καταγράφω κατέγραφον, ἀνέρχομαι ἀνηρ χόμην, διέλθω διήλθον, ἡ πρό καὶ ἡ περί οὐκ ἐκθλίβονται, οἷον προ ἔρχομαι περιέρχομαι, ἐν τῷ περὶ προθέσεως, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀπολλωνίος φησιν. Πρὸς τοῦτον δὲ ἀντιλέγει ὁ Ἡρωδιανὸς λέγων, ὅτι πρῶτον μὲν οὐκ ἔστιν ἡ κατὰ πρόθεσις ἐν τῷ καταγράφω, ἀλλὰ μέρος ἐστὶ τοῦ 53 ῥήματος, εἰ καὶ ἀπὸ προθέσεως ἐγένετο ἡ σύνθεσις· ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ εὐγενῆς οὐκ ἔστι τὸ ἔ-υ ἐπίρρημα, ἀλλὰ μέρος ἐγένετο τοῦ ὀνόματος, εἰ καὶ ἀπὸ ἐπίρρηματος ἐγένετο ἡ σύνθεσις, οὕτω καὶ ἐν τῷ καταγράφω οὐ λέγομεν, ὅτι πρόθεσις ἐστὶν ἡ κατὰ, ἀλλὰ μέρος τοῦ ῥήματος, εἰ καὶ ἀπὸ προθέσεως ἐγένετο ἡ σύνθεσις· ἄλλως τε ἰδοὺ τὸ συνήγορος ἀπὸ προθέσεως ἄρχεται, καὶ ὅμως λέγεται εὐσυνήγορος, καὶ πάλιν σύμ βουλος εὐσύμβουλος, ἐπανοίκτης θυρεπανοίκτης· οὐκ ὥφειλον οὖν οὐδὲ ταῦτα ἀπὸ προθέσεως ἀρχόμενα δέξασθαι ἕξωθέν τί ποτε. Ταῦτα μὲν οὖν ὁ Ἡρωδιανός.

Ἡμεῖς δὲ ἀπολογούμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀπολλωνίου λέγοντες, ὅτι ἄλλο λέξις καὶ ἄλλο συλλαβή. Ἐὰν μὲν γὰρ λέξις προσέλθῃ μετὰ <τὴν> σύνθεσιν, φυλάττεται τὸ ἰδίωμα <τὸ> ἀρχὴ κόν, ἐὰν δὲ συλλαβή, οὐκέτι· καὶ δῆλον ἐκ τῆς δασείας· ὥσπερ γὰρ λέγομεν, ὅτι ἡ δασεῖα φίλαρχός ἐστιν, οἷον ῥώμη ῥήτωρ εὖρον ὕβρις ὕλη, καὶ ὅμως ἐν ταῖς συνθέσεσιν φυλάττεται ἡ δασεῖα, ὥς ἐν τῷ καθίσταμαι φιλορώμαιος μισορήτωρ ἐφεῦρον, ἐπειδὴ λέξις προσήλθε, καὶ ἐφυλάχθη τὸ ἰδίωμα τὸ ἀρχικόν, ἐὰν δὲ προσέλθῃ συλλαβή, τότε ἐξαμαυροῦται κυρίως ἡ ἄρχουσα τῆς λέξεως, οἷον ἐστὶν ὁρῶ ὁρᾶς· τούτου γίνεται ὁ παρατατικὸς ὥρων δασυνομένης τῆς πρώτης συλλαβῆς, καὶ ἐπειδὴ ἐπλεόνασε τὸ ἔ- καὶ ἐγένετο ἐώρων, ἅμα τῷ πλεονασμῷ παρεφθάρη καὶ ἡ ἄρχουσα· συλλαβὴ γὰρ προσήλθε, καὶ διὰ τοῦτο ἀνέδραμεν ἡ δασεῖα ἀπὸ τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἐπὶ τὴν πρώτην· ἔχομεν γὰρ ὅτι φίλαρχός ἐστιν ἡ δασεῖα· καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ ἐμός σός ὅς τὸ ὅς δασύνεται· ὅταν δὲ πλεονάσῃ τὸ ἔ- καὶ γένηται ἐός, ἀνατρέχει ἡ δασεῖα εἰς τὴν πρώτην συλλαβήν, ὥς δῆθεν διὰ τοῦ πλεονασμοῦ τῆς συλλαβῆς ἐξαμαυρωθείσης τῆς ἀρχούσης· ἐν δὲ τοῖς συνθέτοις οὐδὲν τοιοῦτον, ὥς εἴρηται, γίνεται, ἀλλὰ φυλάττεται ἡ δασεῖα, ἅτε δὴ τῆς ἀπλῆς λέξεως ἔτι ἐμφαινούσης τὴν ἰδίαν ἄρχουσαν· τοῦτον τὸν τρόπον καὶ αἱ προθέσεις, ἐὰν μὲν προσλάβωσιν ἄλλην λέξιν μετὰ τὴν σύνθεσιν, φυλάττουσι τὴν ἰδίαν ἀρχικὴν συλλαβήν, οἷον συνήγορος εὐσυνήγορος, σύμβουλος εὐσύμβουλος, ἐὰν δὲ προσλάβωσι συλλαβήν, ἐξαμαυροῦσι τὴν ἰδίαν ἀρχικὴν συλλαβήν. Καὶ τούτου χάριν τὸ καταγράφω οὐ δύναται γενέσθαι ἐκατάγραφον, ἐπειδὴ αἱ συλλαβαί, ὥς εἴρηται, προσερχόμεναι ταῖς λέξεσιν οὐ φυλάττουσιν αὐτῶν τὸ ἰδίωμα τὸ ἀρχικόν· ἐν οὖν τῷ συνήγορος εὐσυνήγορος καὶ ἐπανοίκτης θυρεπανοίκτης, εἰ καὶ προσέρχονται ταῖς προθέσεσιν, ἀλλ' αὗται οὐκ εἰσὶ συλλαβαί ἀλλὰ λέξεις, ὥστε φυλάττεσθαι τὰ ἰδιώματα τῆς προθέσεως ἡγουν τὴν ἀρχικὴν ἐξ οὐσίαν· ἐν δὲ τῷ καταγράφω ἐὰν γένηται ἐκατάγραφον συλλαβῆς 54 προσερχομένης καὶ οὐ λέξεως, ἐξαμαυροῦται τελείως τὸ ἰδίωμα τῆς προθέσεως θελούσης αἰεὶ <εἶναι> κατ' ἀρχὴν· οὐκέτι γὰρ

φυλάττεται ἢ ἄρχουσα ἀλλ' ἐξαμαυροῦται. Ἄτρεπτος οὖν τηρεῖται ἢ πρό θεσις, χωρὶς εἰ μὴ ἐν πλεονασμῷ εἶη, ὡς ἐπὶ τοῦ καθέζομαι ἐκαθεζόμεν, καθεύδω ἐκάθευδον, καμμύω ἐκάμμυον, ἐνέπω ἤνεπον· ἐνταῦθα γὰρ οὐδὲν πλέον σημαίνουν αἱ προθέσεις· τὸ γὰρ ἔζομαι καὶ [τὸ] καθέζομαι τὸ αὐτὸ σημαίνουν, καὶ τὸ εὔδω καὶ καθεύδω, καὶ τὸ μύω καὶ καμμύω ἀπὸ τοῦ καταμύω κατὰ συγκοπὴν τοῦ -α καὶ τροπὴν τοῦ -τ εἰς -μ, καὶ τὸ ἔπω <καὶ ἐνέπω>· ἔζωθεν δὲ ἐποίησαντο τὴν κλίσιν τὸ ἐκαθεζόμεν ἐκάθευδον ἐκάμμυον ἤνεπον, ὡς σχεδὸν ἀπλῶν οὐσῶν τῶν λέξεων, ὥσπερ τύπτω ἔτυπτον. Ἰστέον δὲ ὅτι εἰσὶ προθέσεις προσερχόμεναι πολλάκις λέξεσιν οὐχ ὡς προθέσεις, οὐδὲ σημασίαν ἔχουσαι λέξεως, ἀλλὰ συλλαβῆς μοῖραν ἔχουσαι, οἷον ἐστὶν ἀντίβιος καὶ γίνεται ἐναντίβιος, καὶ ἀλίγκιος καὶ γίνεται ἐναλίγκιος, καὶ ἀντίος καὶ γίνεται ἐναντίος, καὶ οὐδὲν πλέον σημαίνουν ἐνταῦθα αἱ προθέσεις· τὸ γὰρ ἀντίβιος καὶ ἐναντίβιος τὸ αὐτὸ σημαίνουν, καὶ τὸ ἀλίγκιος καὶ ἐναλίγκιος, καὶ τὸ ἀντίος καὶ ἐναντίος· ὅθεν καὶ <ὡς> ἀπλῶν οὐσῶν τῶν λέξεων ἐποίησαν τὸ γένος. Κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὰ εἰς -ο-ς σύνθετα μὴ ὄντα κύρια κοινὰ εἰσι τῷ γένει, οἷον ὁ φιλόσοφος καὶ ἡ φιλόσοφος, ὁ φιλάγαθος καὶ ἡ φιλάγαθος, ὁ πάνσοφος καὶ ἡ πάνσοφος, ὁ φιλόανθρωπος καὶ ἡ φιλόανθρωπος, ὁ πρόεδρος καὶ ἡ πρόεδρος, ὁ ἄκακος καὶ ἡ ἄκακος, ὁ παγκάκιστος καὶ ἡ παγκάκιστος· τὸ γὰρ παγκακίστη Ἀττικὸν ἐστὶν· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ἐπὶ μὲν τῶν εἰς -ο-ς ἀπλῶν εἰώθασιν τὸ θηλυκὸν ὁμόφω νον ποιεῖν τῷ ἀρσενικῷ, <οἷον> ὁ σοφός καὶ ἡ σοφός, ὁ κλυτός καὶ ἡ κλυτός, e 422> κλυτός Ἀμφιτρίτη, <β 742> κλυτός Ἱπποδάμεια, ἐπὶ δὲ τῶν εἰς -ο-ς συνθέτων εἰς -η εἰώθασιν ποιεῖν τὸ θηλυκόν, οἷον ὁ ἀθάνατος ἡ ἀθανάτη, ὁ ἀρίζηλος ἡ ἀριζήλη· εἰ οὖν τὸ ἐναντίος καὶ ἐναλίγκιος καὶ ἐναντίβιος οὐκ εἰσὶ κοινὰ τῷ γένει, ἡ ἐναντία γὰρ καὶ ἡ ἐναλιγκία καὶ ἡ ἐναντιβία τὸ θηλυκόν, δηλονότι ὡς ἀπλᾶ ὄντα ἐποίησαν τὸ θηλυκόν εἰς -α, ὥσπερ ὁ Βυζάντιος καὶ ἡ Βυζαντία, ὁ Ῥωμαῖος καὶ ἡ Ῥωμαία, ὁ μέτριος καὶ ἡ μετρία· ἄρα οὖν οὐδὲν πλέον σημαίνουν ἐπὶ τούτων αἱ προθέσεις. Πρόσκειται μὴ ὄντα κύρια διὰ τὸ Ἀρίσταρχος καὶ Μένανδρος· ταῦτα γὰρ σύνθετα ὄντα οὐκ εἰσὶ κοινὰ τῷ γένει. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι εἰσὶ τινα σύνθετα ἀπὸ τῆς οὐ ἀποφάσεως καὶ τῆς μὴ ἀπαγορεύσεως, ἅτινα οὐκ εἰσὶ κοινὰ τῷ γένει ἀλλ' εἰς -η ἔχουσι τὸ θηλυκόν, οἷον μηδαμινός μηδαμινή, οὐτι 55 δανός οὔτιδανή. Ταῦτα δὲ δυνάμεθα παρασύνθετα λέγειν, ὅτι παρὰ σύνθετά εἰσιν· καὶ τὸ μηδαμινός ἀπὸ τοῦ μηδαμός ὀνόματος γέγονεν, ἐξ οὗ τὸ μηδαμῶς ἐπίρρημα, συγκειμένου ἀπὸ τῆς μὴ ἀπαγορεύσεως καὶ τοῦ δαμός τοῦ ἰσοδυναμοῦντος τῷ τίς· τὸ δὲ οὔτιδανός ἀπὸ τοῦ οὔτις, τοῦ συγκειμένου ἀπὸ τῆς οὐ ἀποφάσεως καὶ τοῦ τίς, οὔτιανός καὶ οὔτιδανός, καὶ λοιπὸν ὡς παρασύνθετα οὐκ ἠκολούθησαν τῷ κανόνι τούτῳ. Ὁ γὰρ κανὼν οὗτος ἐπὶ τῶν συνθέτων ἐστίν· τὰ γὰρ παρα σύνθετα οὐκ εἰσὶ κοινὰ τῷ γένει, ἀλλ' ὁμοίως τοῖς ἀπλοῖς γίνονται, οἷον φιλοσοφώτερος φιλοσοφώτερα, τολμηρότερος τολμηρότερα, καὶ πάλιν ἐνδέκατος ἐνδεκάτη, ὥσπερ σοφός σοφή, καλός καλή. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ὅτι δὲ ἐπὶ τοῦ ἐναντίος οὐδὲν πλέον σημαίνει ἢ πρόθεσις, καὶ ἐξ ἄλλου κανόνος δείκνυται· κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὰ εἰς -ο-ς πρὸ μιᾶς ἔχοντα τὸν τόνον ἐν τῇ συνθέσει ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον καὶ προπαροξύνονται, οἷον ἀγκύλος μεσάγκυλος, ποικίλος πολυποίκιλος, φίλος ἄφίλος, οἶκος ἄοικος, δοῦλος σύνδουλος, Ῥωμαῖος φιλορώ μαιος, Ἀθηναῖος φιλαθήναιος, πλησίος παραπλήσιος, ἀρχαῖος ισάρχαιος· τὸ γὰρ ἱπποβουκόλος οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ βουκόλος ἀλλ' ἀπὸ τοῦ βου κολῶ, καὶ τὸ κορυθαιόλος οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ αἰόλος ἀλλ' ἀπὸ τοῦ αἰολῶ τουτέστι κινῶ· εἰ ἄρα οὖν τὸ ἀντίος ἐν τῷ ἐναντίος τὸν αὐτὸν τόνον ἐφύλαξε καὶ οὐκ ἀνεβίβασε τὸν τόνον, δηλονότι οὐδὲν πλέον σημαίνει ἢ πρόθεσις, ὥστε μηδὲ παρέχειν ἔμφασιν, ὅτι σύνθετός ἐστιν ἡ λέξις. Οὕτως οὖν ἐπειδὴ ἐν τῷ καθέζομαι καθεύδω καμμύω καὶ ἐνέπω οὐδὲν πλέον σημαίνει ἢ πρόθεσις, τούτου χάριν τὴν τῶν ἀπλῶν κλίσιν ἐφύλαξαν καὶ ἔζωθεν ἐκλίθησαν, οἷον ἐκαθεζόμεν ἐκάθευδον

ἐκάμμου ἦνεπον· πάντα γὰρ τὰ ῥήματα τὰ ἀπλᾶ ἔξωθεν ποιοῦνται τὴν κλίσιν, οἷον τύπτω ἔτυπτον, γράφω ἔγραφον. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀνοίγω μηδὲν πλέον σημαῖνον <ἢ τὸ οἶγω> ἀναλογώτερον φαίνεται, ὥς φησιν ὁ Φιλόπονος, παρὰ τοῖς ἰδιώταις, ἦνοιγον καὶ ἦνοιξε γὰρ λέγουσι, καὶ δηλονότι ἔξωθεν ποιοῦνται τὴν κλίσιν· παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις ἔσωθεν γίνεται ἡ κλίσιν, ἀνῶγε γὰρ λέγουσι, <Ξ 168> τὴν δ' οὐ θεὸς ἄλλος ἀνῶγε, καὶ ἀνέωγε κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾤε, καὶ ἀνέωξε καὶ ἀνέωγμα, οἷον ἀνεωγμένας τὰς θύρας αὐτῶν ὀρώ. Ἰστέον δὲ ὅτι εὐρίσκομεν καὶ χρήσεις, μάλιστα παρὰ τοῖς νεωτέροις 56 ποιηταῖς <τοῖς> μετὰ τὸν Ὅμηρον ἐν στίχοις, τοῦ ἦνοιξε καὶ τὴν κίνησιν αὐτοῦ ἔξωθεν γινομένην, εἰ καὶ ὑπολαμβάνει ὁ Φιλόπονος μηδαμῶς εὐρίσκεσθαι, εἰ μὴ μόνον ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν λεγόμενον. Ἡ ἀττικῶς κλιθεῖη, ὥς τὸ ἀντιβολῶ ἠντιβόλουν. Δοκοῦσι δὲ λαμβάνεσθαι αὐτοῦ τοῦ τεχνικοῦ λέγοντες, ὅτι τί γὰρ σημαίνει τὸ βολῶ, ἵνα σύνθετον λάβωμεν τὸ ἀντιβολῶ; Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ μολῶ τοῦ σημαίνοντος τὸ παραγίνομαι γέγονεν ἀντιμολῶ καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ ᾤε εἰς ᾤβ ἀντιβολῶ. Ἰστέον δὲ ὅτι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἐπὶ τῶν ἀπὸ προθέσεως ἀρχομένων ἔστιν ὅτε ἔξωθεν γίνεται ἡ κλίσιν, οἷον ἀντιδικῶ ἠντιδίκουν, διακονῶ ἐδιακόνουν καὶ δεδιακόνηκα καὶ ἀντιβολῶ ἠντιβόλουν (ἀντι βολῶ δέ ἐστι τὸ ἰκετεύω, τὸ δὲ ἠντιβόλουν καὶ τὸ ᾤε ἐκτείνει), ἀμφιέν νυμαὶ ἡμφιεννύμην, ἀμφισβητῶ ἡμφισβήτουν· τοῦτο δὲ δύναται καὶ παρὰ τὸ ἀμφίς ἐπίρρημα εἶναι, ἀμφισβητεῖν γάρ ἐστι τὸ χωρὶς βαίνειν· Ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν γίνεται ἡ κλίσιν, οἷον ἐνοχλῶ ἠνώχλουν, ἀνέχομαι ἠνειχόμεν καὶ ἠνεσχόμεν, παροινῶ ἐπαρώνουν καὶ πεπαρῶ νηκα· ταῦτα δέ, φημὶ <δὴ> τὸ ἠνώχλουν καὶ ἠνειχόμεν, ἔσωθεν μὲν κλινόμενα λέγομεν, ὅτι κίνησιν ἀνεδέξαντο τὴν ἀρμόζουσαν τοῖς ἀπὸ προθέσεως συνθέτοις, ὥσπερ τὸ καταγράφω κατέγραφον, ἀναγινώσκω ἀνεγίνωσκον, ἔξωθεν δὲ κινούμενα λέγομεν, ὅτι ἔκτασιν Ἀττικὴν ἀνεδέξαντο, ὥσπερ τὸ ἔμελλον ἡμελλον, ἐβουλόμην ἡβουλόμην, ἐδυνάμην καὶ ἡδυνάμην. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ δυσαρεστῶ καὶ δυσαπιστῶ καὶ εὐορκῶ καὶ εὐαρεστῶ σημειούμεθα, ὅτι μὴ ἀρχόμενα ἀπὸ προθέσεως ἀλλ' ἀπὸ ἐπιρρῆ ματος τοῦ δὺς καὶ τοῦ εὖ ἔσωθεν ποιοῦνται τὴν κλίσιν, οἷον δυσηρέ στουν καὶ δυσηπίστουν καὶ εὐηρέστουν καὶ εὐώρκουν. Ἔστι δὲ καὶ τὸ εὐαγγελίζομαι εὐηγγελιζόμεν καὶ εὐηγγελισάμην ἔσωθεν κλινόμενον καὶ εὐαρχίζω εὐήρχισα ἐν τῇ συνηθείᾳ· τὸ δὲ ἐορτάζω ὀφείλον εἶναι ἐν τῷ παρατατικῷ ἡόρταζον διὰ τοῦ ᾤε καὶ ᾤο ὑπερβιβασμὸν ἀνεδέξατο τοῦ χρόνου, καὶ ἡ μὲν πρώτη συλλαβὴ γέγονε βραχεῖα, ἡ δὲ δευτέρα φύσει μακρά, καὶ ἐγένετο ἐώρταζον διὰ τοῦ ᾤε καὶ ᾤω· τὸ δὲ ὀψείω, ὅπερ σημαίνει τὸ ἐπιθυμίαν ἔχω τοῦ θεωρῆσαι, ὀφείλον εἶναι ἐν τῷ παρα 57 τατικῷ ὤψειον διὰ τῆς ᾤε-ι διφθογγου, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐνεστώς τὴν ᾤε-ι δίφθογγον ἔχει κατὰ τὴν παραλήγουσαν, ἐγένετο ὤψειον παρὰ Σώφρονι <αηρενς φρ. 39> κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾤε, οἷον ἐγὼ δέ τοι καὶ πάλαι ὤψειον, ἀντὶ τοῦ ἐγὼ καὶ πάλαι ἐπεθύμουν θεωρῆσαι. Περὶ δὲ τούτων, φημὶ δὴ τοῦ ἐώρταζον καὶ ὤψειον, <ἀκριβέστερον> ἐν τῷ Ῥηματικῷ Ἀπολλωνίου, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Ἔτυπτες. Κανονίζει τὸ δεύτερον πρόσωπον λέγων, ὅτι τὰ εἰς ᾤο-ν λήγοντα ῥήματα τροπῇ τῆς ᾤο-ν εἰς ᾤε-ς τὸ δεύτερον πρόσωπον ποιοῦσιν, οἷον ἔτυπτον ἔτυπτες, ἔλεγον ἔλεγες· καὶ τοῦ ἐποίου τοίνυν τὸ ἐντελὲς ἦν ἐποίηον, καὶ λοιπὸν κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾤε καὶ ᾤο εἰς τὴν ᾤο-υ δίφθογγον γίνεται ἐποίηον, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς· τὸ γὰρ ᾤε καὶ ᾤο εἰς τὴν ᾤο-υ δίφθογγον κινεῖται παρ' ἡμῖν· πρόσκειται παρ' ἡμῖν, ἐπειδὴ παρὰ τοῖς Δωριεῦσι καὶ Ἰωσιν εἰς τὴν ᾤε-υ δίφθογγον κινεῖται, οἷον ἐποίηον ἐποίηυν, ὥς καὶ ἐν τῷ Περὶ ὀνομάτων μεμαθήκαμεν, ἡνίκα περὶ τῆς γενικῆς τοῦ Δημοσθένους διελαμβάνομεν. Τὸ δὲ δεύτερον πρόσωπόν ἐστιν ἐποίηες, ἀπὸ τοῦ ἐποίηον τροπῇ τῆς ᾤο-ν εἰς ᾤε-ς, καὶ λοιπὸν κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ᾤε-ε εἰς τὴν ᾤε-ι δίφθογγον γίνεται ἐποίηεις, ὥσπερ Πηλέες Πηλεῖς. Διὰ τοῦτο δὲ ἐν τῷ ἐποίηεις τὰ δύο ᾤε-ε εἰς τὴν ᾤε-ι δίφθογγον

ἐκράθησαν καὶ οὐκ εἰς τὸ ᾗ, ἐπειδὴ καθόλου ἐπὶ τῶν παρωχημένων τῶν ὀριστικῶν τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν ἐνικῶν τὰ ἴσα φωνήεντα θέλουσιν ἔχειν κατὰ τὴν λήγουσαν τῷ ἰδίῳ πρώτῳ προσώπῳ, ἥνικα ἰσοσυλλαβοῦσιν αὐτῷ, οἷον ἔτυπτον ἔτυπτες ἔτυπτε, τέτυφα τέτυφας τέτυφε, ἔτυψα ἔτυψας ἔτυψε, ἐτύφθην ἐτύφθης ἐτύφθη, ἐβόων ἐβόας ἐβόα, ἐπεποιή κειν ἐπεποιήκεις ἐπεποιήκει, ἐχρύσουν ἐχρύσους ἐχρύσου, ἴδρουν ἴδρους ἴδρου· εἰ οὖν τὸ ἐποίουν διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεται κατὰ τὴν λήγουσαν, δηλονότι καὶ τὸ ἐποίεις καὶ τὸ ἐποίει ἀναγκάζονται διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεσθαι κατὰ τὴν λήγουσαν, ἵνα εὐρεθῶσι τὰ ἴσα φωνήεντα ἔχοντα κατὰ τὴν λήγουσαν τῷ ἰδίῳ πρώτῳ προσώπῳ, καὶ τοῦ του χάριν εἰς τὴν ᾗ-ι δίφθογγον ἐγένετο ἡ κῤασις καὶ οὐκ εἰς τὸ ᾗ. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι ἐπὶ τῶν παρωχημένων διὰ τὸ τύπτω τύπεις τύπτει· ἐνταῦθα γὰρ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον οὐκ ἔχουσι τὰ 58 ἴσα φωνήεντα κατὰ τὴν λήγουσαν τῷ ἰδίῳ πρώτῳ προσώπῳ· τὸ μὲν γὰρ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεται κατὰ τὴν λήγουσαν, τὸ δὲ πρῶτον δι' ἑνός, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν τοῦτο, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι παρωχημένος χρόνος ἀλλ' ἐνεστώς. Πρόσκειται δὲ τῶν ὀριστικῶν διὰ τὸ ἐὰν τετύφω ἐὰν τετύφῃς ἐὰν τετύφῃ· τοῦτο γὰρ παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικός ἐστι, καὶ οὐκ ἔχει τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον διὰ τῶν ἴσων φωνηέντων ἐκφερόμενον κατὰ τὴν λήγουσαν τῷ ἰδίῳ πρώτῳ προσώπῳ· τὸ μὲν γὰρ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεται κατὰ τὴν λήγουσαν, τὸ δὲ πρῶτον δι' ἑνός, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν τοῦτο, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ὀριστικὸν ἀλλ' ὑποτακτικόν. Πρόσκειται δὲ ἥνικα ἰσοσυλλαβοῦσιν αὐτῷ διὰ τὸ ἐτυπτόμην ἐτύπτου· ἐνταῦθα γὰρ τὸ δεύτερον πρόσωπον οὐκ ἔχει τὰ ἴσα φωνήεντα κατὰ τὴν λήγουσαν τῷ ἰδίῳ πρώτῳ· τὸ μὲν γὰρ δεύτερον πρόσωπον διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεται κατὰ τὴν λήγουσαν, τὸ δὲ πρῶτον δι' ἑνός, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν <τοῦτο>, ἐπειδὴ οὐκ ἰσοσυλλαβεῖ τὸ δεύτερον πρόσωπον τῷ πρώτῳ· ἀμέλει ἥνικα ἰσο συλλαβήσῃ καὶ γίνεται ἐτύπτεο, τὰ ἴσα φωνήεντα εὐρίσκεται ἔχον κατὰ τὴν λήγουσαν τῷ ἰδίῳ πρώτῳ. Πάλιν ἐστὶν ἐβόαον, καὶ κατὰ κῤασιν τοῦ ᾗ καὶ ᾗ-ο εἰς τὸ ᾗ γίνεται ἐβόων, ὥσπερ ἐλούσαο ἐλούσω, ἐποιήσαο ἐποιήσω· τούτου τὸ δεύτερον πρόσωπόν ἐστιν ἐβόαες, καὶ κατὰ κῤασιν τοῦ ᾗ καὶ ᾗ-ε εἰς ᾗ μακρὸν γίνεται ἐβόας, ὡς τὰ ἐμά τὰμά· χωρὶς δὲ τοῦ ᾗ-ι ἐστὶ τὸ ἐβόας, πρῶτον μὲν ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐβόαες γέγονε· τοῦ οὖν ἐντελοῦς μὴ ἔχοντος τὸ ᾗ εἰκότως οὔτε τὸ συνηρημένον ἔχει αὐτό· δεῦτερον δὲ χωρὶς τοῦ ᾗ-ι ἐστὶ τὸ ἐβόας διὰ τὸν προλεχθέντα κανόνα τὸν λέγοντα, ὅτι καθόλου ἐπὶ τῶν παρωχημένων τῶν ὀριστικῶν τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν ἐνικῶν τὰ ἴσα φωνήεντα θέλουσιν ἔχειν κατὰ τὴν λήγουσαν τῷ ἰδίῳ πρώτῳ προσώπῳ, ἥνικα ἰσοσυλλαβοῦσιν αὐτῷ· εἰ οὖν τὸ ἐβόων ἐν φωνήεν ἔχει κατὰ τὴν λήγουσαν, ἀναγκαίως καὶ τὸ ἐβόας καὶ τὸ ἐβόα ἐν φωνήεν ἔχει κατὰ τὴν λήγουσαν, καὶ τούτου χάριν τὸ ᾗ-ι οὐκ ἔστι προσγεγραμμένον. Εἰ δὲ τις εἴποι, διατί δὲ τὸ ἐβόων οὐκ ἔχει τὸ ᾗ-ι προσγεγραμμένον, λέγομεν ὅτι πρῶτον μὲν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει ἀπὸ τοῦ ἐντελοῦς, γέγονε γὰρ ἀπὸ τοῦ ἐβόαον κατὰ κῤασιν τοῦ ᾗ καὶ ᾗ-ο εἰς ᾗ, ὥσπερ ἐτύψαο ἐτύψω, ἐποιήσαο ἐποιήσω, τοῦ οὖν ἐντελοῦς μὴ ἔχοντος τὸ ᾗ εἰκότως οὔτε τὸ συνηρημένον αὐτὸ ἔχει· δεῦτερον δὲ διὰ τοῦτο τὸ ἐβόων οὐκ ἔχει προσγεγραμμένον τὸ ᾗ-ι, ἐπειδὴ οὐδέποτε τὰ εἰς ᾗ-ν λήγοντα ῥήματα ἔχουσιν τίποτε πρὸ τοῦ ᾗ-ν ἀνεκφώνητον, οἷον ἐτύφθην ἐδάρην βοᾶν γελαῖν· οὕτως οὖν καὶ ἐβόων χωρὶς τοῦ ᾗ-ι. Πάλιν ἐστὶν ἔζαον, καὶ κατὰ κῤασιν τοῦ ᾗ καὶ ᾗ-ο εἰς ᾗ γίνεται ἔζων· εἴτα τὸ δεύτερον πρόσωπόν ἐστιν ἔζαες, καὶ κατὰ κῤασιν Δωρικὴν τοῦ ᾗ καὶ ᾗ-ε εἰς ᾗ γίνεται ἔζης· τὸ γὰρ ᾗ καὶ ᾗ-ε εἰς τὸ ᾗ κινῶσιν οἱ Δωριεῖς, οἷον τὰ ἐμά τήμά· οὕτω δὲ καὶ ἐν τῷ ἐνεστώτι λέγομεν, ὅτι Δωρικὴν κῤασιν πεπονθῶς γίνεται ζῆς διὰ τοῦ ᾗ καὶ ᾗ-ι, ὥσπερ πεινῆς καὶ διψῆς· τούτου τοῦ ἔζης τὸ τρίτον πρόσωπόν ἐστιν ἔζη κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾗ-ς, καὶ ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι πᾶν τρίτον πρόσωπον εἰς ᾗ-η

καταλήγον προσθέσει τοῦ ᾧ ποιεῖ τὸ δεύτερον καὶ τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ τὸ πρῶτον, οἷον ἐτύφθη ἐτύφθης ἐτύφθην, ἐδάρη ἐδάρης ἐδάρην, τούτου χάριν καὶ ἐνταῦθα τὸ τρίτον πρόσωπον εἰς ᾧ καταλήγον προσθέσει τοῦ ᾧ τὸ δεύτερον ποιεῖ, οἷον ἔζη ἔζης, καὶ τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ τὸ πρῶτον, οἷον ἔζην ἐγώ, ὥστε λοιπὸν διχῶς λέγεται, ἔζων ἐγώ ἀπὸ τοῦ ἔζαον κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾧ α καὶ ᾧ ο εἰς ᾧ ω, καὶ ἔζην ἐγώ πρὸς ἀναλογίαν τοῦ τρίτου καὶ δευτέρου προσώπου διὰ τοῦ ᾧ ἐκφερο μένου. Πάλιν ἐστὶν ἐχρύσοον, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ᾧ ο ᾧ ο εἰς τὴν ᾧ ο ᾧ ο δίφθογγον γίνεται ἐχρύσουν, ὥσπερ νόος νοῦς· εἶτα τὸ δεύτερον πρόσωπον ἐχρύσοες, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾧ ο καὶ ᾧ ε εἰς τὴν ᾧ ο ᾧ ο δίφθογγον γίνεται ἐχρύσους, ὥσπερ τὸ ἐμόν τούμόν. Ἔτυπτε. Εἴρηται ὅτι πᾶν δεύτερον πρόσωπον εἰς ᾧ λήγον ἀποβολῇ τοῦ ᾧ τὸ τρίτον ποιεῖ, οἷον ἔτυπτες ἔτυπτε, ἐποίεις ἐποίηι, ἐβόας ἐβόα, ἐχρύσους ἐχρύσου, χωρὶς τοῦ παρακειμένου δηλονότι καὶ τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ μ. Πρόσκειται χωρὶς τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ πρώτου ἀορίστου, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων οὐ μόνον τὸ ᾧ ἀποβάλλει, ἀλλὰ καὶ τροπῇ παρηκολούθησε τοῦ ᾧ α εἰς τὸ ᾧ ε, οἷον τέτυφας τέτυφε, τέτυπας τέτυπε, ἔτυψας ἔτυψε· χωρὶς δὲ τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ μ πρόσκειται, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων κατὰ τὸν ἐνεστώτα, πρὸς οἷς τὸ ᾧ οὐκ ἀποβάλλεται, [ἀλλὰ] καὶ τὸ ᾧ ι προσέρχεται, οἷον τίθημι τίθης τίθῃσι, ἴστημι ἴσθης ἴσθῃσι, δίδωμι δίδως δίδωσι, ζεύγνυμι ζεύγνυς ζεύγνυσι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἔτυπτε γίνεται καὶ μετὰ τοῦ ᾧ ν ἔτυπτεν· τὸ γὰρ ᾧ ε ἐφελκυστικὸν ἐστὶ τοῦ ᾧ ν ἐν τοῖς τρίτοις προσώποις τοῖς ἐνικοῖς τῶν ῥημάτων, οἷον ἔλεγε ἔλεγεν, ἔμαθε ἔμαθεν· ὥσπερ καὶ τὸ ᾧ ι ἔχομεν ὅτι γίνεται ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾧ ν, ὅταν ἔχη προηγούμενον τὸ ᾧ ζ ἢ δυνάμει ἢ 60 ἐνεργείᾳ, ἐνεργείᾳ μὲν, οἷον τύπτουσι τύπτουσιν, Αἴασι Αἴασιν, δυνάμει δέ, οἷον Φοίνιξι Φοίνιξιν, Πέλοψι Πέλοψιν· δυνάμει γὰρ ἐνταῦθά ἐστὶ τὸ ᾧ ζ, τὸ γὰρ ᾧ ξ ἐκ τοῦ ᾧ κ καὶ ᾧ ζ δοκεῖ συγκεῖσθαι, καὶ τὸ ᾧ ψ ἐκ τοῦ ᾧ π καὶ ᾧ ζ· καὶ πάλιν ἐστὶ ἐστίν· τὸ γὰρ ᾧ τ ἐνταῦθα δυνάμει ᾧ ζ ἐστίν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐσσί γέγονε κατὰ τροπὴν τοῦ ᾧ ζ εἰς τὸ ᾧ τ· πολλάκις δὲ καὶ τοῦ ᾧ φ προηγούμενου γίνεται τὸ ᾧ ι ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾧ ν, οἷον ναῦφι ναῦφιν, <N 700> ναῦφιν ἀμυνόμενοι, τουτέστιν ἐκ τῶν νεῶν ἀποσοβοῦντες. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τοῦ ἔτυπτε τὸ μὲν προστακτικὸν τύπτε χωρὶς τοῦ ᾧ ν, τὸ δὲ ἔτυπτε ἐφελκυστικὸν γίνεται τοῦ ᾧ ν, οἷον ἔτυπτεν, διατί μὴ καὶ τὸ τύπτε ἐφελκυστικὸν γίνεται τοῦ ᾧ ν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν δύο ἀπολογίας· καὶ ἡ μὲν πρώτη ἐστὶν αὕτη· τὸ τύπτε δεύτερον πρόσωπόν ἐστιν, καὶ ἐπειδὴ δεύτερον πρόσωπόν ἐστιν, οὐ δύναται ἐφελκυστικὸν εἶναι τοῦ ᾧ ν· τὰ γὰρ εἰς ᾧ ε λήγοντα δεύτερα πρόσωπα οὐ γίνονται ἐφελκυστικά τοῦ ᾧ ν, οἷον τύπτετε τύπτεσθε· εἰκότως οὖν καὶ τὸ τύπτε οὐ δύναται ἐφελκυστικὸν ἔχειν τὸ ᾧ ν, ἐπειδὴ δεύτερον πρόσωπόν ἐστιν. Δευτέρα δὲ λύσις αὕτη ἐστίν· τὰ προστακτικὰ συγγένειαν ἔχουσι πρὸς τὴν κλητικὴν, καὶ γὰρ κλητικῇ συντάττονται, οἷον τύπτε σὺ Σώκρατες, γράψον Ἀριστόφανες, διαλέχθητι Ἀριστοτέλες· ἐπειδὴ οὖν τὰ προστακτικὰ συγγένειαν ἔχουσι πρὸς τὴν κλητικὴν, τούτου χάριν τὸ τύπτε οὐ γίνεται ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾧ ν· καὶ γὰρ αἱ εἰς ᾧ ε λήγουσαι κλητικαὶ οὐδέποτε γίνονται ἐφελκυστικά τοῦ ᾧ ν, οἷον ἄνθρωπε Ὀμηρε. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὸ ἐποίηι ἐβόα καὶ ἐχρύσου ἐν τῇ ἐν τελείᾳ γίνονται ἐφελκυστικά τοῦ ᾧ ν, οἷον ἐποίηεν ἐβόαεν ἐχρύσοεν, διατί ἐν τῇ συναιρέσει οὐ γίνονται ἐφελκυστικά τοῦ ᾧ ν. <Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο ἐν τῇ συναιρέσει οὐ γίνονται ἐφελκυστικά τοῦ ᾧ ν,> ἐπειδὴ οὐκ ἐφυλάχθη τὸ ᾧ ε· ἄλλως τε δὲ διὰ τοῦτο ἐν τῇ συναιρέσει οὐ γίνονται ἐφελκυστικά τοῦ ᾧ ν, ἐπειδὴ μακροκαταληκτοῦσιν· οὐδέποτε δὲ τὰ μακρὰ φωνήεντα γίνονται ἐφελκυστικά τοῦ ᾧ ν, οἷον ἐτύφθη ἐδάρη. Δυϊκά. Ἐτύπτετον, ἐτυπτέτην. Ἰστέον ὅτι ἐπιλιμπάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τὸ ᾧ μ ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἔχει, ἐτύπτομεν γὰρ ἐστίν. Τὸ δὲ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν γέγονε τροπῇ τοῦ ᾧ ε εἰς

ὁ-ν, οἷον ἐτύπτετε ἐτύπτετον· καθόλου γὰρ πᾶν δεῦ 61 τερον πληθυντικὸν τροπῇ τοῦ ἑ εἰς ὁ-ν τὸ δεῦτερον τῶν δυϊκῶν ποιεῖ, οἷον τετύφατε τετύφατον, ἐτύψατε ἐτύψατον, τύπτεσθε τύπτεσθον, ἐτύψασθε ἐτύψασθον. Τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν οὐχ ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν οὔτε εἰς ὅ-ι-ν οὔτε εἰς ὅ-α-ι λήγει· ἔτυπτον γὰρ ἐστίν. Κανονίζεται δὲ τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἐκ τοῦ ἰδίου δευτέρου τροπῇ τοῦ ὁ εἰς ἡ, οἷον ἐτύπτετον ἐτυπτέτην· ἐν γὰρ τοῖς δυϊκοῖς τρεπόμενον τὸ ὁ εἰς ἡ τρέπεται, οἷον ἐτύψατον ἐτυψάτην, τύπτοισιν τυπτοίτην, ἐτύφθητον ἐτυφθήτην, χωρὶς τῶν προσ τακτικῶν· ἐπ' ἐκείνων γὰρ τὸ ὁ εἰς ὦ τρέπεται, οἷον τύπτετον τυπτέτων. Πληθυντικά. Ἐτύπτομεν. Κανονίζεται τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου προσώπου τῶν ἐνικῶν, ὅτι πᾶν πρῶτον πρόσωπον ἐνικὸν εἰς ἡ λήγον, μὴ ἔχον τὸ ἡ κλιτικόν, πρὸ τοῦ ἡ λαμβάνον τὸ ἡ καὶ τὸ ἑ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ἔλεγον ἐλέγομεν, ἔλαβον ἐλάβομεν, ἐβόων ἐβοῶμεν, ἐχρῦσθον ἐχρυσόμην, ἐδάμην ἐδάμην, ἐπεποιήκειν ἐπεποιήκειμεν. Πρόσκειται μὴ ἔχον τὸ ἡ κλιτικόν διὰ τὸ ἐλεγόμην ἐτυπτόμην καὶ τὰ ὅμοια· ταῦτα γὰρ οὐ προσλαμβάνουσι πρὸ τοῦ ἡ τὸ ἡ καὶ τὸ ἑ καὶ ἀποτελοῦσι τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, τὰ γὰρ πληθυντικά τούτων ἐλεγόμεθα καὶ ἐτυπτόμεθα εἰσίν· ἀλλ' οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ τὸ ἡ ἐνταῦθα ἀπὸ κλίσεως ἔχουσιν· ὁ γὰρ ἐνεστώς τύπτω καὶ λέγω ἐστὶ καὶ οὐκ ἔχει τὸ ἡ. Κλιτικὸν δὲ ἐστὶ τὸ μὴ ὄν ἀπὸ θέματος, ἀλλ' ἀπὸ κλίσεως γεγεννημένον, ὃν τρόπον λέγομεν, <ὅτι> τὸ μὲν Πάρις Πάριδος ἀπὸ κλίσεως ἔχει τὸ ὄ, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει αὐτὸ ἀπὸ τῆς εὐθείας, τὸ δὲ Ἀτρεΐδης θεματικὸν ἔχει τὸ ὄ, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς εὐθείας ἔχει αὐτό· τὸ δὲ ἐδάμην ἔχον τὸ ἡ καὶ πρὸ τοῦ ἡ λαμβάνον τὸ ἡ καὶ ἑ καὶ ποιοῦν τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἐδάμην ἐδάμην, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ ἡ κλιτικόν ἀλλὰ θεματικόν· ὁ γὰρ ἐνεστώς ἔχει αὐτό, δάμνω γὰρ ἐστίν ὁ ἐνεστώς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Περὶ δὲ τοῦ ἐτίθην ἐτίθεμεν, ὅτι οὐκ ἐφύλαξε τὸ ἡ ἀλλ' ἐγένετο διὰ τοῦ ἑ, καὶ περὶ τοῦ ἐκίχην ἐκίχραμεν, ὅτι οὐκ ἐφύλαξε τὸ ἡ ἀλλ' ἐγένετο διὰ τοῦ ἑ, καὶ περὶ τοῦ ἐδίδων ἐδίδομεν, ὅτι οὐκ ἐφύλαξε τὸ ὦ ἀλλ' ἐγένετο διὰ τοῦ ὁ, καὶ περὶ τοῦ ἐζεύγνυν ἐζεύγνυμεν, ὅτι οὐκ ἐφύλαξε τὸ δίχρονον ἐκτεταμένον ἀλλὰ συνέστελεν αὐτό, ἐν τοῖς εἰς ἡ-ι ἐπαγγέλλεται εἰπεῖν. Ἐτύπτετε. Εἴρηται <ὅτι> τὰ εἰς ἡ-ε-ν πληθυντικά τροπῇ τῆς μεν 62 εἰς ὅ-ε τὸ δεῦτερον πρόσωπον ποιοῦσιν· τὴν δὲ παραλήγουσαν ἔτρεψεν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ὄ, τύπτων γὰρ ἐστίν ἡ μετοχή· τρέπουσι δὲ τὴν παραλήγουσαν ὅσα οὐκ εἰς ὄ ἔχουσι τὴν μετοχὴν, ὡς ἐπὶ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, οἷον τύπτομεν τύπτετε, ἐτύπτομεν ἐτύπτετε, τύπτων γὰρ ἐστίν ἡ μετοχή· καὶ ἐπὶ τῶν μελλόντων, οἷον τύψομεν τύψετε, τύψων γὰρ ἐστίν ἡ μετοχή, τυποῦμεν τυπεῖτε, τυπῶν γὰρ ἐστίν ἡ μετοχή, κερουῦμεν κερεῖτε, κερῶν γὰρ ἐστίν ἡ μετοχή, εὐφρανοῦμεν εὐφρανεῖτε, εὐφρανῶν γὰρ ἐστίν ἡ μετοχή· καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ, οἷον ἐλάβομεν ἐλάβετε, λαβῶν γὰρ ἐστίν ἡ μετοχή, ἐμάθομεν ἐμάθετε, μαθῶν γὰρ ἐστίν ἡ μετοχή, ἐδράμομεν ἐδράμετε, δραμῶν γὰρ ἐστίν ἡ μετοχή. Τοῦτο δὲ εἴρηται ἐπὶ τῶν εἰς ὦ· τὰ γὰρ εἰς ἡ-ι λήγοντα ἐπὶ τῶν μελλόντων μόνον τρέπουσι τὴν παραλήγουσαν· τούτου γὰρ καὶ μόνου, φημὶ δὴ τοῦ μέλλοντος, ἡ μετοχή οὐκ ἔστιν εἰς ὄ, ὡς κατὰ μέρος ἔχομεν γινώσκειν· ἔστι δὲ ἐπὶ τῶν εἰς ὦ ῥημάτων, τῶν ἐχόντων δηλονότι εἰς ἡ-ε-ν τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, εἰς ὄ ἡ μετοχή ὡς ἐπὶ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς ἐνεργητικῆς τε καὶ μέσης διαθέσεως, οἷον τετυφῶς τετυπῶς, καὶ ἐπὶ ἀορίστου πρώτου ἐνεργητικοῦ, οἷον τύψας, καὶ ἐπὶ τῶν δύο ἀορίστων παθητικῶν, τουτέστι πρώτου καὶ δευτέρου, οἷον τυφθεῖς τυπεῖς. Ἐτυπτον. Καθόλου ἐπὶ τοῦ παρατατικοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τῶν ἐνεργητικῶν ἐπὶ τῶν εἰς ὦ ῥημάτων τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ὁμοφωνεῖ τῷ πρώτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν, οἷον ἐγὼ ἔλεγον

ἐκεῖνοι ἔλεγον, ἐχρύσουν ἐγὼ ἐχρύσουν ἐκεῖνοι, ἔλα βον ἐγὼ ἔλαβον ἐκεῖνοι, ἐβόων ἐγὼ ἐβόων ἐκεῖνοι. Κανονίζει δὲ τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν ὁ τεχνικός οὕτως· τῶν τεσσάρων παρωχημένων, παρατατικοῦ τέ φημι καὶ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίου καὶ ἀορίστου, τῶν ἐχόντων δηλονότι εἰς ᾧ-ε-ν τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶντὰ γὰρ ἔχοντα εἰς ᾧ-ε-θ-α ἄλλως κανονίζονται, ὡς ἐν τοῖς παθητικοῖς, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα ὅσοι μὲν ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ-ς λήγουσαν καὶ ὀξυνομένην, ἐκεῖνοι ἔχουσι τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἰσοσύλλαβον τῷ ἰδίῳ πρώτῳ προσώπῳ πληθυντικῷ, οἷον ἡ τετυφῶς μετοχὴ ἐστὶ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίου καὶ ἔστιν εἰς ᾧ-ς ὀξύτονος, καὶ λοιπὸν ἐπὶ τούτων τῶν δύο χρόνων τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἰσοσυλλαβεῖ τῷ ἰδίῳ πρώτῳ πληθυντικῷ, οἷον τετύφαμεν τετύφασιν, ἐτετύφειμεν ἐτετύφεισαν· ὅσοι δὲ τῶν παρωχημένων οὐκ ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ-ς ὀξύτονον, ἀλλ' εἰς ᾧ-ς 63 μὲν ὀξύτονον δὲ οὐ, ἢ ὀξύτονον μὲν μὴ εἰς ᾧ-ς δέ, ἢ μήτε εἰς ᾧ-ς μήτε ὀξύτονον, ἐκεῖνοι ἔχουσι τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἑλλείπον μιᾷ συλλαβῇ τοῦ ἰδίου πρώτου πληθυντικοῦ, καὶ λήγον εἰς ἐκείνην τὴν συλλαβὴν, ἥτις ἦν παραλήγουσα τῆς γενικῆς τῆς ἰδίας μετοχῆς· οἷον τοῦ ἔτυπον ἐστὶν ἡ μετοχὴ ὁ τύπτων, οὔτε εἰς ᾧ-ς οὔτε ὀξύτονος, καὶ λοιπὸν γίνεται τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἔτυπον, ἑλλείπον μιᾷ συλλαβῇ τοῦ ἰδίου πρώτου πληθυντικοῦ, φημὶ δὲ τοῦ ἐτύπο μεν, καὶ καταλήγον εἰς τὴν ᾧ-π-τ-ο-ν συλλαβὴν, ἥτις ἦν παραλήγουσα τῆς τύπτοντος γενικῆς μετοχῆς· καὶ πάλιν τοῦ ἔτυπον ἐστὶν ἡ μετοχὴ τυπών, ὀξύτονος μὲν οὐκ εἰς ᾧ-ς δέ, καὶ λοιπὸν γίνεται τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἔτυπον, ἑλλείπον μιᾷ συλλαβῇ τοῦ ἰδίου πρώτου πληθυντικοῦ, φημὶ δὲ τοῦ ἐτύπομεν, καὶ καταλήγον εἰς τὴν ᾧ-π-ο-ν συλλαβὴν, ἥτις ἦν παράληξις τῆς τυπόντος γενικῆς μετοχῆς· πάλιν τοῦ ἔτυπα ἐστὶν ἡ μετοχὴ τύψας, εἰς ᾧ-ς μὲν ἀλλ' οὐκ ὀξύτονος, καὶ πάλιν γίνεται τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἔτυψαν, ἑλλείπον μιᾷ συλλαβῇ τοῦ ἰδίου πρώτου πληθυντικοῦ, φημὶ δὲ τοῦ ἐτύψαμεν, καὶ καταλήγον εἰς τὴν ᾧ-ψ-α-ν συλλαβὴν, ἥτις ἦν παραλήγουσα τῆς τύψαντος γενικῆς μετοχῆς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ ποιηταὶ πολλάκις καὶ ἐπὶ τῶν ἐχόντων τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ-ς καὶ ὀξύτονον ποιοῦσιν ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν πληθυντικῶν ἔνδειαν συλλαβῆς καὶ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς, οἷον ἐστὶν ἐκοσμήθητε ἐκοσμήθησαν· παρὰ δὲ τοῖς ποιηταῖς γίνεται τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἐνδεία συλλαβῆς κόσμηθεν, <Γ 1> αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν, πρὸς τὴν παραλήγουσαν τῆς κοσμηθέντος γενικῆς μετοχῆς· καὶ πάλιν ἐστὶν ἔβην, καὶ τούτου ἡ μετοχὴ βάς εἰς ᾧ-ς ὀξύτονος, καὶ γίνονται τὰ πληθυντικά ἔβημεν ἔβητε ἔβησαν· παρὰ δὲ τοῖς ποιηταῖς γίνεται τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἔβαν, οἷον <Θ 229> πῇ ἔβαν εὐχωλαί, πρὸς τὴν παραλήγουσαν τῆς βάντος γενικῆς μετοχῆς· καὶ πάλιν τοῦ ἔστην ἡ μετοχὴ στάς εἰς ᾧ-ς ὀξύτονος, καὶ γίνονται τὰ πληθυντικά ἔστημεν ἔστητε ἔστησαν· παρὰ δὲ τοῖς ποιηταῖς γίνεται τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ἔσταν, <Β 467> ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι, πρὸς τὴν παραλήγουσαν τῆς μετοχῆς τῆς στάντος. Διὰ τοῦτο παραφυλαττόμεθα τὸ ἦν, Hesiod. Theog. 321> τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί, ἀντὶ τοῦ ἦσαν· ἔστι γὰρ ἦμεν ἦτε ἦσαν, καὶ γίνεται παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἦν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, καὶ ἰδοὺ ἑλλείπει μιᾷ συλλαβῇ τοῦ ἰδίου πρώτου πληθυντικοῦ, 64 καὶ οὐ γέγονε πρὸς τὴν παραλήγουσαν τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς· ἔστι γὰρ εἷς ἑντος ἡ μετοχὴ, καὶ ὀφείλει τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν γενέσθαι ἐν διὰ τοῦ ᾧ-ε, ἀλλ' ἐπειδὴ μονοσύλλαβός ἐστὶν ἡ λέξις καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει ἄρχουσαν καὶ λήγουσαν καὶ παραλήγουσαν, τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης ἐφυλάχθη τὸ ᾧ-η, καὶ οὐκ ἐγένετο τῷ λόγῳ τῆς παραληγούσης διὰ τοῦ ᾧ-ε.

Ἔστι καὶ ἄλλως τοιαύτη ἀπολογία, ἣν λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ μονοβίβλῳ, ὅτι τὸ ἦν εὐρίσκεται καὶ πρώτου προσώπου ἐνικοῦ, οἷον ἦν ἐγώ, ὡς

παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Πλούτῳ <28> ἐγὼ θεοσεβῆς καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ κακῶς ἔπραττον καὶ πένης ἦν, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον· εὐρίσκεται καὶ τρίτου προσώπου ἐνικοῦ, ἦν ἐκεῖνος, εὐρέθη δὲ καὶ πρώτου προσώπου πληθυντικοῦ, οἷον ἦν ἡμεῖς, ἀντὶ τοῦ ἦμεν· εἰκότως οὖν καὶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν οὐκ ἐνήλλαξε πρὸς τὸ ἴδιον πρῶτον πρόσωπον, ἀλλ' ἐγένετο καὶ αὐτὸ ἦν διὰ τοῦ ἡ, τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί, ἀντὶ τοῦ ἦσαν, ἴνα, ὥσπερ ἐν τοῖς ἐνικοῖς τὸ πρῶτον καὶ τρίτον ὁμοφωνοῦσι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς τὸ πρῶτον καὶ τρίτον ὁμοφωνῶσιν. Πάλιν δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου εὐρίσκομεν παρωχημένων τινῶν τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν ἰσοσυλλαβοῦντα τοῖς ἰδίῳις πρώτοις πληθυντικοῖς, τῆς μετοχῆς αὐτῶν μὴ οὔσης εἰς ᾱς μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον ἐστὶν ὁ πληρὼν τοῦ πληροῦντος ἢ μετοχή, καὶ δέον ἐστὶν εἰπεῖν τὰ πληθυντικὰ ἐπληροῦμεν ἐπληροῦτε καὶ τὸ τρίτον ἐπλήρουν, ἐνδέον μιᾷ συλλαβῇ τοῦ ἰδίου πρώτου πληθυντικοῦ, καὶ λήγον εἰς τὴν παραλήγουσαν τῆς γενι κῆς τῆς μετοχῆς, καὶ ὅμως εὕρηται παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ ἐν τῇ Ἑκάβῃ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἰσοσύλλαβον τῷ ἰδίῳ πρώτῳ προσώπῳ πληθυντικῷ, οἷον ἐπληροῦσαν, ἔνθα φησὶν <574> οἱ δ' ἐπληροῦσαν πυρὰν Κορμοὺς φέροντες πευκίνους. Καὶ πάλιν ἐστὶν ὁ σχάζων τοῦ σχάζοντος ἢ μετοχή, καὶ δέον ἐστὶν εἶναι τὰ πληθυντικὰ ἐσχάζο μεν ἐσχάζετε ἔσχαζον, καὶ ὅμως εὐρίσκεται παρὰ Λυκόφρονι τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἰσοσύλλαβον τῷ ἰδίῳ πρώτῳ πληθυντικῷ ἐσχάζοσαν, ἔνθα φησὶν <21> κάπο γῆς ἐσχάζοσαν, ἀντὶ τοῦ ἀπέ λυον· ταῦτα δὲ Καλχηδονίων ἰδιώματά εἰσιν. 65 Παρακείμενος. Τέτυφα. Δύο χρόνοι κατασκευάζουσι τὸν παρακείμενον, ὁ παρατατικὸς τὴν ἄρχουσαν, ὁ δὲ μέλλων τὴν λήγουσαν καὶ τὴν παραλήγουσαν καὶ τὴν ποσότητα τῶν συλλαβῶν. Μετὰ τὸν παρατατικὸν κανονίζει τὸν παρακείμενον, καὶ λέγει ὅτι δύο χρόνοι κατασκευάζουσι τὸν παρακείμενον, ὁ παρατατικὸς καὶ ὁ μέλλων, ὁ μὲν τὴν ἄρχουσαν, ὁ δὲ τὴν λήγουσαν καὶ τὴν παραλήγουσαν καὶ τὴν ποσότητα τῶν συλλαβῶν· ἡμεῖς δέ, εἰ θεῷ φίλον, προϊόντες ἔχομεν δεῖξαι, ὅτι καὶ ἡ ἄρχουσα δύναται ἐκ τοῦ μέλλοντος κανονισθῆναι. Πᾶς τοίνυν παρακείμενος εἰς ᾱ λήγει, καὶ πρὸ τοῦ ᾱ ἔχει ἢ τὸ ᾤ ἢ τὸ ᾠ ἢ τὸ ᾡ ἢ τὸ ᾠ, οἷον τέτυφα νένυχα πεποίηκα. Ἰστέον ὅτι πᾶς παρακείμενος ὀριστικὸς ἐνεργητικὸς πρώτου προσώπου ἐνικοῦ εἰς ᾱ λήγει. Ταῦτα δὲ πεποιήται πρὸς τὴν τοῦ μέλλοντος ἀκολουθίαν· ὅτε μὲν γὰρ ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾤ, ὁ παρακείμενος διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, οἷον τύψω τέτυφα, γράψω γέγραφα, κόψω κέκοφα· ὅτε δὲ ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾡ, ὁ παρακείμενος διὰ τοῦ ᾡ ἐκφέρεται, οἷον λέγω λέξω λέλεχα, πλέκω πλέξω πέπλεχα, νύσσω νύξω νένυχα· ὅτε δὲ ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾡ ἐστίν, ὁ παρακείμενος διὰ τοῦ ᾡ ἐκφέρεται, οἷον πείθω πείσω πέπεικα, νήθω νήσω νένηκα, λακτίζω λακτίσω λελάκτικα, βασιλεύω βασιλεύσω βεβασίλευκα, συρίζω συρίσω σεσύρικα, ἵππεύω ἵπ πεύσω ἵππευκα· ὅτε δὲ ὁ μέλλων δι' ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, τότε ὁ παρακείμενος διὰ τε αὐτοῦ τοῦ ἀμεταβόλου καὶ τοῦ ᾡ ἐκφέρεται, οἷον κείρω κερῶ κέκαρκα, φθείρω φθερῶ ἔφθαρκα, κτείνω κτενῶ ἔκταγκα, τοῦ ᾡ εἰς τὸ ᾡ τραπέντος διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ᾡ. Ἔστι δὲ καὶ οὕτως εἰπεῖν, ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ ᾤ ἐκφέρεται ὁ παρακείμενος, οἷον τύπτω τύψω τέτυφα, λείβω λείψω λέλειφα, γράφω γράψω γέγραφα, ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν βαρυτόνων καὶ ἐνίων τῆς τετάρτης, ὡς ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾡ ἐστίν, διὰ τοῦ ᾡ ἐκφέρεται ὁ παρακείμενος, οἷον λέγω λέξω λέλεχα, πλέκω πλέξω πέπλεχα, πλῆσσω πλήξω ἐπλήξα, πῆσσω πῆξω πέπηχα, νύσσω νύξω νένυχα· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν πασῶν συζυγιῶν διὰ τοῦ κ ἐκφέρεται ὁ παρακείμενος, τουτέστιν ἐπὶ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων καὶ ἐπὶ ἐνίων τῆς τετάρτης, ὡς ὁ μέλλων οὐκ ἔστι διὰ τοῦ ᾡ ἀλλὰ διὰ τοῦ ᾡ, καὶ ἐπὶ τῆς πέμπτης καὶ ἐπὶ τῆς ἕκτης καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν συζυγιῶν τῶν περισπωμένων, καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ᾡ, οἷον πείθω πείσω πέπεικα, 66 νήθω νήσω νένηκα, συρίζω συρίσω σεσύρικα, λεπίζω

λεπίσω λελέπικα, ἀρπάζω ἀρπάσω ἥρπακα, κείρω κερῶ κέκαρκα, τίλλω τιλῶ τέτιλκα, κρούω κρούσω κέκρουκα, τοξεύω τοξεύσω τετόξευκα, ποιῶ ποιήσω πεποίηκα, βοῶ βοήσω βεβόηκα, χρυσῶ χρυσώσω κεχρύσωκα, τίθημι θήσω τέθηκα καὶ κατὰ τροπὴν Βοιωτικὴν τοῦ ᾠ εἰς τὴν ᾠ διφθογγὸν τέθεικα διὰ τῆς ᾠ διφθογγου, δίδωμι δώσω δέδωκα, βίωμι βιώσω βεβίωκα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι τοῦτο, εἰ ἄρα ἡ πρώτη συζυγία τῶν βαρυτόνων ἔχουσα δασὺ ψιλὸν μέσον, λέγω δὴ τὸ β ἢ π ἢ φ, οἷον λείβω τέρπω γράφω, διὰ τοῦ ἰδίου δασέος ἐκφέρεται κατὰ τὸν παρακαείμενον, λέγω δὴ διὰ τοῦ φ, οἷον λείβω λείψω λέλειφα, γράφω γράψω γέγραφα, καὶ πάλιν ἡ δευτέρα συζυγία τῶν βαρυτόνων ἔχουσα δασὺ ψιλὸν μέσον, λέγω δὴ τὸ γ κ χ, οἷον λέγω πλέκω τρέχω, διὰ τοῦ ἰδίου δασέος ἐκφέρεται κατὰ τὸν παρακαείμενον, λέγω δὴ διὰ τοῦ χ, οἷον λέγω λέξω λέλεχα, πλέκω πλέξω πέπλεχα, διατὶ ἡ τρίτη συζυγία τῶν βαρυτόνων ἔχουσα δασὺ ψιλὸν καὶ μέσον, λέγω δὴ τὸ δ θ τ, οἷον ἄδω πλήθω ἀνύτω, οὐκ ἐκφέρεται κατὰ τὸν παρακαείμενον διὰ τοῦ ἰδίου δασέος. λέγω δὴ διὰ τοῦ θ, ἀλλὰ διὰ τοῦ κ, οἷον πείθω πείσω πέπεικα, νήθω νήσω νένηκα· οὐ γὰρ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο οὐκ ἐκφέρεται ὁ παρακαείμενος τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ θ, ἐπειδὴ οὐδέποτε τὸ θ εὐρίσκεται ἐν παρακαίμενῳ, εἴγε ἐν τῷ μέσῳ παρακει μὲν εὐρίσκεται, ὥς ἐν τῷ νένηθα καὶ πέποιθα καὶ εἴωθα. Λέγει οὖν ὁ τεχνικὸς Ἀπολλώνιος ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι αἰτίος ἐστὶν ὁ μέλλων τοῦ μὴ ἐκφέρεσθαι τὸν παρακαείμενον τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ θ· ἐφ' ὧν γὰρ ὁ μέλλων διὰ διπλοῦ ἐκφέρεται, τούτων ὁ παρακαείμενος διὰ δασέος ἐκφέρεται, οἷον ὁ μέλλων διὰ διπλοῦ ἐκφέρεται ἐν τῷ τύψω, ἀλλὰ καὶ ὁ παρακαείμενος διὰ δασέος τοῦ φ ἐκφέρεται ἐν τῷ τέτυφα· πάλιν ἐν τῷ λέξω ὁ μέλλων διὰ διπλοῦ ἐκφέρεται, ἀλλὰ καὶ ὁ παρακαείμενος διὰ τοῦ χ ἐκφέρεται, ὥς ἐν τῷ λέλεχα· ἐπειδὴ οὖν ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα συζυγία τῶν βαρυτόνων διὰ διπλοῦ ἔχουσι τὸν μέλλοντα ἐκφερόμενον, ἡ μὲν γὰρ πρώτη διὰ τοῦ ψ, ἡ δὲ δευτέρα διὰ τοῦ ξ, οἷον τύπτω τύψω, γράφω γράψω, λέγω λέξω, πλέκω πλέξω, εἰκότως διὰ δασέος ἔχουσι τὸν παρακαείμενον ἐκφερόμενον, οἷον τέτυφα γέγραφα λέλεχα πέπλεχα· ἡ δὲ τρίτη συζυγία τῶν βαρυτόνων, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸν μέλλοντα διὰ διπλοῦ ἐκφερόμενον, οἷον πείθω πείσω πέπεικα, νήθω νήσω νένηκα, εἰκότως οὐκ ἔχει τὸν παρακαείμενον διὰ δασέος ἐκφερόμενον. 67 Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατὶ γὰρ ὥσπερ ἡ πρώτη συζυγία τῶν βαρυτόνων ἔχει τὸν μέλλοντα διὰ διπλοῦ τοῦ ψ ἐκφερόμενον, οἷον τύπτω τύψω, γράφω γράψω, λείβω λείψω, καὶ ἡ δευτέρα διὰ <διπλοῦ> τοῦ ξ, οἷον λέγω λέξω, πλέκω πλέξω, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ τρίτη συζυγία τῶν βαρυτόνων ἔχει τὸν μέλλοντα διὰ διπλοῦ τοῦ ζ ἐκφερόμενον· οὐδὲ γὰρ ἔχει αὐτὸν διὰ διπλοῦ τοῦ ζ ἐκφερόμενον, ἀλλὰ διὰ τοῦ ς, οἷον πείθω πείσω, νήθω νήσω, ἄδω ἄσω. Καὶ λέγει ὁ Ἀπολλώνιος δύο ἀπολογίας, μίαν μὲν πιθανήν, δευτέραν δὲ καταναγκαστικήν· καὶ ἡ μὲν πιθανὴ ἔχει οὕτως· πᾶς μέλλων εἰς ὧ λήγων βαρύτονος πρὸ τοῦ ὧ θέλει ἔχειν τὸ ς ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ, ἐνεργείᾳ μὲν, οἷον βασιλεύσω ἱππεύσω νοήσω, δυνάμει δέ, οἷον λέξω πλέξω τύψω· τὸ γὰρ ξ ἐκ τοῦ κ καὶ ς σύγκειται καὶ τὸ ψ ἐκ τοῦ π καὶ ς· πρόσκειται βαρύτονος διὰ τὸ κερῶ τιλῶ ρανῶ· ταῦτα γὰρ οὐκ ἔχουσι πρὸ τοῦ ὧ τὸ ς οὔτε δυνάμει οὔτε ἐνεργείᾳ, ἀλλ' οὐ βαρὺ νονται ἀλλὰ περισπῶνται· εἰ ἐξεφέρετο οὖν ὁ μέλλων τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ ζ, οὐκ ἤμελλεν ἔχειν πρὸ τοῦ ὧ τὸ ς, οὔτε δυνάμει οὔτε ἐνεργείᾳ· τὸ γὰρ ζ οὐ σύγκειται ἐκ τοῦ δ καὶ ς, ἀλλ' ἐκ τοῦ ς καὶ δ· τούτου χάριν οὐκ ἐκφέρεται ὁ μέλλων τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ ζ. Ταῦτα μὲν ὁ τεχνικὸς Ἀπολλώνιος. Ἀνατρέπεται δὲ οὗτος ὁ κανὼν· εὐχερῶς γὰρ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐ λέγονται διπλᾶ, καθότι ἐκ δύο συμφώνων σύγκεινται, ἀλλὰ καθὸ δύο συμφώνων ἔχουσι δύναμιν καὶ ἐκφώνησιν· διπλοῦν γὰρ λέγεται τὸ δυνάμενον εἰς ἑαυτὸ διπλωθῆναι, ὥς ἐπὶ

ίματίου διπλουμένου εἰς ἑαυτό· τὰ γὰρ ἐκ διαφόρων συγκείμενα οὐ λέγονται διπλᾶ, ἀλλὰ σύν θετα· σύνθετα δὲ τὰ στοιχεῖα οὐ δυνάμεθα λέγειν, στοιχεῖον γὰρ ἐστὶν ἡ πρώτη καὶ ἀμερὴς τοῦ ἀνθρώπου φωνή· ὥστε οὖν οὐδὲ τὸ ᾤ ἐκ τοῦ ᾤ καὶ ᾤδ σύγκειται, οὐδὲ τὸ ᾤ ἐκ τοῦ ᾤ καὶ ᾤς, οὐδὲ τὸ ᾤ ἐκ τοῦ ᾤ καὶ ᾤς. Ἡ δὲ καταναγκαστική ἀπολογία ἐστὶ τοιαύτη· τὰ χαρακτηρι στικά τοῦ βαρυτόνου ἐνεστώτος οὐ δύνανται εἶναι καὶ χαρακτηριστικά βαρυτόνου μέλλοντος, οἷον τὸ ᾤ χαρακτηριστικὸν ἐστὶ βαρυτόνου ἐν ἐστώτος, ὡς ἐπὶ τοῦ κείρω, καὶ οὐκ ἔστι χαρακτηριστικὸν βαρυτόνου μέλλοντος ἀλλὰ περισπωμένου, οἷον κερῶ· εἰ ἄρα οὖν τὸ ᾤ χαρακτηρι στικὸν ἐστὶ βαρυτόνου ἐνεστώτος, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀρπάζω στηρίζω, δηλονότι οὐ δύναται εἶναι χαρακτηριστικὸν βαρυτόνου μέλλοντος· ἀλλ' οὔτε δὲ περισπωμένου, ἐπειδὴ ὁ περισπώμενος μέλλων βραχεία θέλει παρα λήγεσθαι, χωρὶς τῶν Δωρικῶν, οἷον κερῶ φθερῶ τιλῶ ῥανῶ· πρόσκει 68 ται χωρὶς τῶν Δωρικῶν, ἐπειδὴ οἱ Δωριεῖς τὸν ποιήσω μέλλοντα παραληγόμενον μακρᾶ περισπῶσι ποιησῶ λέγοντες· πάντας γὰρ τοὺς ὀριστικούς μέλλοντας περισπῶσιν οἱ Δωριεῖς, οἷον γραψῶ τυψῶ. Τούτου οὖν χάριν ἡ τρίτη συζυγία τῶν βαρυτόνων οὐκ ἔχει τὸν μέλλοντα διὰ τοῦ ᾤ ἐκφερόμενον. Ὅτε δὲ δι' ἀμεταβόλου ὁ μέλλων, ὁ παρακείμενος δι' αὐτοῦ καὶ τοῦ ᾤ, κερῶ κέκαρκα, τιλῶ τέτιλκα, πλὴν τῶν ἡμαρτημένων, τοῦ νενέμηκα καὶ τῶν ὁμοίων. Λέγει ἡνίκα ὁ μέλλων δι' ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, τότε καὶ ὁ παρακείμενος διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀμεταβόλου ἐκφέρεται καὶ τοῦ ᾤ, οἷον κερῶ κέκαρκα, σπερῶ ἔσπαρκα, φθερῶ ἔφθαρκα, τιλῶ τέτιλκα, στελῶ ἔσταλκα, χωρὶς τῶν ἐχόντων τὸ ᾤ δηλονότι τρεπόντων αὐτὸ εἰς τὸ ᾤ διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ᾤ, οἷον ῥανῶ ἔρραγκα, κτενῶ ἔκταγκα, μιανῶ μεμίαγκα, μολυνῶ μεμόλυγκα· τὸ γὰρ ᾤ ἐπιφερομένου τοῦ <ᾤ ἢ> ᾤ ἢ ᾤ ᾤ ἐν μιᾷ λέξει τρέπεται εἰς τὸ ᾤ, οἷον συγκληρονόμος ἐγκέφαλος συγγενὴς σύγγονος σύγχυσις συζηρᾶναι συγζῆσαι· πρόσκειται ἐν μιᾷ λέξει διὰ τὸ σύν Γεωργίῳ, ἐν χειρί· ἐπὶ τούτων γὰρ οὐκ ἐτράπη τὸ ᾤ εἰς ᾤ ἐπιφερο μένου τοῦ ᾤ καὶ τοῦ ᾤ· ἀλλ' οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶν ἐν μιᾷ λέξει, δύο γὰρ λέξεις εἰσὶν. Πρόσκειται δὲ χωρὶς τῶν ἡμαρτη μένων, τοῦ νενέμηκα καὶ τῶν ὁμοίων, ἐπειδὴ ἐστὶ τέμω τεμῶ, νέμω νεμῶ, δέμω δεμῶ (ὅπερ σημαίνει τὸ οἰκοδομῶ), βρέμω βρεμῶ (ὃ ση μαίνει τὸ κτυπῶ)· καὶ ὀφείλοντα ταῦτα κατὰ τὸν παρακείμενον φυ λάξαι αὐτό τε τὸ ἀμετάβολον καὶ γενέσθαι τέταμκα νέναμκα δέδαμκα βέβραμκα, ὥσπερ κερῶ κέκαρκα, φθερῶ ἔφθαρκα, οὐκ ἐγένοντο οὕτως, ἀλλὰ τέτμηκα νενέμηκα δεδέμηκα βεβρέμηκα, τοῦ ᾤ πλεονάσαντος διὰ τὸ μηδέποτε εὐρίσκεσθαι τὸ ᾤ πρὸ τοῦ ᾤ, μήτε κατὰ σύλληψιν μήτε κατὰ διάστασιν· κατὰ σύλληψιν μὲν, ἐπειδὴ τὰ ὑποταττόμενά τι ἐν συλλήψει, ἐὰν ἀντιπροηγῶνται, ἐν διαστάσει ἀντιπροηγούμενα, οἷον τὸ ᾤ ὑποτέτακται τῷ ᾤ κατὰ σύλληψιν ἐν τῷ πρώτῳ, ἀντιπροηγούμενον δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ ἔρπῳ κατὰ διάστασιν αὐτοῦ ἀντιπροηγείται· πάλιν τὸ ᾤ ὑποτέτακται τῷ ᾤ κατὰ σύλληψιν ἐν τῷ θνήσκῳ, ἀντιπροηγησάμενον δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ ἄνθος κατὰ διάστασιν ἀντιπροηγείται αὐτοῦ· πάλιν τὸ ᾤ ὑποτέτακται τῷ ᾤ κατὰ σύλληψιν ἐν τῷ κλέος, ἀντιπροηγούμενον δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ ἔλκῳ κατὰ διάστασιν ἀντιπροηγείται αὐτοῦ· πάλιν τὸ ᾤ ὑποτέτακται τῷ ᾤ κατὰ σύλληψιν ἐν τῷ γραῦς, ἀντιπροηγησάμενον δὲ 69 αὐτοῦ ἐν τῷ ἔργον κατὰ διάστασιν ἀντιπροηγείται αὐτοῦ· εἰ ἄρα οὖν τὸ ᾤ ὑποτέτακται τῷ ᾤ κατὰ σύλληψιν, ὡς ἐν τῷ ἀκμή καὶ ἄκμων, δηλονότι ἀντιπροηγούμενον αὐτοῦ κατὰ διάστασιν θέλει ἀντιπροηγήσθαι αὐτοῦ. Ἀλλ' οὔτε δὲ ἐν διαστάσει δύναται προηγέσθαι αὐτοῦ, φημὶ δὴ τὸ ᾤ τοῦ ᾤ, ἐπειδὴ πᾶσα συλλαβὴ καταλήγουσα εἰς τὸ ᾤ θέλει ἔχειν τὴν ἐξῆς ἀρχομένην ἢ ἀπὸ τοῦ ᾤ ἢ ἀπὸ τοῦ ᾤ ἢ ἀπὸ τοῦ ᾤ ἢ ἀπὸ τοῦ ᾤ ἢ ἀπὸ τοῦ ᾤ, οἷον σύμβουλος σύμπονος σύμφωνος σύμ ψηφος συμμετοχος. Τούτοις οὖν ἐξηκολούθησε καὶ τὸ μεμένηκα· ἐστὶ γὰρ μένω μενῶ, <καὶ> ὁ παρακείμενος ὠφείλεν εἶναι μέμαγκα, ὥσπερ κτενῶ ἔκταγκα, γέγονε δὲ μεμένηκα

κατὰ συνεκδρομὴν τούτων· οὐδὲ γὰρ δυνάμεθα λέγειν, ὅτι <εἰ> ἦν μέμαγκα, ἄσυνταξία ἤμελλεν εἶναι· δυνατόν γὰρ τὸ ᾱ πρὸ τοῦ κ εἶναι, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔκταγκα μεμίαγκα με μόλυγκα. Ταῦτα δὲ δύνανται ὡς ἀπὸ τῶν περισπωμένων ποιεῖσθαι τὴν κλίσιν, οἷον ὡς ἀπὸ τοῦ τεμῶ τεμήσω, νεμῶ νεμήσω, δεμῶ δεμήσω, βρεμῶ βρεμήσω, ὥσπερ νοῶ νοήσω νενόηκα, ποιῶ ποιήσω πεποίηκα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι σεσημεῖται τὸ κρίνω κρινῶ κέκρικα, κλίνω κλινῶ κέκλικα, πλύνω πλυνῶ πέπλυκα, τείνω τενῶ τέτακα· ταῦτα γὰρ ἀπέβα λον τελείως τὸ ἀμετάβολον κατὰ τὸν παρακείμενον· καὶ τὸ <κερδαίνω> κερδανῶ δὲ εὐρίσκεται καὶ χωρὶς τοῦ ἀμεταβόλου κατὰ τὸν παρακείμενον, οἷον κεκέρδαγκα κεκέρδακα. Θέλουσι δὲ τινες λέγειν, ὅτι ὑπάγονται τῷ κανόνι ταῦτα τῷ λέγοντι, ὅτι τὰ εἰς ᾱ ὡς δισύλλαβα ἐνὶ φωνήεντι παρα ληγόμενα ἀποβάλλουσι τὸ ἀμετάβολον κατὰ τὸν παρακείμενον, οἷον πλύνω πέπλυκα, κρίνω κέκρικα, κλίνω κέκλικα, τὰ δὲ μὴ οὕτως ἔχοντα φυλάττουσι τὸ ἀμετάβολον τρεπόμενον εἰς τὸ ᾱ, οἷον φαίνω πέφαγκα, χαίνω κέχαγκα, ραίνω ἔρραγκα. Καὶ λέγει ὁ τεχνικὸς Ἀπολλώνιος, ὅτι κακῶς λέγουσιν, πρῶτον μὲν ὅτι αὐτὰ τὰ σεσημειωμένα ἐκανόνισαν, δεύτερον δὲ ὅτι ἀντίκειται αὐτοῖς τὸ τείνω δύο φωνήεσι παραληγόμενον καὶ μὴ φυλάττον τὸ ἀμετάβολον κατὰ τὸν παρακείμενον, οἷον τέτακα. Καὶ λέγουσιν, μήποτε τὸ τέτακα ὡς ἀπὸ τοῦ τάζω ἐστὶ τάσω τέτακα, ὡς φράζω φράσω πέφρακα· πρὸς οὓς πάλιν ὑπαντᾷ ὁ τεχνικὸς Ἀπολλώνιος λέγων, ὅτι εἰ ἦν ἀπὸ τοῦ τάζω, ἤμελλεν εἶναι ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος τέταχα διὰ τοῦ χ, καὶ ὁ μέσος παρακείμενος τέταγα διὰ τοῦ γ· τάζω γάρ ἐστιν ὁ μέλλων, ἐξ οὗ καὶ τὸ τόζον, 70 οἶονεὶ τὸ τεινόμενον· ὥσπερ γὰρ ἀπὸ τοῦ κράζω κράξω γίνεται κέ κραχα ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος, καὶ ὁ μέσος κέκραγα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ τάζω τάξω γίνεται τέταχα ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος, καὶ τέταγα ὁ μέσος παρακείμενος. Ὅτι γὰρ ὁ μέσος παρακείμενος τέταγα ἐστίν, δηλοῖ ὁ δεύτερος ἀόριστος εὐρισκόμενος τέταγον, οἷον <Α 591> ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο· καὶ γὰρ ὁ δεύτερος ἀόριστος διὰ τοῦ συμφώνου τοῦ ὄντος πρὸ τοῦ ᾱ ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ χαρακτηρίζεται, οἷον λείπω λέλοιπα ἔλιπον, κείρω κέκορα ἔκαρον, νύσσω νύξω νένυχα ἔνυγον, τύπτω τέτυπα ἔτυπον. Κάλλιον οὖν ἐστὶ δοῦναι αὐτὰ σεσημειωμένα, φημί δὴ τὸ κέκρικα πέπλυκα κέκλικα τέτακα, καὶ μὴ κλινόμενα κατὰ κανόνα· ἐλέγχονται γὰρ ὅτι ὠφείλον ἔχειν τὸ ἀμετάβολον ἐκ τῶν ποιητικῶν χρήσεων· εὐρίσκονται γὰρ ἐν ταῖς χρήσεσι κλινθῆναι καὶ κρινθῆναι, οἷον <Γ 360> ὁ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν <Hes. Theog. 711> ἐκλίνθη δὲ μάχη, <Γ 102> διακρινθεῖτε τάχιστα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ἡνίκα ὁ μέλλων δι' ἀμεταβόλου ἐκ φέρεται, τότε ὁ παρακείμενος δι' αὐτοῦ, τουτέστι τοῦ ἀμεταβόλου, ἐκ φέρεται καὶ τοῦ κ, καὶ μὴ διὰ τοῦ ἀμεταβόλου μόνου ἢ διὰ τοῦ κ μόνου. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι δι' ἀμεταβόλου μόνου οὐκ ἡδύνατο ἐξ ἐνεχθῆναι, ἐπειδὴ ὁ παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς οὐδέποτε διὰ ἡμιφῶ νου ἐκφέρεται, οἷον τέτυφα νένυχα πεποίηκα· τὸ γὰρ φ καὶ τὸ χ καὶ τὸ κ ἄφωνα εἰσιν· εἰ ἄρα οὖν τὰ ἀμεταβόλα ἡμίφωνα εἰσινήμιφωνα γὰρ ζ λ μ ν ρ ξ ψ ὥς δηλονότι οὐ δύναται δι' αὐτῶν μόνων ἐξ ἐνεχθῆναι ὁ παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς. Ἄλλως τε δὲ ὁ παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς οὐδέποτε διὰ τῶν συμφώνων χαρακτηρίζεται, δι' ὧν χαρακτηρίζεται ὁ πρῶτος ἀόριστος ὁ ἐνεργητικὸς· οἷον ὁ πρῶτος ἀόριστος ὁ ἐνεργητικὸς ἐκφέρεται διὰ τοῦ ς καὶ ξ καὶ ψ, οἷον ἐποίησα ἔνυξα ἔγραψα, ὁ δὲ παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς οὐδέποτε ἐκφέρεται διὰ τοῦ ς οὔτε διὰ τοῦ ξ οὔτε διὰ τοῦ ψ· τὸ γὰρ ἔθηκα ἔδωκα ἦκα ἀορίστου ὄντα καὶ διὰ τοῦ κ ἐξἐνεχθέντα τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου πολλάκις πεφυκότος διὰ τοῦ κ ἐκφέρεσθαι, οἷον πεποίηκα νενόηκα, παράλογά εἰσιν, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ μαθησόμεθα, ἡνίκα καὶ περὶ τοῦ εἶπα καὶ ἦνεγκα διαλαμβάνομεν. Ἐπειδὴ οὖν ἔθος ἔχει ὁ πρῶτος ἀόριστος ὁ ἐνεργητικὸς διὰ τῶν ἀμεταβόλων

χαρακτηρίζεσθαι, οἷον 71 ἔκειρα ἔτιλα ἔρρανα ἔνειμα, τούτου χάριν ὁ παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς οὐ χαρακτηρίζεται διὰ τοῦ ἀμεταβόλου μόνου, ἵνα μὴ εὐρεθῇ χαρακτηριζόμενος διὰ τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ πρώτου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ· τούτου οὖν χάριν οὐκ ἡδύνατο ὁ παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς δι' ἀμεταβόλου μόνου ἐξενεχθῆναι. Ἄλλ' οὔτε δὲ πάλιν τὸ ἀμετάβολον ἀποβάλλειν ἡδύνατο ὁ παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς, ἵνα διὰ τοῦ κ μόνου ἐξενεχθῇ, ἐπειδὴ τὰ ἀμετάβολα οὔτε ἐν ταῖς τῶν ὀνομάτων κλίσεσιν οὔτε ἐν ταῖς τῶν ῥημάτων θέλουσι μεταβάλλεσθαι, ὅθεν καὶ ἀμετάβολα λέγονται, οἷον Πλάτων Πλάτωνος, Ἐκτωρ Ἐκτορος, κείρω κερῶ, νέμω νεμῶ, τίλλω τιλῶ, μένω μενῶ· ἡ γὰρ φρέατος γενική καὶ δελέατος καὶ στέατος οὐκ ἀπὸ τῆς φρέαρ καὶ στέαρ καὶ δέλεαρ εὐθείας εἰσίν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς εἰς ζ καταλήξεως, φημί δὴ ὡς ἀπὸ τῆς φρέας καὶ στέας καὶ δέλεας· ἐξ ἀνάγκης οὖν, διὰ τὸ μήτε δι' ἀμεταβόλων μόνων δύνασθαι ἐκφέρεσθαι τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον μήτε διὰ τοῦ κ μό νου, ἐκφέρεται διὰ τε τοῦ ἰδίου ἀμεταβόλου καὶ τοῦ κ . Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, τίνος χάριν τριῶν ὄντων συμφώνων χαρακτηριστικῶν τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου, φημί δὴ τοῦ κ καὶ φ καὶ χ , οἷον πεποίηκα τέτυφα νένυχα, τὸ κ ἔλαβε μετὰ τοῦ ἀμεταβόλου ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος, καὶ οὐ τὸ φ ἢ τὸ χ . Πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ ἔλαβε τὸ φ ἢ τὸ χ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος μετὰ τῶν ἀμεταβόλων, ἡ αὕτη ἔτι ἔμμενεν ἀπορία· ἔτι γὰρ ζητεῖν εἴχομεν, διατί τὸ φ ἢ τὸ χ ἔλαβε μετὰ τῶν ἀμεταβόλων, καὶ μὴ τὸ κ . Μήποτε δὲ κατὰ τὴν ἀλήθειαν ἔστιν ἀποδοῦναι καὶ αἰτίας, διατί τριῶν ὄντων τῶν χαρακτηριστικῶν συμφώνων τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου, τοῦ κ φημί καὶ τοῦ φ καὶ τοῦ χ , τὸ κ ἔλαβε, καὶ οὐ τὸ φ ἢ τὸ χ , ὧν ἡ πρώτη ἐστὶν αὕτη. Ἰστέον ὅτι τὸ φ ἢ τὸ χ λαβεῖν οὐκ ἡδύνατο ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος μεθ' ἑνὸς τῶν ἀμεταβόλων, ἐπειδὴ ἡνίκα ὁ παρακείμενος διὰ δασέος ἐκφέρεται, πάντως καὶ ὁ μέλλων διὰ διπλοῦ ἐκφέρεται, οἷον ἡνίκα μὲν ὁ παρακείμενος διὰ τοῦ φ ἐκφέρεται, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ ψ ἐκφέρεται, <οἷον> τύψω τέτυφα, γράψω γέγραφα, ἡνίκα δὲ ὁ παρακείμενος διὰ τοῦ χ ἐκφέρεται, ὁ μέλλων διὰ τοῦ ξ ἐκφέρεται, οἷον λέξω λέλεχα, πλέξω πέπλεχα· ἐπειδὴ οὖν ἐπὶ τούτων, φημί δὴ ἐπὶ τῶν δι' ἀμεταβόλων, οὐκ ἔστιν ὁ μέλλων διὰ διπλοῦ, τούτου οὖν χάριν οὔτε ὁ παρακείμενος διὰ δασέος δύναται εἶναι, φημί δὴ διὰ τοῦ χ ἢ τοῦ φ , καὶ τούτου χάριν οὐκ ἔλαβεν ὁ παρακείμενος μεθ' ἑνὸς τῶν ἀμεταβόλων τὸ φ ἢ τὸ χ , καὶ λοιπὸν ἐξ ἀνάγκης τὸ κ 72 ἔλαβεν. Ἡ δευτέρα δὲ λύσις αὕτη· ἡνίκα ὁ μέλλων διὰ τοῦ ζ ἐκφέρεται, πάντως ὁ παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς διὰ τοῦ κ ἐκφέρεται, οἷον πείσω πέπεικα, νήσω νένηκα, ἱππεύσω ἱππευκα· ἐπειδὴ οὖν ὁ μέλλων δι' ἀμεταβόλων χαρακτηρίζεται κατὰ τὴν διάλεκτον τῶν Αἰολέων καὶ διὰ τοῦ ζ ἐκφερόμενος τὸ γὰρ φθερῶ οἱ Αἰολεῖς θέλοντες βαρύνειν, ἅτε δὴ βαρυντικοὶ ὄντες, φθέρσω λέγουσι τὸ ζ προστιθέντες· τὸ γὰρ ζ χαρακτηριστικόν ἐστι βαρυτόνου μέλλοντος, οἷον ποιήσω, νοήσω· καὶ πάλιν τὸ κερῶ κέρσω λέγουσιν, ἐξ οὗ τὸ <K 456> ἀπέκερσε τένον ταστούτου χάριν ἐπειδὴ εὐρέθη ὁ μέλλων δι' ἀμεταβόλου χαρακτηριζόμενος καὶ διὰ τοῦ ζ ἐκφερόμενος, ὁ παρακείμενος μεθ' ἑνὸς τῶν ἀμεταβόλων τὸ κ ἔλαβεν· ἐμάθομεν γὰρ ὅτι ἡνίκα ὁ μέλλων διὰ τοῦ ζ ἐκφέρεται, ὁ παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς διὰ τοῦ κ ἐκφέρεται, οἷον ποιήσω πεποίηκα, νοήσω νενόηκα. Παραλήγουσαν δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει τῶ μέλλοντι ὁ παρακείμενος. Ἐνταῦθα περὶ τῆς παραληγούσης τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου διαλαμβάνει. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος τὴν αὐτὴν ἔχει παραλήγουσαν τῶ μέλλοντι, οἷον πείσω πέπεικα, νοήσω νενόηκα, βασιλεύσω βεβασίλευκα, κρούσω κέκρουκα, ποιήσω πεποίηκα, στεφανώσω ἐστεφάνωκα, λούσω λέλouκα· καὶ πάλιν ἐστὶ περάσω καὶ φυράσω, καὶ ἐπειδὴ ὁ μέλλων ἐκτεταμένον ἔχει τὸ α , τούτου χάριν καὶ ὁ παρακείμενος ὁ πεπέρακα καὶ ὁ πεφύρακα ἐκτεταμένον

αὐτὸ ἔχει· καὶ πάλιν ἐστὶ γελάσω καὶ ἐλάσω, καὶ ἐπειδὴ ὁ μέλλων συν εσταλμένον ἔχει τὸ ᾠα, τούτου χάριν καὶ ὁ παρακείμενος ὁ γεγάλακα καὶ ὁ ἤλακα συνεσταλμένον ἔχει τὸ ᾠα· καὶ πάλιν ἐστὶ πλέω χέω πνέω ῥέω δι' ἑνὸς φωνήεντος, καὶ πλεονάζει ὁ μέλλων τὸ ᾠυ καὶ γίνεται πλεύσω χεύσω πνεύσω ῥεύσω, ἀλλὰ καὶ ὁ παρακείμενος ὁμοίως τῷ μέλλοντι γίνεται διὰ τῆς ᾠεῦ διφθόγγου, οἷον πέ πλευκα κέχευκα πέπνευκα ἔρρευκα· τινὲς δὲ θέλουσι λέγειν ταῦτα ὡς ἀπὸ τοῦ πνεύω καὶ πλεύω καὶ χεύω καὶ ῥεύω εἶναι· πάλιν ἐστὶ παίω καὶ παλαίω καὶ πταίω, καὶ ἐπειδὴ ταῦτα φυλάττουσι τὴν ᾠα διφθογγον κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον παίσω παλαίσω καὶ πταίσω, τούτου χάριν καὶ κατὰ τὸν παρακείμενον φυλάττουσιν αὐτήν, οἷον πεπάλαικα πέπαικα 73 καὶ πέπταικα· καὶ πάλιν ἐστὶ κλαίω κλαύσω καὶ καίω καύσω, καὶ ἐπειδὴ ταῦτα κατὰ τὸν μέλλοντα ἔτρεψαν τὸ ᾠι εἰς τὸ ᾠυ, τούτου χάριν καὶ ὁ παρακείμενος διὰ τῆς ᾠαῦ διφθόγγου ἐγένετο, οἷον κέκλαυκα <καὶ κέ καυκα>. Καὶ λέγει ὁ Φιλόπονος καὶ ὁ Ὡρος, ὅτι ἐφ' ὧν οἱ Ἀθηναῖοι τὸ ᾠι ἀποβάλλουσι κατὰ τὸν ἐνεστῶτα, ἐπὶ τούτων ὁ μέλλων πλεονάζει τὸ ᾠυ, οἷον ἐπειδὴ τοῦ κλαίω καὶ καίω τὸ ᾠι ἀποβάλλουσιν οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὸν ἐνεστῶτα καὶ λέγουσι κλάω καὶ κάω, τούτου χάριν πλεονάζει ὁ μέλλων τὸ ᾠυ καὶ γίνεται κλαύσω καὶ καύσω ἐφ' ὧν δὲ οὐκ ἀποβάλλουσιν οἱ Ἀθηναῖοι τῆς ᾠαῖ διφθόγγου τὸ ᾠι κατὰ τὸν ἐν εστῶτα, ἐπὶ τούτων ὁ μέλλων οὐ πλεονάζει τὸ ᾠυ, οἷον ἐπειδὴ τοῦ παλαίω καὶ τοῦ πταίω καὶ <τοῦ> παίω οὐκ ἀποβάλλουσιν οἱ Ἀθηναῖοι τὸ ᾠι κατὰ τὸν ἐνεστῶτα οὐδὲ γὰρ λέγουσι παλάω καὶ πάω καὶ πτάω τούτου χάριν ὁ μέλλων οὐ πλεονάζει τὸ ᾠυ, παλαίσω γὰρ καὶ πταίσω καὶ παίσω. Ταῦτα μὲν ὁ Φιλόπονος καὶ ὁ Ὡρος. Ὁ δὲ γραμματικὸς Σέργιος ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀπορεῖ λέγων· διατί γὰρ ἐπὶ τούτων οἱ Ἀθηναῖοι ἀποβάλλουσι τὸ ᾠι κατὰ τὸν ἐνεστῶτα, ἐφ' ὧν τὸ ᾠι εἰς ᾠυ τρέπεται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον κλαίω κλαύσω κλάω, καίω καύσω κάω; οὐδὲ γὰρ δυνάμεθα λέγειν, ὅτι ὁ κλάω καὶ ὁ κάω ἐστὶν ὁ ἐνεστῶς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐπλεόνασε τὸ ᾠυ· τότε γὰρ πλεονάζει τὸ ᾠυ ἐν τῷ μέλλοντι, ἡνίκα βραχεῖά ἐστὶν ἡ συλλαβή, οἷον ῥέω ῥεύσω, πνέω πνεύσω, χέω χεύσω· τὸ δὲ ᾠα τοῦ κλάω καὶ κάω ἐκτεταμένον ἐστίν, καὶ δηλονότι οὐ δύναται πλεονάσαι τὸ ᾠυ ὁ μέλλων, ἀλλ', ὡς εἴρηται, τροπῇ ἐγένετο τοῦ ᾠι εἰς τὸ ᾠυ. Ἐπιλύεται οὖν ὁ <Σέργιος> λέγων, ὅτι διὰ τοῦτο ἀποβάλλουσιν οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὸν ἐνεστῶτα τὸ ᾠι τῆς ᾠαῖ διφθόγγου ἐφ' ὧν τρέπεται τὸ ᾠι εἰς τὸ ᾠυ κατὰ τὸν μέλλοντα, ἵνα μὴ εὗρεθῇ διάφορος δίφθογγος ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· ἡμελλε γὰρ εἶναι ὁ ἐνεστῶς διὰ τῆς ᾠαῖ διφθόγγου, τοῦ μέλλοντος ὄντος διὰ τῆς ᾠαῦ διφθόγγου, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον· οὐδέποτε γὰρ διὰ φορος δίφθογγος εὐρίσκεται ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, οἷον παλαίω παλαίσω, κρούω κρούσω, παίω παίσω, τοξεύω τοξεύσω. Πάλιν ἐστὶν πνίγω πνίξω, ἐρύκω ἐρύξω, ψύχω ψύξω, καὶ ταῦτα κατὰ μὲν τὸν ἐνεστῶτα φύσει μακρὸν ἔχουσι τὸ δίχρονον, κατὰ δὲ τὸν μέλλοντα συστέλλουσι τὰ δίχρονα, ἡγουν θέσει μακρὰ ἔχουσιν αὐτά· ἀλλὰ καὶ ὁ παρακείμενος ὁ πέπνιχα καὶ ἥρυχα καὶ ἔψυχα συνεσταλμένα ἔχουσι τὰ δίχρονα. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι συστέλλονται τὰ δίχρονα διὰ 74 τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ᾠξ· κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὸ ᾠι καὶ τὸ ᾠυ πρὸ τοῦ ᾠξ φύσει μακρὰ οὐκ εἰσίν, χωρὶς εἰ μὴ λόγῳ ἀρχούσης παρωχη μένων, οἷον Φοῖνιξ κῆρυξ τέττιξ πέρδιξ ὄνυξ Βέβρυξ. Πρόσκειται εἰ μὴ λόγῳ ἀρχούσης παρωχημένων διὰ τὸ ἰξεύω ἴξουν· τὸ μὲν γὰρ ἰξεύω θέσει μακρὸν ἔχει τὸ ᾠι, τὸ δὲ ἴξουν φύσει μακρὸν τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης τῶν παρωχημένων· οἱ γὰρ παρωχημένοι ἢ χρονικῶς θέλουσι μεγεθύνεσθαι ἢ συλλαβικῶς, συλλαβικῶς μὲν, οἷον τύπτω ἔτυπτον, γράφω ἔγραφον, χρονικῶς δέ, οἷον ἄγω ἤγον, ἔχω εἶχον, ὁμνύω ὤμνουν· ἐν οἷς οὖν τὸ ἰξεύω ἴξουν οὐκ ἡδύνατο συλλαβικῶς μεγεθύνθῃναι, οὐδὲ γὰρ ἄρχεται ὁ ἐνεστῶς ἀπὸ συμφώνου, δηλονότι ἀνάγκην ἔχει χρονικῶς μεγεθυνθῆναι, καὶ τούτου χάριν ἐξέτεινε τὸ ᾠι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δεῖ προσθεῖναι ἐν τῷ λόγῳ τῷ λέγοντι, ὅτι παραλήγουσαν δὲ τὴν αὐτὴν ἔχει

τῷ μέλλοντι ὁ παρακείμενος, χωρὶς τῶν δυσλλάβων τῆς πέμπτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων τῶν παραληγομένων τῷ ἑῖ ἐπὶ τούτων γὰρ τρέπεται τὸ ἑῖ εἰς τὸ ἁ κατὰ τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον, οἷον κερῶ κέκαρκα, δερῶ δέδαρκα, σπερῶ ἔσπαρκα, κτενῶ ἔκταγκα, στελῶ ἔσταλκα· πρόσκειται δυσλλάβων διὰ τὸ ἐγερῶ ἤγερκα, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔτρεψε τὸ ἑῖ εἰς τὸ ἁ κατὰ τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον, ἀλλ' οὐκ ἔστι δυσύλλαβον. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι καὶ χωρὶς τῶν δυσλλάβων τῆς πρώτης καὶ δευτέρας συζυγίας τῶν βαρυτόνων τῶν παραληγομένων τῷ ἑῖ ταῦτα γὰρ τρέπουσι τὸ ἑῖ εἰς τὸ ἁ κατὰ τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον λέγω λέξω λέλεχα κοινῶς καὶ λέλοχα ἄττικῶς, πλέκω πλέξω πέπλεχα κοινῶς καὶ πέπλοχα ἄττικῶς, στέφω στέψω ἔστεφα κοινῶς καὶ ἔστοφα ἄττικῶς, κλέπτω κλέψω κέκλεφα κοινῶς καὶ κέκλοφα ἄττικῶς, πέμπω πέμψω πέπεμφα κοινῶς καὶ πέπομφα ἄττικῶς, στρέφω στρέψω ἔστρεφα κοινῶς καὶ ἔστροφα ἄττικῶς, τρέφω θρέψω τέτρεφα κοινῶς καὶ τέτροφα ἄττικῶς, βρέχω βρέξω βέβρεχα κοινῶς καὶ βέβροχα ἄττικῶς. Πρόσκειται δυσύλλαβων διὰ τὸ ἐλέγχω ἐλέγξω, τούτου γὰρ ὁ παρακείμενος ἤλεγχα διὰ τοῦ ἑ, καὶ οὐ τρέπει ἄττικῶς ὁ παρακείμενος τὸ ἑῖ εἰς τὸ ἁ, <ἀλλ' οὐκ ἔστι δυσύλλαβον>· πρόσκειται πρώτης καὶ δευτέρας συζυγίας τῶν βαρυτόνων διὰ τὸ ῥέζω ῥέξω ἔρρεχα, τοῦτο γὰρ ἐπειδὴ οὐκ ἔστι πρώτης καὶ δευτέρας συζυγίας τῶν βαρυτόνων ἀλλὰ τῆς τετάρτης, οὐ τρέπει παρ' Ἀττικοῖς τὸ ἑῖ εἰς τὸ ἁ κατὰ τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δεῖ δὲ σημειώσασθαι καὶ τὸ τέθυκα καὶ τὸ τέλυκα, ὅτι ταῦτα ἐν τῷ θύσω καὶ λύσω μέλλοντι φύσει μακρὸν ἔχοντα τὸ δίχρονον, ἐν τῷ 75 παρακειμένῳ συνεσταλμένον αὐτὸ ἔχουσιν. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα ἐν τῷ ἐνεστῶτι τῷ θύω καὶ λύω καὶ ἐκτείνουσι καὶ συστέλλουσι τὸ δίχρονον, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι τῷ θύσω καὶ λύσω μόνως ἐκτείνουσι τὸ δίχρονον, ἐν δὲ τῷ παρακειμένῳ τῷ τέλυκα καὶ τέθυκα μόνως συστέλλουσι τὸ δίχρονον. Τὸ ἦφα καὶ ἦχα καὶ ἦρκα μὴ φυλάξαντα τὴν παραλήγουσαν τοῦ ἄψω καὶ ἄξω καὶ ἄρῳ μέλλοντος οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ ταῦτα δυσύλλαβά εἰσιν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ἄρχουσαν καὶ παραλήγουσαν, καὶ λοιπὸν οὐ τῷ λόγῳ τῆς παραληγούσης ἐγένοντο, ἀλλὰ τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης ἔτρεψαν τὸ ἁ εἰς τὸ ἥ· ὥς γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, τὸ ἁ εἰς τὸ ἥ τρέπεται κατὰ τὴν ἄρχουσαν τῶν παρωχημένων, οἷον ἄγω ἦγον. Ἡ δὲ ἄρχουσα, ὥς ἔφαμεν, ἐκ τοῦ παρατατικοῦ γίνεται. Ἐνταῦθα περὶ τῆς ἀρχούσης τοῦ παρακειμένου διαλαμβάνει, καὶ κανὸν νίζει αὐτὴν ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ λέγων, ὅτι ἡνίκα ὁ παρατατικός ἀπὸ μακρᾶς φύσει ἢ θέσει ἄρχεται, συνάρχεται ὁ παρακείμενος, οἷον ἡγόρα ζον ἡγόρακα, ἡλέουν ἡλέηκα, ἡρεύων ἡρεύνηκα, ἡτοίμαζον ἡτοίμακα, ἡρώτων ἡρώτηκα, ἔφθειρον ἔφθαρκα, ἡρμήνευον ἡρμήνευκα, ἔκτεινον ἔκταγκα, ἔκτιζον ἔκτικα, ἐψηλάφον ἐψηλάφηκα, ἐξήραινον ἐξήραγκα· ὅθεν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ῥ ἀρχόμενα ἔχουσι τὸν παρακείμενον συναρχόμενον τῷ παρατατικῷ, ἐπειδὴ καὶ ὁ παρατατικός ἐπὶ τούτων ἀπὸ μακρᾶς θέσει ἄρχεται· διὰ γὰρ τῶν δύο ῥ-ῥ γράφεται, οἷον ἔρραπτον ἔρραφα, ἔρρῦπον ἔρρῦπωκα, ἔρράπιζον ἔρράπικα, ἔρρεον ἔρρευκα, ἔρριπτον ἔρριφα· περὶ γὰρ τοῦ <ζ 59> τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται καὶ τῶν λοιπῶν ἐφεξῆς, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Ἐὰν δὲ ἀπὸ βραχείας ἄρχηται ὁ παρατατικός, ἀναδιπλασιάζεται ὁ παρακείμενος. Ἀναδιπλασιασμός δὲ λέγεται, ὅτε τὸ ἐξῆς τῆς λέξεως σύμφωτον δις παραλαμβάνεται, οἷον ἔτυπτον τέτυφα, ἐπάτουν πεπάτηκα, ἐνόουν νενόηκα, ἐλάλουν λελάληκα, ἔσειον σέσεικα, ἔθουν τέθυκα, ἐφίλουν πεφίληκα, ἐχειροτόνουν κεχειροτόνηκα, τῶν δασέων εἰς τὰ ἀντίστοιχα ψιλὰ τραπέντων διὰ τὴν κακοφωνίαν· καὶ ἐὰν δὲ εὐρεθῇ ἐν τῷ παρατατικῷ ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου, τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς, ἡγουν τῆς βραχείας, ἀναδιπλασιάζεται ὁ παρακείμενος, οἷον ἔγραφον γέγραφα, ἔγλυφον γέγλυφα, ἔκλαιον κέκλαυκα, ἐκράτουν κεκράτηκα, ἔπλυνον πέπλυκα, ἔκρινον κέκρικα, ἔκλινον κέκλικα. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῶν

ἐχόντων τὸ ᾗ καὶ τὸ ᾗ ταῦτα γὰρ οὐκ ἀναδιπλασιάζονται κατὰ τὸν παρακείμενον, ἔγνωκα καὶ οὐ γέγνωκα, ἐγνώρικα καὶ οὐ γεγνώρικα, 76 ἐγνωσιμάχηκα καὶ οὐ γεγνωσιμάχηκα (γνωσιμαχεῖν δέ ἐστι τὸ γινώσκειν ὅτι πρὸς κρείττονας μάχεται)· τὸ ἐγλυμμένοι καὶ ἐβλαστηκότες παρ' Εὐπόλιδι παράλογά εἰσιν, γεγλυμμένοι γὰρ δεῖ λέγειν καὶ βεβλαστηκότες· οὐ γὰρ ἄρχονται ταῦτα ἀπὸ τοῦ ᾗ, ἵνα μὴ ἀναδιπλασιασθῶσιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Λέγει δὲ ὁ Φιλόπονος, ὅτι ἐν μὲν τῷ παρακειμένῳ τὰ ἔχοντα ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς, ἡγουν τῆς βραχείας, παραλαμβάνονται καὶ διπλασιάζουσι τὸν παρακείμενον, ὡς δέδεικται· ἐν <δὲ> τοῖς εἰς ᾗ συγκριτικοῖς καὶ ὑπερθετικοῖς τὰ ἔχοντα ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου οὐ παραλαμβάνονται τῷ λόγῳ τῆς βραχείας ἀλλὰ τῷ τῆς μακρᾶς, οἷον τί ἐστι τὸ λεγόμενον; Κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὰ εἰς ὅς ποιοῦντα συγκριτικὰ ἢ ὑπερθετικά, ἐὰν μὲν βραχεῖα παραλήγωνται, τρέπουσι τὸ ᾗ εἰς ὡ ἐν τοῖς συγκριτικοῖς καὶ ὑπερθετικοῖς, οἷον σοφός σοφώτερος σοφώτατος, κακός κακώτερος κακώτατος, λόγιος λογιώτερος λογιώτατος, τίμιος τιμιώτερος τιμιώτατος, ὅσιος ὀσιώτερος ὀσιώτατος, χωρὶς τοῦ κενός κενότερος καὶ στενός στενότερος· ταῦτα γὰρ βραχεῖα παραληγόμενα οὐ τρέπουσι τὸ ᾗ εἰς ὡ. Καὶ ἀπολογοῦνται τινες περὶ αὐτῶν λέγοντες, ὅτι μακροπαράληκτα ἦσαν τὰ πρωτότυπα αὐτῶν, στεί νός γὰρ καὶ κεινός διὰ τῆς ᾗ διφθόγγου, ἐξ οὗ τὸ <Γ 376> κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἄμ' ἔσπετο χειρὶ παχείῃ, καὶ ἀποβολῇ τοῦ ᾗ γέγονε κενός καὶ στενός διὰ τοῦ ᾗ βραχυπαράληκτα, καὶ ἔμειναν τὰ συγκριτικὰ ὡς ἀπὸ μακροπαράληκτων πρωτοτύπων διὰ τοῦ ᾗ γραφόμενα. Εἰ δὲ μακρᾶ παραλήγονται, φυλάττουσι τὸ ᾗ καὶ ἐν τοῖς συγκριτικοῖς καὶ ὑπερθετικοῖς, οἷον ἀναγκαῖος ἀναγκαιότερος ἀναγκαιότατος, παλαιός παλαιότερος παλαιότατος, δίκαιος δικαιότερος δικαιότατος, μάταιος ματαιότερος ματαιότατος, φαιδρός φαιδρότερος φαιδρότατος, ἀνδρεῖος ἀνδρειότερος ἀνδρειότατος, ἐντιμός ἐντιμότερος ἐντιμότατος, ἐνδοξός ἐνδοξότερος ἐνδοξότατος, λεπτός λεπτότερος λεπτότατος, χονδρός χονδρότερος χονδρότατος· εἰ δὲ ἔχουσιν ἄφωνον [ὁμοίως] πρὸ ἀμεταβόλου, ὁμοίως τοῖς μακρᾶ παραληγομένοις φυλάττουσι τὸ ᾗ καὶ ἐν τοῖς συγκριτικοῖς καὶ ἐν τοῖς ὑπερθετικοῖς, οἷον λᾶγνος λαγνότερος λαγνότατος, ἄκρος ἀκρότερος ἀκρότατος, ἐρυθρός ἐρυθρότερος ἐρυθρότατος, ἐλαφρός ἐλαφρότερος ἐλαφρότατος. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα, φημὶ δὴ τὸ ἐρυθρότερος καὶ ἐλαφρότερος καὶ εὐτεκνός εὐτεκνότερος καὶ δύσποτος δύσποτύτερος, <εὐρίσκονται> παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ διὰ τοῦ ὡ, ὡς παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ ἐν Ἑκάβῃ <581> παιδὸς θανούσης· εὐτεκνωτά 77 τὴν δὲ σε Πασῶν γυναικῶν δυστυχεστάτην θ' ὀρώ. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐπὶ τῶν μακρᾶ παραληγομένων οἱ ποιηταὶ πολλάκις τρέπουσι τὸ ᾗ εἰς τὸ ὡ ἐν τοῖς συγκριτικοῖς καὶ ὑπερθετικοῖς, οἷον οἰζυρός οἰζυρότερος, φιλόξινος φιλοξινώτερος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν εἰς ᾗ <μόνων> κανονίζεται ἡ ἄρχουσα τοῦ παρακειμένου ἐκ τοῦ παρατατικοῦ· ἐπὶ γὰρ τῶν εἰς ᾗ οὐ δύναται κανὼν νισθῆναι ἐκ τοῦ παρατατικοῦ· ἐὰν γὰρ ἀπὸ τοῦ ἐτίθην καὶ ἐδίδων θελήσωμεν κανονίσαι τὴν ἄρχουσαν τοῦ παρακειμένου, εὐρεθήσεται τετίθηκα καὶ δεδίδωκα, ὅπερ οὐκ ἔστιν· τέθεικα γὰρ καὶ δέδωκα ἐστὶν ὁ παρακείμενος ἀπὸ τοῦ δώσω καὶ θήσω μέλλοντος, τοῦ ᾗ τραπέντος εἰς τὴν ᾗ δίφθογγον βοιωτικῶς. Πῶς δὲ κανονίζεται ἡ ἄρχουσα τοῦ παρακειμένου ἐκ τοῦ μέλλοντος, μετ' ὀλίγον μαθησόμεθα. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι οἱ διπλασιασμοὶ ἢ διὰ τῶν αὐτῶν συμφώνων γίνονται, οἷον τέτυφα πεποίηκα νενόηκα πεπάτηκα λελάληκα, ἢ διὰ τῶν ἀντιστοίχων τῶν ψιλῶν, οἷον τέθυκα πεφίληκα κεχειροτόνηκα· διὰ γὰρ δασέος οὐ γίνεται διπλασιασμός διὰ τὴν κακοφωνίαν. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι ἐκ δύο μεμέρισται ἡ ἄρχουσα τοῦ παρακειμένου· καὶ ὅτε μὲν ἄρχεται ὁ παρακείμενος ἀπὸ συμφώνου, βραχεῖαν ἔχει τὴν ἄρχουσαν, οἷον τέτυφα νένυχα πεποίηκα πεπάτηκα κέκρικα γέγραφα πέπλευκα

κέκλαυκα κέκλικα κέκρουκα· ταῦτα γὰρ ἄφωνον ἔχουσι πρὸ ἀμεταβόλου καὶ τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς ἀντὶ βραχείας παραλαμβάνονται· ὅτε δὲ ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται ὁ παρακείμενος, μακρὰν ἔχει τὴν ἄρχουσαν, <οῖον> ἠλέηκα ἠρεύνηκα ἠτοίμακα ἠρπακα ἔφθαρκα ἔσταλκα ἔκταγκα ἔσπαρκα ἔστεφάνωκα ἔφθόνηκα ἔζωγράφηκα. δηλονότι χωρὶς τῶν Ἀττικῶν παρακειμένων· ὁμῶμοκα γὰρ καὶ ἀλήλιφα καὶ ἀγήοχα καὶ ἐλήλυθα διὰ βραχείας κατὰ τὴν ἄρχουσαν· ὅθεν ἀπὸ τοῦ λήβω (τοῦ σημαίνοντος τὸ λαμβάνω) γίνεται λήψω λέληφα, καὶ ἀπὸ τοῦ λήχω (τοῦ σημαίνοντος τὸ λαγχάνω καὶ κληροῦμαι) λήξω λέ ληχα, καὶ ἀπὸ τοῦ μείρω (τοῦ σημαίνοντος τὸ μερίζω) μερῶ μέμαρκα μέμαρμαι μέμαρται. Καὶ ἐπειδὴ <ἐπὶ> τούτων τῶν παρακειμένων οἱ Ἀθηναῖοι ἀποβάλλουσι τὸ ἐν τῇ ἀρχούσῃ σύμφωνον, καὶ προστιθέασιν τὸ ᾱ μετὰ τοῦ ᾱ καὶ λέγουσιν εἴληφα καὶ εἴληχα καὶ εἵμαρμαι καὶ εἵμαρται ἐξ οὗ τὸ εἵμαρμένη, οἶονεῖ ἡ πᾶσι μεμερισμένην μὴ εὐρεθῇ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενος ὁ παρακείμενος καὶ ἀπὸ βραχείας. Καὶ πάλιν ἐστὶ κτείνω, καὶ γίνεται ὁ μέσος παρακείμενος ἔκτονα, καὶ ἐπειδὴ ἀποβάλλουσι τὸ τ τὸ ἐν τῇ παραληγούσῃ καὶ μέλλει ἀπὸ φωνήεντος ἄρ 78 χεσθαι καὶ ἀπὸ βραχείας, οἶον ἔκονα, προστιθέασιν τὸ κ καὶ φασὶ κέκονα· εἰρήκαμεν γὰρ ὅτι ἡνίκα ὁ παρακείμενος ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται τοῦ ναντίον βραχεῖαν ἔχει τὴν ἄρχουσαν. Σεσημειώται ἐν τοῖς ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένοις τὸ πέπτωκα καὶ κέκτηκα καὶ μέμνημαι, ἐπειδὴ ταῦτα ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα μακρὰν ἔχουσι τὴν ἄρχουσαν· οὐδὲ γὰρ ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου ταῦτα ἔχουσιν, ἵνα εἴπωμεν, ὅτι τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς ἀνεδιπλασιάσθησαν· τὸ μὲν γὰρ πέπτωκα καὶ κέκτηκα δύο ἄφωνα ἔχουσιν, τὸ δὲ μέμνημαι δύο ἀμετάβολα. Ἔστι δὲ ἀπολογήσασθαι περὶ αὐτῶν οὕτως· καὶ περὶ μὲν τοῦ μέμνημαι ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· οὐδέποτε ἀμετάβολον ἀμεταβόλου προηγεῖται κατὰ σύλληψιν, οἶον ἀρνός ἄρμα ἔρνος ἄλμη, εἰ μὴ μόνον τὸ μ τοῦ ν, ὡς μνήμη μνημεῖον μνήμα μνᾶ· τὸ γὰρ προηγεῖσθαι τῶν ἀμεταβόλων κατὰ σύλληψιν ἴδιον τῶν ἀφώνων ἐστίν, οἶον κλέος ἀγρός ἀκμή πνεῦσαι θνήσκω πρῶτος· ἐπειδὴ οὖν τὸ μ σύνταξιν ἀφώνου ἀνεδέξατο καὶ προηγίστατο τοῦ ν τοῦ ἀμεταβόλου, ἀνεδιπλασιάσθη τὸ μέμνημαι· ἄλλως τε δὲ καὶ πολλάκις εὐρίσκεται καὶ ἐν μέτρῳ τὸ μν ἀποτελοῦν κοινήν συλλαβήν, οἶον ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ <φραγμ. 27 σξη> τὼς μὲν ὁ Μνησάρχειος ἔφη ξένος, καὶ παρὰ Κρατίνῳ <φραγμ. 154 κ> ἄλλο τριογνώμοις ἐπιλήσμοσι μνημονικοῖσιν· εἰκότως οὖν καὶ τὸ μέμνημαι τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς ἀνεδιπλασιάσθη. Περὶ δὲ τοῦ πέπτωκα καὶ κέκτηκα ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· τῶν στοιχείων τὰ μὲν εἰσι σύμφωνα, τὰ δὲ φωνήεντα· τὰ σύμφωνα ἀσθενέστερά εἰσι τῶν φωνηέντων· καὶ γὰρ τὰ μὲν σύμφωνα χωρὶς τῶν φωνηέντων στήναι οὐ δύνανται, οὐδὲ γὰρ ἀποτελοῦσι καθ' ἑαυτὰ φωνήν, τὰ δὲ φωνήεντα δύνανται καθ' ἑαυτὰ παραλαμβάνεσθαι, φωνήν γὰρ ἄφ' ἑαυτῶν ἀποτελοῦσιν. Τῶν συμφώνων τὰ μὲν εἰσιν ἄφωνα, τὰ δὲ ἡμίφωνα· τὰ ἄφωνα ἀσθενέστερά εἰσι τῶν ἡμιφώνων, διὸ καὶ ἄφωνα λέγονται, οἶονεῖ μικρόφωνα οὕτω γὰρ καὶ ἄποδα ἵππον λέγομεν τὸν μικρόποδα καὶ κατὰ μικρὸν τρέχοντα· τῶν ἀφώνων τὰ μὲν εἰσι ψιλὰ, τὰ δὲ δασέα, τὰ δὲ μέσα· τὰ δασέα ἰσχυρότερα εἰσι τῶν ψιλῶν· καὶ γὰρ δασυνο μένου μὲν φωνήεντος ἐπιφερομένου τρέπεται τὸ προηγούμενον ψιλὸν εἰς τὸ ἀντίστοιχον τὸ δασύ, ὡς ἀσθενές, οἶον κατὰ ἡμῶν καθ' ἡμῶν, ἐπὶ ἡμᾶς ἐφ' ἡμᾶς, <ε 229> αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖναν, ψιλουμένου δὲ φωνήεντος ἐπιφερομένου οὐ τρέπεται τὸ προηγούμενον δασὺ σύμφωνον εἰς ψιλόν, ἀλλὰ φυλάττεται, ἅτε δὴ ἰσχυρότερον, οἶον ἀμφὶ αὐτός 79 ἀμφ' αὐτός, ἀμφὶ ἀγαθός ἀμφ' ἀγαθός, <Π 165> ἀμφ' ἀγαθὸν θερά ποντα, ἀμφὶ ἐμόν ἀμφ' ἐμόν· τὰ δὲ μέσα, ὡς καὶ τῶν δασέων μετέχοντα, ἰσχυρότερα εἰσι τῶν ψιλῶν· ἐπειδὴ οὖν τὰ ψιλὰ πάντων τῶν συμφώνων ἀσθενέστερά εἰσιν, ἐν <δὲ> τῷ πέπτωκα καὶ κέκτηκα ᾱπ τ ἐστὶ καὶ ᾱκ τ, ταῦτα δὲ ψιλὰ εἰσιν, εἰκότως τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς ἀνεδιπλασιάσθησαν. Ἄλλως τε δὲ πολλάκις

εὐρίσκονται καὶ ἐν τοῖς μέτροις ἀπο τελοῦντα κοινὴν συλλαβὴν τὸ $\bar{\kappa}\bar{\tau}$ καὶ $\bar{\pi}\bar{\tau}$, ὡς παρ' Ὀμήρῳ, οἷον <δ 127> Αἰγυπτίη, τῇ πλεῖστα δόμοις ἔνι κτήματα κεῖται, τὸ δὲ $\bar{\kappa}\bar{\tau}$, ὡς παρὰ τῷ Ῥίνθωνι Ἰππώνακτος τὸ μέτρον, οὐδέν μοι μέλει· εἰκότως οὖν καὶ τὸ πέπτωκα καὶ κέκτηκα τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς ἀνε διπλασιάσθησαν. Περὶ δὲ τῆς κοινῆς συλλαβῆς κατ' ἀκρίβειαν ἐν τοῖς μέτροις Ἡφαιστίωνος μαθησόμεθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Γέγονε δὲ τὸ πέπτωκα τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστι πετῶ πετήσω πεπέτηκα, καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ $\bar{\epsilon}$ πέπτηκα, καὶ τροπῇ τοῦ $\bar{\eta}$ εἰς $\bar{\omega}$ πέπτωκα, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ οἰχῶ οἰχήσω γέγονεν ὥχηκα, καὶ ὥχωκα κατὰ τροπὴν τοῦ $\bar{\eta}$ εἰς $\bar{\omega}$, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ <Soph. Ai. 896> ὥχωκ', ὄλωλα, διαπεπόρημαι, φίλε· ἢ λέγομεν ὅτι ἀπὸ τοῦ πεδῶ πεδήσω γέγονε πεπέδηκα, καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ $\bar{\epsilon}$ πέπδηκα, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ $\bar{\eta}$ εἰς $\bar{\omega}$ πέπδωκα, καὶ ἐπειδὴ δασέα δασέων ἡγοῦνται καὶ ψιλὰ ψιλῶν καὶ μέσα μέσων κατὰ σύλληψιν, οἷον πτώσις κτῆμα φθόνος χθῶν ἑβδομάς ἐρίγδουπος, τούτου χάριν ἐτράπη τὸ $\bar{\delta}$ εἰς τὸ $\bar{\tau}$, καὶ γέγονε πέπτωκα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἐπειδὴ δὲ ἀνωτέρω ἐλέγομεν, ὅτι δυνατόν ἐστιν ἐκ τοῦ μέλλοντος κανονίσει τὴν ἄρχουσαν τοῦ παρακειμένου, ἔλθωμεν καὶ κανονίσωμεν αὐτὴν ἐκ τοῦ μέλλοντος. Ἰστέον δὲ ὅτι ὅταν ὁ μέλλων ἄρχηται ἀπὸ ἐνὸς ἀπλοῦ συμφώνου, μὴ τοῦ $\bar{\rho}$, ἀναδιπλασιάζεται ὁ παρακεῖμενος, οἷον τύψω τέτυφα, λέξω λέλεχα, ποιήσω πεποίηκα, νοήσω νενόηκα, καλέσω κεκάλεκα, φιλήσω πεφίληκα, τῶν δασέων τραπέντων εἰς τὰ ἀντίστοιχα τὰ ψιλὰ διὰ τὴν κακοφωνίαν· πρόσκειται μὴ τοῦ $\bar{\rho}$, ἐπειδὴ ἐὰν ἄρχηται ὁ μέλλων ἀπὸ τοῦ $\bar{\rho}$, οὐκ ἀναδιπλασιάζεται ὁ παρακεῖμενος, ἀλλὰ προσόδῳ τοῦ $\bar{\epsilon}$ αὖξεται ἢ ἄρχουσα τοῦ παρακεῖμένου καὶ ἕτερον $\bar{\rho}$ προσλαμβάνει, οἷον ῥυπῶσω ἐρρύπωκα, ῥεύσω ἔρρευκα, ῥάπισω ἐρράπικα, ῥάψω ἔρραφα. 80 Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ὅταν ὁ μέλλων ἀπὸ τοῦ $\bar{\rho}$ ἄρχηται, οὐκ ἀναδιπλασιάζεται ὁ παρακεῖμενος. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτας τὰς ἀπολογίας· οὐδέποτε ὁ παρακεῖμενος ἀναδιπλασιάζεται διὰ δασέος· ἀμέλει ὅταν ὁ μέλλων ἀπὸ δασέος ἄρχηται, ὁ παρακεῖμενος τρέπει τὸ δασὺ εἰς τὸ ἀντίστοιχον αὐτοῦ τὸ ψιλόν, οἷον θύσω τέθυκα, φιλήσω πεφίληκα, χειροτονήσω κεχειροτόνηκα· ἐπειδὴ οὖν ὁ παρακεῖμενος οὐ θέλει διὰ δασέος ἀναδιπλασιάζεσθαι, τὸ δὲ $\bar{\rho}$ ἄρχον λέξεως δασύνεσθαι θέλει, οἷον ῥώμη ῥήτωρ ῥάπτω ῥαπίζω, εἰκότως ὅταν ὁ μέλλων ἀπὸ τοῦ $\bar{\rho}$ ἄρχηται, οὐκ ἀναδιπλασιάζεται ὁ παρακεῖμενος, ἵνα μὴ εὗρεθῇ διὰ δασέος ἀναδιπλασιαζόμενος. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν καὶ ἄλλην ἀπολογίαν τοιαύτην· κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι ἡνίκα ὁ παρατατικὸς ἀπὸ μακρᾶς ἄρχεται φύσει ἢ θέσει, συνάρχεται αὐτῷ ὁ παρακεῖμενος, οἷον ἡλέουν ἡλέηκα, ἡγόραζον ἡγόρακα, ἦτουν ἦτηκα, ἡρώτων ἡρώτηκα, ὠρθουν ὠρθωκα, ἔφθειρον ἔφθαρκα, ἔστεφάνουν ἔστεφάνωκα, ἐφθόνουν ἐφθόνηκα, ἐζωγράφουν ἐζωγράφηκα· τὸ γὰρ ἔγραφον γέγραφα καὶ ἔκλαιον κέκλαυκα καὶ τὰ τοιαῦτα τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς, ἡγουν τῆς βραχείας, ἀνεδιπλασιάσθησαν, ἄφωνον γὰρ ἔχουσι πρὸ ἀμεταβόλου· ἐπειδὴ οὖν ὅταν ὁ μέλλων ἀπὸ τοῦ $\bar{\rho}$ ἄρχηται, ὁ παρατατικὸς μακρὰν ἔχει τὴν ἄρχουσαν θέσειδιὰ γὰρ τῶν δύο $\bar{\rho}$ - $\bar{\rho}$ γράφεται, οἷον ἔρραπτον ἐρράπιζον ἐρρύπουναναγκάζεται ὁ παρακεῖμενος συνάρχεσθαι τῷ παρατατικῷ καὶ γενέσθαι ἐρρύπωκα καὶ ἔρραφα καὶ ἐρράπικα, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἀναδιπλασιάζεται· εἰ γὰρ ἀνεδιπλασιαζέτο, οὐκέτι συνήρχετο τῷ παρατατικῷ, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Σημειούμεθα παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ <ζ 59> τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται, καὶ τὸ ῥερίφθαι ἔπος παρὰ τῷ Πινδάρῳ <fragm. 318 B4> καὶ τὸ ῥεραπισμένῳ νώτῳ παρὰ τῷ Ἀνακρέοντι <fragm. 166 B4>, ὅτι ταῦτα διὰ τοῦ $\bar{\rho}$ ἀνεδιπλασιάσθησαν· περὶ ὧν ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ποιητικὴν ἐξουσίαν οὕτω γεγονάσιν· πρὸς οἷς εἰ ἐγένετο παρὰ τῷ ποιητῇ τά μοι ἔρρυπωμένα κεῖται, χωλὸς ἠυρίσκετο ὁ στίχος· ἡμελλε γὰρ εἶναι παλιμβάκχειος ἀκάθαρτος· ἢ γὰρ δευτέρα μακρὰ οὔτε εἰς μέρος λόγου ἀπαρτίζει, οὔτε εἰς φωνὴν λήγει, οὔτε τὴν ἐξῆς ἔχει ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, ὡς τὸ <α 2> πλάγχθη ἐπεὶ Τροίης. Ὅταν δὲ ὁ

μέλλων ἄρχηται ἀπὸ διπλοῦ ἢ ἀπὸ δύο συμφώνων, μὴ ὄντος ἀφώνου πρὸ ἀμεταβόλου, οὐκ ἀναδιπλασιάζεται ὁ παρακείμενος, ἀλλὰ προσόδῳ τοῦ ἑαυξεται ἢ ἄρχουσα αὐτοῦ, οἷον ζητήσω ἐζήτηκα, ζωγραφίσω ἐζωγράφηκα, ξέσω ἔξεκα, ξηρανῶ ἐξήραγκα, ψηλαφήσω ἐψηλάφηκα, ψηφώσω ἐψηφώκα, στεφα 81 νώσω ἐστεφάνωκα, στελῶ ἔσταλκα, φθονήσω ἐφθόνηκα, φθερῶ ἐφθαγκα, κτυπήσω ἐκτύπηκα, κτίσω ἔκτικα, σπερῶ ἔσπαγκα. Πρόσκειται μὴ ὄντος ἀφώνου πρὸ ἀμεταβόλου, ἐπειδὴ τὰ ἔχοντα ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου ἀναδιπλασιάζουσι τὴν ἄρχουσαν τοῦ παρακειμένου τῷ λόγῳ τῆς βραχείας, ἡγουν τῆς κοινῆς, οἷον γράψω γέγραφα, γλύψω γέγλυφα, πλυνῶ πέπλυκα, κρινῶ κέκρικα, κρούσω κέκρουκα, κλαύσω κέκλαυκα, κλείσω κέκλεικα, χωρὶς τῶν ἐχόντων τὸ ᾱν τὰ γὰρ ἀπὸ τοῦ ᾱν ἀρχὸ μενα οὐκ ἀναδιπλασιάζουσι τὸν παρακείμενον, ἀλλὰ προσόδῳ τοῦ ἑαυξεται ἢ ἄρχουσα αὐτοῦ, οἷον γνώσω ἔγνωκα, γνωρίσω ἐγνώρικα, γνωσιμαχίσω ἐγνωσιμάχηκα. Ὅταν δὲ ἀπὸ φωνήεντος ὁ μέλλων ἄρχηται, χρονικῶς μεγεθύνεται ὁ παρακείμενος, <οἷον> ἐλειήσω ἡλέηκα, ἐρμη νεύσω ἡρμήνευκα, ἐρωτήσω ἡρώτηκα, ἀριστήσω ἡρίστηκα, ὁμόσω ὤμοκα, ὀρθώσω ὠρθωκα, ὀπλίσω ὤπλικα, ἀρτύσω ἡρτυκα, ἀκούσω ἡκουκα, ἀγοράσω ἡγόρακα, αἰτήσω ἡτήκα, αἰσχυνῶ ἡσχυγκα. Πῶς δὲ τρέπονται τὰ φωνήεντα ἐν τοῖς παρωχημένοις κατὰ τὴν ἄρχουσαν, καὶ ποῖα τρέπονται καὶ ποῖα οὐ τρέπονται, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ παρατατικοῦ μεμαθήκαμεν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, εἰ ἄρα οἱ Ἴωνες ἔθος ἔχουσιν ἀποβάλλειν τὰς ἐν ἀρχῇ κλιτικὰς ἐκτάσεις τῶν παρωχημένων, οἷον ἔτυπτε τύπτε, <Φ> τύπτε δ' ἐπιστροφάδην, ἡγεν ἄγεν, ἄγεν δὲ ἐμοῖρα βαρεῖα, ἡψατο ἄψατο, <Ψ666> ἄψατο δ' ἡμιόνων ταλα ἐργῶν, διατί ἐπὶ τοῦ παρακειμένου οὐκ ἀποβάλλουσι τὴν τῆς ἀρχῆς κλιτικὴν ἔκτασιν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· οἱ Ἴωνες συναρχομένους ποιοῦσι τοὺς παρωχημένους ταῖς ἰδίαις μετοχαῖς, οἷον ἔτυπτε τύπτε, πρὸς τὴν τύπτων μετοχήν, ἡγεν ἄγεν, πρὸς τὴν ἄγων μετοχήν, ἡψατο ἄψατο, πρὸς τὴν ἀψάμενος μετοχήν· ἐπειδὴ οὖν ὁ παρακείμενος οὐκ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν ἐν ταῖς μετοχαῖς, οἷον τετυφῶς πεποικῶς ἐστηκῶς ἐφθαρκῶς, τούτου χάριν οὔτε παρὰ τοῖς Ἴωσιν ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, οἱ Ἴωνες συναρχομένους ποιοῦσι τοὺς παρωχημένους ταῖς ἰδίαις μετοχαῖς· εἰ γὰρ ἀπέβαλλε παρ' αὐτοῖς ὁ παρακείμενος τὴν τῆς ἀρχούσης κλιτικὴν ἔκτασιν, οὐκέτι συνήρχετο τῇ μετοχῇ, ὅπερ ἄτοπον. Τοσαῦτα ἔχομεν καὶ περὶ τῆς ἀρχούσης τοῦ παρακειμένου. Ἰστέον δὲ ὡς πᾶς μέλλων ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενος.

Ἐνταῦθα περὶ τῆς ποσότητος τῶν συλλαβῶν τοῦ παρακειμένου διαλαμ 82 βάνει, καὶ λέγει ὅτι ἐὰν ὁ μέλλων ἀπὸ φωνήεντος ἄρχηται, ἰσοσυλλαβεῖ αὐτῷ ὁ παρακείμενος, <οἷον> ἀγοράσω ἡγόρακα, ἐτοιμάσω ἡτοίμακα, ἀριστήσω ἡρίστηκα, ὀρθώσω ὠρθωκα, ἀλείψω ἡλειψα, ἀρτύσω ἡρτυκα· ἐὰν δὲ ὁ μέλλων ἀπὸ συμφώνου ἄρχηται, μιᾶ συλλαβῇ πλεονάζει αὐτοῦ ὁ παρακείμενος, οἷον τύψω τέτυφα, λέξω λέλεχα, ποιήσω πεποίηκα, λαλήσω λελάληκα, πατήσω πεπάτηκα· ὅθεν τὸ νενέμηκα <καὶ μεμένηκα> καὶ δεδέμηκα καὶ τετέμηκα καὶ βεβρέμηκα ὡς ἀπὸ τοῦ νεμῶ νενήσω καὶ μενῶ μενήσω καὶ δεμῶ δεμήσω καὶ τεμῶ τεμήσω καὶ βρεμῶ βρεμήσω λέγομεν εἶναι, ὡς περὶ καὶ ἀπὸ τοῦ γραφῶ γραφήσω τὸ γεγράφηκα· ἐὰν γὰρ εἴπωμεν αὐτὰ ὡς ἀπὸ τοῦ νέμω νεμῶ εἶναι καὶ μένω μενῶ καὶ δέμω δεμῶ καὶ τέμω τεμῶ καὶ βρέμω βρεμῶ, μέλλει ὁ παρακείμενος δύο συλλαβαῖς πλεονάζειν τοῦ μέλλοντος, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Τέτυφας. Ἐνταῦθα τὸ δεύτερον πρόσωπον κανονίζει, καὶ λέγει ὅτι τὰ εἰς ᾱ λήγοντα πρῶτα πρόσωπα προσθέσει τοῦ ᾱς τὸ δεύτερον πρόσωπον ποιοῦσιν, οἷον τέτυφα τέτυφας, πεποίηκα πεποίηκας, νενόηκα νενόηκας, ἔγραψα ἔγραψας, ἔλεξα ἔλεξας. Εἰ δὲ τις εἴποι, διατί γὰρ μὴ τροπῇ τοῦ ᾱ εἰς ἑ καὶ προσθέσει τοῦ ᾱς τὸ δεῦτερον πρόσωπον ἐγένετο, οἷον τέτυφα τέτυφες, ἔτυψα ἔτυψες, ἵνα τῇ ἀποβολῇ

τοῦ ᾧ τὸ τρίτον γένηται, τέτυφε γὰρ καὶ ἔτυψε διὰ τοῦ ᾧ ἐστὶ τὸ τρίτον, λέγομεν ὅτι καθόλου ἐπὶ τῶν παρωχημένων, τῶν ἐχόντων τῶν δηλονότι εἰς ᾧ τὸ δεύτερον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, ἢ παραλήγουσα τοῦ δευτέρου προσώπου τῶν πληθυντικῶν λήγουσα γίνεται τοῦ δευτέρου προσώπου τῶν ἐνικῶν· ὁ δὲ λόγος ἐπὶ τῶν φωνηέντων, οἷον ἐτύπτετε ἔτυπτες, ἐλάβετε ἔλαβες, ἐτετύφετε ἐτετύφει, ἐποιεῖτε ἐποίεις, ἐβοᾶτε ἐβόας, ἐχρυσούτε ἐχρύσους· δηλονότι χωρὶς τῶν εἰς ᾧ, ἐτίθετε γὰρ διὰ τοῦ ᾧ καὶ ἐτίθης διὰ τοῦ ᾧ, καὶ ἴστατε διὰ τοῦ ᾧ καὶ ἴστης διὰ τοῦ ᾧ, καὶ ἐδίδοτε διὰ τοῦ ᾧ καὶ ἐδίδως διὰ τοῦ ᾧ, καὶ ἐζεύγνυτε διὰ συνεσταλμένου τοῦ ᾧ καὶ ἐζεύγνυς διὰ ἐκτεταμένου τοῦ ᾧ. Πρόσκειται ἐπὶ τῶν παρωχημένων διὰ τὸ τύπτετε τύπτε· ἐνταῦθα γὰρ οὐκ ἔστι τὸ φωνῆεν τὸ ὃν ἐν τῇ παραληγοῦσιν τοῦ δευτέρου προσώπου τῶν πληθυντικῶν ἐν τῇ ληγοῦσιν τοῦ δευτέρου τῶν ἐνικῶν· ἐν μὲν γὰρ τῇ παραληγοῦσιν τοῦ δευτέρου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τὸ ᾧ ἐστίν, ἐν δὲ τῇ ληγοῦσιν τοῦ δευτέρου προσώπου τῶν ἐνικῶν ἢ ᾧ δι' ὀφθαλμοῦ· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι παρωχημένου χρόνου, ἀλλ' ἐνεστώτος. Πρόσκειται ἐπὶ τῶν ἐχόντων δηλονότι εἰς ᾧ τὸ δεύτερον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν διὰ τὸ ἐτύπτεσθε ἐτύπτεσθ· ἐνταῦθα γὰρ οὐκ ἔστι τὸ φωνῆεν τὸ ὃν ἐν τῇ παραληγοῦσιν τοῦ δευτέρου προσώπου τῶν πληθυντικῶν ἐν τῇ ληγοῦσιν τοῦ δευτέρου προσώπου 83 ὡς τῶν ἐνικῶν· ἐν μὲν γὰρ τῇ παραληγοῦσιν τοῦ δευτέρου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τὸ ᾧ ἐστίν, ἐν δὲ τῇ ληγοῦσιν τοῦ δευτέρου τῶν ἐνικῶν τὸ ᾧ· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν εἰς ᾧ τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν. Εἰ ἄρα οὖν τετύφατε καὶ ἐτύφατε διὰ τοῦ ᾧ φαμέν, δηλονότι καὶ τέτυφας καὶ ἔτυφας διὰ τοῦ ᾧ δεῖ λέγειν. Εἰ δὲ τις εἴποι, διατί γὰρ τετύφατε καὶ ἐτύφατε διὰ τοῦ ᾧ φαμέν, καὶ μὴ τετύφετε καὶ ἐτύψετε διὰ τοῦ ᾧ, λέγομεν ὅτι οὐ δύναται εἶναι τετύφετε καὶ ἐτύψετε διὰ τοῦ ᾧ, ἐπειδὴ τετύφαμεν καὶ ἐτύψαμεν διὰ τοῦ ᾧ ἐστὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν· καθόλου δὲ τὰ εἰς ᾧ ἐν πληθυντικὰ τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ τὸ δεύτερον ποιοῦσι, καὶ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν ὅσα ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ, οἷον ἐτίθεμεν ἐτίθετε, τιθεῖς γάρ, ἐδίδομεν ἐδίδοτε, διδούς γάρ, ἐτύφθημεν ἐτύφθητε, τυφθεῖς γάρ, ἐτετύφειμεν ἐτετύφετε, τετυφώς γάρ, ἐτύψαμεν ἐτύψατε, τύψας γάρ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Λέγει δὲ ὁ Ἡρωδιανός, ὅτι εὐρίσκεται χρῆσις τῆς διὰ τοῦ ᾧ γραφῆς, ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Ὀρνισιν, <Acharn. 133> ὑμεῖς δὲ πρεσβεύεσθε καὶ κεχήνετε, ἀντὶ τοῦ κεχήνατε. Τέτυφε. Ἐνταῦθα τὸ τρίτον πρόσωπον τοῦ παρακειμένου κανὸν νίζει, καὶ λέγει ὅτι ἔδει τῷ κοινῷ λόγῳ τὸ δεύτερον πρόσωπον κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾧ τὸ τρίτον ποιεῖν· ἐμάθομεν γάρ, ὅτι πᾶν δεύτερον πρόσωπον εἰς ᾧ λήγον ἀποβολῇ τοῦ ᾧ τὸ τρίτον ποιεῖ, οἷον τύπτε· τύπτει, ἔτυπτε· ἔβόας· ἐβόα, ἐποίεις· ἐποίη, ἐχρύσους· ἐχρύσου, ἔλεγε· ἔλεγε· οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ τέτυφας καὶ ἔτυφας ἔδει τὸ τρίτον πρόσωπον κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾧ γενέσθαι τέτυφα ἐκεῖνος καὶ ἔτυφα ἐκεῖνος διὰ τοῦ ᾧ· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδέποτε τρίτον πρόσωπον τῷ πρώτῳ ὁμοφωνεῖ κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον, οἷον ἔτυπτον ἔτυπτεν, ἐποίουν ἐποίη, ἐβόων ἐβόα, ἐχρύσουν ἐχρύσου, τούτου χάριν καὶ τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ ᾧ εἰς τὸ ᾧ, καὶ γέγονε τέτυφε καὶ ἔτυψε τὸ τρίτον διὰ τοῦ ᾧ· εἰ γὰρ ἐγένετο τέτυφα ἐκεῖνος καὶ ἔτυφα ἐκεῖνος διὰ τοῦ ᾧ, ἡμελλε τῷ πρώτῳ προσώπῳ ὁμοφωνεῖν, φημὶ δὲ τῷ τέτυφα ἐγὼ καὶ ἔτυφα ἐγὼ, κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, ἀμφοτέρω γὰρ ἐνικά εἰσιν, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον, ἀμφοτέρω γὰρ εἰσι μιᾶς διαλέκτου, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· τούτου οὖν χάριν, ὡς εἴρηται, καὶ τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ ᾧ εἰς τὸ ᾧ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον. Πρόσκειται κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν διὰ τὸ ἔλαβον ἐγὼ καὶ ἔλαβον ἐκεῖνοι· ἐνταῦθα γὰρ τὸ τρίτον πρόσωπον τῷ πρώτῳ ὁμοφωνεῖ, ἀλλ' οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν· τὸ μὲν γὰρ ἔλαβον ἐγὼ πρῶτον ἐνικὸν ἐστίν, τὸ δὲ ἔλαβον ἐκεῖνοι τρίτον πληθυντι 84 κὸν ἐστίν· κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ διάλεκτον πρόσκειται διὰ τὸ ἐτετύφειν ἐγὼ καὶ

ἐτετύφειν ἐκεῖνος· ἐνταῦθα γὰρ τὸ τρίτον τῷ πρώτῳ ὁμο φωνεῖ κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν, ἀμφοτέρω γὰρ ἐνικά εἰσιν, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον· τὸ μὲν γὰρ ἐτετύφειν ἐγὼ κοινόν, τὸ δὲ ἐτετύφειν ἐκεῖνος Ἰωνικόν. Γέγονε δὲ τὸ ἐτετύφειν ἐκεῖνος τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν ἐτετύφει τρίτον πρόσωπον· τοῦτο κατὰ διάλυσιν τῆς ἑ-ι διφθογγου εἰς δύο ἑ-ε λέγουσιν οἱ Ἴωνες ἐτετύφει, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἑ ἐφελκυστικόν ἐστι τοῦ ἑ-ν, οἷον ἔτυπτε ἔτυπτεν, ἔλεγε ἔλεγεν, γίνε ται ἐτετύφεεν, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ἑ-ε εἰς τὴν ἑ-ι δίφθογγον ἐτε τύφειν ἐκεῖνος· τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ <Γ 387> ἢ οἱ Λακεδαιμόνιοι ναιεταῶση Ἦσκειν εἴρια καλά, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἦσκει, καὶ τὸ <Ψ 690> οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν Εἰστήκειν, αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα, ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰστήκει. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Προστιθέασι δέ τινες καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ θέματος διὰ τὸ ἦν ἐγὼ καὶ ἦν ἐκεῖνος· ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθά φασι τὸ τρίτον τῷ πρώτῳ ὁμοφωνεῖν κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον καὶ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν, ἀμφοτέρω γὰρ ἐνικά εἰσιν, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ θέματος οὐδὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον· τὸ μὲν γὰρ ἦν ἐγὼ παρατατι κοῦ ἐστιν ἀπὸ τῶν εἰς ἑ-μ-ι· ἀπὸ γὰρ τοῦ εἰμί τροπῇ τῆς ἑ-μ-ι εἰς ἑ-ν γέγονεν ὁ παρατατικός εἶν, ὥσπερ τίθημι ἐτίθην, καὶ κατ' ἑκτασιν Ἀττικὴν τοῦ ἑ εἰς ἑ-η <ἦν>, ὥσπερ ἔμελλον ἤμελλον, ἐβουλόμην ἡβουλόμην, ἐδυνά μην ἡδυνάμην, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ἑ γέγονεν ἦν· τὸ δὲ ἑ ἀπεβλήθη, ἐπειδὴ τὰ εἰς ἑ-η ἑ-ν λήγοντα ῥήματα οὐ θέλουσιν ἔχειν τίποτε πρὸ τοῦ ἑ-ν ἀνεκφώνητον, οἷον ἐτύφθην ἐνύγην ἐδάρην ἐστάλην· καὶ καθόλου δὲ τὰ εἰς ἑ-ν λήγοντα ῥήματα οὐ θέλουσιν ἔχειν τίποτε πρὸ τοῦ ἑ-ν ἀνεκφώνητον, οἷον ἐβόων ἐγέλων ἐπέρων βοᾶν γελαῖν περᾶν. Τὸ δὲ ἦν ἐκεῖνος δευτέρου ἀορίστου ἐστὶν ἀπὸ τῶν εἰς ἑ-ω· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἔω (τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω) γέγονεν ὁ δευτέρος ἀόριστος ἦον ἦες ἦε, καὶ κατὰ προσθήκην τοῦ ἑ-ν ἦεντὸ γὰρ ἑ ἐφελκυστικόν ἐστι τοῦ ἑ-ν, οἷον ἔτυπτε ἔτυπτεν, ἔλεγε ἔλεγεν καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἑ-η καὶ ἑ-ε εἰς ἑ-η γέγονεν ἦν· ὅτι γὰρ δευτέρος ἀορίστος ἐστὶν, δηλοῖ ἡ μετοχὴ ἐὼν οὔσα ὀξύτονος· αἱ γὰρ εἰς ἑ-ω ὀξύτονοι μετοχαὶ δευτέρου ἀορίστου εἰσίν, οἷον τυπὼν λαβὼν φαγὼν δραμὼν λαθὼν δακὼν πιὼν. Ἰστέον δὲ ὅτι <οὐ> καλῶς προστιθέασιν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ θέματος· τὸ γὰρ ἦν ἐγὼ καὶ ἦν ἐκεῖνος οὐκ εἰσὶ κατὰ τὴν 85 αὐτὴν διάλεκτον· τὸ μὲν γὰρ ἦν ἐγὼ Ἀττικόν ἐστὶν, τὸ δὲ ἦν ἐκεῖνος κοινόν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι εἴ τις ἀκριβῶς σκοπήσει, εὐρήσει τὸ τρίτον τῷ πρώτῳ ὁμοφωνοῦν κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ θέματος· οἷον τὸ ἦδειν ὑπερσυντελείκου <ὄν> διαλύεται ἰωνικῶς εἰς ἑ-ε καὶ ἑ-α καὶ γίνε ται ἦδεα τοῦ ἑ-ν ἀποβληθέντος, διότι τὸ ἑ-α ἀποβλητικόν ἐστι τοῦ ἑ-ν, οἷον ἦν ἔα, <Ε 887> ἢ κεν ζῶς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῆσι, Ξέρξην Ξέρξεα, Πολυδεύκην Πολυδεύκεα· τὸ γὰρ Μοῦσα Μοῦσαν ἀπὸ κλίσεως ἔχει τὸ ἑ-ν, καὶ οὐκ ἔστι κατὰ πάθος, ὥσπερ τὰ ἄλλα· ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ τὸ ἑ ἐφελκυστικὸν γίνεται τοῦ ἑ-ν, οἷον ἔτυπτε ἔτυπτεν. Καὶ τὸ δεῦτερον δὲ πρόσωπον τὸ ἦδεις καὶ τὸ τρίτον τὸ ἦδει διαλύεται εἰς δύο ἑ-ε καὶ γίνε ται ἦδες καὶ ἦδε· ὥφειλε δὲ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ εἰς δύο ἑ-ε διαλυθῆναι ἢ ἑ-ι δίφθογγος, ἐπειδὴ οἱ Ἴωνες τὴν ἑ-ι δίφθογγον εἰς δύο ἑ-ε διαλύουσιν, ὡς ἐν τῷ εἴργω ἐέργω· ἀλλὰ διὰ τοῦτο οἱ Ἴωνες ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ τὴν ἑ-ι δίφθογγον εἰς ἑ-ε καὶ ἑ-α διαλύουσιν, οἷον ἦδειν ἦδεα, ἐπειδὴ τὸ ἑ οὐκ ἔστι χαρακτηριστικὸν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν ἐνικῶν, τὸ δὲ ἑ-α ναί, οἷον τέτυφα ἔτυψα· τούτου χάριν ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ τὴν ἑ-ι δίφθογγον εἰς τὸ ἑ-ε καὶ ἑ-α διαλύουσιν· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ εἰς δύο ἑ-ε, ἐπειδὴ τὸ ἑ χαρακτηριστικὸν εὐρίσκεται καὶ δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου τῶν ἐνικῶν, οἷον ἔτυπτες ἔτυπτε, ἔλεγες ἔλεγε. Εἴτα οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ τῷ ἦδεα τὸ ἑ καὶ ἑ-α εἰς ἑ-η συναιροῦσιν, καὶ γίνε ται ἦδη ἐγὼ, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἰππολύτῳ <405> τὸ δ' ἔργον ἦδη τὴν νόσον τε δυσκλεᾶ, ἀντὶ τοῦ τὸ δὲ ἔργον ἡπιστάμην· καὶ πάλιν ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῷ ἦδεα τὰ δύο

ἔ-ε εἰς τὸ ἦ συναιρουῖσιν, καὶ γίνεται ἤδη ἐκεῖνος, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <A 70> ὃς ἤδη τὰ τ' ἔοντα τὰ τ' ἐσόμενα πρό τ' ἔοντα· καὶ ἰδοὺ εὐρίσκεται τὸ τρίτον τῷ πρώτῳ ὁμοφωνοῦν κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν, ἀμφοτέρω γὰρ ἐνικά εἰσιν, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον, ἀμφοτέρω γὰρ Ἀττικά εἰσιν, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ἀμφοτέρω γὰρ <ὑπερσυντελικὸν εἰσίν, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἀμφοτέρω γὰρ> ἀπὸ τοῦ εἶδω γεγόνاسι τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν εἶδω· τούτου ὁ μέσος παρακειμένος εἶδα ὥφειλεν εἶναι, τῆς ἔ-ι διφθόγγου φυλαττομένου, ὥσπερ εἰκονίζω εἰκόνικα, ἀλλ' ἐτράπη τὸ ἔ-ε εἰς τὸ ὠ αἰολικῶς καὶ γέγονεν οἶδα, ὥσπερ ὄνειρος ὄνοιρος· τούτου τοῦ οἶδα ὁ ὑπερσυντελικὸς ἐστὶν εἶδεν διὰ τῆς ἔ-ι διφθόγγου καὶ οὐ διὰ τῆς ὠ-ι διφθόγγου· ἐν δὲ τῷ παρακειμένῳ οἱ Αἰολεῖς ἐποίησαντο 86 τὴν τροπὴν· τούτου τοῦ εἶδεν τὸ ἔ-ε τὸ ἐν τῇ ἀρχούσῃ ἀττικῶς ἐξετάθη εἰς τὸ ἦ, ὡς ἐν τῷ ἔμελλον ἡμελλον, ἐβουλόμην ἡβουλόμην, ἐδυνάμην ἡδυνάμην, εἵκαζον ἡκαζον, καὶ ἔμεινε τὸ ἦ προσγεγραμμένον τῷ ἦ, καὶ ἐγένετο ἦδεν διὰ τοῦ ἦ καὶ ἦ· τούτου τὸ δεύτερον ἦδεις, τὸ τρίτον ἦδει· ταῦτα ἰωνικῶς διαλύονται, ὡς ἐμάθομεν ἀνωτέρω, καὶ ἀττικῶς κερνῶνται, καὶ ἀποτελεῖται τὸ ἦδη ἐγὼ καὶ ἦδη ἐκεῖνος. Τί οὖν ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τούτων; Ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τὸ ἦδη ἐγὼ καὶ ἦδη ἐκεῖνος οὐκ εἰσὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον· ἢ γὰρ τοιαύτη κρᾶσις, ἢ διὰ τοῦ ἦ ἢ κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον γινομένη, τῆς παλαιᾶς μόνης Ἀθίδος ἐστὶν ἰδίωμα, οἷον εἰστήκη ἐγὼ, ἐπεποιθή ἐγὼ, ἐγεγράφη ἐγὼ, ἢ δὲ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς νέας Ἀθίδος ἐστὶν ἰδίωμα, οἷον εἰστήκη ἐκεῖνος, ἐπεποιθή ἐκεῖνος· καὶ τῷ μὲν πρώτῳ προσώπῳ μόνον οἱ τῆς παλαιᾶς Ἀθίδος κέχρηται, τῷ δὲ τρίτῳ μόνον οἱ τῆς νέας Ἀθίδος· τὸ οὖν ἦδη ἐγὼ τῆς παλαιᾶς Ἀθίδος ἐστίν, τὸ δὲ ἦδη ἐκεῖνος τῆς νέας Ἀθίδος ἐστίν, ὥστε οὖν οὐκ ἔστι κατὰ τὴν αὐτὴν διὰ λεκτον τὸ ἦδη ἐγὼ καὶ ἦδη ἐκεῖνος. Ἐπειδὴ δὲ εὐρίσκομεν παρὰ τῷ ποιητῇ χρήσεις τοῦ τρίτου προσώπου, λέγω δὴ <τὸ> ἦδη ἐκεῖνος, οἷον <A 70> ὃς ἤδη τὰ τ' ἔοντα τὰ τ' ἐσόμενα πρό τ' ἔοντα, καὶ πάλιν <B 38> νήπιος, οὐδὲ τὰ ἦδη ἅ ῥα Ζεὺς μῆδετο ἔργα, ὄντος δὲ τοῦ ποιητοῦ τῆς παλαιᾶς Ἀθίδος, λέγομεν ὅτι Ἀριστάρχειόν ἐστι τὸ ἀμάρτημα· ὁ γὰρ Ἀρίσταρχος εἰδὼς τοῦτο τὸ ἰδίωμα τῆς νέας Ἀθίδος ὑπάρχον, λέγω δὴ τὸ τρίτου προσώπου, οὐκ ὥφειλεν ἔᾶσαι αὐτὸ παρὰ τῷ ποιητῇ ὄντι τῆς παλαιᾶς Ἀθίδος· ὡς εἴρηται γάρ, ἢ [μὲν] παλαιὰ Ἀθὶς κέχρηται τῷ πρώτῳ μόνῳ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, διατί ἐν τῷ τέτυφε καὶ ἔτυψε τρίτῳ προσώπῳ τὸ ἔ-ε εἰς τὸ ἔ-ε ἐτράπη, καὶ μὴ ἐγένετο τὸ τρίτον πρόσωπον διὰ τοῦ ἔ-α μακροῦ, ἵνα τὸ μὲν πρῶτον διὰ τοῦ ἔ-α βραχέος εὐρεθῇ ἐκφερόμενον, τὸ δὲ τρίτον διὰ τοῦ ἔ-α μακροῦ. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἡδύνατο ὅλως τὸ τρίτον διὰ τοῦ ἔ-α εἶναι, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι τὸ ἔ-α χαρακτηριστικὸν τῶν τρίτων προσώπων τῶν ἐνικῶν· τὸ δὲ ἔ-ε ναί, οἷον ἔτυπτε ἔλεγε· τὸ γὰρ ἐβόα ἀπὸ τοῦ ἐβόαε γέγονε κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἔ-α καὶ ἔ-ε εἰς ἔ-α δηλονότι μακρόν, ὥσπερ τὰ ἐμά τάμα· τὸ δὲ οὐτά, οἷον <E 376> οὐτά με Τυδέος υἱὸς ὑπέρθυμος Διομήδης, ἀπὸ τοῦ οὐτάσε γέγονε κατὰ ἀποκοπὴν· ἐπειδὴ οὖν τὸ ἔ-α οὐκ ἔστι χαρακτηριστικὸν τῶν τρίτων προσώπων τῶν ἐνικῶν, τὸ δὲ ἔ-ε ναί, εἰκότως ἡ τροπὴ γέγονε 87 τοῦ ἔ-ε εἰς τὸ ε κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί γὰρ μὴ εἰς τὸ ἦ γέγονεν ἡ τροπὴ τοῦ ἔ-α κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, εἴ γε εὐρίσκομεν τὸ ἦ χαρακτηριστικὸν τοῦ τρίτου προσώπου ἐνικοῦ, οἷον ἐτύφθη ἐνύγη ἐδάρη, λέγομεν ὅτι οὐκ ἡδύνατο εἰς τὸ ἦ γενέσθαι ἡ τροπὴ τοῦ ἔ-α κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, ἐπειδὴ πᾶν τρίτον πρόσωπον εἰς ἦ λῆγον προσθέσει τοῦ ἔ-ς τὸ δεύτερον ποιεῖ, καὶ τροπὴ τοῦ ἔ-ς εἰς ἔ-ν ποιεῖ τὸ πρῶτον, οἷον ἐτύφθη ἐτύφθης ἐτύφθην, ἐδάρη ἐδάρης ἐδάρην, ἐνύγη ἐνύγης ἐνύγην· εἰ οὖν ἦν τετύφη διὰ τοῦ ἦ τὸ τρίτον, ἡναγκάζετο καὶ τὸ δεύτερον τετύφης εἶναι <καὶ τὸ πρῶτον τετύφην εἶναι> διὰ τοῦ ἦ· ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε τὸ πρῶτον οὔτε τὸ δεύτερον ἐστὶ διὰ τοῦ ἦ, τέτυφα γὰρ καὶ τέτυφας ἐστίν, δηλονότι οὐ δύναται τὸ τρίτον εἰς ἦ καταλήγειν. Δυσικά. Τετύφατον, τετύφατον. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν πρῶτον

τῶν δυϊκῶν ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν τὸ ᾧ ἔχει ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς, τετύφαμεν γάρ ἐστιν· τὸ δὲ δεύτερον τῶν δυϊκῶν γέγονεν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ, οἷον τετύφατε τετύφατον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἰς ᾧ λήγει, τετύφασι γάρ. Πληθυντικά. Τετύφαμεν. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾧ λήγοντα ἐνικά, δηλονότι πρῶτα πρόσωπα, προσθέσει τῆς ᾧ ἐν πληθυντικὰ γίνονται, οἷον τέτυφα τετύφαμεν, ἐποίησα ἐποίησαμεν, πεποίηκα πεποίηκαμεν, ἔτυψα ἐτύψαμεν, ἔγραψα ἐγράψαμεν. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῶν ἰωνικῶς διαλυομένων· τοῦτο δὲ πρόσκειται, ἐπειδὴ τὸ εἰστήκειν οἱ Ἴωνες εἰστή κεα λέγουσι καὶ τὸ ἐτετύφειν ἐτετύφεα, καὶ οὐ ποιοῦσι τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν προσθέσει τῆς ᾧ ἐν· οὐδὲ γὰρ λέγουσιν εἰστηκέαμεν καὶ ἐτετυφέαμεν, ἀλλ' εἰστήκειμεν καὶ ἐτετύφειμεν· μόνον τὸ ἦν ἐγὼ διαλυθὲν ἰωνικῶς καὶ γενόμενον ἔα, <E 887> ἢ κεν ζῶς ἀμενηνὸς ἔα, εὔρηται προσθέσει τῆς ᾧ ἐν ποιήσαν τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἔαμεν. Δεῖ προσθεῖναι καὶ χωρὶς τῶν Αἰολικῶν εὐκτι κῶν· τοῦτο δὲ πρόσκειται, ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς <τὰ εὐκτικά τοῦ πρώτου ἀορίστου ἐνεργητικοῦ διὰ τοῦ ᾧ ἐν ᾧ λέγουσιν, οἷον τύψαιμι τύψεια, καὶ οὐ ποιοῦσιν οἱ Αἰολεῖς> προσθέσει τῆς ᾧ ἐν τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν· οὐδὲ γὰρ λέγουσι τυψείαμεν ἀλλὰ τύψαιμεν. Τετύφατε. Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ᾧ ἐν πληθυντικὰ τροπῇ τῆς ᾧ ἐν 88 εἰς ᾧ τὸ δεύτερον ποιοῦσι πρόσωπον· τὴν δὲ παραλήγουσαν οὐκ ἔτρεψεν, ἐπειδὴ ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ, τετυφῶς γάρ ἐστιν ἡ μετοχή. Τετύφασι. Εἴρηται μὲν, διατὶ ἰσοσυλλαβεῖ τῷ ἰδίῳ πρώτῳ, φημὶ δὲ τῷ τετύφαμεν πρώτῳ προσώπῳ πληθυντικῷ, ἐπειδὴ ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως, τετυφῶς γάρ ἐστιν ἡ μετοχή· εἰς ᾧ δὲ λήγει μιμούμενος τὸν ἐνεστώτα ὁ παρακείμενος· καὶ αὐτὸς γὰρ παρὰ πολλοῖς ἐνεστώς συντελικὸς ὀνομάζεται, ἡγουν ἐνεστώς πεπληρωμένος· ὁ μὲν γὰρ ἐνεστώς γινόμενον ἄρτι τὸ πρᾶγμα δηλοῖ, οἷον τύπτω γράφω, ὁ δὲ παρακείμενος τετελεσμένον ἄρτι τὸ πρᾶγμα δηλοῖ, οἷον ἔαρτι πληρωθέν, <οἷον> τέτυφα γέγραφα· καὶ λοιπὸν ὥσπερ ὁ ἐνεστώς εἰς ᾧ ἔχει τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν καταλήγον, <οἷον> τύπτουσι γράφουσι καὶ διατὶ, ἐν τῇ περὶ τούτων διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν, ὅτι πρὸς τὴν δοτικὴν τῶν πληθυντικῶν τῆς ἰδίας μετοχῆς τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ παρακείμενος, ἅτε δὴ παρὰ πολλοῖς ἐνεστώς συντελικὸς ἡγουν πεπληρωμένος ὀνομαζόμενος, εἰς ᾧ ἔχει τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν καταλήγον, οἷον τετύφασι γεγράφασι. Κανονίζεται δὲ ἐνταῦθα τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τῆς ᾧ ἐν εἰς ᾧ, οἷον τετύφαμεν τετύφασι, πεποίηκαμεν πεποίηκασι, γεγράφαμεν γεγράφασι, τῆς παραληγουσῆς ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν πληθυντικῶν ἐκταθείσης. Ἰστέον γὰρ ὅτι ὁ παρακείμενος πανταχοῦ συνεσταλμένον ἔχει τὸ ᾧ, οἷον τέτυφα τέτυφας τετύφατον τετύφαμεν τετύφατε, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν πληθυντικῶν ἐκτεταμένον αὐτὸ ἔχει, οἷον τετύφασι, ἐπειδὴ καθόλου τὰ εἰς ᾧ λήγοντα ῥήματα μακρὰ θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον δίδωσι ζεύγνυσι ἐσσί, οἷον <A 176> ἔχθιστος δέ μοι ἐσσι· οὕτως οὖν καὶ τετύφασι καὶ πεποίηκασι καὶ γεγράφασι δι' ἐκτεταμένου τοῦ ᾧ. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλάκις ἐπὶ τούτων οἱ ποιηταὶ συστολὰς ἐποιήσαντο, αἷς οὐ δεῖ χρήσασθαι, ὥς Ὅμηρος <λ 304> τιμὴν δὲ λελόγχα σιν ἴσα θεοῖσιν, Ξενοφάνης ἐξ ἀρχῆς καθ' Ὅμηρον ἐπεὶ μεμαθήκασι πάντες, καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς ὁπόσα δὴ θνητοῖσι πεφύκασιν εἰσοράσθαι, Ἀντίμαχος fragm. 51 οἱ δὲ πάροιθε πόνοιο νενεύκασιν ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ· ταῦτα δὲ πάντα παραλόγως συνέστειλεν ἢ τῶν μέτρων ἀνάγκη. Ἐν οἷς ἡ πρᾶξις. 89 Περὶ Ἀττικοῦ παρακειμένου. Ὅτε τὸ ῥήμα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ᾧ ἢ ᾧ ᾧ, τότε ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακείμενον. Ἰστέον ὅτι οὐ μόνον ἐνεργητικὸν ἴδιον παρακείμενον ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοί, ἀλλὰ καὶ μέσον, ὥς ἐπὶ τοῦ ὁμώμοκα καὶ ἐγήγεργκα ὄλωλα

ὅπωπα ὄρωρα ὄδωδα· τούτων δὲ οἱ κοινοὶ μέσοι, φημὶ δὴ τοῦ ὄλωλα καὶ τῶν λοιπῶν, οὐχ εὐρίσκονται ἐν χρήσει, οἷον ὁ ὦλα ὁ ὦπα <ὁ ὦρα> ὁ ὦδα· καὶ παθητικὸν δὲ ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακεείμενον, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀλήλιμμα καὶ ἐγήγερμαι. Ποιοῦσι δὲ αὐτὸν οἱ Ἀττικοὶ οὕτως· τὰ δύο γράμματα τὰ ἀρκτικά τοῦ ἐνεστώτος προστιθέασιν τῷ κοινῷ παρακειμένῳ, καὶ τὴν τρίτην ἀπ' ἀρχῆς συλλαβὴν συστέλλουσιν, καὶ ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακεείμενον, οἷον ἐστὶν ἀλείφω ἤλειφα ὁ κοινὸς καὶ ἀλήλιφα ὁ Ἀττικός, τῶν δύο γραμμάτων τῶν ἀρκτικῶν τοῦ ἐνεστώτος προστιθεμένων τῷ κοινῷ παρακειμένῳ, φημὶ δὴ τοῦ ᾠ καὶ τοῦ ᾠλ, καὶ τῆς τρίτης ἀπ' ἀρχῆς συλλαβῆς συστέλλομένης· καὶ πάλιν ἐλεύθω ἤλευθα ὁ κοινὸς καὶ ἐλήλυθα ὁ Ἀττικὸς, ἀκούω ἤκουα ὁ κοινὸς καὶ ἀκήκοα ὁ Ἀττικός, ἐρωτῶ ἠρώτηκα ὁ κοινὸς καὶ ἐρηρότηκα ὁ Ἀττικός διὰ τοῦ ᾠο, τῆς τρίτης ἀπ' ἀρχῆς συλλαβῆς συσταλείσης, ὁμῶ ὦμοκα ὁ κοινὸς καὶ ὁμώμοκα ὁ Ἀττικός· τὴν δὲ τρίτην συλλαβὴν ἐνταῦθα οὐ συστέλλουσιν, ἐπειδὴ βραχεῖά ἐστίν, βραχεῖα δὲ οὕσα βραχυτέρα οὐκ ἐδύνατο γενέσθαι· καὶ πάλιν ἀγοράζω ἠγόρακα ὁ κοινὸς καὶ ἀγηγόρακα ὁ Ἀττικός, ἐνέγκω ἤνεχα ὁ κοινὸς καὶ ἐνήνεχα ὁ Ἀττικός καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ᾠε εἰς τὸ ᾠο ἐνήνοχα, ὀλῶ ὀλέσω ὦλεκα καὶ ὀλώλεκα, ὀλῶ ὦλα καὶ ὄλωλα, ὁμῶ ὦμα καὶ ὅμωμα, ὀρῶ ὦρα καὶ ὄρωρα· τὸ γὰρ <ω 62> ὑπόρωρε Μοῦσα λίγεια διὰ τὸ μέτρον ὑπερβίβασμόν ἀνεδέξατο· ὅπτω ὦπα καὶ ὅπωπα, ὄδω (ἀντὶ τοῦ ὄζω) ὦδα καὶ ὄδωδα, ἢ ἀπὸ τοῦ ὄζω ὄσω γέγονεν ὦδα, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ φράζω φράσω πέφραδα, χέζω χέσω κέχοδα, καὶ τῶν δύο γραμμάτων τῶν ἀρκτικῶν τοῦ ἐνεστώτος προστιθεμένων, φημὶ δὴ τοῦ ᾠο καὶ τοῦ ᾠζ, ὄζωδα, καὶ ἐπειδὴ θέλει ὁ Ἀττικός παρακεείμενος ἔχειν, ὡς ἐφεξῆς μαθησόμεθα, ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον, οἷον ἀλήλιφα ἐλήλυθα ἀκήκοα, τούτου χάριν τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ ᾠζ εἰς τὸ ᾠδ καὶ γέγονεν ὄδωδα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡνίκα λέγομεν, ὅτι τὰ δύο γράμματα τὰ ἀρκτικά τοῦ ἐνεστώτος προστιθέασιν τῷ κοινῷ παρακειμένῳ, δεῖ τὸ μὲν πρῶτον 90 νοῆσαι φωνῆεν, τουτέστιν ἢ ᾠ ἢ ᾠε ἢ ᾠο, τὸ δὲ δευτέρον σύμφωνον ἀρκτικὸν τῆς δευτέρας συλλαβῆς, οἷον ἀλείφω ἤλειφα ὁ κοινὸς καὶ ἀλήλιφα ὁ Ἀττικός, ἐλεύθω ἤλευθα καὶ ἐλήλυθα, ὁμῶ ὦμοκα καὶ ὁμώμοκα· ἐὰν γὰρ μὴ ἔχη σύμφωνον ἐπιφερόμενον, οὐ ποιεῖ Ἀττικὸν παρακεείμενον, ὡς ἐπὶ τοῦ αἰίρω καὶ τοῦ ἐορτάζω καὶ τοῦ αἰεράζω (ὃ σημαίνει τὸ βαστάζω)· ταῦτα γὰρ ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι σύμφωνον ἐπὶ φερόμενον, οὐ ποιοῦσιν Ἀττικὸν παρακεείμενον· κἂν ἔχη δὲ σύμφωνον ἐπιφερόμενον, μὴ εὐρεθῇ δὲ αὐτὸ τὸ σύμφωνον ἀρκτικὸν τῆς δευτέρας συλλαβῆς, οὐ ποιεῖ Ἀττικὸν παρακεείμενον· ἰδοὺ γὰρ τὸ ἀρμενίζω, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ σύμφωνον ἀρκτικὸν τῆς δευτέρας συλλαβῆς, οὐ ποιεῖ Ἀττικὸν παρακεείμενον, τὸ γὰρ ᾠρ ληκτικὸν ἐστὶ τῆς προηγούμενης συλλαβῆς. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν ὅτε μὲν ἄρχεται τὸ ῥῆμα ἀπὸ τοῦ ᾠ ἢ ᾠε ἢ ᾠο, ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακεείμενον, ὅτε δὲ ἀπὸ τοῦ ᾠη ἢ ᾠω ἢ ᾠι ἢ ᾠυ ἄρχεται, οὐ ποιοῦσιν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὰς αἰτίας ταύτας, ὅτι οὐ θέλει ἀπὸ μακρᾶς ἄρχεσθαι ὁ Ἀττικός παρακεείμενος, οἷον ἐλήλυθα ἀλήλιφα ὁμώμοκα ἐγήγερκα ὀλώλεκα, ὅθεν ἀπὸ τοῦ ἀριστῶ οὐ γίνεται Ἀττικός παρακεείμενος, ἐπειδὴ ἀπὸ μακρᾶς ἄρχεται, μακρὸν γὰρ ἔχει τὸ ᾠ· διὰ τοῦτο οὖν οὔτε τὰ ἀπὸ τοῦ ᾠη οὔτε τὰ ἀπὸ τοῦ ᾠω ἀρχόμενα ποιοῦσιν Ἀττικὸν παρακεείμενον, ἵνα μὴ εὐρεθῇ ἀπὸ μακρᾶς ἀρχόμενος ὁ παρακεείμενος. Καὶ αὕτη μὲν ἡ λύσις μόνοις ἀρμόζει τοῖς ἀπὸ τοῦ ᾠη καὶ ᾠω ἀρχομένοις· ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἑτέραν λύσιν ἀρμόζουσαν οὐ μόνον τοῖς ἀπὸ τοῦ ᾠη καὶ ᾠω ἀρχομένοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀπὸ τοῦ ᾠι καὶ ᾠυ ἀρχομένοις· ἔχει δὲ οὕτως· οὐ θέλει ὁ Ἀττικός παρακεείμενος ἔχειν ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ στοιχεῖον, ἡγουν τὸ αὐτὸ φωνῆεν, οἷον ἀλήλιφα ἐλήλυθα ὁμώμοκα ὀλώλεκα· διὰ τοῦτο οὖν τὰ ἀπὸ τοῦ ᾠι ᾠη ᾠυ ᾠω ἀρχόμενα ῥήματα οὐ ποιοῦσιν Ἀττικὸν παρακεείμενον, ἵνα μὴ εὐρεθῇ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ στοιχεῖον, οἷον ἰκετεύω ἰκέτευκα, ὑλακτῶ ὑλάκτηκα,

ἡβῶ ἡβηκα, ὠθῶ ὠθηκα· ἐὰν οὖν γένηται ἐπὶ τούτων Ἀττικὸς παρακεείμενος, μέλλει εἶναι ἱκικέτευκα ὑλυλάκτηκα ἡβῆβηκα ὠθῶθηκα, καὶ λοιπὸν εὐρίσκεται ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ στοιχεῖον, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ ᾠ ἢ ᾠε ἢ ᾠο ἀρχόμενα ῥήματα εὐλόγως ποιοῦσιν Ἀττικὸν παρακεείμενον, ἐπειδὴ ταῦτα τρέπονται ἐν τοῖς παρωχημένοις ὡς ἔχοντα ἀντίστοιχα, εἰς ἃ ὠφείλον τραπῆναι, καὶ οὐχ εὐρίσκεται λοιπὸν ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ συλλαβῇ 91 τὸ αὐτὸ στοιχεῖον, οἷον ἀλείφω ἡλειφα καὶ ἀλήλιφα, ἐλεύθω ἡλευθα καὶ ἐλήλυθα, ὁμῶ ὠμοκα καὶ ὁμῶμοκα· τὸ γὰρ ᾠ καὶ ᾠω καὶ ᾠι καὶ ᾠυ ἄτρεπτα φυλάττονται ἐν τοῖς παρωχημένοις, ὡς ἐν τῷ παρατατικῷ μεμαθήκαμεν, ὡς μὴ ἔχοντα ἀντίστοιχα, εἰς ἃ ὠφείλον τραπῆναι. Σεσημείωται τὸ ὑφήφασται, ὅτι ἀπὸ τοῦ ᾠ ἀρχομένου τοῦ ἐνεστώτος ἐγένετο Ἀττικὸς παρακεείμενος· γέγονε δὲ τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν ὑφάζω ὑφάσω ὑφακα ὑφα σμαι ὑφασται καὶ ὑφύφασται ἀττικῶς, ἢ ὑφαίνω ὑφανῶ ὑφαγκα ὑφαμμαι καὶ ὑφασμαι, ὥσπερ μεμόλυμαι μεμό λυσμαι καὶ μεμίαμμαι μεμίασμαι, καὶ ἐκεῖθεν ὑφασται καὶ ὑφύφασται ὁ Ἀττικὸς παρακεείμενος· καὶ ἐπειδὴ, ὥσπερ εἴρηται, οὐ θέλει ὁ Ἀττικὸς παρακεείμενος ἔχειν ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ στοιχεῖον, οἷον ἀλήλιφα καὶ ἐλήλυθα καὶ ὁμῶμοκα, τούτου χάριν καὶ τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠη, καὶ γέγονεν ὑφήφασται· εὐλόγως δὲ τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠη ἐτράπη ἐνταῦθα, ἐπειδὴ πολλάκις τὸ ᾠ εἰς ᾠυ τρέπεται, οἷον ἄλμη ἄλμηρός καὶ ἄλμυρός. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι σεσημείωται τὸ ἀλαλύκτημαι (σημαίνει δὲ τὸ ἐν ἄλῃ ἡγουν ἐν πλάνῃ ὑπάρχω) καὶ τὸ ἀλάλημαι (σημαίνει δὲ τὸ πεπλάνημαι) καὶ τὸ ἀράροται (σημαίνει δὲ τὸ ἡροτρίωται) καὶ τὸ ἄραρε (σημαίνει δὲ τὸ ἡρμοσται καὶ κέκριται), ὅτι ταῦτα ἔχουσιν ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ στοιχεῖον. Περὶ ὧν ἔστιν εἰπεῖν ὅτι πεπονθότα εἰσίν· ἔστι γὰρ ἀλυκτῶ ἀλυκτῆσω ἡλύκτηκα ἡλύκτημαι καὶ ἀληλύκτημαι ὁ Ἀττικὸς, καὶ κατὰ συστολὴν τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠα ἀλαλύκτημαι· καὶ πάλιν ἀλῶ ἀλήσω ἡληκα ἀλήληκα καὶ ἀλήλημαι ὁ Ἀττικὸς, καὶ κατὰ συστολὴν τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠα ἀλάλημαι· παράλογος δὲ ἐστὶν ἡ τρίτη ἀπ' ἀρχῆς συλ λαβὴ μακρὰ οὔσα. Ταῦτα δὲ τινες Αἰολικὰ ἀπὸ τῶν εἰς ᾠμ ᾠι θέλουσι λέγειν· λέγουσι γὰρ ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ φιλῶ γέγονε φίλημι αἰολι κῶς καὶ φίλημαι τὸ παθητικόν, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἀλυκτῶ καὶ ἀλῶ γίνεται ἀλύκτημι καὶ ἄλημι αἰολικῶς καὶ ἀλύκτημαι καὶ ἄλημαι τὰ παθητικά, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμόν ἀλαλύκτημαι καὶ ἀλάλημαι. Τὸ δὲ ἀρά ροται γέγονε τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν ἀρῶ ἀρόσω ἡροκα ἡρομαι ἡροται καὶ ἀττικῶς ἀρήροται, καὶ κατὰ τροπὴν Δωρικὴν τοῦ ᾠ εἰς ᾠα μακρὸν ἀρά ροται· καὶ πάλιν ἐστὶν ἄρω (τὸ σημαῖνον τὸ ἀρμόζω), ὁ μέσος παρα κεείμενος ἦρα καὶ ὁ Ἀττικὸς ἄρηρα, καὶ κατὰ τροπὴν Δωρικὴν τοῦ ᾠ εἰς ᾠα μακρὸν ἄραρα καὶ ἄραρε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 92 Ἐπειδὴ δὲ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐλέγομεν, ὅτι οὐ θέλει ἀπὸ μακρᾶς ἄρχεσθαι ὁ Ἀττικὸς παρακεείμενος, οἷον ἐλήλυθα ἀλήλιφα ἀκήκοα, ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί ἀπὸ μακρᾶς οὐκ ἄρχεται ὁ Ἀττικὸς παρακεείμενος. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· ἡ ἀρχουσα τοῦ Ἀττικοῦ παρακειμένου οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν εἰ μὴ ἀνεστραμμένος ἀναδιπλασιασμός· ὁ μὲν γὰρ φυσικὸς ἀναδιπλασιασμός πρῶτον ἔχει τὸ σύμφωνον, τὸ δὲ φωνῆεν δεύτερον, οἷον τέτυφα πεποίηκα· ἐν δὲ τῷ Ἀττικῷ παρακειμένῳ τὸ ἐναντίον ἐστίν, τὸ μὲν γὰρ φωνῆεν πρῶτόν ἐστιν, τὸ δὲ σύμφωνον δεύτερον, οἷον ἀλήλιφα ἐλήλυθα ὁμῶμοκα· ἐπειδὴ οὖν ἡ ἀρχουσα τοῦ Ἀττικοῦ παρακειμένου οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν εἰ μὴ ἀνεστραμμένος ἀναδιπλασιασμός, οὐδέποτε δὲ γίνεται διὰ μακρᾶς ἀναδιπλασιασμός, οἷον τέτυφα πεποίηκα γέγραφα πέπλεχαταῦτα γὰρ ἄφωνον πρὸ ἀμετα βόλου ἔχουσι καὶ τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς ἀντὶ βραχείας παραλαμβάνονται τούτου χάριν οὔτε ἡ ἀρχουσα τοῦ Ἀττικοῦ παρακειμένου μακρὰ ἐστίν. Ἐθέλει ὁ Ἀττικὸς παρακεείμενος ἔχειν ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλ λαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον, οἷον ἀλήλιφα ἀκήκοα ἐλήλυθα ὁμῶμοκα ὅπωπα ὅλωλα ὅρωρα ὅδωδα· ὅθεν καὶ τὸ

ἀγήγοχα καὶ ἐδήδοκα συλλαβὴν ἐπλεόνασαν, ἵνα εὐρεθῶσιν ἔχοντα ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον· ἔστι γὰρ ἄγω ἄξω ἦχα καὶ ἄγηχα ὁ Ἀττικὸς, τῶν δύο γραμμάτων τοῦ ἐνεστώτος τῶν ἀρκτικῶν προστιθεμένων αὐτῶ, <καί> ἐπειδὴ οὐκ ἔμελλεν ἔχειν ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον, τούτου χάριν ἐπλεόνασε τὴν ᾗ-ο συλλαβὴν καὶ ἐγένετο ἀγήγοχα· διὰ τοῦτο δὲ τὸ ᾗ-ο μόνον οὐκ ἐπλεόνασε καὶ γέγονεν ἄγηγα, ἐπειδὴ εἰ ἐπλεόνασε τὸ ᾗ-ο μόνον, οὐκέτι εὐρίσκετο ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον· ἐν γὰρ τῇ δευτέρᾳ συλλαβῇ ἔμελλον εἶναι τὰ δύο ᾗ-ο. Πάλιν ἔδω (ὃ σημαίνει τὸ ἐσθίω), οὗ ὁ μέσος παρα κείμενος ἦδα καὶ ὁ Ἀττικὸς ἔδηδα, ἐξ οὗ τὸ <P 542> λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδῶς· τούτου τοῦ ἔδω ὁ μέλλων ἐστὶν ἔσω καὶ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος ἦκα καὶ ὁ Ἀττικὸς ἔδηκα, τῶν δύο γραμμάτων τῶν ἀρκτικῶν τοῦ ἐνεστώτος προστιθεμένων αὐτῶ· καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἔμελλεν ἔχειν ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον, τούτου χάριν ἐπλεόνασε τὴν ᾗ-ο συλλαβὴν καὶ γέγονεν ἐδήδοκα. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐδήδοκα δύναται καὶ ἄλλως κανονισθῆναι· ἔστι γὰρ ἔδω ἐδήσω ἦδηκα καὶ ὁ Ἀττικὸς ἐδήδεκα, τῆς τρίτης ἀπ' ἀρχῆς συλλαβῆς συστα 93 λείσης, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ᾗ-ε εἰς τὸ ᾗ-ο ἐδήδοκα, ὥσπερ ἐνέγκω ἐνέγξω ἦνεχα καὶ ἐνήνεχα καὶ ἐνήνοχα κατὰ τροπὴν τοῦ ᾗ-ε εἰς τὸ ᾗ-ο. Οὐ θέλει ὁ Ἀττικὸς παρακείμενος ἔχειν τὴν τρίτην ἀπ' ἀρχῆς συλλαβὴν φύσει μακράν παρ' αὐτοῖς τοῖς Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἢ βραχεῖαν, ὡς τὸ ἀλήλιφα ἐλήλυθα ἀκήκοα ὁμώμοκα ὁλώλεκα ἀγήγοχα, ἢ θέσει μακράν, ὡς τὸ ἐγήγεργα ἀλήλιμμαι ἐρήρισται [σημαίνει δὲ τὸ ἐρίζειν]· ἐὰν δὲ εὐρεθῇ φύσει μακρά ἢ τρίτη ἀπ' ἀρχῆς συλλαβῆς ἢ τοῦ Ἀττικοῦ παρα κειμένου, ἢ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἐτέρου σημαινομένου ἐστίν, ἢ παρὰ ταῖς ἄλλαις διαλέκτοις. Εἴπομεν πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἐτέρου σημαινομένου. Ἔστιν ἐρίζω (τὸ σημαῖνον τὸ φιλονεικῶ), ὅπερ διὰ τοῦ ᾗ-ι γράφεται, ἔστιν ἐρείδω (τὸ σημαῖνον τὸ ἐπερείδομαι), ὅπερ διὰ τῆς ᾗ-ε διφθόγγου γράφεται· ἀπὸ οὖν τοῦ ἐρίζω ἐρίσω γίνεται ὁ παρακείμενος ἦρικα καὶ ὁ Ἀττικὸς ἐρήρικα, καὶ ὁ παθητικὸς ἦρισμαι ἦρισται καὶ ὁ Ἀττικὸς ἐρήρισται, διὰ τοῦ ᾗ-ι δηλονότι· τὸ γὰρ ἐρίζω διὰ τοῦ ᾗ-ι γράφεται· ἀπὸ δὲ τοῦ ἐρείδω ἐρείσω γίνεται ἦρικα ὁ παρακείμενος, καὶ ὁ παθητικὸς ἦρισμαι ἦρισται καὶ ὁ Ἀττικὸς ἐρήρισται, καὶ φυλάττει τὴν ᾗ-ε διφθόγγον πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἐρήρισται τοῦ ἐπὶ τοῦ φιλο νικεῖν, εἰ καὶ λέγει ὁ Ἀπολλώνιος, ὅτι καὶ αὐτὸ διὰ τοῦ ᾗ-ι γράφεται τὸ <ἐπὶ τοῦ> ἐπερείδομαι· ἀλλ' οὖν ἡ παράδοσις διὰ τῆς ᾗ-ε διφθόγγου οἶδεν αὐτὸ γεγραμμένον. Πρόσκειται ἢ παρὰ ταῖς ἄλλαις διαλέκτοις, ἐπειδὴ <ἔσθ> ὅτε οἱ Δωριεῖς φυλάττουσι τὴν τρίτην ἀπ' ἀρχῆς συλλαβὴν φύσει μακράν, οἷον τοῦ ὀρῶ παρ' αὐτοῖς ὁ μέλλων ἐστὶν ὀρήσω, ὁ παρακείμενος ὠρηκα καὶ ὁ Ἀττικὸς ὀρώρηκα, καὶ φυλάττεται παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν ἢ φύσει μακρά· καὶ πάλιν ἀκούω ἀκούσω ἦκουκα, καὶ ὁ Ἀττικὸς ἀκήκουκα παρ' αὐτοῖς. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀριστεύω ἠρίστευκα οὐ φαίνονται ποιήσαντες οἱ Ἀθηναῖοι Ἀττικὸν παρακείμενον, οἷον ἀρηρίστευκα. Καὶ ἀποροῦσιν τινες λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπὶ τοῦ ἀριστεύω οὐ ποιοῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι Ἀττικὸν παρακείμενον. Καὶ ἐπιλύονται τινες λέγοντες, ὅτι εἰ ἐγένετο ἀρηρίστευκα, ἔμελλεν ἢ τρίτη ἀπ' ἀρχῆς συλλαβὴ μακρὰ εἶναι, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον· εἰ γὰρ ἡθελήσαμεν ποιῆσαι ἀποβολὴν συμφώνου, ἵνα ἦν ἀρηρίσευκα, παρεφθείρετο ἡ σημασία. Ταῦτα μὲν οὗτοι. Κακῶς δὲ λέγουσιν· ὡς γὰρ ἐμάθομεν, οὐ κωλύεται ἢ τρίτη ἀπ' ἀρχῆς συλλαβὴ τοῦ Ἀττικοῦ παρακειμένου θέσει μακρὰ εἶναι, οἷον ἐγήγεργα ἀλήλιμμαι ἐρήρισται· ὥστε οὖν οὐ κατὰ 94 κανόνα κωλύεται ποιῆσαι τὸ ἀριστεύω Ἀττικὸν παρακείμενον, ἀλλ' εἰ ἄρα ἐπιλέλοιπε, κατὰ τύχην ἐπιλέλοιπε. Ταῦτα μὲν περὶ τῆς τρίτης ἀπ' ἀρχῆς συλλαβῆς τοῦ Ἀττικοῦ παρακειμένου. <Εἴπομεν δὲ περὶ τῆς τρίτης ἀπ' ἀρχῆς συλλαβῆς τοῦ Ἀττικοῦ παρακειμένου,> ὅτι καὶ συστέλλεται· ἔλθωμεν δὲ καὶ μάθωμεν πῶς συστέλλεται. Ἰστέον ὅτι τὸ ᾗ-ε εἰς τὸ ᾗ-ο συστέλλεται κατὰ τὴν τρίτην ἀπ' ἀρχῆς συλλαβὴν τοῦ

Ἀττικοῦ παρακειμένου, οἷον ἀλήθω ἀλήσω ἤληκα καὶ ἀλήλεκα ὁ Ἀττικός, καὶ πάλιν ἐδῶ ἐδήσω ἤδηκα καὶ ἐδή δεκα ὁ Ἀττικός, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠ ἐδήδοκα· τινὲς δὲ τοῦτο τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων βούλονται λέγειν, οἷον ἐδῶ ἐδώσω ἤδωκα καὶ ἐδήδοκα κατὰ συστολὴν τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠ· τὸ δὲ ᾠ εἰς τὸ ᾠ συστέλλεται, οἷον ἐρωτῶ ἐρωτήσω ἠρώτηκα καὶ ἐρηρότηκα ὁ Ἀττικός διὰ τοῦ ᾠ. Ἡ δὲ ᾠ εἰς δίφθογγον καὶ ἡ ᾠ υἱ ἀποβάλλουσι τὸ προ τακτικὸν φωνῆεν, τουτέστι τὸ ᾠ· καὶ φυλάττει ἡ μὲν ᾠ εἰς δίφθογγον τὸ ᾠ, ἡ δὲ ᾠ υἱ τὸ ᾠ, οἷον ἀλείφω ἤλειφα καὶ ἀλήλιφα, ἐλεύθω ἤλευθα καὶ ἐλήλυθα· ἡ δὲ ᾠ υἱ δίφθογγον τὸ ὑποτακτικὸν ἀποβάλλει φωνῆεν, τουτ' ἐστὶ τὸ ᾠ, καὶ φυλάττει τὸ ᾠ, οἷον ἀκούω ἤκουα καὶ ἀκήκοα. Περὶ δὲ τῆς ᾠ εἰς δίφθογγον οὐδὲν εἶπεν ὁ Ἀπολλώνιος· λέγομεν δὲ ἡμεῖς, ὅτι τὸ ᾠ ἀποβάλλει καὶ φυλάττει τὸ ᾠ, οἷον ἐτοιμάζω ἡτοίμακα καὶ ἐτητόμακα· τοῦτο δὲ πιστούμεθα ἀπὸ διαιρέσεως τοιαύτης· ὥσπερ αἱ δίφθογγοι, αἱ μὲν ἔχουσαι τὸ ᾠ, τὸ προτακτικὸν φωνῆεν ἀποβάλλουσιν, οἷον ἀλείφω <ἤλειφα καὶ> ἀλήλιφα, ἐλεύθω ἤλευθα καὶ ἐλήλυθα, αἱ δὲ ἔχουσαι τὸ ᾠ, τὸ ὑποτακτικὸν ἀποβάλλουσι καὶ φυλάττουσι τὸ ᾠ, οἷον ἀκούω ἤκουα <καὶ> ἀκήκοα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ <οι> δίφθογγον, ὡς ἔχουσα τὸ ᾠ, τὸ ὑποτακτικὸν ἀποβάλλει καὶ φυλάττει τὸ ᾠ, οἷον ἐτοιμάζω ἡτοίμακα καὶ ἐτητόμακα.

Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν αἱ δίφθογγοι αἱ μὲν ἔχουσαι τὸ ᾠ αὐτὸ τὸ ᾠ ἀποβάλλουσιν ἐν τῷ Ἀττικῷ παρακειμένῳ καὶ φυλάττουσι τὸ δίχρονον, οἷον ἀλείφω ἀλήλιφα, ἐλεύθω ἐλήλυθα, αἱ δὲ ἔχουσαι τὸ ᾠ τοῦναντίον τὸ ᾠ φυλάττουσι καὶ τὸ δίχρονον ἀποβάλλουσιν, οἷον ἀκούω ἀκήκοα. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· οἱ Ἀττικοὶ μᾶλλον τῷ ᾠ χαίρουσιν ἢ περὶ τῷ ᾠ, καὶ δήλον εἶγε ἐν τῷ κέκλεφα καὶ λέλεχα καὶ πέπεμφα τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ τρέπουσιν, κέκλοφα καὶ λέλοχα καὶ πέπομφα λέγοντες, καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀγήγοχα καὶ ἐδή δοκα ἡ ᾠ γ ο συλλαβὴ καὶ ἡ ᾠ δ ο ἐπλεόνασεν, καὶ οὐχὶ ἡ ᾠ γ ε καὶ ἡ ᾠ δ ε· καὶ 95 πάλιν ἐστὶν ἐνέγκω ἐνέγκω ἦνεχα καὶ ἐνήνεχα, καὶ λέγουσιν ἐνήνοχα, τρέποντες τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ· ἐπειδὴ οὖν οἱ Ἀττικοὶ μᾶλλον τῷ ᾠ χαίρουσιν ἢ περὶ τῷ ᾠ, τούτου χάριν ἐπὶ μὲν τῶν διφθόγγων τῶν ἔχουσιν τὸ ᾠ αὐτὸ ἀποβάλλουσιν, οἷον ἐλεύθω ἐλήλυθα καὶ ἀλείφω ἀλήλιφα, ἐπὶ δὲ τῶν ἔχουσιν τὸ ᾠ φυλάττουσιν αὐτό, οἷον ἀκούω ἀκήκοα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Περὶ δὲ τῆς ποσότητος τῶν συλλαβῶν τοῦ Ἀττικοῦ παρακειμένου λέγομεν, ὅτι ὁ Ἀττικός παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς καὶ ὁ παθητικὸς τὸ ἐλάχιστον τετρασυλλαβοῦσιν, οἷον ὁμώμοκα ἀγήγοχα ἀλήλιφα ἐδή δοκα ὀλώλεκα ἐγήγεγκα ἀλήλιμμαι· θέλουσι γὰρ ἔχειν τὴν ἄρχουσαν τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην συλλαβὴν διὰ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου, καὶ τὴν τετάρτην συλλαβὴν χαρακτηριστικὴν τοῦ παρακειμένου· θέλει γὰρ ὁ μὲν παρακείμενος ὁ ἐνεργητικὸς ἔχειν πρὸ τοῦ ᾠ ἢ τὸ ᾠ φ ἢ τὸ ᾠ χ ἢ τὸ ᾠ κ, οἷον τέτυφα νένυχα πεποίηκα, ὁ δὲ παθητικὸς παρακείμενος θέλει τὸ ᾠ χαρακτηριστικὸν ἔχειν, οἷον πεποίημαι τέτυμαι. Ὁ δὲ μέσος παρακείμενος τὸ ἐλάχιστον τρισυλλαβεῖ, οἷον ὄλωλα ὄπωπα ὄρωρα ὄδωδα ὄμωμα· θέλει γὰρ ἔχειν τὴν ἄρχουσαν τοῦ ἐνεστῶτος, θέλει ἔχειν ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον. Δύναται δὲ ἡ τρίτη συλλαβὴ δύο χρειᾶς ποιεῖν· δύναται γὰρ ἔχειν τὸ σύμφωνον ὅπερ ἔχει ἡ δευτέρα συλλαβὴ, δύναται ἔχειν καὶ τὸ σύμφωνον τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ μέσου παρακειμένου· τὰ γὰρ σύμφωνα τοῦ μέσου παρακειμένου οὐκ εἰσὶν ὠρισμένα· δι' ὧν γὰρ ἐκφέρεται συμφώνων ὁ ἐνεστῶς, διὰ τούτων καὶ ὁ μέσος παρακείμενος ἐκφέρεται, χωρὶς εἰ μὴ ἔχει ᾠ ζ ἢ δύο ᾠ ς ὁ ἐνεστῶς· τότε γὰρ ἄλλως γίνεται ὁ μέσος παρακείμενος, ὡς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ, εἰ θεῶ φίλον, μαθη σόμεθα. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί ἡνίκα ἄρχεται ἀπὸ συμφώνου ὁ ἐνεστῶς, οὐ ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακείμενον· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τῇ ἐξῆς ἀπορίᾳ τὴν αἰτίαν μαθάνοντες, δι' ἣν ἐπενοήθη ὁ Ἀττικός παρακείμενος, μαθησόμεθα, διατί ἡνίκα ἄρχεται ἀπὸ συμφώνου

ὁ ἐνεστῶς, οὐ ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακεείμενον. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλάκις ἡνίκα ἀπὸ ἀμεταβόλου ἄρχεται ὁ ἐνεστῶς, ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακεείμενον, ἀφαιρούμενοι τὸ ἀμετάβολον ἐκ τοῦ κοινοῦ παρακειμένου καὶ προστιθέντες τὸ ᾤ, οἷον λήβω (τὸ 96 λαμβάνω) λέληφα καὶ εἴληφα, λήχω (τὸ λαγχάνω καὶ κληροῦμαι) λέληχα καὶ εἴληχα (τὸ ἐκληρωσάμην), μείρω (τὸ μερίζω) μέμαρκα καὶ μέμαρμαι καὶ εἴμαρμαι, ὅθεν καὶ εἴμαρμένη, οἶονεῖ ἢ πᾶσι μεριζομένη· καὶ πάλιν λέγω λέλεχα λέλεγμαι καὶ εἴλεγμαι. Διὰ τοῦτο δὲ ἀφαιρού μενοι τὸ σύμφωνον προστιθέασι τὸ ᾤ, ἵνα μὴ εὐρεθῇ ὁ παρακεείμενος ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενος καὶ ἀπὸ βραχείας· ὥς γὰρ ἐμάθομεν ἐν τῇ περὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου διδασκαλίᾳ, ὅτε ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται ὁ παρακεείμενος, μακρὰν ἔχει τὴν ἄρχουσαν, οἷον ἡλέηκα ἡρεῦ νηκα ἡτοίμακα ἔφθαρκα ἔσταλκα ἔσπαρκα, δηλονότι χωρὶς τῶν Ἀττικῶν παρακειμένων, ἡνίκα ὁ ἐνεστῶς ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ᾠ ἢ ᾗ ἢ ᾠ· ἐπὶ τούτων γὰρ ὁ παρακεείμενος καὶ ἀπὸ φωνήεντος καὶ ἀπὸ βραχείας ἄρχεται, οἷον ἀκήκοα ἐλήλυθα ὁμῶμοκα· ταῦτα γάρ, φημὶ δὴ τὸ εἴληφα καὶ εἴληχα καὶ τὰ ὅμοια, οὐ γίνονται ὁμοίως ἐκείνοις, ἵνα ἀναγκασθῶσιν ὁμοίως αὐτοῖς βραχεῖαν ἔχειν τὴν ἄρχουσαν· ἐκεῖνα μὲν γὰρ γίνονται τῶν δύο γραμμάτων τῶν ἀρκτικῶν τοῦ ἐνεστῶτος προστιθεμένων τῷ κοινῷ παρακειμένῳ, ταῦτα δὲ τούναντίον ἀποβαλλομένου τοῦ κατὰ τὴν ἄρχουσαν συμφώνου καὶ προστιθεμένου τοῦ ᾤ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ὅλως ἐπενόησαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Ἀττικὸν παρακεείμενον. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εἰς πολλὰ μιμεῖται ὁ [Ἀττικὸς] παρακεείμενος τὸν ἐνεστῶτα· καὶ γὰρ ὥσπερ ὁ ἄν ὁ δυνητικὸς σύνδεσμος οὐ συντάττεται πρὸς ἐνεστῶτα, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τύπτω ἄν, οὕτως οὐδὲ πρὸς παρακεείμενον συντάττεται, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τέτυφα ἄν, ἀλλ' ἔτυπτον ἄν· καὶ πάλιν ὥσπερ ὁ ἐνεστῶς ὁ ἐνεργητικὸς εἰς ᾤ-ι λήγει κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, οἷον τύπτουσι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ παρακεείμενος ὁ ἐνεργητικὸς καὶ ὁ μέσος κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν εἰς ᾤ-ι λήγουσιν, οἷον τετύφασι τετύπασι· ἐπειδὴ οὖν εἰς πολλὰ μιμεῖται ὁ παρακεείμενος τὸν ἐνεστῶτα, τούτου χάριν ἵνα <καὶ> κατὰ τὴν ἄρχουσαν μιμῆται αὐτὸν καὶ συνάρξηται αὐτῷ, ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακεείμενον. Καὶ ἡνίκα ὁ ἐνεστῶς ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ᾠ ἢ ᾗ ἢ ᾠ, ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακεείμενον, οἷον ἀλείφω ἀλήλιφα, ἐλεύθω ἐλήλυθα, ὁμῶ ὁμῶμοκα· ἡνίκα γὰρ ἀπὸ τοῦ ᾠ ἢ ἀπὸ τοῦ ᾗ ἢ ἀπὸ τοῦ ᾤ ἢ ἀπὸ τοῦ ᾠ ἄρχεται ὁ ἐνεστῶς, οὐ ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακεείμενον, πρῶτον μὲν διὰ τὴν προλεχθεῖσαν αἰτίαν, τουτέστιν ἵνα μὴ εὐρεθῇ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ δευτέρᾳ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ στοιχεῖον· δευτέρον δέ, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων εἰ καὶ μὴ 97 ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακεείμενον, τὸ ζητούμενον ἔχουσιν· καὶ γὰρ ἡνίκα ὁ ἐνεστῶς ἢ ἀπὸ τοῦ ᾗ ἢ ἀπὸ τοῦ ᾠ ἢ ἀπὸ τοῦ ᾤ ἢ ἀπὸ τοῦ ᾠ ἄρχεται, πάντως καὶ ὁ παρακεείμενος ἐκ τούτων τῶν φωνηέντων ἄρχεται, <οἷον> ὠθῶ ὠθηκα, ἡβῶ ἡβηκα, ἰξεύω ἰξευκα, ὕδρεῦω ὕδρευκα, καὶ λοιπὸν ἔφ' ὅσων εὗρον ὅτι τὰ ἀρκτικά τοῦ ἐνεστῶτος ἔχει καὶ ὁ παρακεείμενος, ἐπὶ τούτων περιττὸν ἡγήσαντο οἱ Ἀττικοὶ ποιῆσαι <ἴδιον> παρακεείμενον. Διὰ τοῦτο γὰρ οὔτε ἡνίκα ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται ὁ ἐνεστῶς, ποιοῦσιν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακεείμενον, ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τούτων συνάρχηται ὁ παρακεείμενος τῷ ἐνεστῶτι, ἡνίκα ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται δηλονότι καὶ ὁ παρακεείμενος· ἡνίκα γὰρ ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται ὁ ἐνεστῶς, ἢ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρχεται ὁ παρακεείμενος συμφώνου, ἡνίκα καὶ αὐτὸς ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται, οἷον τύπτω τέτυφα, ποιῶ πεποίηκα, νοῶ νενόηκα, ἢ ἀπὸ τοῦ ἀντιστοίχου τοῦ ψιλοῦ, οἷον θύω τέθυκα, φιλῶ πεφίληκα, χειροτονῶ κεχειροτόνηκα· πρόσκειται ἡνίκα ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται ὁ παρακεείμενος, διὰ τὸ φθείρω ἔφθαρκα, στέλλω ἔσταλκα, σπείρω ἔσπαρκα· ἐπὶ τούτων γὰρ οὐκ ἄρχεται ὁ παρακεείμενος ἀπὸ τοῦ συμφώνου τοῦ ἐνεστῶτος, ἐπειδὴ ὅλως ἀπὸ συμφώνου οὐκ ἄρχεται, ἀλλ' ἀπὸ φωνήεντος· ἔφ' ὅσων οὖν εὗρον ὅτι τὰ

ἀρκτικά τοῦ ἔνε στῶτος ἔχει ὁ παρακείμενος, ἐπὶ τούτων περιττὸν ἡγήσαντο ποιῆσαι [ἐπὶ τῶν ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένων] <οί> Ἀττικοὶ <ἴδιον> παρακεῖ μενον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλην ἀπολογίαν εἰπεῖν, δι' ἣν ἐπενοήθη ὁ Ἀττικὸς παρακείμενος· ἔχει δὲ οὕτως· ἐπειδὴ ὁ παρακείμενος ἐφύκε διὰ συμφῶ νου διπλασιάζεσθαι, οἷον τέτυφα πεποίηκα νενόηκα, τούτου χάριν ἐπε νόησαν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακείμενον, ἡνίκα τὸ ῥῆμα ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ᾠ ἢ ᾠ ᾠ ᾠ, ἵνα εὐρεθῇ καὶ διὰ φωνήεντος τρόπον τινὰ διπλασιαζόμενος ὁ παρακείμενος ὅθεν καὶ ἀπὸ βραχείας ἄρχεται ὁ Ἀττικὸς παρα κείμενος, οἷον ἀλήλιφα <ἐλήλυθα> ὁμώμοκα, ὥσπερ ὁ κοινὸς παρακεῖ μενος διπλασιαζόμενος, οἷον τέτυφα πεποίηκα νενόηκα. Πάλιν ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί μὴ ἐποίησαν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρα κείμενον, ἡνίκα ὁ ἐνεστῶς ἀπὸ δύο συμφώνων ἄρχεται· τότε γὰρ οὐ συνάρχεται τῷ ἐνεστῶτι ὁ κοινὸς παρακείμενος, οἷον φθείρω ἔφθαρκα, στέλλω ἔσταλκα. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον μὲν εἰ προσέθηκαν ἐπὶ τούτων τὰ δύο ἀρκτικά γράμματα τοῦ ἐνεστῶτος τῷ κοινῷ παρακει μένῳ καὶ ἐποίησαν οἱ Ἀττικοὶ ἴδιον παρακείμενον οἷον στέλλω ἔσταλκα ὁ κοινὸς παρακείμενος καὶ στέσταλκα ὁ Ἀττικὸς, καὶ πάλιν φθείρω 98 ἔφθαρκα ὁ κοινὸς καὶ φθέφθαρκα ὁ Ἀττικὸς, εὐρίσκετο μακρὰν ἔχων τὴν ἄρχουσαν, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· ἐμάθομεν γὰρ ὅτι οὐ θέλει ἀπὸ μακρᾶς ἄρχεσθαι ὁ Ἀττικὸς παρακείμενος, οἷον ἀλήλιφα ἐλήλυθα ὁμώμοκα· πρὸς οἷς καὶ ἀπὸ συμφώνου ἡμελλεν ἄρχεσθαι καὶ μακρὰ εἶναι, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· εἰρήκαμεν γὰρ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου, ὅτι ἡνίκα ὁ παρακείμενος ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται, βρα χεῖαν θέλει ἔχειν τὴν ἄρχουσαν, οἷον τέτυφα πεποίηκα νενόηκα. Δεῦτερον δὲ θέλει ἔχειν ὁ Ἀττικὸς παρακείμενος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον, οἷον ἀλήλιφα ἐλήλυθα ὁμώμοκα, ὅπερ ἐπὶ τούτων, εἰ ἐποίησαν οἱ Ἀττικοὶ <ἴδιον> παρακείμενον, οὐχ εὐρίσκετο· εἰ γὰρ ἦν στεστεφάνωκα καὶ στέσταλκα καὶ φθέφθαρκα, οὐχ εὐρίσκετο ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ συλλαβῇ τὸ αὐτὸ σύμφωνον, ὅπερ <ἐστὶν> ἀδύνατον. Μέσος παρακείμενος. Τέτυπα. Τρεῖς εἰσιν αἱ διαθέσεις τῶν ῥημάτων, ἐνέργεια, πάθος καὶ μεσότης· ἐκάστη δὲ αὐτῶν ἀνὰ ἑξ ἔχει χρόνους. Μετὰ τὸ κανονίσαι τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον καὶ τὸν Ἀττικὸν τρέπεται καὶ ἐπὶ τὸν μέσον παρακείμενον, καὶ λέγει ὅτι τρεῖς εἰσιν αἱ διαθέσεις τῶν ῥημάτων, ἐνέργεια, πάθος, μεσότης· ἐκάστη δὲ αὐτῶν τῶν διαθέσεων πρὸς ἑξ <ἔχει> χρόνους, ἔχει γὰρ ἐνεστῶτα παρατατικὸν παρακείμενον ὑπερσυντελικὸν ἀόριστον καὶ μέλλοντα· εἰ γὰρ καὶ δύο ἀόριστοὶ εἰσιν, ἀλλ' οὖν μίαν σημασίαν ἔχουσιν, τὸ γὰρ ἔτυπα καὶ ἔτυπον τὸ αὐτὸ σημαίνουσιν. Ὡσπερ οὖν ὅτε τις τριγενὲς ὄνομα κλίνει, καθ' ἕκαστον γένος λέγει τὰς πέντε πτώσεις, οἷον ὁ καλὸς τοῦ καλοῦ μέχρι τῆς κλητικῆς τῶν πληθυντικῶν, καὶ πάλιν ὁμοίως ἡ καλὴ τῆς καλῆς, καὶ οὐ συγκαταμίνυσι τὰς τοῦ ἀρσενικοῦ πτώσεις τῷ θηλυκῷ οὐδὲ <τὰς> τοῦ θηλυκοῦ τῷ οὐδετέρῳ, οὕτω καὶ περὶ τῶν διαθέσεων ἐχρήν, καθάπερ ἐκάστῳ τῶν γενῶν τὰς οἰκείας πτώσεις ἐν τῷ κλίνειν <αὐτὰ> ἀποδίδομεν, καὶ ταῖς τρισὶ διαθέσεσι τοὺς οἰκείους ἑξ χρόνους ἐν τῷ κλίνειν αὐτὰς ἀποδιδόναι, καὶ πρῶτον μὲν κλίνειν τὴν ἐνεργητικὴν, δεύτερον δὲ τὴν παθητικὴν, καὶ τρίτον τὴν μέσην. Καὶ τοῖς μὲν ἀρχαίοις τῶν γραμματικῶν οὐκ ἔδοξεν οὕτως, ἀλλὰ τοὺς ἑξ χρόνους τῆς μέσης διαθέσεως <κατεμέρισαν· καὶ τοὺς μὲν παρακειμένους καὶ ὑπερσυντελικούς τῆς μέσης διαθέσεως> συγκατηρίθμυσαν τοῖς παρακειμένοις καὶ ὑπερσυντελικῶς τῆς ἐνεργητικῆς διαθέσεως. Διατί δὲ τοῦτο πεποιή 99 κασιν; ἐπειδὴ σχεδὸν ὁμόφωνοί εἰσι τοῖς παρακειμένοις καὶ ὑπερσυντελικῶς τῆς ἐνεργητικῆς διαθέσεως· ἀμφοτέροι γὰρ ὁμοιοκατάληκτοὶ εἰσιν, καὶ γὰρ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὁ μέσος εἰς ᾠ λήγει, οἷον τέτυφα τέτυπα, καὶ πάλιν ὁ ἐνεργητικὸς ὑπερσυντελικὸς εἰς ᾠ ᾠ λήγει καὶ ὁ μέσος ὑπερσυντελικὸς ὁμοίως εἰς ᾠ ᾠ λήγει, οἷον ἐτετύφειν ἐτετύπειν· ἐπειδὴ οὖν τρόπον τινὰ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντελικὸς τῆς μέσης διαθέσεως

όμοφωνοῦσι τοῖς παρακειμένοις καὶ ὑπερσυντελί κοῖς τῆς ἐνεργητικῆς διαθέσεως, τούτου χάριν αὐτοὺς συγκατηρίθμησαν αὐτοῖς.

<Τοὺς> ἀορίστους δὲ καὶ μέλλοντας τῆς μέσης διαθέσεως συγ κατηρίθμησαν τοῖς ἀορίστοις καὶ μέλλουσι τῆς παθητικῆς διαθέσεως, ἐπειδὴ ὁμοιοκατάληκτοὶ εἰσιν· καθόλου γὰρ οἱ ἀόριστοι τῶν παθητικῶν καὶ τῶν μέσων εἰς ἡ-ν λήγουσιν, οἷον ἐτύφθην ἐτύπην, ἐτυψάμην ἐτυ πόμην· καὶ πάλιν οἱ μέλλοντες, εἴτε παθητικοὶ εἰσιν εἴτε μέσοι, εἰς τὴν -α-ι δίφθογγον λήγουσιν, οἷον τυφθήσομαι τυπήσομαι, τύψομαι τυποῦμαι. Τοὺς δὲ λοιποὺς δύο χρόνους τῆς μέσης διαθέσεως, ἐνεστώτα λέγω καὶ παρατατικόν, ὡς μὲν ὁ τεχνικός φησι Θεοδόσιος, ἀμνημονεύτους εἶασαν οἱ παλαιοί· οὐκ ἔστι δὲ ἀληθές· ἀλλὰ πάνυ ζήτησις πλείστη περὶ αὐτῶν καταβέβληται τοῖς τεχνικοῖς, εἰ ἄρα μέσοι ὑπάρχουσιν ἢ παθητικοί. Ἀμέλει καὶ ἐκινδύνευσαν παθητικοὶ ὀνομασθῆναι οἱ μέσοι ἐνε στώτες καὶ παρατατικοί, ἐπειδὴ ἡ αὐτὴ φωνὴ ἐστὶν ἀπαραλλάκτως τῶν ἐνεστώτων καὶ παρατατικῶν τῶν παθητικῶν καὶ τῶν μέσων· τὸ γὰρ κολάζομαι καὶ τύπτομαι καθ' ἑαυτὰ καὶ παθητικά εἰσι καὶ μέσα· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις χρόνοις ἔστι τις διαφορὰ κατὰ τὴν φωνὴν τῶν παθητικῶν καὶ τῶν μέσων· τὸ γὰρ τέτυφα καὶ τέτυπα καὶ ἐτετύφειν καὶ ἐτετύ πειν, εἰ καὶ κοινωνοῦσι καθὼ ὁμοιοκαταληκτοῦσιν, ἀλλ' οὖν καὶ διαφέ ρουσιν, οὐδὲ γάρ εἰσι πάντῃ τὰ αὐτὰ κατὰ τὴν φωνήν. Διακρίνονται δὲ οἱ μέσοι ἐνεστώτες καὶ παρατατικοί ἀπὸ τῶν παθητικῶν ἐνεστώτων καὶ παρατατικῶν ἐκ τῆς συντάξεως· τὸ γὰρ κολάζομαι καὶ τύπτομαι καὶ ἐκολαζόμην καὶ ἐτυπτόμην καὶ τὰ ὅμοια, εἰ μὲν συντάξει τις πρὸς γενικὴν μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, παθητικά εἰσιν, οἷον κολάζομαι ὑπὸ σοῦ καὶ τύπτομαι ὑπὸ σοῦ καὶ ἐκολαζόμην ὑπὸ σοῦ καὶ ἐτυπτόμην ὑπὸ σοῦ· εἰ δὲ πρὸς αἰτιατικὴν συντάξει, μέσα εἰσίν, οἷον κολάζομαί σε καὶ τύπτομαί σε καὶ ἐκολαζόμην σε καὶ ἐτυπτόμην σε, ἀντὶ τοῦ κολάζω σε καὶ τύπτω σε καὶ ἐκόλαζόν σε καὶ ἔτυπτόν σε, καὶ βιάζομαι σε καὶ ἐβιαζόμην σε ἀντὶ τοῦ βιάζω σε καὶ ἐβιάζόν σε, καὶ γράφομαι σε καὶ ἐγράφομην σε ἀντὶ τοῦ γράφω σε καὶ ἔγραφόν σε, ὥσπερ ἔστιν εὐρεῖν καὶ ἐπὶ ἄλλων λέξεων συνέμπτωσιν φωνῶν ἐκ τῆς συντάξεως διακρινομένων· τὸ γὰρ φῦσαι καθ' ἑαυτὸ καὶ ὄνομα δύναται εἶναι καὶ ῥῆμα, ἀλλ' ἐκ τῆς συντάξεως διακρίνεται· ἐὰν μὲν γὰρ εἴπω ὅτι φῦσαί 100 εἰσιν, σημαίνω ὅτι αἱ φουσῶσαι, καὶ δῆλον ὅτι ὄνομά ἐστιν· εἰ δὲ εἴπω ὅτι ἤλπιζε φῦσαι ἡ γυνή, δῆλον ὡς ῥῆμά ἐστιν, ἀντὶ γὰρ τοῦ γεννῆσαι ἤλπιζεν ἡ γυνή· οὕτως οὖν καὶ τὸ κολάζομαι καὶ ἐκολαζόμην καὶ τὰ ὅμοια καθ' ἑαυτὰ καὶ παθητικά καὶ μέσα εἰσίν, ἀλλ' ἐκ τῆς συντάξεως, ὡς εἴρηται, διακρίνονται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἔλθωμεν δὲ καὶ εἴπωμεν διατί λέγεται μέση διάθεσις. Ἰστέον ὅτι μέσον ἐστὶ τὸ ἐκατέρου μετέχον <ἢ τὸ οὐδετέρου μετέχον· ἐκατέρου μὲν μετέχον,> ὥσπερ τὸ φαιὸν ἡγουν τὸ μύϊνον, τοῦτο γὰρ καὶ λευκοῦ καὶ μέλανος μετέχει, οὐδετέρου δὲ μετέχον, ὡς τὸ ἀριστᾶν καὶ δειπνεῖν καὶ λούεσθαι καὶ περιπατεῖν, ταῦτα γὰρ μέσα εἰσὶν ἀρετῆς καὶ κακίας· καὶ μέσος δὲ τόπος λέγεται ὁ μήτε τοῦ ἄνω μήτε τοῦ κάτω μετέχων ἀλλὰ μεταξὺ ὧν. Μαθόντες οὖν τί ἐστὶ μέσον, ἔλθωμεν καὶ μάθωμεν διατί λέγεται μέση διάθεσις. Ἰστέον ὅτι μέση διάθεσις λέγεται, ἐπειδὴ ὁ τύπος ὁ αὐτὸς ἐπ' ἀμφοτέρας φθάνει τὰς διαθέσεις, εἰ καὶ εἷς ὢν καὶ ὁ αὐτὸς κατὰ ἀμφοτέρων τίθεται. Ἐξηγησώμεθα <δὲ> τὸ λεχθέν, τί ἐστὶν ἐπειδὴ ὁ τύπος ὁ αὐτὸς ἐπ' ἀμφοτέρας φθάνει τὰς διαθέσεις. Ἰστέον ὅτι τοῦτο εἶπεν, ὅτι ὁ μὲν παρακεείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος τῆς μέσης διαθέσεως τύπον ἔχουσι φωνῆς ἐνεργητικῆς, οἷον τέτυπα ἐτετύπειν, ὥσπερ τέτυφα ἐτετύφειν, οἱ δὲ ἀόριστοι καὶ οἱ μέλλοντες τύπον ἔχουσι φωνῆς παθητικῆς, οἷον ἐτυψάμην ἐτυπόμην, ὥσπερ ἐτύ φθην καὶ ἐτύπην, καὶ πάλιν τύψομαι καὶ τυποῦμαι, ὥσπερ τυφθήσομαι καὶ τυπήσομαι· τούτου οὖν χάριν εἶπεν ἐπειδὴ ὁ τύπος <ὁ αὐτὸς> ἐπ' ἀμφοτέρας φθάνει τὰς διαθέσεις. Τὸ δὲ εἰ καὶ εἷς ὢν καὶ <ὁ> αὐτὸς κατ' ἀμφοτέρων τίθεται πρόσκειται, ἐπειδὴ οἱ αὐτοὶ σχηματισμοί, ἡγουν οἱ αὐτοὶ χρόνοι, πολλάκις καὶ ἐπὶ ἐνεργείας

λαμβάνονται καὶ ἐπὶ πάθους· ἰδοὺ γάρ ἐστι τέτῃκα καὶ τέτυπα, καὶ ἰδοὺ ὁ αὐτὸς σχηματισμός ἐστιν, ἤγουν ὁ αὐτὸς χρόνος, ἀμφοτέρω γὰρ μέσου παρακειμένου εἰσίν, καὶ ὅμως τὸ μὲν σημαίνει ἐνέργειαν, τὸ δὲ πάθος· τὸ μὲν γὰρ τέτυπα ἐνέργειαν σημαίνει, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἔτυπα ἐστίν, τὸ δὲ τέτῃκα πάθος, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἐτάκην ἐστίν· καὶ πάλιν ἐστὶν ἐτυψάμην καὶ ἔλου σάμην, καὶ ἰδοὺ ὁ αὐτὸς σχηματισμός ἐστιν, ἤγουν ὁ αὐτὸς χρόνος, ἀμφοτέρω γὰρ πρώτου μέσου ἀορίστου εἰσίν, καὶ ὅμως τὸ μὲν σημαίνει ἐνέργειαν, τὸ δὲ πάθος· τὸ μὲν γὰρ ἐτυψάμην ἐνέργειαν σημαίνει, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἔτυπα ἐστίν, τὸ δὲ ἔλουσάμην πάθος, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἐλούσθην ἐστίν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 101 Ζητοῦσι δὲ περὶ τῆς μέσης διαθέσεως λέγοντες, εἰ ἄρα ἰδίᾳ παραλαμβάνεται ἡ μέση διάθεσις, τουτέστιν εἰ ἑτέρα διαθέσις ἐστὶ παρὰ τὴν ἐνέργειαν καὶ τὸ πάθος, ἢ μετὰ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν ἐστίν, ὥσπερ καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἐπίκοινα οὐ λέγομεν ἕτερον γένος εἶναι παρὰ τὸ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκόν, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν παραλαμβάνονται· ἢ ἐὰν δῶμεν ἰδίαν διάθεσιν τὴν μέσην διάθεσιν, παράσχωμεν ἕτερον γένος καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἐπίκοινα. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἐπίκοινα οὐ δύνανται εἶναι ἕτερον γένος παρὰ τὸ ἀρσενικὸν καὶ θηλυκόν, ἐπειδὴ οὔτε ἰδίαν φωνὴν ἔχουσιν οὔτε ἴδιον σημαινόμενον οὔτε ἴδια ἄρθρα· αἱ γὰρ φωναὶ αὐτῶν ἢ ἀρσενικαὶ εἰσιν ἢ θηλυκαί, καὶ τὰ ἄρθρα αὐτῶν ὁμοίως ἢ ἀρσενικά εἰσιν ἢ θηλυκά, οἷον ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ἄνθρωπος, ὁ ἵππος καὶ ἡ ἵππος, ὁ ἀετός καὶ ἡ χελιδὼν ἢ δὲ μέση διάθεσις ἔχει ἰδίας φωνάς, οἷον τέτυπα ἐτετύπειν, ἐτυψάμην ἐτυπόμην, τύψομαι τυποῦμαι, καὶ εὐλόγως ἑτέρα διὰ θεοῖς ἐστὶ παρὰ τὰ ἐνεργητικὰ καὶ τὰ παθητικά. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ζῷ πλουτῷ ὑπάρχω οὐδέτερα λέγονται, ἐπειδὴ οὔτε ἐνέργειαν οὔτε πάθος δηλοῦσιν. Καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες, εἰ ἄρα μέσον ἐστὶ τὸ ἑκατέρου μετέχον ἢ τὸ οὐδετέρου μετέχον, ἑκατέρου μὲν, ὥσπερ τὸ φαῖον ἤγουν τὸ μῦϊνον, τοῦτο γὰρ καὶ λευκοῦ καὶ μέλανος μετέχει, οὐδετέρου δέ, ὡς ἐπὶ τοῦ δειπνεῖν καὶ λούεσθαι καὶ περιπατεῖν, ταῦτα γὰρ μέσα εἰσὶν ἀρετῆς καὶ κακίας, ἐπειδὴ ταῦτα καθ' ἑαυτὰ παραλαμβανόμενα οὐ μετέχουσιν οὔτε ἀρετῆς οὔτε κακίας, διὰ ποίαν αἰτίαν ταῦτα, φημί δὴ τὸ ζῷ πλουτῷ ὑπάρχω, μήτε ἐνεργείας μετέχοντα μήτε πάθους οὐ καλοῦνται μέσα. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐ δύνανται ταῦτα εἶναι τῆς μέσης διαθέσεως, ἐπειδὴ ἡ μέση διάθεσις τὸν ἐνεστώτα καὶ τὸν παρατατικὸν ἐν τύπῳ φωνῆς παθητικῆς ἔχει, σημαίνοντι δὲ ἐνεργητικῶ, οἷον βιάζομαι σε ἐβιάζομην σε, κολάζομαι σε ἐκολαζόμην σε, γράφομαι σε <ἐγράφομην σε>, ταῦτα δέ, φημί δὴ τὸ ζῷ πλουτῷ ὑπάρχω, φωνὴν ἐνεργητικὴν ἔχουσιν, εἰς ᾧ γὰρ λήγουσιν, καὶ δηλονότι οὐ δύνανται εἶναι μέσης διαθέσεως. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, τί οὖν; ἔχομεν δοῦναι αὐτὰ τετάρτης διαθέσεως, ἵνα εἴπωμεν τετάρτην διάθεσιν εἶναι τὴν οὐδετέραν; Λέγομεν ὅτι πρῶτον μὲν σπάνιά εἰσι ταῦτα καὶ οὐ δύνανται ἰδίαν ποιῆσαι καὶ ἀποτελέσαι διάθεσιν· δεύτερον δὲ οὔτε ἔχουσιν ἰδίας φωνάς· αἱ γὰρ φωναὶ αὐτῶν ἐνεργητικαὶ εἰσιν, ὅθεν καὶ ὑπὸ τὰ ἐνεργητικὰ ἄγονται. 102 Τρίτον δὲ εἰ παράσχοιμεν τὴν οὐδετέραν διάθεσιν εἶναι, τάξιν ἐπέχειν οὐ δύναται· οὔτε γὰρ τρίτη δύναται εἶναι, τουτέστι μετὰ τὰ ἐνεργητικὰ καὶ τὰ παθητικά, ἐπειδὴ οὐκ ἔῃ ἡ μέση διάθεσις· ἐὰν γὰρ εὐρεθῇ τετάρτη ἢ μέση διάθεσις, μέλλει μετέχειν καὶ τῆς οὐδετέρας, ὅπερ οὐκ ἔστιν· ἄλλως τε δὲ ὥσπερ ἡ μετοχή, μετέχουσα τῆς τῶν ῥημάτων καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ιδιότητος, μετὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα τέτακται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ μέση διάθεσις, μετέχουσα ἐνεργείας καὶ πάθους, μετὰ τὴν ἐνέργειαν καὶ τὸ πάθος τέτακται· ἀλλ' οὔτε δὲ τετάρτην ἐπέχειν τάξιν δύναται ἢ οὐδετέρα, ἐπειδὴ οὐδέτερόν ἐστι τὸ δύο τινῶν προὑποκειμένων ποιούμενον ἀναίρεσιν, ὡς ἐπὶ τῶν ὀνομάτων· καὶ γὰρ τὸ οὐδέτερον γένος δύο γενῶν προὑποκειμένων ποιεῖται ἀναίρεσιν, τουτέστιν ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ· ἐὰν οὖν τετάρτη εὐρεθῇ ἢ οὐδετέρα διάθεσις, εὐρίσκεται τριῶν τινῶν προὑποκειμένων ποιούμενη ἀναίρεσιν, λέγω δὴ ἐνεργείας πάθους καὶ μεσότητος, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον.

Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες, ὅτι ὥσπερ τὸ τέτηκα τύπον μὲν ἔχον φωνῆς ἐνεργητικῆς, σημαινόμενον δὲ παθητικόν, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἐτάκην ἐστίν, λέγεται μέσον, διατὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸ τρέμω καὶ πυρέσσω καὶ ῥιγῶ καὶ ὀφθαλμιῶ, φωνὴν μὲν ἐνεργητικὴν ἔχοντα, σημαί νοόμενον δὲ παθητικόν, καλοῦνται μέσα. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐ δύνανται εἶναι ταῦτα μέσης διαθέσεως, ἐπειδὴ ἡ μέση διάθεσις τὸν ἐνεστῶτα καὶ τὸν παρατατικὸν ἐν τύπῳ φωνῆς παθητικῆς ἔχει, σημαί νομένῳ δὲ ἐνεργητικῶ, οἷον βιάζομαί σε ἐβιαζόμεν σε, κολάζομαί σε ἐκολαζόμεν σε, γράφομαί σε ἐγραφόμεν σε· ταῦτα δέ, φημί <δὴ> τὸ τρέμω πυρέσσω ῥιγῶ ὀφθαλμιῶ, φωνὴν ἐνεργητικὴν ἔχουσιν, εἰς ᾧ γὰρ λήγουσιν, καὶ δηλονότι οὐ δύνανται εἶναι μέσης διαθέσεως. Ὁ μέσος τοίνυν παρακείμενος τὴν μὲν ἄρχουσαν τὴν αὐτὴν ἔχει τῷ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ καὶ εἰς ᾧ ἀ λήγει. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ μέσου παρακειμένου διαλαμβάνει καὶ λέγει, ὅτι ὁ μέσος παρακείμενος τὴν ἄρχουσαν τὴν αὐτὴν ἔχει τῷ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ, δηλονότι τῷ κοινῷ, οἷον τέτυφα τέτυπα, νένυχα νένυγα, πέπληχα πέπληγα, ἔφθαρκα ἔφθορα, ἔσταλκα ἔστολα, ἔσπαρκα ἔσπορα, ἔκταγκα ἔκτονα· πρόσκειται δηλονότι τῷ κοινῷ διὰ τὸν Ἀττικὸν παρακείμενον· ἔστι γὰρ ὁ μέσος παρακείμενος ἤγερα καὶ ὁ ἐνεργητικὸς Ἀττικὸς ἐγήγερα, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἔχει τὴν ἄρχουσαν τοῦ ἐνεργητικοῦ 103 παρακειμένου ὁ μέσος παρακείμενος· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι κοινὸς ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος, ἀλλ' Ἀττικὸς· ὁ γὰρ κοινὸς ἤγερα ἐστίν. Εἰς ᾧ δὲ λήγει ὁ μέσος παρακείμενος· καὶ εἰ μὲν ὁ ἐνεστῶς δι' ἐνὸς ἀπλοῦ συμφώνου ἐκφέρεται, διὰ τούτου καὶ ὁ μέσος παρακείμενος ἐκφέρεται, οἷον λέγω λέλογα, κείρω κέκορα, πείθω πέποιθα, νήθω νένηθα, λείπω λέλοιπα, λείβω λέλοιβα, πλέκω πέπλοκα, φθείρω ἔφθορα, σπείρω ἔσπορα, κτείνω ἔκτονα, τείνω τέτονα, μένω μέμονα, γείνω γέγονα, τέκω τέτοκα, γράφω γέγραφα· δύναται δὲ τοῦτο καὶ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου εἶναι, ἐπειδὴ ὁ μέλλων γράψω ἐστὶ διὰ τοῦ ᾧ· εἰ δὲ δύο σύμφωνα ἔχει ὁ ἐνεστῶς, δι' οὗ τὸ ῥηματικὸν ὄνομα ἐκφέρεται, διὰ τούτου καὶ ὁ μέσος παρακείμενος ἐκφέρεται, οἷον σκάπτω σκαφή καὶ ἀποσκαφή (τὸ σκάψαι) ἔσκαφα, τύπτω τύπος τέτυπα, ῥάπτω ῥαφή ἔρραφα, κλέπτω κλοπή [διὰ τοῦτο καὶ ὁ μέσος παρακείμενος] κέκλοπα, κόπτω κοπὶς κέκοπα (κοπὶς δὲ ἐστὶν ἡ μάχαιρα), βλάπτω βλάβη βέβλαβα. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ βλάπτω καὶ σκάπτω ἀπὸ τοῦ σκάφω καὶ βλάβω ἐξ οὗ τὸ <T 166> βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντιλέγουσι γενέσθαι κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾧ καὶ τροπῇ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ εἰς <τὸ> ᾧ. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατὶ τὸ ᾧ ἐπλεόνασεν, καὶ διατὶ ἐτράπη τὸ ᾧ καὶ ᾧ εἰς τὸ ᾧ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τὸ μὲν ᾧ ἐπλεόνασεν, ἐπειδὴ, ὡς ἐν τῇ τοῦ μέλλοντος διδασκαλίᾳ, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα, ἀναλογεῖ ὁ ἐνεστῶς τῇ γενικῇ· ἐπειδὴ οὖν ἐν τῇ γενικῇ πέφυκε πολλάκις τὸ ᾧ πλεονάζειν, οἷον ἄνακος ἄνακτος, γάλακος γάλακτος, τούτου χάριν καὶ ἐν τῷ ἐνεστῶτι κατὰ μίμησιν τῆς γενικῆς τὸ ᾧ ἐπλεόνασε· διὰ τοῦτο δὲ ἐτράπη τὸ ᾧ καὶ ᾧ εἰς τὸ ᾧ ἐν τῷ βλάβω βλάπτω καὶ σκάφω σκάπτω, ἐπειδὴ ψιλὰ ψιλῶν ἡγοῦνται καὶ δασέα δασέων καὶ μέσα μέσων κατὰ σύλληψιν, οἷον κτύπος πτώσις χθῶν φθόνος ἔβδομος ὄγδοος· τούτου χάριν καὶ ἐπὶ τῆς νύξ νυχὸς γενικῆς τοῦ ᾧ πλεονάσαντος τροπῇ παρηκολούθησε τοῦ ᾧ τοῦ δασέος εἰς τὸ ἀντίστοιχον τὸ ψιλὸν τὸ ᾧ, καὶ γέγονε νυκτός. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ὅταν τοῦ ἐνεστῶτος διὰ δύο συμφώνων ἐκφερομένου καὶ τὸ ὄνομα τὸ ῥηματικὸν διὰ δύο συμφώνων ἐκφέρηται, τότε καὶ ὁ μέσος παρακείμενος διὰ τῶν αὐτῶν δύο συμφώνων ἐκφέρεται, οἷον ἐστὶ ῥέγκω ὁ ἐνεστῶς διὰ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ, ἀφ' οὗ γίνεται ὄνομα ῥηματι κὸν τὸ ῥέγκος διὰ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ, <καί> διὰ τῶν αὐτῶν συμφώνων καὶ 104 ὁ μέσος παρακείμενος ἐκφέρεται δι' ὧν τὸ ῥηματικὸν ὄνομα, φημί δὴ 104 διὰ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ, οἷον ἔρρογχα. Εἰ δὲ διὰ τοῦ ᾧ ἢ δύο ᾧ-σ ἐκφέρεται ὁ ἐνεστῶς, τότε πρὸς τὸν μέλλοντα κανονίζεται ὁ μέσος παρακείμενος· εἰ μὲν γὰρ ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾧ

ἐκφέρεται, ὁ μέσος παρακείμενος διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, οἷον φράζω φράσω πέφραδα, ὅθεν τὸ <Ξ 500> πέφραδέ τε Τρώεσσι, συρίζω συρίσω σεσύριδα, χέζω χέσω κέχοδα· εἰ δὲ ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾠξ, ὁ μέσος παρακείμενος διὰ τοῦ ᾠγ, οἷον ῥέζω ῥέξω ἔρρογα, σφάζω σφάξω ἔσφαγα, πλήσσω πλήξω πέπληγα, ὀρύσσω ὀρύξω ὥρυγα· εἰ δὲ ὁ ἐνεστὼς διὰ δύο ἀμεταβόλων, διὰ τοῦ πρώτου ἀμετα βόλου ἐκφέρεται ὁ μέσος παρακείμενος, οἷον τέμνω τέτομα, κάμνω κέκαμα. Ἐκ τούτου πιθανεύονται τινες καὶ λέγουσιν, ὅτι ἐν τῷ τίλλω τέτιλα καὶ πάλλω πέπαλα καὶ στέλλω ἔστολα καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις τὸ δεύτερον ᾠλ ἀπεβλήθη καὶ τὸ πρῶτον ἐφυλάχθη· ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς οὐ βούλεται τοῦτο, ἀλλὰ λέγει, ὅτι τὸ πρῶτον ᾠλ ἀπεβλήθη καὶ τὸ δεῦτερον ἐφυλάχθη· φησὶ γάρ, ὅτι πρῶτον μὲν ἐν τῷ τέμνω τέτομα καὶ κάμνω κέκαμα τὸ ᾠν ἀπὸ πλεονασμοῦ ἐστίν, κάμω γὰρ καὶ τέμω ἦν, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾠν γεγόνασι κάμνω καὶ τέμνω, καὶ λοιπὸν τὸ ᾠν τὸ πλεονάσαν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα ἀπεβλήθη κατὰ τὸν μέσον παρακίμενον· δεύτερον δὲ δυνάμεθα αὐτὰ λέγειν, λέγω δὴ τὸ κέκαμα καὶ τέτομα, ὡς ἀπὸ περισπωμένων θεμάτων εἰσίν, οἷον ὡς ἀπὸ τοῦ καμῶ καὶ τεμῶ· τρίτον δὲ ὥσπερ τὸ τέρπω καὶ πέρθω οὐ λέγομεν εἶναι πέμπτης συζυγίας διὰ τὸ ᾠρ τὸ ἐν τῇ παραληγούσῃ, ἀλλὰ τὸ μὲν τέρπω πρώτης διὰ τὸ ᾠπ τὸ ἐν τῇ ληγούσῃ, τὸ δὲ πέρθω τρίτης διὰ τὸ ᾠθ τὸ ἐν τῇ ληγούσῃ, οὕτω καὶ τὸ τίλλω καὶ τὸ πάλλω καὶ τὸ στέλλω καὶ τὰ ὅμοια λέγομεν εἶναι πέμπτης συζυγίας, οὐ διὰ τὸ ᾠλ τὸ ἐν τῇ παραληγούσῃ, ἀλλὰ <διὰ> τὸ ᾠλ τὸ ἐν τῇ ληγούσῃ· <ἐπειδὴ> δὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἐνεστῶτος θέλουσιν εἶναι καὶ ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ χαρακτηριστικά, οἷον πείθω πέποιθα, λέγω λέλογα, δηλονότι διὰ τοῦ δευτέρου ᾠλ ἐξηνέχθη ὁ μέσος παρακείμενος ἐν τῷ τέτιλα καὶ πέπαλα καὶ ἔστολα καὶ τοῖς ὁμοίοις, ἐπειδὴ αὐτό ἐστίν, ὡς εἴρηται, τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐνεστῶτος. Εἰ δὲ ὁ ἐνεστὼς διὰ καθαροῦ τοῦ ᾠω ἐκφέρεται, ὁ μέσος παρακείμενος διὰ καθαροῦ τοῦ ᾠα ἐκφέρεται, οἷον ἀκούω ἤκουα καὶ ἀκήκοα ὁ Ἀττικός, δῖω δέδια καὶ δείδια κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾠι, δαίω (τὸ σημαῖνον τὸ καίω) δέδηα καὶ καίω κέκηα, εἴω (σημαίνει δὲ τὸ πορεύομαι, ὡς παρὰ Σώφρονι <Ahrens fr. 2> ἐγκίκρα ὡς εἴω, 105 τουτέστι κέρασον ἵνα πορευθῶ) καὶ ὁ μέσος παρακείμενος εἶα διὰ καθαροῦ τοῦ ᾠα, καὶ κατ' ἕκτασιν Ἀττικὴν τοῦ ᾠε εἰς ᾠη ἦα διὰ τοῦ ᾠη καὶ ᾠι, ὥσπερ εἰκάζω εἵκαζον καὶ ἦκαζον καὶ [πάλιν] εἶδεν ἦδεν, καὶ κατὰ διὰ λυσιν τοῦ ᾠι ἦια, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <δ 433> ἦια πολλὰ θεοὺς γουνούμενος, ἀντὶ τοῦ ἐπορευόμεν, οὗ τὸ τρίτον πρόσωπον ἦιε, <Α 47> ὁ δ' ἦιε νυκτὶ ἐοικώς. Τοῦτο τὸ ἦα τὸ διὰ τοῦ ᾠη καὶ ᾠι τρέπει τὸ ᾠα εἰς ᾠεᾠν, τουτέστιν εἰς τὴν ᾠεᾠ διφθογγὸν καὶ τὸ ᾠν, καὶ ποιεῖ τὸν ὑπερσυντέλικον ἦειν, κατὰ τὴν ἄρχουσαν διὰ τοῦ ᾠη καὶ ᾠι καὶ διὰ τῆς ᾠεᾠ διφθογγῆς κατὰ τὴν λήγουσαν, ἐξ οὗ τὸ παρῆειν καὶ ἐξήειν καὶ ἀπήειν, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ <fragm. 870 K> ἀπήειν τῶν τόκων ἔχων τόκους. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον <δ> ὅτι παραλήγουσαν τὴν αὐτὴν ἔχει ὁ μέσος παρακίμενος τῷ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ, οἷον τέτυφα τέτυπα, νένηκα νένηθα, πέπληχα πέπληγα, νένυχα νένυγα, πέπηχα πέπηγα, ὥρυχα ὥρυγα, ἤμειφα ἤμειβα, ἦγερκα ἦγερα. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς εἰ μὴ εὐρεθῇ ἐν δυσυλλάβῳ μέλλοντι τὸ ᾠε ἢ μόνον ἢ μετὰ τοῦ ᾠι· τότε γὰρ τρέπεται τὸ ᾠε εἰς ᾠο ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ, οἷον λέγω λέξω λέλογα, τέκω τέξω τέτοκα, νέμω νεμῶ νένομα, μένω μενῶ μέμονα, γείνω γενῶ γέγονα, κείρω κερῶ κέκορα, σπείρω σπερῶ ἔσπορα, φθείρω φθερῶ ἔφθορα, κτείνω κτενῶ ἔκτονα, <πείθω πείσω πέποιθα, λείβω λείψω λέλοιθα>· πρόσκειται ἐν δυσυλλάβῳ μέλλοντι διὰ τὸ ἐγερῶ ἦγερα καὶ ἀμείψω ἤμειβα· ἐπὶ τούτων γὰρ οὐκ ἐτράπη τὸ ᾠε εἰς τὸ ᾠο ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ δυσύλλαβοι οἱ μέλλοντες.

Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπὶ τοῦ κερῶ κέκορα καὶ φθερῶ ἔφθορα οὐκ ἐφυλάχθη τὸ ᾠι, ἵνα ἢ κέκοιρα καὶ ἔφθοιρα. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἐφυλάχθη τὸ ᾠι κατὰ τὸν μέλλοντα κερῶ γὰρ καὶ φθερῶ ἐστὶν ὁ

μέλλοντούτου χάριν οὐδὲ ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ ἐφυλάχθη· ἐπὶ δὲ τοῦ πείθω <καὶ> λείβω ἐπειδὴ ἐφυλάχθη τὸ ἦ κατὰ τὸν μέλλονταπέισω γὰρ καὶ λείψω ἐστὶν ὁ μέλλων τούτου χάριν καὶ κατὰ τὸν μέσον παρακείμενον ἐφυλάχθη. Τούτων οὕτως ἐχόντων δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἡνίκα εὐρεθῇ ἐν τῷ περισπωμένῳ ἐνεστῶτι τὸ ἦ, ἢ ἐν τῷ βαρυτόνῳ ἐνεστῶτι μὲν, δι' ἑνὸς δὲ τοῦ ἦ ἐκφερομένῳ, οὐ τρέπεται εἰς τὸ ἦ ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ, ἀλλὰ φυλάττεται, οἷον τελῶ τέτελα, θέλω τέθελα, μέλω μέμελα καὶ τροπῇ τοῦ ἦ εἰς τὸ ἦ μέμηλα, ἐξ οὗ ἡ μετοχή μεμηλώς, <Ε 708> μέγα πλούτοιο μεμηλώς. Καὶ εὐλόγως ἐπὶ τούτων οὐ τρέπεται τὸ ἦ εἰς τὸ ἦ ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῶν δισύλλαβος 106 ὁ μέλλων, ἀλλ' ὑπὲρ δύο συλλαβὰς, οἷον τελέσω θελήσω μελήσω, <Ε 228. Κ 481> μελήσουσιν δέ μοι ἵπποι· εἴρηται δὲ ὅτι ἡνίκα εὐρεθῇ ἐν δισυσλλαβῷ μέλλοντι τὸ ἦ ἢ μόνον ἢ μετὰ τοῦ ἦ, τρέπεται τὸ ἦ εἰς τὸ ἦ ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ· ἐπὶ τούτων δὲ οὐκ ἔστι δισύλλαβος ὁ μέλλων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν ὁ ἐνεστῶς τῇ ἦ-ι διφθόγγῳ παραλήγηται, τρέπει αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ εἰς ἦ, οἷον φαίνω πέφνηνα, χαίνω κέχηνα, μαίνω (ἐξ οὗ τὸ μαίνομαι) μέμηνα, δαίω (τὸ καίω) δέδηνα, καίω κέκηνα. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι ἐπὶ τοῦ δεδούπηκα δέδουπα καὶ μεμύκηκα μέμυκα οὐκ ἔχει παραλήγουσαν τὴν αὐτὴν ὁ μέσος παρακείμενος τῷ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ, ἀλλ' ἡ προπαραλήγουσα τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου παραλήγουσά ἐστι τοῦ μέσου παρακειμένου, ἐπειδὴ οὔτε ἰσοσυλλαβοῦσιν ἀλλήλοις ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὁ μέσος ἐπὶ τούτων, ἀλλὰ μιᾷ συλλαβῇ περιττεύει ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος τοῦ μέσου, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἔχουσι τὴν αὐτὴν παραλήγουσαν. Ταῦτα μὲν περὶ τῆς παραληγούσης τοῦ μέσου παρακειμένου. Περὶ δὲ τῆς ποσότητος τῶν συλλαβῶν λέγομεν, ὅτι ἐπὶ μὲν βαρυτόνων θεμάτων ἰσοσυλλαβεῖ τῷ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ ὁ μέσος παρακείμενος, οἷον τύπτω τέτυπα τέτυπα, νύσσω νένυχα νένυγα, νήθω νένηκα νένηθα, πείθω πέπεικα πέποιθα, πλήσσω πέπληχα πέπληγα, κείρω κέκαρκα κέκορα, φθείρω ἔφθαρκα ἔφθορα, ἐπὶ δὲ τῶν περισπωμένων θεμάτων μιᾷ συλλαβῇ ἐνδεῖ τοῦ ἐνεργητικοῦ ὁ μέσος παρακείμενος, οἷον δουπῶ δουπήσω δεδούπηκα δέδουπα, μυκῶ μυκήσω μεμύκηκα μέμυκα, κτυπῶ κτυπήσω ἐκτύπηκα ἔκτυπα. Καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ μέλλοντος γίνεται· ἐπειδὴ γὰρ ὁ μὲν ἐνεργητικὸς παρακείμενος ἐκ τοῦ μέλλοντος κανονίζεται, ὁ δὲ μέσος παρακείμενος ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος κανονίζεται, εἰκότως ὅτε μὲν ὁ μέλλων ἰσοσυλλαβεῖ τῷ ἐνεστῶτι, τότε καὶ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος <ὁ> ἐκ τοῦ μέλλοντος κανονιζόμενος ἰσοσυλλαβεῖ τῷ μέσῳ παρακειμένῳ τῷ ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος κανονιζομένῳ, οἷον τύπτω τύψω τέτυπα τέτυπα, νύσσω νύξω νένυχα νένυγα· ὅτε δὲ ὁ μέλλων περιττοσυλλαβεῖ τοῦ ἐνεστῶτος, τότε καὶ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος ὁ ἐκ τοῦ μέλλοντος κανονιζόμενος περιττοσυλλαβεῖ τοῦ μέσου παρακειμένου τοῦ ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος κανονιζομένου, οἷον κτυπῶ κτυπήσω ἐκτύπηκα ἔκτυπα, δουπῶ δουπήσω δεδούπηκα δέδουπα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τότε ἐπιλιμπάνουσιν οἱ μέσοι παρακείμενοι, 107 ἡνίκα ἀπὸ τῶν περισπωμένων θεμάτων εὐρεθῇ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος τρισύλλαβος καὶ ἀπὸ ἑνὸς τῶν ἀφώνων ἀρχόμενος ἢ ἀπὸ μόνου τοῦ ἦ, οἷον θλῶ θλάσω τέθλακα, κλῶ κλάσω κέκλακα, σμῶ σμήσω ἔσμηκα, δρῶ δράσω δέδρακα, ζῶ ζήσω ἔζηκα. Καὶ τοῦτο εὐλόγως, ἐπειδὴ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος ἀπὸ περισπωμένων ὑπάρχων μιᾷ συλλαβῇ περιττεύει τοῦ μέσου παρακειμένου, οἷον μυκῶ μεμύκηκα μέμυκα, δουπῶ δεδούπηκα δέδουπα· εἰ ἐποιήσαμεν οὖν μέσον παρακείμενον ἐπὶ τῶν προλεχθέντων, φημὶ <δὴ> τοῦ τέθλακα καὶ κέκλακα καὶ δέδρακα καὶ ἔσμηκα καὶ ἔζηκα, ἥμελλεν ὁ μέσος παρακείμενος μιᾷ συλλαβῇ ἐνδεῖν τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου, καὶ εἶχεν εἰς δισυσλλαβίαν περιπεσεῖν, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον· σπανίως γὰρ εὐρίσκεται δισύλλαβος παρακείμενος ἐν χρήσει· σπανίως δὲ εἶπον διὰ τὸ οἶδα, οἷον <Η 238> οἶδ' ἐπὶ δεξιᾷ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ

νωμῆσαι βῶν, καὶ διὰ τὸ οἶκα (ὃ σημαί νει τὸ ὁμοιῶ), οἶον οἶκας παρ' Ἀλκμαῖν fragm. 80 B4>, ἀντὶ τοῦ ὁμοιος εἶ, καὶ διὰ τὸ ἦα, ὃ γίνεται ἐν διαλύσει παρὰ τῷ ποιητῇ, <δ 433> ἦϊα πολλὰ θεοὺς γουνούμενος. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἰστέον, ὅτι τῆς πρώτης καὶ δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων σπανίως εὐρίσκεται καὶ μέσος παρακείμενος καὶ δεύτερος ἀόριστος, οἶον κτυπῶ κτυπήσω ἔκτυπα καὶ ἔκτυπον, δουπῶ δουπήσω δέδουπα καὶ ἔδουπον, μυκῶ μυκήσω μέμυκα καὶ ἔμυκον· ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων οὔτε μέσος παρακείμενος εὐρίσκεται οὔτε δεύτερος ἀόριστος. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι πολλάκις συνεμπίπτουσιν ἀλλήλοις ὁ μέσος παρακείμενος καὶ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος· ἰδοὺ γὰρ τὸ γράφω καὶ ἀλείφω, καὶ ὁ μέσος παρακείμενος γέγραφα καὶ ἥλειφα ἐστὶ διὰ τοῦ ᾠ, ἐπειδὴ ὁ ἐνεστώς <τὸ> φ ἔχει, καὶ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος ὁμοίως γέγραφα καὶ ἥλειφα ἐστίν, ἐπειδὴ ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, οἶον γράψω ἀλείψω· ἐμάθομεν δὲ ὅτι ἡνίκα ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, [καὶ] ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, <οἶον> λείψω λέλεια. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἐπειδὴ δὲ εἰώθασιν τινα ζητεῖσθαι ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ, ἔλθω μὲν καὶ <δια>λάβωμεν περὶ αὐτῶν· ζητοῦσι γὰρ τινες περὶ τοῦ πέφρικα, πότερον ἄρα τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου ἢ μέσου. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εἰ ἦν μέσου παρακειμένου, πέφριγα ὥφειλεν εἶναι διὰ τοῦ ᾠ, οἶον φρίσσω φρίξω πέφριγα, ὡς πλήσσω πλήξω πέπληγα, νύσσω νύξω 108 νένυγα, πῆσσω πῆξω πέπηγα· εἰ δὲ ἦν ἐνεργητικοῦ παρακειμένου, πέφριχα ὥφειλεν εἶναι διὰ τοῦ ᾠ, οἶον φρίσσω φρίξω πέφριχα, ὥσπερ πλήσσω πλήξω πέπληγα, νύσσω νύξω νένυχα. Τί οὖν ἔχομεν εἰπεῖν; καὶ λέγομεν ὅτι ἐνεργητικοῦ παρακειμένου ἐστίν, ἀπὸ γὰρ τοῦ φρίσσω φρίξω γέγονε πέφριχα διὰ τοῦ ᾠ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος, καὶ διὰ τὴν ἀλλεπαλληλίαν τῶν δασέων ἐτράπη τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ, καὶ ἐγένετο πέφρικα.

Ζητοῦσι δὲ καὶ περὶ τοῦ δέδοικα· δεῖ γὰρ γινώσκειν, ὅτι τοῦτο εἰ μὲν ἦν ἐνεργητικοῦ παρακειμένου, δέδοικα ὥφειλεν εἶναι διὰ τῆς ᾠ διφθόγου, οἶον δεῖδω δεῖσω δέδοικα, ὥσπερ πείθω πείσω πέπεικα, εἰ δὲ ἦν μέσου παρακειμένου, δέδοικα ὥφειλεν εἶναι διὰ τῆς ᾠ διφθόγου, δεῖδω γὰρ ἦν ὁ ἐνεστώς, ὥσπερ λείβω λέλοιβα, λείπω λέλοιπα, πείθω πέποιθα· καὶ ὅσον μὲν ἐκ τοῦ ᾠ, ἐνεργητικοῦ παρακειμένου ἐστίν· γὰρ μέλλων διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, δεῖσω γὰρ ἐστίν ὁ μέλλων, ὅτε δὲ ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, οἶον νήσω νένηκα, πείσω πέπεικα, ὅσον δὲ ἐκ τῆς παραληγούσης, μέσου παρακειμένου ἐστίν, τῇ γὰρ ᾠ διφθόγῳ παραλήγεται· ἡνίκα δὲ εὐρεθῇ ἐν δισυλλάβῳ μέλλοντι τὸ ᾠ ἢ μόνον ἢ μετὰ τοῦ ᾠ, τρέπεται εἰς τὸ ᾠ ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ, οἶον λέγω λέξω λέλογα, κείρω κερῶ κέκορα, πείθω πείσω πέποιθα. Τί οὖν ἔχομεν εἰπεῖν; λέγομεν, ὅπερ λέγει ὁ Ἀπολλώνιος, ὅτι μέσου παρακειμένου ἐστίν· δέδοικα γὰρ ἦν ἀπὸ τοῦ δεῖδω ἐνεστώτος, καὶ διὰ τὴν <ἀλλ>επαλληλίαν τοῦ ᾠ ἐτράπη τὸ τελευταῖον ᾠ εἰς τὸ ᾠ, καὶ ἐγένετο δέδοικα. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί τὸ τελευταῖον ᾠ ἐτράπη, καὶ μὴ ἢ τὸ πρῶτον ἢ τὸ δεύτερον. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι εἰ ἔτρεψε τὸ πρῶτον ᾠ, πάντως καὶ τὸ δεύτερον ἔτρεψεν, καὶ εἰ ἔτρεψε τὸ δεύτερον, πάντως καὶ τὸ πρῶτον εἶχε τρέψαι· καὶ γὰρ οἱ ἀναδιπλασιασμοὶ ἢ διὰ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου γίνονται, οἶον τέτυφα πεποίηκα νενόηκα, ἢ διὰ τοῦ ἀντιστοίχου τοῦ ψιλοῦ, οἶον τέθυκα κεχειροτόνηκα πεφίληκα· τούτου οὖν χάριν ἵνα μὴ τραπῶσι τὰ δύο ᾠ-δ καὶ ἐκ τούτου παραφθαρῇ ἡ λέξις, οὔτε τὸ πρῶτον ᾠ ἐτράπη οὔτε τὸ δεύτερον, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Κοτυαεὺς θαυμασίως αὐτὸ σχηματίζει· λέγει γὰρ ὅτι πολλὰ ῥήματα ἀπὸ τοῦ μέλλοντος παράγονται εἰς τὸν ἐνεστώτα, καὶ τρέπουσι τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ ἢ εἰς τὸ ᾠ, οἶον σμῶ σμήσω σμήχω (ἐξ οὗ τὸ σμήξω), ὁλῶ ὁλέσω ὁλέκω· οὕτως οὖν ἐκ τοῦ δεῖσω μέλλοντος ἐγένετο ὁ ἐνεστώς δείκω κατὰ τροπὴν τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠ, καὶ ἐκ τοῦ δείκω 109 λοιπὸν ἀκολούθως ὁ μέσος

παρακείμενος δέδοικα, ὥσπερ λείπω λέλοιπα, λείβω λέλοιβα, πείθω πέποιθα. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατὶ δείκω ἐγένετο ὁ ἐνεστὼς διὰ τοῦ ᾠκ, καὶ μὴ δείχω διὰ τοῦ ᾠχ, ὥσπερ σμῶ σμήσω σμήχω. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο οὐκ ἐγένετο δείχω διὰ τοῦ ᾠχ, ἐπειδὴ τῇ ᾠε διφθόγγῳ παραλήγεται· τὰ δὲ εἰς ᾠω ῥήματα οὐ θέλουσι τῇ ᾠε διφθόγγῳ παρα λήγεσθαι, πλὴν τοῦ στείχω λείχω, οἶον ἴσχω κιχῶ ἔχω ἡχῶ οἰχῶ (ἐξ οὗ καὶ τὸ οἰχομαι) καὶ ὀμιχῶ (σημαίνει δὲ τὸ οὐρῶ, οἶον ὡς παρ' Ἰππώνακτι fragm. 55 B4) ὥμιξεν αἶμα καὶ χολὴν ἐτίλησε· τὸ δὲ ὥμιξεν ὡς ἀπὸ βαρυτόνου τοῦ ὀμίχῳ ἐστίν, ὥσπερ ἔχω ἔξω, τρέχω θρέξω). Ζητοῦσι δὲ τινες καὶ περὶ τοῦ οἶδα, πόθεν γέγονεν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, <ὅτι> εἶδω ὁ ἐνεστὼς· τούτου ὁ μέσος παρακείμενος ὥφειλεν εἶναι εἶδα, τῆς ᾠε διφθόγγου φυλαττομένης κατὰ τὴν ἄρχουσαν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ εἰκονίζω εἰκόνικα, εἰκάζω εἵκακα· ἀλλ' ἐτράπη τὸ ᾠε εἰς τὸ ᾠο αἰολικῶς καὶ γέγονεν οἶδα διὰ τῆς ᾠο διφθόγγου, ὥσπερ ὄνειρος ὄνοιρος. Καὶ λέγουσί τινες, διατὶ γὰρ μὴ λέγομεν, ὅτι λόγῳ παραληγούσης ἐτράπη τὸ ᾠε εἰς τὸ ᾠο ἐν τῷ οἶδα μέσῳ παρακειμένῳ, οἶον λέγω λέξω λέλογα, κείρω κερῶ κέκορα, πείθω πείσω πέποιθα, λείβω λείψω λέλοιβα, οὕτως οὖν καὶ εἶδω εἶσω οἶδα λόγῳ παραληγούσης. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐ δυνάμεθα λέγειν, <ὅτι> λόγῳ παραληγούσης ἐτράπη τὸ ᾠε εἰς τὸ ᾠο ἐν τῷ οἶδα μέσῳ παρακειμένῳ, ἐπειδὴ τὰ λόγῳ παραληγούσης τρέποντα τὸ ᾠε εἰς τὸ ᾠο ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ φυλάττουσιν αὐτὸ καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ συντελικῷ καὶ ἐν τῇ μετοχῇ, οἶον πείθω πέποιθα ἐπεποιθέιν πεποιθώς, λείβω λέλοιβα ἐλελοίβειν λελοιβώς, λείπω λέλοιπα ἐλελοίπειν λελοιπώς, λέγω λέλογα ἐλελόγειν λελογώς, κείρω κερῶ κέκορα ἐκεκόρειν κεκο ρώς· εἰ ἄρα καὶ ἐν τῷ οἶδα μέσῳ παρακειμένῳ λόγῳ παραληγούσης ἐτράπη τὸ ᾠε εἰς τὸ ᾠο, δηλονότι ὥφειλε φυλαχθῆναι καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ συντελικῷ καὶ ἐν τῇ μετοχῇ· ἀλλὰ μὴν οὔτε ἐν τῷ ὑπερσυντελικῷ ἐφυλάχθη οὔτε ἐν τῇ μετοχῇ· εἰδὼς γὰρ ἐστίν ἡ μετοχή διὰ τῆς ᾠε διφθόγγου, καὶ εἶδεν ὁ ὑπερσυντελικός, καὶ κατ' ἑκτασιν Ἀττικὴν τοῦ ᾠε εἰς ᾠη ἦδεν διὰ τοῦ ᾠη καὶ ᾠι, ὥσπερ εἰκάζω ἥκαζον· δηλονότι <οὖν> ὅτι οὐκ ἐτράπη λόγῳ παραληγούσης τὸ ᾠε εἰς τὸ ᾠο ἐν τῷ οἶδα μέσῳ παρακειμένῳ· ἀλλ', ὡς εἴρηται, κρεῖττόν ἐστι λέγειν, ὅτι [ψευδ]αιολικῶς ἐτράπη τὸ ᾠε εἰς τὸ ᾠο, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ὄνειρος ὄνοιρος. Ὅτι γὰρ Αἰολικόν ἐστὶ τὸ οἶδα δηλονότι, εἴ γε ἐν τῷ σύνοιδα ἀνεβίβασε τὸν τόνον· οἱ γὰρ Αἰολεῖς ἀναβιβαστικοὶ τῶν τόνων εἰσίν, οἶον Ἀτρεύς Ἀτρεὺς, σοφόςσος· εἰ μὴ γὰρ <ῆν> αἰολικόν, οὐκ ἀνεβίβαζε τὸν τόνον ἐν τῇ συνθέσει· κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι πᾶς παρωχημένος ὀριστικός ἀπὸ φωνήεν 110 τος ἀρχόμενος καὶ ἀπὸ φύσει μακρᾶς τὸν αὐτὸν τόνον φυλάττει ἐν τῇ συνθέσει, χωρὶς τοῦ <εἶξεν> ὑπόειξεν, οἶον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν Ὀδυσσεΐα <π 42> τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς, καὶ τοῦ εἶκον ὑπόεικον, ὡς τὸ <Π 305> νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκη· ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα, εἶχον κατεῖχον, εἶπον προσεῖπον, ἦλθον συνῆλθον, εὗρον ἐφεῦρον, ἦψα συνῆψα, εἶδον συνεῖδον, ἴγμαι ἀφῖγμαι, εἶκον ὑπεῖκον, εἶξεν ὑπέιξεν· οὕτως οὖν καὶ οἶδα συνοῖδα ὥφειλεν εἶναι, ἀλλ', ὡς εἴρηται, αἰολικῶς ἀνεβίβασε τὸν τόνον καὶ γέγονε σύνοιδα προπαροξυτόνως, ὥσπερ καὶ τὸ δεύτερον τούτου πρόσωπον τὸ οἶσθα κάτοισθα. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι ὀρι στικός διὰ τὸ εἰπέ ἔξειπε, εὐρέ ἔφευρε· ταῦτα γὰρ ἀνεβίβασαν τὸν τόνον, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ὀριστικά ἀλλὰ προστακτικά· πρόσκειται δὲ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενος διὰ τὸ κεῖτο κατέκειτο, χεῦεν ἐπέχευεν· ταῦτα γὰρ ἀνεβίβασαν τὸν τόνον, ἀλλ' οὐκ ἄρχονται ἀπὸ φωνήεντος ἀλλ' ἀπὸ συμφώνου· ἀπὸ φύσει δὲ μακρᾶς πρόσκειται διὰ τὸ ἴξε ἔφιξε, <γ 411> Νέστωρ αὖτις ἔφιξε· τοῦτο δὲ τὸ ἔφιξε κοινῶς μὲν φύσει μακρὸν ἔχει τὸ ᾠι, ἐξ οὗ τὸ ἔφιξε προπερισπωμένως, ἰωνικῶς δὲ ἡ ποιητικῶς συστέλλει αὐτό, τουτέστι θέσει μακρὸν αὐτὸ ἔχει, ἐξ οὗ τὸ ἔφιξε προπαροξυτόνως· παρωχημένος δὲ πρόσκειται διὰ τὸ ἦται [τὸ σημαῖνον τὸ] κάθηται· τοῦτο γὰρ καὶ ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται καὶ ἀπὸ φύσει μακρᾶς, καὶ ὁμῶς ἀνεβίβασε

τὸν τόνον, ἀλλ' οὐκ ἔστι παρῶ χημένου χρόνου ἀλλ' ἐνεστῶτος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι φαίνεται ὁ Ἡρωδιανὸς λέγων ἐν τοῖς Ἐπιμερισμοῖς, ὅτι τὸ σύνοιδα οὐκ ἔστιν Αἰολικὸν ἀλλὰ ψευδαιολικόν· αἱ γὰρ Αἰολικαὶ δίφθογγοι οὐδέποτε τοῖς Αἰολεῦσι διαλύονται, οἷον τὸ τάλας καὶ μέλας καὶ ὄνειρος οἱ Αἰολεῖς τάλαις καὶ μέλαις καὶ ὄνειρος λέγουσιν, καὶ οὐ διαλύουσι τὴν ᾠ-ι <καὶ τὴν ὠ-ι> δίφθογγον ἐπὶ τούτων, ἐπειδὴ Αἰολικαὶ εἰσιν αἱ δίφθογγοι, κατὰ γὰρ τὴν τῶν Αἰολέων διὰ λεκτον γεγόνασιν· τὸ δὲ Προΐτου καὶ κοῖλου διαλύουσι καὶ λέγουσι Προΐτου καὶ κοῖλου, ἐπειδὴ αἱ δίφθογγοι αὗται οὐκ εἰσιν Αἰολικαὶ ἀλλὰ κοιναί· εἰ οὖν τὸ σύνοιδα διαλύουσι συνόιδα λέγοντες, δηλονότι οὐκ ἔστιν ἡ ὠ-ι δίφθογγος Αἰολική, ἀλλὰ ψευδαιολικόν ἐστὶ τὸ σύνοιδα. Τούτων οὕτως ἐχόντων δεῖ γινώσκειν, ὅτι τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ οἶδα κατὰ ἀναλογίαν, φημι δὴ τὸ οἶδας, κεκώλυται, ἀντ' αὐτοῦ δὲ τῷ οἶσθα κέχρηται, οἷον <B 192> οὐ γὰρ πω σάφα οἶσθ' οἷος νόος Ἀτρείδαο, καὶ <H 358> οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα 111 τοῦδε νοῆσαι· εὐρηται δὲ καὶ μετὰ τοῦ ᾠ-ς οἶσθας, ὡς παρὰ Κρατίνῳ ἐν Μαλθακοῖς <fragm. 105 K>. Γέγονε δὲ τὸ οἶσθα τοῦτον τὸν τρόπον· τὸ οἶδα οἶδημι λέγουσιν οἱ Αἰολεῖς, τούτου τὸ δεύτερον οἶδης, καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς ᾠ-α συλλαβῆς οἶδησθα, ὥσπερ ἦσθα, καὶ κατὰ συγκοπὴν οἶσθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ζητοῦσι δὲ καὶ περὶ τοῦ ἔοργα, πόθεν γέγονεν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐστὶ ῥέζω ῥέξω ἔρρογα ὁ μέσος παρακείμενος, καὶ καθ' ὑπερβιβασμὸν ἔοργα, τοῦ ἐνὸς ῥ- ἀποβληθέντος. Καὶ περὶ τοῦ ἔολπα δὲ ζητοῦσιν, πόθεν γέγονεν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐστὶν ἔλπω, τούτου ὁ μέσος παρακείμενος ἦλπα, καὶ λοιπὸν προσθέσει τοῦ ὠ- ἦολπα, καὶ κατὰ συστολὴν τοῦ ᾠ- εἰς τὸ ᾠ-ε γίνεται ἔολπα· ἢ ἀπὸ τοῦ ἔλπω γέγονεν ἦλπα, καὶ κατὰ διάλυσιν τοῦ ᾠ- εἰς δύο ᾠ-ε ἔελπα, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ δευτέρου ᾠ- εἰς τὸ ὠ- ἔολπα· ἢ ἀπὸ τοῦ ἔλπω τῷ λόγῳ τῆς παραληγουσῆς ὁ μέσος παρακείμενος γέγονεν ὄλπα, ὥσπερ λέγω λέλογα, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ ᾠ- ἔολπα. Λέγει δὲ ὁ Φιλόπονος, ὅτι δύναται ἀπὸ τοῦ ἔλπω εἶναι ὁ μέσος παρακείμενος ἔλπα τῷ λόγῳ τῶν ποιητικῶν <ἦ> ἰωνικῶν, ὥσπερ ἄγω ἦγε, καὶ ποιητικῶς ἢ ἰωνικῶς <ἄγεν>, οἷον ἄγεν δέ ἐ μοῖρα βαρεῖα, καὶ πάλιν ἄπτομαι ἠψάμην ἠψατο καὶ ποιητικῶς ἢ ἰωνικῶς ἄψατο, οἷον <Ψ 666> ἄψατο δ' ἡμιόνων· οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ ἔλπω γέγονεν ὁ μέσος παρακείμενος ποιητικῶς ἢ ἰωνικῶς ἔλπα, καὶ ἐπενθέσει τοῦ ὠ- ἔολπα. Οὐχ ὑγιῶς δὲ λέγει· τὰ γὰρ ποιητικὰ ἢ Ἰωνικὰ ἐν τῷ παρατατικῷ καὶ ἐν τῷ ἀορίστῳ μὲν συνάρχονται τῷ ἐνεστῶτι, οὐ μὴν δὲ ἐν τῷ παρακειμένῳ, οἷον ἄγω ἦγεν ἄγεν, οἷον ἄγεν δέ ἐ μοῖρα βαρεῖα, ἄπτομαι ἠψάμην καὶ ἀψάμην ἄψατο, οἷον ἄψατο δ' ἡμιόνων. Λέγει δὲ ὁ Ἡρωδιανός, ὅτι δύναται εἶναι ὡς ἀπὸ τρισυλλάβου τοῦ ἐέλπω· τούτου γὰρ ὁ μέσος παρακείμενος ἦελπα, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ᾠ- εἰς τὸ ὠ- καὶ συστολῇ τοῦ ᾠ- εἰς τὸ ᾠ- ἔολπα. Ζητοῦσι δὲ καὶ περὶ τοῦ ἔοικα, πόθεν γίνεται. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ εἶκω (τοῦ σημαίνοντος τὸ ὁμοῖω) ὁ μέσος παρακείμενος γέγονεν εἶκα, καὶ ἐν διαιρέσει εἶκα, καὶ ἐπενθέσει τοῦ ὠ- ἔοικα· ἢ ἀπὸ τοῦ εἶκω τῷ λόγῳ τῆς παραληγουσῆς γέγονεν ὁ μέσος παρακείμενος οἶκα, ὥσπερ λέπω λέλοιπα, πείθω πέποιθα, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ ᾠ- ἔοικα. Ζητοῦσι δὲ καὶ περὶ τοῦ ἔμμορε, πόθεν γέγονεν. Καὶ λέγουσιν, <ὅτι> 112 ὥσπερ ἀπὸ τοῦ κείρω κερῶ γέγονε κέκορα, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ μείρω (τοῦ σημαίνοντος τὸ μερίζω) γέγονεν ὁ μέλλων μερῶ, καὶ μέμορα ὁ μέσος παρακείμενος, καὶ κατὰ ὑπερβιβασμὸν ἔμμορα. Ἔστι δὲ εἰπεῖν, ὅτι εἰ ἦν μέσου παρακειμένου, οὐκ ἂν εὕρισκετο τὸ δεύτερον πρόσωπον ἔμμορες, ἀλλ' ἔμμορας διὰ τοῦ ᾠ-α, ὥσπερ τέτυπας. Κρεῖττον οὖν ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι δευτέρου ἀορίστου ἐστίν· ἀπὸ γὰρ τοῦ μορῶ (ὃ σημαίνει τὸ τυγχάνω) γέγονε μορήσω μεμόρηκα, καὶ ὁ δεύτερος ἀορίστος ἔμορον, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ ᾠ- μ ἔμμορον· ὅτι δὲ δευτέρου ἀορίστου ἐστίν, δηλοῖ καὶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν εὕρισκόμενον ἔμμορον ἐκεῖνοι· εἰ γὰρ ἦν μέσου παρακειμένου, ἔμμόρασιν εἶχεν εἶναι, ὥσπερ τετύπασιν λελόγασιν.

Ζητοῦσι δὲ καὶ περὶ τοῦ πέπονθα, πόθεν γέγονεν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ πονῶ πονήσω ὁ μέσος παρακείμενος πέπονθα, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ ᾗθ πέπονθα· ἢ ἀπὸ τοῦ πήθω (ὃ σημαίνει τὸ πάσχω), ἐξ οὗ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔπαθον, ὡς λήθω ἔλαθον, μήθω ἔμαθον, λήβω ἔλαβον, γέγονεν ὁ μέσος παρακείμενος πέπηθα, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ᾗθ εἰς ὁ καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ ᾗν πέπονθα. Ἰστέον δὲ ὅτι βραχεῖά ἐστιν ἡ τροπὴ τοῦ ᾗθ εἰς τὸ ὁ καὶ σπανίως εὐρίσκεται· τὸ γὰρ πέποσθε πληθυντικόν, οἷον <Γ 99. ψ 53> ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε, (ἀντὶ τοῦ πεπόνθατε) οὕτω γέγονεν· ἔστι πήθω (τὸ σημαῖνον τὸ πάσχω) πήσω πέπηκα πέπησμαι πεπήσμεθα πέπησθε, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ᾗθ εἰς τὸ ὁ πέποσθε· ἐὰν γὰρ ἀπὸ τοῦ πεπόνθατε αὐτὸ σχηματίζωμεν, πολλὰ πάθη παρέχομεν· ἀναγκαζόμεθα γὰρ δοῦναι συγκοπὴν τοῦ ᾗα καὶ τοῦ ᾗτ, καὶ ἀποβολὴν τοῦ ᾗν, καὶ πλεονασμὸν τοῦ ᾗς. Ζητοῦσι δὲ τινες καὶ περὶ τοῦ λέλογχα, πόθεν γέγονε (σημαίνει δὲ τὸ ἐκκληρωσάμην). Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ λέγω λέξω γέγονε λέλοχα, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ ᾗν γέγονε λέλογχα· ἢ ἀπὸ τοῦ λήχω, ἐξ οὗ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἔλαχον, γέγονε λέληχα, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ᾗθ εἰς τὸ ὁ καὶ <ἐν> πλεονασμῷ τοῦ ᾗν γέγονε λέλογχα· τὸ δὲ ᾗν εἰς τὸ ᾗ γ' ἐτράπη διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ᾗχ· καὶ γὰρ τὸ ᾗν ἐπιφερομένου τοῦ ᾗ γ' ἢ ᾗ κ' ἢ ᾗ χ' ἢ ᾗ ξ' ἐν μιᾷ λέξει τρέπεται εἰς τὸ ᾗγ, οἷον συγγενῆς συγκληρο νόμος συγχέω συζηραίνω· πρόσκειται ἐν μιᾷ λέξει διὰ τὸ σὺν Γεωργίῳ· ἐνταῦθα γὰρ ἐπιφέρεται τὸ ᾗγ, καὶ ὅμως οὐκ ἐτράπη τὸ ᾗν εἰς τὸ ᾗγ, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπεὶ οὐκ ἔστι μία λέξις ἀλλὰ δύο. Ζητοῦσι δὲ τινες καὶ περὶ τοῦ ἐγρηγόρθασιν, πόθεν γέγονεν. Καὶ 113 ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐγείρω ἐγερῶ, ἐξ οὗ ἡγερκα ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος, γέγονεν ἡγερα ὁ μέσος παρακείμενος, καὶ ὁ Ἀττικὸς ἐγήγερα, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ ᾗρ ἐγρήγερα, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ᾗε εἰς ὁ καὶ <ἐν> πλεονασμῷ τοῦ ᾗθ ἐγρήγορθα, καὶ ἐκεῖθεν λοιπὸν τὸ ἐγρηγόρθασιν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν. Λέγει δὲ ὁ Φιλόπονος, ὅτι καὶ ἀπὸ τοῦ ἐγρηγορῶ ἐνεστῶτος δύναται γενέσθαι ἐγρήγορα ὁ μέσος παρακείμενος, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾗθ ἐγρήγορθα, καὶ ἐκεῖθεν ἐγρηγόρθασιν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν ἀπὸ τοῦ ἐγρηγορῶ κανονίσωμεν αὐτό, παραλόγως εὐρίσκεται ἡ ἄρχουσα τοῦ ἐγρήγορα μὴ τρέψασα τὸ ᾗε εἰς ἡ, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἐγείρω ἡγερκα, ἐλεῶ ἡλέηκα, ἐρωτῶ ἡρώτηκα, ἐρευνῶ ἡρεύνηκα. Λέγουσι δὲ τινες, διατὶ μὴ ἀπὸ τοῦ γρηγορῶ κανονίζομεν αὐτό. Πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν, πρῶτον μὲν ὅτι τὸ γρηγορῶ οὐκ εἴρηται, ἐγρηγορῶ γάρ· δεύτερον δὲ ὅτι εἰ ἦν ἀπὸ τοῦ γρηγορῶ, γεγρήγορα ὠφείλεν εἶναι, ὥσπερ γράφω γέγραφα. Τέτυπας, τέτυπε. Δυϊκά· τετύπατον, τετύπατον. Πληθυντικά· τετύπαμεν, τετύπατε, τετύπασιν. Ὑπερσυντέλικος. Ἐτετύφειν. Πᾶς παρακείμενος τρέπων τὸ ᾗα εἰς ᾗε ᾗι ᾗν ὑπερσυντέλικον ποιεῖ. Κανονίσας ὁ τεχνικὸς τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον καὶ τὸν Ἀττικὸν καὶ τὸν μέσον τρέπεται ἐπὶ τὸν ὑπερσυντέλικον, κανονίζει δὲ αὐτὸν ἐκ τοῦ παρακειμένου τροπῇ τοῦ ᾗα εἰς ᾗε ᾗι ᾗν. Ἰστέον <δὲ> ὅτι πᾶς παρακείμενος ἐνεργητικὸς τε καὶ μέσος, κοινός τε καὶ Ἀττικὸς, τρέπων τὸ ᾗα εἰς ᾗε ᾗι ᾗν τὸν ὑπερσυντέλικον ποιεῖ, οἷον τέτυφα ἔτετύφειν, πεποίηκα ἐπεποιήκειν, ἔσταλκα ἐστάλκειν, δέδουπα ἐδεδούπειν, ἔστολα ἐστόλπειν, ἀκήκοα ἡκηκόειν, ἀγήγοχα ἡγηγόχειν, ἀλήλιφα ἡληλίφειν. Καὶ εἰ μὲν ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται ὁ ἐνεστὼς καὶ παρακείμενος, προσόδῳ τοῦ ᾗε αὖξεται ἡ ἄρχουσα τοῦ παρατατικοῦ καὶ ὑπερσυντελικῆς, οἷον τέτυφα ἔτετύφειν, πεποίηκα ἐπεποιήκειν, νενόηκα ἐνενοήκειν, λελάληκα ἐλελελήκειν, λέλεχα ἐλελέχειν, δέδουπα ἔδε δούπειν, πέποιθα ἐπεποίθειν, κέχηνα ἐκεχήνειν, μέμηνα ἐμεμήνειν, χωρὶς τῶν Ἰωνικῶν δηλονότι· ἐκεῖνοι γὰρ τετύφειν λέγουσι χωρὶς τοῦ ᾗε· εἰ δὲ ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται ὁ παρακείμενος, συνάρχεται ὁ ὑπερσυντέλικος, <οἷον> ἔσταλκα ἐστάλκειν, ἔφθαρκα ἐφθάρκειν, ἔκταγκα ἐκτάγκειν, ἔζω γράφηκα ἐζωγραφήκειν, ἐξύρικα ἐξυρίκειν, ἐψήφωκα ἐψηφώκειν, ἡλέηκα 114 ἡλεήκειν, ἡρεύνηκα ἡρευνήκειν, ἔστολα

ἐστόλιν, ἔσπορα ἐσπόρειν, ἔκτονα ἐκτόνειν. Δεῖ προσθεῖναι χωρίς τῶν Ἀττικῶν ταῦτα γὰρ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενα κατὰ τὸν παρακειμένον ἐν τῷ ὑπερσυντελικῷ χρονικῶς μεγεθύνονται, οἷον ἀλήλιφα ἡληλίφειν, ὁμώμοκα ὠμωμόκειν, ἀγήγοχα ἡγηγόχειν, ἐνήνοχα ἡνηνόχειν, ὅπωπα ὠπώπειν, ὅλωλα ὠλώ λειν, ὄρωρα ὠρώρειν, ὄδωδα ὠδῶδειν, πλὴν τοῦ ἐλήλυθα, ἐληλύθειν γὰρ ὁ ὑπερσυντέλικος διὰ τοῦ ᾠ- ὅθεν ἀναλογώτερόν φασι τὸ παρὰ Καλλιμάχῳ <ubi?> ὅθεν ἡληλούθειν, ὡς τρέψαν κατὰ τὸν ὑπερσυντέλικον τὸ τοῦ παρακειμένου ᾠ- Ἰστέον δὲ ὅτι σημειούμεθα καὶ ἕτερα ἅπαντα μὴ συναρχόμενα τῷ παρακειμένῳ κατὰ τὸν ὑπερσυντέλικον, οἷον τὸ οἶδα εἶδεν καὶ τὸ ἔστηκα εἰστήκειν· ἔστι γὰρ οἶδα ὁ μέσος παρακειμένος διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου, καὶ ὁ μέσος ὑπερσυντέλικος εἶδεν ἔστι καὶ οὐ διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου· ἐν μόνῳ γὰρ τῷ μέσῳ παρακειμένῳ ἐποιήσαντο οἱ Αἰολεῖς τὴν τροπὴν. Οἷον τί ἐστι τὸ λεγόμενον; ἔστιν εἶδω, τούτου ὁ μέσος παρακειμένος εἶδα ἦν, καὶ κατὰ τροπὴν Αἰολικὴν τοῦ ᾠ-ε εἰς ᾠ-ο γέγονεν οἶδα, ὥσπερ ὄνειρος ὄνοιρος· τούτου χάριν ὁ μέσος ὑπερσυντέλικος γέγονεν εἶδεν διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου, ὡς ἀπὸ τοῦ εἶδα μέσου παρακειμένου τοῦ διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου· καὶ λοιπὸν κατὰ ἔκτασιν Ἀττικὴν τοῦ ᾠ-ε εἰς τὸ ᾠ-η γέγονεν ἦδεν διὰ τοῦ ᾠ-η καὶ ᾠ-ι, ὥσπερ εἰκάζω εἵκαζον καὶ ἦκαζον. Πάλιν ἔστηκα ὁ μέσος παρακειμένος, καὶ ὠφείλεν εἶναι ὁ μέσος ὑπερσυντέλικος ἐστήκειν, ἵνα συνάρχηται τῷ μέσῳ παρακειμένῳ, ἀλλ' ἐγένετο εἰστήκειν διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου διὰ τοιαύτην αἰτίαν· ἔστιν ὁ ἐνεστώτης τοῦ ἔστηκα ἐστήκω, ἐξ οὗ τὸ ἐστήξω ἐστήξειν, ὡς ἐστήξειν δὲ τὸ τεῖχος ἐπ' ἀρχαίοισι θεμέθλοις παρὰ Καλλιμάχῳ ἐν Ὕμνοις in Apoll. 15>· τούτου, φημὶ δὴ τοῦ ἐστήκω ἐνεστώτος, τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπόν ἐστιν ἐστήκεις ἐστήκει διὰ τοῦ ᾠ-ε εἰ οὖν ἐγένετο τοῦ ἔστηκα μέσου παρακειμένου ὁ ὑπερσυντέλικος ἐστήκειν διὰ τοῦ ᾠ-ε, ἔμελλε τὸ δεύτερον αὐτοῦ καὶ τρίτον πρόσωπον εἶναι ἐστήκεις ἐστήκει διὰ τοῦ ᾠ-ε, καὶ εἶχε συνεμπεσεῖν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ προσώπῳ τοῦ ἐστήκω ἐνεστώτος· ἵνα οὖν μὴ συνεμπέσῃ ὁ ὑπερσυντέλικος κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ προσώπῳ τοῦ ἐνεστώτος, τούτου χάριν προσλαμβάνει τὸ ᾠ-ι καὶ γίνεται εἰστήκειν εἰστήκεις εἰστήκει διὰ τῆς εἰ διφθόγγου. Καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες, εἰ ἄρα ὁ ὑπερσυντέλικος κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον μόνον εἶχε συνεμπεσεῖν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ προσώπῳ τοῦ ἐνεστώτος, οὐ μὴν καὶ κατὰ 115 τὸ πρῶτον πρόσωπον τὸ μὲν γὰρ πρῶτον πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος ἐστήκω ἐστίν, τὸ δὲ πρῶτον πρόσωπον τοῦ ὑπερσυντελικοῦ ἐστήκειν διατὶ μὴ μόνον κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον προσῆλθε τὸ ᾠ-ι, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ πρῶτον. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἡδύνατο κατὰ μόνον τὸ δεύτερον προσελθεῖν τὸ ᾠ-ι καὶ τρίτον πρόσωπον, καὶ μὴ κατὰ τὸ πρῶτον· τὰ γὰρ τρία πρόσωπα συνάρχεσθαι θέλουσιν ἀλλήλοις, οἷον τύπτω τύπτεις τύπτει, ἔτυπτον ἔτυπτες ἔτυπτε, τέτυφα τέτυφας τέτυφε, ἐτετύφειν ἐτετύφεις ἐτετύφει, καὶ ἐπὶ τῶν πληθυντικῶν ὁμοίως· οὕτως οὖν καὶ εἰστήκειν εἰστήκεις εἰστήκει· εἰ γὰρ ἐγένετο ἐστήκειν εἰστήκεις εἰστήκει, οὐκέτι συνήρχοντο ἀλλήλοις τὰ τρία πρόσωπα, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα ὁ παρατατικὸς τοῦ ἐνεστώτος ἐστὶ παρωχημένος, ἐξ αὐτοῦ γὰρ κανονίζεται, καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος τοῦ παρακειμένου, καὶ ὁ ἀόριστος τοῦ μέλλοντος, διατὶ ὁ μὲν ἐνεστώτης καὶ ὁ μέλλων τοὺς ἰδίους παρωχημένους μεγεθύνουσιν ἢ χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς, οἷον τύπτω ἔτυπτον, ἄγω ἤγον, καὶ πάλιν τύψω ἔτυψα, ἐλεήσω ἡλέησα, ὁ δὲ παρακειμένος οὐ μεγεθύνει τὸν ἴδιον παρωχημένον, ἤγουν τὸν ὑπερσυντέλικον, ἢ χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς· ἀλλὰ συλλαβικῶς μὲν μεγεθύνει αὐτόν, οἷον τέτυφα ἐτετύφειν, δέδουπα ἐδεδούπειν, οὐ μέντοι χρονικῶς· ἔσταλκα γὰρ καὶ ἐστάλκειν, ἔστολα καὶ ἐστόλιν, ἔφθορα καὶ ἐφθόρειν· εἰρήκαμεν γὰρ ἀνωτέρω, ὅτι ἐὰν μὲν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχῇται ὁ παρακειμένος, συνάρχεται αὐτῷ ὁ ὑπερσυντέλικος, χωρίς τῶν Ἀττικῶν καὶ τοῦ οἶδα εἶδεν καὶ ἔστηκα εἰστήκειν. Ἔστιν

οὖν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· διὰ τοῦτο ὁ παρακείμενος οὐ μεγαθύνει χροὺ κῶς τὸν ὑπερσυντέλικον, ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι καθόλου οἰοσδήποτε τῶν παρωχημένων, ἐὰν ἀπὸ μακρᾶς ἄρξηται φύσει ἢ θέσει, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἔχει ἀρχομένους καὶ τοὺς λοιποὺς παρωχημένους, θέσει μὲν, οἷον ἔσταλλον ἔσταλκα ἔστειλα, ἔφθειρον ἔφθαρκα ἔφθειρα, ἐζῶ γράφουν ἐζωγράφηκα ἐζωγράφησα, φύσει δέ, οἷον ἠλέουν ἠλέηκα καὶ ἠλέησα, ἠρεύνων ἠρεύνηκα καὶ ἠρεύνησα, ἠτοίμαζον ἠτοίμακα καὶ ἠτοίμασα· ἐπειδὴ οὖν ἡνίκα ὁ παρακείμενος ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται, πάντως καὶ ἀπὸ μακρᾶς ἄρχεται, χωρὶς τῶν Ἀττικῶν, οἷον ἔσταλκα ἔφθαρκα ἔσπαρκα ἠρεύνηκα ἠτοίμακα ὥρακα ἠρώτηκα, τούτου χάριν οὐ μεγαθύνεται χρονικῶς ὁ ὑπερσυντέλικος, ἀλλ' ἔχει αὐτὸν συναρχόμενον αὐτῷ. Πρόσκειται χωρὶς τῶν Ἀττικῶν, ἐπειδὴ ταῦτα ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενα καὶ ἀπὸ βραχείας ἀρχονται κατὰ τὸν παρακείμενον, ἅτινα καὶ χρονικῶς μεγαθύνονται κατὰ τὸν ὑπερσυντέλικον, οἷον ἀλήλιφα ἠληλίφειν, ἀκήκοα ἠκηκόειν, ἀγήγοχα ἠγηγόχουν, ὁμώμοκα ὁμωμόκειν, χωρὶς τοῦ ἐλήλυθα· τοῦτο γὰρ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενον κατὰ τὸν παρακείμενον οὐ μεγαθύνεται κατὰ τὸν ὑπερσυντέλικον, ἐληλύθειν γὰρ ἐστὶν ὁ ὑπερσυντέλικος διὰ τοῦ ᾠ, καὶ τὴν αἰτίαν μετ' ὀλίγον εἰσόμεθα. Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες, εἰ ἄρα, ὡς εἴρηται, καθόλου οἰοσδήποτε ἐκ τῶν παρωχημένων ἐὰν ἀπὸ μακρᾶς ἄρξηται φύσει ἢ θέσει, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἔχει ἀρχομένους καὶ τοὺς λοιποὺς παρωχημένους, οἷον ἔσταλλον ἔσταλκα ἔστειλα, ἠλέουν ἠλέηκα ἠλέησα, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐκ τοῦ ἐναντίου τοῦ Ἀττικοῦ ὑπερσυντελικοῦ ἀπὸ μακρᾶς ἀρχομένου, ἠκηκόειν γὰρ καὶ ἠληλίφειν καὶ ὁμωμόκειν, ὁ παρακείμενος ὁ Ἀττικὸς οὐκ ἄρχεται ἀπὸ μακρᾶς ἀλλ' ἀπὸ βραχείας, ἀκήκοα γὰρ καὶ ἀλήλιφα καὶ ὁμώμοκα. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ταῦτα διαλέκτου εἰσὶν ἰδιώματα, καὶ οὐκ ἀναγκαῖά εἰσιν εἰς ἀνατροπὴν τῶν κοινῶν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐώλπειν καὶ ἐώκειν καὶ ἐώργειν ὑπερβιβασμὸν ἀνεδέξαντο τοῦ χρόνου· ἔστι γὰρ ὁ μέσος παρακείμενος ἔολπα καὶ ἔοργα καὶ ἔοικα, καὶ λοιπὸν ὁ ὑπερσυντέλικος ὥφειλεν εἶναι ἠόλπειν ἠόργειν ἠοίκειν, ἀλλὰ κατὰ ὑπερβιβασμὸν τοῦ χρόνου γεγόνασιν ταῦτα ἐώλπειν ἐώργειν ἐώκειν, τῆς μὲν πρώτης συλλαβῆς συσταλείσης εἰς τὸ ᾠ, τῆς δὲ δευτέρας ἐκταθείσης εἰς τὸ ᾠ, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἐορτάζω ἐώρτα ζον γέγονεν· τούτου γὰρ ὁ παρατατικὸς ὥφειλεν εἶναι ἠόρταζον, καὶ γέγονε κατὰ ὑπερβιβασμὸν τοῦ χρόνου ἐώρταζον, τῆς μὲν πρώτης συλλαβῆς συσταλείσης εἰς τὸ ᾠ, τῆς δὲ δευτέρας ἐκταθείσης εἰς τὸ ᾠ.

Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί ὅλως πεπόνθασιν ὑπερβιβασμὸν, φημὶ δὴ τὸ ἐώλπειν καὶ ἐώκειν καὶ ἐώργειν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν· ἐπειδὴ ταῦτα πεπονθότα ὄντα, ὡς ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ μεμαθήκαμεν, ἔχουσι τὸν παρακείμενον ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενον καὶ ἀπὸ βραχείας, οἷον ἔοικα ἔολπα ἔοργα, ἠναγκάζοντο κατὰ τὸν ὑπερσυντέλικον μεγαθυνθῆναι χρονικῶς καὶ γενέσθαι ἠόλπειν καὶ ἠόργειν καὶ ἠοίκειν· κανὼν γάρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι ἐὰν ἀπὸ φωνήεντος ἄρξηται ὁ παρακείμενος καὶ ἀπὸ βραχείας, χρονικῶς αὖξεται κατὰ τὴν ἀρχουσαν ὁ ὑπερσυντέλικος, <οἷον> ἀλήλιφα ἠληλίφειν, ὁμώμοκα ὁμωμόκειν, ἀγήγοχα ἠγηγόχουν, ἀκήκοα ἠκηκόειν, χωρὶς τοῦ ἐλήλυθα, ἐληλύθειν γὰρ ὁ ὑπερσυντέλικος διὰ τοῦ ᾠ. Ἐπειδὴ οὖν, ὡς εἴρηται, τὸ ἔολπα καὶ ἔοργα καὶ ἔοικα πεπονθότα ὄντα ἐν τῷ παρακειμένῳ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχονται καὶ ἀπὸ βραχείας, τούτου χάριν ἠναγκάζοντο μεγαθυνθῆναι χροὺ κῶς κατὰ τὸν ὑπερσυντέλικον καὶ γενέσθαι ἠόλπειν καὶ ἠόργειν καὶ ἠοίκειν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἕτερος κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι πᾶς παρακείμενος 117 ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενος πάντως ἔχει τὸν ὑπερσυντέλικον συναρχόμενον αὐτῷ, οἷον ἔφθαρκα ἐφθάρκειν, ἔσταλκα ἐστάλκειν, ἠλέηκα ἠλεήκειν, εὔρηκα εὔρήκειν, χωρὶς τῶν Ἀττικῶν, ὁμώμοκα γὰρ ὁμωμόκειν καὶ ἀκήκοα ἠκηκόειν καὶ ἀγήγοχα ἠγηγόχουν καὶ ἀλήλιφα ἠληλίφειν, τούτου χάριν

ὑπερβιβασμὸν ἀνεδέξαντο τοῦ χρόνου, ἵνα συνάρξωνται τῷ παρακειμένῳ, καὶ λοιπὸν ἐγένοντο ἐώλπειν καὶ ἐώργειν καὶ ἐώκειν, καὶ τὸν κεχρεωστημένον χρόνον τῇ πρώτῃ συλλαβῇ κατὰ τὴν δευτέραν ἀνεδέξαντο, καὶ λοιπὸν εὐρέθησαν καὶ [ἐν] τῷ παρακειμένῳ συναρχόμενα καὶ τὸν κεχρεωστημένον χρόνον τῇ πρώτῃ συλλαβῇ κατὰ τὴν δευτέραν ἀναδεχόμενα. Χωρὶς δὲ τῶν Ἀττικῶν πρόσκειται, ἐπειδὴ ὅλα τὰ Ἀττικὰ ἐν τῷ ὑπερσυντελικῷ χρονικῶς μεγεθύνονται, οἷον ἀλήλιφα ἠληλίφειν, ἀγήγοχα ἠγηγόχειν, ἀκήκοα ἠκηκόειν, ὁμώμοκα ὠμωμόκειν, ἐνήνοχα ἠνηνόχειν, χωρὶς τοῦ ἐλήλυθα· τοῦτο γὰρ οὐ μεγεθύνεται κατὰ τὸν ὑπερσυντελικόν, ἐληλύθειν γὰρ ἐστὶν ὁ ὑπερσυντέλικος διὰ τοῦ ᾠ. Καὶ ἡ αἰτία ἐστὶν αὕτη· τὸ ἐλήλυθα κατὰ τὸν ὑπερσυντελικόν διὰ τοῦ ᾠ οὐκ ἡδύνατο εἶναι, ἐπειδὴ πέφυκεν ὁ παρα κείμενος προσλαμβάνειν τὸ ᾠ κατὰ τὴν ἀρχουσαν καὶ γίνεσθαι εἰλή λουθα, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ, <Α 2> τίπτ' αὐτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας; τοῦ οὖν παρακειμένου διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου ὄντος οὐκ ἡδύνατο ὁ ὑπερσυντέλικος διὰ τοῦ ᾠ εἶναι· κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι πᾶς παρακείμενος ἀπὸ μακρᾶς ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἔχει καὶ τὸν ὑπερσυντελικόν ἀρχόμενον, οἷον ἔφθαρκα ἐφθάρκειν, ἔσταλκα ἐστάλκειν, ἠγόρακα ἠγοράκειν, ἠλέηκα ἠλεήκειν· εἰκότως οὖν οὐκ ἡδύνατο διὰ τοῦ ᾠ εἶναι ὁ ὑπερσυντέλικος· ἀλλ' οὔτε <δὲ> διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου ἡδύνατο εἶναι, ἐπειδὴ πάντα τὰ ῥήματα τὰ ὑπὲρ δύο συλ λαβάς, εἴτε βαρύτερα εἴτε περιστώμενα ὦσιν, τρέπουσι τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ κατὰ τοὺς παρωχημένους, οἷον ἐθέλω ἤθελον, ἐλέγχω ἤλεχον, ἐρμη νεύω ἠρμήνευον, ἐτοιμάζω ἠτοιμάζον, ἐρωτῶ ἠρώτων, ἐλεῶ ἠλέουν, ἐρευνῶ ἠρεύνων, χωρὶς τοῦ ἐθίζω εἴθιζον καὶ ἐρύω εἴρυον καὶ ἐλκύω εἴλκυον καὶ ἐρπύζω εἴρπυζον καὶ ἐστιῶ εἰστίων· τὸ γὰρ ἐργάζομαι εἰργαζόμενην τινὲς μὲν διὰ τοῦ ᾠ γράφουσιν, τινὲς δὲ διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου, οἵτινες καὶ ἀκριβέστεροί εἰσιν· μὴ δυνάμενον οὖν τὸ ἐλή λυθα κατὰ τὸν ὑπερσυντελικόν μήτε διὰ τοῦ ᾠ γενέσθαι μήτε διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου, ἐξ ἀνάγκης συνήρξατο τῷ παρακειμένῳ τῷ ἐλήλυθα καὶ γέγονεν ἐληλύθειν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 118 Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἰωνες τὴν ᾠ διφθογγὸν τὴν οὔσαν ἐν τῷ ὑπερσυντελικῷ διαλύουσιν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ προσώπῳ εἰς ᾠ καὶ ᾠ, οἷον ἐτετύφειν ἐτετύφεα, ἐπεποιήκειν ἐπεποιήκεα, τοῦ ᾠ ἀποβληθέντος, ἐπειδὴ τὸ ᾠ ἀποβλητικόν ἐστὶ τοῦ ᾠ, <οἷον> Ξέρξεα, Πολυδεύ κην Πολυδεύκεα, ἦν ἔα, <Ε 887> ἦ κε ζῶς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῆσι· τὸ γὰρ Μοῦσα Μοῦσαν καὶ ἔτυψα ἔτυψαν ἀπὸ κλίσεως ἔχουσι τὸ ᾠ, καὶ οὐκ εἰσὶ κατὰ πάθος, ὥσπερ ταῦτα· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ προσώπῳ εἰς δύο ᾠ-ε διαλύουσι τὴν ᾠ διφθογγὸν, οἷον ἐτετύφει ἐτετύφεε, ἐπεποιήκει ἐπεποιήκεε. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ προσώπῳ τὴν ᾠ διφθογγὸν εἰς ᾠ καὶ ᾠ διαλύουσιν οἱ Ἰωνες, οἷον ἐτετύφειν ἐτετύφεα, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ εἰς δύο ᾠ-ε, οἷον ἐτετύφει ἐτετύφεε. Καὶ λέγομεν ὅτι τὸ ᾠ χαρακτηριστικόν ἐστὶ τοῦ πρώτου προσώπου, οὐ μέντοι τὸ ᾠ, οἷον ἔγραψα ἔτυψα, τὸ δὲ ᾠ τρίτου προσώπου, οὐ μέντοι τὸ ᾠ, οἷον ἔτυψε ἔλεγε· τὸ γὰρ ἐβόα ἀπὸ τοῦ ἐβόαε γέγονε κατὰ κράσιν τοῦ ᾠ καὶ ᾠ εἰς ᾠ μακρὸν δηλονότι, ὥσπερ τὰ ἐμά τάμα· τὸ δὲ οὔτα, οἷον <Ε 376> οὔτά με Τυδέος υἱὸς ὑπέρθυμος Διομήδης, ἀπὸ τοῦ οὔτα<σ>ε ἐγένετο κατὰ ἀπο κοπήν· εἰκότως οὖν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ προσώπῳ εἰς ᾠ καὶ ᾠ ἐγένετο ἡ διάλυσις τῆς ᾠ διφθόγγου, γνήσιον γὰρ ἐστὶ τοῦ πρώτου προσώπου τὸ ᾠ, ὡς εἴρηται, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ εἰς δύο ᾠ-ε, γνήσιον γὰρ ἐστὶ τοῦ τρίτου προσώπου τὸ ᾠ. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, εἰ ἄρα εὐρίσκεται τὸ δεύτερον πρόσ ωπον εἰς ᾠ-ς λήγον, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔτυψας ἐποίησας, διατί οἱ Ἰωνες τὴν ᾠ διφθογγὸν τὴν οὔσαν ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τοῦ ὑπερσυντελικοῦ οὐ διαλύουσιν εἰς ᾠ καὶ ᾠ, ἀλλ' εἰς δύο ᾠ-ε, οἷον ἐτετύφεις ἐτετύφεες. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι γνήσια ἐστὶν ἡ διάλυσις τῆς ᾠ διφθόγγου εἰς δύο ᾠ-ε, οὐ μέντοι εἰς ᾠ καὶ ᾠ· εἰ γὰρ τὰ δύο ᾠ-ε συναιρούμενα τὴν ᾠ διφθογγὸν ἀποτελοῦσιν, οἷον Πηλεὲς Πηλεῖς, δηλονότι καὶ διαλυομένη ἡ ᾠ διφθογγος εἰς τὰ

δύο $\bar{\epsilon}\bar{\epsilon}$ θέλει διαλύεσθαι, ἐξ ὧν καὶ συνίσταται, καὶ οὐκ εἰς τὸ $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\alpha}$. τούτου χάριν εἰς δύο $\bar{\epsilon}\bar{\epsilon}$ γέγονεν ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ ἢ διάλυσιν τῆς $\bar{\epsilon}\bar{\iota}$ διφθόγγου, καὶ οὐκ εἰς τὸ $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\alpha}$, ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ ἐξ ἀνάγκης γενομένη εἰς $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\alpha}$ [ἢ διάλυσιν τῆς $\bar{\epsilon}\bar{\iota}$ διφθόγγου], διὰ τὸ $\bar{\alpha}$ εἶναι χαρακτηριστικὸν τοῦ πρώτου προσώπου, οὐ μὴν τὸ $\bar{\epsilon}$, οἷον ἔγραψα ἐποίησα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι τὸ διαλυθὲν ὑπὸ τῶν Ἰωνῶν συναιροῦσι καὶ ποιοῦσιν εἰς $\bar{\eta}$, ἐπεποιήκη λέγοντες, ὅθεν καὶ τὸ ἐκεχήνη ἐγὼ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Ἀχαρνέσιν, <10> ὅτε δὴ ἐκεχήνη προσδοκῶν τὸν 119 Αἰσχύλον· ἦν γὰρ ἐκεχήνειν ὁ ὑπερσυντέλικος διὰ τῆς $\bar{\epsilon}\bar{\iota}$ διφθόγγου, καὶ λοιπὸν ἐποίησαν αὐτὸ οἱ Ἴωνες κατὰ διάλυσιν ἐκεχήνεα, καὶ ἐκείθεν οἱ Ἀθηναῖοι ἐκεχήνη κατὰ κρᾶσιν τοῦ $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\alpha}$ εἰς $\bar{\eta}$, ὥσπερ τείχεα τείχη· καὶ πάλιν τὸ ἦδεν οἱ Ἴωνες λέγουσιν ἦδεα κατὰ διάλυσιν, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ <υβ> ἦδεα μᾶλλον ἔγωγε, ἀντὶ τοῦ ἦδεν· καὶ λοιπὸν οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ κρᾶσιν τοῦ $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\alpha}$ εἰς $\bar{\eta}$ ἦδη· περὶ δὲ τοῦ του ἀκριβέστερον μεμαθήκαμεν ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου, ἡνίκα ἐλέγομεν, ὅτι οὐδέποτε τρίτον πρόσωπον συμφωνεῖ τῷ πρώτῳ κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἦν ἐγὼ, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον, διαλύουσιν οἱ Ἴωνες εἰς $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\alpha}$ καὶ λέγουσιν ἕα, ὡς παρ' Ὀμήρῳ <E887> ἦ κεν ζῶς ἀμενηνὸς ἕα χαλκοῖο τυπῆσι, καὶ λοιπὸν οἱ Ἀθηναῖοι συναιροῦσι τὸ $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\alpha}$ εἰς $\bar{\eta}$ καὶ λέγουσι χωρὶς τοῦ $\bar{\nu}$ ἦ, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Ὀρνισιν <97> ἦ γὰρ ἐγὼ, ξένοι, ἄνθρωπος, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον, καὶ παρὰ Πλάτωνι ἢ χρῆσις εὕρηται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι τοῦτο, εἰ εὐλόγως ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ οἱ Ἀττικοὶ εἰς $\bar{\eta}$ ποιοῦσι τὴν συναίρεσιν, ἐπειδὴ ἡ ἐντέλεια τὸ $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\alpha}$ ἔχει, οἷον ἐκεχήνεα ἐκεχήνη, τὸ δὲ $\bar{\epsilon}$ καὶ $\bar{\alpha}$ εἰς $\bar{\eta}$ κινᾶται, οἷον τείχεα τείχη, βέλεα βέλη, ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῆς ἐντελείας διὰ τῶν δύο $\bar{\epsilon}\bar{\epsilon}$ οὔσης, διατὶ εἰς $\bar{\eta}$ ἐποίησαν τὴν συναίρεσιν, οἷον ἐκεχήνεε ἐκεχήνη ἐκεῖνος, καὶ μὴ εἰς τὴν $\bar{\epsilon}\bar{\iota}$ δίφθογγον, ὡς ἐπὶ τοῦ Πηλέος Πηλεΐς. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι, ὡς ἐμάθομεν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, καθόλου ἐπὶ τῶν παρωχημένων τῶν ὀριστικῶν τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν ἐνικῶν τὰ ἴσα φωνήεντα θέλουσιν ἔχειν τῷ ἰδίῳ πρώτῳ κατὰ τὴν λήγουσαν, ἡνίκα ἰσοσυλλαβοῦσιν αὐτῷ, οἷον ἔτυπον ἔτυπτες ἔτυπτε, τέτυφα τέτυφας τέτυφε, ἐποιοῦν ἐποίεις ἐποίει, ἐβόων ἐβόας ἐβόα, ἐχρύσουν ἐχρύσους ἐχρύσου· εἰ οὖν τὸ πρῶτον τὸ ἐκεχήνη ἐγὼ δι' ἐνὸς φωνηέντος ἐκφέρεται κατὰ τὴν λήγουσαν, πῶς δύναται τὸ τρίτον τὸ ἐκεχήνη ἐκεῖνος διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεσθαι κατὰ τὴν λήγουσαν; ἀναγκαίως οὖν καὶ ἐπὶ αὐτοῦ ἐποίησαν εἰς $\bar{\eta}$ τὴν συναίρεσιν. Ἐτετύφεις. Ἐνταῦθα τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ ὑπερσυντελικοῦ κανονίζει καὶ λέγει, ὅτι πᾶν πρῶτον πρόσωπον εἰς $\bar{\nu}$ λήγον μετὰ φυσικῆς μακρᾶς μὴ ἔχον τὸ $\bar{\mu}$ κλιτικὸν τροπῇ τοῦ $\bar{\nu}$ εἰς $\bar{\varsigma}$ τὸ δεύτερον ποιεῖ, <οἷον> ἐτετύφειν ἐτετύφεις, ἐδάρην ἐδά ρης, ἐνύγην ἐνύγης, ἔγνων ἔγnows, ἐβίων ἐβίως, ἐτίθην ἐτίθης, ἴστην ἴστης, ἐδίδων ἐδίδως, ἐξεύγνυν ἐξεύγνυς· οὕτως οὖν καὶ ἐτετύφειν ἐτετύφεις καὶ ἐπεποιήκειν ἐπεποιήκεις καὶ ἐτετύπειν ἐτετύπεις καὶ ἐδε δούπειν ἐδεδούπεις. Πρόσκειται εἰς $\bar{\nu}$ λήγον διὰ τὸ τύπτω, τοῦτο γὰρ οὐ ποιεῖ τροπῇ τοῦ $\bar{\nu}$ εἰς $\bar{\varsigma}$ τὸ δεύτερον πρόσωπον, ἐπειδὴ οὐ λήγει εἰς $\bar{\nu}$ · πρόσκειται μετὰ μακρᾶς διὰ τὸ ἔτυπον, τοῦτο γὰρ εἰς $\bar{\nu}$ λήγει, καὶ οὐ ποιεῖ τροπῇ τοῦ $\bar{\nu}$ εἰς $\bar{\varsigma}$ τὸ δεύτερον πρόσωπον, οὐδὲ γὰρ λέγομεν ἔτυπτος ἀλλὰ ἔτυπτες· ἀλλ' οὐκ ἔστι μετὰ μακρᾶς ἀλλὰ μετὰ βραχείας· μετὰ φυσικῆς δὲ πρόσκειται μακρᾶς διὰ τὸ ἐποιοῦν καὶ ἐβόων καὶ πάντας τοὺς ἀπὸ περισπωμένων παρατατικούς· οὗτοι γὰρ εἰς $\bar{\nu}$ λήγουσι μετὰ μακρᾶς, καὶ οὐ τρέπουσι τὸ $\bar{\nu}$ εἰς τὸ $\bar{\varsigma}$ καὶ ποιοῦσι τὸ δεύτερον πρόσωπον, οὐδὲ γὰρ λέγομεν ἐποίους καὶ ἐβόως, ἀλλ' ἐποίεις καὶ ἐβόας, ἐπειδὴ τούτων οὐκ ἔστι φυσικὴ <ή> μακρὰ ἀλλ' ἐκ συναιρέσεως, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐποίηον γέγονε τὸ ἐποιοῦν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐβόαον γέγονε τὸ ἐβόων. Εἰ δέ τις εἴποι, ὅτι καὶ οἱ παρατατικοὶ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων μὴ ἔχοντες φυσικὴν τὴν

μακράν καὶ αὐτοὶ γὰρ ἀπὸ συναιρέσεως ἔχουσιν αὐτήν, οἷον ἐχρύσοον ἐχρύσουν, ἔστεφάνοον ἔστεφάνουντροπῇ τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠ ποιῶσι τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον ἐχρύσουν ἐχρύσους, ἔστεφάνουν ἔστεφάνους, λέγομεν, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τούτων ἐγένετο τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς ᾠ τὸ δεύτερον πρόσωπον, ἀλλ' ἡ συναίρεσις ἐστὶν αἰτία τοῦ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ τὴν ᾠ-υ δίφθογγον εὑρεθῆναι· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐχρύσοον καὶ ἔστεφάνοον γέγονε τὸ ἐχρύσουν καὶ ἔστεφάνουν κατὰ κῆριν τῶν δύο ᾠ-ο εἰς τὴν ᾠ-υ δίφθογγον, τὰ γὰρ δύο ᾠ-ο εἰς τὴν ᾠ-υ δίφθογγον κινῶνται, οἷον νόος νοῦς, πλόος πλοῦς, ῥόος ῥοῦς· καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ ἐχρύσοος καὶ ἔστεφάνοος ἐγένετο ἐχρύσους καὶ ἔστεφάνους κατὰ κῆριν τοῦ ᾠ καὶ ᾠ εἰς τὴν ᾠ-υ δίφθογγον, οἷον τὸ ἐμόν τούμόν, προέστη προύστη, καὶ λοιπὸν ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ εἰς τὴν ᾠ-υ δίφθογγον γενομένης τῆς κράσεως ἐγένετο ὑπόνοια τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠ γενέσθαι τὸ δεύτερον πρόσωπον. Πρόσκειται μὴ ἔχον τὸ ᾠ κλιτικὸν διὰ τὸ ἐτυπτόμην καὶ ἐλεγόμην καὶ τὰ ὅμοια· ταῦτα γὰρ εἰς ᾠ λήγουσι μετὰ φυσικῆς μακρᾶς, καὶ ὅμως οὐ ποιῶσι τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς ᾠ τὸ δεύτερον πρόσωπον, οὐδὲ γὰρ λέγομεν ἐτυπτόμης καὶ ἐλεγό μης ἀλλ' ἐτύπτου καὶ ἐλέγου· ἀλλ' οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν ταῦτα, ἐπειδὴ κλιτικὸν ἔχουσι τὸ ᾠ, ἡγουν ἀπὸ κλίσεως· ὁ γὰρ ἐνεστώς, τουτέστι τὸ θέμα, οὐκ ἔχει τὸ ᾠ, λέγω γὰρ καὶ τύπτω ἐστίν· τὸ δὲ ἐδάμην, ἔχον τὸ ᾠ καὶ τρέπον τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ καὶ ποιῶν τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον ἐδάμης, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ ᾠ κλιτικὸν ἀλλὰ θεματικόν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐνεστῶτος ἔχει αὐτό· δάμνω γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεστώς. 121 Ἐτετύφει· εἴρηται. Δυϊκά. Ἐτετύφειτον, ἐτετυφείτην. Ἰστέονότι τὸ μὲν πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τὸ ᾠ ἐπὶ τῆς τελευταίας συλ λαβῆς ἔχει, ἐτετύφειμεν γὰρ ἐστίν. Τὸ δὲ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν γέγονε τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς ᾠ-ν, οἷον ἔτε τύφειτε ἐτετύφειτον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν οὐχ ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν οὔτε εἰς ᾠ-ι λήγει οὔτε εἰς ᾠ-α-ι· ἐτετύφεισαν γὰρ ἐστὶ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν· γέγονε δὲ τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ ἰδίου δευτέρου τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς ᾠ-η, οἷον ἐτετύφειτον ἐτετυφείτην. Πληθυντικά. Ἐτετύφειμεν. Εἴρηται ὁ κανὼν ἐν τῷ παρατατικῷ, ὅτι πᾶν πρῶτον πρόσωπον εἰς ᾠ λήγον, μὴ ἔχον τὸ ᾠ κλιτικόν, πρὸ τοῦ ᾠ λαμβάνον τὸ ᾠ καὶ ᾠ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ἐτύφθην ἐτύφθημεν, ἐδάρην ἐδάρημεν, ἐποίουν ἐποιοῦμεν, ἐβόων ἐβοῶμεν, ἐχρύσουν ἐχρυσοῦμεν, ἔτυπτον ἐτύπτομεν, ἔγραφον ἐγράφομεν· οὕτως οὖν καὶ ἐτετύφειν ἐτετύφειμεν περὶ γὰρ τοῦ ἐτίθην ἐτίθεμεν καὶ ἴστην ἴσταμεν καὶ ἐδίδων ἐδίδομεν καὶ ἐζεύγνυν ἐζεύγνυμεν, ὅτι συνέστειλαν τὴν παραλήγουσαν ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, ἐν τοῖς εἰς ᾠ-ι, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Ἐτετύφειτε. Εἴρηται, ὅτι τὰ εἰς ᾠ-ε-ν πληθυντικά τροπῇ τῆς ᾠ-ε-ν εἰς ᾠ-ε τὸ δεύτερον ποιῶσιν· τὴν δὲ παραλήγουσαν οὐκ ἔτρεψεν, ἐπειδὴ ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ, τετυφώς γὰρ ἐστὶν ἡ μετοχή. Ἐτετύφεισαν. Κανονίζει τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου τῶν αὐτῶν λέγων οὕτως· τὰ εἰς ᾠ-ε-ν πληθυντικά ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ φύσει μακροκαταλήκτων κεκλιμένα εἰς ᾠ-α-ν ποιῶσι τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἐτύφθην ἐτύφθημεν ἐτύφθησαν, ἐδάρην ἐδάρημεν ἐδάρησαν, ἔγνω ἔγνωμεν ἔγνωσαν, ἔβην ἔβημεν ἔβησαν, τυφθεῖν τυφθείμεν τυφθείσαν, ἐτίθην ἐτίθεμεν ἐτίθεσαν, ἴστην ἴσταμεν ἴστασαν, ἐδίδων ἐδίδομεν ἐδίδοσαν, ἐζεύγνυν ἐζεύγνυμεν ἐζεύγνυσαν, ἐβίω ἔβιωμεν ἐβίωσαν, ἦν ἦμεν ἦσαν· οὕτως οὖν καὶ ἐτετύφειν ἐτετύφειμεν ἐτετύφεισαν, ἐπεποιήκειν ἐπεποιήκειμεν ἐπεποιήκεισαν, ἐδεδούπειν ἐδεδούπειμεν ἐδεδούπεισαν· περὶ δὲ τοῦ <ἐκοσμήθην> ἐκοσμήθημεν ἐκοσμήθησαν καὶ τοῦ ἔβην ἔβημεν ἔβησαν καὶ τοῦ ἔφην ἔφημεν ἔφησαν, ὅτι γίνονται ποιητικῶς κόσμηθεν καὶ ἔβαν καὶ ἔφαν, οἷον <Γ 1> αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν, καὶ <Θ 229> πῇ ἔβαν εὐχολαί, εἰρήκαμεν ἐν τῷ

τρίτῳ προσώπῳ τῶν πληθυντικῶν τοῦ 122 παρατατικοῦ. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι ἀπὸ τῶν εἰς ἡν φύσει μακρο καταλήκτων διὰ τὸ ἐποιοῦν καὶ ἐβόων καὶ ἐχρῦσούν· ταῦτα γὰρ εἰς ἡν λήγουσι μετὰ μακρᾶς, καὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν εἰς ἡμ-ε-ν ἔχουσιν, οἷον ἐποιοῦμεν ἐβοῶμεν ἐχρυσοῦμεν, καὶ ὁμῶς οὐ ποιοῦσιν εἰς ἡσ-α-ν τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν· οὐδὲ γὰρ λέγομεν ἐποιοῦσαν καὶ ἐβοῶσαν καὶ ἐχρυσοῦσαν, ἀλλ' ἐποιοῦν καὶ ἐβόων καὶ ἐχρῦσούν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῶν ἡ μακρὰ ἢ ἐν τῷ πρῶτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν φύσει· ἀπὸ γὰρ συναϊρέσεως ταῦτα τὰ μακρὰ ἔχουσιν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐποίεον γέγονεν ἐποιοῦν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐβόαον γέγονεν ἐβόων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐχρῦσοον γέγονεν ἐχρῦσούν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐτετύφεσαν λέγουσιν οἱ Ἰῶνες χωρὶς τοῦ ἡι κατὰ τὴν παραλήγουσαν καὶ ἐγεγράφεσαν, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὡσαύτως, οἷστισι καὶ οἱ Ἀττικοὶ πολλάκις ἀκολουθοῦσιν, ἐπεποιήκεσαν λέγοντες· ὁ δὲ κανὼν ταῦτα πάντα μετὰ τοῦ ἡι ἀπαιτεῖ, οἷον <ἐτετύφεισαν> ἐπεποιήκεισαν ἐγεγράφεϊσαν διὰ τῆς ἡε-ι διφθόγγου, ἐπειδὴ ἐτετύφειμεν καὶ ἐπεποιήκειμεν καὶ ἐγεγράφεϊμεν διὰ τῆς ἡε-ι διφθόγγου, τροπῇ δὲ τῆς ἡμ-ε-ν εἰς ἡσ-α-ν γίνονται. Μέσος ὑπερσυντελικός· Ἐτετύπειν. Ὅσα ἔδει ῥηθῆναι καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου ὑπερσυντελικού, ἐλέχθη ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑπερσυντελικού. Ἐτε τύπεις, ἐτετύπει. Δυϊκά· ἐτετύπειτον, ἐτετυπεῖτην. Πληθυν τικά· ἐτετύπειμεν, ἐτετύπειτε, ἐτετύπεισαν. Ἀόριστος πρῶτος· Ἐτυψα. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ πρῶτου ἀορίστου διαλαμβάνει καὶ λέγει, ὅτι πᾶς μέλλων, δηλονότι πρῶτος, τρέπων τὸ τελευταῖον ἡω εἰς ἡα καὶ τὴν ἄρχουσαν ἐκτείνων χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς πρῶτος ἀόριστος γίνεται, οἷον ποιήσω ἐποίησα, τύψω ἔτυψα, γράψω ἔγραψα, ἐλεήσω ἡλέησα, ὀρθώσω ὥρθωσα, λέξω ἔλεξα, χρυ σώσω ἐχρῦσώσα· καὶ εἰ μὲν ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται ὁ μέλλων, προσόδῳ τοῦ ἡε αὐξεται ἢ ἄρχουσα τοῦ πρῶτου ἀορίστου, οἷον τύψω ἔτυψα, γράψω ἔγραψα, νοήσω ἐνόησα, τῶν ἀπὸ τοῦ ἡρ ἀρχομένων καὶ πάντως ἕτερον ἡρ προσλαμβάνοντων κατὰ τὸν ἀόριστον, οἷον ῥάψω ἔρραψα, ῥίψω ἔρριψα, ῥυπώσω ἔρρυψα, ῥάπισω ἔρράπισα, ῥεύσω ἔρρευσα· εἰ δὲ ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται ὁ μέλλων, χρονικῶς μεγεθύνεται ὁ πρῶτος ἀόριστος, οἷον ἐρωτήσω ἡρώτησα, ἐλεήσω ἡλέησα, ἄψω ἡψα, ἀγοράσω ἡγόρασα, ἀριστήσω ἡρίστησα, ἐρμηνεύσω ἡρμήνευσα, ὀρθώσω ὥρθωσα, ὁμόσω ὡμοσα, ὀπλίσω ὀπλίσα, αἰτήσω ἡήτησα, οἰκήσω ὤκησα, 123 οἰκονομήσω ὠκονόμησα, οἰκοδομήσω ὠκοδόμησα, αὐλίσω ἡύλισα, αὐχήσω ἡύχησα, αὐτομολήσω ἡύτομολήσα· καὶ ἔστιν ἐν συντόμῳ εἰπεῖν, ὥσπερ ὁ παρατατικός ἐκανονίσθη ἐκ τοῦ ἐνεστώτος κατὰ τὴν ἄρχουσαν, οὕτω καὶ ὁ πρῶτος ἀόριστος κανονίζεται ἐκ τοῦ μέλλοντος κατὰ τὴν ἄρχουσαν. Περὶ δὲ τῆς παραληγούσης τοῦ πρῶτου ἀορίστου ἔστιν εἰπεῖν, <ὅτι> παραλήγουσαν τὴν αὐτὴν ἔχει τῷ μέλλοντι ὁ πρῶτος ἀόριστος, οἷον κόψω ἔκοψα, γράψω ἔγραψα, ποιήσω ἐποίησα, νοήσω ἐνόησα, λαλήσω ἐλάλησα, τελέσω ἐτέλεσα, πλεύσω ἔπλευσα· τὸ γὰρ ἄψω ἡψα καὶ ἄξω ἡξα καὶ ἄρξω ἡρξα λόγῳ ἀρχούσης ἐγένετο καὶ οὐ λόγῳ παραληγούσης· ἐπειδὴ γὰρ ταῦτα δυσύλλαβά εἰσιν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ἄρχουσαν καὶ παραλήγουσαν, τῷ λόγῳ οὖν τῆς ἀρχούσης ἔτρεψαν τὰ φωνήεντα ἐν τῷ πρῶτῳ ἀορίστῳ, καὶ οὐ τῷ λόγῳ τῆς παραληγούσης ἐφύλαξαν αὐτά.

Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς εἰ μὴ περισπῶτο ὁ μέλλων, ὥς ἐπὶ τῆς πέμπτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, τουτέστι τῆς δι' ἀμεταβόλων ἐκφερο μένης· τότε γὰρ τὴν παραλήγουσαν αὐτοῦ ἐκτείνει ὁ πρῶτος ἀόριστος, τουτέστι φύσει μακρὰν αὐτὴν ποιεῖ, οἷον κερῷ ἔκειρα, φθερῷ ἔφθειρα, στελῷ ἔστειλα, σπερῷ ἔσπειρα, δερῷ ἔδειρα, κτενῷ ἔκτεινα, νεμῷ ἔνειμα, δεμῷ ἔδειμα (τὸ οἰκοδομῷ), ἀγγελῷ ἡγγειλα, τιλῷ ἔτιλα, ποικιλῷ ἐποίικιλα, ῥανῷ ἔρρανα, μιανῷ ἐμίανα, σημανῷ ἐσήμανα, χλιανῷ ἐχλίανα, λιανῷ ἐλίανα, θερμανῷ ἐθέρμανα, μολυνῷ ἐμόλυνα, ἀμβλυνῷ ἡμβλυνα· ἰδοὺ γὰρ ταῦτα ἐν μὲν τῷ μέλλοντι βραχὺ ἔχουσι τὸ δίχρονον, ἐν δὲ τῷ πρῶτῳ

ἀορίστῳ φύσει μακρόν. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλάκις οἱ Ἴωνες τρέπουσι τὸ ᾠα εἰς τὸ ἠέν τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ, οἷον ἐμίανα ἐμίηνα, ἐχλίανα ἐχλίηνα, ἐθέρμανα ἐθέρμηνα, ἐλίανα ἐλίηνα, ἐκάθαρα ἐκάθηρα, ἐσήμανα ἐσήμηνα, ἐξ οὗ ὁ πρῶτος μέσος ἀόριστος ἐσημηνάμην, ἔφανα ἔφηνα, ἐξ οὗ ὁ πρῶτος μέσος ἀόριστος ἐφηνάμην· τούτοις δὲ τοῖς ὑπὸ τῶν Ἰώνων γινομένοις, λέγω δὴ τῷ ἐμίηνα καὶ ἐλίηνα καὶ ἐχλίηνα καὶ ἐκάθηρα καὶ ἐσήμηνα καὶ τοῖς ὁμοίοις, χρῶνται <καὶ> οἱ Ἀθηναῖοι. [Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ γήμας τοῦτον τὸν τρόπον γέγονεν· ἔστι γαμῶ γαμήσω ἐγάμησα, καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ἠα καὶ ἠς ἔγαμα, καὶ κατὰ τροπὴν Ἰωνικὴν τοῦ ᾠα εἰς ἠἔγημα, ὥσπερ ἐμίανα ἐμίηνα, καὶ λοιπὸν ἐκεῖθεν ἡ μετοχὴ γήμας.] Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι ὁ πρῶτος ἀόριστος ἢ φύσει μακρᾷ θέλει παραλήγεσθαι, οἷον ἐποίησα ἐνόησα ἐστεφάνωσα ἐδάνεισα, ἢ θέσει μακρᾷ, οἷον ἔνυξα ἔπλεξα ἔγραψα ἔκοψα, ἢ καὶ φύσει καὶ θέσει, οἷον ἤλειψα ἤμειψα· ταῦτα γὰρ καὶ φύσει μακρᾷ παραλήγονται, καθὼς τῇ ᾠα διφθόγγῳ 124 παραλήγονται, καὶ θέσει, καθὼς ἔχουσι διπλοῦν σύμφωνον ἐπιφερόμενον· ὅθεν ἀναλογώτεροί εἰσιν οἱ ποιηταί, ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἔν ἠς καὶ βραχεῖ παραληγομένων διπλασιάζοντες τὸ ἠς, οἷον ἐτέλεσα ἐτέλεσσα, ἐσύρισα ἐσύρισσα, ἐγέλασα ἐγέλασσα, ἵνα εὐρεθῇ μακρὰ ἢ παραλήγουσα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἔστι δὲ καὶ οὕτω κανονίσει τὸν πρῶτον ἀόριστον. Ἰστέον ὅτι ὁ πρῶτος ἀόριστος τὴν ἄρχουσαν τὴν αὐτὴν ἔχει τῷ παρατατικῷ, οἷον ἔτυπτον ἔτυψα, ἔγραφον ἔγραψα, ἔλεγον ἔλεξα, ἐποίουν ἐποίησα, ἔρραπτον ἔρραψα, ἔρριπτον ἔρριψα, ἔρρῦπον ἔρρῦψα, ἔρραινον ἔρρανα, ἔφθειρον ἔφθειρα, ἔστελλον ἔστειλα, ἠλέουν ἠλέησα, ἠγόραζον ἠγόρασα, ὠρθουν ὠρθωσα, ὠκουν ὠκησα, ἦτουν ἦτησα· εἰς ᾠα δὲ αἰεὶ λήγει, καὶ πρὸ τοῦ ᾠα δι' ἐνὸς τῶν ἐπτὰ ἡμιφώνων ἐκφέρεται, ἦγουν ἢ διὰ τοῦ ἠξ ἐκφέρεται ἢ διὰ τοῦ ἠψ ἢ ἠς ἢ ἠλ ἢ ἠμ ἢ ἠν ἢ ἠρ, οἷον ἔνυξα ἔτυψα ἐποίησα ἔστειλα ἔνειμα ἔμεινα ἔκειρα· διὰ δὲ τοῦ ἠζ οὐδέποτε ἐκφέρεται. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι τὰ χαρακτηριστικὰ σύμφωνα τοῦ πρώτου μέλλοντος θέλουσι χαρακτηριστικὰ εἶναι καὶ <τοῦ> πρώτου ἀορίστου, οἷον τύψω ἔτυψα, λέξω ἔλεξα, ποιήσω ἐποίησα, κερῶ ἔκειρα, τιλῶ ἔτιλα, νεμῶ ἔνειμα, μενῶ ἔμεινα· ἐπειδὴ οὖν ἐν τῷ μέλλοντι τὸ ἠζ οὐδέποτε εὐρίσκεται πρὸ τοῦ ᾠα, τούτου χάριν ἐν τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ οὐχ εὐρίσκεται πρὸ τοῦ ᾠα· διατί δὲ τὸ ἠζ χαρακτηριστικὸν τοῦ μέλλοντος οὐκ ἔστιν, ἐμάθομεν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου. Ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἀρχούσης τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ περὶ τῆς ληγούσης ἔχομεν εἰπεῖν· περὶ δὲ τῆς παραληγούσης εἰρήκαμεν ἀνωτέρω. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι πέντε τινὰ σεσημειώνονται ἐν τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ, δύο ἀπὸ τῶν εἰς ᾠα καὶ τρία ἀπὸ τῶν εἰς μι· ἀπὸ μὲν τῶν εἰς ᾠα τὸ εἶπα καὶ τὸ ἦνεγκα, ἀπὸ δὲ τῶν εἰς μι τὸ ἔδωκα καὶ ἔθηκα καὶ ἦκα (ἦκα δὲ ἐστὶ τὸ ἔπεμψα, ἐξ οὗ τὸ ἀφήκα). Ταῦτα δὲ σημειοῦ μεθα, ὅτι οὐκ ἐφύλαξαν τὸ σύμφωνον τοῦ μέλλοντος, ὁ γὰρ μέλλων τούτων δώσω θήσω ἦσω ἐστίν (ἐξ οὗ τὸ ἀφήσω) καὶ ἐνέγξω καὶ ἔψω, καὶ ὅτι δι' ἀφώνων ἐξηνέχθησαν, τὸ γὰρ ἠκ καὶ ἠπ ἄφωνα εἰσιν· οὐδέ ποτε δὲ ἀόριστος δι' ἀφώνου ἐκφέρεται, ἀλλ', ὡς εἴρηται, δι' ἐνὸς τῶν ἐπτὰ ἡμιφώνων, οἷον ἔγραψα ἔλεξα ἐποίησα ἔκειρα ἔνειμα ἔμεινα ἔτιλα. Εἰ δὲ τις εἴποι, ὅτι τὸ ἔδωκα μάτην σημειοῦ μεθα, εὐρέθη γὰρ παρὰ τῷ ποιητῇ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν διὰ τοῦ ἠς ἐκφερόμενον, οἷον <Α 162> δόσαν δέ μοι υἱες Ἀχαιῶν, ἀπὸ τοῦ ἔδωσαν 125 κατὰ συστολὴν ποιητικὴν τοῦ ᾠα εἰς ᾠο, λέγομεν, ὅτι οὐκ ἔστι τοῦτο πρῶτου ἀορίστου· ὁ γὰρ πρῶτος ἀόριστος διὰ τοῦ ᾠα γράφεται, ὡς πρὸς τὸν δώσω μέλλοντα, τοῦτο δὲ διὰ τοῦ ο ἐστίν· ἀλλ' ἔστι δευτέρου ἀορίστου, τοῦ γὰρ ἔδων δευτέρου ἀορίστου τὰ πληθυντικά εἰσιν ἔδομεν ἔδοτε ἔδοσαν, ὥσπερ ἔθην ἔθεμεν ἔθετε ἔθεσαν καὶ ἦν ἔμεν ἔτε ἔσαν διὰ τοῦ ᾠε (τὸ δὲ ἔσαν σημαίνει τὸ ἔπεμψαν, ἐξ οὗ πρόεσαν ἀντὶ τοῦ προέπεμψαν), καὶ λοιπὸν ποιητικῶς ἢ ἰωνικῶς ἀπὸ τοῦ ἔδοσαν γίνεται δόσαν, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτυπτε γέγονε ποιητικῶς ἢ ἰωνικῶς <Φ> τύπτε δ'

ἐπιστροφάδην. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν εἶπα καὶ ἦνεγκα κλίνονται καὶ εἰς τὰς μετοχὰς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις· εἶπαι γὰρ καὶ ἐνέγκαι τὸ ἀπαρέμφα τον, ὥσπερ τύψαι καὶ γράψαι, καὶ εἶπον καὶ ἦνεγκον τὸ προστακτικόν, ὥσπερ τύψον καὶ γράψον, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ < fragm. 891> εἶπον δὲ τί ποιεῖν μέλλετε, ἀντὶ τοῦ εἰπέ, καὶ εἶπαιμι καὶ ἐνέγκαιμι τὸ εὐκτικόν, ὥσπερ τύψαιμι καὶ γράψαιμι, καὶ ἐὰν εἶπω καὶ <ἐὰν> ἐνέγκω τὸ ὑποτακτικόν, ὥσπερ ἐὰν τύψω καὶ ἐὰν γράψω, καὶ εἶπας καὶ ἐνέγκας ἢ μετοχή, ὥσπερ τύψας καὶ γράψας, οἷον εἶπας ἤλιε χαῖρε, Κλεόμ βροτε, παρὰ Καλλιμάχῳ <ερ. 25 Sch>, ἀντὶ τοῦ εἰπών· τὸ δὲ ἔδωκα ἔθηκα ἦκα οὐ κλίνονται οὔτε εἰς τὰς μετοχὰς οὔτε εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις, ὀριστικὰ γὰρ μόνον ἔχουσιν. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί τῶν πέντε σεσημειωμένων ἐν τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ, φημί δὴ τοῦ ἦνεγκα καὶ εἶπα καὶ ἔδωκα καὶ ἔθηκα καὶ ἦκα (ὃ σημαίνει τὸ ἔπεμψα, ἐξ οὗ τὸ ἀφήκα), τὰ μὲν δύο τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ, λέγω δὴ τὸ εἶπα καὶ ἦνεγκα, κλίνονται καὶ εἰς τὰς μετοχὰς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις, τὰ δὲ τρία τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ, λέγω δὴ τὸ ἔθηκα καὶ ἔδωκα καὶ ἦκα, οὐ κλίνονται οὔτε εἰς τὰς μετοχὰς οὔτε εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις.

Καὶ λέγει ὁ Ἀπολλώνιος ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι εἰσὶ τινὰ παράλογα καὶ λανθάνουσιν ὅτι εἰσὶ παράλογα, οἷον λέγομεν ἐμαυτὸν ἔτυψα, σαυτὸν ἔτυψας, ἐαυτὸν ἔτυψε· τὸ οὖν τρίτου προσώπου ὑπάρχον ἐὰν τολμήσῃ ἐνταῦθα ὑπείσεσθαι εἰς χρεῖαν πρώτου ἢ δευτέρου προσώπου, οἷον ἐαυτὸν ἔτυψα, ἐαυτὸν ἔτυψας, ἐλέγχεται ἐκ τῶν εὐλόγως προσφερομένων τοῦ ἐμαυτόν καὶ σαυτόν, καὶ οὐ λανθάνει ἡ παραλογία· ἐὰν δὲ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς ὑπείσεσθαι εἰς χρεῖαν τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τὸ τρίτον 126 πρόσωπον, καὶ εἰπώμεν ἐαυτοὺς ἐτύψαμεν, ἐαυτοὺς ἐτύψατε, λανθάνει ἡ παραλογία ἐνταῦθα, ἐπειδὴ ἡ ἀντωνυμία σύνθετος ἐν τοῖς πληθυντικοῖς οὐκ ἔστι, καὶ λοιπὸν οὐκ ἔχει τι τὸ ὀφείλον ἐλέγξαι τὴν παραλογίαν· οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ εἶπα καὶ ἦνεγκα οὐκ ἔχουσι μέλλοντας ἐν χρήσει, τούτου χάριν οὐ κωλύονται κλίνεσθαι καὶ εἰς τὰς μετοχὰς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις· τὸ δὲ ἔδωκα ἔθηκα καὶ ἦκα (ὃ σημαίνει τὸ ἔπεμψα, ἐξ οὗ τὸ ἀφήκα), ἐπειδὴ ἔχουσι μέλλοντας ἐν χρήσει τοὺς ὀφείλοντας ἐλέγξαι τὴν παραλογίαν αὐτῶν, λέγω δὴ τὸ θήσω δώσω ἦσω, <Ρ 515> ἦσω γὰρ καὶ ἐγώ (ἀντὶ τοῦ πέμψω, ἐξ οὗ τὸ ἀφήσω), τούτου χάριν κωλύονται κλίνεσθαι εἰς τὰς μετοχὰς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀπολλώνιος. Ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἄλλην ἀπολογίαν παραδίδωσιν ἔχουσαν οὕτως· τὸ εἶπα διὰ τοῦ ᾧ ὥφειλεν ἐκφέρεσθαι, ἐπειδὴ καὶ ὁ μέλλον τὸ ᾧ ἔχει, ἔψω γὰρ ἐστίν, τοῦ δὲ μέλλοντος τὸ ᾧ ἔχοντος καὶ ὁ πρῶτος ἀόριστος διὰ τοῦ ᾧ ἐκφέρεται, οἷον γράψω ἔγραψα, τύψω ἔτυψα· καὶ πάλιν τὸ ἦνεγκα διὰ τοῦ ᾧ ὥφειλεν ἐκφέρεσθαι, ἐπειδὴ καὶ ὁ μέλλον διὰ τοῦ ᾧ ἐκφέρεται, ἐνέγκω γὰρ ἐστίν ὁ μέλλον, τοῦ δὲ μέλλοντος τὸ ᾧ ἔχοντος καὶ ὁ πρῶτος ἀόριστος διὰ τοῦ ᾧ ἐκφέρεται, οἷον λέξω ἔλεξα, νύξω ἔνυξα· ἐπειδὴ οὖν τὸ εἶπα διὰ τοῦ ᾧ ὥφειλεν <ἐκφέρεσθαι> καὶ τὸ ἦνεγκα διὰ τοῦ ᾧ, οὐκ ἐγένετο δὲ οὕτως, ἀλλὰ τὸ μὲν διὰ τοῦ ᾧ, τὸ δὲ διὰ τοῦ ᾧ, τὸ δὲ ᾧ συγγένειαν ἔχει πρὸς τὸ ᾧ καὶ τὸ ᾧ πρὸς τὸ ᾧ τὸ μὲν γὰρ ᾧ ἐκ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ δοκεῖ συγκεῖσθαι, τὸ δὲ ᾧ ἐκ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ σείκτως, ὡς μέρος τι τῆς ἀναλογίας φυλάξαντα, ἀκωλύτως κλίνονται καὶ εἰς τὰς μετοχὰς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις. Τὸ δὲ ἔδωκα καὶ ἔθηκα καὶ ἦκα (ὃ σημαίνει τὸ ἔπεμψα, ἐξ οὗ τὸ ἀφήκα) διὰ τοῦ ᾧ ὥφειλεν εἶναι, ἐπειδὴ καὶ ὁ μέλλον διὰ τοῦ ᾧ ἐκφέρεται, δώσω γὰρ καὶ θήσω καὶ ἦσω ἐστίν (ἐξ οὗ τὸ ἀφήσω), τοῦ δὲ μέλλοντος διὰ τοῦ ᾧ ὄντος καὶ ὁ πρῶτος ἀόριστος διὰ τοῦ ᾧ ἐκφέρεται, οἷον ποιήσω ἐποίησα, νοήσω ἐνόησα ἐπειδὴ οὖν τὸ ἔθηκα ἔδωκα ἦκα διὰ τοῦ ᾧ ὥφειλεν εἶναι, οὐκ ἐγένετο δὲ οὕτως, ἀλλὰ διὰ τοῦ ᾧ, τὸ δὲ ᾧ πρὸς τὸ ᾧ οὐδεμίαν συγγένειαν ἔχει, εἰκότως, ὡς μὴ φυλάξαντα μέρος τι τῆς ἀναλογίας, κωλύονται κλίνεσθαι καὶ εἰς τὰς μετοχὰς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι οἱ Βοιωτοὶ τὸ

ἦνεγκα ἦνειγξα λέγουσιν, διὰ τῆς ἑῖ διφθόγγου τὴν παραλήγουσαν ποιοῦντες· περὶ δὲ τοῦ τὴν λήγουσαν διὰ τοῦ ἑῖ εἶναι λέγομεν, ὅτι ἢ πρὸς ἀναλογίαν τοῦ μέλλοντος 127 τοῦτο πεποιήκασιν, ἐνέγξω γὰρ ἔστιν ὁ μέλλων διὰ τοῦ ἑῖ, ἢ ἀπὸ τοῦ ἦνεγκα γίνεται κατὰ τροπὴν Βοιωτικὴν τοῦ ἑῖ εἰς ἑῖ· ἔθος γὰρ ἔχουσιν οἱ Βοιωτοὶ τρέπειν τὸ ἑῖ εἰς ἑῖ, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης δηλοῖ ἐν Νεφέλαις <343> λέγων εἷξασι γοῦν ἐρίοισι πεπταμένοισιν, ἀντὶ τοῦ ἐοῖ κασιν ἐρίοις ἠπλωμένοις· τοῦτο γὰρ τὸ εἷξασι κατὰ Βοιωτοὺς γέγονε τροπὴ τοῦ ἑῖ εἰς ἑῖ, εἵκασι γὰρ ἔστιν ἀντὶ τοῦ ἐοίκασιν, [ἦ] ἀπὸ τοῦ εἶκω θέματος τοῦ σημαίνοντος τὸ ὁμοιω. Τούτων οὕτως ἐχόντων δεῖ ζητῆσαι ἐπὶ τοῦ εἶπα, πότερον ἄρα λόγῳ ἀρχούσης προσέλαβε τὸ ἑῖ ἢ λόγῳ παραληγούσης· καὶ ἔχομεν εἰπεῖν τρεῖς κανόνας, ἓνα μὲν δεικνύοντα, ὅτι λόγῳ ἀρχούσης προσέλαβε τὸ ἑῖ οὕτως· ἔστιν ἔπω ὁ ἐνεστώς· τὸ δὲ ἑῖ μεγεθυνόμενον ἢ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἑῖ μεγεθύνεται ἢ τρεπόμενον εἰς τὸ ἦ, οἷον ἔχω εἶχον, ἔλκω εἶλκον, ἐλέγχω ἤλεγχον, ἐτοιμάζω ἡτοιμάζον· οὕτω καὶ ἔπω εἶπα, λόγῳ ἀρχούσης προσελθόντος τοῦ ἑῖ. Οἱ δὲ κανόνες οἱ λέγοντες, ὅτι λόγῳ παραληγούσης προσέλαβε τὸ ἑῖ, ἔχουσιν οὕτως· ὁ εἰς ἑῖ αὐτῶν ἀόριστος, μὴ ἔχων τὸ ἑῖ ἢ τὸ ἑῖ ἢ τὸ ἑῖ, πάντως φύσει μακρὰ παραλήγεται, οἷον ἔκειρα ἔτιλα ἔρρανα ἔνειμα ἔμεινα· ἐν οἷς οὖν τὸ εἶπα οὐκ ἔχει οὔτε τὸ ἑῖ οὔτε τὸ ἑῖ οὔτε τὸ ἑῖ, δηλονότι προσῆλθε τὸ ἑῖ λόγῳ παραληγούσης, ἵνα εὐρεθῇ φύσει μακρὰ ἢ παραλήγουσα· πρόσκειται μὴ ἔχων τὸ ἑῖ ἢ τὸ ἑῖ ἢ τὸ ἑῖ διὰ τὸ ἔγραψα ἔλεξα εἴρυσσα, ταῦτα γὰρ οὐ παραλήγονται φύσει μακρὰ, οὐκ ἀντιστρέφοντος τοῦ κανόνος· οὐδὲ γὰρ πάντως <ὁ ἀόριστος> ὁ ἔχων τὸ ἑῖ ἢ τὸ ἑῖ ἢ τὸ ἑῖ οὐ παραλήγεται φύσει μακρὰ, ἀλλ' ἔσθ' ὅτε καὶ αὐτὸς παραλήγεται φύσει μακρὰ· ἰδού γὰρ ὁ ἡλειψα καὶ ὁ ἔληξα καὶ ὁ ἐποίησα ἀόριστος λόγῳ παραληγούσης ἔχων τὸ ἑῖ καὶ τὸ ἑῖ καὶ τὸ ἑῖ φύσει μακρὰ παραλήγεται. Δεύτερος δὲ κανὼν δεικνύς, ὅτι λόγῳ παραληγούσης προσέλαβε τὸ ἑῖ ὁ εἶπα ἀόριστος, ἔστιν οὗτος· ἀπὸ τοῦ ἔψω μέλλοντος ὥφειλεν εἶναι ὁ πρῶτος ἀόριστος ἔψα, φυλάττειν γὰρ θέλει, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, τὴν παραλήγουσαν τοῦ μέλλοντος ὁ πρῶτος ἀόριστος· μετελθούσης δὲ τῆς θέσει μακρᾶς εἰς φύσει μακρὰν ἐγένετο εἶπα, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ γινώσκω γινώσκω καὶ ἐν τῷ γίνεσθαι γίνεσθαι· τὸ γὰρ γινώσκω καὶ γίνεσθαι θέσει μακρὸν ἔχουσι τὸ ἑῖ, τὸ δὲ γινώσκω καὶ γίνεσθαι φύσει μακρόν, τῆς θέσει μακρᾶς μετελθούσης εἰς φύσει μακρὰν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ δύο κανόνες ἔχουσιν ἀντίθεσιν, ὁ μὲν εἰς τῆς 128 ἀρχούσης, ὁ δὲ εἰς τῆς παραληγούσης. Ἔστι γὰρ εἰπεῖν πρὸς τὸν λόγον τὸν τῆς ἀρχούσης, ὅτι τὰ λόγῳ ἀρχούσης προσερχόμενα ἐν τῷ παρατατικῷ καὶ τοῖς ἀορίστοις χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς ἀποβάλλονται καὶ ἐν ταῖς μετοχαῖς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, οἷον ἔτυπον τύπτων τύπτειν τύπτε τύπτω αἰτῶ ἦτουν αἰτῶν <αἰτεῖν> αἶτει αἰτοῖμι ἐὰν αἰτῶ, ἔτυψα τύψας τύψαι τύψον τύψαιμι ἐὰν τύψω, ἠλέησα ἐλεήσας ἐλεῆσαι ἐλεῆσον ἐλεῆσαιμι ἐὰν ἐλεῆσω, ἔλαβον λαβὼν λαβεῖν λαβέ λάβοιμι ἐὰν λάβω, ἦλθον ἐλθὼν ἐλθεῖν ἐλθέ ἔλθοιμι ἐὰν ἔλθω· πρόσκειται <ἐν> τῷ παρατατικῷ καὶ τοῖς ἀορίστοις διὰ τὸν παρακειμενον, οὗτος γὰρ οὐδαμῶς ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν· οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς αὐτοῦ ἀποβάλλει αὐτήν, οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, οἷον τέτυφα τετυφῶς τετυφέναι τέτυφε τετύφοιμι ἐὰν τετύφω, ἠλέηκα ἠλεηκῶς ἠλεηκέναι ἠλέηκε ἠλεήκοιμι ἐὰν ἠλεήκω· τὸ δὲ εἶπα οὔτε ἐν ταῖς μετοχαῖς οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν ἀποβάλλει τὸ ἑῖ, οἷον εἶπας παρὰ Καλλιμάχῳ, <ερ. 25 Sch> εἶπας ἦλιε χαῖρε, ἀντὶ τοῦ εἰπών, καὶ [εἰπεῖν] εἶπαι εἶπον, εἶπον δὲ τί ποιεῖν μέλλετε παρὰ Μενάνδρῳ <fragm. 891 K>, ἀντὶ τοῦ εἰπέ, εἶπαιμι ἐὰν εἶπω· ἄρα οὖν οὐ προσῆλθε τὸ ἑῖ λόγῳ ἀρχούσης. Πάλιν πρὸς τὸν λόγον τῆς παραληγούσης τὸν λέγοντα, ὅτι ὁ εἰς ἑῖ αὐτῶν ἀόριστος, μὴ ἔχων τὸ ἑῖ ἢ τὸ ἑῖ ἢ τὸ ἑῖ πάντως φύσει μακρὰ παραλήγεται, οἷον ἔκειρα ἔτιλα ἔρρανα ἔνειμα ἔμεινα, ἔστιν ἀντιθεῖναι καὶ εἰπεῖν, ὅτι ὁ εἰς ἑῖ αὐτῶν ἀόριστος, τοῦ μέλλοντος μὴ

παραληγομένου φύσει μακρᾶ, οὐδὲ αὐτὸς δύναται παραλήγεσθαι φύσει μακρᾶ, οἷον ἄγοράσω ἡγόρασα, δεσπόσω ἐδέσποσα, νύξω ἔνυξα, λέξω ἔλεξα, τύψω ἔτυψα· εἰ δὲ ἄρα καὶ παραλήγεται φύσει μακρᾶ, τοῦ μέλλοντος μὴ παραληγομένου φύσει μακρᾶ, πάντως δι' ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, οἷον κερῶ ἔκειρα, τιλῶ ἔτιλα, νεμῶ ἔνειμα, μενῶ ἔμεινα, ρανῶ ἔρρανα· ἐν οἷς καὶ τὸ εἶπα οὐκ ἔχον ἀμετάβολον οὐκ ὥφειλε φύσει μακρὰν ἔχειν τὴν παραλήγουσαν, τοῦ μέλλοντος μὴ παραληγομένου φύσει μακρᾶ, ἔψω γὰρ ἐστὶν ὁ μέλλων· πρόσκειται τοῦ μέλλοντος μὴ παραληγομένου φύσει μακρᾶ, ἐπειδὴ ἐὰν ὁ μέλλων φύσει μακρᾶ παραλήγεται, καὶ ὁ εἰς ἡλικῶν ἀόριστος φύσει μακρᾶ παραλήγεται, οἷον ποιῶ ποιήσω ἐποίησα, νοῶ νοήσω ἐνόησα, ἀλείφω ἀλείψω ἤλειψα. Κρεῖττων οὖν ἐστὶν ὁ δεύτερος τρόπος τῆς παραληγούσης ὁ λέγων, ὅτι ἡ θέσει μακρὰ μετῆλθεν εἰς φύσει μακρὰν. [Ἔτυψα] ἔτυψας, ἔτυψε. Δυϊκά· ἐτύψατον, ἐτυψάτην. Πληθυντικά· ἐτύψαμεν, ἐτύψατε, ἔτυψαν. Εἴρηται ἡ διδασκαλία 129 τοῦ τρίτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ τρίτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ παρατατικοῦ. Ἀόριστος δεύτερος. Ἔτυπον. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου διαλαμβάνει καὶ λέγει, ὅτι ὁ δεύτερος ἀόριστος φωνῇ μόνῃ διενήνοχε τοῦ πρώτου ἀορίστου, σημαινομένῳ δὲ ὁ αὐτὸς ἐστίν· ἐὰν γὰρ τις εἴπῃ ἔτυψα καὶ ἔτυπον, τὸ αὐτὸ σημαίνει ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων· ὁ γὰρ πρῶτος καὶ δεύτερος τύπος τῶν ὑπερθετικῶν τῷ μὲν σημαινομένῳ οὐδὲν ἀλλήλων διαφέρουσιν, τῇ δὲ φωνῇ καὶ μόνῃ διαφέρουσιν· ἔστι γὰρ ὁ μὲν πρῶτος τύπος τῶν ὑπερθετικῶν ὁ εἰς ἡλικῶν, οἷον ταχύτατος, ὁ δὲ δεύτερος ὁ εἰς ἡλικῶν, οἷον τάχιστος· ὁ οὖν ταχύτατος καὶ ὁ τάχιστος οὐδὲν διαφέρουσιν ἀλλήλων τῷ σημαινομένῳ, ἀλλὰ τῇ φωνῇ μόνῃ· ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς συγκριτικοῖς καὶ ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος τύπος τῶν συγκριτικῶν τῷ μὲν σημαινομένῳ οὐδὲν ἀλλήλων διαφέρουσιν, τῇ δὲ φωνῇ καὶ μόνῃ διαφέρουσιν· ἔστι γὰρ ὁ μὲν πρῶτος τύπος τῶν συγκριτικῶν ὁ εἰς ἡλικῶν, οἷον γλυκύτερος, ὁ δὲ δεύτερος ὁ εἰς ἡλικῶν, οἷον γλυκίων, καὶ ἰδοὺ τὸ γλυκύτερος καὶ τὸ γλυκίων οὐδὲν διαφέρουσιν ἀλλήλων τῷ σημαινομένῳ, ἀλλὰ μόνῃ τῇ φωνῇ. Οὐ μόνον δὲ ἐν τοῖς συγκριτικοῖς καὶ ὑπερθετικοῖς εὐρεῖν τὴν αὐτὴν ἐστὶν ἔχοντα σημασίαν τὰ διαφόρῳ φωνῇ λεγόμενα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἄλλων τινῶν, ὥς ἐπὶ τοῦ ἄορις μάχαιρα φάσανον σπάθη· ἰδοὺ γὰρ ἐπὶ τούτων διάφορος φωνὴ ὑπάρχει, τὸ δὲ σημαινόμενον ἓν· ἐν τούτῳ γὰρ καὶ ἐπαινετὴ ἐστὶν ἡ τῶν Ἑλλήνων γλῶττα, ὥς πλατεῖα οὖσα καὶ ἐπὶ ἐνὸς σημαινομένου πολλῶν φωνῶν εὐποροῦσα· ἡ γὰρ Ῥωμαϊκὴ κατὰ τοῦτο ψεκτὴ, ὥς μὴ πλατεῖα ἀλλὰ στενὴ οὖσα.

Ὁ οὖν δεύτερος ἀόριστος, ὥς εἴρηται, κατὰ τὴν σημασίαν ὁ αὐτὸς ἐστὶ τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ, κατὰ δὲ μόνῃ τὴν φωνὴν διαφέρει· τὸ γὰρ ἔτυψα καὶ ἔτυπον τὸ αὐτὸ σημαίνουν, διάφορον δὲ φωνὴν ἔχουσιν· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ δεύτερος μέλλων κατὰ μὲν τὴν σημασίαν ὁ αὐτὸς ἐστὶ τῷ πρώτῳ μέλλοντι, κατὰ δὲ μόνῃ τὴν φωνὴν διαφέρει· τὸ γὰρ τύψω καὶ τυπῶ κατὰ τὴν φωνὴν μόνῃ εἰσὶ διάφορα· διὸ καὶ ἔξ μόνου χρόνου ἀριθμοῦνται, ἐνεστὶς παρατατικὸς παρακείμενος ὑπὲρ συντέλικος ἀόριστος καὶ μέλλων, ὥς τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἀορίστου ὑπὸ ἓνα χρόνον ἀναγομένων, καὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου μέλλοντος ὑπὸ ἓνα χρόνον ἀναγομένων, διὰ τό, ὥς εἴρηται, τὸ αὐτὸ ἔχειν σημαινόμενον. 130 Καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες, εἰ ἄρα διὰ τὸ τοὺς δύο ἀορίστους ἔχειν ἓν σημαινόμενον, καὶ διὰ τὸ τοὺς δύο μέλλοντας ὁμοίως ἔχειν ἓν σημαινόμενον, ἔξ μόνου ἀριθμοῦνται χρόνοι καὶ οὐ πλείους, ὥφειλον μὴδὲ ἔξ λέγεσθαι χρόνοι, ἀλλὰ πέντε· καὶ γὰρ ὁ ἀόριστος <ὁ> αὐτὸς ἐστὶ κατὰ τὴν σημασίαν τῷ παρακειμένῳ καὶ ὑπερσυντελίῳ, τὸ γὰρ ἔτυψα ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ τέτυφα καὶ ἐτετύφειν. Πρὸς οὓς ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον <μὲν> ὁ ἀόριστος αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν οὔτε τῷ παρακειμένῳ ἰσοδυναμεῖ οὔτε τῷ ὑπερσυντελίῳ, εἰ μὴ προσλάβοι ἢ τὸ ἄρτι ἢ τὸ πάλαι· τὸ γὰρ ἔτυψα ἄρτι ἐν ἴσῳ ἐστὶ

τῷ τέτυφα, προσλαμβάνων δὲ τὸ πάλαι ἰσοδυναμεῖ τῷ ὑπερσυντελίκῳ, τουτέστι τῷ ἐτετύφειν. Δεῦτερον δέ, ὅτε καὶ δῶμεν ἀόριστον τὸν αὐτὸν εἶναι κατὰ τὴν σημασίαν <τῷ παρακειμένῳ καί> τῷ ὑπερσυντελίκῳ, καὶ κατὰ τοῦτο ὡς τῶν δύο μετέχων καὶ οὐχ ἑνὸς μόνου ἀναγκάζεται κατ' ἰδίαν χρόνος κληθῆναι· ὥσπερ ἡ μετοχή ἢ μετέχουσα τῆς τῶν ῥημάτων καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ἰδιότητος οὔτε μετὰ τοῦ ὀνόματος ἡδυνήθη μόνον εἶναι, ὡς κωλυομένη ἐκ τοῦ ῥήματος, οὔτε μετὰ τοῦ ῥήματος, ὡς κωλυομένη ἐκ τοῦ ὀνόματος, καὶ λοιπὸν ἐγένετο ἴδιον μέρος λόγου· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ ἀόριστος ὡς μετέχων καὶ τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ὑπερσυντελικίου οὔτε μετὰ τοῦ παρακειμένου ἡδύνατο εἶναι, ἐπειδὴ ἐκωλύετο ἐκ τοῦ ὑπερσυντελικίου, οὔτε μετὰ τοῦ ὑπερσυντελικίου, ἐπειδὴ ἐκωλύετο ἐκ τοῦ παρακειμένου, καὶ λοιπὸν εὐλόγως ἴδιος χρόνος ἐκλήθη. Τρίτον δὲ εὐλόγως οἱ δύο ἀόριστοι ἀντὶ ἑνὸς χρόνου παραλαμβάνονται, καὶ πάλιν οἱ δύο μέλλοντες ἀντὶ ἑνὸς χρόνου, ἐπειδὴ ἐν ἀμφοτέροις οὐκ ἔστι κατὰ τὸν χρόνον ἡ διαφορά, ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον· ὥσπερ γὰρ ἔαν ὦσι δύο κίονες καὶ ὁ μὲν εἷς ἐστὶ πρῶτος, ὁ δὲ ἕτερος δεύτερος, [καὶ] καθὼ μὲν κίονες εἰσιν, οὐκ ἔχουσι διαφοράν, ἀμφοτέροι γὰρ κίονες, οὕτω καὶ οἱ ἀόριστοι ὁ μὲν εἷς πρῶτος, ὁ δὲ ἕτερος δεύτερος, καὶ οὐκ ἔχουσι διαφοράν, ἀμφοτέροι γὰρ ἀόριστοι καὶ λέγονται καὶ εἰσίν· καὶ πάλιν οἱ δύο μέλλοντες καθὼ μέλλοντες οὐδεμίαν ἔχουσι διαφοράν, ἀμφοτέροι γὰρ μέλλοντες καὶ λέγονται καὶ εἰσίν, κατὰ δὲ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον δοκεῖ εἶναι διαφορά, ὁ μὲν <γάρ> πρῶτός ἐστιν, ὁ δὲ δεύτερος. Ὁ δὲ ἀόριστος κατὰ αὐτὴν τὴν σημασίαν ἔχει τὴν διαφοράν πρὸς τὸν παρακειμένον καὶ ὑπερσυντελικόν, καὶ γὰρ ἐν μὲν τῷ ἀορίστῳ ἄδηλόν ἐστιν, εἴτε ἄρτι ἐπληρώθη τὸ πρᾶγμα, εἴτε 131 πρὸ πολλοῦ· τὸ γὰρ ἔτυπα ἄδηλόν ἐστιν εἴτε ἄρτι εἴτε πάλαι· ἐν δὲ τῷ παρακειμένῳ δῆλόν ἐστιν ὡς ἄρτι ἐπληρώθη τὸ πρᾶγμα, τὸ γὰρ τέτυφα τὸ ἄρτι πληρωθὲν δηλοῖ· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν τῷ ὑπερσυντελίῳ δῆλόν ἐστιν ὅτι πάλαι ἐπληρώθη τὸ πρᾶγμα, τὸ γὰρ ἐτετύφειν τὸ πρὸ πολλοῦ πληρωθὲν δηλοῖ· ὅθεν καὶ ὁ ἀόριστος, ὡς εἴρηται, προσλαμβάνων μὲν τὸ ἄρτι ἰσοδυναμεῖ τῷ παρακειμένῳ, τὸ γὰρ ἔτυπα ἄρτι ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ τέτυφα· προσλαμβάνων δὲ τὸ πάλαι ἰσοδυναμεῖ τῷ ὑπερσυντελίῳ, τὸ γὰρ ἔτυπα πάλαι ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ ἐτετύφειν· εὐλόγως οὖν ὡς κατὰ αὐτὴν τὴν σημασίαν ἔχων ὁ ἀόριστος τὴν διαφοράν πρὸς τὸν παρακειμένον καὶ ὑπερσυντελικόν ἴδιος χρόνος ἐκλήθη. Πᾶς τοίνυν δεύτερος ἀόριστος ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ κεκλιμένος συνάρχεται μὲν τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ, εἰς ᾧ δὲ λήγει. Ἐνταῦθα τὸν δεύτερον ἀόριστον κανονίζει· καὶ ἰστέον ὅτι ὁ δεύτερος ἀόριστος συνάρχεται τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ, οἷον ἔτυπα ἔτυπον, ἔκειρα ἔκαρον, ἔφθειρα ἔφθαρων, ἔρραπα ἔρραφον, ἡμάρτησα ἡμартон, ὠλίσθησα ὠλίσθων. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι πᾶς δεύτερος ἀόριστος ἐνεργητικὸς ὀριστικὸς πρώτου προσώπου ἐνικοῦ εἰς ᾧ λήγει, καὶ πρὸ τοῦ ᾧ ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ ῥημάτων ὑπάρχων, εἴτε ἀπὸ βαρυτόνων εἴτε ἀπὸ περισπωμένων, βραχυκαταληκτεῖ, τουτέστι πρὸ τοῦ ᾧ τὸ ᾧ ἔχει, οἷον τύπτω ἔτυπον, λήβω ἔλαβον, δῆκω ἔδακον, μῆθω ἔμαθον, φήγω ἔφαγον, νύσσω ἔνυγον, λείπω ἔλιπον, μυκῶ ἔμυκον, δουπῶ ἔδουπον, ὀλισθῶ ὠλίσθων, χραισμῶ ἔχραισμον, ἀλαλκῶ ἤλαλκον, ἀμαρτῶ ἡμартон· πρόσκειται ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ ῥημάτων ὑπάρχων διὰ τοὺς ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ δευτέρους ἀορίστους· οὗτοι γὰρ οὔτε βραχυκαταληκτοῦσιν οὔτε εἰς ᾧ λήγουσιν, ἀλλὰ καὶ μακροκαταληκτοῦσι καὶ διὰ φορον ἔχουσι τὴν κατάληξιν· ποτὲ μὲν <γάρ> εἰς ᾧ λήγουσι διὰ τοῦ ᾧ, οἷον ἔγνω ἔβιον ἤλων, ποτὲ δὲ εἰς ᾧ ᾧ, οἷον ἔστην ἔθην ἔβην ἔφην, ποτὲ δὲ εἰς ᾧ ᾧ ἐκτεταμένου τοῦ ᾧ, οἷον ἔφυν ἔδυν ἔκλυν (ἄφ' οὗ τὸ κλυθί). Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ δεύτερος ἀόριστος πρὸ τῆς ᾧ συλλαβῆς τὸ σύμφωνον ἔχει τοῦ μέσου παρακειμένου, ἡγουν τὸ ὄν πρὸ τοῦ ᾧ ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ. Ἔστι δὲ εἰπεῖν ταῦτα, ἃ εἰρήκαμεν ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ, ὅτι εἰ μὲν ὁ ἐνεστὼς δι' ἑνὸς ἀπλοῦ συμφώνου ἐκφέρεται, δι' ἐκείνου καὶ ὁ μέσος

παρακείμενος καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἐκφέρεται, οἷον λείπω λέλοιπα ἔλιπον, πήθω <πέπονθα> ἔπαθον, κείρω κέκορα ἔκαρον, φθίρω ἔφθορα ἔφθαρων, σπείρω ἔσπορα ἔσπαρον, πλέκω πέπλοκα ἔπλακον (ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπλάκην)· εἰ δὲ ὁ ἐνεστώς διὰ δύο συμφώνων ἐκφέρεται, δι' οὗ τὸ ῥηματικὸν ὄνομα ἐκφέρεται, διὰ τούτου 132 καὶ ὁ μέσος παρακείμενος καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἐκφέρεται, οἷον σκάπτω σκαφή καὶ ἀποσκαφή (τὸ ἀποσκάψαι) ἔσκαφα καὶ ἔσκαφον (ἐξ οὗ τὸ ἐσκάφην), ῥάπτω ῥαφή ἔρραφα καὶ ἔρραφον (ἐξ οὗ τὸ ἐρρά φην), τύπτω τύπος τέτυπα καὶ ἔτυπον, βλάπτω βλάβη βέβλαβα καὶ ἔβλαβον (ἐξ οὗ τὸ ἐβλάβην), κόπτω κοπή κέκοπα καὶ ἔκοπον (ἐξ οὗ τὸ ἐκόπην). Εἰ δὲ διὰ τοῦ ζ ἢ διὰ δύο ζ-σ ἐκφέρεται ὁ ἐνεστώς, τότε ὁ μέσος παρακείμενος καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἀκολουθήσει τῷ μέλ λοντι· καὶ εἰ μὲν ὁ μέλλων διὰ τοῦ ξ ἐστίν, ὁ μέσος παρακείμενος καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος διὰ τοῦ γ ἐκφέρεται, οἷον νύσσω νύξω νένυγα καὶ ἔνυγον (ἐξ οὗ τὸ ἐνύγην), πλήσσω πλήξω πέπληγα καὶ ἔπλαγον (ἐξ οὗ τὸ ἐπλάγην καὶ κατεπλάγην), πῆσσω πῆξω πέπηγα καὶ ἔπαγον (ἐξ οὗ τὸ ἐπάγην), σφάζω σφάξω ἔσφαγα καὶ ἔσφαγον (ἐξ οὗ τὸ ἐσφάγην), κράζω κράξω κέκραγα καὶ ἔκραγον (ἐξ οὗ τὸ ἐκράγην)· εἰ δὲ ὁ μέλλων διὰ τοῦ ς <ἐστίν>, ὁ μέσος παρακείμενος καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος διὰ τοῦ δ ἐκφέρεται, οἷον χάζω χάσω κέχαδα <καὶ> ἔχαδον, φράζω φράσω πέφραδα καὶ ἔφραδον. Εἰ δὲ ὁ ἐνεστώς διὰ δύο ἀμεταβόλων ἐκφέρεται, διὰ τοῦ πρώτου ἀμεταβόλου καὶ ὁ μέσος παρακείμενος καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἐκφέρεται, οἷον κάμνω κέκαμα καὶ ἔκαμον, τέμνω τέτομα καὶ ἔταμον, δάμνω (σημαίνει δὲ τὸ δαμάζω) δέδαμα καὶ ἔδαμον (ἐξ οὗ τὸ ἐδάμην)· ἐκ τούτου πιθανεύνονται τινες λέγοντες, ὅτι τοῦ τίλλω καὶ πάλλω καὶ τῶν ὁμοίων τὸ δεύτερον ἀμετάβολον ἀπεβλήθη ἐν τῷ τέτιλα καὶ ἔτιλον καὶ πέπαλα καὶ ἔπαλον μέσῳ παρακειμένῳ καὶ δευτέρῳ ἀορίστῳ, οἳ καὶ ἀνατρέπονται, ὥς που εἰρήκαμεν ἐν τῷ μέσῳ παρακειμένῳ. Εἰ δὲ ὁ ἐνεστώς διὰ καθαροῦ τοῦ ω ἐκφέρεται, καὶ ὁ μέσος παρακείμενος διὰ καθαροῦ τοῦ α ἐκφέρεται καὶ ὁ δεύτερος ἀόρι στος διὰ καθαροῦ τοῦ ο-ν, οἷον κίω (σημαίνει δὲ τὸ πορεύομαι) κέκια καὶ ἔκιον, ὥς παρὰ τῷ ποιητῇ <M 138> ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ, δίω δέδια καὶ ἔδιον, καίω κέκηκα καὶ ἔκαον (ἐξ οὗ τὸ ἐκάην), πῖω πέπια καὶ ἔπιον, εἴω (τὸ πορεύομαι) καὶ ὁ μέσος παρακείμενος εἶα, καὶ κατ' ἑκτασιν Ἀττικὴν τοῦ εἰς τὸ η καὶ κατὰ διάστασιν τοῦ ι ἥϊα, οἷον <δ 433> ἥϊα πολλὰ θεοὺς γουνούμενος, καὶ λοιπὸν ὁ δεύτερος ἀόριστος ἶον διὰ τοῦ ι <τῷ> λόγῳ τῆς παραληγουσῆς, ὥσπερ εἶδω ἴδον, οἷον <ψ 40> οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην· ὅτι γὰρ δευτέρου ἀορίστου 133 ἐστὶ τὸ ἔπιον καὶ ἔκιον καὶ ἶον, δηλοῦσιν αἱ μετοχαὶ αὐτῶν ὅξυ νόμεναι, οἷον πίων κιών ἰών, ἐξ οὗ τὸ συνιών καὶ ἀπιών καὶ παριών καὶ ἐπιών καὶ προσιών· αἱ γὰρ εἰς ω-ν ὀξύτονοι μετοχαὶ δευτέρου ἀορίστου εἰσίν, οἷον ἔλαβον λαβών, ἔφαγον φαγών, ἔδραμον δραμών, ἔλιπον λιπών, ἔδακον δακῶν, ἔπαθον παθών, ἔτυχον τυχών, ἔτυπον τυπών. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Περὶ δὲ τῆς ποσότητος τῶν συλλαβῶν ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ μὲν βαρυτόνων θεμάτων ἰσοσυλλαβεῖ τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ ὁ δεύτερος ἀόρι στος, οἷον τύπτω ἔτυψα ἔτυπον, ῥάπτω ἔρραψα ἔρραφον, νύσσω ἔνυξα ἔνυγον, γράφω ἔγραψα ἔγραφον (ἐξ οὗ τὸ ἐγράφην)· ἀπὸ δὲ περι σπωμένων θεμάτων μιᾷ αὐτοῦ ἐνδεὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος, οἷον δουπῶ ἐδούπησα ἔδουπον, μυκῶ ἐμύκησα ἔμυκον, χραισμῶ ἐχραίσησα ἔχραισμον, ὀλισθῶ ὠλίσθησα ὠλισθον, καὶ τοῦτο εἰκότως· ὅτε γὰρ ὁ μέλλων περιττο συλλαβεῖ τοῦ ἐνεστώτος, τότε καὶ ὁ πρώτος ἀόριστος ἐκ τοῦ μέλλοντος κανονιζόμενος <περιττοσυλλαβεῖ> τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐκ τοῦ ἐνε στώτος κανονιζομένου, <οἷον> χραισμῶ χραισμήσω ἐχραίσησα ἔχραισμον, ὀλισθῶ ὀλισθήσω ὠλίσθησα ὠλισθον, κτυπῶ κτυπήσω ἐκτύπησα ἔκτυπον, δουπῶ δουπήσω ἐδούπησα ἔδουπον· ὅτε δὲ ὁ μέλλων ἰσοσυλλαβεῖ τῷ ἐνεστώτι, τότε καὶ ὁ πρώτος ἀόριστος ἐκ τοῦ μέλλοντος κανονιζόμενος ἰσοσυλλαβεῖ τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ τῷ ἐκ τοῦ ἐνεστώτος κανονιζομένῳ, οἷον τύπτω τύψω ἔτυψα ἔτυπον, γράφω γράψω

ἔγραψα ἔγραφον, ῥάπτω ῥάψω ἔρραψα ἔρραφον, κείρω κερῶ ἔκειρα ἔκαρον. Ἕτεροι δὲ λέγουσιν, ὅτι εὐλόγως ἀπὸ μὲν βαρυτόνων θεμάτων ἰσοσυλλαβεῖ ὁ δεῦτερος ἀόριστος τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ, ἀπὸ δὲ περισπωμένων μιᾷ αὐτοῦ ἐνδεῖ, ἐπειδὴ συγγένειαν ἔχει ὁ πρῶτος ἀόριστος πρὸς τὸν πρῶτον μέλλοντα, καὶ ὁ δεῦτερος ἀόριστος πρὸς τὸν δεῦτερον μέλλοντα· καὶ γὰρ ὁ μὲν πρῶτος ἀόριστος ἐκ τοῦ πρώτου μέλλοντος κανονίζεται, ὁ δὲ δεῦτερος μέλλων ἐκ τοῦ δευτέρου ἀορίστου· ἐπειδὴ οὖν ἡνίκα βαρὺ νεται τὸ θέμα, ὁ πρῶτος μέλλων καὶ ὁ δεῦτερος μέλλων ἰσοσυλλαβοῦσιν, οἷον τύπτω τύψω τυπῶ, κείρω κερῶ καρῶ, τούτου χάριν καὶ ὁ πρῶτος ἀόριστος καὶ ὁ δεῦτερος ἰσοσυλλαβοῦσιν, οἷον ἔτυψα ἔτυπον, ἔκειρα ἔκαρον· ἐπειδὴ <δὲ> ἡνίκα περισπᾶται τὸ θέμα ἡγουν ὁ ἐνεστώς, ἐνδεῖ μιᾷ συλλαβῇ ὁ δεῦτερος μέλλων τοῦ πρώτου μέλλοντος, οἷον κτυπῶ κτυπήσω κτυπῶ, δουπῶ δουπήσω δουπῶ, τούτου χάριν τότε καὶ ὁ δεῦτερος ἀόριστος ἐνδεῖ μιᾷ συλλαβῇ τοῦ πρώτου ἀορίστου, οἷον ἐκτύπησα ἔκτυπον, ἐδούπησα ἔδουπον. Διακρίνεται δὲ ὁ κτυπῶ καὶ δουπῶ μέλ λων ἐκ τοῦ κτυπῶ καὶ δουπῶ ἐνεστώτος, ὅτι ὁ μὲν δεῦτερος μέλλων οὐκ ἔχει ἐντέλειαν, ὁ δὲ ἐνεστώς ἔχει ἐντέλειαν, οἷον κτυπέω δουπέω. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 134 Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ πρώτη ἐστὶν αἰτία κρείττων ἢ ἐκ τοῦ μέλλοντος καὶ ἐνεστώτος· εἰ γὰρ ἐκ τοῦ <πρώτου> μέλλοντος κανονίζεται ὁ πρῶτος ἀόριστος, ἀλλ' οὖν ὁ δεῦτερος ἀόριστος ἐκ τοῦ δευτέρου μέλλοντος οὐ κανονίζεται, ἵνα ἀκολουθήσῃ αὐτῷ, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐνεστώτος, τούτων τῶν δὲ ὁ δεῦτερος μέλλων ἐκ τοῦ δευτέρου ἀορίστου κανονίζεται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλάκις συνεπιπίπτουσιν ἀλλήλοις ὁ παρατατικός καὶ ὁ δεῦτερος ἀόριστος, ὡς ἐπὶ τοῦ ἔγραφον καὶ ἔλεγον· δεῖ γὰρ γινώσκειν, ὅτι ταῦτα καὶ παρατατικοῦ εἰσι καὶ δευτέρου ἀορίστου· καὶ παρατατικοῦ μὲν, ὡς δηλοῖ ἡ μετοχή ἢ γράφων, ὡς ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων, ὡς περ ἔτυπον τύπτων, ἔκοπτον κόπτων· εἰ γὰρ ἦσαν δευτέρου ἀορίστου, ὁξύνεσθαι ὠφείλεν ἢ μετοχή· αἱ γὰρ εἰς ῶ-ν μετοχαὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου ὁξύνονται, οἷον τυπῶν δραμῶν λαβῶν φαγῶν πιῶν δακῶν παθῶν τυχῶν λαχῶν, χωρὶς τοῦ πέφνων, ὅπερ βαρύνεται ὁμοίως τῷ τέμνων καὶ κάμνων· δευτέρου δὲ ἀορίστου εἰσὶ τὸ ἔγραφον καὶ ἔλεγον, ὡς δηλοῖ ὁ ἐγράφην καὶ ἐλέγην παθητικός· δεῦτερος ἀόριστος· ὁ γὰρ παθητικός δεῦτερος ἀόριστος ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ γίνεται τροπῇ τοῦ ῶ-εἰς ῆ-η, οἷον ἔτυπον ἐτύπην, ἔγραφον ἐγράφην, ἔσταλον ἐστάλην, ἔνυγον ἐνύγην, ἔκαον ἐκάην. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Περὶ δὲ τῆς παραληγούσης τοῦ δευτέρου ἀορίστου ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἀπὸ μὲν βαρυτόνων θεμάτων ὑπάρχων ὁ δεῦτερος ἀόριστος βρα χεῖα θέλει παραλήγεσθαι, οἷον τύπτω ἔτυπον, πείθω ἔπιθον (ἐξ οὗ τὸ πιθεῖν ἀπαρέμφατον, ὡς περ λαβεῖν, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμόν πεπιθεῖν, <I 184> ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο), τεύχω ἔτυχον, ἐλεύθω ἤλυθον καὶ κατὰ συγκοπὴν ἤλθον, λήβω ἔλαβον, λήκω ἔλακον, δήκω ἔδακον, φήγω ἔφαγον, μήθω ἔμαθον, πήθω ἔπαθον, λήχω ἔλαχον, τήκω ἔτακον (ἐξ οὗ τὸ ἐτάκην), πρήθω ἔπραθον (ἐξ οὗ τὸ ἐπράθην), τρώγω ἔτραγον, φεύγω ἔφυγον, καίω ἔκαον (ἐξ οὗ τὸ ἐκάην)· ἀπὸ δὲ περισπωμένων ἀδιαφορεῖ ἡ παραλήγουσα πῇ μὲν συστελ λομένη, οἷον μυκῶ ἔμυκον, κτυπῶ ἔκτυπον, πῇ δὲ φυλαττομένη μακρά, οἷον ὀλισθῶ ὠλισθον, χραισμῶ ἔχραισμον, δουπῶ ἔδουπον. Καὶ ζητεῖ ὁ Φιλόπονος, διατί ποτὲ μὲν συστέλλεται ἡ παραλήγουσα τοῦ δευτέρου ἀορίστου ἐπὶ τῶν περισπωμένων, ποτὲ δὲ φυλάττεται μακρά· καὶ λέγει, ὅτι τὰ ἔχοντα δύο σύμφωνα μακρὰν φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ ἐπὶ τῶν περισπωμένων, οἷον χραισμῶ 135 ἔχραισμον, ὀλισθῶ ὠλισθον, βλαστῶ ἔβλαστον, ἀλαλκῶ ἤλαλκον, ἀμαρτῶ ἤμαρτον, τὰ δὲ μὴ ἔχοντα δύο σύμφωνα συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ ἐπὶ τῶν περισπωμένων, οἷον ληκῶ ἔλακον. Οὐκ ἀκριβῶς δὲ λέγει, ἰδοὺ γὰρ τὸ δουπῶ ἔδουπον μὴ ἔχον δύο σύμφωνα ἐφύλαξε μακρὰν τὴν παραλήγουσαν. Πάλιν ζητοῦσι,

διατί γάρ τὰ ἔχοντα δύο σύμφωνα φυλάττουσι μακρὰν τὴν παραλήγουσαν ἐν τῷ
 δευτέρῳ ἀορίστῳ ἐπὶ τῶν περισπω μένων, οἷον χραισμῷ ἔχραισμον, ὀλισθῷ
 ὠλισθον, τὰ δὲ μὴ ἔχοντα δύο σύμφωνα συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν τοῦ
 δευτέρου ἀορίστου ἐπὶ τῶν περισπωμένων, οἷον ληκῷ ἔλακον. Καὶ λέγουσιν οἱ
 εὐλόγως τὸ χραισμῷ καὶ τὸ ὀλισθῷ καὶ τὰ ὅμοια οὐ συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν
 ἐν τῷ ἔχραισμον καὶ ὠλισθον δευτέρῳ ἀορίστῳ, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι τὴν μακρὰν
 κυρίως παραλήγουσαν· δυνάμει γὰρ προπαραλήγουσά ἐστιν· τὸ γὰρ ἐντελὲς
 χραισμῷ καὶ ὀλισθῷ. Ἀλλὰ κακῶς λέγουσιν· πρῶτον μὲν γὰρ εἰ καὶ ἡ ἐν τῷ
 ἐνεστώτι μακρὰ οὐκ ἔστι κυρίως ἐν τῇ παραληγούσῃ, ἀλλὰ δυνάμει ἐν τῇ
 παραληγούσῃ ἐστίν, ἀλλ' οὖν ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ τῷ ἔχραισμον καὶ ὠλισθον
 κυρίως ἐν τῇ παραληγούσῃ ἐστὶ μακρά, καὶ ὥφειλε συσταλῆναι· δεύτερον δὲ κατὰ
 τὸν λόγον αὐτῶν οὔτε τὸ ληκῷ ὥφειλε συστεῖλαι τὴν παραλήγουσαν ἐν τῷ ἔλακον
 δευτέρῳ ἀορίστῳ, ἐπειδὴ δυνάμει μακρὰ ἐν τῇ προπαραληγούσῃ ἐστὶ καὶ οὐκ ἐν τῇ
 παραληγούσῃ, ληκῷ γάρ ἐστι τὸ ἐντελές. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ
 ζητῆσαι, διατί ὁ δεύτερος ἀόριστος, ἡνίκα μὲν ἦ ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων, πάντως
 βραχεῖα παραλήγεται, οἷον τύπτω ἔτυπον, τρώγω ἔτραγον, λείπω ἔλιπον, λήβω
 ἔλαβον, μήθω ἔμαθον, δῆκω ἔδακον, ἡνίκα δὲ ἦ ἀπὸ περισπωμένων θεμάτων, οὐ
 πάντως βραχεῖα παραλήγεται, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ μακρὰ, οἷον χραισμῷ ἔχραισμον,
 ὀλισθῷ ὠλισθον, δουπῷ ἔδουπον· πρόσκειται οὐ πάντως βραχεῖα παραλήγεται, ἀλλ'
 ἔστιν ὅτε καὶ μακρὰ καὶ οὐκ αἰεὶ μακρὰ, ἐπειδὴ ἔστιν ὅτε καὶ βραχεῖα παραλήγεται,
 οἷον μυκῷ ἔμυκον, ληκῷ ἔλακον, κτυπῷ ἔκτυπον. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν
 ἀπολογίαν· εἰ παρελήγετο μακρὰ ὁ δεύτερος ἀόριστος, ἡνίκα ἦ ἀπὸ βαρυτόνων
 θεμάτων, ἤμελλε κατὰ πάντα συνεμπίπτειν τῷ παρατατικῷ, καὶ οὐδεμία διαστολὴ
 ἦν τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ παρατατικοῦ· καὶ γὰρ ὁ παρατατικὸς συνάρχεται
 αἰεὶ τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ, ἔτι δὲ ἡνίκα βαρύνεται τὸ θέμα, καὶ τὴν αὐτὴν λήγουσαν
 ἔχουσιν οἱ δύο χρόνοι, οἷον ἔλειπον καὶ 136 ἔλιπον, ἔπειθον καὶ ἔπιθον, ἔτρωγον καὶ
 ἔτραγον, ἔτυπον καὶ ἔτυπον· <εἰ δὲ> καὶ τὴν παραλήγουσαν ὀφείλουσι φυλάττειν
 καὶ μὴ συστέλλειν ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ, <ὥς> παρατατικὸς σχεδὸν εὐρίσκεται ὁ
 δεύτερος ἀόριστος, καὶ οὐκ ἦν τι τὸ διακρίνον τὸν δεύτερον ἀόριστον καὶ τὸν
 παρατατικόν· τούτου οὖν χάριν ἡνίκα ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων ὁ δεύτερος ἀόριστός
 ἐστίν, συστέλλει τὴν παραλήγουσαν. Ἡνίκα δὲ ἀπὸ περισπωμένων θεμάτων ἐστὶν ὁ
 δεύτερος ἀόριστος, <οὐκ> ἀναγκάζεται πάντως συστέλλειν τὴν παραλήγουσαν,
 ἐπειδὴ εἰ καὶ μὴ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν, ἱκανὴ ἐστὶν ἡ λήγουσα διαστολὴν
 ποιήσασθαι τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου· καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν
 περισπωμένων ὁ μὲν παρατατικὸς μακροκαταληκτεῖ, οἷον δουπῷ ἔδουπον,
 χραισμῷ ἔχραισμον, ὀλισθῷ ὠλισθον, μυκῷ ἔμυκον, ὁ δὲ δεύτερος ἀόριστος
 βραχυκαταληκτεῖ, οἷον ἔχραισμον ἔδουπον ἔμυκον ὠλισθον· καθόλου γὰρ ὁ
 δεύτερος ἀόριστος ἀπὸ τῶν εἰς ὧν ῥημάτων ὑπάρχων, εἴτε ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων
 εἴτε ἀπὸ περισπωμένων, βραχυκαταληκτεῖ, οἷον τύπτω ἔτυπον, λείπω ἔλιπον,
 τρώγω ἔτραγον, δουπῷ ἔδουπον, χραισμῷ ἔχραισμον· ὡς ἱκανῆς <οὖν> οὐσης τῆς
 ληγούσης ἐπὶ τῶν περισπωμένων διαστολὴν ποιήσασθαι τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ
 δευτέρου ἀορίστου, οὐκ ἀναγκάζεται πάντως ἡ παραλήγουσα τοῦ δευτέρου
 ἀορίστου συσταλῆναι, ἡνίκα ἐστὶν ἀπὸ περισπωμένων θεμάτων. Ταῦτα μὲν ἐν
 τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ δεύτερος ἀόριστος, εἴτε ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων ὑπάρχει
 εἴτε ἀπὸ περισπωμένων, βραχεῖα θέλει παραλήγεσθαι, οἷον λείπω ἔλιπον, τρώγω
 ἔτραγον, λήβω ἔλαβον, κτυπῷ ἔκτυπον, μυκῷ ἔμυκον· τὰ γὰρ φυλάττοντα τὴν
 παραλήγουσαν μακρὰν ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ εὐαρίθμητα· εἰσὶ δὲ ταῦτα χραισμῷ
 ἔχραισμον, ὀλισθῷ ὠλισθον, βλαστῷ ἔβλαστον, ἀλαλκῷ ἤλαλκον, ἀμαρτῷ ἤμαρτον,

καὶ κατὰ ὑπερ βιβασμὸν τοῦ ῥ καὶ τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς ὁ καὶ πλεονασμῶ τοῦ ῥ ἥμβροτον. Τὸ δὲ ῥ ἐπλεόνασεν, ἐπειδὴ τὸ ῥ μὲν πρὸ τοῦ ῥ οὔτε ἐν συλλήψει δύναται εἶναι οὔτε ἐν διαστάσει· ἐν συλλήψει μὲν, ἐπειδὴ ἀμετάβολον ἀμεταβόλου οὐδέποτε προηγείται <κατὰ σύλληψιν>, οἷον ἄρμα ἔρνος ἄλμη, εἰ μὴ τὸ ῥ τοῦ ῥ, οἷον μνᾶ μνημεῖον· ἐν διαστάσει δὲ οὐκ ἡδύνατο εἶναι τὸ ῥ μὲν πρὸ τοῦ ῥ, ἐπειδὴ τὸ ῥ οὐ θέλει ἔχειν πρὸ ἑαυτοῦ ἕτερον σύμφωνον κατὰ διάστασιν, εἰ μὴ αὐτὸ τὸ ῥ, οἷον ἔρραπτον ἔρραφον ἔρραγον ἐπίρρημα ὑποδηματορράφος ἄρρωστος· πρόσκειται κατὰ διάστασιν, ἐπειδὴ ἕτερα σύμφωνα εὐρίσκονται προηγούμενα τοῦ 137 ῥ κατὰ σύλληψιν, οἷον δρῶ κρέας Τρώς γραῦς βρέχω. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῶν ἀπὸ τῆς πρὸς εἰς ἕξ δὺς· ἐπὶ τούτων γὰρ εὐρίσκονται ἕτερα σύμφωνα προηγούμενα τοῦ ῥ κατὰ διάστασιν, οἷον δύσριγος δύσροια πρόσριψις ἐκρεῦσαι. Ἐπειδὴ οὖν, ὡς δέδεικται, οὐκ ἡδύνατο τὸ ῥ μὲν πρὸ τοῦ ῥ εἶναι οὔτε κατὰ σύλληψιν οὔτε κατὰ διάστασιν, ἕξ ἀνάγκης ἐπλεόνασε τὸ ῥ ἐν τῷ ἥμβροτον. Ἔστι καὶ τὸ δουπῶ ἔδουπον μακρᾶ παραληγόμενον, καὶ τὸ τέρπω ἔταρπον καὶ [ἔτραπον πρὸς διὰ φορον σημαίνον· ἀπὸ μὲν τοῦ τέρπω τὸ ἔταρπον, ἕξ οὗ τὸ <υβι> ταρπήμεναι ἄμφω, ἀπὸ δὲ τοῦ τρέπω τὸ ἔτραπον, ἕξ οὗ τὸ ἐτρά πην] πλήσσω ἔπληγον καὶ ἔπλαγον πρὸς διάφορον σημαίνον· ὁ γὰρ πλήσσω ἢ ὁ πλησόμενος ἢ σωματικῶς πλήσσεται ἢ ψυχικῶς, καὶ εἰ μὲν σωματικῶς, ἔπληγον διὰ τοῦ ῥ, ἕξ οὗ καὶ τὸ ἐπλήγην, εἰ δὲ ψυχικῶς, ἔπλαγον διὰ τοῦ ᾠ, ἕξ οὗ τὸ ἐπλάγην καὶ κατεπλάγην. Ἀμέλει ὁ ποιητὴς ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς ψυχικῆς διαθέσεως κατεπλήγη εἶπε διὰ τοῦ ῥ διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ μέτρου, τούτου χάριν προσέθηκε τὸ φίλον ἦτορ, <Γ 31> κατεπλήγη φίλον ἦτορ, ἵνα μὴ διὰ τὴν γραφὴν τοῦ ῥ νομισθῇ ἐπὶ τῆς σωματικῆς διαθέσεως κεῖσθαι. Τὸ αὐτὸ δὲ λέγουσι καὶ ἐπὶ τοῦ πονῶ πονήσω καὶ πονέσω· ὁ γὰρ πονῶν ἢ σωματικῶς πονεῖ ἢ ψυχικῶς, καὶ εἰ μὲν σωματικῶς, πονέσω διὰ τοῦ ῥ, εἰ δὲ ψυχικῶς, πονήσω διὰ τοῦ ῥ διὰ τοῦτο σημειούμεθα παρὰ Ἀριστοφάνει <τὸ> <Ρακ. 8> ἐγὼ δέ τοι πεπόνηκα κομιδῇ τῷ σκέλη, ἐπειδὴ σωματικῶς λεχθὲν διὰ τοῦ ῥ προηνέχθη. Ἔστι καὶ τὸ δέρθω ἔδαρθον μακρᾶ παραληγόμενον, ὅπερ γίνεται κατὰ ὑπερβιβασμὸν ἔδραθον (σημαίνει δὲ τὸ ἐκοιμήθην)· ἔστι δὲ καὶ τὸ ἔπεφνον· τοῦτο δὲ σχηματίζεται τοῦτον τὸν τρόπον· ἀπὸ τοῦ φῶ (τοῦ σημαίνοντος τὸ φονεύω) γίνεται φένω διὰ τοῦ ῥ, καὶ ἔφενον καὶ ἐπέφενον, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἔπεφνον· τοῦτο δὲ ἄφωνον ἔχει πρὸ ἀμεταβόλου καὶ τῷ λόγῳ τῆς κοινῆς ἀντὶ βραχείας παραλαμβάνεται· ἔστι καὶ τὸ ἐνέγκω ἡνεγκον· ὅτι γὰρ τὸ ἡνεγκον δευτέρου ἀορίστου ἐστίν, δηλοῖ ἢ μετοχὴ ἐνεγκῶν οὕσα ὀξυ τόνως· αἱ γὰρ εἰς ᾠ ᾠ ὀξύτονοι μετοχαὶ δευτέρου ἀορίστου εἰσίν, οἷον ἔφαγον φαγών, ἔλαβον λαβών, ἔδραμον δραμών. Ἔστι καὶ τὸ ἄδε (τὸ σημαῖνον τὸ ἥρεσε)· τούτου δὲ τὸ ᾠ ποτὲ μὲν ἐκτείνεται, ποτὲ δὲ συστέλλεται· γέγονε δὲ τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν ἡδω (ἕξ οὗ τὸ ἡδομαι), τούτου ὁ δεύτερος ἀόριστος λόγῳ μὲν παραληγούσης γίνεται ἄδον διὰ τοῦ ᾠ, ἕξ οὗ τὸ <M 80> ἄδε δ' Ἔκτορι μῦθος ἀπήμων, ὥσπερ λήβω ἔλαβον, μήθω ἔμαθον, δῆκω ἔδακον, λόγῳ δὲ ἀρχούσης γίνεται ἡδον διὰ τοῦ ῥ καὶ ἡδε, καὶ κατὰ διάλυσιν τοῦ ῥ εἰς ῥ καὶ ᾠ γίνεται ἔαδε, ὥσπερ ἡλω ἐάλω· ἔστι καὶ τὸ δέρκω ἔδαρκον, ὅπερ γίνεται κατὰ ὑπερβιβασμὸν ἔδρακον· ἔστι καὶ τὸ πέρθω ἔπαρθον, ὅπερ γίνεται κατὰ ὑπερβιβασμὸν ἔπραθον· τοῦτο δὲ γίνεται καὶ ἀπὸ τοῦ 138 πρήθω (ὅπερ σημαίνει τὸ καίω), ὥσπερ ἀπὸ τοῦ λήβω ἔλαβον καὶ μήθω ἔμαθον καὶ φήγω ἔφαγον. Ἔστι καὶ τὸ ἔειπον καὶ τὸ ἔειδον· δεῖ γὰρ γινώσκειν, ὅτι τὸ εἶπον καὶ εἶδον κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ῥ γίνεται ἔειπον καὶ ἔειδον, ὡς τὸ ubi> καὶ τότε δὴ μετέειπεν· ἔστι καὶ τὸ κακέμφατον τὸ ἔπαρδον μακρᾶ παραληγόμενον, ὡς ἀπὸ τοῦ πέρδω (ἕξ οὗ τὸ πέρδομαι), ἔπαρδον καὶ ἀπέπαρδον. Τὸ ἦλθον καὶ εὔρον λόγῳ ἀρχούσης ἔχουσι τὴν μακράν· ἐπειδὴ γὰρ ταῦτα δισύλλαβα εἰσι καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ἀρχουσιν καὶ παραλήγουσαν, τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης ἔσχον τὴν μακράν, καὶ οὐ τῷ λόγῳ τῆς παραληγούσης. Γέγονε δὲ τὸ ἦλθον τοῦτον

τὸν τρόπον· ὥσπερ ἀπὸ τοῦ φεύγω γέγονεν ἔφυγον καὶ ἀπὸ τοῦ τεύχω ἔτυχον, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλεύθω γέγονεν ἤλυθον καὶ κατὰ συγκοπὴν ἤλθον· ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ εἶπον, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔπω γενόμενον, λόγῳ ἀρχούσης ἔσχε τὴν μακράν· τὸ γὰρ ἔ- μεγεθυνόμενον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἱ μεγεθύνεται, οἷον ἔχω εἶχον, ἔλκω εἶλκον, ἢ τρέπεται εἰς ἦ, οἷον ἐρμηνεύω ἡρμήνευον, ἐλαύνω ἤλαυνον· οὐ δυνάμεθα δὲ λέγειν, ὅτι ἐν τῷ εἶπον δευτέρῳ ἀορίστῳ λόγῳ παραληγούσης προσήλθε τὸ ἱ, ἐπειδὴ, ὡς εἰρήκαμεν, ἡνίκα ἢ ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων ὁ δεύτερος ἀόριστος, βραχεῖα θέλει παραλήγεσθαι, οἷον ἔτυπον ἔνυγον ἔλαβον ἔμαθον. Ἄλλ' ἴσως ἔχεις εἰπεῖν, ὅτι εἰ ἄρα λόγῳ ἀρχούσης προσήλθε τὸ ἱ ἐν τῷ εἶπον δευτέρῳ ἀορίστῳ, διατί μὴ ἀπέβαλεν αὐτὸ καὶ ἐν ταῖς μετοχαῖς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, εἴ γε λόγος ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὰ λόγῳ ἀρχούσης χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς προσερχόμενα τῷ παρατατικῷ καὶ τοῖς ἀορίστοις ἀποβάλλονται καὶ ἐν ταῖς μετοχαῖς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, <οἷον> ἔτυπον τύπτων τύπτειν τύπτε τύπτοιμι ἐὰν τύπτω, ἦτουν αἰτῶν αἰτεῖν αἵτει αἰτοῖμι ἐὰν αἰτῶ, ἔτυπα τύψας τύψαι τύψον τύψαιμι ἐὰν τύψω, ἠλέησα ἐλεήσας ἐλεῆσαι ἐλέησον ἐλεήσαιμι ἐὰν ἐλεήσω, ἔλαβον λαβὼν λαβεῖν λάβοιμι λαβέ ἐὰν λάβω, ἤλθον ἐλθὼν ἐλθεῖν ἔλθοιμι ἐλθέ ἐὰν ἔλθω· πρόσκειται [καὶ] τῷ παρατατικῷ καὶ τοῖς ἀορίστοις διὰ τὸν παρακείμενον· οὗτος γὰρ οὐδαμῶς ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν· οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς αὐτὴν ἀποβάλλει οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, <οἷον> τέτυφα τετυφῶς τετυφέναι τετύφοιμι τέτυφε σύ ἐὰν τετύφω, ἠλέηκα ἠλεηκῶς ἠλεηκέναι ἠλεήκοιμι ἠλέηκε σύ ἐὰν ἠλεήκω· εἰ ἄρα οὖν τὸ εἶπον λόγῳ ἀρχούσης προσέλαβε τὸ ἱ, πῶς οὐκ ἀποβάλλει αὐτὸ οὔτε ἐν ταῖς μετοχαῖς οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν; εἰπὼν γὰρ καὶ εἰπεῖν καὶ εἴποιμι καὶ εἶπέ καὶ ἐὰν εἶπω. Καὶ λέγουσί τινες, ὅτι διὰ τοῦτο ἢ εἰπὼν μετοχὴ οὐκ ἀποβάλλει τὸ ἱ καὶ 139 γίνεται ἐπών, ἵνα μὴ συνεμπέση τῇ ἐπών μετοχῇ τῇ σημαίνουσῃ τὸ ὑπάρχων· ἔστι γὰρ ὢν, καὶ ἐν συνθέσει γίνεται ἐπών, ὡς περ συνών καὶ παρών.

Κρεῖττον δὲ ἐστὶν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν, ἣν φησιν ὁ Φιλόπονος, ὅτι διὰ τοῦτο οὐκ ἀποβάλλεται τὸ ἱ οὔτε ἐν ταῖς μετοχαῖς οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν τοῦ εἶπον, ἐπειδὴ λόγος ἐστὶν ὁ λέγων, <ὅτι> πᾶς δεύτερος ἀόριστος, συναρχόμενος τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ ἐν τῇ ὀριστικῇ ἐγκλίσει, συνάρχεται καὶ ἐν ταῖς μετοχαῖς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, οἷον ἔτυπα ἔτυπον, τύψαι τυπεῖν, τύψαιμι τύποιμι, τύψον τύπε, ἐὰν τύψω ἐὰν τύπω, τύψας τυπὼν, ὠλισθησα ὠλισθον, ὠλισθῆσαι ὠλισθεῖν, ὠλισθῆσαιμι ὠλισθοιμι, ὠλισθησον ὠλισθε, ἐὰν ὠλισθήσω ἐὰν ὠλισθῶ, ὠλισθήσας ὠλισθῶν· εἰ ἄρα οὖν ὁ εἶπον δεύτερος ἀόριστος συνάρχεται ἐν τῇ ὀριστικῇ ἐγκλίσει τῷ εἶπα πρώτῳ ἀορίστῳ, ὁ δὲ εἶπα πρώτος ἀόριστος οὐκ ἀποβάλλει τὸ ἱ οὔτε ἐν ταῖς μετοχαῖς οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, οἷον εἶπας, <Callim. ep. 25 Sch> εἶπας ἦλιε χαῖρε, ἀντὶ τοῦ εἰπὼν, εἶπαι εἴπαιμι εἶπον, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ <fragm. 891 K> εἶπον δὲ τί ποιεῖν μέλλετε, ἀντὶ τοῦ εἶπέ, ἐὰν εἶπω, εἰκότως οὐδὲ ὁ εἶπον δεύτερος ἀόριστος ἀποβάλλει τὸ ἱ οὔτε ἐν ταῖς μετοχαῖς οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, ἵνα συνάρχηται τῷ πρώτῳ ἀορίστῳ καὶ ἐν ταῖς μετοχαῖς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ ὀριστικῇ ἐγκλίσει συνάρχεται αὐτῷ. Ὁ δὲ εἶπα πρώτος ἀόριστος διὰ τοῦτο οὐκ ἀποβάλλει τὸ ἱ οὔτε ἐν ταῖς μετοχαῖς οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, ἐπειδὴ, ὡς ἐμάθομεν ἐν τῇ περὶ τοῦ πρώτου ἀορίστου διδακταλῶ, προσέλαβε τὸ ἱ οὐ λόγῳ ἀρχούσης ἀλλὰ παραληγούσης· τὰ δὲ λόγῳ παραληγούσης προσερχόμενα οὐκ ἀποβάλλονται οὔτε ἐν ταῖς μετοχαῖς οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, οἷον κερῶ ἔκειρα κείρας κείραι κείραιμι κείρον ἐὰν κείρω· ἐνταῦθα <γὰρ> τὸ ἱ λόγῳ παραληγούσης προσήλθε καὶ οὐκ ἀπεβλήθη οὔτε ἐν ταῖς μετοχαῖς οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ εἶδον γενόμενον ἀπὸ τοῦ εἶδω λόγῳ ἀρχούσης διὰ τῆς ἔ-ἱ διφθόγγου γράφεται, οἷον <κ 194> εἶδον γὰρ σκοπιὴν ἐς

παιπαλόεσσαν ἀνελθών, λόγω δὲ παραληγούσης διὰ τοῦ ᾧ γράφεται, οἷον <ψ 40> οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν εἶδον ἐν μὲν τῇ ὀριστικῇ ἐγκλίσει παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ἡγουν ἐν στίχῳ, καὶ διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου καὶ διὰ τοῦ ᾧ γράφεται, οἷον <ψ 40> οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, καὶ <κ 194> εἶδον γὰρ σκοπιῇν εἰς παιπα 140 λόεσσαν ἀνελθών, καὶ <ξφρ. α 118> Τηλέμαχος μνηστήρσιν ἐφήμενος εἶδεν Ἀθήνην, ἀντὶ τοῦ ἐθεώρησε· παρὰ δὲ τοῖς ἱαμβο γράφοις, ἡγουν ἐν ἱάμβῳ, καὶ ἐν ῥητορικῷ λόγῳ, ἡγουν ἐν πολιτικῷ, οὐ δεῖ διὰ τοῦ ᾧ γράφειν αὐτὸ ἀλλὰ διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου μόνον· εἰ δὲ εὔρεθῇ παρὰ τοῖς τραγικοῖς διὰ τοῦ ᾧ γραφόμενον τὸ ἴδον, οὐδὲν θαυμαστόν· οἱ γὰρ τραγικοὶ ποιητικαῖς λέξεσιν εἰώθασιν κεχρηῆσθαι· ὅτι γὰρ τὸ εἶδον ἐν πολιτικῷ λόγῳ διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου γράφεται, δῆλον εἶ γε οὐκ ἀναβιβάζει τὸν τόνον ἐν τῷ παρεῖδον καὶ συνεῖδον· εἰ γὰρ ἐγράφετο διὰ τοῦ ᾧ, εἶχεν ἀναβιβάζειν τὸν τόνον, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <α 118> εἴσιδ' Ἀθήνην. Ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι καὶ ἐν ταῖς μετοχαῖς διὰ συνεσταλμένου τοῦ ᾧ γράφεται μόνως, οἷον ἰδὼν ἰδεῖν ἰδοίμι ἰδέ ἐὰν ἴδω· καὶ ἐξ αὐτοῦ δὲ γινόμενος δεύτερος μέσος ἀόριστος ἐν μὲν τοῖς ὀριστικοῖς διαφορεῖται, τουτέστι διὰ τοῦ ᾧ γράφεται καὶ διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου, οἷον εἰδόμην καὶ ἰδόμην, ἐν δὲ ταῖς μετοχαῖς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι διὰ τοῦ ᾧ μόνου γράφεται, οἷον ἰδέσθαι ἰδοίμην ἐὰν ἴδωμαι, οἷον <ν 215> ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι, καὶ ἰδόμενος ἢ μετοχή· τὸ γὰρ διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου γραφόμενον, οἷον <Ε 462> εἰδόμενος Ἀκάμαντι θοῶ, οὐκ ἀντίκειται, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἐπὶ τούτου τοῦ σηματομένου, λέγω δὲ τοῦ θεωρήσας, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὁμοιωθεῖς· <καὶ> ἴδου τὸ προστακτικόν. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι τὸ προστακτικὸν τοῦ ἰδόμην, λέγω δὲ τὸ ἴδου, βαρύνεται· καὶ ξένον οὐδέν, εἶ γε καὶ τοῦτο βαρύνεται, τῶν προστακτικῶν τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου ἔθος ἐχόντων περισπᾶσθαι, οἷον τυποῦ λαβοῦ νυγοῦ πυθοῦ· λέγει γὰρ ὁ Ἡρωδιανός, ὅτι τὰ προστακτικὰ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου οὐ πάντα περισπῶνται, καὶ παρατίθεται τὸ ἀφίκου βαρυ νόμενον καὶ τὸ ἴδου. Λέγουσι δὲ τινες, ὅτι διὰ τοῦτο οὐ περισπᾶται τὸ ἴδου προστακτικόν, ἵνα μὴ συνεμπέση τῷ ἴδου δεικτικῷ ἐπιρρήματι· οὗτοι δὲ οὐκ ἀκριβῶς λέγουσιν· εἰ γὰρ καὶ τῇ φωνῇ συνέπιπτον, ἀλλ' οὖν τῷ τόνῳ διεστέλλοντο· τὸ γὰρ ἰδοῦ τὸ δεικτικὸν ἐπίρρημα ὀξύνεται, τὸ δὲ ἰδοῦ τὸ προστακτικὸν περισπᾶσθαι εἶχεν, ὁμοίως τῷ τυποῦ λαβοῦ νυγοῦ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἐλθωμεν δὲ καὶ μάθωμεν, πῶς συστέλλεται ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορί στῳ ἢ παραλήγουσα. Ἰστέον ὅτι ὀφείλει ὁ δεύτερος ἀόριστος διχρόνῳ παραλήγεσθαι· ὅθεν ἐπὶ τοῦ τρώγῳ ἔτραγον τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ ἐτράπη, καὶ ἐπὶ τοῦ λήβῳ ἔλαβον τὸ ᾧ εἰς ᾧ τρέπεται ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ 141 κατὰ τὴν παραλήγουσαν, εἰς ᾧ δὲ συστελλόμενον, δηλονότι βραχύ, διὰ τὸ τὸν δεύτερον ἀόριστον βραχεῖα θέλειν παραλήγεσθαι, ὡς εἴρηται. Ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· λήβῳ ἔλαβον, μήθῳ ἔμαθον, πρήθῳ (τὸ καίῳ) ἔπραθον, φήγῳ ἔφαγον, λήθῳ ἔλαθον, πήθῳ ἔπαθον, δῆκῳ ἔδακον, λήχῳ ἔλαχον, τήκῳ ἔτακον (ἐξ οὗ τὸ ἐτάκην), πλήσῳ ἔπλαγον (ἐξ οὗ τὸ ἐπλάγην <καὶ ἐπλήγην> πρὸς διάφορον σημαί νόμενον, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἰρήκαμεν). Ἡ ᾧ διφθογγος τὸ ᾧ ἀποβάλλει καὶ τὸ δίχρονον φυλάττει ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ· ἐμάθομεν γὰρ ὅτι ὀφείλει ὁ δεύτερος ἀόριστος διχρόνῳ παραλήγεσθαι, <οἷον> φεύγῳ ἔφυγον, τεύχῳ ἔτυχον, πεύθῳ ἔπυθον (ἐξ οὗ τὸ ἐπυθόμην), ἐλεύθῳ ἤλυθον καὶ κατὰ συγκοπὴν ἦλθον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐκ τοῦ ἔτυχον γίνεται ὁ μέσος δεύτερος ἀόριστος ἐτυχόμην, <οὔ> τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ἐτύχοντο, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμόν καὶ ἀφαίρεσιν τοῦ ᾧ καὶ τροπὴν τοῦ ᾧ εἰς ᾧ τετύκοντο, ὡς το <ex. gr. 467> τετύκοντό τε δαῖτα. Ἔτι ἰστέον ὡς ἐὰν εὔρεθῶσι δύο δίχρονα, τὸ δεύτερον ἀποβάλλεται ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ καὶ τὸ πρῶτον φυλάττεται, οἷον καίῳ ἔκαον (ἐξ οὗ τὸ ἐκάην), χαίρῳ ἔχαρον (ἐξ οὗ τὸ ἐχάρην), μαίνῳ [μαίνομαι] ἔμανον (ἐξ οὗ τὸ ἐμάνην), φαίνῳ ἔφανον (ἐξ οὗ τὸ ἐφάνην), χαίνῳ ἔχανον, παύῳ ἔπαον (ἐξ οὗ τὸ ἐπάην καὶ ἀνεπάην ἐν τῇ

συνηθεία). Ἡ ᾠὶ δὲ δίφθογγος ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ ἀποβάλλει τὸ ᾠ καὶ φυλάττει τὸ ᾠ· εἴρηται γὰρ ὅτι ὀφείλει ὁ δεύτερος ἀόριστος διχρόνῳ παραλήγεσθαι, οἷον λείπω ἔλιπον, πείθω ἐπιθον (ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον πιθεῖν, ὥσπερ λαβεῖν, καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμόν πεπιθεῖν), λείβω ἔλιβον. Δεῖ προσ θεῖναι χωρὶς τῶν δισυσλάβων τῆς πέμπτης συζυγίας· ἐπ' ἐκείνων γὰρ τὸ ᾠ ἀποβάλλεται κατὰ τὸν δεύτερον ἀόριστον, ἐπειδὴ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τὸ ᾠ ἀποβάλλεται, καὶ τὸ ᾠ εἰς ᾠα τρέπεται, οἷον κείρω κερῶ ἔκαρον (ἐξ οὗ τὸ ἐκάρην), φθείρω φθερῶ ἔφθαρον (ἐξ οὗ τὸ ἐφθάρην), σπείρω σπερῶ ἔσπαρον (ἐξ οὗ τὸ ἐσπάρην), κτείνω κτενῶ ἔκτανον· πρόσκειται χωρὶς τῶν δισυσλάβων, ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν ὑπὲρ δύο συλλαβὰς τὸ ᾠ μόνον ἀποβάλλεται, οὐκέτι δὲ καὶ τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠα ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ, οἷον ἀγείρω ἡγερον, αἶρω ἡερον, ὀφείλω ὠφελον. Ἰστέον δὲ ὅτι ὅταν εὔρεθῃ τὸ ᾠ σὺν ἀμεταβόλῳ, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τρέπεται εἰς τὸ ᾠα κατὰ τὸν δεύτερον ἀόριστον ἐν τῇ παραληγοῦσῃ, εἴτε τοῦ ᾠ προηγείται τὸ ἀμετάβολον εἴτε ἐπιφέρεται αὐτῷ, <καὶ> τῆς πέμπτης συζυγίας τὸ ᾠ δηλονότι ἀποβάλλεται, οἷον 142 κείρω ἔκαρον, φθείρω ἔφθαρον, στέλλω ἔσταλον (ἐξ οὗ τὸ ἐστάλην καὶ ἀπεστάλην), δείρω ἔδαρον (ἐξ οὗ τὸ ἐδάρην), τέμνω ἔταμον, πέρθω ἔπαρθον καὶ κατὰ ὑπερβιβασμόν ἔπραθον, δέρκω ἔδαρκον καὶ κατὰ ὑπερβιβασμόν ἔδρακον, πέρδω ἔπαρδον (ἐξ οὗ τὸ πέρδομαι καὶ ἀπέπαρδον), δρέμω ἔδραμον· τοῦτο δὲ καὶ προηγούμενον ἔχει τοῦ ᾠ καὶ ἐπιφερόμενον τὸ ἀμετάβολον· τοῦτο δὲ δύναται, ὥς φησιν Ἡρώδια νός, καὶ ἀπὸ περισπωμένου τοῦ δραμῶ εἶναι, ἐξ οὗ ὁ δεδράμηκα παρακείμενος. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπιφερομένου τῷ ᾠ τοῦ ἀμεταβόλου· καὶ προηγούμενου δὲ τοῦ ᾠ τοῦ ἀμεταβόλου, οἷον κλέπτω ἔκλαπον (ἐξ οὗ τὸ ἐκλάπην), πλέκω ἔπλακον (ἐξ οὗ τὸ ἐπλάκην), τρέπω ἔτραπον (ἐξ οὗ τὸ ἐτράπην), τρέφω ἔτραφον (ἐξ οὗ τὸ ἐτράφην), στρέφω ἔστραφον (ἐξ οὗ τὸ ἐστράφην), βρέχω ἔβραχον (ἐξ οὗ τὸ ἐβράχην). Πρόσκειται ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τὸ ἀγείρω ἡγερον <καὶ> αἶρω ἡερον καὶ ὀφείλω ὠφελον καὶ λέγω ἔλεγον (ἐξ οὗ τὸ ἐλέγην καὶ κατελέγην)· ἐπὶ τούτων γὰρ οὐκ ἐτράπη τὸ ᾠ εἰς ᾠα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι περὶ τούτου διάφοροι δόξαι γεγόνασιν· οἱ μὲν γάρ, ὥς καὶ ἡμεῖς εἰρήκαμεν, λέγουσιν, ὅτι εἴτε τοῦ ᾠ προηγείται τὸ ἀμετάβολον εἴτε ἐπιφέρεται αὐτῷ, τρέπεται τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠα ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ κατὰ τὴν παραλήγουσαν, καὶ τὰ μὴ τρέψαντα, οἷον τὸ ἔλεγον ἐλέγην καὶ κατελέγην, ἔφλεγον ἐφλέγην καὶ κατεφλέγην, Ἀττικὰ λέγουσιν εἶναι· οἱ δὲ λέγουσιν, ὅτι τότε τρέπεται τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠα ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ κατὰ τὴν παραλήγουσαν, ἡνίκα ἐπιφέρηται αὐτῷ τὸ ἀμετάβολον, οἷον στέλλω ἔσταλον, δέρω ἔδαρον, καὶ τὰ τρέψαντα τοῦ ἀμεταβόλου προηγούμενου τοῦ ᾠ, οἷον κλέπτω ἔκλαπον, πλέκω ἔπλακον καὶ τὰ ὅμοια, Δωρικὰ ἔλεγον εἶναι ἐπικρατήσαντα παρ' ἡμῖν· οἱ γὰρ Δωριεῖς ἔθος ἔχουσι τρέπειν τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠα, οἷον τρέχω τράχω, Ἀρτεμις Ἀρταμῖς· καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἀμφίβολος ἔμεινεν ἡ δόξα. Τούτων οὕτως ἐχόντων δεῖ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἀμετάβολόν ἐστι τὸ ποιοῦν τροπὴν τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠα κατὰ τὴν παραλήγουσαν τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ οὐχ, ὥς τινες ἐνόμισαν, οἱ ἀόριστοι τῆς πέμπτης συζυγίας· ἰδοὺ γὰρ τὸ πέρθω τρίτης <ὄν> συζυγίας τρέπει τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠα κατὰ τὸν δεύτερον ἀόριστον, ἔπαρθον γὰρ καὶ κατὰ ὑπερβιβασμόν ἔπραθον, καὶ πάλιν τὸ τρέπω πρώτης ὄν συζυγίας ἔτραπον γίνεται (ἐξ οὗ τὸ ἐτράπην), καὶ τὸ δέρκω δευτέρας ὄν συζυγίας γίνεται ἔδαρκον καὶ κατὰ ὑπερβιβασμόν ἔδρακον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι περὶ τοῦ ἔπεσον, εἰ ἄρα δεῖ ἔπεσον λέγειν, ἵνα ἢ δευτέρου ἀορίστου, ἢ ἔπεσα, ἵνα ἢ πρώτου ἀορίστου. Καὶ ἔστιν 143 εἰπεῖν, ὅτι ἔπεσον δεῖ λέγειν· δευτέρου γὰρ ἀορίστου ἐστίν, ὥς δηλοῖ ἡ μετοχὴ πεσών οὔσα, ὥσπερ λαβών, καὶ τὸ ἀπαρέμφατον πεσεῖν, ὥσπερ λαβεῖν· εἰ γὰρ ἦν πρώτου ἀορίστου καὶ ἦν ἔπεσα, πέσας εἶναι εἶχεν ἡ μετοχή, ὥσπερ ποιήσας, καὶ τὸ ἀπαρέμφατον πέσαι, ὥσπερ ποιῆσαι. Ἰστέον <δὲ> ὅτι τὸ ἔπεσον

μονῆρές ἐστιν· οὐδέποτε γὰρ ὁ δεύτερος ἀόριστος πρὸ τῆς ὀ-ν συλλαβῆς τὸ -ς ἔχει, οἷον ἔτυπον ἔνυγον ἔλαβον ἔμαθον ἔφαγον ἔδακον. Λέγει δὲ ὁ Ἡρωδιανός, ὅτι ἐστὶν ὅμοιον αὐτῷ τὸ κακέμφατον, φημί δὴ τὸ ἔχesson, καὶ αὐτὸ πρὸ τῆς ὀ-ν συλλαβῆς τὸ -ς ἔχον, καὶ παρατίθεται τὴν χρῆσιν παρ' Ἀλκαίῳ ἐν Γανυ μῆδει ἔχουσιν οὕτως <fragm. 4 K> κατέχεσον τῆς Νηρηίδος. Σχηματίζει δὲ ὁ Ἡρωδιανός τοῦτον τὸν τρόπον τὸ ἔπεσον· φησὶν ὅτι, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ φυσῶ φυσήσω γίνεται φύσημα, καὶ ἀπὸ τοῦ νοσῶ νοσήσω γίνεται νόσημα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ πεσῶ περισπω μένου γίνεται πεσήσω καὶ πέσημα ὄνομα ῥηματικόν, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀνδρομάχῃ <652> οὗ πεσήματα Πλεῖσθ' Ἑλλάδος πέπτωκε δοριπετῇ νεκρῶν· καὶ λοιπὸν ὡς ἀπὸ τοῦ πεσῶ περισπωμένου γέγονεν ἔπεσον ὁ δεύτερος ἀόριστος, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ χραισῶ ἔχραισμον καὶ ἀπὸ τοῦ ὀλισθῶ ὠλισθον καὶ ἀπὸ τοῦ κτυπῶ ἔκτυπον. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί γὰρ μὴ ὡς ἀπὸ τοῦ πέσω βαρυτόνου λέγομεν αὐτὸ εἶναι, λέγομεν ὅτι οὐ δύναται τὸ ἐν -ς χαρακτηριστικὸν εἶναι βαρυτόνου ἐνεστώτος· ἡ γὰρ τετάρτη συζυγία τῶν βαρυτόνων ἢ διὰ τοῦ -ζ ἢ διὰ δύο -ς-σ ἐκφέρεται, οὐ μὴν δι' ἐνὸς -ς, οἷον φράζω νύσσω ὀρύσσω. Διὰ τοῦτο δὲ τὸ ἐν -ς οὐ δύναται χαρακτηριστικὸν εἶναι βαρυτόνου ἐνεστώτος, ἐπεὶ δὴ τὰ χαρακτηριστικὰ βαρυτόνου μέλλοντος οὐ δύνανται καὶ χαρακτηριστικὰ εἶναι βαρυτόνου ἐνεστώτος, οἷον τὸ -ξ καὶ -ψ χαρακτηριστικά εἰσι βαρυτόνου μέλλοντος, ὡς ἐπὶ τοῦ λέξω τύψω, καὶ οὐκ εἰσὶ χαρακτηριστικὰ βαρυτόνου ἐνεστώτος, ἀλλὰ περισπω μένου, οἷον ἐψῶ αὐξῶ, ἃ καὶ Ἀττικά εἰσιν· πρόσκειται βαρυτόνου μέλλοντος διὰ τὸ κείρω κερῶ· ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα τὸ -ρ χαρακτηριστικὸν ἐστὶ καὶ τοῦ ἐνεστώτος καὶ τοῦ μέλλοντος, ἀλλ' οὐκ ἔστι βαρυτόνου μέλλοντος, ἀλλὰ περισπωμένου· εἰ δ' ἄρα καὶ τὸ ἐν -ς χαρακτηριστικὸν ἐστὶ βαρυτόνου μέλλοντος, ὡς ἐπὶ τοῦ πονήσω νοήσω, δηλονότι οὐ δύναται χαρακτηριστικὸν εἶναι καὶ βαρυτόνου 144 ἐνεστώτος, ἀλλὰ περισπωμένου, οἷον φυσῶ νοσῶ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἴωνες εἰώθασιν ἐπὶ τοῦ παρατατικοῦ καὶ πρώτου ἀορίστου καὶ δευτέρου προστιθέναι τὸ -σ-κ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, ἔλθωμεν καὶ διαλάβωμεν περὶ αὐτῶν. Ἰστέον ὅτι ταῦτα τὰ ἰωνικῶς γινόμενα διὰ τοῦ -σ-κ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, ἀπὸ μὲν βαρυτόνων ὄντα, ἔχουσι φωνήεν πρὸ τοῦ -ς καὶ -κ τὸ -ε, οἷον τύπτεσκε λάβεσκε λέγεσκε, ὑπεσταλμένου τοῦ πρώτου ἀορίστου, περὶ οὗ μετ' ὀλίγον εἰρήσεται· καὶ τὰ τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων καὶ τὰ τῆς πρώτης συζυγίας τῶν εἰς -μ-ι ὁμοίως τὸ -ε ἔχουσι πρὸ τοῦ -σ-κ, οἷον ποίεσκε τίθεσκε· τὰ δὲ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων ἐν τῷ παρατατικῷ μόνω τὸ -α ἔχουσι πρὸ τοῦ -σ-κ, οἷον βόασκε γέλασκε, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ, ἐὰν ὅλως γένωνται, τὸ -ε ἔχουσι πρὸ τοῦ -σ-κ, οἷον μυκῶ μυκᾷς ἔμυκον μύκεσκε· τὰ δὲ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν εἰς -μ-ι καὶ ἐν τῷ παρατατικῷ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ διὰ τοῦ -α ἐκφέρονται πρὸ τοῦ -σ-κ, οἷον ἴστημι ἴστην ἴστης ἴστασκε ἔστην στάσκε· τὰ δὲ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων καὶ τῶν εἰς -μ-ι διὰ τοῦ -ο ἐκφέρονται πρὸ τοῦ -σ-κ, οἷον ἐχρύσουν χρύσοσκε, ἐδίδων δίδοσκε· τὰ δὲ τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς -μ-ι συστέλλουσι τὸ δίχρονον μόνον πρὸ τοῦ -σ-κ, οἷον ζεύγνυμι ἐζεύγνυν ἐζεύγνυς ζεύγνυσκε, ἔδυν ἔδυσ δύσκε. Ὁ δὲ πρῶτος ἀόριστος ἐπὶ τῶν βαρυτόνων καὶ ἐπὶ τῶν περισπωμένων καὶ ἐπὶ τῶν εἰς -μ-ι τὸ -α ἔχει πρὸ τοῦ -σ-κ, οἷον τύψασκε γράψασκε βοήσασκε φήσασκε πλήσασκε, καὶ τοῦτο εἰκότως· τὸ γὰρ κεχρεωστημένον -α τῷ τρίτῳ προσώπῳ ἀνεδέξατο ἐνταῦθα· τὸ γὰρ τρίτον πρόσωπον τοῦ πρώτου ἀορίστου, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηται, διὰ τοῦ -α ὠφείλεν εἶναι, οἷον ἔτυπα ἔτυπας καὶ ἔτυπα ἐκεῖνος κατὰ ἀποβολὴν τοῦ -ς, ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, οὐκ ἠδύνατο τὸ τρίτον πρόσωπον <τῷ πρώτῳ> ὁμοφωνεῖν κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν αὐτὴν διὰ λεκτον, καὶ τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ -α εἰς -ε, καὶ γέγονεν ἔτυπεν ἐκεῖνος· ἐνταῦθα δὲ ἐπειδὴ προσερχομένου τοῦ -σ-κ οὐκέτι γίνεται ὁμοφωνία τοῦ τρίτου

προσώπου πρὸς τὸ πρῶτον πρόσωπον, προσῆλθε τὸ κεχρεωστημένον ᾧ, οἷον τύψασκε ποιήσασκε. Ταῦτα μὲν οἱ Ἴωνες· οἱ δὲ ποιηταὶ κατὰ μίμησιν τῶν Ἰώνων πολλάκις καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον πρόσωπον ποιοῦσι διὰ τοῦ ᾠσ, οἷον τύπτεσκον χαίρεσκον, ὡς τὸ <Σ 259> χαίρεσκον γὰρ ἔγωγε, καὶ τύπτεσκες καὶ χαίρεσκες. 145 Λέγει δὲ ὁ Ἀβρων, ὅτι εἴ τι προσλαμβάνουσι ταῦτα κατὰ τὸ τέλος, ἀποβάλλουσι κατὰ τὴν ἀρχήν· καὶ γὰρ τὸ ἔτυπτε ποιοῦσιν οἱ Ἴωνες τύπτεσκον, ἀποβάλλοντες ἐκ τῆς ἀρχούσης συλλαβὴν καὶ προστιθέντες κατὰ τὸ τέλος· διὰ τοῦτο δὲ τὸ ἔτυπτεν ἐν τῷ τύπτεσκον ἀποβάλλει τὸ ἔ τὸ τῆς ἀρχούσης, ἐπειδὴ τὰ ποιητικά <ῆ> Ἰωνικά ταῖς ἰδίαις μετοχαῖς θέλουσι συνάρχεσθαι, οἷον ἔτυπτε τύπτε, ὡς τὸ <Φ> τύπτε δ' ἐπιστροφάδην, πρὸς τὴν τύπτων μετοχήν, ἦγεν ἄγεν, οἷον ἄγεν δὲ ἔ μοῖρα βαρεῖα, πρὸς τὴν ἄγων μετοχήν, ἦψατο ἄψατο, οἷον <Ψ 666> ἄψατο δ' ἡμιόνων, πρὸς τὴν ἀψάμενος μετοχήν, ἤκουσα ἄκουσα πρὸς τὴν ἀκούσας μετοχήν, ὡς τὸ <Α 396> πολλάκι γὰρ σεο πατὴρ ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα. Διὰ τοῦτο <δὲ> εἶπον ταῖς ἰδίαις μετοχαῖς καὶ οὐ τοῖς ἰδίους ἐνεστῶσιν, διὰ τὸ εἶπεσκε· τοῦτο γὰρ τῇ εἰπὼν μετοχῇ συνάρχεται, οὐ μὴν τῷ ἐνεστῶτι, ἔπω γὰρ ἐστίν ὁ ἐνεστῶς (ἐξ οὗ τὸ ἔννεπε). Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀξίον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ ποιητικά <ῆ> Ἰωνικά ταῖς ἰδίαις μετοχαῖς θέλουσι συνάρχεσθαι. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· ὁ ἐνεστῶς ἔχει ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸν ἐνεστῶτα καὶ τὸν παρωχημένον καὶ τὸν μέλλοντα· ὁ γὰρ λέγων γράφω τὸ μὲν ἔχει παρελθὸν καὶ γραφέν, τὸ δὲ ἐνιστάμενον καὶ γραφόμενον, τὸ δὲ μέλλον γράφεσθαι· ἐπειδὴ οὖν ὁ ἐνεστῶς ἔχων ἐν ἑαυτῷ <καὶ τὸν ἐνεστῶτα καὶ> τὸν παρωχημένον καὶ τὸν μέλλοντα, ἔχει τὸν μέλλοντα συναρχόμενον ἑαυτῷ, οἷον τύπτω τύψω, γράφω γράψω, λέγω λέξω, τούτου χάριν ἵνα καὶ ὁ παρωχημένος συνάρχηται τῷ ἐνεστῶτι, ποιοῦσιν οἱ Ἴωνες καὶ οἱ ποιηταὶ συναρχομένους τοὺς παρωχημένους ταῖς ἰδίαις μετοχαῖς, οἷον <Φ> τύπτε δ' ἐπιστροφάδην, τύπτω γὰρ καὶ τύπτων, ἄγεν δὲ ἔ μοῖρα βαρεῖα, ἄγω γὰρ καὶ ἄγων. Ἔτυπες, ἔτυπε. Δυϊκά· ἐτύπετον, ἐτυπέτην. Πληθυντικά· ἐτύπομεν, ἐτύπετε, ἔτυπον. Μέλλων πρῶτος. Τύψω. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ πρώτου μέλλοντος διαλαμβάνει· καὶ ἰστέον, ὅτι πᾶς μέλλων ἐνεργητικὸς ὀριστικὸς ἐνικὸς πρώτου προσώπου εἰς ᾧ λήγει, οἷον τύψω ποιήσω νοήσω βοήσω χρυσώσω στήσω θήσω· πρόσκειται ἐνεργητικὸς διὰ τοὺς παθητικούς μέλλοντας, οὗτοι γὰρ εἰς ᾧ λήγουσιν, οἷον τυφθήσομαι τυπήσομαι· καὶ συνάρχεται τῷ ἐνεστῶτι, οἷον γράφω γράψω, λέγω λέξω, ἄγω ἄξω, ὀρθῶ ὀρθώσω, ἐλεῶ ἐλεήσω, εὐρῶ εὐρήσω. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τοῦ τρέφω θρέψω <καὶ τοῦ τρέχω θρέξω> καὶ τοῦ ἔχω ἔξω διαλλάξαντος κατὰ τὸ πνεῦμα· τὸ μὲν γὰρ ἔχω 146 ψιλοῦται, τὸ δὲ ἔξω δασύνεται· καὶ χωρὶς τῶν εἰς ᾧ τῶν ἐχόντων ὥσπερ ἀναδιπλασιασμὸν διὰ τοῦ ᾧ ταῦτα γὰρ ἀποβάλλουσι τὸν ἀναδιπλασιασμὸν κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον τίθημι θήσω, ἵστημι στήσω, ἵημι ἥσω καὶ ἀφήσω, κίχρημι χρήσω, πίμπλημι πλήσω, πίμπρημι πρήσω, δίδωμι δώσω· τὸ γὰρ βίωμι βιώσω (ἐξ οὗ τὸ ἐβίων) οὐκ ἀποβάλλει τὴν ᾧ συλλαβὴν κατὰ τὸν μέλλοντα, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἀπὸ διπλασιασμοῦ, ἀλλ' ἐκ τοῦ βιώω γέγονεν. Ἔτι δεῖ προσθεῖναι, καὶ χωρὶς τῶν δισυλλάβων τῆς πέμπτῃς συζυγίας διὰ τὸ κείρω κερῶ, φθείρω φθερῶ, σπεῖρω σπερῶ, κτείνω κτενῶ, τείνω τεनῶ, τίλλω τιλῶ, ραίνω ρανῶ καὶ αἴρω ἄρῶ· ἐπειδὴ γὰρ τὴν αὐτὴν ἔχουσιν ἄρχουσιν καὶ παραλήγουσιν, καὶ τῷ λόγῳ τῆς παραληγούσης συνεστάλησαν κατὰ τὸν μέλλοντα ὡς γὰρ μετ' ὀλίγον εἰσόμεθα, ἡ πέμπτη συζυγία τὰ ἀμετάβολα τηρεῖ κατὰ τὸν μέλλοντα μετὰ συστολῆς τῆς παραληγούσης καὶ περισπωμένου τόνουτούτου χάριν ἔδοξαν <μῆ> ἔχειν τὴν αὐτὴν ἄρχουσιν [ἐν] τῷ ἐνεστῶτι κατὰ τὸν μέλλοντα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἐλθωμεν δὲ καὶ ζητήσωμεν, διατί τοῦ τρέφω θρέψω ἦν ὁ μέλλων καὶ τοῦ τρέχω θρέξω. Καὶ λέγομεν, ὅτι ἰωνικῶς ἔτρεψαν τὸ τ τὸ ψιλὸν εἰς τὸ ἀντίστοιχον τὸ δασὺ τὸ θ, καὶ γεγόνασι θρέψω καὶ θρέξω· οἱ γὰρ Ἴωνες ἔθος ἔχουσι καὶ τὰ παρ'

ἡμῖν ψιλὰ εἰς δασέα τρέπειν, καὶ τὰ παρ' ἡμῖν δασέα εἰς ψιλὰ· ἰδοὺ γὰρ τὴν παρ' ἡμῖν χύτραν λεγομένην (εἴρηται γὰρ χύτρα παρὰ τὸ χεῖν ἡμᾶς ἐξ αὐτῆς) κύθραν λέγουσι κατὰ μετάθεσιν τοῦ ᾠ τοῦ δασέος εἰς τὸ ψιλὸν <τὸ> ᾠ καὶ τοῦ ᾠ τοῦ ψιλοῦ εἰς τὸ δασὺ τὸ ᾠ· καὶ πάλιν ὥσπερ παρὰ τὸ κόπτω γίνε ται κόπος, οὕτω καὶ παρὰ τὸ θάπτω γίνεται θάπος, καὶ ἰωνικῶς τάφος κατὰ μετάθεσιν τοῦ ᾠ τοῦ δασέος εἰς τὸ ψιλὸν <τὸ> ᾠ καὶ τοῦ ᾠ τοῦ ψιλοῦ εἰς τὸ δασὺ τὸ ᾠ· οὕτως οὖν καὶ τὸ τρέφω καὶ τὸ τρέχω ἰωνικῶς ἔτρεψαν τὸ ψιλὸν <τὸ> ᾠ τοῦ ἐνεστῶτος εἰς τὸ ἀντίστοιχον δασὺ τὸ ᾠ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ γεγόνασι θρέψω καὶ θρέξω. Ἡ οὖν ταύτην τὴν αἰτίαν λέγομεν ἢ καὶ κρεῖττονα αἰτίαν· ἔχει δὲ οὕτως· ἰστέον ὅτι θρέφω καὶ θρέχω ὥφειλεν εἶναι ὁ ἐνεστῶς, ἵνα συνάρξηται τῷ θρέξω καὶ θρέψω μέλλοντι, ἀλλ' ἐπειδὴ κανὼν ἐστίν ὁ λέγων, ὅτι τὸ ᾠ μετὰ δασέος δασὺ ἐστίν, οἷον χρόνος ἀφρός, μετὰ δὲ τῶν ψιλῶν ψιλόν, οἷον κάπρος Ἀτρεὺς κριός, οὐδέποτε δὲ εὐρίσκεται λέξις δισύλ λαβος ἐν χρήσει ἀρχομένη ἀπὸ δύο δασέων τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέος τοῦ γὰρ <ε 110. 133. η 251> ἀπέφθιθον 147 ἐσθλοὶ ἐταῖροι ὁ φθίθω ἐνεστῶς οὐχ εὐρηται ἐν χρήσει τοῦτου χάριν οὐκ ἐγένοντο θρέφω καὶ θρέχω ἀλλὰ τρέφω καὶ τρέχω, ἵνα μὴ εὐρεθῶσιν ἀρχόμενα ἀπὸ δύο δασέων τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέος· ἐν δὲ τῷ μέλλοντι ἀποστάντος τοῦ δασέος ᾠ καὶ ᾠ τοῦ ὄντος κατὰ τὴν δευτέραν συλλαβὴν καὶ προσελθόντος τοῦ διπλοῦ, εὐθέως τὸ κεχρεωστημένον <ᾠ> προσῆλθε κατὰ τὴν ἀρχουσαν, καὶ γέγονε θρέψω καὶ θρέξω. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι δισύλλαβος λέξις διὰ τὸ φθαρθῆναι· τοῦτο γὰρ ἄρχεται ἀπὸ δύο δασέων τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέος, ἀλλ' οὐκ ἔστι δισύλλαβος ἢ λέξις· ἢ φθαρθεῖς μετοχή, εἰ καὶ δισύλλαβός ἐστι καὶ ἄρχεται ἀπὸ δύο δασέων τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέος, δοκεῖ ἐκφεύγειν τὴν παραλογίαν τῷ μεσολαβεῖσθαι τὸ ᾠ· ἀναλογωτέρα δὲ ἐστίν ἢ φθαρεῖς· ἄλλως τε δὲ οὐδὲ ἔστι φύσει δισύλλαβος ἢ φθαρθεῖς μετοχή· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐφθάρθη γέγονε κατὰ ἀποβολὴν τῆς ἐν ἀρχαῖς κλιτικῆς ἐκτάσεως· τὸ δὲ φθεῖσθαι εἰ καὶ ἄρχεται ἀπὸ δύο δασέων, ἀλλ' οὖν οὐκ ἔχει τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἀπὸ δασέος ἀρχομένην· ἀπὸ γὰρ τοῦ ᾠ ἄρχεται ἢ δευτέρα συλλαβή, τὸ γὰρ ᾠ μετὰ τοῦ ᾠ ἐστίν· τὸ <ρέχθην, ὡς ἐν τῷ> ῥεχθὲν δὲ τε νήπιος ἔγνω <P 32>, οὐκ ἄρχεται ἀπὸ δύο δασέων τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέος, ἀλλ' ἐκ τούναντίου ἀπὸ δασυνομένου τοῦ ᾠ ἄρχεται τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δύο δασέων· τὸ φθείρω ἀπὸ δύο δασέων ἄρχεται, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἀπὸ δασέος ἀρχομένην· τὸ θρέφθην εἰ καὶ ἄρχεται ἀπὸ δύο δασέων, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὴν δευτέραν συλλαβὴν ἀπὸ δασέος ἀρχομένην, ἀλλ' ἀπὸ δύο δασέων· ἄλλως τε δὲ οὐκ ἔστι φύσει δισύλλαβος, ἐθρέφθην γὰρ ἐστίν, καὶ ἰωνικῶς καὶ ποιητικῶς γέγονε θρέφθην. Ὅτι γὰρ ἀληθεύει ὁ προλεχθεὶς κανὼν, τουτέστιν ὁ λέγων, ὅτι οὐδέποτε εὐρίσκεται ἐν χρήσει λέξις ἀρχομένη ἀπὸ δύο δασέων τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέος, δηλον, εἴ γε τὸ θρίζ ὀφείλον κατὰ τὴν γενικὴν εἶναι θριχός, ἵνα φυλάξῃ τὴν ἀρχουσαν τῆς εὐθείας θέλει γὰρ ἢ ἀρχουσα τῆς εὐθείας φυλάττεσθαι καὶ ἐν ταῖς ἐξῆς πτώσεσιν, οἷον Λάχης Λάχητος, Πάρις Πάριδος, Αἴας Αἴαντος οὐκ ἐγένετο οὕτως, ἀλλὰ τριχός κατὰ μετάθεσιν τοῦ ᾠ εἰς τὸ ἀντίστοιχον τὸ ψιλόν, φημὶ δὴ τὸ ᾠ, ἵνα μὴ εὐρεθῇ δισύλλαβος λέξις ἀρχομένη ἀπὸ δύο δασέων τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀρχομένης ἀπὸ δασέος· ἐν δὲ τῇ δοτικῇ τῶν 148 πληθυντικῶν, ἀποστάντος τοῦ δασέος τοῦ ὄντος ἐν τῇ δευτέρᾳ συλλαβῇ καὶ προσελθόντος τοῦ διπλοῦ τοῦ ᾠ, εὐθέως καὶ τὸ κεχρεωστημένον ᾠ προσῆλθε κατὰ τὴν ἀρχουσαν, καὶ γέγονε θρίζι. Ταῦτα περὶ τοῦ τρέφω θρέψω καὶ τρέχω θρέξω. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἔχω ἀνάγκην ἔχει ψιλοῦσθαι, τὸ δὲ ἔξω δασύνεσθαι· καὶ τὸ μὲν ἔχω ψιλοῦται, ἐπειδὴ κανὼν ἐστίν ὁ λέγων, ὅτι πᾶν φωνῆεν πρὸ τοῦ ᾠ ψιλοῦται, οἷον ἄχος ἦχος εὔχομαι ἰχώρ ἰχνος ἄχθομαι ἰχθὺς [ταῦτα παρ' Ἀττικοῖς δασύνεται]· οὕτως οὖν καὶ ἔχω· τὸ γὰρ ἦχι, οἷον <A 607> ἦχι

88

Ἐνταῦθα περὶ τῆς ποσότητος τῶν συλλαβῶν διαλαμβάνει. Ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ μὲν βαρυτόνων θεμάτων ἰσοσυλλαβεῖ ὁ μέλλων τῷ ἐνεστῶτι, οἷον τύπτω τύψωτὸ γὰρ παρ' Ἀριστοφάνει τυπτήσω ἐν Πλούτῳ <21> οὐ γὰρ με τυπτήσεις στέφανον ἔχοντά γε ὡς ἀπὸ περι 150 σπωμένων ἐστὶν λέγω λέξω, πλέκω πλέξω, γράφω γράψω, πείθω πείσω, ἀκούω ἀκούσω, βαδίζω βαδίσω, κείρω κερῶ, φθείρω φθερῶ, μαιίνω μιανῶ· δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῶν ἐχόντων ἐν ᾧ ἐπὶ τούτων γὰρ μιᾷ συλλαβῇ περιττεύει ὁ μέλλων τοῦ ἐνεστῶτος, οἷον θέλω θελήσω, μέλω μελήσω, ὡς τὸ <Ε 228> μελήσουσιν δέ μοι ἵπποι, ὀφείλω ὀφειλήσω. Ἀπὸ δὲ περισπωμένων μιᾷ συλλαβῇ περιττεύει ὁ μέλλων τοῦ ἐνεστῶτος, οἷον ποιῶ ποιήσω, νοῶ νοήσω, γελῶ γελάσω, περῶ περάσω, στεφανῶ στεφανώσω, γυψῶ γυψώσω· καὶ ἐπὶ τούτων δὲ ἂν λάβῃ τις τὴν ἐντέλειαν, εὕρισκεῖ τὸν μέλλοντα ἰσοσύλλαβον τῷ ἐνεστῶτι, οἷον ποιέω ποιήσω, βοᾶω βοήσω, χρυσόω χρυσώσω· ἀλλὰ λοιπὸν ὁ ἐνεστῶς συναιρούμενος ἔνδειαν πάσχει συλλαβῆς, οἷον ποιέω ποιῶ, βοᾶω βοῶ, χρυσόω χρυσῶ, καὶ τούτου χάριν εὕρισκεται ὁ μέλλων μιᾷ συλλαβῇ περιττεύων τοῦ ἐνεστῶτος· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐχόντων τὸ ἐν ᾧ, ὡς εἴρηται ἤδη, μιᾷ συλλαβῇ περιττεύει ὁ μέλλων τοῦ ἐνεστῶτος, οἷον θέλω θελήσω, ὀφείλω ὀφειλήσω. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί τὰ δι' ἑνὸς ᾧ ἐκφερόμενα περιττο συλλάβους ἔχουσι τοὺς μέλλοντας, οἷον θέλω θελήσω, μέλω (τὸ ἐν φροντίδι εἰμί) μελήσω, ὀφείλω ὀφειλήσω· ἐμάθομεν γὰρ <ὅτι> ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων ὑπάρχων ὁ μέλλων ἰσοσυλλαβεῖ τῷ ἐνεστῶτι, οἷον τύπτω τύψω, λέγω λέξω. Καὶ λέγει ὁ Ἀπολλώνιος ταύτην τὴν αἰτίαν, ὅτι πολλὰ εἰσι ῥήματα καὶ ὡς ἀπὸ βαρυτόνων καὶ <ὡς> ἀπὸ περισπωμένων ποιοῦντα τὴν κλίσιν, οἷον τύπτω τύψω καὶ τυπτῶ τυπτήσω, οἷον οὐ γὰρ με τυπτήσεις στέφανον ἔχοντά γε φησὶν Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ <21>, εἶδω εἶσω, ἐξ οὗ καὶ τὸ <Θ 532> εἶσο μαι εἴ κέ μ' ὁ Τυδείδης κρατερός Διομήδης, καὶ εἶδῶ εἰδήσω, ἐξ οὗ τὸ <η 327> εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτός, ῥίπτω ῥριπτον καὶ ῥιπτῶ ῥρίπτουν, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <ν 78> ἀνερρίπτουν, κύω ἔκυον καὶ κυῶ ἐκύουν, οἷον <Τ 117> ἢ δ' ἐκύει φίλον υἱόν, γράφω γράψω καὶ γραφῶ γραφήσω, ἐξ οὗ ὁ γεγράφηκα παρακείμενος· οὕτως οὖν καὶ τὰ ἔχοντα ἐν ᾧ ἕως μὲν τοῦ παρατατικοῦ ὡς ἀπὸ βαρυτόνων ποιοῦνται τὴν κλίσιν, <οἷον θέλω ἔθελον, μέλω ἔμελον, ὀφείλω ὤφειλον, μετὰ δὲ τὸν παρατατικὸν ἐν τοῖς ἐφεξῆς χρόνοις ὡς ἀπὸ περισπωμένων ποιοῦνται τὴν κλίσιν>, οἷον θελῶ θελήσω τεθέληκα ἐθέλησα, μελῶ μελήσω μεμέληκα ἐμέλησα, ὀφειλῶ ὀφειλήσω ὠφείληκα ὠφειλησα, ὥσπερ νοῶ νοήσω νενόηκα ἐνόησα. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀπολλώνιος. Ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἀνατρέπει αὐτὸν λέγων, ὅτι κακῶς λέγεις· 151 τὰ γὰρ ὡς ἀπὸ βαρυτόνων καὶ ὡς ἀπὸ περισπωμένων ποιοῦντα τὴν κλίσιν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ ὡς ἀπὸ περισπωμένων καὶ ὡς ἀπὸ βαρυτόνων ποιοῦνται τὴν κλίσιν, οἷον τύπτω τύψω <καὶ> τυπτῶ τυπτήσω, ῥίπτω ῥριπτον καὶ ῥιπτῶ ῥρίπτουν, εἶδω εἶσω καὶ εἶδῶ εἰδήσω· τὰ δὲ ἔχοντα ἐν ᾧ οὐ ποιοῦνται κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ὡς ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων καὶ ὡς ἀπὸ περισπωμένων τὴν κλίσιν· ἀλλ' ἕως μὲν τοῦ παρατατικοῦ, ὡς εἴρηται, <ὡς> ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων ποιοῦνται τὴν κλίσιν, οὐδέποτε δὲ ὡς ἀπὸ περισπωμένων. Κρεῖττον οὖν ἐστὶν εἰπεῖν, φησὶν, τὴν ἀπολογίαν ταύτην· ἐν τοῖς ῥήμασι τὸ ᾧ καὶ τὸ ᾧ πεφύκασι διπλασιάζεσθαι, οἷον πλήσω τινάσω πάλλω τίλλω· καὶ τὰ μὲν ἔχοντα δύο ᾧ-σ ἢ δύο ᾧ-λ χαίρουσι τῇ βαρεῖα τάσει, οἷον νύσσω πλήσω τινάσω ὀρύσσω τίλλω ποικίλλω στέλλω σφάλλω, χωρὶς εἰ μὴ ἔχωσιν ὀνόματα προϋποκείμενα· ἐκεῖνα γὰρ περισπῶνται, οἷον κύκλος κυκλῶ, ἄμιλλα ἀμιλλῶ (ἐξ οὗ τὸ ἀμιλλῶμαι), λύσσα λυσσῶ· τὸ γὰρ νύσσω οὐκ ἀπὸ τοῦ νύσσα ἐστὶν, ἐπεὶ εἶχε περισπᾶσθαι, ἀλλὰ τούναντίον, νύσσα γὰρ λέγεται ὁ καμπτήρ παρὰ τὸ νύσσεσθαι τοὺς τρέχοντας· τὰ δὲ ἔχοντα ἐν ᾧ ἢ ἐν ᾧ χαίρουσι τῇ περισπωμένῃ τάσει, οἷον φυσῶ νοσῶ χρυσῶ γελῶ λαλῶ ἐλῶ (σημαίνει δὲ τὸ ἐλαύνω) ὠφελῶ πωλῶ ἀμελῶ. Ταῦτα οὖν τὰ ἔχοντα ἐν ᾧ καὶ μὴ περισπασθέντα, λέγω δὴ τὸ μέλω

καὶ θέλω καὶ ὀφείλω, ἀνεμερίσαντο τὴν κλίσιν, καὶ ἕως μὲν τοῦ παρατατικοῦ, ὡς εἴρηται, <ὡς> ἀπὸ βαρυτόνων κλίνονται, μετὰ δὲ τὸν παρατατικὸν ἐν τοῖς ἐφεξῆς χρόνοις ὡς ἀπὸ τῶν περισπωμένων ποιοῦνται τὴν κλίσιν. Τούτου οὖν χάριν τὰ δι' ἐνὸς ᾧ ἐκφερόμενα ἔχουσι τὸν μέλλοντα μιᾷ συλλαβῇ περιττεύοντα τοῦ ἐνεστώτος, οἷον <θέλω θελήσω, μέλω μελήσω, ὥσπερ> ποιῶ ποιήσω, νοῶ νοήσω. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις ἔχομεν δὲ εἰπεῖν καὶ περὶ τῆς ποιότητος τῶν συλλαβῶν τοῦ μέλ λοντος· ἔλθωμεν δὲ καὶ διαλάβωμεν περὶ τῆς παραληγούσης τοῦ μέλ λοντος, περὶ γὰρ τῆς ἀρχούσης ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν. Ἰστέον ὅτι οἱ ἀπὸ βαρυτόνων μέλλοντες πάντες τὰ αὐτὰ ἔχουσι φωνήεντα τῷ ἐνεστώτι κατὰ τὴν παραλήγουσαν, οἷον γράφω γράψω, τύπτω τύψω, κόπτω κόψω, πλέκω πλέξω, ἀνύω ἀνύσω, κρούω κρούσω, τοξεύω τοξεύσω, βασιλεύω βασιλεύσω, πείθω πείσω, νήθω νήσω, ἄδω ἄσω, λήβω λήψω καὶ λείπω λείψω, δανείζω δανείσω, συρίζω συρίσω, λακτίζω λακτίσω, βαδίζω βαδίσω, ἀρπάζω ἀρπάσω, ἐτοιμάζω ἐτοιμάσω, δεσπόζω δεσπόσω, πλὴν τῶν μελλόντων τῆς πέμπτῃς συζυγίας· οὗτοι γὰρ συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον κείρω κερῶ, φθείρω φθερῶ, ραίνω ρανῶ, μιαίνω μιανῶ, λιαίνω λιανῶ· χωρὶς τοῦ 152 πνίγω πνίξω, ἐρύκω ἐρύξω, ψύχω ψύξω· ταῦτα γὰρ κατὰ μὲν τὸν ἐνεστώτα φύσει μακρὰ ἔχουσι τὰ δίχρονα, κατὰ δὲ τὸν μέλλοντα θέσει, ὡς μετ' ὀλίγον εἰσόμεθα· εἰσὶ δὲ καὶ ἕτερα τινὰ τῆς ἑκτῆς συζυγίας μὴ ἔχοντα τὴν αὐτὴν παραλήγουσαν τῷ ἐνεστώτι, ὡς ἐπὶ τοῦ χέω χεύσω καὶ κλαίω κλαύσω καὶ τῶν ὁμοίων, περὶ ὧν ἐν τῇ ἰδίᾳ διδασκαλίᾳ τοῦ μέλλοντος τῆς ἑκτῆς συζυγίας μαθησόμεθα. Πρόσκειται οἱ ἀπὸ βαρυτόνων μέλλοντες διὰ τοὺς ἀπὸ περισπωμένων μέλλοντας, οἷον διὰ τὸ ποιῶ ποιήσω, βοῶ βοήσω, ὁμῶ ὁμόςω· οὗτοι γὰρ ἄλλω τρόπῳ κανονίζονται κατὰ τὴν παραλήγουσαν, ὡς ἐν τῇ περὶ αὐτῶν διδασκαλίᾳ, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Παραλήγεται δὲ ἡ μὲν πρώτη τῶν βαρυτόνων τῷ ᾠ. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ συμφώνου τοῦ ὄντος πρὸ τοῦ ᾠ ἐν τῷ μέλλοντι διαλαμβάνει καὶ λέγει, <ὅτι> ἡ μὲν πρώτη συζυγία τῶν βαρυτόνων τὸ ᾠ ἔχει πρὸ τοῦ ᾠ ἐν τῷ μέλλοντι, οἷον γράφω γράψω, τέρπω τέρψω, λείβω λείψω, τρέπω τρέψω, λείπω λείψω, κόπτω κόψω, ἄπτω ἄψω. Ἡ δὲ δευτέρα τὸ ᾠ ἔχει, οἷον λέγω λέξω, πλέκω πλέξω, τρέχω θρέξω, ἔχω ἔξω, πέκω πέξω (σημαίνει δὲ τὸ κτενίζω, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <Ξ 176> πεξαμένη χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινούς, ἀντὶ τοῦ κτενισαμένη). Ἡ δὲ τρίτη πρὸ τοῦ ᾠ τὸ ς ἔχει κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον ἄδω ἄσω, εἶδω εἶσω, οἷον <Θ 532> εἴσομαι εἴ κέ μ' ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης, νήθω νήσω, πείθω πείσω, ἀνύτω ἀνύσω. Ἡ δὲ τετάρτη διφορεῖται, πῇ μὲν διὰ τοῦ ᾠ, πῇ δὲ διὰ τοῦ ᾠ· καὶ διὰ μὲν τοῦ ᾠ ἐκφέρεται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον φράζω φράσω, συρίζω συρίσω, ἀρπάζω ἀρπάσω, [καὶ] διὰ <δὲ> τοῦ ᾠ, οἷον πῆσσω πῆξω, πλήσσω πλήξω, τινάσσω τινάξω, φράσσω φράξω. Ἡ δὲ πέμπτῃ τὰ ἀμετάβολα τηρεῖ κατὰ τὸν μέλλοντα μετὰ συστολῆς τῆς παραληγούσης καὶ περισπωμένου τόνου, οἷον κείρω κερῶ, φθείρω φθερῶ, σπεῖρω σπερῶ, τίλλω τιλῶ, στέλλω στελῶ, ποικίλλω ποικιλῶ, κρίνω κρινῶ, νέμω νεμῶ, μένω μενῶ, δέρω δερῶ· ταῦτα δὲ, φημὶ δὴ τὸ νέμω μένω δέρω, οὐ συνέστειλαν τὴν παραλήγουσαν, ἐπειδὴ καὶ ἐν τῷ ἐνεστώτι βραχεῖα ἦν ἡ παραλήγουσα, καὶ οὐ χρειαν εἶχε συστολῆς κατὰ τὸν μέλλοντα. Ἡ δὲ ἑκτη τὸ ᾠ ἔχει πρὸ τοῦ ᾠ κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον ἱππεύω ἱππεύσω, βασιλεύω βασιλεύσω, τοξεύω τοξεύσω, κρούω κρούσω, λούω λούσω. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι, ὡς ἀνωτέρω ἐμάθομεν, ἀναλογίαν ἔχει ὁ μέλλων τῇ εὐθείᾳ, ὁ δὲ ἐνεστώτης τῇ γενικῇ· ἐπειδὴ οὖν ὅτε ἡ εὐθεῖα διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, τότε ἡ γενικὴ διὰ τοῦ ᾠ ἢ ᾠ ᾠ ᾠ ἐκφέρεται, οἷον Ἄραψ 153 Ἄραβος, Κύκλωψ Κύκλωπος, Κίνυψ Κίνυφος (Κίνυψ δὲ ἐστὶν ὄνομα ποταμοῦ), τούτου χάριν καὶ ὅτε ὁ ἐνεστώτης διὰ τοῦ ᾠ ἢ ᾠ ᾠ ᾠ ᾠ ἐκφέρεται, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, οἷον λείβω λείψω, γράφω γράψω, τέρπω τέρψω, τύπτω τύψω. Καὶ πάλιν ἐπειδὴ ὅτε ἡ εὐθεῖα διὰ τοῦ ᾠ ἐκφέρεται, τότε

ή γενική διὰ τοῦ ᾱ ἢ ᾱ ἢ ᾱ ἢ ᾱ τ ἐκφέρεται, οἷον Φοῖνιξ Φοῖνικος, τέττιξ τέττιγος, ὄνυξ ὄνυχος, ἄναξ ἄνακτος, τούτου χάριν καὶ ὅτε ὁ ἐνεστῶς ἢ διὰ τοῦ ᾱ ἢ ᾱ ἢ ᾱ τ ἐκφέρεται, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾱ ἐκφέρεται, οἷον λέγω λέξω, πλέκω πλέξω, τρέχω θρέξω, τίκτω τίξω, πέκω (τὸ κτενίζω) πέξω. Καὶ πάλιν ἐπειδὴ ὅτε ἡ εὐθεῖα διὰ τοῦ ᾱ ἐκφέρεται καὶ περιττοσυνλλάβως κλίνειται, τότε ἡ γενική διὰ τοῦ ᾱ ἢ διὰ τοῦ ᾱ ἢ διὰ τοῦ ᾱ τ ἐκφέρεται, οἷον Πάρις Πάριδος, ὄρνις ὄρνιθος, Λάχης Λάχητος, βότρυς βότρυος, τούτου χάριν καὶ ὅτε ὁ ἐνεστῶς διὰ τοῦ ᾱ ἢ διὰ τοῦ ᾱ ἢ διὰ τοῦ ᾱ τ ἐκφέρεται, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾱ ἐκφέρεται, οἷον ἄδω ἄσω, πείθω πείσω, ἀνύτω ἀνύσω, ἀκούω ἀκούσω· πρόσκειται περιττοσυνλλάβως κλίνεται διὰ τὸ κοχλίας κοχλίου, καλὸς καλοῦ, Ἀτρείδης Ἀτρείδου· ἐπὶ τούτων γὰρ ἡ εὐθεῖα διὰ τοῦ ᾱ ἐκφέρεται, καὶ ὅμως ἡ γενική οὔτε διὰ τοῦ ᾱ οὔτε διὰ τοῦ ᾱ οὔτε διὰ τοῦ τ οὔτε διὰ καθαροῦ τοῦ ᾱ ἐκφέρεται· ἀλλ' οὐ κλίνονται περιττο συνλλάβως, ἀλλ' ἰσοσυνλλάβως. Καὶ πάλιν ἐπειδὴ ὅτε ἡ εὐθεῖα δι' ἄμεταβόλου ἐκφέρεται, τότε ἡ γενική διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, οἷον Ἑκτωρ Ἑκτορος, Νέστωρ Νέστορος, Πλάτων Πλάτωνος, Θέων Θέωνος· τὸ γὰρ ἥπαρ ἥπατος καὶ δέλεαρ δελέατος ἐτερόκλιτα λέγουσιν εἶναι ὡς ἀπὸ <τῆς εἰς ᾱ> καταλήξεως, οἷον ἀπὸ τοῦ ἥπας καὶ δέλεας· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ὕδατος γενική ὡς ἀπὸ τοῦ ὕδας ἐστὶν τούτου χάριν καὶ ὅτε ὁ ἐνεστῶς δι' ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, τότε καὶ ὁ μέλλων διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, οἷον κείρω κερῶ, ραίνω ρανῶ, τίλλω τιλῶ, νέμω νεμῶ. Ἡ δὲ τετάρτη διαφορεῖται. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων διαλαμβάνει ὁ τεχνικὸς καὶ λέγει, ὅτι ἡ τετάρτη συζυγία τῶν βαρυτόνων διαφορεῖται κατὰ τὸν μέλλοντα· πῆ <μὲν> γὰρ διὰ τοῦ ᾱ ἐκφέρεται, οἷον συρίζω συρίσω, ἐλπίζω ἐλπίσω, φράζω φράσω, πῆ δὲ διὰ τοῦ ᾱ, οἷον πλήσσω πλήξω, σφάζω σφάξω. Καὶ λέγει ὁ Ἡρωδιανός, ὅτι εἰκότως ἀτακτεῖ ὁ μέλλων τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων, καὶ πῆ μὲν διὰ τοῦδε τοῦ συμφώνου ἐκφέρεται, πῆ δὲ διὰ τοῦδε, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐνεστῶς ἀτακτεῖ· ποία γὰρ συγγένεια [ἐπὶ] τῶν δύο ᾱ σ πρὸς τὸ ᾱ; οὐδὲ γὰρ εἰσι τὰ δύο ᾱ σ διπλοῦν σύμφωνον, ὡς περὶ τὸ ᾱ, διπλᾶ γὰρ εἰσι τρία, ᾱ ᾱ ψ. Ἀντιλέγει δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Φιλόπονος λέγων, ὅτι εἰ μὲν τὰ διὰ τοῦ ᾱ ἐκφερόμενα κατὰ τὸν 154 ἐνεστῶτα δι' ἑνὸς μόνου συμφώνου ἐξεφέροντο κατὰ τὸν μέλλοντα, τυχὸν ἢ διὰ τοῦ ᾱ μόνου ἢ διὰ τοῦ ᾱ <μόνου>, καὶ πάλιν εἰ τὰ διὰ δύο ᾱ σ ἐκφερόμενα κατὰ τὸν ἐνεστῶτα δι' ἑνὸς μόνου συμφώνου ἐξεφέροντο κατὰ τὸν μέλλοντα, τυχὸν ἢ διὰ τοῦ ᾱ μόνου ἢ διὰ τοῦ ᾱ μόνου, καλῶς ἂν ἔλεγεν· εἰ δὲ ὁρῶμεν καὶ <τὰ> διὰ τοῦ ᾱ ἐκφερόμενα κατὰ τὸν ἐνεστῶτα πῆ μὲν διὰ τοῦ ᾱ ἐκφερόμενα κατὰ τὸν μέλλοντα, πῆ δὲ διὰ τοῦ ᾱ, οἷον φράζω φράσω, σφάζω σφάξω, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ διὰ δύο ᾱ σ ἐκφερόμενα κατὰ τὸν ἐνεστῶτα πῆ μὲν διὰ τοῦ ᾱ ἐκφερόμενα κατὰ τὸν μέλλοντα, πῆ δὲ διὰ τοῦ ᾱ, οἷον πλήσσω πλήξω, πλάσσω πλάσω, τί ἔχομεν εἰπεῖν; ἢ ὅτι τὸ ᾱ πρὸς ἑαυτὸ ἀτακτεῖ, ἢ <ὅτι> τὰ δύο ᾱ σ πρὸς ἑαυτὰ ἀτακτοῦσιν, ὅτι διαφοροῦνται κατὰ τὸν μέλλοντα καὶ πῆ μὲν διὰ τοῦδε τοῦ συμφώνου ἐκφέρονται, πῆ δὲ διὰ τοῦδε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἔστι δὲ κανονίσει τὸν μέλλοντα τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων οὕτως· ἰστέον ὅτι ἡνίκα ὁ ἐνεστῶς διὰ τῶν δύο ᾱ σ ἐκφέρεται, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ ᾱ ἐκφέρεται, οἷον πλήσσω πλήξω, πῆσσω πῆξω, νύσσω νύξω, τινάσσω τινάξω, ἐλίσσω ἐλίξω, ἀνάσσω ἀνάξω, χωρὶς τοῦ ἱμάσσω ἱμάσω (ὃ σημαίνει τὸ πλήσσω, ἀπὸ τοῦ ἱμάς ἱμάντος) καὶ χωρὶς τοῦ ἱνάσσω ἱνάσω (ἱνάσσω δὲ ἐστὶ τὸ ἰσχὺν παρέχω, ἀπὸ τοῦ ἱς ἰνός, ὃ σημαίνει τὴν δύναμιν) καὶ χωρὶς τοῦ πάσσω πάσω καὶ <τοῦ> πλάσσω πλάσω καὶ τοῦ λεύσσω λεύσω καὶ τοῦ ἐρέσσω ἐρέσω (ὃ σημαίνει τὸ κωπηλατῶ), οὗ ὁ πρῶτος ἀόριστος ἤρεσα, οἷον <ξφρ μ 444> ἤρεσα χερσὶν ἐμῇσι. Δύναται δὲ ὁ ἐρέσω μέλλων, ὡς φησὶν ὁ Ἡρωδιανός, καὶ ὡς ἀπὸ περισπωμένου <εἶναι> τοῦ ἐρῶ ἐρέσω, ὡς περὶ τελῶ τελέσω. Ἰστέον <δὲ> ὅτι ἐπιλαμβάνονται τινες

τοῦ Φιλοπόνου λέγοντες, ὅτι κακῶς παρέθετο τὸ λεύσσω· τοῦτο γὰρ οὐ κλίνεται κατὰ τὸν μέλλοντα. Τὰ δὲ διὰ τοῦ ᾠζ ἐκφερόμενα κατὰ τὸν ἐνεστώτα ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ὄντα διὰ τοῦ ᾠς ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον συρίζω συρίσω, κουφίζω κουφίσω, ἐλπίζω ἐλπίσω, βαδίζω βαδίσω, λακτίζω λακτίσω, δανείζω δανείσω, ἐτοιμάζω ἐτοιμάσω, δεσπίζω δεσπόσω, ἀρμόζω ἀρμόσω, γογγύζω γογγύσω, ἀρπάζω ἀρπάσω, βαστάζω βαστάσω, νυστάζω νυστάσω· τὸ γὰρ βαστάζω καὶ νυστάζω καὶ ἀρπάζω Δωρικά εἰσι κατὰ τροπὴν τοῦ ᾠς εἰς ᾠξ γενόμενα. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τοῦ οἰμώζω οἰμώξω καὶ αἰάζω αἰάξω καὶ θρυλλίζω θρυλλίξω (ὃ σημαίνει τὸ κλῶ), ἐξ οὗ τὸ <Ψ 396> θρυλλίχθη δὲ μέτωπον, καὶ τοῦ στηρίζω στηρίξω καὶ τοῦ 155 ἀλαλάζω ἀλαλάξω καὶ τοῦ ὀλολύζω ὀλολύξω καὶ τοῦ στενάζω στενάξω τοῦτο δὲ τὸ στενάξω δύναται καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ στενάχω ἐνεστώτος εἶναι, οἷον <Ω 639> ἀλλ' αἰεὶ στενάχω καὶ ἄλγεα μυρία πέσσω, οὗ ἡ μετοχὴ στενάχων, ὡς τὸ <ι 415> Κύκλωψ δὲ στενάχων καὶ ὠδίνων ὠδύνησιν, ἐξ οὗ καὶ στεναχὴ ἐστὶ τὸ ῥηματικὸν ὄνομα· καὶ τοῦ ἄλα πάζω ἄλαπάξω, εἰ μὴ τις καὶ αὐτὸ Δωρικὸν εἴποι, ὡς ἀπὸ τοῦ ἄλα πάσω γέγονε τροπὴ τοῦ ᾠς εἰς ᾠξ, ὥσπερ τὸ βαστάζω βαστάσω βαστάξω καὶ τὰ ὅμοια. Τὰ δὲ διὰ τοῦ ᾠζ ἐκφερόμενα κατὰ τὸν ἐνεστώτα διούλ λαβα ὄντα ποτὲ μὲν διὰ τοῦ ᾠξ ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα, ποτὲ δὲ διὰ τοῦ ᾠς, οἷον φράζω φράσω, πρίζω πρίσω, κτίζω κτίσω, ἴζω ἴσω, κνίζω κνίσω, κράζω κράξω, στάζω στάξω, σφάζω σφάξω, παίζω παίξω· τοῦτο δὲ εὗρηται καὶ διὰ τοῦ ᾠς, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ <Θ 251> παίσατε, ὡς ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἷσι φίλοισι, καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει <Plut. 1055> βούλει διὰ χρόνου πρὸς με παῖσαι; καὶ ἴσως τὸ παίξω Δωρικὸν ἐστὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ᾠς εἰς τὸ ᾠξ γενόμενον, ὥσπερ καὶ τὸ βαστάσω βαστάξω καὶ νυστάσω νυστάξω καὶ ἀρπάσω ἀρπάξω. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ᾠζ ᾠξ ὑπὲρ δύο συλλαβὰς τῶν διὰ τοῦ ᾠι γραφομένων εἰώθασι οἱ Ἀθηναῖοι ἀποβάλλειν τὸ ᾠς κατὰ τὸν μέλλοντα καὶ περισπᾶν, οἷον γεμίζω γεμίσω γεμιῶ, ἐλπίζω ἐλπίσω ἐλπιῶ, συρίζω συρίσω συριῶ, λακτίζω λακτίσω λακτιῶ, βαδίζω βαδίσω βαδιῶ, κουφίζω κουφίσω κουφιῶ· ἀποβάλλουσι δὲ τὸ ᾠς πρῶτον καὶ οὕτω περισπῶσιν, ἐπειδὴ τὸ ᾠς χαρακτηριστικὸν ἐστὶ βαρυτόνου μέλλοντος, οἷον ποιήσω νοήσω λαλήσω· ἀποβάλλουσι γὰρ πρῶτον τὸ αἴτιον τῆς βαρείας τάσεως καὶ οὕτω περισπῶσιν. Τοῦτο δὲ ποιοῦσι κατὰ τὸν μέλλοντα διὰ τοιαύτην αἰτίαν· κανὼν γάρ ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι ἡ παραλήγουσα τοῦ βαρυτόνου μέλλοντος ἢ ἴση θέλει εἶναι πρὸς τὴν παραλήγουσαν τοῦ βαρυτόνου ἐνεστώτος ἢ μείζων, οὐδέποτε δὲ ἐλάττων, χωρὶς τοῦ πνίγω πνίξω, ἐρύκω ἐρύξω, ψύχω ψύξω· ἴση μὲν, οἷον λείπω λείψω, πείθω πείσω, λείβω λείψω, νήθω νήσω, τύπτω τύψω, ράπτω ράψω, βλάπτω βλάψω, μείζων δὲ, οἷον λέγω λέξω, πλέκω πλέξω, γράφω γράψω, τρέχω θρέξω, ἔχω ἔξω· πρόσκειται βαρυτόνου ἐνεστώτος διὰ τὸ ἀρκῶ ἀρκέσω· ἐνταῦθα γὰρ ἡ παραλήγουσα τοῦ βαρυτόνου μέλλοντος ἐλάττων ἐστὶ τῆς παραληγούσης τοῦ ἐνεστώτος, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι βαρύτονος ἐνεστώτος· πρόσκειται βαρυτόνου μέλλοντος διὰ τὸ κείρω κερῶ· ἐνταῦθα γὰρ ἡ παραλήγουσα τοῦ μέλλοντος ἐλάττων ἐστὶ τῆς παραληγούσης τοῦ ἐνεστώτος, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι βαρύτονος μέλλοντος. Ἐπειδὴ οὖν ἐν τῇ τετάρτῃ συζυγίᾳ παραβέβηται ὁ κανὼν τὸ γὰρ συρίζω 156 καὶ δεσπίζω καὶ γεμίζω καὶ ἐτοιμάζω θέσει μακρὰ παραλήγονται, <τὸ δὲ συρίσω καὶ δεσπόσω καὶ γεμίσω καὶ ἐτοιμάσω φύσει βραχεῖα παραλήγονται>, τὸ δὲ θέσει μακρὸν τοῦ φύσει βραχείος μείζον ἐστὶν τούτου χάριν ταύτην τὴν παραλογίαν φεύγοντες οἱ Ἀθηναῖοι περισπῶσι τὸν μέλλοντα· κανὼν γάρ ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι ἡνίκα ὁ μέλλων ἐλάττονα ἔχει τὴν ἰδίαν παραλήγουσαν τῆς παραληγούσης τοῦ βαρυτόνου ἐνεστώτος, περισπᾶται, οἷον κείρω κερῶ, σπείρω σπερῶ, φθείρω φθερῶ, ραίνω ρανῶ, μιαίνω μιανῶ, τίλλω τιλῶ. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί ἐπὶ τῶν ἄλλων τοῦτο οὐ ποιοῦσιν· ἐπὶ γὰρ τῶν διὰ τοῦ ᾠα ᾠζ ᾠξ καὶ ᾠο ᾠζ ᾠξ οὐκ ἀποβάλλουσι τὸ ᾠς

κατὰ τὸν μέλλοντα καὶ περισπῶσιν, οἷον δεσπόζω δεσπόσω, ἀρμόζω ἀρμόσω, ἀγοράζω ἀγοράσω, ἐτοιμάζω ἐτοιμάσω. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ᾠζω καὶ ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ὠζω τοῦτο οὐ ποιοῦσιν, ἵνα μὴ φεύγοντες τὸ ἐν ἄτοπον μείζονι ἀτόπῳ περιπέσωσιν· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ὅπου εὕρωσιν ἀλλεπάλληλα φωνήεντα δυνάμενα συναιρεθῆναι συναιροῦσιν αὐτά, οἷον Ἑρετριέως Ἑρετριῶς, Πειραιέως Πειραιῶς, Δημοσθένεος Δημοσθένους, Διομήδεος Διομήδους· εἰ ἀπέβαλον οὖν ἐπὶ τούτων τὸ ζ κατὰ τὸν μέλλοντα καὶ περιέσπασαν, ἤμελλον συναίρεσιν ποιεῖσθαι τῶν ἀλλεπαλ λήλων φωνηέντων, οἷον ἐτοιμάζω ἐτοιμάσω ἐτοιμάω καὶ ἐτοιμῶ, ὡς τὸ βοάω βοῶ, καὶ πάλιν δεσπόζω δεσπόσω δεσπόω καὶ δεσπῶ, ὥσπερ χρυσόω χρυσῶ· εἰ δ' ἐποίησαν συναίρεσιν, ἤμελλεν ἐλάττονας ὁ μέλλων συλλαβὰς ἔχειν τοῦ ἐνεστῶτος, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· ὁ γὰρ μέλλων ἢ ἰσοσυλλαβεῖν θέλει τῷ ἐνεστῶτι, οἷον τύπτω τύψω, γράφω γράψω, ἢ περιττοσυλλαβεῖν θέλει, οἷον ποιῶ ποιήσω, βοῶ βοήσω, θέλω θελήσω, ὀφείλω ὀφειλήσω. Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν οὔτε ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ᾠζω οὔτε ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ὠζω ἀποβάλλουσιν οἱ Ἀθηναῖοι τὸ ζ κατὰ τὸν μέλλοντα καὶ περισπῶσιν· ἐπὶ δὲ τῶν διὰ τοῦ ιζω ὑπὲρ δύο συλ λαβὰς διὰ τοῦτο ἀποβάλλουσι τὸ ζ κατὰ τὸν μέλλοντα καὶ περισπῶσιν, ἐπειδὴ τὸ ι καὶ τὸ ω οὐδέποτε κερνῶνται οὔτε παρ' ἡμῖν οὔτε παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις οὔτε παρ' ἄλλῃ τινὶ διαλέκτῳ, οἷον μειδιῶ ἐρρυθιῶ ἀνιῶ κατηφιῶ. Διατί δὲ καὶ ἐπὶ τῶν δυσυλλάβων τῶν διὰ τοῦ ιζω <καὶ ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ> υζω διὰ τοῦ υ, οἷον γογγύζω γογγύσω, ποπ πύζω ποππύσω, οὐ ποιοῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι ἀποβολὴν τοῦ ζ κατὰ τὸν μέλλοντα καὶ περισπῶσιν, καὶ ταῦτα μήτε τοῦ υ καὶ ω συναιρουμένων, οἷον λύω κλύω, οὐκ εἰρήκασιν οἱ τεχνικοί· ἡμεῖς δέ, εἰ θεῶ φίλον, ἐν τοῖς προλεγομένοις τῆς Ὀρθογραφίας διαλάβωμεν περὶ αὐτῶν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 157 Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ τοῦ δανείζω δανείσω οὐ ποιοῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι ἀποβολὴν τοῦ ζ κατὰ τὸν μέλλοντα καὶ περισπῶσιν, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτου οὐ παραβέβηται ὁ κανὼν· οὐκ ἔχει γὰρ ὁ μέλλων ἐπὶ τούτου τὴν ἰδίαν παραλήγουσαν ἐλάττω τῆς παραληγούσης τοῦ ἐνεστῶτος· τῇ γὰρ εἰ διφθόγγῳ παραλήγεται ὁ ἐνεστῶς καὶ ὁ μέλλων. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ διὰ τοῦ ιζω πάντα διὰ τοῦ ι γράφονται, οἷον συρίζω κουφίζω ἐλπίζω βαδίζω κτίζω πρίζω, πῶς τὸ δανείζω διὰ τῆς εἰ διφθόγγου γράφεται. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ γένειον γίνεται γενειάζω, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ δάνειον γίνεται δανειάζω, καὶ κατ' ἔκθλιψιν τοῦ α δανείζω, καὶ ἐκ τούτου λοιπὸν παραλήγεται τῇ εἰ διφθόγγῳ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ πνίγω πνίξω, ἐρύκω (τὸ κωλύω) ἐρύξω καὶ ψύχω ψύξω διὰ τοῦτο ἐσημειωσάμεθα, ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸν ἐνεστῶτα φύσει μακρὰ ποιοῦσι τὰ δίχρονα, κατὰ δὲ τὸν μέλλοντα θέσει μακρά, τὸ δὲ φύσει μακρὸν μεῖζόν ἐστι τοῦ θέσει μακροῦ· διὰ τοῦτο <δὲ> θέσει μακρά εἰσιν ἐν τῷ μέλλοντι, ἐπειδὴ τὸ ζ ἐπιφέρεται· κανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι τὸ ι καὶ τὸ υ οὐδέποτε πρὸ τοῦ ζ φύσει μακρά εἰσιν, χωρὶς εἰ μὴ λόγῳ ἀρχούσης παρωχημένων, οἷον Φοῖνιξ πέρδιξ κήρυξ Βέβρυξ ἄμπυξ. Πρόσκειται εἰ μὴ λόγῳ ἀρχούσης παρωχημένων διὰ τὸ ἱξεύω ἱξευον· τὸ μὲν γὰρ ἱξεύω θέσει μακρὸν ἔχει τὸ ι, τὸ δὲ ἱξευον φύσει μακρὸν τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης τῶν παρωχημένων· οἱ γὰρ παρωχημένοι κατὰ τὴν ἄρχουσαν ἢ χρονικῶς θέλουσι μεγεθύνεσθαι ἢ συλλαβικῶς, συλ λαβικῶς μὲν, οἷον τύπτω ἔτυπτον, χρονικῶς δέ, οἷον ἄγω ἤγον· ἐν οἷς οὖν τὸ ἱξευον οὐκ ἠδύνατο συλλαβικῶς μεγεθύνεσθαι, ἐπειδὴ οὐκ ἄρχεται ὁ ἐνεστῶς ἀπὸ συμφώνου, ἐξ ἀνάγκης χρονικῶς ἐμεγεθύνθη καὶ τούτου χάριν ἐξέτεινε τὸ ι. Δέδεικται οὖν, ὅτι διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ζ θέσει μακρά εἰσι τὰ δίχρονα ἐν τῷ πνίξω καὶ ἐρύξω καὶ ψύξω μέλλοντι· εἰ δὲ τις εἴποι, καὶ πόθεν δῆλον, ὡς ἐν τῷ πνίξω μέλλοντι καὶ ἐρύξω καὶ ψύξω θέσει μακρά εἰσι τὰ δίχρονα, διπλοῦν γὰρ σύμφωνον ἐπιφέρεται καὶ μακρά ἐστὶν ἡ συλλαβή, λέγομεν, ὅτι τοῦτο ἔστι γνῶναι ἐκ τοῦ πέπνιγα παρακειμένου καὶ ἥρυκα καὶ ἔψυχα βραχὺ τὸ δίχρονον ἔχοντος· ὁ γὰρ

παρακείμενος καὶ ὁ μέλλων τὸν αὐτὸν χρόνον θέλουσιν ἔχειν κατὰ τὴν παραλήγουσαν, οἷον τέτυφα τύψω, ἰδοὺ ἡ ᾤ-υ συλλαβὴ κατὰ τὸν παρακείμενον βραχεῖα ἔστιν, καὶ πάλιν πέπεικα πείσω, ἰδοὺ ἡ ᾤ-ε-ι συλλαβὴ κατὰ τὸν παρακείμενον καὶ τὸν μέλλοντα φύσει μακρὰ ἔστιν. Ἡ δὲ πέμπτη τὰ ἀμετάβολα τηρεῖ μετὰ συστολῆς τῆς παραληγούσης καὶ περισπωμένου τόνου. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς πέμπτης συζυγίας διαλαμβάνει καὶ λέγει, ὅτι ἡ πέμπτη συζυγία τὰ ἀμετάβολα τηρεῖ κατὰ τὸν μέλλοντα μετὰ συστολῆς τῆς 158 παραληγούσης καὶ περισπωμένου τόνου· μετὰ συστολῆς δὲ τῆς παραληγούσης, εἴ γε μακρὰ εὐρεθῇ ἡ παραλήγουσα ἐν τῷ ἐνεστώτι, οἷον κείρω κερῶ, φθείρω φθερῶ, σπείρω σπερῶ, κτείνω κτενῶ, ραίνω ρανῶ, μαιίνω μιανῶ, λιαίνω λιανῶ, μολύνω μολυνῶ, τίλλω τιλῶ, ποικίλλω ποικιλῶ, στέλλω στελῶ, ἀγγέλλω ἀγγελῶ, πάλλω παλῶ· πρόσκειται εἴ γε μακρὰ εὐρεθῇ ἡ παραλήγουσα ἐν τῷ ἐνεστώτι, ἐπειδὴ ἐὰν βρα χεῖα εὐρεθῇ ἡ παραλήγουσα ἐν τῷ ἐνεστώτι, ἡ αὐτὴ φυλάττεται καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, οἷον μένω μενῶ, νέμω νεμῶ, δέμω δεμῶ, βρέμω βρεμῶ. Εὐλόγως δὲ ἡ πέμπτη συζυγία τὰ ἀμετάβολα τηρεῖ κατὰ τὸν μέλλοντα μετὰ συστολῆς τῆς παραληγούσης καὶ περισπωμένου τόνου· ἐμάθομεν γὰρ ὅτι ἀναλογεῖ ὁ μέλλων μὲν τῇ εὐθείᾳ, ὁ δὲ ἐνεστώς τῇ γενικῇ· ἐπειδὴ οὖν ὅτε ἡ εὐθεῖα δι' ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, τότε καὶ ἡ γενικὴ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, οἷον Ἑκτωρ Ἑκτορος, Πλάτων Πλάτωνος, Θέων Θέωνος· τὸ γὰρ ἦπαρ ἦπατος καὶ δέλεαρ δελέατος ἐτερόκλιτα λέγουσιν εἶναι ὡς ἀπὸ τῆς εἰς ᾤ-ς καταλήξεως, οἷον ἀπὸ τοῦ ἦπας καὶ δέλεαστούτου χάριν καὶ ὅτε ὁ ἐνεστώς δι' ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, τότε καὶ ὁ μέλλων διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀμεταβόλου ἐκφέρεται, οἷον κείρω κερῶ, φθείρω φθερῶ, ραίνω ρανῶ, τίλλω τιλῶ, νέμω νεμῶ. Ἐπειδὴ δὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ βαρυτόνου ἐνεστώτος οὐ δύνανται καὶ χαρακτηριστικὰ βαρυτόνου μέλλοντος εἶναι· γὰρ τὸ ᾤ-κ καὶ ᾤ-π χαρακτηριστικὰ ὄντα βαρυτόνου ἐνεστώτος, ὡς ἐπὶ τοῦ πλέκω καὶ τρέπω, οὐκ εἰσὶ χαρακτηριστικὰ βαρυτόνου μέλλοντος ἀλλὰ περισπωμένου, ὡς ἐπὶ τοῦ τυπῶ δευτέρου μέλλοντος· τούτου χάριν <περισπῶνται οἱ> μέλλοντες τῆς πέμπτης συζυγίας, ἵνα μὴ εὐρεθῶσι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ βαρυτόνου ἐνεστώτος, φημὶ δὴ τὰ ἀμετάβολα, χαρακτηριστικὰ καὶ βαρυτόνου μέλλοντος. Ἐπειδὴ δὲ περισπῶνται, εὐλόγως τὴν παραλήγουσαν συστέλλουσιν· καὶ γὰρ οἱ περισπώμενοι μέλλοντες βραχεῖα θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον τυπῶ πλακῶ λακτιῶ βαδιῶ λεπιῶ συριῶ κουφιῶ ἐλπιδῶ· δεῖ προσθεῖναι <χωρὶς τῶν> Δωρικῶν· οἱ γὰρ Δωριεῖς τὸν ποιήσω μέλλοντα μακρὰ παραληγόμενον περισπῶσι ποιησῶ λέγοντες πάντας γὰρ τοὺς ὀριστικούς μέλλοντας περισπῶσιν οἱ Δωριεῖς, <οἷον> τυψῶ γραψῶ λεξῶ ἀμελξῶ. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί οἱ Δωριεῖς πάντας τοὺς ὀριστικούς μέλλοντας περισπῶσιν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πολλάκις οἱ Δωριεῖς ἐναλ λαγὰς ποιοῦνται <τόνων> πρὸς τὴν κοινὴν διάλεκτον· καὶ γὰρ τὰς 159 παρ' ἡμῖν προπερισπωμένας λέξεις αὐτοὶ <πολλάκις> παροξύνουσιν, οἷον παῖδες παίδες, αἶγες <αἰγες>, φῶτες φώτες· καὶ πάλιν τὰς παρ' ἡμῖν βαρυτόνους λέξεις αὐτοὶ πολλάκις περισπῶσιν, τὸ γὰρ πάντων καὶ παίδων παντῶν καὶ παιδῶν λέγουσι περισπωμένως· καὶ πάλιν τὰς παρ' ἡμῖν περισπωμένας λέξεις αὐτοὶ πολλάκις συστέλλοντες ὀξύνουσιν, οἷον τὸ δασμηφορεῖν καὶ ποιεῖν αὐτοὶ δασμηφορέν καὶ ποιέν λέγουσιν· δασμηφορεῖν δὲ ἔστι τὸ <φέρειν τὰ δημόσια>· ἐπειδὴ οὖν <πολλάκις> ἐναλλαγὰς τόνων ποιοῦνται οἱ Δωριεῖς πρὸς τὴν κοινὴν διάλεκτον, εἰκότως περισπῶσι <τοὺς ὀριστικούς μέλλοντας>, ἵνα καὶ ἐπὶ τούτων ἐναλλαγὴν ποιήσωνται τόνου πρὸς τὴν κοινὴν διάλεκτον. Ἡ δὲ ἕκτη τὸ ᾤ-ς, οἷον ἱππεύω ἱππεύσω. <Ἐνταῦθα περὶ> τοῦ μέλλοντος τῆς ἕκτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων διαλαμβάνει· καὶ ἰστέον, ὅτι ἡ ἕκτη συζυγία τῶν βαρυτόνων πρὸ τοῦ ᾤ-ω προσλαμβάνουσα τὸ ᾤ-ς τὸν μέλλοντα ἀποτελεῖ, οἷον ἱππεύω ἱππεύσω, δουλεύω δουλεύσω, βασιλεύω βασιλεύσω, κρούω κρούσω, πταίω πταίσω, παίω παίσω (σημαίνει

δὲ τὸ τύπτω), παλαίω παλαίσω, σβέω σβέσω, τρέω τρέσω, βδέω βδέσω· τὸ γὰρ πνέω πνεύσω καὶ πλέω πλευσω καὶ χέω χεύσω καὶ ῥέω ῥεύσω πλεονασμὸν πεπόνθασι <τοῦ ὠ> κατὰ τὸν μέλλοντα· τινὲς δὲ θέλουσι λέγειν ταῦτα εἶναι ὡς ἀπὸ τοῦ πνεύω καὶ πλευώ καὶ χεύω καὶ ῥεύω· τὸ δὲ κλαίω καὶ καίω τροπὴν πεπόνθασι τοῦ ὠ εἰς τὸ ὠ κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον κλαύσω καὶ καύσω· τὸ δὲ πταίω καὶ παίω καὶ παλαίω οὐ πεπόνθασι τροπὴν τοῦ ὠ εἰς τὸ ὠ κατὰ τὸν μέλλοντα, πταίσω γὰρ καὶ παίσω καὶ παλαίσω, ὡς ἐν τῇ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρα κειμένου διδασκαλία μεμαθήκαμεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ λύω καὶ θύω κατὰ μὲν τὸν ἐνεστῶτα καὶ ἐκτείνουσι τὸ ὠ καὶ συστέλλουσιν, κατὰ δὲ τὸν <λύσω καὶ θύσω μέλλοντα> ἀεὶ ἐκτεταμένον ἔχουσι τὸ ὠ. Οἱ δ' ἀπὸ περισπωμένων ἀεὶ μὲν εἰς ὠ λήγουσιν.

Ἐνταῦθα περὶ τῆς παραληγούσης τοῦ μέλλοντος τῶν <τριῶν συζυγιῶν τῶν περι σπωμένων διαλαμβάνει· καὶ ἰστέον ὅτι οἱ ἀπὸ περισπωμένων μέλλοντες ἀεὶ μὲν εἰς ὠ λήγουσι καὶ πρὸ τοῦ ὠ ἔχουσι τὸ ὠ, οἷον ποιῶ ποιήσω, νοῶ νοήσω, βοῶ βοήσω, ἔω ἑάσω>, χρυσῶ χρυσώσω, ὁμῶ ὁμόσω. Καὶ εὐλόγως πρὸ τοῦ ὠ <τὸ ὠ ἔχουσιν, ἐπειδὴ ἐὰν λάβωμεν τὴν ἐντέλειαν αὐτῶν, τῆς ἑκτης συζυγίας> τῶν βαρυτόνων εὐρίσκονται, οἷον ποιῶ ποιέω, βοῶ βοάω· ἡ δὲ ἑκτη τῶν βαρυτόνων, ὡς δέδεικται>, πρὸ τοῦ ὠ τὸ ὠ ἔχει κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον ἱππεύω ἱππεύσω, βασιλεύω 160 βασιλεύσω. Παραλήγεται δὲ ἡ μὲν πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων κατὰ τὸν μέλλοντα ἢ τῷ ὠ ἢ τῷ ὠ, οἷον νοήσω τελέσω, ἡ δὲ δευτέρα ἢ τῷ ὠ ἢ τῷ ὠ, οἷον βοήσω ἑάσω, ἡ δὲ τρίτη ἢ τῷ ὠ ἢ τῷ ὠ, οἷον χρυσώσω ἀρόσω (σημαίνει δὲ τὸ ἀροτριάσω). Ἔστι δὲ κανονίσαι τὴν παραλήγουσαν τοῦ μέλλοντος τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων οὕτως· ὅτε μακρᾶ παραλήγεται ὁ ἐνεστῶς, τότε ὁ μέλλων διὰ τοῦ ὠ ἐκφέρεται, οἷον ποιῶ ποιήσω, εὐρῶ εὐρήσω, ὠθῶ ὠθήσω, οὐρῶ οὐρήσω, αὐλῶ αὐλήσω, αὐχῶ αὐχήσω, οἰκῶ οἰκήσω, τηρῶ τηρήσω, ἀθλῶ ἀθλήσω, πενθῶ πενήσω, ὀλισθῶ ὀλισθήσω. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τοῦ ἀρκῶ ἀρκέσω· τοῦτο γὰρ μακρᾶ παραληγόμενον κατὰ τὸν ἐνεστῶτα διὰ τοῦ ὠ ἐξηνέχθη κατὰ τὸν μέλλοντα, καὶ χωρὶς τοῦ νεικῶ νεικέσω, οἷον <K 114> ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον Νει κέσω· περὶ οὗ λέγουσί τινες ταύτην τὴν ἀπολογίαν· <ἔστι νικῶ καὶ> νεικῶ, καὶ ἐπειδὴ διάφορον ἔσχον τὴν σημασίαν (τὸ μὲν γὰρ τὴν φιλονεικίαν σημαίνει, τὸ δὲ τὴν νίκη), τούτου χάριν <καὶ τὴν συζυγίαν διάφορον ἔσχον· τὸ> μὲν γὰρ πρώτης ἐστὶ συζυγίας, οἷον νεικῶ νεικεῖς, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <A 521> νεικεῖ καὶ τέ μέ φησι μάχη <Τρώες σιν ἀρήγειν, τὸ δὲ> δευτέρας ἐστὶ συζυγίας, οἷον νικῶ νικᾷς· καὶ ἐπειδὴ διάφορον ἔσχον τὴν συζυγίαν καὶ τὴν σημασίαν, τούτου χάριν καὶ τὴν παραλήγουσαν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα διάφορον ἔχουσιν, τὸ μὲν γὰρ τῇ ὠ ὠ διφθόγγῳ παραλήγεται, τὸ δὲ τῷ ὠ μακρῶ· καὶ ἐπειδὴ διάφορον <ἔσχον καὶ τὴν συζυγίαν> <καὶ> τὴν σημασίαν καὶ τὴν <παρα λήγουσαν> κατὰ τὸν ἐνεστῶτα, τούτου χάριν καὶ κατὰ τὸν μέλλοντα διάφορον ἔσχον τὴν παραλήγουσαν, καὶ τὸ μὲν νικῶ νικᾷς τῷ ὠ παρα λήγεται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον νικήσω, τὸ δὲ νεικῶ νεικεῖς τῷ ὠ, οἷον νεικέσω, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <K 114> ἀλλὰ φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον Νεικέσω. Τὸ δὲ αἰνῶ ἀναλογώτερόν ἐστι <παρὰ τοῖς ποιηταῖς λεγόμενον> αἰνήσω διὰ τοῦ ὠ, οἷον <B 335> μῦθον ἐπαινέσαντες Ὀδυσσεύς θεοῖο, ἐπειδὴ μακρᾶ παραλήγεται κατὰ τὸν ἐνεστῶτα, <τοῦ παρὰ τοῖς ἱαμβογρά>φοις διὰ τοῦ ὠ λεγομένου, οἷον αἰνέσω καὶ <ἐπαινέσω>, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ Αἰ. 536> ἐπήνεσ' ἔργον <καὶ πρόνοιαν ἦν ἔθου>, καὶ πάλιν παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Μηδεΐα <707> <ἔῃ δ' ἰάσω>; οὐδὲ ταῦτ' ἐπήνεσα· καὶ τὸ αἰδῶ δὲ αἰδήσω, ἐξ οὗ <τὸ αἰδήμων>, ἀναλογώτερόν ἐστι τοῦ αἰδέσω, οἷον 161 <Δ 402> αἰδεσθεῖς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο. Εἰ δὲ βραχεῖα παραλήγεται ὁ ἐνεστῶς τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, τότε ὁ μέλλων πῇ μὲν τῷ ὠ παραλήγεται, οἷον φιλῶ φιλήσω, πατῶ πατήσω, πῇ δὲ τῷ ὠ, οἷον ὀλῶ ὀλέσω, τελῶ τελέσω, πῇ δὲ διφορεῖται, οἷον φορῶ φορήσω καὶ φορέσω, πονῶ

πονήσω καὶ πονέσω· τοῦτο δὲ πρὸς διάφορον σημαίνονμενον διάφορον καὶ τὴν παραλήγουσαν ἔχει ὁ γὰρ πονῶν ἢ ψυχικῶς ἢ σωματικῶς πονεῖ, καὶ εἰ μὲν σωματικῶς, πονέσω διὰ τοῦ ᾧ δεῖ λέγειν, εἰ δὲ ψυχικῶς, πονήσω διὰ τοῦ ᾧ· <διὰ τοῦτο> σημειούμεθα παρὰ Ἀριστοφάνει <τὸ> <Ρας. 8> ἔγωγέ τοι πεπὸ νηκα κομιδῇ τὼ σκέλη, ἐπειδὴ σωματικῶς λεχθὲν <διὰ τοῦ ᾧ ἐξηνέχθη>. Ταῦτα μὲν περὶ τῆς παραληγούσης τοῦ μέλλοντος τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων. Περὶ δὲ τῆς παραληγούσης τοῦ μέλλοντος τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων ἔστιν εἰπεῖν ταῦτα· ἰστέον ὅτι ὁ μέλλων τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων ἢ τῷ ᾧ παραλήγεται ἢ τῷ ᾧ, οἷον βοήσω ἑάσω, καὶ τῷ ᾧ ἢ μακρῷ ἢ βραχεῖ· καὶ ἡνίκα μὲν ἔστι τὸ ᾧ πρὸ τοῦ ᾧ κατὰ τὸν μέλλοντα, συνεσταλμένον ἔστιν, οἷον γελῶ γελάσω, κλῶ κλάσω, θλῶ θλάσω, ἡνίκα δὲ ἔστι πρὸ τοῦ ᾧ τὸ ᾧ, ἢ καθαρὸν τὸ ᾧ, τότε τὸ ᾧ μακρὸν ἔστιν, οἷον γηρῶ γηράσω, φυρῶ φυράσω, περῶ περάσω <ἐπὶ τοῦ παρελθεῖν>· τὸ γὰρ περάσω ἐπὶ τοῦ πωλήσω βραχὺ ἔχει τὸ ᾧ, οἷον <Φ 102> Τρώων καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἔλον ἡδ' ἐπέρασσα, ἀνεδιπλασιάσθη γὰρ τὸ ᾧ διὰ τὴν βραχεῖαν· καὶ μήποτε ὡς ἀπὸ τοῦ περάζω ἔστιν, ὡς περ ἀγοράζω ἀγοράσω· τὸ κερᾶ<σω> ἔχον πρὸ τοῦ ᾧ τὸ ᾧ καὶ συστέλλον τὸ ᾧ οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ κερῶ κερᾶς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ τοῦ κε<ράζω>, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀγοράζω ἀγοράσω. Ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἐχόντων πρὸ τοῦ ᾧ τὸ ᾧ· τῶν δὲ ἐχόντων τὸ ᾧ καθαρὸν ἔ<στωσαν παραδείγματα ταῦτα>, ἀνιῶ ἀνιάσω, κοπιῶ κοπιάσω, ἀγωνιῶ ἀγωνιάσω, μειδιῶ μειδιάσω, ἀροτριῶ ἀροτριάσω, ἐρυθριῶ ἐρυθριάσω, ἐῶ ἑάσω· <τὸ γὰρ <φ 233> οὐκ ἑάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιόν ποιητικῶς συνεστάλη· τὸ πεινάσω καὶ διψάσω> μακρὸν ἔχοντα τὸ ᾧ καὶ μὴ ἔχοντα πρὸ τοῦ ᾧ μῆτε τὸ ᾧ μῆτε φωνῆεν οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ πεινήσω καὶ διψήσω γεγόνασιν κατὰ τροπὴν Δωρικὴν τοῦ ᾧ εἰς ᾧ μακρὸν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 162 Ἔστι δὲ κανονίσαι τὴν παραλήγουσαν τοῦ μέλλοντος τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων οὕτως· τὰ ἔχοντα τὸ ᾧ καθαρὸν προηγου μένου τοῦ ᾧ ἢ τοῦ ᾧ τὸν μέλλοντα ἔχουσι διὰ τοῦ ᾧ ἐκφερόμενον, οἷον ἐῶ ἑάσω, θεῶ θεάσω (ἐξ οὗ τὸ θεῶμαι καὶ θεάσομαι), ἀνιῶ ἀνιάσω, κοπιῶ κοπιάσω, ἀροτριῶ ἀροτριάσω, ἐρυθριῶ ἐρυθριάσω, μειδιῶ μειδιάσω· τὸ ἀλοιῶ ἀλοιάσω ὥφειλεν εἶναι διὰ τοῦ ᾧ ὡς παραληγόμενον τῷ ᾧ, ἀλλ' ἐγένετο ἀλοιήσω, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <Δ 522> ἄχρις ἀπηλοίησε (σημαίνει δὲ τὸ ἀλοιῶ τὸ κόπτω)· περὶ οὗ ἀπολογεῖται ὁ Φιλόπονος λέγων, ὅτι ἀλοιάσω ἦν, καὶ ἰωνικῶς ἔτρεψε τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ καὶ γέγονεν ἀλοιήσω· πολλάκις γὰρ οἱ Ἴωνες ἔθος ἔχουσι τρέπειν τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ, οἷον ἐμίανα ἐμίηνα, ἔφανα ἔφηνα καὶ ἀπέφηνα (ἐξ οὗ τὸ ἀπεφηνάμην), ἀναΐδεια ἀναιδείη, οἷον <Α 149> ὦμοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον. Τὸ ἐλεῶ ἐλεήσω τῷ ᾧ <ᾧ παραληγόμενον> καὶ διὰ τοῦ ᾧ γενόμενον κατὰ τὸν μέλλοντα οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, ἀλλὰ πρώτης, <οἷον> <ἐλεῶ ἐλεεῖς· καὶ ὁ> Μένανδρος ἐδήλωσεν εἰπὼν <fragm. 844> ἐλεεῖται ὁ ποιμὴν καὶ καλεῖται ἡδύτατος· εἰ γὰρ ἦν τῆς δευτέρας, ἐλεᾶται εἶχεν εἰπεῖν, ὡς περ ὁράται· εἰ γὰρ κατὰ Αἰολεῖς καὶ Ἴωνες ἐλεῶ ἐλεᾶς ἔστιν, ὡς περ βοῶ βοᾶς, ἀλλ' οὖν κατὰ κοινούς καὶ Ἀττικοὺς ἐλεῶ ἐλεεῖς ἔστιν, ὡς περ ποιῶ ποιεῖς>. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ παραληγόμενα τῷ ᾧ ὁ πέντε εἰσὶν· καὶ τὰ μὲν δύο τῷ ᾧ παραλήγονται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον βοῶ βοήσω, γοῶ γοήσω, τὰ δὲ δύο τῷ ᾧ, οἷον ἀκροῶ ἀκροάσω (ἐξ οὗ τὸ ἀκροῶμαι καὶ ἀκροάσομαι), μακκοῶ μακκοάσω (μακκοῶ δὲ ἔστι τὸ μωραίνω), τὸ δὲ ἐν διαφορεῖται, οἷον ἀλοῶ ἀλοᾶς ἀλοάσω <καὶ ἀλοήσω. Τὰ δὲ παραληγόμενα> τῷ ᾧ ὀλίγα εἰσὶν, ἅπερ διὰ τοῦ ᾧ ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον ἐγγυῶ ἐγγυήσω (ἐξ οὗ τὸ ἐγγυῶμαι καὶ ἐγγυήσομαι), λυῶ λυήσω (λυῶ δὲ ἔστι τὸ στασιάζω), δυῶ δυήσω (σημαίνει δὲ τὸ δυστυχῶ)· τὸ δὲ ἰχθυῶ οὐκ ἔχει μέλλοντα <ἐν χρήσει>. Οὐκ ἔχομέν τινα ἔχοντα καθαρὸν τὸ ᾧ καὶ παραληγόμενα τῷ ᾧ ἢ τῷ ᾧ ᾧ τῷ ᾧ καὶ τοῦτο

εὐλόγως· τῷ μὲν γὰρ <ῶ> οὐ <παραλήγονται, ἵνα μὴ> εὐρεθῇ ἀλλεπάλληλον τὸ ῶ, τῷ δὲ ᾠα οὐ παραλήγονται, ἐπειδὴ ἡ ἐντέ 163 λεια τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων διὰ τοῦ ᾠα <ἐστίν, οἶον βοάω> περάω· ἵνα οὖν μὴ δόξωσι κατὰ τὴν φωνὴν συνεπίπτειν τῇ ἐντελείᾳ, τούτου χάριν οὔτε παραλήγονται τῷ ᾠα· <τῷ δὲ ᾠα οὐ παραλήγονται>, ἵνα μὴ εὐρεθῇ ἀλλεπάλληλον τὸ ᾠα ἐν τῷ μέλλοντι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Ἀπολλώνιος <ἐν ἄλλοις διδάσκει ἡμᾶς> ταύτην τὴν διαίρεσιν, ὅτι εἰσὶ τινὰ μὲν φωνήεντα χαίροντα τῷ ᾠα, τινὰ δὲ τῷ ᾠα, τινὰ δὲ τῷ ᾠα καὶ τῷ ᾠα· οἶον τὸ μὲν ᾠα χαίρει <καὶ τῷ ᾠα, ὡς ἐπὶ> τοῦ Δανάη, χαίρει δὲ καὶ τῷ ᾠα, ὡς ἐπὶ τοῦ πράα· τὸ δὲ ᾠα τῷ ᾠα χαίρει, οἶον θεά θεά (ἢ θεωρία)· τὸ δὲ ᾠα <τῷ ᾠα χαίρει, οἶον ἀνία> μανία κονία πενία· τὸ δὲ ᾠα καὶ τῷ ᾠα χαίρει καὶ τῷ ᾠα, οἶον πνοή ἀκοή ὀγδόη ἀθρόα στοά· τὸ δὲ ᾠα τῷ ᾠα χαίρει, οἶον Λιβύη ἐγγύη· τὸ δὲ ᾠα τῷ ᾠα χαίρει, οἶον ζωή ἰωή (σημαίνει δὲ τὴν ἐκπεμπομένην φωνήν)· διὰ τοῦτο οὖν τὰ μὲν παραληγόμενα <ἢ τῷ ᾠα ἢ τῷ ᾠα> διὰ τοῦ ᾠα ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἶον ἀνιῶ ἀνιάσω, ἐῶ ἐάσω, τὰ δὲ παραληγόμενα τῷ ᾠα διαφοροῦνται κατὰ τὸν μέλλοντα, τουτέστι καὶ διὰ τοῦ ᾠα καὶ διὰ τοῦ ᾠα ἐκφέρονται, οἶον βοῶ βοήσω, ἀκροῶ ἀκροάσω (ἐξ οὗ τὸ ἀκροῶμαι καὶ ἀκροάσομαι), τὰ δὲ παραληγόμενα τῷ ᾠα διὰ τοῦ ᾠα, οἶον ἐγγυῶ ἐγγυήσω (ἐξ οὗ τὸ ἐγγυῶμαι <καὶ> ἐγγυήσομαι). Ταῦτα μὲν <περὶ τῶν ἐχόντων> καθαρὸν τὸ ῶ. Περὶ δὲ τῶν συμφώνων τῶν τῷ ῶ παραληγομένων, ἡγουν περὶ τῶν ἐχόντων πρὸ τοῦ ῶ σύμφωνον, ἔστιν εἰπεῖν ταῦτα· τὰ ἔχοντα τὸ ῶ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν μὴ προηγουμένου συμφώνου διὰ τοῦ ᾠα ἐκφερόμενον ἔχουσι τὸν μέλλοντα, οἶον [ξυρῶ ξυρεῖς] φυρῶ φυράσω, γηρῶ γηράσω, περῶ περάσω, καταρῶ καταράσω (ἐξ οὗ τὸ καταρῶμαι καὶ καταράσομαι), χωρὶς τοῦ <ξυρῶ ξυρήσω>· τοῦτο δὲ ὁ μὲν Φιλόπονος πρώτης συζυγίας φησὶν, οἶον ξυρῶ ξυρεῖς, ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς δευτέρας, οἶον ξυρῶ ξυρᾶς. Τὰ δὲ ἔχοντα τὸ ῶ κανονίζει ὁ Φιλόπονος οὕτως· τὰ ἔχοντα τὸ ῶ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν μὴ προηγουμένου συμφώνου διὰ τοῦ ᾠα ἔχουσι τὸν μέλλοντα ἐκφερόμενον, οἶον ἐλῶ ἐλάσω, γελῶ γελάσω, χαλῶ χαλάσω, ἰλῶ ἰλάσω (σημαίνει δὲ τὸ εὐμενῇ ποι οὔμαι, ὡς <παρὰ τῷ ποιητῇ> <A 100> ἰλασάμενοι πεπίθοιμεν). Καὶ σημειοῦται τὸ τιλῶ τιλήσω (σημαίνει δὲ τὸ ἀποπατῶ, ὅπερ ἐν τῇ συνη 164 θεία τζιλῶ λέγουσιν)· ἔχομεν δὲ τοῦ τιλῶ τὴν χρῆσιν παρ' Ἰππώνακτι, οἶον <fragm. 55 B4> ὤμιξεν αἶμα καὶ χολὴν ἐτίλησε· τὸ δὲ ὤμιξε σημαίνει <τὸ οὔρησε> σημειοῦται δὲ <καὶ τὸ χολῶ χολᾶς χολήσω, ὅπερ φησὶν> ἀναλογώτερον εἶναι <παρὰ> τοῖς ἰδιώταις λεγόμενον χολάσω· οὐδαμοῦ δέ, ὡς φησιν, εὐρίσκονται ἐν χρήσει. Ταῦτα μὲν ὁ Φιλόπονος.

Ἀντίκεινται δὲ τῷ κανόνι τούτῳ πλεῖστα ἰδοὺ γὰρ κραιπαλῶ κραιπαλᾶς κραιπαλήσω διὰ <τοῦ ᾠα, καὶ συλῶ συλᾶς> συλήσω διὰ τοῦ ᾠα, καὶ μελαγχολῶ μελαγχολᾶς μελαγχολήσω, <καὶ> ἀσχαλῶ ἀσχαλᾶς ἀσχαλήσω (σημαίνει δὲ τὸ ἀδημονῶ), καὶ ἐμπολῶ ἐμπολᾶς ἐμπολήσω (σημαίνει δὲ τὸ πραγματεύομαι), <καὶ> παμφαλῶ παμφαλᾶς παμφαλήσω (σημαίνει δὲ τὸ ψεύδομαι), καὶ μυστιλῶ μυστιλᾶς μυστιλήσω (σημαίνει δὲ τὸ ἐκροφῶ τὸν ζωμὸν τοῖς ψωμίοις· μυστίλη γὰρ ἐστὶν εἶδος κοίλου ἄρτου, εἰς ὃν ἐρρόφουν ζωμὸν οἱ Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς ἐορταῖς). Ἔστι δὲ κα<νονίσαι ταῦτα> τοῦτον τὸν τρόπον· τὰ ἔχοντα τὸ ῶ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν παραλήγοντος τοῦ ᾠα διὰ τοῦ ᾠα ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἶον γελῶ γελάσω, ἐλῶ ἐλάσω· τὰ δὲ λοιπὰ τὰ ἔχοντα τὸ ῶ ἢ μόνον ἢ μετὰ συμφώνου, εἴτε κατὰ σύλληψιν εἴτε κατὰ διάστασιν, διὰ τοῦ ᾠα ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἶον συλῶ συλᾶς συλήσω, κραιπαλῶ κραιπαλᾶς κραιπαλήσω, [χολῶ χολᾶς χολήσω] μελαγχολῶ μελαγχολᾶς μελαγχολήσω, ἀσχαλῶ ἀσχαλᾶς ἀσχαλήσω, μυστιλῶ μυστιλᾶς μυστιλήσω, παμφαλῶ παμφαλᾶς παμφαλήσω, ἐμπολῶ ἐμπολᾶς ἐμπολήσω, ὁμοκλῶ ὁμοκλᾶς ὁμοκλήσω, κολλῶ κολλᾶς κολλήσω, μεταλλῶ μεταλλᾶς μεταλλήσω (σημαίνει δὲ τὸ <ἐπιζητῶ>). Σημειούμεθα τὸ χολῶ χολᾶς χολάσω καὶ τὸ

ἰλῶ ἰλᾶς ἰλάσω, ὥς παρὰ τῷ ποιητῇ <A 100> ἰλασάμενοι πεπίθοιμεν, ὅτι διὰ τοῦ ᾠ-
 ἔξηνέχθησαν κατὰ τὸν μέλ λοντα μὴ παραληγόμενα τῷ ᾠ-ε. <Τὰ> δὲ ἔχοντα τὸ ᾠ-
 ὑπὲρ μίαν συλ λαβὴν μετὰ ἐτέρου συμφώνου, ἔτι δὲ καὶ τὰ ἔχοντα τὸ ᾠ-λ μετὰ ἐτέρου
 συμφώνου, διὰ τοῦ ᾠ-η ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον ὁμοκλῶ ὁμοκλήσω,
 ποδαγρῶ ποδαग्रήσω, χειραγρῶ χειραग्रήσω. Τὰ δὲ μονο σύλλαβα τὰ ἔχοντα τὸ ᾠ-ρ ἢ
 τὸ ᾠ-λ, εἰ μὲν μὴ ποιοῦσι παράγωγα εἰς ᾠ-ι, διὰ τοῦ ᾠ-α ἐκφέρονται κατὰ τὸν
 μέλλοντα, οἷον κλῶ κλάσω, θλῶ θλάσω, φλῶ φλάσω (σημαίνει δὲ καὶ αὐτὸ τὸ
 κλάσω, ὥς παρ' Ἀριστοφάνει 165 καὶ φλαῖτ' ἀνδρικῶς), δρῶ δράσω· εἰ δὲ ποιοῦσι
 παράγωγα εἰς ᾠ-ι, διὰ τοῦ ᾠ-η ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον χρῶ κίχρημι
 χρήσω, πρῶ πίμπρημι πρήσω, πλῶ πίμπλημι πλήσω, τλῶ τλήμι τλήσω (σημαίνει δὲ
 τὸ ὑπομένω). Τὰ δὲ ἔχοντα ἄλλο σύμφωνον <χωρὶς τοῦ ᾠ-λ καὶ τοῦ ᾠ-ρ> διὰ τοῦ ᾠ-η
 ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα, οἷον σμῶ σμᾶς σμήσω, ἀμῶ ἀμᾶς ἀμήσω, κνῶ κνᾶς
 κνήσω (ἐξ οὗ τὸ κνῶμαι καὶ <κνή σομαι>), ζῶ ζῆς >ζήσω, νικῶ νικᾶς νικήσω, κυβερνῶ
 κυβερνᾶς κυβερνήσω, τιμῶ τιμᾶς τιμήσω, ἡβῶ ἡβᾶς ἡβήσω, <τρυφῶ τρυφᾶς
 τρυφήσω>, ῥοφῶ ῥοφᾶς ῥοφήσω, ἀκονῶ ἀκονᾶς ἀκονήσω, τρυγῶ τρυγᾶς τρυγήσω,
 διψῶ διψᾶς διψήσω, <πεινῶ πεινᾶς> πεινήσω τὸ γὰρ πεινάσω καὶ διψάσω δωρικῶς
 ἔτρεψαν τὸ ᾠ-η εἰς ᾠ-α μακρόνσιγῶ σιγᾶς σιγήσω, σιωπῶ σιωπᾶς σιωπήσω· τὸ σπῶ
 σπήσω καὶ σπάσω πρὸς διάφορον σημαίνον μενον διάφορον ἔχουσι καὶ τὴν
 παραλήγουσαν· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ ἀκο λουθῶ σπῶ σπᾶς σπήσω λέγεται, ἐπὶ δὲ τοῦ
 ἀνασπῶ σπῶ σπᾶς σπάσω καὶ ἀνασπάσω. Ταῦτα ἔχομεν εἰπεῖν καὶ περὶ τῆς
 παραληγούσης τοῦ μέλλοντος τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων. Περί δὲ
 τῆς παραληγούσης τοῦ μέλλοντος τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων ἔστιν
 εἰπεῖν ταῦτα, ὅτι ἡ τρίτη συζυγία τῶν περι σπωμένων κατὰ τὸν μέλλοντα ἢ τῷ ᾠ-ω
 παραλήγεται, οἷον χρυσῶ χρυσώσω, ἢ τῷ ᾠ-ο, οἷον ὁμῶ ὁμόσω. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι
 ὅσα μὲν ἔχουσιν ὄνομα προὔποκείμενον, διὰ τοῦ ᾠ-ω ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλ
 λοντα, οἷον χρυσός χρυσῶ χρυσώσω, ἄργυρος ἄργυρῶ ἄργυρώσω, γύψος γυψῶ
 γυψώσω, χεῖρ χειρός χειρῶ χειρώσω (ἐξ οὗ τὸ χειροῦμαι καὶ χειρώσομαι), πῦρ πυρός
 πυρῶ πυρώσω, στέφανος στεφανῶ στεφανώσω, ὀρθός ὀρθῶ ὀρθώσω, στρεβλός
 στρεβλῶ στρεβλώσω, κακός κακῶ κακώσω, ταπεινός ταπεινῶ ταπεινώσω· ὅσα δὲ
 οὐκ ἔχουσιν ὄνομα προὔποκεί μενον, διὰ τοῦ ᾠ-ο ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα,
 οἷον ὁμῶ ὁμόσω, ὄνῶ ὀνόσω (σημαίνει δὲ τὸ μέφομαι). Καὶ ἰστέον ὅτι πάντα τῆς
 τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων διὰ τοῦ ᾠ-ω ἐκφέρονται κατὰ τὸν μέλλοντα,
 <χωρὶς> τούτων τῶν τριῶν, ἅτινα οὐδὲ ἔχουσιν ὄνομα προὔποκείμενον, φημί δὲ τοῦ
 ὁμῶ ὁμόσω καὶ ὄνῶ ὀνόσω καὶ ἄρῶ ἄρόσω (σημαίνει δὲ τὸ ἀροτριῶ)· τοῦτο δὲ
 διαφορεῖται· τινὲς μὲν γὰρ διὰ τοῦ ᾠ-ο γράφουσιν αὐτό, ὡς δοξάζοντες μὴ ἔχειν αὐτὸ
 ὄνομα προὔποκείμενον, τινὲς δὲ διὰ τοῦ ᾠ-ω γράφουσιν 166 αὐτό, λέγοντες, ὅτι ἔχει
 ὄνομα προὔποκείμενον τὸ Ἄρης (Ἄρης δὲ ἐστὶν ὁ σίδηρος). Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὁμῶ
 ὁμόσω καὶ ὄνῶ ὀνόσω καὶ ἄρῶ ἄρόσω διὰ τοῦ ᾠ-ο γραφόμενα τὰ τῆς ἀναλογίας
 ἐπλήρωσαν· ὥσπερ γὰρ ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα συζυγία τῶν περισπωμένων κατὰ τὸν
 μέλ λοντα ποτὲ μὲν διὰ μακροῦ φωνήεντος ἐκφέρονται, ποτὲ δὲ διὰ βρα χέος, οἷον
 βοήσω τελέσω ποιήσω γελάσω, οὕτως ἔδει καὶ τὴν τρίτην συζυγίαν τῶν
 περισπωμένων κατὰ τὸν μέλλοντα ποτὲ μὲν διὰ μακροῦ φωνήεντος ἐκφέρεσθαι,
 ποτὲ δὲ διὰ βραχέος, οἷον χρυσώσω ὁμόσω. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ
 ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν ἢ μὲν πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων <ἢ τῷ ᾠ-η
 παραλήγεται ἢ τῷ ᾠ-ε> κατὰ τὸν μέλλοντα, <οἷον ποιήσω τελέσω, ἢ δὲ δευτέρα> ἢ τῷ
 ᾠ-η ἢ τῷ ᾠ-α, οἷον βοήσω ἐάσω, <ἢ δὲ τρίτη ἢ τῷ ᾠ-ω ἢ τῷ ᾠ-ο, οἷον χρυσώσω ὁμόσω>.
 Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· αἱ συζυγίαι τῶν περισπωμένων ὅσον κατὰ
 τὴν ἐντέλειαν ἕκτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων εἰσὶν, τὸ γὰρ ποιῶ ἀπὸ τοῦ ποιέω
 γέγονεν, καὶ τὸ βοῶ ἀπὸ τοῦ βοάω, καὶ τὸ χρυσῶ ἀπὸ τοῦ χρυσόω· τὸ δὲ ποιέω καὶ

βοάω καὶ χρυσόω ἔκτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων εἰσίν· ἐπειδὴ οὖν ἡ ἕκτη συζυγία τῶν βαρυτόνων πῇ μὲν φυλάττει τὸ φωνῆεν τοῦ ἐνεστώτος ἐν τῷ μέλλοντι, οἷον ξέω ξέσω, σβέω σβέσω, τρέω τρέσω, πῇ δὲ μεγεθύνει αὐτό, οἷον χέω χεύσω, ῥέω ῥεύσω, πνέω πνεύσω, πλέω πλεύσω, τούτου χάριν καὶ αἱ συζυγαί τῶν περισπωμένων πῇ μὲν φυλάττουσι τὸ φωνῆεν τῆς ἐντελείας ἐν τῷ μέλλοντι, πῇ δὲ μεγεθύνουσιν αὐτό. Καὶ λοιπὸν εὐλόγως ἡ μὲν πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων ἢ τῷ ᾗ παραλήγεται ἢ τῷ ᾗ κατὰ τὸν μέλλοντα, τῷ μὲν ᾗ, ἐπειδὴ ἡ ἐντέλεια τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περι σπωμένων τὸ ᾗ ἔχει, οἷον ποιέω, τῷ δὲ ᾗ, ἐπειδὴ τὸ ᾗ μεγεθυνόμενον ἐν τοῖς ῥήμασιν εἰς τὸ ᾗ τρέπεται, οἷον ἐλαύνω ἤλαυνον, ἐρμηνεύω ἡρμήνευον, <ἐλέγχω ἤλεγχον>· τὰ γὰρ προσλαμβάνοντα τὸ ᾗ ὀλίγα εἰσίν, ἃ καὶ ἐσημειώσαμεθα. Ἡ δὲ δευτέρα ἢ τῷ ᾗ παραλήγεται ἢ τῷ ᾗ, <τῷ μὲν ᾗ, ἐπειδὴ> ἡ ἐντέλεια τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περι σπωμένων τὸ ᾗ ἔχει, οἷον βοάω γελάω, τῷ δὲ ᾗ, ἐπειδὴ τὸ ᾗ μεγεθυνόμενον ἐν τοῖς ῥήμασιν εἰς τὸ ᾗ τρέπεται, οἷον ἄγω ἡγον, ἀκούω ἡκουον, ἀριστῶ ἡρίστων. Ἡ δὲ τρίτη ἢ τῷ ᾗ παραλήγεται ἢ τῷ ᾗ, τῷ μὲν ᾗ, ἐπειδὴ ἡ ἐντέλεια τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων 167 τὸ ᾗ ἔχει, οἷον χρυσόω, τῷ δὲ ᾗ, ἐπειδὴ τὸ ᾗ μεγεθυνόμενον ἐν τοῖς ῥήμασιν εἰς τὸ ᾗ τρέπεται, οἷον ὀμνύω ὤμνουν, ὀπλίζω ὤπλιζον, ὀρθῶ ὠρθουν. Τύψεις, τύψει. Δυϊκά· τύψετον, τύψετον. Πληθυντικά· τύψομεν, τύψετε, τύψουσιν· εἴρηται. Μέλλων δεύτερος. Τυπῶ· πᾶς δεύτερος ἀόριστος τὴν ᾗ-ν εἰς ᾗ μεταβαλὼν καὶ τὴν ἐν ἀρχῇ κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβαλὼν δεύτερον μέλλοντα ποιεῖ.

Ἐνταῦθα περὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος διαλαμβάνει· καὶ ἰστέον ὅτι ὁ δεύτερος μέλλων τῷ μὲν σημαινόμενῳ ὁ αὐτός ἐστι τῷ πρώτῳ μέλλοντι, φωνῇ δὲ <μόνη διενήνοχεν>· τὸ γὰρ τύψω καὶ τυπῶ τὸ αὐτὸ μὲν σημαίνουσιν, μόνη δὲ τῇ φωνῇ διαφέρουσιν, καθάπερ καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος φωνῇ μόνη διαφέρει τοῦ πρώτου ἀορίστου, ὡς ἐν τῇ περὶ τούτου διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν. Κανονίζεται δὲ ὁ δεύτερος μέλλων ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς δεύτερος ἀόριστος τὴν ᾗ-ν εἰς ᾗ μεταβαλὼν μετὰ περισπωμένου τόνου καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβαλὼν μέλλοντα δεύτερον ποιεῖ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον ἔχοντα διὰ τῆς ᾗ-ν διφθόγγου ἐκφερόμενον, οἷον ἔτυπον τυπῶ τυπεῖς τυπεῖ, ἔκτανον κτανῶ κτανεῖς κτανεῖ, ἔσπαρον σπαρῶ σπαρεῖς σπαρεῖ, ἔφθαρων φθαρῶ φθαρεῖς φθαρεῖ, ἔκαρον καρῶ καρεῖς καρεῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι ὡς περὶ ἡ πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων κλίνεται, οὕτω κλίνεται καὶ ὁ δεύτερος μέλλων· ὡς περὶ γὰρ ποιῶ ποιεῖς ποιεῖ, ποιεῖτον ποιεῖτον, ποιοῦμεν ποιεῖτε ποιοῦσιν, οὕτω καὶ τυπῶ τυπεῖς τυπεῖ, τυπεῖτον τυπεῖ τον, τυποῦμεν τυπεῖτε τυποῦσιν· οὐ μόνον δὲ ὁ δεύτερος μέλλων ὁμοίως τῇ πρώτῃ συζυγίᾳ τῶν περισπωμένων κλίνεται, ἀλλὰ καὶ <πᾶς μέλλων> περισπώμενος, εἴτε πρώτος εὔρεθῇ εἴτε δεύτερος, οἷον εὐφρανῶ εὐφρανεῖς εὐφρανεῖ, εὐφρανεῖτον εὐφρανεῖτον, εὐφρανοῦμεν εὐφρα νεῖτε εὐφρανοῦσιν. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἡ μὲν πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων ἐκ συναιρέσεως <ἐστιν, τὸ γὰρ ποιῶ ἀπὸ τοῦ> ποιέω γέγονεν· ὁ δὲ περισπώμενος μέλλων οὐκ ἔστιν ἐκ συναιρέσεως, τὸ γὰρ εὐφρανῶ καὶ τυπῶ οὐκ ἐκ συναιρέσεως εἰσιν, οὐδὲ γὰρ ἔχουσιν ἐντέλειαν, ἵνα ταῦτα εἴπωμεν συνηρημένα· <τὸ γὰρ ἰδέειν> ἀπαρέμφατον δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, οἷον <Γ 236> δοῖω δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν, οὐκ ἔστιν ἐντελὲς τοῦ ἰδεῖν, ἀλλὰ τούναντίον ἀπὸ τοῦ ἰδεῖν γέγονε κατὰ διάλυσιν, ὡς περὶ καὶ ἀπὸ τοῦ εὐφρανεῖν τὸ <Ε 688> εὐφρανέειν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ μετοχαὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου 168 μέλλοντος ὁμοφώνουσιν ἀλλήλαις· καὶ γὰρ τοῦ δευτέρου ἀορίστου ἡ μετοχὴ τυπῶν ἐστίν, καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος ἡ μετοχὴ ὁμοίως τυπῶν ἐστίν, ἀλλ' ἔχουσι διαφορὰν ὁμοίως κατὰ τὸν τόνον καὶ κατὰ τὴν κλίσιν· καὶ κατὰ μὲν τὸν τόνον, ὅτι ἡ μετοχὴ τοῦ δευτέρου ἀορίστου ὀξύνεται, καὶ γὰρ τυπῶν ἐστὶν ὀξύτῳ, ἡ δὲ τοῦ

δευτέρου μέλ λοντος τυπῶν περισπωμένως· κατὰ τὴν κλίσιν δὲ διαφέρουσιν, ὅτι ἡ τοῦ μὲν δευτέρου ἀορίστου μετοχή διὰ τοῦ ᾠο κλίνεται, οἷον τυπῶν τυπόντος, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος μετοχή διὰ τῆς ᾠο διφθόγγου κλίνεται, οἷον τυπῶν τυποῦντος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι λέγει ὁ Ἡρωδιανός, ὡς οὐδέποτε εὐρίσκεται δεῦτερος μέλλων ἐνεργητικὸς ὀριστικὸς <ἐν χρήσει· ἄς> γάρ, φησὶν, παρέθετο χρήσεις ὁ Ἀπολλώνιος, ἢ πεπλασμέναι αὐτῷ εἰσιν, ὡς τὸ φυγῶ δραμῶ τυπῶ, οὐ δεῦτεροι γὰρ μέλλοντες· <οὐδεὶς γὰρ τῶν παλαιῶν>, φησὶν, τούτοις ἐχρήσατο· ἢ ἐνεστῶτές εἰσιν ἀντὶ μελλόντων, ὡς τὸ <I 388> κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνωνος Ἀτρείδαο, <καὶ ὡς τὸ <Ψ> πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω>· ἐνταῦθα γὰρ οἱ ἐνεστῶτές <εἰσιν ἀντὶ μελλόντων, ἀντὶ γὰρ τοῦ γαμήσω> καὶ τελέσω, ὥσπερ καὶ ἐν τῷ <A 184> ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρηον ἐνεστῶς ἐστὶν ἀντὶ μέλλοντος τοῦ ἄξω· ἄλλως τε δὲ οὐδέποτε μέλλων ὀριστικὸς διαλύεται· πῶς οὖν τὸ γαμέω καὶ τελέω, εἴ γε μέλλοντες ὑπῆρχον, ἐν διαλύσει παραλαμβάνονται; ἄρα οὖν ἐντέλειαί εἰσιν ἐνεστῶτων τὸ γαμέω καὶ τελέω· πρόσκειται ὀριστικός, ἐπειδὴ τὸ εὐφρανεῖν ἀπαρ ἔμφατον γίνεται κατὰ διάλυσιν εὐφρανέειν, οἷον <E 688> εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν. Σημειοῦται δὲ τὸ ἐκχεῶ δευτέρου μέλλοντος, οἷον καὶ τὸ κατακλιεῖ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Χρυσογένει, οἷον <fragm. 287 K> εἰ μὴ τις αὐτὴν κατακλιεῖ· γέγονε δὲ τὸ κατακλιεῖ τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστι κλείω, τούτου ὁ δεῦτερος ἀορίστος ἔκλιον διὰ τοῦ ᾠ, τῆς παραληγούσης συσταλείσης, ὥσπερ λείπω ἔλιπον, πείθω ἔπιθον, καὶ λοιπὸν ἐκεῖθεν κατακλιῶ ὁ δεῦτερος μέλλων καὶ κατακλιεῖ τὸ τρίτον πρόσωπον. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἰστέον, ὅτι τὸ κρεμῶ καὶ ἀγορῶ τινὲς λέγουσι δευτέρου μέλλοντος εἶναι· ἔστι δὲ εἰπεῖν, ὅτι ταῦτα οὐ δύναν 169 ται οὔτε δευτέρου μέλλοντος εἶναι, ἀλλ' οὔτε πρώτου· καὶ δευτέρου μὲν γὰρ μέλλοντος οὐ δύνανται εἶναι, ἐπειδὴ ὁ δεῦτερος μέλλων τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον διὰ τῆς ᾠο διφθόγγου ἔχει ἐκφερόμενον, οἷον τυπῶ τυπεῖς τυπεῖ, νυγῶ νυγεῖς νυγεῖ· ταῦτα δὲ διὰ τῆς ᾠο διφθόγγου ἔχουσι τὸ <δεύτερον καὶ> τρίτον πρόσωπον ἐκφερόμενον, οἷον κρεμῶ κρεμᾶς κρεμᾶ, ἀγορῶ ἀγορᾶς ἀγορᾶ· πρώτου δὲ μέλλοντος οὐ δύνανται εἶναι, ἐπειδὴ πρῶτον μὲν ὁ πρῶτος μέλλων τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον ἔχει διὰ τῆς ᾠο διφθόγγου ἐκφερόμενον, οἷον τύψω τύψεις τύψει, εὐφρανῶ εὐφρανεῖς εὐφρανεῖ, ταῦτα δέ, ὡς εἴρηται, ἔχουσι τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον διὰ τῆς ᾠο διφθόγγου ἐκφερόμενον· δεύτερον δὲ πρώτου μέλλοντος <οὐ δύνανται εἶναι>, ἐπειδὴ οὐδέποτε ἐλάττονας συλλαβὰς ἔχει ὁ μέλλων τοῦ ἰδίου ἐνεστῶτος, ἀλλ' <ἢ> ἰσοσυλλαβεῖ αὐτῷ, οἷον τύπτω τύψω, λέγω λέξω, ἢ περιττο συλλαβεῖ, οἷον ποιῶ ποιήσω, νοῶ νοήσω· ἐὰν οὖν τὸ ἀγορῶ καὶ κρεμῶ δῶμεν μέλλοντας εἶναι, εὐρίσκονται ἐλάττονας συλλαβὰς ἔχοντες τοῦ ἐνεστῶτος, ὁ γὰρ ἐνεστῶς ἀγοράζω καὶ κρεμάζω ἐστίν, ὅπερ ἀδύνατον. Ἀλλὰ λέγομεν, ὅτι ἐστὶν ἀγοράζω καὶ κρεμάζω· <τούτων ὁ> μέλλων κρεμάσω καὶ ἀγοράσω, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾠο κρεμάω καὶ ἀγοράω, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν φωνηέντων <τουτέστι τοῦ ᾠο καὶ ᾠο> εἰς ᾠο γίνε ται κρεμῶ καὶ ἀγορῶ, ὥσπερ βοᾶω βοῶ, περάω περῶ· καὶ ἐπειδὴ ἔχουσι τί ποτε μὴ ἀρμόζον <τῷ μέλλοντι, τουτέστιν> ἔνδειαν συλλαβὴς τοῦτο δὲ οὐχ ἀρμόζει τῷ μέλλοντι, ὁ γὰρ μέλλων, ὡς εἴρηται, οὐ θέλει ἔχειν ἐλάττονας συλλαβὰς τοῦ ἰδίου ἐνεστῶτος, οἷον τύπτω τύψω, ποιῶ ποιήσω· τούτου χάριν μετῆλθον εἰς ἐνεστῶτα· οὕτω γὰρ καὶ ἐν τῷ ἀρέσκω καὶ μεθύσκω· γέγονεν· ἔστι γὰρ ἀρῶ ἀρέσω καὶ μεθύω μεθύσω, καὶ προσελθόντος τοῦ ᾠο κατὰ τὸν μέλλοντα ἀνέ δραμον <ταῦτα εἰς> ἐνεστῶτα, ἐπειδὴ ἐδέξαντό τί ποτε μὴ ἀρμόζον τῷ μέλλοντι, φημὶ δὴ τὸ ᾠο, τὸ γὰρ ᾠο οὐκ ἔστι χαρακτηριστικὸν <βαρυτόνου> μέλλοντος· πρόσκειται βαρυτόνου μέλλοντος διὰ τὸν <ἔπλα κον> πλακῶ δεῦτερον μέλλοντα. Τυπεῖς, τυπεῖ. Δυϊκά· τυπεῖτον, τυπεῖτον. Πληθυντικά· τυποῦμεν, τυπεῖτε, τυποῦσιν. Εἴρηται ὅτι πᾶς μέλλων περισπῶ μενος, <εἴτε πρώτος> εὐρεθῇ εἴτε δεῦτερος, ὁμοίως τῇ πρώτῃ

συζυγία τῶν περισπωμένων κλίνεται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις· ἐν οἷς σὺν θεῷ <πεπλήρωνται> τὰ ἐνεργητικὰ τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως. 170 Ὅριστικά παθητικά χρόνου ἐνεστῶτος. Τύπτομαι· πᾶς ἐνεστῶς ὀριστικός <εἰς ᾧ λήγων> ἀμοιβῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ καὶ προσθήκη τῆς ᾧ-α-ι τὸ παθητικὸν ποιεῖ, λέγω λέγομαι.

Κανονίσας ὁ τεχνικός τὰ ἐνεργητικὰ τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως μετέρχεται νῦν καὶ κανονίζει τὰ παθητικά· διαλαμβάνει δὲ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν χρόνων τῆς μέσης διαθέσεως, ἀορίστου φημί καὶ μέλλοντος· περὶ δὲ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού τῆς μέσης διαθέσεως ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς διέλαβεν· καὶ περὶ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικού τῆς μέσης διαθέσεως ἤδη εἰρήκαμεν, ὅτι οἱ αὐτοὶ εἰσι τοῖς ἐνεστῶσι καὶ παρατατικοῖς τῆς παθητικῆς διαθέσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς συντάξεως διακρίνονται· τὸ γὰρ κολάζομαι καὶ βιάζομαι πρὸς τὴν σύνταξιν ἔχουσι καὶ τὴν διάθεσιν· εἰ μὲν γὰρ εἴπωμεν κολάζομαι ὑπὸ σοῦ καὶ βιάζομαι ὑπὸ σοῦ, παθητικά εἰσιν, εἰ δὲ κολάζομαί σε καὶ βιάζομαί σε, μέσα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Κανονίζει δὲ ὁ τεχνικός τὸν ἐνεστῶτα τῆς παθητικῆς διαθέσεως οὕτως· πᾶς ἐνεστῶς ὀριστικός εἰς ᾧ λήγων τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ καὶ προσθήκη τῆς ᾧ-α-ι παθητικός γίνεται, οἷον τύπτω τύπτομαι, γράφω γράφομαι, λέγω λέγομαι, βιάζω βιάζομαι, κολάζω κολάζομαι· τὰ δὲ περισπώμενα ἀπὸ τῶν ἐντελεστέρων συναιρούμενα πρὸς τὴν συναίρεσιν ποιοῦνται τὴν παραλήγουσαν, οἷον <ποιέω ποιέομαι καὶ κατὰ κράσιν> τοῦ ᾧ καὶ ᾧ εἰς τὴν ᾧ-ο-υ δίφθογγον ποιοῦμαι, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς· καὶ πάλιν βοάω βοάομαι καὶ κατὰ κράσιν τοῦ ᾧ καὶ ᾧ εἰς τὸ ᾧ βοῶμαι, <ὥσπερ ἐλούσας ἐλούσω> καὶ πάλιν χρυσόω χρυσοῦμαι καὶ κατὰ κράσιν τῶν δύο ᾧ-ο-ο> εἰς τὴν ᾧ-ο-υ δίφθογγον χρυσοῦμαι, ὥσπερ νόος νοῦς. <Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι τὸ ὀριστικός, οἷον πᾶς ἐνεστῶς> ὀριστικός, διὰ τοὺς ὑποτακτικούς ἐνεστῶτας· οἱ γὰρ ὑποτακτικοὶ ἐνεργητικοὶ ἐνεστῶτες οὐ τρέπουσι τὸ ᾧ εἰς ᾧ ἐν τοῖς παθητικοῖς ἐνεστῶσιν, ἀλλὰ φυλάττουσιν αὐτό, οἷον ἐστὶν ὁ ἐνεργητικός ἐνεστῶς ὁ ὑποτακτικός ἐὰν τύπτω καὶ ὁ παθητικός ἐὰν τύπτωμαι διὰ τοῦ ᾧ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἔστι δὲ καθολικῶς οὕτω κανονίσει καὶ εἰπεῖν, ὅτι πᾶς ἐνεστῶς ὀριστικός καὶ πᾶς μέλλων ὀριστικός εἰς ᾧ λήγων προσθήκη τῆς ᾧ-α-ι ἢ παθητικὸν ἢ μέσον ποιοῦσιν· καὶ ὁ μὲν ἐνεστῶς προσλαμβάνων τὴν ᾧ-α-ι συλλαβὴν παθητικὸν καὶ μέσον ποιεῖ, οἷον τύπτω τύπτομαι ὑπ' αὐτοῦ 171 καὶ τύπτομαι αὐτόν, καὶ πάλιν βιάζω βιάζομαι ὑπ' αὐτοῦ καὶ βιάζομαι αὐτόν· ὁ δὲ μέλλων προσθήκη τῆς ᾧ-α-ι μέσον ποιεῖ, οὐ μὴν παθητικόν, καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἐνεργητικός μέλλων <πρῶτον μέσον> μέλλοντα, οἷον τύψω τύψομαι, ὁ δὲ δεύτερος ἐνεργητικός μέλλων δεύτερον μέσον μέλλοντα ποιεῖ, οἷον τυπῶ τυποῦμαι, νυγῶ νυγοῦμαι, καρῶ καροῦμαι, σταλῶ σταλοῦμαι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι προσερχομένης τῆς ᾧ-α-ι συλλαβῆς ἢ φυλάττεται τὸ ᾧ ἢ τρέπεται εἰς τὸ ᾧ ἢ εἰς τὴν ᾧ-ο-υ δίφθογγον· καὶ φυλάττεται μὲν τὸ ᾧ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων ἐν μόνῳ τῷ ἐνεστῶτι, οἷον βοῶ βοῶμαι, περῶ περῶμαι, γελῶ γελῶμαι· πρόσκειται ἐν μόνῳ τῷ ἐνεστῶτι, ἐπειδὴ ἐν τῷ μέλλοντι τρέπει ἢ δευτέρα συζυγία <τῶν περισπωμένων> τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ, οἷον βοήσω βοήσομαι, ἀκροάσω ἀκροάσομαι· καὶ ἐν ὅλοις δὲ τοῖς ὑποτακτικοῖς, ὁποῖας ἂν εἴη συζυγίας τὸ ῥῆμα ἢ ὁποίου χρόνου, φυλάττεται τὸ ᾧ, οἷον ἐὰν τύπτω ἐὰν τύπτωμαι, ἐὰν ποιῶ ἐὰν ποιῶμαι, <ἐὰν βοῶ> ἐὰν βοῶμαι, ἐὰν περῶ ἐὰν περῶμαι, ἐὰν χρυσῶ ἐὰν χρυσῶμαι. Τρέπεται δὲ τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ ἐπὶ ὅλων τῶν βαρυτόνων, εἴτε ἐνεστῶτές εἰσιν εἴτε μέλλοντες, χωρὶς τῶν ὑποτακτικῶν <δηλονότι>, οἷον τύπτω τύπτομαι, λέγω λέγομαι, τύψω τύψομαι, λέξω λέξομαι, ποιήσω ποιήσομαι· ἐπὶ δὲ τῶν περισπωμένων, <ὑπεσταλμένων> τῶν τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, τρέπεται τὸ ᾧ εἰς τὴν ᾧ-ο-υ δίφθογγον, εἴτε ἐνεστῶτές εἰσιν εἴτε μέλλοντες, οἷον <ποιῶ ποιοῦμαι>, στεφανῶ στεφανοῦμαι, κουφιῶ κουφιοῦμαι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις περὶ τῶν εἰς ᾧ ῥημάτων. Τὰ δὲ εἰς ᾧ-ι λήγοντα ῥήματα τροπῇ τῆς ᾧ-ι εἰς ᾧ-α-ι

τὸ παθητικὸν ποιοῦσιν, οἷον τίθημι τίθεμαι, καὶ συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν· καὶ ἢ μὲν <πρῶτη συζυγία τῶν> εἰς ᾗ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν εἰς τὸ ἔ, οἷον τίθημι τίθεμαι, ἵημι ἵεμαι, ἢ δὲ δευτέρα εἰς τὸ ᾠ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν, οἷον ἴστημι ἴσταμαι, ἢ δὲ τρίτη εἰς τὸ ὀ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν, οἷον δίδωμι δίδομαι, ἢ δὲ τετάρτη τὸ δίχρονον μόνον <συστέλλει>, οἷον πῆγνυμι πῆγνυμαι, ὄλλυμι ὄλλυμαι, ζεύγνυμι ζεύγνυμαι. Τούτων οὕτως ἐχόντων τὸ ἦμαι (τὸ σημαῖνον τὸ κάθημαι) καὶ τὸ κεῖμαι δοκοῦσι μῆτε ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ εἶναι μῆτε ἀπὸ τῶν εἰς ᾗ· καὶ ἀπὸ μὲν τῶν εἰς ᾧ δοκοῦσι μὴ εἶναι, ἐπειδὴ τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ ἢ τῷ ὀ παραλήγονται ἐν τῷ εἰς ᾗ παθητικῷ ἐνεστώτι, οἷον τύπτομαι λέε 172 γομαι, ἢ τῷ ᾧ, οἷον βοῶμαι περῶμαι, ἢ τῇ ὀ διφθόγγῳ, οἷον ποι οὔμαι φανοῦμαι χρυσοῦμαι· ἐπειδὴ οὖν ταῦτα οὐδενὶ ἐκ τούτων παραλήγονται, ἄρα οὐκ εἰσὶν ἐκ τῶν εἰς ᾧ· ἀλλ' οὔτε δὲ ἐκ τῶν εἰς ᾗ εἰσὶν· τὰ γὰρ εἰς ᾗ ἢ τῷ ἔ παραλήγονται ἐν τοῖς παθητικοῖς, οἷον τίθεμαι, ἢ τῷ ᾠ συνεσταλμένῳ, οἷον ἴσταμαι, ἢ τῷ ὀ, οἷον δίδομαι, ἢ διχρόνῳ συνεσταλμένῳ, οἷον ζεύγνυμαι· ταῦτα δὲ <ἐπειδὴ> οὐδενὶ ἐκ τούτων παραλήγονται, ἄρα οὐκ εἰσὶν οὔτε παρὰ τῶν εἰς ᾗ. Τί οὖν ἔστιν εἰπεῖν; λέγομεν ὅτι ἀπὸ τῶν εἰς ᾗ εἰσὶν· ἐλέγχονται γὰρ ταῦτα ἀπὸ τῶν δευτέρων προσώπων ὄντα ἀπὸ τῶν εἰς ᾗ, λέγω δὴ ἀπὸ τοῦ ἦσαι (ἐξ οὗ τὸ κάθησαι) καὶ ἀπὸ τοῦ κεῖσαι, οἷον ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <Υ 389> κεῖσαι, Ὀτρυντεῖδῃ, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν· πᾶς γὰρ ἐνεστώς εἰς ᾗ λήγων καὶ ἔχων εἰς ὀσᾗ τὸ δεύτερον πρόσωπον ἀπὸ τῶν εἰς ᾗ ἐστίν, οἷον τίθεμαι τίθεσαι, ἴσταμαι ἴστασαι, δίδομαι δίδοσαι, ζεύγνυμαι ζεύγνυσαι· εἰ οὖν ἐστὶ τὸ δεύτερον πρόσωπον ἦσαι καὶ κεῖσαι, δηλονότι ἀπὸ τῶν εἰς ᾗ εἰσὶν. Ἔστι δὲ σχηματίζειν αὐτὰ οὕτως· ἔστιν ἔω καὶ κέω βαρύτονα· ταῦτα περισπωμένως γίνονται ἔω καὶ κέω, εἴτα ἐκ τούτων τῶν περισπωμένων γίνονται παράγωγα εἰς ᾗ, οἷον ἔημι καὶ κέημι, καὶ λοιπὸν ὁ παθητικὸς ἐνεστώς ἔμαι καὶ κέμαι, ὥσπερ τίθημι καὶ τίθεμαι, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ἔε πῆ μὲν εἰς τὸ ἦ γί νεται ἦμαι, πῆ δὲ εἰς τὴν ἔε διφθογγὸν κεῖμαι· διατί δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ἦμαι τὰ δύο ἔε εἰς τὸ ἦ ἐκράθησαν, ἐπὶ δὲ τοῦ κεῖμαι εἰς τὴν ἔε διφθογγὸν, ἐν τῷ <Ῥηματικῷ Ἀπολλωνίου>, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Τύπτῃ· πᾶν πρῶτον πρόσωπον ἔχον τὸ ᾗ κλιτικὸν τοῦ τρίτου προσώπου τὸ τ ἦτοι τρέπον εἰς τὸ δεύτερον ποιεῖ, ἢ ὑποστέλλον τὸ τ τοῦ τρίτου καὶ κρᾶσιν ποιούμενον τῶν φωνηέντων. Τὸ παρὸν δεύτερον ἐνικὸν παθητικὸν πρόσωπον καὶ τὰ ὅμοια ἐκ τοῦ ἰδίου τρίτου ἐνικοῦ κανονίζονται· κανονίζονται δὲ τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶν πρῶτον πρόσωπον ἔχον τὸ ᾗ κλιτικὸν τοῦ τρίτου προσώπου τὸ τ ἦτοι τρέπον εἰς ᾗ τὸ δεύτερον πρόσωπον ποιεῖ, ἢ ἀποβάλλον τὸ τ τοῦ τρίτου καὶ κρᾶσιν ποιούμενον τῶν φωνηέντων. Καὶ ὅσα μὲν ἔχουσι τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾗ μετ' ὀξείας τάσεως, ἐκεῖνα τροπῇ τοῦ τ εἰς ᾗ ποιοῦσι τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον πεποίῃμαι πεποίῃται πεποίησαι, ἐπεποιήμην ἐπεποιήτο ἐπεποίησο, πεποιηκώς γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾗ μετ' ὀξείας τάσεως· καὶ πάλιν τίθεμαι <τίθεται> τίθεσαι, ἐτιθέμην ἐτίθετο ἐτίθεσο, τιθεῖς γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾗ μετ' ὀξείας τάσεως· ὅσα δὲ οὐκ ἔχουσι τὴν ἐνεργητικὴν 173 μετοχὴν εἰς ᾗ μετ' ὀξείας τάσεως, ἐκεῖνα ἀποβολῇ τοῦ τ καὶ κράσει τῶν φωνηέντων ποιοῦσι τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον τύπτομαι τύπτεται καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ τ τύπτεαι καὶ κράσει τοῦ ἔ καὶ ᾠ εἰς ἡ τύπτῃ, ὥσπερ βέλεα βέλη, καὶ μένει τὸ ἰ προσγεγραμμένον καὶ ἀνεκ φώνητον διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἡ· καὶ πάλιν <ἐτύπτόμην> ἐτύπτετο καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ τ ἐτύπτεο καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἔ καὶ ὀ εἰς τὴν ὀ διφθογγὸν ἐτύπτου, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς· <οὐδὲ> γὰρ ἔχουσι ταῦτα τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾗ μετ' ὀξείας τάσεως, τύπτων γὰρ ἐστὶν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ· <καὶ πάλιν> ἐτυψάμην ἐτύψατο καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ τ ἐτύψαο καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾠ καὶ ὀ εἰς τὸ ᾧ ἐτύψω, ὥσπερ <βοάομεν βοῶμεν>· οὐδὲ γὰρ ἔχει τοῦτο τὴν ἐνεργητικὴν μετ' οχὴν εἰς ᾗ μετ' ὀξείας τάσεως,

τύψας γάρ ἐστὶν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ <εἰς ᾧ μὲν> ἀλλ' οὐκ ὀξύτονος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ποιοῦνται τὴν τροπὴν τοῦ ᾧ εἰς τὸ ᾧ <ἐν μὲν τοῖς εἰς ᾧ> οἷ τε παρακείμενοι καὶ ὑπερσυντέλικοι, ἐπειδὴ ἔχουσι τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον πεποίημαι πεποίηται πε ποίησαι, ἐπεποίημην ἐπεποίητο ἐπεποίησο, πεποιηκώς γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως· τὴν δὲ <ἀποβολὴν τοῦ ᾧ> καὶ κρᾶσιν τῶν φωνηέντων <οἷ> ἐνεστώτες παρατατικοὶ ἀόριστοι μέσοι καὶ μέλλοντες ἅπαντες, τουτέστι καὶ παθητικοὶ <καὶ μέσοι>, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσιν οὗτοι τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον τύπτομαι τύπτεται τύπτεαι καὶ τύπτῃ, ἐτυπτόμην ἐτύπτετο <ἐτύπτεο> καὶ ἐτύπτου, τύπτων γὰρ ἐστὶν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ οὔτε εἰς ᾧ οὔτε ὀξύτονος· καὶ πάλιν ἐτυψάμην ἐτύψατο ἐτύψαο ἐτύψω, τύψας γάρ ἐστὶν ἡ μετοχὴ ἡ ἐνεργητικὴ εἰς ᾧ μὲν ἀλλ' οὐκ ὀξύτονος· καὶ πάλιν ἐτυπόμην ἐτύπετο ἐτύπεο ἐτύπου, τυπών γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ ὀξύτονος μὲν ἀλλ' οὐκ εἰς ᾧ· καὶ πάλιν τυφθήσομαι τυφθήσεται τυφθήσεται καὶ τυφθήσῃ, τύψομαι τύψεται τύψεται καὶ τύψῃ, τύπων γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ οὔτε εἰς ᾧ οὔτε ὀξύτονος· καὶ πάλιν τυπήσομαι τυπήσεται τυπήσεται τυπήσῃ, τυποῦμαι τυπεῖται τυπεῖται καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾧ τυπέαι καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν φωνηέντων τυπῇ, τυπών γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ οὔτε εἰς ᾧ οὔτε ὀξύτονος. Πρόσκειται δὲ <ἀόριστοι μέσοι διὰ τοῦ> παθητικούς· οὗτοι γὰρ ἀπὸ τοῦ πρώτου προσώπου ποιοῦσι τὸ δεύτερον πρόσωπον τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς τὸ ᾧ, οἷον ἐτύφθην ἐτύφθη, ἐτύπην <ἐτύπη>, τῷ κανόνι τῷ ῥηθέντι ἐν τῇ περὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑπερσυντελικῆς διδασκαλίᾳ· οὐδὲ γὰρ ἔχουσι τὸ ᾧ κατὰ 174 τὸ τρίτον πρόσωπον, <ἴνα ἔκ> τοῦ τρίτου προσώπου κανονισθῶσιν. Ἐν δὲ τοῖς εἰς ᾧ μὲν πάντῃ τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς τὸ ᾧ ποιοῦσι τὸ δεύτερον πρόσωπον, ἐπειδὴ ταῦτα τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως ἔχουσιν, οἷον τίθεμαι τίθεται τίθεσαι, ἐτίθέμην ἐτίθετο ἐτίθεσο, τιθεῖς γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως· καὶ πάλιν ἐθέμην ἐτίθετο ἐτίθεσο, ἐδόμην ἐδοτο ἐδοσο, ἐστάμην ἐστατο ἐστασο, δούς γὰρ καὶ θεῖς καὶ στάς ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῶν <μελλόντων καὶ τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου>· οὗτοι γὰρ ἀποβολῇ τοῦ ᾧ καὶ κράσει τῶν φωνηέντων ποιοῦσι τὰ δεύτερα πρόσωπα, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον τεθήσομαι τεθήσεται τεθήσεται καὶ τεθήσῃ, θήσομαι θήσεται θήσεται καὶ θήσῃ, θήσων γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ οὔτε εἰς ᾧ οὔτε ὀξύτονος· καὶ πάλιν ἐστησάμην ἐστήσατο ἐστήσαο καὶ ἐστήσω, στήσας γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾧ μὲν ἀλλ' οὐκ ὀξύτονος. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι <ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν, οἷον πᾶν πρῶτον πρόσωπον ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν, διὰ τὸ ἐδάμην> τοῦτο γὰρ οὐ ποιεῖ τὸ δεύτερον πρόσωπον ἀπὸ τοῦ τρίτου ἢ τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς τὸ ᾧ ἢ ἀποβολῇ τοῦ ᾧ καὶ κράσει τῶν φωνηέντων, <ἐπειδὴ οὐκ ἔχει> τὸ ᾧ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον· τὸ γὰρ ᾧ τὸ ὄν ἐν τῷ πρώτῳ προσώπῳ οὐκ ἔστι κλιτικόν ἀλλὰ θεματικόν, ἀπὸ γὰρ τοῦ <ἐνεστώτος ἔχει αὐτό> δάμνω· γὰρ <ἐστὶν ὁ ἐνεστώτης>· πρόσκειται δὲ ὅλως ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν διὰ τὸ τύπτει ἐκεῖνος, <ὀρύττει ἐκεῖνος>· ταῦτα γὰρ ἔχουσι τὸ ᾧ, καὶ οὐ ποιοῦσι τὸ δεύτερον πρόσωπον ἢ τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς τὸ ᾧ ἢ ἀποβολῇ τοῦ ᾧ καὶ κράσει τῶν φωνηέντων, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσιν ὅλως κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον τὸ ᾧ· τύπτω γὰρ καὶ ὀρύττω. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων ἀπὸ τοῦ τρίτου προσώπου γίνεται τὸ δεύτερον πρόσωπον κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾧ καὶ κράσει τῶν φωνηέντων· οὐδὲ γὰρ ἔχει τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον ἐστι ποιοῦμαι ποιεῖται, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ ποιῶν ἐστὶν οὔτε εἰς ᾧ οὔτε ὀξύτονος, τούτου χάριν ἀποβολὴ τοῦ ᾧ γίνεται καὶ κρᾶσις τῶν φωνηέντων, καὶ οὕτως ἀποτελεῖται τὸ δεύτερον πρόσωπον· ἔστιν οὖν ποιεῖται καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾧ γίνεται ποιεῖται, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾧ γίνεται ποιέαι καὶ κράσει τοῦ ᾧ

καὶ ἄ εἰς ἡ ποιῇ περισπωμένως· ἡ γὰρ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον πάις παῖς, Πηλέϊ Πηλεῖ, 175 Ἡρακλέης Ἡρακλῆς, ποιέω ποιῶ· <τὸ δὲ ἱ> ἀπεβλήθη, ἐπειδὴ οὐδέποτε τοῦ ἱ μέσου ὄντος συναίρεσις γίνεται τῶν φωνηέντων· ἀμέλει ἐν τῷ τῷ ἐμῷ πρῶτον ἀποβάλλεται τὸ ἱ τοῦ τῷ ἄρθρου, καὶ οὕτω γίνεται ἡ κρᾶσις τοῦ ὠ καὶ ἑ εἰς ὠ καὶ γίνεται τῶμῳ. Ἔστι δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἐντελοῦς τρίτου προσώπου κανονίσει αὐτό, φημί δὴ τὸ ποιῇ· ἔστι γὰρ τὸ ἐντελὲς τρίτον πρόσωπον ποιέεται, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ τ γίνεται ποιέει, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἑ καὶ ἄ εἰς τὸ ἡ γίνεται ποιέη, ὥσπερ τύπτει τύπτῃ, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἑ καὶ τῆς ἡ διφθόγγου τῆς διὰ τοῦ ἡ καὶ ἱ εἰς τὴν ἡ δίφθογγον ποιῇ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος δεύτερα γίνονται παθητικά, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾷ <ἐκεῖνος, βοῶμαι> βοᾷ σύ, καὶ πάλιν περῶ περᾷς περᾷ <ἐκεῖνος, περῶμαι περᾷ> σύ, καὶ πάλιν γελῶ γελᾷς γελᾷ ἐκεῖνος, γελῶμαι γελᾷ σύ, καὶ πάλιν [ὥς ἀπὸ τοῦ] κοιμῶ κοι μᾶς κοιμᾷ ἐκεῖνος, καὶ κοιμῶμαι κοιμᾷ σύ, καὶ πάλιν χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ ἐκεῖνος, χρυσοῦμαι χρυσοῖ σύ, καὶ πάλιν στεφανῶ στεφανοῖς στεφανοῖ ἐκεῖνος καὶ στεφανοῦμαι στεφανοῖ σύ, καὶ πάλιν ὀρθῶ ὀρθοῖς ὀρθοῖ ἐκεῖνος καὶ ὀρθοῦμαι ὀρθοῖ σύ· οὐδὲ γὰρ ἔχουσι ταῦτα τὴν ἐνερ γητικὴν μετοχὴν εἰς ῥς μετ' ὀξεῖας τάσεως, ἵνα ἀπὸ τοῦ τρίτου προσώπου ποιήσωσι τὸ δεύτερον πρόσωπον <τροπῇ> τοῦ τ εἰς τ ῥς. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἐπὶ τῶν βαρυτόνων καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων <τὸ τρίτον πρόσωπον τοῦ> ἐνεργητικοῦ ἐν ἐστῶτος δεύτερον ποιοῦσι παθητικόν, οἷον τύπτω τύπτεις τύπτει <καὶ> τύπτομαι τύπτει ἀττικῶς διὰ τῆς ἑ ἱ διφθόγγου, καὶ πάλιν ὥς ἀπὸ τοῦ βούλω βούλεις βούλει γίνεται βούλομαι βούλει ἀττικῶς διὰ τῆς ἑ ἱ διφθόγγου, ὥς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν τῷ <fragm. 898> <βούλει τι Κνήμων;> εἶπέ μοι, καὶ πάλιν ποιῶ ποιεῖς ποιεῖ καὶ ποιοῦμαι ποιεῖ ἀττικῶς διὰ τῆς ἑ ἱ διφθόγγου· πάντως δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοῦτο ποιοῦσιν, ἀλλ' ἀκολουθοῦσι καὶ οἱ πεζολόγοι, ἐπεὶ οἱ τραγικοὶ τοῦτο οὐ ποιοῦσιν ἀλλ' ἀκολουθοῦσι τοῖς κοινοῖς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατὶ ἡ μὲν πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ ἐνεστῶτος διὰ τοῦ ἡ καὶ ἱ ἔχει ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις, <οἷον> ποιοῦμαι ποιῇ, ὥς τύπτομαι τύπτῃ, ἡ δὲ δεύτερα καὶ τρίτη συζυγία τῶν περισπωμένων οὐδὲν τοι 176 οὕτον ἔχει, ἀλλ', ὥς εἴρηται, τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ ἐν ἐστῶτος ὁμόφωνον ἔχει τῷ τρίτῳ προσώπῳ τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος, οἷον γελῶ γελᾷς γελᾷ ἐκεῖνος, γελῶμαι γελᾷ σύ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ ἐκεῖνος, χρυσοῦμαι χρυσοῖ σύ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· ἐπειδὴ ἡ μὲν πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις ἐκφέρεται διὰ γὰρ τῆς ἑ ἱ διφθόγγου ἐκφέρεται ὁμοίως αὐτοῖς, οἷον ποιῶ ποιεῖς, ὥς τύπτω τύπτεις τούτου χάριν καὶ κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ ἐνεστῶτος διὰ τοῦ ἡ καὶ ἱ ἐκφέρεται ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις, οἷον ποιοῦμαι ποιῇ, ὥσπερ τύπτομαι τύπτῃ· ἡ δὲ δεύτερα καὶ τρίτη συζυγία τῶν περισπωμένων ἐπειδὴ οὐκ ἐκφέρονται κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις ἡ μὲν γὰρ διὰ τῆς ἄ διφθόγγου ἐκφέρεται, ἡ δὲ διὰ τῆς ὀ ἱ διφθόγγου, οἷον γελῶ γελᾷς γελᾷ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ, τὰ δὲ δεύτερα πρόσωπα τῶν βαρυτόνων διὰ τῆς ἑ ἱ διφθόγγου ἐκφέρονται, οἷον τύπτω τύπτεις τούτου χάριν οὔτε κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ ἐνεστῶτος διὰ τοῦ ἡ καὶ ἱ ἐκφέρονται ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις, ἀλλ' ἔχουσιν αὐτὸ ὁμόφωνον, ὥς εἴρηται, τῷ τρίτῳ προσώπῳ τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος. Τούτων οὕτως ἐχόντων δεῖ γινώσκειν, ὅτι τὸ κάθη καὶ τὸ μέμνη καὶ τὸ δύννη παράλογά εἰσιν· τὸ μὲν γὰρ κάθη καὶ δύννη ἐνεστῶτός εἰσι παθητικοῦ ἀπὸ τῶν εἰς, ἔ, ὁ δὲ παθητικὸς ἐνεστῶς ἀπὸ τῶν εἰς ἡ ἱ τροπῇ τοῦ τ τοῦ τρίτου προσώπου εἰς τ ῥς τὸ δεύτερον πρόσωπον ποιεῖ,

οἷον τίθεται τίθεσαι· οὕτως οὖν καὶ δύναται δύνασαι, ὥς γὰρ ἀπὸ τοῦ δύνημι ἐστί, καὶ κάθηται κάθησαι, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἤμαι ἐστίν, ὅπερ, ὥς ἀνωτέρω δέδεικται, ἀπὸ τῶν εἰς ᾤ-ι ἐστίν· παραλόγως ἄρα τὸ κάθη καὶ δύνη· τὸ δὲ μέμνη παθητικοῦ παρακειμένου ἐστίν· πᾶς δὲ παθητικὸς παρακείμενος τροπῇ τοῦ -τ τοῦ τρίτου προσώπου εἰς τὸ -ς ποιεῖ τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον πεποιήται πεποίηται, νενόηται νενόησαι· οὕτως οὖν καὶ μέμνηται μέμνησαι, παραλόγως ἄρα τὸ μέμνη. Τί οὖν ἔστιν εἰπεῖν; λέγομεν, ὅτι ταῦτα ἀποβολὴν πεπόνθασι συμφῶντος ἰωνικῶς καὶ συστολὴν τῆς παραληγοῦσης ὁμοίως ἰωνικῶς καὶ κῤῥᾱσιν τῶν φωνηέντων ἄττικῶς, οἷον μέμνημαι μέμνηται μέμνησαι, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ -ς ἰωνικῶς γίνεται μέμνηται, καὶ κατὰ συστολὴν τῆς παραληγοῦσης πάλιν ἰωνικῶς μέμνεται· καὶ γὰρ οἱ Ἴωνες εἰώθασι πολὺν 177 λάκεις ἀποβάλλειν τὸ σύμφωνον τοῦ δευτέρου προσώπου, ὥς ἐν τῷ ἐπίσταμαι ἐπίσταται ἐπίστασαι καὶ ἐπίσταται, καὶ τὴν παραλήγουσαν πάντως συστέλλουσιν εἰς -ε, οἷον ἐπίσται, χωρὶς εἰ μὴ τὸ δεύτερον πρόσωπον εἰς -ο λήγει· τότε γὰρ οὐ συστέλλεται ἢ παραλήγουσα εἰς -ε, ἀλλὰ φυλάττεται, οἷον ἐφάμην ἔφατο ἔφασο καὶ ἔφαο, ἐξ οὗ τὸ <π 168. ς 171> ἔπος φάο· ἐνταῦθα γὰρ φυλάττεται ἢ παραλήγουσα, ἐπειδὴ εἰς -ο λήγει τὸ δεύτερον πρόσωπον· ἔστιν οὖν μέμνημαι μέμνηται μέμνησαι, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ -ς μέμνηται, καὶ κατὰ συστολὴν τῆς παραληγοῦσης μέμνεται, καὶ κατὰ κῤῥᾱσιν Ἀττικὴν τοῦ -ε καὶ -α εἰς -η μέμνη, ὥπερ βέλεα βέλη, καὶ μένει τὸ -ι προσγεγραμμένον· καὶ πάλιν ἐστὶ δύναμαι δύναται δύνασαι, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ -ς δύναται, καὶ κατὰ συστολὴν τῆς παραληγοῦσης ἡγουν τροπῇ τοῦ -α εἰς -ε δύναται, καὶ κατὰ κῤῥᾱσιν τοῦ -ε καὶ -α εἰς τὸ -η δύνη, καὶ μένει τὸ -ι προσγεγραμμένον· καὶ πάλιν ἐστὶ κάθημαι κάθηται κάθησαι, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ -ς κάθηται καὶ κατὰ συστολὴν τῆς παραληγοῦσης κάθει, καὶ κατὰ κῤῥᾱσιν τοῦ -ε καὶ -α εἰς -η κάθη, καὶ μένει τὸ -ι προσγεγραμμένον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, πῶς τοῦ τύπτωμι πρώτου προσώπου ἔχοντος τὸ ᾤ-ι κλιτικόν· ἀπὸ γὰρ τοῦ τύπτω ἐνεστώτος ὀριστικοῦ γίνεταί τὸ εὐκτικὸν κατὰ κλίσιν τύπτωμι ἔχον τὸ ᾤ-ι κλιτικόν, οὐδὲ γὰρ ἔχει αὐτὸ ἀπὸ τοῦ θέματος ἡγουν ἀπὸ τοῦ ὀριστικοῦ ἐνεστώτος τὸ τρίτον πρόσωπον τὸ τύπτω οὐ ποιεῖ τὸ δεύτερον τὸ τύπτω οὔτε τροπῇ τοῦ -τ εἰς τὸ -ς οὔτε ἀποβολῇ τοῦ -τ καὶ κράσει τῶν φωνηέντων. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τὸ δεύτερον ἐνικὸν πρόσωπον ἐκ τοῦ τρίτου γίνεταί ἢ τροπῇ τοῦ -τ εἰς -ς ἢ ἀποβολῇ τοῦ -τ καὶ κράσει τῶν φωνηέντων, ἥνικα τὸ τρίτον πρόσωπον ἔχει τὸ -τ κλιτικόν, ὥς ἐπὶ τοῦ τύπτω καὶ λέγεται· ταῦτα γὰρ ἀπὸ τοῦ τύπτω καὶ λέγω γινόμενα τὸ -τ ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἀπὸ κλίσεως ἔχουσιν· ἐν δὲ τῷ τύπτω τρίτῳ προσώπῳ εὐκτικῷ τῷ ἀπὸ τοῦ τύπτωμι οὐκ ἔστι κλιτικόν τὸ -τ, ἀλλὰ θεματικόν, ἀπὸ γὰρ τοῦ τύπτω ἐνεστώτος ἐστὶ τὸ -π-τ· οὕτω γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ Κράτης ὀνόματος ἀπὸ τοῦ κρατῶ ῥήματος γεγονότος λέγομεν τὸ -τ θεματικόν εἶναι, ἐπὶ δὲ τοῦ θύτης ἀπὸ τοῦ θύω γενομένου οὐκ ἐστὶ τὸ -τ θεματικόν λέγομεν εἶναι, οὐδὲ γὰρ ὁ θύω ἐνεστώτος ἔχει τὸ -τ, διὸ οὐδὲ τὴν κλίσιν, ὥς ἐν τοῖς ὀνόμασιν εἴρηται. Τύπτεται.

Ἐνταῦθα τὸ τρίτον πρόσωπον κανονίζει· κανονίζεται 178 δὲ τοῦτον τὸν τρόπον· τὰ εἰς ᾤ-α-ι λήγοντα τροπῇ τῆς ᾤ-α-ι εἰς -τ-α-ι τὸ τρίτον πρόσωπον ποιοῦσιν, καὶ ἢ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν ἢ τρέπουσιν αὐτήν· καὶ φυλάττουσι μὲν, ὅτε ἔχουσι τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς -ς, οἷον πεποιήμαι πεποίηται, πεποιηκῶς γὰρ ἢ <ἐνεργητική> μετοχή, τίθεμαι τίθεται, τιθεῖς γὰρ ἢ ἐνεργητικὴ μετοχή, δίδομαι δίδεται, δίδους γὰρ ἢ ἐνεργητικὴ μετοχή, ζεύγνυμαι ζεύγνυται, ζευγνύς γὰρ ἢ ἐνεργητικὴ μετοχή· τρέπουσι δέ, ὅτε μὴ ἔχουσι τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς -ς, οἷον τύπτομαι τύπτεται, τύπτων γὰρ ἢ ἐνεργητικὴ μετοχή, τυπήσομαι τυπήσεται, τυποῦμαι τυπεῖται, τυπῶν γὰρ ἐστὶν ἢ ἐνεργητικὴ μετοχή. Τὰ δὲ περισπώμενα πρὸς τὴν συναίρεσιν ποιοῦνται τὴν παραλήγουσαν· ἔστι γὰρ ποιέομαι

ποιέεται, καὶ κράσει τοῦ μὲν ἔε καὶ ὁ εἰς τὴν ὁὐ δίφθογγον γίνεται ποιοῦμαι, ὥπερ χάλκεος χαλκοῦς, κατὰ κῤῥαριν δὲ τῶν δύο ἔε εἰς τὴν ἔε δίφθογγον ποιεῖται, ὥπερ Πηλέες Πηλεῖς. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐν τῷ ποιεῖται τὰ δύο ἔε εἰς τὴν ἔε δίφθογγον κινρῶνται καὶ μὴ εἰς τὸ ἦ· καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· τὰ εἰς ἔε αἰ καὶ τὰ εἰς ἔε αἰ τὰ ἴσα φωνή εντα θέλουσιν ἔχειν κατὰ τὴν παραλήγουσαν, οἷον τύπτομαι τύπτεται, λέγομαι λέγεται, βοῶμαι βοᾷται, χρυσοῦμαι χρυσοῦται, στεφανοῦμαι στεφανοῦται, ὀρθοῦμαι ὀρθοῦται· εἰ οὖν τὸ ποιοῦμαι διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεται κατὰ τὴν παραλήγουσαν, δηλονότι καὶ τὸ ποιεῖται ἀναγκάζεται διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεσθαι κατὰ τὴν παραλήγουσαν, καὶ δηλονότι εὐλόγως εἰς τὴν ἔε δίφθογγον ἐγένετο ἢ κῤῥασις καὶ οὐκ εἰς τὸ ἦ· πάλιν ἐστὶ βοᾶμαι βοάεται, καὶ κατὰ κῤῥαριν τοῦ μὲν ἔε αἰ καὶ ὁ εἰς τὸ ὦ γίνεται βοῶμαι, ὥπερ ἐλούσαιο ἐλούσω, τοῦ δὲ ἔε αἰ καὶ ἔε εἰς ἔε αἰ μακρὸν βοᾷται, ὥπερ τὰ ἐμά τᾶμά· πάλιν ἐστὶ χρυσόμαι χρυσέεται, καὶ κατὰ κῤῥαριν τῶν μὲν δύο ὁὐ εἰς τὴν ὁὐ δίφθογγον γίνεται χρυσοῦμαι, ὥπερ νόος νοῦς, τοῦ δὲ ὁ καὶ ἔε πάλιν εἰς τὴν ὁὐ δίφθογγον χρυσοῦται, ὥπερ τὸ ἐμόν τοῦμόν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι περιττῶς εἶπεν ὁ τεχνικός τὰ εἰς ἔε αἰ ἔχοντα τὸ ἔε κλιτικόν, πάντα γὰρ τὰ εἰς ἔε αἰ κλιτικὸν ἔχουσι τὸ ἔε· εἰ δέ τις εἴποι, ὅτι διὰ τὰ εἰς ἔε αἰ τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ἔε αἰ τοῦτο εἶπεν, τὰ γὰρ εἰς ἔε αἰ ἀπὸ παραγωγῆς ἔχουσι τὸ ἔε γὰρ τίθημι ἀπὸ τοῦ τιθῶ γέγονε κατὰ παραγωγὴν καὶ τὸ ἴσθιμι ἀπὸ τοῦ ἴσθω λέγομεν, ὅτι εἰ καὶ τὰ εἰς ἔε αἰ ἀπὸ παραγωγῆς ἔχουσι τὸ ἔε, ἀλλ' οὖν τὰ παθητικὰ αὐτῶν ἀπὸ κλί 179 σεως ἔχουσι τὸ ἔε τροπὴ γὰρ τοῦ ἔε ἐκείνου παρηκολούθησεν ἐν τοῖς παθητικοῖς εἰς ἕτερον ἔε, ὅθεν καὶ αὐτὰ τροπῇ τῆς ἔε αἰ εἰς ἔε αἰ τὸ τρίτον πρόσωπον ποιοῦσιν, οἷον τίθεμαι τίθεται, ἴσταμαι ἴσται· περιττῶς οὖν κεῖται τὸ ἔχοντα τὸ ἔε κλιτικόν. Δυϊκά. Τυπτόμεθον, τύπτεσθον, τύπτεσθον. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν οὐκ ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν οὐκ ἔχει τὸ ἔε ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς· τυπτόμεθα γὰρ ἐστὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, καὶ τὸ ἔε ἔχει ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ, οὐ τὸ ἔε. Κανονίζεται δὲ ἐκ τοῦ πρώτου τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τῆς ἔε αἰ εἰς ἔε αἰ, οἷον τυπτό μεθα τυπτόμεθον· καθόλου γὰρ πᾶν πρῶτον πρόσωπον πληθυντικὸν εἰς ἔε αἰ λῆγον τροπῇ τῆς ἔε αἰ εἰς ἔε αἰ τὸ πρῶτον τῶν δυϊκῶν ποιεῖ, οἷον τυπτόμεθα τυπτόμεθον, λεγόμεθα λεγόμεθον, τετύμμεθα τετύμμεθον, ἐτυψάμεθα ἐτυψάμεθον, τυφθησόμεθα τυφθησόμεθον. Τὸ δὲ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν γέγονε τροπῇ τοῦ ἔε εἰς ὁ, οἷον τύπτεσθε τύπτεσθον· καθόλου γὰρ πᾶν δεύτερον πληθυντικόν, εἴτε εἰς ἔε αἰ λήγει εἴτε εἰς ὁ, τροπῇ τοῦ ἔε εἰς ὁ τὸ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ποιεῖ, οἷον τύπτετε τύπτετον, ἐτύψατε ἐτύψατον, τετύφατε τετύφατον, τύπτεσθε τύπτεσθον, ἐτύψασθε ἐτύψασθον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ὁμο φωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἰς ἔε αἰ λήγει. Πληθυντικά. Τυπτόμεθα. Κανονίζει τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶν πρῶτον πρόσωπον ἐνικὸν ἔχον τὸ ἔε κλιτικόν μετὰ μακρᾶς τροπῇ τῆς τελευταίας συλλαβῆς εἰς ἔε αἰ τὸ πληθυντικὸν ποιεῖ, οἷον τύπτομαι τυπτόμεθα, ἐτυπτόμην ἐτυπτόμεθα, τέτυμμαι τετύμμεθα, τυφθήσομαι τυφθησόμεθα, τυπήσομαι τυπησόμεθα, ἐτυψάμην ἐτυψάμεθα, ἐτυπόμην ἐτυπόμεθα, τύψομαι τυψόμεθα. Πρόσκειται ἔχον τὸ ἔε κλιτικόν διὰ τὸ ἐδάμην· τοῦτο γὰρ ἔχει τὸ ἔε καὶ μετὰ μακρᾶς, καὶ ὅμως οὐ ποιεῖ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τῆς τελευταίας συλλαβῆς εἰς ἔε αἰ, οὐδὲ γὰρ λέγομεν ἐδάμεθα ἀλλ' ἐδάμημεν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ ἔε κλιτικὸν ἀλλὰ θεματικόν· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐνεστώτος ἔχει αὐτό, δάμνω γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεστώτης· μετὰ μακρᾶς δὲ πρόσκειται διὰ τὰ εἰς ἔε αἰ εὐκτικά· ταῦτα γὰρ κλιτικὸν ἔχουσι τὸ ἔε, καὶ ὅμως οὐ ποιοῦσιν εἰς ἔε αἰ τὸ πληθυντικὸν ἀλλ' εἰς ἔε αἰ, οἷον τύπτοιμι

τύπτοιμεν, λέγοιμι λέγοιμεν, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶ μετὰ μακρᾶς ἀλλὰ μετὰ βραχείας. Ὁ δὲ τεχνικός λέγει, ὅτι μετὰ μακρᾶς πρόσκειται καὶ διὰ τὰ εἰς ᾗ ὀριστικά· ταῦτα γὰρ ἔχουσι τὸ ᾗ κλιτικόν, καὶ ὅμως οὐ ποιοῦσιν εἰς ᾗ ἔθ᾿ α τὸ πληθυντικὸν 180 ἀλλ' εἰς ᾗ ἔν, οἷον τίθημι τίθεμεν, ἴστημι ἴσταμεν, ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶ μετὰ μακρᾶς, ἀλλὰ μετὰ βραχείας. Ἰστέον δὲ ὅτι κακῶς παρέθετο τὰ εἰς ᾗ ὀριστικά· ταῦτα γὰρ οὐκ ἔχουσι τὸ ᾗ κλιτικόν, ἀλλ' ἀπὸ παραγωγῆς· ἀπὸ γὰρ τοῦ τιθῶ γέγονε τίθημι κατὰ παραγωγήν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἰσθῶ γέγονεν ἴστημι· ἄλλο δέ ἐστι τὸ ἀπὸ κλίσεως, καὶ ἄλλο τὸ ἀπὸ παραγωγῆς, οἷον τὸ μὲν Πάρις Πάριδος ἀπὸ κλίσεως ἔχει τὸ ᾗ, τὸ δὲ Ἀτρεὺς Ἀτρείδης ἀπὸ παραγωγῆς. Τύπτεσθε. Κανονίζει τὸ δεύτερον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶν τρίτον πρόσωπον ἐνικὸν ἔχον τὸ ᾗ κλιτικόν τροπῇ τῆς τελευταίας συλλαβῆς εἰς ᾗ ἔ τὸ δεῦτερον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ· καὶ εἰ μὲν καθαριεύει τὸ ᾗ, τουτέστιν εἰ μὴ ὑπάρχει πρὸ τοῦ ᾗ σύμφωνον, καὶ τὸ ᾗ προσλαμβάνει τὸ δεύτερον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, οἷον τύπτεται τύπτεσθε, ἐτύπτετο ἐτύπτεσθε, πεποιήται πεποιήσθε, ἐπεποιήτο ἐπεποιήσθε, ἐτύψατο ἐτύψασθε, ἐλάβετο ἐλάβεσθε, τυφθήσεται τυφθήσεσθε, τύψεται τύψεσθε, τυπεῖται τυπεῖσθε· εἰ δὲ συμφώνῳ παραλήγοιτο, τουτ' ἐστὶν εἰ ὑπάρχει πρὸ τοῦ ᾗ σύμφωνον, φυλάττει αὐτὸ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν πληθυντικῶν, οἷον κέκαρται κέκαρθε, τέτιλται τέτιλθε, ἔσπαρται ἔσπαρθε, μεμείανται μεμείανθε, χωρὶς εἰ μὴ πω ψιλὸν εὗρεθῇ· τότε γὰρ διὰ τὴν ἀσυνταξίαν εἰς τὸ δασὺ ἀντίστοιχον τρέπεται ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν πληθυντικῶν, οἷον τέτυπται τέτυφθε, νένυκται νένυχθε· ψιλὰ γὰρ ψιλῶν ἡγοῦνται καὶ δασέα δασέων καὶ μέσα μέσων κατὰ σύλληψιν, οἷον κτύπος κτῆμα πτώσις χθών φθορά. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι ἔχον τὸ ᾗ κλιτικόν διὰ τὸ τύπτει· τοῦτο γὰρ οὐ τρέπει τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς ᾗ ἔ καὶ ποιεῖ τὸ δεύτερον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὸ ᾗ κλιτικόν ἀλλὰ θεματικόν· τύπτω γὰρ ἐστὶ τὸ θέμα καὶ ἔχει τὸ ᾗ. Τύπτονται. Ἐνταῦθα τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν κανονίζει· κανονίζεται δὲ τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶν τρίτον πρόσωπον ἐνικὸν ἔχον τὸ ᾗ κλιτικόν, πρὸ τοῦ ᾗ λαμβάνον τὸ ᾗ καὶ τὴν παραλήγουσαν φυλάττον τοῦ ἰδίου πρώτου προσώπου ἐνικοῦ, τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον τύπτεται τύπτονται ὅτι τύπτομαι τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν, ἐτύπτετο ἐτύπτοντο ὅτι ἐτυπτόμην, πεποιήται πεποιήνται ὅτι πεποιήμαι, ἐπεποιήτο ἐπεποιήντο ὅτι ἐπεποιήμην, ἐτύψατο ἐτύψαντο ὅτι 181 ἐτυψάμην, ἐτύπετο ἐτύποντο ὅτι ἐτυπόμην, τυφθήσεται τυφθήσονται ὅτι τυφθήσομαι, τυπήσεται τυπήσονται ὅτι τυπήσομαι, τύψεται τύψονται ὅτι τύψομαι, τυπεῖται τυποῦνται ὅτι τυποῦμαι, ποιεῖται ποιοῦνται ὅτι ποιοῦμαι, βοᾷται βοῶνται ὅτι βοῶμαι, χρυσοῦται χρυσοῦνται ὅτι χρυσοῦμαι, τίθεται τίθενται ὅτι τίθεμαι, ἴσταται ἴστανται ὅτι ἴσταμαι, δίδοται δίδονται ὅτι δίδομαι καὶ ζεύγνυται ζεύγνυνται ὅτι ζεύγνυμαι· ἐὰν δὲ εὗρεθῇ πρὸ τοῦ ᾗ σύμφωνον ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν, τότε διὰ τὴν ἀσυνταξίαν οὐ προσλαμβάνει τὸ ᾗ πρὸ τοῦ ᾗ καὶ ποιεῖ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, ἀλλὰ διὰ μετοχῆς αὐτὸ ἀναπληροῖ καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον ἐστὶ τέτυπται καὶ κέκαρται· καὶ ἐπειδὴ πρὸ τοῦ ᾗ σύμφωνόν ἐστι καὶ λοιπὸν προσερχομένου τοῦ ᾗ ἀσυνταξία γίνεται, τούτου χάριν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον τετυμμένοι εἰσίν, κεκαρμένοι εἰσίν. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι ἔχον τὸ ᾗ κλιτικόν διὰ τὸ ἀνύτει (ὃ σημαίνει τὸ ἀνύει)· τοῦτο γὰρ οὐ προσλαμβάνει πρὸ τοῦ ᾗ τὸ ᾗ καὶ ποιεῖ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὸ ᾗ κλιτικόν <ἀλλὰ θεματικόν>· ἀνύτω γὰρ ἐστὶ τὸ θέμα καὶ ἔχει τὸ ᾗ. Παρατατικός· Ἐτυπτόμην. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ παθητικοῦ παρατατικοῦ ἡγουν καὶ μέσου διαλαμβάνει· καὶ ἰστέον ὅτι πᾶς ἐνεστώς παθητικός ἢ μέσος μία γὰρ ἐστὶν ἡ φωνὴ αὐτῶν τῶν δύο, ὡς εἴρηται τρέπων τὴν ᾗ αἰ εἰς ᾗ ἡν καὶ τὴν ἄρχουσαν αὖξων χρονικῶς ἢ

συλλαβικῶς τὸν παρα τατικὸν ποιεῖ τὸν παθητικὸν τε καὶ μέσον, <οῖον> τύπτομαι ἐτυπτόμην, λέγομαι ἐλεγόμην, γράφομαι ἐγραφόμην, βιάζομαι ἐβιαζόμην, κολάζομαι ἐκολαζόμην, ραπίζομαι ἐρραπιζόμην, τίθεμαι ἐτιθέμην, βούλομαι ἐβουλόμην, δύναμαι ἐδυνάμην τὸ γὰρ ἡβουλόμην καὶ ἡδυνάμην κατ' ἔκτασιν Ἀττικὴν τοῦ ἔε εἰς τὸ ἦ γεγονάσι διὰ τοῦ ἦζεύγνυμαι ἐζευνύμην, ἐλεοῦμαι ἡλεοῦμην, ἐλέγχομαι ἡλεγχόμην, ἐλαύνομαι ἡλαυνόμην, ἀκούομαι ἡκουόμην, ἐγείρομαι ἡγειρόμην, ἄπτομαι ἡπτόμην, ἄρχομαι ἡρχόμην, ὀρθοῦμαι ὠρθούμην, ὀπλίζομαι ὠπλιζόμην, ἵσταμαι ἰστάμην· πῶς δὲ συλλαβικῶς μεγεθύνεται καὶ πῶς χρονικῶς, εἰρήκαμεν ἐν τῷ ἐνεργητικῷ παρατατικῷ. Δυνατὸν δὲ ἐστὶ κανονίσει αὐτὸν καὶ ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρατατικοῦ τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς παρατατικὸς ἐνεργητικὸς πρὸ τοῦ ἦ λαμβάνων τὸ ἦμ καὶ ἦ παθητικὸς ἢ μέσος γίνεται, οῖον ἔτυπτον ἐτυπτόμην, ἔρραπτον ἔρραπτόμην, ἔρραπιζον ἔρραπιζόμην, ἐποίουν ἐποιούμην, ἐβόων ἐβοώμην, ἐχρυσουν ἐχρυσούμην, ἦγον 182 ἡγόμην, ἡλεγχον ἡλεγχόμην, ἡλαυνον ἡλαυνόμην, ἡγειρον ἡγειρόμην, ὠρθουν ὠρθούμην· ἐπὶ δὲ τῶν εἰς ἦμ ἡ δηλονότι καὶ συστέλλεται ἢ παρα λήγουσα, οῖον ἐτίθην ἐτιθέμην, ἴστην ἰστάμην, ἐδίδων ἐδιδόμην, ἐζεύνυν ἐζευνύμην. Τὸ ἦν ἦμην λόγῳ ἀρχούσης ἐφύλαξε τὸ ἦ· ἐπειδὴ γὰρ τοῦτο δισύλλαβόν ἐστι καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει ἄρχουσαν καὶ παραλήγουσαν, τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης ἐφύλαξε τὸ ἦ, καὶ οὐ τῷ λόγῳ τῆς παραληγούσης συνέστειλεν αὐτό. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι εἰκότως ἐπὶ τῶν εἰς ἦμ συστέλλεται ἢ παραλήγουσα τοῦ παθητικοῦ παρατατικοῦ· ἐπειδὴ γὰρ ἐπὶ τῶν εἰς ἦμ συστέλλεται ἢ παραλήγουσα τοῦ ἐνεστώτος τοῦ παθητικοῦ, οῖον τίθημι τίθεμαι, ἴστημι ἵσταμαι, δίδωμι δίδομαι, ζεύγνυμι ζεύγνυμαι, ὁ δὲ παρατατικὸς συγγένειαν ἔχει πρὸς τὸν ἐνεστώτα, παρωχημένος γὰρ αὐτοῦ ἐστὶ καὶ ἐξ αὐτοῦ κανονίζεται, τούτου χάριν καὶ τὴν <παραλήγουσαν τοῦ παθητικοῦ παρατατικοῦ συστελλομένην> ἔχουσι τὰ εἰς ἦμ. Ἐτύπτου, Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐτύπτετο γέγονεν ἐτύπτεο κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ἦτ, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἔε καὶ ὁ εἰς τὴν ὁῦ δίφθογγον ἐτύπτου, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς· οὐδὲ γὰρ ἔχει τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ἦς μετ' ὀξείας τάσεως, ἵνα τροπῇ τοῦ ἦτ εἰς τὸ ἔε ποιήσῃ τὸ δεύτερον πρόσωπον, τύπτων γὰρ <ἐστὶν ἢ ἐνεργητικὴ μετοχή>· καὶ πάλιν ἐστὶν ἐποιεῖτο, καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ἦς μετ' ὀξείας τάσεως, ποιῶν γὰρ ἐστὶν ἢ ἐνεργητικὴ μετοχή, τούτου χάριν κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ἦτ γίνεται ἐποιεῖο, καὶ κατὰ συστολὴν τῆς παραληγούσης ἐποιέο, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἔε καὶ ὁ εἰς τὴν ὁῦ δίφθογγον ἐποιεῖο, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς· καὶ πάλιν ἐστὶν ἐβοᾶτο, καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ἦς μετ' ὀξείας τάσεως, βοῶν γὰρ ἐστὶν ἢ ἐνεργητικὴ μετοχή, τούτου χάριν κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ἦτ γίνεται ἐβοᾶο, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἦα καὶ ὁ εἰς τὸ ὦ γίνεται ἐβοῶ, ὥσπερ ἐποιήσαο ἐποιήσω, ἐλούσαο ἐλούσω· καὶ πάλιν ἐστὶν ἐχρυσούτο, καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ἦς μετ' ὀξείας τάσεως, χρυσῶν γὰρ ἐστὶν ἢ ἐνεργητικὴ μετοχή, τούτου χάριν ἀποβολῇ τοῦ ἦτ γίνεται ἐχρυσούο, καὶ κατὰ συστολὴν τῆς παραληγούσης ἐχρυσόο, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ὁῦ οἰ εἰς τὴν ὁῦ δίφθογγον γίνεται ἐχρυσού, ὥσπερ νόος νοῦς. Ἰστέον δὲ ὅτι διὰ τοῦτο τὸ ἐποιεῖο καὶ ἐχρυσού καὶ ἐβοῶ περισπᾶται, ἐπειδὴ ἢ ὀξεῖα καὶ ἢ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οῖον παῖς παῖς, Πηλεῖ Πηλεῖ, Ἡρακλῆς Ἡρακλῆς, ποιέω ποιῶ· οὕτως 183 οὖν καὶ ἐποιέο ἐποιεῖο, ἐβοᾶο ἐβοῶ καὶ ἐχρυσόο ἐχρυσούο περισπωμένως. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι διὰ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἐποιεῖο καὶ ἐχρυσού πρῶτον συστολὴ παρηκολούθησε καὶ τότε κρᾶσις ἐγένετο τῶν φωνηέντων, ἐπειδὴ οὐδέποτε τοῦ ἦι μεταξὺ ὄντος ἢ τοῦ ἦυ κρᾶσις γίνεται φωνηέντων, ἀλλὰ πρῶτον ἀποβάλλονται ταῦτα καὶ οὕτω γίνεται ἢ κρᾶσις, οῖον τῷ ἐμῷ τῷμῷ, τοῦ ἦι ἀποβληθέντος τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ, καὶ πάλιν τοῦ ἀνθρώπου τάνθρώπου, τοῦ ἦυ ἀποβληθέντος τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ. Ἐτύπτετο. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ἦμ ἦν λήγοντα

ἔχοντα τὸ ᾠ κλιτικὸν τροπῇ τῆς ᾠ-η-ν εἰς ᾠ-ο τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν ποιοῦσιν· καὶ ἡ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν, ὅτε ἐστὶν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾠ-ς, οἷον ἐπεποιήμην ἐπεποίητο, πεποιηκῶς γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή, ἐτι θέμην ἐτίθετο, τιθεῖς γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή, ἰστάμην ἴστατο, ἰστάς γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή, ἐδίδόμην ἐδίδοτο, διδούς γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή, ἐτυψάμην ἐτύψατο, τύψας γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή· ἡ τρέ πουσι τὴν παραλήγουσαν, ὅτε μὴ ἔστιν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾠ-ς, οἷον ἐτυπτόμην ἐτύπτετο, τύπτων γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή, ἐτυπόμην ἐτύπετο, τυπὼν γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή· τὰ δὲ περισπώμενα πρὸς τὴν συναίρεσιν ποιοῦνται τὴν παραλήγουσαν· ἔστι γὰρ ἐποιεόμην ἐποιέετο, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ μὲν ᾠ-ε καὶ ᾠ-ο εἰς τὴν ᾠ-ο-υ δίφθογγον γίνεται ἐποιοῦ μην, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς, τῶν δὲ δύο ᾠ-ε εἰς τὴν ᾠ-ε-ι δίφθογγον γίνεται ἐποιεῖτο, ὥσπερ Πηλέες Πηλεῖς. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐν τῷ ἐποιεῖτο τὰ δύο ᾠ-ε εἰς τὴν ᾠ-ε-ι δίφθογγον ἐκράθησαν καὶ μὴ εἰς τὸ ᾠ-η· καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· τὰ εἰς ᾠ-η-ν καὶ τὰ εἰς ᾠ-ο τὰ ἴσα φωνήεντα θέλουσιν ἔχειν κατὰ τὴν παραλήγουσαν, οἷον ἐτυπτόμην ἐτύπτετο, ἐλεγόμην ἐλέγετο, ἐβοώμην ἐβοᾶτο, ἐχρυσούμην ἐχρυσούτο, ἐστεφανούμην ἐστεφανούτο, ὠρθούμην ὠρθούτο· εἰ οὖν τὸ ἐποιοῦμην διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεται κατὰ τὴν παραλήγουσαν, δηλονότι καὶ τὸ ἐποιεῖτο ἀναγκάζεται διὰ δύο φωνηέντων ἐκφέρεσθαι κατὰ τὴν παραλήγουσαν, καὶ δηλονότι εὐλόγως εἰς τὴν ᾠ-ε-ι δίφθογγον ἐγένετο ἡ κρᾶσις καὶ οὐκ εἰς τὸ ᾠ-η. Πάλιν ἐστὶν ἐβοαόμην ἐβοάετο, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ μὲν ᾠ-α καὶ ᾠ-ο εἰς τὸ ᾠ-ω γίνεται ἐβοώμην, ὥσπερ ἐτύψαο ἐτύψω, ἐλούσαο ἐλούσω, τοῦ δὲ ᾠ-α καὶ ᾠ-ε εἰς ᾠ-α μακρὸν γίνεται ἐβοᾶτο, ὥσπερ τὰ ἐμά τάμα· καὶ πάλιν ἐστὶν ἐχρυσοόμην ἐχρυσόετο, καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν μὲν δύο ᾠ-ο-ο εἰς τὴν ᾠ-ο-υ δίφθογγον γίνεται ἐχρυσούμην, ὥσπερ νόος νοῦς, τοῦ δὲ ᾠ-ο καὶ ᾠ-ε εἰς τὴν ᾠ-ο-υ δίφθογγον γίνεται ἐχρυσούτο, ὥσπερ τὸ ἐμόν τοῦμόν. Πρόσκειται δὲ ἐν τῷ κανόνι 184 ἔχον τὸ ᾠ κλιτικὸν διὰ τὸ ἐδάμην· τοῦτο γὰρ εἰς ᾠ-η-ν λῆγον οὐ τρέπει τὴν ᾠ-η-ν εἰς ᾠ-ο καὶ ποιεῖ τὸ τρίτον πρόσωπον, ἐδάμη γὰρ ἐστὶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὸ ᾠ κλιτικὸν ἀλλὰ θεματικόν· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐνεστώτος ἔχει αὐτό, δάμνω γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεστὼς καὶ ἔχει τὸ ᾠ [κλιτικόν]. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι περιττῶς προσέθηκε τὸ ὀξύτονον ὁ τεχνικός, οἷον τὴν δὲ παραλήγουσαν τρέπει, ὅταν μὴ ἔχη τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾠ-ς ὀξύτονον· ἥρκει γὰρ εἰπεῖν εἰς ᾠ-ς μόνον· ἰδοὺ γὰρ τὸ ἐτυψάμην ἐτύψατο τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾠ-ς μόνον ἔχει, οὐ μὴν καὶ ὀξύτονον, τύψας γὰρ ἐστὶ, καὶ ὅμως ἐφύλαξε τὴν παραλήγουσαν. Δυϊκά. Ἐτυπτόμεθον, ἐτύπτεσθον, ἐτυπτέσθην. Ἰστέον ὅτι τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν οὐχ ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν οὔτε εἰς ᾠ-σ-ι οὔτε εἰς ᾠ-τ-α-ι λήγει, ἐτύπτοντο γὰρ ἐστὶ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν· γέγονε δὲ τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ ἰδίου δευτέρου προσώπου τροπῇ τοῦ ᾠ-ο εἰς ᾠ-η, οἷον ἐτύπτεσθον ἐτυπτέσθην. Πληθυντικά. Ἐτυπτόμεθα, ἐτύπτεσθε, ἐτύπτοντο. Παρακείμενος. Τέτυμμαι. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου διαλαμβάνει· καὶ ἰστέον ὅτι ὁ παθητικὸς παρακείμενος ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ γίνεται τροπῇ τοῦ τέλους εἰς ᾠ-μ-α-ι, οἷον πεποιήκα πεποίημαι· καθόλου γὰρ πᾶς παθητικὸς παρακείμενος εἰς ᾠ-μ-α-ι λήγει, οἷον νενόημα τετέλεσμαι λέλεγμαι. Καὶ δεῖ γινώσκειν, ὅτι οἱ μὲν εἰς ᾠ-φ-α ἐνεργητικοὶ παρακείμενοι τρέπουσι τὴν ᾠ-φ-α εἰς ᾠ-μ-α-ι καὶ ἕτερον ᾠ προσλαμβάνουσιν, οἷον τέτυφα τέτυμμαι, γέγραφα γέγραμμαι, κέκοφα κέκομμαι, νένιφα νένιμμαι, ἔρραφα ἔρραμμαι· ἢ λέγομεν ὅτι τρέπουσι τὸ ᾠ-α εἰς ᾠ-μ-α-ι καὶ τὸ ᾠ-φ εἰς ᾠ-μ. Οἱ δὲ εἰς ᾠ-χ-α παρακείμενοι ἐνεργητικοὶ τρέπουσι τὴν ᾠ-χ-α εἰς ᾠ-μ-α-ι καὶ προσλαμβάνουσι τὸ ᾠ-γ, οἷον νένυχα νένυγμαι, πέπληχα πέπληγμαι, ὠρυχα ὠρυγμαι, πέπηχα πέπηγμαι, τετίναχα τετίναγμαι, πέπλεχα πέπλεγμαι· ἢ λέγομεν ὅτι τρέπουσι τὸ ᾠ-α εἰς ᾠ-μ-α-ι καὶ τὸ ᾠ-χ εἰς ᾠ-γ. Οἱ δὲ εἰς ᾠ-κ-α

ἐνεργητικοὶ παρακείμενοι, εἰ μὲν ὧσιν ἀπὸ περισπωμένων θεμάτων, πρὸς τὴν παραλήγουσαν κανονίζονται· εἰ μὲν γὰρ μακρᾷ παραλήγονται, τρέπουσι μόνον τὴν ᾠ-α εἰς ᾠ-α-ι καὶ ποιοῦσι τὸν παθητικὸν παρακείμενον, οἷον πεποίηκα πεποίημαι, νενόηκα νενόημαι, βεβόηκα βεβόημαι, κεchrύσωκα κεchrύσωμαι, 185 ὠρθωκα ὠρθωμαι· εἰ δὲ βραχεῖα παραλήγονται, καὶ τὸ -ς προσλαμβάνουσιν ἐν τῷ παθητικῷ παρακειμένῳ μετὰ τὴν τροπὴν τῆς ᾠ-α εἰς ᾠ-α-ι, οἷον τετέλεκα τετέλεσμαι, γεγάλακα γεγάλασμαι, κεγάλακα κεγάλασμαι, κέκλακα κέκλασμαι, τέθλακα τέθλασμαι, ἤρκεκα ἤρκεσμαι. Οἱ δὲ ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ-ι τρέπουσι τὴν ᾠ-α εἰς ᾠ-α-ι καὶ συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν καὶ ποιοῦσι τὸν παθητικὸν παρακείμενον, οἷον τέθεικα τέθειμαι, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ -ι γίνεται τέθειμαι διὰ τῆς -ε-ι διφθόγγου, ἔστηκα ἔσταμαι, [πέπωκα πέπομαι] δέδωκα δέδομαι. Ταῦτα περὶ τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ-ω περισπωμένων καὶ περὶ τῶν ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ-ι. Εἰ δὲ εἰσὶν ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων οἱ εἰς ᾠ-α ἐνεργητικοὶ παρακείμενοι, εἴτε βραχεῖα εἴτε μακρᾷ παραλήγονται, τρέπουσι τὴν ᾠ-α εἰς ᾠ-α-ι καὶ προσλαμβάνουσι τὸ -ς καὶ ποιοῦσι τὸν παθητικὸν παρακείμενον, οἷον νένηκα νένησμαι, πέπεια πέπεισμαι, ἐρράπικα ἐρράπισμαι, λελέπικα λελέπισμαι, λελάκτικα λελάκτισμαι, πέφρακα πέφρασμαι, ἤρπακα ἤρπασμαι, χωρὶς <τῶν> τῆς πέμπτῃς συζυγίας· ταῦτα γὰρ παρ' ἡμῖν τροπὴ τῆς ᾠ-α εἰς ᾠ-α-ι ποιοῦσι τὸν παθητικὸν παρακείμενον, οἷον τέτιλκα τέτιλμαι, ἔσπαρκα ἔσπαρμαι, ἔσταλκα ἔσταλμαι, ἔφθαρκα ἔφθαρμαι, κέκαρκα κέκαρμαι, κέκλικα κέκλιμαι, πέπλυκα πέπλυμαι, κέκρικα κέκριμαι, τέτακα τέταμαι· καὶ ταῦτα γὰρ τῆς πέμπτῃς συζυγίας τῶν βαρυτόνων εἰσὶν, εἰ καὶ ἀπέβαλον τὸ -ν ἐν τῷ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ, ὥς ἐν τῇ περὶ τούτου διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν· πρόσκειται παρ' ἡμῖν, ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι πολλάκις τὸ ᾠ-εἰς -ς τρέπουσι κατὰ τὸν παθητικὸν παρακείμενον ἐπὶ τῆς πέμπτῃς συζυγίας, <οἷον> μεμόλυμαι μεμόλυσμαι, ὕφαμαι ὕφασμαι, μεμίαμαι μεμίασμαι.

Δεῖ προσθεῖναι καὶ χωρὶς ὀλίγων τῆς ἑκτῆς συζυγίας· καὶ γὰρ τὰ τῆς ἑκτῆς συζυγίας πῇ μὲν προσλαμβάνουσι τὸ -ς κατὰ τὸν παθητικὸν παρακείμενον, πῇ δὲ οὐ προσλαμβάνουσιν αὐτό, οἷον σβέω σβέσω ἔσβεκα ἔσβεσμαι, ξέω ξέσω ἔξεκα ἔξεσμαι, κελεύω κελεύσω κεκέλευκα κεκέλευσμαι (ἂφ' οὗ τὸ ἐκελεύσθην), κρούω κρούσω κέκρουκα κέκρουσμαι, ἵππεύω ἵππεύσω ἵππευκα ἵππευμαι, βασιλεύω βασιλεύσω βεβασίλευκα βεβασίλευμαι, τοξεύω τοξεύσω τετόξευκα τετόξευμαι. Ἰστέον δὲ ὅτι πότε προσλαμβάνει ἡ ἑκτη συζυγία τὸ -ς κατὰ τὸν παθητικὸν παρακείμενον καὶ πότε οὐ προσλαμβάνει, οὐκ ἔστιν ἀπὸ κανόνος γινῶναι ἀλλ' ἀπὸ τῆς χρήσεως· οὐδὲ γὰρ δυνάμεθα ἐπὶ τῆς ἑκτῆς συζυγίας πρὸς τὴν παραλήγουσαν κανονίσει, ὥσπερ ἐπὶ τῶν συζυγιῶν τῶν περισπωμένων, ὅτι εἰ μὲν μακρᾷ παραλήγεται, οὐ προσλαμβάνει τὸ -ς, εἰ δὲ 186 βραχεῖα παραλήγεται, προσλαμβάνει τὸ -ς· ἰδοὺ γὰρ τὸ μὲν κεκέλευκα καὶ κέκρουκα μακρᾷ παραληγόμενα προσλαμβάνουσι τὸ -ς, οἷον κεκέλευσμαι κέκρουσμαι, τὸ δὲ λέλυκα καὶ τέθυκα βραχεῖα παραληγόμενα οὐ προσλαμβάνουσι τὸ -ς, οἷον λέλυμαι τέθυμαι. Ταῦτα μὲν περὶ τούτων. Μηδεὶς δὲ οἰέσθω, τὸ ἔρραγκα καὶ μεμίαγκα καὶ μεμόλυγκα ἐν τῷ ἔρραγμα καὶ μεμίαγμα καὶ μεμόλυγμα παθητικῷ παρακειμένῳ ἕτερον ᾠ-μ προσειληφέναι· τὸ γὰρ ᾠ-γ ἐν τῷ ἔρραγκα καὶ μεμίαγκα καὶ μεμόλυγκα ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ δυνάμει ᾠ-ν ἐστίν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ῥαίνω καὶ μαιίνω καὶ μολύνω γέγονεν, ὅπερ ᾠ-ν πῇ μὲν εἰς τὸ ᾠ-γ τρέπεται, ὥς ἐν τῷ ἔρραγκα μεμίαγκα μεμόλυγκα ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ, πῇ δὲ εἰς τὸ ᾠ-μ, ὥς ἐν τῷ ἔρραγμα καὶ μεμίαγμα καὶ μεμόλυγμα παθητικῷ παρακειμένῳ· καὶ ἐν μὲν τῷ ἔρραγκα καὶ μεμίαγκα καὶ μεμόλυγκα ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ τὸ ᾠ-ν εἰς τὸ ᾠ-γ τρέπεται διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ᾠ-κ· τὸ γὰρ ᾠ-ν ἐπιφερομένου τοῦ ᾠ-γ ἢ ᾠ-κ ἢ ᾠ-χ ἢ ᾠ-ξ ἐν μιᾷ λέξει εἰς τὸ ᾠ-γ τρέπεται, οἷον σύγχυσις συγγενής συγκληρονόμος συγξηρᾶναι· πρόσκειται ἐν μιᾷ λέξει διὰ τὸ σὺν Γεωργίῳ, ἐν χειρί· ἐνταῦθα γὰρ οὐκ ἐτράπη τὸ ᾠ-ν εἰς τὸ ᾠ-γ ἐπιφερομένου τοῦ ᾠ-γ

ἡ ᾠδὴ, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπεὶ οὐκ ἔστιν ἐν μιᾷ λέξει, ἀλλὰ δύο λέξεις εἰσὶν· ἐν παραθέσει γὰρ εἰσὶν· ἐν δὲ τῷ ἔρραμμαι καὶ μεμιάμμαι καὶ μεμόλυμμαι παθητικῶ παρακειμένῳ τὸ ᾠδὴ εἰς τὸ ᾠδὴ ἐτράπη διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ᾠδὴ· τὸ γὰρ ᾠδὴ ἐπιφερομένου τοῦ ᾠδὴ ἢ τοῦ ᾠδὴ ἢ τοῦ ᾠδὴ ἢ τοῦ ᾠδὴ αὐτοῦ τοῦ ᾠδὴ ἐν μιᾷ λέξει εἰς τὸ ᾠδὴ τρέπεται, οἷον σύμβιος σύμπονος σύμφωνος σύμψηφος συμμετοχος· πρόσκειται ἐν μιᾷ λέξει διὰ τὸ ἐν Βυζαντίῳ, σὺν πολλοῖς· ἐνταῦθα γὰρ οὐ τρέπεται τὸ ᾠδὴ εἰς τὸ ᾠδὴ ἐπιφερομένου τοῦ ᾠδὴ καὶ τοῦ ᾠδὴ, ἐπεὶ δύο μέρη λόγου εἰσὶν· ἐν παραθέσει γὰρ εἰσὶν. Ὁ μέντοι κέκλεικα ὀφείλων ἐν τῷ κέκλειμαι προσλαμβάνειν τὸ ᾠδὴ κέκλειμαι λέγεται παρὰ πᾶσιν Ἑλλήσιν. Λαμβάνονται δὲ τινες τοῦ τεχνικοῦ λέγοντες, ὅτι κακῶς εἶπεν, ὅτι κέκλειμαι ὀφείλει λέγεσθαι τὸ κέκλειμαι· εἰ γὰρ, ὡς εἴρηται, ποτὲ μὲν τὰ τῆς ἔκτης συζυγίας προσλαμβάνουσι τὸ ᾠδὴ κατὰ τὸν παθητικὸν παρακείμενον, ποτὲ δὲ οὐ προσλαμβάνουσι τὸ ᾠδὴ, οἷον ξέω ξέσω ἔξεκα ἔξεσμαι, κρούω κρούσω κέκρουκα κέκρουσμαι, βασιλεύω βασιλεύσω βεβα σίλευκα βεβασίλευμαι, τοξεύω τοξεύσω τετόξευκα τετόξευμαι, τὸ [δὲ] κλείω ἔκτης συζυγίας ὃν δηλονότι μὴ προσλαμβάνον τὸ ᾠδὴ κατὰ τὸν 187 παθητικὸν παρακείμενον οὐκ ὠφείλει σεσημειώσθαι· εἴτε δέ, φασίν, διὰ τοῦ ᾠδὴ γράφεται καὶ ἔστι πέμπτης συζυγίας, πάλιν κακῶς αὐτὸ ἐσημειώσατο· τὰ γὰρ τῆς πέμπτης συζυγίας, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, οὐ προσλαμβάνουσι τὸ ᾠδὴ κατὰ τὸν παθητικὸν παρακείμενον, οἷον κέκαρκα κέκαρμαι, πέπλυκα πέπλυμαι. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι καλῶς ἐσημειώσατο αὐτὸ ὁ τεχνικός· περὶ γὰρ τοῦ γραφομένου διὰ τῆς ᾠδὴ διφθόγγου τῆς ἔκτης συζυγίας ἐστὶν αὐτῷ ὁ λόγος· τοῦτο δὲ κέκλειμαι ὀφείλει λέγεσθαι μετὰ τοῦ ᾠδὴ· καὶ γὰρ ὅτε ὁ εἰς ᾠδὴ ἢ ᾠδὴ πρῶτος ἀόριστος παθητικὸς ἔχει πρὸ τοῦ ᾠδὴ τὸ ᾠδὴ, πάντως καὶ ὁ παθητικὸς παρακείμενος ἔχει πρὸ τοῦ ᾠδὴ τὸ ᾠδὴ, οἷον ἐσβέσθην ἐσβεσμαι, ἐτελέσθην τετέλεσμαι, ἐξέσθην ἔξεσμαι, ἐγελάσθην γεγέλασμαι, ἐκελεύσθην κεκέλευσμαι· εἰ οὖν ὁ ἐκλείσθην παθητικὸς ἀόριστος ἔχει πρὸ τοῦ ᾠδὴ τὸ ᾠδὴ, δηλονότι καὶ ὁ παθητικὸς παρακείμενος ἔχει ὠφείλει πρὸ τοῦ ᾠδὴ τὸ ᾠδὴ, καὶ δηλονότι κέκλειμαι ὠφείλει λέγεσθαι καὶ οὐ κέκλειμαι χωρὶς τοῦ ᾠδὴ· ὥστε οὖν καλῶς ἐσημειώσατο αὐτὸ ὁ τεχνικός. Ὁμοίως καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλήλακα ἐλήλαμαι, οὐκ ἐλήλασμαι. Ἰστέον ὅτι τοῦτο καλῶς ἐσημειώσατο ὁ τεχνικός· ἔδει γὰρ καὶ τοῦτο ἔχειν τὸ ᾠδὴ κατὰ τὸν παθητικὸν παρακείμενον, ἐπεὶ, ὡς ἐμάθομεν, ἡνίκα ἐστὶν ὁ εἰς ᾠδὴ ἐνεργητικὸς παρακείμενος ἀπὸ τῶν περισπωμένων θεμάτων καὶ βραχεῖα παραλήγεται, τὸ ᾠδὴ προσλαμβάνει ὁ παθητικὸς παρακείμενος, οἷον τετέλεκα τετέλεσμαι, γεγέλακα γεγέλασμαι, κέκλακα κέκλασμαι, τέθλακα τέθλασμαι· εἰ οὖν ὁ ἐλήλακα ἐνεργητικὸς παρακείμενος ἀπὸ περισπωμένου θεματός ἐστι καὶ βραχεῖα παραλήγεται ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐλῶ ἐλάσω γέγονεν ἡλακα καὶ ἀττικῶς ἐλήλακα δηλονότι ὠφείλει ὁ παθητικὸς παρακείμενος προσλαμβάνειν τὸ ᾠδὴ καὶ γενέσθαι ἐλήλασμαι, καὶ μὴ ἐλήλαμαι χωρὶς τοῦ ᾠδὴ. Ἀπολογοῦνται δὲ τινες λέγοντες, <ὅτι> ἐπεὶ Ἀττικοῦ παρακειμένου ἐστὶν ὁ ἐλήλαμαι παθητικὸς παρακείμενος, τούτου χάριν οὐ προσέλαβε τὸ ᾠδὴ· ἐμάθομεν γὰρ ὅτι ὁ Ἀττικὸς παρακείμενος τὴν τρίτην ἀπ' ἀρχῆς συλλαβὴν συστέλλει, οἷον ἀκήκοα ἀλήλιφα ἐλήλυθα. Πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἡνίκα ἡ φύσει μακρά, συστέλλει τὴν τρίτην ἀπ' ἀρχῆς συλλαβὴν, ὡς ἐν τῇ περὶ τούτου διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν, ἐπεὶ θέσει μακρὰ πολλάκις εὗρίσκειται, οἷον ἀλήλιμμαι ἐρήρισται ἐγήγεμαι· τί οὖν ἄτοπον, καὶ ἐν τῷ ἐλήλαμαι Ἀττικῶ παθητικῶ παρακειμένῳ τὸ ᾠδὴ προσελθεῖν καὶ γενέσθαι 188 τὴν τρίτην ἀπ' ἀρχῆς συλλαβὴν θέσει μακράν; Κρεῖττον οὖν ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐπεὶ ὁ παθητικὸς πρῶτος ἀόριστος χωρὶς τοῦ ᾠδὴ ἐπεκράτησε λέγεσθαι, ἡλάθην γὰρ λέγεται καὶ ἀπηλάθην, τούτου χάριν καὶ ὁ ἐλήλαμαι παθητικὸς παρακείμενος χωρὶς τοῦ ᾠδὴ λέγεται· ἡνίκα γὰρ ὁ εἰς ᾠδὴ ἢ ᾠδὴ ἀόριστος οὐκ ἔχει πρὸ τοῦ ᾠδὴ τὸ ᾠδὴ, οὔτε ὁ εἰς ᾠδὴ ᾠδὴ παθητικὸς παρακείμενος θέλει ἔχειν πρὸ τοῦ ᾠδὴ τὸ ᾠδὴ, οἷον ἐποιήθην πεποίημαι, ἐνοήθην νενόημαι, ἐσιγήθην σεσίγημαι, ἐστεφανώθην ἐστεφάνωμαι,

ἐχρυσώθην κεchrύσωμαι· εἰ οὖν ὁ ἡλάθην καὶ ἀπηλάθην χωρὶς τοῦ ᾤ, δηλονότι καὶ ὁ ἐλήλαμαι χωρὶς τοῦ ᾤ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Περὶ δὲ τῆς ἀρχούσης τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τὴν αὐτὴν ἔχει ἀρχουσάν τῳ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ, <οῖον> τέτυφα τέτυμμαι, νενόηκα νενόημαι, νένυχα νένυγμαι, πεποίηκα πεποίημαι, ὥρυχα ὥρυγμαι, ἔσταλκα ἔσταλμαι, ἔφθαρκα ἔφθαρμαι, ἔσπαρκα ἔσπαρμαι. Περὶ δὲ τῆς παραληγούσης τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τὴν αὐτὴν ἔχει παραλήγουσαν τῳ ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ ἐπὶ τῶν εἰς ᾧ ῥημάτων, οἷον κεchrύσωκα κεchrύσωμαι, ἔστε φάνωκα ἔστεφάνωμαι, πεποίηκα πεποίημαι, νενόηκα νενόημαι, ἡρεύνηκα ἡρεύνημαι, ἡλέηκα ἡλέημαι, ἔρραφα ἔρραμμαι, τέτυφα τέτυμμαι, νένυχα νένυγμαι, πέπεικα πέπειμαι· πρόσκειται ἐπὶ τῶν εἰς ᾧ ῥημάτων, ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν εἰς ᾧ συστέλλεται ἢ παραλήγουσα τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, οἷον δέδωκα δέδομαι, τέθεικα τέθειμαι καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾧ τέθειμαι διὰ τῆς ᾤ διφθόγγου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ δισύλλαβα τῆς πρώτης καὶ δευτέρας συζυγίας τῶν βαρυτόνων, τὰ τρέποντα ἀττικῶς τὸ ᾤ εἰς ᾠ κατὰ τὸν ἐνεργητικὸν παρακείμενον, ἐν τῳ παθητικῷ παρακειμένῳ ἀναδέχονται τὴν παραλήγουσαν τοῦ ἐνεστῶτος, οἷον λέγω λέλοχα λέλεγμαι, στέφω ἔστοφα ἔστεμμαι, κλέπτω κέκλοφα κέκλεμμαι, εὐρέθη δὲ καὶ κέκλαμμαι, πλέκω πέπλοχα πέπλεγμαι· δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῶν ἐχόντων τὸ ᾤ μετ' ἐπιπλοκῆς συμφώνου· ἐκεῖνα γὰρ τρέπουσι τὸ ᾤ εἰς ᾠ κατὰ τὸν παθητικὸν παρακείμενον, οἷον στρέφω ἔστροφα ἔστραμμαι, τρέφω τέθροφα τέθραμμαι, τρέπω τέτροφα τέτραμμαι, σεσημειωμένου τοῦ βρέχω βέβροχα βέβρεγμαι· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔτρεψε τὸ ᾤ εἰς τὸ ᾠ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ζήτημα δὲ ἡμῖν ὑπολείπεται τοιοῦτον· εἰ πᾶν παθητικὸν ἢ μέσον ἔχον τὸ μ κλιτικὸν περιττοσυλλαβεῖ τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ, οἷον τύπτο 189 μαι τύπτω, ἐτυπτόμην ἔτυπτον, τυφθήσομαι τύψω, τυπήσομαι τυπῶ, τύψομαι τύψω, τυποῦμαι τυπῶ, ἐτυψάμην ἔτυψα, ἐτυπόμην ἔτυπον, χωρὶς τῶν εἰς ᾧ, οἷον τίθημι τίθειμαι, ἴσθημι ἴσταμαι, δίδωμι δίδομαι, ζεύγνυμι ζεύγνυμαι ταῦτα γὰρ περιττεύουσι τῇ ᾧ συλλαβῇ, ἀπὸ γὰρ τῆς παραγωγῆς ἔχουσιν αὐτὴν, διὸ καὶ ἰσοσυλλαβοῦσι τοῖς παθητικοῖς διατί ὁ παθητικὸς παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ἔχοντες τὸ ᾧ κλιτικὸν οὐ περιττοσυλλαβοῦσι τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς τῶν ἐνεργητικῶν, ἀλλ' ἰσοσυλλαβοῦσιν αὐτοῖς, οἷον τέτυφα τέτυμμαι, ἐτετύφειν ἐτετύμην, πεποίηκα πεποίημαι, ἐπεποίηκεν ἐπεποίημην· πρόσκειται ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν, οἷον πᾶν παθητικὸν ἢ μέσον ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν, διὰ τὸ ἐδάμην· τοῦτο γὰρ ἔχον τὸ ᾧ οὐ περιττοσυλλαβεῖ τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ, φημὶ δὲ τοῦ ἔδαμον, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ ᾧ κλιτικόν ἀλλὰ θεματικόν· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐνεστῶτος ἔχει αὐτό, δάμνω γὰρ ἔστιν ὁ ἐνεστῶς καὶ ἔχει τὸ ᾧ. Λέγει οὖν ὁ Ῥωμανὸς ταύτην τὴν ἀπολογίαν· πᾶν παθητικὸν ἢ μέσον ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν, μιᾷ συλλαβῇ περιττεῦον τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ, θέλει ἔχειν τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ, ἅμα δὲ καὶ τὴν παραλήγουσαν τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς τῆς ἐνεργητικῆς, οἷον τύπτομαι τύπτομεν τύπτοντος, ἐτυπτόμην ἐτύπτο μεν τύπτοντος, <ἐτυψάμην> ἐτύψαμεν τύψαντος, ἐτυπόμην ἐτύπομεν τυπόντος, τύψομαι τύψομεν τύψοντος, τυποῦμαι τυποῦμεν τυποῦντος· ὁ οὖν παρακείμενος ὁ παθητικὸς τῳ μὲν λόγῳ τῆς παραληγούσης τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ τετύφαμαι εἶχεν εἶναι, τετύφαμεν γὰρ ἔστι τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου, τῳ δὲ λόγῳ τῆς παραληγούσης τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς τῆς ἐνεργητικῆς τετύφομαι εἶχεν εἶναι, τετυ φότος γὰρ ἔστιν ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς τῆς ἐνεργητικῆς· τοῦ μὲν οὖν πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν ἀπαιτοῦντος αὐτὸ εἶναι τετύφαμαι διὰ τοῦ ᾠ, τῆς δὲ γενικῆς τῆς μετοχῆς τῆς ἐνεργητικῆς ἀπαιτούσης

αὐτὸ τετύφομαι εἶναι διὰ τοῦ ᾠ, συνεκόπη ἢ συλλαβὴ ἢ ἀμφιβαλλομένη, καὶ ἐγένετο τέτυμμα, καὶ λοιπὸν εὐλόγως ἰσοσυλλαβεῖ τῷ ἰδίῳ ἐνεργητικῷ. Πάλιν ὁ παθητικὸς ὑπερσυντέλικος τῷ μὲν λόγῳ τῆς παραληγούσης τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ ἐτετυφείμην εἶχεν εἶναι, ἐτετύφειμεν γὰρ ἔστι τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑπερσυντελικού, τῷ δὲ λόγῳ τῆς παραληγούσης τῆς γενικῆς τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς ἐτετυφόμεν εἶχεν εἶναι, τετυφότης γὰρ ἔστιν ἡ γενικὴ τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς· τοῦ μὲν 190 οὖν πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν ἀπαιτοῦντος ἐτετυφείμην εἶναι διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου, τῆς δὲ γενικῆς τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς ἐτετυφόμεν διὰ τοῦ ᾠ, συνεκόπη ἢ ἀμφιβαλλομένη συλλαβή, καὶ ἐγένετο ἐτε τύμην, καὶ λοιπὸν εὐλόγως ἰσοσυλλαβεῖ τῷ ἰδίῳ ἐνεργητικῷ. Πρόσκειται ἀνωτέρω μιᾷ συλλαβῇ περιττεύον τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ διὰ τοὺς τυφθήσομαι καὶ τυπήσομαι παθητικούς μέλλοντας· οὗτοι γὰρ οὐκ ἔχουσι τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ οὔτε τὴν παραλήγουσαν τῆς γενικῆς τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς· τῇ γὰρ ᾠ-ο συλλαβῇ παραλήγονται, ἐκεῖνα δὲ τῇ ᾠ-ψ καὶ τῇ ᾠ-ο-υ, οἷον τύψομεν τύψοντος, τυποῦμεν τυποῦντος· ἀλλ' οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν ταῦτα, ἐπειδὴ δύο συλλαβαῖς περιττεύουσι τῶν ἰδίων ἐνεργητικῶν, οἷον τυφθήσομαι τύψω, τυπήσομαι τυπῶ. Τέτυψαι. Ἐμάθομεν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ποῖα τῶν ἐχόντων τὸ μ κλιτικὸν κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον τροπῇ τοῦ τ τοῦ ὄντος κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον εἰς ᾠ ποιοῦσι τὸ δεύτερον πρόσωπον, καὶ ποῖα ἀποβολῇ τοῦ τ καὶ κράσει τῶν φωνηέντων· ἐμάθομεν γὰρ, ὅτι ἡνίκα ἔστιν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾠ μετ' ὀξεύας τάσεως, τότε τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν τροπῇ τοῦ τ εἰς ᾠ ποιεῖ τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον πεποιήται πεποιήσαι, πεποιηκώς γὰρ ἡ <ἐνεργητικὴ> μετοχὴ· ἡνίκα δὲ μὴ ἔστιν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾠ μετ' ὀξεύας τάσεως, τότε ἀποβολῇ τοῦ τ τοῦ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον καὶ κράσει τῶν φωνηέντων γίνεται τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον τύπτεται τύπτει τύπτῃ, τύπτων γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ. Ἔστιν οὖν τέτυπται καὶ ἐτέτυπτο, καὶ ταῦτα ἔχουσι τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξεύας τάσεως, τετυφώς γὰρ ἔστιν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ, καὶ λοιπὸν τροπῇ τοῦ τ εἰς ᾠ γίνεται τὸ δεύτερον πρόσωπον τέτυπσαι καὶ ἐτέτυπσο διὰ τοῦ ᾠ καὶ ᾠ, καὶ διὰ τὴν κακοφωνίαν κινρῶνται τὸ ᾠ καὶ ᾠ εἰς ᾠ-ψ, καὶ γίνεται τέτυψαι καὶ ἐτέτυψο διὰ τοῦ ᾠ-ψ, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τῆς Πέλοπι δοτικῆς ἐνικῆς γίνεται ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν προσόδω τοῦ ᾠ <Πέλοπι> διὰ τοῦ ᾠ καὶ ᾠ, καὶ κατὰ κράσιν τοῦ ᾠ καὶ ᾠ εἰς ᾠ-ψ Πέλοψι διὰ τοῦ ᾠ-ψ· πάλιν ἔστι τὸ νένυκται καὶ ἐνένυκτο, καὶ ἐπειδὴ ταῦτα ἔχουσι τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξεύας τάσεως, νενυχώς γὰρ ἔστιν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ, τούτου χάριν τρέπουσι τὸ τ εἰς τὸ ᾠ καὶ ποιοῦσι τὸ δεύτερον πρόσωπον νένυκσαι καὶ ἐνένυκσο διὰ τοῦ κ καὶ ᾠ, καὶ διὰ τὴν κακοφωνίαν κινρῶνται τὸ κ καὶ ᾠ εἰς κ-ξ, καὶ γίνεται νένυξαι καὶ ἐνένυξο διὰ 191 τοῦ ξ, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τῆς κόρακι δοτικῆς ἐνικῆς γίνεται ἡ δοτικὴ τῶν πληθυντικῶν προσόδω τοῦ ᾠ κόρακι διὰ τοῦ κ καὶ ᾠ καὶ κατὰ κράσιν τοῦ κ καὶ ᾠ εἰς κ-ξ κόραξι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν πρὸ τοῦ τ εὐρεθῇ τὸ ᾠ ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν, τρέπεται τὸ τ εἰς τὸ ᾠ καὶ τὸ ἐν ᾠ ἀποβάλλεται καὶ γίνεται τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον γεγέλασαι γεγέλασαι, τετέλεσται τετέλεσαι, ἔξεσται ἔξεσαι, ἔσβεσται ἔσβεσαι, κέκλασται κέκλασαι διὰ ἐνὸς ᾠ· ἡρκέσθη γὰρ τὸ δεύτερον πρόσωπον τῷ ἐνὶ ᾠ. Εἰ δὲ τις εἴποι, διατί γὰρ μὴ λέγομεν, ὅτι ἀποβολῇ τοῦ τ γεγόνασι ταῦτα καὶ μὴ τροπῇ τοῦ τ εἰς ᾠ καὶ ἀποβολῇ τοῦ ἐνὸς ᾠ, λέγομεν, ὅτι οὐ δύναται ἐπὶ τούτων ἀποβολὴ γενέσθαι τοῦ τ, ἐπειδὴ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾠ μετ' ὀξεύας τάσεως ἔστιν, γεγελακώς γὰρ καὶ τετελεκώς καὶ ἔξεκώς καὶ ἔσβεκώς καὶ κέκλα κώς ἔστιν· ἐμάθομεν δέ, ὅτι ἐπὶ τῶν τοιούτων τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν τροπῇ τοῦ τ εἰς τὸ ᾠ ποιεῖ τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον πεποιήται

πεποίθησι, ὅτι πεποικηκώς ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾧ μετ' ὀξεύας τάσεως. Ἐὰν δὲ εὐρεθῇ πρὸ τοῦ ᾧ ἀμετάβολον, τρέπεται τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ καὶ φυλάττεται τὸ ἀμετάβολον, οἷον κέκαρται κέκαρσαι, τέτιλται τέτιλσαι, ἔσταλται ἔσταλσαι, ἔσπαρται ἔσπαρσαι, ἔφθαρται ἔφθαρσαι, μεμῖανται μεμῖανσαι, μεμόλυνται μεμόλυνσαι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Τέτυπται. Ἐμάθομεν ὅτι τὰ εἰς ᾧ αἱ τροπὴ τῆς ᾧ αἱ εἰς ᾧ αἱ τὸ τρίτον ποιοῦσι πρόσωπον, καὶ ἡ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν ἢ τρέπουσιν αὐτήν· καὶ πότε μὲν φυλάττουσιν αὐτήν, πότε δὲ οὐ φυλάττουσιν, ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν. Ἔστιν οὖν τέτυμμαι, καὶ ἔδει τρεπομένου τοῦ ᾧ αἱ εἰς ᾧ αἱ γενέσθαι τὸ τρίτον τῶν ἐνικῶν τέτυμται διὰ τοῦ ᾧ καὶ τοῦ ᾧ ἄλλ' ἐπειδὴ ἐνταῦθα τὸ ᾧ ἐκ τοῦ ᾧ γέγονεν, ἀπὸ γὰρ τοῦ τέτυφα γέγονεν, τούτου χάριν ἐτράπη τὸ ᾧ εἰς τὸ ἀντίστοιχον τοῦ συμφώνου ἐξ οὗ γέγονεν, φημὶ δὴ εἰς τὸ ἀντίστοιχον τοῦ ᾧ, ἡγουν εἰς τὸ ᾧ, καὶ γέγονε τέτυπται διὰ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ καὶ πάλιν ἐστὶ νέ νυγμαί, καὶ ἔδει τρεπομένου τοῦ ᾧ αἱ εἰς ᾧ αἱ γενέσθαι τὸ τρίτον τῶν ἐνικῶν <νένυγται> διὰ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ ᾧ ἐνταῦθα ἐκ τοῦ ᾧ γέγονεν, ἀπὸ γὰρ τοῦ νένυχα γέγονεν, τούτου χάριν ἐτράπη τὸ ᾧ εἰς τὸ ἀντίστοιχον τοῦ συμφώνου ἐξ οὗ γέγονεν, φημὶ δὴ εἰς τὸ ἀντίστοιχον τοῦ ᾧ, ἡγουν εἰς τὸ ᾧ, καὶ γέγονε νένυκται διὰ τοῦ ᾧ τ. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐν τῷ τέτυπται τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ ἐτράπη καὶ ἐν τῷ νένυκται 192 τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ, ἐπειδὴ οὐκ ἡδύνατο οὔτε τὸ ᾧ οὔτε τὸ ᾧ πρὸ τοῦ ᾧ εἶναι οὔτε κατὰ σύλληψιν οὔτε κατὰ διάστασιν· κατὰ διάστασιν μὲν, ἐπειδὴ οὐδέποτε οὔτε συλλαβὴ οὔτε λέξις εἰς δασὺ καταλήγει, ὅθεν τοῦ Ἀτθίς καὶ Σαπφῶ καὶ Βάκχος τὰ πρῶτα διὰ ψιλῶν γράφομεν· τὸ γὰρ Ἰωσήφ καὶ τὰ τοιαῦτα βάρβαρά εἰσιν· κατὰ σύλληψιν δὲ οὐκ ἡδύνατο οὔτε τὸ ᾧ οὔτε τὸ ᾧ πρὸ τοῦ ᾧ εἶναι, ἐπειδὴ τὸ μὲν ᾧ καὶ τὸ ᾧ δασέα εἰσίν, τὸ δὲ ᾧ ψιλόν· ψιλὰ δὲ ψιλῶν ἡγοῦνται καὶ δασέα δασέων καὶ μέσα μέσων κατὰ σύλληψιν, οἷον πῶσις κτύπος χθῶν ἐβδομάς ἐρίγδου πὸς ὀγδόη· πῶς οὖν τὸ ᾧ καὶ τὸ ᾧ δασέα ὄντα ἡδύναντο τοῦ ᾧ ψιλοῦ ὄντος προηγῆσθαι κατὰ σύλληψιν; Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον <δὲ> ὅτι τὸ μεμῖαμαι μεμῖανται καὶ μεμόλυνμαι μεμόλυνται μηδεὶς οἰέσθω τροπὴν πεπονθέναι τοῦ ᾧ εἰς τὸ ν· τὸ γὰρ ν τοῦτο θεματικόν ἐστιν, μιαίνω γὰρ καὶ μολύνω τὸ θέμα διὰ τοῦ ν, ὅπερ πῆ μὲν εἰς τὸ ᾧ τρέπεται, ὡς ἐν τῷ μεμῖαγκα καὶ μεμόλυγκα ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ, διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ᾧ, πῆ δὲ εἰς τὸ ᾧ, ὡς ἐν τῷ μεμῖαμαι καὶ μεμόλυνμαι παθητικῷ παρακειμένῳ, διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ᾧ· ἐν δὲ τῷ μεμῖανται καὶ μεμόλυνται τρίτῳ προσώπῳ ἐπειδὴ οὐκ ἐπιφέρεται σύμφωνον τὸ ὀφείλον τρέψαι αὐτό, τούτου χάριν ἐφυλάχθη τὸ ν, τὸ γὰρ ᾧ ἐπιφέρεται· τὸ δὲ ν ἐπιφερομένου τοῦ ᾧ ἢ ᾧ ᾧ τ φυλάττεται, οἷον ἔνδον ἔνθα ἔντευξις. Εἰς τὸ ἀντίστοιχον τοῦ ᾧ μεταβέβληται τὸ ᾧ. Ἀντίστοιχον τοῦ ᾧ ἐνταῦθα τὸ ᾧ ἐκάλεσεν, εἰς αὐτὸ γὰρ μετεβλήθη τὸ ᾧ τοῦ τέτυμμαι ἐν τῷ τέτυπται. Καὶ λαμβάνονταί τινες τοῦ τεχνικοῦ λέγοντες, ὅτι κακῶς ἀντίστοιχον τοῦ ᾧ τὸ ᾧ ἐκάλεσεν· ἀντίστοιχον γὰρ τοῦ ᾧ τὸ ᾧ, ὡς ἐν τῇ τέχνῃ Διονυσίου μεμαθήκαμεν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἀντίστοιχον ἐνταῦθα δεῖ νοεῖν τὸ ἰσόστοιχον, ὥσπερ καὶ ἀντίθεον λέγομεν τὸν ἰσόθεον καὶ ἀντιάνειραν τὴν ἴσιν τοῖς ἀνδράσι κατὰ τὴν δύναμιν· οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα ἀντίστοιχον τοῦ ᾧ τὸ ᾧ ἐκάλεσεν ἀντὶ τοῦ ἰσόστοιχον· ἰσόστοιχον γὰρ ἐστὶ τὸ ᾧ καὶ τὸ ᾧ, ἀμφοτέρω γὰρ ψιλὰ εἰσιν. Ἡμεῖς δὲ εἰρήκαμεν ἀνωτέρω, ὅτι εἰς τὸ ἀντίστοιχον τοῦ συμφώνου ἐξ οὗ γέγονεν ἐτράπη τὸ ᾧ, φημὶ δὴ εἰς τὸ ἀντίστοιχον τοῦ ᾧ, ἡγουν εἰς τὸ ᾧ. Δυϊκά. Τέτυμμεθον, τέτυφθον, τέτυφθον. Πληθυντικά. Τέτυμμεθα, τέτυφθε· εἴρηται. Τετυμμένοι εἰσίν. Ἰστέον ὅτι ἡνίκα τὸ τρίτον τῶν ἐνικῶν ἔχει πρὸ τοῦ ᾧ σύμφωνον¹⁹³, τότε διὰ τὴν ἀσυνταξίαν οὐ προσλαμβάνει πρὸ τοῦ ᾧ τὸ ν καὶ ποιεῖ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, ἀλλὰ διὰ μετοχῆς αὐτὸ ἀναπληροῖ ἢ χρήσις καὶ τοῦ εἰσίν ὑπαρκτικοῦ ῥήματος· οἷον ἐστὶ τέτυπται καὶ κέκαρται, καὶ ἐπειδὴ ἐὰν προσέλθῃ τὸ ν πρὸ τοῦ

τ, ἄσυν ταξία γίνεται, τούτου χάριν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ τοῦ εἰσίν ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον τετυμ μένοι εἰσί καὶ κεκαρμένοι εἰσίν. Ἄλλ' ἔλθωμεν καὶ εἰπώμεν, πῶς γίνε ται ἡ ἄσυνταξία· ἔστι κέκαρται· ἐὰν προσλάβῃ πρὸ τοῦ τ τὸ ν, γίνεται κέκαρνται διὰ τοῦ ρ καὶ ν καὶ τ, καὶ λοιπὸν ἄσυνταξία γίνεται· οὔτε γὰρ κατὰ σύλληψιν οὔτε κατὰ διάστασιν τὸ ρ καὶ τὸ ν δύνανται παρα λαμβάνεσθαι· κατὰ σύλληψιν μὲν, ἐπειδὴ πρῶτον μὲν ἀμετάβολον ἄμεταβόλου οὐδέποτε προηγείται κατὰ σύλληψιν, οἷον ἔρνος ἄρμα ἄλμη, εἰ μὴ τὸ μ τοῦ ν, οἷον μνᾶ μνημεῖον· δευτέρον δέ, ἐπειδὴ οὐδέποτε συλλαβὴ ἐν ἀρχῇ ἢ ἐν μέσῳ λέξεως εἰς δύο σύμφωνα καταλήγει· πρόσκειται ἐν ἀρχῇ ἢ ἐν μέσῳ διὰ τὰς ἐπὶ τέλους καταλήξεις, οἷον διὰ τὸ σάρξ μάκαρς Τίρυνς ἄλς σάλπιγξ. Κατὰ διάστασιν δὲ οὐ δύνανται παραλαμβάνεσθαι τὸ ρ καὶ τὸ ν, ἵνα ἢ τὸ ν μετὰ τοῦ τ, ἐπειδὴ τὰ ὑποταττόμενά τινα ἐν συλλήψει ἐὰν ἀντιπροηγῶνται αὐτοῦ, ἐν διαστάσει αὐτοῦ ἀντιπροηγούνται· οἷον τὸ ρ ὑποτέτακται τῷ π κατὰ σύλληψιν ἐν τῷ πρῶτος, ἀντιπροηγούμενον δὲ τοῦ π ἐν τῷ ἔρπω κατὰ διάστασιν αὐτοῦ ἀντιπροηγῆσατο· πάλιν τὸ λ ὑποτέτακται τῷ κ κατὰ σύλληψιν ἐν τῷ κλέος, ἀντιπροηγῆσάμενον δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ ἔλκω κατὰ διάστασιν αὐτοῦ ἀντιπροηγῆσατο· πάλιν τὸ ν ὑποτέτακται τῷ θ κατὰ σύλληψιν ἐν τῷ θνήσκω, ἀντιπροηγῆσάμενον δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ ἄνθος κατὰ διάστασιν αὐτοῦ ἀντιπροηγῆσατο· πάλιν τὸ ρ ὑποτέτακται τῷ γ κατὰ σύλληψιν ἐν τῷ γραῦς, ἀντιπροηγῆσάμενον δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ ἔργον κατὰ διάστασιν αὐτοῦ ἀντιπροηγῆσατο· εἰ ἄρα οὖν τὸ ν ὑποτέτακται τῷ τ κατὰ σύλληψιν ἐν τῷ Αἴτνη, δηλονότι ἀντιπροηγούμενον αὐτοῦ, φημί δὴ τοῦ τ, κατὰ διάστασιν θέλει ἀντιπροηγέσθαι αὐτοῦ. Ἄλλ' οὔτε κατὰ διάστασιν ἐνταῦθα δύναται ἀντιπροηγῆσασθαι τοῦ τ, ἐπειδὴ πάλιν εὐρίσκεται μετὰ τοῦ ρ ἐν συλλήψει, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον, ὡς ἐδείξαμεν. Ἄλλ' οὔτε δὲ τὰ τρία σύμφωνα ὁμοῦ δύνανται παρα λαμβάνεσθαι, λέγω δὴ τὸ ρ καὶ τὸ ν καὶ τὸ τ, ἐπειδὴ ἡνίκα εὐρεθῶσι τρία σύμφωνα ὁμοῦ, θέλει εἶναι τὸ πρῶτον μὲν ἢ ς ἢ κ ἢ π, τὸ δὲ δευτέρον ἄφωνον καὶ τὸ τρίτον ἀμετάβολον, οἷον σφραγίς στρατός 194 στῶμα σκληρός σκῆπτρον κάτοπτρον οἰκτρός πληκτρον, χωρὶς τοῦ ἐχθρός καὶ τοῦ διέφθρασαι· ἐν τούτοις γὰρ οὐκ ἔστι τὸ πρῶτον σύμ φωνον οὔτε ς οὔτε κ οὔτε π· τὸ δὲ διέφθρασαι σημαίνει <τὸ διέφθορας>· ἐγένετο δὲ <ἐκ τοῦ διέφθρασαι καθ'> ὑπερβιβασμὸν τοῦ ρ· εἰ εὐρέθη οὖν τὸ ρ καὶ ν καὶ τ ὁμοῦ, ἡμελλον εἶναι τρία σύμφωνα ὁμοῦ, μὴ ὄντος <τοῦ> πρώτου μήτε ς μήτε κ μήτε π, μήτε τοῦ δευτέρου ἀφώνου καὶ τοῦ τρίτου ἀμεταβόλου, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου τῶν <δύο πρώτων> ἀμεταβόλων καὶ τοῦ τρίτου ἀφώνου, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· μὴ λεγομένον οὖν τοῦ τρίτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν κατὰ τὴν ἀκολουθίαν, ἀναπληροῖ αὐτὸ ἡ χρῆσις διὰ μετοχῆς καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος τοῦ εἰσίν, οἷον κεκαρμένοι εἰσίν. Πάλιν ἐστὶ τέτυπται, καὶ ἐὰν πρὸ τοῦ τ προσέλθῃ τὸ ν καὶ γένηται τέτυπνται διὰ τοῦ π καὶ ν καὶ τ, ἄσυνταξία γίνεται· τὸ γὰρ π καὶ ν οὔτε ἐν συλλήψει δύνανται εἶναι οὔτε ἐν διαστάσει· ἐν συλλήψει μὲν, ἐπειδὴ οὐδέποτε συλλαβὴ ἐν ἀρχῇ λέξεως ἢ ἐν μέσῳ εἰς δύο σύμφωνα καταλήγει, ὡς εἴρηται, ἐν διαστάσει δέ, ἵνα ἢ τὸ ν μετὰ τοῦ τ, ἐπειδὴ τὰ ὑποταττόμενά τινα ἐν συλλήψει ἐὰν ἀντιπροηγῶνται <αὐ τοῦ>, ἐν διαστάσει αὐτοῦ ἀντιπροηγούνται, ὡς εἴρηται· εἰ ἄρα οὖν τὸ ν ὑποτέτακται τῷ τ, ὡς εἴρηται, κατὰ σύλληψιν, ὡς ἐν τῷ Αἴτνη, δηλονότι ἀντιπροηγούμενον αὐτοῦ κατὰ διάστασιν θέλει ἀντιπροηγέσθαι αὐτοῦ· ἀλλ' οὔτε δὲ κατὰ διάστασιν ἐνταῦθα δύναται ἀντιπροηγέσθαι, ἐπειδὴ εὐρίσκεται πάλιν μετὰ τοῦ π ἐν συλλήψει, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον, ὡς ἐδείξαμεν· ἀλλ' οὔτε δὲ τὰ τρία σύμφωνα ὁμοῦ δύνανται παρα λαμβάνεσθαι, λέγω δὴ τὸ π καὶ ν καὶ τ, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, ἡνίκα εὐρεθῶσι [τὰ] τρία σύμφωνα ὁμοῦ, τὸ πρῶτον θέλει εἶναι ἢ ς ἢ κ ἢ π, τὸ δὲ δευτέρον ἄφωνον καὶ τὸ τρίτον ἀμετάβολον, χωρὶς τοῦ ἐχθρός καὶ τοῦ διέφθρασαι εἰ εὐρέθη οὖν τὸ π

καὶ τὸ ᾠ καὶ τὸ ᾠ ὁμοῦ, ἡμελλον εἶναι τρία σύμφωνα ὁμοῦ, τοῦ μὲν πρώτου ὄντος ᾠ, τοῦ δὲ δευτέρου μὴ ὄντος ἀφώνου μήτε τοῦ τρίτου ἀμεταβόλου, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου τοῦ μὲν δευτέρου ἀμεταβόλου τοῦ δὲ τρίτου ἀφώνου, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· μὴ λεγομένου οὖν τοῦ τρίτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν κατὰ τὴν ἀκολουθίαν, ἀναπληροῖ αὐτὸ ἡ χρῆσις διὰ μετοχῆς καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος τοῦ εἰσίν, οἷον τετυμμένοι εἰσίν. Πάλιν ἐστὶ γεγέλασται, καὶ ἐὰν προσλάβῃ πρὸ τοῦ ᾠ τὸ ᾠ καὶ γένηται γεγέλασνται διὰ τοῦ ᾠ καὶ ᾠ καὶ ᾠ, ἀσυνταξία γίνεται· τὸ γὰρ ᾠ 195 καὶ ᾠ οὐ δύνανται εἶναι οὔτε ἐν συλλήψει οὔτε ἐν διαστάσει· ἐν συλλήψει μὲν, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, οὐδέποτε συλλαβὴ ἢ ἐν ἀρχῇ ἢ ἐν μέσῳ λέξεως εἰς δύο σύμφωνα καταλήγει, ἐν διαστάσει δέ, ἵνα ἢ τὸ ᾠ μετὰ τοῦ τ, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, τὰ ὑποταττόμενά τινα ἐν συλλήψει ἐὰν ἀντιπροηγῇ σῶνται, ἐν διαστάσει αὐτοῦ ἀντιπροηγούνται· εἰ ἄρα οὖν τὸ ᾠ ὑποτέτακται τῷ ᾠ <κατὰ σύλληψιν>, ὡς ἐν τῷ Αἵτνῃ, δηλονότι ἀντιπροηγησάμενον αὐτοῦ ἐν διαστάσει θέλει ἀντιπροηγεῖσθαι αὐτοῦ· ἀλλ' οὔτε δὲ κατὰ διάστασιν ἐνταῦθα δύναται ἀντιπροηγεῖσθαι αὐτοῦ, ἐπειδὴ πάλιν εὐρίσκεται μετὰ τοῦ ᾠ ἐν συλλήψει, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον, ὡς ἐδείξαμεν· ἀλλ' οὔτε δὲ τὰ τρία σύμφωνα δύνανται ὁμοῦ παραλαμβάνεσθαι, λέγω δὴ τὸ ᾠ ᾠ ᾠ, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, ἡνίκα εὐρεθῶσι τρία σύμφωνα ὁμοῦ, θέλει εἶναι τὸ πρῶτον ἢ ᾠ ἢ ᾠ ἢ ᾠ, καὶ τὸ δεύτερον ἄφωνον καὶ τὸ τρίτον ἀμεταβόλον, χωρὶς τοῦ ἐχθρός καὶ τοῦ διέφθρασαι· εἰ εὐρέθη οὖν τὸ ᾠ ᾠ ᾠ ὁμοῦ, ἡμελλον εἶναι τρία σύμφωνα ὁμοῦ, τοῦ μὲν πρώτου ὄντος ᾠ, τοῦ δὲ δευτέρου μὴ ὄντος ἀφώνου μήτε τοῦ τρίτου ἀμεταβόλου, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου τοῦ μὲν δευτέρου ἀμεταβόλου τοῦ δὲ τρίτου ἀφώνου, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· μὴ λεγομένου οὖν τοῦ τρίτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν κατὰ τὴν ἀκολουθίαν, ἀναπληροῖ αὐτὸ ἡ χρῆσις διὰ μετοχῆς καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος τοῦ εἰσίν, οἷον γεγελασμένοι εἰσίν.

Διὰ τοῦτο δὲ ἡνίκα τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἐπὶ λείπει, ἀναπληροῦται διὰ μετοχῆς καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον τετυμ μένοι εἰσίν, πεπλεγμένοι εἰσίν, ἐσβεσμένοι εἰσίν, γεγελασμένοι εἰσίν, κε καρμένοι εἰσίν, ἐπειδὴ πρῶτον μὲν πᾶν ῥῆμα δύναται καὶ εἰς μετοχὴν ἀναλύεσθαι καὶ εἰς ὑπαρκτικὸν ῥῆμα, οἷον τύπτω τύπτων εἰμί, γράφω γράφων εἰμί, τέτυφα τέτυφως εἰμι, γέγραφα γεγραφώς εἰμι· δεύτερον δὲ ἡ μὲν μετοχὴ πρᾶγμα σημαίνει, οὐ μέντοι πρόσωπον, οἷον τύπτων γράφων, αἱ γὰρ μετοχαὶ πρόσωπα οὐκ ἔχουσιν, τὸ δὲ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα πρόσωπον σημαίνει, οὐ μέντοι πρᾶγμα, οἷον ἐσμέν ἐστέ εἰσίν· συνερχο μένων οὖν τῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἐκάτερον δι' ἑκά τερού ἀναπληροῦται, τὸ πρᾶγμα μὲν διὰ τῆς μετοχῆς, τὸ πρόσωπον δὲ διὰ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος· τούτου οὖν χάριν ἡνίκα τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἐπιλιμπάνει, διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, ναί, διὰ μετοχῆς εὐλόγως ἀναπληροῦται τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἐπιλιμπάνον· διὰ 196 τοῦτο γὰρ ἐπενοήθη ἡ μετοχὴ, ἵνα τὸ ἐλλείπον τῷ ῥήματι ἀναπληρῶσιν· διατί δὲ διὰ τοῦ εἰσίν ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ἀναπληροῦται; εἰ γὰρ ὁ παρακείμενος παρωχημένου ἐστὶ χρόνου, τὸ δὲ εἰσίν ἐνεστώτος, πῶς ἐπὶ τοῦ παρακειμένου αὐτῷ κεχρήμεθα λέγοντες τετυμμένοι εἰσίν; Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι εἰκότως τοῦτο ἐγένετο, ἐπειδὴ πολλὴν συγγένειαν εὐρίσκομεν ἐνεστώτος καὶ παρακειμένου· ἀμέλει ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος εἰς ᾠ ᾠ λήγει κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, μιμούμενος τὸν ἐνεστώτα, οἷον τετύφασιν, ὥσπερ τύπτουσι· καὶ αὐτὸς γὰρ παρὰ πολλοῖς ἐνεστώτως συντελικὸς ὀνομάζεται, ἡγουν ἐνεστώτως πεπληρωμένος· κατὰ τοῦτο δὲ διαφέρουσιν, καθὼς μὲν ἐνεστώτως πράγματός ἐστι δηλωτικὸς ἀτελοῦς, τὸ γὰρ τύπτω ἀτελὲς πρᾶγμα δηλοῖ καὶ μὴ τελειωθέν, ὁ δὲ παρακείμενος πράγματός ἐστι τετελειωμένου δηλωτικὸς, τὸ γὰρ τέτυφα τετελειωμένον πρᾶγμα δηλοῖ. Ἰστέον δὲ ὅτι εὐρίσκομεν τινὰς ἐνεστώτας

τετελειωμένον πράγμα δηλοῦντας καὶ μηδὲν διαφέροντας τῶν παρακειμένων· ὁ γὰρ λέγων γινώσκω καὶ οἶδα ταῦτόν λέγει, καὶ ἔστι τὸ μὲν γινώσκω ἐνεστώτος χρόνου, τὸ δὲ οἶδα παρακειμένου· οὐκ ἔστι γὰρ ἐνταῦθα ὁ ἐνεστὼς ἀτελής· τὸ γὰρ γινώσκω οὐ σημαίνει, ὅτι ἐν μέρει μὲν οἶδα, ἐν μέρει δὲ οὐκ οἶδα, ἀλλ' ὅτι τελείως οἶδα. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι εὐλόγως διὰ τῆς πληθυντικῆς μετοχῆς καὶ τοῦ εἰσίν ὑπαρκτικοῦ ῥήματος πληθυντικοῦ ἀναπληροῖ ἢ χρῆσις τὰ τοιαῦτα τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν, οἷον τετυμμένοι εἰσίν, λελεγμένοι εἰσίν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ τὸ τρίτον πρόσωπον τὸ ἐπιλελοιπός, οὗτινος τὴν χρεῖαν ἀναπληροῖ ἢ μετοχὴ μετὰ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, πληθυντικὸν ἐστίν. Καὶ ἰακῶς τετύφεται. Λέγουσί τινες, ὅτι ἐπειδὴ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ ὑπερσυντελείου πολλάκις ἐπιλιμπάνει καὶ διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον τετυμμένοι εἰσίν, τετυμμένοι ἦσαν, τούτου χάριν, ἵνα καὶ διὰ μιᾶς λέξεως ἀναπληρωθῇ, ἐπενόησαν οἱ Ἴωνες ἴδιον τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, οἷον τετύφεται τετύφατο. Οὐκ ἔστι δὲ καταναγκαστικόν· εἰ γάρ, ὡς λέγουσιν, διὰ τοῦτο ἐπενόησαν οἱ Ἴωνες <ἴδιον> τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, διὰ τὸ πολλάκις ἐπιλιμπάνειν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείου καὶ διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦσθαι καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οὐκ ὤφειλον ποιεῖν τὸ τρίτον πρόσωπον πληθυντικὸν ἐφ' οὗ μὴ ἐπὶ 197 λιμπάνει τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου· νῦν δὲ καὶ ἐπὶ αὐτῶν ποιοῦσιν ἡγουν καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ἐπὶ λιμπανόντων· ἰδοὺ γὰρ ἐστὶ νενόηται καὶ πεποῖηται, καὶ ἐπὶ τούτων οὐκ ἐπιλιμπάνουσι τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν, νενόηνται γὰρ καὶ πεποῖνται, καὶ ὅμως οἱ Ἴωνες ἐποίησαν νενοέαται <καὶ πεποιέαται>. Ἄλλως τε δὲ οὐ μόνον ἐπὶ παρακειμένου τοῦτο ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐνεστώτος· ἀπὸ γὰρ τοῦ κεῖται γίνεται κέαται ἰωνικῶς, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <N 763> κέαται ψυχὰς ὀλέσαντες, ἀντὶ τοῦ κεῖνται, καὶ ἀπὸ τοῦ ἦται (τοῦ σημαίνοντος τὸ κάθηται) γίνεται ἔαται, ὡς παρὰ τῷ αὐτῷ <Γ 134> οἱ δὴ νῦν ἔαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται, ἀντὶ τοῦ κάθηται· ὥστε οὖν οὐ διὰ τὴν προλεχθεῖσαν αἰτίαν ἐποίησαν οἱ Ἴωνες τρίτον πρόσωπον πληθυντικὸν ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείου, ἀλλ' ἰδίωμά ἐστι διαλέκτου. Κανονίζεται δὲ οὕτως· πᾶς παθητικὸς παρακείμενος κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν πρὸ τοῦ -τ λαμβάνων τὸ -α Ἰωνικὸς παρακείμενος γίνεται, τρίτου προσώπου δηλονότι πληθυντικοῦ· καὶ εἰ μὲν εὐρεθῇ πρὸ τοῦ -τ ψιλόν, τρέπεται εἰς τὸ ἀντίστοιχον τὸ δασύ, οἷον τέτυπται τετύφεται, νένιπται νενίφεται, νένυκται νενύχεται, λέλεκται λελέχεται· ἐὰν δὲ εὐρεθῇ πρὸ τοῦ -τ τὸ -ς ἀπὸ βαρυτόνων, τρέπεται τὸ -ς εἰς τὸ σύμφωνον τοῦ μέσου παρακειμένου, οἷον πέφρασται πεφράδαται, ὅτι πέφραδα ὁ μέσος παρακείμενος, ἐρείδω ἐρήρεισται ἐρηρέδαται, ὅτι ἡρεῖδα ὁ μέσος παρακείμενος, ῥάζω (τὸ ραίνω) ἔρρασται καὶ ἐρράδαται, οἷον <υ 354> αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι, ἀντὶ τοῦ ἐρραντισμέ νοι εἰσίν, ὅτι ἔρραδα ὁ μέσος παρακείμενος. Καλῶς δὲ πρόσκειται ἀπὸ βαρυτόνων διὰ τὸ τετέλεσται καὶ γεγέλασται· ταῦτα γὰρ εἰ καὶ ἔχουσι τὸ -ς πρὸ τοῦ -τ, ἀλλ' οὖν ἐπειδὴ οὐκ εἰσίν ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων ἀλλ' ἀπὸ περισπωμένων, ἀπὸ γὰρ τοῦ τελῶ καὶ γελῶ εἰσίν, οὐ τρέπουσιν οἱ Ἴωνες τὸ -ς πρὸ τοῦ -τ εἰς τὸ σύμφωνον τοῦ μέσου παρακειμένου, λέγω δὴ εἰς τὸ -λ τοῦ γέγελα καὶ τέτελα· οὐδὲ γὰρ λέγουσι γεγέλαται καὶ τετέλαται, ἀλλ' οὐδὲ ποιοῦσιν ἐπὶ τῶν τοιούτων παντελῶς οἱ Ἴωνες ἴδιον τρίτον πληθυντικόν, ἀλλὰ γεγελασμένοι εἰσίν καὶ τετελεσμένοι εἰσίν, ὁμοίως τῇ κοινῇ διαλέκτῳ. Ἐὰν δὲ ἄλλο σύμφωνον 198εὐρεθῇ πρὸ τοῦ -τ, εἰ ὅλως καὶ γίνεται Ἰωνικὸς παρακείμενος, δηλονότι τρίτου προσώπου πληθυντικοῦ, φυλάττεται τὸ σύμφωνον, οἷον κέκαρται κεκάραται, τέτιλται τετίλαται· πρόσκειται δὲ εἰ ὅλως καὶ γίνεται Ἰωνικὸς παρακείμενος, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων οὐκ ἐφάνησαν ποιήσαντες οἱ Ἴωνες ἴδια τρίτα

πληθυντικά, οὐδὲ γὰρ ἐφάνησαν εἰπόντες κεκάρатаи καὶ τετίλатаи. Τὰ δὲ ἀπὸ περισπωμένων ἐὰν φύσει μακρᾷ παραλήγονται συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν εἰς τὴν ὀφειλομένην συ στολήν [μετὰ τοῦ ᾤ], καὶ προσλαμβάνουσι τὸ ᾤ πρὸ τοῦ ᾤ, οἷον ποιῶ πεποιήται πεποιέαται, νοῶ νενόηται νενοέαται, χρυσῶ κεχρύσωνται κε χρυσόαται, βολῶ βεβόληται βεβολέαται. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον ἐπὶ παρακειμένου τοῦτο ποιοῦσι καὶ ὑπερσυντελικοὶ οἱ Ἴωνες, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἐπὶ ἐνεστώτος, οἷον κεῖται κέαται, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <N 763> κέαται ψυχὰς ὀλέσαντες, ἀντὶ τοῦ κεῖνται, καὶ πάλιν ἦται ἔαται, ὡς παρὰ τῷ αὐτῷ <Γ 134> οἱ δὴ νῦν ἔαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται, ἀντὶ τοῦ κάθηνται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα οἱ Ἴωνες ψιλωτικοὶ εἰσιντοῦ γὰρ ἥλιος δασυνομένου τὸ ἀπηλιώτης ἰωνικῶς διὰ τοῦ ᾤ ἐπεκράτησεν, ἐπειδὴ διὰ τοῦ ᾤ ὥφειλεν εἶναι διὰ τὸ ἐπιφέρεισθαι δασὺ φωνήεν, ὡς ἐπὶ ἡμῶν ἐφ' ἡμῶν· καὶ πάλιν τοῦ ἰστίον δασυνομένου τὸ ἐπίστιον ἰωνικῶς διὰ τοῦ ᾤ ἐπεκράτησεν, οἷον <ζ 265> ἐπίστιόν ἐστιν ἐκά στω, ἐπειδὴ διὰ τοῦ ᾤ ὥφειλεν εἶναι· καὶ πάλιν τὸ οὐχὶ ἰωνικῶς οὐκὶ λέγεται, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <ex gr. 238> ἦε καὶ οὐκὶδιὰ ποῖαν αἰτίαν ἐπὶ τοῦ τετύφαται καὶ νενύχαται τὸ ψιλὸν σύμφωνον τοῦ τέτυπται καὶ νένυκται εἰς τὸ ἀντίστοιχον τὸ δασὺ ἔτρεψαν, καὶ μὴ ἐφύλαξαν αὐτὸ ὡς χαίροντες τῇ ψιλῇ. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τὸ κε χρεωσχημένον δασὺ σύμφωνον τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου προσῆλθεν ἐν τῷ Ἰωνικῷ τρίτῳ προσώπῳ πληθυντικῷ· ἐμάθομεν γὰρ ἐν τῇ περὶ τούτου διδασκαλίᾳ, ὅτι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι μήτε τὸ ᾤ μήτε τὸ ᾤ πρὸ τοῦ ᾤ εἶναι ἢ κατὰ σύλληψιν ἢ κατὰ διάστασιν, τούτου χάριν ἐν τῷ τέτυπται καὶ νένυκται τροπὴ παρ ἡκολούθησε τῶν δασέων εἰς τὰ ἀντίστοιχα τὰ ψιλὰ· ἐνταῦθα οὖν ἐν τῷ Ἰωνικῷ παρακειμένῳ, τρίτῳ προσώπῳ δηλονότι πληθυντικῷ, ἐπειδὴ τοῦ ᾤ προσερχομένου οὐκέτι εὐρίσκονται τὰ δασέα μετὰ τοῦ τ, τούτου χάριν τὸ ὀφειλόμενον ἀνεπληρώθη, καὶ τὸ κεχρεωσχημένον δασὺ σύμ 199 φωνον τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν τοῦ παρακειμένου προσῆλθεν ἐν τῷ Ἰωνικῷ παρακειμένῳ, τρίτῳ προσώπῳ δηλονότι πληθυντικῷ. Ὑπερσυντελικός· Ἐτετύμμη· Ἐνταῦθα περὶ τοῦ παθητικοῦ ὑπερσυντελικοῦ διαλαμβάνει· καὶ ἰστέον ὅτι πᾶς παθητικὸς παρακείμενος τρέπων τὴν ᾤ-α-ἰ εἰς ᾤ-η-ν ὑπερσυντελικὸν παθητικὸν ποιεῖ· καὶ εἰ μὲν ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται ὁ παρακείμενος, προσλαμβάνει ὁ ὑπερσυντελικὸς τὸ ᾤ κατὰ τὴν ἄρχουσαν, οἷον τέτυμμαι ἐτετύμμη, πεποιήμαι ἐπεποιήμην, πεφίλημαι ἐπεφιλήμην, νενόημαι ἐνenoήμην, εἰ δὲ ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται ὁ παρα κείμενος, συνάρχεται αὐτῷ καὶ ὁ ὑπερσυντελικός, οἷον ἐφθαρμαι ἐφθάρ μην, ἔσταλμαι ἐστάλμην, ἡλέημαι ἡλεήμην, ἡρέυνημαι ἡρευνήμην· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ὡς ὁ ἐνεργητικὸς ὑπερσυντελικὸς ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου κανονίζεται, οὕτω καὶ ὁ παθητικὸς ὑπερσυντελικὸς ἐκ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου κανονίζεται ἀπαραλλάκτως. Ἐτέτυψο. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐτέτυπτο γέγονε τροπὴ τοῦ ᾤ εἰς τὸ ᾤ ἐτέτυπσο καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾤ καὶ ᾤ εἰς ᾤ-ψ ἐτέτυψο, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐνένυκτο γέγονε τροπὴ τοῦ ᾤ εἰς τὸ ᾤ ἐνένυκσο καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾤ καὶ ᾤ εἰς ᾤ-ξ ἐνένυξο· πάντα δὲ ὅσα εἵπομεν ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου ἀρμόζουσι καὶ ἐνταῦθα. Ἐτέτυπτο. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐτετύμμη γέγονεν ἐτέτυπτο τροπὴ τῆς ᾤ-η-ν εἰς ᾤ-τ-ο καὶ τοῦ ᾤ τραπέντος εἰς τὸ ἀντίστοιχον τοῦ ᾤ-φ, λέγω δὲ εἰς τὸ ᾤ-π, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ ἐνενύγμην γέγονεν ἐνένυκτο τροπὴ τῆς ᾤ-η-ν εἰς ᾤ-τ-ο καὶ τοῦ ᾤ τραπέντος εἰς τὸ ᾤ-κ· περὶ τούτων δὲ ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου ἀκρι βέστερον μεμαθήκαμεν. Δυϊκά· Ἐτετύμμεθον, ἐτέτυφθον, ἐτετύφθην. Πληθυντικά· Ἐτετύμμεθα, ἐτέτυφθε· εἴρηται. Τετυμμένοι ἦσαν. Ἰστέον ὅτι ἐνταῦθα ἐπιλιμπάνει τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν πρὸ τοῦ ᾤ σύμφωνον ἔχει,

οἷον ἐτέτυπτο, καὶ λοιπὸν τοῦ ἄνθρωπου προσερχομένου πρὸ τοῦ ἁγίου ἀσυνταξία γίνεται· ἀναπληροῦται δὲ καὶ αὐτὸς διὰ μετοχῆς καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον τετυμμένοι ἦσαν. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρακειμένου καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπερσυντελικού τῇ αὐτῇ μετοχῇ κεχρήμεθα, καὶ γὰρ τετυμμένοι εἰσὶ φαμέν καὶ τετυμμένοι ἦσαν, ἐπειδὴ μία ἐστὶν ἡ μετοχή τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, οἷον τετυμμένος, καὶ τετυμμένοι τὸ πληθυντικόν· τῷ δὲ ῥήματι <τῷ ὑπαρκτικῷ> οὐ κεχρήμεθα τῷ αὐτῷ· ἐν μὲν γὰρ τῷ παρακειμένῳ τῷ εἰσίν, οἷον τετυμμένοι οὐ εἰσίν, ἐν δὲ τῷ ὑπερσυντελικῷ τῷ ἦσαν, οἷον τετυμμένοι ἦσαν· <καὶ> τοῦτο εὐλόγως, ἐπειδὴ τὸ εἰσίν ἐνεστώτος χρόνου ἐστίν, ὁ δὲ παρακείμενος συγγένειαν ἔχει πρὸς τὸν ἐνεστώτα· καὶ αὐτὸς γὰρ παρὰ πολλοῖς ἐνεστώως συντελικὸς ὀνομάζεται, ἡγουν ἐνεστώως πεπληρωμένος· τούτου <οὖν> χάριν ἐπὶ τοῦ παρακειμένου τῷ εἰσὶ κεχρήμεθα καὶ λέγομεν τετυμμένοι εἰσίν· ἐπὶ δὲ τοῦ ὑπερσυντελικού τῷ ἦσαν κεχρήμεθα καὶ λέγομεν τετυμμένοι ἦσαν, ἐπειδὴ ὁ μὲν παρατατικὸς τοῦ ἐνεστώτος ἐστὶ παρωχημένος, ἐξ αὐτοῦ γὰρ κανονίζεται, ὁ δὲ ὑπερσυντελικὸς τοῦ παρακειμένου· ἐπειδὴ οὖν ὁ μὲν παρακείμενος τὸ ῥῆμα τοῦ ἐνεστώτος ἔλαβεν, φημὶ δὴ τὸ εἰσίν, τούτου χάριν καὶ ὁ ὑπερσυντελικὸς, ὁ παρωχημένος τοῦ παρακειμένου, τὸ ῥῆμα τοῦ παρατατικοῦ ἔλαβε, τοῦ παρωχημένου τοῦ ἐνεστώτος, φημὶ δὴ τὸ ἦσαν, καί, ὥς ἵνα εἴπωμεν, ἐνεστώως ἀπὸ ἐνεστώτος ἔλαβε καὶ παρωχημένος ἀπὸ παρωχημένου. Καὶ ἱακῶς τετύφατο. Ἰστέον ὅτι ὡς περ ἐκ τοῦ τρίτου προσώπου τῶν ἐνικῶν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου ἐποίησαν οἱ Ἰωνες τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ τρίτου προσώπου τῶν ἐνικῶν τοῦ παθητικοῦ ὑπερσυντελικού ἐποίησαν οἱ Ἰωνες τρίτον πρόσωπον πληθυντικόν· ἀπὸ οὖν τοῦ ἐτέτυπτο γέγονεν ἐτεύφατο καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ἑ τετύφατο, ἵνα συνάρχηται τῇ τετυμμένος μετοχῇ ἐμάθομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι οἱ Ἰωνες ἔθος ἔχουσι ποιεῖν τοὺς παρωχημένους συναρχομένους ταῖς ἰδίαις μετοχαῖς, οἷον <Φ> τύπτε δ' ἐπιστροφάδην, ὅτι τύπτων ἡ μετοχή, καὶ <Ψ 666> ἄψατο δ' ἡμιόνων, ὅτι ἀψάμενος ἡ μετοχή. Ἀόριστος πρῶτος· Ἐτύφθην.

Ἰστέον ὅτι τέτταρας ἀορίστους εὐρίσκομεν ἐν τοῖς παθητικοῖς, δύο μὲν παθητικούς, δύο δὲ τῆς μέσης διαθέσεως· εἴρηται γὰρ ἡμῖν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι τὸν μὲν παρακείμενον καὶ τὸν ὑπερσυντελικὸν τῆς μέσης διαθέσεως ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς ἔταξαν, ἀορίστους δὲ καὶ μέλλοντας ἐν τοῖς παθητικοῖς. Ἐλθωμεν δὲ καὶ διαλάβωμεν περὶ τοῦ ἀορίστου τοῦ παθητικοῦ· ἰστέον ὅτι ὁ πρῶτος ἀόριστος ὁ παθητικὸς αἰεὶ εἰς ἄνθρωπον λήγει· κανονίζεται δὲ ἐκ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς παθητικὸς παρακείμενος τρέπων τὴν ἡ-α-ι εἰς ἄνθρωπον ἄοριστον πρῶτον παθητικὸν ποιεῖ, καὶ εἰ μὲν ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται ὁ παρακείμενος, ἀποβάλλει τὸ σύμφωνον ἐν τῷ παθητικῷ πρῶτῳ ἀορίστῳ, οἷον τέτυμμαι ἐτύφθην, λέλεγμαι ἐλέχθην, κέκαρμαι ἐκάρθην, πεποίημαι ἐποιήθην, νενόημαι ἐνοήθην, πεφίλημαι ἐφίληθην, πεπάτημαι ἐπατήθην, κεκέλευσμαι ἐκελεύσθην, κέκρουσμαι ἐκρούσθην, τετέλεσμαι ἐτελέσθην, τέθυμαι ἐθύθην καὶ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν δασέων ἐτύθην κατὰ τροπὴν τοῦ ἄνθρωπος εἰς τὸ ἀντίστοιχον ψιλὸν τὸ ἄνθρωπος· εἰ δὲ ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται ὁ παρακείμενος, συνάρχεται αὐτῷ καὶ ὁ παθητικὸς πρῶτος ἀόριστος, οἷον ἔφθαρμαι ἐφθάρθην, ἔξεσμαι ἐξέσθην, ἔσβεσμαι ἐσβέσθην, [πέπλεγμαι ἐπλέχθην] ἡλέημαι ἡλεήθην, ἡρέυνημαι ἡρευνήθην, ἡρώτημαι ἡρωτήθην, ὠρθωμαι ὠρθώθην, ὠπλισμαι ὠπλίσθην. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν εὐρεθῇ σύμφωνον πρὸ τοῦ ἡ ἐν τῷ παθητικῷ παρακειμένῳ, φυλάττεται καὶ κατὰ τὸν παθητικὸν πρῶτον ἀόριστον, οἷον κέκαρμαι ἐκάρθην, ἔσταλμαι ἐστάλθην, τέτιλμαι ἐτίλθην, ἔφθαρμαι ἐφθάρθην, ἔξεσμαι ἐξέσθην, ἔσβεσμαι ἐσβέσθην, κέκρουσμαι ἐκρούσθην, χωρὶς εἰ μὴ εὐρεθῇ τὸ ἡ ἢ τὸ ἄνθρωπος· ἐὰν γὰρ εὐρεθῇ ἐν τῷ παθητικῷ παρακειμένῳ πρὸ τοῦ ἡ ἢ τὸ ἡ ἢ τὸ ἄνθρωπος, γ· ἐὰν γὰρ εὐρεθῇ ἐν τῷ παθητικῷ παρακειμένῳ πρὸ τοῦ ἡ ἢ τὸ ἡ ἢ τὸ ἄνθρωπος,

μεταβάλλονται κατὰ τὸν παθητικὸν πρῶτον ἀόριστον εἰς ἐκεῖνα τὰ δασέα, ἐξ ὧν καὶ μεταβέβληνται, οἷον τὸ μὲν ᾤμις τὸ ᾤφ, ἐξ αὐτοῦ γὰρ καὶ γέγονε, τὸ δὲ ᾤγ εἰς τὸ ᾤχ, ἐξ αὐτοῦ γὰρ καὶ γέγονεν, οἷον τέτυμμαι ἐτύφθην, ἀπὸ γὰρ τοῦ τέτυφα γέγονε, γέγραμμαι ἐγράφθην, ἀπὸ γὰρ τοῦ γέγραφα γέγονε, λέλεγμαι ἐλέχθην, ἀπὸ γὰρ τοῦ λέλεχα γέγονε, νένυγμαι ἐνύχθην, ἀπὸ γὰρ τοῦ νένυχα γέγονε, πέπληγμαι ἐπλήχθην, ἀπὸ γὰρ τοῦ πέπληχα γέγονεν. Μηδεὶς δὲ οἰέσθω [τὸ μεμιάμμαι καὶ τὸ μεμόλυμμαι] ἐν τῷ ἐμιάνθην καὶ ἐμολύνθην παθητικῷ πρῶτῳ ἀορίστῳ τὸ ᾤμις τὸ ᾤν τραπήναι· τὸ γὰρ ᾤν τοῦτο θεματικόν ἐστιν· μιαίνω γὰρ καὶ μολύνω ἐστὶ τὸ θέμα διὰ τοῦ ν, ὅπερ ᾤν πῃ μὲν εἰς τὸ ᾤγ τρέπεται, ὡς ἐν τῷ μεμιάγκα καὶ μεμόλυγκα ἐνεργητικῷ παρακειμένῳ διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ᾤκ, πῃ δὲ εἰς τὸ ᾤμ, ὡς ἐν τῷ μεμιάμμαι καὶ μεμόλυμμαι παθητικῷ παρακειμένῳ διὰ τὴν ἐπιφορὰν τοῦ ᾤμ· ἐν δὲ τῷ ἐμιάνθην καὶ ἐμολύνθην παθητικῷ πρῶτῳ ἀορίστῳ ἐπειδὴ οὐκ ἐπιφέρεται σύμφωνον τὸ ὀφείλον τρέψαι αὐτό, τούτου χάριν ἐφυλάχθη τὸ ᾤν· τὸ γὰρ ᾤθ ἐπιφέρεται, τὸ δὲ ᾤν ἐπιφερομένου τοῦ ᾤδ ἢ ᾤθ ἢ ᾤτ φυλάττεται, οἷον ἔνδον ἐνθεῖναι σύνθεσις ἔντευξις ἐντυχεῖν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Περὶ δὲ τῆς παραλήγουσας τοῦ παθητικοῦ πρῶτου ἀορίστου ἔστιν 2 εἰπεῖν, ὅτι παραλήγουσαν τὴν αὐτὴν ἔχει ὁ πρῶτος ἀόριστος ὁ παθητικὸς ἢν ἔχει καὶ ὁ παθητικὸς παρακειμένος, οἷον πεποίημαι ἐποιήθην, νενόημαι ἐνοήθην, ἔσταλμαι ἐστάλθην, κεchrύσωμαι ἐchrυσώθην, ὠρθωμαι ὠρθώθην, πέπεισμαι ἐπέισθην, νένησμαι ἐνήσθην, δέδομαι ἐδόθην, πλὴν τοῦ εὔρημαι εὔρέθην· τούτου γὰρ διὰ τοῦ ᾤε γέγονε κατὰ <τὸν> παθητικὸν <ἀόριστον> ἢ παραλήγουσα, τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου τὸ ᾤη ἔχοντος κατὰ τὴν παραλήγουσαν, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα τὸ ῥηματικὸν τὸ εὔρετῆς διὰ τοῦ ᾤε ἐστίν, ὅπερ καὶ κατὰ τὸν τόνον ἡμάρτηται ὁξυνόμενον, περὶ οὗ ἐν τῷ Ὀνοματικῷ Ἡρωδιανοῦ, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Ἐτι δεῖ προσθεῖναι καὶ χωρὶς τοῦ σέσωσμαι ἐσώθην ἀποβάλλοντος τὸ ᾤς, καὶ τοῦ ἐπήνημαι ἐπηνέθην· καὶ τοῦτο γὰρ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν κατὰ τὸν παθητικὸν ἀόριστον· καὶ χωρὶς τῶν παρὰ τὸ αἰρῶ περισπωμένων· ἐπὶ τούτων γὰρ συστέλλεται ἢ παραλήγουσα τοῦ παθητικοῦ πρῶτου ἀορίστου, οἷον διαιρῶ διήρημαι διηρέθην, συναρῶ συνήρημαι συνηρέθην, καθαιρῶ καθήρημαι καθηρέθην, ἀφαιρῶ ἀφήρημαι ἀφηρέθην· καὶ χωρὶς τῶν ἐχόντων τὸ ᾤρ μετ' ἐπιπλοκῆς συμφώνου καὶ τρεπόντων τὸ ᾤε εἰς τὸ ᾤα κατὰ τὸν παθητικὸν παρακειμένον· ἐπὶ τούτων γὰρ ὁ παθητικὸς πρῶτος ἀόριστος ἀναδέχεται τὴν παραλήγουσαν τοῦ ἐνεστώτος καὶ οὐ φυλάττει τὴν παραλήγουσαν τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, οἷον στρέφω ἔστραμμαι ἐστρέφθην, τρέπω τέτραμμαι ἐτρέφθην. Ἐτύφθης, ἐτύφθη· εἴρηται. Δυϊκά. Ἐτύφθητον, ἐτύφθητην. Ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τὸ ᾤμ ἔχει ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς, ἐτύφθημεν γὰρ ἐστὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν· τὸ δὲ δευτέρον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τοῦ ᾤε εἰς τὸ ᾤν γίνεται, <οἷον> ἐτύφθητε ἐτύφθητον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν οὐχ ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν οὔτε εἰς τὸ σι λήγει οὔτε εἰς τὸ α-ι, ἐτύφθησαν γὰρ ἐστὶ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν· γέγονε δὲ τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ ἰδίου δευτέρου τροπῇ τῆς ᾤν εἰς τὸ ᾤν. Πληθυντικά. Ἐτύφθημεν, ἐτύφθητε, ἐτύφθησαν· εἴρηται. Ἀόριστος δευτέρος· Ἐτύπην. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ παθητικοῦ δευτέρου ἀορίστου διαλαμβάνει· κανονίζεται δὲ οὗτος ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ δευτέρου ἀορίστου 3 τοῦτον τὸν τρόπον· ὁ εἰς τὸ ᾤν δευτέρος ἀόριστος ἐνεργητικός, εἰ ἐπὶ δεκτικός ἐστὶ πάθους, τροπῇ τοῦ ᾤο εἰς τὸ ᾤη δευτέρος ἀόριστος παθητικὸς γίνεται, οἷον ἔνυγον ἐνύγην, ἔτυπον ἐτύπην, ἔχαρον ἐχάρην, ἔκαον ἐκάην, ἔσπαρον ἐσπάρην, ἔφθαρον ἐφθάρην, ἔσταλον ἐστάλην· καὶ ὁ ἐγράφη δευτέρος ἀόριστος παθητικὸς ἀπὸ τοῦ ἔγραφον δευτέρου ἀορίστου ἐνεργητικοῦ γέγονεν· οὐδέποτε γὰρ ἀπὸ τοῦ

παρατατικοῦ κανονίζεται ὁ δεύτερος ἀόριστος ὁ παθητικὸς τροπῇ τοῦ ᾠοῦ εἰς ᾠην, ἐπεὶ εἴ γε ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ ἐκανονίζετο, ἀπὸ τοῦ ἔτυπον καὶ ἔκραζον ἐτύπην καὶ ἐκράζην εἶχεν εἶναι· νυνὶ δὲ ἐτύπην καὶ ἐκράγην λέγομεν ἀπὸ τοῦ ἔτυπον καὶ ἔκραγον δευτέρου ἀορίστου ἐνεργητικοῦ. Πρὸς κεῖται εἰ ἐπιδεκτικὸς ἐστὶ πάθους, διὰ τὸ ἔλαβον καὶ ἔμαθον καὶ ἔφαγον· ταῦτα γὰρ οὐ ποιοῦσι τροπῇ τοῦ ᾠοῦ εἰς ᾠην τὸν παθητικὸν δεῦτερον ἀόριστον, οὐδὲ γὰρ λέγομεν ἐφάγην καὶ ἐλάβην καὶ ἐμάθην, ἐπειδὴ οὔτε ὅλως ἔχουσι παθητικὸν δεῦτερον ἀόριστον, ἐπεὶ εἰ εἶχον, οὕτως ἡμελλον λέγεσθαι. Ἐτύπης, ἐτύπη. Δυϊκά. Ἐτύπητον, ἐτυπήτην. Πληθυντικά. Ἐτύπημεν, ἐτύπητε, ἐτύπησαν. Μέσος ἀόριστος πρῶτος· ἐτυψάμην. Μέσος ἀόριστος δεύτερος· ἐτυπόμην. Ἰστέον ὅτι οἱ μέσοι ἀόριστοι ἀπὸ τῶν ἐνεργητικῶν ἀορίστων κανονίζονται, ὁ πρῶτος ἀπὸ τοῦ πρώτου καὶ ὁ δεύτερος ἀπὸ τοῦ δευτέρου· τοὺς δὲ δύο ὁ τεχνικὸς ἐπενθέσει τῆς ᾠμῆν ἀπὸ τοῦ ἐνεργητικοῦ λέγει κανονίζεσθαι· οὐκ ἔρρωται δὲ τοῦτο, εἰ μὴ ἐπὶ τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου, οἷον ἔτυψα ἐτυψάμην, ἐποίησα ἐποισάμην· ὁ γὰρ δεύτερος μέσος ἀόριστος οὐ γίνεται ἐπενθέσει τῆς ᾠμῆν, ἀλλ' ἐπενθέσει τῆς ᾠμῆν, οἷον ἔτυπον ἐτυπόμην, ἔλαβον ἐλαβόμην. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις Ἰστέον δὲ ὅτι κανονίζεται ὁ πρῶτος μέσος ἀόριστος ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς πρῶτος ἀόριστος ἐνεργητικὸς προσθήκη τῆς ᾠμῆν πρῶτος μέσος ἀόριστος γίνεται, οἷον ἔτυψα ἐτυψάμην, ἐποίησα ἐποισάμην, ἔγραψα ἐγραψάμην, ἔλουσα ἔλου σάμην, ἔφανα καὶ ἰωνικῶς ἔφηνα καὶ ἐφηνάμην καὶ ἀπεφηνάμην, ἐσήμανα καὶ ἰωνικῶς ἐσήμηνα καὶ ἐσημηνάμην. Ὁ δὲ δεύτερος μέσος ἀόριστος ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ κανονίζεται τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς δεύτερος ἀόριστος εἰς ᾠον λήγων πρὸ τοῦ ᾠν λαμβάνων τὸ ᾠμ καὶ ᾠη μέσος δεύτερος ἀόριστος γίνεται, οἷον ἔπιθον ἐπιθόμην, ἔνυγον ἐνυγόμην, ἔλαβον ἐλαβόμην, ἔπραθον ἐπραθόμην, ἔτυπον ἐτυπόμην· ἐπὶ δὲ τῶν εἰς ᾠι καὶ συστέλλεται ἡ παραλήγουσα, οἷον ἔθην 4 ἐθέμην, ἔδων ἐδόμην, ἔφην ἐφάμην. Δυνατὸν δὲ ἐστὶ καὶ ἐκ τοῦ παθητικοῦ δευτέρου ἀορίστου κανονίσαι τὸν δεῦτερον μέσον ἀόριστον τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς δεύτερος ἀόριστος παθητικὸς πρὸ τοῦ ᾠη λαμβάνων τὸ ᾠο καὶ ᾠμ δεῦτερον μέσον ἀόριστον ποιεῖ, οἷον ἐνύγην ἐνυγόμην, ἐτύπην ἐτυπόμην. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον <δὲ> ὅτι ὡς οἱ δύο ἀόριστοι ἐνεργητικοὶ φωνῇ μόνῃ διαφέρουσιν, τῷ δὲ σημασιολογίᾳ οἱ αὐτοὶ εἰσιν· τὸ γὰρ ἔτυψα καὶ ἔτυπον τῇ φωνῇ μόνῃ διαφέρουσιν, τὸ δὲ σημασιολογικὸν αὐτὸ ἔχουσιν· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ δύο παθητικοὶ ἀόριστοι τῇ φωνῇ μόνῃ διαφέρουσιν, τῷ δὲ σημασιολογίᾳ οἱ αὐτοὶ εἰσιν, τὸ γὰρ ἐτύφην καὶ ἐτύπην τὸ αὐτὸ σημαίνουν, εἰ καὶ τῇ φωνῇ διαφέρουσιν· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ δύο μέσοι ἀόριστοι τῇ φωνῇ μόνῃ διαφέρουσιν, τῷ δὲ σημασιολογίᾳ οἱ αὐτοὶ εἰσιν, τὸ γὰρ ἐτυψάμην καὶ ἐτυπόμην τὸ αὐτὸ σημαίνουν, εἰ καὶ τῇ φωνῇ διαφέρουσιν· ὅθεν καὶ ἔξ χρόνων λέγομεν καὶ οὐ πλείονας, ὡς ἐν τῇ περὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου ἐνεργητικοῦ διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν, ἡνίκα καὶ ἐζητοῦμεν, διατὶ τοῦ ἀορίστου τοῦ αὐτοῦ ὄντος κατὰ τὴν σημασίαν τῷ παρακειμένῳ καὶ ὑπερσυντελίῳ, κατ' ἰδίαν χρόνον λέγομεν τὸν ἀόριστον, καὶ μὴ συναριθμοῦμεν αὐτὸν τῷ παρακειμένῳ καὶ ὑπερσυντελίῳ. Ἐτυψάμην, ἐτύψω, ἐτύψατο. Δυϊκά. Ἐτυψάμεθον, ἐτύψασθον, ἐτυψάσθην. Πληθυντικά. Ἐτυψάμεθα, ἐτύψασθε, ἐτύψαντο· εἴρηται. Μέσος ἀόριστος δεύτερος. Ἐτυπόμην, ἐτύπου. Ἰστέον ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου τὸ δεῦτερον τῶν ἐνικῶν ἐτύψω διὰ τοῦ ᾠω λέγομεν, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου ἐτύπου διὰ τῆς ᾠου διφθόγγου καὶ τούτου ἐστὶν αἰτία ἡ κρᾶσις· ἐπειδὴ γὰρ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου τὸ ᾠα καὶ ᾠο ἐστίν, οἷον ἐτύψατο ἐτύψαο, <ἐλούσατο> ἐλούσαο, ἐποίησατο ἐποίησαο, τούτου χάριν διὰ τοῦ ᾠω λέγομεν ἐτύψω <ἐλούσω> ἐποιήσω· τὸ γὰρ ᾠα καὶ ᾠο εἰς ᾠω κινῶνται, οἷον βοάομεν βοῶμεν, γελάομεν γελῶμεν, τοῦ γήραος τοῦ γήρως, τοῦ κρέαος τοῦ κρέως· ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τοῦ

δευτέρου μέσου ἀορίστου τὸ ᾗ καὶ ὁ ἐστίν, οἷον ἐτύπετο ἐτύπεο, ἐλάβετο ἐλάβεο, ἐνύγετο ἐνύγεο, τούτου χάριν διὰ τῆς ὁῦ διφθογγου λέγομεν ἐτύπου ἐνύγου ἐλάβου· τὸ γὰρ ᾗ καὶ ὁ εἰς τὴν ὁῦ διφθογγον κινρῶνται, οἷον 5 χάλκεος χαλκοῦς, Δημοσθένεος Δημοσθένους. Οὐδὲ γὰρ ἔχουσι ταῦτα τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς ᾗ μετ' ὀξείας τάσεως, ἵνα τροπῇ τοῦ τ τοῦ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον εἰς ᾗ ποιήσωσι τὸ δεύτερον πρόσωπον· τοῦ μὲν γὰρ ἐτυψάμην πρώτου μέσου ἀορίστου τύψας ἐστίν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή, εἰς ᾗ μὲν ἀλλ' οὐκ ὀξύτονος, τοῦ δὲ ἐτυπόμην δευτέρου μέσου ἀορίστου τυπὼν ἐστίν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή, ὀξύτονος μὲν ἀλλ' οὐκ εἰς ᾗ. Ἐτύπετο. Δυϊκά. Ἐτυπόμεθον, ἐτύπεσθον, ἐτυπέσθην. Πληθυντικά. Ἐτυπόμεθα, ἐτύπεσθε, ἐτύποντο· εἴρηται. Μέλλων πρῶτος· τυφθήσομαι. Μέλλων δεύτερος· τυπήσομαι. Ἰστέον ὅτι ὁμοίως τοῖς ἀορίστοις καὶ τοῖς μέλλοντας τέτταρας ἔστιν εὐρεῖν ἐν τοῖς παθητικοῖς, δύο παθητικούς καὶ δύο μέσους· κανονὶ ζονται δὲ οἱ δύο παθητικοὶ μέλλοντες ἀπὸ τῶν παθητικῶν ἀορίστων, ὁ πρῶτος ἀπὸ τοῦ πρώτου καὶ ὁ δεύτερος ἀπὸ τοῦ δευτέρου· ὁ μὲν γὰρ ἀόριστος κατὰ τὸ τρίτον αὐτοῦ πρόσωπον προσλαμβάνων τὴν σ-ο-μ-α-ι καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβαλὼν μέλλοντα παθητικὸν ποιεῖ, ὁ πρῶτος παθητικὸς ἀόριστος πρῶτον μέλλοντα παθητικόν, καὶ ὁ δεύτερος παθητικὸς ἀόριστος δεύτερον μέλλοντα παθητικόν, οἷον ἐτύφθη τυφθήσομαι, ἐνύχθη νυχθήσομαι, ἐλέχθη λεχθήσομαι, ἐκάρη καρήσομαι, ἐκάρθη καρθήσομαι, ἡγοράσθη ἀγορασθήσομαι, ἐνύγη νυγήσομαι, ἐστάλη σταλήσομαι, ἐδάρη δαρήσομαι, ἐφθάρη φθαρήσομαι· εὐλόγως δὲ ἡ ἐν ἀρχῇ κλιτικὴ ἔκτασις ἀποβάλλεται, ἐπειδὴ παρωχημένων ἰδιὸν ἐστὶ τὸ μεγεθύνεσθαι κατὰ τὴν ἄρχουσαν, οὐ μὴν μελλόντων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Φασὶ δὲ τινες, ὅτι ἡ παραληγούσα ἡ ἐν τῷ μέλλοντι τῷ ἐνεργητικῷ τετάρτῃ θέλει εἶναι ἀπὸ τέλους ἐν τοῖς παθητικοῖς μέλλουσιν, οἷον εἰσιν ἐνεργητικοὶ μέλλοντες τύψω καὶ νύξω παραληγόμενοι τῷ ῥ, καὶ εἰσὶ τούτων οἱ παθητικοὶ μέλλοντες τυφθήσομαι καὶ νυχθήσομαι ἔχοντες τὸ ῥ ἐν τῇ τετάρτῃ ἀπὸ τέλους συλλαβῇ. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐκ ἔρρωται ὁ κανὼν αὐτῶν· ἰδοὺ γὰρ εἰσιν ἐνεργητικοὶ μέλλοντες κερῶ καὶ σπερῶ τῷ ᾗ παραληγόμενοι, καὶ ὅμως οἱ παθητικοὶ μέλλοντες καρθήσομαι καὶ σπαρθήσομαι οὐκ ἔχουσιν ἐν τῇ τετάρτῃ ἀπὸ τέλους συλλαβῇ τὸ ᾗ, ἀλλὰ τὸ ᾗ καὶ πάλιν <ἐστίν> ὁ εὐρήσω ἐνεργητικὸς μέλλων τῷ ᾗ παραληγόμενος, καὶ ὅμως ὁ εὐρεθήσομαι παθητικὸς <μέλλων> οὐκ ἔχει 6 ἀπὸ τέλους ἐν τῇ τετάρτῃ συλλαβῇ τὸ ᾗ, ἀλλὰ τὸ ᾗ· κρεῖττον οὖν ἐστὶ κανονίσει αὐτοὺς ἐκ τῶν παθητικῶν ἀορίστων. Τυφθήσομαι, τυφθήσῃ, τυφθήσεται. Δυϊκά. Τυφθησόμεθον, τυφθήσεσθον, τυφθήσεσθον. Πληθυντικά. Τυφθησόμεθα, τυφθήσεσθε, τυφθήσονται. Μέλλων δεύτερος. Τυπήσομαι, τυπήσῃ, τυπήσεται. Δυϊκά. Τυπησόμεθον, τυπήσεσθον, τυπήσεσθον. Πληθυντικά. Τυπησόμεθα, τυπήσεσθε, τυπήσονται. Μέσος μέλλων πρῶτος· τύψομαι. Μέσος μέλλων δεύτερος· τυποῦμαι. Ἰστέον ὅτι οἱ μέσοι μέλλοντες ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν μελλόντων γίνονται, ὁ πρῶτος ἀπὸ τοῦ πρώτου καὶ ὁ δεύτερος ἀπὸ τοῦ δευτέρου, τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς μέλλων ἐνεργητικὸς προσλαβὼν τὴν ῥ-μ-α-ι μέσος μέλλων γίνεται, ὁ μὲν πρῶτος μέλλων ἐνεργητικὸς πρῶτος μέσος μέλλων γίνεται, ὁ δὲ δεύτερος μέλλων ἐνεργητικὸς δεύτερος μέσος μέλλων γίνεται· καὶ εἰ μὲν βαρύνεται ὁ ἐνεργητικὸς μέλλων, τρέπει τὸ ᾗ εἰς τὸ ὁ ἐν τῷ μέσῳ μέλλοντι, οἷον τύψω τύψομαι, γράψω γράψομαι, λέξω λέξομαι, ποιήσω ποιήσομαι, ἀκούσω ἀκούσομαι, εἰ δὲ περισπᾶται ὁ μέλλων ὁ ἐνεργητικὸς, τρέπει τὸ ᾗ εἰς τὴν ὁῦ διφθογγον ἐν τῷ μέσῳ μέλλοντι, οἷον κερῶ κερουῖμαι, φθερῶ φθερουῖμαι, εὐφρανῶ εὐφρανοῖμαι, τυπῶ τυποῖμαι, νυγῶ νυγοῖμαι, δραμῶ δραμοῖμαι, πεσῶ πεσοῖμαι. Ἀμέλει οἱ Ἀθηναῖοι λακτιῶ καὶ κουφιῶ καὶ βαδιῶ λέγοντες περισπωμένως τοὺς μέσους τούτων μέλλοντας διὰ τῆς ὁῦ διφθογγου προφέρονται, οἷον λακτιοῖμαι βαδιοῖμαι κουφιοῖμαι, καὶ οἱ Δωριεῖς δὲ πάντας τοὺς ἐνεργητικούς μέλλοντας

περισπώντες καὶ λέγοντες τυψῶ γραψῶ ποιησῶ κλαυσῶ <πλευσῶ> φευξῶ καὶ τοὺς μέσους αὐτῶν διὰ τῆς ᾠδῆς διφθόγγου προφέρονται, οἷον ποιησοῦμαι τυψοῦμαι γραψοῦμαι κλαυσοῦμαι πλευσοῦμαι <φευξοῦμαι>. ταῦτα δὲ οὐ μόνον παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς οὕτως ἐπεκράτησαν λέγεσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ μὲν ἀπὸ περισπωμένων μελλόντων μέσοι μέλλοντες κλίσιν ἀναδέχονται ὁμοίαν τοῖς ἐνεστώσι τοῖς παθητικοῖς τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων· ὥσπερ γὰρ ποιοῦμαι ποιῇ ποιεῖται, ποιούμεθον ποιεῖσθον ποιεῖσθον, ποιούμεθα ποιεῖσθε ποιοῦνται, οὕτω 7 καὶ τυποῦμαι τυπῇ τυπεῖται, τυπούμεθον τυπεῖσθον τυπεῖσθον, τυπούμεθα τυπεῖσθε τυποῦνται· πλὴν εἰ καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσι κλίσιν οἱ παθητικοὶ ἐνεστώτες τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων καὶ οἱ ἀπὸ περισπωμένων μέσοι μέλλοντες· ἀλλ' οὖν χρή γινώσκειν, ὅτι οἱ μὲν παθητικοὶ ἐνεστώτες τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, λέγω δὴ ὁ ποιοῦμαι καὶ ὁ νοοῦμαι καὶ οἱ ὅμοιοι, ἀπὸ τῶν ἐντελεστέρων συναιρεθέντες, λέγω δὴ τοῦ ποίεομαι καὶ τοῦ νοέομαι, πρὸς τὴν συναίρεσιν ποιοῦνται τὴν κλίσιν, οἱ δὲ ἀπὸ περισπωμένων μελλόντων μέσοι μέλλοντες, λέγω δὴ ὁ τυποῦμαι καὶ ὁ κεροῦμαι καὶ οἱ ὅμοιοι, οὐκ ἀπὸ συναιρέσεως ποιοῦνται τὴν κλίσιν, οὐδὲ γὰρ εἰσιν ἀπὸ ἐντελῶν συνηρημένοι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν πρῶτος μέλλων ὁ ἐνεργητικὸς πῆμὲν τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠο τρέπει ἐν τῷ πρώτῳ μέσῳ μέλλοντι, οἷον τύψω τύψομαι, πῆ δὲ εἰς τὴν ᾠοῦ διφθογγον, οἷον κερῶ κεροῦμαι· ὁ δὲ δευτέρος μέλλων ὁ ἐνεργητικὸς αἰεὶ τὸ ᾠ εἰς τὴν ᾠοῦ διφθογγον τρέπει ἐν τῷ δευτέρῳ μέσῳ μέλλοντι· καὶ ὁ μὲν πρῶτος μέλλων ὁ ἐνεργητικὸς ἐπειδὴ πῆ μὲν βαρύνεται, πῆ δὲ περισπᾶται, οἷον τύψω εὐφρανῶ, τούτου χάριν ἡνίκα μὲν βαρύνεται, τρέπει τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠο, ἡνίκα δὲ περισπᾶται, τρέπει τὸ ᾠ εἰς τὴν ᾠοῦ διφθογγον· ὁ δὲ δευτέρος μέλλων ὁ ἐνεργητικὸς ἐπειδὴ αἰεὶ περισπᾶται, τούτου χάριν αἰεὶ εἰς τὴν ᾠοῦ διφθογγον τρέπει τὸ ᾠ ἐν τῷ δευτέρῳ μέσῳ μέλλοντι.

Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι εἰ καὶ λέγομεν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ δευτέρου μέλλοντος τοῦ ἐνεργητικοῦ ὀριστικοῦ, ὥς φησιν Ἡρωδιανὸς μηδέποτε εὐρίσκεσθαι ἐν χρήσει δεῦτερον μέλλοντα ἐνεργητικὸν ὀριστικόν, ἀλλ' οὖν ἀπὸ τούτου δεῦτερος μέσος μέλλων εὐρίσκεται ἐν χρήσει, ὥσπερ ὁ δραμοῦμαι ἀπὸ τοῦ δραμῶ καὶ ὁ κατθανοῦμαι ἀπὸ τοῦ κατθανῶ. Τύψομαι, τύψη, τύπεται. Δυῖκά. Τυψόμεθον, τύψεσθον, τύψεσθον. Πληθυντικά. Τυψόμεθα, τύψεσθε, τύψονται. Τυποῦμαι, τυπῇ, τυπεῖται· τυπούμεθον, τυπεῖσθον, τυπεῖσθον· τυπούμεθα, τυπεῖσθε, τυποῦνται. Μετ' ὀλίγον μέλλων. Τετύψομαι. Ἰστέον ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἴδιον μέλλοντα ποιοῦσι τὸν μετ' ὀλίγον λεγόμενον, ὅστις καὶ μέλλων ὠρισμένος λέγεται, ὅτι τὸ μετ' ὀλίγον ὠρισμένον ἐστίν· ἐπειδὴ γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι εὖρον τὸν παρωχημένον εἰς πολλὰ καταμεμερισμένον, οἷον εἰς παρατατικὸν παρακείμενον ὑπερσυντέλικον καὶ ὀριστον, κατεμέρισαν καὶ αὐτοὶ τὸν μέλλοντα χρόνον 8 καὶ ἐποίησαν μετ' ὀλίγον μέλλοντα· οὗτος δὲ σημαίνει οὐ τὸ ὀφειλόμενον γενέσθαι μετὰ μίαν ἡμέραν ἢ μετὰ δύο, ἀλλὰ τὸ εὐθέως ὀφείλον γενέσθαι, μετὰ μικρὸν τυχόν· Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων τῆς μέσης διαθέσεως ἐστίν· ὥσπερ γὰρ ἡ μέση διάθεσις πῆ μὲν ἐνέργειαν σημαίνει, ὥς τὸ τέτυπα καὶ ἐγραψάμην, ἀντὶ <γὰρ> τοῦ τέτυπα καὶ ἔγραψα ἐστίν, πῆ δὲ πάθος παρίστησιν, ὥς τὸ τέτηκα καὶ ἐλουσάμην, ἀντὶ γὰρ τοῦ ἐτάκην καὶ ἐλούσθην ἐστίν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων πῆ μὲν ἐνέργειαν σημαίνει, οἷον κεκράξεται ἀντὶ τοῦ κράξει, πῆ δὲ πάθος παρίστησιν, οἷον βεβρώσεται ἀντὶ τοῦ βεβρωμένα εἰσίν, ὥς παρὰ τῷ ποιητῇ <β 3> χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται· καὶ ἐπειδὴ μέσης ἐστὶ διάθεσεως ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων, τούτου χάριν ἐν τοῖς παθητικοῖς ἐτάγη· οἱ γὰρ ὀριστοὶ καὶ οἱ μέλλοντες τῆς μέσης διαθέσεως ἐν τοῖς παθητικοῖς εἰσι τεταγμένοι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ἐπενοήθη ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν αἰτίαν· ὥς ἐν τῷ

παθητικῶ παρακειμένῳ μεμα θήκαμεν, ὁ παθητικὸς παρακείμενος συγκοπὴν τε πέπονθε καὶ ἔνδειαν συλλαβῆς· τούτου οὖν χάριν ἐπενοήθη ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων μιᾷ συλ λαβῇ περιττεύων τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου, οἷον τέτυμμαι τετύψομαι, ἵνα τὴν συλλαβὴν τὴν κεχρεωστημένην τῷ παθητικῷ παρακειμένῳ ἀναπληρώσῃ. Κανονίζεται δὲ ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων τοῦτον τὸν τρόπον· ὁ παθητικὸς παρακείμενος κατὰ τὸ δεύτερον ἑαυτοῦ πρόσωπον πρὸ τῆς ᾠ διφθόγγου προσλαμβάνων τὸ ὠ καὶ ῥμ τὸν μετ' ὀλίγον μέλλοντα ποιεῖ, οἷον τέτυψαι τετύψομαι, βέβρωσαι βεβρώσομαι. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλάκις ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων καὶ ὁ μέσος μέλλων συνεμπίπτουσιν ἀλλήλοις, οἷον ὡς [ἐπὶ τούτου] ἐστὶν ὠθῶ ὠθήσω, καὶ ὁ μέσος μέλλων ὠθήσομαι, εἴτα ὁ παθητικὸς παρακείμενος ὠθημαὶ ὠθησαι, καὶ ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων ὠθήσομαι· πάλιν ἐστὶν ἡβῶ ἡβήσω, καὶ ὁ μέσος μέλλων ἡβήσομαι, εἴτα ὁ παθητικὸς παρακείμενος ἡβημαὶ ἡβησαι, καὶ ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων ἡβήσομαι· πάλιν ἐστὶν ἰξεύω ἰξεύσω, καὶ ὁ μέσος μέλλων ἰξεύσομαι, εἴτα ὁ παθητικὸς παρακείμενος ἰξευμαὶ ἰξευσαι, καὶ ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων ἰξεύσομαι· πάλιν ἐστὶν ὕδρεύω ὕδρεύσω, καὶ ὁ μέσος μέλλων ὕδρεύσομαι, εἴτα ὁ παθητικὸς παρακείμενος ὕδρευμαὶ ὕδρευσαι, καὶ ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων ὕδρεύσομαι· καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τότε ὁ μέσος μέλλων καὶ ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων συνεμπίπτουσιν ἀλλήλοις, ἥνίκα ἡ αὐτὴ ἄρχουσα φυλάττεται ἐπὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ μέλλοντος καὶ ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου· τοῦτο δὲ γίνεται ἐπὶ τῶν ἀρχομένων ἀπὸ 9 τοῦ ῥ η ῥ ω ῥ ι ῥ υ, ὡς τὰ προλεχθέντα παραδείγματα δεδηλώκασιν. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ῥ ι ῥ υ ἀρχομένων ὁ μὲν μέσος μέλλων συνεσταλμένα αὐτὰ ἔχει, ὁ δὲ μετ' ὀλίγον μέλλων ἐκτεταμένα, ἐπειδὴ καὶ ὁ παθητικὸς παρακείμενος ἐκτείνει αὐτά. Τετύψη, τετύψεται. Δυϊκά. Τετυψόμεθον, τετύψεσθον, τετύψεσθον. Πληθυντικά. Τετυψόμεθα, τετύψεσθε, τετύψονται. Πεπλήρωται σὺν θεῷ ἡ ὀριστικὴ ἐγκλισις. Περὶ ἀπαρεμφάτων· Ἐδόκει τισὶ τὰ ἀπαρέμφατα μηδὲ ρήματα εἶναι. Ἰστέον ὅτι τὰ ἀπαρέμφατα δευτέραν ἔχουσι τάξιν, καὶ τοῦτο εὐλόγως, εἴ γε καὶ πρώτην ὥφειλον ἐπέχειν τάξιν, ὡς ὄντα ἀρχαὶ καὶ οἰονεὶ ρίζαι τῶν ρημάτων· ἐξ αὐτῆς γὰρ τῆς ἀπαρεμφάτου γίνονται πᾶσαι αἱ ἐγκλίσεις καὶ εἰς αὐτὴν ἀναλύονται· ὥσπερ γὰρ ἐκ τῶν τεττάρων στοιχείων τὰ ἡμέτερα συνίστανται σώματα καὶ εἰς αὐτὰ πάλιν ἀναλύονται, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς δηλοῖ λέγων <Η 99> ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε, οὕτω καὶ ἐκ τῆς ἀπαρεμφάτου ἐγκλίσεως συνίστανται αἱ ἄλλαι ἐγκλίσεις καὶ εἰς αὐτὴν ἀναλύονται· ἐκ γὰρ τοῦ τύπτειν μεταλαμβάνω καὶ λέγω τύπτω καὶ τύπτε καὶ τύπτειμι καὶ ἂν τύπτω, καὶ ἰδοὺ ἐξ αὐτῆς συνίστανται· ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν ἀναλύονται· ἂν γὰρ λέγω τύπτω καὶ ἐρωτηθῶ τί ὠρισάμην, λέγω τὸ τύπτειν, καὶ πάλιν ἂν λέγω τύπτειμι καὶ ἐρωτηθῶ τί ἡυξάμην, λέγω τὸ τύπτειν, καὶ πάλιν ἂν εἴπω τύπτε καὶ ἐρωτηθῶ τί προσέταξα, λέγω τὸ τύπτειν, καὶ πάλιν ἂν εἴπω ἂν τύπτω καὶ ἐρωτηθῶ τί ἐδίστασα, λέγω ὅτι τὸ τύπτειν. Ἄλλ' ἐπειδὴ, ὡς δειχθῆ σεται, ἀμφιβάλλονται τὰ ἀπαρέμφατα, εἰ ἄρα εἰσὶ ρήματα, εἰ ἄρα οὐκ εἰσὶ ρήματα, οὐ δεῖ δὲ τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τῶν ἀμφιβαλλομένων ποιεῖσθαι, διὰ τοῦτο οὐ προετάγησαν τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων· μὴ προταγέντα οὖν τὰ ἀπαρέμφατα εἰκότως τὴν δευτέραν εἰλήφασιν τάξιν, εἴ γε, ὡς εἴρηται, καὶ πρώτην ὥφειλον ἐπέχειν τάξιν. Ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς τὴν ἀπαρέμφατον τελευταίαν ἔταττον διὰ τὸ μὴ ἔχειν μήτε πρόσωπα μήτε ἀριθμούς μήτε θέλημα ψυχῆς, ὅθεν καὶ ἀπαρέμφατος λέγεται, παρὰ τὸ μὴ παρφαίνεσθαι ἡγουν μὴ δηλοῦν μήτε πρόσωπα μήτε ἀριθμούς μήτε θέλημα ψυχῆς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἐλθωμεν δὲ καὶ εἴπωμεν, πῶς ἀμφιβάλλονται τὰ ἀπαρέμφατα, εἰ ἄρα εἰσὶ ρήματα, εἰ ἄρα οὐκ εἰσὶ ρήματα. Καὶ δεῖ γινώσκειν, ὅτι πᾶν 210 ρῆμα θέλει ἔχειν πρόσωπα, θέλει ἔχειν ἀριθμούς, θέλει ἔχειν θέλημα ψυχῆς, οἷον τύπτω τύπτεις τύπτει, τύπτετον τύπτετον, τύπτομεν τύπτετε τύπτουσιν· τὰ δὲ ἀπαρέμφατα οὐδὲν ἐκ τούτων ἔχουσιν· οὔτε γὰρ πρόσωπα ἔχουσιν οὔτε ἀριθμούς

οὔτε θέλημα ψυχῆς· τὸ γὰρ τύπτειν οὐδὲν ἐκ τούτων ἔχει· οὐκ ἄρα εἰσὶ ῥήματα τὰ ἀπαρέμφата. Ἄλλως τε δὲ οὐδέποτε δύο ῥήματα ἄνευ συνδέσμου παραλαμβάνόμενα τέλειον λόγον ἀποτελοῦσιν· οὐδεὶς γὰρ λέγει τύπτω ἀνάγνωθι ἢ τύπτω ἀναγινώσκω, ἀλλὰ μετὰ συνδέσμου τύπτω καὶ ἀναγινώσκω, τύπτω καὶ ἀνάγνωθι, ἐὰν λούσωμαι ὑγιαίνω· τὰ μέντοι ἀπαρέμφата ἄνευ συνδέσμου παραλαμβάνονται μετὰ ῥημάτων καὶ ἀποτελοῦσι τέλειον λόγον, ὡς ἐπὶ τοῦ βούλομαι ἀναγινώσκειν, προαιροῦμαι φιλοσοφεῖν, μέλλω γράφειν, εὐχομαι ὑγιαίνειν· οὐκ ἄρα οὖν εἰσὶ ῥήματα τὰ ἀπαρέμφата.

Πρὸς τούτοις ἔτι τρίτον ἐπιχείρημα προεβάλλοντο λέγοντες, ὅτι ἐπιρρή ματὰ εἰσὶ τὰ ἀπαρέμφата· ὥσπερ γὰρ λέγομεν καλῶς γράφω <καὶ> γράφω καλῶς κατὰ πρόταξιν καὶ καθ' ὑπόταξιν τοῦ ἐπιρρήματος παραλαμβανο μένου, οὕτω λέγομεν καὶ θέλω γράφειν καὶ γράφειν θέλω κατὰ πρόταξιν καὶ καθ' ὑπόταξιν τοῦ ἀπαρεμφάτου παραλαμβανομένου. Ἔστι δὲ εἰπεῖν, ὅτι ῥήματά εἰσὶ τὰ ἀπαρέμφата· καὶ γὰρ τὰ ῥήματα ἔχουσιν ἐνέργειαν πάθος μεσότητα, οἷον τύπτω τύπτομαι τέτυπα, καὶ ἔχουσι διαφόρους χρόνους ἐν ἰδίῳι μετασχηματισμοῖς, ἡγουν ἐν ἰδίῳι ἐναλλα γαῖς τῶν λέξεων, οἷον τύπτω ἔτυπτον τέτυφα ἐτετύφειν τέτυπα ἐτύφθην ἐτύπην· ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἀπαρέμφата ἔχουσιν ἐνέργειαν πάθος μεσότητα, <καὶ> ἔχουσι διαφόρους χρόνους ἐν ἰδίῳι μετασχηματισμοῖς, οἷον τύπτειν τετυφέναι τετυπέναι τύψαι τύψειν τυπεῖν τύπτεσθαι· ἄρα οὖν ῥήματά εἰσὶ τὰ ἀπαρέμφата. Ἔστι δὲ καὶ ἐξ ἄλλου λόγου πιστώσασθαι, ὅτι ῥήματά εἰσὶ τὰ ἀπαρέμφата· καὶ γὰρ πολλάκις εὐρίσκομεν τὸν ποιητὴν ἀντὶ τινων ῥημάτων προστακτικῶν τοῖς ἀπαρεμφάτοις κεχρη μένον· ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν Ἀθηναίη ἐπίτειλον εἶπεν <Δ 64> Ἀθηναίη ἐπιτεῖλαι, καὶ πάλιν <Δ 66> πειρᾶν δ' ὡς κεν Τρῶες, ἀντὶ τοῦ πειρᾶσθε. Ἔλαβε τὸ γένος, φημὶ δὴ τὸ ἀπαρέμφατον, ἡγουν τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ρίζαν, ἀντὶ τοῦ εἶδους, λέγω δὴ τοῦ προστακτικοῦ, ἡγουν ἀντὶ τοῦ κλάδου τοῦ ἐκφυέντος ἐκ τῆς ρίζης, τουτέστι τοῦ ἀπαρ εμφάτου· εἰώθαμεν γὰρ πολλάκις ἐν τῇ συνηθείᾳ γένη τινὰ ἀντὶ εἰδῶν λαμβάνειν· πολλάκις γὰρ ἢ θρόνον ἢ σκάμνον ἢ τι τοιοῦτον βουλό μενός τις ἐπαινέσαι φησὶν ὅτι καλὸν τὸ ξύλον, τὸ γένος ἀντὶ τοῦ εἶδους 211 ὀνομάζων· γένος γὰρ τοῦ θρόνου καὶ τοῦ σκάμνου τὸ ξύλον· οὕτως οὖν καὶ ὁ ποιητὴς πολλάκις τὸ γένος καὶ τὴν ρίζαν, ἡγουν τὸ ἀπαρέμφατον, λαμβάνει ἀντὶ τῶν εἰδῶν, ἡγουν τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων. Περὶ δὲ τοῦ μὴ ἔχειν τὰ ἀπαρέμφата μήτε πρόσωπα μήτε ἀριθμοὺς μήτε θέλημα ψυχῆς ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τὰ ἀπαρέμφата ὀνόματά εἰσὶ τῶν πραγμάτων· ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ὁ περίπατος λέγω τὸ περιπατεῖν, καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἢ φιλοσοφία λέγω τὸ φιλοσοφεῖν· τὸ δὲ πρᾶγμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ νοούμενον οὐ θεωρεῖται ἐν τινι· ὥσπερ <γὰρ> ἢ λευκότης αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν οὐσα οὐ θεωρεῖται ἐν τινι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ ἀπαρέμφата, ὡς ὀνόματα ὄντα τῶν πραγμάτων, αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα οὐκ ἐγένοντο ἐν τινι, μὴ γενόμενα δὲ ἐν τινι εἰκότως οὐκ ἔχουσι πρόσωπα· τούτου χάριν οὐκ ἔχουσι πρόσωπα τὰ ἀπαρέμφата. Προσώπων δὲ μὴ ὄντων εἰκότως οὔτε θέλημα ψυχῆς δύναται εἶναι· πῶς γὰρ δύναται θέλημα ψυχῆς εἶναι ἄνευ προσώπων; τὸ γὰρ μὴ ὄν πῶς ἔχει θελήσαι; εἰκότως οὖν οὔτε θέλημα ψυχῆς ἔχουσι τὰ ἀπαρέμφата. Ἄλλ' οὔτε δὲ ἀριθμὸς δύναται εἶναι προσώπων μὴ ὄντων· ἐκ γὰρ τῶν διαφόρων προσώπων τίκεται ὁ διάφορος ἀριθμὸς, οἷον ἐκ τοῦ ἑνὸς προσώπου γίνεται ὁ ἐνικὸς ἀριθμὸς, καὶ ἐκ τῶν δύο ὁ δυϊκός, καὶ ἐκ τῶν πλειόνων ὁ πληθυντικός· τούτου χάριν οὔτε ἀριθμοὺς ἔχουσι τὰ ἀπαρέμφата. Δέδεικται οὖν, ὅτι εἰκότως τὰ ἀπαρέμφата οὔτε πρόσωπα ἔχουσιν οὔτε ἀριθμοὺς οὔτε θέλημα ψυχῆς, καὶ ὥσπερ τὰ τέτταρα στοιχεῖα, φημὶ δὴ τὸ ὕδωρ, ἢ γῆ, τὸ πῦρ καὶ ὁ ἀήρ, ἀπλούστερά εἰσιν ὡς ἀρχαὶ τῶν σωμάτων, τὰ δὲ ἐξ αὐτῶν γινόμενα σώματα ποικίλλονται, καὶ ὥσπερ τὰ εἴκοσι τέτταρα στοιχεῖα, φημὶ δὴ τὸ ᾠ καὶ τὰ λοιπά, ἀπλούστερά εἰσιν ὡς ἀρχαὶ τῶν συλλαβῶν καὶ τῶν λέξεων, αἱ δὲ ἐξ αὐτῶν

γινόμεναι συλλαβαὶ καὶ λέξεις ποικιλώτεραί πως γίνονται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ ἀπαρέμφατος ὡς ἀρχὴ καὶ ρίζα οὕσα τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων ἀπλουστέρα ὑπάρχει καὶ ἀποίκιλος, ἐκτὸς προσώπων τε ὑπάρχουσα καὶ ἀριθμῶν καὶ θελήματος ψυχῆς, αἱ δὲ ἐξ αὐτῆς γινόμεναι ἐγκλίσεις ποι κίλλονται διὰ τε προσώπων καὶ ἀριθμῶν καὶ θελήματος ψυχῆς. Περὶ δὲ τῆς συντάξεως αὐτῶν, ὅτι ἄνευ συνδέσμων παραλαμβάνοντα τὰ ἀπαρέμφατα μετὰ ῥημάτων ἀποτελοῦσι τέλειον λόγον, οἷον θέλω γράφειν, βούλομαι φιλοσοφεῖν, εὖχομαι ὑγιαίνειν, ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον μὲν οὐ μετὰ πάντων τῶν ῥημάτων συνταττόμενα τὰ ἀπαρέμφατα 212 τέλειον λόγον ποιοῦσιν οὐδὲ γὰρ λέγομεν τύπτω ἀναγινῶ σκειν ἢ περιπατῶ διαλέγεσθαι ἀλλὰ μετὰ μόνων τῶν προαιρετικῶν, λέγω δὴ τοῦ θέλω καὶ βούλομαι καὶ προαιροῦμαι, καὶ τῶν ἐφαικῶν· ἐφαικὰ δὲ λέγονται τὰ ἐφέσεως καὶ ἐπιθυμίας δηλωτικά, οἷον μέλλω γράφειν, ἐπιθυμῶ φιλοσοφεῖν, εὖχομαι ὑγιαίνειν, τολμῶ παιδεύειν, ἐπὶ χειρῶ περιπατεῖν· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν μετὰ τῶν σημαινόντων ἔλλειψιν πράγματος, ὡς ἐπὶ τοῦ δεῖ γράφειν, χρὴ διαλέγεσθαι, χρεωστῶ παιδεύειν, ὀφείλω εὐεργετεῖν· δεύτερον δὲ διὰ τοῦτο τὰ ἀπαρέμφατα μετὰ τούτων συνταττόμενα τέλειον λόγον ἀποτελοῦσιν, ἐπειδὴ ταῦτα, λέγω δὴ τὸ θέλω καὶ βούλομαι καὶ προαιροῦμαι καὶ τὰ ὅμοια, ἔχουσι θέλημα ψυχῆς, ἔχουσι πρόσωπα καὶ ἀριθμούς, πράγματι δὲ μόνω ἐλλείπουσιν· ὁ γὰρ βουλόμενος ἢ θέλων τι ποιῆσαι, ὡς ἐλλείπον τῷ πράγματι θέλει ποιῆσαι αὐτό· τὰ δὲ ἀπαρέμφατα ἐκ τοῦ ἐναντίου πράγματος μόνου εἰσὶ δηλωτικά, μὴ ἔχοντα μήτε πρόσωπα μήτε ἀριθμούς μήτε θέλημα ψυχῆς· εἴ τι οὖν λείπει τοῖς ἀπαρεμφάτοις, ἀναπληροῦται διὰ τούτων, φημὶ δὴ τὸ πρόσωπον καὶ τὸ θέλημα τῆς ψυχῆς καὶ ὁ ἀριθμός, καὶ εἴ τι λείπει τούτοις, ἀναπληροῦται διὰ τῶν ἀπαρεμφάτων, φημὶ δὴ τὸ πρᾶγμα, καί, ὡς ἔστιν εἰπεῖν, ἐκάτερον δι' ἐκατέρου ἀναπληροῦται· τούτου οὖν χάριν τὰ ἀπαρέμφατα μετὰ τούτων συνταττόμενα ἀποτελοῦσι τέλειον λόγον. Πρὸς δὲ τὸ τρίτον ἐπιχείρημα τὸ λέγον, ὅτι ἐπιρρήματά εἰσι τὰ ἀπαρέμφατα, διότι ὥσπερ τὰ ἐπιρρήματα καὶ προτάττονται καὶ ὑποτάττονται τῶν ῥημάτων, οὕτω καὶ ἡ ἀπαρέμφατος ἐγκλισίς, ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι τὰ ἐπιρρήματα οὐ δηλοῦσι διαφόρους χρόνους ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς, ἡγουν ἐν ἰδίῳ ἐναλλαγαῖς τῶν λέξεων· τὸ γὰρ χθές καὶ σήμερον καὶ αὔριον διαφόρους μὲν χρόνους δηλοῦσιν, ἀλλ' οὐκ ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς, ἀλλ' ἐν ἀλλοτρίαις φωναῖς· οὐδὲ γὰρ μετέχει κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ χθές τὸ σήμερον ἢ τὸ αὔριον, ἀλλὰ τελεία ἐγένετο ἐναλλαγὴ τῆς φωνῆς· ἐκάστη γὰρ αὐτῶν θεματικὴ ἐστίν· ἄλλη γὰρ λέξις τὸ χθές, καὶ ἄλλη τὸ σήμερον, καὶ ἄλλη τὸ αὔριον. Τὰ δὲ ἀπαρέμφατα ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς διαφόρους χρόνους δηλοῦσιν, οἷον τύπτειν τετυφέναι τετυπέναι τύψαι τύψειν τυπεῖν· ἰδοὺ διάφοροι χρόνοι ἐδηλώθησαν, οὐκ ἐν ἀλλοτρίαις δὲ φωναῖς, ἀλλ' ἐν ἰδίῳ ἐναλλαγαῖς τῶν λέξεων· μετέχει γὰρ ἐκάστη λέξις τούτων τῆς ἄλλης λέξεως, καὶ οὐ τελεία ἐναλλαγὴ ἐγένετο τῆς φωνῆς· ὥστε οὖν οὐκ εἰσὶν ἐπιρρήματα τὰ ἀπαρέμφατα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 213 Ἰστέον δὲ ὅτι ἡπόρηται τοῦτο, εἰ ἄρα ἡ ἐνέργειά τινός ἐστιν ἐνέρ 213 γεια, καὶ τὸ πάθος τινός ἐστι πάθος, ὁ γὰρ ἐνεργῶν καὶ πάσχων τίς ποτὲ ἐστίν, ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις τινὸς μὴ ὄντος γὰρ ἀπαρέμφατα πρόσωπα οὐκ ἔχουσιν πῶς ἔστιν ἐνέργεια καὶ πάθος. Καὶ λέγει ὁ Φιλόπονος ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι ὥσπερ ἡ λευκότης αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν νοεῖται μὴ γενομένη ἐν τινι, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ πάθος αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ νοοῦνται μὴ γενόμενα ἐν τινι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Φαμὲν οὖν, ὡς πᾶν μέρος λόγου φύσει μὲν ἐν ἐστίν, θέσει δὲ ποικίλον. Ἰστέον ὅτι κακῶς εἶπεν ἐνταῦθα ὁ τεχνικός, ὡς πᾶν μέρος λόγου φύσει μὲν ἐν ἐστίν, θέσει δὲ ποικίλον· ἔδει γὰρ εἰπεῖν αὐτόν, ὅτι πᾶν μέρος λόγου, τουτέστι πᾶσα λέξις, δέχεται ἄρ θρον ἢ τῷ λόγῳ τοῦ σημαινομένου ἢ τῷ λόγῳ πάντως τῆς φωνῆς· καὶ τῷ μὲν λόγῳ τοῦ σημαινομένου δέχονται ἄρθρα τὰ πτωτικά. λέγω δὴ ἐπὶ ὀνόματος καὶ μετοχῆς, οἷον ὁ Σωκράτης, ὁ τύπτων· αἱ γὰρ ἀντωνυμίαι οὐ δέχονται

ἄρθρα τῷ λόγῳ τοῦ σημαινομένου, ἐπειδὴ, ὡς ἐν τῷ περὶ ἀντωνυμιῶν, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα, οὐ δέχονται αἱ ἀντωνυμίαι ἄρθρα, ὑπεσταλμένης τῆς αὐτός. Καὶ τὰ ἀπαρέμματα δὲ τῷ λόγῳ τοῦ σημαινομένου δέχονται τὰ ἄρθρα, οἷον τὸ περιπατεῖν ὠφέλιμόν ἐστιν, τοῦ περιπατεῖν ὠφελίμου ὄντος, τῷ περιπατεῖν ὠφε λίμῳ ὄντι· καὶ τοῦτο εὐλόγως, ἐπειδὴ τὰ ἀπαρέμματα δυνάμει πτωτικά εἰσιν· ὀνόματα γὰρ εἰσι τῶν πραγμάτων, ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ὁ περὶ πατος λέγω τὸ περιπατεῖν, καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἡ φιλοσοφία λέγω τὸ φιλοσοφεῖν. Τῷ δὲ λόγῳ τῆς φωνῆς πάντα τὰ μέρη τοῦ λόγου δέ χονται ἄρθρα· ἡνίκα γὰρ βουλόμεθα τεχνολογῆσαι τὴν φωνήν, κεχρή μεθα τῷ ἄρθρῳ, οἷον τὸ Αἴας ἐστὶ δισύλλαβον, προσυπακούεται γὰρ τὸ ὄνομα, οἷον τὸ Αἴας ὄνομα· καὶ πάλιν τὸ λέγε προστακτικόν ἐστιν, προσυπακούεται γὰρ τὸ ῥῆμα, οἷον τὸ λέγε ῥῆμα· καὶ πάλιν τὸ περι πατῶ περισπᾶται, προσυπακούεται γὰρ τὸ ῥῆμα, οἷον τὸ περιπατῶ ῥῆμα· καὶ πάλιν ἡ τύπτων παροξύνεται, προσυπακούεται γὰρ ἡ μετοχή, οἷον ἡ τύπτων μετοχή· καὶ πάλιν ἡ ἐγὼ ὀρθοτονεῖται, προσυπακούεται γὰρ ἡ ἀντωνυμία, οἷον ἡ ἐγὼ ἀντωνυμία· καὶ πάλιν ἡ περὶ ὀξύνεται, προσυπακούεται γὰρ ἡ πρόθεσις, οἷον ἡ περὶ πρόθεσις· καὶ πάλιν τὸ εὐσεβῶς περισπᾶται, προσυπακούεται γὰρ τὸ ἐπίρρημα, οἷον τὸ εὐσεβῶς ἐπίρρημα· καὶ πάλιν ὁ μὲν προηγείται τοῦ δέ, προσυπακούεται γὰρ ὁ 214 σύνδεσμος, οἷον ὁ μὲν σύνδεσμος· ταῦτα δὲ τῷ λόγῳ τῆς φωνῆς λέ γονται δέχεσθαι τὰ ἄρθρα, ἐπειδὴ τὴν φωνήν, ἡγουν τὴν λέξιν, βουλό μενοι τεχνολογῆσαι κεχρήμεθα αὐτοῖς· ὅθεν καὶ πολλάκις πληθυντικοῖς ὀνόμασιν ἐνικὰ ἄρθρα ἐπιτίθεμεν τῷ λόγῳ τῆς φωνῆς, οἷον τὸ Ἀρίσταρχοι προπαροξύνεται, τουτέστι τὸ Ἀρίσταρχοι ὄνομα. Τὸ τοίνυν ἀπαρέμματον αὐτοῦ τοῦ φύσει ῥήματός ἐστιν [μόνον] ὄνομα, τουτέστι τοῦ ἀπλῶς καὶ ἀποικίλως λεγομένου· ὡς γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, ἀρχαὶ καὶ οἰονεῖ ρίζαι τῶν ῥημάτων εἰσὶ τὰ ἀπαρέμματα· ἐκ γὰρ τῆς ἀπαρεμμάτου, ὡς δέδεικται, γίνονται αἱ λοιπαὶ ἐγκλίσεις καὶ εἰς αὐτὴν ἀναλύονται. Διὸ μονό φωνόν ἐστιν. Ἰστέον ὅτι κακῶς εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ ἐστὶν ὄνομα τοῦ ῥήματος τὸ ἀπαρέμματον, διὰ τοῦτο μονόφωνόν ἐστιν, ἡγουν ἄκλιτον· τοῦτο γὰρ αὐτό ἐστὶ τὸ ζητούμενον, διατὶ ὄνομα ὃν τὸ ἀπαρέμματον οὐ κλίνεται· ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ὁ περίπατος λέγω τὸ περιπατεῖν, <καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν τοῦ περιπάτου λέγω τοῦ περιπατεῖν>. Ἔδει οὖν αὐτὸν εἰπεῖν, ὅτι ἐπειδὴ ἀχαρακτήριστόν ἐστιν, διὰ τοῦτο οὐ κλίνεται· οὐδέποτε γὰρ εὐρίσκεται ὄνομα οὔτε ἀρσενικόν οὔτε θηλυκόν οὔτε οὐδέτερον εἰς ᾗ ᾗ λῆγον· τὸ γὰρ ὑλήειν καὶ ὀφρυόειν ἀπὸ τοῦ ὑλῆεν καὶ ὀφρυόεν γεγόνασι κατὰ πλεονασμόν τοῦ ᾗ. Καὶ πολλάκις ἄρ θρον ἔχει συναρτώμενον, οἷον τὸ ἀναγινώσκειν ὠφέλιμόν ἐστιν. Καλῶς οὖν προσέθηκε τὸ πολλάκις, οὐδὲ γὰρ πάντοτε ἔχει συναρτώμενον ἄρθρον· οὐδὲ γὰρ λέγομεν θέλω τὸ ἀναγινώσκειν, οὐδὲ βούλομαι τὸ τρώγειν, ἀλλὰ χωρὶς τοῦ ἄρθρου, θέλω ἀναγινώσκειν, βούλομαι τρώγειν, προαιροῦμαι φιλοσοφεῖν. Ἀπαρέμματα ἐνεργητικά χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ. Τύπτειν. Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς ἀπαρεμμάτοις ὁ μὲν ἐνεστώς καὶ ὁ παρατατικὸς ὁμοῦ εἰσιν, καὶ ὁ παρακειμένος καὶ ὁ ὑπερσυντελικὸς ὁμοίως ὁμοῦ, ὁ δὲ ἀόριστος ἰδίᾳ καὶ ὁ μέλλων ἰδίᾳ· καὶ τούτων, ὡς λέγουσιν, αἰτία ἐστὶν ἡ μετοχή· ὅπου μὲν γὰρ ἡ μετοχή συνεζευγμένη 215 <ἐστίν>, ἐκεῖ καὶ τὸ ἀπαρέμματον συνεζευγμένον ἐστίν, ὡς ἐπὶ ἐνεστώ τος καὶ παρατατικοῦ, καὶ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού· ἐπὶ τούτων γὰρ ἐπειδὴ ἡ μετοχή συνεζευγμένη ἐστίν, τούτου χάριν καὶ τὸ ἀπαρέμματον συνεζευγμένον ἐστίν· ἐφ' ᾧ δὲ ἐστὶ διακεχωρισμένη ἡ μετοχή, ἐκεῖ καὶ τὸ ἀπαρέμματον διακεχωρισμένον ἐστίν, ὡς ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ τοῦ πρώτου μέλλοντος· ἐν τούτοις γὰρ ἐπειδὴ διάφορός ἐστιν ἡ μετοχή, τούτου χάριν διάφορόν ἐστι καὶ τὸ ἀπαρέμματον. Ἡ δὲ τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος μετοχή τῇ μὲν φωνῇ συνέπεσον, τῷ δὲ τόνῳ διεστάλησαν· ἡ μὲν γὰρ τοῦ δευτέρου ἀορίστου μετοχή ὀξύνεται, οἷον τυπῶν, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος περισπᾶται, οἷον τυπῶν· ὠφείλεν οὖν καὶ τὸ ἀπαρέμματον τοῦ δευτέρου

ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος τῇ μὲν φωνῇ συμπεσεῖν, τῷ δὲ τόνῳ διαφέρειν, καὶ ὥφειλε τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου ὀξυνθῆναι ὁμοίως τῇ ἰδίᾳ μετοχῇ, τὸ δὲ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου μέλλοντος περισπασθῆναι παραπλησίως τῇ ἰδίᾳ μετοχῇ· ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, τὰ ῥήματα ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, ἐξ ἀνάγκης περιεσπάσθη τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ συνέπεσε τῷ τοῦ δευτέρου μέλλοντος ἀπαρεμφάτῳ, καὶ λοιπὸν εὐρίσκεται τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος ἓν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις

. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν μὲν ταῖς μετοχαῖς ἐρχόμενοι καὶ ἐρωτώμενοι, διατὶ ἐν ταῖς μετοχαῖς ὁ μὲν ἐνεστώς καὶ ὁ παρατατικὸς ὁμοῦ εἰσιν, καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ὁμοίως ὁμοῦ, ὁ δὲ ἀόριστος ἰδίᾳ καὶ ὁ μέλλων ἰδίᾳ, πάλιν τὰ ἀπαρέμφατα αἰτιῶνται, λέγοντες, ὅτι ὅπου μὲν τὰ ἀπαρέμφατα συνεζευγμένα εἰσιν, ἐκεῖ καὶ αἱ μετοχαὶ συν ἐζευγμέναι εἰσιν, ὅπου δὲ τὰ ἀπαρέμφατα διακεχωρισμένα εἰσιν, ἐκεῖ καὶ αἱ μετοχαὶ διακεχωρισμέναι εἰσιν. Καὶ ἔστιν ἡ δεῖξις διάλληλος· διάλληλος δὲ δεῖξις ἐστίν, ἡνίκα τὸ ζητούμενον ἐκ τοῦ ζητουμένου κανὸν νίζομεν, οἷον ποῦ μένει Δίων; ὅπου μένει Πλάτων· καὶ ποῦ μένει Πλάτων; ὅπου μένει Δίων· οὕτως οὖν καὶ ἐνταῦθα τὰ ἀπαρέμφατα ἐκ τῶν μετοχῶν κανονίζουσιν, καὶ τὰς μετοχὰς ἐκ τῶν ἀπαρεμφάτων. Ἰστέον δὲ ὅτι τῶν δείξεων αἱ μὲν εἰσιν οὐσιώδεις, ἡγουν φυσικαί, αἱ δὲ ἐπουσιώδεις, ἡγουν τεκμηριώδεις· καὶ φυσικαὶ μὲν δείξεις ὑπάρχουσιν, ὡς ὅταν πόρρωθεν θεωρήσας καπνὸν εἴπω, καίτοι μὴ θεώμενος τὸ πῦρ, ὅτι πῦρ ἔστιν ἐκεῖ, φυσικὸν γάρ ἐστι τὸ ἐκ τοῦ πυρὸς τὸν καπνὸν ἐξιέναι· τεκμηριώδεις δὲ δείξεις εἰσιν, ὡς ὅταν ἐν οἴκῳ τυχὸν μέλανα τόπον θεωρήσας τις εἴπῃ, ὅτι οὗτος ὁ τόπος ἀπὸ καπνοῦ ἐρρυπώθη 216 καὶ ἐμελάνθη, μὴ ἀκριβῶς δὲ λέγων ἀλλ' ἐκ στοχασμοῦ· οὔτε γὰρ ἀπὸ καπνοῦ μόνον ἔστι μελανθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑτέρου τινὸς τυχὸν ἢ μέλανος ἢ κάρβωνος. Τούτων οὕτως ἐχόντων, οἱ μὲν κανονίζοντες τὰς μετοχὰς ἐκ τῶν ἀπαρεμφάτων καὶ λέγοντες, ὅτι ὅπου ἐν τῷ ἀπαρέμφατον, ἐκεῖ μία καὶ ἡ μετοχή, ὅπου δὲ δύο τὰ ἀπαρέμφατα, ἐκεῖ δύο καὶ αἱ μετοχαί, φυσικῇ κέχρηνται δείξει· ἡ γὰρ ἀπαρέμφατος, ὡς εἴρηται, ἀρχὴ καὶ οἶονεὶ ῥίζα ἐστὶ τῶν ῥημάτων· οἱ δὲ κανονίζοντες τὰ ἀπαρέμφατα ἐκ τῶν μετοχῶν τεκμηριώδει καὶ οὐ φυσικῇ κέχρηνται δείξει· οὐ γὰρ αἱ μετοχαὶ πρῶται τῶν ἀπαρεμφάτων εἰσιν. Ἐλθωμεν δὲ καὶ εἴπωμεν, διατὶ ὁ μὲν ἐνεστώς καὶ ὁ παρατατικὸς ὁμοῦ εἰσιν, καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ὁμοίως ὁμοῦ, ὁ δὲ ἀόριστος ἰδίᾳ καὶ ὁ μέλλων ἰδίᾳ. Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς προλεγομένοις μεμαθήκαμεν τοῦ Ῥήματος, ὅτι ὁ ἐνεστώς φυσικὴν συγγένειαν ἔχει πρὸς τὸν παρατατικόν, καὶ τούτου χάριν ἠνώθη αὐτῷ, ὁμοίως δὲ ὁ παρακείμενος πρὸς τὸν ὑπερσυντέλικον <φυσικὴν συγγένειαν> ἔχει, καὶ τούτου χάριν ἠνώθη αὐτῷ· ὁ μὲντοι ἀόριστος καὶ ὁ μέλλων ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι φυσικὴν συγγένειαν κατὰ γὰρ τὸν ἀόριστον καὶ τὸν μέλλοντα ἔχουσι τὴν σχέσιν, ἐπειδὴ φυσικὴν κοινωνίαν οὐκ ἔχουσιν· ποία γὰρ κοινωνία τοῦ παρελθόντος πρὸς τὸν μέλλοντα; τούτου χάριν οὐχ ἠνώθησαν. Περὶ γὰρ τοῦ ἐν τοῖς προστακτικοῖς καὶ τοῖς ὑποτακτικοῖς συνεζευγμένον εἶναι τὸν ἀόριστον καὶ τὸν μέλλοντα λέγει ὁ Φιλόπονος, ὅτι ἐπειδὴ αἱ μὲν τούτων φωναὶ ἐκ τοῦ ἀορίστου γεγονάσιν, οἷον ἔτυψα τύψον ἂν τύψω, αἱ δὲ σημασίαι αὐτῶν μέλλοντός εἰσιν, τούτου χάριν, ὡς τῆς σημασίας τοῦ μέλλοντος ἀναπληρωθείσης ἐν τῇ τοῦ ἀορίστου φωνῇ, σεοίγηται οἱ ἀπὸ τοῦ μέλλοντος σχηματισμοί. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἰστέον, ὅτι δύο τελικά εἰσι τῶν ἀπαρεμφάτων, τὸ ᾗ καὶ ἡ ᾗ δίφθογγος, οἷον τύπτειν τύπτεσθαι. Καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπειδὴ γὰρ τὰ ἀπαρέμφατα ἐν μιᾷ φωνῇ δοκοῦσι τὰ τρία πρόσωπα ἔχειν, οἷον τύπτειν θέλω, τύπτειν θέλεις, τύπτειν θέλει, τούτου χάριν καὶ τελικὰ ἔλαβον ἀρμόζοντα τοῖς τρισὶ προσώποις, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ᾗ καὶ τὴν ᾗ δίφθογγον ἔχουσι τελικὰ τὰ ἀπαρέμφατα· καὶ γὰρ καὶ τὸ ᾗ καὶ ἡ ᾗ δίφθογγος εὐρίσκεται καὶ ἐν

πρώτῳ καὶ ἐν δευτέρῳ καὶ ἐν τρίτῳ προσώπῳ, οἷον τυπτόμεθον τύπτεσθον τύπτεσθον, 217 πεποιήμαι πεποιήσαι πεποιήται· τὸ γὰρ ᾤς καὶ αὐτὸ τελικὸν ὑπάρχον τῶν ῥημάτων, οἷον ἔτυψας, οὐκ ἔστι τελικὸν τῶν ἀπαρεμφάτων, ἐπειδὴ τὸ ᾤς τελικὸν ἐστὶ μόνου δευτέρου προσώπου παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, οἷον τέτυφας· πρόσκειται παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ παρὰ ταῖς διαλέκτοις εὐρίσκεται τὸ ᾤς καὶ πρώτου προσώπου τελικὸν καὶ τρίτου, ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ <7, 2> εἵρπομες ἐκ πόλιος, ἀντὶ τοῦ εἵρπομεν ἐκ πόλεως, καὶ πάλιν <7, 1> ἥς χρόνος ἀνίκ' ἐγὼ τε καὶ Εὐκρίτος ἐς τὸν Ἄλεντα, ἀντὶ τοῦ ἦν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι κανονίζει ὁ τεχνικὸς τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ· καὶ δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν βαρυτόνων ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος κανονίζονται τὰ ἀπαρέμφατα τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, ἐπὶ δὲ τῶν περισπωμένων ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ. Κανο νίζονται δὲ τὰ ἀπὸ βαρυτόνων γινόμενα ἀπαρέμφατα ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς ἐνεστώς ἀπὸ βαρυτόνων θεμάτων κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον προσλαμβάνων τὸ ᾤν τὸ ἀπαρέμφατον ποιεῖ τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, οἷον τύπτει τύπτειν, λέγει λέγειν, γράφει γράφειν, κόπτει κόπτειν, πλήττει πλήττειν, ἄδει ἄδειν, πλέκει πλέκειν. Τὰ δὲ ἀπὸ περισπωμένων γινόμενα ἀπαρέμφατα κανονίζονται ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς παρατατικὸς ἀπὸ περισπωμένων κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον προσλαμβάνων τὸ ᾤν μετὰ περισπωμένου τό νου καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλων τὸ ἀπαρέμφατον ποιεῖ τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, οἷον ἐποίει ποιεῖν, ἐνόει νοεῖν, ἐτέλει τελεῖν, ἐβόα βοᾶν, ἐγέλα γελᾶν, ἐπέρα περᾶν, ἐχρύσου χρυσοῦν, ἐστεφάνου στεφανοῦν, ὥρθου ὀρθοῦν, ἴδρου ἰδρῶν· ὅτι γὰρ ἐπὶ τῶν περισπωμένων τὰ ἀπαρέμφατα τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ κανονίζονται καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος, δηλὸν ἐκ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων καὶ ἐκ τῆς τρίτης· καὶ ἐκ μὲν τῆς τρίτης, ὅτι χρυσοῦν καὶ στεφανοῦν λέγομεν διὰ τῆς ᾠ-υ διφθόγγου τὰ ἀπαρέμφατα, ἐπειδὴ καὶ ὁ παρατατικὸς ἐχρύσου καὶ ἐστεφάνου ἐστὶ διὰ τῆς ᾠ-υ διφθόγγου· εἰ δὲ ἐγένοντο ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος, χρυσοῖν καὶ στεφανοῖν ἐλέγομεν, χρυσῶ γὰρ χρυσοῖς χρυσοῖ καὶ στεφανῶ στεφανοῖς στεφανοῖ ἐστὶν ὁ ἐνεστώς· ἀπὸ δὲ τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων δηλὸν ἐστὶν, ὅτι ἐπὶ τῶν περισπωμένων τὰ ἀπαρέμφατα ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ γίνονται καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος, ὅτι βοᾶν καὶ γελᾶν λέγομεν χωρὶς τοῦ ᾠ· εἰ δὲ ἐκανονίζοντο ἐκ τοῦ ἐνεστώτος, 218 βοᾶν καὶ γελᾶν εἶχον εἶναι σὺν τῷ ᾠ, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐνεστώς βοῶ βοᾶς βοᾶ, γελῶ γελᾶς γελᾶ ἐστὶ σὺν τῷ ᾠ. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί γὰρ τὸ βοᾶν καὶ γελᾶν οὐκ ἔχουσι τὸ ᾠ προσγεγραμμένον, λέγομεν, ὅτι τὰ εἰς ᾤν λήγοντα ῥήματα οὐδέποτε ἔχουσι πρὸ τοῦ ᾤν τί ποτε ἀνεκφώνητον, οἷον ἐτύφθην ἐδάρην ἐβόων ἐγέλων ἐπέρων· οὕτως οὖν καὶ βοᾶν καὶ γελᾶν χωρὶς τοῦ ᾠ· ἄλλως τε δὲ διὰ τοῦτο τὸ βοᾶν καὶ γελᾶν οὐκ ἔχουσι τὸ ᾠ προσγεγραμμένον, ἐπειδὴ οὐδὲ τὸ βοᾶσθαι καὶ γελᾶσθαι ἔχουσι τὸ ᾠ προσγεγραμμένον κατὰ τὴν παραλήγουσαν· καθόλου δὲ τὰ εἰς ᾠ-θ-α ᾠ ἀπαρέμφατα προπερισπώμενα χρόνου ἐνεστώτος τὴν ἰδίαν παραλήγουσαν λήγουσαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ἐνεργητικῶν· ὁ δὲ λόγος ἐπὶ τῶν φωνηέντων, οἷον ποιεῖσθαι ποιεῖν, νοεῖσθαι νοεῖν, χρυσοῦσθαι χρυσοῦν, στεφανοῦσθαι στεφανοῦν· εἰ οὖν τὸ βοᾶσθαι καὶ γελᾶσθαι οὐκ ἔχουσι τὸ ᾠ προσγεγραμμένον κατὰ τὴν παραλήγουσαν, ἄρα οὐδὲ τὸ βοᾶν καὶ γελᾶν ἔχουσι τὸ ᾠ προσγεγραμμένον κατὰ τὴν λήγουσαν. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι προπερισπώμενα διὰ τὸ τύπτεσθαι τύπτειν· τὸ γὰρ τύπτεσθαι οὐκ ἔχει τὴν ἰδίαν παραλήγουσαν λήγουσαν τοῦ ἐνεργητικοῦ, τὸ μὲν γὰρ τύπτεσθαι τῷ ᾠ παραλήγεται, τὸ δὲ τύπτειν εἰς τὴν ᾠ-ι δίφθογγον λήγει· ὁ δὲ λόγος περὶ τοῦ φωνηέντος· ἄλλ' οὐκ ἀντὶ κεῖται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι προπερισπώμενον· πρόσκειται δὲ χρόνου ἐνεστώτος διὰ τὸ πεποιῆσθαι πεποιηκέναι· ἰδοὺ γὰρ τὸ πεποιῆσθαι προπερισπᾶται καὶ οὐκ ἔχει τὴν ἰδίαν παραλήγουσαν

λήγουσαν τοῦ ἐνεργητικοῦ, τὸ μὲν γὰρ πεποιῆσθαι τῷ ἡ παραλήγεται, τὸ δὲ πεποιηκέναι εἰς τὴν ἡ δίφθογγον λήγει· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐνεστῶτος χρόνου ἀλλὰ παρακειμένου. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί γὰρ τὸ βοᾶσθαι καὶ γελᾶσθαι οὐκ ἔχουσι τὸ ἡ προσγεγραμμένον, λέγομεν, ὅτι ἐπειδὴ οὐδὲ τὸ βοᾶται καὶ γελᾶται ἔχουσι τὸ ἡ προσγεγραμμένον, τὰ δὲ εἰς ἡ ὀριστικά καὶ τὰ εἰς ἡ ἀπαρέμφατα ἴσα φωνήεντα ἔχουσι κατὰ τὴν παραλήγουσαν, οἷον τύπτεται τύπτεσθαι, ποιεῖται ποιεῖσθαι, νοεῖται νοεῖσθαι, χρυσοῦται χρυσοῦσθαι, λέγεται λέγεσθαι, στεφανοῦται στεφανοῦσθαι· εἰ οὖν τὸ βοᾶται καὶ γελᾶται οὐκ ἔχουσι τὸ ἡ προσγεγραμμένον κατὰ τὴν παραλήγουσαν, δηλονότι οὐδὲ τὸ βοᾶσθαι καὶ γελᾶσθαι ἔχουσι τὸ ἡ προσγεγραμμένον κατὰ τὴν παραλήγουσαν. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί <γὰρ> τὸ βοᾶται καὶ γελᾶται οὐκ ἔχουσι τὸ ἡ προσγεγραμμένον κατὰ τὴν παραλήγουσαν, λέγομεν, ὅτι πρῶτον μὲν ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ βοάεται καὶ γελάεται γεγόνασιν κατὰ κράσιν τοῦ ἡ καὶ ἡ εἰς ἡ μακρόν, ὥσπερ τὰ ἐμὰ τὰμὰ 219· τοῦ οὖν ἐντελοῦς μὴ ἔχοντος τὸ ἡ, εἰκότως οὔτε τὸ συνηρημένον ἔχει αὐτό· δεύτερον δὲ διὰ τοῦτο τὸ βοᾶται καὶ γελᾶται οὐκ ἔχουσι προσγεγραμμένον τὸ ἡ κατὰ τὴν παραλήγουσαν, ἐπειδὴ οὐδὲ τὸ βοῶμαι καὶ γελῶμαι ἔχουσι τὸ ἡ προσγεγραμμένον κατὰ τὴν παραλήγουσαν· τὰ δὲ εἰς ἡ καὶ τὰ εἰς ἡ τὰ ἴσα φωνήεντα θέλουσιν ἔχειν ἐν τῇ παραλήγουσῃ, οἷον τύπτομαι τύπτεται, λέγομαι λέγεται, ποιοῦμαι ποιεῖται, νοοῦμαι νοεῖται, χρυσοῦμαι χρυσοῦται, στεφανοῦμαι στεφανοῦται· εἰ οὖν τὸ βοῶμαι καὶ γελῶμαι ἐνὶ φωνήεντι παραλήγονται, ἀναγκαιῶς καὶ τὸ βοᾶται καὶ γελᾶται ἐνὶ φωνήεντι παραλήγονται. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί γὰρ τὸ βοῶμαι καὶ γελῶμαι οὐκ ἔχουσι τὸ ἡ προσγεγραμμένον κατὰ τὴν παραλήγουσαν, λέγομεν, ὅτι πρῶτον μὲν ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ βοᾶσθαι καὶ γελάσθαι γεγόνασιν κατὰ κράσιν τοῦ ἡ καὶ ἡ εἰς ἡ, ὥς τὸ ἐτύψαι ἐτύψω· τοῦ οὖν ἐντελοῦς μὴ ἔχοντος τὸ ἡ, εἰκότως οὐδὲ τὸ συνηρημένον ἔχει αὐτό· δεύτερον δὲ διὰ τοῦτο τὸ βοῶμαι καὶ γελῶμαι οὐκ ἔχουσι τὸ ἡ προσγεγραμμένον κατὰ τὴν παραλήγουσαν, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ βοῶ καὶ γελῶ γεγόνασιν· τοῦ δὲ βοῶ καὶ γελῶ μὴ ἐχόντων τὸ ἡ προσγεγραμμένον, εἰκότως οὐδὲ τὸ βοῶμαι καὶ γελῶμαι ἐξ αὐτῶν γινόμενα ἔχουσι τὸ ἡ. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί γὰρ τὸ βοῶ καὶ γελῶ οὐκ ἔχουσι τὸ ἡ προσγεγραμμένον, λέγομεν, ὅτι ἐπειδὴ τὰ εἰς ἡ λήγοντα ῥήματα πρώτου προσώπου ὄντα οὐ θέλουσιν ἔχειν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ τίποτε ἀνεκφώνητον, οἷον τύπτω λέγω χρυσῶ, οὕτως οὖν καὶ βοῶ καὶ γελῶ χωρὶς τοῦ ἡ· πρόσκειται πρώτου προσώπου ὄντα διὰ τὸ ἐὰν ἀναγνῶ ἐκεῖνος, ἐὰν γνῶ ἐκεῖνος· ταῦτα γὰρ ἔχουσι τὸ ἡ προσγεγραμμένον, ἀλλ' οὐκ εἰσὶ πρώτου προσώπου ἀλλὰ τρίτου. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τετυφέναι. Πάλιν ὁμοίως ἔστιν εὐρεῖν ἐν τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, ἐπειδὴ καὶ μία ἐστὶ τούτων ἡ μετ' οὐκ κανονίζεται δὲ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού τοῦτον τὸν τρόπον· ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος καὶ ὁ μέσος παρακείμενος κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν προσλαμβάνοντες τὴν ἡ συλλαβὴν τὸ ἀπαρέμφατον ποιοῦσιν αὐτῶν τε καὶ τῶν ὑπερσυντελικῶν, καὶ παραλήγουσαν ἔχουσι δηλονότι τὴν λήγουσαν τοῦ τρίτου προσώπου τῶν ἐνικῶν, ἐξ οὗ κανονίζονται, οἷον τέτυφε τετυφέναι, πεποίηκε πεποιηκέναι, γέγραφε γεγραφέναι, δέδουπε δεδοπέναι, μέμυκε μεμυκέναι. Φυλάττουσι δὲ τὴν αὐτὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν, ἐπειδὴ ὁ παρακείμενος οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν· οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς ἀποβάλλει αὐτὴν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐν 2 κλίσεσιν, οἷον τέτυφα τετυφῶς τετυφέναι τέτυφε σύ τετύφοιμι ἐὰν τε τύφω, ἔσταλκα ἔσταλκῶς ἔσταλκοιμι ἔσταλκε σύ ἐὰν ἔσταλκῶ ἔσταλκέ ναι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι εὐλόγως τὰ ἀπαρέμφατα τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακείμενου καὶ ὑπερσυντελικού καὶ τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού εἰς ἡ εἰσίν, ἐπειδὴ καὶ ἡ μετοχὴ αὐτῶν εἰς

᾽ς μετ' ὀξείας τά σεώς ἐστίν, οἷον τετυφώς πεποιηκώς δεδοπώς· τὰ δὲ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾽ς μετ' ὀξείας τάσεως εἰς ᾽ν-α-ι ἔχουσι τὸ ἀπαρέμφατον, οἷον τυφθεῖς τυφθῆναι, τυπεῖς τυπῆναι, τιθεῖς τιθέναι, ἰστάς ἰστάναι, διδούς διδόναι, ζευγνύς ζευγνύναι· οὕτως οὖν καὶ τετυφώς τετυφέναι καὶ τε τυπώς τετυπέναι. Ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἀπαρεμφάτων τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ καὶ τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερ συντελικοῦ. Τὰ δὲ λοιπὰ τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾽ς μετ' ὀξείας τάσεως καὶ νονίζονται τοῦτον τὸν τρόπον· τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τρέπον τὴν ᾽μ-ε-ν συλλαβὴν εἰς ᾽ν-α-ι καὶ ἀποβάλλον τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν τὸ ἀπαρέμφατον ποιεῖ, μετὰ τοῦ φυλάττεσθαι δηλονότι ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν, ἐξ οὗ καὶ κανονίζονται, οἷον τυφθεῖς ἐτύφθημεν τυφθῆναι, τυπεῖς ἐτύπημεν τυπῆναι, τιθεῖς ἐτίθημεν τιθέναι, ἰστάς ἴσταμεν ἰστάναι, διδούς ἐδίδομεν διδόναι, ζευγνύς ἐζεγγυμεν ζευγνύναι, στάς ἔστημεν στῆναι, γνούς ἔγνωμεν γνῶναι, βιούς ἐβίωμεν βιώναι, ἀλούς ἤλωμεν ἄλῶναι. Σεσημεῖωται τὸ δοῦναι θεῖναι εἶναι· ταῦτα γὰρ ἀπαρέμφατα ὄντα δευτέρου ἀορίστου ἐνεργητικοῦ οὐκ ἐφύλαξαν τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν, ἐξ οὗ κανονίζονται· ἔδομεν γὰρ καὶ ἔθεμεν καὶ ἔμενδ σημαίνει τὸ ἀπελύσαμεν, ἐξ οὗ τὸ <κ155> προέμεν τε πυθέσθαι, ἀντὶ τοῦ προεπέψαμεν ἐστὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν. Οὐ μόνον δὲ κατὰ τοῦτο σεσημεῖωται τὸ δοῦναι θεῖναι εἶναι, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἄλλο· τὰ γὰρ εἰς ᾽ν-α-ι ἀπαρέμφατα ἔχοντα τὸ ᾽ν κλιτικὸν οὐ θέλουσι διφθόγγῳ παραλήγεσθαι, οἷον τυφθῆναι τυπῆναι τετυφέναι τετυπέναι· πρόσκειται ἔχοντα τὸ ᾽ν κλιτικὸν διὰ τὸ μεῖναι· τοῦτο γὰρ διφθόγγῳ παραλήγεται, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὸ ᾽ν κλιτικὸν ἀλλὰ θεματικόν· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐνεστώτος ἔχει αὐτό, μένω γὰρ ἐστίν ὁ ἐνεστώς καὶ ἔχει τὸ ᾽ν· παράλογα οὖν εἰσι ταῦτα, φημί δὴ τὸ θεῖναι δοῦναι εἶναι, ὡς διφθόγγῳ παραληγόμενα ἔχοντα τὸ ᾽ν κλιτικόν. Ἀλλ' ἐστὶν ἀπολογησασθαι περὶ αὐτῶν οὕτως· ἰστέον ὅτι διὰ τοιαύτην αἰτίαν ταῦτα διφθόγγῳ παραλήγονται· ἀπὸ τοῦ ἔδομεν ὠφείλε γεγονέ 221 ναι δόναι, καὶ ἀπὸ τοῦ ἔθεμεν θέναι, καὶ ἀπὸ τοῦ ἔμεν ἔναι· καὶ ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾽ν-α-ι ἀπαρέμφατα ἀορίστου ὄντα μακρᾷ θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον τυφθῆναι τυπῆναι στῆναι βῆναι γνῶναι βιώναι ἀναγνῶναι δαρῆναι νυγῆναι, ἀναγκάζονται καὶ ταῦτα μακρᾷ παραλήγεσθαι, ὡς ἀορίστου ὄντα· καὶ ἐπειδὴ τὸ μὲν ᾽ο μεγεθυνόμενον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ᾽υ μεγεθύνεται, οἷον τύπτοντος τύπτουσα, λέγοντος λέγουσα, τὸ <δὲ> ᾽ε μεγεθυνόμενον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ᾽ι μεγεθύνεται, οἷον τυφθέντος τυφθεῖσα, νυγέντος νυγεῖσα, τούτου χάριν τὸ μὲν δόναι ἐμεγεθύνθη διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ᾽υ καὶ γέγονε δοῦναι, τὸ δὲ θέναι καὶ ἔναι διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ᾽ι ἐμεγεθύνθησαν καὶ γέγονασι θεῖναι καὶ εἶναι· τοῦ του οὖν χάριν ταῦτα διφθόγγῳ παραλήγονται. Πρόσκειται δὲ ἀνωτέρω τὰ εἰς ᾽ν-α-ι ἀπαρέμφατα, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾽σ-α-ι ἀπαρέμφατα ἀορίστου ὄντα οὐ πάντως μακρᾷ παραλήγονται, οἷον τελέσαι συρίσαι λεπίσαι· πρόσκειται δὲ ἐν τῷ κανόνι ἀορίστου ὄντα διὰ τὸ τετυφέναι τετυπέναι τιθέναι διδόναι· ταῦτα γὰρ εἰς ᾽ν-α-ι ἀπαρέμφατα ὄντα οὐ παραλήγονται μακρᾷ, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἀορίστου χρόνου, ἀλλὰ τὸ μὲν τετυφέναι καὶ τετυπέναι παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ, τὸ δὲ τιθέναι καὶ διδόναι ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ εἶναι ἐνταῦθα τὸ ἀπολύσαι σημαίνει (ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀφεῖναι), τὸ γὰρ ἦν ἔμεν τὸ ἀπολύσαι σημαίνει, ὅπερ ἀπὸ τοῦ ἴημι γέγονεν· τὸ δὲ εἶναι τὸ σημαῖνον τὸ ὑπάρχειν, ὅπερ καὶ ψιλοῦται, οἷον οὐκ εἶναι ἀπεῖναι, ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ εἰμί γενόμενον· ὥπερ γὰρ ἀπὸ τοῦ τίθημεν γίνεται τιθέναι καὶ ἀπὸ τοῦ δίδομεν διδόναι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ εἰμί γίνεται τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν ἐμέν, ὅπερ καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾽ς γίνεται ἐσμέν, καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ ἐμέν γίνεται ἔναι τὸ ἀπαρέμφατον καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾽ι εἶναι. Περὶ δὲ τούτου ἀκριβέστερον ἐν τῷ Ῥηματικῷ

Ἀπολλωνίου, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δέ ἐστι ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὸ θεῖναι καὶ δοῦναι καὶ εἶναι διὰ τοῦτο προσέλαβον τὸ ὕ καὶ ἱ, ἐπειδὴ ἡναγκάζοντο, ὡς εἴρηται, μακρὰ παραλήγεσθαι ὡς ἀορίστου ὄντα, διατί μὴ μᾶλλον τὸ μὲν δόναι γέγονε δῶναι κατ' ἔκτασιν τοῦ ὁ εἰς ὦ, ὡς περ ὁμνύω ὦμνον, τὸ δὲ θέναι καὶ ἔναι θῆναι καὶ ἦναι διὰ τοῦ ἠ κατ' ἔκτασιν τοῦ ἑ εἰς ἠ, ὡς περ ἐλέγχω ἤλεχον· οὕτω γὰρ εἰ ἐγένοντο, καὶ μακρὰ εὐρίσκοντο παραληγόμενα καὶ οὐκέτι παράλογα ὡς διφθόγγω παραληγόμενα. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι εἰ ἐγένοντο ταῦτα οὕτω κατ' ἔκτασιν τῶν φωνηέντων, 222 οὐδὲ ὅλως ἐφυλάττετο τι τῆς παραληγούσης τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν, φημί δὴ τοῦ ἔδομεν ἔθεμεν ἔμεν (ὅπερ σημαίνει τὸ ἀπελύσαμεν)· τούτου οὖν χάριν τὸ μὲν δοῦναι τὸ ὕ προσέλαβεν, τὸ δὲ θεῖναι καὶ εἶναι τὸ ἱ, ἵνα εὐρεθῶσιν ἐν ταύτῳ φυλάττοντα τὸ φωνῆεν τῆς παραληγούσης τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ καὶ μακρὰν ποιοῦντα τὴν παραλήγουσαν. Τούτων οὕτως ἐχόντων ζητοῦμεν, διατί ὁ παρακειμένος ὁ ἐνεργητικὸς καὶ ὁ μέσος, ἔχοντες τὴν μετοχὴν εἰς ὅς μετ' ὀξείας τάσεως, οὐ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν τοῦ ἰδίου πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις· οὐδὲ γὰρ λέγομεν τετύφαμεν τετυφά ναι καὶ τετύπαμεν τετυπάναι, ὡς περ ἐτύφθημεν τυφθῆναι, ἐτύπημεν τυπῆναι, ἀλλὰ τετυφέναι καὶ τετυπέναι διὰ τοῦ ἑ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· τῷ λόγῳ τῆς παραληγούσης τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ παρακειμένου διὰ τοῦ ἁ βραχέος ὥφειλεν εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον, οἷον τετυφάναι, τετύφαμεν γὰρ ἐστὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ παρακειμένου, τῷ δὲ λόγῳ τῆς παραληγούσης τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ὑπερσυντελικῆς τετυφῆναι ὥφειλεν εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον διὰ τῆς ἑ ἱ διφθόγγου, ἔτε τύφειμεν γὰρ ἐστὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ὑπερσυντελικῆς· ἐπειδὴ δὲ ὁ παρακειμένος καὶ ὁ ὑπερσυντελικὸς συνεζευγμένην ἔχουσι τὴν μετοχὴν, ἀναγκάζονται καὶ τὸ ἀπαρέμφατον συνεζευγμένον ἔχειν, ὥν γὰρ αἱ μετοχαὶ συνεζευγμέναι εἰσὶν, τούτων καὶ τὰ ἀπαρέμματα συνεζευγμένα εἰσὶν· συνεζευγμένου δὲ ὄντος τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς, οὐ δύναται τὸ ἀπαρέμφατον καὶ τὴν ἑ ἱ δίφθογγον ἔχειν κατὰ τὴν παραλήγουσαν καὶ τὸ ἁ συνεσταλμένον· τῶν οὖν δύο κανόνων μαχομένων, καὶ τοῦ μὲν ἐνὸς ἀπαιτοῦντος τὴν ἑ ἱ δίφθογγον, τοῦ δὲ ἑτέρου τὸ ἁ συνεσταλμένον, τὰ τῆς ἀναλογίας ἀνεμερίσαντο, καὶ ὁ μὲν βραχὺς χρόνος ἐφυλάχθη τοῦ παρακειμένου, καὶ γὰρ τὸ ἑ βραχὺ ἐστὶν ὁμοίως τῷ ἁ συνεσταλμένῳ, τὸ δὲ φωνῆεν τοῦ ὑπερσυντελικῆς ἐφυλάχθη, λέγω δὴ τὸ ἑ, καὶ γὰρ ὁ ὑπερσυντελικὸς τὴν ἑ ἱ δίφθογγον ἔχει. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί γὰρ μὴ ἐκ τοῦ ἐναντίου γέγονε τετυφᾶναι διὰ μακροῦ τοῦ ἁ, ἵνα ἡ μὲν ποιότης τῆς παραληγούσης τοῦ τετύφαμεν παρακειμένου φυλαχθῇ, τουτέστι τὸ ἁ, ὁ δὲ χρόνος τοῦ ἐτετύφειμεν ὑπερσυντελικῆς, τουτέστιν ὁ μακρός, λέγομεν, ὅτι εὐλόγως μᾶλλον ἀκολουθεῖ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς <τῷ φωνῆεντι τοῦ ὑπερσυντελικῆς> καὶ δῆλον ἐκ τοῦ εἰδέναι ἀπαρεμφάτου τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ 223 ὑπερσυντελικῆς τοῦ σημαίνοντος τὸ γινώσκειν, οὗ ἡ μετοχὴ ὁ εἰδώς· τοῦτο γὰρ οὐ τῇ ἀρχούσῃ τοῦ οἶδα παρακειμένου ἠκολούθησεν, ἀλλὰ τῇ ἀρχούσῃ τοῦ εἶδεν ὑπερσυντελικῆς, ὅστις καὶ κατ' ἔκτασιν Ἀττικὴν διὰ τοῦ ἠ καὶ ἱ γίνεται ἥδεν. Μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς. Τετυπέναι.

Εἴρηται ἡ περὶ αὐτοῦ διδασκαλία ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ ἀπαρεμφάτου τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου. Ἀορίστου πρώτου. Τύψαι. Ἰστέον ὅτι διακεχωρισμένον ἐστὶ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ τοῦ πρώτου μέλλοντος, ἐπειδὴ καὶ ἡ μετοχὴ τούτων διακεχωρισμένη ἐστίν· ἡ μὲν γὰρ μετοχὴ τοῦ πρώτου ἀορίστου τύψας ἐστίν, ἡ δὲ μετοχὴ τοῦ πρώτου μέλλοντος τύψων· ἡμεῖς δὲ ἐν τοῖς

προλαβοῦσιν εἰρήκαμεν τὴν ἀναγκαιοτέραν αἰτίαν, δι' ἣν ὁ μὲν ἐνεστῶς καὶ ὁ παρατατικός ὁμοῦ εἰσιν, καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερ συντέλικος ὁμοίως ὁμοῦ, ὁ δὲ ἀόριστος ἰδίᾳ καὶ ὁ μέλλων ἰδίᾳ, δείξαντες, ὅτι ἐκ τῶν μετοχῶν κανονίζει τὰ ἀπαρέμφατα καὶ ἐκ τῶν ἀπαρεμφά των τὰς μετοχάς, καὶ διάλληλός ἐστιν ἡ δεῖξις. Κανονίζεται δὲ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ πρώτου ἀορίστου τοῦτον τὸν τρόπον· ὁ εἰς ᾠ λήγων ἀόριστος κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον προσλαμβάνων τὸ ᾠ καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλων τὸ ἀπαρέμφατον ποιεῖ τοῦ πρώτου ἀορίστου, οἷον ἔτυψα τύψαι, ἔγραψα γράψαι, ἔπεισα πείσαι, ἐποίησα ποιῆσαι, ἐνόησα νοῆσαι, ἔκειρα κεῖραι. Μέλλοντος πρώτου. Τύψειν. Ἰστέον ὅτι τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ πρώτου μέλλοντος κανονίζεται τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς μέλλων πρῶτος ἐνεργητικός ὀριστικός κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον προσλαμβάνων τὸ ᾠν τὸ ἀπαρέμφατον ποιεῖ, οἷον γράψαι γράψειν, λέξει λέξειν, ποιήσει ποιήσιν, εὐφρανεῖ εὐφρανεῖν, μενεῖ μενεῖν. Ἀορίστου δευτέρου καὶ μέλλοντος. Τυπεῖν. Ἰστέον ὅτι ὥφειλε τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος διακεχωρισμένον εἶναι, ἐπειδὴ καὶ ἡ μετοχὴ τούτων διακεχωρισμένη ἐστίν· <ἔστι δὲ> εἰπεῖν, ὅτι αἱ μετοχαὶ 224 τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος τῇ μὲν φωνῇ συν ἔπεσον, τόνῳ δὲ διεστάλησαν· ἡ μὲν γὰρ τοῦ δευτέρου ἀορίστου μετοχὴ ὀξύνεται, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος περισπᾶται, οἷον τυπῶν ἡ τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τυπῶν ἡ τοῦ δευτέρου μέλλοντος· ὥφειλεν οὖν καὶ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος τῇ μὲν φωνῇ συμπεξεῖν, τῷ δὲ τόνῳ διασταλῆναι, καὶ ὥφειλεν τὸ μὲν ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου ὀξυνθῆναι ὁμοίως τῇ ἰδίᾳ μετοχῇ, τὸ δὲ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου μέλλοντος περισπασθῆναι παραπλησίως τῇ οἰκείᾳ μετοχῇ· ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, τὰ ῥήματα ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, ἐξ ἀνάγκης περισπασθῇ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ συνέπεσε τῷ ἀπαρεμφάτῳ τοῦ δευτέρου μέλλοντος, καὶ λοιπὸν εὐρίσκεται τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος ἕν, οἷον τυπεῖν. Ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθές ἐστι καὶ ἡ τοῦ τόνου αἰτία τὴν συνέμπτωσιν ἐποίησε γενέσθαι, δῆλον εἴ γε καὶ ἐν τοῖς παθητικοῖς καὶ μέσοις διάφορόν ἐστι τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος· τὸ μὲν γὰρ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου ἀπαρέμφατον τυπέσθαι καὶ νυγέσθαι ἐστίν, τὸ δὲ τοῦ δευτέρου μέσου μέλλοντος τυπεῖσθαι καὶ νυγεῖσθαι· καὶ πάλιν τὸ μὲν τοῦ δευτέρου ἀορίστου παθητικοῦ ἀπαρέμφατον τυπῆναι καὶ νυγῆναι ἐστίν, τὸ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος παθητικοῦ τυπήσεσθαι καὶ νυγήσεσθαι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Κανονίζει δὲ ὁ τεχνικός τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς δευτέρος μέλλων ἐνεργητικός κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον προσλαμβάνων τὸ ᾠν τὸ ἀπαρέμφατον ποιεῖ τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος, οἷον τυπεῖ τυπεῖν, νυγεῖ νυγεῖν. Δυνατὸν δὲ ἐστὶ καὶ <ἐκ> τοῦ δευτέρου ἀορίστου κανονίσαι αὐτὸ τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς δευτέρος ἀόριστος ἐνεργητικός ὀριστικός, κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον προσλαμβάνων τὸ ᾠ καὶ τὸ ᾠν μετὰ περισπωμένου τόνου καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλων, τὸ ἀπαρέμφατον ποιεῖ τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος, οἷον ἔλαβε λαβεῖν, ἔμαθε μαθεῖν, ἔφαγε φαγεῖν, ἔπιε πιεῖν, ἔδραμε δραμεῖν, ἔπιθε πιθεῖν καὶ κατὰ ἀναδιπλασιασμόν επιθεῖν, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <I 184> ῥηϊδίως επιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο· σεσημεῖωται τὸ πέφνειν δευτέρου ἀορίστου ὃν καὶ βαρυνόμενον, περὶ οὗ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐπειδὴ 225 καὶ ἡ μετοχὴ τούτου ἐβαρύνθη, πέφνων γὰρ ἐστὶ βαρυτόνως, τούτου χάριν ὁμοίως αὐτῇ καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐβαρύνθη· ἡ δὲ μετοχὴ ἐβαρύνθη ὁμοίως τῇ τέμνων μετοχῇ καὶ τῇ κάμνων. Περὶ παθητικῶν ἀπαρεμφάτων. Ἐνταῦθα περὶ τῶν εἰς ᾠθᾠα ἀπαρεμφάτων διαλαμβάνει παθητικῶν τε καὶ μέσων, καὶ ἔστι κανονίσαι αὐτὰ οὕτως· πᾶν παθητικὸν ἢ μέσον

ὀριστικόν, ἔχον ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τὸ ᾧ κλιτικόν, τρέπον τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς ᾠ-α-ι καὶ τὴν κατ' ἀρχὰς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλον, δηλονότι χωρὶς τοῦ παρακειμένου, τὸ ἴδιον ἀπαρέμφατον ποιεῖ· καὶ εἰ μὲν καθαριεῖται τὸ ᾧ ἐν τῷ παθητικῷ ὀριστικῷ ἢ τῷ μέσῳ, τὸ ᾧ προσλαμβάνει τὸ ἀπαρέμφατον, οἷον τύπτεται τύπτεσθαι, ἐτύψατο τύψα σθαι, ἐτύπετο τυπέσθαι, ἐλάβετο λαβέσθαι, ἐποίησατο ποιήσασθαι, τυφθὴ σεται τυφθήσεσθαι, τυπήσεται τυπήσεσθαι, τύψεται τύψεσθαι· εἰ δὲ συμφώνῳ παραλήγεται, φυλάττεται τὸ σύμφωνον καὶ ἐν τῷ ἀπαρεμφάτῳ, οἷον κέκαρται κεκάρθαι, ἔσπαρται ἐσπάρθαι, τέτιλται τετίλθαι, μεμιάνθαι, μεμόλυνται μεμολύνθαι, χωρὶς εἰ μὴ πω ψιλὸν εὔρεθῇ· τότε γὰρ διὰ τὴν ἀσυνταξίαν εἰς τὸ ἀντίστοιχον τὸ δασὺ τρέπεται, οἷον νένυκται νενύχθαι, τέτυπται τετύφθαι, λέλεκται λελέχθαι, γέγραπται γεγράφθαι, ἔρραπται ἐρράφθαι· ψιλὰ γὰρ ψιλῶν ἡγοῦνται καὶ δασέα δασέων καὶ μέσα μέσων κατὰ σύλληψιν, <οἷον κτύπος> πτώσις φθόνος χθὼν ὀγδὸν ἑβδομάς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Πρόσκειται δὲ ἐν τῷ κανόνι χωρὶς τοῦ παρακειμένου δηλονότι, ἐπειδὴ ὁ παρακείμενος οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν· οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς αὐτοῦ ἀποβάλλει αὐτὴν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, οἷον τέτυφα τετυφῶς τετυφέναι τέτυφε σύ τετύφοιμι ἐὰν τετύφω, ἔσταλκα ἐσταλκῶς ἐσταλκέναι ἔσταλκε σύ ἐστάλοιοι ἐὰν ἐστάλκω· τὸ δὲ δέχθαι, οἷον <Α 23. 377> ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα, καὶ τὸ βλῆσθαι, οἷον <Δ 115> πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον, πεπονθότα εἰσίν, ἀφαίρεσιν γὰρ πεπόνθασιν, τὸ γὰρ ἀνάλογον αὐτῶν δεδέχθαι καὶ βεβλῆσθαι ἐστίν. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ μετ' ὀλίγον μέλλοντος, φημί δὴ τὸ τετύψεσθαι, οὐκ ἀπέβαλε τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν, λέγομεν, ὅτι τοῦτο τὴν ἄρχουσαν τοῦ παρακειμένου ἔχει, ἐξ αὐτοῦ γὰρ κανονίζεται, ὡς δέδεικται ἐν τῇ περὶ τούτου διδασκαλίᾳ· ὁ δὲ παρακείμενος, ὡς εἴρηται, οὐδαμοῦ 226 ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν· οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς ἀποβάλλει αὐτὴν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Πρόσκειται δὲ ἐν τῷ κανόνι ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν διὰ τὸ τύπτει· τοῦτο γὰρ ἔχει τὸ ᾧ καὶ οὐ ποιεῖ εἰς ᾠ-α-ι τὸ ἀπαρέμφατον, τύπτειν γὰρ ἐστὶ τὸ ἀπαρέμφατον τούτου· τὸ γὰρ τύπτεσθαι τοῦ τύπτεται ἐστίν· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν τοῦτο, φημί δὴ τὸ τύπτει, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ ᾧ κλιτικόν ἀλλὰ θεματικόν· ἀπὸ γὰρ τοῦ θέματος, ἡγουν ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος, ἔχει αὐτό, τύπτω γὰρ ἐστὶ τὸ θέμα καὶ ἔχει τὸ ᾧ· ἀλλ' οὔτε δὲ ἐστὶ παθητικόν ἢ μέσον ἀλλ' ἐνεργητικόν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι πᾶν ἀπαρέμφατον εἰς ᾠ-α-ι λήγον ἀπλοῦν πάντως ὁμοτονεῖ τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ, οἷον τύπτεται τύπτεσθαι, βοᾷται βοᾷσθαι, χρυσοῦται χρυσοῦσθαι, τυφθήσεται τυφθήσεσθαι, τυπήσεται τυπήσεσθαι, ἔρχεται ἔρχεσθαι, ἐτύψατο τύψασθαι, ἐποίησατο ποιήσασθαι, τύψεται τύψεσθαι, χωρὶς τῶν εἰς ᾠ-α-ι ἀπαρεμφάτων τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου· ταῦτα γὰρ οὐχ ὁμοτονοῦσι τοῖς ἰδίῳ ὀριστικοῖς, ἀλλὰ πρὸ μιᾶς ἔχουσι τὸν τόνον, οἷον πεποιήται πεποιῆσθαι, νενόηται νενοῆσθαι, τέτυπται τετύφθαι, γέγραπται γεγράφθαι, λέλεκται λελέχθαι, ἐτύπετο τυπέσθαι, ἐνύγετο νυγέσθαι, ἐλάβετο λαβέσθαι, ἵκετο ἰκέσθαι, ἀφίκετο ἀφικέσθαι. Σεσημεῖωται τὸ ἔρρεσθαι δευτέρου μέσου ἀορίστου ὃν καὶ προπαροξυνόμενον, περὶ οὗ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐξήκο λούθησε τῷ δέρεσθαι καὶ φέρεσθαι καὶ στέρεσθαι, ἅτινά εἰσιν ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ· καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ σεσημεῖωται τὸ λιτέσθαι ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ ὃν καὶ παροξυνόμενον, οἷον <Π 47> οἷ τ' αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι, ἀντὶ τοῦ ἰκετεύειν· ὥφειλε γὰρ προπαροξύνεσθαι ὁμοίως τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ τῷ λίτεται· ἀλλ', ὡς φησιν Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ Καθόλου, ἠκολούθησε τῷ λιπέσθαι ἰκέσθαι θέσθαι ἰδέσθαι, ἅτινά εἰσι δευτέρου μέσου ἀορίστου. Σεσημεῖωται τὸ ἐγρήγορθαι, οἷον <Κ 67> ἐγρήγορθαι ἄνωχθι, ὅτι παρακειμένου ὃν προπαροξύνεται· περὶ οὗ λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ

Καθόλου, ὅτι Αἰολίδος ἐστὶ διαλέκτου καὶ τούτου χάριν ἀνεβίβασε τὸν τόνον· οἱ γὰρ Αἰολεῖς ἀναβιβαστικοὶ τῶν τόνων εἰσίν, τὸ γὰρ Ἄτρεϋς Ἄτρεϋς λέγουσιν καὶ τὸ Πηλεϋς Πήλεϋς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Πρόσκειται δὲ ἐν τῷ κανόνι <τὸ ἀπλοῦν>, οἷον πᾶν εἰς ᾠ-α-ι 227 λήγον ἀπαρέμφατον ἀπλοῦν πάντως ὁμοτονεῖ τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ διὰ τὸ κατάκειται κατακεῖσθαι, κάθηται καθῆσθαι· τὸ μὲν γὰρ ὀριστικὸν προπαροξύνεται, τὸ δὲ ἀπαρέμφατον προπερισπᾶται, ἐπειδὴ οὐδέποτε ἀπαρέμφατα συντιθέμενα τοὺς τόνους ἀναβιβάζουσιν, οἷον ἰδεῖν συνι δεῖν, πλεῖν συμπλεῖν, σπᾶν περισπᾶν, χεῖσθαι συγχεῖσθαι, τετύχθαι προ τετύχθαι, ἰκέσθαι ἀφικέσθαι, <σχέσθαι> ἀποσχέσθαι, ὀλέσθαι ἀπολέσθαι, δόσθαι ἀποδόσθαι, σχεῖν ἐπισχεῖν, σπεῖν ἐπισπεῖν, θέσθαι καταθέσθαι, <κεῖσθαι> κατακεῖσθαι διακεῖσθαι παρακεῖσθαι περικεῖσθαι· οὕτως οὖν καὶ ἦσθαι καθῆσθαι. Ἡ δὲ αἰτία ἐστὶν αὕτη τοῦ τὰ ἀπαρέμφατα ἐν τῇ συνθέσει, ἥγουν συντιθέμενα, μὴ ἀναβιβάζειν τοὺς τόνους, διότι τὰ ἀπαρέμφατα συγγένειαν ἔχουσι πρὸς τὰς μετοχάς· ὥσπερ γὰρ τὰ ἀπαρέμφατα οὐκ ἔχουσιν οὔτε πρόσωπα οὔτε θέλημα ψυχῆς, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ αἱ μετοχαὶ πρόσωπα οὐκ ἔχουσιν οὔτε θέλημα ψυχῆς· ἐπειδὴ οὖν τὰ ἀπαρέμφατα συγγένειαν ἔχουσι πρὸς τὰς μετοχάς, αἱ δὲ μετοχαὶ συντιθέμεναι οὐκ ἀναβιβάζουσιν τοὺς τόνους, οἷον [πατῶ περιπατῶ] βάς ἀναβάς, ἐλθὼν ἀνελθὼν, στάς καταστάς, πτάς ἀποπτάς, δούς ἀποδούς· ἐὰν γὰρ ἀναβιβάζωσι τοὺς τόνους, οὐκέτι μένουσι μετοχαὶ ἀλλὰ γίνονται ὀνόματα, οἷον τλάς Ἄτλας, βάς Ἄβας, φάς Περίφας, χωρὶς τῆς ἐκὼν ἀέκων, αὕτη γὰρ καὶ τὸν τόνον ἀνεβίβασε καὶ ἔμεινε μετοχή, ἥτις καὶ ἄκων γίνεται κράσει τοῦ ᾠ καὶ ἑ εἰς ᾠ μακρόν· τούτου χάριν οὔτε τὰ ἀπαρέμφατα συντιθέμενα ἀναβιβάζουσιν τοὺς τόνους. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι χάριν σαφηνείας λέγομεν, ὥς αἱ μετοχαὶ συντιθέμεναι οὐκ ἀναβιβάζουσιν τοὺς τόνους, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀκρίβειαν οὐ δεῖ λέγειν οὕτως· οὐ γὰρ εἰσιν αἱ μετοχαὶ σύνθετοι, ἀλλ' ἢ ἀπλαῖ εἰσιν ἢ παρασύνθετοι· ἢ γὰρ ἀπὸ ἀπλῶν ῥημάτων παράγονται καὶ εἰσιν ἀπλαῖ, οἷον τύπτω τύπτων, λέγω λέγων, ποιῶ ποιῶν, βοῶ βοῶν, ἢ ἀπὸ συνθέτων ῥημάτων παράγονται καὶ εἰσὶ παρασύνθετοι, οἷον κατα γράφω καταγράφων, ἀναγινώσκω ἀναγινώσκων, περιπατῶ περιπατῶν, καλλιγραφῶ καλλιγραφῶν· δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῆς ἀέκων μετοχῆς· αὕτη γὰρ σύνθετός ἐστιν, ἀπὸ γὰρ τῆς ἐκὼν γέγονεν ἐν συνθέσει ἀέκων· οὐ γὰρ ἔχει ῥῆμα προϋπάρχον ἐν συνθέσει, ἵνα παρασύνθετον αὐτὴν εἴπωμεν, ἀλλ' ἐν τῇ μετοχῇ ἐγένετο ἢ σύνθεσις, οἷον ἐκὼν ἀέκων. Οὕτως οὖν δεῖ λέγειν, ὅτι αἱ μετοχαὶ αἱ μὴ οὔσαι ἀπλαῖ οὐκ εἰσὶ σύνθετοι ἀλλὰ παρασύνθετοι· πᾶσαι γὰρ ἀπὸ προϋπαρχόντων ῥημάτων 228 των συνθέτων εἰσίν, καὶ δηλονότι ὑπάρχουσι παρασύνθετοι καὶ φυλάττουσι τὸν τόνον τοῦ ἀπλοῦ, οἷον ἀνέβην ἀναβάς ὀξυτόνως, ὅτι βάς, κατέστην καταστάς ὀξυτόνως, ὅτι στάς, κατέγραφον καταγράφων, ὅτι γράφων, βαρυτόνως· ὅσαι δὲ οὐκ ἔχουσι ῥῆμα προϋπάρχον, οὔτε τὸν τόνον τοῦ ἀπλοῦ φυλάττουσιν, ἀλλ' ἀναβιβάζουσιν αὐτόν, οὔτε δὲ μένουσι μετοχαί, ἀλλὰ γίνονται ὀνόματα, οἷον βάς Ἄβας, οὐ γὰρ ἔστι ῥῆμα ἄβην, τλάς Ἄτλας· σεσημειώται ἢ ἀέκων μετοχή, ὅτι μὴ ἔχουσα ῥῆμα προϋπάρχον ἐν συνθέσει· ἐν γὰρ τῇ μετοχῇ ἐγένετο ἢ σύνθεσις, οἷον ἐκὼν ἀέκων· τὸν μὲν τόνον ἀνεβίβασεν, τὸ δὲ μέρος τοῦ λόγου οὐκ ἐνήλλαξεν· οὐδὲ γὰρ γέγονεν ὄνομα, ἀλλ' ἔμεινε μετοχή. Ταῦτα μὲν περὶ τοῦ <μῆ> ἀναβιβάζειν τοὺς τόνους συντιθέμενα τὰ ἀπαρέμφατα. Περὶ <δὲ τοῦ> τὰ εἰς ᾠ-α-ι ἀπαρέμφατα τοῦ παθητικοῦ παρακεῖ μένου καὶ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου ἀεὶ πρὸ μιᾶς ἔχειν τὸν τόνον, ἔστιν εἰπεῖν δύο ἀπολογίας· καὶ πρώτη ἀπολογία ἐστὶν αὕτη· τὰ εἰς ᾠ-α-ι ἀπαρέμφατα, εἴτε παθητικά εἴτε μέσα, θέλουσι φυλάττειν ἐν τῇ αὐτῇ συλλαβῇ τὸν τόνον, ἐν ἣ ἔχουσι τὸν τόνον τὰ ἐνεργητικὰ ἀπαρέμφατα, οἷον <τὸ> τύπτειν καὶ τύψειν εἰς τὴν ᾠ-α-ι συλλαβὴν ἔχουσι τὸν τόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ τύπτεσθαι καὶ τύψεσθαι εἰς τὴν ᾠ-α-ι συλλαβὴν ἔχουσι τὸν τόνον· πάλιν τὸ ποιεῖν καὶ κερεῖν εἰς τὴν ᾠ-α-ι δίφθογγον ἔχουσι τὸν τόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ποιεῖσθαι καὶ

κερεῖσθαι εἰς τὴν ᾠδὴν δίφθογ γον ἔχουσι τὸν τόνον· πάλιν τὸ τυπεῖν εἰς τὴν συλλαβὴν τὴν ἔχουσιν τὸ ᾠδὴν ἔχει τὸν τόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ τυπεῖσθαι καὶ τὸ τυπήσεσθαι εἰς τὴν συλλαβὴν τὴν ἔχουσιν τὸ ᾠδὴν ἔχουσι τὸν τόνον [καὶ τὸ τυπήσεσθαι διὰ τοῦ ᾠδὴν γράφεται καὶ προπαροξύνεται]· πάλιν τὸ τύπειν εἰς τὴν ᾠδὴν συλλαβὴν ἔχει τὸν τόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ τυφθήσεσθαι ὥφειλεν εἰς τὴν ᾠδὴν συλλαβὴν φυλάττειν τὸν τόνον ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδέποτε πρὸ τριῶν συλλαβῶν εἴωθεν ὁ τόνος πίπτειν, οἷον Ἀγαμεμνόνειος Ἀριστάρχειος φιλήματα Ἀδώνιδος, τούτου χάριν κατεβιβάσθη μίαν συλλαβὴν ἐπὶ τούτου ὁ τόνος. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐπειδὴ τὸ τυπεῖν ἐν τῇ συλλαβῇ τῇ ἐχούσῃ τὸ ᾠδὴν ἔχει τὸν τόνον, τούτου χάριν καὶ τὸ τυπέσθαι, λέγω δὴ ὁ δεύτερος μέσος ἀόριστος, ἐν τῇ συλλαβῇ τῇ ἐχούσῃ τὸ ᾠδὴν ἔχει τὸν τόνον, καὶ τούτου χάριν αἰεὶ πρὸ μιᾶς ἔχει τὸν τόνον· καὶ πάλιν εἰ τὸ τετυφέναι εἰς τὴν ᾠδὴν συλλαβὴν ἔχει τὸν τόνον καὶ πρὸ μιᾶς συλλαβῆς 229 τοῦ τέλους, δηλονότι καὶ ἐν τῷ τετύφθαι πρὸ μιᾶς συλλαβῆς εὐλόγως ἐστὶν ὁ τόνος, εἰ καὶ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ συλλαβῇ ἐφυλάχθη ὁ τόνος· διατὶ γὰρ ἐν τῇ αὐτῇ συλλαβῇ οὐκ ἐφυλάχθη ὁ τόνος, ὁ Ῥωμανὸς ἡμᾶς ἐδίδαξεν εἰπὼν, ὅτι ὁ παθητικὸς παρακείμενος συγκοπὴν πέπονθεν· συγκοπὴν δὲ παθὼν τῆς ᾠδὴν συλλαβῆς ἀπεστέρηται. Δεῖ προσθεῖναι τῷ κανόνι χωρὶς τοῦ ἐνεστώτος τοῦ παθητικοῦ ἀπὸ τῶν εἰς ᾠδὴν τὸ γὰρ τίθεναι καὶ ἰστάναι καὶ δίδοναι καὶ ζευγνύναι πρὸ μιᾶς ἔχουσι τὸν τόνον, τὸ δὲ τίθεσθαι καὶ ἰστασθαι καὶ δίδοσθαι καὶ ζεύγνυσθαι πρὸ δύο συλλαβῶν ἔχουσι τὸν τόνον· ταῦτα γὰρ κατὰ συνεκδρομὴν ἐγένοντο τῶν ἰδίων ὀριστικῶν, τοῦ τίθεται καὶ ἰσταται καὶ δίδεται καὶ ζεύγνυται· αὕτη μὲν οὖν ἐστὶν ἡ πρώτη ἀπολογία.

Δευτέρα δὲ ἀπολογία ἐστὶν αὕτη· τὸν τόνον τῆς μετοχῆς τῆς ἐνεργητικῆς τὸν ὄντα ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἔχειν ἀνάγκη καὶ τὴν παραλήγουσαν τῶν εἰς ᾠδὴν ἀπαρεμφάτων, εἴτε παθητικῶν εἴτε μέσων, οἷον τὸ τύπτων καὶ τὸ τύψων εἰς τὴν τελευταίαν συλλαβὴν ἔχουσι τὴν βαρεῖαν· πᾶσα γὰρ συλλαβή, χωρὶς τῆς συλλαβῆς τῆς ἐχούσης τὸν κύριον τόνον, βαρεῖαν δέχεται, οἷον Αἴας βότρυς μῆλον· ἀλλὰ καὶ τὸ τύπτεσθαι καὶ τὸ τύψεσθαι ἐν τῇ παραληγοῦσῃ βαρεῖαν ἐπιδέχονται· τῆς οὖν βαρεῖας ἐν τῇ παραληγοῦσῃ οὔσης, οὐ δύναται ἐν τῇ παραληγοῦσῃ εἶναι ὁ κύριος τόνος, φημὶ δὴ ἢ ὀξεῖα ἢ οὔσα ἐν τῇ προπαραληγοῦσῃ, ἐπειδὴ κωλύεται ἐκ τῆς βαρεῖας· ὅπου γὰρ ἐστὶν ἡ βαρεῖα, ἐκεῖ οὐ δύναται εἶναι ὁ κύριος τόνος τῆς λέξεως· ἀλλ' οὔτε δὲ ἐν τῷ τέλει δύναται εἶναι, ἐπειδὴ τὰ ῥήματα ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν· μὴ δυνάμενος οὖν ὁ κύριος τόνος εἶναι μήτε ἐν τῷ τέλει μήτε ἐν τῇ παραληγοῦσῃ, ἀνατρέχει ἐπὶ τὴν πρὸ τῶν δύο συλλαβῶν, καὶ ἐξ ἀνάγκης προπαροξύνεται· πάλιν τὸ ποιῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἔχει τὸν κύριον τόνον τῆς λέξεως, ἀλλὰ καὶ τὸ ποιεῖσθαι ἐν τῇ παραληγοῦσῃ ἔχει τὸν κύριον τόνον· οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ παρακεῖ μένου καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου· ἐπειδὴ γὰρ αἱ μετοχαὶ αὐτῶν αἱ ἐνεργητικαὶ αἰεὶ ἐπὶ τέλους ἔχουσι τὸν κύριον τόνον, τετυφῶς γὰρ καὶ τυπῶν, τούτου χάριν καὶ τὰ εἰς ᾠδὴν αὐτῶν ἀπαρέμματα αἰεὶ ἐν τῇ παραληγοῦσῃ ἔχουσι τὸν κύριον τόνον, οἷον τετύφθαι καὶ τυπέσθαι. Δεῖ πάλιν σημειώσασθαι καὶ προσθεῖναι ἐν τῷ κανόνι χωρὶς τοῦ ἐνεστώτος τοῦ παθητικοῦ ἀπὸ τῶν εἰς ᾠδὴν αἱ γὰρ μετοχαὶ τούτων αἱ ἐνεργητικαὶ ἐπὶ τέλους ἔχουσι τὸν κύριον τόνον, οἷον τιθεῖς ἰστάς διδούς ζευγνύς, καὶ ὅμως τὰ εἰς ᾠδὴν αὐτῶν ἀπαρέμματα οὐκ 230 ἔχουσιν ἐν τῇ παραληγοῦσῃ τὸν κύριον τόνον, ἀλλ' ἐν τῇ προπαραληγοῦσῃ, τίθεσθαι γὰρ καὶ ἰστασθαι προπαροξύτόνως· ταῦτα δέ, ὡς εἴρηται, κατὰ συνεκδρομὴν ἐγένοντο τῶν ἰδίων ὀριστικῶν, τοῦ τίθεται καὶ ἰσταται καὶ δίδεται καὶ ζεύγνυται. Τούτου <οὖν> χάριν αἰεὶ πρὸ μιᾶς συλλαβῆς, τουτέστιν ἐν τῇ παραληγοῦσῃ, ἔχουσι τὸν τόνον τὰ εἰς ᾠδὴν ἀπαρέμματα τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου· Ἀόριστοι δὲ παθητικοὶ πρῶτος καὶ δεύτερος, ἐπειδὴ μὴ ἔχουσιν ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τὸ ᾠδὴν κλιτικόν, ἐτέρως γίνονται.

Ἐνταῦθα περὶ τῶν ἀπαρεμφάτων τοῦ παθητικοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ τοῦ παθητικοῦ δευτέρου ἀορίστου διαλαμβάνει, φημί δὴ τοῦ τυφθῆναι καὶ τυπῆναι, καὶ λέγει, ὅτι ἐπειδὴ ταῦτα οὐκ ἔχουσιν ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τοῦ ὀριστικοῦ τὸ -τ κλιτικόν, τούτου χάριν ἀλλοίως κανονίζονται. Κανονίζονται δὲ τοῦτον τὸν τρόπον· οἱ παθητικοὶ ἀόριστοι, φημί δὴ ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος, κατὰ τὸ τρίτον αὐτῶν πρόσωπον προσλαμβάνοντες τὴν -ν-α-ι συλλαβὴν καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλοντες τὸ ἀπαρέμφατον ποιοῦσιν, οἷον ἐτύφθη τυφθῆναι, ἐνύχθη νυχθῆναι, ἐλέχθη λεχθῆναι, ἐτύπη τυπῆναι, ἐνύγη νυγῆναι, ἐστάλη σταλῆναι. Ἰστέον δὲ ὅτι εὐλόγως ταῦτα εἰς -ν-α-ι ἔχουσι τὸ ἀπαρέμφατον, ἐπειδὴ καὶ ἡ μετοχὴ αὐτῶν εἰς -ς ἐστὶ μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον τυφθεὶς τυπεῖς· τὰ δὲ ἔχοντα τὴν μετοχήν, ὡς εἴρηται, εἰς -ς μετ' ὀξείας τάσεως εἰς -ν-α-ι ἔχουσι τὸ ἀπαρέμφατον, οἷον τετυφῶς τετυφέναι, τετυπῶς τετυπέναι, τιθεὶς τιθέναι, διδούς διδόναι· οὕτως οὖν καὶ τυφθεὶς τυφθῆναι καὶ τυπεῖς τυπῆναι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς παθητικοῖς ἀπαρεμφάτοις οὐ συμπίπτει ἡγουν οὐχ ὁμοφωνεῖ ὁ δευτέρος ἀόριστος τῷ δευτέρῳ μέλλοντι, ὥσπερ ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς ἀπαρεμφάτοις· ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἐνεργητικοῖς ἀπαρ εμφάτοις τυπεῖν ἐστίν, ὡς ἔγνωμεν, τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος, ἐνταῦθα <δὲ> ἐν τοῖς παθητικοῖς τὸ μὲν ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίστου τυπῆναι ἐστίν, τὸ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος τυπήσεσθαι. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐπειδὴ οὐ συνέπεσον αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ ἀλλήλαις· μὲν γὰρ τοῦ δευτέρου παθητικοῦ ἀορίστου τυπεῖς ἐστίν, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου παθητικοῦ μέλλοντος τυπησόμενος τούτου χάριν οὐδὲ τὰ ἀπαρέμφατα συνέπεσον· ἐν γὰρ τοῖς ἐνεργητικοῖς, ὡς εἴπομεν, ὁ τόνος ἐποίησε τὴν συνέμπτωσιν τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος κατὰ τὰ ἀπαρέμφατα. Τοιαῦτα ἔχομεν εἰπεῖν περὶ τῶν ἀπαρεμφάτων.

231 Περί προστακτικῶν. Ἰστέον ὅτι ὁ Ἀπολλώνιος τὰ εὐκτικὰ προτάττει τῶν προστακτικῶν, ἐπειδὴ τὰ μὲν εὐκτικὰ τελείας ἔχουσι φωνάς, ἔχουσι γὰρ καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον, τὰ δὲ προστακτικὰ οὐκ ἔχουσι τελείας φωνάς, δεύτερον γὰρ καὶ τρίτον μόνον πρόσωπον ἔχουσιν, οὐ μὴν καὶ πρῶτον· ὁ δὲ Θεοδόσιος τὰ προστακτικὰ προτάττει τῶν εὐκτικῶν, ἐπειδὴ τὰ προστακτικὰ δοκοῦσι φωνάς ἔχειν ὀριστικάς, οἷον ἔτυπτε τύπτε, ἐποίει ποίει, ἐβόα βόα· καὶ ἐπειδὴ τὰ προστακτικὰ, ὡς εἴρηται, δοκοῦσι φωνάς ἔχειν ὀριστικάς, τὰ δὲ ὀριστικά πρωτεύουσι τῶν εὐκτικῶν, τούτου χάριν καὶ τὰ προστακτικὰ προέταξε τῶν εὐκτικῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς προστακτικοῖς καθόλου οὐκ ἔστιν εὐρεῖν πρῶτον πρόσωπον, οὔτε ἐν τοῖς ἐνικοῖς οὔτε ἐν τοῖς δυϊκοῖς οὔτε ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἑαυτῷ προτάττει, ἐπειδὴ ὁ προστάτης τῶν τοῦ προσταττομένου θέλει χωρίζεσθαι· ἂν οὖν προστάξῃ τις ἑαυτῷ, μέλλει αὐτοῦ αὐτὸς χωρίζεσθαι, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Ὁ δὲ τεχνικὸς λέγει, ὅτι διὰ τοῦτο ἐν τοῖς προστακτικοῖς οὐκ ἔστι πρῶτον πρόσωπον, ἐπειδὴ πρῶτον πρόσωπόν ἐστι τὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαινόμενον, ἡγουν περὶ ἑαυτοῦ, οἷον λέγω γράφω ποιῶ ἀναγινώσκω τύπτω· ἰδοὺ γὰρ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαίνεται τις, οἷον περὶ ἑαυτοῦ λέγων τύπτω γράφω καὶ τὰ ὅμοια· ἡ δὲ πρόσταξις πρὸς παρὸν καὶ ἕτερον πρόσωπόν ἐστιν ἀπότασις· πᾶς γὰρ ἀνὴρ ἑτέρῳ παρόντι προστάττει, οἷον τύπτε <λέγε, καὶ> οὐχ ἑαυτῷ· τοῦ οὖν πρώτου μὲν προσώπου ἀεὶ περὶ ἑαυτοῦ ἀποφαινόμενου, τῆς δὲ προστάξεως πρὸς παρὸν καὶ ἕτερον πρόσωπον ἀεὶ γινομένης, πῶς δυνατόν τὰ προστακτικὰ ἔχειν πρῶτα πρόσωπα; ἀδύνατον γὰρ ἐν μιᾷ φωνῇ περὶ ἑαυτοῦ τε ἀποφαίνεσθαι τινα καὶ πρὸς ἕτερον ποιεῖσθαι τὸν λόγον· εὐρίσκεται γάρ, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, αὐτὸς ἑαυτοῦ χωριζόμενος, καθὼς ὁ προστάττων τοῦ προσταττομένου κεχώρισται, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Λέγουσι δὲ τινες, ὅτι εὐρίσκομεν ἐν χρήσει τινὰ πρῶτα πρόσωπα προστακτικά, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <ν 215>

ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι. <I 61> ἐξείπω καὶ πάντα διίξομαι, καὶ ἐν πληθυντικοῖς ὁμοίως, <Z 70> ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν, ἔπειτα δέ, καὶ πάλιν <B 140. I 27> φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν· καὶ τοῦτο πιστοῦνται ἐκ τῆς συντάξεως τοῦ ἄγε 232 καὶ τοῦ μή· τὸ γὰρ ἄγε καὶ τὸ μή προστακτικοῖς συνταττόμενα, οἷον ἄγε γράφε, μὴ γράφε, συντάττονται καὶ τούτοις, οἷον <v 215> ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι, <I 60> ἀλλ' ἄγ' ἐγών, ὃς σεῖο γεραίτερος εὖχομαι εἶναι, <Ἐξ>εἶπω, μὴ κτείνωμεν, μὴ ποιήσωμεν, μὴ γράψωμεν. Ἔστι δὲ εἰπεῖν, ὅτι οὐ δύναται τὸ κτεῖν νωμεν καὶ φεύγωμεν πρῶτα πρόσωπα προστακτικὰ εἶναι· κανὼν γάρ ἐστιν ὁ λέγων, ὅτι πᾶν πρῶτον πρόσωπον εἰς ἡμῶν λῆγον ἰσοχρονεῖν θέλει κατὰ τὴν παραλήγουσαν τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ προσώπῳ, οἷον τύπτο μεν τύπτετε, γράφομεν γράφετε, λέγομεν λέγετε· ἰδοὺ γὰρ καὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον βραχεῖα παραλήγεται καὶ τὸ δεύτερον ὁμοίως· καὶ πάλιν ποιούμεν ποιεῖτε, βοῶμεν βοᾶτε, χρυσοῦμεν χρυσοῦτε· ἰδοὺ γὰρ καὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον μακρᾷ παραλήγεται καὶ τὸ δεύτερον ὁμοίως· καὶ πάλιν ἔαν γράφωμεν ἔαν γράφητε, ὁμοίως ἀμφοτέρων μακρὰ ἢ παραλήγουσα· εἰ οὖν τὸ ἄνδρας κτείνωμεν καὶ φεύγωμεν σὺν νηυσὶ μακρᾷ παραλήγονται, τὸ δὲ κτείνετε καὶ φεύγετε δεύτερα προστακτικὰ βραχεῖα παραλήγονται, δηλονότι οὐκ ἔστι τὸ κτείνωμεν πρῶτον τοῦ κτείνετε οὐδὲ τὸ φεύγωμεν πρῶτον τοῦ φεύγετε· ἄρα οὖν οὐκ εἰσὶ τὸ κτείνωμεν καὶ τὸ φεύγωμεν πρῶτα πρόσωπα πληθυντικά προστακτικὰ δηλονότι, οὐδὲ τὸ <v 215> ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι εἰσὶν ἐνικά πρῶτα πρόσωπα προστακτικά. Τί οὖν εἰσι ταῦτα; λέγομεν ὅτι οὐκ εἰσὶ προστακτικά, τὰ γὰρ προστακτικά, ὡς εἴρηται, οὐκ ἔχουσι πρῶτα πρόσωπα, ἀλλ' ὑποθετικά· ὑποθετικά δὲ λέγονται, ἐπειδὴ ὑποτίθεται τις καὶ συμβουλεύει τὸ πρακτέον, οἷον ποιήσωμεν κτείνωμεν φεύγωμεν μάθωμεν.

Δεῖ γὰρ γινώσκειν, ὅτι οἱ φιλόσοφοι ἄλλας δύο ἐγκλίσεις μετὰ τὰς πέντε προστιθέασιν, φημὶ δὴ τὴν ὑποθετικὴν καὶ τὴν ἐρωτηματικὴν· καὶ τὴν μὲν ἐρωτηματικὴν οὐ δεχόμεθα, ἐπειδὴ πᾶσα λέξις ἐρώτησιν δέχεται, ἡγουν κατὰ ἐρώτησιν δύναται προενεχθῆναι, οἷον τύπεις; ἄνθρωπος; μέγας; ἄτοπον δέ ἐστι τὴν ἐν παντὶ μέρει λόγου εὐρισκομένην εἰπεῖν ἐγκλίσιν εἶναι ῥήματος· εὐρεθήσεται γὰρ τὸ ἄνθρωπος, ἡνίκα ἐρωτηματικῶς προφέρεται, ἐγκλίσεως ἐρωτηματικῆς, ὅπερ ἄτοπον, ὄνομα γάρ ἐστιν· ἄλλως τε δὲ οὐδὲ δύναται ἐγκλίσιν εἶναι ἢ ἐρωτηματικὴ, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει ἰδίας φωνάς· ἐκάστη δὲ ἐγκλίσιν ἰδίας φωνάς ἔχει, οἷον ἢ ὀριστικὴ τύπτω γράφω, καὶ ἢ ἀπαρέμφατος τύπτειν γράφειν, καὶ ἢ προστακτικὴ 233 τύπτε γράφε, καὶ ἢ εὐκτικὴ τύπτειμι γράφειμι, καὶ ἢ ὑποτακτικὴ ἔαν τύπτω ἔαν γράφω· ἢ δὲ ἐρωτηματικὴ ἐγκλίσιν ἢ κατὰ τοὺς φιλοσόφους οὐκ ἔχει ἰδίας φωνάς· ἦν γὰρ ἔχουσι φωνὴν πρὸ τῆς ἐρωτήσεως τὰ μέρη τοῦ λόγου, τὴν αὐτὴν ἔχουσι καὶ ἐρωτηματικῶς προφερόμενα· τὸ γὰρ Ὅμηρος καὶ τὸ τύπτω καὶ τὰ ὅμοια, εἴτε ἄνευ ἐρωτήσεως εἴτε μετὰ ἐρωτήσεως προενέγκη τις, τὴν αὐτὴν ἔχουσι φωνήν. Τὴν δὲ ὑποθετικὴν οὐ δεχόμεθα ἑτέραν ἐγκλίσιν, ἐπειδὴ πρῶτον μὲν τὰ ὑποθετικά σπάνιά εἰσι καὶ οὐ πολλάκις εὐρημένα ἐν τῇ χρήσει· δεύτερον δὲ ὅτι τὰ ὑποθετικά πρῶτου καὶ μόνου προσώπου εἰσὶν, οὐδέποτε δὲ δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου, ὡς δῆλον ἐκ τῶν προειρημένων παραδειγμάτων· τρίτον δὲ ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἰδίας φωνάς τὰ ὑποθετικά· αἱ γὰρ φωναὶ αὐτῶν ὑποτακτικά εἰσιν, <v 215> ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι, <Z 70> ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν, <I 61> ἐξείπω καὶ πάντα διίξομαι, <B 140. I 27> φεύγωμεν σὺν νηυσὶ, λάβωμεν ποιήσωμεν φύγωμεν δράμωμεν ἔλθωμεν ἐνέγκωμεν. <Προστακτικὰ ἐνεργητικά χρόνου> ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ. Τύπτε. Ἰστέον ὅτι <ἐπειδὴ> ἐν τοῖς προστακτικοῖς οἱ ὅλοι χρόνοι συνεζευγμένοι εἰσὶν, ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ ὁμοῦ φαμεν, καὶ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείου ὁμοίως ὁμοῦ, καὶ ἀορίστου καὶ μέλλοντος ὁμοίως ὁμοῦ. Δεῖ δὲ

γινώσκειν, ὅτι τὸ προστακτικὸν τοῦ ἐν ἐστῶτος καὶ παρατατικοῦ κανονίζεται τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶν τρίτον πρόσωπον ἐνικὸν τοῦ ἐνεργητικοῦ παρατατικοῦ τοῦ ὀριστικοῦ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλον τὸ προστακτικὸν ποιεῖ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ, τῆς βαρείας τάσεως φυλαττομένης, οἷον ἔτυπτε τύπτε, ἔλεγε λέγε, ἔγραφε γράφε, ἔκοπτε κόπτε, ἐποίει ποίει, ἐνόει νόει, ἐβόα βόα, ἐγέλα γέλα, ἐχρύσου χρύσου, ἐστεφάνου στεφάνου· ὁ δὲ λόγος ἐπὶ τῶν εἰς ᾧ, τὰ γὰρ εἰς ᾧ ἄλλοίως κανονίζονται, ὡς, εἰ θεῶ φίλον, ἐν τῇ περὶ τούτων διδασκαλίᾳ μαθησόμεθα. Τυπτέτω. Ἰστέον ὅτι πᾶν δεύτερον προστακτικὸν ἐνεργητικὸν [ἢ μέσον] εἰς φωνῆν λῆγον [παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείου], πλὴν τῶν εἰς ᾧ, προσθέσει τοῦ ᾧ τρίτον γίνεται, οἷον τύπτε τυπτέτω, λέγε λεγέτω, ποίει ποιείτω, βόα βοάτω, χρύσου χρυσούτω, τέτυφετε 234 τυφέτω, τέτυπε τετυπέτω, δέδουπε δεδουπέτω. Πρόσκειται ἐνεργητικὸν διὰ τὸ τύπτου· τοῦτο γὰρ οὐ ποιεῖ προσθέσει τοῦ ᾧ τὸ τρίτον, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τυπτούτω ἀλλὰ τυπτέσθω· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἐνεργητικὸν ἀλλὰ παθητικόν· πρόσκειται εἰς φωνῆν λῆγον διὰ τὸ τύψον· τοῦτο γὰρ οὐ ποιεῖ προσθέσει τοῦ ᾧ τὸ τρίτον, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τυψόντω ἀλλὰ τυψάτω· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ τὸ τύψον οὐ λήγει εἰς φωνῆν· πρόσκειται πλὴν τῶν εἰς ᾧ, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾧ οὐ ποιοῦσι προσθέσει τοῦ ᾧ τὸ τρίτον, ἀλλὰ τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ, οἷον ἴσταθι ἰστάτω, δίδοθι δίδότω, ζεύγνυθι ζευγνύτω. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες, εἰ ἄρα ἡ πρόσταξις, ὡς εἴρηται, πρὸς παρὸν πρόσωπον αἰεὶ γίνεται; εἰρήκαμεν γάρ, ὅτι ἡ πρόσταξις πρὸς παρὸν πρόσωπόν ἐστιν ἀπότασις, οἷον τύπτε γράφε ποίει· τὸ δὲ τρίτον πρόσωπον, ὡς ἐν τοῖς προλεγομένοις ἐμάθομεν, αἰεὶ ἀπὸν ἐστὶ μήτε προσφωνοῦν μήτε προσφωνούμενον· τρίτον γὰρ ἐστὶ πρόσωπον, περὶ οὗ ὁ λόγος μήτε προσφωνοῦντος μήτε προσφωνουμένου· πῶς εὐρίσκομεν ἐν τοῖς προστακτικοῖς τρίτα πρόσωπα, ἢ πῶς δυνατόν τινα τῶ μὴ παρόντι μήτε προσφωνοῦντι μήτε προσφωνουμένῳ προστάξει. Πρὸς οὓς ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι καὶ τὸ προστακτικὸν τρίτον πρόσωπον πρὸς παρὸν δεύτερον πρόσωπον ἀπότασις ἐστὶν εἰς μετάδοσιν τοῦ τρίτου· λέγομεν γὰρ καὶ προστάττομεν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ, ἵνα μεταδῷ τοῦ προσταττομένου τῷ τρίτῳ, οἷον ἐν τῷ λέγειν με τυψάτω καὶ λεγέτω καὶ ποιείτω τρίτον προστακτικὸν πρὸς παρὸν δεύτερον πρόσωπον ἀπο τείνομαι καὶ παρόντι προστάττω, ἵνα μεταδῷ τῷ τρίτῳ τοῦ προσταττομένου, καὶ ἵνα τὸ τρίτον λοιπὸν ποιήσῃ τὸ προσταττόμενον. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἀποροῦσιν οἱ τινες λέγοντες, διατί γὰρ μὴ καὶ τὸ τυπτέτω καὶ λεγέτω καὶ πάντα τὰ τρίτα πρόσωπα τὰ προστακτικὰ δεύτερα εἶναι λέγομεν, ἔνθα καὶ ἐν αὐτοῖς, ὡς εἴρηται, πρὸς παρὸν δεύτερον πρόσωπόν ἐστιν ἡ ἀπότασις. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐ δύνανται τὰ τρίτα προστακτικὰ δεύτερα λέγεσθαι, ἐπειδὴ ἐν τοῖς προστακτικοῖς τὰ δεύτερα πρόσωπα οὐ λέγονται ἀνομοιοσχήμως ἀλλ' [ἢ] ὁμοιοσχήμως· ἐὰν μὲν γὰρ ἐνὶ προστάξωμεν, τύπτε φαμέν ἐνικῶς καὶ οὐ <τύπτετε> πληθυντικῶς, ἐὰν δὲ πολλοῖς, τύπτετε πληθυντικῶς καὶ οὐ τύπτε ἐνικῶς· τὰ δὲ τρίτα πρόσωπα ἐν τοῖς προστακτικοῖς καὶ ἀνομοιοσχήμως λέγονται· 235 καὶ γὰρ ἐνὸς παρόντος προσώπου λέγομεν καὶ προστάττομεν τυπτέτω σαν πληθυντικῶς, καίπερ πρὸς ἓνα τὴν ἀπότασιν ποιούμενοι, εἰς μετὰ δοσιν πολλῶν, πρὸς ἓνα γὰρ ἀποτεινόμεθα, ἵνα μεταδῷ τοῖς πολλοῖς τοῦ τύπτειν· καὶ πάλιν ἐκ τοῦ ἐναντίου πολλῶν παρόντων λέγομεν καὶ προστάττομεν τυπτέτω ἐνικῶς, καίπερ πρὸς πολλοὺς τὴν ἀπότασιν ποιούμενοι, εἰς μετάδοσιν ἐνός, πρὸς πολλοὺς γὰρ ἀποτεινόμεθα, ἵνα μεταδῶσιν ἐνὶ τοῦ τύπτειν· δῆλον οὖν ἐκ τοῦ καὶ ἀνομοιοσχήμως λέγεσθαι τὰ τρίτα πρόσωπα ἐν τοῖς προστακτικοῖς, ὡς οὐ δύνανται λέγεσθαι δεύτερα, εἰ καὶ πρὸς παρὸν πρόσωπον ἔχουσι τὴν ἀπότασιν, ὡς ἐδείξαμεν ἀνωτέρω.

Δυϊκά. Τύπτετον, τυπτέτων. Ἰστέον ὅτι τὸ πρῶτον τῶν δυϊκῶν ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα, οὐκ ἐπειδὴ τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν ἔχει ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ τὸ -μ, οὐ γὰρ ἔστιν οὔτε ἐν τοῖς πληθυντικοῖς πρῶτον πρόσωπον, ἀλλ' ἐπειδὴ, ὡς ἔγνωμεν ἀνωτέρω, ἐν τοῖς προστακτικοῖς καθόλου ἐπὶ τῶν τριῶν ἀριθμῶν ἐπιλιμπάνει τὸ πρῶτον πρόσωπον, καθὼ οὐδεὶς ἐαυτῷ προστάττει. Γέγονε δὲ τὸ μὲν δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τοῦ -ε εἰς -ο-ν, οἷον τύπτετε τύπτετον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἐκ τοῦ ἰδίου δευτέρου γέγονε τροπῇ τοῦ -ο εἰς -ω· καθόλου γὰρ ἐν τοῖς προστακτικῶν πᾶν δεύτερον πρόσωπον δυϊκὸν τροπῇ τοῦ -ο εἰς -ω τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν ποιεῖ, οἷον τύπτετον τυπτέτων, ποιεῖτον ποιείτων, βοᾶτον βοάτων, τύπτεσθον τυπτέσθων. Καὶ ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσεσιν, ἡνίκα διαφωνοῦσι τὰ δεύτερα καὶ τὰ τρίτα τῶν δυϊκῶν, τροπῇ τοῦ -ο τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ δυϊκῷ εἰς τὸ -η γίνεται τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν, οἷον ἐτύπτετον ἐτυπτέτην, ἐτετύφειτον ἐτετυφέτην, τύπτοιτον τυπτοίτην, τυφθείητον τυφθειήτην· ἐν δὲ τοῖς προστακτικοῖς, ὡς εἴρηται, τροπῇ τοῦ -ο τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ δυϊκῷ εἰς -ω τὸ τρίτον γίνεται· καὶ εὐλόγως εἰς τὸ -ω γέγονεν ἡ τροπῇ ἐν τοῖς προστακτικοῖς, ἐπειδὴ χαίρουσι τὰ τρίτα τῶν προστακτικῶν τῷ -ω, οἷον τυπτέτω τυπτέτωσαν, ποιείτω ποιείτωσαν· ἰδοὺ γὰρ καὶ ἐν τῷ ἐνικῷ τρίτῳ καὶ ἐν τῷ πληθυντικῷ τρίτῳ τὸ -ω ἔστιν. Διὰ τοῦτο δὲ ἐν τοῖς προστακτικοῖς οὐχ ὁμοφωνεῖ τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν οὔτε εἰς -σ-ι λήγει οὔτε εἰς -τ-α-ι, τυπτέτωσαν γὰρ φαμεν καὶ τυψάτωσαν καὶ τυπτέσθωσαν καὶ τυψάσθωσαν. Πληθυντικά. Τύπτετε, τυπτέτωσαν. Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς προστακτικοῖς καὶ τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν καὶ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ἐκ τοῦ τρίτου τῶν ἐνικῶν γίνεται· καὶ τὸ μὲν δεύτερον τῶν πληθυντικῶν κανονίζεται τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶν τρίτον ἐνικὸν προστακτικὸν τροπῇ τοῦ -ω εἰς -ε δεύτερον τῶν πληθυντικῶν γίνεται, οἷον 236 τυπτέτω τύπτετε, λεγέτω λέγετε, ποιείτω ποιείτε, τυπτέσθω τύπτεσθε, τυψάσθω τύψασθε, τετυφέτω τετύφετε, τετυπέτω τετύπετε, τυφθήτω τύφθητε, δαρήτω δάρητε, νυγήτω νύγητε· ὁμοτονοῦσι δὲ ταῦτα τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ, οἷον ἐποιεῖτε ποιείτε, ἐτύπετε τύπετε, ἐτύψατε τύψατε, ἐτύφθητε τύφθητε, ἐνύγητε νύγητε, ἐδάρητε δάρητε, πλὴν τοῦ ἔστε καὶ φάτε· τὸ μὲν γὰρ ὀριστικὸν ὀξύνεται, <οἷον> ἔστε καὶ φατέ, τὸ δὲ προστακτικὸν βαρύνεται, οἷον ἔστε καὶ φάτε. Τὸ δὲ τρίτον τῶν πληθυντικῶν κανονίζεται τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶν τρίτον προστακτικὸν ἐνικὸν προσθήκη τῆς -σ-α-ν τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον τυπτέτω τυπτέτωσαν, λεγέτω λεγέτωσαν, τυφθήτω τυφθήτωσαν, τυπτέσθω τυπτέσθωσαν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ μὲν τῶν προστακτικῶν τῶν γινομένων ἀπὸ ὀριστικοῦ μὴ ἔχοντος τὸ -μ κλιτικὸν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ὁμόφωνον ἔχουσι τῇ γενικῇ τῶν πληθυντικῶν τῆς ἰδίας μετοχῆς, οἷον τύπτετε τυπτόντων ἀντὶ τοῦ τυπτέτωσαν, οἱ τύπτοντες γὰρ τῶν τυπτόντων, καὶ πάλιν τύψατε τυψάντων ἀντὶ τοῦ τυψάτωσαν, οἱ τύψαντες γὰρ τῶν τυψάντων· ἐπὶ δὲ τῶν προστακτικῶν τῶν γινομένων ἀπὸ ὀριστικοῦ ἔχοντος τὸ -μ κλιτικὸν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ὁμόφωνον ποιοῦσι τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν δυϊκῶν, οἷον τύπτεσθε τυπτέσθων ἀντὶ τοῦ τυπτέσθωσαν, τυπτέσθων γὰρ ἔστι τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν· ὅθεν καὶ τινες ἐνόμισαν αὐτούς, λέγω δὴ τοὺς Ἀττικοὺς, τρίτα δυϊκὰ προστακτικὰ λέγειν ἀντὶ τρίτων πληθυντικῶν, καὶ χρῆσθαι αὐτοὺς δυϊκοῖς ἀντὶ πληθυντικῶν. Κακῶς δὲ νομίζουσιν οἱ νομίζοντες αὐτοὺς δυϊκοῖς χρῆσθαι ἀντὶ πληθυντικῶν· οὐκ εἰσὶ γὰρ ταῦτα δυϊκὰ ἀντὶ πληθυντικῶν, ἀλλ', ὡς εἴρηται, ἴδια τρίτα πρόσωπα ποιοῦσι πληθυντικά οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τοῖς προστακτικοῖς· ὅτι γὰρ οὐκ εἰσὶ ταῦτα δυϊκὰ ἀντὶ πληθυντικῶν, ἀλλὰ πληθυντικά εἰσιν ἴδια τῶν Ἀττικῶν, δηλὸν ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν Ἀττικῶν τρίτων προσώπων πληθυντικῶν διαφωνούντων πρὸς τὰ τρίτα δυϊκὰ· τὸ

μὲν γὰρ τρίτον ἐνεργητικὸν δυϊκὸν λεγέτων καὶ ποιείτων ἐστίν, τὸ δὲ τρίτον Ἀττικὸν πληθυντικὸν λεγόντων καὶ ποιούντων ἐστὶν ἀντὶ τοῦ λεγέτω σαν καὶ ποιείτωσαν, ὁμοφώνως, ὡς εἴρηται, τῇ γενικῇ τῶν πληθυντικῶν τῆς ἰδίας μετοχῆς. Ἰδοὺ οὖν ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς διαφωνοῦσι τὰ τρίτα δυϊκὰ καὶ τὰ τρίτα πληθυντικὰ Ἀττικά, εἰ καὶ ἐν τοῖς παθη 237 τικοῖς ὁμοφωνοῦσιν· εἰ δὲ τοῖς τρίτοις δυϊκοῖς ἐχρῶντο οἱ Ἀθηναῖοι ἀντὶ τῶν τρίτων πληθυντικῶν ἐν τοῖς προστακτικοῖς, καὶ ἐπὶ τῶν ἐνερ γητικῶν τοῦτο ἐποιοῦν, καὶ ἡμελλον καὶ ἐν αὐτοῖς ὁμοφωνεῖν τὰ τρίτα δυϊκὰ καὶ τὰ τρίτα πληθυντικὰ Ἀττικά. Δῆλον οὖν, ὅτι ἴδια τρίτα πρόσωπα ποιοῦσι πληθυντικὰ οἱ Ἀττικοὶ ἐν τοῖς προστακτικοῖς. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τέτυφε. Ἐνταῦθα τὸ προστακτικὸν τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού κανονίζει· ἔστι δὲ κανονίσει αὐτό, ἅμα δὲ καὶ τὸ προστακτικὸν τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, τοῦτον τὸν τρόπον· τὸ τρίτον πρόσωπον ἐνικὸν τοῦ ὀριστικοῦ παρακειμένου, εἴτε ἐνεργητικοῦ εἴτε μέσου, δεύτερον γίνεται προστακτικὸν παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, τὸ ἐνεργητικὸν ἐνεργητικοῦ καὶ τὸ μέσον μέσου, οἷον τέτυφε ἐκεῖνος καὶ τέτυφε σύ, πεποίηκε ἐκεῖνος καὶ πεποίηκε σύ, τέ τυπε ἐκεῖνος καὶ τέτυπε σύ, δέδουπε ἐκεῖνος καὶ δέδουπε σύ· φυλάττεται δὲ ἡ ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴ ἔκτασις, ἐπειδὴ, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, ὁ παρακειμένος οὐδαμῶς ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν· οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς ἀποβάλλει αὐτὴν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, οἷον τέτυφα τετυφῶς τετυφέναι τέτυφε σύ τε τύφοιμι ἐὰν τετύφω, ἔσταλκα ἔσταλκῶς ἔσταλκέναι ἔσταλκε σύ ἐστάλκοιμι ἐὰν ἐστάλκω. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι λέγουσιν τινες, ὡς εἰς ᾠ-ι εἰσὶ τὰ προστακτικὰ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, ἐπειδὴ πᾶσα μετοχὴ εἰς ᾠ-ι λήγουσα μετ' ὀξείας τάσεως εἰς ᾠ-ι ἔχει τὸ προστακτικόν, οἷον τυπεῖς τύπηθι, νυγεῖς νύγηθι, δαρεῖς δάρηθι· εἰ οὖν τετυφῶς ἢ μετοχὴ εἰς ᾠ-ι μετ' ὀξείας τάσεως, δηλονότι καὶ τέτυφθι τὸ προστακτικὸν εἰς ᾠ-ι· προστιθέασι δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἐπειδὴ τὸ τρίτον πρόσωπον ἐνικὸν τοῦ ὀριστικοῦ παρακειμένου διὰ τοῦ ᾠ-ι ὥφειλεν εἶναι, οἷον τέτυφας τέτυφα ἐκεῖνος, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, οὐκ ἐγένετο δὲ οὕτως, ἀλλ' ἔτρεψε τὸ ᾠ-ι εἰς τὸ ᾠ-ε, ἵνα μὴ ὁμοφωνήσῃ τῷ ἰδίῳ πρώτῳ τῷ τέτυφα ἐγώ, τούτου χάριν, ὡς μὴ γνησίαν κατάληξιν ἔχοντος τοῦ τρίτου προσώπου, οὐκ ἐγένετο ἐξ αὐτοῦ τὸ προστακτικὸν ἀλλ' εἰς ᾠ-ι. Ταῦτα μὲν οὗτοι. Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος οὐ βούλεται τοῦτο, ἀλλὰ λέγει, ὅτι εἰς ᾠ-ε λήγει τὸ προστακτικὸν τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού ὁμοφώνως τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν τοῦ ὀριστικοῦ παρακειμένου, οἷον 238 τέτυφε· ἐκεῖνος τέτυφε σύ, τέτυπε ἐκεῖνος τέτυπε σύ· τότε γάρ, φησὶν, εἰς ᾠ-ι ἐστὶ τὸ προστακτικόν, ἡνίκα ἐστὶν οὐ μόνον εἰς ᾠ-ι καὶ ὀξύτονος ἢ μετοχὴ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ᾠ-ν-τ κλινομένη, τυπεῖς τυπέντος τύπηθι, νυγεῖς νυγέντος νύγηθι, δαρεῖς δαρέντος δάρηθι, σταλεῖς σταλέντος στάληθι, γνούς γνόντος γνῶθι· εἰ ἄρα ὁ ἐνεργητικὸς καὶ ὁ μέσος παρακειμένου οὐκ ἔχουσι τὴν μετοχὴν διὰ τοῦ ᾠ-ν-τ κλινομένην, εἰ καὶ ἔχουσιν αὐτὴν εἰς ᾠ-ι μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον τετυφῶς τετυφότος καὶ τετυπῶς τετυπότος, δηλονότι οὐδὲ τὸ προστακτικὸν δύνανται ἔχειν εἰς ᾠ-ι. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀπολλώνιος. Ἡ δὲ χρῆσις διττὴ ἐστίν· καὶ εἰς ᾠ-ι γὰρ εὐρίσκεται καὶ εἰς ᾠ-ε, οἷον <ξ 462> κέκλυθι νῦν, Εὐμαιε, καὶ ἄνωχθι καὶ δείδιθι καὶ εὐρήκε σύ. Καὶ λέγει ὁ Ἡρωδιανός, ὅτι ταῦτα τὰ εἰς ᾠ-ε προστακτικὰ οὐκ εἰσὶ παρακειμένου, ἀλλ' ἐνεστώτος εἰσι καὶ παρατατικού, τοῦ παρακειμένου εἰς ἐνεστώτα μετενεχθέντος, οἷον ἀπὸ τοῦ εὐρήκα γίνεται ὁ ἐνεστώτης εὐρήκω, καὶ ἐκ τούτου ὁ παρατατικὸς εὐρήκων εὐρήκες εὐρήκε, καὶ λοιπὸν τὸ προστακτικὸν εὐρήκε σύ. Τετυφέτω. Δυϊκά· τετύφετον, τετυφέτων. Πληθυντικά· τετύφετε, τετυφέτωσαν· εἴρηται. Μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τέτυπε. Ἡ αὕτη τεχνολογία <ἐστὶ> τοῦ προστακτικοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού καὶ τοῦ μέσου

παρακειμένου καὶ ὑπὲρ συντελίκου. Τετυπέτω. Δυϊκά· τετύπετον, τετυπέτων. Πληθυντικά· τετύπετε, τετυπέτωσαν· εἴρηται. Ἀορίστου πρώτου καὶ μέλλοντος. Τύψον. Ἐνταῦθα περὶ τῶν προστακτικῶν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος διαλαμβάνει καὶ λέγει, ὅτι ἔδει καὶ τὸν ἀορίστου ἐκ τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ τρίτου προσώπου ἐνικοῦ ποιεῖν τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος κατὰ ἀποβολὴν τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, οἷον ἔτυψεν ἐκεῖνος τύψε σύ, ἔγραψεν ἐκεῖνος γράψε σύ, ὥσπερ ἔτυπεν ἐκεῖνος τύπε σύ, ἔγραφεν ἐκεῖνος γράφε σύ· ἀλλ' ἐγὲ νετο, φησὶν, εἰς ὅ·ν τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος Συρρακουσίων ἔθει· οἱ Συρρακούσιοι δὲ τῆς Δωριέων διαλέκτου εἰσὶν· οὗτοι γὰρ τὰ προστακτικά τοῦ δευτέρου ἀορίστου εἰς ὅ·ν μετα 239 ποιοῦσιν, τὸ λάβε λάβον λέγοντες καὶ τὸ ἄνελε ἄνελον καὶ τὸ νύγε νύγον· οὕτως οὖν καὶ τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος κατὰ μίμησιν τῶν Συρρακουσίων εἰς ὅ·ν ἐγένετο, οἷον ἔτυψε τύψον, ἐποίησε ποίησον, ἔγραψε γράψον, ἔλουσε λοῦσον. Καὶ λέγει ὁ Ἡρωδιανός, ὅτι εἰκότως εἰς ὅ·ν ἐγένετο τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος· εἰς ἧ· γάρ, φησὶν, οὐκ ἡδύνατο γενέσθαι, ἐπειδὴ τὸ ἧ· οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα γνήσιον τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ ὀριστικοῦ ἐνικοῦ· πᾶν γὰρ δεύτερον πρόσωπον εἰς ἧ· λήγον, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηται, ἀποβολῇ τοῦ ἧ· τὸ τρίτον ποιεῖ, οἷον τύπτεις τύπτει, ἔτυπτες ἔτυπτε, ἔλεγες ἔλεγε, ἔμαθες ἔμαθε, χωρὶς τοῦ ἐνε σῶτος τῶν εἰς ἡ·ι· ἐπ' ἐκείνων γὰρ οὐκ ἀποβάλλεται τὸ ἧ·, ἀλλὰ τοῦ ναντίον καὶ τὸ ἡ·ι προσέρχεται, οἷον τίθημι τίθης τίθῃσι, ἴστημι ἴσθης ἴσθῃσι, δίδωμι δίδως δίδωσι, ζεύγνυμι ζεύγνυς ζεύγνυσι· εἰ οὖν ἔτυπας ἐστὶ τὸ δεύτερον πρόσωπον, δηλονότι καὶ τὸ τρίτον ὥφειλεν εἶναι ἔτυπα ἐκεῖνος κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ἧ·, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ ἐνεδέχετο κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον ὁμοφωνεῖν τὸ τρίτον πρόσωπον τῷ πρώτῳ, τούτου χάριν καὶ τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ ἧ·α εἰς ἧ·ε, καὶ ἐγένετο ἔτυψε· ἐπειδὴ οὖν τὸ ἧ·ε οὐκ ἔστι γνήσιον τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ ἐνικοῦ τοῦ πρώτου ἀορίστου ἐμάθομεν γὰρ, ὅτι διὰ τοῦ ἧ·α ὥφειλεν εἶναι τούτου χάριν οὐκ ἐκφέρεται δι' αὐτοῦ, φημὶ δὴ διὰ τοῦ ἧ·ε, τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος. Λέγει δὲ πάλιν ὁ Ἡρωδιανός, ὅτι μὴ δυνάμενον γενέσθαι εἰς ἧ·ε, διατὶ οὐκ ἐγένετο εἰς ἧ·α, ἵνα τὸ κεχρεωστημένον ἧ·α τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν τοῦ πρώτου ἀορίστου ἀναδέξεται τὸ προστακτικόν· οὐδὲ γὰρ ἔχει πρῶτον, ἵνα αὐτῷ συνεμπέσῃ, ὥσπερ ἐν τοῖς ὀριστικοῖς. Καὶ λέγει, ὅτι οὔτε εἰς ἧ·α ἡδύνατο γενέσθαι τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, ἐπειδὴ τὸ ἧ·α τοῦ πρώτου ἀορίστου συνεσταλμένον ἐστίν, οἷον ἔτυπα ἐποίησα ἐνόησα· οὐ δύναται δὲ τὸ προστακτικὸν διὰ τοῦ ἧ·α συνεσταλμένου ἐκφέρεσθαι, ἐπειδὴ τὰ εἰς ἧ·α λήγοντα προστακτικά, μὴ ὄντα κατὰ ἀποκοπὴν, μακροκαταληκτεῖν θέλουσιν, οἷον βόα πέρα ἀκόνα γέλα ὄρα φύρα σίγα σιώπα τίμα κυβέρνα· εἰ οὖν ἐξ ἡνέχθη τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος διὰ τοῦ ἧ·α, συνεσταλμένον ἡμελλεν ἔχειν τὸ ἧ·αὼς γὰρ εἴρηται, τὸ ἧ·α τοῦ πρώτου ἀορίστου συνεσταλμένον ἐστίν ὅπερ <ἐστίν> ἄτοπον· πρόσκειται μὴ ὄντα κατὰ ἀποκοπὴν διὰ τὸ οὕτα· τοῦτο γὰρ συνεσταλμένον ἔχει τὸ 240 ἧ·α, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ οὕτα γέγονε κατὰ ἀποκοπὴν. Μὴ δυνάμενον οὖν τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος μήτε εἰς ἧ·ε εἶναι μήτε εἰς ἧ·α, ὡς δέδεικται, μήτε εἰς ἧ·θ·ι, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ἧ·ς μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ἧ·ν·τ κλινομένην· γὰρ καὶ εἰς ἧ·ς καὶ διὰ τοῦ ἧ·ν·τ κλινομένην αὐτὴν ἔχει, ἀλλ' οὐκ ὀξύτονον, οἷον τύψας τύψαντος, ἐκεῖνα δὲ ἔχουσι προστακτικὸν εἰς ἧ·θ·ι, ὅσα ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ἧ·ς μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ἧ·ν·τ κλινομένην, οἷον τυπεῖς τυπέντος τύπηθι, νυγεῖς νυγέντος νύγηθι, δαρεῖς δαρέντος δάρηθι, γνούς γνόντος γνώθι· ἐξ ἀνάγκης γέγονεν εἰς ὅ·ν, κατὰ μίμησιν, ὡς εἴρηται, τῶν Συρρακουσίων προστακτικῶν τοῦ δευτέρου ἀορίστου. Τούτου χάριν, φασί, καὶ τὰ προστακτικά τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου τῆς ἐνεργητικῆς τε καὶ μέσης

διαθέσεως σπανίζουσιν· εἰς ᾧ γὰρ οὐκ ἡδύ ναντο γενέσθαι, ἐπειδὴ οὐκ ἐστὶ τὸ ᾧ γνήσιον τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ ἐνικοῦ τοῦ παρακειμένου· ὥφειλε γὰρ εἶναι τέτυφα τὸ τρίτον πρόσωπον, ἐπειδὴ τὸ δεύτερον τέτυφας ἐστίν· πᾶν δὲ δεύτερον πρόσωπον <εἰς ᾧ λήγον>, ὡς εἴρηται, ἀποβολῇ τοῦ ᾧ τὸ τρίτον ποιεῖ, οἷον τύπτεις τύπτει, ἔτυπτες ἔτυπτε· οὕτως οὖν καὶ τέτυφας τέτυφα ὥφειλεν εἶναι τὸ τρίτον πρόσωπον, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ ἐνεδέχετο τρίτον πρῶτῳ ὁμοφωνεῖν κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον, τούτου χάριν καὶ τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ ᾧ εἰς ᾧ, καὶ γέγονε τέτυφε. Ἀλλ' οὔτε δὲ εἰς ᾧ ἡδύνατο εἶναι τὸ προστακτικὸν τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, ἐπειδὴ τὸ ᾧ τοῦ παρακειμένου συνεσταλμένον ἐστίν, οἷον τέτυφα πεποίηκα, τὰ δὲ εἰς ᾧ λήγοντα προστακτικά, μὴ ὄντα κατὰ ἀποκοπὴν, ὡς εἰρήκαμεν, μακροκαταληκτεῖν θέλουσιν, οἷον βόα γέλα πέρα τίμα τρύφα. Ἀλλ' οὔτε δὲ εἰς ᾧ ἡδύνατο εἶναι, ἐπειδὴ εἰ καὶ ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως, ἀλλ' οὐκ ἔχει αὐτὴν διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, οἷον τετυφῶς τετυφός, τετυπῶς τετυπός· ἐκεῖνα δὲ ἔχουσι τὸ προστακτικὸν εἰς ᾧ, ὅσα ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, οἷον τυπεῖς τυπέντος τύπηθι, δαρεῖς δαρέντος δάρηθι, νυγεῖς νυγέντος νύγηθι, γνούς γνόντος γνῶθι. Ἀλλ' οὔτε δὲ εἰς ᾧ δύναται εἶναι τὸ προστακτικὸν τοῦ παρακειμένου Συρρακουσίῳ ἔθει, ἐπειδὴ οἱ Συρρακούσιοι ἐπὶ τοῦ ἀορίστου μόνου τοῦτο ποιοῦσιν, οἷον ἄνελε ἄνελον, λάβε λάβον, νύγε νύγον, οὐ μὴν καὶ ἐπὶ τοῦ παρακειμένου, ἵνα κατὰ μίμησιν τῶν Συρρακουσίων γένηται εἰς ᾧ τὸ προστακτικὸν τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Μὴ δυνάμενα οὖν τὰ προστακτικά τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού τῆς ἐνεργητικῆς τε καὶ μέσης διαθέσεως μήτε εἰς ᾧ εἶναι, μήτε εἰς ᾧ, μήτε 241 εἰς ᾧ, μήτε εἰς ᾧ, ἐξ ἀνάγκης σπανίζουσιν, καὶ τούτου χάριν σπανίως εὐρίσκονται ἐν χρήσει. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι διάφοροι δόξαι γεγόνασι περὶ τῶν εἰς ᾧ προστακτικῶν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος. Τινὲς μὲν γὰρ φασιν, ὅτι Συρρακουσίων ἐστὶν ἰδίωμα τὸ τύψον καὶ ποίησον, καὶ ἀπλῶς ἢ εἰς ᾧ κατάληξις, ἢ γουν Δωριέων· οἱ γὰρ Συρρακούσιοι Δωριεῖς εἰσιν. Ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἢ εἰς ᾧ κατάληξις Συρρακουσίων ἰδίωμα, ἀλλὰ κοινῆς κυρίως ἐστὶ διαλέκτου· καὶ ἐκέχρηντο οἱ μὲν λέγοντες, ὅτι κοινῆς εἰσι διαλέκτου τὰ εἰς ᾧ προστακτικά τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, τοιοῦτοις ἐπιχειρήμασιν· τὰ τῶν διαλέκτων οὐκ ἐπικρατοῦσι καθόλου ἐν ὅλῳ τῷ εἶδει, ἀλλ' ἢ καὶ τὰ κοινὰ αὐτῶν εὐρίσκονται· γὰρ τὸ Παπίας Παπία καὶ Αἰνεῖας Αἰνεῖα Δωρίδος εἰσι διαλέκτου, καὶ ὅμως εὐρίσκονται καὶ τὰ κοινὰ αὐτῶν, οἷον Παπίου καὶ Αἰνείου, καὶ πάλιν τὸ Πάρις Πάριος καὶ Θέτις Θέτιος Ἰωνικά εἰσιν, καὶ ὅμως εὐρίσκονται καὶ τὰ κοινὰ αὐτῶν, οἷον Πάριδος <καὶ> Θέτιδος ἔαν ἐπικρατήσῃ τι ἀπὸ διαλέκτου, οὐκ ἐν ὅλῳ τῷ εἶδει ἐπὶ κρατεῖ τὸ τοιοῦτον σχῆμα, ὡς ἐπὶ τοῦ ζῆς· τοῦτο γὰρ ἀπὸ Δωρίδος διαλέκτου ἐπεκράτησε κατὰ κοινὴν διάλεκτον, καὶ ὅμως τὸ τοιοῦτον σχῆμα οὐκ ἐπεκράτησεν ἐν ὅλῳ τῷ εἶδει· τῶν γὰρ ὁμοίων εὐρέθησαν τὰ κοινὰ, οἷον βοᾷς γελαῖς ὀραῖς, εἰ καὶ τούτου τὸ κοινὸν μὴ εὐρέθη. Εἰ ἄρα οὖν ἢ εἰς ᾧ κατάληξις τῶν προστακτικῶν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος ἐν ὅλῳ τῷ εἶδει ἐπικρατεῖ· ὅλα γὰρ τὰ προστακτικά τοῦ πρώτου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τοῦ πρώτου μέλλοντος εἰς ᾧ λήγουσιν, οἷον τύψον ποίησον νόησον γράψον λάλησον λῦσον δηλονότι κοινῆς εἰσι διαλέκτου· εἰ γὰρ ἦσαν Συρρακουσίων, ἢ καὶ τὰ κοινὰ αὐτῶν ὥφειλον εὐρεθῆναι, εἰ καὶ ἐπεκράτησαν κατὰ κοινὴν διάλεκτον, ἢ ἐν μιᾷ τυχόν λέξει ἢ ἐν δύο ὥφειλεν ἐπικρατῆσαι τὸ τοιοῦτον σχῆμα, καὶ μὴ ἐν ὅλῳ τῷ εἶδει ὥστε οὖν κοινῆς εἰσι διαλέκτου καὶ οὐ Συρρακουσίων. Ἄλλως τε δέ, φασί, φαίνεται ὁ ποιητὴς κεχρημένος τοῖς εἰς ᾧ προστακτικοῖς τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, ὡς ἐπὶ τοῦ <E 830> τύψον δὲ σχεδίην, ἀντὶ τοῦ τύψον ἐκ τοῦ συνεγγυς, καὶ <P 646> ποίησον δ' αἶθρην,

ἀντὶ τοῦ εὐδΐαν, καὶ <P 647> ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσαν· ὁ δὲ ποιητὴς πρὸ πολλῶν ἐτῶν τῶν Συρρακουσίων ἦν· πῶς οὖν τῷ ιδίῳματι τῶν Συρρακουσίων ὁ ποιητὴς ἐκέχρητο 242 μῆπω ὄντων Συρρακουσίων; Οἱ δὲ λέγοντες, τῶν Συρρακουσίων εἶναι τὸ τοιοῦτον ιδίωμα, ἐπιχειρήματι ἐκέχρητο τοιούτῳ· ἔλεγον ὅτι Ἀρχίας καὶ Χερσικράτης, Κορίνθιοι ὄντες καὶ διωχθέντες ἀπὸ Κορίνθου, ἀποικίαν ἐποιήσαντο ἐπὶ τινὰς τόπους· καὶ ὁ μὲν Χερσικράτης κατῶ κησεν ἐν τῇ Φαιακίᾳ μετὰ τῶν Κόλχων τῶν ἀπομεινάντων καὶ μὴ ὑπο στρεψάντων πρὸς Αἰήτην διὰ φόβον, οὓς ἔπεμψεν εἰς καταδίωξιν τῆς Μηδείας· ὁ δὲ Ἀρχίας ἀπελθὼν ὤκησεν ἐν τῇ Σικελίᾳ καὶ ὠκοδόμησε τὰς Συρρακούσας ἐπ' ὀνόματι Σύρρας καὶ Ἀκούσης τῶν θυγατέρων αὐτοῦ. Τί οὖν ἄτοπον τοὺς Κορινθίους ἀποικίαν ποιουμένους τὴν οἰκείαν διάλεκτον μεθ' ἑαυτῶν λαβεῖν; οἱ γὰρ ποιοῦντες ἀποικίαν πάντως καὶ τὴν οἰκείαν διάλεκτον ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν ἐξέρχονται, ὥσπερ οἱ Ἴωνες ἀποικίαν ποιησάμενοι εἰς τὴν Μίλητον τὴν οἰκείαν ἔχοντες διάλεκτον ἐξῆλθον καὶ ὤκησαν ἐκεῖ· οὐ γὰρ ἄλαλοι ὄντες τὰς ἀποικίας ποιοῦνται· ἀπὸ οὖν Κορίνθου τὴν ἀποικίαν ἐποιήσαντο οἱ Κορίνθιοι, καὶ εἶχον ταύτην τὴν διάλεκτον ἐκεῖθεν. Ὁ οὖν ποιητὴς εἰ καὶ ἐχρήσατο τῇ εἰς ὅ-ν καταλήξει τῶν προστακτικῶν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, εἰπὼν <E 830> τύψον δὲ σχεδίην καὶ τὰ ὅμοια, εἰ καὶ πρὸ τοῦ κτισθῆναι Συρρακούσας ἦν, ἀλλ' οὖν μετὰ πολλὰ ἔτη τῶν Κορινθίων ἦν γενόμενος, ὥς καὶ αὐτὸς ἐδήλωσεν εἰπὼν <Z 152> ἔστι πόλις Ἐφύρη μυχῶ Ἄργεος ἱποβότοιο (αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ Κόρινθος)· ὥστε οὖν εἰ καὶ ἐχρήσατο ὁ ποιητὴς τῇ τοιαύτῃ καταλήξει, τῷ τῶν Συρρακουσίων ἦτοι Δωριέων ἢ Κορινθίων ιδίῳματι ἐχρήσατο· εἰ γὰρ καὶ πρὸ τῶν Συρρακουσίων ἦν ὁ ποιητὴς, ὥς εἴρηται, ἀλλὰ μετὰ τοὺς Κορινθίους ἦν, ἐξ ὧν τὴν ἀποικίαν ἔσχον οἱ Συρρακούσιοι, καὶ τὴν διάλεκτον ταύτην καὶ οὗτοι. Ἔστι δὲ εἰπεῖν, ὅτι τὰ εἰς ὅ-ν προσ τακτικά τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος κοινῆς εἰσι διαλέκτου, κατὰ μίμνησιν γινόμενα τῶν Συρρακουσίων προστακτικῶν τοῦ δευτέρου ἀορίστου· οἱ γὰρ Συρρακούσιοι, ὥς εἴρηται, τὰ προστακτικά τοῦ δευτέρου ἀορίστου εἰς ὅ-ν μεταποιοῦσιν, τὸ λάβε λάβον λέγοντες καὶ τὸ ἄνελε ἄνελον καὶ τὸ νύγε νύγον. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ Συρρακούσιοι μεταποι οὖντες εἰς ὅ-ν τὰ προστακτικά τοῦ δευτέρου ἀορίστου, τὸν τόνον φυλάττουσι τῶν κοινῶν προστακτικῶν, οἷον λάβε λάβον, νύγε νύγον, ἄνελε ἄνελον· ὅθεν δηλονότι τὸ εἶπον προστακτικόν, ὥς παρὰ Μενάνδρῳ <fragm. 891 K> εἶπον δὲ τί ποιεῖν μέλλετε, ἀντὶ τοῦ εἰπέ, πρώτου 243 ἀορίστου προστακτικόν ἐστίν, ὥσπερ ἔτυψα τύψον, ἔλουσα λοῦσον· εἰ γὰρ ἦν δευτέρου ἀορίστου Συρρακουσίων ἔθει γενόμενον, ὀξυτονεῖσθαι εἶχεν ὁμοίως τῷ κοινῷ προστακτικῷ τῷ εἰπέ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, εἰ ἄρα τὰ προστακτικά τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος εἰς ὅ-ν εἰσίν, οἷον τύψον γράψον ποίησον λάλησον, πῶς ὁ ποιητὴς εἰς ἧ-ε εἶπε τὸ οἷσε προστακτικόν καὶ οὐκ εἰς ὅ-ν, οἷον <χ 481> οἷσε θέειον, γρη῏, ἀντὶ τοῦ κόμισον θεῖον (ὃ ἐστὶ θεάφιον). Καὶ ἐπιλύεται ὁ γραμματικὸς Ἰωάννης ὁ Χάραξ λέγων, ὅτι ἐπειδὴ τούτου ὁ ἀόριστος ὁ ὀριστικός οὐχ εὗρηται ἐν χρήσει ἀλλὰ μόνος ὁ μέλλωνοῖσω γὰρ φαμεν ὥς ἀπὸ τοῦ οἷω ἐνεστῶτος, οὐ μὲν ὥς ἀπὸ τοῦ ὀριστικοῦ ἀορίστουτούτου χάριν τοῦ ὀριστικοῦ ἀορίστου μὴ εὕρισκομένου ἐν χρήσει, ἐξ οὗ ὠφείλει κανονισθῆναι τὸ προστακτικόν, ὥς ἔτυχε καὶ οὐ κατὰ ἀκολουθίαν προηνέχθη. Ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς οὐ δοξάζει τὸ οἷσε θέειον, γρη῏, προστακτικόν ἀορίστου καὶ μέλλοντος, ἀλλὰ προστακτικόν ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ, τοῦ μέλλοντος εἰς ἐνεστῶτα μετενεχθέντος· λέγει γάρ, ὅτι ὁ οἷσω μέλλων μετάγεται κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν εἰς ἐνεστῶτα καὶ κλίνεται λοιπὸν εἰς παρατατικόν, οἷον ὦσον ὦσες ὦσε· καὶ λοιπὸν ἐκεῖθεν τὸ προστακτικόν οἷσε σύ, ὥσπερ ἔτυπον ἔτυπτες ἔτυπε καὶ τύπτε σύ, ὅθεν καὶ τὸ πληθυντικὸν εἶπεν <O 718> οἷσετε πῦρ διὰ τοῦ ἧ-ε, ὥσπερ τὸ τύπτετε. Τυψάτω. Ἐμάθομεν ὅτι ἀπὸ τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ ὀριστικοῦ

ἀορίστου ὥφειλε γενέσθαι τὸ δεύτερον προστακτικὸν κατὰ ἀποβολὴν τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, οἷον ἔτυψε τύψε, ἔγραψε γράψε, ὥσπερ ἔτυπτε τύπτε καὶ ἔγραφε γράφε, ἀλλ' ἐγένετο εἰς ὅ-ν, ὡς εἴρηται, Συρ ρακουσίῳ ἔθει, οἷον τύψον καὶ γράψον. Τὸ οὖν τρίτον πρόσωπον διὰ τοῦ ἑ ὥφειλεν εἶναι, οἷον τυψέτω καὶ γραψέτω, ὡς ἀπὸ τοῦ τύψε καὶ γράψε προστακτικοῦ, ὥσπερ τύπτε τυπτέτω καὶ γράφε γραφέτω· ἀλλ' ἐγένετο διὰ τοῦ ἁ τυψάτω καὶ γραψάτω, ἐπειδὴ, ὡς φησιν ὁ τεχνικός, πανταχοῦ ὁ πρῶτος ἀόριστος χαίρει τῷ ἁ· καὶ γὰρ ἐν τοῖς ὀριστικοῖς <ἔχει αὐτό>, οἷον ἔτυψα, καὶ ἐν ταῖς μετοχαῖς, οἷον τύψας, καὶ ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις, οἷον τύψαι, καὶ ἐν τοῖς εὐκτικοῖς, οἷον τύψαιμι· ἵνα οὖν καὶ ἐν τοῖς προστακτικοῖς εὐρεθῇ ἔχων τὸ ἁ, τούτου χάριν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν προστακτικῶν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος διὰ τοῦ ἁ ἐγένετο, οἷον τυψάτω. Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο εἰπεῖν, ὅτι τὸ ἁ τὸ 244 κεχρεωστημένον τῷ τρίτῳ προσώπῳ τοῦ ὀριστικοῦ ἀορίστου τὸ προσ τακτικὸν τρίτον πρόσωπον ἀνεδέξατο· ἐκεῖ μὲν γάρ, φημί δὴ ἐν τῷ ὀριστικῷ, διὰ τὴν συνέμπτωσιν τὴν πρὸς τὸ πρῶτον πρόσωπον τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ ἁ εἰς ἑ, ἐν δὲ τῷ προστακτικῷ ἀποστάσης τῆς συνεμπτώσεως τὸ κεχρεωστημένον ἁ προσῆλθεν. Τούτων οὕτως ἐχόντων δεῖ γινώσκειν, ὅτι εὐρίσκονται παρὰ τῷ ποιητῇ τινες κινήσεις ὡς ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ ἑ-τ-ω κλίσεως· τὸ γὰρ <Γ 105> ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην καὶ <Ο 718> οἴσετε πῦρ, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀξέτω καὶ οἰσέτω ἐστίν· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀξάτω ἄξατε εἶχεν εἶναι καὶ ἀπὸ τοῦ οἰσάτω οἴσατε. Ταῦτα ὁ Ἡρωδιανὸς πάντα οὐ λέγει εἶναι προστακτικὰ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, ἀλλ' ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, τοῦ μέλλοντος κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν μετενεχθέντος εἰς ἐνεστώτα, καὶ λοιπὸν τοῦ ἐνεστώτος κλιθέντος εἰς παρατατικόν, καὶ ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ ἀκολουθῶς προενεχθέντος τοῦ προστακτικοῦ. Δυϊκά· τύψατον, τυψάτων. Πληθυντικά· τύψατε, τυψάτωσαν. Ἀορίστου δευτέρου καὶ μέλλοντος. Τύπε. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ προστακτικοῦ τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος διαλαμβάνει, καὶ κανονίζει αὐτὸ τοῦτον τὸν τρόπον· τὸ τρίτον πρόσωπον ἐνικὸν τοῦ ὀριστικοῦ τοῦ δευτέρου ἐνεργητικοῦ ἀορίστου τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβαλὼν τὸ προστακτικὸν ποιεῖ τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος, τῆς βαρείας τάσεως φυλαττομένης, οἷον ἔτυπε τύπε, ἔλαβε λάβε, ἔνυγε νύγε, ἔφαγε φάγε, ἔδακε δάκε, ἔπιε πίε, ἔδραμε δράμε, ἔμαθε μάθε, ἔλαθε λάθε, ἔλαχε λάχε. Σεσημειῶται τὸ ἐλθέ εἰπέ εὐρέ ὀξυνόμενα, τὰ γὰρ ὀριστικά τούτων ἦλθε καὶ εἶπε καὶ εὔρε βαρύτονα εἰσιν· καὶ ὥφειλον καὶ τὰ προστακτικά αὐτῶν βαρύνεσθαι, πάντα γὰρ τὰ εἰς ἑ προσ τακτικά τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος βαρύνονται, ὡς ἐδηλώθη διὰ τῶν προλεχθέντων παραδειγμάτων· τὸ γὰρ ἰδέ καὶ λαβέ Ἀττικά εἰσιν, τὰ γὰρ κοινὰ βαρύνονται, οἷον ἰδε καὶ λάβε· λέγουσι δὲ τινες, ὅτι καὶ τὸ φάγε καὶ πίε οἱ Ἀττικοὶ φαγέ καὶ πῖε λέγουσιν ὀξυτόνως, ὅπερ οὐκ ἐπεκράτησεν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί τὸ ἐλθέ καὶ εἰπέ καὶ εὐρέ ὀξύνονται. 245 Ἰστέον ὅτι ἀπολογεῖται περὶ αὐτῶν ὁ Ἡρωδιανὸς κατὰ δύο τρόπους· φησὶ γάρ, ὅτι τὰ ἀπαρέμματα τοῦ δευτέρου ἀορίστου εἶωθεν ὁ ποιητὴς κατὰ διάλυσιν προφέρειν, οἷον φαγεῖν φαγέειν, πιεῖν πιέειν, ἰδεῖν ἰδέειν· ταῦτα δὲ οὐκ προφέρει κατὰ διάλυσιν, τὸ γὰρ ἐλθεῖν οὐκ εἶπεν ἐλθέειν, οὔτε τὸ εἰπεῖν εἰπέειν, οὔτε τὸ εὐρεῖν εὐρέειν· ἐπειδὴ οὖν, φησὶν, ταῦτα ἡμαρτήθησαν κατὰ τοῦτο, φημί <δὴ> κατὰ τὸ μὴ διαλύεσθαι, τούτου χάριν καὶ ἐν τοῖς προστακτικοῖς κατὰ τὸν τόνον ἡμαρτήθησαν καὶ ὠξυτονήθησαν. Ἄλλως τε δέ, φησὶν, ὁ δεύτερος ἀόριστος οὐ θέλει μακρὰ παραλήγεσθαι ἀλλὰ βραχεῖα, ὡς ἐν τῇ περὶ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ μεμαθήκαμεν, οἷον ἔτυπον ἔλαβον ἔφαγον ἔπιον ἔνυγον, ταῦτα δὲ μακρὰ παραλήγονται, οἷον ἦλθον εἶπον εὔρον· ἐπειδὴ οὖν διήλλαξαν περὶ τὸν χρόνον τῆς παραληγούσης ἐν τοῖς ὀριστικοῖς, τούτου χάριν διήλλαξαν καὶ περὶ τὸν τόνον ἐν τοῖς προστακτικοῖς καὶ ὠξυ τονήθησαν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Φησὶ δὲ ὁ γραμματικὸς Ἰωάννης ὁ Χάραξ, ὅτι

τὸ παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ προστακτικὸν ὀξυτόνως λεγόμενον, οἷον εἰπόν <ex. gr. Marc. 13, 4> ἀντὶ τοῦ εἰπέ, δευτέρου ἀορίστου ἐστὶ κατὰ τὴν τῶν Συρρακουσίων γλῶτταν γενόμενον· καὶ γὰρ οἱ Συρρακούσιοι μεταποιοῦντες εἰς ᾠ-ν τὰ προστακτικὰ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τὸν τόνον φυλάττουσι τῶν κοινῶν προστακτικῶν, οἷον νύγε νύγον, λάβε λάβον, ἄνελε ἄνελον· εἰ οὖν τὸ εἰπέ ὀξυτόνως, δηλονότι καὶ εἰπόν κατὰ Συρρακουσίους ὀξυτόνως· τὸ γὰρ παρ' ἡμῖν βαρυνόμενον ἐν τῷ Μενάνδρῳ, οἷον <fragm. 891 K> εἶπον δὲ τί ποιεῖν μέλλετε, ἀντὶ τοῦ εἰπέ, πρώτου ἀορίστου ἀπὸ τοῦ εἶπα προστακτικόν ἐστίν, ὥσπερ ἔτυψα τύψον, ἔγραψα γράψον, ἔλousα λούσον. Τυπέτω. Δυϊκά· τύπετον, τυπέτων. Πληθυντικά· τύπετε τυπέτωσαν· εἴρηται. Προστακτικὰ παθητικά χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικού. Τύπτου. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ προστακτικοῦ παθητικοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ διαλαμβάνει, καὶ λέγει, ὅτι τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ παρατατικοῦ, τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως δηλονότι, τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβαλὼν τὸ προστακτικὸν ποιεῖ τοῦ παθητικοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, τοῦ αὐτοῦ τόνου φυλαττομένου, οἷον ἐτυπτό μην ἐτύπτου τύπτου, ἐλεγόμην ἐλέγου λέγου, ἐγραφόμην ἐγράφου 246 γράφου, ἐποιούμην ἐποιοῦ ποιοῦ, ἐβοώμην ἐβοῶ βοῶ, ἐχρυσούμην ἐχρυσοῦ χρυσοῦ, ἐστεφανούμην ἐστεφανοῦ στεφανοῦ. Ἔστι δὲ καὶ καθολικὸν κανόνα εἰπεῖν τοιοῦτον· τὰ εἰς ᾠ-η-ν ἔχοντα τὸ ᾠ κλιτικόν, εἴτε παθητικά εἴτε μέσα, τοῦ ἰδίου δευτέρου προσώπου ἀποβάλλοντα τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν τὸ προστακτικὸν ποιοῦσιν, τοῦ αὐτοῦ δηλονότι τόνου φυλαττομένου, οἷον ἐτυπτόμην ἐτύπτου τύπτου, ἐγραφόμην ἐγράφου γράφου, ἐποιούμην ἐποιοῦ ποιοῦ, ἐβοώμην ἐβοῶ βοῶ, ἐχρυσούμην ἐχρυσοῦ χρυσοῦ, ἐτετύμην ἐτέτυψο τέτυψο, ἐπεποιήμην ἐπεποίησο πεποίησο, ἐτυπόμην ἐτύπου τύπου, ἐνυγόμην ἐνύγου νύγου, ἐπυθόμην ἐπύθου πύθου, ἐλαβόμην ἐλάβου λάβου· ταῦτα δέ, φημί δὴ τὰ προστακτικὰ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου, οἱ Ἀθηναῖοι περισπῶσιν, οἷον τυποῦ καὶ λαβοῦ καὶ νυγοῦ καὶ πυθοῦ. Ὑπεξαίρεισθω δὲ ὁ πρῶτος μέσος ἀόριστος· ἐκεῖνος γὰρ εἰς ᾠ-η-ν λήγει καὶ ἔχει τὸ ᾠ κλιτικόν, καὶ ὅμως οὐκ ἀποβάλλει τοῦ ἰδίου δευτέρου προσώπου τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν καὶ ποιεῖ τὸ προστακτικόν, οἷον ἐτυψάμην ἐτύψω, οὐ γὰρ λέγομεν τὸ προστακτικὸν τύψω ἀλλὰ τύψαι, καὶ πάλιν ἐποιησάμην ἐποιήσω, οὐ <γὰρ> λέγομεν τὸ προστακτικὸν ποιήσω <ἀλλὰ> ποιῆσαι, καὶ πάλιν ἐλουσάμην ἐλούσω, οὐ <γὰρ> λέγομεν τὸ προστακτικὸν λούσω ἀλλὰ λούσαι. περὶ οὗ ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ τόπῳ, εἰ θεῶ φίλον, μαθησὸ μεθα. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι ἔχον τὸ ᾠ κλιτικόν διὰ τὸ ἐδάμην· τοῦτο γὰρ εἰς ᾠ-η-ν λήγει καὶ ὅμως εἰς ᾠ-ι ἔχει τὸ προστακτικόν, οἷον δάμνηθι, καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἰδίου δευτέρου προσώπου ποιεῖ αὐτὸ κατὰ ἀποβολὴν τῆς κατ' ἀρχὴν κλιτικῆς ἐκτάσεως· ἐδάμης γὰρ ἐστὶ τὸ δεῦτερον πρόσωπον, καὶ οὐ γίνεται τὸ προστακτικὸν δάμης· ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν τοῦτο, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ ᾠ κλιτικόν ἀλλὰ θεματικόν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐνεστώτος ἔχει αὐτό, δάμνω γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεστώτης καὶ ἔχει τὸ ᾠ. Τυπέσθω. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς τω προστακτικὰ ἐνεργητικά τρίτα πρόσωπα τροπῇ τῆς τ-ω εἰς ᾠ-ω παθητικά ἢ μέσα γίνονται μετὰ τῆς προσλήψεως τοῦ ᾠ, οἷον τυπέτω τυπέσθω, λεγέτω λεγέσθω, ποιείτω ποιείσθω, βοάτω βοάσθω, χρυσούτω χρυσούσθω, τυψάτω τυψάσθω, ποιησάτω ποιησάσθω, τυπέτω τυπέσθω, λαβέτω λαβέσθω, νυγέτω νυγέσθω· ἐπὶ μέντοι τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου συγκοπὴ παρηκολούθησεν, οἷον τετυφέτω τετυφέσθω καὶ ἐν συγκοπῇ τετύφθω, πεποιηκέτω πεποιηκέσθω καὶ ἐν συγκοπῇ πεποιήσθω. Δοκοῦσιν ἀντικεῖσθαι τὰ προστακτικὰ τρίτα τοῦ παθητικοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος καὶ τοῦ παθητικοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος· οὐδὲ γὰρ γίνονται ταῦτα ἐκ τῶν 247 ἰδίων ἐνεργητικῶν τροπῇ τῆς τ-ω εἰς ᾠ-ω· τὰ γὰρ ἐνεργητικά τρίτα τούτων τυψάτω καὶ τυπέτω εἰσίν, τὰ δὲ παθητικά τρίτα τούτων τυφθήτω καὶ τυπήτω εἰσίν· τὸ γὰρ τυψάσθω καὶ τυπέσθω τοῦ μέσου

πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος καὶ τοῦ μέσου δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλ λοντός εἰσιν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν προστακτι κῶν τοῦ παθητικοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος καὶ τοῦ παθητικοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος ἀπὸ τῶν ἰδίων δευτέρων προσώπων γίνονται τροπῇ τῆς ᾠ-εἰς ᾠ-ω, οἷον τύφθηθι, καὶ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν δασέων τύφθηθι καὶ ἐκεῖθεν τυφθήτω, τύπηθι καὶ ἐκεῖθεν τυπήτω. Δυνατὸν δέ ἐστι καὶ ἐκ τοῦ δευτέρου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ κανονίσει τὸ τρίτον πρόσωπον τὸ ἐνικὸν τῶν προστακτι κῶν παθητικῶν τε καὶ μέσων τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶν δεύτερον πρόσ ωπον πληθυντικὸν ὀριστικόν, εἴτε παθητικὸν εἴτε μέσον, τροπῇ τοῦ ᾠ-εἰς ᾠ-ω προστακτικὸν τρίτον ἐνικὸν γίνεται παθητικὸν ἢ μέσον, δηλονότι καὶ τῆς ἐν ἀρχαῖς κλιτικῆς ἐκτάσεως ἀποβαλλομένης, χωρὶς τοῦ παρα κειμένου· οὗτος γάρ, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηται, οὐδαμοῦ ἀπο βάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν, οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετο χαῖς ἀποβάλλει αὐτὴν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσειν· ἔστωσαν δὲ παραδείγματα τοῦ κανόνος ταῦτα· ἐτύπεσθε τυπτέσθω, ἐποιεῖσθε ποι εἰσθω, ἐβοᾶσθε βοάσθω, ἐχρυσούσθε χρυσούσθω, τέτυφθε τετύφθω, πεποίησθε πεποιήσθω. Δυνατὸν δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐτέτυφθε καὶ ἐπεποίησθε ὑπερσυντελικοῦ γενέσθαι τὸ τετύφθω καὶ πεποιήσθω κατὰ ἀποβολὴν τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, οἷον ἐτύψασθε τυψάσθω, ἐποιήσασθε ποιησάσθω, ἐτύπεσθε τυπέσθω, ἐλάβεσθε λαβέσθω· οὕτω γὰρ ἐὰν κανο νίσωμεν, οὐκέτι ἀναγκαζόμεθα ἐν τῷ παρακειμένῳ συγκοπὴν ποιήσασθαι· ἀλλ' οὔτε δὲ τὰ προστακτικὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ παθητικοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος καὶ τοῦ παθητικοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλ λοντος ἀντίκεινται, ἐτύφθητε γὰρ τυφθήτω καὶ ἐτύπητε τυπήτω· ἰδοὺ καὶ αὐτὰ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις γίνονται ἀπὸ τῶν ἰδίων δευτέρων προσ ὧπων πληθυντικῶν ὀριστικῶν, τροπῇ τοῦ ᾠ-εἰς ᾠ-ω καὶ ἀποβολῇ τῆς ἐν ἀρχαῖς κλιτικῆς ἐκτάσεως. Δυνατὸν δέ ἐστίν καθολικώτερον ποιή σασθαι τὸν προλεχθέντα κανόνα καὶ προσθεῖναι εἴτε ἐνεργητικόν, οἷον πᾶν δεύτερον πρόσωπον πληθυντικὸν ὀριστικόν, εἴτε ἐνεργητικὸν εἴτε 248 παθητικὸν εἴτε μέσον, τροπῇ τοῦ ᾠ-εἰς ᾠ-ω προστακτικὸν τρίτον ἐνικὸν γίνεται ἐνεργητικὸν ἢ παθητικὸν ἢ μέσον, δηλονότι καὶ τῆς ἐν ἀρχαῖς κλιτικῆς ἐκτάσεως ἀποβαλλομένης, χωρὶς τοῦ παρακειμένου· καὶ <γὰρ καί> ἐπὶ τῶν ἐνεργητικῶν ἀρμόζει ὁ αὐτὸς λόγος, οἷον ἐτύπετε τυπτέτω, ἐγράφετε γραφέτω, ἐποιεῖτε ποιεῖτω, ἐβοᾶτε βοάτω, ἐχρυ σοῦτε χρυσούτω, ἐτύψατε τυψάτω, ἐποιήσατε ποιησάτω, ἐλάβετε λαβέτω, ἐτύπετε τυπέτω, ἐνύγετε νυγέτω· δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τοῦ παρακει μένου ἐνεργητικοῦ τε καὶ μέσου, τετύφατε γὰρ καὶ τετύπατε τὸ ὀρι στικὸν διὰ τοῦ ᾠ-α, τὸ δὲ προστακτικὸν τετυφέτω καὶ τετυπέτω διὰ τοῦ ᾠ-ε· ἀπὸ γὰρ τοῦ τέτυφε σύ καὶ τέτυπε σύ γεγόνασι ταῦτα προσθέσει τῆς ᾠ-τῶ. Δυϊκά· τύπεσθον, τυπτέσθων. Τὸ μὲν πρῶτον πρόσωπον ἐπιλέλοιπεν, ἐπειδὴ, ὡς ἐμάθομεν, ἐν τοῖς προστακτικοῖς καθόλου τὸ πρῶτον πρόσωπον ἐπὶ παντὸς ἀριθμοῦ ἐπιλέλοιπεν, καθὸ οὐδεὶς ἑαυτῷ προστάττει· τὸ δὲ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πλη θυντικῶν γέγονε τροπῇ τοῦ ᾠ-εἰς ᾠ-ον, οἷον τύπεσθε τύπεσθον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ ἰδίου δευτέρου γέγονε τροπῇ τοῦ ᾠ-ο εἰς ᾠ-ω, οἷον τύπεσθον τυπτέσθων· καθόλου γὰρ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν ἐν τοῖς προστακτικοῖς ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν δυϊκῶν γίνεται τροπῇ τοῦ ᾠ-ο εἰς ᾠ-ω, οἷον ποιεῖτον ποιεῖτων, τέτυφθον τετύφθων. Πληθυντικά· τύπεσθε, τυπτέσθωσαν. Ἰστέον ὅτι καὶ τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν καὶ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ἐκ τοῦ τρίτου τῶν ἐνικῶν γέγονεν, τὸ μὲν δεύτερον τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τοῦ ᾠ-ω εἰς ᾠ-ε, οἷον τυπτέσθω τύπεσθε, τὸ δὲ τρίτον τῶν πληθυντικῶν προσθήκη τῆς ᾠ-σᾠ-αν, οἷον τυπτέσθω τυπτέσθωσαν. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ. Τέτυψο. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ προστακτικοῦ τοῦ παθητικοῦ παρα κειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ διαλαμβάνει, καὶ λέγει, ὅτι τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ παθητικοῦ ὑπερσυντελικοῦ τὴν ἐν ἀρχαῖς

κλιτικήν ἔκτα σιν ἀποβαλὼν τὸ προστακτικὸν ποιεῖ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, οἷον ἐτετύμην ἐτέτυψο τέτυψο, ἐπεποιήμην ἐπεποίησο πεποίησο, ἐνενοήμην ἐνενόησο νενόησο, ἐπεφιλήμην ἐπεφίλησο πεφίλησο, ἐλελέγμην ἐλέλεξο λέλεξο, ἐδεδέγμην ἐδέδεξο δέδεξο· τὸ γὰρ <Ω 555> σὺ δὲ δέξο ἄποινα ἀφαίρεσιν ἔπαθε τοῦ πρώτου ᾤ-ε, καθάπερ 249 καὶ τὸ δεδέχθαι ἀπαρέμφατον ἀφαίρεσιν πέπονθε τοῦ πρώτου ᾤ-ε καὶ γέγονε δέχθαι, οἷον <Α 23, 377> καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἡνίκα μὲν ὁ ὑπερσυντέλικος οὐ συνάρχεται τῷ παρακειμένῳ ἀλλὰ προσλαμβάνει τὸ ᾤ-ε ἔξωθεν κατὰ τὴν ἄρχουσαν, ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικήν ἔκτασιν καὶ ποιεῖ τὸ προστακτικόν, οἷον πεποίημαι ἐπεποιήμην ἐπεποίησο πεποίησο, τέτυμαι ἐτετύμην ἐτέτυψο τέτυψο, λέλεγμαι ἐλελέγμην ἐλέλεξο λέλεξο· ἐπὶ τούτων γὰρ ὁ ὑπερσυντέλικος οὐ συνάρχεται τῷ παρακειμένῳ· ἡνίκα δὲ ὁ ὑπερσυντέλικος συνάρχεται τῷ παρακειμένῳ, οὐκ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικήν ἔκτασιν καὶ ποιεῖ τὸ προστακτικόν, ἀλλὰ φυλάττει αὐτήν καὶ ἐν τῷ προστακτικῷ, οἷον ἔφθαρμαι ἐφθάρμην ἔφθαρσο καὶ ἔφθαρσο τὸ προστακτικόν, ἔσταλμαι ἐστάλμην ἔσταλσο καὶ ἔσταλσο τὸ προστακτικόν, ἡλέημαι ἡλεήμην ἡλέησο καὶ ἡλέησο τὸ προσ τακτικόν. Τοῦτο δὲ γίνεται, ἐπειδὴ ὁ παρακείμενος τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικήν ἔκτασιν οὐδαμοῦ ἀποβάλλει, οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς ἀποβάλλει αὐτήν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, οἷον τέτυφα τετυφῶς τετυφέναι τέτυφε σύ τετύφοιμι ἐὰν τετύφω, ἔσταλκα ἐσταλκῶς ἐσταλ κέναι ἔσταλκε σύ ἐστάλκοιμι ἐὰν ἐστάλκω· ἐὰν οὖν ἀποβάλλῃ ὁ ὑπερσυντέλικος τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικήν ἔκτασιν ἐν τῷ προστακτικῷ, ἡνίκα συνάρχεται τῷ παρακειμένῳ, εὐρίσκεται ἢ ἐν ἀρχαῖς κλιτικῇ ἔκτα σις τοῦ παρακειμένου ἀποβαλλομένη, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Τούτου δὲ χάριν ἡνίκα ὁ ὑπερσυντέλικος συνάρχεται τῷ παρακειμένῳ, οὐκ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικήν ἔκτασιν ἐν τῷ προστακτικῷ. Τετύφθω. Δεῖ γινώσκειν, ὅτι τοῦτο δύναται καὶ ἀπὸ τοῦ τετυ φέτω τετυφέσθω γενέσθαι καὶ ἐν συγκοπῇ τετύφθω, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ πεποιηκέτω πεποιηκέσθω καὶ ἐν συγκοπῇ πεποιήσθω· δύναται <δὲ> καὶ ἀπὸ τοῦ δευτέρου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ γενέσθαι τροπῇ τοῦ ᾤ-ε εἰς ᾤ-ω, οἷον τέτυφθε τετύφθω, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ πεποίησθε πεποιήσθω, τῷ κανόνι τῷ προλεχθέντι. Δυνικά· τέτυφθον, τετύφθων. Πληθυντικά· τέτυφθε, τε τύφθωσαν. Ἀορίστου παθητικοῦ πρώτου καὶ μέλλοντος. Τύφθητι. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ προστακτικοῦ τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος διαλαμβάνει. Καὶ δεῖ γινώσκειν, ὅτι κανονίζεται τὸ 250 προστακτικὸν τοῦ παθητικοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος καὶ τὸ προστακτικὸν τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος τοῦτον τὸν τρόπον· οἱ δύο ἀόριστοι οἱ παθητικοί, φημὶ δὴ ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος, κατὰ τὸ τρίτον ἑαυτῶν πρόσωπον προσλαμβάνοντες τὴν ᾤ-ι συλλαβὴν καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικήν ἔκτασιν ἀποβάλλοντες, τὸ προστακτικὸν ποιοῦσιν ἑαυτῶν τε καὶ τῶν μελλόντων, ὁ πρῶτος ἀόριστος τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, οἷον ἐτύφθη τύφθηθι καὶ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν δασέων κατὰ μετάθεσιν τοῦ ᾤ-θ εἰς ᾤ-τ τύφθητι, ἐλέχθη λέχθηθι καὶ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν δασέων κατὰ μετάθεσιν τοῦ ᾤ-θ εἰς ᾤ-τ λέχθητι, ἐνύγη νύγηθι, ἐστάλη στάληθι, ἐδάρη δάρηθι. Εἰς ᾤ-ι δὲ ταῦτα ἔχουσι τὸ προστακτικόν, ἐπειδὴ εἰς ᾤ-ς μετ' ὀξείας τάσεως ἔχουσι τὴν μετοχήν διὰ τοῦ ᾤ-ν-τ κλινὸν μένην, οἷον τυφθεῖς τυφθέντος, δαρεῖς δαρέντος· τὰ δὲ ἔχοντα τὴν μετοχήν εἰς ᾤ-ς μετ' ὀξείας τάσεως διὰ τοῦ ντ κλινομένην εἰς ᾤ-ι ἔχουσι τὸ προστακτικόν, οἷον ἰστάς ἰσάντος ἰσταθι, διδούς διδόντος δίδοθι, ζευγνύς ζευγνύντος ζεύγνυθι, πηγνύς πηγνύντος πήγνυθι, στάς σάντος στήθι, βάς βάντος βῆθι, γνούς γνόντος γνῶθι· οὕτως οὖν καὶ τυπεῖς τυπέντος τύπηθι καὶ τυφθεῖς τυφθέντος τύφθηθι καὶ

διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν δασέων τύφθητι κατὰ μετάθεσιν τοῦ ᾠ εἰς ᾠ. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τότε τρέπεται τὸ ᾠ εἰς ᾠ ἐν τοῖς εἰς ᾠ προστακτικοῖς, ἡνίκα προηγεῖται ἕτερον ᾠ, οἷον τύφθητι τύφθητι, λέχθητι λέχθητι, <νύχθητι> νύχθητι, ἡνίκα δὲ μὴ προηγεῖται ἕτερον ᾠ, οὐ τρέπεται τὸ ᾠ εἰς ᾠ, οἷον φαθί, ἀντὶ τοῦ εἰπέ, ὡς παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Ἰππεῦσιν <τ>, αὐτὸ φαθί. Σεσημειῶται ἐν τῷ κανόνι τῷ λέγοντι, ὅτι τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾠ τ κλινομένην εἰς ᾠ ποιῶσι τὸ προστακτικόν, τὸ δὲ θές ἔς (σημαίνει δὲ τὸ πέμψον, ἐξ οὗ ἐν συνθέσει τὸ ἄφες καὶ πρόες καὶ πάρες καὶ μέθες)· ταῦτα γὰρ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾠ τ κλινομένην, οἷον δούς δόντος, θεῖς θέντος, εἷς ἔντος (ἐξ οὗ τὸ ἀφείς ἀφέντος), οὐκ ἐγένοντο εἰς ᾠ ἐν τοῖς προστακτικοῖς, δὲ γὰρ καὶ θές καὶ ἔς τὰ προσ τακτικά· περὶ τούτων δὲ ἐν τοῖς εἰς ᾠ, εἰ θεῶ φίλον, διαληψόμεθα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ ἔθην δευτέρου ἀορίστου ὀριστικοῦ ἐνεργητικοῦ. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξείας τάσεως διὰ τοῦ ᾠ τ κλινομένην, διὰ τὸ τύψας τύψαντος· αὕτη γὰρ καὶ εἰς ᾠ λήγει καὶ διὰ τοῦ ᾠ τ κλίνεται, καὶ ἐπειδὴ 251 οὐκ ἔστιν ὀξύτονος, οὐ ποιεῖ τὸ προστακτικὸν εἰς θι, τύψον γὰρ ἔστι τὸ προστακτικόν· πρόσκειται διὰ τοῦ ᾠ τ κλινομένην διὰ τὸ τετυφώς τετυφότος· αὕτη γὰρ εἰς ᾠ λήγει καὶ ὀξύτονος ἔστιν, καὶ ἐπειδὴ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ᾠ τ ἀλλὰ διὰ καθαροῦ τοῦ ᾠ τ ο, οὐ ποιεῖ τὸ προστακτικὸν εἰς ᾠ, τὸ γὰρ προστακτικὸν αὐτῆς τέτυφε σύ· πρόσκειται εἰς ᾠ, διὰ τὸ λαβὼν λαβόντος· αὕτη γὰρ ἡ μετοχὴ καὶ ὀξύνεται καὶ διὰ τοῦ ᾠ τ κλίνεται, καὶ ἐπειδὴ οὐ λήγει εἰς ᾠ, οὐ ποιεῖ τὸ προστακτικὸν εἰς ᾠ, λάβε γὰρ τὸ προστακτικόν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι καθόλου τὰ εἰς ᾠ προστακτικὰ παραλήγουσαν ἔχουσι τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ, οἷον ἐτύφθημεν τύφθητι καὶ τύφθητι, ἐτύπημεν τύπητι, ἐδά ρημεν δάρητι, ἐνύγημεν νύγητι, ἐτίθεμεν τίθετι καὶ τίθετι, ἴσταμεν ἴστατι, δίδομεν δίδοθι, ζεύγνυμεν ζεύγνυθι, ἔστημεν στήθι, ἔβημεν βῆθι, ἔτλημεν τλήθι, ἔγνωμεν γνώθι. Τούτων οὕτως ἐχόντων φασὶ τινες, ὡς οὐκ ὠφείλε τραπῆναι τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ ἐν τῷ τύφθητι· οὐ γὰρ πάντως τρέπεται, ὅτε ἀλλεπαλληλία τῶν δασέων ἐστίν· ἰδού γὰρ ἐστίν <ε 110. 133. 251> ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἐταῖροι, καὶ ὅμως οὐκ ἐτράπη τὸ ᾠ εἰς ᾠ διὰ τὴν ἀλλεπαλληλίαν τῶν δασέων. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ὥσπερ κακόν ἐστίν ἡ κλοπή, καὶ ὅμως οἱ μὲν φεύγουσιν αὐτήν, οἱ δὲ οὐ, οὕτω κακόφωνον μὲν ποιεῖ τὴν λέξιν ἡ ἀλλεπαλληλία τῶν δασέων, καὶ ὅμως τινὰ μὲν φεύγοντα αὐτὴν τρέπουσι τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ, τινὰ δὲ μὴ φεύγοντα αὐτὴν οὐ τρέπουσι τὸ ᾠ εἰς ᾠ, ὡς τὸ ἀπέφθιθον. Τυφθήτω. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾠ προστακτικὰ τροπῇ τῆς ᾠ εἰς ᾠ τὸ τρίτον πρόσωπον ποιῶσιν, οἷον τύπητι τυπήτω, δάρητι δαρήτω, νύγητι νυγήτω, δίδοθι δίδότω, ἴσταθι ἰστάτω, ζεύγνυθι ζευγνύτω, τύφθητι τυφθήτω· τὸ γὰρ ᾠ ἐνταῦθα δυνάμει ᾠ ἐστίν· τύφθητι γὰρ, ὡς εἴρηται, καὶ νύχθητι, καὶ διὰ τὴν <ἀλλ>επαλληλίαν τῶν δασέων, ἡγουν τοῦ ᾠ, ἐτράπη τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ. Δύναται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐτύφθητε δευτέρου προσώπου πληθυντικοῦ ὀριστικοῦ γενέσθαι τὸ τυφθήτω, τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠ καὶ ἀποβολῇ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, ὡς ἐν τοῖς προ λαβοῦσιν εἴρηται. Δυϊκά· τύφθητον, τυφθήτων. Πληθυντικά· τύφθητε, τυφθήτωσαν· εἴρηται. Ἀορίστου <παθητικοῦ> δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος. Τύπηθι. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ προστακτικοῦ παθητικοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος διαλαμβάνει· καὶ ἰστέον ὅτι εἴρηται ἡ περὶ τούτου 252 διδασκαλία ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ παθητικοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος· φησὶ δὲ ὁ τεχνικός, ὅτι ἐπειδὴ ἐνταῦθα οὐκ ἦν ἀλλεπαλληλία τῶν δασέων, ἡγουν τοῦ ᾠ, τούτου χάριν οὐκ ἐτράπη τὸ ᾠ εἰς ᾠ. Τυπήτω. Δυϊκά· τύπητον, τυπήτων. Πληθυντικά· τύπητε, τυπήτωσαν. Μέσου ἀορίστου πρώτου καὶ μέλλοντος. Τύψαι.

Ἐνταῦθα περὶ τοῦ προστακτικοῦ τοῦ μέσου ἀορίστου πρώτου καὶ μέλλοντος διαλαμβάνει, καὶ κανονίζει αὐτὸ τοῦτον τὸν τρόπον· ὁ πρῶτος ἀόριστος ἐνεργητικὸς ὀριστικός, ἡ-α-τ-α τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν προσλαμβάνων τὸ ἡ καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλων τὸ προστακτικὸν ποιεῖ τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, διὸ καὶ διὰ τῆς ἡ-α διφθογγίου γράφεται, οἷον ἔτυπα τύπαι, ἔλουσα λοῦσαι, ἐποίησα ποιῆσαι, ἔδεξα (ἐξ οὗ τὸ ἐδεξάμην καὶ ἀπεδεξάμην καὶ κατεδεξάμην) δέξαι, ἔκτησα (ἐξ οὗ τὸ ἐκτησάμην) κτῆσαι, ἐλόγισα (ἐξ οὗ τὸ ἐλογισάμην) λόγισαι, ἐβίασα (ἐξ οὗ τὸ ἐβιασάμην) βίασαι, ἡμίλλησα (ἐξ οὗ τὸ ἡμίλλησάμην) ἀμίλλησαι, ἐθέασα (ἐξ οὗ τὸ ἐθεασάμην) θέασαι, ἐκόμισα (ἐξ οὗ τὸ ἐκομισάμην) κόμισαι, ἤλειψα (ἐξ οὗ τὸ ἡ-λειψάμην) ἄλειψαι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος παρέλθῃ τὰς δύο συλλαβάς, προπαροξύνεται, οἷον ποιῆσαι λόγισαι κατάδεξαι ἄσπασαι προσποιῆσαι περιποιῆσαι ἀμίλλησαι βίασαι θέασαι κόμισαι ἄλειψαι· δυσύλλαβον δὲ ὄν, εἰ μὲν φύσει μακρᾶ παρα λήγεται, προπερισπᾶται, οἷον κτῆσαι λοῦσαι, εἰ δὲ μὴ παραλήγεται φύσει μακρᾶ, παροξύνεται, οἷον δέξαι. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν δυσυλλάβων ὁμοφωνία παρακολουθεῖ τῶν προστακτικῶν πρὸς τὰ ἀπαρέμφατα· τὸ γὰρ λοῦσαι καὶ προστακτικὸν δύναται εἶναι καὶ ἀπαρέμφατον, ἀλλὰ προστακτικὸν μὲν πρώτου μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, ἀπαρέμφατον δὲ πρώτου ἀορίστου ἐνεργητικοῦ· ἐκ δὲ τῆς συντάξεως διακρίνονται· εἰ μὲν γὰρ εἴπω λοῦσαι θέλω, ἀπαρέμφατόν ἐστιν, εἰ δὲ λοῦσαι σύ, προσ τακτικόν· ἐπὶ δὲ τῶν ὑπὲρ δύο συλλαβάς φωνῇ μόνῃ συνεπιπτουσιν, οὐκέτι δὲ καὶ τόνω· τὸ μὲν γὰρ προστακτικὸν προπαροξύνεται, οἷον ποιῆσαι κόμισαι, τὸ δὲ ἀπαρέμφατον πρὸ μιᾶς ἔχει τὸν τόνον, οἷον ποιῆσαι κομίσαι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 253 Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ ἡ-α διφθογγος ἐν μὲν τοῖς ὀριστικοῖς καὶ ἀπαρεμφάτοις καὶ προστακτικοῖς καὶ ὑποτακτικοῖς τῷ τονικῷ παραγ γέλματι ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεται, οἷον τύπτομαι τύπτεσθαι ποιῆσαι ἐὰν τύψωμαι· ἰδοὺ γὰρ ταῦτα προπαροξύνονται, τῆς ἡ-α διφθογγίου ἐπὶ τέλους οὔσης· τοῦτο δὲ οὐ παρηκολούθει, εἰ μὴ, ὅτι ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεται ἡ ἡ-α διφθογγος ἐπὶ αὐτῶν. Ἐν δὲ τοῖς εὐκτικοῖς ἀντὶ φύσει μακρᾶς παραλαμβάνεται, οἷον ποιῆσαιμι ποιήσαις ποιήσαι· ἰδοὺ γὰρ ἐν τῷ ποιῆσαι εὐκτικῷ οὐ τίθεται περισπωμένη, ἐπειδὴ ἡ ἡ-α διφθογγος ἐνταῦθα ἀντὶ φύσει μακρᾶς παραλαμβάνεται· οὐδέποτε δὲ πρὸ φύσει μακρᾶς τίθεται περισπωμένη, οἷον κήπου Ὀμήρου ἀνθρώπου. Ἐν δὲ τῷ ποιῆσαι ἀπαρεμφάτῳ, οἷον ποιῆσαι θέλω, περισπωμένη τίθεται, ἐπειδὴ ἡ ἡ-α διφθογγος ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεται, καὶ τούτου χάριν τίθεται περισπωμένη, ὡς ἐν τῷ βῆναι στῆναι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι καὶ τοῦτο, τί δήποτε ἡ ἡ-α διφθογγος ἐν μὲν τοῖς ὀριστικοῖς καὶ ἀπαρεμφάτοις καὶ προστακτικοῖς καὶ ὑποτακτικοῖς τῷ τονικῷ παραγγέλματι, ὡς εἴρηται, ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεται, ἐν δὲ τοῖς εὐκτικοῖς ἀντὶ φύσει μακρᾶς. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην· ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις διὰ τοῦτο ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεται ἡ ἡ-α διφθογγος, ἐπειδὴ τὰ ἀπαρέμφατα δυνάμει πτωτικά εἰσιν, οἷον τὸ περιπατεῖν ὠφελίμῳ ἐστίν, τοῦ περιπατεῖν ὠφελίμου ὄντος, τῷ περιπατεῖν ὠφελίμῳ ὄντι· ὀνόματα γὰρ εἰσι τῶν πραγμάτων, ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ὁ περίπατος λέγω τὸ περιπατεῖν, καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἡ φιλοσοφία λέγω τὸ φιλοσοφεῖν· ἡ δὲ ἡ-α διφθογγος ἐν τοῖς πτωτικοῖς ἀντὶ κοινῆς εἴωθε παραλαμβάνεσθαι τῷ τονικῷ παραγγέλματι, οἷον ἄμαξαι ἄελλαι τράπεζαι· εἰκότως οὖν καὶ ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεται. Ἐπειδὴ δὲ ἀμφιβάλλεται, εἴτε τὴν ὀριστικὴν δεῖ προτάξαι εἴτε τὴν ἀπαρέμφατον, παρεχώρησε δὲ ἡ ἀπαρέμφατος τῇ ὀριστικῇ κατὰ τὴν τάξιν, εἰκότως καὶ κατὰ τὸ ἰδίωμα παρεχώρησεν αὐτῇ, καὶ τούτου χάριν ἐν τοῖς ὀριστικοῖς ἡ ἡ-α διφθογγος ἀντὶ κοινῆς παραλαμβάνεται τῷ τονικῷ παραγγέλματι ὁμοίως τοῖς ἀπαρεμφάτοις.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ προστακτικὰ καὶ ὑποτακτικὰ σχεδὸν φωνὰς ἔχουσιν ὅρι στικὰς, οἷον ἔτυπτε τύπτε, ἐποίει ποίει, ἐβόα βόα, τύπτω ἔαν τύπτω, ποιῶ ἔαν ποιῶ, <βοῶ ἔαν βοῶ>, εἰκότως καὶ τὰ ιδιώματα τῶν ὀριστικῶν 254 ἐφύλαξαν, καὶ τούτου χάριν καὶ αὐτὰ τὴν ᾠ-ι δίφθογγον ἔχουσιν ἀντὶ κοινῆς παραλαμβανομένην τῷ τονικῷ παραγγέλματι, ὥσπερ τὰ ὀριστικά· τὰ δὲ εὐκτικά, ἐπειδὴ οὐκ ἐφύλαξαν τὰς φωνὰς τῶν ὀριστικῶν, εἰκότως οὐδὲ τὰ ιδιώματα αὐτῶν ἐφύλαξαν, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἔχουσι τὴν ᾠ-ι δίφθογγον ἀντὶ κοινῆς παραλαμβανομένην τῷ τονικῷ παραγγέλματι. Πάλιν ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι τοῦτο, εἴ ἄρα, ὥς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἰρήκαμεν, τὰ εἰς ᾠ-η-ν ἔχοντα τὸ ᾠ-ι κλιτικόν, εἴτε παθητικά εἴτε μέσα, τοῦ ἰδίου δευτέρου προσώπου ἀποβάλλοντα τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν τὸ προστακτικὸν ποιοῦσιν, οἷον ἐτυπτόμην ἐτύπτου τύπτου, ἐτυ πόμην ἐτύπου τύπου, ἐποιούμην ἐποιῶ ποιοῦ, ἐλαβόμην ἐλάβου λαβοῦ ἀττικῶς, ἐτετύμην ἐτέτυψο τέτυψο, διατί ὁ πρῶτος μέσος ἀόριστος εἰς ᾠ-η-ν λήγων καὶ ἔχων τὸ ᾠ-ι κλιτικόν οὐκ ἀποβάλλει τοῦ ἰδίου δευτέρου προσώπου τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν καὶ ποιεῖ τὸ προστακτικόν, οἷον ἐτυψάμην ἐτύψω, καὶ οὐ λέγομεν τὸ προστακτικὸν τύψω, ἀλλὰ τύψαι, καὶ πάλιν ἐποιήσάμην ἐποιήσω, καὶ οὐ λέγομεν τὸ προστακτικὸν ποιήσω, ἀλλὰ ποιῆσαι. Ἐν ταύτῃ δὲ ζητοῦμεν, καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν εἰς τὴν ᾠ-ι δίφθογγον λήγει τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, οἷον ποιῆσαι λοῦσαι κτῆσαι ἄσπασαι κατάδεξαι ἀμίλλησαι λόγισαι. Καὶ λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι διὰ τοῦτο τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου [καὶ μέλλοντος] ἀποβάλλον τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν οὐ ποιεῖ τὸ προστακτικόν οἷον ἐτυψάμην ἐτύψω οὐ γίνεται τύψω ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾠ-η-ν ἔχοντα τὸ ᾠ-ι κλιτικόν τότε ἔχουσι τὰ ἴδια προστακτικὰ ὅμοιο κατάληκτα τοῖς ἰδίους δευτέροις προσώποις, ἥνίκα καὶ τὸ προστακτικὸν τὸ ἐνεργητικὸν ἢ ὁμοιοκαταληκτεῖ τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ ἢ εἰς ᾠ-ι λήγει, οἷον ἔτυπτον ἔτυπτες ἔτυπτε τύπτε ὁμοιοκαταλήκτως, ἀλλὰ καὶ ἐτυπτόμην ἐτύπτου τύπτου ὁμοιοκαταλήκτως· πάλιν ἐστὶν ἔτυπον ἔτυπες ἔτυπε τύπε ὁμοιοκαταλήκτως, καὶ ἐτυπόμην ἐτύπου τύπου καὶ τυποῦ ἀττικῶς ὁμοιοκαταλήκτως· πάλιν ἐστὶ τέτυφα τέτυφας τέτυφε καὶ τέτυφε σύ τὸ προστακτικὸν ὁμοιοκαταλήκτως, ἀλλὰ καὶ ἐτετύμην ἐτέτυψο τέτυψο ὁμοιοκαταλήκτως· καὶ πάλιν ἐδίδων ἐδίδως ἐδίδω, καὶ τὸ προστακτικὸν δίδοθι εἰς ᾠ-ι λήγει, ἀλλὰ καὶ ἐδιδόμην ἐδίδοσο δίδοσο ὁμοιοκαταλήκτως· καὶ πάλιν ἴστην ἴστης ἴστη, καὶ τὸ προστακτικὸν ἴσταθι εἰς ᾠ-ι λήγει, <ἀλλὰ> καὶ ἰστάμην ἴτασο <καὶ ἴτασο> τὸ προστακτικὸν ὁμοιοκαταλήκτως· καὶ πάλιν ἐπήγνυν ἐπήγνυς ἐπήγνυ, καὶ τὸ προστακτικὸν πῆγνυθι εἰς ᾠ-ι λήγει, ἀλλὰ καὶ ἐπηγνύμην ἐπήγνυσο πῆγνυσο ὁμοιοκαταλήκτως. Εἰ οὖν τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ οὔτε ὅμοιο 255 καταληκτεῖ τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ οὔτε εἰς ᾠ-ι λήγει, ἔτυψε γὰρ τὸ ὀριστικὸν καὶ τύψον τὸ προστακτικὸν δηλονότι, εἰκότως οὐ δύναται οὔτε τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου ὁμοιοκαταληκτεῖν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου ὀριστικοῦ. Διατί δὲ εἰς τὴν ᾠ-ι δίφθογγον λήγει τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου, λέγει ὁ Ἡρωδιανὸς ταύτην τὴν ἀπολογίαν· ἡ ᾠ-ι δίφθογγος εὐρίσκεται ἐν πάσαις ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν· καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις εὐρίσκειται, οἷον τύψαι ποιῆσαι, καὶ ἐν τοῖς εὐκτικοῖς, οἷον ποιήσαιμι ποιήσαις ποιῆσαι, καὶ ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς, οἷον ἔαν τύπτωμαι, καὶ ἐν τοῖς ὀριστικοῖς, οἷον τύπτομαι· ἐπειδὴ οὖν ἐν πάσαις ταῖς ἄλλαις ἐγκλίσεσιν εὐρίσκεται ἡ ᾠ-ι δίφθογγος, εἰκότως καὶ τὸ προστακτικὸν τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου εἰς τὴν ᾠ-ι δίφθογγον λήγει, οἷον ποιῆσαι κατάδεξαι ἄσπασαι, ἵνα εὐρεθῇ καὶ ἐν τοῖς προστακτικοῖς ἡ ᾠ-ι δίφθογγος. Τυψάσθω. Δυϊκά· τύψασθον, τυψάσθων. Πληθυντικά· τύψασθε, τυψάσθωσαν· εἴρηται. Μέσου ἀορίστου δευτέρου καὶ μέλλοντος. Τυποῦ. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ προστακτικοῦ διαλαμβάνει τοῦ <μέσου>

δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, καὶ κανονίζει αὐτὸν τοῦτον τὸν τρόπον· ὁ μέσος δεύτερος ἀόριστος, τοῦ δευτέρου προσώπου τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλων, τὸ προστακτικὸν ποιεῖ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, οἷον ἐτυπόμην ἐτύπου τύπου, ἐνυγόμην ἐνύ γου νύγου, ἐπυθόμην ἐπύθου πύθου, ἐλαβόμην ἐλάβου λάβου, ἐγένό μιν ἐγένου γένου· ταῦτα δέ, φημί <δὴ> τὰ προστακτικὰ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου, ὡς φησιν ὁ τεχνικός, παραλόγως οἱ Ἀττικοὶ περισπῶ σιν, οἷον τυποῦ γενοῦ νυγοῦ πυθοῦ λαβοῦ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δεῖ δὲ ζητῆσαι, διατί ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων οὐκ ἔχει προστακτικόν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι, ὡς δέδεικται, οἱ ἀόριστοι καὶ οἱ μέλλοντες ἐν τοῖς προστακτικοῖς συνεζευγμένοι εἰσίν, καὶ [οὐκ] ἐκ τῶν ἀορίστων γί νονται τὰ προστακτικὰ τοῦ ἀορίστου καὶ μέλλοντος· ἐπειδὴ οὖν οὐχ ὑπελείφθη ἄλλος ἀόριστος ὁ ὀφείλων παραληφθῆναι μετὰ τοῦ μετ' ὀλί γον μέλλοντος καὶ ἀποτελέσαι τὸ προστακτικὸν αὐτοῦ, τούτου χάριν οὐκ ἔσχε προστακτικόν. Τυπέσθω. Δυϊκά· τύπεσθον, τυπέσθων. Πληθυντικά· τύπεσθε, τυπέσθωσαν· εἴρηται. 256

Περὶ εὐκτικῶν. Ἐνταῦθα περὶ τῶν εὐκτικῶν διαλαμβάνει καὶ εἰκότως προτάττονται τῶν ὑποτακτικῶν, εἴ γε τὰ μὲν εὐκτικά τέλειον λόγον ποιοῦσιν, τὰ δὲ ὑποτακτικά οὐ ποιοῦσι τέλειον λόγον. Ἐμάθομεν γάρ, ὅτι οὐδέποτε τέλειος λόγος γίνεται χωρὶς ἐνὸς τῶν τριῶν τούτων ῥημάτων, ὅριστι κοῦ φημί προστακτικοῦ καὶ εὐκτικοῦ, ἢ λεγομένου ἢ νοουμένου· καὶ λεγομένου μὲν ὀριστικοῦ, οἷον <εχ. γρ. Α 84> τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς, λεγομένου δὲ προστακτικοῦ, οἷον <Α 1> μῆνιν ἄειδε, θεά, καὶ <α 1> ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, λεγομένου δὲ εὐκτικοῦ, ὡς ἐπὶ τοῦ <Α 42> τίσειαν Δα ναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι, καὶ πάλιν <Γ 407> μῆδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας <Ὀλυμπον>, νοουμένου δὲ <ὀρι στικοῦ>, ὡς ἐπὶ τοῦ <Μ 243> εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, νοεῖται γάρ τὸ ἐστίν, καὶ πάλιν <Β 4> οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, νοεῖται γάρ τὸ ἐστίν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι φασί τινες, ὡς οὐκ ὠφείλον τὰ εὐκτικά ἔχειν παρωχημένους, οὐδεὶς γὰρ περὶ τῶν παρελθόντων εὔχεται, ἀλλ' ἢ περὶ τῶν ὄντων, ἵνα μένωσιν, ἢ περὶ τῶν μελλόντων, ἵνα γένωνται· περὶ δὲ τῶν ἄπαξ παρελθόντων πῶς εὔχεται τις; Καὶ λέγει ὁ Ἀπολ λώνιος <Synt. 251, 16> πιθανῶς ἐπιχειρῶν, ὅτι ἔστι καὶ περὶ παρελ θόντων εὐχή, κατασκευάζων οὕτως· θῶμέν τινα εἶναι ἐν Ἀθήναις ἔχοντα υἱόν, ὅστις τῶν Ὀλυμπίων τελουμένων ἔπεμψε τὸν ἴδιον υἱὸν ἐν Ἥλιδι ὀφείλοντα ἀγωνίσασθαι· ὁ δὲ ἀπελθὼν καὶ ἀγωνισάμενος νε νίκηκεν, καὶ μετὰ τὸ αὐτὸν ἀγωνίσασθαι καὶ νικῆσαι ἀγνοῶν ὁ πατήρ ὅτι ἐνίκησεν εὔχεται λέγων νενικήκοι ὁ ἐμὸς παῖς, ἀντὶ τοῦ εἶθε ἀκούσαιμι ὅτι ὑπάρχει νενικηκὼς ὁ παῖς μου· καὶ ἰδοῦ, φησὶν, ἥδη παρελθούσης τῆς πράξεως, ἡγουν τῆς νίκης, εὔχεται λέγων νενικήκοι παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ, ὅπερ ἥδη ἐπράχθη. Τοῦτο δὲ πιθα νόν ἐστιν, ἀλλ' οὐ καταναγκαστικόν· ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι εἰ καὶ ἡ νίκη παρῆλθεν, ἀλλ' οὖν ὡς περὶ μέλλοντος ποιεῖται τὴν εὐχὴν, ἡγνόει γὰρ ὅτι ἦν νικήσας ὁ υἱὸς αὐτοῦ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι μόνη ἡ ὀριστικὴ ἔγκλισις ἔχει τὴν σημασίαν τῶν χρόνων, ἐνεστώτος φημι καὶ παρατατικοῦ καὶ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ καὶ ἀορίστου καὶ μέλλοντος· ἐνεστώτος μὲν, οἷον τύπτω, 257 παρατατικοῦ δέ, οἷον ἔτυπτον, παρακειμένου δέ, οἷον τέτυφα, ὑπερσυντελί κου δέ, οἷον ἐτετύφειν, ἀορίστου δέ, οἷον ἔτυψα, μέλλοντος δέ, οἷον τύψω· αἱ δὲ λοιπαὶ ἐγκλίσεις, λέγω δὴ ἡ ἀπαρέμφατος καὶ ἡ προστακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ καὶ ἡ ὑποτακτικὴ, μέλλοντος καὶ μόνου ἔχουσι τὴν σημασίαν, καὶ οὔτε ἐνεστώτος οὔτε παρωχημένου. Ἐν γὰρ τῷ λέγειν θέλω τύπτειν, βού λομαι τετυφέναι τὸ μήπω τέως γενόμενον θέλω γενέσθαι· ὁμοίως καὶ τὸ τύπτειμι εὐκτικὸν μέλλοντος ἔχει σημασίαν, τὸ γὰρ μήπω γενόμενον εὔχομαι γενέσθαι· ὡσαύτως τὸ τύπτε προστακτικὸν μέλλοντος ἔχει ση μασίαν, τὸ γὰρ μήπω γενόμενον προστάττομεν

γενέσθαι· τὸν αὐτὸν τρό πον καὶ τὸ ἐὰν τύπτω ὑποτακτικὸν μέλλοντος ἔχει σημασίαν, διστάζο μεν γάρ, εἰ δεῖ ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα ἢ μὴ δεῖ. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς εἰ μὴ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις αἰτιολογίαν σημαίνει· ἐὰν γὰρ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις αἰτιολογίαν σημαίνη, παρωχημένου ἔχει τὴν σημασίαν, οἷον ἵνα πράξω ἐφθόνησάς μοι καὶ πάλιν ἵνα ἀναγνῶ ὠφελήθην, ἀντὶ τοῦ διότι ἀνέγνων ὠφελήθην καὶ διότι ἔπραξα ἐφθόνησάς μοι. Καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες, εἰ ἄρα αἱ λοιπαὶ ἐγκλίσεις αἰ παρὰ τὴν ὀριστικήν, ὡς δέδεικται, μέλλοντος καὶ μόνου ἔχουσι τὴν σημασίαν, καὶ οὔτε ἐνεστώτος οὔτε παρωχημένου, πῶς εὐρίσκομεν ἐν αὐταῖς ἐν εστώτα καὶ παρατατικὸν καὶ παρακείμενον καὶ ὑπερσυντελικόν, οἷον τύπτειν τετυφέναι, τύπτωμι τετύφοιμι, τύπτε τέτυφε σύ, ἐὰν τύπτω ἐὰν τετύφω. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐν ταύταις ταῖς ἐγκλίσεσιν, λέγω δὴ <ἐν> τῇ ἀπαρεμφάτῳ καὶ τῇ εὐκτικῇ καὶ τῇ προστακτικῇ καὶ τῇ ὑπο τακτικῇ, οὐχ ὡς ἐχούσαις τὸ σημαίνόμενον ἐνεστώτος ἢ παρωχημένου, ἥγουν οὐχ ὡς ἐνισταμένης ἐν αὐταῖς ἢ παρωχημένης τῆς πράξεως, οἷον παρελθούσης ἤδη τῆς πράξεως, λαμβάνεται ὁ ἐνεστώς καὶ ὁ πα ρατατικός καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντελικός· γὰρ εἴρηται, μέλλοντος καὶ μόνου ἔχουσιν αὗται αἱ ἐγκλίσεις τὴν σημασίαν· ἀλλ' ἢ πρὸς παράτασιν ἢ πρὸς συμπλήρωσιν λαμβάνονται οὗτοι οἱ χρόνοι ἐν ταύταις ταῖς ἐγκλίσεσιν· οἷον ἐπὶ μὲν τῆς εὐκτικῆς ἐγκλίσεως, ἡνίκα εὐχόμεθα τὸ μέλλον γενέσθαι πρᾶγμα ἔχειν παράτασιν καὶ μὴ πληρῶ θῆναι, λέγομεν τύπτωμι ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, οἷον ἐπὶ μὴ πληρώσω τύπτων, ἀλλ' ἐχέτω τὸ πρᾶγμα παράτασιν, τουτέστιν <ἐπι>μένομι τύ πτων· ἡνίκα δὲ θέλομεν καὶ εὐχόμεθα τὸ μέλλον γενέσθαι πρᾶγμα ἔχειν συμπλήρωσιν καὶ μὴ ἐπιμεῖναι παρατεινόμενον, λέγομεν τετύφοιμι παρα κειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, οἷον ἐπὶ μὴ ἐπιμένομι τύπτων, ἀλλ' ἔχοι 258 τὸ πρᾶγμα συμπλήρωσιν. Ὀμοίως ἐπὶ τῆς προστακτικῆς ἐγκλίσεως, ἡνίκα θέλομεν τὸ μέλλον γενέσθαι πρᾶγμα ἔχειν παράτασιν καὶ μὴ πληρῶθῆναι, λέγομεν καὶ προστάττομεν τύπτε ἐνεστώτος καὶ παρατατι κοῦ, οἷον ἐπὶ μὴ πληρώσης τύπτων, ἀλλ' ἐπίμεινον· ἡνίκα δὲ θέλομεν τὸ μέλλον γενέσθαι πρᾶγμα ἔχειν συμπλήρωσιν καὶ τελείωσιν καὶ μὴ ἐπι μεῖναι παρατεινόμενον, λέγομεν καὶ προστάττομεν τέτυφε σύ παρακειμέ νου καὶ ὑπερσυντελικού, οἷον ἐπὶ μὴ ἐπιμείνης τύπτων, ἀλλ' ἐχέτω τὸ πρᾶγμα συμπλήρωσιν. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως, ὅτε θέλομεν τὸ μέλλον γενέσθαι πρᾶγμα ἔχειν παράτασιν, λέγομεν ἐὰν τύπτω ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, οἷον ἐὰν μὴ πληρώσω τύπτων, ἀλλ' ἐπιμείνω, καὶ ἔχη τὸ πρᾶγμα παράτασιν· ἡνίκα δὲ θέλομεν τὸ μέλλον γενέσθαι πρᾶγμα ἔχειν συμπλήρωσιν καὶ μὴ παρατείνεσθαι, λέγομεν ἐὰν τετύφω παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, οἷον ἐὰν πληρώσω τύπτων, καὶ μὴ ἐπιμείνη τὸ πρᾶγμα παρατεινόμενον, ἀλλ' ἔχη συμπλήρωσιν. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφάτου ἐγκλίσεως, ὅτε θέλομεν τὸ μέλλον γενέσθαι πρᾶγμα ἔχειν παράτασιν, λαμβάνομεν προαιρετικὸν ῥῆμα ὀριστικόν, λέγω δὴ τὸ θέλω ἢ τὸ βούλομαι ἢ τι τοιοῦτον ἀνα πληροῦν τὴν βούλησιν τῆς ψυχῆς, ἐπειδὴ τὰ ἀπαρέμφατα, ὡς ἔγνωμεν, οὐκ ἔχουσι βούλημα ψυχῆς, καὶ λέγομεν θέλω τύπτειν ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, οἷον θέλω ἐπιμεῖναι τύπτων καὶ μὴ πληρῶσαι, ἀλλ' ἔχειν τὸ πρᾶγμα παράτασιν· ἡνίκα δὲ θέλομεν τὸ μέλλον γενέσθαι πρᾶγμα ἔχειν συμπλήρωσιν, πάλιν λαμβάνομεν προαιρετικὸν ῥῆμα καὶ λέγομεν θέλω τετυφέναι παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, οἷον ἐπὶ θέλω μὴ ἐπι μεῖναι τύπτων, ἀλλ' εἰς πέρας ἔλθειν τὸ πρᾶγμα καὶ πληρῶθῆναι. Διὰ τοῦτο δὲ οὐ δεῖ λέγειν ζήσεας, τοῦτο γὰρ ἀορίστου χρόνου ἐστὶν εὐκτικόν· ἔγνωμεν δέ, ὅτι καὶ ὁ ἀόριστος πεπληρωμένην καὶ παρωχη μένην ἔχει τὴν σημασίαν· ἐὰν οὖν εἴπωμεν ζήσεας, δηλοῦμεν, ὅτι μὴ ἐπιμένοις ζῶν μηδὲ ἔχοι τὸ πρᾶγμα παράτασιν, ἀλλ' εἰς πέρας καὶ συμ πλήρωσιν τοῦ ζῆν ἔλθοις, ὅπερ ἐστὶν ἀποθάνοις, ὥσπερ καὶ τὸ τύψειας δηλοῖ τὸ εἰς πέρας τοῦ τύψαι ἔλθοις· χρή δὲ λέγειν ζώης, τοῦτο γὰρ ἐνεστώτός ἐστι καὶ παρατατικοῦ, καὶ

δηλοῦμεν δι' αὐτοῦ τὸ ἐπιμένειν ζῶν, καὶ ἔχει τὸ πρᾶγμα παράτασιν. Δέδεικται οὖν ἡμῖν, ὅτι ἐν ταῖς ἐγκλίσεσι ταύταις μέλλοντος μόνου σημασίαν ἔστιν εὑρεῖν, λέγω δὴ ἐν 259 τῇ ἀπαρεμφάτῳ καὶ προστακτικῇ καὶ εὐκτικῇ καὶ ὑποτακτικῇ, ἐν αἷς ὁ ἐνεστὼς καὶ ὁ παρατατικός καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος [καὶ ὁ ἀόριστος δηλονότι] οὐχ ὡς παρελθούσης ἐν αὐταῖς τῆς πράξεως ἢ ἐνισταμένης λαμβάνονται, ἀλλ' ἢ πρὸς παράτασιν ἢ πρὸς συμπλήρωσιν. Εὐκτικὰ ἐνεργητικά χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ. Τύπτοιμι. Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις, οὕτω καὶ ἐν τοῖς εὐκτικοῖς πῇ μὲν συνεζευγμένοι εἰσὶν οἱ χρόνοι, πῇ δὲ διακεχωρισμέ νοι· ὁ μὲν γὰρ ἐνεστὼς καὶ ὁ παρατατικός ὁμοῦ εἰσιν, καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ὁμοίως ὁμοῦ, ὁ δὲ ἀόριστος ἰδίᾳ καὶ ὁ μέλλον ἰδίᾳ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι πολλὴν ὁμοιότητα ἔχουσι τὰ εὐκτικὰ πρὸς τὴν δοτικὴν· ὥσπερ γὰρ τὸ ἱ χαρακτηριστικόν ἐστὶ τῆς δοτικῆς, οἷον τῷ καλῷ, τῷ Αἴαντι, τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ ἱ χαρακτηριστικόν ἐστὶ καὶ τῶν εὐκτικῶν, οἷον τύπτοιμι τυπτοίμην τυφθείην· ἀλλ' ἐν μὲν τῇ δοτικῇ κατὰ τὸ τέλος εὐρίσκεται τὸ ἱ, οἷον τῷ σοφῷ, τῷ Αἴαντι, ἐν δὲ τοῖς εὐκτικῇ κοῖς κατὰ τὴν παραλήγουσαν, οἷον τύπτοιμι τυπτοίμην τυφθείην· ἄλλως τε δὲ ἐν μὲν τῇ δοτικῇ οὐ πάντως εὐρίσκεται τὸ ἱ ἐν διφθόγγῳ, οἷον Αἴαντι βότρυϊ, ἐν δὲ τοῖς εὐκτικοῖς πάντως ἐν διφθόγγῳ εὐρίσκεται τὸ ἱ, οἷον τύπτοιμι τυπτοίμην τυφθείην. Πλησιάζουσι δὲ καὶ κατ' ἄλλο τὰ εὐκτικὰ τῇ δοτικῇ· ὥσπερ γὰρ ἐν ταῖς εἰς ῶ ληγούσαις δοτικαῖς οὐ προσγράφουσιν οἱ Αἰολεῖς τὸ ἱ, οἷον Ὀμήρῳ ἀνθρώπῳ, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν εὐκτικῶν πολλάκις ἀποβάλλουσι τὸ ἱ· ἔστι γὰρ λάχοιμι λάχοις λάχοι· τοῦτο γίνεται ἀττικῶς λαχοίη κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ἡ, καὶ προσθήκῃ τοῦ ῥ τὸ δεύτερον λαχοίης, καὶ τροπῇ τοῦ ῥ εἰς ῥν τὸ πρῶτον λαχοίην, ὥσπερ ἐτύφθη ἐτύφθης ἐτύφθην, καὶ ἀποβάλλουσιν οἱ Αἰολεῖς τὸ ἱ καὶ λέγουσι λαχόην. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ εὐκτικὰ ἢ εἰς ῥμ ἢ λήγουσιν ἢ εἰς ῥμῃν ἢ εἰς ῥην καθαρὸν, οἷον τύπτοιμι τυπτοίμην τυφθείην· καὶ τὰ μὲν εἰς ῥμ <ῥ> ἐνεργητικά εἰσιν ἢ μέσα, οὐδέποτε δὲ παθητικά, ἐνεργητικά μὲν, οἷον τύπτοιμι βοῶμι χρυσοῖμι τετύφοιμι, μέσα δέ, οἷον τετύποιμι δεδούποιμι πεποίθοιμι· τὰ δὲ εἰς ῥμῃν ἢ παθητικά εἰσιν ἢ μέσα, οὐδέποτε δὲ ἐνεργητικά, παθητικά μὲν, οἷον τυπτοίμην λεγοίμην χρυσοίμην, μέσα δέ, οἷον τυψαίμην λαβοίμην· 260 τὰ δὲ εἰς ῥην καθαρὸν ἢ παθητικά εἰσιν ἢ ἐνεργητικά, οὐδέποτε δὲ μέσα, ἐνεργητικά μὲν, οἷον τιθείην ἰσταίην γνοίην δοίην, παθητικά δέ, οἷον τυφθείην δαρείην νυγείην. Καὶ ἰστέον ὅτι ὅσα μὲν ἔχουσιν εἰς ῥμῃν ῥο τὴν μετοχήν, εἰς ῥμῃν ἔχουσι τὸ εὐκτικόν, οἷον τυπτόμενος τυπτοίμην, τυφθησόμενος τυφθησοίμην, τυψάμενος τυψαίμην· ὅσα δὲ ἔχουσι τὴν μετοχήν εἰς ῥ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ῥντ κλινομένην, εἰς ῥην καθαρὸν ἔχουσι τὸ εὐκτικόν, οἷον τυφθεῖς τυφθέντος τυφθείην, δαρεῖς δαρέντος δαρείην, ἰστάς ἰσάντος ἰσταίην, δούς δόντος δοίην, γνούς γνόντος γνοίην· τὰ δὲ μηδὲν τούτων ἔχοντα, τουτέστι μήτε εἰς ῥμῃν ῥο ἔχοντα τὴν μετοχήν, μήτε εἰς ῥ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ῥντ κλινομένην, εἰς ῥμ ἔχουσι τὸ εὐκτικόν, οἷον τύπτων τύπτοντος τύπτοιμι, βοῶν βοῶντος βοῶμι, τετυφώς τετυφότος τετύφοιμι· τοῦτο γὰρ <εἰ καὶ> ἔχει τὴν μετοχήν εἰς ῥ μετ' ὀξείας τάσεως, ἀλλ' οὐκ ἔχει αὐτὴν διὰ τοῦ ῥντ κλινομένην, ἵνα ποιήσωμεν εἰς ῥην τὸ εὐκτικόν. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι πολλάκις εὐρίσκομεν εἰς ῥην καθαρὸν εὐκτικά, μὴ οὔσης τῆς μετοχῆς εἰς ῥ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ῥντ κλινομένης, οἷον περιπατοίην, περιπατῶν γὰρ περιπατοῦντος ἐστὶν ἡ μετοχὴ διὰ τοῦ ῥντ κλινομένη, μὴ οὔσης τῆς μετοχῆς, ἡγουν τῆς εὐθείας, εἰς ῥ μετ' ὀξείας τάσεως. Τοῦτο δὲ ὁ μὲν Ἀπολλώνιος σχηματίζων οὕτω λέγει, ὅτι ἐστὶ περιπατοῖμι περιπατοῖς περιπατοῖ, καὶ ἀττικῶς γίνεται περιπατοίη κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ῥ· καὶ ἐπειδὴ πᾶν τρίτον πρόσωπον εἰς ῥη καταλήγον προσθέσει τοῦ ῥ ποιεῖ τὸ δεύτερον πρόσωπον, καὶ τροπῇ τοῦ ῥ εἰς ῥν ποιεῖ τὸ πρῶτον, οἷον ἐτύφθη ἐτύφθης ἐτύφθην, ἐδάρη ἐδάρης ἐδάρην, ἐνύγη ἐνύγης

ένυγν, τούτου χάριν ἐγένετο τὸ δεύτερον πρόσ ωπον προσθέσει τοῦ ᾱ περιπατοίης, καὶ τροπῇ τοῦ ᾱ εἰς ᾱν περιπατοῖν τὸ πρῶτον· ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἀλλοίως σχηματίζει αὐτὸ λέγων, ὅτι ἀπὸ τοῦ περιπατοῖμι γέγονε τροπῇ τῆς ᾱ εἰς ᾱν, καὶ ἐκ τούτου τὸ δεύτερον πρόσωπον περιπατοίης τροπῇ τοῦ ᾱ εἰς ᾱ, καὶ τὸ τρίτον περιπατοίη ἀποβολῇ τοῦ ᾱ, ὥσπερ ἐτύφθην ἐτύφθης ἐτύφθη, ἐδάρην ἐδάρης ἐδάρη. Τούτων οὕτως ἐχόντων δεῖ γινώσκειν, ὅτι τὸ τρέφοιν, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ fr. 903 N2> ἄφρων ἂν εἴην εἰ τρέφοιν τὰ τῶν πέλας, γέγονε τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστι τρέφοιμι τρέφοις τρέφοι, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾱ γέγονε τρεφοίη ἀττικῶς, ὡς περιπατοίη, καὶ προσθέσει τοῦ ᾱ τὸ δεύτερον τρεφοίης, καὶ τροπῇ τοῦ ᾱ εἰς ᾱν τὸ πρῶτον τρεφοίην, ὡς περιπατοίην, καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ τρεφοίην κατὰ συγκοπὴν τοῦ ᾱ γέγονε τρέφοιν. 261 Οὐδὲ γὰρ δυνατὸν τὸ τρέφοιν ἀπὸ τοῦ τρέφοιμι λέγειν κατὰ ἀποκοπὴν τοῦ ᾱ καὶ τροπὴν τοῦ ᾱ εἰς ᾱν· ὡς γὰρ φησιν ὁ Ἀπολλώνιος ἐν τῷ Περὶ προθέσεων, οὐδέποτε ἀποκοπὴ εἰς ἀνεκφώνητον τέλος γίνεται, ἡγουν εἰς ὃ οὐ δύναται καταλήγειν ἡ λέξις· τὸ γὰρ ᾱ οὐκ ἔστι τελικὸν λέξεως, τὸ γὰρ Ἀδάμ βάρβαρόν ἐστι καὶ τὸ Ἀβραάμ, καὶ δηλονότι οὐ δύναται γενέσθαι ἀποκοπή. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι πάντα τὰ εὐκτικά, εἴτε εἰς ᾱ λήγουσιν, εἴτε εἰς ᾱν, εἴτε εἰς ᾱ καθαρὸν, διφθόγγῳ θέλουσι παραλήγεσθαι τῇ μετὰ τοῦ ᾱ, οἷον τύπτειμι βοῶμι χρυσοῖμι πεποιήμην τυπτοίμην τυψαίμην τυφθησοίμην τυφθείην νυγείην γνοίην δοίην δαρείην· καὶ φυλάττουσι τὴν δίφθογγον καὶ ἐν τοῖς ἐνικοῖς καὶ ἐν τοῖς δυϊκοῖς καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οἷον τύπτειμι τύπτοις τύπτοι, δυϊκά, τύπτοιτον τυπτοίτην, πληθυντικά, τύπτοιμεν τύπτοιτε τύπτοιεν· τυπτοίμην τύπτοιο τύπτοιο, δυϊκά, τυπτοίμεθον τύπτοισθον τυπτοίσθην, πληθυντικά, τυπτοίμεθα τύπτοισθε τύπτοιντο· τυφθείην τυφθείης τυφθείη, δυϊκά, τυφθείητον τυφθείήτην, πληθυντικά, τυφθείημεν τυφθείητε τυφθείσαν. Δεῖ δὲ προσθεῖναι χωρὶς <τῶν> τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ᾱ ταῦτα γὰρ οὐ παραλήγονται διφθόγγῳ, ζευγνύην γὰρ καὶ πηγνύην καὶ ὀμνύην χωρὶς τοῦ ᾱ. Καὶ λέγει ὁ Ἀπολλώνιος ταύτην τὴν ἀπολο γίαν, ὅτι τὸ ζευγνύην καὶ τὸ πηγνύην καὶ τὸ ὀμνύην προσθέσει τοῦ ᾱ παθητικά γίνονται, οἷον ζευγνύμην πηγνύμην ὀμνύμην· εἰ εἶχον οὖν τὸ ᾱ κατὰ τὴν παραλήγουσαν, ἡμέλλον ἀποβάλλειν αὐτὸ ἐν τοῖς παθητικοῖς, ἐπειδὴ μετὰ τὴν ᾱ δίφθογγον σύμφωνον οὐχ εὐρίσκεται ἐπιφε ρόμενον, οἷον ἄρπυια μυῖα υἱός· ὁ οὖν εἶχον ἀποβάλλειν ἐν τοῖς παθητικοῖς, προαπέβαλον ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς· τούτου οὖν χάριν τὰ εὐκτικά ἐπὶ τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ᾱ οὐ παραλήγονται διφθόγγῳ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι κανονίζεται τὸ εὐκτικὸν ἐνεργητικὸν τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶσα γενικὴ μετοχὴς διὰ τοῦ τ-ο-ς ἐκφερομένη, εἴτε ἐνεργητικὴ εἴτε μέση, τρέπουσα τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς ᾱ, καὶ προσλαμβάνουσα κατὰ τὴν παραλήγουσαν τὸ ᾱ [ἡγουν πρὸ τοῦ ᾱ δεχομένη τὸ ᾱ], καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα συνεκφω νηθῆναι στοιχεῖα, τὸ εὐκτικὸν ποιεῖ, οἷον τύπτοντος τύπτειμι, λέγον 262 τος λέγοιμι, γράφοντος γράφοιμι, βοῶντος βοῶμι, τύποντος τύποιμι, τύψαντος τύψαιμι, γράψαντος γράψαιμι, λέξαντος λέξαιμι, λέξοντος λέξοιμι, γράψοντος γράψοιμι, τυπόντος τύποιμι, λαβόντος λάβοιμι· ἰδοὺ ἐπὶ τούτων ἐτράπη ἡ τελευταία συλλαβὴ τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς εἰς ᾱ, καὶ πρὸ τοῦ ᾱ προσήλθε τὸ ᾱ, καὶ ἀπεβλήθη τὸ ᾱ, καὶ ἐγένοντο τὰ εὐκτικά· τὸ δὲ ᾱ ἀπεβλήθη, ἐπειδὴ οὐδέποτε τὸ ᾱ εὐρίσκεται πρὸ τοῦ ᾱ. Πάλιν ἐστὶ τετυφῶς τετυφός τетыφойми, πεποιηκῶς πεποιηκό τος πεποιήκοιμι, τετυπῶς τετυπός тетыпойми, δεδουπῶς δεδουπότος δεδούποιμι, πεποιθῶς πεποιθός тетыпыйми· ἰδοὺ καὶ ἐπὶ τούτων ἐτράπη ἡ τελευταία συλλαβὴ τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς εἰς ᾱ, καὶ πρὸ τοῦ ᾱ προσήλθε τὸ ᾱ, καὶ ἐγένοντο τὰ εὐκτικά· ἐνταῦθα δὲ οὐκ ἀπε βλήθη σύμφωνον, ἐπειδὴ καθαριεῖται ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς, οὐδὲ γὰρ ἔχει

πρὸ τοῦ ᾧ συμφωνον. Δεῖ δὲ προσθεῖναι τῷ κανόνι χωρὶς εἰ μὴ εἰς ᾧ ἐστὶν ὁξύτονος ἢ μετοχή καὶ διὰ τοῦ ᾧ κλινομένη· τότε γὰρ οὐ γίνεται εἰς ᾧ τὸ εὐκτικόν, ἀλλ' εἰς ᾧ καθαρὸν, οἷον τιθεῖς τιθέντος τιθείην, ἰστάς ἰστάντος ἰσταίην, γνούς γνόντος γνοίην· πρόσκειται διὰ τοῦ ᾧ κλινομένη διὰ τὸ τετυφῶς τετυφότος· τοῦτο γὰρ καὶ εἰς ᾧ καὶ ὁξύτονον ἔχει τὴν μετοχήν, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ᾧ, οὐ ποιεῖ εἰς ᾧ καθαρὸν τὸ εὐκτικόν, ἀλλ' εἰς ᾧ, οἷον τετύ φοιμι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, εἰ ἄρα ἐν τοῖς εὐκτικοῖς τὸ ἀποβαλλόμενον συμφωνόν ἐστιν, οἷον τύπτοντος τύπτοιμι, λέγοντος λέγοιμι, τύψαντος τύψαιμι, τὸ γὰρ ᾧ ἀπεβλήθη, ὅπερ συμφωνόν ἐστιν, διατὶ εἴρηται ἀπροσδιορίστως καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα συνεκφωνηθῆναι στοιχεῖα, καὶ μὴ μᾶλλον ἐρρέθη τὰ μὴ δυνάμενα συνεκφωνηθῆναι σύμφωνα. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι καλῶς εἴρηται ἀπροσδιορίστως στοιχεῖα καὶ οὐ σύμφωνα, ἐπειδὴ οὐ μόνον σύμφωνα ἀποβάλλονται ἐν τοῖς εὐκτικοῖς, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ φωνήεντα· καὶ δῆλον ἐντεῦθεν· ἔστι ποιοῦντος καὶ χρυσοῦντος, καὶ τρέπεται ἢ τελευταία συλλαβὴ τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς εἰς ᾧ, καὶ ἀποβάλλεται τὸ ᾧ, καὶ προσέρχεται κατὰ τὴν παραλήγουσαν τὸ ᾧ, καὶ γίνεται τὸ εὐκτικὸν ποιοῦμι καὶ χρυσοῦμι διὰ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ καὶ ᾧ· καὶ ἐπειδὴ τρία φωνήεντα οὐ δύνανται ἐν μιᾷ συλλαβῇ παραλαμβάνεσθαι, ἀνάγκη ἐν ἑξ αὐτῶν ἀποβληθῆναι. Καὶ τὸ μὲν ᾧ ἀποβληθῆναι οὐ δύναται, ἐπειδὴ οὐδέ 263 ποτε μετὰ τὴν ᾧ δίφθογγον συμφωνον εὐρίσκεται ἐπιφερόμενον, οἷον μυῖα ἄρπυια υἱός υἱωνός· ἐὰν οὖν ἀποβληθῇ τὸ ᾧ, μέλλει εἶναι ἢ ᾧ δίφθογγος συμφώνου ἐπιφερομένου τοῦ ᾧ, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· τὸ δὲ ᾧ ἀποβληθῆναι οὐ δύναται, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾧ εὐκτικά καὶ τὰ εἰς ᾧ καὶ τὰ εἰς ᾧ καθαρὸν διφθόγγῳ θέλουσι παραλήγεσθαι τῇ μετὰ τοῦ ᾧ, οἷον λέγοιμι βοῶμι τυποίμην λεγοίμην τυφθείην δαρείην· περὶ γὰρ τῶν εὐκτικῶν τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ᾧ εἰρήκαμεν· ἐξ ἀνάγκης οὖν ἀποβάλλεται τὸ ᾧ, καὶ γίνεται ποιοῖμι καὶ χρυσοῖμι διὰ τῆς ᾧ δίφθογγου. Δέδεικται οὖν, ὅτι καὶ φωνήεντα πολλάκις ἀποβάλλονται ἐν τοῖς εὐκτικοῖς. Τύπτοις. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾧ λήγοντα ῥήματα, εἴτε ὀριστικά εἴτε εὐκτικά, τροπῇ τῆς ᾧ εἰς ᾧ τὸ δεύτερον ποιοῦσι πρόσωπον, οἷον τίθημι τίθης, ἵστημι ἵστης, δίδωμι δίδως, ζεύγνυμι ζεύγνυς, τύπτοιμι τύπτοις, τετύφοιμι τετύφοις, τύψαιμι τύψαις, λέξαιμι λέξαις, τύψοιμι τύψοις, ποιοῖμι ποιοῖς, βοῶμι βοῶς, χρυσοῖμι χρυσοῖς. Τύπτοι. Εἴρηται, ὅτι πᾶν δεύτερον πρόσωπον εἰς ᾧ λήγον ἀποβλή τοῦ ᾧ τὸ τρίτον ποιεῖ, οἷον τύπτεις τύπτει, λέγεις λέγει, <τύπτοις τύπτοι, λέγοις λέγοι>, χωρὶς τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ τοῦ ἐνεστώτος τοῦ ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ. Δυϊκά. Τύπτοιτον, τυποίτην. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν ἔχει τὸ ᾧ ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς· τύπτοιμεν γὰρ ἐστὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν· τὸ δὲ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν γέγονε τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ, οἷον τύπτοιτε τύπτοιτον, τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ ἰδίου δευτέρου γέγονε τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ, οἷον τύπτοιτον τυποίτην· καθόλου γὰρ ἐν τοῖς εὐκτικοῖς τὰ τρίτα τῶν δυϊκῶν εἰς ᾧ λήγουσιν, οἷον τυποίτην τυψοίτην τυψοίστην τυψαίστην· οὐχ ὁμοφωνοῦσι γὰρ τοῖς ἰδίους δευτέροις, ἐπειδὴ οὔτε εἰς ᾧ λήγουσιν οὔτε εἰς ᾧ τὰ τρίτα τῶν πληθυντικῶν. Πληθυντικά. Τύπτοιμεν. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾧ εὐκτικά τροπῇ τῆς ᾧ εἰς ᾧ ἐν τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιοῦσιν, οἷον τύπτοιμι τύπτοιμεν, τετύφοιμι τετύφοιμεν, τύψαιμι τύψαιμεν, τύψοιμι τύψοιμεν. Τύπτοιτε. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾧ εὐκτικά τροπῇ τοῦ ᾧ ἐν εἰς ᾧ τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν ποιοῦσι μετὰ τοῦ φυλάττειν τὴν παραλήγουσαν γὰρ εὐκτικά οὐδέποτε τρέπουσι τὴν παραλήγουσαν οἷον τύπτοιμεν τύπτοιτε, λέγοιμεν λέγοιτε, βοῶμεν βοῶτε, τετύφοιμεν τετύφοιτε, τύψαιμεν τύψαιτε, τυφθείμεν τυφθείτε, δαρείμεν

δαρείητε, νυγείημεν νυγείητε. Τύπτοιεν. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾠ-ε-ν εὐκτικά, εἰ μὲν διφθόγγω παρα λήγονται, ἀποβολῇ τοῦ ᾠ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποι οὔσιν, οἷον τύπτοιμεν τύπτοιεν, λέγοιμεν λέγοιεν, τύψαιμεν τύψαιεν, τύψοιμεν τύψοιεν, τετύφοιμεν τετύφοιεν, ποιοῖμεν ποιοῖεν, βοῶμεν βοῶεν, γελῶμεν γελῶεν, τρυγῶμεν τρυγῶεν, χρυσοῖμεν χρυσοῖεν· εἰ δὲ ἐνὶ φωνήεντι παραλήγονται, τροπῇ τῆς ᾠ-ε-ν εἰς ᾠ-α-ν τὸ τρίτον πρόσ-ωπον τῶν πληθυντικῶν ποιούσιν, οἷον τυφθείημεν τυφθείησαν, δαρείη μεν δαρείησαν, νυγείημεν νυγείησαν. Ἀμέλει ἀπὸ τοῦ δοίημεν καὶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν δοίησαν γίνεται, ἐπειδὴ ἐνὶ φωνήεντι παραλήγεται· ἡνίκα δὲ γένηται κατὰ συγκοπὴν τοῦ ᾠ τὸ πρῶτον δοίμεν, ὡς τὸ <N 378> δοίμεν δ' Ἀτρείδαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην, τότε καὶ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν δοίεν γίνεται κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾠ, ἐπειδὴ διφθόγγω παραλήγεται, οἷον <A 18> ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τετύφοιμι. Ἰστέον ὅτι κανονίζεται τὸ εὐκτικὸν τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού καὶ τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού τοῦτον τὸν τρόπον· ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού καὶ ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, τρέπουσαι τὴν τελευταίαν συλ-λαβὴν εἰς ᾠ-ι καὶ πρὸ τοῦ ᾠ δεχόμεναι τὸ ᾠ, τὸ εὐκτικὸν ποιούσιν, ἡ ἐνεργητικὴ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ ἡ μέση τὸ μέσον, οἷον τετυφότος τετύφοιμι, πεποιεκότος πεποίηκοιμι, τετυπότος τετύποιμι, δεδουπότος δε δούποιμι, πεποιθότος πεποίθοιμι. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα, εἰ καὶ ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ-ς μετ' ὀξείας τάσεως, ἀλλ' οὖν οὐκ ἔχουσιν αὐτὴν διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένην, οἷον τετυφῶς τετυφότος, πεποιῶς πεποίθ-τος, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἔχουσιν εἰς ᾠ-ν καθαρὸν τὸ εὐκτικόν· ἐκεῖνα γὰρ εἰς ᾠ-ν καθαρὸν ἔχουσι τὸ εὐκτικόν, ὅσα ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ-ς μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένην, οἷον τυφθεῖς τυφθέντος τυφθείην, δαρεῖς δαρέντος δαρείην, νυγείς νυγέντος νυγείην, γνούς 265 γνόντος γνοίην. Σεσημείωται τὸ εἰδεῖν· τοῦτο γὰρ εἰ καὶ ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ-ς μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον εἰδῶς εἰδότος, ἀλλ' οὐκ ἔχει αὐτὴν διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένην, καὶ οὐκ ὤφειλεν εἰς ᾠ-ν καθαρὸν ἔχειν τὸ εὐκτικόν· ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ περιπατοῖμι γέγονε περιπατοῖην ἄττικῶς κατὰ τροπὴν τῆς ᾠ-ι εἰς ᾠ-ν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ εἰδῶς εἰδότος γέγονεν εἰδοῖμι, ὥσπερ τετυφῶς τετυφότος τετύφοιμι, καὶ ἀπὸ τοῦ εἰδοῖμι γέγονεν εἰδοῖην κατὰ τροπὴν Ἀττικὴν τῆς ᾠ-ι εἰς ᾠ-ν, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ ᾠ-ο εἰς τὸ ᾠ-ε εἰδεῖν. Τετύφοις, τετύφοι. Δυϊκά· τετύφοιτον, τετυφοίτην. Πληθυντικά· τετύφοιμεν, τετύφοιτε, τετύφοιεν· εἴρηται. Μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τετύποιμι, τετύποις, τετύποι. Δυϊκά· τετύποιτον, τετυποίτην. Πληθυντικά· τετύποιμεν, τετύποιτε, τετύποιεν· εἴρηται καὶ ἡ περὶ τούτων διδασκαλία. Ἀορίστου πρώτου. Τύψαιμι. Ἰστέον ὅτι ἐστὶ τύψας τύψαντος ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς, καὶ λοιπὸν τρέπουσα τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς ᾠ-ι, καὶ πρὸ τοῦ ᾠ δεχομένη τὸ ᾠ, καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα συνεκφωνηθῆναι στοι-χεῖα, φημὶ δὴ τὸ ᾠ, τὸ εὐκτικὸν ποιεῖ, οἷον τύψαιμι· εἰ γὰρ καὶ ἔχει τοῦτο τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ-ς καὶ διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένην, ἀλλ' οὐκ ἔχει αὐτὴν ὀξύτονον, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἔχει εἰς ᾠ-ν καθαρὸν τὸ εὐκτικόν. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ εὐκτικά τοῦ πρώτου ἀορίστου ἐνεργητικοῦ οἱ Αἰολεῖς διὰ τοῦ ᾠ-ι-α προφέρονται, οἷον τύψαιμι τύψεια, ποιήσαιμι ποιήσεια, ὑποστρέψαιμι ὑποστρέψεια· καὶ τῷ μὲν πρώτῳ προσώπῳ οἱ Αἰολεῖς μόνοι κέχρηνται, τῷ δὲ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἷον τύψειας τύψειε καὶ τύψειαν τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν, τίσειας τίσειε καὶ τίσειαν τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <A42> τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι, καὶ πάλιν ὑποστρέψεας, <Γ407> μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψεας <Ὀλυμπον>, καὶ ὑποστρέψειαν τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ τοιαῦτα εὐκτικά εὐχὴν δηλοῦσι

πράγματος ὀφείλοντος πληρωθῆναι· ὁ γὰρ λέγων γράψειας εὔχεται ἵνα εἰς πέρας ἔλθῃ τοῦ 266 γράψαι, καὶ ὁ λέγων ποιήσεως εὔχεται ἵνα εἰς πέρας ἔλθῃ τοῦ ποιῆσαι· ὅθεν οὐ δεῖ λέγειν τινὶ ζήσεως, ἐπειδὴ εὐρίσκει εὐχόμενος ἵνα εἰς τὸ πέρας ἔλθῃ τῆς ζωῆς, ἤγουν ἵνα ἀποθάνῃ, καὶ λοιπὸν εὐρίσκει καταρῶμενος αὐτῷ. Τύψαις, τύψαι. Δυϊκά· τύψαιτον, τυψαίτην. Πληθυντικά· τύψαιμεν, τύψαιτε, τύψαιεν· εἴρηται. Ἀορίστου δευτέρου. Τυποίμι. Ἰστέον ὅτι ἐστὶ τυπῶν τυπόντος ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς, καὶ λοιπὸν τρέπουσα τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς $\bar{\mu}$ -ι, καὶ πρὸ τοῦ $\bar{\mu}$ δεχομένη τὸ $\bar{\iota}$, καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα συνεκφωνηθῆναι στοιχεῖα, φημὶ δὴ τὸ $\bar{\nu}$, ποιεῖ τὸ εὐκτικόν, οἷον τυποίμι· εἰ γὰρ καὶ ἔχει τοῦτο τὴν μετοχὴν ὀξύτονον καὶ διὰ τοῦ $\bar{\nu}$ -τ κλινομένην, ἀλλ' οὖν οὐκ ἔχει αὐτὴν εἰς $\bar{\varsigma}$, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἔχει εἰς $\bar{\eta}$ -ν καθαρὸν τὸ εὐκτικόν. Τύποις, τύποι. Δυϊκά· τύποιτον, τυποίτην. Πληθυντικά· τύποιμεν, τύποιτε, τύποιεν· εἴρηται. Μέλλοντος πρώτου. Τύψοιμι. Ἰστέον ὅτι ἐστὶ τύπων τύψοντος ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς, καὶ λοιπὸν τρέπουσα τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς $\bar{\mu}$ -ι, καὶ πρὸ τοῦ $\bar{\mu}$ δεχομένη τὸ $\bar{\iota}$, καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα συνακουσθῆναι στοιχεῖα, φημὶ δὴ τὸ $\bar{\nu}$, ποιεῖ τὸ εὐκτικόν, οἷον τυψοίμι. Τύποις, τύποι. Δυϊκά· τυψοίτον, τυψοίτην. Πληθυντικά· τυψοίμεν, τυψοίτε, τυψοίεν. Μέλλοντος δευτέρου. Τυποῖμι. Ἰστέον ὅτι ἐστὶν ἡ μετοχὴ τοῦ δευτέρου μέλλοντος τυπῶν τυποῦντος, καὶ λοιπὸν τρέπουσα τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς $\bar{\mu}$ -ι, καὶ πρὸ τοῦ $\bar{\mu}$ δεχομένη τὸ $\bar{\iota}$, καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα σὺν αὐτῷ ἐκφωνηθῆναι στοιχεῖα, φημὶ δὴ τὸ $\bar{\nu}$, τὸ εὐκτικόν ποιεῖ, καὶ ὥφειλεν εἶναι τυπούμι διὰ τοῦ $\bar{\nu}$ καὶ $\bar{\iota}$ · ἀλλ' ἐπειδὴ τρία φωνήεντα οὐ δύνανται ἐν μιᾷ συλλαβῇ παραλαμβάνεσθαι, ἀνάγκη ἐν ἑξ αὐτῶν ἀποβληθῆναι, καὶ ἐπειδὴ οὔτε τὸ $\bar{\nu}$ ἢ δύνατο ἀποβληθῆναι οὔτε τὸ $\bar{\iota}$ διὰ τὴν προλεχθεῖσαν αἰτίαν, τούτου χάριν ἀπεβλήθη τὸ $\bar{\nu}$, καὶ γέγονε τυποίμι τὸ εὐκτικόν διὰ τῆς $\bar{\nu}$ -ι διφθόγγου. Ταῦτα μὲν ἐν 267 τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ εὐκτικόν τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος, εἰ καὶ τῇ φωνῇ συνέπεσον, ἀλλ' οὖν τῷ τόνῳ διαστέλλονται· καὶ γὰρ τὸ μὲν εὐκτικόν τοῦ δευτέρου ἀορίστου προπαροξύνεται, οἷον τυποίμι, τὸ δὲ εὐκτικόν τοῦ δευτέρου μέλλοντος προπερισπᾶται, οἷον τυποῖμι. Τυποῖς, τυποῖ. Δυϊκά· τυποῖτον, τυποίτην. Πληθυντικά· τυποῖμεν, τυποῖτε, τυποῖεν· εἴρηται. Εὐκτικὰ παθητικά χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ. Τυποίμην. Ἐνταῦθα τὸ εὐκτικόν τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατι κοῦ τῶν παθητικῶν κανονίζει. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καθολικὸν κανόνα τοιοῦτον· πᾶν ὀριστικὸν παθητικὸν ἢ μέσον ἔχον τὸ $\bar{\mu}$ κλιτικόν, τρέπον τὴν ἐσχάτην εἰς $\bar{\mu}$ -η-ν, ἐὰν μὴ ἔχῃ αὐτὴν εἰς $\bar{\mu}$ -η-ν, ἐὰν δὲ ἔχῃ αὐτὴν εἰς $\bar{\mu}$ -η-ν, φυλάττον αὐτὴν, καὶ ἀποβάλλον τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἑκτασινδηλονότι χωρὶς τοῦ παρακειμένου, οὗτος γάρ, ὥς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηται, οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἑκτασινκαὶ πρὸ τοῦ $\bar{\mu}$ δεχόμενον τὸ $\bar{\iota}$, χωρὶς τῶν τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς $\bar{\mu}$ -ι, τὸ εὐκτικὸν ποιεῖ, οἷον τυπτομαι τυπτοίμην, λέγομαι λεγοίμην, βοῶμαι βοῶμην, γελῶμαι γελῶμην, τίθεμαι τιθείμην, ἵσταμαι ἵσταίμην, δίδομαι διδοίμην, πεποίμαι πεποιίμην, νενόμαι νενοίμην, ἐτυψάμην τυψαίμην, τέθεμαι τεθείμην, ἔσταμαι ἐσταίμην, δέδομαι δεδοίμην, ἐτυπόμην τυποίμην, τυφθήσομαι τυφθησοίμην, τύψομαι τυψοίμην, τετύψομαι τετυψοίμην. Τούτων οὕτως ἔχόντων ἀπὸ τοῦ τυποῦμαι καὶ ποιοῦμαι καὶ χρυσοῦμαι ὥφειλε τὸ εὐκτικὸν γενέσθαι τυπούμην καὶ ποιούμην καὶ χρυσοῦμην διὰ τοῦ $\bar{\nu}$ καὶ $\bar{\iota}$ τῆς ἐσχάτης τραπέσεως εἰς $\bar{\mu}$ -η-ν καὶ πρὸ τοῦ $\bar{\mu}$ τοῦ $\bar{\iota}$ προσελθόντος· ἀλλ' ἐπειδὴ τρία φωνήεντα οὐ δύνανται ἐν μιᾷ συλλαβῇ παραλαμβάνεσθαι, ἀνάγκη ἐν ἑξ αὐτῶν ἀποβληθῆναι· καὶ ἐπειδὴ οὔτε τὸ $\bar{\nu}$ ἢ δύνατο ἀποβληθῆναι οὔτε τὸ $\bar{\iota}$, διὰ τὴν προλεχθεῖσαν αἰτίαν ἐν τῇ περὶ τοῦ ποιοῦμαι καὶ χρυσοῦμαι διδασκαλίᾳ, τούτου χάριν ἀπεβλήθη τὸ $\bar{\nu}$, καὶ γέγονε τυποίμην καὶ ποιοίμην καὶ χρυσοίμην διὰ τῆς $\bar{\nu}$ -ι διφθόγγου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. 268

Ἰστέον δὲ ὅτι ἐὰν εὐρεθῇ ἐν τῷ παθητικῷ παρακειμένῳ πρὸ τοῦ ᾧ ἕτερον σύμφωνον, τότε τὸ εὐκτικὸν διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον τέτυμμαι τετυμμένος εἶην, περὶ ὧν ἐκεῖσε γενόμενοι μαθησόμεθα. Πρόσκειται <έν> τῷ κανόνι χωρὶς τῶν τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ᾧ, ἐπειδὴ τὰ εὐκτικά τούτων οὐκ ἔχουσι τὸ ᾧ πρὸ τοῦ ᾧ, ζευγνύμην γὰρ καὶ ὁμνύμην καὶ ὀλλύμην χωρὶς τοῦ ᾧ· οὐκ ἔχουσι δὲ ταῦτα τὸ ᾧ κατὰ τὴν παραλήγουσαν, ἐπειδὴ οὐδέποτε μετὰ τὴν ᾧ δίφθογγον σύμφωνον εὐρίσκεται ἐπιφερόμενον, οἷον υἱός υἱωνός ἄρπυια μυῖα αἶθυια. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν διὰ τὸ ἐδάμην, τούτου γὰρ τὸ εὐκτικὸν οὐκ ἔστιν εἰς ᾧ ἡ ἄλλ' εἰς ἡ καθαρὸν, οἷον δαμείην· ἄλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ ᾧ κλιτικὸν ἀλλὰ θεματικόν· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐνεστώτος ἔχει αὐτό, δάμνω γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεστὼς καὶ ἔχει τὸ ᾧ. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι παθητικὸν ἢ μέσον διὰ τὸ τρέμω, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχει εἰς ᾧ ἡ τὸ εὐκτικὸν ἄλλ' εἰς ᾧ, τρέμοιμι γάρ, ὡς τύπτω, ἄλλ' ἐνεργητικὸν ἐστὶν· ἄλλως τε δὲ οὐδὲ ἔχει τὸ ᾧ κλιτικὸν ἀλλὰ θεματικόν, θέμα γάρ ἐστὶ τὸ τρέμω καὶ ἔχει τὸ ᾧ. Τύπτοιο. Ἰστέον ὅτι πᾶν τρίτον εὐκτικὸν ἐνικὸν εἰς ᾧ ἡ λήγον ἀποβολῇ τοῦ ᾧ τὸ δεύτερον πρόσωπον ποιεῖ, οἷον τύπτοιο τύπτοιο, λέγοιο λέγοιο, ποιοῖτο ποιοῖτο, βοῶτο βοῶτο, τύψαιτο τύψαιο, λάβοιο λάβοιο, τυφθήσοιο τυφθήσοιο, χρυσοῖτο χρυσοῖτο· οὐ συναιροῦνται δὲ τὰ φωνήεντα ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ ᾧ κωλύει, μέσου γὰρ ὄντος τοῦ ᾧ οὐδέποτε συναίρεσις γίνεται τῶν φωνηέντων· ἀμέλει ἐν τῷ τῷ ἐμῷ πρῶτον ἀποβάλλεται τὸ ᾧ τοῦ τῷ ἄρθρου, καὶ οὕτω γίνεται ἡ κρᾶσις, οἷον τῶμῳ· εἰ δέ τις εἴποι, διατὶ μὴ καὶ ἐν τοῖς δευτέροις προσώποις ἀποβάλλεται τὸ ᾧ καὶ κρᾶσις γίνεται τῶν φωνηέντων, λέγομεν, ὅτι οὐ δύναται ἀποβληθῆναι τὸ ᾧ, ἐπειδὴ τῶν εὐκτικῶν χαρακτηριστικόν ἐστὶ τὸ ᾧ, οἷον τύπτωμι τύπτοις τύπτοι, τυφθεῖην τυφθείης τυφθείη. Περὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν τὸν τεχνικὸν ἐν τῷ κανόνι ὅσα τῶν εὐκτικῶν ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ ἔχει κλιτικὸν τὸ ᾧ, λέγομεν, ὅτι οὐ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων εἶπε τοῦτο, ἄλλ' αὐτὸ τὸ ὄν· καὶ γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ὀριστικῶν πολλάκις ἀποβάλλει τὸ τρίτον πρόσωπον τὸ ᾧ, καὶ οὕτως ἀποτελεῖ τὸ δεύτερον, οἷον τύπτεται τύπται, ἐτύπτετο ἐτύπτεο· μήποτε δὲ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ὀριστικῶν εἶπε τῶν εὐκτικῶν, ἐπειδὴ ἐπὶ μὲν τῶν εὐκτικῶν πάντως ἀποβολῇ τοῦ ᾧ ἐκ τοῦ τρίτου γίνεται τὸ δεύτερον, ὡς ἐδήλωσαν τὰ προλεχθέντα παραδείγματα, ἐπὶ δὲ τῶν 269 ὀριστικῶν οὐ πάντως ἀποβολῇ τοῦ ᾧ, ἄλλ' ἔστιν ὅτε καὶ τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ, ὡς ἐν τῇ περὶ τῶν ὀριστικῶν διδασκαλίᾳ ἐγνώσθη ἡμῖν. Πρόσκειται δὲ ἡνίκα ἔχει κλιτικὸν τὸ ᾧ, διὰ τὸ τύπτοι· τοῦτο γὰρ οὐ ποιεῖ τὸ δεύτερον πρόσωπον ἀποβολῇ τοῦ ᾧ, οὐδὲ γὰρ λέγομεν τὸ δεύτερον πρόσωπον τύποι, ἀλλὰ τύποις· ἄλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει τὸ ᾧ κλιτικὸν ἀλλὰ θεματικόν, τύπτω γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεστὼς καὶ ἔχει τὸ ᾧ. Τύπτοιο. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾧ ἡ τὸ εὐκτικὰ τροπῇ τῆς ᾧ ἡ εἰς ᾧ τὸ τρίτον ποιοῦσιν, καὶ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν, οἷον τυπτοίμην τύπτοιο, λεγοίμην λέγοιο, ποιοίμην ποιοῖτο, βοώμην βοῶτο, χρυσοίμην χρυσοῖτο, τυψαίμην τύψαιτο, τυψοίμην τύψοιο. Δυϊκά. Τυπτοίμεθον, τυπτοίσθον, τυπτοίσθην. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν πρῶτον τῶν δυϊκῶν οὐκ ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν οὐκ ἔχει τὸ ᾧ ἐπὶ τῆς τελευταίας συλ λαβῆς, τυπτοίμεθα γὰρ ἐστὶ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν· κανονίζεται δὲ ἐκ τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τῆς ᾧ εἰς ᾧ ᾧ, οἷον τυπτοίμεθα τυπτοίμεθον· τὸ δὲ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἐκ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν γέγονε τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ, οἷον τυπτοίσθε τυπτοίσθον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἐκ τοῦ ἰδίου δευτέρου γέγονε τροπῇ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ, <οἷον τυπτοίσθον τυπτοίσθην>· καθόλου γὰρ ἐν τοῖς εὐκτικοῖς, ὡς εἴρηται, τὰ τρίτα τῶν δυϊκῶν εἰς ᾧ ἡ λήγουσιν· οὐχ ὁμοφωνεῖ γὰρ τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν τῷ δευτέρῳ, ἐπειδὴ <ἐν τοῖς εὐκτικοῖς> οὔτε εἰς ᾧ ἡ λήγει οὔτε εἰς ᾧ ᾧ τὸ τρίτον

τῶν πληθυντικῶν. Πληθυντικά. Τυπτοίμεθα. Εἴρηται ἐν τοῖς ὀριστικοῖς, ὅτι πᾶν πρῶτον πρόσωπον ἐνικὸν ἔχον τὸ ᾤ κλιτικὸν μετὰ μακρᾶς τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ᾤ-ε-θ-α τὸ πληθυντικὸν ποιεῖ, οἷον τύπτομαι τυπτόμεθα, πεποίημαι πεποίημεθα, ἐτυψάμην ἐτυψάμεθα· οὕτως <οὔν> καὶ τυπτοί μην τυπτοίμεθα καὶ τυψαίμην τυψαίμεθα. Τύπτισθε. Εἴρηται ὅτι πᾶν τρίτον ἐνικὸν ἔχον τὸ ᾤ κλιτικὸν τρέπον τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς ᾤ-ε τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ· καὶ εἰ μὲν καθαριεῦει τὸ ᾤ, καὶ τὸ ᾤ προσλαμβάνει τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν, οἷον τύπτεται τύπτεσθε, πεποίηται πεποίησθε, ἐτύψατο ἐτύψασθε, εἰ δὲ συμφώνῳ παραλήγεται, φυλάττει αὐτό, οἷον κέκαρται κέκαρθε, τέτιλται τέτιλθε, πλὴν εἰ μὴ πω ψιλὸν ὄν διὰ ἄσυν 270 ταξίαν τραπῇ εἰς τὸ δασύ, οἷον νένυκται νένυχθε, τέτυπται τέτυφθε· ψιλὰ γὰρ ψιλῶν ἡγοῦνται καὶ δασέα δασέων καὶ μέσα μέσων κατὰ σὺλ ληψιν, οἷον <κτύπος> πῶσις φθόνος χθῶν ἐβδομάς ἐρίγδουπος· οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ τύπτοιο γίνεται τὸ δεύτερον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τῆς τελευταίας συλλαβῆς εἰς ᾤ-ε, καὶ τοῦ ᾤ προσελθόντος διὰ τὸ καθαριεῦειν τὸ ᾤ. Ἰστέον δὲ ὅτι οἱ λοιποὶ προσδιορισμοὶ τοῦ κανόνος τούτου οὐχ ἀρμόζουσι τοῖς εὐκτικοῖς· τὸ γὰρ εἰ δὲ ψιλῷ παραλήγεται, εἰς δασὺ αὐτὸ τρέπει, οὐχ ἀρμόζει τοῖς εὐκτικοῖς, οὐδὲ γὰρ ἔχουσι τὰ εὐκτικά ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν πρὸ τοῦ ᾤ-τ ψιλόν, ἢ ὅλως δύο σύμφωνα, οἷον τύπτοιο τύψοιο λάβοιο· ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐν τοῖς ὀριστικοῖς εὐρίσκεται πολλάκις ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν πρὸ τοῦ ᾤ-τ ψιλόν, οἷον τέτυπται νένυκται, ὅπου καὶ ἐν πρώτοις ἐλέχθη ὁ κανὼν οὗτος· ἐνταῦθα οὔν ἐκείνου τοῦ κανόνος μνημονεύει τοῦ προλεχθέντος τοῦ καθολικοῦ, καὶ οὐκ ἡδύνατο παραλιπεῖν τὸν προσδιορισμὸν τοῦτον, εἰ καὶ μὴ ἔστιν ἐν τοῖς εὐκτικοῖς πρὸ τοῦ ᾤ-τ ψιλόν, ἐπειδὴ μερικὸν ἐποίει τὸν κανόνα καὶ οὐκέτι εὐρίσκεται λέγων τὸν κανόνα τὸν εἰρημένον ἄνωτέρω. Τύπτοινο. Εἴρηται, ὅτι πᾶν τρίτον ἐνικὸν ἔχον τὸ ᾤ-τ κλιτικόν, πρὸ τοῦ ᾤ-τ λαμβάνον τὸ ᾤ-ν καὶ τὴν παραλήγουσαν φυλάττον τοῦ ἰδίου πρώτου προσώπου ἐνικοῦ, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον τύπτεται τύπτονται ὅτι τύπτομαι, πεποίηται πεποίηνται ὅτι πεποίημαι· οὕτως οὔν καὶ τύπτοιο τύπτοινο ὅτι τυπτοίμην. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου. Τετυμμένος εἶην. Ἰστέον ὅτι ἡνίκα ὁ παθητικὸς παρακείμενος ὁ ὀριστικὸς οὐκ ἔχει πρὸ τοῦ ᾤ-μ σύμφωνον, τότε τῷ κοινῷ κανόνι γίνε ται τὸ εὐκτικόν, τουτέστι τρέπον τὴν ἐσχάτην εἰς ᾤ-μ-η-ν καὶ πρὸ τοῦ ᾤ-μ δεχόμενον τὸ ᾤ-ι, οἷον τέθεμαι τεθείμην, κέκλημαι κεκλήμην, δέδεμαι δεδείμην, πεποίημαι πεποιήμην, νενόημαι νενοήμην, τῆς ἐν ἀρχαῖς κλιτικῆς ἐκτάσεως φυλαττομένης, ἐπειδὴ, <ὥς> ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, ὁ παρακείμενος οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἑκτασιν· οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς ἀποβάλλει <αὐτήν> οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν. Ἡνίκα δὲ ὁ παθητικὸς παρακείμενος ὁ ὀριστικὸς ἔχει πρὸ τοῦ ᾤ-μ σύμφωνον ἢ τὸ ᾤ-υ φωνῆεν, τότε τὸ εὐκτικὸν διὰ 271 μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος· σύμφωνον μὲν πρὸ τοῦ ᾤ-μ, οἷον τέτυμμαι τετυμμένος εἶην, κέκαρμαι κεκαρμένος εἶην, λέλεγμαι λελεγμένος εἶην, τὸ δὲ ᾤ-υ πρὸ τοῦ ᾤ-μ, οἷον τέθυμαι τεθυμένος εἶην, λέλυμαι λελυμένος εἶην, πεπαίδευμαι πεπαιδευμένος εἶην, λέλουμεν λελουμένος εἶην. Διὰ τοῦτο δὲ <τοῦτο> γίνεται, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾤ-μ-η-ν εὐκτικά θέλουσι πρὸ τοῦ ᾤ-μ δίφθογγον ἔχειν τὴν μετὰ τοῦ ᾤ-ι, οἷον τυπτοίμην τυψαίμην· ἐὰν οὔν, ἡνίκα εὐρεθῇ πρὸ τοῦ ᾤ-μ τὸ ᾤ-υ, γένηται εὐκτικὸν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ᾤ-ι πρὸ τοῦ ᾤ-μ προσερχομένου, μέλλει εἶναι τὸ εὐκτικὸν τεθυίμην καὶ λελυίμην, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· ὥς γὰρ πολὺ λάκις ἐμάθομεν, οὐδέποτε μετὰ τὴν ᾤ-υ-ι δίφθογγον σύμφωνον εὐρίσκεται ἐπιφερόμενον, οἷον μυῖα καὶ τὰ λοιπά· ἀλλὰ καὶ ἡνίκα εὐρεθῇ πρὸ τοῦ ᾤ-μ σύμφωνον, ἐὰν γένηται τὸ εὐκτικὸν κατὰ ἀναλογίαν, μέλλει τοῦ ᾤ-ι πρὸ τοῦ ᾤ-μ προσερχομένου εἶναι τὸ εὐκτικὸν τετυμίμην καὶ ἐφθαρίμην καὶ λελεγίμην καὶ ἐσπαρίμην, καὶ οὐκέτι εὐρίσκεται πρὸ τοῦ ᾤ-μ τὸ ᾤ-ι ἐν διφθόγγῳ, ὅπερ ἐστὶν

ἄτοπον· ὥς γὰρ εἴρηται, τὰ εἰς ᾠ-η-ν εὐκτικὰ θέλουσι πρὸ τοῦ ᾠ δίφθογγον ἔχειν τὴν μετὰ τοῦ ᾠ, οἷον τυπτοίμην τυψαίμην τυφθησοίμην· τούτου οὖν χάριν ἡνίκα εὔρεθῃ πρὸ τοῦ ᾠ σύμφωνον ἢ τὸ ᾠ ἐν τῷ παθητικῷ παρακειμένῳ τῷ ὀριστικῷ, τὸ εὐκτι κὼν διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος. Εἰ δέ τις εἴποι, καὶ γενέσθω κατὰ ὑπερβιβασμὸν τοῦ ᾠ, ἵνα εὔρεθῃ ἐν διφθόγγῳ τὸ ᾠ, οἷον τετυίμην λελείμην ἐσπαίμην, λέγομεν, ὅτι πρῶτον μὲν ἐν τῷ τετυίμην εὔρεθήσεται μετὰ τὴν ᾠ-ι δίφθογγον σύμφωνον ἐπιφερόμενον, ὅπερ <ἐστίν> ἀδύνατον· ἄλλως τε δὲ ἐν τῷ λελείμην καὶ ἐσπαίμην οὐκ εὔρεθήσεται τὸ ᾠ ἐν διφθόγγῳ πρὸ τοῦ ᾠ, ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἐτέρου συμφώνου, ὅπερ ἐστίν ἀδύνατον· ὥς γὰρ εἴρηται, τὰ εἰς ᾠ-η-ν εὐκτικὰ πρὸ τοῦ ᾠ θέλουσιν ἔχειν τὴν μετὰ τοῦ ᾠ δίφθογγον, οἷον τυπτοίμην τυψαίμην. Εἰ δέ τις εἴποι, καὶ ἀποβαλέσθω τὸ πρὸ τοῦ μ σύμφωνον, καὶ λοιπὸν εὔρισκεται πρὸ τοῦ ᾠ τὸ ᾠ ἐν διφθόγγῳ, οἷον λελείμην ἐσπαίμην, λέγομεν, ὅτι ἐὰν ἀποβληθῇ τὸ ἐν σύμφωνον, ἀσήμαντος μένει ἡ λέξις. Τετυμμένος εἴησεῖ· τετυμμένῳ εἴητονεῖήτην· τετυμμένοι εἴημενεῖητεῖησαν. 272 Ἀορίστου πρώτου.Τυφθείην. Ἰστέον ὅτι τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξεῖας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένην εἰς ᾠ-ν καθαρὸν ἔχουσι τὸ εὐκτικόν, οἷον τυφθεῖς τυφθέντος τυφθείην, λεχθεῖς λεχθέντος λεχθείην, δαρεῖς δαρέντος δαρείην. Πρόσκειται δέ εἰς ᾠ διὰ τὸ λαβὼν λαβόντος λάβοιμι· ἰδοὺ γὰρ τοῦτο ἔχει τὴν μετοχὴν ἐν ὀξεῖα τάσει καὶ διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένην, καὶ ὅμως οὐκ ἔχει τὸ εὐκτικόν εἰς ᾠ-ν καθαρὸν, ἀλλ' εἰς ᾠ-ι, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ· πρόσκειται μετ' ὀξεῖας τάσεως διὰ τὸ τύψας τύψαντος τύψαιμι· ἰδοὺ γὰρ τοῦτο ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ καὶ διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένην, καὶ <ὅμως> οὐκ ἔχει τὸ εὐκτικόν εἰς ᾠ-ν καθαρὸν, ἀλλ' εἰς ᾠ-ι [οἷον τύψαιμι], ἀλλ' οὐκ ἔχει τὴν μετοχὴν μετ' ὀξεῖας τάσεως· πρόσκειται καὶ διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένην διὰ τὸ τετυφῶς τετυφότος τετύφοιμι· ἰδοὺ γὰρ τοῦτο ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξεῖας τάσεως, καὶ ὅμως οὐκ ἔχει τὸ εὐκτικόν εἰς ᾠ-ν καθαρὸν, ἀλλ' εἰς ᾠ-ι, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὴν μετοχὴν διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένην. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Κανονίζονται δὲ ταῦτα, φημί δὴ τὸ τυφθείην καὶ δαρείην καὶ τὰ ὅμοια, τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶσα μετοχὴ εἰς ᾠ λήγουσα μετ' ὀξεῖας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένη, τρέπουσα τὸ τέλος τῆς γενικῆς εἰς ᾠ-ν καὶ προσλαμβάνουσα κατὰ τὴν παραλήγουσαν τὸ ᾠ καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα συνεκφωνηθῆναι στοιχεῖα, τὸ εὐκτικὸν ποιεῖ, οἷον τυφθεῖς τυφθέντος τυφθείην, νυγεῖς νυγέντος νυγείην, δαρεῖς δαρέντος δαρείην, τιθεῖς τιθέντος τιθείην, στάς στάντος σταίην, δούς δόντος δοίην, γνούς γνόντος γνοίην· περὶ γὰρ τῶν εὐκτικῶν τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι, ὅτι ταῦτα οὐ παραλήγονται διφθόγγῳ, ἐν τοῖς προ λαβοῦσιν εἰρήκαμεν· ζευγνύην <γάρ> καὶ πηγνύην καὶ ὀμνύην χωρὶς τοῦ ᾠ. Τυφθεῖς, τυφθείη Δυϊκά· τυφθείητον, τυφθειήτην. Πληθυντικά· τυφθείμεν, τυφθείητε, τυφθείησαν. Ἀορίστου δευτέρου.Τυπεῖν, τυπέης, τυπεῖη. Δυϊκά· τυπεῖητον, τυπειήτην. Πληθυντικά· τυπεῖμεν, τυπεῖητε, τυπεῖησαν· εἴρηται καὶ ὁ περὶ αὐτοῦ λόγος ἐν τῇ διδασκαλίᾳ <τοῦ πρώτου ἀορίστου>. 273 Μέσου ἀορίστου πρώτου.Τυψαίμην· ἀπὸ τοῦ ἐτυψάμην γέγονεν ἀποβολῇ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, καὶ πρὸ τοῦ ᾠ τοῦ ᾠ προσελθόντος. Τύψαιο, τύψαιτο. Δυϊκά· τυψαίμεθον, τύψαισθον, τυψαίσθην. Πληθυντικά· τυψαίμεθα, τύψαισθε, τύψαιντο. Μέσου ἀορίστου δευτέρου.Τυποίμην· ἀπὸ τοῦ ἐτυπόμην γέγονε τυποίμην ἀποβολῇ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, καὶ πρὸ τοῦ ᾠ τοῦ ᾠ προσελθόντος. Τύποιο, τύποιτο. Δυϊκά· τυποίμεθον, τύποισθον, τυποίσθην. Πληθυντικά· τυποίμεθα, τύποισθε, τύποιντο. Μέλλοντος πρώτου.Τυφθησοίμην· ἀπὸ τοῦ τυφθήσομαι γέγονε τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ᾠ-η-ν, καὶ πρὸ τοῦ ᾠ τοῦ ᾠ προσελθόντος. Τυφθήσοιο, τυφθή σοιτο. Δυϊκά· τυφθησοίμεθον, τυφθήσοισθον, τυφθησοίσθην. Πληθυντικά· τυφθησοίμεθα, τυφθήσοισθε, τυφθήσονται. Μέλλοντος

δευτέρου.Τυπησοίμην· ἀπὸ τοῦ τυπήσομαι γέγονε τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ἄμην, καὶ πρὸ τοῦ ἄμ τοῦ ἰ προσελθόντος. Τυπήσοιο, τυπήσοιτο. Δυϊκά· τυπησοίμεθον, τυπήσοισθον, τυπησοίσθην. Πληθυντικά· τυπησοίμεθα, τυπήσοισθε, τυπήσονται. Μέσου μέλλοντος πρώτου.Τυψοίμην· ἀπὸ τοῦ τύψομαι γέγονε τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ἄμην, καὶ πρὸ τοῦ ἄμ τοῦ ἰ προσελθόντος. Τύψοιο, τύψοιτο. Δυϊκά· τυψοίμεθον, τύψοισθον, τυψοίσθην. Πληθυντικά· τυψοίμεθα, τύψοισθε, τύψονται. Μέσου μέλλοντος δευτέρου.Τυποίμην. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ τυποῦμαι τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ἄμην, καὶ πρὸ τοῦ ἄμ τοῦ ἰ προσελθόντος, ἔδει εἶναι τὸ εὐκτικὸν τυπούμην διὰ τοῦ ὀ καὶ ὕ καὶ ἰ, ἀλλ' ἐπειδὴ τρία φωνήεντα οὐ δύνανται ἐν μιᾷ συλλαβῇ παραλαμβάνεσθαι, ἀνάγκη ἐν ἐξ αὐτῶν ἀποβληθῆναι· καὶ ἐπειδὴ οὔτε τὸ ὀ ἠδύνατο ἀποβληθῆναι οὔτε τὸ ἰ, διὰ τὴν προ λεχθεῖσαν αἰτίαν ἐν τῇ περὶ τοῦ ποιοῖμι καὶ χρυσοῖμι διδασκαλίᾳ, τούτου χάριν ἀπεβλήθη τὸ ὕ, καὶ γέγονε τυποίμην διὰ τῆς ὀ-ι διφθόγγου 274 τὸ εὐκτικόν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τὸ εὐκτικὸν τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου τυποίμην ἐστίν, καὶ τὸ εὐκτικὸν τοῦ δευτέρου <μέσου> μέλλοντος ὁμοίως τυποίμην ἐστίν· διακρίνονται δὲ ταῦτα κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τῷ τόνῳ· τὸ μὲν γὰρ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τὸ εὐκτικὸν τοῦ δευτέρου ἀορίστου προπαροξύνεται, οἷον τύποιο τύποιτο, τὸ δὲ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τὸ εὐκτικὸν τοῦ δευτέρου μέλλοντος προπερισπᾶται, οἷον τυποῖο, τυποῖτο. Δυϊκά· τυποίμεθον, τυποῖσθον, τυποίσθην. Πληθυντικά· τυποίμεθα, τυποῖσθε, τυποῖντο· εἴρηται. Μετ' ὀλίγον μέλλοντος.Τετυψοίμην· ἀπὸ τοῦ τετύψομαι γέγονε τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ἄμην, καὶ πρὸ τοῦ ἄμ τοῦ ἰ προσελθόντος· διὰ τοῦτο δὲ οὐκ ἀποβάλλει ὁ μετ' ὀλίγον μέλλον τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἑκτασιν, ἐπειδὴ τὴν ἄρχουσαν τοῦ παρακειμένου ἔχει, οἷον τέτυψαι <τετύψομαι>, ὁ δὲ παρακείμενος, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηται, οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἑκτασιν, οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς ἀποβάλλει αὐτὴν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν· εἰ ἀπεβλήθη οὖν ἡ ἄρχουσα τοῦ μετ' ὀλίγον μέλλοντος, εὐρίσκετο ἡ ἄρχουσα τοῦ παρακειμένου ἀποβαλ λομένη, ἅτε δὴ ἡ αὐτὴ οὖσα, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Τετύψοιο, τετύψοιτο. Δυϊκά· τετυψοίμεθον, τετύψοισθον, τετυψοίσθην. Πληθυντικά· τετυψοίμεθα, τετύψοισθε, τετύψονται· εἴρηται. Περὶ ὑποτακτικῶν.Λέγει ὁ τεχνικός, ὅτι αἱ ἄλλαι τῶν ἐγκλίσεων μοναδικὴν ἔχουσαι τὴν σημασίαν ἐξ αὐτῆς ὀνομαζονται, οἷον ἡ ὀριστικὴ ἐκ τοῦ μόνως ὀρίζειν, ἡ προστακτικὴ ἐκ τοῦ προστάττειν, ἡ εὐκτικὴ ἀπὸ τοῦ εὔχεσθαι, ἡ ἀπαρέμφατος ἐκ τοῦ μὴ παρεμφαίνειν, ἡ γοῦν ἐκ τοῦ μήτε πρόσωπα σημαίνειν μήτε ἀριθμούς μήτε θέλημα ψυχῆς· ἡ μέντοι ὑποτακτικὴ ποικίλας ἔχουσα σημασίας, ὡς δειχθήσεται, οὐκ ἠδυνήθη ἀπὸ μιᾶς τούτων ὀνομασθῆναι, ἀλλ' ἀπὸ τῆς συντάξεως ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν· καὶ λέγεται ὑποτακτικὴ ἐκ τοῦ ὑποτάττεσθαι ἐνὶ τούτων τῶν 275 συνδέσμων, φημὶ δὴ τῷ ἴνα, τῷ ὅφρα, τῷ ὅπως, τῷ ἕαν, τῷ ἄν, τῷ μὴ ἀπαγορευτικῷ ἐπιρρήματι, τῷ ὅταν ἐπιρρήματι καὶ αὐτῷ μετὰ συνδέσμου, ἐνίοτε δὲ καὶ τῷ ὅφρα αἰτιολογικῷ συνδέσμῳ, καὶ τῷ ἕως ἐπιρρήματι χρονικῷ, ἡνίκα μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι καὶ ἑτέρους συνδέσμους, οἷον <Α 81, 82> εἴπερ γὰρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψη, Ἀλλὰ γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὅφρα τελέσση, καὶ ἕως οὐ αὐγάσῃ τὸ φῶς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ ὑποτακτικὰ ἔξ ἔχουσιν ὀνομασίας, τρεῖς ἀπὸ τῆς σημασίας, καὶ δύο ἀπὸ τῆς συντάξεως, καὶ μίαν ἀπὸ τῆς φωνῆς. Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς σημασίας λέγονται ἀποτελεστικά καὶ αἰτιολογικά καὶ διστακτικά· καὶ ἀποτελεστικά μὲν, οἷον δός μοι τὸ βιβλίον ἵνα ἀναγνῶ, τουτέστιν ἵνα ἀποτελέσω τὴν ἀνάγνωσιν· αἰτιολογικά δέ, οἷον ἵνα τιμηθῶ ἐλυπήθης, αἰτίαν γὰρ σημαίνει· διστακτικά δέ, οἷον ἕαν λούσμαι ὑγιαίνω, δισταγμὸν γὰρ σημαίνει· οὐ πάντως γὰρ ἀλλ' ἕαν λούσεται ὑγιαίνει. Ἀπὸ δὲ τῆς συντάξεως ὑποτακτικά καὶ ἐπιζευκτικά καλοῦνται· καὶ

ὑποτακτικὰ μὲν καλοῦνται, καθὸ ὑποτάττονται τούτοις τοῖς συνδέσμοις, φημί δὴ τῷ ἴνα, τῷ ὅφρα, τῷ ὅπως, τῷ ἕαν· ἐπὶ ζευκτικὰ δέ, ὅτι ἐπιζεύγνυνται τούτοις τοῖς συνδέσμοις. Ἀπὸ δὲ τῆς φωνῆς λέγονται ἐπηρμένα· ἐπηρμένα δὲ λέγονται, καθὸ τὸ φωνῆεν τῶν ὀριστικῶν εἰς μείζον φωνῆεν ἐπαίρουσιν· καὶ γὰρ τὸ ὅ ἐπηρμένον ἔχουσιν εἰς μείζον φωνῆεν, τουτέστιν εἰς ὦ, οἷον τὸ μὲν τύπτομαι διὰ τοῦ ὅ ἐστίν, τὸ δὲ ἕαν τύπτωμαι διὰ τοῦ ὦ. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, τί δήποτε τῶν ὑποτακτικῶν ἐξ ὀνομασίας ἐχόντων, ὡς δέδεικται, τρεῖς μὲν ἀπὸ τῆς σημασίας, δύο δὲ ἀπὸ τῆς συντάξεως, καὶ μίαν ἀπὸ τῆς φωνῆς, ἢ ἀπὸ τῆς συντάξεως ὀνομασία ἐπεκράτησεν, καὶ πάντα κοινῶς ὑποτακτικὰ λέγονται. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογία, ὅτι ἐκ τοῦ κοινῶς πᾶσιν ἀρμόζοντος ὀνομάζονται· ἀρμόζει γὰρ πᾶσι τοῖς καλουμένοις ὑποτακτικοῖς τὸ ὑποτάττεσθαι τούτοις τοῖς συνδέσμοις, φημί δὴ τῷ ἴνα, τῷ ὅφρα, τῷ ὅπως, τῷ ἕαν· καὶ γὰρ οὔτε ἐκ τῆς φωνῆς οὔτε ἐκ τῆς σημασίας ἠδύναντο λαβεῖν τὴν ὀνομασίαν· <καὶ ἐκ μὲν τῆς> σημασίας οὐκ ἠδύναντο λαβεῖν τὴν ὀνομασίαν, ἐπειδὴ οὐχ ἀρμόζουσι πᾶσιν αἱ σημασίαι, οὔτε γὰρ πάντα εἰσὶν αἰτιολογικά, οὔτε πάντα διστακτικά, 276 οὔτε πάντα ἀποτελεσματικά· τὸ γὰρ δός μοι τὸ βιβλίον ἴνα ἀναγνῶ ἀποτελεσματικὸν μόνον ἐστίν, καὶ οὔτε διστακτικὸν οὔτε αἰτιολογικόν· καὶ πάλιν τὸ ἴνα τιμηθῶ ἐλυπήθης αἰτιολογικὸν μόνον ἐστίν, καὶ οὔτε διστακτικὸν οὔτε ἀποτελεσματικόν· καὶ πάλιν τὸ ἕαν λούσωμαι ὑγιαίνω διστακτικὸν μόνον ἐστίν, καὶ οὔτε αἰτιολογικὸν οὔτε ἀποτελεσματικόν· ἐπειδὴ οὖν οὐχ ἀρμόζουσι πᾶσιν αἱ σημασίαι, εἰκότως οὐκ ἔλαβον ἐκ τῆς σημασίας τὴν ὀνομασίαν. Ἐκ τῆς φωνῆς δὲ οὐκ ἔλαβον τὴν ὀνομασίαν, ἐπειδὴ οὐχ ἀρμόζει πᾶσιν ἢ ἀπὸ τῆς φωνῆς ὀνομασία· οὔτε γὰρ εἰσὶ πάντα ἐπηρμένα· τὸ γὰρ ἕαν τύπτω καὶ ἕαν τύψω οὐκ ἔχουσιν ἐπηρμένον τὸ φωνῆεν, ἀλλὰ τὸ φωνῆεν τῶν ὀριστικῶν ἐφύλαξαν, καὶ τὰ ὀριστικά γὰρ αὐτῶν διὰ τοῦ ὦ εἰσίν, οἷον τύπτω καὶ τύψω· ἐπειδὴ οὖν οὐχ ἀρμόζει <πᾶσιν> ἢ ἀπὸ τῆς φωνῆς ὀνομασία, εἰκότως οὐκ ἔλαβον ἐκ τῆς φωνῆς τὴν ὀνομασίαν. Ἐξ ἀνάγκης οὖν ἢ ὀνομασία ἢ ἀπὸ τῆς συντάξεως ἐπεκράτησεν· αὕτη γὰρ, ὡς εἴρηται, πᾶσιν ἀρμόζει· ἀρμόζει γὰρ πᾶσι τοῖς καλουμένοις ὑποτακτικοῖς τὸ ὑποτάττεσθαι τούτοις τοῖς συνδέσμοις, φημί δὴ τῷ ἴνα, τῷ ὅφρα, τῷ ὅπως, τῷ ἕαν. Τοῦτο δὲ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν συνδέσμων εὐρίσκομεν· ὅσοι μὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς μίαν ἔσχον σημασίαν, ἐξ αὐτῆς ὀνομασθήσαν, οἷον συμπλεκτικοὶ λέγονται ἀπὸ τοῦ συμπλέκειν τὰς φράσεις καὶ τὰ πράγματα, ὡς τὸ καὶ λέγω καὶ γράφω· διαζευκτικοὶ δὲ ἀπὸ τοῦ διαζεύγνυειν καὶ διαχωρίζειν ἀλλήλων τὰ πράγματα, οἷον ἢ νύξ ἐστιν ἢ ἡμέρα· αἰτιολογικοὶ δὲ ἀπὸ τοῦ αἰτίαν σημαίνειν, οἷον ἴνα τιμηθῶ ἐλυπήθης. Οἱ μὲντοι παραπληρωματικοὶ διαφόρους ἔχοντες σημασίας σημαίνουν· γὰρ καὶ μείωσιν, ὡς ὁ γέ, ἐν τούτῳ γε χαρίσαιμι, τουτέστι κἂν τούτῳ τῷ μικρῷ, καὶ ἐναντίωσιν σημαίνουν· ὡς ὁ πέρ, <A 131> μὴ δ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐών, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ, Κλέπτε νόω, ἐναντίον γὰρ τῷ ἀγαθῷ τὸ παραλογίζεσθαι, καὶ μετάβασιν σημαίνουν· ὡς ὁ δὴ, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει <Plut. 8> καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα· τῷ δὲ Λοξία, μετέβη γὰρ ἐφ' ἕτερον πρᾶγμα καὶ μὴ δυνάμενοι ἀπὸ μιᾶς αὐτῶν κληθῆναι διὰ τὸ μὴ ἀρμόζειν αὐτὴν ἅπασιν τοῖς παραπληρωματικοῖς, ἀπὸ τοῦ κοινῶς παρεπομένου πᾶσιν αὐτοῖς, φημί δὴ τοῦ παραπληροῦν παραπληροῦσι γὰρ τὰς φράσεις παραπληρωματικοὶ ὀνομασθήσαν. Τοῦτον οὖν τὸν τρόπον καὶ ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις διάφορα ἔχουσα σημασιόματα, καὶ μὴ δυναμένη, ὡς εἴρηται, ἀπὸ τοῦ ἐνὸς αὐτῶν ὀνομασθῆναι διὰ τὸ μὴ ἀρμόζειν αὐτὴν πᾶσιν, 277 ἀπὸ τῆς συντάξεως ὀνομασθή, καὶ ἐκλήθη ὑποτακτικὴ· ἀρμόζει γὰρ πᾶσι τοῖς καλουμένοις ὑποτακτικοῖς τὸ ὑποτάττεσθαι τούτοις τοῖς συνδέσμοις, φημί δὴ τῷ ἴνα, τῷ ὅφρα, τῷ ὅπως, τῷ ἕαν. Ἐὰν δὲ τις εἴπῃ, καὶ εἰ ἄρα ἢ ὀνομασία ἢ ἀπὸ τῆς συντάξεως ἐπεκράτησεν, διατὶ μὴ λέγονται ἐπιζευκτικά, καὶ γὰρ αὕτη ἢ ὀνομασία, ὡς προείρηται, ἀπὸ τῆς συντάξεως ἐστίν, λέγομεν, ὅτι ἡ τῶν ἐπιζευκτικῶν φωνὴ ἀτρί βῆς μᾶλλον ἐστὶ καὶ ἀσυνήθης, ἢ

δὲ τῶν ὑποτακτικῶν κοινοτέρα καὶ συνήθης· εἰκότως οὖν ἐκ τῆς κοινοτέρας καὶ συνηθεστερας ἔλαβον τὴν ὀνομασίαν. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, διατί μὴ καὶ τὰς ἄλλας ἐγκλίσεις ὑπο τακτικὰς καλοῦμεν· πολλάκις γὰρ καὶ αὗται ὑποτάττονται συνδέσμοις, οἷον καὶ τύπτε καὶ λέγε, καὶ περιπατῶ καὶ γράφω, εἰ λέγοιμι, εἰ γράφοιμι, καὶ γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν θέλω. Καὶ λέγομεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁμοιος ὁ τρόπος· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ῥήματα δύναται καὶ χωρὶς συνδέσμων δηλῶσαι τινα λόγον, οἷον τύπτω τύπτε τύπτοιμι, ἡ δὲ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις ἄνευ συνδέσμου τὸ σημαίνονμενον οὐ δύναται δηλῶσαι· τὸ γὰρ ἵνα τιμηθῶ ἐλυπήθης ἐὰν εἴπω ἄνευ συνδέσμου, οἷον τιμηθῶ ἐλυπήθης, οὐκέτι σῶζει τὸ σημαίνονμενον· ἄλλως τε δὲ αἱ μὲν ἄλλαι ἐγκλίσεις, ὡς εἴρηται, ἐκ τοῦ σημαίνονμενου ἔλαβον τὴν ὀνομασίαν, ἡ δὲ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις διάφορα σημαίνονμενα ἔχουσα <καὶ> μὴ δυνηθεῖσα ἐκ τοῦ σημαίνονμενου λαβεῖν τὴν ὀνομασίαν, ἐξ ἀνάγκης ἐκ τῆς συντάξεως ἔλαβεν αὐτήν. Δηλοῦσι δὲ τὰ πράγματα ἢ γινόμενα, ἃ ἔστιν ἐνεστῶτος, ἢ γενησόμενα, ἃ ἔστι μέλλοντος. Βούλεται ἐνταῦθα ὁ τε χνικὸς αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣν τὰ ὑποτακτικὰ εἰς ᾧ λήγουσιν ἢ εἰς ᾧ αἰ, οἷον ἐὰν τύπτω, ἐὰν τύπτωμαι· καὶ λέγει, ὅτι τὰ ὑποτακτικὰ ἢ γινόμενα πράγματα δηλοῦσιν, οἷον ἔστιν ἴδιον ἐνεστῶτος, οἷον ἐὰν πράττω ὠφελοῦμαι, ἢ γενησόμενα πράγματα δηλοῦσιν, οἷον ἔστιν ἴδιον μέλλοντος, οἷον ἐὰν λούσωμαι ὑγιαίνω· ἐπειδὴ οὖν τὰ ὑποτακτικὰ τὸ σημαίνονμενον τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ μέλλοντος ἔχουσιν, τούτου χάριν τὰς μὲν καταλήξεις τῶν παρωχημένων ἀπηνήσαντο, ἀνεδέξαντο δὲ τὰς καταλήξεις τῶν ἐνεστῶτων καὶ μελλόντων, οἷον τύπτω τύψω τύπτομαι τύψομαι. Ταῦτα μὲν ὁ τεχνικός.

Ἰστέον δὲ ὅτι κακῶς λέγει· πρῶτον μὲν γὰρ ἡνίκα αἰτιολογίαν σημαίνουσι τὰ ὑποτακτικά, γενόμενα ἤδη πράγματα δηλοῦσιν, ἅπερ ἔστι παρωχημένου, οἷον ἵνα πράξω ἐφθόνησάς μοι <ἀντὶ τοῦ διότι 278 ἔπραξα ἐφθόνησάς μοι>, καὶ πάλιν ἵνα ἀναγνῶ ὠφελήθην ἀντὶ τοῦ διότι ἀνέγνω ὠφελήθην· δεύτερον δὲ οὐ δηλοῦσι τὰ ὑποτακτικὰ γι νόμενα πράγματα, ἅπερ ἔστιν ἐνεστῶτος, ἀλλ' αἰ γενησόμενα, ἅπερ ἔστι μέλλοντος· ἐν γὰρ τῷ λέγειν ἐὰν πράττω ὠφελοῦμαι περὶ μέλλοντος γενέσθαι πράγματος διστάζει τις, καὶ πάλιν ἐν τῷ λέγειν ἵνα πράττω ἦλθον μέλλοντος δηλῶ σημασίαν, ἵνα γὰρ πράττω τὸ μήπω γενόμενον λέγω ἐλθεῖν· ὡς γὰρ ἐν τοῖς εὐκτικοῖς ἐμάθομεν, αἱ λοιπαὶ ἐγκλίσεις αἱ παρὰ τὴν ὀριστικήν, <λέγω> δὴ ἡ ἀπαρέμφατος καὶ ἡ προστακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ καὶ ἡ ὑποτακτικὴ, μέλλοντος μόνου ἔχουσι τὴν σημασίαν, καὶ οὔτε ἐνεστῶτος οὔτε παρωχημένου. Ἔτι δὲ ἐὰν καὶ ὑποθώμεθα τὴν ὑποτακτικὴν ἐγκλισιν διὰ τὸ ἔχειν σημασίαν ἐνεστῶτος καὶ μέλλοντος, ὡς φησιν ὁ τεχνικός, διὰ τοῦτο εἰς ᾧ λήγειν ἢ εἰς ᾧ αἰ, καὶ μὴ ἔχειν κατάληξιν παρωχημένου διὰ τὸ μηδὲ σημασίαν αὐτοῦ ἔχειν, ὠφείλον μηδὲ αἱ λοιπαὶ ἐγκλίσεις αἱ παρὰ τὴν ὀριστικήν ἔχειν κατάληξιν παρωχημένου, ἐπειδὴ καὶ αὗται μέλλοντος καὶ μόνου ἔχουσι τὴν σημασίαν, ὡς ἐν τοῖς εὐκτικοῖς μεμαθήκαμεν, ὅπερ οὐκ ἐφυλάχθη ἐπ' ἐκείνων· ἰδοὺ γὰρ τὸ μὲν προστακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος τοῦ ἐνεργητικοῦ τύπον ἔστιν, τὸ δὲ προστακτικὸν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ τύπτε, εἰς ᾧ οἶν καὶ εἰς ᾧ ε, ἅπερ παρωχημένων εἰσὶ καταλήξεις, ἔτυπον γὰρ καὶ ἔτυπτε. Οὐκ ἄρα καλῶς εἶπεν ὁ τεχνικός, ὅτι διὰ τοῦτο τὰ ὑποτακτικὰ ἢ εἰς ᾧ λήγουσιν ἢ εἰς ᾧ αἰ, ἐπειδὴ ἐνεστῶτος καὶ μέλλοντος ἔχουσι σημασίαν καὶ οὐ παρωχημένου. Κρεῖττον οὖν ἔστι λέγειν, ὅτι αὗται αἱ καταλήξεις χαρακτηριστικά εἰσι τῶν ὑποτακτικῶν, τουτέστιν ἢ εἰς ᾧ καὶ ἢ εἰς ᾧ αἰ, καὶ μὴ ἀποδιδόναι αἰτίαν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς ἐγκλισιν ἔκτην ἐβούλοντο εἰσάγειν τὴν ὑποθετικήν διὰ τὰ τοιαῦτα, <ν 215> ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι, <Ζ 70> ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν, <Ι 61> ἐξεῖπω καὶ πάντα διίξομαι, λάβωμεν φάγωμεν δράμωμεν ποιήσωμεν· ὑποθετικά δὲ λέγονται, ἐπειδὴ ὑποτίθεταί τις καὶ συμβουλεύει τὸ πρακτέον. Ταῦτα δὲ τὰ ὑποθετικά οὐ λέγομεν

ἄλλην ἐγκλισιν εἶναι, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσιν ἰδίας φωνάς· αἱ γὰρ φωναὶ αὐτῶν ὑποτακτικαὶ εἰσιν, ὡς ἐδήλωσαν τὰ προλεχθέντα παραδείγματα· περὶ τούτων δὲ πλατύτερον ἐν τοῖς προσ τακτικοῖς διελάβομεν. 279 Ὑποτακτικὰ ἐνεργητικά χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ. Ἐὰν τύπτω. Ἰστέον ὅτι ὡσπερ ἐν τοῖς προστακτικοῖς οὕτω καὶ ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς ὅλοι οἱ χρόνοι συνεζευγμένοι εἰσίν· καὶ γὰρ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ ὁμοῦ φαμεν, καὶ παρακειμένου καὶ ὑπερ συντελείκου πάλιν ὁμοίως <ὁμοῦ>, καὶ ἀορίστου καὶ μέλλοντος πάλιν ὁμοίως ὁμοῦ. Κανονίζει δὲ ὁ τεχνικός τὰ ἐνεργητικά ὑποτακτικά τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ, καὶ τὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τὰ τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείκου, <καὶ τὰ τοῦ πρώτου καὶ τὰ τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος τοῦ ἐνεργητικοῦ> τοῦτον τὸν τρόπον· οἱ τρεῖς παρωχημένοι, ὁ παρατατικός φημι καὶ ὁ παρακείμενος, ὃ τε ἐνεργητικός καὶ ὁ μέσος δηλονότι, καὶ ὁ ἀόριστος ὃ τε πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος, τὴν τελευταίαν τρέποντες εἰς ᾧ καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλοντες τὸ ὑποτακτικὸν ποιοῦσιν, οἷον ἔτυπον ἐὰν τύπτω, ἔγραφον ἐὰν γράφω, τέτυπα ἐὰν τετύφω, πεποίηκα ἐὰν πε ποιήκω, τέτυπα ἐὰν τετύπω, ἔτυψα ἐὰν τύψω, ἔγραψα ἐὰν γράψω, ἔτυπον ἐὰν τύπω, ἔλαβον ἐὰν λάβω· ἐμάθομεν δὲ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι ὁ παρακείμενος οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν· οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς ἀποβάλλει αὐτὴν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν. Μηδεὶς δὲ οἰέσθω, τρεῖς μόνον παρωχημένους εἶναι, παρὰ τὸ εἰπεῖν τὸν τεχνικόν οἱ τρεῖς παρωχημένοι· τέτταρες γὰρ εἰσι παρωχημένοι, παρατατικός παρακείμενος ὑπερσυντέλικος ἀόριστος· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ τρεῖς οὗτοι παρωχημένοι, λέγω δὴ ὁ παρατατικός καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ἀόριστος, κανονίζουσι καὶ ποιοῦσι τὰ προλεχθέντα ὑποτακτικά, τούτου χάριν τῶν τριῶν μόνων τούτων παρωχημένων ἐμνημόνευσεν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καθολικὸν κανόνα περὶ τῶν ὑποτακτικῶν μὴ ἔχον των τὸ ᾧ κλιτικὸν τοιοῦτον· πᾶν <ὑποτακτικόν> ἐνεργητικὸν ἢ μέσον ἢ παθητικόν, μὴ ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν, <ἐκ> τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ παρωχημένου τοῦτον τὸν τρόπον κανονίζεται· πᾶς παρωχημένος ὀριστικός, εἴτε ἐνεργητικός εἴτε μέσος εἴτε παθητικός, μὴ ἔχων τὸ ᾧ κλιτικόν, τρέπων τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς ᾧ μετὰ τοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν, χωρὶς τοῦ παρακειμένου οὗτος 280 γὰρ οὐκ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς <αὐτοῦ> κλιτικὴν ἔκτασιν τὸ ὑποτακτικὸν ποιεῖ, οἷον ἔτυπον ἐὰν τύπτω, ἔλεγον ἐὰν λέγω, ἔγραφον ἐὰν γράφω, ἐποίουν ἐὰν ποιῶ, ἐβόων ἐὰν βοῶ, ἐχρύσουν ἐὰν χρυσῶ, ἔμαθον ἐὰν μάθω, ἔλαβον ἐὰν λάβω, ἔτυπον ἐὰν τύπω, ἔφαγον ἐὰν φάγω, ἔτυψα ἐὰν τύψω, ἐποίησα ἐὰν ποιήσω, ἐνόησα ἐὰν νοήσω, ἐλάλησα ἐὰν λαλήσω, ἐτετύφειν ἐὰν τετύφω, ἐπεποιήκειν ἐὰν πεποιήκω, ἐτετύπειν ἐὰν τετύπω, ἐδεδούπειν ἐὰν δεδούπω, ἐστάλκειν ἐὰν ἐστάλκω, ἐφθάρκειν ἐὰν ἐφθάρκω· ἐπὶ τούτων δέ, φημι δὴ ἐπὶ τοῦ ἐὰν ἐστάλκω καὶ ἐὰν ἐφθάρκω, ἐφυλάχθη ἢ ἐν ἀρχῇ κλιτικὴ ἔκτασις, ἐπειδὴ ἢ ἄρ' χουσά ἐστι τοῦ παρακειμένου, <οἷον> ἔφθαρκα καὶ ἔσταλκα· ὁ δὲ παρακείμενος, ὡς πολλάκις εἴρηται, οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν· οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς ἀποβάλλει αὐτὴν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν· εἰ οὖν ἀπεβλήθη ἐπὶ τούτων ἢ ἐν ἀρχῇ κλιτικὴ ἔκτασις, ἠύρισκετο ἢ ἄρχουσα τοῦ παρακειμένου ἀποβαλλομένη, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Πάλιν ἐτύφην ἐὰν τυφθῶ, ἐτύπην ἐὰν τυπῶ, ἐνύγην ἐὰν νυγῶ, ἐδάρην ἐὰν δαρῶ, ἐδάμην ἐὰν δαμῶ· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχει τὸ ᾧ κλιτικόν, ἀλλὰ θεματικόν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐνεστῶτος ἔχει αὐτό, δάμνω γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεστῶς καὶ ἔχει τὸ ᾧ· περισπῶνται δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, οἷον τυφθεῖς τυφθέντος, τυπεῖς τυπέντος, νυγεῖς νυγέντος, δαρεῖς δαρέντος, δαμεῖς δαμέντος· τὰ γὰρ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην εἰς ᾧ μετὰ περισπωμένου τόνου ποιοῦσι τὸ ὑποτακτικόν,

ὁ μετ' ὀλίγον εισόμεθα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τὰ εἰς ᾧ ὁμοίως τοῖς εἰς ᾧ γίνονται ἀπὸ τῶν ἰδίων παρωχημένων, τροπῇ τῆς τελευταίας συλλαβῆς εἰς ᾧ καὶ ἀπο βολῇ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, οἷον ἐτίθην ἐὰν τιθῶ, ἴστην ἐὰν ἴστω, <ἐδίδων ἐὰν διδῶ>· περισπῶνται δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, οἷον τι θείς τιθέντος, ἰστάς ἰστάντος, διδούς διδόντος· <τὰ γὰρ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ> μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην εἰς ᾧ μετὰ περισπωμένου τόνου ἔχουσι τὰ ὑποτακτικά, οἷον τιθείς <τιθέντος> ἐὰν τιθῶ, ἰστάς <ιστάντος> ἐὰν ἴστω, διδούς <διδόντος> ἐὰν διδῶ, τυ φθείς τυφθέντος ἐὰν τυφθῶ, δαρείς δαρέντος ἐὰν δαρῶ, νυγείς νυγέν 281 τος ἐὰν νυγῶ, σταλείς σταλέντος ἐὰν σταλῶ, φθαρείς φθαρέντος ἐὰν φθαρῶ, σπαρείς σπαρέντος ἐὰν σπαρῶ. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἰστέον, ὅτι ἡ τετάρτη συζυγία τῶν εἰς ᾧ οὐκ ἔχει ὑποτακτικά διὰ τοιαύτην αἰτίαν· τὰ ὑποτακτικά τῶν εἰς ᾧ θέλουσιν ὁμοφωνεῖν τοῖς πρωτοτύποις τῶν εἰς ᾧ, οἷον τιθῶ τίθημι ἐὰν τιθῶ, ἴστω ἴστημι ἐὰν ἴστω, διδῶ δίδωμι ἐὰν διδῶ· κατὰ τοῦτον οὖν τὸν κανόνα καὶ τὰ ὑποτακτικά τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ᾧ ἀναγκάζονται ὁμοφωνεῖν τοῖς πρωτοτύποις τῶν εἰς ᾧ, οἷον ζευγνύω ζεύγνυμι ἐὰν ζευγνύω, ὀλλύω ὀλλυμι ἐὰν ὀλλύω, πηγνύω πηγνυμι ἐὰν πηγνύω, <ὀμνύω ὀμνυμι ἐὰν ὀμνύω>. Ἀλλὰ μὴν οὕτως οὐκ ἡδύναντο εἶναι, ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι πᾶς παρωχημένος ὀριστικὸς μὴ ἔχων τὸ ᾧ κλιτικόν, τρέπων τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς ᾧ καὶ ἀποβάλλων τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν, τὸ ὑποτακτικὸν ποιεῖ, οἷον ἔτυπτον ἐὰν τύπτω, ἔμαθον ἐὰν μάθω, ἔτυψα ἐὰν τύψω· καὶ περισπῶνται τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, οἷον ἐτύφθην τυφθείς τυφθέντος ἐὰν τυφθῶ, ἐτύπην τυπείς τυπέντος ἐὰν τυπῶ, ἐνύγην νυγείς νυγέντος ἐὰν νυγῶ, ἐδάρην δαρείς δαρέντος ἐὰν δαρῶ, ἐτίθην τιθείς τιθέντος ἐὰν τιθῶ, ἴστην ἰστάς ἰστάντος ἐὰν ἴστω, ἐδίδων διδούς διδόντος ἐὰν διδῶ· οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ τοῦ ἐπήγνυν καὶ ἐζεύγνυν καὶ ὦλλον <καὶ ὦμυν>, τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ᾧ καὶ ἀποβολῇ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, ἐὰν πηγῶ καὶ ἐὰν ὀλλῶ <καὶ ἐὰν ὀμνῶ> καὶ ἐὰν ζευγνῶ· καὶ ἀναγκά ζονται γενέσθαι περισπωμένως, ἐπειδὴ καὶ ταῦτα ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, οἷον πηγνύς πηγνύντος, ὀλλύς ὀλλύντος, ζευγνύς ζευγνύντος, ὀμνύς ὀμνύντος. Τῶν οὖν δύο κανόνων μαχομένων, καὶ τοῦ μὲν ἐνὸς ἀπαιτοῦντος αὐτὰ ὁμο φωνεῖν τοῖς πρωτοτύποις τῶν εἰς ᾧ, τοῦ δὲ ἑτέρου τὴν εἰς ᾧ μετὰ περισπωμένου τόνου κατάληξιν, οἷον ἐὰν πηγνῶ, ἐὰν ὀλλῶ, ἐὰν ζευγνῶ, ἐὰν ὀμνῶ, ἐξ ἀνάγκης ἐπιλιμπάνουσι τὰ ὑποτακτικά τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ᾧ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ᾧ ὑποτακτικά τότε περισπῶνται, ἥνικα ὦσιν ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, τοῦ ἐνεστώτος περισπωμένου ὄντος, οἷον ποιῶ ἐποιοῦν ἐὰν ποιῶ, βοῶ ἐβόων ἐὰν βοῶ, χρυσῶ ἐχρύσουν ἐὰν 282 χρυσῶ, ἢ ἥνικα ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, οἷον τυφθείς τυφθέντος ἐὰν τυφθῶ, τυπείς τυπέντος ἐὰν τυπῶ, νυγείς νυγέντος ἐὰν νυγῶ, δαρείς δαρέντος ἐὰν δαρῶ, στα λείς σταλέντος ἐὰν σταλῶ, σπαρείς σπαρέντος ἐὰν σπαρῶ, φθαρείς φθαρέντος ἐὰν φθαρῶ· τὰ δὲ μὴδὲν ἐκ τούτων ἔχοντα βαρυτονοῦνται, οἷον ἔτυπτον ἐὰν τύπτω, ἔλεγον ἐὰν λέγω, ἔλαβον ἐὰν λάβω, ἔμαθον ἐὰν μάθω, ἔπαθον ἐὰν πάθω, εἶπον ἐὰν εἶπω, εἶδον ἐὰν ἴδω, τέτυπα ἐὰν τετύφω, τέτυπα ἐὰν τετύπω, πέποιθα ἐὰν πεποιθῶ· ταῦτα γὰρ εἰ καὶ ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως, ἀλλ' οὐκ ἔχουσιν αὐτὴν διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, τετυφώς γὰρ τετυφότος καὶ τετυπώς τετυπότος καὶ πεποιθώς πεποιθότος. Σησημείωται τὸ ἐὰν εἰδῶ περισπώμενον, οἷον <εχ. γρ. α 515> ὄφρ' εὔ εἰδῶ, τουτέστιν ἵνα καλῶς γινῶ· τοῦτο γὰρ οὔτε ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ ἐστίν, τοῦ ἐνεστώτος περὶ σπώμενου ὄντος, παρακειμένου γὰρ ἐστὶ τὸ οἶδα, ἀλλ' οὔτε δὲ ἔχει τὴν μετοχὴν

εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ-τ κλινομένην, εἰδῶς γὰρ εἰδότος ἡ μετοχή εἰς ᾧ μὲν καὶ ὀξύτονος, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦ ᾧ-τ κλι νομένη, καὶ δηλονότι οὐκ ὠφείλε περισπᾶσθαι· ἀλλ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐπειδὴ τοῦτο εἰς ᾧ-ν καθαρὸν ἔχει τὸ εὐκτικόν, εἰδείην γὰρ ἔστι τὸ εὐκτικόν, τὰ δὲ εἰς ᾧ-ν καθαρὸν ἔχοντα τὸ εὐκτικόν εἰς ᾧ μετὰ περι σπωμένου τόνου ἔχουσι τὸ ὑποτακτικόν, οἷον τυφθείην ἂν τυφθῶ, δαρείην ἂν δαρῶ, νυγείην ἂν νυγῶ, σταλείην ἂν σταλῶ, φθαρείην ἂν φθαρῶ, τούτου οὖν χάριν ἂν εἰδῶ γέγονε τὸ ὑποτακτικόν μετὰ περισπωμένου τόνου, οἷον ὄφρ' εὖ εἰδῶ, τουτέστιν ἵνα καλῶς μάθω. Εἰ δὲ τις εἴποι, ἀλλ' ἐκεῖνα ἔχουσιν εἰς ᾧ-ν καθαρὸν τὸ εὐκτικόν, ὅσα ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ-τ κλινομένην, οἷον τυφθεῖς τυφθέντος τυφθείην, δαρεῖς δαρέντος δαρείην, νυγεῖς νυγέντος νυγείην, τούτου δὲ ἡ μετοχή εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως λήγει, ἀλλ' οὖν οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ᾧ-τ, εἰδῶς γὰρ εἰδότος ἐστίν, καὶ οὐκ ὠφείλεν ἔχειν τὸ εὐκτικόν εἰς ᾧ-ν καθαρὸν, οἷον εἰδείην, ἀλλ' εἴδοιμι, ὡς τετύφοιμι, ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ὡς ἀπὸ τοῦ περιπατοῖμι γέγονε περι πατοῖην κατὰ τροπὴν τῆς ᾧ-ι εἰς ᾧ-ν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ εἴδοιμι γέγονεν εἰδοῖην κατὰ τροπὴν τῆς ᾧ-ι εἰς ᾧ-ν, καὶ εἰδείην κατὰ τροπὴν τοῦ ᾧ-ο εἰς ᾧ-ε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, εἰ ἄρα ἂν εἰδῶ λέγομεν περισπω μένως ἐπὶ τοῦ ἂν μάθωπρόσκειται ἐπὶ τοῦ ἂν μάθω, ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ θεωρῆσαι <ἂν> ἴδω λέγομεν βαρυτόνως καὶ διὰ τοῦ ᾧ-καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς δὲ ἂν εἰδῶμεν καὶ ἂν εἰδήτε καὶ ἂν εἰδῶσι φαμέν 283 <προ>περισπωμένως, ἐπὶ τοῦ γνῶναι καὶ μαθεῖν, πῶς ὁ ποιητὴς <Α 363> ἵνα εἴδομεν ἄμφω εἶπε προπαροξυτόνως, ἐπὶ τοῦ ἵνα μάθωμεν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἐπειδὴ διὰ τὸ μέτρον συνέστειλε τὸ ᾧ-εἰς τὸ ᾧ-ο, τούτου χάριν καὶ τὸν τόνον ἀνεβίβασεν. Τούτων οὕτως ἐχόντων δεῖ γινώσκειν, ὅτι <τὸ> ἂν σχῶ καὶ ἂν ᾧ καὶ ἂν σπῶ (τὸ λέγω καὶ ἀκολουθῶ) παράλογά εἰσι περισπώμενα· οὔτε γὰρ ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ-τ κλινομένην, σχῶν γὰρ σχόντος καὶ ᾧ ὄντος καὶ σπῶν σπόντος ὀξύτό νως, ὀξύνονται μὲν γὰρ καὶ διὰ τοῦ ᾧ-τ κλίνονται, ἀλλ' οὐ λήγουσιν εἰς ᾧ· ἀλλ' οὔτε δὲ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ εἰσιν, τοῦ ἐνεστώτος περισπωμένου ὄντος, δευτέρου γὰρ ἀορίστου εἰσὶ ταῦτα τοῦ ἔσχον καὶ ἦον καὶ ἔσπον, ὡς δηλοῦσιν αἱ μετοχαὶ σχῶν καὶ ἔων καὶ σπῶν ὄξυ τόνως· αἱ γὰρ εἰς ᾧ-ν ὀξύτονοι μετοχαὶ δευτέρου ἀορίστου εἰσίν, οἷον λαβῶν φαγῶν δραμῶν μαθῶν δακῶν πιῶν παθῶν λαχῶν· οὕτως οὖν καὶ σχῶν καὶ ἔων καὶ κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ ᾧ-ε ᾧν καὶ σπῶν· τὸ γὰρ σπῶν σπῶντος (ὃ σημαίνει τὸ ἀνασπῶν) δευτέρας ἐστὶ συζυγίας τῶν περισπωμένων ἐνεστώτος χρόνου καὶ παρατατικοῦ καὶ περισπᾶται. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι τὸ ἂν σχῶ καὶ ἂν ᾧ καὶ ἂν σπῶ ἐξ ἀνάγκης περι σπῶνται· βαρύνεσθαι μὲν γὰρ οὐκ ἡδύναντο, ἐπειδὴ μονοσύλλαβά εἰσιν, οὐδέποτε δὲ μονοσύλλαβος λέξις βαρύνεται, ἀλλ' ἢ ὀξύνεται, οἷον τίς Τρώς πούς Ζεὺς Φρύξ Κρής νύξ θρίξ, ἢ περισπᾶται, οἷον βοῦς νοῦς ῥοῦς χοῦς· ὀξύνεσθαι δὲ οὐκ ἡδύναντο, ἐπειδὴ τὰ ῥήματα ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τᾶσιν, οἷον τύπτω γράφω βοῶ χρυσῶ ποιῶ, χωρὶς ᾧν ἐσημειωσάμεθα ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, καὶ λοιπὸν ἐξ ἀνάγκης περι σπῶνται. Ἀμέλει τὸ ἂν σχῶ καὶ ἂν σπῶ συντιθέμενα καὶ ὑπερβαίνοντα τὴν μονοσυλλαβίαν βαρύνονται, οἷον ἂν κατάσχω, ἂν παράσχω, ἂν ἐπίσχω, ἂν μετάσχω, ἂν πρόσχω, ἂν ἐνίσπω, ἂν ἐπίσπω· τὸ δὲ ἂν ᾧ καὶ ἐν συνθέσει τὸν αὐτὸν τόνον φυλάττει, οἷον ἂν συνῶ, ἂν παρῶ, ἐπειδὴ ἡ συναίρεσίς ἐστιν ἡ αἰτία, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἂν συνῶ καὶ ἂν παρέω γεγόναναι κατὰ κράσιν τοῦ ᾧ-ε καὶ ᾧ-εἰς τὸ ᾧ-ω· ἡ δὲ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον νοέω νοῶ, ποιέω ποιῶ, Πηλεῖ Πηλεῖ, ταχεῖ ταχεῖ, πᾶϊς παῖς, Ἡρακλῆς Ἡρακλῆς, Σοφοκλῆς Σοφοκλῆς, Ἀνδροκλῆς Ἀνδροκλῆς. Ἐὰν τύπτῃς. Ἰστέον ὅτι καθόλου τὰ εἰς ᾧ ὑποτακτικά, ἀπὸ τῶν εἰς ᾧ ῥημάτων ὄντα, εἰς ᾧ-ς διὰ τοῦ ᾧ-η καὶ ᾧ-ι τὸ δεύτερον πρόσ 284 ὠπον ποιοῦσιν, πλὴν τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, οἷον ἂν

τύπτω ἔάν τύπτῃς, ἔάν λέγω ἔάν λέγῃς, ἔάν τετύφω ἔάν τετύφῃς, ἔάν τετύπω ἔάν τετύπῃς, ἔάν τύψω ἔάν τύψῃς, ἔάν λάβω ἔάν λάβῃς, ἔάν τυφθῶ ἔάν τυφθῇς, ἔάν δαρῶ ἔάν δαρῇς, ἔάν ποιῶ ἔάν ποιῇς, ἔάν νοῶ ἔάν νοῇς, ἔάν τελῶ ἔάν τελῇς· τὸ δὲ ἡ προσγεγραμμένον ἔχουσιν, ἐπειδὴ τὰ εἰς ἡ λήγοντα ῥήματα θέλουσιν ἔχειν ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ προσώπῳ δίφθογγον τὴν μετὰ τοῦ ἡ, οἷον τύπτω τύπτεις τύπτει, λέγω λέγεις λέγει, ποιῶ ποιεῖς ποιεῖ, βοῶ βοᾷς βοᾷ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ.

Πρόσκειται <έν> τῷ κανόνι πλὴν τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, ἐπειδὴ ἡ δευτέρα καὶ τρίτη συζυγία τῶν περισπωμένων τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν ὑποτακτικῶν ἔχουσιν ὁμόφωνα τοῖς ἰδίῳις ὀριστικοῖς, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾷ, ἔάν βοῶ ἔάν βοᾷς ἔάν βοᾷ, ὁρῶ ὁρᾷς ὁρᾷ, <ἔάν ὁρῶ> ἔάν ὁρᾷς ἔάν ὁρᾷ, γελῶ γελᾷς γελᾷ, <ἔάν γελῶ> ἔάν γελᾷς ἔάν γελᾷ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ, ἔάν χρυσῶ ἔάν χρυσοῖς ἔάν χρυσοῖ, στεφανῶ στεφανοῖς στεφανοῖ, ἔάν στεφανῶ ἔάν στεφανοῖς ἔάν στεφανοῖ, ὀρθῶ ὀρθοῖς ὀρθοῖ, ἔάν ὀρθῶ ἔάν ὀρθοῖς ἔάν ὀρθοῖ. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διὰ ποίαν αἰτίαν τὰ μὲν ὑποτακτικά τῆς πρώτης συζυγίας τῶν περισπωμένων διὰ τοῦ ἡ καὶ ἡ ἐκφέρονται κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις, οἷον ἔάν ποιῶ ἔάν ποιῇς ἔάν ποιῇ, ὥσπερ ἔάν τύπτω ἔάν τύπτῃς ἔάν τύπτῃ, τὰ δὲ ὑποτακτικά τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων οὐκ ἐκφέρονται κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον διὰ τοῦ ἡ καὶ ἡ, ἀλλ' ὁμοφωνοῦσι τοῖς ἰδίῳις ὀριστικοῖς, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾷ, ἔάν βοῶ ἔάν βοᾷς ἔάν βοᾷ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ, ἔάν χρυσῶ ἔάν χρυσοῖς ἔάν χρυσοῖ. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν τὴν ἀπολογία ταύτην· εἰ ἐγένοντο τὰ ὑποτακτικά τῶν τριῶν συζυγιῶν τῶν περισπωμένων κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον διὰ τοῦ ἡ καὶ ἡ ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις, οἷον ἔάν ποιῶ ἔάν ποιῇς ἔάν ποιῇ, ἔάν βοῶ ἔάν βοῇς ἔάν βοῇ, ἔάν χρυσῶ ἔάν χρυσῇς ἔάν χρυσῇ, ὥσπερ ἔάν τύπτω ἔάν τύπτῃς ἔάν τύπτῃ, σύγχυσις ἤμελλεν εἶναι καὶ οὐδεμία διάκρισις τῶν συζυγιῶν ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς· καὶ ἐπειδὴ ἡ πρώτη συζυγία τῶν περισπωμένων κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον ἐν τοῖς ὀριστικοῖς καὶ ἐν τῇ συναιρέσει ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις διὰ τῆς ἡ διφθόγγου ἐκφέρεται, οἷον ποιῶ ποιεῖς ποιεῖ, ὥσπερ τύπτω τύπτεις τύπτει, τούτου χάριν καὶ ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον διὰ τοῦ ἡ καὶ ἡ ἐκφέρεται ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις, οἷον ἔάν ποιῶ ἔάν ποιῇς ἔάν ποιῇ, ὥσπερ ἔάν τύπτω ἔάν 285 τύπτῃς ἔάν τύπτῃ· ἡ δὲ δευτέρα καὶ τρίτη συζυγία τῶν περισπωμένων, ἐπειδὴ οὐκ ἐκφέρεται κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον ἐν τοῖς ὀριστικοῖς διὰ τῆς ἡ διφθόγγου ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις ἐν τῇ συναιρέσει μὲν γὰρ διὰ τῆς ἡ διφθόγγου ἐκφέρεται, ἡ δὲ διὰ τῆς ὁ διφθόγγου, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾷ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖτούτου χάριν οὐδὲ ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον ὁμοίως τοῖς βαρυτόνοις διὰ τοῦ ἡ καὶ ἡ ἐκφέρεται, ἀλλ' ὁμοφωνεῖ τοῖς ἰδίῳις ὀριστικοῖς, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾷ, ἔάν βοῶ ἔάν βοᾷς ἔάν βοᾷ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ, ἔάν χρυσῶ ἔάν χρυσοῖς ἔάν χρυσοῖ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν μὲν τοῖς ὀριστικοῖς κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν τὸ ἡ ἐκφωνεῖται, οἷον τύπτω τύπτεις τύπτει, ποιῶ ποιεῖς ποιεῖ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ, χωρὶς τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, αὕτη γὰρ τὸ ἡ ἀνεκφώνητον ἔχει κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾷ· ἐν δὲ τοῖς ὑποτακτικοῖς κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τὸ ἡ ἀνεκφώνητόν ἐστιν, οἷον ἔάν τύπτω ἔάν τύπτῃς ἔάν τύπτῃ, ἔάν ποιῶ ἔάν ποιῇς ἔάν ποιῇ, ἔάν βοῶ ἔάν βοᾷς ἔάν βοᾷ, χωρὶς τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, αὕτη γὰρ τὸ ἡ ἐκφωνεῖ κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον, οἷον ἔάν χρυσῶ ἔάν χρυσοῖς ἔάν χρυσοῖ· ὥστε οὖν ἡ μὲν δευτέρα συζυγία τῶν περισπωμένων ἐν μὲν τοῖς ὀριστικοῖς παράλογός ἐστιν, ὡς ἔχουσα τὸ ἡ ἀνεκφώνητον, ἐν δὲ τοῖς ὑποτακτικοῖς ἀνάλογος· ἡ δὲ τρίτη συζυγία τῶν περισπωμένων ἐν μὲν τοῖς ὀριστικοῖς ἀνάλογός ἐστιν, ὡς

ἔχουσα τὸ ἱ ἐκφωνούμενον, ἐν δὲ τοῖς ὑποτακτικοῖς παράλογός ἐστιν, ὡς ἔχουσα τὸ ἱ ἐκφωνούμενον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Πρόσκειται δὲ ἀνωτέρω ἐν τῷ κανόνι ἀπὸ τῶν εἰς ὦ ῥημάτων ὄντα διὰ τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ἡμῖ· τὰ γὰρ εἰς ἡμῖ ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς κατὰ τὸν ἐνεστώτα καὶ παρατατικὸν καὶ <κατὰ> τὸν δεῦτερον ἀόριστον τὸν ἐνεργητικὸν ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας διὰ τοῦ ἡ καὶ ἱ ἐκφέρονται κατὰ τὸ δεῦτερον καὶ τρίτον πρόσωπον, οἷον ἐὰν τιθῶ ἐὰν τιθῆς ἐὰν τιθῇ, ἐὰν θῶ ἐὰν θῆς ἐὰν θῇ· ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας συζυγίας κατὰ τὸν ἐνεστώτα μὲν καὶ παρατατικὸν διὰ τῆς ἡ διφθόγγου ἐκφέρεται τὸ δεῦτερον καὶ τρίτον πρόσωπον, προσγεγραμμένου μὲν τοῦ ἡ μὴ συνεκ φωνουμένου δέ, οἷον ἐὰν ἰστῶ ἐὰν ἰστᾶς ἐὰν ἰστᾶ, κατὰ δὲ τὸν δεῦτερον ἀόριστον τὸν ἐνεργητικὸν διὰ τοῦ ἡ καὶ ἱ ἐκφέρεται τὸ δεῦτερον 286 καὶ τρίτον πρόσωπον, οἷον ἐὰν στῶ ἐὰν στῆς ἐὰν στῇ· ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν εἰς ἡμῖ καὶ κατὰ τὸν ἐνεστώτα καὶ παρατατικὸν καὶ κατὰ τὸν δεῦτερον ἀόριστον τὸν ἐνεργητικὸν διὰ τῆς ὦ διφθόγγου ἐκφέρεται τὸ δεῦτερον καὶ τρίτον πρόσωπον, οἷον ἐὰν διδῶ ἐὰν διδῶς ἐὰν διδῶ, ἐὰν δῶ ἐὰν δῶς ἐὰν δῶ, ἐὰν γνῶ ἐὰν γνῶς ἐὰν γνῶ, ὡς τὸ <A 411> γνῶ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων, ἐὰν βιῶ ἐὰν βιῶς ἐὰν βιῶ, ἐὰν ἀλῶ ἐὰν ἀλῶς ἐὰν ἀλῶ. Καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες, εἰ ἄρα, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηται, οὐδέποτε τρίτον πρώτῳ ὁμοφωνεῖ κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον, πῶς λέγομεν ἐὰν γνῶ ἐγώ, ἐὰν γνῶ ἐκεῖνος· ἰδοὺ γὰρ τὸ τρίτον <τῷ> πρώτῳ ὁμοφωνεῖ κατὰ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, ἀμφοτέρω γὰρ ἐνικά εἰσιν, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον, ἀμφοτέρω γὰρ κοινά εἰσιν. Πρὸς τοὺς οὕτως ἀποροῦντας ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα τρίτον πρώτῳ ὁμόφωνον· τὸ μὲν γὰρ τρίτον πρόσωπον προσγεγραμμένον ἔχει τὸ ἡ, τὸ δὲ πρῶτον οὐκ ἔχει προσγεγραμμένον τὸ ἡ· καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἔχει προσγεγραμμένον τὸ ἡ, ἐπειδὴ τὰ εἰς ὦ λήγοντα ῥήματα, πρώτου προσώπου ὄντα, οὐ θέλουσιν ἔχειν ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ τί ποτε ἀνεκφώνητον, οἷον τύπτω γράφω λέγω βοῶ χρυσῶ· τὸ δὲ τρίτον πρόσωπον ἔχει προσγεγραμμένον τὸ ἡ, ἐπειδὴ τὰ εἰς ὦ λήγοντα ῥήματα θέλουσιν ἔχειν κατὰ τὸ δεῦτερον καὶ τρίτον πρόσωπον δίφθογγον τὴν μετὰ τοῦ ἡ, οἷον τύπτω τύπτεις τύπτει, ποιῶ ποιεῖς ποιεῖ, βοῶ βοᾶς βοᾶ, χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ, ἐὰν τύπτω ἐὰν τύπτῃς ἐὰν τύπτῃ· οὕτως οὖν καὶ ἐὰν γνῶ ἐὰν γνῶς ἐὰν γνῶ τὸ δεῦτερον καὶ τρίτον πρόσωπον διὰ διφθόγγου τῆς μετὰ τοῦ ἡ. Ἐὰν τύπτῃ. Εἴρηται ὅτι πᾶν δεῦτερον πρόσωπον εἰς ἡ λήγον ἀποβολῇ τοῦ ἡ τὸ τρίτον ποιεῖ, οἷον ποιεῖς ποιεῖ, τύπτεις τύπτει, ἔτυπες ἔτυπε· περὶ γὰρ τοῦ παρακειμένου καὶ τοῦ πρώτου ἀορίστου, ὅτι τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ ἡ εἰς ἡ μεμαθήκαμεν, οἷον τέτυφας τέτυφε, ἔτυψας ἔτυψε· ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ τοῦ ἐνεστώτος τοῦ ἀπὸ τῶν εἰς ἡμῖ, ὅτι πρὸς οἷς οὐκ ἀποβάλλουσι τὸ ἡ ταῦτα ἀλλὰ καὶ τὸ ἡ προσλαμ βάνουσιν, οἷον τίθης τίθῃσι, ἴστης ἴσῃσι, δίδως δίδωσι. Ἐὰν τύπτῃτον, ἐὰν τύπτῃτον. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τὸ ἡ ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς ἔχει, ἐὰν τύπτω μὲν γὰρ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν· τὸ <δὲ> δεῦτερον 287 τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν γέγονε τροπῇ τοῦ ἡ εἰς ὡν, οἷον ἐὰν τύπτῃτε ἐὰν τύπτῃτον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ὁμο φωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἰς ὡ λήγει, ἐὰν τύπτωσι γὰρ· καθόλου δὲ ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἰς ὡ λήγει ἢ εἰς ὡτῶν. Ἐὰν τύπτωμεν. Ἰστέον ὅτι πᾶν ὑποτακτικὸν εἰς ὡ λήγον προσθήκη τῆς ἡεν τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ καὶ φυλάττει τὸ ὡ, οἷον ἐὰν τύπτω ἐὰν τύπτωμεν, ἐὰν τετύφω ἐὰν τετύφωμεν, ἐὰν τύψω ἐὰν τύψωμεν, ἐὰν τυφθῶ ἐὰν τυφθῶμεν, ἐὰν βοῶ ἐὰν βοῶμεν, ἐὰν χρυσῶ ἐὰν χρυσῶμεν. Ἐὰν τύπτῃτε. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ἡεν ὑποτακτικά τροπῇ τῆς ἡεν εἰς ὡτῶν καὶ τοῦ παραλήγοντος ὡ εἰς ἡ τὸ δεῦτερον

πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιοῦσιν, οἷον ἔάν τύπτωμεν ἔάν τύπτῃτε, ἔάν τετύφωμεν ἔάν τετύφῃτε, ἔάν τύψωμεν ἔάν τύψῃτε, ἔάν τυφθῶμεν ἔάν τυφθῃτε, ἔάν τυπῶμεν ἔάν τυπῃτε, ἔάν ποιῶμεν ἔάν ποιῃτε, ἔάν νοῶμεν ἔάν νοῇτε, ἔάν τελῶμεν ἔάν τελῇτε. Δεῖ προσθεῖναι χωρίς τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων· καὶ χωρίς μὲν τῆς δευτέρας, ἐπειδὴ ἐπὶ ταύτης τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν ὁμόφωνόν ἐστι τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ, οἷον βοῶμεν βοᾶτε ἔάν βοῶμεν ἔάν βοᾶτε, <γελῶμεν γελᾶτε> ἔάν γελῶμεν ἔάν γελᾶτε, περῶμεν περᾶτε ἔάν περῶμεν ἔάν περᾶτε· χωρίς δὲ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, ἐπειδὴ ἐπὶ ταύτης φυλάττεται τὸ ῶ κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἔάν χρυσῶμεν ἔάν χρυσῶτε, ἔάν στεφανῶμεν ἔάν στεφανῶτε. Οὐ δυνάμεθα γὰρ λέγειν ὁμοφώνως τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ ἔάν χρυσοῦτε, ἔάν στεφανοῦτε, ἐπειδὴ τὰ εἰς ῥ-ε-ν καὶ τὰ εἰς ῥ-ε τὰ ἴσα φωνήεντα θέλουσι φυλάττειν ἐν τῇ παραληγοῦσῃ, οἷον τύπτομεν τύπτετε, λέγομεν λέγετε, βοῶμεν βοᾶτε, ποιοῦμεν ποιεῖτε· εἰ οὖν ἔάν χρυσῶμεν καὶ ἔάν στεφανῶμεν φαμέν δι' ἑνὸς φωνήεντος, δηλονότι καὶ ἔάν χρυσῶτε καὶ ἔάν στεφανῶτε δεῖ λέγειν δι' ἑνὸς φωνήεντος, καὶ οὐχὶ ἔάν χρυσοῦτε καὶ ἔάν στεφανοῦτε διὰ δύο φωνηέντων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ῥ-ι κατὰ τὸν ἐνεστώτα καὶ παρατατικὸν καὶ τὸν δεύτερον ἀόριστον τὸν ἐνεργητικὸν ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας τὸ ῶ εἰς ῥ-η τρέπουσι κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἔάν τιθῶμεν ἔάν τιθῃτε, ἔάν θῶμεν ἔάν θῇτε· ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας συζυγίας κατὰ μὲν τὸν δεύτερον ἀόριστον τὸν ἐνεργητικὸν ὡσαύτως τὸ ῶ εἰς ῥ-η τρέπεται ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἔάν στῶμεν ἔάν στῇτε, ἔάν βῶμεν ἔάν βῇτε, κατὰ δὲ τὸν 288 ἐνεστώτα καὶ παρατατικὸν ὁμόφωνον γίνεται τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ, οἷον ἰσῶμεν ἰσᾶτε ἔάν ἰσῶμεν ἔάν ἰσᾶτε· ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν εἰς ῥ-ι καὶ κατὰ τὸν ἐνεστώτα καὶ παρατατικὸν καὶ κατὰ τὸν δεύτερον ἀόριστον τὸν ἐνεργητικὸν φυλάττεται τὸ ῶ ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἔάν διδῶμεν ἔάν διδῶτε, ἔάν δῶμεν ἔάν δῶτε, ἔάν γνῶμεν ἔάν γνῶτε, ἔάν βιῶμεν ἔάν βιῶτε, ἔάν ἀλῶμεν ἔάν ἀλῶτε. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι εὐλόγως ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς τρεπόμενον τὸ ῶ ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν πληθυντικῶν εἰς ῥ-η τρέπεται, ἐπειδὴ τὰ εἰς ῥ-ε-ν καὶ τὰ εἰς ῥ-ε ἰσοχρονεῖν θέλουσι κατὰ τὴν παραλήγουσαν, οἷον τύπτομεν τύπτετε, ἀμφοτέρων ἢ παραλήγουσα βραχεῖα ἐστίν, ὁμοίως λέγομεν λέγετε· ποιοῦμεν ποιεῖτε, ἀμφοτέρων ἢ παραλήγουσα μακρά ἐστίν, ὁμοίως βοῶμεν βοᾶτε, χρυσοῦμεν χρυσοῦτε· εἰ οὖν τὸ ἔάν τύπτωμεν μακρὰν ἔχει τὴν παραλήγουσαν, δηλονότι καὶ τὸ ἔάν τύπτῃτε μακρὰν ἀναγκάζεται ἔχειν τὴν παραλήγουσαν, καὶ εὐλόγως εἰς τὸ ῥ-η γέγονεν ἡ τροπὴ τοῦ ῶ. Ἐάν τύπτωσιν. Ἰστέον ὅτι καθόλου ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τῆς ῥ-ε-ν εἰς ῥ-σ-ι τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ καὶ φυλάττει τὴν παραλήγουσαν, οἷον ἔάν τύπτωμεν ἔάν τύπτωσιν, ἔάν τετύφωμεν ἔάν τετύφωσιν, ἔάν τύψωμεν ἔάν τύψωσιν, ἔάν τυφθῶμεν ἔάν τυφθῶσιν, ἔάν τυπῶμεν ἔάν τυπῶσιν, ἔάν βοῶμεν ἔάν βοῶσιν, ἔάν χρυσῶμεν ἔάν χρυσῶσιν. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Ἐάν τετύφω. Ἀπὸ τοῦ τέτυφα γέγονε τροπῇ τοῦ ῥ-α εἰς ῥ-ω, ἐφυλάχθη δὲ ἡ ἐν ἀρχαῖς κλιτικῇ ἔκτασις· ὥς γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, ὁ παρακείμενος οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν· οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς ἀποβάλλει αὐτὴν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν. Ἐάν τετύφῃς, ἔάν τετύφῃ· ἔάν τετύφῃτον, ἔάν τετύφῃτον· ἔάν τετύφωμεν, ἔάν τετύφῃτε, ἔάν τετύφωσιν· εἴρηται. Μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Ἐάν τετύπω, ἔάν τετύπῃς, ἔάν τετύπῃ· ἔάν τετύπῃτον, ἔάν τετύπῃτον· ἔάν τετύπωμεν, ἔάν τετύπῃτε, ἔάν τετύπωσιν. 289 Ἀορίστου πρώτου καὶ μέλλοντος. Ἐάν τύψω. Ἰστέον ὅτι τὰ ὑποτακτικὰ τοῦ ἀορίστου καὶ μέλλοντος κανονίζονται ἐκ τοῦ ἀορίστου καὶ οὐκ ἐκ

τοῦ μέλλοντος· καὶ τοῦτο δείκνυμεν διὰ τριῶν αἰτιῶν. Καὶ πρώτη μὲν αἰτία ἐστὶν ἡ ἀπὸ τῆς πέμπτῃς συζυγίας τῶν βαρυτόνων· δεῖ γὰρ γινώσκειν, ὅτι τοῦ κείρω καὶ σπείρω ὁ μὲν μέλλον κερῶ καὶ σπερῶ ἐστὶ περισπωμένως καὶ διὰ τοῦ ᾠ, ὁ δὲ πρῶτος ἀόριστος ἔκειρα καὶ ἔσπειρα ἐστὶ βαρυτόνως καὶ διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου· εἰ οὖν τὸ ὑποτακτικὸν ἐὰν κείρω καὶ ἐὰν σπείρω φαμέν, καὶ οὐκ ἐὰν κερῶ καὶ ἐὰν σπερῶ, δηλονότι ἐκ τοῦ ἔκειρα καὶ ἔσπειρα ἀορίστου γέγονεν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ κερῶ καὶ σπερῶ μέλλοντος. Δευτέρα δὲ αἰτία ἐστὶν αὕτη ἡ ἐκ τῶν Ἀττικῶν· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι ἐπιτῶν διὰ τοῦ ᾠ ζῶ ρημάτων, τῶν διὰ τοῦ ᾠ γραφομένων τῶν ὑπὲρ δύο συλλαβᾶς, ἔθος ἔχουσιν ἀποβάλλειν τὸ ᾠ κατὰ τὸν μέλλοντα καὶ περι σπᾶν, οἷον λακτίζω λακτίσω λακτιῶ, συρίζω συρίσω συριῶ· εἰ ἄρα οὖν τὸ ὑποτακτικὸν ἐὰν λακτίσω καὶ ἐὰν συρίσω λέγουσιν, καὶ οὐκ ἐὰν λακτιῶ καὶ ἐὰν συριῶ, δηλονότι ἐκ τοῦ ἐλάκτισα καὶ ἐσύρισα ἀορίστου γέγονεν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ λακτιῶ καὶ συριῶ μέλλοντος. Τρίτη δὲ αἰτία ἐστὶν ἡ ἀπὸ τῶν Δωριέων· οἱ γὰρ Δωριεῖς πάντας τοὺς ὀριστικούς μέλλοντας περισπῶσιν, ποιησῶ γὰρ καὶ τυψῶ λέγουσι περισπωμένως· εἰ ἄρα οὖν τὸ ὑποτακτικὸν ἐὰν τύψω καὶ ἐὰν ποιήσω λέγουσι βαρυτόνως, καὶ οὐκ ἐὰν τυψῶ καὶ ἐὰν ποιησῶ περισπωμένως, δηλονότι ἐκ τοῦ ἔτυψα καὶ ἐποίησα ἀορίστου γέγονεν, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ τυψῶ καὶ ποιησῶ μέλλοντος. Ἐὰν τύψης, ἐὰν τύψη· ἐὰν τύψητον, ἐὰν τύψητον· ἐὰν τύψωμεν, ἐὰν τύψητε, ἐὰν τύψωσιν· εἴρηται. Ἀορίστου δευτέρου καὶ μέλλοντος· Ἐὰν τύπω· ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἀορίστου γέγονεν ἐὰν τύπω, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ ἔλαβον ἐὰν λάβω καὶ ἀπὸ τοῦ ἔμαθον ἐὰν μάθω. Ἐὰν τύπῃς, ἐὰν τύπη· ἐὰν τύπητον, ἐὰν τύπητον· ἐὰν τύπωμεν, ἐὰν τύπητε, ἐὰν τύπωσιν· εἴρηται. Ὑποτακτικὰ παθητικά χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικού· Ἐὰν τύπτωμαι. Ἰστέον ὅτι κανονίζει ὁ τεχνικός τὸ ὑποτακτικὸν παθητικὸν τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικού τοῦτον τὸν τρόπον· ὁ ἐνερ 290 γητικός ἐνεστώς τῶν ὑποτακτικῶν προσθήκη τῆς ᾠ αἰ παθητικός γίνεται καὶ φυλάττει τὸ ᾠ, οἷον ἐὰν τύπτω ἐὰν τύπτωμαι, ἐὰν λέγω ἐὰν λέγωμαι, ἐὰν ποιῶ ἐὰν ποιῶμαι, ἐὰν βοῶ ἐὰν βοῶμαι, ἐὰν χρυσῶ ἐὰν χρυσῶμαι. Ἔστι δὲ εἰπεῖν καθολικὸν κανόνα τοιοῦτον περὶ τῶν ὑποτακτικῶν τῶν ἐχόντων τὸ ᾠ κλιτικόν· πᾶς παρωχημένος ὀριστικός ἔχων τὸ ᾠ κλιτικόν, εἴτε παθητικός εἴτε μέσος, τρέπων τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς ᾠ αἰ καὶ τὸ παραλήγον φωνῆεν εἰς ᾠ, μετὰ τοῦ ἀποβάλλειν τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν δηλονότι χωρὶς τοῦ παρακειμένου, οὗτος γάρ, ὡς εἴρηται, οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν, οὔτε ἐν ταῖς μετοχαῖς οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεισιν τὸ ὑποτακτικὸν ποιεῖ, οἷον ἐτυπτόμην ἐὰν τύπτωμαι, ἐλεγόμην ἐὰν λέγωμαι, ἐποιούμην ἐὰν ποιῶμαι, ἐβοώμην ἐὰν βοῶμαι, ἐχρυσούμην ἐὰν χρυσῶμαι, ἐτυψάμην ἐὰν τύψωμαι, ἐποιησάμην ἐὰν ποιήσωμαι, ἐτυπόμην ἐὰν τύπωμαι, ἐλαβόμην ἐὰν λάβωμαι, ἐτιθέμην ἐὰν τιθῶμαι, ἰστάμην ἐὰν ἰστώμαι, ἐδιδόμην ἐὰν διδῶμαι, ἐδυνάμην ἐὰν δύνωμαι, ἐκρεμάμην ἐὰν κρέμωμαι, ἠπιστάμην ἐὰν ἐπίστωμαι, ἐπεποιήμην ἐὰν πεποιῶμαι, ἐκεκτήμην ἐὰν κεκτῶμαι, ἐμεμνήμην ἐὰν μεμνώμαι· ἐὰν δὲ εὐρεθῇ ἐν τῷ παθητικῷ παρακειμένῳ πρὸ τοῦ ᾠ ἕτερον σύμφωνον, τότε τὸ ὑποτακτικὸν διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον τέ τυμμαι ἐὰν τετυμμένος ᾠ, λέλεγμαι ἐὰν λελεγμένος ᾠ, ἔσπαρμαι ἐὰν ἐσπαρμένος ᾠ, ἔφθαρμαι ἐὰν ἐφθαρμένος ᾠ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι αἰεὶ ὁ παρακείμενος ὁ παθητικός ἐν τοῖς ὑποτακτικῶν κοῖς πρὸ μιᾶς συλλαβῆς ἔχει τὸν τόνον ἢ γουν προπερισπᾶται, οἷον ἐὰν κεχρυσῶμαι, ἐὰν πεποιῶμαι, ἐὰν μεμνώμαι, ἐὰν κεκτῶμαι· καὶ τὰ εἰς ᾠ αἰ δὲ κατὰ τὸν ἐνεστώτα καὶ παρατατικὸν τῶν ὑποτακτικῶν τῶν παθητικῶν προπερισπῶνται, οἷον ἐὰν τιθῶ ἐὰν τιθῶμαι, ἐὰν ἰστώ ἐὰν ἰστώμαι, ἐὰν διδῶ ἐὰν διδῶμαι· χωρὶς εἰ μὴ πω εὐρεθῇ τὸ ἐνεργητικὸν τὸ ὀριστικὸν ἐν χρήσει, τότε τὸ παθητικὸν τὸ ὑποτακτικὸν προπαροξύνεται, οἷον ἐὰν δύνωμαι, ἐὰν κρέμωμαι, ἐὰν ἐπίστωμαι (ὃ σημαίνει τὸ γινώσκω)· οὐκ ἔστι γὰρ τὸ

δύνημι ἐν χρήσει ἢ τὸ κρέμῃμι ἢ τὸ ἐπίστημι. Τούτων οὕτως ἐχόντων δεῖ γινώσκειν, ὅτι πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι ἔχων τὸ ᾤ κλιτικόν διὰ τὸ ἐδάμην· τούτου γὰρ τὸ ὑποτακτικὸν οὐκ ἔστιν εἰς ᾤ-α-ι, ἀλλ' εἰς ᾤω, οἷον <ἐάν> δαμῶ, ἀλλ' οὐκ ἔχει τὸ ᾤ κλιτικὸν ἀλλὰ θεματικόν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐνεστώτος ἔχει αὐτό· δάμνω γὰρ ἔστιν ὁ ἐνεστὼς καὶ ἔχει τὸ ᾤ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι συγκέχυται ἡ λέξις, ἥγουν τὸ κείμενον τοῦ τεχνικοῦ· ἔδει γὰρ ἐν τῷ περὶ δευτέρου καὶ τρίτου προσώπου λόγῳ μνησθῆναι τῶν δευτέρων καὶ τρίτων προσώπων τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας 291 τῶν περισπωμένων· ὁ δὲ οὐκ ἐκεῖ τούτων ἐμνήσθη, ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῷ κανόνι τοῦ πρώτου προσώπου, ἐν οἷς λέγει· ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων οὐ διεννηόχασιν ὡς πρὸς τὰ ὀριστικά, οὕτω καὶ ἐν τοῖς παθητικοῖς τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τοῖς ὀριστικοῖς ὁμοφώνησαν. Τὸ δὲ λεγόμενον τοῦτο ἔστιν· καθάπερ τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων τῶν ὑποτακτικῶν ἐνεργητικῶν, τουτέστι τὸ ἐάν βοᾷς ἐάν βοᾷ, ἐάν χρυσοῖς ἐάν χρυσοῖ, οὐ διε νηνόχασιν ὡς πρὸς τὰ τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, τὸ βοᾷς βοᾷ καὶ χρυσοῖς χρυσοῖ, ἀλλ' ὁμοφωνοῦσιν ἀλλήλοις, οὕτω καὶ ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς παθητικοῖς ὁμοφωνοῦσι τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων τοῖς δευτέροις καὶ τρίτοις προσώποις τοῖς παθητικοῖς τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως· ὥσπερ γὰρ βοᾷ βοᾶται καὶ χρυσοῖ χρυσοῦται, οὕτω καὶ ἐάν βοᾷ ἐάν βοᾶται καὶ ἐάν χρυσοῖ ἐάν χρυσοῦται· ἰδοὺ ὁμοφώνησαν καὶ τὰ ὑποτακτικὰ παθητικὰ τοῖς παθητικοῖς ὀριστικοῖς, ὥσπερ καὶ τὰ ὑποτακτικὰ ἐνεργητικὰ τοῖς ὀριστικοῖς ἐνεργητικοῖς. Ἐάν τύπτῃ. Ἰστέον ὅτι καθόλου τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν ὑποτακτικῶν τῶν ἐνεργητικῶν δεύτερα γίνονται παθητικὰ ἢ μέσα, οἷον ἐάν τύπτῃ ἐκεῖνος καὶ ἐάν τύπτωμαι ἐάν τύπτῃ σύ, ἐάν λέγῃ ἐκεῖνος καὶ ἐάν λέγωμαι ἐάν λέγῃ σύ, ἐάν τύψῃ ἐκεῖνος καὶ ἐάν τύψωμαι ἐάν τύψῃ σύ, ἐάν ποιῇ ἐκεῖνος καὶ ἐάν ποιήσωμαι ἐάν ποιῇ σύ, ἐάν τύπῃ ἐκεῖνος καὶ ἐάν τύπωμαι ἐάν τύπῃ σύ, ἐάν λάβῃ ἐκεῖνος καὶ ἐάν λάβωμαι ἐάν λάβῃ σύ, ἐάν ποιῇ ἐκεῖνος, ἐάν ποιῶμαι ἐάν ποιῇ σύ, ἐάν βοᾷ ἐκεῖνος, ἐάν βοῶμαι ἐάν βοᾷ σύ, ἐάν χρυσοῖ ἐκεῖνος, ἐάν χρυσῶμαι ἐάν χρυσοῖ σύ, ἐάν τιθῇ ἐκεῖνος, ἐάν τιθῶμαι ἐάν τιθῇ σύ, ἐάν θῇ ἐκεῖνος, ἐάν θῶμαι ἐάν θῇ σύ, ἐάν ἰστᾷ ἐκεῖνος, ἐάν ἰστῶμαι ἐάν ἰστᾷ σύ, ἐάν διδῷ ἐκεῖνος, ἐάν διδῶμαι ἐάν διδῷ σύ, ἐάν δῶ ἐκεῖνος καὶ ἐάν δῶμαι ἐάν δῶ σύ· ἐπὶ δὲ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου καὶ συγκοπῇ παρακολουθεῖ, οἷον ἐάν πεποιήκῃ ἐκεῖνος καὶ ἐάν πεποιῶμαι ἐάν πεποιῇ σύ, οὐχὶ ἐάν πεποιήκῃ σύ· ὥς γὰρ ἐν τοῖς ὀριστικοῖς ἐμάθομεν, ὁ παθητικὸς παρακείμενος συγκοπὴν ἔπαθεν, συγκοπὴν δὲ παθὼν ἔνδειαν ἀνεδέξατο συλλαβῆς. 292 Ἐάν τύπτῃται. Ἰστέον ὅτι τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν κανονίζει ὁ τεχνικὸν ἐκ τοῦ ἰδίου δευτέρου τοῦτον τὸν τρόπον· τὸ δεῦτερον πρόσωπον προσλαμβάνον τὴν ᾤ-α-ι τρίτον γίνεται, μετὰ τοῦ ἀπο βαλεῖν δηλονότι τὸ ᾤ, οἷον ἐάν τύπτῃ ἐάν τύπῃται, ἐάν λάβῃ ἐάν λάβῃται, ἐάν τύψῃ ἐάν τύψῃται, ἐάν ποιῇ ἐάν ποιῃται, ἐάν βοᾷ ἐάν βοᾶται, ἐάν γελᾷ ἐάν γελᾷται, ἐάν ὀρᾷ ἐάν ὀρᾷται, ἐάν τιθῇ ἐάν τιθῇται, ἐάν ἰστᾷ ἐάν ἰστᾷται, ἐάν διδῷ ἐάν διδῶται. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων· ἡ γὰρ τρίτη συζυγία τῶν περισπωμένων οὐκ ἔχει τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν κανονιζόμενον ἐν τοῖς παθητικοῖς ὑποτακτικοῖς ἐκ τοῦ ἰδίου δευτέρου προσθήκῃ τῆς ᾤ-α-ι, ἀλλ' ὁμόφωνον αὐτὸ ἔχει, ὡς φησιν ὁ τεχνικός, τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ, οἷον οὐ λέγομεν ἐάν χρυσοῖ ἐάν χρυσοῖται καὶ ἐάν στεφανοῖ ἐάν στεφανοῖται, ἀλλ' ἐάν χρυσοῦται καὶ ἐάν στεφανοῦται ὁμοφώνως τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ, φημὶ δὴ τῷ χρυσοῦται καὶ στεφανοῦται. Ἰστέον δὲ ὅτι Εἰρηναῖος ὁ περὶ Ἀττικῆς συνηθείας γράψας φησὶ τοὺς Ἀττικοὺς τὰ τρίτα πρόσωπα τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων διὰ τοῦ ᾤω

λέγειν ἐν τοῖς παθητικοῖς ὑποτακτικοῖς, οἷον ἐὰν χρυσῶται, ἐὰν στεφανῶται. Καὶ ἰστέον ὅτι ἀναλογώτερά εἰσι διὰ τοῦ ᾧ λεγόμενα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς· καὶ γὰρ τὰ εἰς ᾠ-α-ι καὶ τὰ εἰς ᾠ-α-ι τὰ ἴσα φωνήεντα θέλουσιν ἔχειν κατὰ τὴν παραλήγουσαν, οἷον τύπτομαι τύπτεται, λέγομαι λέγεται, βοῶμαι βοᾶται, ποιοῦμαι ποιεῖται, χρυσοῦμαι χρυσοῦται· εἰ οὖν ἐὰν χρυσῶμαι καὶ ἐὰν στεφανῶμαι δι' ἐνὸς φωνήεντος, δηλονότι καὶ ἐὰν χρυσῶται καὶ ἐὰν στεφανῶται δεῖ λέγειν δι' ἐνὸς φωνήεντος, καὶ οὐχὶ ἐὰν χρυσοῦται καὶ ἐὰν στεφανοῦται διὰ δύο φωνηέντων. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ᾠ διὰ τοῦτο ἀποβάλλεται ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ τῶν ἐνικῶν, οἷον ἐὰν τύπτηται, ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, τὰ εἰς ᾠ-α-ι καὶ τὰ εἰς ᾠ-α-ι τὰ ἴσα φωνήεντα θέλουσιν ἔχειν ἐν τῇ παραληγουσῇ, οἷον τύπτομαι τύπτεται, ποιοῦμαι ποιεῖται· εἰ ἄρα οὖν τὸ ἐὰν τύπτωμαι ἐν φωνῇ ἐν ᾗ ἔχει κατὰ τὴν παραλήγουσαν, δηλονότι καὶ τὸ ἐὰν τύπτηται ἐν φωνῇ ἐν ᾗ ἔχει ἀναγκάζεται κατὰ τὴν παραλήγουσαν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι δυνατόν ἐστι κανονίσαι τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου προσώπου τοῦτον τὸν τρόπον· τὰ εἰς ᾠ-α-ι ὑποτακτικὰ τροπῇ τῆς ᾠ-α-ι εἰς ᾠ-α-ι τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν ποιοῦσιν, καὶ τρέπουσι τὴν παραλήγουσαν εἰς ᾠ-η, οἷον ἐὰν τύπτωμαι ἐὰν τύπτηται, ἐὰν λέγωμαι ἐὰν λέγεται, [ἐὰν πλῶμαι ἐὰν πλῆται] ἐὰν τύψωμαι ἐὰν τύψηται, ἐὰν λάβωμαι ἐὰν λάβηται, ἐὰν τιθῶμαι ἐὰν τιθῇται.

Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν 293 περισπωμένων· καὶ χωρὶς μὲν τῆς δευτέρας, ἐπειδὴ ἐπὶ ταύτης τὸ τρίτον τῶν ἐνικῶν ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ ὀριστικῷ, οἷον βοᾶται ἐὰν βοῶμαι ἐὰν βοᾶται, γελᾶται ἐὰν γελῶμαι ἐὰν γελᾶται, ὀρᾶται ἐὰν ὀρώμαι ἐὰν ὀρᾶται, καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ᾠ-ι ὁμοίως, οἷον <ίσταται> ἐὰν ἰστώμαι ἐὰν ἰστάται· χωρὶς δὲ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν περισπωμένων, ἐπειδὴ ἐπὶ ταύτης φυλάττεται τὸ ᾠ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν, <οἷον> ἐὰν χρυσῶμαι ἐὰν χρυσῶται, ἐὰν στεφανῶμαι ἐὰν στεφανῶται· ὡσαύτως δὲ <καί> ἐπὶ τῆς τρίτης συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι φυλάττεται τὸ ᾠ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν, οἷον ἐὰν διδῶ ἐὰν διδῶται. Ἐὰν τυπτώμεθον, ἐὰν τύπτησθον, ἐὰν τύπτησθον. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν οὐκ ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν οὐκ ἔχει τὸ ᾠ ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς, ἐὰν τυπτώμεθα γάρ· γέγονε δὲ τὸ πρῶτον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τῆς ᾠ-α εἰς ᾠ-ο-ν, ἐὰν τυπτώμεθα ἐὰν τυπτώμεθον· τὸ δὲ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τοῦ ᾠ-ε εἰς ᾠ-ο-ν, ἐὰν τύπτησθε ἐὰν τύπτησθον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἰς ᾠ-α-ι λήγει, οἷον ἐὰν τύπτωνται. Ἐὰν τυπτώμεθα. Εἴρηται ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι πᾶν πρῶτον πρόσωπον ἐνικόν, ἔχον τὸ ᾠ κλιτικόν μετὰ μακρᾶς, τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ᾠ-ε-ᾠ-α τὸ πληθυντικὸν ποιεῖ. Ἐὰν τύπτησθε. Εἴρηται ὅτι πᾶν τρίτον ἐνικόν, ἔχον τὸ ᾠ κλιτικόν, τρέπον τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς ᾠ-ε τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ· καὶ εἰ μὲν καθαριεῖται τὸ ᾠ, καὶ τὸ ᾠ προσλαμβάνει τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν, εἰ δὲ συμφώνῳ παραλήγοιτο, τηρεῖ αὐτό, πλὴν εἰ μὴ πω ψιλὸν ὃν διὰ τὴν ἀσυνταξίαν εἰς δασὺ τραπῇ. Ἐὰν τύπτωνται. Εἴρηται ὅτι πᾶν τρίτον ἐνικόν, ἔχον τὸ ᾠ κλιτικόν, πρὸ τοῦ ᾠ λαμβάνον τὸ ᾠ καὶ τὴν παραλήγουσαν φυλάττον τοῦ ἰδίου πρώτου προσώπου ἐνικοῦ, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείκου. Ἐὰν τετυμμένος ὦ ἢ κῆ. Ἰστέον ὅτι ἡνίκα ὁ παθητικὸς παρακείμενος ὁ ὀριστικὸς οὐκ ἔχει πρὸ τοῦ ᾠ σύμφωνον, τότε τῷ κοινῷ κανόνι ποιεῖ τὸ ὑποτακτικόν, τουτέστι πρὸ τοῦ ᾠ δεχόμενος τὸ ᾠ, ἡγουν τρέπων ὁ παρακείμενος τὸ φωνήεν τὸ πρὸ τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠ, 294 οἷον πεποιῆμαι ἐὰν πεποιῶμαι, κέκτημαι ἐὰν κεκτῶμαι, μέμνημαι ἐὰν μεμνῶμαι προπερισπωμένως, καὶ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως φυλαττομένης, ἐπειδὴ, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν

ἐμάθομεν, ὁ παρακείμενος οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν, οὔτε γὰρ ἐν ταῖς μετοχαῖς ἀποβάλλει αὐτὴν οὔτε ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσιν· ἡνίκα δὲ ὁ παθητικὸς παρακείμενος ὁ ὀριστικὸς ἔχει πρὸ τοῦ ᾤ συμφωνον, τότε τὸ ὑποτακτικὸν διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, οἷον τέτυμμαι ἔαν τετυμμένος ᾤ, ἔφθαρμαι ἔαν ἐφθαρμένος ᾤ, ἔσπαρμαι ἔαν ἐσπαρμένος ᾤ. Διὰ τοῦτο δὲ τοῦτο γίνεται, τουτέστι διὰ τοῦτο ἡνίκα ὁ παθητικὸς παρακείμενος ὁ ὀριστικὸς [ὅτε] ἔχει πρὸ τοῦ ᾤ συμφωνον, τότε τὸ ὑποτακτικὸν διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾤ-α-ι ὑποτακτικά θέλουσιν ἔχειν πρὸ τοῦ ᾤ τὸ ᾤ, οἷον <ἔαν> τύπτωμαι, ἔαν τύψωμαι, ἔαν λάβωμαι, ἔαν ποιῶμαι· ἔαν οὖν, ἡνίκα εὔρεθῇ πρὸ τοῦ ᾤ συμφωνον, γένηται ὑποτακτικὸν κατὰ ἀναλογίαν, μέλλει τοῦ ᾤ πρὸ τοῦ ᾤ προσερχομένου εἶναι τὸ ὑποτακτικὸν ἔαν τετύμωμαι καὶ ἔαν ἐφθάρωμαι καὶ ἔαν ἐσπάρωμαι καὶ ἔαν λελέγωμαι, καὶ λοιπὸν εὐρίσκεται τὸ ὑποτακτικὸν περιττοσὺλ λαβοῦν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον· τούτου οὖν χάριν, ἡνίκα εὔρεθῇ πρὸ τοῦ ᾤ συμφωνον, τὸ ὑποτακτικὸν διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος. Ἰστέον δὲ ὅτι φησὶν ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ μονοβίβλῳ, ἐν ᾧ διαλαμβάνει περὶ τοῦ μὴ πάντα τὰ ῥήματα κλίνεσθαι εἰς πάντας τοὺς χρόνους, ὅτι καὶ ἔαν εὔρεθῇ ἐν τῷ παθητικῷ παρακειμένῳ τῷ ὀριστικῷ πρὸ τοῦ ᾤ δίφθογγος ἢ διὰ τοῦ ᾤ, τὸ ὑποτακτικὸν διὰ μετοχῆς ἀναπληροῦται καὶ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος, <οἷον> πεπαίδευμαι ἔαν πεπαι δευμένος ᾤ, λέλουμεν ἔαν λελούμενος ᾤ. Ἐὰν τετυμμένῳ ἤτονῆτον· ἔαν τετυμμένοι ᾤμεν ἤτεῶσιν· εἴρηται. Ἀορίστου παθητικοῦ πρώτου καὶ μέλλοντος. Ἐὰν τυφθῶ. Ἰστέον ὅτι τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾤ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾤ-τ κλινομένην εἰς ᾤ μετὰ περισπωμένου τόνου ἔχουσι τὸ ὑποτακτικόν, οἷον τιθεῖς τιθέντος ἔαν τιθῶ, ἰστάς ἰσάντος ἔαν ἰσῶ, διδούς διδόντος ἔαν διδῶ, τυφθεῖς τυφθέντος ἔαν τυφθῶ, νυγείς νυγέντος ἔαν νυγῶ, σταλείς σταλέντος ἔαν σταλῶ, δαρείς δαρέντος ἔαν δαρῶ, σπαρείς σπαρέντος ἔαν σπαρῶ, φθαρείς φθαρέντος ἔαν φθαρῶ. Ὁ δὲ τεχνικὸς οὕτω κανονίζει λέγων, ὅτι πᾶσα μετοχὴ εἰς 295 ᾤ λήγουσα <μετ' ὀξείας τάσεως> καὶ διὰ τοῦ ᾤ-τ κλινομένη τρέπουσα τὴν ἐσχάτην εἰς ᾤ μετὰ περισπωμένου τόνου τὸ ὑποτακτικὸν ποιεῖ, οἷον τιθεῖς τιθέντος ἔαν τιθῶ, τυφθεῖς τυφθέντος ἔαν τυφθῶ, τυπεῖς τυπέντος ἔαν τυπῶ, δαρείς δαρέντος ἔαν δαρῶ. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι εἰς ᾤ λήγουσα διὰ τὸ λαβὼν λαβόντος ἔαν λάβω· ἰδοὺ γὰρ αὕτη ἡ μετοχὴ μετ' ὀξείας τάσεως ἐστὶ καὶ διὰ τοῦ ᾤ-τ κλινομένη, καὶ ὅμως οὐκ ἔχει τὸ ὑποτακτικὸν μετὰ περισπωμένου τόνου, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐ λήγει εἰς ᾤ· πρόσκειται μετ' ὀξείας τάσεως διὰ τὸ τύψας τύψαντος ἔαν τύψω· ἰδοὺ γὰρ αὕτη ἡ μετοχὴ εἰς ᾤ λήγει καὶ διὰ τοῦ ᾤ-τ κλίνεται, καὶ ὅμως οὐκ ἔχει τὸ ὑποτακτικὸν μετὰ περισπωμένου τόνου, ἀλλ' οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ὀξύνεται· πρόσκειται καὶ διὰ τοῦ ᾤ-τ κλινομένη διὰ τὸ τετυφῶς τετυφόντος ἔαν τετύφω· ἰδοὺ γὰρ αὕτη ἡ μετοχὴ εἰς ᾤ λήγει μετ' ὀξείας τάσεως, καὶ ὅμως οὐκ ἔχει τὸ ὑποτακτικὸν μετὰ περισπωμένου τόνου ἀλλ' οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ᾤ-τ. Ἐὰν τυφθῇς, ἔαν τυφθῇ· ἔαν τυφθῇ τον, ἔαν τυφθῇτον· ἔαν τυφθῶμεν, ἔαν τυφθῇτε, ἔαν τυφθῶσιν· εἴρηται. Ἀορίστου παθητικοῦ δευτέρου καὶ μέλλοντος. Ἐὰν τυπῶ· ὁμοίως καὶ οὗτος τῷ πρώτῳ γίνεται ἀπὸ τῆς τυπεῖς τυπέντος μετοχῆς. Ἐὰν τυπῇς, ἔαν τυπῇ· ἔαν τυπῇτον, ἔαν τυπῇτον· ἔαν τυπῶμεν, ἔαν τυπῇτε, ἔαν τυπῶσιν· εἴρηται. Μέσου ἀορίστου πρώτου καὶ μέλλοντος. Ἐὰν τύψωμαι. Ἰστέον ὅτι τὸ ὑποτακτικὸν τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος δύναται καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου ὀριστικοῦ κανονισθῆναι, τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ᾤ-α-ι, καὶ τοῦ ἐν τῇ παραληγουσῇ φωνήεντος τραπέντος εἰς ᾤ, καὶ ἀποβολῇ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, οἷον ἐτυψάμην ἔαν τύψωμαι, ἐποίησάμην ἔαν ποιήσωμαι, ἐγραψάμην ἔαν γράψωμαι· δύναται καὶ ἀπὸ τοῦ ὑποτακτικοῦ γενέσθαι τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος

ἐνεργητικοῦ, προσθήκη τῆς μαι, καὶ τοῦ ῶ δηλονότι φυλαττομένου, οἷον ἐὰν τύψω ἐὰν τύψωμαι, ἐὰν γράψω ἐὰν γράψωμαι, ἐὰν ποιήσω ἐὰν ποιήσωμαι. Ἐὰν τύψη, ἐὰν τύψηται· ἐὰν τυψώμεθον, ἐὰν τύψησθον, ἐὰν τύψησθον· ἐὰν τυψώμεθα, ἐὰν τύψησθε, ἐὰν τύψωνται. 296 Μέσου ἀορίστου δευτέρου καὶ μέλλοντος. Ἐὰν τύπωμαι. Ἰστέον ὅτι τὸ ὑποτακτικὸν τοῦ δευτέρου <μέσου> ἀορίστου καὶ μέλλοντος δύναται καὶ ἀπὸ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου <Τοῦ ὀριστικοῦ> κανονισθῆναι, τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ῶ-α-ι καὶ τοῦ ἐν τῇ παραληγοῦσῃ φωνήεντος εἰς ῶ καὶ ἀποβολῇ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, οἷον ἐτυπόμην ἐὰν τύπωμαι, ἐλαβόμην ἐὰν λάβωμαι· δύναται καὶ ἀπὸ τοῦ ὑποτακτικοῦ γενέσθαι τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ μέλλοντος τοῦ ἐνεργητικοῦ, προσθήκη τῆς ῶ-α-ι καὶ τοῦ ῶ δηλονότι φυλαττομένου, οἷον ἐὰν τύπω ἐὰν τύπωμαι, ἐὰν λάβω ἐὰν λάβωμαι. Ἐὰν τύπη, ἐὰν τύπηται· ἐὰν τυπώμεθον, ἐὰν τύπησθον, ἐὰν τύπησθον· ἐὰν τυπώμεθα, ἐὰν τύπησθε, ἐὰν τύπωνται. Μετ' ὀλίγον μέλλοντος. Ἐὰν <τε>τύψωμαι. Ἰστέον ὅτι κακῶς παρέθετο τὸ ὑποτακτικὸν τοῦ μετ' ὀλίγον μέλλοντος· ὁ γὰρ μετ' ὀλίγον μέλλον οὐκ ἔχει ὑποτακτικόν, ἐπειδὴ, ὡς δέδεικται, οἱ ἀόριστοι καὶ οἱ μέλλοντες ἐν τοῖς ὑποτακτικοῖς συνεζευγμένοι εἰσίν, καὶ ἐκ τῶν ἀορίστων γίνονται τὰ ὑποτακτικά τοῦ ἀορίστου καὶ μέλλοντος· εἰ ἄρα οὖν οὐχ ὑπελείφθη ἄλλος ἀόριστος ὁ ὀφείλων παραληφθῆναι μετὰ τοῦ μετ' ὀλίγον μέλλοντος καὶ ἀποτελέσαι τὸ ὑποτακτικὸν αὐτοῦ, δηλονότι οὐκ ἔχει ὑποτακτικόν. Πεπλήρωται σὺν θεῷ ἡ τῶν εἰς ῶ ῥημάτων διδασκαλία εὐτυχῶς. Περὶ μετοχῶν. Πληρώσας ὁ τεχνικὸς τὰ εἰς ῶ λήγοντα ῥήματα, ἔρχεται ἀκολουθῶς καὶ διαλαμβάνει περὶ τῶν μετοχῶν τῶν εἰς ῶ ληγόντων ῥημάτων· περὶ γὰρ τῶν εἰς ῶ ὕστερον διαλαμβάνει. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ μετοχὴ τρίτην ἐπέχει τάξιν, ἡγουν μετὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα ἐστίν, ἐπειδὴ ἡ μετοχὴ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰ μὴ ὄνομα καὶ ῥῆμα· ἃ γὰρ ἔχει, ἢ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος ἔχει ἢ ἀπὸ τοῦ ῥήματος· γένη μὲν γὰρ καὶ πτώσεις ἀπὸ τοῦ ὀνόματος ἔχει, ἐνέργειαν δὲ καὶ πάθος καὶ μεσότητα καὶ διαφόρους χρόνους ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς, ἡγουν ἐν ἰδίῳ ἐναλλαγαῖς τῶν φωνῶν, ἀπὸ τοῦ ῥήματος ἔχει· ἐπειδὴ οὖν οὐδὲν ἕτερόν ἐστίν ἡ μετοχὴ εἰ μὴ ὄνομα καὶ ῥῆμα, τούτου χάριν καὶ μετὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα 297 τέτακται, καὶ διὰ τοῦτο τρίτην ἐπέχει τάξιν. Μετοχὴ δὲ λέγεται, ἐπειδὴ μετέχει τῆς τῶν ὀνομάτων καὶ τῆς τῶν ῥημάτων ιδιότητος, χωρὶς προσώπων τε καὶ ἐγκλίσεων· οὐκ ἔχουσι γὰρ οὔτε πρόσωπα αἱ μετοχαὶ οὔτε θέλημα ψυχῆς, ὅπερ ἐστὶν ἴδιον ἐγκλίσεως· ἐγκλίσεις γὰρ ἐστὶν ἡ ψυχικὴ προαίρεσις. Καὶ τῶν μὲν ὀνομάτων μετέχει ἡ μετοχὴ, καθότι ἔχει πτώσεις καὶ γένη ὁμοίως τοῖς ὀνόμασιν, οἷον τύπτων τύπτοντος τύπτοντι τύπτοντα ὧ τύπτων, ἡ τύπτουσα, τὸ τύπτον, τῶν δὲ ῥημάτων μετέχει, καθότι ἔχει ἐνέργειαν πάθος μεσότητα, οἷον τύπτων τετυπῶς τυπτόμενος, <καὶ> ἔχει διαφόρους χρόνους ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς, ἡγουν ἐν ἰδίῳ ἐναλλαγαῖς τῶν φωνῶν, οἷον τύπτων τετυπῶς τετυπῶς τύψας τυπῶν τύψων τυπῶν, ὁμοίως τοῖς ῥήμασιν· οὐκ ἐνηλλάγη γὰρ ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις τελείως ἡ φωνή, ἀλλ' ἕκαστος τούτων τῶν χρόνων μετέχει τοῦ ἑτέρου κατὰ τὴν φωνήν· καὶ ὥσπερ ἐν μεταιχιμῷ μεταξὺ δύο στρατευμάτων ἰσοσθενούντων ἔλκεται τις ἐκ τῶν δύο μερῶν καὶ οὐδετέροις προσχωρεῖ ἀλλὰ μέσος μένει, οὕτω καὶ ἡ μετοχὴ κωλυομένη ἐκ τῶν ῥηματικῶν κανόνων εἶναι μετὰ τῶν ὀνομάτων, φημὶ δὴ ἐκ τοῦ ἔχειν ἐνέργειαν πάθος μεσότητα καὶ διαφόρους χρόνους ἐν ἰδίῳ μετασχηματισμοῖς, ἡγουν ἐν ἰδίῳ ἐναλλαγαῖς τῶν φωνῶν, ταῦτα γὰρ ἀλλότρια εἰσι τῶν ὀνομάτων, καὶ πάλιν ἐκ τῶν ὀνοματικῶν κανόνων εἶναι μετὰ τῶν ῥημάτων κωλυομένη, φημὶ δὴ ἐκ τοῦ ἔχειν γένη καὶ πτώσεις, ταῦτα γὰρ ἀλλότρια εἰσι τῶν ῥημάτων, μέση μένει, καὶ ἰδίᾳ μέρος λόγου παραλαμβάνεται. Λέγει δὲ ὁ γραμματικὸς Ἰωάννης <ὁ Χάραξ>, ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου τίκεται ἄνθρωπος καὶ ἀπὸ τοῦ λέοντος λέων, ἀπὸ δὲ ἵππου καὶ ὄνου ἕτερόν τι ποτε τίκεται, λέγω δὴ ἡμίονος, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ μετοχὴ ἀπὸ τοῦ

ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος τικτομένη ἕτερόν τί ποτέ ἐστι παρὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα, καὶ δηλονότι ἰδίᾳ μέρος λόγου ἐστίν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἔλθωμεν δὲ καὶ ζητήσωμεν, διατί ἐπενοήθη ἡ μετοχή. Καὶ λέγο μεν ὅτι διὰ δύο αἰτίας· καὶ πρώτη μὲν ἐστὶν αὕτη· δύο ὀνόματα πολὺ λάκεις εὐρίσκομεν χωρὶς συνδέσμου παραλαμβανόμενα, οἷον καλὸς ἵππος, ταχὺς κύων, σῶφρων ἄνθρωπος, δίκαιος ἄνθρωπος· ἐπὶ δὲ τῶν ῥημάτων οὐδὲν τοιοῦτον εὐρίσκομεν, οὐδέποτε γὰρ δύο ῥήματα ὀριστικὰ καθ' ἑνὸς ὑποκειμένου χωρὶς συνδέσμου δύνανται παραλαμβάνεσθαι, εἰ μὴ πῶ ἀπόλυτα ὦσιν, οἷον οὐ δυνάμεθα λέγειν Ἀγαμέμνων ἐβασίλευ 298 σεν ἐπολέμησεν, ἀλλὰ μετὰ συνδέσμου Ἀγαμέμνων ἐβασίλευσε καὶ ἐπολέμησεν· πρόσκειται καθ' ἑνὸς ὑποκειμένου, ἐπειδὴ κατὰ ἄλλου καὶ ἄλλου ὑποκειμένου δύνανται παραλαμβάνεσθαι χωρὶς συνδέσμου δύο ῥήματα ὀριστικά, λέγομεν γὰρ ὁ Σωκράτης γράφει, ὁ Πλάτων ἀνα γινώσκει· πρόσκειται εἰ μὴ πῶ ἀπόλυτα ὦσιν, ἐπειδὴ ἀπολύτως δύνανται παραλαμβάνεσθαι διάφορα ῥήματα ὀριστικά, οἷον λέγω γράφω περιπατῶ ἀναγινώσκω· ἐπειδὴ δὲ προσερχομένου τοῦ συνδέσμου ἄδηλον ἤμελλε γίνεσθαι ποῖον προτερεύει, εἰ ἄρα τὸ ἐβασίλευσεν, εἰ ἄρα τὸ ἐπολέμησεν οἱ γὰρ σύνδεσμοι οἱ συμπλεκτικοὶ τάξιν οὐκ ἐπαγγέλλονται, οἷον <μ 134> τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ, <ἀντὶ τοῦ> τεκοῦσα καὶ θρέψασα, πρῶτον γὰρ τις τίκτει καὶ οὕτω τρέφει, καὶ πάλιν <π 41> αὐτὰρ ὁ γ' εἴσω Ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν, ἀντὶ τοῦ ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν καὶ εἴσω Ἴεν, πρῶτον γὰρ τις ὑπερβαίνει τὸν οὐδὸν καὶ οὕτως εἰσέρχεται τούτου χάριν, ἵνα, ὥσπερ δύο ὀνόματα χωρὶς συνδέσμου εὐρίσκονται παραλαμβανόμενα, καὶ δύο ῥήματα εὐρεθῶσι χωρὶς συνδέσμου παραλαμβανόμενα, ἐν ταύτῳ δὲ ἵνα καὶ ἡ τάξις φυλαχθῇ, παραλαμβάνομεν τὸ ἐν τῶν ῥημάτων τὸ προτερεῦον εἰς μετοχήν, καὶ λοιπὸν δηλοῦται ποῖον προτερεύει, καὶ χωρὶς συνδέσμου τὰ τῆς συντάξεως παραλαμβάνονται· καὶ εἰ μὲν τὸ ἐπολέμησε προτερεύει, αὐτὸ παραλαμβάνεται εἰς μετοχήν, καὶ γίνεται Ἀγαμέμνων πολεμήσας ἐβασίλευσεν, εἰ δὲ τὸ ἐβασίλευσε προτερεύει, αὐτὸ παραλαμβάνεται εἰς μετοχήν, καὶ γίνεται Ἀγαμέμνων βασιλεύσας ἐπολέμησεν, ὅπερ καὶ ἀληθεύει, πρῶτον γὰρ ἐβασίλευσε καὶ οὕτως ἐπολέμησεν· τούτου οὖν χάριν ἐπενοήθη ἡ μετοχή. Δευτέρα δὲ αἰτία τοῦ ἐπινοηθῆναι τὴν μετοχήν ἐστὶν αὕτη· τὸ ὄνομα οὐσίαν σημαίνει, οἷον ἄνθρωπος ἵππος Ὀμηρος Πλάτων, τὸ δὲ ῥῆμα πρᾶγμα σημαίνει, οἷον τύπτω γράφω λέγω· τὰ οὖν ῥήματα, ἅτε δὴ πράγματα ὄντα, θέλουσι συνεῖναι ταῖς οὐσίαις, ἡγουν τοῖς ὀνόμασιν, καὶ ἐπειδὴ κλινομένης τῆς οὐσίας, ἡγουν τοῦ ὀνόματος, τὰ ῥήματα οὐ δύνανται <συ>κλίνεσθαι τῷ ὀνόματι, ἅτε δὴ μὴ ἔχοντα πτώσεις εὐθεῖαι γὰρ εἰσι τὰ ῥήματα, οἷον Σωκράτης γράφει λέγομεν, Σωκράτους δὲ γράφει οὐ λέγομεν, εἰ μὴ πῶ ἐπὶ ἐτέρας αὐτὸ σημασίας λάβωμεν, οἷον Σωκράτους φίλος γράφειτούτου χάριν ἐπενοήθη ἡ μετοχή, ἵνα συγκλιθῇ τῷ ὀνόματι ἀντὶ τοῦ ῥήματος καὶ τὸ λείπον 299 τῷ ῥήματι ἀναπληρώσῃ· καὶ λοιπὸν λέγομεν Σωκράτης γράφων, Σωκράτους γράφοντος, Σωκράτει γράφοντι, Σωκράτην γράφοντα, Σώκρατες γράφων, καὶ τὰ ἑξῆς. Καὶ ἀποροῦσί τινες λέγοντες, εἰ ἄρα, ὥς εἴρηται, διὰ τοῦτο ἐπε νοήθη ἡ μετοχή, ἵνα τὸ λείπον τῷ ῥήματι ἀναπληρώσῃ καὶ συγκλιθῇ τῷ ὀνόματι ἀντὶ τοῦ ῥήματος, δύναται δὲ τὸ ῥῆμα συντάττεσθαι ὀνόματι ἀντὶ εὐθείας, οἷον Σωκράτης γράφει, διατί ἔχουσι καὶ αἱ μετοχαὶ εὐθεῖαν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἄτοπον ἦν πλαγίους αὐτὰς ἔχειν μὴ οὐσης εὐθείας, μήτηρ γὰρ τῶν πτώσεων ἡ εὐθεῖα· περὶ γὰρ τοῦ ἑμαυτοῦ, διατί οὐκ ἔχει εὐθεῖαν, ἐν τῷ Ῥηματικῷ Ἀπολλωνίου, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα, ἔτι δὲ περὶ τοῦ ἀλλήλων, διατί οὐκ ἔχει εὐθεῖαν, ἐν τῷ Περὶ συντάξεως Ἀπολλωνίου, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα· ἄλλως τε δὲ ὀλίγα εἰσὶ ταῦτα, καὶ οὐκ εἰσὶν ἱκανὰ ἀποτελέσαι ἀπολογία. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ μετοχαὶ οὔτε πρόσωπα ἔχουσιν οὔτε ἐγκλίσεις· καὶ πρόσωπα μὲν οὐκ ἔχουσιν αἱ μετοχαί, ἐπειδὴ ἐκ τῶν ῥημάτων

ἐξέπεσον, ἐκπεσοῦσαι δὲ ἐκ τῶν ῥημάτων καὶ ἐκ τῶν προσώπων ἐξέπεσον, προσώπου δὲ μὴ ὄντος οὔτε ἔγκλισις δύναται εἶναι· ἔγκλισις γάρ ἐστι τὸ θέλημα τῆς ψυχῆς, τουτέστι καθ' ἣν ἐγκλίνεται ἡ ψυχὴ· πῶς δὲ δύναται εἶναι θέλημα ψυχῆς χωρὶς προσώπου; Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι πᾶσα μετοχὴ τριγενὴς ἐστίν, οἷον ὁ τύπτων ἢ τύπτουσα τὸ τύπτον, ὁ τυπτόμενος ἢ τυπτομένη τὸ τυπτόμενον· διὰ τοῦτο δὲ αἱ μετοχαὶ τριγενεῖς εἰσιν, ἐπειδὴ καὶ τὰ ῥήματα κατὰ τῶν τριῶν γενῶν παραλαμβάνονται, τὸ γὰρ τύπτω δύναται λέγειν καὶ ὁ ἄρρην καὶ ἡ θήλεια καὶ τὸ οὐδέτερον ἡγουν παιδίον· ἐπειδὴ οὖν τὰ ῥήματα ἀρμόζουσιν καὶ ἄρρενι καὶ θηλείᾳ καὶ οὐδετέρῳ, εἰκότως καὶ αἱ μετοχαὶ τριγενεῖς εἰσιν· δεῖ προσθεῖναι χωρὶς εἰ μὴ τὸ σημαινόμενον κωλύει, ὥς ἐπὶ τοῦ ἐκτροῦσα· τούτου γὰρ τὸ ἀρσενικὸν οὐχ εὐρίσκεται, ἐπειδὴ τὸ σημαινόμενον κωλύει, οὐδὲ γὰρ παρέπεται τοῖς ἀνδράσι τὸ ἐκτροῦν, αὐτὴ γὰρ ἡ φύσις κωλύει. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι αἱ μετοχαὶ ἢ ἀπλαῖ εἰσιν ἢ παρασύνθετοι, οὐδέποτε δὲ σύνθετοι· ἢ γὰρ ἀπὸ ἀπλῶν ῥημάτων παράγονται καὶ εἰσιν ἀπλαῖ, οἷον τύπτω τύπτων, λέγω λέγων, ἢ ἀπὸ συνθέτων ῥημάτων παράγονται καὶ εἰσὶ παρασύνθετοι, οἷον κατα γράφω καταγράφων, ἀναγινώσκω ἀναγινώσκων. Δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῆς ἀέκων μετοχῆς· αὕτη γὰρ σύνθετός ἐστιν, ἀπὸ γὰρ τῆς ἐκῶν γέγονεν ἐν συνθέσει ἀέκων, ἥτις κατὰ κράσιν τοῦ ᾠα καὶ ᾠε εἰς ᾠα μακρὸν 300 γίνεται ἄκων· οὐδὲ γὰρ ἔχει ῥῆμα προϋπάρχον ἐν συνθέσει, ἵνα παρασύνθετον αὐτὴν εἴπωμεν, ἀλλ' ἐν τῇ μετοχῇ ἐγένετο ἡ σύνθεσις. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ μετοχαὶ συντιθέμεναι οὐκ ἀναβιβάζουσι τοὺς τόνους, οἷον ἐλθὼν κατελθὼν, βᾶς ἀναβάς, στάς καταστάς, πτάς ἀπο πτάς, δούς ἀναδούς· ἐὰν γὰρ ἀναβιβάζωσι τοὺς τόνους, οὐκέτι μένουσι μετοχαί, ἀλλὰ γίνονται ὀνόματα, οἷον βᾶς Ἄβας, φᾶς Περίφας, τλᾶς Ἄτλας πολύτλας· δεῖ προσθεῖναι χωρὶς τῆς ἐκῶν ἀέκων, αὕτη γὰρ ἀνεβίβασε τὸν τόνον καὶ ἔμεινε μετοχή. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι χάριν σαφηνείας λέγομεν, ὅτι αἱ μετοχαὶ συντιθέμεναι οὐκ ἀναβιβάζουσι τοὺς τόνους, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἀκρίβειαν οὐ δεῖ λέγειν οὕτως· οὐδὲ γὰρ εἰσιν αἱ μετοχαὶ σύνθετοι, ἀλλ' ἢ ἀπλαῖ εἰσιν, ὥς εἴρηται, ἢ παρασύνθετοι· πῶς δὲ δεῖ λέγειν, ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις πλατύτερον εἰρήκαμεν· πᾶσαι δὲ αἱ μετοχαὶ παράγωγοι εἰσιν, πᾶσαι γὰρ ἐκ τῶν ῥημάτων παράγονται· ἀπὸ γὰρ τοῦ τύπτω γίνεται τύπτων καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτυψα τύψας. Καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, εἰ ἄρα αἱ μετοχαὶ συντιθέμεναι οὐκ ἀναβιβάζουσι τοὺς τόνους, ὥς εἴρηται, πῶς ἡ ἐκῶν μετοχὴ ἐν τῷ ἀέκων ἀνεβίβασε τὸν τόνον. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν διαφόρους λύσεις, ὧν πρώτη ἐστὶν αὕτη· αἱ μετοχαὶ, ὥς εἴρηται, ἢ ἀπλαῖ εἰσιν ἢ παρασύνθετοι, οὐδέποτε δὲ σύνθετοι· ἐπειδὴ οὖν ἡ ἀέκων σύνθετός ἐστιν οὐδὲ γὰρ ἔχει ῥῆμα προϋπάρχον ἐν συνθέσει, ἵνα παρασύνθετον αὐτὴν εἴπωμεν, ἀλλ' ἐν τῇ μετοχῇ ἐγένετο ἡ σύνθεσις, οἷον ἐκῶν ἀέκωντούτου χάριν ἐν τῇ συνθέσει ἀνεβίβασε τὸν τόνον, ἵνα δείξῃ, ὅτι σύνθετός ἐστι καὶ οὐ παρασύνθετος, ὥς αἱ ἄλλαι μετοχαί. Δευτέρα δὲ αἰτία ἐστὶν αὕτη· τὸ εἶκω διάφορα σημαίνει· σημαίνει γὰρ τὸ ὁμοίῳ, ἐξ οὗ τὸ εἰκῶν· σημαίνει τὸ ὑποχωρῶ, ἐξ οὗ τὸ <N 321> ἀνδρὶ δέ κ' οὐκ εἴξιε μέγας Τελαμώνιος Αἴας· σημαίνει κατὰ περίφρασιν, ἡγουν ἐκ τοῦ παρεπομένου, καὶ τὸ θέλω, παρέπεται γὰρ πολλάκις τοῖς ὑποχωροῦσι τὸ θέλιν· τὸ γὰρ <I 598> εἴξας ᾧ θυμῷ οὐδὲν ἄλλο σημαίνει εἰ μὴ τὸ θελήσας ὑποχωρῆσαι· ἐκ τούτου οὖν τοῦ εἶκω τοῦ σημαίνοντος κατὰ περίφρασιν καὶ ἐκ παρεπομένου τὸ θέλιν γέγονεν ἡ ἐκῶν σημαίνουσα τὸ θέλων κατὰ πάθος, τουτέστι κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾠι, καὶ ἐπειδὴ τὸ εἶκω ῥῆμα συνέσπειλε τὴν παραλήγουσαν ἐν τῇ ἐκῶν μετοχῇ, τούτου χάριν ἡ ἐκῶν ὠξύνθη, ὁμοίως ταῖς ἄλλαις μετοχαῖς ταῖς βραχείᾳ παραληγομέναις, φημὶ δὴ ταῖς τοῦ δευτέρου ἀορίστου, 301 οἷον ὥσπερ λαβὼν <φαγών> δακὼν λαθὼν πιών· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐκῶν οὐκ ἔστι δευτέρου ἀορίστου ἀλλ' ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, τὸ γὰρ θέλων δηλοῖ, δηλονότι οὐκ ὤφειλεν ὀξύνεσθαι ὁμοίως ἐκείναις· ἐπειδὴ οὖν παραλόγως συνέδραμεν ἐκείναις

καὶ ὠξύνθη ἡ ἐκὼν μετοχή, τούτου χάριν ἐν τῇ συνθέσει, φημὶ δὴ ἐν τῇ ἀέκων, ἐβαρύνθη, ἵνα τὴν παράλογον τάσιν τοῦ ἀπλοῦ ἐκφύγη, φημὶ δὴ τὴν ὀξεῖαν. Τρίτη δὲ ἐστὶν αἰτία αὕτη· αἱ εἰς ᾧ-ν ὀξύτονοι μετοχαὶ ἔχουσι ῥήματα προϋπάρχοντα εἰς ᾧ-ν λήγοντα δευτέρου ἀορίστου τὰ κωλύοντα αὐτὰς βαρυν θῆναι, οἷον φυγῶν ἔφυγον, λαβῶν ἔλαβον, δραμῶν ἔδραμον, δακῶν ἔδακον· ἐπειδὴ οὖν ἡ ἀέκων μετοχή οὐκ ἔχει ῥῆμα προϋπάρχον ἐν γὰρ τῇ μετοχῇ ἐγένετο ἡ σύνθεσις, οἷον ἐκὼν ἀέκωντούτου χάριν ὡς μὴ ἔχουσα ῥῆμα προϋπάρχον τὸ ὀφείλον ἀναγκάσαι αὐτὴν ὀξυν θῆναι οὐκ ἐκωλύθη βαρυνθῆναι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ἡ ἐκὼν μετοχή ἐν τῇ ἀέκων ἀνα βιβάσασα τὸν τόνον ἔμεινε μετοχή, καὶ οὐκ ἐγένετο ὄνομα. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ἐκ τῆς ᾧ-α στερήσεως συντιθεμένη καὶ φυλάττουσα τὸ τέλος φυλάττει καὶ τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ λόγου, οἷον δοῦλος ἄδουλος, φίλος ἄφιλος, σεμνός ἄσεμνος, κακός ἄκακος, ψευδής ἄψευδής, σαφής ἄσαφής· τὸ γὰρ τλᾶς Ἄτλας καὶ τὸ βᾶς Ἄβας φυλάζαντα τὸ τέλος καὶ μὴ φυλάζαντα τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ λόγου, ἀλλὰ γενόμενα ὀνόματα, οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι τὴν ᾧ-α στερήσιν ἀλλὰ τὴν ᾧ-α ἐπὶ τασιν, οἷον Ἄτλας ὁ πάνυ καρτερῶν καὶ Ἄβας <ὁ> πάνυ βαίνων· ἐπειδὴ οὖν ἡ ἀέκων ἐφύλαξε τὸ τέλος τῆς ἐκὼν, τούτου χάριν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ λόγου ἐφύλαξε καὶ ἔμεινε μετοχή. Πρόσκειται φυλάττουσα τὸ τέλος διὰ τὸ σέβω ἀσεβής· ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα προσελθοῦσα ἡ ᾧ-α στερήσιν οὐκ ἐφύλαξε τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ λόγου, τὸ μὲν γὰρ σέβω ῥῆμά ἐστιν, τὸ δὲ ἀσεβής ὄνομα, ἀλλ' οὐκ ἐφύλαξε τὸ τέλος· τὸ ἄκμων ἀπὸ τοῦ ᾧ-α καὶ τῆς καμῶν μετοχῆς γενόμενον καὶ μὴ φυλάξαν τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ λόγου, ἀλλὰ γενόμενον ὄνομα, οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ τὸ ᾧ-α οὐ μόνον στερητικὸν δύναται εἶναι ἐνταῦθα, ἀλλὰ καὶ ἐπιτατικόν, ἄκμων γὰρ λέγεται ἢ παρὰ τὸ μὴ κάμνειν ἢ παρὰ τὸ πάνυ κάμνειν· ἄλλως τε δὲ καὶ τὴν τοῦ κάμνω συνέκοψε φωνήν, οἷον ἀκάμων καὶ ἄκμων, καὶ τούτου χάριν οὐκ ἔμεινε μετοχή. 302 Μετοχαὶ ἐνεργητικαὶ χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ. Τύπτων. Ἰστέον ὅτι ἐν ταῖς μετοχαῖς ὁ μὲν ἐνεστῶς καὶ ὁ παρατατικός ὁμοῦ εἰσιν, οἷον τύπτων, καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ὁμοίως ὁμοῦ, οἷον τετυφώς, ὁ δὲ ἀόριστος ἰδίᾳ καὶ ὁ μέλλων ἰδίᾳ· ἀορίστου γὰρ πρώτου τύψας φαμέν, καὶ μέλλοντος πρώτου τύψων, καὶ πάλιν ἀορίστου δευτέρου τυπῶν ὀξυτόνως, καὶ μέλλοντος δευτέρου τυπῶν περισπωμένως· ταῦτα δέ, φημὶ δὴ ἡ μετοχή τοῦ δευτέρου ἀορίστου καὶ τοῦ δευτέρου μέλλοντος, τῇ μὲν φωνῇ συνέπεσον, τῷ δὲ τόνῳ διεστάλησαν· ἡ μὲν γὰρ τοῦ δευτέρου ἀορίστου μετοχή τυπῶν ὀξυτόνως, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος τυπῶν περισπωμένως· καὶ πάλιν ἡ μὲν τοῦ δευτέρου ἀορίστου μετοχή τυπῶν τυπόντος κλίνει διὰ τοῦ ᾧ-ο, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος μετοχή τυπῶν τυποῦντος διὰ τῆς ᾧ-ο-υ διφθόγγου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ἐν ταῖς μετοχαῖς ὁ μὲν ἐνεστῶς καὶ ὁ παρατατικός συνεζευγμένοι εἰσίν, καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ὁμοίως, ὁ δὲ ἀόριστος ἰδίᾳ καὶ ὁ μέλλων ἰδίᾳ. Καὶ λέγει ὁ Ἀπολλώνιος ταύτην τὴν ἀπολογίαν, ὅτι συγγένειαν ἔχουσιν αἱ μετοχαὶ πρὸς τὰ ἀπαρέμματα· ὥστε γὰρ τὰ ἀπαρέμματα οὐκ ἔχουσιν οὔτε πρόσωπα οὔτε θέλημα ψυχῆς, οὕτω καὶ ἡ μετοχή οὐκ ἔχει οὔτε πρόσωπα οὔτε θέλημα ψυχῆς· ἄλλως τε δὲ ὥστε ἡ μετοχή πτωτική ἐστίν, οὕτω καὶ τὰ ἀπαρέμματα δυνάμει πτωτικά εἰσιν· λέγομεν γὰρ τὸ περιπατεῖν ὠφελίμῳ ἐστίν, τοῦ περιπατεῖν ὠφελίμου ὄντος, τῷ περιπατεῖν ὠφελίμῳ ὄντι· ἐπειδὴ οὖν συγγένειαν ἔχουσιν αἱ μετοχαὶ πρὸς τὰ ἀπαρέμματα, εἰκότως καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἀπαρεμμάτων φυλάττουσι κατὰ τοὺς χρόνους, καὶ ὥστε ἐν τοῖς ἀπαρεμμάτοις συνεζευγμένοι εἰσιν ὁ ἐνεστῶς καὶ ὁ παρατατικός, καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος, ὁ δὲ ἀόριστος καὶ ὁ μέλλων διακεχωρισμένοι εἰσίν, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐν ταῖς μετοχαῖς ὁ ἐνεστῶς καὶ ὁ παρατατικός συνεζευγμένοι εἰσίν, καὶ ὁ παρακείμενος καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος ὁμοίως, ὁ δὲ ἀόριστος καὶ ὁ μέλλων

διακεχωρισμένοι. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι δύο τελικὰ σύμφωνά εἰσι τῶν μετοχῶν, τὸ ᾠν καὶ τὸ ᾠς, οἷον τύπτων τύψας· καὶ τοῦτο εὐλόγως, ἐπειδὴ καὶ δύο τελικὰ σύμφωνα τῶν ῥημάτων εἰσὶν, τὸ ᾠν καὶ τὸ ᾠς, οἷον ἔτυπτον ἔτυψας. Καὶ ἰστέον ὅτι πᾶσα μετοχὴ ἀρσενικὴ εἰς ᾠν λήγουσα πάντως ἐν φωνῇεν 303 ἔχει πρὸ τοῦ ᾠν, τουτέστι τὸ ᾠω, οἷον τύπτων τύψων <τυπῶν> λαβών, αἱ δὲ εἰς ᾠς λήγουσαι μετοχαὶ διάφορα φωνήεντα ἔχουσι πρὸ τοῦ ᾠς· πῇ μὲν γὰρ ἔχουσι τὴν ᾠεῖ δίφθογγον, οἷον τυφθεῖς τιθεῖς, πῇ δὲ τὸ ᾠα ἐκτεταμένον, οἷον τύψας ἰστάς, πῇ δὲ τὸ ᾠω, οἷον τετυφῶς τετυπῶς, πῇ δὲ τὴν ᾠοῦ δίφθογγον, οἷον διδούς βιούς, πῇ δὲ τὸ ᾠυ ἐκτεταμένον, οἷον ζευγνύς πηγνύς, πῇ δὲ τὸ ᾠο, οἷον τυπτόμενος· ἄλλο γὰρ φωνῇεν οὐκ ἔχουσι πρὸ τοῦ ᾠς. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἰστέον, ὅτι πᾶσα μετοχὴ ἀρσενικὴ μακροκαταληκτεῖν θέλει, πλὴν τῶν εἰς ᾠμεῖνᾠοῖς, οἷον τύπτων τύψων τύψας τυπῶν λαβών τετυφῶς τετυπῶς τυφθεῖς τιθεῖς ἰστάς διδούς ζευγνύς πηγνύς· πρόσκειται χωρὶς τῶν εἰς ᾠμεῖνᾠοῖς, ἐπειδὴ αὗται βραχυκαταληκτοῦσιν, οἷον τυπτόμενος τετυμμένος τυψάμενος· πρόσκειται δὲ ἀρσενικὴ διὰ τὸ τύπτουσα καὶ τὸ τύπτον· αὗται γὰρ αἱ μετοχαὶ βραχυκαταληκτοῦσιν, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἀρσενικά, ἀλλ' ἢ μὲν θηλυκὴ ἢ δὲ οὐδετέρα. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι πᾶσα μετοχὴ ἀρσενικὴ περιττοσυνλλάβως κλίνεται, χωρὶς τῶν εἰς ᾠμεῖνᾠοῖς, οἷον τύπτων τύπτοντος, τετυφῶς τετυφότος, τύψων τύψοντος, τυφθεῖς τυφθέντος, νυγείς νυγέντος, διδούς διδόντος, ἰστάς ἰσάντος· πρόσκειται χωρὶς τῶν εἰς ᾠμεῖνᾠοῖς, ἐπειδὴ αὗται ἰσοσυνλλάβως κλίνονται, οἷον τυπτόμενος τυπτομένου, τυψάμενος τυψαμένου, τετυμμένος τετυμμένου. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι πᾶσα μετοχὴ περιττοσυνλλάβως κλινομένη διὰ τοῦ ᾠντ κλίνεται, χωρὶς τῶν εἰς ᾠωῖς μετοχῶν τοῦ παρακειμένου, οἷον τύπτων τύπτοντος, τύψων τύψοντος, τύψας τύψαντος, τυπῶν τυπόντος, τυπῶν τυποῦντος, τυφθεῖς τυφθέντος, νυγείς νυγέντος, διδούς διδόντος, ἰστάς ἰσάντος, ζευγνύς ζευγνύντος· πρόσκειται χωρὶς τῶν εἰς ᾠωῖς μετοχῶν, ἐπειδὴ αὗται διὰ καθαροῦ τοῦ ᾠτῶς κλίνονται, οἷον τετυφῶς τετυφότος, τετυπῶς τετυπότος, δεδουπῶς δεδουπότος, πεποithῶς πεποithότος· καὶ ἡ αἰτία ἐν τῇ περὶ τῆς μετοχῆς τοῦ παρακειμένου διδασκαλίᾳ, εἰ θεῶ φίλον, λεχθήσεται. Ἰστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι πᾶσα μετοχὴ περιττοσυνλλάβως κλινομένη συστέλλει τὸ φωνῇεν τῆς εὐθείας ἐν τῇ γενικῇ, χωρὶς εἰ μὴ ἢ ἀπὸ περισπωμένης εὐθείας ἢ ἀπὸ κράσεως, οἷον τύπτων τύπτοντος, τύψων τύψοντος, τυπῶν τυπόντος, λαβών λαβόντος, τετυφῶς τετυφότος, τετυπῶς τετυπότος, τύψας τύψαντος, τυφθεῖς τυφθέντος, τυπείς τυπέντος, διδούς διδόντος, τιθεῖς τιθέντος, βιούς βιόντος, ἀλούς ἀλόντος, ἰστάς ἰσάντος, ζευγνύς ζευγνύντος, πηγνύς πηγνύντος· πρόσκειται 304 χωρὶς εἰ μὴ ἢ ἀπὸ περισπωμένης εὐθείας, διὰ τὸ ποιῶν ποιοῦντος καὶ βοῶν βοῶντος καὶ χρυσῶν χρυσοῦντος <καὶ εὐφρανῶν εὐφρανοῦντος καὶ> μιανῶν μιανοῦντος καὶ τυπῶν τυποῦντος· ταῦτα γὰρ φύσει μακρὰ παραλήγονται κατὰ τὴν γενικὴν, ἀλλὰ ἀπὸ περισπωμένης εὐθείας εἰσὶν· πρόσκειται δὲ ἢ ἀπὸ κράσεως διὰ τὸ ἐστῶς ἐστῶτος, βεβῶς βεβῶτος, γεγῶς γεγῶτος, τεθνῶς τεθνῶτος· ταῦτα γὰρ ἀπὸ κράσεως ἔχουσι τὴν μακράν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐσταότος καὶ βεβαότος καὶ γεγαότος καὶ τεθναότος γεγόνασι κατὰ κράσιν τοῦ ᾠα καὶ ᾠο εἰς ᾠω ἐστῶτος καὶ βεβῶτος καὶ γεγῶτος καὶ τεθνῶτος. Καὶ ἀποροῦσιν τινες λέγοντες, εἰ ἄρα καὶ τὰ ἀπὸ περισπωμένης εὐθείας ἀπὸ κράσεως εἰσιν ἀπὸ γὰρ τοῦ ποιέων ποιέοντος γέγονε ποιῶν ποιοῦντος, καὶ ἀπὸ τοῦ βοᾶων βοᾶοντος γέγονε βοῶν βοῶντος, καὶ ἀπὸ τοῦ χρυσῶν χρυσόοντος γέγονε χρυσῶν χρυσοῦντος· διὰ τὴν εἴρηται ἀπὸ περισπωμένης εὐθείας· καὶ ταῦτα γὰρ <τὰ περισπώμενα> ἀπὸ κράσεως εἰσιν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο τὰ δύο εἰρήκαμεν, τουτέστι καὶ τὸ ἀπὸ περισπωμένης <εὐθείας> καὶ τὸ ἀπὸ κράσεως, ἐπειδὴ οὐ πάντως τὰ ἀπὸ περισπωμένης εὐθείας καὶ ἀπὸ κράσεως εἰσιν· ἰδοὺ γὰρ τὰ περισπώμενα τοῦ μέλλοντος οὐκ εἰσὶν ἀπὸ κράσεως, οἷον εὐφρανῶν εὐφρανοῦντος, μιανῶν μιανοῦντος, τυπῶν τυποῦντος, οὐδὲ γὰρ

ἔχουσι ταῦτα ἐντέ λειαν, ἵνα εἴπωμεν, ὅτι κατὰ κρᾶσιν ἐγένοντο. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ εἰς ὦ-ν περισπώμεναι μετοχαὶ μέλλοντος μὲν οὔσαι τῇ ὠ-υ διφθόγγῳ παραλήγονται κατὰ τὴν γενικήν, οἷον εὐφρανῶν εὐφρανοῦντος, μιανῶν μιανοῦντος, περῶν περοῦντος, τυπῶν τυποῦντος· ἐνεστῶτος δὲ οὔσαι πρὸς τὴν συναίρεσιν ποιοῦνται τὴν παραλήγουσαν, οἷον νοέων νοέοντος καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἑ καὶ ὠ εἰς τὴν ὠ-υ δίφθογγον νοοῦντος, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς, καὶ πάλιν βοάων βοάοντος καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ἁ καὶ ὠ εἰς τὸ ὠ βοῶντος, ὥσπερ ἐλούσαο ἐλούσω, καὶ πάλιν χρυσῶν χρυσοῦντος καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ὠ-ο εἰς τὴν ὠ-υ δίφθογγον χρυσοῦντος, ὥσπερ νόος νοῦς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι κανονίζει τὴν μετοχὴν τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικού τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶν ῥῆμα ὀριστικὸν εἰς ὦ-ν λήγον, εἴτε ἐνεστῶτος εἴτε μέλλοντος δηλονότι, προσθέσει τοῦ ἑν τὴν 305 μετοχὴν ποιεῖ, οἷον τύπτω τύπτων, γράφω γράφων, ποιῶ ποιῶν, βοῶ βοῶν, χρυσῶ χρυσῶν, τύψω τύψων, λέξω λέξων, ποιήσω ποιήσων, βοήσω βοήσων, χρυσώσω χρυσώσων, κερῶ κερῶν, στεφανῶ στεφανῶν, μιανῶ μιανῶν, τυπῶ τυπῶν. Δυνατὸν δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ κανονίσαι τὴν μετοχὴν τοῦ ἐνεστῶτος τοῦτον τὸν τρόπον· πᾶς παρατατικὸς ἀπὸ τῶν εἰς ὦ ῥημάτων, τρέπων τὴν ἐσχάτην εἰς ὦ-ν καὶ ἀποβάλλων τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν, τὴν μετοχὴν ποιεῖ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ, οἷον ἔτυπον τύπτων, ἔγραφον γράφων, ἔλεγον λέγων, ἐποίουν ποιῶν, ἐχρύσουν χρυσῶν, ἐβόων βοῶν· πρόσκειται ἀπὸ τῶν εἰς ὦ ῥημάτων διὰ τὸ ἐτίθην· τούτου γὰρ οὐκ ἔστιν ἡ μετοχὴ εἰς ὦ-ν, ἀλλ' εἰς ἑς μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον τιθεῖς, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν εἰς ὦ ῥημάτων, ἀλλ' ἀπὸ τῶν εἰς ἑ-μ-ι· περὶ δὲ τῶν εἰς ἑ-μ-ι ἐν τοῖς ἐφεξῆς, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Τούτων οὕτως ἐχόντων δεῖ γινώσκειν, ὅτι αἱ εἰς ὦ-ν λήγουσαι μετοχαὶ ἢ ὀξύνονται ἢ βαρύνονται ἢ περισπῶνται· καὶ βαρύνονται μὲν, ἡνίκα τὸ ῥῆμα βαρύνεται, οἷον λέγω λέγων, τύπτω τύπτων, γράφω γράφων, λέξω λέξων, τύψω τύψων, γράψω γράψων· περισπῶνται δέ, ἡνίκα τὸ ῥῆμα περισπᾶται, οἷον ποιῶ ποιῶν, βοῶ βοῶν, χρυσῶ χρυσῶν, κερῶ κερῶν, εὐφρανῶ εὐφρανῶν, μιανῶ μιανῶν ὀξύνονται δέ, ἡνίκα ὥσι δευτέρου ἀορίστου, οἷον ἔτυπον τυπῶν, ἔλαβον λαβῶν, ἔμαθον μαθῶν, ἔφαγον φαγῶν· καθόλου γὰρ αἱ εἰς ὦ-ν μετοχαὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου ὀξύνονται, <οἷον> λαβῶν φαγῶν ἐνεγκῶν εὐρών, χωρὶς τοῦ πέφνων, ὅπερ βαρύνεται ὁμοίως τῷ τέμνων καὶ κάμνων. Ὡς τύπτων. Ἰστέον ὅτι πᾶσα μετοχὴ περιττοσυσπλάβως κλινομένη τὴν αὐτὴν ἔχει ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, οἷον ὁ τύπτων ὦ τύπτων, ὁ τετυφῶς ὦ τετυφῶς, ὁ τετυπῶς ὦ τετυπῶς, ὁ τύψας ὦ τύψας, ὁ τυπῶν ὦ τυπῶν, ὁ τύψων ὦ τύψων, ὁ τυφθεῖς ὦ τυφθεῖς, ὁ ιστάς ὦ ιστάς, ὁ τιθεῖς ὦ τιθεῖς, ὁ διδούς ὦ διδούς, ὁ ζευγνύς ὦ ζευγνύς· πρόσκειται περιττοσυσπλάβως κλινομένη διὰ τὰς εἰς ἑ-μ-ε-ν-ο-ς μετοχάς· αὗται γὰρ οὐκ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, ἀλλ' οὐ κλίνονται περιττοσυσπλάβως ἀλλ' ἰσοσυσπλάβως, οἷον ὁ τυπτόμενος τοῦ τυπτομένου ὦ τυπτόμενε, ὁ τυψάμενος τοῦ τυψαμένου ὦ τυψάμενε, ὁ τετυμμένος τοῦ τετυμμένου ὦ τετυμμένε. Τύπτουσα. Ἰστέον ὅτι πᾶσα μετοχὴ διὰ τοῦ ἑν-τ κλινομένη, τρέπουσα τὸ τέλος τῆς γενικῆς εἰς ὠ-α καὶ τὴν παραλήγουσαν φύσει μακρὰν ποιοῦσα καὶ ἀποβάλλουσα τὰ μὴ δυνάμενα συνεκφωνηθῆναι στοιχεῖα, 306 τὸ θηλυκὸν ποιεῖ, οἷον τύπτοντος τύπτουσα, λέγοντος λέγουσα, γράφοντος γράφουσα, τύψοντος τύψουσα, λέξοντος λέξουσα, τοῦ ἑν ἀποβληθέντος διὰ τὴν ἄσυνταξίαν καὶ τοῦ ἑν προσελθόντος· τὸ γὰρ ὠ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἑν πέφυκε μεγεθύνεσθαι, οἷον λέοντος λέουσι, γέροντος γέρουσι· πάλιν τυφθέντος τυφθεῖσα, δαρέντος δαρεῖσα, νυγέντος νυγεῖσα, τιθέντος τιθεῖσα, τοῦ ἑν ἀποβληθέντος διὰ τὴν ἄσυνταξίαν καὶ τοῦ ἑν προσελθόντος· τὸ γὰρ ἑ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἑν πέφυκε μεγεθύνεσθαι, οἷον χαρίεντος χαρίεσι, τιμήεντος τιμήεσι· πάλιν τύψαντος τύψασα, ιστάντος ιστᾶσα, κιχράντος κιχρᾶσα, ζευγνύντος ζευγνῦσα, τοῦ ἑν ἀποβληθέντος καὶ

τοῦ διχρόνου εἰς ἑαυτὸ μεγεθυνθέντος, τουτέστι φύσει μακροῦ γενομένου Αἰ μέντοι ἀπὸ περισπωμένων μετοχαί, ἐπειδὴ καὶ ἐν τῇ γενικῇ τοῦ ἄρσενικοῦ φύσει μακρᾷ παραλήγονται, οὐδὲν προσ λαμβάνουσιν ἐν τῷ θηλυκῷ, οἷον ποιούντος ποιοῦσα, γελώντος γελῶσα, χρυσοῦντος χρυσοῦσα· ἀμέλει καὶ ἐν τῇ ἐντελείᾳ, οὐ παραλήγουσαι φύσει μακρᾷ, προσλαμβάνουσι κατὰ τὸ θηλυκὸν χρόνον, οἷον ποιέοντος ποιέουσα, γελάοντος γελάουσα, χρυσόοντος χρυσόουσα. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ εἰς ᾧ λήγουσαι θηλυκαὶ μετοχαὶ φύσει μακρᾷ θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον τύπτουσα λέγουσα γράφουσα τυφθεῖσα δα ρεῖσα νυγεῖσα τύψασα γράψασα λέξασα ἰστᾶσα κιχρᾶσα ζευγνῦσα ὁμνῦσα πηγνῦσα ποιοῦσα βοῶσα χρυσοῦσα· χωρὶς τῶν κατὰ διάλεκτον· ἔστι γὰρ ἐκοῦσα μετοχή καὶ γίνεται παρὰ τοῖς Αἰολεῦσιν ἐκάσσα, καὶ ἰδοὺ θέσει μακρᾷ παραλήγεται· πρόσκειται δὲ αἱ εἰς ᾧ λήγουσαι διὰ τὸ τυπτο μένη καὶ τυψαμένη· ἐπὶ τούτων γὰρ οὐκ ἔστι μακρὰ ἢ παραλήγουσα, ἀλλ' οὐ λήγουσιν αὗται αἱ μετοχαὶ εἰς ᾧ, ἀλλ' εἰς ᾧ. Τύπτον. Ἰστέον ὅτι πᾶσα γενικὴ μετοχὴς διὰ τοῦ ᾧ κλινομένη ἀποβολῇ τῆς ᾧ τὸ οὐδέτερον ποιεῖ, οἷον τύπτοντος τύπτον, λέγοντος λέγον, ποιούντος ποιοῦν, βοῶντος βοῶν, χρυσοῦντος χρυσοῦν, τύψαν τος τύψαν, τύψοντος τύψον, τυποῦντος τυποῦν, δαρέντος δαρέν, τιθέν τος τιθέν, ιστάντος ιστάν, ζευγνύντος ζευγνύν, διδόντος διδόν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ οὐδετέρα μετοχή ὁμοίως τῇ ἄρσενικῇ μετοχῇ κλίνεται· ἐμάθομεν γὰρ ἐν τοῖς οὐδετέροις ὀνόμασιν, ὅτι πᾶν οὐδέτερον ἀπὸ ἄρσε νικοῦ παρεσχηματισμένον ὁμοίως τῷ ἄρσενικῷ κλίνεται, οἷον ὁ σοφός τοῦ σοφοῦ τὸ σοφόν τοῦ σοφοῦ, ὁ ἀλλότριος τοῦ ἀλλοτρίου τὸ ἀλλότριον τοῦ ἀλλοτρίου, ὁ σῶφρων τοῦ σῶφρονος τὸ σῶφρον τοῦ σῶφρονος, ὁ ἄρσην τοῦ ἄρσενος τὸ ἄρσεν τοῦ ἄρσενος· οὕτως οὖν καὶ ὁ τύπτων τοῦ τύπτοντος καὶ τὸ τύπτον τοῦ τύπτοντος, ὁ τύψων τοῦ τύψοντος καὶ τὸ τύψον τοῦ τύψοντος. 307 Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου. Τετυφώς. Κανονίζει ὁ τεχνικός τὴν μετοχὴν τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου καὶ τοῦ μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου τοῦτον τὸν τρόπον· ὁ ἐνεργητικός τε καὶ μέσος παρα κείμενος τρέποντες τὸ ᾧ εἰς ᾧ, μετ' ὁξείας τάσεως δηλονότι, τὴν μετοχὴν ποιοῦσιν ἑαυτῶν τε καὶ τῶν ὑπερσυντελίκων, οἷον τέτυφα τετυφώς, τέτυπα τετυπώς, πεποίηκα πεποιηκώς, <πέποιθα πεποιθώς>, δέδουπα δεδουπώς. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, διατί ἡ μετοχή τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου εἰς ᾧ λήγει, οἷον τετυφώς τετυπώς· οὔτε γὰρ ὁ παρα κείμενος ἔχει τὸ ᾧ, τέτυφα γὰρ ἐστὶ καὶ τέτυπα διὰ τοῦ ᾧ, ἀλλ' οὔτε δὲ ὁ ὑπερσυντελικός ἐστὶ διὰ τοῦ ᾧ, ἐτετύφειν γὰρ <ἐστι> καὶ ἐτετύπειν διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἀνάγκη ἔχει ἡ μετοχή τῶν δύο χρόνων τούτων, φημί δὴ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου, συνεζευγμένη εἶναι, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἀπαρέμφατον συνεζευγμένον ἐστὶ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου. Τούτων οὕτως ἐχόντων, εἰ ἐγένετο ἀπὸ τοῦ παρακειμένου ἢ μετοχῇ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου, ἤμελλε τετυφάς εἶναι διὰ τοῦ ᾧ, τέτυφα γὰρ διὰ τοῦ ᾧ ἐστὶν ὁ παρα κείμενος, καὶ λοιπὸν οὐδεμία ἔμφασις ἐγένετο τοῦ ὑπερσυντελίκου, ὁ γὰρ ὑπερσυντελικὸς τὴν ᾧ διφθογγὸν ἔχει, ἐτετύφειν γὰρ ἐστὶν· εἰ δὲ πάλιν ἀπὸ τοῦ ὑπερσυντελίκου ἐγένετο ἡ μετοχή, τετυφεῖς ἤμελλεν εἶναι ὁξυτόνως διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου, ἐπειδὴ καὶ ὁ ὑπερσυντελικὸς τὴν ᾧ διφθογγὸν ἔχει, ἐτετύφειν γὰρ ἐστὶν, καὶ λοιπὸν οὐδεμία ἔμφασις ἐγένετο τοῦ παρακειμένου, ὁ γὰρ παρακείμενος εἰς ᾧ λήγει, τέτυφα γὰρ ἐστὶν· τούτου οὖν χάριν ἀπὸ <τοῦ ὑποτακτικοῦ> τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου τοῦ ἐὰν τετύφω ἐγένετο ἡ μετοχή προσθέσει τοῦ ᾧ τετυφώς· οὐδὲν γὰρ ἄλλο εἰσὶ τὰ ὑποτακτικά, εἰ μὴ ὀριστικά τῇ φωνῇ μετὰ τοῦ προσλαμβάνειν τὸ ἐάν ἢ τὸ ὅφρα ἢ τὸ ἵνα ἢ τὸ ὅπως, οἷον τύπτω, ἐὰν τύπτω, ὅφρα τύπτω, ἵνα τύπτω, ὅπως τύπτω· ἄλλως τε δὲ καὶ τὸ ἐὰν τετύφω ἐν μιᾷ φωνῇ δηλοῖ τὸν παρακείμενον καὶ ὑπερσυντελικόν, καὶ εἰκότως ἐξ

αὐτοῦ γίνεται ἡ μετοχή τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τὸ δὲ τετυφῶς εἰς ᾧ λήγει καὶ ὀξύνεται, φημὶ δὴ ἡ μετοχή τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού, ἐπειδὴ, ὡς ἐν τοῖς ἐφεξῆς, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα, πᾶν ῥῆμα ὅρι 308 στικὸν εἰς ᾧ λήγον μετὰ φυσικῆς μακρᾶς, μὴ ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν, εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως ἔχει τὴν μετοχήν, οἷον ἐτύφθην τυφθεῖς, ἐτύπην τυπεῖς, ἐδάρην δαρεῖς, ἐνύγην νυγεῖς, ἐτίθην τιθεῖς, ἴστην ἰστάς, ἐδίδων διδούς, ἐζεύγνυν ζευγνύς· οὕτως οὖν καὶ ἐτετύφειν τετυφῶς καὶ ἐπε ποίθειν πεποιθῶς εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως· ὅθεν δῆλον ὅτι τῷ ὑπερ συντελικῷ μᾶλλον ἀκολουθεῖ ἢ περ τῷ παρακειμένῳ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἐζήτῃται δέ, εἰ ἄρα πᾶσα μετοχή περιττοσυλλάβως κλινομένη διὰ τοῦ ᾧ τ κλίνεται, οἷον τύπτων τύπτοντος, τύψων τύψοντος, τύψας τύψαντος, τυφθεῖς τυφθέντος, διδούς διδόντος, ζευγνύς ζευγνύντος, διὰ ποίαν αἰτίαν αἱ εἰς ᾧ τ μετοχαὶ τοῦ παρακειμένου διὰ καθαροῦ τοῦ ᾧ τ ο κλίνονται καὶ οὐ διὰ τοῦ ᾧ τ, οἷον τετυφῶς τετυφότος, πεποιηκῶς πεποιηκότος, τετυπῶς τετυπότος, πεποιθῶς πεποιθότος. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν, ἣν φησιν ὁ τεχνικός· ἐπειδὴ ἡ μετοχή τοῦ παρακειμένου ὀνομαστικὴν ἔσχε κατάληξιν, τούτου χάριν καὶ κλίσιν ὀνομαστικὴν ἀνεδέξατο· ἐπειδὴ γὰρ εἰς ᾧ τ λήγει, τὰ δὲ εἰς ᾧ τ ὀνόματα οὐδέποτε κλίνονται διὰ τοῦ ᾧ τ, διὰ δὲ καθαροῦ τοῦ ᾧ τ ο πολλάκις, οἷον ὁ ἰδρῶς τοῦ ἰδρώτος, τούτου χάριν οὔτε ἡ εἰς ᾧ τ μετοχή τοῦ παρακειμένου διὰ τοῦ ᾧ τ κλίνεται, ἀλλὰ διὰ καθαροῦ τοῦ ᾧ τ ο, οἷον τετυφῶς τετυφότος, τετυπῶς τετυπότος, δεδοπῶς δεδοπότος. Καὶ ἀποροῦσιν τινες λέγοντες, εἰ ἄρα ἡ εἰς ᾧ τ μετοχή τοῦ παρακειμένου τὴν κλίσιν τῶν εἰς ᾧ τ ὀνομάτων ἀνεδέξατο, τὰ δὲ εἰς ᾧ τ ὀνόματα διὰ καθαροῦ τοῦ ᾧ τ ο κλινομένα φυλάττουσι τὸ ᾧ καὶ ἐν τῇ γενικῇ, οἷον ἰδρῶς ἰδρώτος, ἀπτῶς ἀπτῶτος, ἀγνῶς ἀγνώτος, διὰ ποίαν αἰτίαν αἱ εἰς ᾧ τ μετοχαὶ τοῦ παρακειμένου οὐ φυλάττουσι τὸ ᾧ κατὰ τὴν γενικὴν, ἀλλὰ τρέπουσιν αὐτὸ εἰς τὸ ᾧ, οἷον τετυφῶς τετυφότος, δεδοπῶς δεδοπότος, πεποιηκῶς πεποιηκότος, πεποιθῶς πεποιθότος· τὸ γὰρ ἐστὼς ἐστῶτος καὶ βεβῶς βεβῶτος καὶ τεθνῶς τεθνῶτος καὶ γεγῶς γεγῶτος ἀπὸ κράσεως ἔχουσι τὸ ᾧ, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐσταῶς ἐσταότος καὶ βεβαῶς βεβαότος <καὶ τεθναῶς τεθναότος> καὶ γεγαῶς γεγαότος γεγόνασιν κατὰ κράσιν τοῦ ᾧ α καὶ ᾧ ο εἰς ᾧ τ, ὥσπερ ἐποίησας ἐποίησω, ἐλούσας ἐλούσω. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι κατὰ μὲν τὸ σύμφωνον τοῖς εἰς ᾧ τ ὀνόμασιν ἠκολούθησαν, φημὶ δὴ κατὰ τὸ κλίνεσθαι διὰ καθαροῦ τοῦ ᾧ τ ο καὶ οὐ διὰ τοῦ ᾧ τ, κατὰ δὲ τὸ φωνῆεν ταῖς μετοχαῖς, <καὶ> τούτου χάριν <ἔχουσι τὸ ᾧ> ἐν τῇ γενικῇ· ὥς γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, πᾶσα μετοχή περιττοσυλλάβως κλινομένη συστέλλει τὸ φωνῆεν τῆς εὐθείας ἐν τῇ 309 γενικῇ, χωρὶς εἰ μὴ <ῆ> ἀπὸ περισπωμένης εὐθείας ἢ ἀπὸ <κράσεως>, οἷον τύπτων τύπτοντος, τύψων τύψοντος, λαβῶν λαβόντος, τυφθεῖς τυφθέντος, νυγεῖς νυγέντος, <βιούς βιόντος>, ἀλούς ἀλόντος· οὕτως οὖν καὶ τετυφῶς τετυφότος καὶ πεποιηκῶς πεποιηκότος καὶ τετυπῶς τετυπότος καὶ δεδοπῶς δεδοπότος διὰ τοῦ ᾧ· διατὶ δὲ πρόσκειται χωρὶς εἰ μὴ ἢ ἀπὸ περισπωμένης εὐθείας ἢ ἀπὸ κράσεως, ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἰρήκαμεν. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ εἰς ᾧ τ μετοχαὶ τοῦ παρακειμένου, εἴτε ἐνεργητικαὶ καὶ εἰσιν εἴτε μέσαι, <ἐντελεῖς μὲν οὔσαι> ἡγουν ἀπαθεῖς, τουτέστι μὴ οὔσαι κατὰ κράσιν, διὰ τοῦ ᾧ κλίνονται· κατὰ συγκοπὴν δὲ οὔσαι πάλιν ὁμοίως ταῖς ἐντελεῖσι μετοχαῖς διὰ τοῦ ᾧ κλίνονται, οἷον πεφυζότος <X 1> ὡς οἱ μὲν κατὰ ἄστυ πεφυζότες ἢ τε νεβροί, ἀπὸ γὰρ τοῦ πεφυζήκα γέγονε πεφυζηκῶς, καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ᾧ η καὶ ᾧ κ πεφυζῶς· ὁμοίως καὶ τὸ λελιχμότος, ἀπὸ γὰρ τοῦ λελιχηκότος γέγονεν· κατὰ κράσιν δὲ οὔσαι διὰ τοῦ ᾧ κλίνονται, οἷον ἀπὸ τοῦ βέβηκα καὶ ἔστηκα καὶ γέγηκα καὶ τέθηκα παρακειμένων ὀριστικῶν γίνονται <μετοχαί, οἷον βεβηκῶς ἔστηκῶς γεγηκῶς τεθηκῶς>· εἰ γὰρ καὶ μὴ εὖρηται τὸ γεγηκῶς, ἀλλ' οὖν ὡς ἀπ' αὐτοῦ λέγομεν εἶναι τὸ γεγῶς καὶ λοιπὸν κατὰ Ἰωνας ἀποβάλλεται τὸ ᾧ κ καὶ γίνεται ἐστηκῶς γεγηκῶς

βεβηώς τεθνηώς· καὶ πάλιν κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἰωνας συστολὴ παρακολουθεῖ τοῦ ᾧ εἰς ᾧ καὶ γίνεται ἐσταώς ἐσταότος, οἷον <Θ 565> ἐστα ὅτε παρ' ὅχεσφι, <βεβαώς βεβαότος, γεγαώς γεγαότος, τεθναώς τεθναότος>, καὶ λοιπὸν κατὰ κρᾶσιν ἐν μὲν τῇ εὐθείᾳ τοῦ ᾧ καὶ ᾧ εἰς ᾧ ἐστώς βεβώς γεγώς τεθνώς, ὥσπερ βοάω βοῶ, ἐν δὲ τῇ γενικῇ τοῦ ᾧ καὶ ὁ εἰς ᾧ ἐστῶτος βεβῶτος γεγῶτος τεθνῶτος. Εἰ δὲ τις εἴποι, εἰ ἄρα αἱ εἰς ᾧ-ς μετοχαὶ μὴ οὔσαι κατὰ κρᾶσιν διὰ τοῦ ὁ κλίνονται, οἷον τετυφώς τετυφότης, πῶς εὐρίσκομεν ἐν τῇ χρήσει τὸ ἐσταῶτες καὶ βεβαῶτες <καὶ γεγαῶτες> διὰ τοῦ ᾧ, ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ταῦτα κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾧ ἐγένοντο ἀπὸ τοῦ <ἐστῶτες καὶ> βεβῶτες καὶ γεγῶτες [γεγόνασι κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾧ] καὶ ἐφύλαξαν τὸ ᾧ. Ἄξιον δὲ τὸ ἐμπεφυῶτες ζητῆσαι, ὅτι πῶς διὰ τοῦ ᾧ κλίνεται· οὐ γὰρ ἐστὶ κατὰ κρᾶσιν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐμπεφυκα παρακειμένου ἐνεργητικοῦ γέγονεν ἡ μετοχὴ ἐμπεφυκώς, καὶ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ κ ἐμπεφυώς, καὶ ὥφειλε διὰ τοῦ ὁ κλίνεσθαι, ὥσπερ τὸ ἐμπεφυκότες· καὶ 310 πάλιν εἴτε ἐκ τοῦ ἐμπεφυκα μέσου παρακειμένου γέγονεν ἡ μετοχὴ ἐμπεφυώς, ὥφειλεν ὡς ἐντελής διὰ τοῦ ὁ κλίνεσθαι ἐμπεφυότες, ὥσπερ τὸ τετυπότες. Ἔστιν οὖν οὕτως ἀπολογίσασθαι ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ εἰπεῖν, ὅτι ὑπέρθεσις χρόνου γέγονεν ἐν τῷ ἐμπεφυῶτες τὸ γὰρ πέφυκα μακρὸν ἔχει τὸ ᾧ, διὰ δὲ τοῦ ὁ τὴν παραλήγουσαν τῆς γενικῆς, οἷον πεφυκότης, <ὁμοίως δὲ καὶ ὁ μέσος παρακείμενος>, οἷον πεφυώς πεφυότης· ὑπερβιβασμὸς οὖν τοῦ χρόνου γέγονεν ἐν τῷ ἐμπεφυῶτες τῷ διὰ τοῦ ᾧ, καὶ τὸ μὲν ᾧ συνεστάλη, τὸ δὲ ὁ ἐξετάθη εἰς τὸ ᾧ, οἷον <ε 477> ἐξ ὁμόθεν πεφυῶτας· πολλάκις γὰρ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ὑπερβιβασμοὶ γίνονται χρόνων· ἰδοὺ γὰρ ἐστὶ Κρονίων Κρονίωνος διὰ τοῦ ᾧ, ὥσπερ Πηλείων Πηλείωνος καὶ Ἀτρείων Ἀτρείωνος, οἷον <Α 405> ὅς ῥα παρὰ Κρονίῳ καθέζετο κύδει γαίων, καὶ ὅμως ἐν τῷ <Ξ 247> Ζηνὸς δ' οὐκ ἂν ἔγωγε Κρονίονος ἄσπον ἰκοίμην ὑπερβιβασμὸς ἐγένετο χρόνου, καὶ τὸ μὲν ᾧ ἐξετάθη, τὸ δὲ ᾧ συνεστάλη εἰς τὸ ὁ. Σεσημείωται τὸ τετριγῶτας παρὰ τῷ ποιητῇ <Β 314> διὰ τοῦ ᾧ ἔχον τὴν παραλήγουσαν, ὅτι μὴ ὄν κατὰ κρᾶσιν διὰ τοῦ ᾧ ἐγένετο· ἀπὸ γὰρ τοῦ τρίζω ἐνεστῶτος γέγονεν ὁ μέσος παρακείμενος τέτριγα, καὶ ἡ μετοχὴ τετριγώς τετριγότης διὰ τοῦ ὁ, ἀλλ' ὁ ποιητὴς διὰ τὸ μέτρον ἐξέτεινε τὸ ὁ εἰς τὸ ᾧ καὶ εἶπε τετριγῶτας διὰ τοῦ ᾧ. Τετυφυῖα. Λέγει ὁ τεχνικός, ὅτι δύο ζητοῦμεν ἐν τῇ θηλυκῇ μετοχῇ τοῦ παρακειμένου ζητήματα, διατί καθαρὸν ἔχει τὸ ᾧ, καὶ διατί τῇ ᾧ-ι διφθόγγῳ παραλήγεται· καὶ λέγει ὁ τεχνικός, ὅτι διὰ τοῦτο καθαρὸν ἔχει τὸ ᾧ ἡ θηλυκὴ μετοχὴ τοῦ παρακειμένου, ἐπειδὴ αἱ θηλυκαὶ μετοχαὶ ἤττονα ἔχουσι σύμφωνα ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τῶν παραληγόντων <ἐν> τῇ γενικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ, οἷον ἡ λέγοντος γενικὴ δύο ἔχει, ἀλλ' ἡ λέγουσα ἔν· ἐπεὶ οὖν ἡ γενικὴ τοῦ παρακειμένου ἐν ἔχει τὸ τ, οἷον τετυφότης, ἀναγκαίως καὶ ἡ θηλυκὴ οὐδὲ ἐν ἔσχευ, ἀλλὰ διὰ καθαρῶ τοῦ ᾧ ἐξηνέχθη. Οὐ καλῶς δὲ φησιν ὁ τεχνικός· οὐδὲ γὰρ πάντως ἐλάττονα θέλει ἔχειν σύμφωνα ἡ θηλυκὴ μετοχὴ ἐπὶ τῆς ἐσχάτης συλλαβῆς τῶν παραληγόντων συμφώνων ἐν τῇ γενικῇ τῆς ἀρσενικῆς μετοχῆς· ἰδοὺ γὰρ ἡ ἐστῶτος καὶ ἡ τεθνῶτος καὶ ἡ βεβῶτος καὶ ἡ γεγῶτος γενικὴ τῆς ἀρσενικῆς μετοχῆς ἐν συμφωνον ἔχει, καὶ ὅμως ἡ θηλυκὴ μετοχὴ <οὐ> διὰ καθαρῶ τοῦ ᾧ ἐκφέρεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ δι' ἐνὸς συμφώνου ἐκφέρεται, βεβῶσα <γὰρ> καὶ τεθνῶσα καὶ γεγῶσα καὶ ἐστῶσα διὰ τοῦ τ, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἐποίησατο ἀποβολὴν τοῦ συμφώνου, ἵνα σχῇ ἤττονα σύμφωνα τῆς γενικῆς τοῦ ἀρσενικοῦ.

Κρεῖτ 311 τον οὖν ἐστὶν οὕτως εἰπεῖν περὶ τοῦ τὴν θηλυκὴν μετοχὴν τοῦ παρακειμένου καθαρὸν ἔχειν τὸ ᾧ· τὰ προσλαμβάνοντα χρόνον ἐν τῇ θηλυκῇ μετοχῇ ἀποβολὴν πάντως ποιοῦνται συμφώνου, οἷον λέγοντος λέγουσα, ἰδοὺ ἐνταῦθα ἐπειδὴ προσῆλθε χρόνος ἐν τῇ θηλυκῇ μετοχῇ, τούτου χάριν ἀπεβλήθη συμφωνον, οὐκ ἀντιστρέφοντος τοῦ κανόνος· οὐδὲ γὰρ τὰ μὴ προσλαμβάνοντα χρόνον ἐν τῇ θηλυκῇ μετοχῇ ἤδη που καὶ οὐκ ἀποβάλλουσι τὸ ἐν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ

ὅταν εὐρεθῶσιν ἔχοντα δύο σύμφωνα, πάντως ἀποβάλλουσι τὸ ἐν διὰ τὴν ἄσυνταξίαν, οἷον ποιῶντος ποι οὔσα· τὸ γὰρ βεβῶτος βεβῶσα καὶ ἐστῶτος ἐστῶσα καὶ τεθνῶτος τεθνῶσα καὶ γεγῶτος γεγῶσα, ὡς μὴ προσλαμβάνοντα χρόνον καὶ ὡς μὴ ἔχοντα δύο σύμφωνα, οὐ ποιῶνται ἀποβολὴν συμφώνων, ἐν τῇ θηλυκῇ μετοχῇ δηλονότι. Τούτων οὕτως ἐχόντων ὁ παρακείμενος ὁ ἐνεργητικός τε καὶ ὁ μέσος, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι τὴν γενικὴν τῆς μετοχῆς κλινομένην διὰ τοῦ ᾠτ ἀλλὰ διὰ τοῦ τ μόνου, οἷον τετυφῶς τετυφότης, οὐδὲ τὴν παραλήγουσαν φύσει μακράν, τούτου χάριν ἀνάγκην ἔχουσιν ἀποβολὴν συμφώνου ποιήσασθαι· χρόνον δὲ προσλαμβάνουσιν ἐν τῇ θηλυκῇ μετοχῇ, ἐπειδὴ, ὡς ἐμάθομεν, αἱ εἰς ᾠ λήγουσαι θηλυκαὶ μετοχαὶ φύσει μακρᾷ θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον τύπτουσα ὀμνῦσα· τοῦ δὲ συμφώνου ἀπο βαλλομένου ἀνάγκη γενέσθαι διὰ καθαροῦ τοῦ ᾠ, οἷον τετυφότης τετυφῶα, τὸ γὰρ ᾠ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ᾠ πέφυκε μεγεθύνεσθαι, οἷον λέγοντος λέγουσα· καθαροῦ δὲ τοῦ ᾠ ὑπάρχοντος θέλει ἐν τῇ παραληγούσῃ εἶναι τὸ ᾠ, τὰ γὰρ εἰς ᾠ καθαρὸν θηλυκὰ διφθόγγῳ παραληγόμενα τὸ ᾠ θέλουσιν ἔχειν, οἷον παντοῖα ἄλλοια ταχεῖα· πρόσκειται εἰς ᾠ καθαρὸν διὰ τὸ Μοῦσα, τοῦτο γὰρ διφθόγγῳ παραλήγεται, ἀλλ' οὐκ ἔστι καθαρὸν τὸ ᾠ· πρόσκειται διφθόγγῳ παραληγόμενα διὰ τὸ ἄθροα, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχει πρὸ τοῦ ᾠ τὸ ᾠ, ἀλλ' οὐ παραλήγεται διφθόγγῳ. Ὁ οὖν παρακείμενος, ὡς εἰς ᾠ καθαρὸν λήγων κατὰ τὴν θηλυκὴν μετοχὴν καὶ διφθόγγῳ παραληγόμενος, ἀνάγκην ἔχει τῷ ᾠ παραλήγεσθαι καὶ γενέσθαι διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου καὶ τοῦ ᾠ τετυφουῖα, καὶ ἐπειδὴ τρία φωνήεντα οὐ δυνατόν ἐστιν ἐν μιᾷ συλλαβῇ παραλαμβάνεσθαι, ἀνάγκη ἐν ἑκ τούτων ἀποβληθῆναι· καὶ τὸ μὲν ᾠ οὐ δύναται ἀποβληθῆναι, ὅτι τὰ εἰς ᾠ καθαρὸν θηλυκὰ διφθόγγῳ παραληγόμενα τὸ ᾠ θέλουσιν ἔχειν πρὸ τοῦ ᾠ· τὸ δὲ ᾠ οὐκ ἀποβάλλεται, ἵνα μὴ παράσχη ἔμφασιν, ὅτι τὸ ᾠ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ᾠ μεγεθύνεται, τὸ γὰρ ᾠ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ᾠ μεγεθύνεσθαι πέφυκεν· ἐξ ἀνάγκης οὖν ἀποβάλλεται τὸ ᾠ, καὶ διὰ τὸ μείναι τὸ ᾠ δείκνυται, ὅτι προὔπῃρχε τὸ ᾠ, τὸ γὰρ ᾠ, ὡς εἴρηται, διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ᾠ μεγεθύνεται, οἷον δόντος δοῦσα· τούτου τοίνυν χάριν ὁ ἐνεργητικός παρακείμενος 312 καὶ ὁ μέσος κατὰ τὴν μετοχὴν διὰ καθαροῦ τοῦ ᾠ ἐκφέρονται καὶ τῇ ᾠ διφθόγγῳ παραλήγονται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῷ τετυφῶα καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις ἢ ᾠ ἐν διφθόγγῳ ἐστίν, καὶ οὐκ ἐν διαστάσει τὸ ᾠ καὶ τὸ ᾠ· καὶ γὰρ τὰ εἰς ᾠ λήγοντα θηλυκὰ παρεσχηματισμένα ἄρσενικοῖς θέλουσι πάντως ἰσοσυλλαβεῖν τῇ γενικῇ τοῦ ἄρσενικοῦ, οἷον Βυζαντίου Βυζαντία, τάλανος τάλαινα· εἰ οὖν ἡ τετυφότης καὶ γεγραφότης γενικὴ τετρασυλλαβεῖ, δηλονότι καὶ τὸ τετυφῶα θηλυκὸν ἀναγκάζεται τετρασυλλαβεῖν· ἄλλως τε δὲ ὅτι ἐν διφθόγγῳ ἐστὶ τὸ <ᾠ ἐν τῷ> τετυφῶα καὶ γεγραφῶα, δηλοῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι τετυφῶα <καὶ γεγραφῶα> λέγοντες· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι τὸ ᾠ τὸ ἐν διφθόγγῳ ἀποβάλλειν πεφύκασιν, οἷον κλαίω κλάω, ποιῶ ποῶ. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι οἱ Ἴωνες τὸ τετυφῶα καὶ τὰ ὅμοια λέγουσι διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου καὶ οὐ διὰ τῆς ᾠ, <οἷον τετυφῶα>. Τετυφός. Λέγει ὁ τεχνικός, ὅτι τοῦτο ἀπὸ τῆς γενικῆς τοῦ ἄρσε νικοῦ γέγονεν, φημὶ δὲ τῆς τετυφότης, ἀποβολῇ τῆς ττῶς· καὶ ἐπειδὴ ἀποβαλλομένης τῆς ττῶς συλλαβῆς εἰς ᾠ λήγειν ἔμελλεν, ὅπερ ἀδύνατόν ἐστιν, τὸ γὰρ ᾠ οὐκ ἔστι τελικὸν τῶν οὐδετέρων περὶ γὰρ τοῦ ἄλλο καὶ τοιοῦτο καὶ τοσοῦτο καὶ τῶν ὁμοίων ἐμάθομεν ἐν τοῖς Ὀνόμασιν ἐν τῇ τῶν οὐδετέρων διδασκαλίᾳ τούτου χάριν προσλαμβάνει τὸ ᾠ καὶ γίνεται τετυφός· τὸ γὰρ ᾠ, φησὶν, οὐ προσέλαβεν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστι διὰ τοῦ ᾠτ ἢ κλίσις τοῦ ἄρσενικοῦ, τετυφότης γὰρ ἐστίν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐζήτῃται, διατὶ μόνῃ ἢ μετοχῇ τοῦ παρακειμένου ἢ οὐδετέρας εἰς ᾠ λήγει, οἷον τετυφός. Καὶ λέγει ταύτην τὴν ἀπολογίαν· τὰ εἰς ᾠ λήγοντα ἄρσενικὰ ἔχοντα οὐδετέρου παρασχηματισμὸν τετρα χῶς ποιοῦσι τὸ οὐδέτερον· ἢ γὰρ τρέπουσι τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ καὶ ποιοῦσι τὸ

οὐδέτερον, οἷον καλός καλόν, ἢ συστέλλουσι τὴν λήγουσαν καὶ τρέπουσι τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ καὶ ποιοῦσι τὸ οὐδέτερον, οἷον χαρίεις χαρίεν, ἢ συστέλλουσι μόνον τὴν λήγουσαν καὶ ποιοῦσι τὸ οὐδέτερον, οἷον εὖσε βῆς εὖσεβές, ἢ ἀποβάλλουσι τὸ ᾧ καὶ ποιοῦσι τὸ οὐδέτερον, οἷον ταχύς ταχύ. Ἡ οὖν μετοχή τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς οὐκ ἡδύνατο οὔτε τρέψαι τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ καὶ ποιῆσαι τὸ οὐδέτερον, οἷον τετυφώς τετυφών διὰ τοῦ ᾧ, ἐπειδὴ πρῶτον μὲν τὸ ᾧ οὐκ ἔχει κατάληξιν οὐδετέραν· τὸ γὰρ νικῶν καὶ βοῶν καὶ εὐγέρων ἀπὸ κράσεως ἔχουσι τὸ ᾧ, ἀπὸ γὰρ τοῦ νικάον καὶ βοάον καὶ εὐγέραον γεγόνασι κατὰ κράσιν τοῦ ᾧ καὶ ὁ εἰς ᾧ, καὶ τὸ ἀξιόχρεων ἀπὸ τοῦ ἀξιόχρεον γέγονε κατὰ ἔκτασιν Ἀττικὴν τοῦ ὁ εἰς τὸ ᾧ· δεύτερον δέ, ὅτι ἡ μετοχή ἢ 313 ἀρσενικὴ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ᾧ, ἵνα εἰς ᾧ ποιῇ τὸ οὐδέτερον· καθόλου γὰρ αἱ μετοχαὶ αἱ μὴ ἔχουσαι τὸ ᾧ κλιτικόν, ἔχουσαι εἰς τὸ ᾧ τὸ οὐδέτερον, πάντως ἔχουσι τὴν γενικὴν διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, οἷον τύπτων τύπτοντος τὸ τύπτον, διδούς διδόντος τὸ διδόν· εἰ ἄρα οὖν ἡ μετοχή τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ᾧ, οἷον τετυφώς τετυφός, δηλονότι οὐ δύναται ποιῆσαι εἰς ᾧ τὸ οὐδέτερον· πρόσκειται αἱ μὴ ἔχουσαι τὸ ᾧ κλιτικόν διὰ τὸ ὁ τυπτό μενος· ἰδοὺ γὰρ ἐνταῦθα εἰς ᾧ ἐστὶ τὸ οὐδέτερον τὸ τυπτόμενον, καὶ οὐ κλίνεται ἡ γενικὴ διὰ τοῦ ᾧ. Ἐμάθομεν <οὖν>, ὅτι οὐκ ἡδύνατο ἡ μετοχή τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς τρέψαι τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ καὶ ποιῆσαι τὸ οὐδέτερον, οἷον ὁ τετυφώς τὸ τετυφών· ἀλλ' οὔτε δὲ τὸ ᾧ τρέψαι εἰς τὸ ᾧ ἡδύνατο καὶ συστεῖλαι τὴν λήγουσαν, ἵνα ἢ ὁ τετυφώς τὸ τετυφόν διὰ τοῦ ὁ, ἐπειδὴ, ὡς ἐμάθομεν, ἡ γενικὴ οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ᾧ, τῆς δὲ γενικῆς <μὴ> κλινομένης διὰ τοῦ ᾧ, οὐ δύναται τὸ οὐδέτερον καταλήγειν εἰς τὸ ᾧ· ἐμάθομεν γὰρ ὅτι αἱ μετοχαὶ αἱ μὴ ἔχουσαι τὸ ᾧ κλιτικόν, ἔχουσαι εἰς ᾧ τὸ οὐδέτερον, πάντως ἔχουσι τὴν γενικὴν διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, οἷον τύπτων τύπτοντος τὸ τύπτον· ἀλλ' οὔτε δὲ κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾧ ἡδύνατο ποιῆσαι τὸ οὐδέτερον, οἷον <ὁ> τετυφώς <τὸ τετυφώ, τὸ γὰρ ᾧ οὐκ ἔστι τελικόν οὔδε τέρων· τούτων οὕτως ἐχόντων συστέλλει μόνον τὴν λήγουσαν καὶ ποιεῖ τὸ οὐδέτερον, οἷον ὁ τετυφώς> τὸ τετυφός διὰ τοῦ ὁ κατὰ συστολὴν τῆς ληγουσῆς. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐστώς καὶ βεβώς καὶ τεθνώς καὶ γεγώς διὰ τοῦ ᾧ γράφονται, δηλονότι κατὰ τὰ οὐδέτερα· δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι εἰ καὶ ἡ ἐνικὴ εὐθεία κατὰ τὸ οὐδέτερον καὶ αἱ ὁμοφωνοῦσαι αὐτῇ <πτώσεις>, τουτέστιν ἡ αἰτιατικὴ καὶ ἡ κλητικὴ τῶν ἐνικῶν, διαφοροῦνται, ἡγουν καὶ διὰ τοῦ ᾧ γράφονται καὶ διὰ τοῦ ὁ, ἀλλ' οὖν αἱ λοιπαὶ πλάγιοι αἱ <μὴ> ὁμοφωνοῦσαι τῇ ἐνικῇ εὐθείᾳ, λέγω δὴ ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ τῶν ἐνικῶν καὶ τὰ δυϊκὰ καὶ τὰ πληθυντικά, μόνως διὰ τοῦ ᾧ γράφονται· τούτου δὲ αἰτία ἐστὶν ἡ κράσις. Μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς. Τετυπώς, τετυπῖα, τετυπός· πρόδηλος ἡ τεχνολογία. Ἀορίστου πρώτου. Τύψας. Ἰστέον ὅτι ὁ εἰς ᾧ λήγων ἀόριστος προσθέσει τοῦ ᾧ καὶ συστολῇ τῆς κατ' ἀρχὴν κλιτικῆς ἐκτάσεως τὴν μετοχὴν ποιεῖ μετὰ τοῦ 314 ἐκτείνειν καὶ τὸ ᾧ, οἷον ἔτυψα τύψας· αἱ γὰρ εἰς ᾧ ᾧ μετοχαὶ μακρὸν ἔχουσι τὸ ᾧ, <οἷον> στάς κιχράς φάς. Ἰστέον <δὲ> ὅτι οὐκ ἔστι συνεζευγμένη ἡ τοῦ ἀορίστου μετοχή καὶ τοῦ μέλλοντος, ἐπειδὴ οὔτε τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ ἀορίστου καὶ τοῦ μέλλοντος συνεζευγμένον ἐστὶν ἀλλὰ διακεχωρισμένον. Τύψασα, τύψαν· εἴρηται. Ἀορίστου δευτέρου. Τυπών. Ἰστέον ὅτι ὁ εἰς ὁ-ν δεύτερος ἀόριστος τρέπων τὸ ὁ εἰς ᾧ καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλων τὴν μετοχὴν ποιεῖ ἐν ὀξείᾳ τάσει, οἷον ἔτυπον τυπών· καθόλου γὰρ αἱ εἰς ᾧ-ν μετοχαὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου ὀξύνονται, οἷον λαχών, χωρὶς τοῦ πέφνων, τοῦτο γὰρ βαρύνεται ὁμοίως τῷ τέμνων καὶ κάμνων. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ μετοχή τοῦ δευτέρου ἀορίστου διὰ τοῦτο τρέπει τὸ ὁ εἰς τὸ ᾧ, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾧ λήγοντα, εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ, οὐ θέλουσιν ἔχειν πρὸ τοῦ ᾧ τὸ ὁ, οἷον ὁ Πλάτων, ἡ εἰκὼν· πρόσκειται εἴτε ἀρσενικὰ εἴτε θηλυκὰ διὰ τὰ οὐδέτερα, οἷον τὸ ξύλον. Τυποῦσα, τυπόν· εἴρηται. Μέλλοντος πρώτου. Τύψων.

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ τύψω μέλλοντος γέγονε προσθέσει τοῦ ᾠ ἢ τύψων μετοχή. Τύψουσα, τύψον· εἴρηται. Μέλλοντος δευτέρου. Τυπῶν. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ τυπῶ δευτέρου μέλλοντος γέγονεν ἡ μετοχή προσθέσει τοῦ ᾠ τυπῶν. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἡ μετοχή τοῦ δευτέρου μέλλοντος ὁμοφωνεῖ μὲν τῇ μετοχῇ τοῦ δευτέρου ἀορίστου, οὐ μὴν δὲ <καί> ὁμοτονεῖ· ἡ μὲν γὰρ τοῦ δευτέρου ἀορίστου μετοχή ὀξύνεται, οἷον τυπῶν, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος περισπᾶται, οἷον τυπῶν· καὶ πάλιν ἡ μὲν τοῦ δευτέρου ἀορίστου διὰ τοῦ ᾠ κλίνεται, οἷον τυπόντος, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος διὰ τῆς ᾠ διφθόγγου, οἷον τυποῦντος, ὡς ποιοῦντος· καὶ πάλιν ἡ μὲν τοῦ δευτέρου ἀορίστου ἔχει τὸ οὐδέτερον εἰς ᾠ, οἷον τυπόν, ὥσπερ τὸ λαβόν, ἡ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος εἰς ᾠ, <οἷον> τυποῦν, ὥσπερ τὸ <ποιοῦν>. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ εἰς ᾠ μετοχαὶ περισπώμεναι μέλλοντος μὲν οὔσαι τῇ ᾠ διφθόγγῳ παραλήγονται κατὰ τὴν γενικὴν, οἷον εὐφρανῶν εὐφρανοῦν τος· ἐνεστῶτος δὲ οὔσαι πρὸς τὴν συναίρεσιν ποιοῦνται τὴν παραλήγουσαν, οἷον ποιέων ποιέοντος καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾠ καὶ ᾠ εἰς τὴν ᾠ δίφθογγον ποιοῦντος, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς, βοάων βοάοντος καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾠ καὶ ᾠ εἰς ᾠ βοῶντος, ὥσπερ ἐλούσας ἐλούσω, χρυ 315 σῶν χρυσόοντος καὶ κατὰ κρᾶσιν τῶν δύο ᾠ εἰς τὴν ᾠ δίφθογγον χρυσοῦντος, ὥσπερ νόος νοῦς. Τυποῦσα, τυποῦν· εἴρηται. Μετοχαὶ παθητικά χροῦν ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ. Τυπτόμενος. Ἰστέον ὅτι πᾶν ῥῆμα ὀριστικόν, εἴτε παθητικόν εἴτε μέσον, ἔχον τὸ μ κλιτικόν, τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς μ-ε-ν-ο-ς ποιεῖ τὴν μετοχήν, μετὰ τοῦ ἀποβάλλειν τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν, οἷον τύπτομαι τυπτόμενος, ἐτυψάμην τυψάμενος, ἐτυπόμην τυπόμενος, τυφθή σομαι τυφθησόμενος, τυπήσομαι τυπησόμενος, χωρὶς τοῦ παρακειμένου δηλονότι· οὗτος γὰρ οὐδαμῶς ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν, οἷον ἔσταλμαι ἐσταλμένος· πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι ὀριστικόν διὰ τὸ τυπτοίμην εὐκτικόν· πρόσκειται ἔχον τὸ μ κλιτικόν διὰ τὸ ἐδάμην. Ἰστέον δὲ ὅτι διὰ τοῦτο τὰ ἔχοντα τὸ μ κλιτικόν τροπῇ τῆς μ-α-ι συλλαβῆς εἰς δύο συλλαβάς, ἡγουν τῆς ἐσχάτης εἰς μ-ε-ν-ο-ς, ἐποίησαν τὴν μετοχήν, ἐπειδὴ, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, πᾶσα μετοχή ἀρσενικὴ μακροκαταληκτεῖν θέλει, χωρὶς τῶν εἰς μ-ε-ν-ο-ς, οἷον τύπτων τύψας ἐπειδὴ οὖν αὗται βραχυκαταληκτοῦσιν, φημί δὲ αἱ εἰς μ-ε-ν-ο-ς μετοχαί, εἰκότως ἔτρεψαν τὴν μίαν συλλαβὴν εἰς δύο συλλαβάς, ἵνα τὸν κεχρεωστημένον χρόνον διὰ τῆς ἐτέρας συλλαβῆς ἀναδέξωνται. Ἰστέον δὲ ὅτι πᾶσαι αἱ εἰς μ-ε-ν-ο-ς μετοχαὶ προπαροξύνονται, χωρὶς τοῦ παρακειμένου· καὶ ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι, διατί, πασῶν τῶν εἰς μ-ε-ν-ο-ς μετοχῶν προπαροξυνομένων, μόνῃ ἢ τοῦ παρακειμένου μετοχῇ ἀεὶ παροξύνεται. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· ὁ παρακείμενος οὐκ ἡδύνατο ἔχειν τὴν ἰδίαν μετοχὴν προπαροξυνομένην, ἐπειδὴ πᾶν παθητικόν ἢ μέσον ἔχον τὸ μ κλιτικόν πάντως περιττοσυλλαβεῖ τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ, οἷον τύπτομαι τύπτω, ἐτυπτόμην ἔτυπον, ἐτυπό μιν ἔτυπον, χωρὶς τῶν εἰς μ-ι δηλονότι· τὰ γὰρ εἰς μ-ι, ὡς τῇ μ-ι συλλαβῇ περιττεύοντα, ἰσοσυλλαβοῦσι τῷ ἐνεστῶτι τῶν παθητικῶν, οἷον τίθημι τίθεμαι· ἐπειδὴ οὖν ὁ παρακείμενος ὁ παθητικὸς συγκοπὴν ἔπαθεν ἐν τῷ ῥήματι καὶ οὐ περιττοσυλλαβεῖ τοῦ ἰδίου ἐνεργητικοῦ δι' ὃν δὲ λόγον, εἰρήκαμεν ἐν τῇ περὶ τοῦ ὀριστικοῦ παθητικοῦ παρακειμένου διδασκαλίᾳ τούτου χάριν οὐκ ἡδύνατο ἔχειν τὴν ἰδίαν μετοχὴν προπαροξυνομένην, ἵνα μὴ παράσχη ἔμφασιν, ὅτι ἐν τῇ μετοχῇ ἐγένετο 316 ἡ συγκοπή, καὶ οὐκ ἐν τῷ ῥήματι. Αἱ γὰρ συγκοπαὶ ἀναβιβάζουσι τοὺς τόνους, οἷον ὀπίσωθεν ὀπισθεν, ἐξαίρετος ἔξαιτος, ὁμόπατρος ὁπατρος· δεῖ προσθεῖναι εἰ μὴ χαρακτήρ δισυλλαβίας κωλύσει· τοῦτο δὲ εἴρηται διὰ τὸ πατέρος πατρός καὶ ἀνέρος ἀνδρός· ἐνταῦθα γὰρ <οὐ> κατεβίβασε τὸν τόνον ἢ συγκοπή, ἐπειδὴ κανὼν ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι πᾶσα γενικὴ εἰς ᾠ λήγουσα δισύλλαβος ἐπὶ ὀνομάτων ὀξύνεσθαι θέλει, οἷον μηνός χηνός γραός· πρόσκειται δισύλλαβος διὰ τὸ Αἴαντος καὶ τὰ ὅμοια·

πρὸς κεῖται ἐπὶ ὀνομάτων διὰ τὴν στάντος καὶ θέντος μετοχήν, αὗται γὰρ βαρύνονται. Τούτου οὖν χάριν αἱ εἰς ἡ-ε-ν-ο-ς μετοχαὶ τοῦ παρακειμένου παροξύνονται· δεῖ προσθεῖναι χωρὶς εἰ μὴ πάθωσιν· ἂν γὰρ πάθωσιν αἱ εἰς ἡ-ε-ν-ο-ς μετοχαὶ τοῦ παρακειμένου, μὴ οὔσαι ὑπὲρ τρεῖς συλλαβάς, ἀναβιβάζουσι τὸν τόνον, τουτέστι προπαροξύνονται, οἷον ὄρω (τὸ διεγείρω) ὄρσω ὦρκα ὦρμαι ὠρμένος διὰ τοῦ ὦ καὶ ὄρμενος διὰ τοῦ ὄ· καὶ πάλιν ἐστὶν ἡδω (τὸ εὐφραίνω, ἐξ οὗ τὸ ἡδομαι) ἡσω ἡκα ἡσμαι ἡσμένος καὶ ἄσμενος, καὶ πάλιν δεδεγμένος καὶ δέγμενος· πρόσκειται μὴ οὔσαι ὑπὲρ τρεῖς συλλαβάς, ἐπειδὴ ἐὰν ὦσιν ὑπὲρ τρεῖς συλλαβὰς καὶ πάθωσιν, τὸν αὐτὸν τόνον φυλάττουσιν, οἷον ἀκαχῶ ἀκα χήσω ἡκάχηκα ἡκάχημαι ἡκαχημένος καὶ <ex. gr. 135> ἀκαχμένον ὀξεί χαλκῶ· τὸ οὐτάμενος καὶ ἐληλάμενος ὁ Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ Καθόλου οὐ δοξάζει κατὰ πάθος ἀπὸ τοῦ οὐτασμένος καὶ ἐληλασμένος, ἐπειδὴ ὡς ὄντα ὑπὲρ τρεῖς συλλαβὰς ὠφείλον τὸν αὐτὸν τόνον φυλάξει, ἀλλ' ἀπὸ τῶν εἰς ἡ-ι λέγει αὐτὰ εἶναι, ὡς ἀπὸ τοῦ οὔτημι καὶ ἐλήλημι, ἵνα ὦσιν ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ, ὥσπερ ἴστημι ἴσταμαι ἰστάμενος. Τυπτομένη. Ἰστέον ὅτι ὁμοίως τοῖς εἰς ἡ-ο-ς ὀνόμασι ποιοῦνται τὸν παρασχηματισμὸν τῶν γενῶν καὶ τὴν κλίσιν· ὡς γὰρ δερμάτινος δερματίνῃ δερμάτινον, οὕτω καὶ τυπτόμενος τυπτομένη τυπτόμενον. Αὕτη οὖν ἡ θηλυκὴ μετοχὴ ἀπὸ τοῦ ἀρσενικοῦ σχηματίζεται, ἥγουν γίνεται τροπῇ τοῦ ἐν τῷ τέλει ὄ-ς εἰς ἡ, οἷον τυπτόμενος τυπτομένη· πᾶν γὰρ εἰς ὄ-ς λήγον ποιοῦν κατ' ἰδίαν θηλυκόν, ἥγουν μὴ ὄν κοινὸν τῷ γένει, <οῖον> τὸ ὁ ἀθάνατος καὶ ἡ ἀθάνατος, εἰ μὲν ἔχει τὸ -ρ πρὸ τοῦ ὄ-ς, εἰς -α ποιεῖ τὸ θηλυκόν, οἷον φοβερός φοβερά, χλιαρός χλιαρά, εἰ δὲ ἕτερον σύμφωνον ἔχει πρὸ τοῦ ὄ-ς, εἰς ἡ ποιεῖ τὸ θηλυκόν, οἷον σοφός σοφῇ· ἔστιν οὖν τυπτόμενος ἡ ἀρσενικὴ μετοχὴ εἰς ὄ-ς, μὴ ἔχουσα πρὸ τοῦ ὄ-ς τὸ -ρ ἀλλὰ τὸ -ν, καὶ λοιπὸν εἰς ἡ ποιεῖ τὸ θηλυκόν, <οῖον> τυπτομένη. Τυπτόμενον

. Ἰστέον ὅτι πᾶν ἀρσενικὸν ἰσοσυλλάβως κλινόμενον, 317 ἡνίκα ποιεῖ οὐδετέρου παρασχηματισμὸν, ὁμόφωνον αὐτὸ ποιεῖ τῇ ἰδίᾳ αἰτιατικῇ, <οῖον> ὁ εὐγῆρω τὸ εὐγῆρω τὸν εὐγῆρων καὶ τὸ εὐγῆρων· οὕτως οὖν καὶ τὸ τυπτόμενον ὁμοφώνως τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ. Σεσημεῖωται ἐν τῷ κανόνι τούτῳ τὸ ἄλλο οὐδέτερον, ὅτι ἀπὸ τοῦ ὁ ἄλλος ἀρσενικοῦ ὀνόματος ἰσοσυλλάβως κλινομένου ἐστὶ καὶ οὐχ ὁμοφωνεῖ τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ τῇ τὸν ἄλλον· ἀλλ' ἐν τῇ συνθέσει μετὰ τοῦ -ν γίνεται, οἷον ἕξαλλον ἄλλοπρόσαλλον ἄνταλλον. Ἔτι σεσημεῖωται καὶ τὸ τοιοῦτο καὶ <τὸ> τοσοῦτο καὶ τὸ τηλικούτο, ἡ γὰρ αἰτιατικὴ <τοῦ ἀρσενικοῦ> ἐστὶ μετὰ τοῦ -ν· περὶ ὧν ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι ταῦτα οὐ μόνον εἰς ὄ λήγουσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἡ, οἷον τὸ τηλι κοῦτον καὶ τὸ τοιοῦτον καὶ τὸ τοσοῦτον ἄλλως τε δὲ καὶ ταῦτα καὶ τὸ ἄλλος ἐνομίσθησαν ἀντωνυμῖαι εἶναι, καὶ ἐπειδὴ ἔχομεν ἐν ταῖς ἀντωνυμίαις τὸ ὄ τελικὸν τῶν οὐδετέρων, ὡς ἐν τῷ ἐκείνο καὶ τοῦτο καὶ αὐτό, τούτου χάριν καὶ τὰ οὐδέτερα τούτων ἐγένοντο εἰς τὸ ὄ, οἷον ἄλλο τηλικούτο τοιοῦτο τοσοῦτο. Ἔτι σεσημεῖωται καὶ ἡ ἐκείνο ἀντωνυμία καὶ ἡ τοῦτο, ὅτι ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἰσοσυλλάβως κλινομένου εἰσὶν, οἷον ἐκείνος ἐκείνου, οὗτος τούτου, καὶ οὐχ ὁμοφωνοῦσι τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ, αἱ γὰρ αἰτιατικαὶ τοῦ ἀρσενικοῦ ἐκείνον καὶ τοῦτον εἰσὶ μετὰ τοῦ -ν. Ἔχουσι δὲ ἀπολογίαν <τοῦ> χωρὶς τοῦ -ν λέγεσθαι τὰ οὐδέτερα ταῦτα, φημὶ δὴ τὸ ἐκείνο καὶ τοῦτο· ἐπὶ <γὰρ> τῶν οὐδετέρων τῶν παρασχηματιζομένων ἀρσενικῶν καὶ ὁμοφωνούντων τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ἀρσενικοῦ τὸ ἄρθρον ἐστὶ τὸ διακρίνον τὴν αἰτιατικὴν τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ τὴν εὐθείαν τοῦ οὐδετέρου, οἷον ἐστὶ σοφόν· τοῦτο ἄδηλόν ἐστιν, εἴτε αἰτιατικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ ἐστὶν, εἴτε εὐθεῖα <τοῦ> οὐδετέρου, προσερχόμενον δὲ τὸ ἄρθρον τὴν διάκρισιν ποιεῖται ἐὰν μὲν γὰρ εἴπω τὸν σοφόν, αἰτιατικὴ τοῦ ἀρσενικοῦ ἐστὶν, ἐὰν δὲ εἴπω τὸ σοφόν, εὐθεῖα τοῦ οὐδετέρου ἐστὶν· ἐπειδὴ οὖν ἡ ἐκείνος καὶ οὗτος οὐ δέχονται ἄρθρα ὀφείλοντα τὴν

διάκρισιν ποιήσασθαι τῆς αἰτιατικῆς τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ τῆς εὐθείας τοῦ οὐδετέρου· αἱ ἀντωνυμίαι οὐ δέχονται ἄρθρα, ὑπεσταλμένης τῆς αὐτόστούτου χάριν, ὥς μὴ δεχόμεναι ἄρθρα ἢ ἐκεῖνος καὶ οὗτος ὀφείλοντα τὴν διάκρισιν ποιήσασθαι τῆς αἰτιατικῆς τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ τῆς εὐθείας τοῦ οὐδετέρου, ἀπο βάλλουσι τὸ ᾧ κατὰ τὸ οὐδέτερον, ἵνα διὰ τῆς ἀποβολῆς τοῦ ᾧ διάκρισις γένηται τῆς αἰτιατικῆς τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ τῆς εὐθείας τοῦ οὐδετέρου. 318 Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ τὸ οὐδέτερον ἄρθρον ὀφείλον μετὰ τοῦ ᾧ λέγεσθαι ὁμοίως τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ἄρσενικοῦ τὸν γὰρ ἔστιν ἡ αἰτιατικὴ τοῦ ἄρσενικοῦ ἐπειδὴ οὐκ ἦν τι τὸ ὀφείλον τὴν αἰτιατικὴν τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ τὴν εὐθεῖαν τοῦ οὐδετέρου διαστεῖλαι, χωρὶς τοῦ ᾧ λέγεται <τὸ οὐδέτερον>, ἵνα διὰ τῆς ἀποβολῆς τοῦ ᾧ γινώμεν ποίου γένους ἔστι καὶ ποίας πτώσεως. Ἡ αὐτὴ οὐδέτερα ἀντωνυμία ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἄρσενικῆς γενομένη κατὰ παρασχηματισμὸν καὶ ὀφείλουσα μετὰ τοῦ ᾧ λέγεσθαι, ἵνα ὁμοφωνήσῃ τῇ αἰτιατικῇ τοῦ ἄρσενικοῦ αὐτὸν γὰρ ἔστιν ἡ αἰτιατικὴ τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ ἐπιδεχομένη ἄρθρον τὸ ὀφείλον τὴν διάκρισιν ποιήσασθαι τῆς αἰτιατικῆς τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ τῆς εὐθείας τοῦ οὐδετέρου γὰρ αὐτός, ὥς ἐν τῷ περὶ ἀντωνυμιῶν, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα, ἄρθρον ἐπιδέχεται ὁμοίως ἀποβολὴν ἐποιήσατο τοῦ ᾧ κατὰ τὸ οὐδέτερον κατὰ συνεκδρομὴν τοῦ ἐκεῖνο καὶ τοῦτο· ἄλλως τε δὲ καὶ οἱ Ἀττικοὶ τὸ ὀφειλόμενον ἀνεπλήρωσαν, ταῦτόν μετὰ τοῦ ᾧ λέγοντες καὶ κῶσιν ποιοῦμενοι τοῦ ἄρθρου μετὰ τῆς ἀντωνυμίας. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐκ αἰετὰ μετὰ τοῦ ᾧ οἱ Ἀττικοὶ φασὶ ταῦτόν, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ χωρὶς τοῦ ᾧ ταῦτό λέγουσιν, τὸ δὲ μετὰ τοῦ ᾧ μᾶλλον ἀνάλογον· τὸ δὲ ἐντελὲς λεγόμενον, ἡγουν ἄνευ κράσεως, οὐδέποτε μετὰ τοῦ ᾧ λέγουσιν, ἀλλ' αἰετὰ χωρὶς τοῦ ᾧ, οἷον τὸ αὐτό, κατὰ συνεκδρομὴν, ὥς εἴρηται, τοῦ ἐκεῖνο καὶ τοῦτο. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ εἰς ᾧ-ε-ν-ο-ς μετοχαὶ οὐκ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ὀρθὴν καὶ κλητικὴν, ἀλλ' εἰς ᾧ-ε-ς ἔχουσι τὴν κλητικὴν· τὰ γὰρ εἰς ᾧ-ο-ς ἄρσενικὰ καὶ θηλυκὰ εἰς ᾧ-ε-ς ἔχουσι τὴν κλητικὴν. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείου. Τετυμμένος, τετυμμένη, τετυμμένον· εἴρηται. Ἀορίστου πρώτου. Τυφθεῖς. Ἰστέον ὅτι οἱ δύο ἀόριστοι οἱ παθητικοί, φημὶ δὴ ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος, ἐτέρω κανόνι ὑποπίπτουσιν, οὐδὲ γὰρ ἔχουσι τὸ ᾧ κλιτικόν· κανονίζονται δὲ οὕτως· πᾶν ῥῆμα ὀριστικὸν εἰς ᾧ-ν λῆγον μετὰ φυσικῆς μακρᾶς, μὴ ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν, εἰς ᾧ-ς μετ' ὀξείας τάσεως ἔχει τὴν μετοχὴν, ἀποβάλλει δὲ καὶ τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν, οἷον ἐτετύφειν τετυφώς, ἐτίθην τιθεῖς, ἐδίδων διδούς, ἐζεύγνυν ζευγνύς, ἐδάρην δαρεῖς, ἴστην ἰστάς· πρόσκειται μετὰ φυσικῆς μακρᾶς διὰ τοὺς ἀπὸ περισπωμένων παρατατικούς, οἷον διὰ τὸ ἐποιοῦν καὶ ἐβόων καὶ ἐχρύσουν· οὗτοι γὰρ εἰς ᾧ-ν λήγουσι μετὰ μακρᾶς, καὶ οὐκ ἔχουσι τὸ ᾧ κλιτικόν, καὶ ὁμῶς οὐ ποιοῦσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ-ς μετ' ὀξείας τάσεως· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐπὶ τούτων φυσικὴ μακρά, ἀπὸ γὰρ συναιρέσεώς ἔστιν 319 ἐπ' αὐτῶν ἡ μακρά· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐποιοῦν γέγονε τὸ ἐποιοῦν κατὰ κῶσιν τοῦ ᾧ-ε καὶ ᾧ-ο εἰς τὴν ᾧ-ο-ν δίφθογγον, ὥσπερ χάλκεος χαλκοῦς, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐβόων τὸ ἐβόων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐχρύσουν τὸ ἐχρύσουν· πρόσκειται <μὴ> ἔχον τὸ ᾧ κλιτικόν διὰ τὸ ἐτυπτόμεν, τοῦτο γὰρ εἰς ᾧ-ν λῆγον μετὰ φυσικῆς μακρᾶς ὁμῶς οὐκ ἔχει τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ-ς μετ' ὀξείας τάσεως, τυπτόμενος γὰρ ἔστιν ἡ μετοχή. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ μετοχὴ τοῦ πρώτου ἀορίστου τοῦ παθητικοῦ καὶ τοῦ δευτέρου ἀορίστου ὁμοίως τοῦ παθητικοῦ διὰ τῆς ᾧ-ι δίφθογγου ἐκφέρεται, οἷον τυφθεῖς τυπεῖς δαρεῖς· οὐδὲ γὰρ ἡδύνατο φυλάξαι τὸ ᾧ τοῦ ῥήματος, φημὶ δὴ τοῦ ἐτύφθην ἐτύπην, καὶ γενέσθαι εἰς ᾧ-ης διὰ τοῦ ᾧ, ἐπειδὴ αἱ μετοχαὶ θέλουσιν ἔχειν κατάληξιν ἀρμόζουσας τριγενέσι καὶ κλίσειν τὴν διὰ τοῦ ᾧ-τ· εἰς ᾧ-ης δὲ οὐκ ἔχομεν ὀνόματα, φημὶ δὴ διὰ τοῦ ᾧ, κλινόμενα διὰ τοῦ ᾧ-τ καὶ ποιοῦντα τριγένειαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ διὰ τοῦ ᾧ-τ-ο-ς κλινόμενα οὐκ ἔχουσι τριγένειαν, οἷον τάπης τάπητος· τὰ γὰρ εἰς ᾧ-ης διὰ τοῦ ᾧ-ε-ο-ς κλινόμενα ἔχουσι τριγένειαν, οἷον ὁ εὐσεβής ἡ εὐσεβῆς τὸ εὐσεβές, οὐκ ἔχουσι δὲ κλίσειν ἀρμόζουσας μετοχαῖς, φημὶ δὴ τὴν διὰ τοῦ ᾧ-τ· τὸ φθογγῆς

φθογγήντος καὶ τιμῆς τιμῆντος οὐκ ἀντίκεινται ἡμῖν κλινόμενα διὰ τοῦ ᾠ-τ, ἐπειδὴ πεπονθότα εἰσίν, ἀπὸ γὰρ τοῦ φθογγήεις φθογγήεντος καὶ τιμήεις τιμήεντος γεγόνασιν· εἰκότως οὖν οὐκ ἔχουσι διὰ τοῦ ᾠ-τ τὴν μετοχὴν οἱ ἀόριστοι, ἀλλὰ διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου· καὶ γὰρ εἰς ᾠ-ι-ς διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου ἔχομεν ὀνόματα <διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινόμενα καὶ> ποιοῦντα τριγένειαν, οἷον χαρίεις χαρίεντος χαρίεσσα <χαρίεν>. Ἔλθωμεν δὲ καὶ εἰπώμεν, ποῖα φωνήεντα ἔχουσι πρὸ τοῦ ᾠ αἱ εἰς ᾠ ὀξύτονοι μετοχαί. Ἰστέον <οὖν ὅτι> αἱ εἰς ᾠ ὀξύτονοι μετοχαὶ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείου οὔσαι πρὸ τοῦ ᾠ τὸ ᾠ ἔχουσιν, οἷον τετυφώς πεποιθώς· ἀορίστου δὲ παθητικοῦ οὔσαι πρῶτου ἢ δευτέρου, εἴτε ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ εἰσίν εἴτε ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ-ι, τὴν ᾠ-ι δίφθογγον ἔχουσι πρὸ τοῦ ᾠ, ἀπὸ μὲν τῶν εἰς ᾠ, <οἷον> τυφθεῖς νυγεῖς, ἀπὸ δὲ τῶν εἰς ᾠ-ι, <οἷον> τεθεῖς σταθεῖς δοθεῖς· ἐνεστῶτος δὲ καὶ παρατατικοῦ οὔσαι ἐνεργητικοῦ, ἐνεργητικοῦ τε ὁμοίως δευτέρου ἀορίστου, εἰ μὲν πρῶτης ὥσι συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι, τὴν ᾠ-ι δίφθογγον ἔχουσι πρὸ τοῦ ᾠ, οἷον ἐτίθην τιθεῖς, ἔθην θείς, ἦν (τὸ ἔπεμπον) ἰείς καὶ ἀφίεις, ἦν (ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαυνομένου) εἰς καὶ ἀφείς· εἰ δὲ δευτέρας ὥσι συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι, τὸ ᾠ ἐκτεταμένον ἔχουσι πρὸ τοῦ ᾠ, οἷον ἴστην ἰστάς, ἐκίχρην κυχράς, ἔστην στάς, ἔπτην πτάς καὶ ἀποπτάς, ἔβην βάς· 3 εἰ δὲ τρίτης ὥσι συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι, τὴν ᾠ-ο δίφθογγον ἔχουσι πρὸ τοῦ ᾠ, <οἷον> ἐδίδων διδούς, ἐβίων βιούς, ἦλυν ἀλούς, ἔγνων γνούς· εἰ δὲ τετάρτης <ὥσι> συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι, ἐκείνο τὸ φωνήεν ἔχουσι πρὸ τοῦ ᾠ, ὅπερ ἔχει πρὸ τοῦ ᾠ τὸ ὀριστικόν, ἡγουν τὸ ᾠ ἐκτεταμένον, οἷον ἐξεύγνυν ζευγνύς, ἐπήγνυν πηγνύς, ὤμνυν ὀμνύς, ἔφυν φύς, ἔδυν δύς καὶ ἀποδύς. Τυφθεῖσα, τυφθέν· εἴρηται. Ἀορίστου δευτέρου· τυπεῖς, τυπεῖσα, τυπέν· εἴρηται. Μέσου ἀορίστου πρῶτου· τυψάμενος, τυψαμένη, τυψάμενον· εἴρηται. Μέσου ἀορίστου δευτέρου· τυπόμενος, τυπομένη, τυπόμενον· εἴρηται. Μέλλοντος πρῶτου· τυφθησόμενος, τυφθησομένη, τυφθησόμενον· <εἴρηται>. Μέλλοντος δευτέρου· τυπησόμενος, τυπησομένη, τυπησόμενον· εἴρηται. Μέσου μέλλοντος πρῶτου· τυψόμενος, τυψομένη, τυψόμενον· εἴρηται. Μέσου μέλλοντος δευτέρου· τυπούμενος, τυπουμένη, τυπούμενον· εἴρηται. Μετ' ὀλίγον μέλλοντος τοῦ καὶ Ἀττικοῦ· τετυψόμενος, τετυψομένη, τετυψόμενον· εἴρηται. Πρόδηλός ἐστι πάντων ἡ κλίσις καὶ ὁ κανὼν· πάντες γὰρ ἐνὶ κανόνι ὑποπίπτουσι τῷ ῥηθέντι ἐν τῇ μετοχῇ τοῦ παθητικοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐκ ἀποβάλλει ὁ μετ' ὀλίγον μέλλον τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν, ἐπειδὴ τὴν ἄρχουσαν τοῦ παρακειμένου ἔχει, οἷον τέτυψαι τετύψομαι, ὁ δὲ παρακεείμενος, ὡς εἴρηται, οὐδαμοῦ ἀποβάλλει τὴν ἐν ἀρχαῖς αὐτοῦ κλιτικὴν ἔκτασιν· εἰ οὖν ἀπεβάλλετο ἡ ἄρχουσα τοῦ μετ' ὀλίγον μέλλοντος, εὐρίσκετο ἡ ἄρχουσα τοῦ παρακειμένου ἀποβαλλομένη, ὅπερ <ἐστὶν> ἀδύνατον. Περὶ τῶν εἰς ᾠ-ι. Χρόνου ἐνεστῶτος. Τίθημι. Πληρώσας ὁ τεχνικὸς τὴν τῶν εἰς ᾠ ῥημάτων διδασκαλίαν, ἔτι δὲ καὶ περὶ τῶν μετοχῶν αὐτῶν διαλαβὼν, ἔρχεται νῦν ἀκολούθως καὶ διαλαμβάνει περὶ τῶν εἰς ᾠ-ι. Καὶ ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾠ-ι 321 ὑπέλαβόν τινες Αἰολικά εἶναι, ἐπειδὴ πολλὰ παρ' αὐτοῖς εὐρίσκονται εἰς ᾠ-ι, τὸ γὰρ γελῶ γέλαιμι λέγουσι καὶ τὸ δοκιμῶ δοκίμωμι· ἐπειδὴ γὰρ οἱ Αἰολεῖς βαρυντικοὶ εἰσιν τὸ γὰρ Ἀτρεὺς Ἀτρεὺς λέγουσιν τὰ δὲ εἰς ᾠ-ι ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, <οἷον> εἶμι (ὃ σημαίνει τὸ πορεύομαι), χωρὶς τοῦ εἰμί (τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω) καὶ τοῦ φημί καὶ τοῦ ἡμί (τοῦ σημαίνοντος τὸ λέγω), ὅπερ ἀπὸ τοῦ φημί γέγονε κατὰ ἀποβολὴν τοῦ φ, τούτου χάριν οἱ Αἰολεῖς τὰ εἰς ᾠ περισπώμενα μεταποιοῦσιν εἰς ᾠ-ι, ἵνα μεταδιώξωσι χαρακτηῖρα ἀποστρεφόμενον τὴν ὀξεῖαν τάσιν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐλέγχονται ἀπὸ πλείστων μὴ ὄντα Αἰολικά· καὶ γὰρ ἀπὸ τόνου, καὶ ἀπὸ κλίσεως, καὶ ἀπὸ γραφῆς, καὶ ἀπὸ πνεύματος, καὶ ἀπὸ ποσότητος συλλαβῶν, καὶ ἀπὸ τῶν πρωτοτύπων. Καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ τόνου, ὅτι πᾶσαν λέξιν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν παρ' ἡμῖν ὀξύτονον <οἱ Αἰολεῖς> βαρύνουσιν, χωρὶς τῶν προθέσεων

καὶ τῶν συνδέσμων, οἷον Ἀχίλλευς σόφος, τὸ δὲ <εἰμί καὶ τὸ> ἡμί καὶ τὸ φημί ὀξύνονται· δηλον οὖν ὅτι οὐκ εἰσὶν Αἰολικά· πρόσκειται χωρὶς τῶν προθέσεων καὶ τῶν συνδέσμων, ἐπειδὴ ἐπὶ τούτων οἱ Αἰολεῖς φυλάττουσι τὴν ὀξεῖαν τάσιν, οἷον ἀνά κατὰ ἀτάρ αὐτάρ. Ἀπὸ δὲ κλίσεως δείκνυνται μὴ ὄντα Αἰολικά τὰ εἰς ᾤ, ὅτι τὰ εἰς ᾤ ἐν τῷ δευτέρῳ προσώπῳ παρ' ἡμῖν προσλαμβάνοντα τὸ ᾤ τὸ τρίτον ποιοῦσιν, οἷον τίθημι τίθης τίθησι, τὰ δὲ Αἰολικά ἀποβολῇ τοῦ ᾤ ποιοῦσι τὰ τρίτα, οἷον γέλαιμι γέλαις γέλαι· δηλον οὖν ὅτι οὐκ εἰσὶν Αἰολικά. Ἀπὸ γραφῆς δέ, ὅτι τὰ εἰς ᾤ οὐ θέλουσι παρ' ἡμῖν διφθόγγῳ παραλήγεσθαι, οἷον τίθημι δίδωμι, σεσημειωμένου τοῦ εἰμί τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω καὶ τοῦ εἶμι τοῦ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι, παρὰ δὲ τοῖς Αἰολεῦσι πολλὰ εὐρίσκονται διφθόγγῳ παραληγόμενα, οἷον ἴσταμι κίχραιμι γέλαιμι διὰ τῆς ᾤ διφθόγγου· δηλον οὖν ὅτι οὐκ εἰσὶν Αἰολικά. Ἀπὸ πνεύματος δέ, ὅτι οἱ Αἰολεῖς ψιλωτικοὶ εἰσιν, οἷον ὕμμες ἄμμιν, τὸ δὲ ἴημι καὶ ἴστημι δασύνονται· ἄρα οὐκ εἰσὶ τὰ εἰς ᾤ Αἰολικά. Ἀπὸ ποσότητος δὲ συλλαβῶν, ὅτι οὐδέποτε παρ' ἡμῖν τὰ εἰς ᾤ ἀπλᾶ ὄντα ὑπερβαίνουναι τὰς τρεῖς συλλαβὰς, οἷον τίθημι δίδωμι ὄμνυμι, χωρὶς τοῦ ὀρέγγνυμι καὶ κορέννυμι καὶ πετάννυμι καὶ ὀμόργνυμι καὶ ὀνίννυμι (ὃ σημαίνει τὸ ὠφελῶ), παρὰ δὲ τοῖς Αἰολεῦσι πολλάκις εὐρίσκονται εἰς ᾤ ὑπερβαίνοντα τὰς τρεῖς συλλαβὰς, οἷον ἐλευθέρωμι δοκίμωμι· δηλον οὖν ὅτι οὐκ εἰσὶν Αἰολικά τὰ εἰς ᾤ· πρόσκειται ἀπλᾶ ὄντα διὰ τὸ ἀποδίδωμι καὶ συνίστημι καὶ ἀποτίθημι, ταῦτα γὰρ ὑπερβαίνουναι τὰς τρεῖς συλλαβὰς, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἀπλᾶ. Ἀπὸ τῶν πρωτοτύπων δὲ δείκνυνται, ὅτι οὐδέποτε παρὰ 322 τοῖς Αἰολεῦσιν ἀπὸ βαρυτόνων γίνονται εἰς ᾤ, ἀλλ' ἀπὸ μόνων περισπωμένων, οἷον ἐλευθερῶ ἐλευθέρωμι, δοκιμῶ δοκίμωμι, γελῶ γέλαιμι· καὶ ἡ αἰτία δήλη ἐστίν· ἐπειδὴ γάρ, ὡς προεῖρηται, οἱ Αἰολεῖς βαρυντι κοί εἰσιν, τὰ δὲ εἰς ᾤ ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, χωρὶς τοῦ φημί καὶ ἡμί καὶ εἰμί (τὸ ὑπάρχω), τούτου χάριν τὰ εἰς ᾤ περισπῶμενα μεταποιοῦσιν εἰς ᾤ, ἵνα μεταδιώξωσι χαρακτῆρα ἀποστρεφόμενον τὴν ὀξεῖαν τάσιν· ἐπὶ γὰρ τῶν βαρυτόνων οὐδὲν τοιοῦτον ποιοῦσιν, ἐπειδὴ καὶ χωρὶς τοῦ ποιῆσαι ταῦτα εἰς ᾤ τὸ σπουδαζόμενον ἔχουσιν, φημί δὴ τὴν βαρεῖαν τάσιν· παρ' ἡμῖν δὲ καὶ ἀπὸ βαρυτόνων γίνονται εἰς ᾤ, ὡς ἀπὸ τῆς ἑκτῆς συζυγίας, οἷον ζευγνύω ζεύγνυμι· ἄρα οὖν οὐκ εἰσὶν Αἰολικά. Δέδεικται οὖν διὰ πάντων, ὅτι τὰ εἰς ᾤ οὐκ εἰσὶν Αἰολικά. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ᾤ παράγωγά εἰσιν. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὸ δίδωμι ἐπὶ τοῦ παρέχω τρίτης ἐστὶ συζυγίας τῶν εἰς ᾤ, ἐπὶ γὰρ τοῦ δεσμεύω πρώτης ἐστὶ συζυγίας, οἷον δίδωμι (ἀντὶ τοῦ δεσμεύω), ὅθεν δῆσω ὁ μέλλων, ὡς θήσω, καὶ ἔδησα ὁ ἀόριστος, καὶ δέδηκα ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος, καὶ δέδεμαι ὁ παθητικὸς, καὶ ἐδέθην ὁ πρῶτος ἀόριστος. Ἰστέον <δὲ> ὅτι τῆς τρίτης ἐστὶ συζυγίας οὐδαμοῦ ὁ ἐνεστώς, πλὴν τοῦ δίδωμι· πρόσκειται ἐνεστώς διὰ τὸ ἐβίων καὶ ἥλων δευτέρου ἀορίστου, ταῦτα γὰρ τρίτης συζυγίας εἰσὶ τῶν εἰς ᾤ, ὡς ἀπὸ τοῦ βίωμι καὶ ἄλωμι, ἀλλ' οἱ ἐνεστῶτες οὗτοι, φημί δὴ ὁ βίωμι καὶ ἄλωμι, οὐχ εὔρηται ἐν χρήσει· ὡσαύτως δὲ καὶ τοῦ ἔγνω δευτέρου ἀορίστου οὐχ εὔρηται ἐν χρήσει ὁ ἐνεστώς ὁ γινώμι. Ἡ δὲ τετάρτη συζυγία τῶν εἰς ᾤ μὴ ἔχουσα τετάρτην συζυγίαν τῶν περισπωμένων, ἐξ ἧς ὠφείλε παραχθῆναι, ἀπὸ τῆς ἑκτῆς τῶν βαρυτόνων παράγεται, οἷον ἀπὸ τοῦ πηγνύω πήγνυμι· καὶ εὐλόγως ἀπὸ τῆς ἑκτῆς συζυγίας τῶν βαρυτόνων <παράγεται> ἡ τετάρτη συζυγία τῶν εἰς ᾤ, ἐπειδὴ καὶ αἱ τρεῖς συζυγαί τῶν περισπωμένων, ὅσον κατὰ τὴν ἐντέλειαν, τῆς ἑκτῆς συζυγίας τῶν βαρυτόνων εἰσίν· τὸ γὰρ τιθῶ ἀπὸ τοῦ τιθέω ἐστίν, καὶ τὸ ἰστῶ ἀπὸ τοῦ ἰστάω, καὶ τὸ διδῶ ἀπὸ τοῦ διδόω, τὸ δὲ τιθέω καὶ ἰστάω καὶ διδόω ἑκτῆς συζυγίας τῶν βαρυτόνων εἰσίν. Παράγονται δὲ ἐκ τῶν τριῶν συζυγιῶν τῶν περισπωμένων εἰς ᾤ, καὶ τούτου χάριν καὶ ἀπὸ τῆς ἑκτῆς συζυγίας τῶν βαρυτόνων ἡ τετάρτη συζυγία τῶν εἰς ᾤ, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾤ οὐ θέλουσι συμφώνῳ παραλήγεσθαι, οἷον τίθημι, πλὴν τοῦ ἐσμί τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω,

ὅπερ οὐδὲ εὐρίσκεται ἐν 323 χρήσει, ἀλλ' ὑπόμνησιν αὐτοῦ ἔχομεν τὸ ἐσσί· ἐπειδὴ οὖν ἡ μὲν ἕκτη συζυγία τῶν βαρυτόνων διὰ καθαροῦ τοῦ ῥω ἐκφέρεται, αἱ δὲ ἄλλαι συζυγίαι τῶν βαρυτόνων διὰ συμφώνων, εἰκότως ἀπὸ τῆς ἕκτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων παράγονται εἰς ῥμ, οἷον ὀλλύω ὄλλυμι, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν λοιπῶν συζυγιῶν τῶν βαρυτόνων, οἷον ἀπὸ τοῦ λέγω καὶ φέρω τροπῇ τοῦ ῥω εἰς ῥμ λέγμι καὶ φέρμι· ἡμελλον γὰρ συμφώνῳ παραλήγεσθαι, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί γὰρ μὴ ὡς ἐκ τοῦ τιθῶ καὶ δίδω καὶ ἰσῶ γέγονε τίθημι καὶ δίδωμι καὶ ἴσθημι, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ λέγω λέγην καὶ <ἀπὸ τοῦ> φέρω φέρην· οὕτω γὰρ ἐὰν γένωνται, οὐκέτι εὐρίσκονται συμφώνῳ παραληγόμενα· λέγομεν, ὅτι οὐ δύναται οὕτω γενέσθαι, ἐπειδὴ τὰ εἰς ῥμ ἐὰν μὲν ἀπὸ βαρυτόνων παραχθῶσιν, ἰσοσυλλαβεῖν θέλουσι τοῖς ἰδίοις πρωτοτύποις, οἷον ζευγνύω ζεύγνυμι, εἰ δὲ ἀπὸ περισπωμένων, μιᾷ συλλαβῇ περιττεύουσι τῶν ἰδίων πρωτοτύπων, οἷον τιθῶ τίθημι, ἰσῶ ἴσθημι· ἐὰν οὖν ταῦτα γένωνται λέγην καὶ φέρην, μέλλουσι περιττο συλλαβεῖν τῶν ἰδίων πρωτοτύπων τοῦ λέγω καὶ φέρω, ἀπὸ βαρυτόνων παραχθέντα. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, τί δήποτε τριῶν οὐσῶν συζυγιῶν τῶν εἰς ῥω περισπωμένων τέτταρες εἰσι τῶν εἰς ῥμ. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· ἀναλογοῦσιν αἱ τρεῖς συζυγίαι τῶν <εἰς ῥω> περισπωμένων καὶ αἱ τέτταρες τῶν εἰς ῥμ τοῖς εἵδεσι τῆς συναλοιφῆς· ὥσπερ γὰρ ἐκ τῶν τριῶν εἰδῶν τῶν ἀπλῶν τῆς συναλοιφῆς γίνονται τέτταρα εἶδη τὰ σύνθετα τῆς συναλοιφῆς, οὕτω καὶ ἐκ τῶν εἰς ῥω περισπωμένων γίνονται τὰ εἰς ῥμ· εἰ δὲ καὶ ἐκ τῆς ἕκτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων γίνονται τὰ εἰς ῥμ, ξένον οὐδέν, ἐπειδὴ συγγένειαν ἔχει ἡ ἕκτη συζυγία τῶν βαρυτόνων πρὸς τὰς συζυγίας τῶν περισπωμένων· καὶ γὰρ αἱ συζυγίαι τῶν περισπωμένων ἀπὸ τῆς ἕκτης τῶν βαρυτόνων γίνονται· ἐπειδὴ οὖν ἀναλογοῦσι τὰ εἰς ῥω περισπώμενα καὶ τὰ εἰς ῥμ τοῖς εἵδεσι τῆς συναλοιφῆς· ἐπὶ δὲ εἰσιν, τρία μὲν ἀπλᾶ, τέτταρα δὲ σύνθετα εἰκότως τρεῖς μὲν εἰσι συζυγίαι τῶν περισπωμένων, τέτταρες δὲ τῶν εἰς ῥμ. Εἰσὶ δὲ τὰ τρία μὲν εἶδη τῆς συναλοιφῆς τὰ ἀπλᾶ ταῦτα, ἕκθλιψις κῤῥσις συναίρεσις· ἕκθλιψις μὲν, οἷον κατὰ ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ, ἐξεθλίβη γὰρ τὸ ῥα τῆς κατὰ προθέσεως· κῤῥσις δέ, οἷον τὸ ἐμόν τοῦμόν· συναίρεσις δέ, οἷον παῖς· πῆ δὲ διαφέρει κῤῥσις συναιρέσεως, ἐμὰ θεομεν ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἐν τῇ περὶ τοῦ Δημοσθένους διδασκαλίᾳ. Τὰ δὲ τέτταρα εἶδη τὰ σύνθετα τῆς συναλοιφῆς εἰσι ταῦτα, ἕκθλιψις καὶ κῤῥσις, ἕκθλιψις καὶ συναίρεσις, κῤῥσις καὶ συναίρεσις, ἕκθλιψις καὶ κῤῥσις καὶ συναίρεσις· ἕκθλιψις μὲν καὶ κῤῥσις, οἷον καὶ ἐγὼ κἀγώ, ἐκ 324 θλίβεται γὰρ τὸ ῥι τοῦ καὶ συνδέσμου, καὶ κινᾶται τὸ ῥα καὶ ῥε εἰς ῥα δηλονότι μακρόν· ἕκθλιψις δὲ καὶ συναίρεσις, οἷον ἐμοὶ ὑποδύνει ἐμούπο δύνει, ἐκθλίβεται γὰρ τὸ ῥι τῆς ῥο ῥι διφθόγγου τῆς οὔσης ἐν τῇ ἐμοὶ ἀντωνυμίᾳ, καὶ συναιρεῖται τὸ ῥο καὶ ῥυ εἰς τὴν ῥο ῥυ δίφθογγον· κῤῥσις δὲ καὶ συναίρεσις, οἷον ὁ αἰπόλος ὠπόλος, κινᾶται γὰρ τὸ ῥο καὶ ῥα εἰς ῥω, καὶ συναιρεῖται τὸ ῥω καὶ ῥι εἰς τὴν ῥω δίφθογγον· ἕκθλιψις δὲ καὶ κῤῥσις καὶ συναίρεσις, οἷον οἱ αἰπόλοι ὠπόλοι, ἐκθλίβεται γὰρ τὸ ῥι τῆς ῥο ῥι διφθόγγου, καὶ κινᾶται τὸ ῥο καὶ ῥα εἰς ῥω, καὶ συναιρεῖται τὸ ῥω καὶ ῥι εἰς τὴν ῥω δίφθογγον. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Θέλουσι δὲ τὰ εἰς ῥμ φύσει μακρὰ παραλήγεσθαι· καὶ παραλήγεται ἡ μὲν πρώτη καὶ δευτέρα συζυγία τῶν εἰς ῥμ τῷ ῥη, οἷον τιθῶ τιθεῖς τίθημι, ἰσῶ ἰσᾶς ἴσθημι, ἀλλ' ἐν τῇ συστολῇ διαφέρουσιν· ἡ μὲν γὰρ πρώτη συζυγία τῶν εἰς ῥμ διὰ τοῦ ῥε συστέλλεται ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οἷον τίθεμεν ἀφίεμεν, ἡ δὲ δευτέρα διὰ τοῦ ῥα συνεσταλμένου, οἷον ἴσταμεν κίχραμεν· ἡ δὲ τρίτη παραλήγεται τῷ ῥω, οἷον δίδωμι, ὅπερ συστελλόμενον διὰ τοῦ ῥο συστέλλεται ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οἷον δίδομεν· ἡ δὲ τετάρτη διχρόνῳ ἐκτεταμένῳ παραλήγεται, οἷον ζεύγνυμι ὄλλυμι· συστελλομένη δὲ τὸ δίχρονον μόνον συστέλλει, οἷον ζεύγνυμεν πῆγνυμεν διὰ συνεσταλμένου τοῦ ῥυ. Εὐλόγως δὲ ἡ μὲν πρώτη συζυγία τῶν εἰς ῥμ τῷ ῥη παραλήγεται, οἷον τίθημι, ἐπειδὴ ἡ ἐντέλεια τοῦ πρωτοτύπου τὸ

192

τὰ δὲ δυϊκὰ καὶ τὰ πληθυντικὰ <ὡς> ἀπὸ τοῦ ἴω διὰ τοῦ ῑ. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὸ ῑσι τρίτον πληθυντικὸν διὰ τοῦτο ἐκτεταμένον ἔχει τὸ ῑ, τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν συστελλόντων αὐτό, ἐπειδὴ τὰ εἰς ῑσ ῑ λήγοντα ῥήματα μακρᾶ θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον τετύφασιν ἰστᾶσι διδοῦσιν· ἀμέλει ἐν τῷ ἴασιν, οἷον <Π 160> καὶ τ' ἀγελήδον ἴασιν, ἐπειδὴ τὸ ῑ οὐκ ἔστι κατὰ τὴν παραλήγουσαν, συστέλλεται. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ῑμ ῑ ἀποστρέφονται τὴν ὀξεῖαν τάσιν, οἷον τίθημι εἶμι (ὃ σημαίνει τὸ πορεύομαι), χωρὶς τοῦ εἰμί τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω καὶ τοῦ φημί καὶ τοῦ ἡμί τοῦ σημαίνοντος τὸ λέγω. Ἔστι δὲ ἀπολογήσασθαι περὶ τοῦ εἰμί καὶ τοῦ φημί, ὅτι διὰ τοῦτο ταῦτα ὀξύνονται, ἐπειδὴ ἐγκλιτικά εἰσιν, οἷον ἄνθρωπός εἶμι, αἰδεῖσθαι φημι, τὰ δὲ ἐγκλιτικά αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ θέλουσιν ἔχειν τὸν τόνον, οἷον ἐστί τινῶν πῶς τέ· πρόσκειται αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα, ἐπειδὴ ἐν τῇ συντάξει ἀναπέμπουσι τὸν ἴδιον τόνον ἢ τῇ προηγουμένη λέξει, οἷον ἄνθρωπός ἐστιν, ὑπὲρ τινῶν, καὶ πῶς, <B 495> Ἀρκεσίλαός τε, ἢ τῇ προηγουμένη συλλαβῇ, οἷον ἤκουσαν ἡμῶν, δέδωκεν ἡμῖν· οὕτως οὖν καὶ τὸ εἶμι καὶ τὸ φημί ἐγκλιτικά ὄντα, οἷον ἄνθρωπός εἶμι, ἐγὼ φημι, εἰκότως ἐν τῇ τελευταίᾳ συλλαβῇ ἔχουσι τὸν τόνον αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὄντα, ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ ἔχοντα τὸν τόνον εὐλόγως ὀξύνονται καὶ οὐ περισπῶνται, ἐπειδὴ βραχυκαταληκτοῦσιν· περισπωμένη γὰρ οὔτε ἐπάνω βραχείας τίθεται οὔτε ἐπάνω θέσει μακρᾶς· τὸ δὲ εἶμι τὸ σημαῖνον τὸ πορεύομαι οὐκ ἔστιν ἐγκλιτικόν, ὡς δηλοῖ ὁ τόνος· βαρύνεται γάρ. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἰστέον, ὅτι τὰ εἰς ῑμ ῑ οὐ θέλουσι συμφῶνῳ παραλήγεσθαι, οἷον τίθημι ἴστημι· ὅθεν ἡμάρτηται συμφῶνῳ παραληγόμενον τὸ ἐσμί (σημαίνει δὲ τὸ ὑπάρχω)· τούτου οὖν χάριν, ὡς ἄνω τέρω εἴρηται, τὰ παραγόμενα εἰς ῑμ ῑ ἀπὸ βαρυτόνων ἀπὸ τῆς ἑκτῆς 327 συζυγίας παράγονται, οἷον ζευγνύω ζεύγνυμι, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν ἄλλων συζυγιῶν τῶν βαρυτόνων· εἰ γὰρ ἐγένοντο ἀπὸ τῶν ἄλλων συζυγιῶν τῶν βαρυτόνων, ἔμελλον παραλήγεσθαι συμφῶνῳ, ἅτε δὴ τῶν ἄλλων συζυγιῶν τῶν βαρυτόνων διὰ συμφώνου ἐκφερομένων, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον κατὰ τοῦτο ἡμάρτηται τὸ ἐσμί, φημί δὴ καθότι παραλήγεται συμφῶνῳ, ἀλλὰ καὶ ὅτι θέσει μακρᾶ παραλήγεται, τῶν εἰς ῑμ ῑ, ὥσπερ εἴρηται, φύσει μακρᾶ παραλήγεσθαι θελόντων, οἷον τίθημι δίδωμι ζεύγνυμι· τοῦτο δὲ τὸ ἐσμί οὔτε ἔστιν ἐν χρήσει, ἀλλ' ἐν ὑπομνήσει ἔχομεν ἐξ αὐτοῦ τὸ ἐσσί καὶ τὸ ἐστί, περὶ ὧν, εἰ θεῶ φίλον, ἐν τοῖς ἐφεξῆς μαθησόμεθα. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ῑμ ῑ ἀναδιπλασιαζόμενα κατὰ τὸν ἐνεστώτα τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀναδιπλασιάζονται· εἰ μὲν τὸ πρωτότυπον ἀπὸ φω νήεντος ἄρχεται, διὰ τοῦ ῑ γίνεται μόνου ὁ ἀναδιπλασιασμός, <οἷον> ὦ ἰὼ ἴημι (τὸ πέμπω)· εἰ δὲ τὸ πρωτότυπον ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται ἑνός, τότε δι' αὐτοῦ τοῦ συμφώνου καὶ τοῦ ῑ γίνεται ὁ ἀναδιπλασιασμός, οἷον δῶ διδῶ δίδωμι, βῶ βιβῶ βίβημι, θῶ τιθῶ τίθημι, τοῦ δασέος ῑθ διὰ τὴν κακοφωνίαν τραπέντος εἰς τὸ ἀντίστοιχον τὸ ψιλόν, φημί δὴ εἰς τὸ ῑτ· εἰ δὲ τὸ πρωτότυπον διὰ <δύο> συμφώνων ἄρχεται, εἰ μὲν μὴ ἔστιν ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου, διὰ τοῦ ῑ μόνου γίνεται ὁ ἀναδιπλασιασμός, οἷον στῶ ἰστῶ ἴστημι, εἰ δὲ ἔστιν ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου, τότε δι' αὐτοῦ τοῦ συμφώνου, φημί δὴ τοῦ ἀφώνου, γίνεται ὁ ἀναδιπλασιασμός καὶ τοῦ ῑ, οἷον πρῶ πιπρῶ πίπρημι καὶ πίμπρημι κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ῑμ, πλῶ πιπλῶ πίπλημι καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ῑμ πίμπλημι, χρῶ κιχρῶ κίχηρημι, τοῦ δασέος ῑχ διὰ τὴν κακοφωνίαν τραπέντος εἰς τὸ ἀντίστοιχον τὸ ψιλόν, φημί δὴ εἰς τὸ ῑκ. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἀποροῦσί τινες λέγοντες, διὰ ποίαν αἰτίαν, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ θῶ γίνεται κατὰ πλεονασμὸν τιθῶ τίθημι καὶ ἀπὸ τοῦ δῶ διδῶ δίδωμι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τοῦ φῶ γίνεται μετὰ ἀναδιπλασιασμοῦ πιφῶ καὶ πίφημι, ἀλλὰ φημί λέγεται ἄνευ διπλασιασμοῦ. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι οὐ δύναται τὸ φημί ἀναδιπλασιασθῆναι, ἐπειδὴ ἐγκλιτικόν ἐστίν, οἷον αἰδεῖσθαι φημι· κανὼν δὲ ἐστὶν ὁ

λέγων, ὅτι τὰ ἐγκλιτικὰ οὐ θέλουσιν ὑπερβαίνειν τὴν δισυλλαβίαν, οἷον εἰμί τις πῶς τέ ὑμῶν [εἰμί] ἡμῖν ἐστίν· εἰ οὖν ἀνεδιπλασιάσθη τὸ φημί, ἤμελλε τρισυλλαβεῖν ἐγκλιτικὸν ὄν, ὅπερ <ἐστίν> ἀδύνατον. Τίθης. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾤ-ι λήγοντα τροπῇ τῆς ᾤ-ι εἰς ᾤ-ς τὸ δεῦ 328 τερον πρόσωπον ποιοῦσιν, οἷον τίθημι τίθης, ἴημι (τὸ πέμπω) ἴης, κίχρημι κίχρης, δίδωμι δίδως, ζεύγνυμι ζεύγνυς, πῆγνυμι πῆγνυς, ὄμνυμι ὄμνυς, δείκνυμι δείκνυς, εἰμί εἰς ὀξυτόνως, οἷον <δ 611> αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις, εἰμι εἰς περισπωμένως, ὡς παρ' Ἡσιόδω <Opp. 8> τῆδ' εἰς, ἥ σ' ἂν ἐγὼ περ ἄγω καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν, ἀντὶ τοῦ ἐκεῖ πορεύη· καὶ ἀπὸ τοῦ φημί δὲ τὸ δεῦ τερον πρόσωπον φῆς ὥφειλεν εἶναι χωρὶς τοῦ ᾤ-ι, τροπῇ τῆς ᾤ-ι εἰς ᾤ-ς, ἀλλ' ἢ παράδοσις σὺν τῷ ᾤ-ι οἶδεν αὐτὸ γεγραμμένον, οἷον φῆς, ὡς ἐν τῇ Ὀρθογραφίᾳ, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Τούτων οὕτως ἐχόν των καὶ τοῦ ἐσμί τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω τροπῇ τῆς ᾤ-ι εἰς ᾤ-ς γίνεται τὸ δεύτερον πρόσωπον ἔσς, καὶ ἐπειδὴ οὐδέποτε οὔτε συλλαβὴ οὔτε λέξις εἰς δύο σύμφωνα τὰ αὐτὰ καταλήγει, προσῆλθε τὸ ᾤ-ι καὶ ἐγένετο ἐσσί. Λέγει δὲ ὁ Φιλόπονος, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἐσμί τὸ ἐσσί, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ εἰμί· ἀπὸ γὰρ τοῦ εἰμί τροπῇ τῆς ᾤ-ι εἰς ᾤ-ς γέγονεν εἰς, ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις, καὶ καθ' ὑπερβίβασμόν τοῦ ᾤ-ι ἐσί, καὶ ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾤ-ι λήγοντα ῥήματα μακρὰ θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον τύπτουσι λέγουσι τετύφασι πεποιήκασι πεποιήθασι, τούτου χάριν ἀνεδιπλασιάσθη τὸ ᾤ-ς, καὶ ἐγένετο ἐσσί· ἀπὸ τοῦ ἐσμί γάρ, φησίν, οὐκ ἡδύνατο εἶναι, ἐπειδὴ τὸ ἐσμί ἡμάρτηται· οὐδέποτε γὰρ τὰ εἰς ᾤ-ι θέλουσι συμφώνῳ παραλήγεσθαι, οἷον τίθημι ἴστημι δίδωμι ζεύγνυμι ὄμνυμι ὄλλυμι δείκνυμι. Πρὸς ὃν ἔσιν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον μὲν καὶ τὸ εἰμί ἡμάρτηται· τὰ γὰρ εἰς ᾤ-ι οὐ θέλουσι διφθόγγῳ παραλήγεσθαι, οἷον τίθημι ἴστημι δίδωμι ζεύγνυμι ὄμνυμι ὄλλυμι δείκνυμι, πλην τοῦ εἰμί τοῦ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι καὶ τοῦ εἰμί δηλονότι τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω· δεύτερον δέ, εἰ τὸ ἐσσί δῶμεν εἶναι ἀπὸ τοῦ εἰμί, ἀναγκαζόμεθα τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν εἰσὶ εἰπεῖν· τὰ γὰρ εἰς ᾤ-ι ὀριστικὰ τροπῇ τοῦ ᾤ-ι εἰς ᾤ-ς ποιοῦσι τὰ τρίτα πρόσωπα, οἷον τίθημι τίθησι, ἴστημι ἴστησι, δίδωμι δίδωσι, ζεύγνυμι ζεύγνυσι· οὕτως οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ εἰμί τὸ τρίτον τῶν ἐνικῶν εἰσὶ ὥφειλεν εἶναι, ἀλλὰ μὴν τὸ εἰσὶ τρίτον ἐνικὸν οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τρίτον πληθυντικόν· δηλον οὖν ὅτι οὐδὲ τὸ ἐσσί ἀπὸ τοῦ εἰμί ἐστίν· τοῦ γὰρ τρίτου προσώπου μὴ δυναμένου εἶναι ἀπὸ τοῦ εἰμί, κωλύεται καὶ τὸ δεύτερον εἶναι ἀπὸ τούτου. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὸ ᾤ-ι εἴωθε γίνεσθαι ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾤ-ν, ἡνίκα ἔχει προηγούμενον τὸ ᾤ-ς ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ δυνάμει μὲν, οἷον Φοῖνιξι Φοῖνιξιν, Πέλοψι Πέλοψιν, τὸ γὰρ ᾤ-ξ ἐκ τοῦ ᾤ-κ καὶ ᾤ-ς δοκεῖ συγκεῖσθαι, καὶ τὸ ᾤ-ψ ἐκ τοῦ ᾤ-π καὶ ᾤ-ς, ἐνεργείᾳ δέ, οἷον λέβησι 329 λέβησιν, Αἶσσι Αἶσιν διὰ ποῖαν αἰτίαν τὸ ἐσσί οὐ γίνεται ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾤ-ν, ἔχον προηγούμενον τοῦ ᾤ-ι τὸ ᾤ-ς, οἷον <A 176> ἔχθιστος δέ μοι ἐσσι διοτρεφέων βασιλῆων. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο τὸ ἐσσί οὐ γίνεται ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾤ-ν, ἐπειδὴ ἀπὸ πάθους ἔχει τὸ ᾤ-ι ἢ γάρ, ὡς εἴρηται, ἀπὸ πλεονασμοῦ ἔχει αὐτό, ἢ κατὰ τὸν Φιλόπονον ἀπὸ ὑπερβίβασμοῦ· ἐπειδὴ οὖν ἀπὸ πάθους ἔχει τὸ ᾤ-ι, τούτου χάριν οὐκ ἐγένετο ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾤ-ν. Δεῖ δὲ ζητῆσαι, πόθεν ἐγένετο τὸ εἰ τὸ σημαῖνον τὸ ὑπάρχεις. <Καὶ λέγουσί τινες, ὅτι ἐκ τοῦ εἰς>, οἷον <δ 611> αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις, κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾤ-ς ἐγένετο εἰ. Πρὸς οὓς λέγει ὁ Ἀπολλώνιος, ὅτι πρῶτον μὲν, εἰ ἐγένετο ἐκ τοῦ εἰς κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾤ-ς, ὥφειλε τρίτον πρόσωπον εἶναι τὸ εἰ· τὰ γὰρ δεύτερα πρόσωπα ἀποβάλλοντα τὸ ᾤ-ς τρίτα γίνονται· πῶς οὖν τὸ εἰς ἀποβάλλον τὸ ᾤ-ς καὶ γινόμενον εἰ δεύτερον ἔμεινεν; δεύτερον δέ, εἰ ἐγένετο τὸ εἰ ἐκ τοῦ εἰς, ὥφειλε φυλάξαι τὸν αὐτὸν τόνον, τουτέστιν <ὀξύνησθαι> ὁμοίως τῷ εἰς· τὰ γὰρ ἀποβάλλοντα τὸ ᾤ-ς, ἐὰν φυλάξωσι τὸ αὐτὸ σημαίνον, <καὶ> τὸν αὐτὸν τόνον φυλάττουσιν, οἷον πολλάκις πολλάκι, μέχρις μέχρι· δεῖ προσθεῖναι εἰ μὴ χαρακτὴρ κωλύση, διὰ τὸ χωρὶς χωρί, τὸ γὰρ χωρί βαρύνεται πρὸς

τὸν χαρακτήρα τοῦ νόσφι αὖθι ἴφι ἄρτι ἄγχι ἦχι· πρόσκειται ἐὰν φυλάξωσι τὸ αὐτὸ σημαίνον, φυλάττουσι καὶ τὸν αὐτὸν τόνον, διὰ τὸ ἄντικρυς ἀντι κρύ· ἐνταῦθα <γάρ> ἐπειδὴ οὐκ ἐφυλάχθη τὸ αὐτὸ σημαίνον, τὸ μὲν γὰρ ἄντικρυς τὸ φανερώς σημαίνει, τὸ δὲ ἀντικρύ τὸ ἐξ ἐναντίας τούτου χάριν οὔτε ὁ αὐτὸς τόνος ἐφυλάχθη· καὶ πάλιν βασιλεύς βασι λεῦ· ἰδοὺ γὰρ οὔτε ἐνταῦθα ἐφυλάχθη ὁ αὐτὸς τόνος, τὸ μὲν γὰρ βασιλεύς ὀξύνεται, τὸ δὲ βασιλεῦ περισπᾶται ἄλλ' οὐκ ἐφυλάχθη τὸ αὐτὸ σημαίνον, τὸ μὲν γὰρ εὐθείας ἐστίν, τὸ δὲ κλητικῆς· ἄλλ' οὐκ ἀντιστρέφοντος τοῦ λόγου· οὐδὲ γὰρ ἐὰν τοῦ σηματομένου γένηται ἐναλλαγή μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ᾤ, πάντως καὶ ὁ τόνος ἐναλλάττεται· ἰδοὺ γὰρ λέγεις λέγει, ὁ Χρύσης τῷ Χρύσει, ὁ Φιλητᾶς τοῦ Φιλητᾶ· ἰδοὺ ταῦτα μὴ φυλάξαντα τὸ αὐτὸ σημαίνον, τὸ μὲν γὰρ δευτέρου προσώπου ἐστίν, τὸ δὲ τρίτου, καὶ τὰ μὲν εὐθείας, τὰ δὲ γενικῆς καὶ δοτικῆς ὁμῶς τὸν αὐτὸν τόνον ἐφύλαξαν· τοῦτο οὖν τὸ εἶ φυλάξαν τὸ σημαίνον τοῦ εἰς ἀμφοτέρω γὰρ τὸ ὑπάρχεις δηλοῦσιν, καὶ ἀμφοτέρω δευτέρου προσώπου εἰσίν, καὶ μὴ φυλάξαν τὸν αὐτὸν τόνον, τὸ μὲν γὰρ εἶ περισπᾶται, τὸ δὲ εἰς ὀξύνεται, δηλονότι οὐ γέγονεν ἀπὸ τοῦ εἰς κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾤ. 330 Σχηματίζει οὖν ὁ Ἀπολλώνιος τὸ εἶ τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν ἔω τὸ σημαίνον τὸ ὑπάρχω· ἐκ τούτου γίνεται παθητικὸν ἢ μέσον ἔομαι, δηλονότι κατὰ φωνήν· πρόσκειται δηλονότι κατὰ φωνήν, ἐπειδὴ κατὰ σημασίαν οὐ δύναται συστήναι τὸ ἔομαι, οὐδεὶς γὰρ λέγει ὑπάρχομαι· ἐκ τούτου λοιπὸν τοῦ ἔομαι τὸ δεύτερον πρόσωπον γίνεται κοινῶς μὲν ἔη διὰ τοῦ ᾤ καὶ ᾤ, ὥσπερ βούλη, ἄττικῶς δὲ ἔει διὰ τῆς ᾤ-εἰ διφθόγγου, ὥσπερ βούλει, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ <fragm. 898 K> βούλει τι, Κνήμων; εἰπέ μοι, καὶ λοιπὸν τοῦτο τὸ ἔει τὸ Ἄττικόν τὸ διὰ τῆς ᾤ-εἰ διφθόγγου γίνεται κατὰ κρᾶσιν τοῦ ᾤ καὶ τῆς ᾤ-εἰ διφθόγγου εἰς τὴν ᾤ-εἰ δίφθογγον εἶ, ὥσπερ ποιέεις ποιεῖς, καὶ εὐλόγως περισπᾶται, ἐπειδὴ ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ βαρεῖα εἰς περισπωμένην συνέρχονται, οἷον ποιέεις ποιεῖς, πάϊς παῖς, Πηλεῖ Πηλεῖ, Ἡρακλέα Ἡρακλῆ. Εἴτα μετὰ τὸ οὕτω σχηματίζει τὸν Ἀπολλώνιον, λέγει πάλιν ὁ αὐτός, ὅτι ἄμεινον λέγειν τὴν φωνὴν παρεφθάρθαι, τουτέστι παράλογον, ἢ μείζονι ἐγκλήματι περιπεσεῖν, φημί δὴ τῷ λέγειν, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔω ὑπαρκτικοῦ γίνεται τὸ παθητικὸν ἔομαι· οὐδέποτε γὰρ, φησὶν, τὰ ὑπαρκτικά εἰς πάθος λαμβάνονται, ἡγουν οὐκ ἔχουσι παθητικά, οὐδὲ γὰρ τὸ ὑπάρχω γίνεται ὑπάρχομαι· πῶς γὰρ δύναται ἔχειν παθητικά, ὅπου οὔτε ἐνέργειαν σημαίνουσιν; τὸ γὰρ ζῶ πλουτῶ ὑπάρχω ὑγιαίνω οὐδέτερα καλοῦσι διὰ τὸ μήτε ἐνέργειαν σημαίνειν μήτε πάθος. Λέγει οὖν ὁ Χάραξ, ὅτι κατὰ πάθος γέγονε τὸ εἶ ἀπὸ τοῦ εἰς ἀποβολὴν τοῦ ᾤ, καὶ περισπᾶσθαι τὸ εἶ, τοῦ εἰς ὀξυνομένου, ἐπειδὴ εἰς χαρακτήρα ἐνέπεσεν ἀπαιτοῦντα τὴν περισπωμένην τάσιν· τὰ γὰρ εἰς τὴν ᾤ-εἰ δίφθογγον λήγοντα ῥήματα, ἐπὶ τέλους ἔχοντα τὸν τόνον, περισπῶνται, οἷον ποιεῖ τελεῖ νοεῖ· πρόσκειται ἐπὶ τέλους ἔχοντα τὸν τόνον, διὰ τὸ ἐποίει καὶ ἐνδοῖ· ταῦτα γὰρ οὐ περισπῶνται, ἀλλ' οὐκ ἔχουσιν ἐπὶ τέλους τὸν τόνον. Τίθησιν. Ἰστέον ὅτι κανονίζει ὁ τεχνικὸς τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν οὕτως· πᾶν δεύτερον πρόσωπον τῶν εἰς ᾤ-ι, ἐπὶ ἐνεστώτος δηλονότι χρόνου, προσθέσει τοῦ ᾤ τὸ τρίτον ποιεῖ, οἷον τίθης τίθησι· πρόσκειται ἐπὶ ἐνεστώτος δηλονότι χρόνου, ἐπειδὴ ἐν <τῷ> παρατατικῷ τὸ δεύτερον ἀποβολὴ τοῦ ᾤ τὸ τρίτον ποιεῖ, οἷον ἐτίθης ἐτίθη, ἐξεύγνυς ἐξεύγνυ· δεῖ προσθεῖναι τῷ εἰρημένῳ κανόνι τῷ λέγοντι, ὅτι πᾶν δεύτερον πρόσωπον τῶν εἰς ᾤ-ι, ἐνεστώτος δηλονότι χρόνου, προσθέσει τοῦ ᾤ τὸ τρίτον ποιεῖ τὸ κατὰ κοινὴν διάλεκτον, ἐπειδὴ οἱ Αἰολεῖς ἀποβολὴ τοῦ ᾤ ἐπὶ τούτων τὰ τρίτα ποιοῦσιν, οἷον τίθης τίθη, ἴστης ἴστη, δίδως δίδω, ζεύγνυς ζεύγνυ. Δυνατὸν δὲ καὶ ἐκ τοῦ πρώτου προσώπου τῶν ἐνικῶν κανονίσει <τὸ τρίτον> οὕτως· τὰ εἰς ᾤ-ι 331 λήγοντα ὀριστικὰ τροπῇ τοῦ ᾤ εἰς ᾤ-ς ποιοῦσι τὸ τρίτον πρόσωπον, οἷον ζεύγνυμι ζεύγνυσι, φημί φησί, εἶμι (τὸ πορεύομαι) εἶσι (τὸ πορεύεται), οἷον <P 147> εἶσι περὶ πτόλιος [μαχεσόμενος]· ἀπὸ τοῦ εἶμι οὖν τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω τὸ

τρίτον τῶν ἐνικῶν ὥφειλε γενέσθαι εἰσίν· ἵνα δὲ μὴ συνεμπέσῃ τῷ τρίτῳ τῶν πληθυντικῶν, λέγω δὴ τῷ εἰσὶν ἐκεῖνοι, καὶ κατὰ τὴν γραφὴν καὶ κατὰ τὸν τόνον, τούτου χάριν ἐπὶ λέλοιπεν· πρόσκειται ὀριστικά, οἷον τὰ εἰς ᾤμι λήγοντα ὀριστικά τροπῇ τοῦ ᾤμι εἰς ᾤμι ποιοῦσι τὸ τρίτον πρόσωπον, διὰ τὰ εὐκτικά, οἷον τύπτειμι τύπτοις τύπτοι· ἐκεῖνα γὰρ οὐ ποιοῦσι τροπῇ τὸ τρίτον, ἀλλ' ἀποβολῇ τοῦ ᾤμι τοῦ κατὰ τὸ δευτέρον πρόσωπον. Τούτων οὕτως ἔχόν των καὶ ἀπὸ τοῦ ἐσμί τροπῇ τοῦ ᾤμι εἰς ᾤμι ὥφειλε γενέσθαι τὸ τρίτον τῶν ἐνικῶν ἐσσί, ἀλλ' ἐπειδὴ προελήφθη ἡ φωνὴ ἐπὶ τοῦ ἰδίου δευτέρου προσώπουκαὶ γὰρ τὸ δευτέρον πρόσωπον ἐσσίτούτου χάριν τροπῇ Δωρικὴ παρηκολούθησε τοῦ ᾤμι εἰς τὸ ᾤμι, καὶ ἐγένετο ἐστί, ὥσπερ σύ τύ, εἴκοσι εἴκοτι. Ἰστέον <δὲ> ὅτι ἔνθεν ἀνατρέπεται ὁ Φιλόπονος, λέγων <ὅτι> οὐκ ἔστι τὸ ἐσσί ἀπὸ τοῦ ἐσμί· ἐκ τούτου γὰρ τοῦ εἰμί οὐδέποτε ἡδύνατο γενέσθαι τὸ ἐστί. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ τροπὴ ἢ ἐν τῷ ἐστί κυρίως Δωρικὴ· οἱ γὰρ Δωριεῖς τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν ἐνικῶν εἰς ᾤμι ποιοῦσι μὴ προηγουμένου συμφώνου, οἷον φησί φατί, δίδωσι δίδωτι· εἰ οὖν ἐν τῷ ἐσσί προηγείται σύμφωνον, οὐκ ἐτράπη τοῦτο τὸ ᾤμι δωρικῶς εἰς τὸ ᾤμι, ἀλλὰ κατὰ μίμησιν Δωρικὴν· τὸ δὲ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἰς ᾤμι ποιοῦσιν οἱ Δωριεῖς προηγουμένου συμφώνου τοῦ ᾤμι, οἷον δίδοντι φάντι. Ὅτι δὲ δυνάμει ἐν τῷ ἐστί ὑπάρχει τὸ ᾤμι, δηλοῖ τὸ ᾤμι προσερχόμενον αὐτῷ, οἷον ἐστί· ὅτε γὰρ ἐστί τὸ ᾤμι πρὸ τοῦ ᾤμι ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ, τότε τοῦ ᾤμι ἐφελκυστικὸν γίνεται τὸ ᾤμι· οὕτως οὖν καὶ ἐστίν, ἐνταῦθα γὰρ δυνάμει τὸ ᾤμι ἐστίν· πολλάκις δὲ καὶ τοῦ ᾤμι προηγουμένου γίνεται τὸ ᾤμι ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾤμι, οἷον ναῦφιν, <N 700> ναῦφιν ἀμυνόμενοι, τουτέστιν ἐκ τῶν νεῶν ἀποσοβοῦντες. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι τοῦτο, πάντων τῶν δευτέρων προσώπων τῶν εἰς ᾤμι ληγόντων ἀποβαλλόντων τὸ ᾤμι καὶ ποιοῦντων τὸ τρίτον πρόσωπον, οἷον τύπτεις τύπτει, ἐτύφθης ἐτύφθηπερὶ γὰρ τοῦ παρακειμένου καὶ ἀορίστου πρώτου ἐμάθομεν, ὅτι καὶ τροπῇ παρηκολούθησε τοῦ ᾤμι εἰς ᾤμι διὰ τὴν ὁμοφωνίαν τὴν πρὸς τὸ πρῶτον πρόσωπον διατὶ μόνον τὰ εἰς ᾤμι κατὰ τὸν ἐνεστώτα οὐκ ἀποβάλλουσι τὸ ᾤμι ἐν τῷ 332 τρίτῳ προσώπῳ, ἀλλὰ τούναντίον καὶ τὸ ᾤμι προσλαμβάνουσιν. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι πρῶτον μὲν ἀναλογώτεροί εἰσιν οἱ Αἰολεῖς, ἀποβολῇ τοῦ ᾤμι τὰ τρίτα ἐπὶ τούτων ποιοῦντες, οἷον τίθημι τίθης τίθη, ζεύγνυμι ζεύγνυς ζεύγνυ, δίδωμι δίδως δίδω. Δεύτερον δὲ λέγει ὁ Ἀπολλώνιος ταύτην τὴν ἀπολογίαν· τὰ παράγωγα ῥήματα τὰ ὁμοιοκαταληκτοῦντα τοῖς ἰδίοις πρωτοτύποις ὁμοίως καὶ τοῖς πρωτοτύποις αὐτῶν ἀποβολῇ τοῦ ᾤμι ποιοῦσι τὸ τρίτον πρόσωπον, καὶ δίφθογγον ἔχουσιν ἐν τῇ ληγούσῃ τὴν μετὰ τοῦ ᾤμι, δηλονότι καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ προσώπῳ, οἷον ἄρδω ἄρδεύω, ἄρχω ἄρχεύω· ἰδοὺ ταῦτα ὁμοιοκαταληκτοῦντα τοῖς ἰδίοις πρωτοτύποις εἰς ᾤμι λήγουσιν ὁμοίως ἐκεῖνοις, ἀποβολῇ τοῦ ᾤμι τὸ τρίτον πρόσωπον ποιοῦσιν, καὶ δίφθογγον ἔχουσιν ἐν τῇ ληγούσῃ τὴν μετὰ τοῦ ᾤμι· διὰ τοῦτο δὲ εἶπεν ἀποβολῇ τοῦ ᾤμι ποιοῦσι τὸ τρίτον πρόσωπον ὁμοίως τοῖς ἰδίοις πρωτοτύποις, καὶ οὐκ εἶπεν τὴν αὐτὴν κλίσιν ἐπιδέχονται, ἐπειδὴ εἰσὶ τινὰ ἀπὸ πρωτοτύπων παραγόμενα, καὶ <οὐ> φυλάττουσι τὴν αὐτὴν συζυγίαν, οἷον τὸ νέμω νέμεις νέμει πέμπτης ἐστὶ συζυγίας τῶν βαρυτόνων, τὸ δὲ ἐκ τούτου παραγόμενον τὸ νωμῶ νωμᾶς νωμᾶ δευτέρας ἐστὶ συζυγίας τῶν περισπωμένων· τὰ οὖν εἰς ᾤμι μὴ ὁμοιοκαταληκτοῦντα τοῖς ἰδίοις πρωτοτύποις ἐκεῖνα μὲν γὰρ εἰς ᾤμι λήγουσιν, ταῦτα δὲ εἰς ᾤμι-εικότως οὐδὲ ἀποβολῇ τοῦ ᾤμι ποιοῦσι τὸ τρίτον πρόσωπον ὁμοίως τοῖς ἰδίοις πρωτοτύποις, οὔτε ἔχουσι κατὰ τὴν λήγουσαν δίφθογγον τὴν μετὰ τοῦ ᾤμι ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ προσώπῳ· τὸ γὰρ εἶς τὸ σημαῖνον τὸ ὑπάρχεις, οἷον <δ 611> αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις, καὶ τὸ εἶς τὸ σημαῖνον τὸ πορεύη, ὡς παρ' Ἡσιόδῳ

Ορρ. 8> τῇδ' εἶς, ἥ σ' ἂν ἐγὼ περ ἄγω καὶ ἀοιδὸν ἐοῦσαν, ἀντὶ τοῦ ἐκεῖ πορεύη, ἀπὸ τῶν ἰδίων πρωτοτύπων ἔχουσι τὴν ᾤμι-ειδίφθογγον· τὸ μὲν γὰρ εἶς τὸ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχεις ἀπὸ τοῦ εἰμί γέγονεν, τὸ δὲ εἶς τὸ ἐπὶ τοῦ πορεύη ἀπὸ τοῦ εἶμι ἐστίν. Τὸ φῆς

οὐκ οἶδεν ὁ Ἀπολλώνιος σὺν τῷ ἱερωμένον, ἡ μέντοι παράδοσις καὶ ὁ Ἡρωδιανὸς σὺν τῷ ἱερωμένον αὐτὸ γεγραμμένον, ὡς ἐν τῇ Ὄρθογραφίᾳ, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Τίθετον, τίθετον. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν πρῶτον τῶν δυϊκῶν ἐπὶ λιμπάνει ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τὸ ἄν ἐπὶ τῆς τελευταίας ἔχει συλλαβῆς· τὸ <δε> δεῦτερον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν γέγονε τροπῇ τοῦ ἑ εἰς ὅ-ν, οἷον τίθετε τίθετον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἰς ὅ-ι λήγει, οἷον τιθεῖσι. 333 Τίθεμεν. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ἄν ὀριστικὰ τροπῇ τῆς ἄν εἰς ἄν-ν ποιοῦσι τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, μετὰ τοῦ συστέλλειν τὴν παραλήγουσαν εἰς τὴν παραλήγουσαν τὴν ἐν τῇ ἐντελείᾳ τοῦ πρῶτου τύπου· καὶ ἡ μὲν πρώτη συζυγία εἰς τὸ ἑ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν, οἷον τίθημι τίθεμεν, ἡμῖ (τὸ πέμπῳ) ἴμεν καὶ ἀφίμεν, ἐπειδὴ ἡ ἐντέλεια τοῦ πρωτοτύπου ἔχει τὸ ἑ, οἷον τιθέω ἰέω· ἡ δὲ δευτέρα εἰς τὸ ἄ συνεσταλμένον συστέλλει τὴν παραλήγουσαν, οἷον ἴστημι ἴσταμεν, κίχρημι κίχραμεν, φημί φαμέν, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐντέλεια τοῦ πρωτοτύπου τὸ ἄ συνεσταλμένον ἔχει, οἷον ἰστάω κυχράω φάω· ἡ δὲ τρίτη εἰς τὸ ὁ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν, οἷον δίδωμι δίδομεν, ἐπειδὴ ἡ ἐντέλεια τοῦ πρωτοτύπου τὸ ὁ ἔχει, οἷον δίδω· ἡ δὲ τετάρτη τὸ δίχρονον συστέλλει, οἷον ζεύγνυμι ζεύγνυμεν, ἐπειδὴ καὶ τὸ πρωτότυπον συνεσταλμένῳ τῷ ὕ παραλήγεται, οἷον ζευγνύω. Τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ ἀπὸ τοῦ εἰμί τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχον γίνεται τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἐμέν, ἐπειδὴ τὸ πρωτότυπον τῷ ἑ παραλήγεται, ἔω γάρ, ὅπερ ἐμέν κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ἑ γίνεται ἐσμέν· δύναται δὲ καὶ τὸ ἐσμέν ἀπὸ τοῦ ἐσμί εἶναι. Ταῦτα μὲν οὕτως. Τοῦ δὲ εἰμί τοῦ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ἴμεν ἐστὶ διὰ συνεσταλμένου τοῦ ἱ, περὶ οὗ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, ὅτι τοῦτο ἐν μὲν τοῖς ἐνικοῖς διὰ τῆς ἑ-ι διφθόγγου γράφεται <ὡς> ἀπὸ τοῦ εἶω τοῦ διὰ τῆς ἑ-ι διφθόγγου γραφομένου καὶ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι, ἐν δὲ τοῖς δυϊκοῖς καὶ πληθυντικοῖς διὰ συνεσταλμένου τοῦ ἱ, ὡς ἀπὸ τοῦ ἰω τοῦ διὰ τοῦ ἱ γραφομένου καὶ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι. Πρόσκειται ἐν τῷ κανόνι ὀριστικά, οἷον τὰ εἰς ἄν ὀριστικὰ τροπῇ τῆς ἄν εἰς ἄν-ν ποιοῦσι τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν μετὰ τοῦ συστέλλειν τὴν παραλήγουσαν, διὰ τὰ εἰς ἄν εὐκτικά· ταῦτα γὰρ τροπῇ τῆς ἄν εἰς ἄν-ν ποιοῦσι τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, οὐ συστέλλουσι δὲ τὴν παραλήγουσαν, οἷον τύποιμι τύποιμεν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ὁ δὲ τεχνικὸς ἐκ τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς κανονίζει τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, τῷ κανόνι τῷ ῥηθέντι ἐν τοῖς εἰς ὡ τῷ λέγοντι, <ὅτι> τῶν ἐνεστώτων καὶ μελλόντων ἡ γενικὴ τῆς μετοχῆς ἀποβάλλουσα τὴν ἐσχάτην συλλαβὴν, φημί δὴ τὴν ἑ-ο-ς, καὶ πρὸ τοῦ ἑ λαμβάνουσα τὸ ἄν-ν, τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ἰσάντος ἴσταμεν, δίδοντος δίδομεν· καὶ λοιπὸν τούτου χάριν <ἐπὶ> τῶν εἰς ἄν συστέλλεται ἡ παραλήγουσα τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν κατὰ τὸν ἐνεστώτα, ἐπειδὴ ἐκ τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς 334 κανονίζεται, ἡ δὲ γενικὴ τῆς μετοχῆς συνεσταλμένην ἔχει τὴν παραλήγουσαν. Τίθετε. Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ἄν-ν πληθυντικὰ τροπῇ τῆς ἄν-ν εἰς ἑ-ν τὸ δεῦτερον πρόσωπον ποιοῦσιν, καὶ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν, ἡνίκα ἐστὶν ἡ μετοχὴ εἰς ἑ-ς, οἷον τετύφαμεν τετύφατε, τετυφῶς γάρ ἐστὶν ἡ μετοχὴ· οὕτως οὖν καὶ τὰ εἰς ἄν, <οἷον> τίθεμεν τίθετε, τιθεῖς γάρ, ἴσταμεν ἴστατε, ἰσάς γάρ, δίδομεν δίδετε, διδούς γάρ, ζεύγνυμεν ζεύγνυτε, ζευγνύς γάρ. Τιθεῖσιν.

Εἴρηται ὅτι ἐπὶ ἐνεστώτων καὶ μελλόντων τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ὁμοφώνον γίνεται τῇ δοτικῇ τῶν πληθυντικῶν τῆς ἰδίας μετοχῆς, οἷον οἱ τύπτοντες τῶν τυπτόντων τοῖς τύπτουσι καὶ τύπτουσιν ἐκεῖνοι· οὕτως οὖν καὶ τοῖς τιθεῖσι καὶ τιθεῖσιν ἐκεῖνοι, καὶ τοῖς ἰσᾶσι καὶ ἰσᾶσιν ἐκεῖνοι, καὶ τοῖς

διδούσι καὶ διδοῦσιν ἐκεῖνοι, καὶ τοῖς ζευγνῦσι καὶ ζευγνῦσιν ἐκεῖνοι. Σεσημείωται τὸ φασί καὶ εἰσίν, ὅτι τῆς μετοχῆς βαρυνομένης τὸ ῥῆμα ὠξυτονήθη· ἔστι γὰρ ἡ μετοχή τῶν φάντων τοῖς φᾶσι βαρυτόνως, καὶ τὸ ῥῆμα φαμέν φατέ φασίν ὀξυτόνως· καὶ πάλιν ὁ εἶς τοῦ ἔντος τῷ ἔντι τὸν ἔντα, ἀντὶ τοῦ <τὸν> ὑπάρχοντα, ὡς καὶ ἡ χρήσις δηλοῖ οὕτως ἔχουσα <fragm. lyr. adesp. 47a B4> παῖδα ἔντα, ἀντὶ τοῦ παῖδα ὑπάρχοντα, καὶ λοιπὸν τὰ πληθυντικὰ οἱ ἔντες τῶν ἔντων τοῖς εἴσι βαρυτόνως, καὶ τὸ ῥῆμα ἐσμέν ἐστέ εἰσίν ὀξυτόνως· περὶ δὲ τούτων ἐν τοῖς εἰς ᾧ μεμαθήκαμεν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ταῦτα, φημὶ δὴ τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος τῶν εἰς ᾧ, οἱ Ἀττικοὶ οὐδὲ γὰρ οἱ Ἴωνες, ὡς ὁ τεχνικὸς λέγει προσόδῳ τοῦ ᾠα καὶ συστολῇ τῆς παραληγοῦσης προ φέρονται, οἷον τιθεῖσι τιθέασι, διδοῦσι διδόασι, ζευγνῦσι ζευγνύασι· ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας συζυγίας οὐδὲν τοιοῦτον ποιοῦσι διὰ τὴν κακο φωνίαν· ἀπὸ τοῦ ἰσᾶσι γὰρ εἰ ἐποίησαν προσόδῳ τοῦ ᾠα ἰσᾶσιν, ἀλλε παλληλία τοῦ ᾠα εὐρίσκετο, καὶ ἐκ τούτου κακοφωνία ἐγίνετο. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τιθέασι καὶ διδόασι καὶ ζευγνύασι μακρὸν ἔχουσι τὸ ᾠα, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾧ λήγοντα ῥήματα μακρᾷ θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον τετύφασι· τούτων οὕτως ἐχόντων τὸ ἰεῖσιν (ὃ σημαίνει τὸ πέμπουσι) γίνεται ἰέασι προσόδῳ τοῦ ᾠα καὶ συστολῇ τῆς παραληγοῦσης, καὶ κατὰ κρᾶσιν Ἀττικὴν τοῦ ᾠε καὶ ᾠα εἰς ᾠα μακρὸν ἰᾶσι προπερισπω μένως, καὶ ἐν συνθέσει ἀφιασιν. Τὸ τιθέασιν ἐπειδὴ οὐκ ἔχει καθαρὸν τὸ ᾠε, ὥσπερ τὸ ἰέασιν, ἀλλ' ἔχει πρὸ τοῦ ᾠε σύμφωνον, τούτου χάριν 335 οὐ κινᾶται καὶ γίνεται τιθᾶσιν, ὥσπερ ἰᾶσι καὶ ἀφιασιν· οὐδέποτε γὰρ τὸ ᾠε καὶ ᾠα κινᾶται εἰς ᾠα συμφώνου προηγουμένου τοῦ ᾠε, οἷον Δημοσθένης Δημοσθένη, τείχεα τείχη· ἐπὶ δὲ τῶν ἐχόντων καθαρὸν τὸ ᾠε, τουτέστιν ἐπὶ τῶν μὴ ἐχόντων πρὸ τοῦ ᾠε σύμφωνον, γίνεται τοῦτο, τουτέστιν κινᾶται τὸ ᾠε καὶ ᾠα εἰς ᾠα μακρὸν, οἷον εὐφυέα εὐφυᾶ, ὑγιέα ὑγιᾶ. Ἐν δὲ τῷ ἔασιν (ὃ σημαίνει τὸ ὑπάρχουσιν) διὰ τοῦτο οὐ γίνεται κρᾶσις τοῦ ᾠε καὶ ᾠα εἰς ᾠα μακρὸν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἰέασιν ἰᾶσιν καὶ ἀφιασιν, καὶ ταῦτα μὴ προηγουμένου συμφώνου τοῦ ᾠε ἐν τῷ ἔασιν, ἐπειδὴ οὐ κέχρηται οἱ Ἀττικοὶ τῷ ἔασιν καίπερ Ἀττικῶ ὄντι, ὥσπερ τῷ τιθέασιν, ἀλλ' οἱ Ἴωνες· ὅθεν ὁ τεχνικὸς φησι πλανηθεὶς τὰ τοιαῦτα Ἴωνικὰ εἶναι· ἐπειδὴ οὖν οὐ κέχρηται οἱ Ἀττικοὶ τῷ ἔασιν, ἀλλ' οἱ Ἴωνες, τούτου χάριν οὐ γίνεται κατὰ κρᾶσιν· οἱ γὰρ Ἀττικοὶ εἰσιν οἱ κεχρημένοι ταῖς συναίρεσιν, οὐ μὴν οἱ Ἴωνες, ἀλλὰ μᾶλλον διαλύου σιν, Ξέρξεα γὰρ καὶ Πολυδεύκεα λέγουσι καὶ ἐτετύφεα καὶ ἐπεποιήκεα. Τούτων οὕτως ἐχόντων τοῦ εἶμι τοῦ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν <ἐστίν> ἴσι διὰ τοῦ ᾠι, ἀντὶ τοῦ πορεύονται· ἐμάθομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι τοῦτο ἐν μὲν τοῖς ἐνικοῖς διὰ τῆς ᾠε διφθόγγου γράφεται, ἐν δὲ τοῖς πληθυντικοῖς διὰ συνεσταλμένου τοῦ ᾠι· τὸ δὲ ἴσι τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν μακρὸν ἔχει τὸ ᾠι, τῶν δυϊκῶν καὶ τῶν πληθυντικῶν συστελλόντων αὐτό, οἷον ἴτον ἴτον, ἴμεν ἴτε, καὶ ἐν συνθέσει ἔξιμεν ἔξιτε, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾧ λήγοντα ῥήματα μακρᾷ θέλουσι παραλήγεσθαι· ἔστιν οὖν ἴσι τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν διὰ μακροῦ τοῦ ᾠι, καὶ λοιπὸν προσόδῳ τοῦ ᾠα καὶ συστολῇ τῆς παραληγοῦσης, τουτέστι τοῦ μακροῦ ᾠι εἰς βραχύ, γίνεται ἴασιν, οἷον <Π 160> καὶ τ' ἀγεληδὸν ἴασιν, ἀντὶ τοῦ πορεύονται· διὰ τοῦτο δὲ τὸ ἴασι τὸ ἐπὶ τοῦ πορεύονται προπαροξύνεται καὶ οὐ προπερι σπᾶται, ὥσπερ τὸ ἰᾶσι καὶ ἀφιασιν τὸ ἐπὶ τοῦ πέμπουσιν, <ἐπειδὴ οὐκ> ἔστι κατὰ κρᾶσιν· διὰ τοῦτο δὲ τὸ ἴασι τὸ ἐπὶ τοῦ πορεύονται οὐκ ἀναδέχεται κρᾶσιν, ὥσπερ τὸ ἰέασιν (τὸ πέμπουσιν) ἐν τῷ ἰᾶσι καὶ ἀφιασιν, ἐπειδὴ οὐδέποτε τὸ ᾠι καὶ ᾠα κινᾶται, ὥσπερ τὸ ᾠε καὶ ᾠα· τὸ γὰρ τοὺς μάντις καὶ τοὺς ὄφεις τὰ Ἴωνικὰ οὐ γεγόνασι κατὰ κρᾶσιν ἀπὸ τοῦ μάντιας καὶ ὄφιας, ἀλλ' ὁμοφωνία ἐστὶ τῆς αἰτιατικῆς τῶν πληθυντικῶν πρὸς τὴν ἰδίαν εὐθειαν, φημὶ δὴ πρὸς τὴν οἱ μάντιες οἱ μάντις, <καὶ οἱ ὄφεις οἱ ὄφεις>. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν Ἡρωδιανὸς φησιν, ὅτι κυρίως διαίρεσίς ἐστιν αὕτη ἢ ἐν τῷ τιθεῖσι τιθέασι καὶ διδοῦσι διδόασι καὶ

ζευγνῦσι ζευγνύασι, καὶ πιστοῦται τοῦτο ἐκ τῶν πληθυντικῶν αἰτιατικῶν· ἰδοὺ 336 γάρ, φησίν, ἐν τῷ Δημοσθένεας Δημοσθένης τὸ ἔ καὶ ἁ εἰς τὴν ἑ-ι δίφθογγον συναιρεῖται, καὶ πάλιν ἐν τῷ ἰχθύας ἰχθύς τὸ ὕ καὶ ἁ εἰς τὸ ὕ συναιρεῖται, καὶ πάλιν ἐν τῷ βόας βοῦς τὸ ὁ καὶ ἁ εἰς τὴν ὁ-υ δίφθογγον συναιρεῖται· οὐκοῦν καὶ ἐν τῷ τιθεῖσι τιθέασι ἢ ἑ-ι δίφθογος εἰς τὸ ἔ καὶ ἁ διηρέθη, καὶ ἐν τῷ ζευγνῦσι ζευγνύασι τὸ ὕ εἰς τὸ ὕ καὶ ἁ διηρέθη, καὶ ἐν τῷ διδοῦσι διδόασι ἢ ὁ-υ δίφθογος εἰς τὸ ὁ καὶ ἁ διηρέθη. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐν ταῖς αἰτιατικαῖς ταύταις οὐκ ἐγένετο συναίρεσις, ἀλλ' ὁμοφωνία ἐστὶ τῆς αἰτιατικῆς τῶν πληθυντικῶν πρὸς τὴν ἰδίαν εὐθεΐαν· καθόλου γάρ, ὡς ἐν τῷ Ὀνό ματι μεμαθήκαμεν, πᾶσα εὐθεΐα πληθυντικῶν εἰς ἡ λήγουσα καὶ συνηρη μένη κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν ἔχει τὴν ἰδίαν αἰτιατικὴν ὁμόφωνον αὐτῇ δηλονότι καὶ τὴν κλητικὴν, οἷον οἱ εὐσεβεῖς τοὺς εὐσεβεῖς ὦ εὐσεβεῖς, οἱ ἰχθύς τοὺς ἰχθύς ὦ ἰχθύς, οἱ βοῦς τοὺς βοῦς ὦ βοῦς. Ὁ δὲ Ἀπολλώνιος λέγει, ὅτι οὐκ ἐγένοντο ταῦτα κατὰ διαίρεσιν, φημί δὴ τὸ τιθεῖσι τιθέασι καὶ διδοῦσι διδόασι καὶ ζευγνῦσι ζευγνύασι, ἀλλὰ κατὰ τὴν δοκοῦσαν διαίρεσιν, τουτέστιν, ὡς εἴρηται, κατὰ συστολὴν τῆς παραληγοῦσης καὶ προσόδῳ τοῦ ἁ· τὰ γὰρ διαιρούμενα εἰς αὐτὰ διαιροῦνται, ἐξ ὧν καὶ συνίστανται, οἷον τὸ ἦ ἐκ τοῦ ἑ καὶ ἁ συνίσταται, ὡς ἐν τῷ βέλεα βέλη, ἀλλὰ διαλυόμενον εἰς τὸ ἑ καὶ ἁ διαλύεται, οἷον Ξέρξην Ξέρξεα, ἦν ἕα, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον, <οἷον> <E 887> ἢ κεν ζῶς ἀμενηνὸς ἕα χαλκοῖο τυπῆσιν· πάλιν ἢ ἑ-ι δίφθογος ἐκ τῶν δύο ἑ-ε συνίσταται, οἷον Δημοσθένης Δημοσθένης, ἀλλὰ διαλυομένη εἰς τὰ δύο ἑ-ε διαλύεται, οἷον ἐτετύφει ἐτετύφεεν γὰρ τῷ ἐτετύφειν ἐτετύφεα διὰ τοῦ ἁ εἰς τὸ ἑ καὶ ἁ ἢ ἑ-ι δίφθογος διελύθη καὶ οὐκ εἰς δύο ἑ-ε, ἐπειδὴ τὸ ἑ οὐκ ἔστι χαρακτηριστικὸν πρώτου προσώπου ἐνικοῦ, τὸ δὲ ἁ ναί, οἷον ἔτυψα· εἰ ἄρα οὖν τὸ ἑ καὶ ἁ οὐ συναιρεῖται εἰς τὴν ἑ-ι δίφθογγον, οἷον τείχεα τείχη, ἄρα οὔτε ἢ ἑ-ι δίφθογος διαιρεθῆσεται εἰς τὸ ἑ καὶ ἁ· οὐκοῦν τὸ τιθεῖσι γεγονὸς τιθέασι κατὰ τὴν δοκοῦσαν διαίρεσιν γέγονεν, καὶ οὐ κυρίως διηρέθη· καὶ πάλιν τὸ ὕ καὶ ἁ οὐ συναιρεῖται εἰς τὸ ὕ, ἄρα οὖν οὔτε τὸ ὕ ἐν τῷ ζευγνῦσι ζευγνύασι διαιρεθῆσεται κυρίως εἰς τὸ ὕ καὶ ἁ· καὶ πάλιν τὸ ὁ καὶ ἁ οὐ συναιρεῖται εἰς τὴν ὁ-υ δίφθογγον, ἄρα οὖν οὔτε ἢ ὁ-υ δίφθογος ἐν τῷ διδοῦσι διδόασι διαλυθῆσεται κυρίως εἰς τὸ ὁ καὶ ἁ· περὶ γὰρ τῆς αἰτιατικῆς τῶν πληθυντικῶν, ἦν παρέθετο ὁ Ἡρωδιανός, εἰρή καμεν, ὡς οὐκ ἐγένετο κατὰ συναίρεσιν, ἀλλ' ὁμοφωνία ἐστὶ τῆς εὐθείας 337 τῶν πληθυντικῶν. Λέγουσι δέ τινες, ὅτι ἐπειδὴ μακροῖς παραλήγονται ταῦτα, τούτου χάριν κατὰ τὴν δοκοῦσαν διαίρεσιν γεγόνασιν· κακῶς δὲ λέγουσιν, τούτου γὰρ χάριν ὤφειλον καὶ τὰ ἀπὸ τῶν εἰς ὦ διαιρεῖσθαι, καὶ αὐτὰ γὰρ μακρᾷ παραλήγονται, οἷον τύπτουσιν· καθόλου γὰρ τὰ εἰς ὦ-ι λήγοντα ῥήματα μακρᾷ θέλουσι παραλήγεσθαι, οἷον πεποιθήασι· ὤφειλεν οὖν καὶ ἐν τῷ τύπτουσι γενέσθαι διαίρεσις· ὥστε οὖν κακῶς λέγουσιν. Μήποτε οὖν ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο γίνεται αὕτη ἢ δοκοῦσα διαίρεσις, ἵνα τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ὁμοτονῇ τῷ ἰδίῳ πρώτῳ πληθυντικῷ· καθόλου γὰρ τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν θέλουσιν ὁμοτονεῖν τοῖς ἰδίῳ πρώτοις πληθυντικοῖς, οἷον τύπτομεν τύπτουσι, τετύφαμεν τετύφασιν, ἐλέξαμεν ἔλεξαν· ταῦτα <γὰρ> εἰ καὶ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ συλλαβῇ τὸν τόνον ἐφύλαξαν, ἀλλ' οὖν τὸν αὐτὸν τόνον ἔχουσιν, ἀμφοτέρω γὰρ προπαροξύνονται· ἐνταῦθα οὖν ἐν τοῖς εἰς ὦ-ι, ἐπειδὴ οὐχ ὁμοτονοῦσι τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος τοῖς ἰδίῳ πρώτοις πληθυντικοῖς τὰ μὲν γὰρ τρίτα πρόσωπα προπερισπῶνται, τὰ δὲ πρῶτα προπαροξύνονται, οἷον τίθεμεν τιθεῖσι, δίδομεν διδοῦσι, ζεύγνυμεν ζευγνῦσι· τούτου χάριν γίνεται αὕτη ἢ δοκοῦσα διαίρεσις, οἷον τιθέασι διδόασι ζευγνύασι, ἵνα ὁμοτονήσωσι τοῖς ἰδίῳ πρώτοις πληθυντικοῖς καὶ προπαροξυνῶσιν ὁμοίως αὐτοῖς, οἷον τίθεμεν [τιθέαμεν] τιθέασι, δίδομεν [διδόαμεν] διδόασι, ζεύγνυμεν

[ζευγνύαμεν] ζευγνύασι· ταῦτα γὰρ εἰ καὶ μὴ <έν> τῇ αὐτῇ συλλαβῇ τὸν τόνον ἐφύλαξαν, ἀλλ' οὖν τὸν αὐτὸν τόνον ἔχουσιν, πάντα γὰρ προπαροξύνονται. Αἴτιον δέ ἐστι τοῦ μὴ φυλαχθῆναι ἐν τῇ αὐτῇ συλλαβῇ τὸν τόνον ἐπὶ τούτων τὸ μὴ ἰσοσυλλαβεῖν αὐτὰ ἀλλήλοις. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Ἡρωδιανὸς ἄλλην ἀπολογία ἔχει· ἔχει δὲ οὕτως· καθόλου τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος πρὸς τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ παρατατικοῦ ἢ ἰσο συλλαβεῖν θέλει ἢ περιττοσυλλαβεῖν· καὶ ἰσοσυλλαβεῖ μέν, ὅταν ἄρχηται ἀπὸ συμφώνου, οἷον τύπτουσιν ἔτυπον, βοῶσιν ἐβόων, δηλονότι χωρὶς τῶν ἀπὸ προθέσεως ἀρχομένων, καταγράφουσι γὰρ πεντασυσλλάβως καὶ κατέγραφον τετρασυσλλάβως· περιττοσυλλαβεῖ δέ, ὅταν ἀπὸ φωνήεντος ἄρχηται δηλονότι τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος, οἷον ἄγουσιν ἤγον, ἐρμηνεύουσιν ἡρμήνευον· ἐνταῦθα οὖν ἐν τοῖς εἰς ᾤ-ι, εἰ μὴ ἐγένετο αὕτη ἡ δοκοῦσα διαίρεσις κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος, τὸ ἐναντίον συνέβαινεν, ὅπερ ἐστὶν ἄτο 338 πον· ἤμελλον γὰρ ἀπὸ συμφώνου ἄρχεσθαι τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος, καὶ μὴ ἰσοσυλλαβεῖν τοῖς τρίτοις προσώποις τῶν πληθυντικῶν τοῦ παρατατικοῦ, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον, οἷον τιθεῖσιν ἐτίθεσαν, διδοῦσιν ἐδίδοσαν, ζευγνύουσιν ἐζεύγνυσαν· καὶ πάλιν ἤμελλον ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεσθαι τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος, καὶ ἰσοσυλλαβεῖν τοῖς τρίτοις προσώποις τῶν πληθυντικῶν τοῦ παρατατικοῦ, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον, οἷον ἰεῖσι (τὸ πέμπουσιν) ἴεσαν καὶ ἀφίεσαν ἐν συνθέσει. Τούτου οὖν χάριν γίνεται αὕτη ἡ δοκοῦσα διαίρεσις, ἵνα φυλαχθῇ ἡ ἀκολουθία, οἷον τιθέασιν ἐτίθεσαν, διδόασιν ἐδίδοσαν, ζευγνύουσιν ἐζεύγνυσαν, ὁλλύουσιν ὠλλυσαν· ἰδοὺ γὰρ εὐρίσκονται ἀπὸ συμφώνου ἀρχόμενα τὰ τρίτα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος, ἰσοσυλλαβοῦντα τοῖς τρίτοις προσώποις τῶν πληθυντικῶν τοῦ παρατατικοῦ, ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένων δηλονότι τῶν τρίτων προσώπων τῶν πληθυντικῶν τοῦ παρατατικοῦ, ὡς ἡ ἀκολουθία ἀπαιτεῖ. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἄξιόν ἐστι ζητῆσαι τοῦτο, ὥσπερ ἐστὶ περιπατοῖμι περιπατοῖς περιπατοῖ, <καὶ> ἀττικῶς πλεονάζει τὸ ᾠ καὶ γίνεται περιπατοῖη, <καὶ> πρὸς ἀναλογίαν τοῦ τρίτου προσώπου γίνεται τὸ δεῦτερον περιπατοῖης καὶ τὸ πρῶτον περιπατοῖηκανὼν γὰρ ἐστὶν ὁ λέγων, ὅτι πᾶν τρίτον πρόσωπον εἰς ᾠ καταλήγον προσθέσει τοῦ ᾠ ποιεῖ τὸ δεῦτερον καὶ τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς ᾠ ποιεῖ τὸ πρῶτον, οἷον ἐτύφθη ἐτύφθης ἐτύφθηκαὶ πάλιν ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ἔζαον γίνεται ἔζων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἔζαες ἔζης δωρικῶς κατὰ κρᾶσιν Δωρικὴν τοῦ ᾠα καὶ ᾠε εἰς ᾠη, ὥσπερ τὰ ἐμά τήμά, καὶ ἀπὸ τοῦ ἔζαε ἔζη, καὶ πρὸς ἀναλογίαν τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ ἔζη γίνεται ἔζης τὸ δεῦτερον καὶ τὸ πρῶτον ἔζη ἐγὼ διὰ τὸν προειρημένον κανόνα διὰ ποίαν αἰτίαν μὴ καὶ ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐνεστώτι τῶν εἰς ᾤ-ι, πρὸς ἀναλογίαν τοῦ τρίτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ τιθέασι καὶ διδόασι καὶ ζευγνύουσιν, ἐγένετο τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τιθέαμεν καὶ τιθέατε, διδόαμεν καὶ διδόατε, ζευγνύαμεν καὶ ζευγνύατε. Καὶ ἔστιν εἰπεῖν ταύτην τὴν ἀπολογία· τὰ πρῶτα καὶ δεύτερα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν τοῦ παρατατικοῦ πρὸς τὰ πρῶτα καὶ δεύτερα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος ἢ ἰσοσυλλαβοῦσιν ἢ περιττοσυλλαβοῦσιν· καὶ ἰσοσυλλαβοῦσι μέν, ὅταν ὁ ἐνεστὼς ἀπὸ φωνήεντος ἄρχηται, οἷον ἄγομεν ἄγετε ἤγομεν ἤγετε, ἐλεοῦμεν ἐλεεῖτε ἡλεοῦμεν ἡλεεῖτε, περιττοσυλλαβοῦσι δέ, ὅταν ὁ ἐνεστὼς ἀπὸ συμφώνου ἄρχηται, οἷον τύπτομεν τύπτετε ἐτύπτομεν ἐτύπτετε, δηλονότι χωρὶς τῶν ἀπὸ προθέσεως ἀρχομένων, καταγράφομεν γὰρ καταγράφετε πεντασυσλλάβως 339 καὶ κατεγράφομεν κατεγράφετε πεντασυσλλάβως ὁμοίως· ἐνταῦθα οὖν ἐν τῷ ἐνεστώτι τῶν εἰς ᾤ-ι, εἰ πρὸς ἀναλογίαν τοῦ τρίτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ τιθέασι καὶ διδόασι καὶ ζευγνύουσιν ἐγένετο τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον τῶν πληθυντικῶν τιθέαμεν τιθέατε, διδόαμεν διδόατε, <ζευγνύαμεν ζευγνύατε>, τὸ ἐναντίον

συνέβαινεν· ἤμελλον γὰρ τὰ πρῶτα καὶ δευτέρα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος ἰσοσυλ λαβεῖν <τοῖς πρώτοις καὶ δευτέροις προσώποις τῶν πληθυντικῶν τοῦ παρα τατικοῦ>, ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένου τοῦ ἐνεστώτος, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον, οἷον τιθέαμεν τιθέατε ἐτίθεμεν ἐτίθετε, καὶ ἄλιν μὴ ἰσοσυλλαβεῖν, ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένου τοῦ ἐνεστώτος, ὅπερ ἐστὶν ἄτοπον, οἷον ὀλλύα μεν ὀλλύατε ὀλλυμεν ὀλλυτε· τούτου οὖν χάριν οὐ γίνονται πρὸς ἀναλογίαν τοῦ τρίτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος τὰ πρῶτα καὶ δευτέρα πρόσωπα τῶν πληθυντικῶν.

Ἰστέον δὲ ὅτι, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, ἡ δευτέρα συζυγία τῶν εἰς ᾤ κατὰ τὸ τρίτον πρόσ ωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἐνεστώτος οὐ γίνεται κατὰ τὴν δοκοῦσαν διαίρεσιν, οἷον τὸ ἰσῑασιν οὐ λέγομεν ἰσῑάασιν, διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τοῦ ᾤ· ἐκ τούτου γὰρ κακοφωνία ἐγένετο. Παρατατικοῦ· Ἐτίθην. Ἰστέον ὅτι τὰ εἰς ᾤ ἐκεῖνο τὸ φωνήεν ἔχουσι κατὰ τὸν παρατατικὸν τὸ ὑπάρχον ἐν τῇ παραληγουσῇ τοῦ ἐνεστώτος, οἷον τίθην ἐτίθην· κανονίζεται δὲ ὁ παρατατικὸς ἐπὶ τῶν εἰς ᾤ οὕτως· πᾶς ἐνεστώς ὀριστικὸς εἰς ᾤ λήγων, τρέπων τὴν ᾤ εἰς ᾤν καὶ τὴν ἄρχουσαν ἐκτείνων χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς, τὸν παρατατικὸν ποιεῖ, <οἷον> ἴην (τὸ πέμπω) ἴην, δίδωμι ἐδίδων, ὀλλυμι ὀλλυν, ὁμόργνυμι ὁμόργνυν. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Ἡρωδιανὸς λέγει, ὅτι τὸ ἐδίδων ἡ παράδοσις διὰ τῆς ᾤν διφθόγγου οἶδεν, οἷον ἐδίδουν, ὡς ἀπὸ τοῦ διδῶ διδοῖς, ὡς περ χρυσῶ χρυσοῖς ἐχρύσουν, τὸ δὲ ἐτίθην καὶ ἴην (σημαίνει δὲ τὸ ἔπεμπον) διὰ τῆς ᾤν διφθόγγου, οἷον ἐτίθην καὶ ἴην, ἐξ οὗ τὸ ἐτίθει καὶ ἴει, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <A 25> ἄλλὰ κακῶς ἀφίει. Τὸ δὲ ἴην ἐγὼ, ὃ σημαίνει τὸ ὑπῆρχον, γέγονεν οὕτως· ἔστιν εἰμί, ὃ σημαίνει τὸ ὑπάρχω· τούτου ὁ παρατατικὸς εἶν διὰ τῆς ᾤν διφθόγγου τροπῇ τῆς ᾤ εἰς ᾤν, καὶ λοιπὸν ἀττικῶς ἐκτείνεται τὸ ᾤ εἰς τὸ ᾤη, ὡς περ ἔμελλον ἤμελλον, ἐβουλόμην ἡβουλόμην, ἐδυνάμην ἡδυνάμην· τὸ δὲ ᾤ ἀπεβλήθη, ἐπειδὴ τὰ εἰς ᾤη ῥήματα οὐ θέλουσιν ἔχειν πρὸ τοῦ ᾤν τί ποτε ἀνεκφώνητον, οἷον ἐτύφθην, καὶ καθόλου τὰ εἰς ᾤν λήγοντα ῥήματα οὐ θέλουσιν ἔχειν πρὸ τοῦ ᾤν τί ποτε ἀνεκφώνητον, οἷον βοῶν γελῶν περῶν· ἔχομεν δὲ τὴν χρῆσιν τοῦ ᾤ ἐγὼ παρὰ Ἀριστοφάνει ἐν Πλούτῳ <28> ἐγὼ θεοσεβῆς καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ κακῶς ἔπραττον καὶ πένης 340 ἦν, καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν τῷ Γεωργῷ <φραγμ. 99 κ> ἦν δ' οὐ πονηρὸς οὐδ' ἐδόκουν, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον. Τοῦτο δὲ τὸ ἦν κατὰ διάλυσιν Ἰωνικὴν τοῦ ᾤ εἰς ᾤ καὶ ᾤ γίνεται ἔα, ὡς περ Ξέρξην Ξέρξεα, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <ξ 222> τοῖος ἔα ἐν πολέμῳ, καὶ ἄλιν <E 887> ἡ κεν ζῶς ἀμενηνὸς ἔα· τὸ δὲ ᾤ ἀπεβλήθη τοῦ ἦν ἐν τῷ ἔα, ἐπειδὴ τὸ ᾤ ἀποβλητικὸν ἐστὶ τοῦ ᾤν, οἷον Ξέρξην Ξέρξεα, ἐτετύφην ἐτετύφεα· τὸ γὰρ Μοῦσα Μοῦσαν καὶ ἔτυψα ἔτυψαν ἀπὸ κλίσεως ἔχουσι τὸ ᾤν, καὶ οὐ κατὰ πάθος εἰσίν, ὡς περ ταῦτα· καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ ἔα κατὰ κῶσιν ποιοῦνται οἱ Ἀττικοὶ τοῦ ᾤ καὶ ᾤ εἰς ᾤη, ὡς περ τεῖχεα τεῖχη, καὶ λέγουσιν ἦ, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει ἐν Ὀρνισιν <97> ἦ γὰρ [ἐγώ], ὦ ξένοι, Ἄνθρωπος, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον. Ταῦτα περὶ τοῦ ἦν ἐγὼ· τὸ δὲ ἦν ἐκεῖνος οὐκ ἐστὶν ἀπὸ τῶν εἰς ᾤ, ἀλλ' ἀπὸ τῶν εἰς ᾤ· ὅσον γὰρ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἦν πρώτου προσώπου καὶ τοῦ ἦς δευτέρου ὠφείλε τὸ τρίτον κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾤ εἶναι ἦ, ὡς περ ἐτύφθης ἐτύφθη· ἀλλ' ἔτι τὸ ἦν ἐκεῖνος, ὡς περ εἴρηται, ἀπὸ τῶν εἰς ᾤ γέγονεν οὕτως· ἔστιν ἔω τὸ σημαῖνον τὸ ὑπάρχω· τούτου ὁ μέσος παρακείμενος ἦα, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <ξ 212> ἦα φυγοπτόλεμος, καὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἦον ἦες ἦε· τὸ δὲ ᾤ γίνε ται πολλάκις ἐφελκυστικὸν τοῦ ᾤν, οἷον ἔλαβε ἔλαβεν· οὕτως οὖν ἦε καὶ ἦεν μετὰ τοῦ ᾤν, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <θ 232> ἐπεὶ οὐ κοιμῆ κατὰ νῆας ἦεν ἐπηετανός, καὶ λοιπὸν κῶσις παρακολουθεῖ τοῦ ᾤ καὶ ᾤ εἰς ᾤη, καὶ γίνεται ἦν· τὸ γὰρ ἦον δευτέρου ἀορίστου ἐστίν, ὡς δηλοῖ ἡ μετοχὴ ἐὼν οὔσα ὀξύτων· αἱ γὰρ εἰς ᾤν ὀξύτονοι μετοχαὶ δευτέρου εἰσὶν ἀορίστου, οἷον ἔτυπον τυπών, ἔλαβον λαβών. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ εἰς ᾤ ἐὰν μὲν ἀπὸ συμφώνου ἀρχωνται, ἰσοσύλ λαβον ἔχουσι τὸν παρατατικόν, οἷον τίθην ἐτίθην, δίδωμι ἐδίδων, ζεύγνυμι ἐζεύγνυν, ἐὰν δὲ ἀπὸ

φωνήεντος ἄρχονται, μιᾷ συλλαβῇ ἐνδέοντα ἔχουσι τὸν παρατατικόν, οἷον ἴστημι ἴστην, ἴημι ἴην, ὄμνυμι ὤμνυν, ὄλλυμι ὄλλυν. Ἐτίθης. Εἴρηται ὅτι πᾶν πρῶτον πρόσωπον εἰς ᾗ λήγον μετὰ φυσικῆς μακρᾶς, μὴ ἔχον τὸ ᾤ κλιτικόν, τροπῇ τοῦ ᾗ εἰς ᾗ ποιεῖ τὸ δεύτερον πρόσωπον, οἷον ἐτύπην ἐτύπης, ἐτύφην ἐτύφης, ἐδάμην ἐδάμης· τὸ γὰρ ᾤ οὐκ ἔστι κλιτικόν ἀλλὰ θεματικόν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐνεστώτος ἔχει αὐτό· δάμνω γὰρ ἐστίν ὁ ἐνεστώς καὶ ἔχει τὸ ᾤ· οὕτως οὖν καὶ ἐτίθην ἐτίθης, τροπῇ τοῦ ᾗ εἰς ᾗ, καὶ ἴστην ἴστης καὶ ἐδίδων ἐδίδως καὶ ἐζεύγνυν ἐζεύγνυς καὶ ἦν (ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον) ἦς, καὶ κατ' 341 ἐπέκτασιν τῆς ᾗ συλλαβῆς ἦσθα, ὥσπερ ἔφην ἔφης ἔφησθα· τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ οἶσθα, τὸ γὰρ οἶδα οἶδημι φασὶν οἱ Αἰολεῖς, εἴτα τούτου τὸ δεύτερον οἶδης, καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς ᾗ συλλαβῆς οἶδηςθα, καὶ κατὰ συγκοπὴν οἶσθα. Ἐτίθη. Τοῦτο ἀπὸ τοῦ δευτέρου προσώπου γέγονε κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾗ· καὶ εἴρηται ὁ κανὼν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν. Ἐτίθετον, ἐτιθέτην. Ἰστέον ὅτι τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν οὐχ ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν οὐτε εἰς ᾗ λήγει οὐτε εἰς ᾗ· ἐτίθεσαν γὰρ ἐστίν· γέγονε δὲ τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ ἰδίου δευτέρου τροπῇ τοῦ ᾗ εἰς ᾗ. Ἐτίθεμεν. Εἴρηται ὅτι πᾶν πρῶτον ἐνικὸν εἰς ᾗ λήγον, μὴ ἔχον τὸ ᾤ κλιτικόν, πρὸ τοῦ ᾗ λαμβάνον τὸ ᾤ· τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ, οἷον ἔτυπτον ἐτύπτομεν, ἐχρύσουν ἐχρυσούμεν, ἐβόων ἐβόωμεν, ἐτύφθην ἐτύφθημεν, ἔγνω ἔγνωμεν· ἐπὶ δὲ τοῦ παρατατικοῦ τῶν εἰς ᾗ καὶ συστολὴ παρακολουθεῖ τῆς παραληγούσης ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οἷον ἐτίθην ἐτίθεμεν, ἴστην ἴσταμεν, ἐδίδων ἐδίδομεν, ἐζεύγνυν ἐζεύγνυμεν, ἔφην ἔφαμεν· τὸ γὰρ ἔφημεν δευτέρου ἀορίστου ἐστίν, ὥσπερ ἔστην ἔστημεν καὶ ἔβην ἔβημεν· τὸ ἦν ἦμεν λόγῳ ἀρχούσης ἐφύλαξε τὸ ᾗ· ἐπειδὴ γὰρ τοῦτο δισύλλαβόν ἐστι καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει ἄρχουσαν καὶ παραλήγουσαν, τούτου χάριν τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης ἐφύλαξε τὸ ᾗ, καὶ οὐ τῷ λόγῳ τῆς παραληγούσης συνέστελλεν αὐτό. Διὰ τοῦτο δὲ ἐπὶ τοῦ παρατατικοῦ τῶν εἰς ᾗ καὶ συστολὴ παρακολουθεῖ τῆς παραληγούσης ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, ἐπειδὴ ὁ παρατατικὸς συγγένειαν ἔχει πρὸς τὸν ἐνεστώτα· παρωχημένος γὰρ ἐστίν αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐξ αὐτοῦ κανονίζεται· ἐπειδὴ οὖν ἐπὶ τῶν εἰς ᾗ ὁ ἐνεστώς συστέλλει τὴν παραλήγουσαν ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οἷον τίθημι τίθεμεν, ἴστημι ἴσταμεν, δίδωμι δίδομεν, ζεύγνυμι ζεύγνυμεν καὶ ἡ αἰτία προεῖρηται, ὅτι τοῦτο γίνεται πρὸς τὴν παραλήγουσαν τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς, ταῦτα γὰρ βραχεῖαν ἔχουσι τὴν παραλήγουσαν, ἡγουν θέσει μακράντουτου χάριν καὶ ὁ παρατατικὸς ἐπὶ τῶν εἰς ᾗ πρὸς ἀναλογίαν τοῦ ἐνεστώτος συστέλλει τὴν παραλήγουσαν αὐτοῦ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ δεύτερος ἀορίστος ὁ ἐνεργητικὸς ἐπὶ τῶν εἰς ᾗ οὐ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν αὐτοῦ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οἷον ἔστην ἔστημεν, ἔβην ἔβημεν, ἔγνω ἔγνωμεν, ἔλυν ἔλυνμεν, ἐβίον ἐβίωμεν, ἔφην ἔφημεν· τὸ γὰρ ἔφαμεν παρατατικοῦ ἐστίν· σεσημεῖται τὸ ἔδων ἔδομεν καὶ ἔθην ἔθεμεν καὶ ἦν ἔμεν (σημαίνει δὲ τὸ ἐπέμψα μεν καὶ ἀπελύσαμεν), ὅτι δευτέρου ἀορίστου ὄντα συνέστελλαν τὴν παραλήγουσαν ἐν τοῖς πληθυντικοῖς. Ἐτίθετε. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐτίθεμεν γέγονε τροπῇ τῆς ᾗ ἐν 342 εἰς ᾗ, καὶ ἐφύλαξε τὴν παραλήγουσαν, ἐπειδὴ ἡ μετοχὴ εἰς ᾗ ἐστίν, οἷον τιθεῖς. Ἐτίθεσαν. Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ᾗ ἐν πληθυντικὰ ἀπὸ τῶν εἰς ᾗ φύσει μακροκαταλήκτων κεκλιμένα εἰς ᾗ ποιοῦσι τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν, οἷον ἐτύφθην ἐτύφθημεν ἐτύφθησαν, ἔβην ἔβημεν ἔβησαν· οὕτως οὖν καὶ ἐτίθην ἐτίθεμεν ἐτίθεσαν, ἐζεύγνυν ἐζεύγνυμεν ἐζεύγνυσαν. Παρακειμένου. Τέθεικα. Λέγει ὁ τεχνικός, ὅτι εἰ θέματα τῶν παρακειμένων εἰσὶν οἱ μέλλοντες καὶ γὰρ ἐκ τῶν μελλόντων κανονίζονται οἱ παρακείμενοι· πῶς δὲ κανονίζεται ἡ ἄρχουσα τοῦ παρακειμένου ἐκ τοῦ μέλλοντος, ἐν τοῖς εἰς ᾗ μεμαθήκαμεν δὲ μέλλων τοῦ τίθημι θήσω ἐστίν, δικαίως ὁ παρακείμενος γέγονε τέθεικα, διὰ μὲν τὸ ᾗ ἔχων τὸ ᾗ, διὰ δὲ τὸ ᾗ ἐνὸς ἀπλοῦ συμφώνου ἄρχεσθαι μὴ

τοῦ ῥ ἀναδιπλασιά ζων τὴν ἄρχουσαν, ὥσπερ ποιήσω πεποίηκα. Ἰστέον <δὲ> ὅτι οὐ δυνά μεθα ἐπὶ τῶν εἰς ῥμῖ καὶ ἐκ τοῦ παρατατικοῦ κανονίσαι τὴν ἄρχουσαν τοῦ παρακειμένου, ὥσπερ ἐπὶ τῶν εἰς ῥω, ἐπειδὴ ἐὰν ἀπὸ τοῦ ἐτίθην παρατατικοῦ καὶ τοῦ ἐδίδων θελήσωμεν κανονίσαι τὴν ἄρχουσαν τοῦ παρακειμένου, εὐρεθήσεται ὁ παρακείμενος τετίθηκα καὶ δεδίδωκα, ὅπερ οὐκ ἔστιν· ἀλλ' ἐπὶ τῶν εἰς ῥμῖ ἐκ τοῦ μέλλοντος μόνου κανονίζεται ἡ ἄρχουσα τοῦ παρακειμένου, ὡς ἐν τοῖς εἰς ῥω μεμαθήκαμεν. Ἔστιν οὖν θήσω ὁ μέλλων καὶ τέθηκα ὁ παρακείμενος διὰ τοῦ ῥη, ὥσπερ ποιήσω πεποίηκα, καὶ κατὰ τροπὴν Βοιωτικὴν τοῦ ῥη εἰς τὴν ῥεῖ δίφθογγον γέγονε τέθεικα διὰ τῆς ῥεῖ δίφθογγου, ὥσπερ ἥρωες εἴρωες· οὕτω δὲ καὶ ἐπεκράτησε γράφεσθαι· ὁ μέντοι τέθειμαι παθητικὸς παρακείμενος οὐ κατὰ Βοιωτοὺς ἔχει τὴν ῥεῖ δίφθογγον, ὥσπερ ὁ τέθεικα ἐνεργητικὸς παρακείμενος, οὐδὲ γὰρ ἔχει ἐν τῇ παραληγουσῇ τὸ ῥη, ἵνα τραπῇ βοιωτικῶς τὸ ῥη εἰς τὴν ῥεῖ δίφθογγον, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ τέθεικα, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τέθειμαι ἀναλόγου κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ῥι γέγονε τέθειμαι. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἀπὸ τοῦ ἴστημι στήσω ὥφειλεν εἶναι ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος ἔστηκα διὰ τοῦ ῥη, ἐπειδὴ καὶ ὁ μέλλων τὸ ῥη ἔχει, οἷον στήσω, ὥσπερ ποιήσω πεποίηκα· οὐ λέγομεν δὲ οὕτως, ἀλλὰ ἔστακα διὰ τοῦ ῥα. Ἔστι δὲ εἰπεῖν τὴν ἀπολογίαν ταύτην· ἔστιν ἐστήκω ὁ ἐνεστῶς, ὅστις φωνὴν μὲν ἔχει ἐνεργητικὴν, πάθος δὲ σημαίνει (οὐδὲ 343 γὰρ σημαίνει τὸ ἴστημι ἀλλὰ τὸ ἵσταμαι ἐγώ), ἐξ οὗ ὁ μέλλων ἐστήξω καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐστήξειν, ὡς παρὰ Καλλιμάχῳ <h. in Apoll. 15> ἐστήξειν δὲ τὸ τεῖχος ἐπ' ἀρχαίοισι θεμέλοις, ἀντὶ τοῦ μέλ λειν ἵστασθαι τὸ τεῖχος ἐπ' ἀρχαίοις θεμελίοις· τούτου τοῦ ἐστήκω ὁ μέσος παρακείμενος ἔστηκα ἐστίν, διὰ μὲν <τοῦ> συμφώνου τοῦ ἐνεστῶτος ἀναλόγως ἐκφερόμενος, τοῦτο γὰρ ἴδιον τῶν μέσων παρακειμένων, ἡμαρτημένος δὲ κατὰ τὴν ἄρχουσαν, καθὼς οὐκ ἐμεγεθύνθη χρονικῶς· τὸ γὰρ ῥε, ὡς ἐμάθομεν ἐν τοῖς παρωχημένοις, διχῶς πέφυκε μεγεθύνεσθαι· ἢ γὰρ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ῥι, οἷον ἔχω εἶχον, ἔλκω εἶλκον, ἢ διὰ τοῦ τρέπεσθαι εἰς ῥη, οἷον ἐλεῶ ἡλέουν· ἀλλὰ περὶ τούτου πλατὺ τερον ἐν τῷ ῥηματικῷ Ἀπολλωνίου, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα, ἡνίκα καὶ περὶ τοῦ ἐστήκω τὴν ζήτησιν ποιησόμεθα· ἵνα οὖν μὴ συνεμπέσῃ τῷ ἔστηκα μέσῳ παρακειμένῳ, τῷ ὄντι ἀπὸ τοῦ ἐστήκω ἐνε στῶτος, ὁ ἔστηκα ἐνεργητικὸς παρακείμενος, ὁ ὢν ἀπὸ τοῦ ἴστημι ἐνεστῶτος, τούτου χάριν πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἐκείνου διὰ τοῦ ῥα ἐξηνέχθη κατὰ τὴν παραλήγουσαν. Μέσος παρακείμενος οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς εἰς ῥμῖ δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς εἰς ῥμῖ οὐκ ἔστι μέσος παρακείμενος, καὶ ἡ αἰτία ἐστὶν αὕτη· ἡνίκα ὁ πρῶτος ἀόριστος ὁ ἐνεργητικὸς περιττο συλλαβεῖ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ, τότε καὶ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος περιττοσυλλαβεῖ τοῦ μέσου παρακειμένου, οἷον κτυπῶ κτυπήσω ἐκτύπησα ἐκτυπον καὶ ἐκτύπηκα ἔκτυπα, δουπῶ δουπήσω ἐδούπησα ἔδουπον καὶ δεδούπηκα δέδουπα· ὅτε δὲ ὁ πρῶτος ἀόριστος ὁ ἐνεργητικὸς ἰσοσυλλαβεῖ τῷ δευτέρῳ ἀορίστῳ τῷ ἐνεργητικῷ, τότε καὶ ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος ἰσοσυλλαβεῖ τῷ μέσῳ παρακειμένῳ, <οἷον> ἔστειλα ἔσταλον <καὶ> ἔσταλκα ἔστολα. Ἐνταῦθα οὖν ἐν τοῖς εἰς ῥμῖ, ἐπειδὴ αἰεὶ περιττοσυλλαβεῖ ὁ πρῶτος ἀόριστος ὁ ἐνεργητικὸς τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ, ἔστησα γὰρ καὶ ἔστην, ἔδωκα ἔδων, ἔθηκα ἔθην, ἦκα ἦν (σημαίνει δὲ τὸ ἔπεμψα καὶ ἀπέλυσα), εἰ ἐγένετο ὁ μέσος παρακείμενος, ἡμελλε περιττοσυλλαβεῖσθαι ἐκ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου, τοῦ βέβηκα καὶ τοῦ δέδωκα καὶ τοῦ ἔγνωκα καὶ τοῦ ἔστακα τρισυλλαβούντων, αὐτός, φημὶ δὴ ὁ μέσος παρακείμενος, εἰς δυσυλλαβίαν περιπίπτων, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· οὐδέποτε γὰρ μέσος παρακείμενος δυσύλλαβος εὐρίσκεται ἐν χρήσει, χωρὶς τοῦ οἶδα καὶ τοῦ οἶκα, ὃ σημαίνει τὸ ὁμοίωμαι, ὡς παρὰ Ἀλκμαῖνι <fragm. 80 B4> οἶκας 344 μὲν ὠραίῳ Λίνῳ, ἀντὶ τοῦ ὁμοίωσαι· καὶ χωρὶς τοῦ ἦα, ὃ σημαίνει τὸ ἐπορευόμην, ὅπερ κατὰ διάλυσιν γίνεται ἦῖα, ὡς παρὰ τῷ

ποιητῇ <δ 433> ἥϊα πολλὰ θεοὺς γουνούμενος, ἀντὶ τοῦ ἐπορευόμεν, ἐξ οὗ ὁ ὑπερσυντέλικος ἦεν διὰ τοῦ ᾠ καὶ ᾠ κατὰ τὴν ἄρχουσαν, καὶ ἐν συνθέσει παρήειν καὶ ἐξήειν <καὶ ἀπήειν>, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ <fragm. 870 K> ἀπήειν τῶν τόκων τόκους ἔχων. Τούτου οὖν χάριν ἐν τοῖς εἰς ᾠ καὶ ᾠ οὐκ ἔστι μέσος παρακειμένος· μέσου δὲ παρακει μένου μὴ ὄντος, εἰκότως οὔτε μέσος ὑπερσυντέλικος ἔστιν, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ μέσου παρακειμένου κανονίζεται ὁ μέσος ὑπερσυντέλικος. Τέθεικας, τέθεικε· τεθείκατον, τεθείκατον· τεθείκαμεν, τεθείκατε, τεθείκασιν· εἴρηται. Ὑπερσυντελίκου. Ἐτεθείκειν. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ τέθεικα παρακειμένου γέγονεν ἐτεθείκειν ὁ ὑπερσυντέλικος τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς ᾠ ᾠ, καὶ τῆς ἀρχούσης συλλαβικῶς μεγεθυνθείσης, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ πεποίηκα ἐπεποιήκειν· πῶς δὲ κανονίζεται ὁ ὑπερσυντέλικος, ἐν τοῖς εἰς ᾠ μεμαθήκαμεν· πρό δηλος δὲ ἡ κλίσις. Ἀορίστου πρώτου. Ἐθῆκα. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ θήσω μέλλοντος ἔθῆσα ὠφείλεν εἶναι ὁ πρῶτος ἀόριστος, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ ποιήσω ἐποίησα· ἀλλ' εἴρηται ἐν τοῖς εἰς ᾠ, ὅτι σεσημειώνονται τρία τινά, τὸ δῶσω ἔδωκα καὶ θήσω ἔθῆκα καὶ ἦσω ἦκα (σημαίνει δὲ τὸ ἔπεμψα καὶ ἀπέλυσα), ὅπερ ἐν συνθέσει γίνεται ἀφῆκα, καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ᾠ δύο τινά, φημὶ δὴ τὸ εἶπα καὶ ἦνεγκα· τούτων γὰρ ὁ μέλλων διὰ διπλοῦ ἔστιν, οἷον ἔψω καὶ ἐνέγξω. Ἐθῆκας, ἔθῆκεν· ἐθήκατον, ἐθήκατην· ἐθήκαμεν, ἐθήκατε, ἔθῆκαν. Ἰστέον ὅτι κατὰ συνεκδρομὴν τῶν ἄλλων γέγονεν ἔθῆκαν τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν, ὥσπερ ἔτυψαν· οὐ δυνάμεθα γὰρ ἐνταῦθα λέγειν, ὅτι πρὸς τὴν παραλήγουσαν τῆς γενικῆς τῆς μετοχῆς γέγονεν, ἐπειδὴ τοῦτο οὐκ ἔχει μετοχήν, ὥσπερ οὔτε τὸ ἔδωκα οὔτε τὸ ἦκα (ὁ σημαίνει τὸ ἔπεμψα καὶ ἀπέλυσα)· καὶ τὴν αἰτίαν ἐν τοῖς εἰς ᾠ μεμαθήκαμεν. Ἀορίστου δευτέρου. Ἐθην. Ἰστέον ὅτι πᾶς μέλλων ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ, τρέπων τὴν ᾠ εἰς ᾠ καὶ τὴν ἄρχουσαν ἐκτείνων χρονικῶς ἢ συλλαβικῶς, τὸν δεύτερον 345 ἀόριστον ποιεῖ, οἷον θήσω ἔθην, βήσω ἔβην, φήσω ἔφην, δῶσω ἔδων, γνῶσω ἔγνων, βιώσω ἐβίω, ἦσω ἦν (σημαίνει δὲ τὸ ἔπεμψα καὶ ἀπέλυσα), φύσω ἔφυον, δύσω ἔδυν, κλῦμι κλύσω ἔκλυν (ἐξ οὗ τὸ προστακτικὸν κλῦθι), ἄλωμι ἀλώσω ἤλων καὶ κατὰ διάλυσιν τοῦ ᾠ εἰς ᾠ καὶ ᾠ ἐάλων (σημαίνει δὲ τὸ ἐλήφθην καὶ ἐκρατήθην) καὶ ἐάλω τὸ τρίτον ἀπὸ τοῦ ἤλω, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ ἦγη γίνεται ἐάγη κατὰ διάλυσιν τοῦ ᾠ εἰς ᾠ καὶ ᾠ (σημαίνει δὲ τὸ ἐκλάσθην)· ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ παθητικοῦ σχηματίζεται τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν ἄσσω, ὁ σημαίνει τὸ κλῶ, τούτου ὁ μέλλων ἄξω, <ὁ ἀόριστος ἦξ>, ἐξ οὗ τὸ προστακτικὸν ἄξον, οἷον <Z 306> ἄξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, εἶτα ὁ δεῦτερος ἀόριστος ὁ ἐνεργητικὸς ἦγον, καὶ ὁ παθητικὸς ἦγην ἦγης ἦγη, ὥσπερ νύσσω νύξω ἔνυξα ἔνυγον ἐνύγην ἐνύγης ἐνύγη, καὶ λοιπὸν κατὰ διάλυσιν τοῦ ᾠ εἰς ᾠ καὶ ᾠ ἐάγη· πάλιν ἴστημι στήσω καὶ ὁ δεῦτερος ἀόριστος ὁ ἐνεργητικὸς ἔστην· οὗτος ἐνεργητικὴν μὲν ἔχει φωνήν, παθητικὴν δὲ σημασίαν καὶ σύνταξιν· οὔτε γὰρ λέγομεν ἔστην σε, ἀλλ' ἔστην ὑπὸ σοῦ, ὥσπερ ἐστάθην ὑπὸ σοῦ. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις.

Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ δεύτερος ἀόριστος ὁ ἐνεργητικὸς ἐν τοῖς εἰς ᾠ οὐ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν αὐτοῦ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οἷον ἔστην ἔστημεν, ἐβίω ἐβίωμεν, ἤλων ἤλωμεν, ἔφην ἔφημεν· τὸ γὰρ ἔφαμεν παρατατικοῦ ἔστιν, ὁ γὰρ παρατατικὸς ἐπὶ τῶν εἰς ᾠ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν αὐτοῦ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς πρὸς ἀναλογίαν τοῦ ἐνεστώτος, ὡς προεῖρηται. Σεσημειώται τὸ ἔδων ἔδομεν καὶ ἔθην ἔθεμεν καὶ ἦν ἔμεν (σημαίνει δὲ τὸ ἐπέμψαμεν καὶ ἀπελύσαμεν), ὅπερ ἐν συνθέσει γίνεται προέμεν, ὡς τὸ <κ 155> προέμεν τε πυθέσθαι, ἀντὶ τοῦ προεπέμψαμεν· ταῦτα δὲ ἐσημειώσαμεθα, ὅτι δευτέρου ἀορίστου ὄντα συνέστελλον τὴν παραλήγουσαν ἐν τοῖς πληθυντικοῖς. Καὶ μήποτε ἔστιν ἀπολογησάσθαι καὶ εἰπεῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ἐπειδὴ οὐχ εὗρηται τὰ ἐνικὰ αὐτῶν ἐν χρήσει, λέγω δὴ ὁ ἔθην καὶ ὁ ἔδων καὶ ὁ ἦν δεῦτερος ἀόριστος, τούτου χάριν τὰ πληθυντικὰ αὐτῶν ὡς

ἔτυχε καὶ οὐ κατὰ ἀναλογίαν ἐγένοντο· τὸ γὰρ ἔγνω ἐνικὸν εὖρηται, διὸ καὶ ἀναλόγως ἐγένετο ἔγνωμεν, τὸ δὲ ἔθην καὶ ἔδων καὶ ἦν ἐνικὰ οὐχ εὖρηται ἐν χρήσει, διὸ τὰ πληθυντικὰ τούτων ὡς ἔτυχε καὶ οὐ κατὰ ἀναλογίαν γεγόνασιν. Οὐ μόνον δὲ ταῦτα κατὰ τοῦτο σεσημειώνονται, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐν τοῖς ἀπαρεμφάτοις διφθόγγῳ παραλήγονται, οἷον δοῦναι θεῖναι εἶναι (ὃ σημαίνει τὸ ἀπολῦσαι, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀφεῖναι)· ὡς γὰρ ἐν τοῖς ἀπαρ εμφάτοις τῶν εἰς ᾧ μεμαθήκαμεν ἐν τῇ περὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρα 346 κειμένου διδασκαλίᾳ, τὰ εἰς ᾧ-α-ι ἀπαρέμφατα ἔχοντα τὸ ᾧ κλιτικὸν οὐ θέλουσι διφθόγγῳ παραλήγεσθαι, οἷον γνῶναι, περὶ ᾧ ἐκεῖσε ἀκριβέστερον μεμαθήκαμεν. Καὶ κατὰ ἄλλο δὲ σεσημειώνεται, ὅτι τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξεῖας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ-τ κλινομένην εἰς θι ποιοῦσι τὸ προστακτικόν, οἷον ἔστην στήθι, ἐπειδὴ στάς στάντος ἢ μετοχή, ἔγνω γνῶθι, ἐπειδὴ γνούς γνόντος ἢ μετοχή, ταῦτα δὲ ἔχοντα εἰς ᾧ τὴν μετοχὴν μετ' ὀξεῖας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾧ-τ κλινομένην, οἷον δούς δόντος, θεῖς θέντος, εἷς ἔντος (ἐξ οὗ τὸ ἀφείς ἀφέντος), οὐκ ἔχουσιν εἰς ᾧ τὸ προστακτικόν· δός γὰρ καὶ θές καὶ ἔς τὸ προστακτικόν (ἐξ οὗ τὸ ἄφες). Διατί δὲ οὐκ ἔχουσι ταῦτα εἰς ᾧ τὸ προστακτικόν; Ἔστιν εἰπεῖν οὕτως· τὰ εἰς ᾧ προστακτικὰ ἀορίστου ὄντα φύσει μακρᾷ θέλουσι παραλήγεσθαι, <οἷον> στήθι γνῶθι τύπηθι· πρόσκειται ἀορίστου ὄντα διὰ τὸ δίδοθι καὶ ζεύγνυθι, ταῦτα γὰρ βραχεῖα παραλήγονται, ἀλλ' οὐκ εἰσὶν ἀορίστου ἀλλ' ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ· τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ εἰ ἐγένοντο εἰς ᾧ τὰ προστακτικὰ τούτων, φύσει μακρᾷ ὠφείλοντο παραλήγεσθαι ἀορίστου χρόνου ὄντα· ἀλλὰ μὴν φύσει μακρᾷ οὐκ ἠδύναντο παραλήγεσθαι, ἐπειδὴ ἕτερός ἐστι κανὼν ὁ λέγων, ὅτι τὰ εἰς ᾧ προστακτικὰ παραλήγουσαν ἔχουσι τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ, οἷον ἐτύπημεν τύπηθι, ἔστημεν στήθι, ἴσταμεν ἴσταθι, δίδομεν δίδοθι, ζεύγνυμεν ζεύγνυθι· εἰ οὖν τὰ ὀριστικὰ τούτων κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον <τῶν πληθυντικῶν> βραχεῖαν ἔχουσι τὴν παραλήγουσαν, οἷον ἔδομεν ἔθεμεν ἔμεν, δηλονότι οὐ δύνανται τὰ προστακτικὰ τούτων εἰς ᾧ ὄντα φύσει μακρᾷ παραλήγεσθαι. Τῶν οὖν δύο κανόνων μαχομένων, καὶ τοῦ μὲν ἐνὸς φύσει μακρᾷ ἀπαιτοῦντος παραλήγεσθαι τὰ εἰς ᾧ προστακτικὰ, τοῦ δὲ ἑτέρου βραχεῖα, ἐπιλελοίπασιν τὰ εἰς ᾧ προστακτικὰ τούτων, καὶ οὐκ ἐγένοντο εἰς ᾧ τὰ προστακτικὰ αὐτῶν. Ἔθης, ἔθη· ἔθετον, ἐθέτην· ἔθεμεν, ἔθετε, ἔθεσαν· εἴρηται. Μέλλοντος πρώτου.Θήσω. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν εἰς ᾧ διαλαμβάνει· καὶ ἰστέον ὅτι πᾶς ἐνεστώς εἰς ᾧ λήγων, τρέπων τὴν ᾧ εἰς ᾧ-ω καὶ τὴν ἄρχουσαν ἀποβάλλων, ἐὰν ἔχη ὡς περ ἀναδιπλασιασμὸν διὰ τοῦ ᾧ, μέλων γίνεται, οἷον κίχρημι χρήσω, πῖμπλημι πλήσω, βίβημι βήσω (τὸ πορεύομαι)· ἐὰν δὲ μὴ ἔχη ἀναδιπλασιασμὸν διὰ τοῦ ᾧ, οὐκ ἀποβάλλει τὴν ἄρχουσαν ἐν τῷ μέλλοντι, ἀλλὰ μόνον τροπῇ τῆς ᾧ εἰς ᾧ-ω γίνεταί, οἷον φημί φήσω, δῶμι δύσω, φῶμι φύσω (ἐξ οὗ τὸ ἔφυν), κλύμι κλύσω (ἐξ οὗ τὸ ἔκλυν καὶ τὸ προστακτικὸν κλύθι), βίωμι βιώσω· ἢ γὰρ ᾧ-β συλλαβὴ ἐνταῦθα οὐκ ἔστιν ἀπὸ <ἀνα>διπλασιασμοῦ, ἀπὸ γὰρ τοῦ βιῶ 347 βιοῖς γέγονεν. Ταῦτα μὲν ἐν τούτοις. Ἰστέον δὲ ὅτι τὰ τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ᾧ οὐ κλίνονται εἰ μὴ ἄχρι τοῦ παρατατικοῦ· ὁ δὲ λόγος περὶ τῶν ὑπὲρ δύο συλλαβᾶς, οἷον ζεύγνυμι ὄμνυμι, τὰ γὰρ δυσύλλαβα κλίνονται καὶ μετὰ τὸν παρατατικόν, οἷον δῶμι δύσω ἔδυν. Θήσεις, θήσει· θήσετον θήσετον· θήσομεν, θήσετε, θήσουσιν· εἴρηται. Δεύτερος μέλλων οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς εἰς ᾧ. Ἰστέον ὅτι ὡς περ ἐν τοῖς εἰς ᾧ καθόλου ὁ μέσος παρακείμενος ἐπιλιμπάνει, δι' ἣν εἰρήκαμεν ἐκεῖσε αἰτίαν, οὕτω καὶ ὁ δεύτερος μέλλων ὁ ἐνεργητικὸς ὀριστικὸς καθόλου ἐπιλιμπάνει ἐπὶ τῶν εἰς ᾧ· δεύτερος γὰρ μέλλων ἐνεργητικὸς ὀριστικὸς οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς εἰς ᾧ διὰ τὴν αἰτίαν, ἣν φησιν ὁ τεχνικός· ἔχει δὲ οὕτως· ἡνίκα ὁ δεύτερος ἀόριστος ἐνδεῖ τοῦ πρώτου ἀορίστου, τότε καὶ ὁ δεύτερος μέλλων ἐνδεῖ τοῦ δευτέρου ἀορίστου, οἷον ἐμύκησα ἔμυκον μυκήσω μυκῶ, ἐβλάστησα ἔβλαστον

βλαστήσω βλαστῶ· ἰδοὺ ἐπὶ τούτων ἐπειδὴ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἐνδεῖ τοῦ πρώτου ἀορίστου, τούτου χάριν ὁ δεύτερος μέλλων ἐνδεῖ τοῦ δευτέρου ἀορίστου. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἐν τοῖς εἰς ᾧ αἰὶ ὁ δεύτερος ἀόριστος ἐνδεῖ τοῦ πρώτου ἀορίστου, οἷον ἔστησα ἔστην, ἔγνωσα ἔγνω, ἔδωκα ἔδω· ἀναγκάζεται οὖν ὁ δεύτερος μέλλων ἐνδεῖν τοῦ δευτέρου ἀορίστου, καὶ ἐπειδὴ ἐν τοῖς εἰς ᾧ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ δεύτερος ἀόριστος οὐχ ὑπερβαίνει τὴν δισυλλαβίαν, οἷον ἔστην ἔγνω· πρόσκειται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τὸ ἐβίων δευτέρου ἀορίστου, ὁ γὰρ ἑάλων ἀπὸ τοῦ ἥλων δισυλλάβου ἐστὶν ὁ δεύτερος μέλλων εὐρεθήσεται εἰς μονοσυλλαβίαν περιστάμενος, ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· οὐδέποτε γὰρ δύναται μέλλων μονοσύλλαβος εὐρίσκεισθαι· καὶ καθόλου δὲ οὐδέποτε <μονοσύλ λαβον> ῥῆμα ὀριστικὸν εἰς ᾧ λῆγον εὐρίσκεται ἐν χρήσει, χωρὶς εἰ μὴ εὐρεθῇ δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων, οἷον δρῶ θλῶ κλῶ σμῶ· πρόσκειται ὀριστικὸν διὰ τὸ ἐὰν θῶ, ἐὰν δῶ· πρόσκειται εἰς ᾧ λῆγον διὰ τὸ πλεῖς καὶ χεῖς καὶ ρεῖς· διὰ τοῦτο γὰρ ταῦτα κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον καὶ δεύτερον συναιρούμενα κατὰ τὸ πρῶτον οὐ συναιροῦνται, ἵνα μὴ εὐρεθῶσιν εἰς ᾧ λήγοντα καὶ μονοσυλλαβοῦντα, ὀριστικὰ ὄντα καὶ μὴ ὄντα δευτέρας συζυγίας τῶν περισπωμένων. 348 Ὅριστικά παθητικά χρόνου ἐνεστώτος. Τίθεμαι. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ ὀριστικοῦ ἐνεστώτος τῶν εἰς ᾧ τοῦ παθητικοῦ διαλαμβάνει· καὶ ἰστέον ὅτι πᾶς ἐνεστώς ὀριστικὸς εἰς ᾧ λήγων τροπῇ τῆς ᾧ εἰς ᾧ αἰ παθητικὸς γίνεται μετὰ τοῦ συστέλλειν τὴν παραλήγουσαν πρὸς τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τῶν ἐνεργητικῶν. Καὶ δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἡ μὲν πρώτη συζυγία τῶν εἰς ᾧ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν διὰ τοῦ ᾧ, οἷον τίθεμαι, ἡ δὲ δευτέρα διὰ τοῦ ᾧ συνεσταλμένου, ἡ δὲ τρίτη διὰ τοῦ ᾧ, ἡ δὲ τετάρτη τὸ δίχρονον μόνον συστέλλει· εὐλόγως <δὲ> ἡ μὲν πρώτη συζυγία διὰ τοῦ ᾧ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν, οἷον τίθημι τίθεμαι, ἐπειδὴ καὶ τὸ πρωτότυπον τὸ ᾧ ἔχει, ἡ δὲ δευτέρα διὰ τοῦ ᾧ, ἐπειδὴ καὶ τὸ πρωτότυπον τὸ ᾧ ἔχει, ἡ δὲ τρίτη διὰ τοῦ ᾧ, ἐπειδὴ καὶ τὸ πρωτότυπον τὸ ᾧ ἔχει, ἡ δὲ τετάρτη τὸ δίχρονον μόνον συστέλλει, ἐπειδὴ καὶ τὸ πρωτότυπον διὰ δίχρονου συνεσταλμένου ἐστίν. Τούτων οὕτως ἐχόντων τοῦ εἶμι τοῦ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι τὸ παθητικὸν ὥφειλεν εἶναι ἴμαι διὰ τοῦ ᾧ, ἐπειδὴ καὶ τὸ πληθυντικὸν τὸ ἐνεργητικὸν ἴμεν ἐστὶ διὰ τοῦ ᾧ· εἰρήκαμεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι τὸ εἶμι τὸ ἐπὶ τοῦ πορεύομαι ἐν μὲν τοῖς ἐνικοῖς διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου γράφεται, ἐν δὲ τοῖς δυϊκοῖς καὶ τοῖς πληθυντικοῖς διὰ συνεσταλμένου τοῦ ᾧ ὥφειλεν οὖν τοῦ εἶμι τοῦ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι τὸ παθητικὸν εἶναι διὰ τοῦ ᾧ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνταῦθα οὐδὲν πλέον ἤμελλε σημαίνειν τὸ παθητικὸν τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ τὸ παθητικὸν γὰρ ὁμοίως τῷ εἶμι τὸ πορεύομαι ἤμελλε δηλοῦντούτου χάριν ἐπὶ λέλοιπε τὸ παθητικόν, ὡς τὴν αὐτὴν τῷ ἐνεργητικῷ μέλλον ἔχειν σημασίαν. Καὶ ἀπὸ τοῦ εἶμι τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω τὸ παθητικὸν ἔμαι ὥφειλεν εἶναι διὰ τοῦ ᾧ, ἐπειδὴ καὶ τὸ πληθυντικὸν τὸ ἐνεργητικὸν ἔμεν ἐστὶ διὰ τοῦ ᾧ, ὅπερ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾧ γίνεται ἐσμέν· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ὑπαρκτικά οὐκ ἔχουσι παθητικά, τὸ γὰρ ὑπάρχω οὐ κλίνεται εἰς παθητικὸν καὶ γίνεται ὑπάρχομαι, τούτου χάριν ἐπιλέλοιπε τὸ ἔμαι· ὅμως δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἔμαι παθητικοῦ γέγονεν ὁ παρατατικὸς ἤμην, ὡς ἐφεξῆς, εἰ θεῶ φίλον, μαθησόμεθα. Ζητεῖται δὲ περὶ τοῦ ἐπίσταμαι ὅτι πόθεν γέγονεν· καὶ λέγει ὁ Ἀπολλώνιος, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἴστημι γίνεται ἴσταμαι, καὶ προσερχομένη 349 ἡ ἐπὶ πρόθεσις ὥφειλε τρέψαι τὸ ᾧ εἰς ᾧ, ἵνα ἢ ἐφίσταμαι, καὶ γὰρ τὸ ἴσταμαι δασύνεται, οἷον καθίσταμαι ὑφίσταμαι, ἀλλὰ γέγονεν ἐπίσταμαι, τοῦ ᾧ φυλαχθέντος ἰωνικῶς· καὶ γὰρ τὸ ἥλιος δασύνεται, καὶ ὅμως ἀπηλιώτης ἰωνικῶς ἐπεκράτησε λέγεσθαι διὰ τοῦ ᾧ, καὶ οὐκ ἀφηλιώτης διὰ τοῦ ᾧ (ἀπηλιώτης <δέ ἐστιν> ὁ ἄνεμος ὁ πνέων ἀπὸ ἀνατολῶν)· καὶ πάλιν τὸ Ἡφαιστος δασύνεται, καὶ ὅμως ἐπ' Ἡφαιστοιο θύρησιν ἰωνικῶς εἶπεν ὁ ποιητής <θ 268>· οὕτως οὖν, ὡς εἴρηται, καὶ τὸ ἐπίσταμαι ἰωνικῶς ἐφύλαξε τὸ ᾧ, εἰ

οὖν οὕτω γέγονεν ἀπὸ τοῦ ἴσταμαι· ἢ ἀπὸ τοῦ ἰσῶ ἴσημι, ὃ σημαίνει τὸ γινώσκω, γέγονεν ἴσταμαι, καὶ ἐν πλεονασμῷ τοῦ -τ ἴσταμαι, καὶ ἐκεῖθεν ἐπίσταμαι, καὶ εὐλόγως ἐφύλαξε τὸ -π τῆς ἐπὶ προθέσεως, ἐπειδὴ τὸ ἴσημι ψιλοῦται. Ὁ δὲ Φιλόπονος λέγει, ὅτι ἐστὶν εἶδω εἴσω, ὃ σημαίνει τὸ γινώσκω, ἀφ' οὗ τὸ ἰστός, ὃ σημαίνει τὸ ἐπιστήμων· γράφεται δὲ διὰ τοῦ -ι τὸ ἰστός, ἐπειδὴ τὸ εἶδω ἐν ταῖς συνθέσεσι ταῖς ὀνομαστικαῖς καὶ ταῖς παραγωγαῖς ταῖς ὀνομαστικαῖς ἀποβάλλει τὸ -ε, οἷον ἰδμων ἱστορία νῆϊς (ὁ ἄπειρος, ὁ τοῦ εἰδέναι ἐστερη μένος) Πολυΐδος (ἔστι δὲ ὄνομα μάντεως)· τὸ γὰρ εἰδήμων γραφόμενον διὰ τῆς -ε-ι διφθόγγου οὐκ ἀντίκειται ἡμῖν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ εἶδω βαρυτόνου, ἀλλ' ἀπὸ περισπωμένου τοῦ εἰδῶ εἰδεῖς εἰδήμων· πρόσκειται δὲ ἐν ταῖς συνθέσεσι ταῖς ὀνομαστικαῖς διὰ τὸ εἶδω ἀεῖδω, τοῦτο γὰρ συντεθὲν ἐφύλαξε τὴν -ε-ι δίφθογγον, ἀλλ' οὐκ ἔστι σύνθεσις ἐν ὀνόματι ἀλλ' ἐν ῥήματι· ἔστι δὲ παρὰ τὸ -α τὸ ἐπιτατικὸν μόριον καὶ τὸ εἶδω τὸ σημαῖνον τὸ ἐπίσταμαι· οἱ γὰρ ἄδοντες προγενεστέρων πραγμάτων εἰσὶν ἔμπειροι· ἐκ τοῦ οὖν ἰστός, ὃ σημαίνει τὸ ἐπιστήμων, γέγονεν ἰσῶ ἰστήσω ἰστήμων καὶ ἐπιστήμων, ἐκ τούτου δὲ τοῦ ἰσῶ τοῦ σημαίνοντος τὸ γινώσκω γέγονεν ἴστημι καὶ ἴσταμαι καὶ ἐκεῖθεν ἐπίσταμαι, καὶ εὐλόγως ἐφυλάχθη τὸ -π, ἐπειδὴ ψιλοῦται αὕτη ἡ κίνησις, ὡς ἐκ τοῦ εἶδω γεγεννημένη, ὅπερ ψιλοῦται. Τίθεσαι. Εἴρηται <ὅτι> τὰ ἔχοντα τὴν ἐνεργητικὴν μετοχὴν εἰς -ς μετ' ὀξεῖας τάσεως τροπῇ τοῦ -τ τοῦ ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ εἰς -ς ποιοῦσι τὰ δευτέρα πρόσωπα, οἷον πεποιήται πεποιήσαι, πεποιηκώς γὰρ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς -ς μετ' ὀξεῖας τάσεως, καὶ δύναται δύνασαι, ὅτι δυνάς, καὶ ἐπίσταται ἐπίστασαι, ὅτι ἐπιστάς, εἰ καὶ μὴ εὔρηται ἐν χρήσει τὸ δυνάς καὶ ἐπιστάς· εἰσὶ δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ δύνημι καὶ ἐπίστημι καὶ δύναμαι καὶ ἐπίσταμαι· τὸ δὲ δύνη καὶ ἐπίστη κατὰ πάθος λέγουσιν, ὡς ἀπὸ τοῦ δύνασαι καὶ ἐπίστασαι δύνααι καὶ ἐπίστααι, καὶ ἰωνικῶς δύνεαι καὶ ἐπίστεαι, καὶ κατὰ κρᾶσιν τοῦ -ε καὶ -α εἰς -η δύνη καὶ ἐπίστη, καὶ μένει τὸ -ι προσγεγραμμένον. 350 Τίθεται. Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς -μ-α-ι εἰς -τ-α-ι τὸ τρίτον ποιοῦσι, καὶ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν, ἥνικα ἐστὶν ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς -ς, οἷον πεποιήμαι πεποιήται, ὅτι πεποιηκώς ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς -ς, καὶ δίδομαι δίδοται, ὅτι διδούς, καὶ ζεύγνυμαι ζεύγνυται, ὅτι ζευγνύς· οὕτως οὖν καὶ τίθεμαι τίθεται, ὅτι τιθεῖς ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς -ς, καὶ ἴσταμαι ἴσταται, ὅτι ἰστάς ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς -ς. Τιθέμεθον, τίθεσθον, τίθεσθον. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν πρῶτον πρόσωπον τῶν δυϊκῶν οὐκ ἐπιλιμπάνει ἐνταῦθα, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν οὐκ ἔχει τὸ -μ ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς· τιθέμεθα γὰρ ἐστὶ τὸ πρῶτον τῶν πληθυντικῶν <καί> τὸ -θ ἔχει ἐπὶ τῆς τελευταίας συλλαβῆς, οὐ τὸ -μ· γέγονε δὲ ἀπὸ τοῦ πρώτου τῶν πληθυντικῶν τροπῇ τῆς -θ-α εἰς -θ-ο-ν, οἷον τιθέμεθα τιθέμεθον· τὸ δὲ δεύτερον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ δευτέρου τῶν πληθυντικῶν γέγονε τροπῇ τοῦ -ε εἰς -ο-ν, οἷον τίθεσθε τίθεσθον· τὸ δὲ τρίτον τῶν δυϊκῶν ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν εἰς -τ-α-ι λήγει. Τιθέμεθα. Εἴρηται ὅτι πᾶν πρῶτον πρόσωπον ἔχον τὸ -μ κλιτικὸν τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς -μ-ε-θ-α τὸ πληθυντικὸν ποιεῖ, οἷον τύπτομαι τυπτόμεθα, ἐτυπτόμην ἐτυπτόμεθα· οὕτως οὖν καὶ τίθεμαι τιθέμεθα καὶ ἴσταμαι ἰστάμεθα καὶ δίδομαι δίδόμεθα καὶ ζεύγνυμαι ζευγνύμεθα. Μηδεὶς δὲ οἰέσθω ταῦτα ἐν τοῖς παθητικοῖς ἀπὸ παραγωγῆς ἔχειν τὸ -μ, ὡς ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς· ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἐνεργητικοῖς ἀπὸ παραγωγῆς ἔχουσι τὸ -μ, οἷον τιθῶ τίθημι, ἐν δὲ τοῖς παθητικοῖς ἀπὸ κλίσεως ἔχουσι τὸ -μ, τροπὴ γὰρ παρηκολούθησεν ἐκεῖ τοῦ -μ εἰς ἕτερον -μ, ὅθεν καὶ αὐτὰ τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς -μ-ε-θ-α ποιοῦσι τὸ πληθυντικὸν ὁμοίως τοῖς ἔχουσι τὸ -μ κλιτικόν. Τίθεσθε. Εἴρηται ὅτι πᾶν τρίτον ἐνικὸν ἔχον τὸ -τ κλιτικὸν τρέπον τὴν τελευταίαν συλλαβὴν <εἰς> -θ-ε τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν ποιεῖ· καὶ εἰ μὲν καθαριεῦει τὸ -τ, καὶ -ς προσλαμβάνει τὸ δεύτερον τῶν πληθυντικῶν, οἷον τύπτεται τύπτεσθε· οὕτως οὖν καὶ τίθεται τίθεσθε καὶ ἴσταται ἴστασθε καὶ δίδοται

δίδοσθε καὶ ζεύγνυται ζεύγνυσθε· εἰ δὲ συμφώνῳ παραλήγεται, τηρεῖ αὐτό, πλὴν εἰ μὴ πῶ ψιλὸν ὃν δι' ἄσυν ταξίαν εἰς δασὺ τραπή. Τίθενται. Εἴρηται ὅτι πᾶν τρίτον ἐνικὸν ἔχον τὸ τ κλιτικόν, πρὸ τοῦ τ λαμβάνον τὸ ν καὶ τὴν παραλήγουσαν φυλάττον τοῦ ἰδίου πρώτου προσώπου ἐνικοῦ, τὸ πληθυντικὸν ποιεῖ. 351 Παρατατικοῦ. Ἐτιθέμην. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ παθητικοῦ παρατατικοῦ διαλαμβάνει καὶ λέγει, ὅτι πᾶς ἐνεστὼς παθητικὸς τρέπων τὴν $\mu\alpha\iota$ εἰς $\mu\eta\nu$ τὸν παρατατικὸν ποιεῖ· καὶ εἰ μὲν ἀπὸ συμφώνου ἄρχεται ὁ ἐνεστὼς, προσλαμβάνει ὁ παρατατικὸς τὸ ϵ , οἷον τίθεμαι ἐτιθέμην, εἰ δὲ ἀπὸ φωνῆ εντος ἄρχεται ὁ ἐνεστὼς, χρονικῶς αὖξεται ὁ παρατατικὸς, οἷον ἴσταμαι ἰστάμην, ἵεμαι ἰέμην καὶ ἀφιέμην. Δυνατὸν δὲ ἐστὶ καὶ ἀπὸ τοῦ παρατατικοῦ <τοῦ> ἐνεργητικοῦ κανονίσαι τὸν παθητικὸν παρατατικὸν οὕτως· πᾶς ἐνεργητικὸς παρατατικὸς πρὸ τοῦ ν λαμβάνων τὸ μ καὶ η παθητικὸς γίνεται, οἷον ἔτυπτον ἐτυπτόμην, ἐβόων ἐβοώμην· ἐπὶ δὲ τῶν εἰς $\mu\iota$ καὶ συστολὴ παρακολουθεῖ τῆς παραληγούσης, οἷον ἐτίθην ἐτιθέμην, ἴστην ἰστάμην, ἐδίδων ἐδιδόμην, ἐπήγνυν ἐπηγνύμην. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἦν ἐγὼ ὁ παθητικὸς παρατατικὸς ἦμην, καὶ ὥφειλε συστεῖλαι τὴν παραλήγουσαν, ἀλλὰ λέγομεν, ὅτι λόγῳ ἀρχούσης ἐφύλαξε τὸ η · ἐπειδὴ γὰρ τοῦτο δισύλλαβόν ἐστι καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει ἄρχουσαν καὶ παραλήγουσαν, τούτου χάριν τῷ λόγῳ τῆς ἀρχούσης ἐφύλαξε τὸ η , καὶ οὐ τῷ λόγῳ τῆς παραληγούσης συνέστειλεν αὐτό· ὁ δὲ Φιλόπονος λέγει, ὅτι τὸ κεχρεωστημένον η τῇ παραγωγῇ ἢ κλίσις ἀνεδέξατο. Δεῖ δὲ γινώσκειν ὅτι ἐστὶν εἰμί· τοῦτο κατὰ τὸν παθητικὸν ἐνεστῶτα τῷ μὲν λόγῳ τῆς ἀρχούσης γίνεται εἶμαι διὰ τῆς $\epsilon\iota$ διφθόγγου, ἢ γὰρ $\epsilon\iota$ δίφθογγος φυλάττεται κατὰ τὴν ἄρχουσαν, οἷον εἴργω εἴργομαι, εἶκο νίζω εἰκονίζομαι· τὸ γὰρ εἰκάζω ἦκαζον καὶ εἶδω ἦδεν ἀττικῶς ἐξέτειναν τὸ ϵ εἰς τὸ η , ὡς τὸ ἔμελλον ἤμελλον· τῷ δὲ λόγῳ τῆς παραληγούσης γίνεται ἔμαι διὰ τοῦ ϵ , τὰ γὰρ εἰς $\mu\iota$ βραχεῖα θέλουσι παραλήγεσθαι ἐν τοῖς παθητικοῖς, οἷον τίθεμαι ἴσταμαι· τοῦτο κατὰ τὸν παρατατικὸν τῷ μὲν λόγῳ τῆς παραληγούσης γίνεται ἔμην, ὥσπερ ἐτιθέμην ἐδιδόμην, τῷ δὲ λόγῳ τῆς ἀρχούσης εἶμην ὥφειλεν εἶναι διὰ τῆς $\epsilon\iota$ διφθόγγου, ἢ γὰρ $\epsilon\iota$ δίφθογγος φυλάττεται κατὰ τὴν ἄρχουσαν. Πόθεν οὖν ἔχει τὸ η τὸ ἦμην; Καὶ λέγει, ὡς εἴρηται, ὁ Φιλόπονος, ὅτι τὸ κεχρεωστημένον τῇ παραγωγῇ, ἡγουν τῷ εἰμί, ἢ κλίσις ἀνεδέξατο, ἡγουν τὸ ἦμην· ἐμάθομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι τὸ εἰμί ἀπὸ τοῦ ἔω τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω γενόμενον διὰ τοῦ η ὥφειλε γενέσθαι· τὸ γὰρ ϵ μεγεθυνόμενον ἐν τοῖς ῥήμασι διχῶς μεγεθύνεται, ἢ γὰρ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ι , οἷον ἔχω εἶχον, ἢ διὰ τοῦ τρέπεσθαι εἰς τὸ η · ὥφειλεν οὖν καὶ τὸ εἰμί ἀπὸ τοῦ ἔω γενόμενον τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω μᾶλλον τρέψαι τὸ ϵ εἰς τὸ η καὶ γενέσθαι ἡμὶ διὰ τοῦ η , ἢ περ προσ 352 λαμβάνειν τὸ ι καὶ γενέσθαι <εἰμί> διὰ τῆς $\epsilon\iota$ διφθόγγου, ἐπειδὴ τὰ εἰς $\mu\iota$ ὀριστικὰ δηλονότι οὐ θέλουσι διφθόγγῳ παραλήγεσθαι, χωρὶς τοῦ εἶμι τοῦ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι καὶ <τοῦ> εἶμι δηλονότι τοῦ σημαίνοντος τὸ ὑπάρχω, περὶ οὗ καὶ ὁ λόγος. Ὁφείλεν <οὔν>, ὡς εἴρηται, διὰ τοῦ η γενέσθαι· ἀλλ' ἐπειδὴ ἠναγκάζετο λείψανόν τι φυλάξαι τῆς φωνῆς τοῦ πρωτοτύπου· γὰρ παράγωγοι λέξεις θέλουσι φυλάττειν λείψανον τῆς φωνῆς τοῦ πρωτοτύπου, οἷον ἄρδω ἀρδεύωτούτου χάριν προσέλαβε τὸ ι καὶ ἐγένετο εἰμί διὰ τῆς $\epsilon\iota$ διφθόγγου, ἵνα φυλάξῃ λείψανον τῆς φωνῆς τοῦ πρωτοτύπου· προσλαμβάνον γὰρ τὸ ι ἐφύλαξε τὸ ϵ τοῦ πρωτοτύπου, φημὶ δὴ τοῦ ἔω, εἰ γὰρ ἔτρεψε τὸ ϵ εἰς τὸ η , οὐκ ἐφύλαξέ τι τῆς φωνῆς τοῦ πρωτοτύπου· τὸ οὖν η τὸ κεχρεωστημένον τῇ παραγωγῇ, φημὶ δὴ τῷ εἰμί, ἢ κλίσις ἀνεδέξατο, ἡγουν τὸ ἦμην· καὶ ἀπὸ τοῦ ἦν γέγονεν ἦμην λόγῳ ἀρχούσης, ὡς προεῖρηται, φυλαχθέντος τοῦ η . Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἦμην <τὸ> ἐπὶ τοῦ ὑπῆρχον ἀπηγόρευται· ἀντὶ γὰρ τοῦ ἦμην ἦν λέγουσιν, ὡς Ἀριστοφάνης <Plut. 28> ἐγὼ θεοσεβῆς καὶ δίκαιος ὢν ἀνὴρ Κακῶς ἔπραττον καὶ πέννης ἦν· εὖρηται δὲ τὸ ἦμην τὸ ἐπὶ τοῦ ὑπῆρχον, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσῃ <cfr. Hel. 931> ἐγὼ

δὲ προ δότις οὐκ ἤμην, τέκνον· πρόσκειται τὸ ἐπὶ τοῦ ὑπῆρχον, ἐπειδὴ ἐστὶν ἤμην καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκαθεζόμεν, ἀπὸ τοῦ ἤμαι τοῦ σημαίνοντος τὸ κάθημαι γεγονός· ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἤμην, ὅτε μὲν σημαίνει τὸ ὑπῆρχον, ψιλοῦται, ὅτε δὲ σημαίνει τὸ ἐκαθεζόμεν, δασύνεται. Ἐτίθεσο, ἐτίθετο. Ἰστέον ὅτι τὸ μὲν δεύτερον πρόσωπον ἀπὸ τοῦ τρίτου γέγονε τροπῇ τοῦ τ εἰς ς , ἡ γὰρ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ς μετ' ὀξείας τάσεως, οἷον τιθεῖς· τὸ δὲ τρίτον ἀπὸ τοῦ πρώτου γέγονε τροπῇ τῆς $\mu\eta\nu$ εἰς $\tau\omega$. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων τὸ ἐφάμην τύπον μὲν ἔχει παθητικόν, σημασίαν δὲ ἐνεργητικὴν, τὸ γὰρ εἶπον σημαίνει· τὸ δεύτερον πρόσωπον ἀναλόγως ἔχει ἔφασο, τροπῇ τοῦ τ τοῦ ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ εἰς ς , ἐπειδὴ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ ὁ φάς ἐστὶν εἰς ς μετ' ὀξείας τάσεως· τοῦτο δὲ τὸ ἔφασο γίνεται κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ς ἰωνικῶς ἔφαο, ἐξ οὗ καὶ τὸ προστακτικὸν φάο, <οἷον> <π 168> ἔπος φάο μηδ' ἐπίκειυθε· πάλιν ἐστὶν ἐκρεμάμην ἐκρέματο, καὶ κατὰ τροπὴν τοῦ τ εἰς τὸ ς γίνεται τὸ δεύτερον πρόσωπον ἐκρέμασο, ἐπειδὴ ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ ὁ κρεμάς ἐστὶν εἰς ς μετ' ὀξείας τάσεως, ὥσπερ ὁ ἰστάς· εἰ γὰρ καὶ μὴ εὔρηται ἐν χρήσει, ἀλλ' οὖν δευτέρας ἐστὶ συζυγίας τῶν εἰς $\mu\iota$, οἷον κρεμῶ κρεμᾶς κρέμημι, ὥσπερ ἰστώ ἰστάς ἴστημι, καὶ κρέμαμαι καὶ ἐκρεμάμην· καὶ λοιπὸν τὸ ἐκρέμασο γίνεται κατὰ ἀπο 353 βολὴν τοῦ ς ἰωνικῶς ἐκρέμαο, καὶ κατὰ κρᾶσιν Ἀττικὴν τοῦ α καὶ ω εἰς ω ἐκρέμω, <οἷον> <Ο 18> ἥ οὐ μέμνη ὅτε τ ἐκρέμω ὑπόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖν. Μηδεὶς δὲ οἰέσθω τὸ ἐκρέμω ὡς ἀπὸ τῶν εἰς ω εἶναι, ὡς ἀπὸ τοῦ κρεμῶ κρεμᾶς, ἐπειδὴ κρεμῶμαι καὶ ἐκρεμώμην εἶχεν εἶναι τὸ παθητικόν, ὥσπερ βοῶμαι ἐβοώμην, νῦν δὲ κρέμαμαι καὶ ἐκρεμάμην ἐστίν, ὥσπερ ἴσταμαι ἰστάμην· ἄλλως τε <δὲ> εἰ ἦν ἀπὸ τοῦ εἰς ω , ἐκρεμῶ εἶχεν εἶναι περισπωμένως, ὥσπερ ἐβοῶ, νῦν δὲ ἐκρέμω ἐστὶ παροξυτόνως. Ἐτιθέμεθον, ἐτίθεσθον, ἐτιθέσθην. Ἰστέον ὅτι τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν οὐχ ὁμοφωνεῖ τῷ ἰδίῳ δευτέρῳ, ἐπειδὴ τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν οὔτε εἰς $\sigma\iota$ λήγει οὔτε εἰς $\tau\alpha\iota$, ἐτίθεντο γὰρ ἐστίν· γέγονε δὲ τὸ τρίτον τῶν δυϊκῶν ἀπὸ τοῦ ἰδίου δευτέρου τροπῇ τοῦ ω εἰς η . Ἐτιθέμεθα, ἐτίθεσθε, ἐτίθεντο· εἴρηται. Παρακειμένου. Τέθειμαι. Ἐνταῦθα περὶ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου τῶν εἰς $\mu\iota$ διαλαμβάνει καὶ λέγει, ὅτι πᾶς ἐνεργητικὸς παρακείμενος ἐπὶ τῶν εἰς $\mu\iota$ τρέπων τὴν τελευταίαν συλλαβὴν εἰς $\mu\alpha\iota$ καὶ τὴν παραλήγουσαν συστέλλων παθητικὸς <παρακείμενος> γίνεται, οἷον δέδωκα δέδομαι, πέπωκα πέπομαι (ἐξ οὗ τὸ ἐπόθην καὶ κατεπόθην), βέβηκα βέβαμαι (ἐξ οὗ τὸ ἐβάθην καὶ παρεβάθην), ἔστηκα ὅσον κατὰ τὴν ἀναλογίαν ἀπὸ τοῦ ἴστημι στήσω, καὶ ἔσταμαι ὁ παθητικὸς παρακείμενος· πρόσκειται ὅσον κατὰ τὴν ἀναλογίαν, ἐπειδὴ ἔστακα ἐστὶν ὁ ἐνεργητικὸς παρακείμενος τοῦ ἴστημι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἔστηκα μέσου παρακειμένου τοῦ ὄντος ἀπὸ τοῦ ἐστήκω ἐνεστῶτος, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηται· τέθηκα τέθειμαι καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ι τέθειμαι διὰ τῆς $\epsilon\iota$ διφθόγου· οὐ γὰρ δυνάμεθα τὸ τέθειμαι Βοιωτικὸν λέγειν, ὥσπερ τὸ ἐνεργητικὸν τὸ τέθεικα τὸ διὰ τῆς $\epsilon\iota$ διφθόγου, ἐπειδὴ τὸ μὲν τέθεικα ἐνεργητικὸν τὸ διὰ τῆς $\epsilon\iota$ διφθόγου ἀπὸ τοῦ τέθηκα κοινοῦ γέγονε τοῦ διὰ τοῦ η , κατὰ τροπὴν Βοιωτικὴν τοῦ η εἰς τὴν $\epsilon\iota$ δίφθογον, ὥσπερ Λάχης Λάχεις, τὸ δὲ παθητικὸν οὐκ ἔστι τέθημαι διὰ τοῦ η , ἵνα τὸ τέθειμαι τὸ διὰ τῆς $\epsilon\iota$ διφθόγου Βοιωτικὸν εἴπωμεν κατὰ τροπὴν τοῦ η εἰς τὴν $\epsilon\iota$ δίφθογον. Τέθεισαι, τέθειται· τεθείμεθον, τέθεισθον, τέθεισθον· τεθείμεθα, τέθεισθε, τέθινται. Ὑπερσυντελικόν. Ἐτεθείμην.

Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ τέθειμαι παρακειμένου γέγονεν ἐτεθείμην ὁ ὑπερσυντελικὸς τροπῇ τῆς $\mu\alpha\iota$ εἰς $\mu\eta\nu$, καὶ τῆς ἀρχούσης 354 συλλαβικῶς μεγεθυνθείσης· πῶς δὲ κανονίζεται ὁ ὑπερσυντελικός, ἐν τοῖς εἰς ω μεμαθήκαμεν. Ἐτέθεισο, ἐτέθειτο· ἐτεθείμεθον, ἐτέθεισθον, ἐτεθείσθην· ἐτεθείμεθα, ἐτέθεισθε, ἐτέθειντο. Ἀορίστου πρώτου παθητικοῦ. Ἐτέθην. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ τέθειμαι παρακειμένου γὰρ τέθειμαι κατὰ πλεονασμὸν ἔχει τὸ ι γέγονεν ὁ παθητικὸς

πρῶτος ἀόριστος ἐτέθην τροπῇ τῆς ᾠ-α-ι εἰς ᾠ-η-ν καὶ ἀποβολῇ τοῦ κατ' ἀρχὴν συμφώνου· πῶς δὲ κανονίζεται ὁ παθητικός πρῶτος ἀόριστος, ἐν τοῖς εἰς ᾠ μεμαθήκαμεν. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τοῦ τέθεται παρακεῖται μένου, τραπέισης τῆς ᾠ-α-ι συλλαβῆς εἰς ᾠ-η-ν, ἐτέθην ὡφείλεν εἶναι ὁ παθητικός πρῶτος ἀόριστος· ἀλλὰ διὰ τὴν κακοφωνίαν τῆς ἐπαλληλίας τοῦ δασέος ᾠ τροπὴ παρηκολούθησε τοῦ πρώτου ᾠ εἰς -τ, καὶ γέγονεν ἐτέθην, ὡς περ τὸ τέθουμαι ἐθύθην καὶ ἐτύθην. Εἰ δέ τις εἴποι, διατί γὰρ τὸ πρῶτον ᾠ ἐτράπη καὶ μὴ τὸ τελευταῖον, λέγομεν ὅτι οὐκ ἡδύνατο τὸ τελευταῖον ᾠ τραπῆναι, ἐπειδὴ ὁ πρῶτος ἀόριστος ὁ παθητικός εἰς ᾠ-η-ν θέλει λήγειν, οἷον ἐτύφθην. Τούτων οὕτως ἐχόντων τὸ ἐγνώσθην καὶ ἡδυνάσθην <καὶ ἡδυνήθην> μακρᾷ παραληγόμενα οὐκ εἰσὶν ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ-ι, ἀλλ' ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ· εἰ γὰρ ἦσαν ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ-ι, οὕτως ἤμελλον εἶναι, γνῶμι γνῶσω ἔγνωκα ἔγνωμαι ἐγνόθην διὰ τοῦ -ο, ὡς περ δίδωμι δώσω δέδωκα δέδομαι ἐδόθην, πῶμι πώσω πέπωκα πέπομαι ἐπόθην, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ δύνημι δυνήσω δεδύνηκα εἶχεν εἶναι δεδύναμαι καὶ ἐδυνάθην, ὡς περ βίβημι βήσω βέβηκα βέβημαι καὶ ἐβάθην (ἐξ οὗ τὸ παρεβάθην)· ἀλλ', ὡς εἴρηται, ἀπὸ τῶν εἰς ᾠ εἰσὶν. Καὶ τὸ μὲν ἐγνώσθην γέγονε τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστι γνῶω τῆς ἔκτης συζυγίας, ἐξ οὗ τὸ ὑποτακτικὸν παρὰ τῷ ποιητῇ <Α 302> ἵνα γνῶωσι καὶ οἶδε, καὶ τούτου ὁ μέλλων γνῶσω, εἴτα ὁ παρακεῖμενος ὁ ἐνεργητικός ἔγνωκα, ὁ παθητικός ἔγνωσμαι, καὶ λοιπὸν ὁ παθητικός πρῶτος ἀόριστος ἐγνώσθην. Τὸ δὲ ἡδυνάσθην γέγονε τοῦτον τὸν τρόπον· ὡς ἀπὸ τοῦ δυ νάζω <γίνεται> δυνάσω δεδύνακα δεδύνασμαι καὶ ἐδυνάσθην, ὡς περ φράζω φράσω πέφρακα πέφρασμαι ἐφράσθην, καὶ κατὰ ἔκτασιν Ἀττικὴν τοῦ -ε εἰς τὸ -η ἡδυνάσθην, ὡς περ ἔμελλον ἤμελλον· πάλιν ὡς ἀπὸ τοῦ δυνῶ δυνᾶς περισπωμένου τῆς δευτέρας συζυγίας γίνεται δυνήσω δεδύνηκα δεδύνημαι ἐδυνήθην, καὶ κατὰ ἔκτασιν Ἀττικὴν τοῦ -ε εἰς τὸ -η ἡδυνήθην. Ἐτέθης, ἐτέθη· ἐτέθητον, ἐτεθήτην· ἐτέθημεν, ἐτέθητε, ἐτέθησαν· εἴρηται. Ἀόριστος δεύτερος ἐν τοῖς παθητικοῖς τῶν εἰς ᾠ-ι οὐκ ἔστιν, 355 ἐπειδὴ προελήφθη ὁ χρόνος ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς· καὶ γὰρ ὁ δεύτερος ἀόριστος ὁ παθητικός μακροκαταληκτεῖν θέλει· ἐπειδὴ οὖν ὁ δεύτερος ἀόριστος <ὁ> ἐνεργητικός μακροκαταληκτεῖ ἐν τοῖς εἰς ᾠ-ι, οἷον ἔστην ἔγνω ἔδων, τούτου χάριν ὡς προληφθέντος τοῦ χρόνου, ἤγουν τῆς μακροκαταληξίας, ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς ἐπιλέλοιπε τὸ παθητικόν. Ὁ μέντοι ἔστην δεύτερος ἐνεργητικός, ὡς καὶ ὁ τεχνικός φησιν, τὴν μὲν φωνὴν ἔχει ἐνεργητικὴν, ὡς περ τὸ ἔθην καὶ ἔβην ὡς περ γὰρ ἀπὸ τοῦ θήσω καὶ βήσω ἔθην καὶ ἔβην, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ στήσω ἔστην τὴν δὲ σημασίαν καὶ τὴν σύνταξιν παθητικὴν ἔχει· ἔστην γὰρ ὑπὸ σοῦ φαμέν, ὡς περ ἐστάθην ὑπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἔστην σε, ὡς περ ἔστησά σε [καὶ ἔβην σε] καὶ ἔθην σε. Ἰστέον <δὲ> ὅτι ὡς περ ὁ ἔστην δεύτερος ἀόριστος ἐνεργητικός τῇ μὲν φωνῇ ἐνεργητικός ἐστίν, τῇ δὲ συντάξει παθητικός, οὕτω καὶ ὁ ἥλων δεύτερος ἀόριστος ἐνεργητικός, ἀπὸ τοῦ ἁλώσω μέλλοντος <γινόμενος>, τῇ μὲν φωνῇ ἐνεργητικός <ἐστίν>, ἥλων γάρ, ὡς ἔδων καὶ ἐβίων, τῇ δὲ συντάξει παθητικός· ἥλων γὰρ ὑπὸ σοῦ φαμέν, καὶ οὐχ ἥλων σε· οὗτος δὲ ὁ ἥλων δεύτερος ἀόριστος ἐνεργητικός κατὰ διάλυσιν τοῦ -η εἰς τὸ -ε καὶ -α γίνεται ἑάλων, ὡς περ ἀπὸ τοῦ ἡδω τοῦ σημαίνοντος τὸ εὐφραίνομαι γίνεται ἡδον ὁ δεύτερος ἀόριστος ὁ ἐνεργητικός, καὶ κατὰ διάλυσιν τοῦ -η εἰς τὸ -ε καὶ -α ἔαδον ἔαδες ἔαδε, καὶ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ -υ εὕαδε. Μέσου ἀορίστου πρώτου. Ἐθηκάμην. Ἰστέον ὅτι ὁ πρῶτος μέσος ἀόριστος ἐκ τοῦ πρώτου ἀορίστου γίνεται τοῦ ἐνεργητικοῦ προσθέσει τῆς ᾠ-η-ν, <οἷον ἔθηκα ἔθη κάμην>. Ἐθήκω, ἐθήκατο· ἐθηκάμεθον, ἐθήκασθον, ἐθηκάσθην· ἐθηκάμεθα, ἐθήκασθε, ἐθήκαντο. Μέσου ἀορίστου δευτέρου. Ἐθέμην. Ἰστέον ὅτι καὶ ὁ μέσος δεύτερος ἀόριστος ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ γίνεται, προσθέσει τοῦ ᾠ <καὶ -η> καὶ συστολῇ τῆς παραληγοῦσης, ἤγουν τοῦ ἐν τῇ ληγοῦσῃ τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ φωνήεντος, οἷον ἔδων ἐδόμην, ἔθην ἐθέμην, ἔστην

ἐστάμην, ἔφην ἐφάμην· ὁ δὲ τεχνικός ἀπὸ τοῦ παθητικοῦ πρώτου ἀορίστου κανονίζει τὸν παρόντα δεύτερον ἀορίστον τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς ᾠ, λέγων ὅτι ὁ εἰς ᾠ-ἦ-ν ἀορίστος ἐν τοῖς εἰς ᾠ-ι τρέπων τὸ ᾠ εἰς τὸ ᾠ 356 μέσον ἀορίστον ποιεῖ δηλονότι δεύτερον, οἷον ἐτέθην ἐτέμην, καὶ ὑπο στρέφει τὸ παραλήγον ᾠ εἰς τὸ ἀνάλογον ᾠ καὶ γίνεται ἐθέμην· εἰρή καμεν γάρ, ὅτι ἐθέθην ὥφειλεν εἶναι ὁ παθητικός πρῶτος ἀορίστος, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τοῦ δασέος ᾠ ἐτράπη τὸ παραλήγον ᾠ εἰς τὸ ᾠ καὶ γέγονεν ἐτέθην· ἐν οὖν τῷ ἐθέμην προσῆλθε τὸ ἀνάλογον ᾠ, ἐπειδὴ οὐκέτι εὐρίσκετο ἀλλεπαλληλία τοῦ ᾠ· πάλιν ἐδόθην ἐδόμην, ἐστάθην ἐστάμην, ἐφάθην ἐφάμην, ἐπάθην ἐπάμην. Γέγονε δὲ τοῦτο τοῦτον τὸν τρόπον· ἔστιν ἐνεστώς τῆς δευτέρας συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι ἵπτημι, ἐξ οὗ ὁ παθητικός ἐνεστώς ἵπταμαι· τούτου ὁ μέλλων πτήσω, καὶ ὁ δεύτερος ἀορίστος ὁ ἐνεργητικός ἔπτην, εἴτα ὁ ἐνεργητικός παρακεί μενος ἔπτηκα, καὶ ὁ παθητικός ἔπταμαι, καὶ λοιπὸν ὁ παθητικός πρῶτος ἀορίστος ἐπάθην, καὶ ὁ μέσος δεύτερος ἀορίστος ἐπάμην, εἴτε ἀπὸ τοῦ ἐπάθην τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠ, εἴτε ἀπὸ τοῦ ἔπτην δευτέρου ἀορίστου ἐνεργητικοῦ, πρὸ τοῦ ᾠ προσελθόντος τοῦ ᾠ καὶ ἦ καὶ τῆς παραληγούσης συσταλείσης. Τούτων οὕτως ἐχόντων φησὶν ὁ τεχνικός τὸ ἡκάμην καὶ ἐθηκάμην ἡμαρτῆσθαι, ὡς κατὰ συνεκδρομὴν ποιήσαντα ἕτερον ἀορίστον πρῶτον, ὡς περ ἔγραφα ἔγραψάμην· τοῦτο δὲ φησὶν ὁ τεχνικός, δοξάζων ἕνα μόνον εἶναι <ἐν> τοῖς εἰς ᾠ-ι μέσον ἀορίστον, ὡς περ καὶ ἕνα παθητικόν. Οὐ καλῶς <δὲ> δοξάζει ὁ τεχνικός, λέγων ἡμαρτῆσθαι καὶ παρανενο μῆσθαι τὸ ἡκάμην καὶ ἐθηκάμην ἀπὸ τοῦ ἡκα καὶ ἔθηκα προσθέσει τῆς ᾠ-ἦ-ν γενόμενα ὁμοίως τοῖς εἰς ᾠ· εὐρίσκομεν γάρ καὶ ἄλλους τοιούτους μέσους ἀορίστους ἐπὶ τῶν εἰς ᾠ-ι, κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον ἀπὸ τῶν ἐνεργητικῶν πρώτων ἀορίστων γενομένους, οἷον ἀπὸ τοῦ ἵστημι ἔστησα γίνεται πρῶτος <μέσος> ἀορίστος ἐστησάμην, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ βίβημι ἔβησα (τοῦ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι) γίνεται ἐβησάμην, ἐξ οὗ τὸ τρίτον παρὰ τῷ ποιητῇ <Π 810> βήσατ' ἄφ' ἵππων, καὶ ἐν συνθέσει παρὰ τῷ αὐτῷ <φ 5> κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἷο δόμοιο· εἰσὶν οὖν οὗτοι πρῶτοι μέσοι ἀορίστοι ἀπὸ τῶν ἐνεργητικῶν πρώτων ἀορίστων γενομένοι προσθέσει τῆς ᾠ-ἦ-ν, ὡς ἐν τοῖς εἰς ᾠ μεμαθήκαμεν. Ἔθεσο. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ τρίτου προσώπου γέγονε τοῦ ἔθετο τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς τὸ ᾠ, ἢ γὰρ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἰς ᾠ μετ' ὀξείας τάσεώς ἐστίν, οἷον θεῖς· καὶ πάλιν ἔδοτο ἔδοσο, ὅτι δούς ἢ ἐνεργητικὴ μετοχὴ ταῦτα δέ, φημι <δὴ> τὸ ἔθεσο καὶ ἔδοσο, κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ᾠ καὶ κῶσιν τῶν φωνηέντων γίνονται ἔθου καὶ ἔδου, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ 357 Αἰ. 536> ἐπήνεσ' ἔργον καὶ πρόνοιαν ἦν ἔθου. Ἔθετο· ἐθέ μεθον, ἔθεσθον, ἐθέσθην· ἐθέμεθα, ἔθεσθε, ἔθεντο. Μέλλοντος παθητικοῦ πρώτου. Τεθήσομαι. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ παθητικοῦ πρώτου ἀορίστου γέγονεν ὁ τεθήσομαι παθητικός μέλλων πρῶτος, κατὰ <τὸ> τρίτον πρόσωπον προσελθόντος τοῦ ᾠ-ο-ᾠ-α-ι καὶ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως ἀποβληθείσης, οἷον ἐτέθη τεθήσομαι· πῶς δὲ κανονίζονται οἱ παθητικοὶ μέλλοντες, ἐν τοῖς εἰς ᾠ μεμαθήκαμεν. Ἰστέον <δὲ> ὅτι δεύτερος μέλλων παθητικός ἐν τοῖς εἰς ᾠ-ι <οὐκ ἔστιν, ἐπειδὴ οὔτε δεύτερος ἀορίστος παθητικός ἔστιν ἐν τοῖς εἰς ᾠ-ι· ὁ δὲ δεύτερος μέλλων παθητικός> ἐκ τοῦ δευτέρου ἀορίστου παθητικοῦ γίνεται, ὡς ἐν τοῖς εἰς ᾠ μεμαθήκαμεν. Τεθήση, τεθήσεται· τεθησόμεθον, τεθήσεσθον, τεθήσεσθον· τεθησόμεθα, τεθήσεσθε, τεθήσονται. Μέσου μέλλοντος πρώτου. Θήσομαι. Ἰστέον ὅτι ὁ πρῶτος μέσος μέλλων ἐκ τοῦ πρώτου μέλλοντος τοῦ ἐνεργητικοῦ κανονίζεται, προσθέσει τῆς ᾠ-α-ι καὶ συστολῇ τοῦ ᾠ εἰς ᾠ, οἷον δώσω δώσομαι, κτήσω κτήσομαι. Ἰστέον <δὲ> ὅτι δεύτερος μέσος μέλλων οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς εἰς ᾠ-ι, ἐπειδὴ οὔτε δεύτερος μέλλων ἐνεργητικός ἔστιν ἐν τοῖς εἰς ᾠ-ι, ὡς προεῖρηται, ἐκ δὲ τοῦ δευτέρου μέλλοντος τοῦ ἐνεργητικοῦ γίνεται ὁ δεύτερος μέσος μέλλων, ὡς ἐν τοῖς εἰς ᾠ μεμαθήκαμεν. Θήση, θήσεται· θησόμεθον, θήσεσθον, θήσεσθον· θησόμεθα,

θήσεσθε, θήσονται. Μετ' ὀλίγον μέλλοντος.<Τεθείσομαι>. Ἰστέον ὅτι ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων ἐκ τοῦ δευτέρου προσώπου τοῦ παρακειμένου γίνεται, πρὸ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου προσ ερχομένου τοῦ ὠ καὶ τοῦ ᾠ, οἷον ἔστασαι ἐστάσομαι, δέδοσαι δέδοσομαι, τέθεισαι τεθείσομαι. Τεθείση, τεθείσεται· τεθεισόμεθον, τεθεί σεσθον, τεθείσεσθον· τεθεισόμεθα, τεθείσεσθε, τεθείσονται. Ἀπαρέμματα ἐνεργητικά.<Χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ. Τιθέναι.> Ἰστέον ὅτι ὁ μὲν τεχνικός φησιν, ὡς τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξείας 358 τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾠ-τ κλινομένην εἰς ᾠ-α-ι ποιοῦσι τὸ ἀπαρέμφατον, οἷον νυγείς νυγῆναι, τιθεῖς τιθέναι, διδούς διδόναι· χρή δὲ γινώσκειν, <ὅτι> εἰ καὶ μὴ διὰ τοῦ ᾠ-τ κλίνεται ἡ μετοχή, εἰς ᾠ δὲ λήγει μετ' ὀξείας τάσεως, εἰς ᾠ-α-ι ποιοῦσι τὸ ἀπαρέμφατον, οἷον πεποιθῶς πεποιθέναι. Κρεῖττον οὖν <ἐστίν> οὕτω λέγειν, ὅτι τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξείας τάσεως εἰς ᾠ-α-ι ποιοῦσι τὸ ἀπαρέμφατον ἐπὶ τῶν εἰς ᾠ-ι, καὶ συστολὴ παρακολουθεῖ δηλονότι τῆς παραληγούσης κατὰ τὰ ἀπαρέμματα ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ παρατατικῷ, οἷον ἐτίθην τιθεῖς τιθέναι, ἴστην ἰστάς ἰστάναι, ἐδίδων διδούς διδόναι, ἐξεύγνυν ζευγνύς ζευγνύναι. Πρόσκει ται ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ παρατατικῷ διὰ τὸν δεύτερον ὁρίστον· τὰ γὰρ ἀπαρέμματα τῶν εἰς ᾠ-ι τοῦ δευτέρου ὁρίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ οὐ συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν, <οἷον> ἔστην στάς στήναι, ἔγνω γνούς γνῶναι, ἔβην βάς βῆναι, ἦλων ἀλούς ἀλῶναι, <ἐβίων> βιούς βιῶναι· σεσημειῶται τὸ δοῦναι θεῖναι εἶναι (ὃ σημαίνει τὸ ἀπολῦσαι, ἐξ οὗ τὸ ἀφεῖναι), ὅτι ἀπαρέμματα ὄντα δευτέρου ὁρίστου ἐνεργητικοῦ οὐκ ἐφύλαξαν τὸ φωνῆεν τοῦ ὁρίστου, ἀλλὰ διὰ διφθόγγου ἐγένοντο, ἔδων γὰρ διὰ τοῦ ᾠ καὶ δοῦναι διὰ τῆς ὠ-υ διφθόγγου, καὶ πάλιν ἔθην καὶ ἦν (σημαίνει δὲ τὸ ἀπέλυσαι) <διὰ τοῦ ᾠ καὶ> θεῖναι εἶναι διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου· περὶ δὲ τούτων, φημὶ δὴ τοῦ δοῦναι θεῖναι εἶναι, ἐν τοῖς ἀπαρεμμάτοις τῶν εἰς ᾠ μεμαθήκαμεν ἐν τῇ περὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου διδασκαλίᾳ. Διὰ τοῦτο δὲ τὰ ἀπαρέμματα τῶν εἰς ᾠ-ι κατὰ μὲν τὸν ἐνεστῶτα καὶ παρατατικὸν συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν, κατὰ δὲ τὸν δεύτερον ὁρίστον τὸν ἐνεργητικὸν οὐ συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν, ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς ὁριστικοῖς, ὡς ἐκεῖσε μεμαθήκαμεν, ὁ μὲν ἐνεστῶς καὶ ὁ παρατατικὸς τῶν εἰς ᾠ-ι συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οἷον τίθημι τίθεμεν, δίδωμι δίδομεν, ὁ δὲ δεύτερος ὁρίστος ὁ ἐνεργητικὸς οὐ συστέλλει τὴν παραλήγουσαν ἐν τοῖς πληθυντικοῖς, οἷον ἔστην ἔστημεν, ἔγνω ἔγνωμεν, σεσημειωμένου τοῦ ἔδομεν καὶ ἔθεμεν καὶ ἔμεν (ὃ σημαίνει τὸ ἀπελῦσαι μεν), θέλουσι δὲ τὰ εἰς ᾠ-α-ι ἀπαρέμματα τὴν παραλήγουσαν φυλάττειν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὁριστικοῦ, οἷον ἐτύφθημεν τυφθῆναι· οὕτως οὖν καὶ τίθεμεν τιθέναι καὶ ἴσταμεν ἰστάναι καὶ δίδομεν διδόναι καὶ ζευγνύμεν ζευγνύναι (διὰ συνεσταλμένου τοῦ ᾠ) καὶ ἔστημεν στήναι καὶ ἔβημεν βῆναι καὶ ἔγνωμεν γνῶναι καὶ ἔλωμεν ἀλῶναι καὶ ἐβίωμεν βιῶναι· περὶ γὰρ τοῦ ἔδομεν δοῦναι καὶ ἔθεμεν θεῖναι καὶ ἔμεν εἶναι, ὅτι οὐκ ἐφύλαξαν τὴν παραλήγουσαν τοῦ 359 πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὁριστικοῦ, ἀλλὰ διὰ διφθόγγου ἐγένοντο, καὶ περὶ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελί κουτετύφαμεν γὰρ διὰ τοῦ ᾠ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ὁριστικοῦ καὶ τετυφέναι διὰ τοῦ ᾠ ἐν τοῖς εἰς ᾠ μεμαθήκαμεν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχειν ὠφείλεν εἶναι ἔναι διὰ τοῦ ᾠ καὶ οὐ διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὁριστικοῦ, φημὶ δὴ τοῦ εἰμί, ἐμέν ἐστίν, ὅπερ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾠ γίνεται ἐσμέν. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι εὐρηται καὶ εἰμέν διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾠ, <οἷον> <Η 231> ἡμεῖς δ' εἰμέν τοῖοι· οὐκ ἄτοπον οὖν ἐκ τοῦ εἰμέν τοῦ διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου γενέσθαι τὸ εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχειν διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου· τὸ δὲ εἶναι ἀπαρέμφατον τὸ ἐπὶ τοῦ πορευθῆναι (ἐξ οὗ τὸ ἀπεῖναι) καὶ αὐτὸ διὰ τῆς ᾠ-ι

Τούτων οὕτως ἔχόντων φησὶν ὁ τεχνικὸς ἕτερον κανόνα, κανονίζων τὰ ἐνεργητικὰ ἀπαρέμματα τοῦ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ τῶν εἰς ᾤ-μ-ι- πᾶν ὀριστικὸν πληθυντικὸν ἐνεργητικὸν τῶν εἰς ᾤ-μ-ι χρόνου ἐνεστῶτος τροπῇ τῆς ᾤ-μ-ἦ-ν εἰς ᾤ-ν-α-ι ποιεῖ τὸ ἀπαρέμμα τον, οἷον τίθεμεν τιθέναι. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τεθεικέναι. Ὡς περ ἐν τοῖς εἰς ᾤ-ω ὀριστικοῖς ὁ ἐνεργητικὸς παρακειμένος κατὰ τὸ τρίτον αὐτοῦ πρόσωπον προσλαμβάνων τὴν ᾤ-ν-α-ι τὸ ἀπαρέμματον ποιεῖ, οὕτω καὶ ἐν τοῖς εἰς ᾤ-μ-ι γίνεται· μέσου δὲ ἀπαρέμματον οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς εἰς ᾤ-μ-ι εὐρεῖν, ἐπειδὴ οὐτε ὀριστικὸς μέσος παρακειμένος. Ἀόριστοι πρώτου οὐκ ἔστιν οὐδεμία κλίσις μετὰ τὰ ὀριστικά. Ἦδη καὶ ἐν τοῖς εἰς ᾤ-ω μεμαθήκαμεν, ὅτι ὁ ἔθηκα <καί> ὁ ἔδωκα καὶ ὁ ἦκα (σημαίνει δὲ τὸ ἔπεμψα) πρῶτοι ἀόριστοι σεσημειώνονται, καὶ ὅτι μετὰ τὰ ὀριστικά οὐκ ἐκλίθησαν· οὐτε γὰρ εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις κλίνονται, δηλονότι μετὰ τὴν ὀριστικὴν, οὐτε εἰς τὰς μετοχάς. Γίνεται <δὲ> τὸ ἀπαρέμματον τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ ἐν τοῖς εἰς ᾤ-μ-ι ὥς περ ἐν τοῖς εἰς ᾤ-ω ἀπαραλλάκτως· καθάπερ γὰρ ἀπὸ τοῦ ἔτυπα ὀριστικοῦ πρώτου ἀορίστου γίνεται τὸ ἀπαρέμματον τύψαι, οὕτως ἀπὸ τοῦ ἔβησα καὶ ἔστησα καὶ ἔφησα ἀορίστων γίνονται τὰ ἀπαρέμματα 360 στήσαι καὶ βῆσαι καὶ φῆσαι· οὗτοι γὰρ οἱ ἀόριστοι οὐχ ἡμάρτηνται, ὥς περ ὁ ἔδωκα καὶ ὁ ἔθηκα καὶ ὁ ἦκα. Ἀορίστου δευτέρου. Θεῖναι. Λέγει ὁ τεχνικός, ὅτι ἀναλόγως μὲν τῇ μετοχῇ εἰς ᾤ-ς οὕση ὀξυτόνῳ, οἷον θεῖς <καί> εἷς, <θεῖναι καί> εἶναι ἐστὶ τὸ ἀπαρέμματον· ἔδει μέντοι αὐτὸ θῆναι <καί ἦναι> γενέσθαι διὰ τοῦ ᾤ-η, τὸ γὰρ τρίτον πρόσωπον τοῦ δευτέρου ἀορίστου τοῦ ἐνεργητικοῦ προσθέσει τῆς ᾤ-ν-α-ι καὶ συστολῇ τῆς ἀρχούσης τὸ ἀπαρέμματον ποιεῖ, οἷον ἔστη στήναι, ἔβη βῆναι, ἔγνω γνῶναι· ἄλλ’ ἐμάθομεν, ὅτι ἡμάρτηται τὸ θεῖναι δοῦναι εἶναι. Μέλλοντος πρώτου. Θήσειν. Ὡς περ ἐπὶ τῶν εἰς ᾤ-ω τὸ ἀπαρέμματον ἐνεργητικὸν τοῦ πρώτου μέλλοντος κανονίζεται ἀπὸ τοῦ τρίτου προσώπου τῶν ἐνικῶν προσθέσει τοῦ ᾤ-ν, οἷον τύψει τύψειν, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν εἰς ᾤ-μ-ι ἀπαραλλάκτως. Δευτέρου μέλλοντος ἐνεργητικοῦ ἀπαρέμματον ἐν τοῖς εἰς ᾤ-μ-ι οὐκ ἔστιν, ἐπειδὴ οὐδὲ ὀριστικὸς δεύτερος μέλλων ἐνεργητικὸς ἔστιν ἐν τοῖς εἰς ᾤ-μ-ι. Ἀπαρέμματα παθητικά. Χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ. Τίθεσθαι. Ἐμάθομεν ὅτι πᾶν τρίτον πρόσωπον παθητικὸν ἢ μέσον, ἔχον τὸ -τ κλιτικόν, τρέπον τὴν ἐσχάτην εἰς ᾤ-θ-α-ι καὶ τὴν κατ’ ἀρχὰς κλιτικὴν ἔκτασιν συστέλλον τὸ ἀπαρέμματον ποιεῖ· καὶ εἰ μὲν καθαριεῖται τὸ -τ, καὶ τὸ ᾤ-ς προσλαμβάνει, εἰ δὲ συμφώνῳ παραλήγοιτο, τηρεῖ τὸ σύμφωνον, χωρὶς εἰ μὴ πω ψιλὸν εἴῃ, τότε γὰρ δι’ ἀσυνταξίαν εἰς τὸ ἀντίστοιχον <τὸ> δασὺ τρέπεται. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τεθεισθαι. Ἀπὸ τοῦ τέθεται γέγονε τεθεῖσθαι, ὥς περ ἀπὸ τοῦ πεποιήται πεποιῆσθαι· διατί δὲ καταβιβάζει τὸν τόνον, ἐν τοῖς εἰς ᾤ-ω μεμαθήκαμεν. Ἀορίστου πρώτου. Τεθῆναι. Ἀπὸ τοῦ ἐτέθη γέγονε τεθῆναι· εἰς ᾤ-ς γὰρ ἐστὶ μετ’ ὀξεῖας τάσεως ἢ μετοχή, οἷον τεθείς, καὶ εὐλόγως εἰς ᾤ-ν-α-ι ποιεῖ τὸ ἀπαρέμματον. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς εἰς ᾤ-μ-ι οὐκ ἔστιν ἀπαρέμματον δευτέρου παθητικοῦ ἀορίστου, ἐπειδὴ οὐτε ὀριστικὸς εὐρίσκεται παθητικὸς δεύτερος ἀόριστος ἐν τοῖς εἰς ᾤ-μ-ι δι’ ἣν ἔγνω μεν αἰτίαν. Μέσου ἀορίστου <δευτέρου>. Θέσθαι. Ἀπὸ τοῦ ἔθετο γέγονε θέσθαι, ὥς περ ἀπὸ τοῦ ἐλάβετο λαβέσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι παρέλιπεν ὁ 361 τεχνικὸς τὸ ἀπαρέμματον τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου, τὸ γὰρ θέσθαι δευτέρου μέσου ἀορίστου ἐστίν· ἔστιν οὖν τὸ ἀπαρέμματον τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου ἀπὸ τοῦ ἐστήσατο στήσασθαι, ὥς περ ἀπὸ τοῦ ἐποιήσατο ποιήσασθαι· ὁ γὰρ ἔθηκάμην πρῶτος μέσος ἀόριστος οὐκ ἔχει ἀπαρέμματον· ἐμάθομεν γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν, ὅτι τὸ ἔθηκα ἔδωκα ἦκα (ὁ

σημαίνει τὸ ἔπεμψα) οὐ κλίνονται μετὰ τὰ ὀριστικά· οὔτε γὰρ εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις κλίνονται μετὰ τὴν ὀριστικήν, οὔτε εἰς τὰς μετοχάς. Μέλλοντος πρώτου παθητικοῦ. Τεθήσεσθαι. Ἀπὸ τοῦ τεθή σεται γέγονε τεθήσεσθαι, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ τυφθήσεται τυφθήσεσθαι. Δευτέρου μέλλοντος παθητικοῦ ἐν τοῖς εἰς ᾧ οὐκ ἔστιν ἀπαρέμφατον, διότι οὐδὲ ὀριστικὸς εὐρίσκεται παθητικὸς δεύτερος μέλλων ἐν τοῖς εἰς ᾧ, ὡς ἔγνωμεν. Μέσου μέλλοντος πρώτου. Θήσεσθαι. Ἀπὸ τοῦ θήσεται γέγονε τὸ ἀπαρέμφατον θήσεσθαι. Ἰστέον δὲ ὅτι μέσου δευτέρου μέλλοντος ἐν τοῖς εἰς ᾧ οὐκ ἔστιν ἀπαρέμφατον, ἐπεὶ οὐδὲ ὀριστικὸς μέσος δεύτερος μέλλων εὐρίσκεται ἐν τοῖς εἰς ᾧ. Μετ' ὀλίγον μέλλοντος. Τεθείσεσθαι. Ἀπὸ τοῦ τεθείσεται γέγονε τεθείσεσθαι· ἰστέον δὲ ὅτι συνέπεσον ἐνταῦθα κατὰ <τὴν> φωνὴν τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ παθητικοῦ πρώτου μέλλοντος καὶ τὸ ἀπαρέμφατον τοῦ μετ' ὀλίγον μέλλοντος, ἀλλὰ κατὰ τὴν γραφὴν διαστέλλονται. Προστακτικὰ ἐνεργητικά. Χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ. Τίθετι.

Ἰστέον ὅτι τὰ προστακτικὰ τῶν εἰς ᾧ τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ διχῶς κανονί ζονται· κανονίζονται γὰρ ἐκ τοῦ παρατατικοῦ τῷ κοινῷ λόγῳ, τουτέστιν ὥσπερ τὰ εἰς ᾧ, τοῦ τρίτου προσώπου τὴν ἐν ἀρχαῖς κλιτικὴν ἔκτασιν ἀποβάλλοντα, οἷον ἐτίθει τίθει σύ, ἴστη σύ, ἐπίμπλη πίμπλη σύ· γίνονται δὲ καὶ τῷ λόγῳ τῆς μετοχῆς εἰς ᾧ· καθόλου γὰρ πᾶσα μετοχὴ εἰς ᾧ λήγουσα μετ' ὀξείας τάσεως διὰ τοῦ ᾧ κλινομένη εἰς ᾧ ποιεῖ τὸ προστακτικόν, οἷον ἐτύφθη τυφθεῖς τυφθέντος τύφθηθι, καὶ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν δασέων κατὰ μετάθεσιν τοῦ ᾧ εἰς τὸ ᾧ τύφθηθι. Τὰ δὲ εἰς ᾧ κατὰ τὸν ἐνεστώτα καὶ παρατατικὸν καὶ συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν ἐν τοῖς προστακτικοῖς πρὸς τὴν παραλήγουσαν τοῦ πρώτου προσώπου τῶν πληθυντικῶν τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ, οἷον ἰστάς ἰστάντος ἴσταμεν ἴσταθι, διδούς διδόντος δίδομεν δίδοθι· τὸ γὰρ παρὰ τῷ ποιητῇ <γ 380> δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν ποιητικῶς ἐξέτεινε τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ· πρόσκειται κατὰ τὸν ἐνεστώτα καὶ παρατατικόν διὰ τὸν δεῦ 362 τερον ἀόριστον· τὰ γὰρ προστακτικὰ τῶν εἰς ᾧ τοῦ δευτέρου ἀόριστου οὐ συστέλλουσι τὴν παραλήγουσαν τῶν πληθυντικῶν, οἷον στάς στάντος ἔστημεν στήθι, βάς βάντος ἔβημεν βῆθι, γνούς γνόντος ἔγνωμεν γνόθι· σεσημειώται τὸ δός θές ἔς (ὃ σημαίνει τὸ πέμψον καὶ ἀπόλυσον, ἔξ οὗ τὸ ἄφες καὶ πρόες), ὅτι ταῦτα ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾧ μετ' ὀξείας τάσεως διὰ τοῦ ᾧ κλινομένην, οἷον δούς δόντος, θεῖς θέντος, εἷς ἔντος (ἔξ οὗ τὸ ἀφείς ἀφέντος), οὐκ ἔχουσιν εἰς ᾧ τὸ προστακτικόν, δός γὰρ καὶ θές καὶ ἔς τὰ προστακτικὰ τούτων· τὸ δὲ ἔς, ὡς εἴρηται, σημαίνει τὸ πέμψον, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ <Α 127> ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῶ πρόες. Τούτων οὕτως ἐχόντων τὸ ἴθι, ὃ σημαίνει τὸ πορεύου, οἷον <Α 32> ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι, ἀπὸ τοῦ εἶμι τοῦ σημαίνοντος τὸ πορεύομαι γέγονεν· ἔστι γὰρ ἴμεν τὸ πληθυντικὸν διὰ τοῦ ᾧ, ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, καὶ λοιπὸν ἐκείθεν τὸ προστακτικὸν τροπῇ τῆς ᾧ εἰς ᾧ γέγονεν ἴθι, ὥσπερ ἴστα μεν ἴσταθι, δίδομεν δίδοθι. Τὸ δὲ ἴθι τὸ σημαῖνον τὸ ὑπαρχε γέγονεν οὕτως· ἔστιν εἰμί, ὃ σημαίνει τὸ ὑπάρχω, τούτου τὸ πληθυντικὸν ἐμέν, ὅπερ κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ᾧ γίνεται ἐσμέν· ἀπὸ τοῦ ἐμέν ἀναλόγως γέγονε τὸ προστακτικὸν ἔθι, καὶ πλεονάσαντος τοῦ ᾧ ἐτράπη τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ καὶ γέγονεν ἴσθι (ἀντὶ τοῦ ὑπαρχε), ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἔχω πλεονάσαντος τοῦ ᾧ τρέπεται τὸ ᾧ εἰς τὸ ᾧ καὶ γίνεται ἴσχω· πολλάκις γὰρ πλεονάζοντος συμφώνου τρέπεται τὸ ᾧ εἰς ᾧ, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ μένω μίμνω, τέκω τίκτω· τοῦτο δὲ τὸ ἴσθι τὸ σημαῖνον τὸ ὑπαρχε κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον τὸ ὀφειλόμενον ᾧ ἀναδέχεται καὶ γίνεται ἔστω. Τὸ δὲ ἴσθι τὸ σημαῖνον τὸ γίνωσκε γέγονεν οὕτως· ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ἴσθιμι γέγονεν ἴσταμεν καὶ ἴσταθι, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἴσθιμι τοῦ σημαίνοντος τὸ γινώσκω, ὅπερ δωρικῶς γίνεται ἴσαμι, ὡς δηλοῖ ὁ Θεόκριτος λέγων <5, 119> καλῶς μάλα, τοῦτό γ' ἴσαμι, καὶ γίνεται τὸ πληθυντικὸν ἴσαμεν καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ᾧ ἴσμεν· ἐκ δὲ τούτου γίνεται τὸ προσ

τακτικὸν ἴσαθι καὶ κατὰ συγκοπὴν τοῦ ᾠ ἴσθι, καὶ λοιπὸν τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς ᾠ τὸ τρίτον ἴστω. Τιθέτω. Εἴρηται ὅτι τὰ εἰς ᾠ προστακτικὰ τροπῇ τοῦ ᾠ εἰς ᾠ τὸ τρίτον πρόσωπον ποιούσιν, οἷον δίδοθι διδότη, γνῶθι γνώτω, ἴθι ἴτω, βῆθι βήτω, στῆθι στήτω· οὕτως οὖν καὶ τίθετι τιθέτω, τὸ γὰρ ᾠ ἐνταῦθα δυνάμει ᾠ ἐστίν. Τίθετον, τιθέτων· τίθετε, τιθέ τωσαν· εἴρηται. 363 Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείου. Τέθεικε, τεθεικέτω· τεθεικέτον, τεθεικέτων· τεθειέκετε, τεθεικέτωσαν. Ἀορίστου πρώτου καὶ μέλλοντος. Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ἔτυπα γέγονε τύπον, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἔθηκα ὥφειλε γενέσθαι θῆκον, ἀλλ', ὡς ἐμάθομεν, τὸ ἔθηκα ἔδωκα ἦκα μετὰ τὰ ὀριστικά οὐ κλίνονται· κλίνομεν οὖν ἀντ' αὐτοῦ τὸ στήσον, στησάτω· στησα τον, στησάτων· στησατε, στησάτωσαν. Ἀορίστου <δευτέρου>. Θές, θέτω. Ἰστέον ὅτι ὁ <δεύτερος ἀορίστος> ἔχων τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾠ τ κλινομένην, οἷον θεῖς θέντος, εἰς ᾠ ὥφειλεν ἔχειν τὸ προστακτικόν· ἀλλ' ἐμάθομεν, ὅτι σεσημείωται καὶ αὐτὸ καὶ τὸ δός καὶ τὸ ἔς· ταῦτα γὰρ μετ' ὀξείας τάσεως ἔχουσι τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ καὶ διὰ τοῦ ᾠ τ κλινομένην, οἷον δούς δόντος, εἰς ἔντος (ἐξ οὗ τὸ ἀφείς ἀφέντος), <καὶ οὐκ ἔχουσιν εἰς ᾠ τὸ προστακτικόν>. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἀορίστον μόνον λέγομεν ἐνταῦθα, οὐ μὴν ἀορίστον καὶ μέλλοντα, ἐπειδὴ, ὡς ἐμάθομεν, οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς εἰς ᾠ δεῦτερος μέλλων ὀριστικὸς ἐνεργητικός. Θέτον, θέτων· θέτε, θέτωσαν. Προστακτικὰ παθητικά. Χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ. Τίθεσο. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ δευτέρου προσώπου τοῦ παθητικοῦ παρατατικοῦ γέγονε κατὰ ἀποβολὴν τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως, οἷον ἴστασο ἴστασο, ἐδίδοσο δίδοσο. Τιθέσθω· τίθεσθον, τιθέσθων· τίθεσθε, τιθέσθωσαν. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελείου. Τέθεισο· ἀπὸ τοῦ ἐτέ θεισο γέγονε τέθεισο. Τεθείσθω· τέθεισθον, τεθείσθων· τέθεισθε, τεθείσθωσαν. Ἀορίστου πρώτου καὶ μέλλοντος. Τέθειτι. Ἔστιν ἐτέθην, καὶ ἡ μετοχὴ τεθείς τεθέντος εἰς ᾠ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾠ τ κλινομένη, καὶ γίνεται τὸ προστακτικὸν εἰς ᾠ, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν δασέων τέθειτι, τραπέντος τοῦ ᾠ εἰς ᾠ τ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς εἰς ᾠ προστακτικὸν δευτέρου ἀορίστου παθητικοῦ καὶ δευτέρου μέλλοντος οὐκ ἔστιν, ἐπειδὴ οὔτε ὀριστικὸς ἔστιν, ὡς ἐμάθομεν. Τεθήτω· τέθη τον, τεθήτων· τέθητε, τεθήτωσαν. Μέσου ἀορίστου δευτέρου. Θεοῦ. Ἐμάθομεν ἀνωτέρω, ὅτι τὸ δεύτερον πρόσωπον τοῦ ἐθέμην διχῶς λέγεται· λέγεται γὰρ ἔθεσο καὶ 364 ἔθου κατὰ ἀποβολὴν <τοῦ ᾠ> καὶ κρᾶσιν τῶν φωνηέντων· ἐκ τοῦ οὖν πεπονθότος, φημί δὴ τοῦ ἔθου, γίνεται τὸ προστακτικὸν κατὰ ἀποβολὴν τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως τοῦ (ἐξ οὗ τὸ κατάθου καὶ παράθου)· φημί γὰρ ἐκ τοῦ ἔθεσο μὴ γενέσθαι τὸ προστακτικόν. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τοῦ δευτέρου μέσου ἀορίστου ἐστὶ προστακτικόν, οὐ μὴν καὶ μέλλοντος· ἐν γὰρ τοῖς εἰς ᾠ οὐκ ἔστιν, ὡς ἐμάθομεν, δεύτερος μέσος μέλλων ὀριστικός· ὀριστικοῦ δὲ μὴ ὄντος οὔτε προστακτικὸν ἔστιν. Τὸ δὲ προσ τακτικὸν τοῦ πρώτου ἀορίστου καὶ μέλλοντος οὐ παρέθετο, ἐπειδὴ, ὡς ἐμάθομεν, τὸ ἔθηκα ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἔδωκα καὶ ἦκα (ὃ σημαίνει τὸ ἔπεμψα) μετὰ τὰ ὀριστικά οὐ κλίνονται· οὔτε γὰρ εἰς τὰς μετοχὰς κλίνονται οὔτε εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις· τὸ μέντοι ἐστησάμην δύναται κατὰ ἀναλογίαν ἔχειν τὸ προστακτικὸν τὸ στήσαι σύ, ὥσπερ τὸ ἐποιησά μην ποιήσαι σύ. Θέσθω· θέσθον, θέσθων· θέσθε, θέσθωσαν. Εὐκτικὰ ἐνεργητικά. Χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ. Τιθείην. Εἴρηται ὅτι τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ᾠ μετ' ὀξείας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ᾠ τ κλινομένην εἰς ᾠ ἡ ν καθαρὸν ἔχουσι τὸ εὐκτικόν, <οἷον> τιθείς τιθέντος τιθείην καὶ ἰστάς ἰστάντος ἰσταίην <καὶ> δούς δόντος δοίην καὶ στάς στάντος σταίην καὶ φάς φάντος φαίην καὶ βάς βάντος βαίην καὶ γνούς γνόντος γνοίην· πῶς δὲ κανονίζονται, <ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν>· εἶπομεν <δὲ> καὶ περὶ τῶν εὐκτικῶν τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ᾠ, ὅτι ταῦτα οὐ παραλήγονται διφθόγγῳ, ζευγνύην <γὰρ> καὶ πηγνύην χωρὶς τοῦ ᾠ. Ἀποροῦσι δὲ τινες λέγοντες, εἰ ἄρα τὸ ᾠ διὰ τῆς προσ θήκης τοῦ ᾠ

πέφυκε μεγεθύνεσθαι, οἷον τύπτοντος τύπτουσα, διατί ἐπὶ τοῦ δόντος δοῖν καὶ γνόντος γνοῖν τὸ ἱ προσῆλθε καὶ οὐ τὸ ὑ. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι διὰ τοῦτο προσῆλθε τὸ ἱ καὶ οὐ τὸ ὑ, ἐπειδὴ τὰ εὐκτικά διφθόγγω θέλουσι παραλήγεσθαι τῇ μετὰ τοῦ ἱ, οἷον τύπτοιμι ἱσταῖν τυφθεῖν· οὕτως οὖν καὶ δοῖν καὶ γνοῖν διὰ διφθόγγου τῆς μετὰ τοῦ ἱ. Τιθείης, τιθείη· τιθείητον, τιθειήτην· τιθείημεν, τιθείητε, τιθείησαν· εἴρηται. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τεθείκοιμι. Ὡς περ ἀπὸ τοῦ τετυφότος γέγονε τετύφοιμι, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ τεθεικότος τεθείκοιμι. Ἰστέον <δὲ> ὅτι <εἰ> καὶ εἰς ἥς μετ' ὀξεῖας τάσεως ἐστὶν ἡ μετοχή, 365 ἀλλ' οὐ κλίνεται διὰ τοῦ ἡντ, ἵνα γένηται εἰς ἡν καθαρὸν τὸ εὐκτικόν. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἐμάθομεν, ὡς ἡ μὲν ἀναλογία ἀπαιτεῖ τὸ τέθηκα διὰ τοῦ ἡ γράφεσθαι, θήσω γὰρ ὁ μέλλων διὰ τοῦ ἡ, ἐπεκράτησε δὲ κατὰ Βοιωτοὺς διὰ τῆς ἡε διφθόγγου γράφεσθαι. Τεθείκοις, τεθείκοι· τεθείκοιτον, τεθεικοίτην· τεθείκοιμεν, τεθείκοιτε, τεθείκοιεν· εἴρηται. Ἀορίστου πρώτου. Ἰστέον ὅτι κατὰ ἀναλογίαν τὸ ἔθηκα ὥφειλε ποιῆσαι τὸ εὐκτικὸν θήκαιμι, ὥς περ τὸ ἔτυψα τύψαιμι· ἀλλ', ὡς ἐμάθομεν, τὸ ἔθηκα ἔδωκα ἦκα (ὃ σημαίνει τὸ ἔπεμψα) μετὰ τὰ ὀριστικά οὐ κλίνονται· οὔτε γὰρ εἰς <τὰς> μετοχὰς κλίνονται οὔτε εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις· κλίνομεν οὖν ἀντ' αὐτοῦ τὸ στήσαιμι, στήσαις, στήσαι· στήσαιτον, στησαίτην· στήσαιμεν, στήσαιτε, στήσαιεν· εἴρηται. Ἀορίστου δευτέρου. Θείην. Ἰστέον ὅτι ὥς περ ἀπὸ τοῦ τυφθεῖς τυφθέντος γέγονε τυφθεῖν, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ θεῖς θέντος γέγονε θεῖν, καὶ ἀπὸ τοῦ στάς σάντος γέγονε σταῖν, καὶ ἀπὸ τοῦ δούς δόντος γίνεται δοῖν, καὶ κατ' ἕκτασιν τοῦ ὁ <εἰς ὦ> δῶν προσγραφο μένου τοῦ ἱ, <οἷον> <Π 88> δῶν κῦδος ἀρέσθαι. Θεῖης, θεῖη· θεῖητον, θειήτην· θεῖημεν, θεῖητε, θεῖησαν. Μέλλοντος πρώτου. Θήσοιμι. Ἰστέον ὅτι ὥς περ ἀπὸ τοῦ τύψων τύψοντος γίνεται τὸ εὐκτικὸν τύψοιμι, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ θήσων θήσοντος γίνεται τὸ εὐκτικὸν θήσοιμι. Δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι ἐν τοῖς εὐκτικοῖς οὐκ ἐπιλιμπάνει ὁ μέλλων τοῦ τίθημι, θήσοιμι γὰρ ἐστὶν, ὥς περ ἐπιλιμπάνει ἐν τοῖς προστακτικοῖς καὶ ἐν τοῖς ὑποτακτικῇ κοῖς· οὔτε γὰρ θῆκον λέγομεν οὔτε ἐὰν θήκω, καὶ τοῦτο εὐλόγως· καὶ γὰρ ἐν μὲν τοῖς εὐκτικοῖς οὐ συνέζευκται τῷ ἀορίστῳ ὁ μέλλων, ἵνα τοῦ ἀορίστου ἐπιλιμπάνοντος συνεπιλείψῃ καὶ ὁ μέλλων, ἐν δὲ τοῖς προστακτικοῖς καὶ τοῖς ὑποτακτικοῖς ὁ ἀόριστος καὶ ὁ μέλλων συνεζευγμένοι εἰσὶν· καὶ λοιπὸν τοῦ ἔθηκα ἐπιλιμπάνοντος καὶ μὴ δυναμένου κλίνεσθαι μετὰ τὰ ὀριστικά, συνεπιλιμπάνουσι καὶ οἱ συνεζευγμένοι αὐτῷ μέλλοντες. Θήσοις, θήσοι· θήσοιτον, θησοίτην· θήσοιμεν, θήσοιτε, θήσοιεν. Εὐκτικά παθητικά. Χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικού. Τιθείμην. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐτιθέμην γέγονε τιθείμην, ἀποβολῇ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως καὶ τοῦ ἱ πρὸ τοῦ ἡμ προσελθόντος, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ ἱστάμην ἱσταίμην καὶ ἀπὸ τοῦ ἐδιδόμην διδοίμην· τὸν δὲ κανόνα ἐν τοῖς εἰς ὦ 366 εἰρήκαμεν. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ εὐκτικά τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ἡμ οὐκ ἔχουσι πρὸ τοῦ ἡμ τὸ ἱ, ζευγνύμην γὰρ καὶ πηγνύμην χωρὶς τοῦ ἱ, ἐπειδὴ οὐδέποτε μετὰ τὴν ὑῖ δίφθογγον σύμφωνον εὐρίσκεται ἐπιφερόμενον, οἷον αἴθυια. Τιθεῖο, τιθεῖτο· τιθείμεθον, τιθεῖσθον, τιθείσθην· τιθείμεθα, τιθεῖσθε, τιθεῖντο. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τεθείμην. Ἀπὸ τοῦ τέθεμαι γέγονε τεθείμην· τεθεῖο, τεθεῖτο· τεθείμεθον, τεθεῖσθον, τεθείσθην· τεθείμεθα, τεθεῖσθε, τεθεῖντο. Ἀορίστου πρώτου. Τεθείην. Ὡς περ ἀπὸ τοῦ τυφθεῖς τυφθέντος γέγονε τυφθεῖν, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ <τεθείς> τεθέντος γέγονε τεθείην· τεθείης, τεθείη· τεθείητον, τεθειήτην· τεθείημεν, τεθείητε, τεθείησαν. Μέσου ἀορίστου δευτέρου. Θείμην. Ἀπὸ τοῦ ἐθέμην γέγονε θείμην τὸ εὐκτικόν· θεῖο, θεῖτο· θείμεθον, θεῖσθον, θείσθην· θείμεθα, θεῖσθε, θεῖντο. Ὑποτακτικά ἐνεργητικά. Χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικού. Ἐὰν τιθῶ. Εἴρηται ὅτι τὰ ἔχοντα τὴν μετοχὴν εἰς ἥς μετ' ὀξεῖας τάσεως καὶ διὰ τοῦ ἡντ κλινομένην εἰς ὦ μετὰ περισπωμένου τόνου ἔχουσι τὸ ὑποτακτικόν, <οἷον> τιθείς τιθέντος ἐὰν τιθῶ.

Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ ὑποτακτικὰ τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ τῶν εἰς ᾧ ὁμοφωνοῦσι τοῖς ἰδίους πρωτοτύποις, οἷον τιθῶ ἔάν τιθῶ. Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ τετάρτη συζυγία <τῶν εἰς ᾧ> οὐκ ἔχει ὑποτακτικά, καὶ τὴν αἰτίαν ἐν τοῖς εἰς ᾧ εἰρήκαμεν. Φησὶ δὲ ὁ τεχνικός, ὅτι τὰ δευτέρα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν εἰς ᾧ, ἐπὶ τοῦ ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ δηλονότι, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας διὰ τοῦ ἡ καὶ ἱ ἐκφέρονται, οἷον ἔάν τιθῶ ἔάν τιθῆς ἔάν τιθῇ, ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου, προσγραφομένου μὲν τοῦ ἱ μὴ συνεκφωνουμένου δέ, οἷον ἔάν ἴστω ἔάν ἴσῃς ἔάν ἴσῃ, ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου, οἷον <ἔάν διδῶ> ἔάν διδῷς ἔάν διδῶ, ὡς καὶ Εὐριπίδης <ορεστ. 685> δύναμιν ἦν διδῶ θεός· ταῦτα δὲ πάντα ἀκριβῶς εἴρηται ἐν τοῖς εἰς ᾧ. Ἐάν τιθῆς, ἔάν τιθῇ· ἔάν τιθῆτον, ἔάν τιθῆτον· ἔάν τιθῶμεν, ἔάν τιθῆτε, ἔάν τιθῶσιν. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Ἐάν τεθείκω· πρόδηλος ἡ κλίσις. 367 Ἀορίστου πρώτου καὶ μέλλοντος. Ἰστέον ὅτι ὡς περ ἀπὸ τοῦ ἔτυπα γίνεται ἔάν τύψω, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἔθηκα ἔδει γενέσθαι ἔάν θήκω· ἀλλ', ὡς πολλάκις εἴρηται, τὸ ἔθηκα ἔδωκα ἦκα οὐ κλίνονται μετὰ τὰ ὀριστικά· τοῦ οὖν ἀορίστου κωλυομένου κλίνεσθαι ἐνταῦθα, εἰκότως καὶ ὁ μέλλων κωλύεται ἔχειν ὑποτακτικά, ἐπειδὴ συνηνωμένος ἐστὶ τῷ ἀορίστῳ· ἐν γὰρ τοῖς ὑποτακτικοῖς ὁ ἀόριστος καὶ ὁ μέλλων ὁμοῦ εἰσιν· κλίνομεν οὖν ἀντ' αὐτοῦ τὸ ἔάν στήσω· εἴρηται. Ἀορίστου δευτέρου. Ἐάν θῶ. Ἰστέον ὅτι ὡς περ ἀπὸ τοῦ τυφθεῖς τυφθέντος γίνεται ἔάν τυφθῶ, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ θείς θέντος γίνεται ἔάν θῶ. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐπὶ τῶν ὑποτακτικῶν τοῦ δευτέρου ἀορίστου τῶν εἰς ᾧ τὰ δευτέρα καὶ τρίτα πρόσωπα ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης καὶ δευτέρας συζυγίας διὰ τοῦ ἡ καὶ ἱ ἐκφέρονται, οἷον <ἔάν θῆς ἔάν θῇ>, ἔάν σῆς ἔάν σῇ, ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης διὰ τῆς ᾧ διφθόγγου, <οἷον> ἔάν δῶς ἔάν δῶ, ἔάν γνῶς ἔάν γνῶ, <οἷον> <A 411> γνῶ δ' ἔ· καὶ> Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἀόριστον δεύτερον μόνον λέγομεν καὶ οὐ μέλλοντα δεύτερον, ἐπειδὴ δεύτερος μέλλων οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς ὀριστικοῖς. Ὑποτακτικὰ παθητικά. Χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικοῦ. Ἐάν τιθῶμαι. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐτιθέμην γέγονεν ἔάν τιθῶμαι, τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ᾧ καὶ τοῦ παραλήγοντος φωνήεντος εἰς ᾧ καὶ ἀποβολῇ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως· τὸν δὲ κανόνα εἰρήκαμεν ἐν τοῖς εἰς ᾧ. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι τὰ εἰς ᾧ κατὰ τὸν ἐνεστώτα τῶν ὑποτακτικῶν παθητικῶν προπερισπῶνται, οἷον ἔάν τιθῶμαι, ἔάν διδῶμαι, χωρὶς εἰ μὴ πω εὐρεθῇ τὸ ἐνεργητικὸν ἐν χρήσει· ἔάν γὰρ μὴ εὐρεθῇ τὸ <ἐνεργητικὸν> ὑποτακτικὸν ἐν χρήσει, τότε τὸ παθητικὸν προπαροξύνεται, οἷον ἔάν δύνωμαι, ἔάν κρέμωμαι· οὐκ ἔστι γὰρ τὸ δύνημι καὶ τὸ κρέμημι ἐν χρήσει· περὶ δὲ τῶν δευτέρων καὶ τρίτων προσώπων εἴρηται ἐν τοῖς εἰς ᾧ. Ἐάν τιθῇ, ἔάν τιθῆται· ἔάν τιθώμεθον, ἔάν τιθῆσθον, ἔάν τιθῆσθον· ἔάν τιθώμεθα, ἔάν τιθῆσθε, ἔάν τιθῶνται. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Ἐάν τεθῶμαι. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ τέθειμαι παθητικοῦ παρακειμένου γίνεται τὸ ὑποτακτικὸν τροπῇ τῆς παραληγούσης εἰς ᾧ ἔάν τεθῶμαι. Ὁ μέντοι Ἀπολλώνιος οὐχ οὕτω κανονίζει, ἀλλὰ φησιν ἀπὸ τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑποτακτικοῦ γίνεσθαι προσθέσει τῆς ᾧ, οἷον ἀπὸ τοῦ ἔάν τεθείκω ἔάν τεθείκωμαι, 368 καὶ ἀπὸ τοῦ ἔάν δεδώκω ἔάν δεδώκωμαι. Ἐλέγχει δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρωδιανὸς λέγων, ὅτι οὐ καλῶς δοξάζει· οὐδὲ γάρ, φησὶν, εὐρήται παντελῶς ἐν χρήσει τὸ ἔάν τεθείκωμαι καὶ ἔάν δεδώκωμαι, ἀλλ' ἔάν τεθῶμαι καὶ ἔάν δεδῶμαι· ἄλλως τε <δὲ> εἰ ὑπῆρχεν ἀληθὴς ὁ λόγος τοῦ Ἀπολλωνίου, καὶ ἀπὸ τῶν ὑποτακτικῶν ἐνεργητικῶν τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού ἐγίνετο τὸ ὑποτακτικὸν παθητικὸν προσθέσει τῆς ᾧ, ὥφειλεν ἔάν τετύφωμαι εἶναι, καὶ μὴ ἀναπληροῦσθαι διὰ μετοχῆς διὰ τὸ τὸν τέτυμμαι παθητικὸν παρακείμενον ἔχειν πρὸ τοῦ ᾧ σύμφωνον, καὶ πάλιν ἔάν μεμνήκωμαι ὥφειλεν εἶναι καὶ οὐχὶ ἔάν μεμνῶμαι ἀπὸ τοῦ μέμνημαι. Ἐάν τεθῇ, ἔάν τεθῆται· ἔάν τεθώμεθον τεθῆσθον τεθῆσθον· ἔάν τεθώμεθα τεθῆσθε τεθῶνται. Ἀορίστου πρώτου καὶ μέλλοντος. Ἐάν τεθῶ. Ἰστέον ὅτι

ἀπὸ τοῦ τεθείς τεθέντος γέγονεν ἔάν τεθῶ· ἔάν τεθῇς, <ἔάν τεθῇ>· ἔάν τεθῇτοντεθῇτον· ἔάν τεθῶμεντεθῇτετεθῶσιν· εἴρηται. Μέσου ἀορίστου <δευτέρου> καὶ μέλλοντος. Ἐάν θῶμαι. Ἰστέον ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐθέμην γέγονεν ἔάν θῶμαι, τροπῇ τῆς ἐσχάτης εἰς ᾠ-α-ι καὶ τοῦ ἐν τῇ παραληγοῦσιν φωνήεντος εἰς ᾠ καὶ ἀποβολῇ τῆς ἐν ἀρχῇ κλιτικῆς ἐκτάσεως. Δεῖ δὲ γινώσκειν, ὅτι μέσου ἀορίστου μόνον ὠφείλεν εἰπεῖν, οὐ μὴν καὶ μέλλοντος, ἐπειδὴ δεύτερος μέσος μέλλων οὐκ ἔστιν, ὡς εἴρηται. Παρέλιπε δὲ ὁ τεχνικός τὸ ὑποτακτικὸν τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος, ἐπειδὴ, ὡς πολλάκις εἴρηται, τὸ ἔθικα ἔδωκα ἤκα ἡμάρτηται· ἀντ' αὐτοῦ δὲ κλίνεται τὸ ἔάν στήσωμαι. Ἐάν θῇ, ἔάν θῇται· ἔάν θῶμεθονθῇσθονθῇσθον· ἔάν θῶμεθαθῇσθεθῶνται· εἴρηται. Μετοχαὶ ἐνεργητικά. Χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ. Τιθείς. Εἴρηται ὅτι πᾶν ῥῆμα ὀριστικὸν εἰς ᾠ λῆγον μετὰ φυσικῆς μακρᾶς, μὴ ἔχον τὸ ᾠ κλιτικόν, εἰς ᾠς μετ' ὀξείας τάσεως ἔχει τὴν μετοχήν. Ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τοῖς εἰς ᾠ-ι κατὰ τὸν ἐνεστῶτα καὶ παρατατικὸν καὶ τὸν δεύτερον ἀόριστον τὸν ἐνεργητικὸν ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας διὰ τῆς ᾠ-ι διφθόγγου ἐκφέρεται ἡ μετοχή, οἷον ἐτίθην τιθείς, ἦν (τὸ ἔπεμπον) ἰείς καὶ ἀφείεις, ἦν (ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου) εἴς καὶ ἀφείς· ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας συζυγίας εἰς ᾠ-ς ἔστιν ἡ μετοχή δι' ἐκτεταμένου τοῦ ᾠ, οἷον ἴστην ἰστάς, 369 ἔστην στάς, ἔπτην πτάς· ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης συζυγίας εἰς ᾠ-ο-υ-ς ἔστιν ἡ μετοχή, οἷον ἐδίδων διδούς, ἦλων ἀλούς· ἐπὶ δὲ τῆς τετάρτης συζυγίας εἰς ᾠ-υ-ς ἔστιν ἡ μετοχή δι' ἐκτεταμένου τοῦ ᾠ, <οἷον> ἔδυν δύς καὶ ὑποδύς. Εὐλόγως δὲ ἐπὶ τῆς πρώτης συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι διὰ διφθόγγου ἔστιν ἡ μετοχή, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐντέλεια τοῦ πρωτοτύπου τὸ ᾠ ἔχει, οἷον τιθέω, τὸ δὲ ᾠ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ᾠ πέφυκε μεγεθύνεσθαι, οἷον τυφθέντος τυφθεῖσα· οὐκ ἡδύνατο γὰρ τὸ ᾠ τοῦ ἰδίου ὀριστικοῦ, φημί δὲ τοῦ τίθημι, φυλάξαι καὶ γενέσθαι εἰς ᾠ-ς διὰ τοῦ ᾠ, ἐπειδὴ θέλουσιν ἔχειν αἱ μετοχαὶ κατάληξιν ἀρμόζουσιν τριγενέσι καὶ κλίσιν τὴν διὰ τοῦ ᾠ-τ· εἰς ᾠ-ς δὲ οὐκ ἔχομεν ὀνόματα, φημί δὲ διὰ τοῦ ᾠ, κλινόμενα διὰ τοῦ ᾠ-τ καὶ ποιοῦντα τριγένειαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ διὰ τοῦ ᾠ-ο-ς κλινόμενα οὐκ ἔχουσι τριγένειαν, οἷον λέβης λέβητος· τὰ γὰρ <εἰς> ᾠ-ς διὰ τοῦ ᾠ-ο-ς κλινόμενα ἔχουσι μὲν τριγένειαν, οἷον ὁ εὐσεβής ἡ εὐσεβής τὸ εὐσεβές, οὐκ ἔχουσι δὲ κλίσιν ἀρμόζουσιν μετοχαῖς, φημί δὲ τὴν διὰ τοῦ ᾠ-τ· τὰ γὰρ εἰς ᾠ-ς οὐδέποτε κλίνονται διὰ τοῦ ᾠ-τ· τὸ γὰρ φθογγῆς φθογγῆντος καὶ τιμῆς τιμῆντος πεπονθότα εἰσίν.

Ἡ δὲ δευτέρα συζυγία εἰκότως διὰ τοῦ ᾠ ἔχει τὴν μετοχήν, οἷον ἴστημι ἰστάς, ἐπειδὴ ἡ ἐντέλεια τοῦ πρωτοτύπου τὸ ᾠ ἔχει, ἔχομεν δὲ καὶ εἰς ᾠ-ς ὀνόματα κλινόμενα διὰ τοῦ ᾠ-τ καὶ ποιοῦντα τριγένειαν, οἷον ἅπας ἅπαντος ἅπασα ἅπαν. Περὶ δὲ τῆς μετοχῆς τῆς τρίτης συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι λέγομεν, ὅτι διὰ τοῦτο οὐκ ἐφύλαξε τὸ ᾠ τοῦ δίδωμι, ἐπειδὴ οὐκ ἔχομεν εἰς ᾠ-ς ὀνόματα κλινόμενα διὰ τοῦ ᾠ-ο-ς καὶ ποιοῦντα τριγένειαν, οἷον ἰδρῶς ἰδρῶτος· ὅθεν καὶ τὴν μετοχήν τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικῆς ἐδείξαμεν ἀνάγκη εἰς ᾠ-ς γενομένην, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὑποτακτικοῦ ἐγένετο τοῦ ἔάν τετύφω· μὴ δυναμένη οὖν ἡ μετοχή τῆς τρίτης συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι γενέσθαι εἰς ᾠ-ς, ἐφύλαξε τὸ ᾠ τὸ ὑπάρχον ἐν τῇ ἐντελείᾳ τοῦ πρωτοτύπου, φημί δὲ τοῦ δίδωμι, καὶ προσέλαβε τὸ ᾠ καὶ ἐγένετο διὰ τῆς ᾠ-ο-υ διφθόγγου διδούς· τὸ γὰρ ᾠ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ᾠ πέφυκε μεγεθύνεσθαι, οἷον τύπτοντος τύπτουσα. Ἡ δὲ μετοχή τῆς τετάρτης συζυγίας τῶν εἰς ᾠ-ι εἰκότως ἔχει τὸ ᾠ ἐκτεταμένον, ἐπειδὴ καὶ τὸ πρωτότυπον ἔχει αὐτό. Ἄξιον δὲ ἐστὶ ζητῆσαι, εἰ ἄρα τὰ εἰς ᾠ-ο-υ-ς καὶ τὰ εἰς ᾠ-υ-ς ὀνόματα οὐ κλίνονται διὰ τοῦ ᾠ-τ, πλὴν τοῦ ὁδούς ὁδόντος, οἷον βοῦς βοός, ἡδύς ἡδέος· τὸ γὰρ πλακοῦς πλακοῦντος καὶ Σιμοῦς Σιμοῦντος πεπονθότα εἰσίν, ἀπὸ γὰρ τοῦ πλακόεις καὶ Σιμόεις γεγονόσιν πῶς αἱ εἰς ᾠ-ο-υ-ς καὶ εἰς ᾠ-υ-ς μετοχαὶ ἐκλήθησαν διὰ τοῦ ᾠ-τ, οἷον διδούς διδόντος, πηγνύς πηγνύντος. Ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι κατὰ συνεκδρομὴν ἐγένοντο 370 τῶν ἄλλων

μετοχῶν, ἐπειδὴ πᾶσα μετοχὴ περιττοσυλλάβως κλινομένη διὰ τοῦ ᾠτ κλίνεται, χωρὶς τῶν εἰς ᾠς μετοχῶν τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού· αὗται γὰρ διὰ καθαροῦ τοῦ ᾠο κλίνονται, καὶ ἡ αἰτία εἴρηται ἐν τοῖς εἰς ᾠ. Τιθεῖσα, τιθέν· εἴρηται. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τεθεικώς, τεθεικυῖα, τεθεικός. Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ τέτυφα γίνεται τετυφώς τετυφυῖα τετυφός, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ τέθεικα γίνεται τεθεικώς τεθεικυῖα τεθεικός. Ἀορίστου πρώτου. Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ἐποίησα γίνεται ποιήσας, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἔθηκα ὥφειλε γενέσθαι θήκας· ἀλλ', ὡς εἴρηται πολλάκις, τὸ ἔθηκα ἔδωκα ἦκα μετὰ τὰ ὀριστικά οὐ κλίνονται οὔτε εἰς τὰς μετοχὰς οὔτε εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις· ἀπὸ μέντοι τοῦ ἔστησα γίνεται στήσας στήσασα στήσαν. Ἀορίστου δευτέρου. Θεῖς, θεῖσα, θέν. Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ἐτίθην γίνεται τιθεῖς τιθεῖσα τιθέν, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἔθην γέγονε θεῖς θεῖσα θέν. Μέλλοντος πρώτου. Θήσων, θήσουσα, θήσον. Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ τύψω γίνεται τύψων τύψουσα τύψον, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ θήσω γίνεται θήσων θήσουσα θήσον. Μετοχαὶ παθητικά. Χρόνου ἐνεστώτος καὶ παρατατικού. Τιθέμενος, τιθεμένη, τιθέμενον. Ἰστέον ὅτι ὥσπερ ἀπὸ τοῦ τύπτομαι γίνεται τυπτόμενος τυπτομένη τυπτόμενον, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ τίθεμαι γίνεται τιθέμενος τιθεμένη τιθέμενον. Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικού. Τεθειμένος, τεθειμένη, τεθειμένον. Ἀορίστου πρώτου. Τεθεῖς, τεθεῖσα, τεθέν· ὥσπερ ἀπὸ τοῦ ἐτύφθην γέγονε τυφθεῖς τυφθεῖσα τυφθέν, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ ἐτέθην γέγονε τεθεῖς τεθεῖσα τεθέν. Μέσου ἀορίστου δευτέρου. Θέμενος, θεμένη, θέμενον· ἀπὸ τοῦ ἐθέμην γέγονεν. Παρείασε δὲ ὁ τεχνικός τὴν μετοχὴν τοῦ πρώτου μέσου ἀορίστου, ἐπειδὴ, ὡς πολλάκις ἐμάθομεν, τὸ ἔδωκα ἔθηκα ἦκα (ὃ σημαίνει τὸ ἔπεμψα) μετὰ τὰ ὀριστικά οὐ κλίνονται οὔτε εἰς τὰς μετοχὰς οὔτε εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις τὰς μετὰ τὰ ὀριστικά· ἀπὸ 371 δὲ τοῦ ἔθηκα ἐστὶν ἐθηκάμην πρώτου μέσου ἀορίστου, καὶ πῶς ἔχει κλιθῆναι εἰς μετοχὴν; ἀπὸ μέντοι τοῦ ἐστησάμην γίνεται στησάμενος, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐτυψάμην τυψάμενος. Μέλλοντος πρώτου. Τεθησόμενος, τεθησομένη, τεθησόμενον· ὥσπερ ἀπὸ τοῦ τυφθήσομαι γέγονε τυφθησόμενος τυφθησομένη τυφθησόμενον, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ τεθήσομαι γέγονε τεθησόμενος τεθησομένη τεθησόμενον. Μέσου μέλλοντος πρώτου. Θησόμενος, θησομένη, θησόμενον· ὥσπερ ἀπὸ τοῦ τύψομαι γέγονε τυψόμενος τυψομένη τυψόμενον, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ θήσομαι γέγονε θησόμενος θησομένη θησόμενον. Μετοχὴ δευτέρου μέσου μέλλοντος οὐκ ἔστιν. Μετ' ὀλίγον μέλλοντος. Τεθεισόμενος τεθεισομένη τεθεισόμενον· ὥσπερ ἀπὸ τοῦ τετύψομαι γέγονε τετυψόμενος τετυψομένη τετυψόμενον, οὕτω καὶ ἀπὸ τοῦ τεθείσομαι γέγονε τεθεισόμενος τεθεισομένη τεθεισόμενον.